

ཟུ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བཞིགས་པོད་མེད། ཟུབ་མཐའ། ༡

དབུ་མ་སྟོང་པོའི་འབྲེལ་བ་

རྟོག་གེ་འབར་བ།

མྱོལ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད།

ཟུང་རི་བ་ཟུབ་བཞུན་མྱེན་པས་ཁྱེ་ཞིག་བྱས།

༥ རྒྱ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བཞུགས་པོད་ཐོང་ཁོངས། ད་ལམ་«དབྱ་མ་སྒྱིང་པོ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་གི་འབར་བ་»དཔར་བྱ་སྐྱོན་བའི་རྒྱ་འབྲོ་ཆ་ཆང་། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་ཐོང་ཁོངས་ལྷ་འདི་སྐྱ་མའི་དགེ་ཆ་ནས་ཚུལ་མཛན་བྲགས་རྩེ་ཆེ་ལྟ་བུ། པོད་འདི་འདི་ལྟ་བུ་གི་བཞུགས་པོ་འབྲེལ་མཛན་ནམས་ནི་ཡིང་ཁྱིམ་ཆང་གི་ཐོབས་ཆ་དང་། རྒྱ་ཡི་པེ་དེ་སྐྱ་མཛན་ཁྱིམ་ཆང་གི་ཐོབས་ཆ་གཉིས་ནས། པོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་ཐོབ་དབྱེད་ཁང་ལ། པོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོ་འདི་ལྟ་བུ་གནས་མི་ཉམས་གོང་ཐོལ་ལ་དམིགས་པའི་མཐུན་འཁྱར་བཀའ་ཕྱིན་བསྐྱར་དང་རྒྱོད་བཞིན་པ་ལས་ལེགས་ལྷུ་བ་ལྟ་བུ་བ་ལྷུང་བས། གོང་གི་ཐོབས་ཆ་དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱི་ཆེ་ལྟ་བུ་རྒྱན་ཐོག་འདི་ལྟ་བུ་ལེགས་ཆེགས་ལྷན་ཀྱིས་འཁྱུང་བའི་སྐོན་འདུན་ལྟ། ཐོགས་བམ་འདི་ནི་རྒྱ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བཞུགས་ཀྱི་པོད་ཐོང་ཁོངས་ལྷུ་བ་མཐོ་སྐོན་ཀྱི་པོད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན།

The Institute of Tibetan Classics acknowledges the Dalai Lama Trust, India, for its generous grant towards the printing of this volume from the Selected Indian Buddhist Classics series. The compilation and editing of the volume have been made possible through the generous support from the ING Foundation and the Scully Peretsman Foundation to the Institute of Tibetan Classics, towards preservation and revitalization of classical Tibetan knowledge and culture. This book, containing the entire text of Bhāviveka's *Tarkajvālā: Being a Commentary of Madhyamakahrdaya*, is volume two from a series featuring critical editions of key Indian Buddhist classics on siddhānta (systems of philosophy).

ཀྱུ་གཉེན་གཞན་ཆེ་བདམ་བཞེགས་པོད་ལྷོང་། ཟུབ་མཐའ། ༡

དབུ་མ་སྒྲིང་པོའི་འགྲེལ་པ་
རྟོག་གེ་འབར་བ།

སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད།

ལྷང་ཏི་བ་ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པས་ཉུ་སྒྲིག་བྱས།

པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

© Institute of Tibetan Classics, 2019

All rights reserved.

www.tibetanclassics.org

དེབ་འདི་མ་དཔེ་ངོས་འཛིན་ཐོག་སྐྱར་བྱ་དཔར་སྐྱན་ཕྱེད་པར་དགག་བྱ་མེད།

རྒྱ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བསྐྱེགས་པོད་ཐེང་། ཐུབ་མཐའ། ༡

Selected Indian Buddhist Classics, Sīddhānta vol.2

དབུ་མ་སྒྲིང་པོའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ།

མཇེད་པ་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད།

Tarkajvālā (Blaze of Reasoning)

Auto-commentary of Madhyamakahr̥daya

by Bhāviveka

ཐུང་རི་བ་ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པས་བྲི་སྒྲིག་བྱས།

Edited by Thupten Jinpa, PhD

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱན།

Indian philosophical systems—Buddhist philosophy—Emptiness

Madhyamaka— Śrāvaka schools— Yogācāra—Sāṃkhya—Vaiśeṣika

Vedānta— Mīmāṃsā—Jaina—Cārvāka

ISBN 978-81-89165-47-5

Printed at Indraprastha Press (CBT), New Delhi-110002

དཀར་ཆག

ཞུ་མིག་པའི་ཐོན་ཐང་།	vii
དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་ས་བཅད།	1

རྟོག་གེ་འབར་བའི་གཞུང་དངོས།

མཚན་བརྗོད་དང་ཐོན་འབྲེལ་གྱི་བཤད།	23
ལུ་དང་པོ། བྱང་རྩ་བ་གྱི་མེས་མ་མི་གཏོང་བ།	27
ལུ་གཉིས་པ། བྱང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཡ་དག་པར་བསྟན་བ།	43
ལུ་གསུམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཚོལ་བ།	53
ལུ་བཞི་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཁྱུག་བ།	253
ལུ་ལྔ་པ། རྒྱལ་འབྲོར་སྒྲོན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཁྱུག་བ།	377
ལུ་དྲུག་པ། བྱང་ས་ཚན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཁྱུག་བ།	443
ལུ་བདུན་པ། བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཁྱུག་བ།	479
ལུ་བརྒྱད་པ། དུག་བྱེད་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཁྱུག་བ།	499
ལུ་དབུ་པ། དཔྱད་པ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཁྱུག་བ།	545
ལུ་བརྩ་པ། བཅས་ཚད་མཐེན་པ་ཉིད་ལྱུང་པར་བསྟན་བ།	661
ལུ་བརྩ་གཅིག་པ། བརྗོད་པ་དང་མཚན་བསྟན་བ།	673
ལྷན་འབྲེན་ལྷག་དཔེའི་མཚན་གཞུང་།	683
དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ།	687
དཔར་བྱང་སྒྲིན་ཆེག	691

ཐུན་ཕྱོད་རྩ་སྒྲིག་།

ལེགས་ཐུན་གྱི་རྩ་གྲུ་གེ་འབར་བ་ལས་བརྒྱམས་པའི་འབེལ་གཏམ།

༥ འདིར་རྩ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བཞེས་ཀྱི་པོད་ཕྱོད་ནང་། ཐུན་གྱི་འབེལ་ཕལ་གྱི་ནང་པའི་གཞུང་གིན་ཏུ་ཐུགས་ཆན་«རྩ་གྲུ་གེ་འབར་བ་»དེ་ཉིད་ལྷན་གྱི་བཞེས་ཉེ་དེར་རབས་དེའི་གཞུགས་སྤྱད་པར་ཏུ་བསྐྱུན་ཡོད། འདི་ནི་རྩ་གཞུང་གི་པོད་ཕྱོད་དེའི་ནང་ཐུབ་མཐའི་རྩོད་ལ་པོད་བཞེས་ལྷན་པའི་ནང་གི་པོད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ལ། པོད་དང་པོར་ལེགས་ཐུན་གྱི་«དབྱ་མ་སྒྱིར་པོ་»ཆ་བ་དང་། ཞི་བ་འཆོའི་«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུས་པ་»གཉིས་བརྒྱུས་སྤྱད་པ་ལྟར་ལྟུང་དང་། པོད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ནང་ཀ་མ་ལ་ཕྱི་པའི་«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ་»དེ་རྩོད་ཐུང་གཉིས་སྤྱད་ཉེ་དེར་ཏུ་སྐྱུན་འཆར་ལགས་། «རྩ་གྲུ་གེ་འབར་བ་»ནི་ཡོངས་ཐུགས་ལ་དབྱ་མ་པའི་སྒྲོབ་དཔན་ཆེན་པོ་ལེགས་ཐུན་འབྱེད་ཀྱི་«དབྱ་མ་སྒྱིར་པོའི་འབྱེལ་པར་»རོམ་འཛིན་པ་བྱ་མི་དགོས་། གཞུང་འདི་ཆོས་པ་པོ་སྒྲོབ་དཔན་ལེགས་ཐུན་འབྱེད་ནི་རྩ་གར་རྩོ་ཕྱགས་ནས་ཡིན་པར་ཐུགས་ལ།² ཐུན་པའི་དུས་རབས་བྱུང་གྱི་ལོ་ ༡༠༠-༡༢༠ ལས་མས་སྤྱི་ཡོད་པ་དེར་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱད་བརྒྱུས་པ་བཤད་། གར་ལྟར་ཡང་སྒྲོབ་དཔན་དེ་ཕྱགས་སྤྱད་གི་རྩོམ་དང་ཆོས་ཐུགས་ཀྱི་ཐུན་ཏུ་ལེབས་པ་དང་། དབྱ་མ་པའི་སྒྲོབ་དཔན་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་ཐུགས་པ་ལའང་དེའི་གཞུང་ཕྱགས་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལོགས་། ཕྱགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་བསམས་ན་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བྱུག་པའི་ནང་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཆོག

དབྱ་མ་སྒྱིར་པོ་ཆ་འབྱེལ་གཉིས་འབེལ་ཕལ་གྱི་རྩ་བྱུ་ལྷན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གིན་ཏུ་གལ་ཆའི་གཞུང་ཏུ་ཐུར་མོད། དེར་«དབྱ་མ་སྒྱིར་པོ་»ཆ་བའི་དཔེ་ལེགས་ཐུར་

1 འདིར་ཡིན་ཆེན་ཐུངས་ཤད་ནི། དེར་རབས་ཀྱི་དཔེ་སྒྲོག་པ་པོས་གཞུང་མཆོམས་འབྱེད་སྤྱད་པར་བསམས་ཉེ་ཆེག་ཐུབ་རྩོགས་ཐུགས་སྤྱད་པོད་ཡོད།
2 དཔེར་ན་ཏུ་ར་རྒྱ་མ། «རྩ་གར་ཆོས་འབྱེད་» དེའ། བོག ༡༢༡ ལ་གཞིགས།

མ་ཚད་བ་ཞིག་ཏུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ནི་སྟོད་ཏུ་ཞུ་ནས་སྟོད་པ་དེ་མ་གཏོགས།³ «རྒྱལ་གེ་འབར་བ་»ཞི་རང་ཅག་གི་ཐོད་འཕྲུར་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་ལྟ་བུས། «རྒྱལ་གེ་འབར་བ་འོ་»གཞུང་འདི་ཐོད་ཡིག་ནང་མི་རབས་མང་པོར་བདག་ཉར་བྱས་པ་ནི་རྒྱལ་སྒྲིའི་གཅེས་ཞོར་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་བཅི་དགོས་པར་མཛད་དོ། «དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་»ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཟྱུ་མོ་འོ་ཏུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ཏུ། མ་མོ་འོ་འཕྲུར་བྱང་ལས་གསལ་བ་ལྟར། རྩ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ལ་ཉི་ཤུ་དང་གསལ་འཆོ་ལོ་སྤྲོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ནས་ར་ས་འཕྲུལ་སྒྲུང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ལེགས་སྒྲུར་ལས་ཐོད་སྟེང་ཏུ་ཡབ་སྐུར་མཛད་ཅིང་། གཞུང་འདི་འོ་འཆད་ཉན་ཡང་ཐོད་ཏུ་ཐོག་མར་རྩ་བོ་རྗེས་སྒྲེལ་བ་ཐོན་གྱི་ཡིག་ཆ་དག་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ལགས་དོ།⁴

གཞུང་འདི་འོ་འཕྲུང་ཆོས་ཁག་གཅིག་རོས་བཟུང་བ།

གཞུང་འདི་རང་པོ་འོ་བཟན་འཕྲུར་ཏུ་དབུ་མ་འོ་ཕྱེ་ཆན་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི། གཞུང་ཆོས་པ་པོ་འོ་ཐུབ་མཐའ་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་ནི་གཞུང་འདི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཟྱུ་ནང་གི་རྩ་བུ་བ་ཀྱི་རྩམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཐུབ་མཐའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐུབ་མཐའི་གཞུང་ཐུགས་ཤིག་ཏུ་རོས་འཛིན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཁོ་བོས་གཞན་ཏུ་སྒྲུས་ཟིན་པ་ལས་མཐུན་འཆའ་དོ།⁵ དེ་ནི་གནད་ཀྱིས་«དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་»ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀར། དབུ་མ་པའི་གཞུང་གཞན་དང་མི་འབྲུ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མ་

3 རྩ་བོ་མཛའ་ཏུ་ཡོད་པའི་«དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་»ལེགས་སྒྲུར་གྱི་དཔེ་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ར་ཏུ་ལས་ཞུ་ནས་ ༡༩༩༩ ལོར་སྟོད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་དང་། ཉི་ཅོར། ཟྱི་མི་ལེགས་སྒྲུར་གྱི་གཞུང་འོ་རྒྱལ་ཞིབ་པ་ཁག་ནས་ལྷ་སྒྲིག་རྩི་རྩུབ་ཐུས་ཚུལ་དང་། གཞུང་དེ་འོ་འབྲུག་ལ་ཞིབ་འཕྲུག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཡིན་སྟེང་དང་ཉི་ཅོར་གི་སྟེང་མཁས་ལྷ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་གཤམ་ལེ་བྱ་བས། ༡༩༩༩ ལོར་ཁྲིས་པའི་ཆོས་ཤིག་ “ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་སྒྲིང་པོར་སྐུར་པའི་རིག་ཀྱི་དཔེ་རྩ་བུ་ཀྱི་སྐོར།” ཞེས་པའི་ནང་བཤད།

4 མཆོམས་ནམ་མཁའ་བྲགས། «རྩ་བོ་རྗེས་ཐར་རྒྱས་པ།» བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ལས་པ་ཆོས། དེབ། རྩ་བོ་ ༡༥༩

5 ཐོན་སྐྱེད་རོ་སྟོང་། «ཐུབ་མཐའ་ལྟན་པོ་འོ་མཛེས་རྒྱན།» ཐོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས། ཐོད། ༡༩

པ་ཉི་ལྷན་གྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་མི་བཟུང་བར། སྤྱི་ཉི་མོ་དོན་བཅའ་
 ཉེ་སྐབས་འགར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཆངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་བཅས་པ་རྣམས་དོན་
 གཅིག་མིང་གི་རྣམ་ཐུངས་སུ་མཛད་པ་འདྲ་བུ་དུ་⁶ དེའི་གནད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཐུབ་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཆོལ་བར་མཚུངས་པ་དང་། དེ་
 རྣམས་ཉི་མོ་དོན་ཉིད་དེ་ཆངས་པ་འཛམ་གཏོང་མའི་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་
 ཐ་མལ་པ་ཉི་ཁྲོ་ར་བ་དང་ཏུ་སྟུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པ་
 མོགས། ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་རང་གི་ཐུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་སྟོན་གྱི་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུབ་སྟུང་བ་རྣམས་གཅིག་མཐུན་ཏུ་གནས་པས་ཡིན་སྟེ། དེ་རྣམས་
 ཐུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ལྟར་བ་ནི། རང་ལྷན་གྱི་ལ་ཆད་མར་བཟུང་བའི་གསུང་
 རབ་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཐུབ་དོན་མི་
 འདྲ་བར་གནས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། གཞན་ལྷན་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་
 བཀའ་བརྟག་བཟུང་བ་ནི། རང་ལྷན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བའི་ཐབས་ལམ་མཛད་ཏུ་
 ལུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྟེ་བ་དངོན་གྱིས་དགོངས་པར་སྟུང་། ཚུལ་དེ་འཕགས་པ་སྟེ་
 «ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་»ཟུ། “རྣེ་ན་སྤྱ་ར་”ཞེ་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་ཞེས་ལུང་བ་
 དང་དོན་མཚུངས་པར་མཐོང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ལྷང་རྩལ་བཟང་
 པོའི་བཤད་སྟུང་ཏུ། རྟོག་གཤིས་ལས་སྟེ།

མེས་མི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །རྟོག་གཤིས་ལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུག །

སྟུང་བ་མེད་དང་བྱེ་བྲག་ལ། །ཤེས་རབ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་འབྱུག །⁷

ཅེས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་བརྒྱུད་ཉེ་ལྷང་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཏུ་ཞི་བ་འཆོའི་«དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་བཟུས་པ་»ཡང་། རང་རྩའི་བརྟན་འཕྲུལ་ཏུ་ཆད་མའི་ཁོངས་སུ་བཅུག་མོད།

6 དཔེར་ན་དེ་བའི་འདི་ཉི་ཤོག ༡༡༡ བད། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆངས་པ་བརྟེན་པ་ལས་
 འཛོལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཤོག ༡༡༢ བད་ཏུ། ཆངས་པ་བརྟེན་པ་ལས་ལྷང་མེས་ཀྱི་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་
 མིག་ནས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ།
 7 བརྟན་འཕྲུལ། དེ་བ། ༥༧ དུ་བྱ་མ། ཆ ཤོག ༡༤ ལྷང་རྩལ་བཟང་པོས་ཆེགས་བཅད་འདི་གང་ལས་བརྒྱུད་པ་
 འཛིན་མ་མཛད་མོད་ལུང་དེ་ལང་གཤེགས་སུ་བཅུགས། ལང་གཤེགས། དེ་བ། ཡེ་ཤེས་ ༡ ཤོག ༡༤༧ དང་། ཞེ་
 དག ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ ཡེ་ཤེས་ ༡ བཅུ་པོ། ༤ ཤོག ༡༠༧ རྟེན།

རང་རྣམས་ནས་ཡུལ་མཐའ་ཤིང་གཞུང་དུ་བྱ་དགོས་ལ། མཆན་གྱི་ཐུང་དུ་ཐུང་བའི་ཆེག་“དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་”ཅེས་པའི་གོ་དོན་ཡང་། འཇགས་ཆེན་གྱི་དབུ་མ་ལྷིང་པོ་ཆ་འཕྲུལ་གྱི་དགོངས་
 པ་དང་མཆན་པར་། ཡུལ་མཐའ་ལྷིང་པོ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་གནད་ཆེ། དེ་
 ལྷན་ཡུལ་མཐའ་ལྷིང་པོ་ལྷན་ནས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་མཛད་པའི་བཟུན་བཙོས་
 «རྣམས་ཀྱི་འབར་བའི་»ཁྱད་ཆེས་ནི། རྩི་ནང་གི་ལྷན་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་པམ་ལྷོང་གི་
 ལམ་ནས་པན་ཆུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡུལ་མཐའ་ཤིང་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་ཤེས་ཡུལ་པ་
 དང་། དེ་བཟུན་པན་ཆུན་ཡིད་ལྷོན་སྦྱུང་བའི་གོ་ཁྲབས་བཟུང་ཡུལ་པ་དེར་མཛོད་བས།
 དེ་ལྷན་ནང་གི་དུས་ཡུན་དང་བཟུན་བཙོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་ན་ཤིང་ནང་གི་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གནད་མང་པོ་ཞིག་ཁོངས་སུ་ཆད་ཅིང་གཞུང་མཛོད་རྒྱ་
 ཆེན་པོར་བཙོས་ཏེ་རིགས་པའི་སྒྲི་མང་པོ་ཞིག་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ཁྱད་ཆེས་ཆེན་།

གཞུང་འདིའི་ཁྱད་ཆེས་དམིགས་བསམ་གཞན་ཞིག་ནི། འཇུ་བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ནང་། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བཀའ་འདོད་མི་རྒྱུད་པའི་གནད་བྱེད་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་ལན་འདེབས་
 ཞིབ་པར་མཛད་པ་དང་། དེའི་ཐད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲེ་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེས་ཆུང་ལ་ལྷོན་གྱི་
 ལྷོང་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེར་མཛུལ་དུ་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྒྲེ་པ་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྐོ་སྐོའི་བྱན་མིན་གྱི་གསུང་རབ་ནས་ལུང་མང་དག་
 ཅིག་བྲངས་ཡོད་པ་རྣམས་། དེར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་ནས་གལ་པོ་ཆེར་བཞེ་བའི་ཡིག་རིགས་
 བྱིག་ཏུ་འདར་ཡུར་པ་དེ་ཡིན།

གཞན་ཡང་བཟུན་བཙོས་འདིར་བྱི་རྩལ་པའི་ཡུལ་མཐའ་ལ་བརྟག་པའི་སྐབས་
 ལ། རིག་བྱེད་མཐའ་སྒྲུབ་དང་། ཁྱད་པར་དཔྱད་པ་བའི་ཐད་དུ་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཆད་མར་བཟུང་བའི་གསུང་རབ་བྱིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བྲངས་པ་རྣམས་། རང་རྣམས་
 བོད་སྐད་ནང་སུ་ལྷོགས་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་དེ་དག་མ་བཞུགས་སྐབས་། རྣམས་
 འབར་གྱི་གཞུང་འདིར་ཐོན་པ་རྣམས་བོད་ཡིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་གལ་པོ་ཆེར་བཞེ་
 དགོས་སྟེན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་དཔྱད་པ་བའི་ཐད་དུ་སྐབས་མང་པོར་རིག་བྱེད་སྦྱིད་དང་།

[illegible]

དཔུ་མ་པ་པར་གྱི་ཡུལ་མཐའི་ཉེར་ནས་པག་ན་མི། བཞུར་འདྲིའི་ཐུན་མིན་གྱི་
ཞུར་ཆོས་འོ་རྒྱུ་ཤི་ཆ་ནས་ཤིན་ཏུ་བཤམ་ཆེ་བ་འདྲི་ཉེར་ཡོད་ཉེ།

[illegible]

ཡིན་ན། བ་རྩལ་པོས་དབུ་མ་པར་སྤྱད་ཕྱིན་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོད་པ་ཐུང་
མི་རྒྱས་པར་གསུངས་སྟེ། དབུ་མ་པས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པར་ལེགས་ཞུན་གྱིས་«རྣམས་ཀྱི་འབར་བར་»ཟུང་བ་ཐུགས་སུ་བཅི་དགོས་།

༡ དེ་བཞིན་ཏུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་
སྟ། དོན་དམ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། གྲན་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་མཛད་པའང་ལེགས་ཞུན་དང་པོར་བྱ་དགོས་།

༢ ཟུང་རྣམ་རིག་པའི་ལེའུ་འེ་ནང་ལྷོགས་སྤྱང་གི་བཞེད་པར་དགག་པ་ཐོན་མོད།
དེ་ལྟ་ནའང་ལྷོགས་སྤྱང་གིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཆད་མ་རིག་པའི་གནད། དཔེར་ན་
ཆད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་རེས་པ་དང་། རྗེས་དབག་གི་རྟེན་གཏན་ཆེགས་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཆར་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དགག་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་
གཉིས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སོགས། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་སུ་ཆར་ལེན་ཏེ་ཆུང་གསུམ་
ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
དབུ་ཆད་ཟུང་འབྲེལ་དངོས་གཞི་ནི་ཕྱིས་ཞི་བ་འཆོས་བཙུང་འདོན་མཛད་ནའང་། ལམ་
འདི་ཐོག་མར་དབུ་འབྲེད་པ་ཡང་«རྣམས་ཀྱི་འབར་བར་»ཟུང་བ་དེར་མཐོང་།

༣ དེ་བཞིན་ཏུ་དབུ་མ་པས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་རྒྱས་པར་འགོག་པའི་གཞུང་ཕྱིས་
དཔལ་ཞུན་རྒྱ་བའི་«དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་»ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་དབུ་མ་
པའི་བྱུང་མཐའ་རྒྱུ་བཙུགས་ཏེ་རྣམ་རིག་པའི་བྱུན་མིན་གྱི་བྱུང་མཐའ་དཔེར་ན། ཕྱི་
དོན་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟན་པར་བྱུང་པ་དང་། རྒྱ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་
དང་མཐུན་པར་གྲན་གཞི་དང་རང་རིག་གི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བཙུང་བརྟན་ཏེ་རྒྱས་
པར་འགོག་པའང་ཐོག་མར་ལེགས་ཞུན་གྱི་«རྣམས་ཀྱི་འབར་བར་»ཉིད་ཏུ་བྱ་དགོས་སྟེ།

༤ གཞན་ཡང་ལེའུ་བརྒྱ་པར་གཅེར་བྱ་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ། བདག་ཅག་
གི་རྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་པར་སྤྱོད་པའི་གནོད་ཀྱི་དབུ་བཞེད་པ་རྣམས་ལ་རེ་
རེ་ནས་ལན་འདེབས་མཛད་པ་དེ་ཡང་། ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་ནས་གལ་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་

ཏུ་ཐུང་ཡོད་པ་སྐྱེས་ནི། «དབྱ་མ་སྒྲིང་པོ་»ཅ་འབྲེལ་ཁྱེད་ཁྱེད་པར་ཏུ་འབྲེལ་བ་
«རྟག་གེ་འབར་བའི་»ཁྱེད་ཆོས་སྤྱི་རྟག་སོ།།

རྟག་གེ་འབར་བ་སྤྱི་བ་དཔྱད་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་མིན་སྐོར།

«དབྱ་མ་སྒྲིང་པོ་»ཅ་བ་ལེགས་ཤུན་གྱི་ཡིན་མིན་ལ་ནི་ཚད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་
བཞིན་ཏུ་ཐོན་གྱི་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་«རྟག་གེ་འབར་བ་
»ཡང་ཅ་བ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རང་འབྲེལ་ཡིན་ཤག་དང་། དེ་ཉིད་ཅ་པའི་འབྲེལ་
བ་«ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེ་»ཚུམ་པ་པོའི་དབྱ་མ་པའི་སྤྱི་བ་དཔྱད་ཐུགས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཡིན་པ་ཡང་ཞལ་མཐུན་པར་མརྟན། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱིས་སྤྱི་བ་ཐུགས་པ་དང་ཉི་ཉོང་
གི་དབྱུང་ཞིབ་པ་པོད་སྐད་དང་ལེགས་སྒྱུར་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་རྟེ་གཉིས་ཀྱིས། «རྟག་གེ་
འབར་བའི་»ནང་སྐབས་འགར་ཅ་ཆེག་འབྲེལ་པའི་སྐབས། “སྤྱི་བ་དཔྱད་ཀྱིས་”ཞེས་
བྱུང་བ་དང་། «དབྱ་མ་དེན་ཆེན་སྒྲིན་མེའི་»ནང་ཏུ་འང་“བདག་གིས་བཞོད་པའི་རྟག་
གེ་འབར་བ་”ཞེས་པའི་ཆེག་ཐོན་པ་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས། «རྟག་གེ་འབར་བ་»དེ་
ཤེད་སྒྲིན་མཛད་པོའི་སྤྱི་བ་དཔྱད་ལེགས་ཤུན་གྱི་ཡིན་མིན་གྱི་དྲགས་སྤྱི་བ་བྱུང་བ་ལྟར་
ཕྱིས་རང་རྟེན་རིགས་པར་སྒྱུ་བའི་ནང་ཏུ་འང་དེ་ཉིད་དྲགས་པ་མཛད་མཁན་ཡོད་པར་
བརྟེན། གནས་དོན་འདིའི་ཐོག་བརྟག་པ་ཚུང་བྱད་ཅིག་བཟུང་བ་གནད་ཏུ་མཐོང་། དེ་
ལ་ཐོག་མར་གཞུང་དེ་སྤྱི་བ་དཔྱད་ཀྱིས་མིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་གཏོད་ས་ནི།
གོང་ཏུ་སྒྲུས་མ་ཐག་པའི་སྤྱི་བ་ཐུང་དེ་གཉིས་སྤྱི་བ་རྟེ་དང་པོ་ནི་སྐབས་འགར་ཅ་
བའི་གཞུང་བྱང་བ་ན། “སྤྱི་བ་དཔྱད་ཀྱིས་”ཞེས་པ་བྱུང་བ་ནི་ཆེ་བཅྱད་ཀྱི་ཆེག་ཡིན་
པས།⁸ རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་བ་དཔྱད་ཀྱིས་ཞེས་སྤྱི་བ་མི་རིགས་པས། ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཚུམ་
པ་པོ་ཐར་དུ་རྟེས་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བ་ཐུང་གཉིས་པ་ནི། «དབྱ་མ་དེན་

8 དེ་ལྟ་ནའང་དེར་ཏུས་ལེགས་སྒྱུར་དང་ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་བུ་བ་རིག་པའི་དབྱུང་ཞིབ་པ་པོ་ལ་མཛུ་ཆེ་ནི། གནའ་ཏུས་
ཀྱི་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལྟར་རྟག་གེ་འབར་སྤྱི་བ་དཔྱད་ཀྱི་«དབྱ་མ་སྒྲིང་པོའི་»རང་འབྲེལ་ཏུ་ཁས་
ལེན་པར་ཁ་མཐུན།

9 རྟག་གེ་འབར་ཏུ་ཅ་བ་ཐུང་པོ་ལ། “སྤྱི་བ་དཔྱད་ཀྱིས་” ཞེས་སྐབས་འགར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི། དེ་བ་འདིའི་ཤོག་ ༡༤
དང་། ༩༡ དང་། ༡༡༩ བརྟག་པར་གཟིགས།

ཆེན་མོན་མར་»སྐབས་ཤིག་ཏུ། “བདག་གིས་བཀོད་པ་རྒྱུ་གེ་འབར་བ་ལྟགས་པར་སྟ་བར་བྱུང།”¹⁰ ཞེས་བྱུང་བས། «རྒྱུ་གེ་འབར་བ་»ཙམ་པ་པོ་དེ་«དབུ་མ་རིན་ཆེན་མོན་མར་»ཙམ་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་མིང་འབྲེལ་བྱིས་བྱུང་བའི་ལེགས་ལྡན་ཞིག་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། རིན་མོན་ཏུ་དཔལ་ལྡན་སྒྲུབ་པ་བྲགས་པ་དང་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པའི་ལུང་གསལ་བར་བྲངས་བས། གཞུང་དེ་སྤྱི་མོའི་དུས་རབས་བདུན་པ་འཕམ་དེའི་མཁུག་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་ཞེས་བསམས་པའོ།

ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ། གནའ་དུས་ཀྱི་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ «དབུ་མ་སྒྲིབ་པོ་»ཙམ་པ་འབྲེལ་གཉིས་ཀའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དཔེ་མི་རབས་མང་པོར་དངོས་སྤྱོད་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་མོད། ཅ་འབྲེལ་གཉིས་སྒྲོབ་དཔོན་གཅིག་གི་ཡིན་མིན་གྱི་གནས་དོན་རྣམས་པ་འདི་འབྲེལ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་དཔྱད་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་མཚན་བསམ་གཏོང་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལོ་ལོ་རྗེ་དང་ནག་ཚ་ལོ་སྤྱོད་པས་བསྐྱར་བ་ཤོད་ཏུ་སྒྱུས་ཟིན་པ་ཉར་ལ། ཅ་སྟེ་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་འབར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མིན་པའི་དོགས་གཞི་ཡོད་ན་ལོ་ལོ་རྗེ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་གཟིགས་བྱ་ཆེ་བས། འདིའི་སྐོར་སྟེང་སྒྲོབ་ཙམ་ཞིག་གནང་ཡོད་པའི་པ་ལས་མ་མཛད་ཏེ། རིགས་པས་བརྒྱུས་ནའང་ཤོད་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒྱུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཐོབ་སྒྱུབ་བྱ་ལ་དེས་པ་བཞེད་རྣམས་པར་མ་མཛོད་སྟེ། རང་འདི་ཐོད་སྐད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་ཆེ་བཞེད་ཉེ་བར་གོ་མོད། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ཏུ་སྐབས་འགར་བཞུན་བཙོས་ཙམ་ཙམ་པོའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ལ་“མ་ཙུས་འདི་དང་འདི་ཉར་སྒྲུའོ”ཞེས་བཟོད་མི་ཡིད་པ་མིན་ལ། དེ་ཉར་བཟོད་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ལ་ཆེ་བཞེད་ཏུ་འཕྱུར་མི་དགོས་ཏེ།¹¹ གཅིག་བྱས་ན་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དཔེ་ལ་མེད་མོད་«རྒྱུ་གེ་འབར་བ་»སྒྱུར་བའི་སྐབས་ནག་ཚ་ལོ་སྤྱོད་པས་ལེགས་ལྡན་ལ་ཞལ་སའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བཞུན་པའང་ཡིན་ཡིད་

10 བཞུན་འཕྱུར། རེབ། ༡༩ དབུ་མ། ཆ་ཤོག ༡༥༠༥ དང་། རྗེ་དཔེ ༡༥༡༡ བཞུན། དབུ་མ། ཆ་ཤོག ༡༥༤ བཅུ་

11 དཔེར་ན། དཔྱིག་གཉན་གྱི་«མཚོད་རང་འབྲེལ།» ཤོག ༡༩ བ་༡ ནང་། “འདི་ཉར་སྒྲོབ་དཔོན་ཙམ་མཚན་པའི་མཚོད་བཟད་པར་བྱས་ཞེན།” ཅ་པ་བྱེད་པོ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་སྟེང་པ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་ཡོད་སྟེ།

པས།¹² ཟུང་བྱེད་དང་པོ་ལ་བྱང་བ་མེད་ལ། ཟུང་བྱེད་གཉིས་པའང་ལེགས་ཟུར་གྱི་
མ་དཔེ་ཆད་ཐུན་ཞིག་ལག་ཏུ་མ་སྟོན་ཕྱིན་«དབྱེད་མ་རིན་ཆེན་ཐོན་མེད་»གཞུང་རང་ཏུ་
“བདག་གིས་བཀོད་པའི” ཞེས་པའི་ཆེག་དེ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གནས་ལ།
གཅིག་བྱས་ན་རྒྱ་དཔེ་ལ་“ལེགས་ཐུན་གྱིས་བཀོད་པའི” ཞེས་བྱང་བ་ལོ་སྤྱོད་པས་བཙོས་
པའོ། ཡང་ན་མ་དཔེར་ལ་“སྒྲུབ་བཀོད་པའི” ཞེས་བྱང་བ་ལ་ཕྱིས་ཡིག་མཁན་གྱིས་
ནོར་ཉེ་བྱིས་པའང་ཡིན་ཕྱིད།

ཕྱི་ནས་«དབྱེད་མ་རིན་ཆེན་ཐོན་མེད་»བྱ་བ་དེ་དབྱང་གཞི་ཅན་གྱི་གཞུང་ཞིག་ཏུ་
མཐོང་སྟེ། དེའི་གསལ་བཤད་བྱས་ན། གཞུང་དེ་བཙད་ཚུགས་ལ་མའི་ཆུལ་ཏུ་ཡོད་པ་
ལས་སྐབས་འགར་ཆེགས་བཙད་གྱི་གཞུང་ཏུ་ལེགས་ཐུན་གྱི་«དབྱེད་མ་སྟོན་པའི»ཆེག་
རི་ལྟ་བུ་བཞེད་བཀོད་མོད།¹³ གཞན་ལས་བྱང་ས་པ་ལྟ་བུར་མ་བྱས་པ་ལ་མཆོན། ལྟ་
བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་། རིན་ཐོན་ནང་རྟོག་གེ་སྟེ་རྗེས་དཔག་གི་ལས་ནས་དོན་དམ་པའི་
གནས་ལུགས་གཏན་འཁེབས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་གྱིས་དགག་པ་བྱང་ལ།¹⁴ དེ་
ནི་ལེགས་ཐུན་གྱི་དབྱེད་དང་ཤེར་ཐོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་ཟུབ་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་
རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆེགས་འབད་ཐུན་ཏུ་བཞེད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས། རིན་ཐོན་
ཆོས་པ་པོ་དེ་རྟོག་འབར་ཆོས་པ་པོ་དང་བ་དང་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། དེ་བཞེད་ཏུ་
རིན་ཐོན་ནང་ཐོན་གྱི་དབྱེད་པ་ལ་འགས་ཀྱན་རྒྱུ་ལ་ཡང་ལོག་གི་རྣམ་དཔེ་བྱས་པ་མི་
འབད་པར་བཤད་དེ།¹⁵ རང་ལུགས་ལ་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་རིལ་གྱིས་ཉེ་ཡོངས་རྒྱགས་སྒྲུ་མ་

12 ལྷ་མཆོན་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤོད་ཉེ་བྱེད་པའི་ནང་དབྱེད་པོ་ཆ་འབྲེལ་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པའི་
རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་གྲགས་ལོ་ལྟར་འབད་པའོ།

13 དཔེར་ན་དེའི་ཤོག ༡༫༠༩ ལ། མ་ལོ་སྟོན་པ་ཞེས་སྟོན་གཉིས་དང་། ཤོག ༡༫༠༩ གར་ཕྱིར་གསུགས་
ནི། ཞེས་པའི་སྟོན་དང་། ཤོག ༡༫༡༡ རྟོག་པའི་བྱང་པས་བྱས་པ། ཞེས་སྟོན་སྟོན་གཉིས། ཤོག ༡༫༢༠
ལྷུང་ལ་ཆ་བ་ཞེས་པའི་སྟོན་དང་། ཤོག ༡༫༢༡ དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ན་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མཆན་ཉིད་ལ་
དང་པས། ཞེས་པའི་སྟོན་གཉིས། ཤོག ༡༫༤༠ ཆོས་རྣམས་པས་ལ་དང་ཞེས་པ་དང་། བྱང་པ་མེད་བཙོན་
ནས་ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་ཆེག་ཀྱང་རྒྱག་འཕྱར་གཞུང་། ཞེས་པའི་སྟོན་རྣམས་སྟོ།

14 དཔེར་ན་«རིན་ཆེན་ཐོན་མེད་» (ཤོག ༡༤༡) “འདི་རྟོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཅིག་ཟུང་པའི་
རྟོག་གེ་བས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྟོག་ཏུ་བྱུང་པ་དག་བཞགས་ཤིང་
དབྱང་པས་ཤེས་པར་མི་བྱས་ཉེ” ཞེས་སྟོན་ཟུང་པ་རྟོག་པོ།

15 རིན་ཐོན། ཤོག ༡༤༡ “ཐོན་གྱི་སྒྲུབ་དཔོན་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཏུ་བཤད་པ་ནི།” ཞེས་སྟོན་སྟོ།

མཛད་པ་པོ་འོ་སྒྲོབ་དཔོན་བྱམས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འབྲང་
ལ། ཅི་ལྟར་ཉམས་འབར་ཏུ་ཆ་བ་མཛད་པོ་ལ་“སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་”ཞེས་ཆོག་བྱུང་བ་ལ་
བསམ་ནས། ཉམས་འབར་«དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་འོ»རང་འབྲེལ་མིན་པ་འོ་དབར་ཏུ་བཏང་
ནའང་། དེ་རིན་ཐོན་ཆོས་པ་པོས་བྱས་པ་ནི་ཡུགས་གང་ནས་བཟག་ནའང་མི་རིགས་
པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགེས་པ་རིན་ཐོན་ཏུ། “བདག་གིས་བཞོད་
པ་འོ་ཉམས་ལོ་འབར་བ་”ཞེས་པ་དེ་མེགས་སྒྲུང་མ་དཔེར་ཡོད་པ་འོ་དབར་ཏུ་བཏང་
ནའང་། རིན་ཐོན་དེ་ཡིས་ཀྱི་རྒྱ་གར་བ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་དབུ་མ་འོ་ཆུ་ལ་རང་ལུགས་
སྤྱུ་ཁྱེད་ཅིང་། «ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ»དང་«དབུ་མ་སྒྲིང་པོ»ཆ་འབྲེལ་བཅས་པར་སྒྲུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མ་འོ་ཆུ་ལ་དཔེར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པ་འོ་སྒྲུ་
བཟགས་པ་དེ་འགོག་པར་འདོད་མཁན་ཞིག་གིས། མེགས་ལྡན་ལ་ཁ་གཡས་ཏེ་བཟམས་
པ་ཞིག་ཏུ་བྱ་དགོས་པར་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་འོ་རིགས་པས་བྱུང་པོ། །དེ་ལྟར་ཅུང་
སྒྲུ་རོལ་པ་འོ་རྩ་རྒྱུ་མེགས་ལྡན་ལ་ལྷ་ཡི་གཉིས་སྤྱུ་མཛད་དེ་དབུ་མ་རིན་ཐོན་ནི་མེགས་
ལྡན་ཅུང་བའི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱུངས་ལ་མཁས་པ་འོ་གསུང་
ཆད་མར་གོ་ལོ།¹⁹

འོ་ན་«ཉམས་ལོ་འབར་བ་»སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཡིན་པ་འོ་དན་ཉམས་གང་ཡོད་
ཅི་ན། ཐོག་མར་གཞུང་དེ་ཡི་འོ་དབུ་མ་རབས་བཏུན་པ་འོ་ཐོན་ནས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་
དེ་གནད་ཆེ་བས་དེ་བརྗོད་ན། དེ་འོ་འོ་ལྷ་རྒྱུ་ཤོས་དེ་ཁོ་ན་གྱི་ཤེས་པ་འཆོལ་བའི་
ནང་སྒྲུ་སྒྲུབ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མ་འོ་ལྷ་བའི་སྒོར་ལ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡོད་ཡོད།
དཀོས་བྱམས་གང་དུ་འང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་སྒྲུགས་རྒྱས་ཡོད་པ་འོ་རྩ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མི་ཐོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཐོག་ཆེན་བཀའ་སྒྲུབ་ཐང་ཏུ་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་
ཏུ་ཁྱེས་ཆུང་གསུང་བ་ན། ཡོངས་བྱམས་ཀྱི་དབུ་མ་འོ་ལྷ་འོ་ལུགས་དེ་མཆོས་པ་དང་། ལྷ་
པར་རྩ་མ་རིག་པ་འགོག་པ་འོ་སྐབས་སྤྱུ་ཡུགས་སྒྲུབ་གི་བཞེད་པ་སྒྲོ་ཆུང་གཉིས་སྤྱུ་བ་
པ་དང་། «དམིགས་བཟག་»གི་དམིགས་རྒྱུན་འགོག་པ་འོ་རིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་

19 «བྱུང་མཐའ་ལྡན་པོ་འོ་མཆོས་རྒྱུ་» ཐོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བཏུས། བོད། ༡༩ རྟོག ༡༡

ཀྱི་མིན་པར་བྱིས་བཅུམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འབྲེལ་པའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་པོད་
 ཁོངས་པ་དེའི་ནང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གཞན་ཅ་ཤིང་འབྲེལ་པ་«ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་
 »ལྟ་བུ་ནས་དམའ་མཐོར་ཁྱད་རྩེ་གཉིས་བྲངས་དགོས་ཡོད། ལུང་འབྲེན་པར་བཞག་
 ཤིང་སྒྲོན་བྱུགས་རྒྱས་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུལ་ཡང་མི་ཐོན་པས། རྟོག་འབར་དེ་ཤིང་སྒྲོན་
 མ་མཛད་ཐོང་གི་གཞུང་ཡིན་པར་དཔོག་བྱས།²¹ གསུམ་ནས་རྟོག་འབར་དང་ཤིང་
 སྒྲོན་གཉིས་པན་ཚུན་བརྒྱུར་ཞིབ་རྒྱུར་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ནའང་། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 རང་བྱུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ཐུང་མཐོང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། བྱ་རྟོན་ཞལ་
 ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་འབར་ལྟན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་མདོ་ལྟོ་སྒྲོད་
 པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་བརྒྱད་བྱའི་སྒྲོན་ནས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་ལ།
 སྐབས་མང་པོར་ཆོག་སྒྲུར་ཡང་ཆ་འབྲེལ་བ་ཐོན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོན་དམ་འདོན་པའི་སྒྲོ་
 བཤད་པའི་སྐབས་དང་།²² རྟོན་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མཐོང་
 གཅིག་ཏུ་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་།²³ དགག་བྱའི་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྟོན་དམ་པའི་ཞེས་བྱུང་པར་སྒྱུར་བ་དང་། དབུ་མ་པ་རང་བྱུགས་ལའང་
 བ་སྟོད་ཏུ་བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྟོང་བའི་རྟོན་རྣམས་ཡང་དག་ཀྱང་
 རྒྱབ་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲུ་དངོས་སུ་འདྲིགས་
 ཏེ། འདི་རྟོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་མིད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སོ།²⁴

དེ་རྟོན་སྒྲོན་གྱི་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཞེད་སྒྲུལ་རི་བཞིན་«རྟོག་གི་འབར་
 བ་»འདི་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་ཉིད་ཀྱི་«དབུ་མ་སྟོང་པའི་»རང་འབྲེལ་རང་ཏུ་རྟོས་
 འཛིན་བྱས་ན་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛོད་རྒྱུ་།

21 ཤིང་སྒྲོན་ཏུ་(ཤོག 94) དབུ་མ་སྟོང་པོར་ཞལ་འཕགས་དངོས་སུ་ཐོན་པས་གཞུང་དེ་དབུ་མ་སྟོང་པོར་
 རྒྱས་སུ་མཛད་པར་བྱལ། རྟོ་དགེ་ 949 བཟླ་ན། དབུ་མ། ཆ་ ཤོག 949 ན།
 22 དེབ་འདིའི་ཤོག 45 དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། དེབ། རབ་བྱེད། 94 ཤོག 949 དང་། རྟོ་དགེ་ 949 བཟླ་ན།
 དབུ་མ། ཆ་ ཤོག 949 ན།
 23 དེབ་འདིའི་ཤོག 100 དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། དེབ། རབ་བྱེད། 9 ཤོག 999 དང་། རབ་བྱེད། 95 ཤོག
 999 དང་། རྟོ་དགེ་ 949 བཟླ་ན། དབུ་མ། ཆ་ ཤོག 950 ན།
 24 དེབ་འདིའི་ཤོག 999 དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། རབ་བྱེད། 95 ཤོག 999 དང་། རྟོ་དགེ་ 949 བཟླ་ན།
 དབུ་མ། ཆ་ ཤོག 950 ན།

རྒྱུ་གི་འབར་བ་འཁྲུག་གི་སྤྱི་སྒྲིལ།

བརྟན་བཙུག་འགྲུལ་ཆེན་འདི་འཁྲུག་ཀྱི་འཁྲུག་པ་མཆོག་ན། གཞུང་རང་ཉིད་
ཀྱི་དབར། བརྟན་བཙུག་གི་ལྷ་མ་མདོར་བརྟན་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུག་གི་སྤྱི་སྒྲིལ་མཆོག་པ་
ལས་རྒྱུ་མ་ཆེན་དཔེ་གུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མི་གཏོང་དང་། བྱང་པའི་བརྟན་ལྷ་མ་ཡང་དག་བརྟན།
དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་ནི། འདྲ་ལྷ་མ་སྤྱི་སྒྲིལ་པ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྤྱོད་ལས་བཟུང་བ་རྟན་གྱིས་དང་པོར་
བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། འདྲ་ལྷ་མ་སྤྱི་སྒྲིལ་པའི་
བྱང་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་པའི་
བརྟན་ལྷ་མ་ཡང་དག་པར་བརྟན་པར་བྱའོ། འདྲ་ལྷ་མ་སྤྱི་སྒྲིལ་པ་སྤྱི་སྒྲིལ་
ལྷ་མ་ཡི་སྤྱོད་པས་གཞུང་ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་རྟན་པར་བརྟན་ནས།
རིགས་པ་དང་ལྷ་དང་མི་འགྲུལ་བའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱང་པའི་
པར་བྱ་ཞེ། དེ་རྟན་སྤྱི་སྒྲིལ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་སྤྱི་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་བཙུག་འདི་ལ་མདོར་བརྟན་
པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།²⁵

ཞེས་སོ། འདྲ་ལྷ་མ་སྤྱི་སྒྲིལ་བཙུག་པོ་འཁྲུག་ཀྱི་འཁྲུག་པོ་གསུམ་ཏེ། ༡
ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་ཞིང་མི་གཏོང་བའི་ཆུང་དང་། ༢ དེ་ནས་བྱང་པའི་
ལྷ་མ་ཡང་དག་པར་བརྟན་པ་དང་། ༣ སྤྱོད་པ་འཁྲུག་གི་སྤྱི་སྒྲིལ་པ་དང་སྤྱི་
གཞི་ནི། གཞུང་ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟན་པར་བརྟན་ནས་ལྷ་མ་རིགས་དང་མི་འགྲུལ་
པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་བཙུག་སོ། འདྲ་ལྷ་མ་སྤྱི་སྒྲིལ་
ལེན་བཟུག་པའི་སྤྱོད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ལེན་དང་པོ་དང་གཞིས་པ་གཞིས་
གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དོན་གཅན་དང་པོ་གཞིས་དང་། ལེན་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་པའི་བར་

ཁྱིམ་དོན་ཚན་གསུམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། བཅ་ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པས་གཞུང་
བཅུས་ཟིན་ཏེ་མཐུག་བཟུ་བའི་ཆུང་གིས་ལྷན་པ་ལ་མཛན་པར་བཞེད་ཅིང་བཟན་
བཅོས་བཅུམས་པའི་དགོ་བ་བཞོ་བ་བཅས་ཞི་གཞུང་འདི་འཛུམ་ཏུ་གནས།

ལེའུ་དེ་དག་ལས་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཞི། ལེའུ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཆོལ་བའི་ལེའུ་དེ་ཡིན་ལ། ལེའུ་
དེ་ལ་རྩ་བ་སྟོག ༡༥ དང་། འབྲེལ་བར་གོག་བྱངས་ ༩༡ ཙམ་ཡོད་པས་ལེའུ་འདི་རྒྱས་
གོས་སུ་ཡོད། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ལེའུ་འདིས་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
པ་རི་རྩར་འཆོལ་བའི་ཆུང་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ལེའུ་རྩྭ་ག་མ་བཞི་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་
ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན། ཐོག་མར་རང་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་རྣམ་རིག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་རྣམས་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལེའུ་བྱག་པ་ནས་རིམ་
པ་བཞིན། བྱངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྱག་པ། དཔྱོད་པ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བྱས་པ་རྣམས་མི་འཁྲད་པར་སྒྱུབ་ལ། དེ་ལང་འགོག་ལུང་གི་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་མཐའི་ལེའུ་
བཞོད་པའི་རྒྱུའས་སུ་འདྲ། སྤྱི་ལོ་ཆུང་ཏུ་ཐོག་མར་བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་རང་ལུགས་ཀྱི་
ཅན་མིན་གྱི་བཞེད་པ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སྒྱུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ། སོ་སོའི་གཞུང་ལས་
རི་རྩར་བྱུང་བ་བཞོད་དེ་ལྷོགས་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་གིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདྲོད་ཆུང་
སྒྱུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འགོག་པའི་གཞུང་བཞོད་པ་སོགས་གཞུང་
ཆོས་ཆུང་ལྟོ་ལ་འཆར་བ་དེ་བར་མཇུག། ལེའུ་བརྒྱ་པས་ཞི། ལྷ་སྟེགས་གཅིང་བྱ་པས་
བདག་ཅག་གི་ལྷན་པ་ཀྱན་མཁུན་མིན་པར་རྒྱལ་བའི་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་
རིགས་པའི་སྟོན་ལ་མཛད་པས། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་
པ་དང་། རྒྱུད་པ་ཐུང་བ་གསུམ་པོ་དེ་གཞུང་གི་སྤྱི་སྟོན་ཏུ་འདྲ་བྱང་བར་མཇོང་།

གོང་གི་ལེའུ་དེ་རྣམས་ལས་ལེའུ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རི་རྩར་འཆོལ་
བའི་ལེའུ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་རི་རྩར་ཏུ་གནས་པར་གཟིགས་ཆུང་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་ལ། ལེའུ་དེ་དབུ་
མའི་གཞུང་རང་རྒྱུད་བྱེད་ཆོག་པ་རྩ་བར་སྟངས་། ལེའུ་འདི་གིན་ཏུ་གནད་ཆེ་ཞིང་ཁོ་

ཅ་འབྲེལ་དུ་ནི། རྟག་གེ་ཤྲོ་ཁྲི་བ་རྟུན་མེད་པར་མ་ཆད། བྱི་རྩ་པ་འདི་བྱལ་མཐའི་རྣམ་
གཞག་མཛད་པ་ན། བྱངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་ལྷོ་པ་དང་།
དཔྱེད་པ་བཅས་བཞི་ལ་སོ་སོ་ནས་འེུ་ཤི་མཛད་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ནི་འེུ་གཟམ་
པ་འདི་ནང་མིང་འདོན་ལན་གཅིག་ཅུ་དང་།²⁷ གཅེར་བྱ་པ་ནི་འེུ་བཅུ་པར་བདག་
ཅག་གི་རྟུན་པ་བསམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་པ་འདི་ལྷོགས་རྩུབ་བཞོད་པ་ལས་འེུ་ལོགས་
ལུ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱངས་འཕེན་ཡང་འེུ་གཟམ་པར་རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེ་བ་དགག་
པ་འདི་ཐད་དུ་ཁར་ལ་བགག་པ་ལས་འེུ་ལོགས་ལུ་མི་འཕྱུང་བ་གཞུང་རང་ལས་ཤེས་
རྣམ་དུ་འཕགས་པ་རྩའི་«ལེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བདུས་པར་»ཅི། མེད་པ་སྤྱེ་པ་འདི་
རྒྱང་འཕེན་ཐོག་མར་བགག་སྟེ་སྤྱེ་གསུམ་པ་རང་ལ་ཅི། ཞི་བ་པ་སྟེ་དབང་ལྷག་པ་
དང་། བྱངས་ཅན་པ་དང་། ཆངས་པ་བ་བཅས་སྤྱ་སྤྱེ་གསུམ་པ་རྣམས་བཟུས་རྩུབ་དུ་²⁸
ཞི་བ་འཆོའི་«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཟུས་པར་»ཅི་བྱི་རྩ་པ་འདི་བྱལ་མཐའ་ལ། བྱངས་ཅན་
དང་། བྱེ་བྲག་པ། རིགས་པ་ཅན་པ། དཔྱེད་པ་བ། རིགས་བྱེད་མཐའ་ལྷོ། བས་མཐའི་
གོས་ཅན་ཉི་གཅེར་བྱ་པ་དང་། རྒྱངས་འཕེན་པ་བཅས་བདུན་ཉི་བྱར་མཛད་རྩུབ་པས།
རང་ཅག་ལ་བྲགས་པ་འདི་འཕགས་ལུ་ལ་བྱི་བྱལ་མཐའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཅི། རྟག་གེ་ཤྲོ་
ཁྲི་ཞེས་པ་འདི་བ་རྟུན་དེ་པ་ལ་ཆེར་མེད་པར་མ་རྟོན་།

ཐུགས་ལུ་ཉེགས་པ་རྒྱུ་གི་གཞུང་ལས་ཉི། ཡུལ་མཐའ་ཉི་ལྔ་མ་གཞག་གི་ཐ་ཉིད་
ཡོངས་ལུ་བཟུང་བ་ཡི། ལྷོ་ཉི་ག་ཉེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དང་། ལྷོ་ཉི་ག་ཉེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉི་
གཉིས་ལུ་ཕྱི་ཉེ་དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་དུ་ནས་ཉེ་མ་ཡུལ་མཐའ་བཟུགསྒྲེ། ཡངས་ཅན་དང་རྒྱལ་
འབྲོག་པ་གཉིས། ཕྱི་བཟུང་བ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་གཉིས། དཔྱད་པ་པ་དང་རིག་པ་ཕྱིད་
མཐའ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ཅས་ལུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོའི་སྐོག་མའི་སྒྲུབ་དཔྱན་ཡང་རིམ་པ་
བཞིན། ཡང་ཡོད་མེད་སྒྲུ་ཉེ་གཤི་ལ་དང་། པ་ཏུ་ཡིད་དང་། གཟུགས་ཟན་པ་ཉེ་གཤི་

27 དེབ་འདིའི་ཤོག ༤༧ ཡིག་ཟེང་ ༡༦ ལ་གཟིགས།

[illegible]

དང་། ཐུང་ས་ཅན་པ། རྩེ་ཐུག་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། རྒྱུ་འཕེན་པ་ཐུང་རྒྱུ་
འཛིན་མཛད་། དཔེ་རྒྱུ་ལ་འདི་གནད་ཀྱི་མཛོད་ལྟེ། རིག་ཐུང་པའི་ཁོངས་སུ་དཔྱུད་པ་
པ་དང་རིག་ཐུང་མཐའ་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་བརྒྱུས་པས་སྒྲེ་གཅིག་དང་། ཐུང་ས་ཅན་ཐུ་ཁོངས་
སུ་དེ་དང་ཉི་བ་མཐུན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་འདྲ་ཚུད་པས་སྒྲེ་གཅིག་དང་། རྩེ་ཐུག་པ་དང་།
རིགས་པ་ཅན་པ་གཉིས་ཐུབ་མཐའ་མཐུན་པས་སྒྲེ་གཅིག་ལྟེ། རིག་ཐུང་ཚད་མར་སྐྱུ་
པའི་ཐུབ་མཐའ་བྱུག་པོ་རྒྱུ་ས་སྒྲེ་གཅིག་ཀྱི་གཏོགས་པར་བྱ་ཅད་ལ། དེའི་སྒྲེར་གཅེར་
བྱ་པ་དང་། རྒྱུ་འཕེན་པ་གཉིས་བརྒྱན་པས་ཐུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྒྲེ་ཐུང་ཐུང་པ་དེ་ལ་རིགས་
པའི་རྒྱུ་ཉེན་ཡོད་པ་ཅས་ཀྱི་མ་ཟད། ལྷ་སྒྲེ་གས་པ་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཡོད་
སྐྱུ་དང་མེད་སྐྱུ་གཉིས་སུ་ཐུ་བ་དང་། ཡོད་སྐྱུ་ལ་འདྲ་ནང་གསུམ་བྱུག་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་
དང་ཡང་མཐུན་སྒྲུབ་སྒྲུ་མ། དོན་གནད་འདིའི་ཐོག་གསུམ་མདོག་པར་ཆེན་ལྷ་ཀ་མཆོག་
གི་«མཁས་འབྱུག་»གི་སྐོར་བྲི་ལན་ཀྱི། “རང་དོན་རྒྱུ་སུ་དབག་པར། རིག་ཐུང་པ་
དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། ཐུང་ས་ཅན་པ་དང་། རྒྱུ་འཕེན་པ་བཞི་ནི་ཐུབ་མཐའ་མི་
འབྱེད་པ། གཞུང་ཚུགས་པ་བཞིན་བྱུང་བྱིང་། རྩེ་ཐུག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ཐུབ་
མཐའི་འཕྲུལ་གཅིག་ཅིང་། རྒྱུ་གཉིས་གཞུང་ཚུགས་པར་སྐྱུ་པས་གཅིག་ལྟེ། དེ་ཉིད་
ཐུ་པོ་དེ་ལས་རྒྱུ་གཉིས་གཞུང་ཚུགས་པར་སྐྱུ་པ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཐུང་ཐུ་ཉིད་ཀྱི་
རིགས་སོ།”³³ ཞེས་གསུང་བའོ་རྒྱུ་ཆེ་བར་མཛོད་། དེ་ཉི་ནུའང་ས་པར་བྱིས་«ཆད་
མ་རིགས་གདོར་»³⁴ དུ།

ཐུབ་པ་མེད་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐུག་པ་དང་ཐུག་པའི་བྱ།

མཁའ་ཤོས་ཅན་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་མཛུས་པའི་གཞུང་འཛིན་པ།³⁴

ཞེས་མེད་སྐྱུ་པ་སྒྲེ་ཐུང་ས་ཅན་དང་། རྒྱུ་ཐུག་པ་སྒྲེ་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། ཐུག་པ་པ་
སྒྲེ་ཐུ་ཐུག་པ་དང་། མཁའ་ཤོས་ཅན་དེ་གཅེར་བྱ་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་མཛུས་པ་རྒྱུ་འཕེན་
པ་བཅས་ཐུ་ཐུང་ས་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཐུང་བཞི། རྒྱུ་གཉིས་སྒྲེ་ཐུ་ལ་དགོངས་པ་མིན་པར་

33 «མཁས་པ་ལ་འབྱུག་པའི་སྐོར་རྒྱུ་སུ་མཛོད་ཀྱིས་འདྲ་བཅས་པ།» གསུང་འབྱུང་། ཡ གྲག ༡༢ བ།

34 གསུང་འབྱུང་དཔེ་བརྒྱུ་མ། ཐོད་གསུམ་པ། གྲག ༤༧

བྱས་ན་ལེགས་པར་བསམ་པོ།

དོན་གནད་གཉིས་པའི། དབུ་ལྷིང་ཙུང་ལུ་ལྷིང་པར་བྱ་ལུ་ལྷིང་པ་«རྒྱལ་གྱི་འབར་བའི་»ནང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་ལུ་ལྷིང་པའི་ལུང་ལྷིང་དང་བཟང་པ་མང་དག་ཅིག་ཐོན་པ་དེར་མཐོང་། དེ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོན་པའི་«སྐམ་ཙུང་པའི་»དབར། “རིག་བྱེད་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ།” ཞེས་པའི་ཆེགས་རྒྱུ་དེའི་བཀའ་ཁྲིན་ལས། རིག་བྱེད་ལ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རེས་བརྒྱན་དང་། ལྷན་རག་མཚོད་སྒྱུན་དང་། ཨིན་སྐྱར་བཅས་ཡིན་པ་ཅམ་ཞིག་རྒྱས་ཡོད་པོ། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལུ་ལྷིང་པའི་སྐམ་ལས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོད་རྒྱུ་དང་བསྐྱར་མེད་པས། རང་ཅག་རྣམས་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་ལུ་ལྷིང་པའི་གནས་དོན་མང་པོ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་གསལ་བར་འཆར་དགའ་བའི་ཁག་མེད་པའི་གནས་སྐྱ་བྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ནའང་སྐམ་ལས་པའི་གནད་པོ་ཞིག་གསུང་རབ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་རགས་ཅམ་ཞིག་མ་ཤེས་ན། རྒྱལ་འབར་གྱི་རིག་བྱེད་མཐའ་སྒྲུབ་འཕྲུང་དང་། དཔྱོད་ལ་བའི་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དོན་རྒྱལ་དགའ་བས། རིག་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་བཞི་པོ་དེའི་རྒྱུ་རགས་དབང་དགའ་ལྟན་ཚེས་འཕེལ་ནས་«གཏམ་རྒྱུད་གཤེར་བང་»ནང་། རང་ཅག་ཐོད་རྒྱུ་བ་པོར་བརྩེ་བས་དགོངས་ཏེ་གྲ་བའི་ཐོན་ཀྱི་ཆུ་ལྱ་ཁྲིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་རྒྱས་ཅམ་ཞིག་དགོད་ན་རྒྱལ་འབར་སྐོག་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱན་རེས་པས་དེ་ལྟར་བཤིའོ། །དེ་ཡང་«གཏམ་རྒྱུད་གཤེར་བང་»ལེའུ་བྱག་པ་ལས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལུགས་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཙུང་པའི་ལུང་གི་ཐོད་འཕ་
 རིག་བྱེད་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་འཕ་རེས་བརྒྱན་རིག་བྱེད་དང་། མ་མ་
 ཐོད་འཕ་སྐྱན་ཆེག་རིག་བྱེད། ཡ་བྱ་ཐོད་འཕ་མཚོད་སྒྱུན་རིག་བྱེད། ཡམ་
 ཐོད་འཕ་ཨིན་སྐྱར་རིག་བྱེད་དེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོན་
 དང་། བསྐྱར་དང་། ཡ་རྒྱུག་དང་། ལུང་གི་ཁད་བྱ་བའི་ཆ་གསུམ་རེ་ཡོད་ཏོ།³⁵

35 «གཏམ་རྒྱུད་གཤེར་བྱ་བང་མ།» ལེའུ་བྱག་པ། གསུང་འབྲུག་དེབ། རྒྱལ་ལས་གཉིས་པ། བོག ༡༩༩ གཏམ་
 བརྒྱུད་གཤེར་བང་ཆ་ཆར་བ་མ་འདི་མི་རིགས་ནང་དོན་དང་ཐོད་རིག་པ་ལ་མཐུས་པ་དོན་རྒྱ་ལ་ཐོར་དང་
 ཁོ་པོས་མིན་རྒྱུ་ཐོབ་རྒྱུ་ལ། འདིའི་བང་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བཟང་པ་དེར་དམིགས་བསལ་ཡིན་སྟེན་སྐུ་སྐུ་

རིག་བྱེད་སྒྲིག་མ་གསུམ་གྱི་བཟུས་པ་འོ་སྐྱོད་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།

སྒྲིག་ཆེག་རིག་བྱེད་ནི་སྒྲིག་དངགས་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་འོ་མཆན་ཉིད་ཅི་
ཡང་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བེས་ཆེད་རེས་བརྒྱན་གྱི་བཟུས་པ་རྣམས་དོན་
སྒྲུབ་ནས་ཐེབ་སྐྱོད་ཙུང་ཟད་གཞན་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། བཞིས་ཀྱི་བརྒྱན་
བུའི་བྱིངས་ལ་བྱེད་པར་མེད་དོ། །མཆན་སྒྱིན་རིག་བྱེད་ནི་མཆན་སྒྱིན་གྱི་
ཆོ་ག་དག་སྒྲིན་པ་ལོ། །མིད་ལྷུང་རིག་བྱེད་ཏུ་ཏུང་འཁོ་སོགས་ལ་ཕན་པ་འོ་
ནད་ཡམས་ཞི་བ་དང་། བེགས་འདུལ་བ་སོགས་གྱི་ཐུགས་དང་། མན་དག་
གི་སྐྱོད་སྒྲིག་གས་དང་། སྒྲིག་སྐྱོད་ཕན་བྱ་བཅས་ཡོད་ཅིང་།³⁸

ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ལགས། རིག་བྱེད་རྣམས་གྱི་ཆ་བས་གཉིས་པ་ནས་བཞི་པ་འོ་བར་གྱི་
སྐྱོད་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།

རིག་བྱེད་བཞི་ཀྱི་ཆ་བས་གཉིས་པ་རྣམས་ནི་བརྒྱུད་སྟེ་བཟུང་ཐེ་ཞེས་བྱ་
བ་དག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བཟུས་པ་འོ་ཆེགས་བཅད་རྣམས་གྱི་ཐུས་དོན་ཏུ་
རྒྱུ་པ་དག་གསལ་བར་བྱེས་ཤིང་། མཆན་སྒྱིན་གྱི་ལག་ལེན་སོགས་བཟུང་
ཐེ་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་དག་སྒྲིན་པ་སྟེ། བས་ཆེད་ཆེགས་སྐྱོད་ཏུ་གནས་སོ། །ཆ་
གསུམ་པ་རྣམས་ནི་ཡར་བྱ་གི་སྟེ་ནགས་ཤན་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། ཉིང་རེ་
འདིན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྒྲིན་པ་སྟེ། བྱིས་ལྷུངས་ནས་ནགས་ན་གནས་པ་
དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཆ་བཞི་པ་འཕམ་བུ་མ་ནི་ལུ་བཞི་ཁད་སྟེ་ཉི་བར་གསུ་
པ་འཕམ་འཁོར་ཉན་བྱ་བ་འོ་ཆ་རྣམས་ཉེ། ནགས་ཤན་གྱི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
བ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། སྐྱར་སྟིང་གྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ལྷུང་པ་འོ་བྱུང་བ་དག་
ཆདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། འདིག་ཉེན་རྣམས་དེ་འོ་སྐྱུ་མ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་།
གང་གིས་དེ་མཛན་ཏུ་བྱས་པ་ན་ཁོ་ལ་བ་ཐོབ་པར་འཁྱུར་རོ་སོགས་ལྟ་བུའི་
གནད་རྣམས་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ།³⁹

38 «གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་བང་མ།» བོད་མཆུངས། རོག ༡༩༡

39 «གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་བང་མ།» བོད་མཆུངས། རོག ༡༩༡

རིག་བྱེད་གོ་བ་འདི་ཐབས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་རིག་བྱེད་ལག་ལེན་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་
ཐབས་སོ།།⁴²

ཞེས་སོགས། རིག་བྱེད་བཞི་དང་། རིག་བྱེད་གྱི་ཆ་གསུམ་བཞི། དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་བྱེད་གྱི་
ཡན་ལག་བྱུག་སོགས་གྱི་སྐོར་གསལ་བཤད་མཛད་པ་རྣམས་མ་མཐར་ཐོག་ལ་འཆར་བྱུང་།
པ་ཞིག་མེད་ན། རྟོག་གི་འབར་བ་འདི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་
རྟོགས་དཀའ་བས། འདིར་དཔེ་བ་བརྟེན་ཏེ་གསར་ཏུ་བཤད་པ་ལས་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་གོ་
བཤེད་གསུངས་པ་ལེགས་བཤད་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བརྟོན་ཡོད།

དོན་གནས་གསུམ་པ་ནི། དབུ་ལྷིང་དང་རྟོག་འབར་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་པ་འདི་ལེའུ་
ནང་འགོག་བྱུང་གྱི་ཕྱོགས་ལྗོངས་སྐོར་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ལེའུ་དེའི་དབར་ཆ་བ་སྟོན་པ་ཆེ་
བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཕྱོགས་ལྗོངས་བརྟོན་པ་དཔེར་ན། རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་གསུམ་འབར་
ཞིག་གོ་ལ་ལས་ཏུ་རིགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྟེན་བྱས་མ་བྱས་པ་འདི་ཆ་མ་ཡིན་པ་
དང་། རྩ་རྟེན་པར་སྦྱར་པ་དང་། རྩ་བྱུང་ཆ་མ་རྩེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱུ་གི་
ཆ་མར་འབར་པ་སོགས་ནི། ལྷ་སྟེན་པར་དབྱེད་པ་འདི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་པ་ལ་ཆ་མ་ཡིན་པ་
མེད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་གཞན་ལྷགས་དགག་པ་འདི་གཞུང་གི་བད་ཏུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཆ་ལ་
མང་པོ་ཞིག་ནི། རིག་བྱེད་ཆ་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བྱུང་བ་ལས། དེར་
བཀག་པ་མཐས་ཅད་དབྱེད་པ་འདི་བྱུང་མཐར་བཟུང་བར་མི་བྱ་བ་ཡང་དེས་དགོས་
པ་གནད་ཆེ།⁴³ དེ་ཡང་དཔེར་ན་ལེའུ་དེའི་ནང་འཕྲོས་དོན་གྱི་ཁོངས་སུ། ལྷ་སྟེན་པར་
པ་གཞན་གྱིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་ཆངས་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་
པ་པོ་བྱུང་འདྲུག་དང་། འཛིག་པར་བྱེད་པོ་ཞི་བའམ་དབང་ལྷག་འདོད་ཆ་ལ་འགོག་
པ་དང་། དབང་ལྷག་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། དབང་ལྷག་པ་

42 «གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་བང་མ། གོག་ ༡༩༩
43 དཔེར་ན་རྟོག་འབར་དབྱེད་པ་འདི་ལེའུ་དེའི་ནང་། དབུ་ལྷིང་སྟོན་ ༣༩-༡༠༧ བད་ཏུ་རིག་བྱེད་དགག་པ་ལས་
འཕྲོས་ཏེ་ལྷ་སྟེན་པར་འདོད་པ་གཞན་ལས་འཕྲོས་ཆུ་ཆུས་པར་བརྒྱད་པ་འདི་ནང་། གཞུང་རང་གི་བད་ཏུ་
གཞུང་མཆོས་མ་མཐར་འཛིན་པའི་འགོ་བརྒྱུད་བརྟོན་པ་བཞིན། དོན་ཆ་ཆེ་ཆེ་ཁག་ལྗོངས་ཐོག་དབྱེད་པ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་དབྱེད་པ་འདི་བྱུང་མཐར་བཟུང་མི་བྱུང་བ་རྟོག་ཏུ། །འདིའི་བད་ཏུ་དོན་ཆ་ཆེ་ཆེ་ཁག་ལྗོངས་རྣམས་
འཛིན་ཏེ་དག་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོས་འབྱེད་པ་སོགས་ནི། ཀུ་ཏི་ཡའི་མི་རིགས་རྒྱུད་སོག་ཏུ་ཕྱེ་བས་དབུ་
ལྷིང་ཆ་འཕྲེལ་གྱི་དབྱེད་པ་འདི་ལེའུ་དེའི་ཐོག་ཞིབ་འདྲུག་བཞིན་པའི་དབྱེད་ཆོས་ཏུ་བཤད་པ་ལས་སྟོལ་སྟེན་བྱུང་སོང་།

ནམས་ཀྱི་ཆད་མར་བཟུང་བའི་ཤི་བའི་རྒྱུད་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་།
བའི་དཀའ་བ་ལྟར་འགོག་པ་སྐྱེས་ཐོན་པ་ནམས་ནི། དཔྱུད་པ་པོར་སྤྱོད་ཏུ་མི་ཅད་།
ཁྱད་པར་ཏུ་དཔྱུད་པ་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་པ་པོའི་དགོན་མཆོག་ཁས་མི་མེན་པར་
ཡོངས་སུ་བྱུགས་པས། འཛིག་རྟེན་གྱིས་པ་པོ་འགོག་པའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
དཔྱུད་པ་བ་པོར་དོན་མེད་པ་སྐྱེས། གང་རྒྱུད་ཡང་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདིའི་ནང་
སྤྱོད་པ་མང་དག་ཅིག་ནི། དཔྱུད་པ་བ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་འཛིག་པར་མཆོག་དགོས།

དེ་ན་གནད་བཞི་པ་ནི། ཉན་མོས་ཐེ་པ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་བྱས་ཆུང་བྱིས་སྐར་དེ་ཡིན་
ལ། རྣམ་འབར་རང་ཏུ་ནི་བྱས་ཆུང་ལུགས་གསུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཀོད་སྤྲད་ཅི། ལུགས་
དང་པོར་རྩ་བའི་ཐེ་པ་དག་འདུན་པ་ལ་ཆེན་དང་གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ཞིང་།
པལ་ཆེན་ལས་བརྒྱད་དང་། གནས་བརྟན་པ་ལ་ནང་གཤམ་བརྒྱད་བྱས་ཏེ་བཙོ་བརྒྱད་
ཏུ་ཐུང་པ་དང་། ལུགས་གཉིས་པ་ནི། རྩ་བའི་དབྱེ་བཞི་གསུམ་ཅི། གནས་བརྟན་པ་
དང་། དག་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་དང་། རྩ་བར་བྱེ་ཅི་ཐུ་བའི་ཐོད། །དེ་དག་ནང་གཤམ་
ཀྱིས་གནས་བརྟན་པ་ལ་རྩ་བར་བྱུག་དང་། པལ་ཆེན་པ་ལ་བརྒྱད། རྩ་བར་བྱེ་ཅི་ཐུ་
བ་ལ་རྩ་བར་བཞེད་བྱས་ཏེ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་ཐུང་པ་དང་། ལུགས་གསུམ་པ་ནི། རྩ་བའི་
ཐེ་པ་ལུགས་དང་པོ་བཞིན་དག་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་
ཐུང་ལ། དང་པོ་དག་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་ལ་ནང་གཤམ་ཀྱིས་བྱུག་དང་། གནས་བརྟན་
པ་ལ་ནི། དང་པོའི་གནས་བརྟན་པ་དང་། གནས་མི་པ་བཙས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་
སོ་སོ་ལས་ཀྱང་ནང་གཤམ་ཐེ་པ་ལ་དང་པ་དག་ཐུང་ཅི་ཐོས་པས་གནས་བརྟན་པ་ལ་
བརྩ་གཉིས་ཏེ། ཐེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་ཐུང་པ་འདྲོད་ཆུང་བཀོད་། ཀྱན་མཆེན་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་«ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་»ཡང་རྣམ་འབར་བྱི་ལུགས་གསུམ་པ་
རྩ་བས་གསལ་བར་རོས་བརྒྱད་ཅི། ཐེ་པ་གཉིས་ལས་བྱས་པའི་ཆུང་གཉིས་དང་། གསུམ་
ལས་བྱས་པའི་ཆུང་བྱི་དཔེར་མཛད་པ་ལོ་བདེ། གནས་བརྟན་ཐེ་པའི་གཞུང་ཏུ་ཡང་རྩ་
བའི་ཐེ་གཉིས་ལས་བྱས་པའི་ཆུང་ཞིག་ཡོད་སྤྲད་།

དེ་ལྟར་ན་འདུག་སྟེ་མཐོང་ན་ལྷ་ལྟ་བུ་གསུང་གི་ཁ་པར་མེད་པ་མ་ཟད་ཀྱང་ལྷ་ལྟ་བུ་གསུང་གི་

ལུགས་དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཏུ་ལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉམས་ན་ནི། ཅ་བའི་ཐེ་པ་ལ།
 བམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དང་། ཕལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་དང་། མང་བཟུང་
 བ་བཅས་བཞེས་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་ནང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན། བམས་
 ཅད་ཡོད་སྒྲུབ་ལ། ༡ འོད་སྒྲུབ་དང་། ༢ ས་སྒྲོན་པ། ༣ ཆོས་སྒྲུབ་པ། ༤ མང་ཏུ་བོས་པ། ༥
 གོས་དམར་པ། ༦ སྒྲོབ་མ་དང་། ༧ ཉམས་པར་བྱེ་སྒྲུབ་དང་བཟུང་དང་། ཕལ་ཆེན་པ་
 ལ། ༨ བར་གྱི་རི་བ། ༩ ཏུབ་གྱི་རི་བ། ༡༠ གངས་རིར་གནས་པ། ༡༡ འཕྲུལ་བྱས་ཉམ་
 པར་སྒྲུབ་དང་། ༡༢ འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ལྡ་དང་། གནས་བརྟན་པ་
 ལ། ༡༣ རྒྱལ་བྱེད་ཆོས་ན་གནས་པ་དང་། ༡༤ འཛིགས་མེད་རིར་གནས་པ་དང་། ༡༥
 གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ལ་གནས་པ་བཅས་གསུམ་དང་། མཐའ་མ་མང་བོས་བཟུང་བ་
 ལ། ༡༦ ས་སྒྲོག་རི་པ་དང་། ༡༧ བསྐྱར་བ་པ་དང་། ༡༨ གནས་མ་བྱ་པ་བཅས་གསུམ་སྟེ་
 བཙེ་བརྒྱད་ཏུ་བྱས་སོ། །ཚུལ་གཞན་ཞིག་གི་ལོ་བྱིས་མཁན་པོའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 ཉམས་པ་ཕལ་ཆེན་ལ་བྱུག་དང་། ཡོད་སྒྲུབ་ལ་བཞི། མང་བོས་བཟུང་བ་ལ་ལྡ་དང་། གནས་
 བརྟན་པ་གསུམ་ཏུ་བཤད་དོ།⁴⁴

གང་ཉམས་ཡང་«རྒྱལ་གེ་འབར་བར་»ཐུང་བ་དེ་ཏུ་ལ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ལོ་བྱིས་མཁན་
 པོའི་དེ་ལས་ལྡ་བ་ཡིན་ཉམས། ཏུས་གྱི་ཆ་ནས་ཚུང་ཁྲངས་བཅན་པར་བྱ་དགོས་ཡོད།
 རྒྱལ་འབར་རང་གི་ཁྲངས་གང་ལ་གཏུགས་ཕྱིས་གྱི་ཞིབ་འཕྲུག་པ་ཞིག་གིས་བཅད་
 བཅད་དེ། གནས་བརྟན་ཐེ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཡང་ཕན་ཚུན་ཐུར་ཞིབ་བྱེད་དེ་བཤད་
 པ་གསལ་ཡོད་བྱེད་བྱུང་ན། བརྟན་པའི་ཞབས་གདེགས་དང་ལོ་རྒྱུས་གྱི་གནས་ལ་རེས་
 པ་བསྟེན་བྱུང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུས་གིག་ཀྱང་འོང་རེས་ཞེས་ཞུའོ།

དོན་གནད་ལྡ་པ་ནི། «རྒྱལ་གེ་འབར་བའི་»གཞུང་དོན་ཉམས་ན་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་རང་ལུགས་ལ་བ་སྒྲུད་ཏུ་རང་མཆན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མིན་གྱི་སྐོར་དེར་
 མཐོང་། དེ་ལ་ཡོད་གྱི་དབྱེ་མ་སྒྲུབ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི་དབྱེ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་

44 ཅ་བའི་ཐེ་པ་བཞེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཏུ་བྱས་ཚུལ་ཏུ་ལ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ལོ་བྱིས་མཁན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཁྲངས་དང་
 བཅས་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་«བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ།» རྟོག ༡༤༠ ཐད་ཏུ་གསལ་བར་
 ཐུང་བ་ལ་གཟིགས། དེ་བཞིན་ཏུ་«བརྟེན་ཆོས་འབྱུང་།» རྟོག ༡༣༡ ཐད་ལ་འདྲ་གཟིགས།

པ་བ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་རྩོད་པའི་ལན་དུ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དེ་མི་འབྲད་ཅིང་། རང་ཁྱེད་ཀྱི་གཞོན་མོར་གྱི་འབྲད་དུ། དབང་
མ་པ་དང་མེད་པ་བ་གཉིས་ཐ་སྟོན་གྱི་དུས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཉྩ་བའི་དུས་གཉིས་ཀར་
གཏན་ནས་མི་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་ལོགས།⁴⁸ གཞུང་གྲུང་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་མོ་འདི་
སྒྲོས་དབྱད་ན། འེགས་ལྷན་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་རྩ་
བོ་ཉིད་དམ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་རྩེ་རྩེ་ཁ་ལ་
ཆེན་པོས་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་པར་མཐོང་། གང་ཉྩར་ཡང་འེགས་ལྷན་རང་ཁྱེད་སྤྱོད་
ལ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་དང་མི་འབྲད་པར་ཐ་སྟོན་དུ་རྩ་བོ་ཉིད་དམ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་མིན་གྱི་སྒྲོམ་དེ་ཕིན་དུ་གལ་འགངས་ཅན་གྱི་གནད་གཅིག་གོ།

དོན་གནད་བྱུག་པ་ཞི། «རྒྱལ་གྱི་འབར་བར་»དོན་དམ་ལ་རྒྱས་དབྱེ་གཉིས་སྤྱོད་
དབྱེ་པའི་ཚལ་དེར་མཐོང་། དེ་ལ་རྒྱལ་འབར་རང་དུ་ཞི། དོན་དམ་དེ་གཉིས་གྱི་ཐ་སྟོན་
དམིགས་བསལ་མ་ཐོན་མོད། དབང་མའི་དོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་དེའི་ནང་དུ། དང་པོ་ལ་
རིགས་པ་རྒྱས་ཐུངས་པའི་དོན་དམ་དང་སྒྲེ་བ་བཀའ་པའི་དོན་དམ་ཞེས་དང་། གཉིས་
པ་ལ་རྒྱས་ཐུངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བསྟན་དོ།⁴⁹ དེ་དང་ཚལ་མཚུངས་པར་
འེགས་ལྷན་གྱི་རྩེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མེ་ཤེས་སྒྱིད་པོ་དང་ཞི་བ་
འཆོའི་གཞུང་དུ་འདྲ་དོན་དམ་གྱི་ཚལ་གཉིས་པོ་གསལ་བར་བྱུང་བ་ལྟ་མི་དགོས། དེ་
ཉྩར་ཡང་དེ་ཉྩར་པའི་དོན་དམ་གྱི་རྒྱས་དབྱེ་འདི་དབྱེ་མ་ཐལ་འཕྱར་བར་ཐུགས་པའི་
སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། སྒྲུབ་ཐུགས་པ། གཞན་ཡང་ཞི་བ་ཉྩར་སྤྱོད་ཀྱི་
གཞུང་དུ་གཏན་ནས་མི་འབྲད་པ་དེ་གང་ལ་བྱུག་བརྒྱུ་དགོས་པ་ཞིག་དུ་མཐོང་། གང་
ཉྩར་ཡང་འེགས་ལྷན་གྱི་དབྱེ་མའི་གཞུང་དུ་དོན་དམ་ལ་དེ་ཉྩར་པའི་རྒྱས་དབྱེ་ཐོག་
མར་སྤྱོད་མཚན་མིན་དང་། མཚན་པ་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱལ་དང་ཕྱལ་ཅན་གང་གི་སྒྲོ་

48 «ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་» རབ་བྱེད། ༡༩ བརྒྱན་འཕྱར། དེ་བ། ༥༧ རྒྱལ་གྱི་འབར་བར་ལྟོན།
དབང་མ། རྒྱལ་གྱི་ ༡༩༩ བར་

49 «དབང་མའི་དོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་»ཞེས་པའི་གཞུང་ཆེགས་བཅད་དུ་ཡོད་པ་དེ་རང་འདི་བརྒྱན་འཕྱར་དུ་འེགས་
ལྷན་གྱིས་མཚན་ཐག་བྱས་ཡོད་མོད། དེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཡིན་མིན་དབྱད་གཞིར་ལྟར་།

ནས་ཡིན་མིན་སྐྱབས་ནི། ཁོ་པོས་གཞན་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་མཆོན་འཇལ་དུ་⁵⁰

༥ དོན་གནད་བརྟན་པ་ནི། «རྟོག་གི་འབར་བར་» «ཁོ་པོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲུབ་ཆས་སུ་འདོགས་ཏེ། དེ་རྣམ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ནི་ཡང་མིན་པ་ལེན་པ་ལེ་ཕྱིར་རྒྱུ།»⁵¹ ཞེས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེར་སྒྲུབ་དུ་གཞུང་འདི་ཁྲུངས་སུ་བྱངས་ཏེ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས་«བྱང་རེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་»ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་སྤྲོད་མི་བཞེད་པ་དང་། རང་ཁྱེད་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དུ་⁵² དེ་ལ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་ཞེས་པ་ནི་པལ་ཆེར་རང་ཅག་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལེ་བ་སྟངས་ཡིན་མིན་མོད། དོན་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པ་ལེ་གང་ཟག་རྩིས་འཛིན་པ་ན་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ལ་འཛོག་པ་ནི་ཕིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། ཐོང་ཏུ་བྱངས་པ་ལེ་རྟོག་གི་འབར་བའི་གཞུང་དེ་ཅམ་ཏུ་མ་ཆད། «སྤྲོད་པར་སྒྲུབ་མེད་»ཡང་།

འདི་རྣམ་ཏུ་ལ་ལ་དབྱེ་མ་པས་བདག་ཆོག་གི་དོན་ཉིད་ཏུ་ཁས་མ་ལྷངས་པ་ལེ་ཕྱིར་དེའི་ཁྲུང་པར་བསྟན་པ་མི་དེགས་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱའི་སྒྲུབ་མངས་དང་། དཀར་གསལ་ཉིད་ལས་སྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ་རྣམ་ཏུ་མེམས་ན། དེ་ནི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་འཕྱུར་བའི་མིན་པ་ལེན་པ་ལེ་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟོད་དེ།.....དེའི་ཕྱིར་བ་སྟངས་ཏུ་བདག་ཕྱིར་ཁས་ལྷངས་པ་ལེ་ཁྲུང་པར་མ་ཁྲགས་པ་མེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་མེད་དོ།⁵³

ཞེས། དབྱེ་མ་པ་གཞན་གྱིས་དབྱེ་མ་པ་རང་ཁྱེད་ལ་བདག་ཅེས་པ་ལེ་ཆོག་གི་དོན་ནི་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱང་སྒྲུབ་པ་མི་འབྲད་ཅིང་། ལེགས་ལྡན་རང་ཁྱེད་ལ་བདག་ཅེས་

50 རྩ་མཛུགས་པ་ཆེན་པོ་ལེ་དབྱེ་མའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ལས་མཆོན་པ་ལེ་འབྲེལ་གཏམ། «དབྱེ་མ་དགོངས་པ་རང་གསལ།» ཐོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བརྟན། ཐོད། ༡༩ ཨོན་མེད་རྩ་མཛུགས། ཐོག xxxviii-xlix

51 དེར་འདི་ལོག་ ༡༡༩ ལ་གཟིགས།

52 «བྱང་རེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་» དེག་ ཐོག ༡༠༥

53 «སྤྲོད་པར་སྒྲུབ་མེད་» རབ་བྱེད། ༡༩ བསྟན་འཕྱུར། དེག་ ༥༧ ཐོག ༡༣༥༧ དང་། རྩ་བཤེ ༣༩༥༣ བསྟན། དབྱེ་མ། ཆ ཐོག ༡༩༠ བར།

པའི་ཆེག་གི་དོན་ནི་རྒྱུ་མེས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ལེན་པ་པོ་རྒྱུ་མེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྐྱོད་ཏུ་བདག་འདོད་པས་དེ་འཁྲུག་པར་ཡང་འཛོག་པ་ལ་འགལ་
 བ་མེད་ཅེས་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་མེས་བདག་གི་མཆན་
 གཞིར་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ཏུ་གང་ཟག་
 གི་རྩ་བ་གང་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་གི་ཁྱད་པར་རི་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དགའ་བའི་གནད་
 ཏུ་སྒྲུང་རྒྱུ་།

༤ དོན་གནད་བརྒྱད་པ་ནི། «དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་»ཅུ་འཁྲུག་ཏུ་སྒྲུགས་སྒྲུང་གི་གཞན་
 མེལ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་དེར་མཛོང་། དེ་ཡང་དབུ་སྒྲིང་ཅུ་བར།

མཛོན་པར་བཟོད་བྱ་སྒྲི་ཡིན་ན། །སྒྲི་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་པས།།

དེས་ན་མཛོན་བཟོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲིང་པ་འབྲད་པར་མི་འཕྱུར་རྒྱུ། (༤/༦༠)
 ཞེས་པའི་ཐད་ཏུ། སྒྲུགས་སྒྲུང་གིས་«ཆད་མ་ཀྱན་བཏུས་»སྒྲུགས་སུ། མཛོན་བཟོད་ཀྱི་
 དཀོས་ཡུལ་ཏུ་ཕྱུར་པའི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐོག་པའི་གཞན་མེལ་དེ་སྒྲིང་འཛོག་
 པ་མི་འབྲད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་ལ་མེད་པས་བ་ལང་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲི་མེད་པར་འཕྱུར་ལ།
 འོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲི་གང་ལ་འདོད་ཅེ་ན།

སྒྲི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་རྩ་ལ་སྒྲུགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྒྲིང་པ་ཉིད་
 ནི་བ་ལང་གི་སྒྲི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བ་ལང་ཏུ་སྒྲི་མཐུན་
 པར་འཁྲུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །དེ་ཡང་དཀོས་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་མཐུན་པ་སྒྲིག་གལ་དང་། མཐུག་མ་དང་། རྒྱུག་དང་།
 མིག་པ་དང་། རྩ་དང་ཐུན་པ་འདུས་པའམ་ཐ་དང་པའམ། ཐུན་པོ་དང་།
 མེར་པོ་ལ་སྒྲུགས་པར་བཅད་པས་ཐ་དང་པ་ལ་ཡང་སྒྲི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་པ་
 མཐུན་པས་ན། དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་སྒྲི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་དེས་པར་
 བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།⁵⁴

ཞེས། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཐོག་པ་འདི་བ་ལང་གྱི་
 ཅམ་པ་དེ་བ་ལང་གི་སྒྱིར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་བ་ལང་རྩ་སྒྲུབ་པ་འདི་སྒྲིལ་བའི་སྒྱི་
 ཡང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སྐྱེས་ཀྱིས། སྒྱུགས་སྒྲུང་གིས་རང་མ་ཡིན་ལས་ཐོག་པ་འདི་
 གཞན་མེད་ཀྱིས་གསུང་བ་དང་ལེགས་ཐུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཐོག་
 པ་འདི་དཔྱད་པའི་སྒྱིར་འདོད་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་གང་ཡོད་བརྟག་དགོས་པ་གནད་ཀྱི་
 མཐོང་ལ། སྒྱུགས་སྒྲུང་གི་གཞན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱི་རྩ་ལ་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་དཔྱད་
 པ་འདི་ཆད་མ་པ་རྒྱུ་སྒྱིར་དགག་པ་རྒྱུས་པར་བྱེད་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་བྱགས་མོད།
 རང་པ་འདི་མཁས་པ་འདི་རང་ནས་དགག་པ་མཛད་པ་ཞི་ལམ་ཆེར་ལེགས་ཐུན་དང་པོར་
 འཛོག་དགོས་སྟུག་མོ།

དེ་ལྟར་གོང་ཀྱི་དབྱ་སྒྱིར་རྩ་འབྲེལ་ལས་བརྒྱུ་སྒྱིར་པ་འདི་དོན་གནད་ཁག་གཅིག་
 བཞོད་པ་ཞི། གཙོ་བོ་རང་གི་སྒྲིལ་གལ་འགངས་ཅན་ཀྱི་མཐོང་བ་རྒྱུ་སྒྱིར་པ་
 ཅམ་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི། རིགས་པ་འདི་རྒྱུ་དཔྱད་ཞིབ་མོར་འབྱེད་པ་དཔྱད་ཞི་«རྟག་གེ་འབར་
 པ་འདི»གཞུང་རང་ཉིད་མཛད་ཀྱི། ཅི་སྒྱུབ་ཀྱིས་སྐབས་དོན་དང་མཐུན་པ་འདི་ཐད་ཀྱི་
 «ཤེས་རབ་སྒྲིལ་མེ»ལའང་བརྒྱུར་ཏེ་རྟག་ཞིབ་མཛད་ཀྱིས་ན། སྒྱི་ནང་གི་རྟག་བྱུང་ཀྱི་
 རིགས་པ་འདི་གནད་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲིལ་ལས་པ་པོར་འབྱེད་པ་འདི་གོ་
 སྐབས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་རང་གི་སྐལ་བར་བྱེད་སྒྱུབ་པ་འོང་རྩ་ཞེས་བྱུང་།

འདིར་རྟག་གེ་འབར་པ་འདི་གཞུང་ལྷ་སྒྱིག་ཅི་ལྟར་བྱས་ཆུལ།

འདིར་«རྟག་གེ་འབར་པ་འདི»དཔེ་ལྷ་སྒྱིག་ཅི་ལྟར་བྱས་ཆུལ་རགས་ཅམ་སྒྲིལ་ན།
 དཔེ་སྒྲིག་པ་པོ་རྒྱུ་སྒྱིར་པ་ལྱུང་ཐོངས་ཀྱི་གནས་ཆུལ་ཤེས་རྟགས་ཡོང་བ་དང་། གཞན་
 ཡང་རྒྱུ་དཔྱད་དང་དོ་སྒྲུབ་ཅན་རྩི་གཉིས་ནས་སྒྱི་གཞུང་དང་བོད་དཔེ་གནད་ཆེ་
 གཞན་ཡང་ཆུལ་འདི་རྟག་བྱེད་ཞེས་ལྷ་སྒྱིག་གི་ལས་ལ་འབྱུག་སྒྱིད་པའང་འོང་སྟུག་
 དེ་ལ་ཐོག་མར་ཁོ་བོ་ཉིད་ནས་བོད་ནས་པར་ཀྱི་བཟུང་པ་འདི་བརྟན་འབྱུར་དཔེ་བཟུར་
 མའི་ནང་བཞུགས་པ་འདི་དཔེ་དེ་སྒྲིག་སྒྲུང་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཐོག་པ་བཟུང་བྱས་ཀྱི། ལོགས་

འིང་ཐུ་དགོང་དང་ཞིང་དང་ཞོང་ལ་བསྐྱུགས་ཏེ་འཕྲུལ་པར་བཞུགས་པའི་ཆ་ཆེག་
 དང་«དབ་མ་ལྷིང་པོ»ཆ་རྒྱུད་ཏེ་བཞུགས་པའི་དབར་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་རྒྱལ་ཞིབ་
 བྱས་ཏེ་ཐོ་བཀོད་དེ་དེ་རྗེས་པོར་འཕྲུལ་ཆ་འཕྲུལ་ནང་ཡོད་པའི་ཆ་ཆེག་རྣམས་དང་དོང་
 མཇུག་ཏེ་ཡོད་པའི་«དབ་མ་ལྷིང་པོ»ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དཔེ་འཛིན་དབར་པན་ཆུན་ཞིབ་
 བསྐྱུར་བྱས་ཏེ། མི་འབྲུག་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ལོས་བཟུང་།⁵⁵ དེ་རྗེས་གཞི་ནས་འཕྲུལ་པའི་
 རྒྱུད་ཆ་ཆེག་དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། ཆེགས་བཅད་ཏེ་མ་འཁོད་མོད་འཕྲུལ་
 པའི་གཞུང་གྲེ་བྱལ་པ་གང་ཞིག་གི་ཐད་ཆ་ཆེག་དགོས་ལེས་འཛིན་པ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་
 དཔེ་ལ་བསྐྱུན་ཏེ་ཆ་ཆེག་ལོས་འཛིན་བྱའ་པ་རྣམས་བཟུངས་ཤིང་བཀོད་པ་ལོགས་གྱི་
 གྲོ་ནས། གཞུང་ཡོངས་ཀྱི་ལེའུ་མོ་མོའི་ཆ་ཆེག་རྣམས་ལ་སྒྲོག་ཏེ་ཡང་ཐུངས་བཅད་པ་
 སྐབས་འབར་ལེགས་སྒྱུར་དང་པོར་དཔེའི་ནང་ཆེགས་བཅད་མང་ཉུང་མི་འབྲུག་པ་ཡོད་
 པའི་དབར་གྱིས་ཆ་ཆེག་གི་ཡང་ཐུངས་ཐ་དང་ཏེ་ལྷུང་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་གི་སྐབས་
 ཆེ་སར་འོག་མཆན་ཏེ་རོས་འཛིན་བྱས་པ་ལོགས་གྱིས།⁵⁶ དང་ཐོག་«དབ་མ་ལྷིང་
 པོ»ཆ་བ་རང་གི་གཞུང་རྒྱུ་ཆུགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་«རྒྱལ་གྱི་འབར་བ་
 »ཞིང་ལ་ཅི་བྱའ་གྱིས་འཕྲིས་པར་བྱས་ཏེ། གཞུང་འཆམས་ཆེ་ཁག་འབྲེད་དགོས་པ་
 རྣམས་ལ་གཞུང་དོན་ས་བཅད་པའི་འགོ་བརྒྱུད་ཀྱང་བཅོས་ཏེ། རིམ་བས་ལེའུ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ལེའུ་མོ་མོའི་གཞུང་དོན་ཡོངས་རྒྱལ་པས་བསྐྱུ་བྱའ་པའི་ས་བཅད་དང་འགོ་བརྒྱུད་
 བཞུགས་།

དེ་ལྟར་ལྷ་ལོན་དེ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པའི་འོག་ཏེ་གཞི་ནས་དངོས་གཞིའི་བྱ་སྤྲོད་གྱི་
 ལས་ལ་འཁུག་པ་ན། ཐོག་མར་ Asian Classic Input Project (ACIP) ལས་སྤྲོད་ཀྱང་

55 «དབ་མ་ལྷིང་པོ»ཐོར་དཔེ་དང་དོང་མཇུག་ཏེ་ཡོད་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དཔེ་གཞིས་དབར་བསྐྱུར་ཞིབ་
 གྱི་ལས་འཛིན་གལ་ཆེ་པའི་ཐོག་ དོང་ལེགས་སྒྱུར་ལ་མཁས་ཤིང་གཞུང་ཆེན་མོ་ལའང་ནང་བུ་ཆུང་པ་ལྷོ་ཆ་
 མཐོ་སྒྲུབ་གྱི་རིམ་ལྷན་པ་དེའི་བཞུགས་པ་དང་པོར་བསམ་གཏན་ལེགས་ནས་བྱུག་རྒྱུ་ལོགས་དང་ལས་སྒྲོན་གཞུང་
 བར་བྱུགས་རྒྱུ་ཆེ་ལྷན་ཏེ། ཁོ་ལོས་བསྐྱུར་ཞིབ་བཞུགས་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དཔེ་ནི། ལྷོ་མ་ཁྱེད་ལོན་ལོན་ལོན་
 ལས་བཞུགས་ཤིང་། ལྷོ་མ་ ༢༠༠༡ ལོར་རྒྱ་གར་ཅན་ཞེས་ལོན་པ་གཞུགས་སྤྱད་པར་ཏེ་བཅད་པ་དོང་ལེགས་།

56 «དབ་མ་ལྷིང་པོ»ཆ་བ་ཐོར་འཕྲུལ་དང་དོང་མཇུག་ཏེ་ཡོད་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དཔེ་གཞིས་ཀྱི་དབར་གྱི་
 ཁྱད་པར་རིམ་ལྷན་ཡོད་པའི་སྐད་ཞིབ་བྱས་ནི། ལྷོ་མ་ཁྱེད་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་
 མཐོང་སྐད་ཀྱི་སྐད་ལས་དང་ཐོར་དབ་ལྷིང་དང་ཞི་འཛོའི་«དེ་ཁོ་ན་ཞིང་བསྐྱུས་པ་»བཅས་དབར་ཏེ་སྐད་
 འཆར་ལགས་ན། སྐད་ལས་བས་དེའི་རྒྱུ་ལྷིང་ཏེ།

ཏུ་ཡབ་པའི་«རྟོག་གེ་འབར་བའི་»དཔེ་དེ་ཐེ་དགེ་པར་མ་དང་བཟུར་ཉེ་ཆད་ལྟག་དང་
 དག་ཆ་ནོར་ཐུན་ཤོར་བ་རྣམས་ཆ་ཆར་བར་བཅོས་དེ་ལྟར་དག་བཅོས་བྱས་པའི་
 རགས་ཐིན་དེའི་ནང་ཆ་བའི་ཆེགས་བཅད་མཐའ་དག་འབྱར་བྱོན་ཏུ་འོར་བའི་ཆེད་
 ཏུ་ཤོག་ལའི་དགྲིལ་ཏུ་བརྟོད་ཅིང་། རྟོག་འེ་ཡང་ཐུངས་བཏབ་ལ། ཆ་ཆེག་སྟེ་མ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐུ་འབྲེལ་དང་ཕྱི་འབྲེལ་ཕྱི་གཞུང་རྣམས་མ་ནོར་བར་རོས་འཛིན་བྱས་
 ཉེ། སྐབས་གང་ལོས་ལ་འབྲེལ་བའལ་གྱི་ཆེག་ཕྱང་སྟེ་མ་མོར་འབྱེད་དེ་ལྟངས་ལགས་པ་
 གཅིག་ལ་རྟོག་འབར་ཐུར་བ་པོ་དང་། «དབུ་མ་ལྷིང་པོ་»ཆ་བ་ཐུར་བ་པོ་གཉིས་ཀ་
 གཅིག་པ་ཡིན་ལྟམས། ཆ་འབྲེལ་ཐུར་བའི་སྐབས་ཐུར་མི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བགའ་
 རལ་དམིགས་བསལ་དེ་མི་དགོས་པ་བྱུང་དེ་དག་ཆའི་ཐོག་ལ་ཐུར་བ་ཆའི་མ་དཔེ་ཐེ་
 དགེ་དཔར་མའི་བཟན་འབྱར་ནང་བཞུགས་པ་དེ་ཆ་བར་བཟུར་མོད། དེ་དང་པེ་ཅིང་
 དང་ལྟར་ཐང་དཔར་མའི་དབར་མི་འབྲེལ་བ་ཡོད་རིགས་རྣམས། ཐོད་ནས་ཐོན་པའི་
 བཟན་འབྱར་དཔེ་བཟུར་མ་ལས་ལེན་ཉེ་གཞུང་གི་གོ་དོན་ཐོག་ཁྱད་པར་ཐོན་རིགས་
 རྣམས་འོག་མཆན་ཏུ་འཁོད་པར་བྱས་ལ།⁵⁷ ད་ཏུང་དོགས་པ་ཡོད་རིགས་རྣམས་
 བཅོས་པའམ་མ་བཅོས་པར་མ་དཔེ་རང་སོར་བཞག་ལྟེ་འོག་མཆན་ཏུ་གསལ་བཤད་
 བྱས་དེ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་དངོས་གཞི་ནི་ཆེགས་ལྟག་ཏུ་ཡོད་ལྟམས། ཆེག་མཆན་ས་
 གཅོད་ལྟངས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་རྟུང་བྱས་ཉེ། གང་འགབ་ཀྱི་ཤད་བརྟོད་པ་དང་། ཆ་
 བའི་ཆེག་གི་འབྲེལ་བརྒྱུད་ཡིན་པ་རྣམས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རོས་འཛིན་བྱའུ་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་བཟུབ་བྱ་དང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འབྱེད་ཐུང་ཀྱི་དང་ཐུར་ཆུལ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཡང་། ཐུ་མཆན་ཀྱི་ཕྱེད་ཐུ་སྟགས་ཀྱི་ཤད་ཆེག་མཆན་ས་འཛོག་
 ཆུལ་ལ་དམིགས་བསལ་མཛོ་བསམ་བཏབ་ལྟེ། གཞུང་ལྷོག་ཅི་བྱའུ་ཀྱིས་བདེ་བར་བྱས་

57 བཟན་འབྱར་དཔེ་བཟུར་མའི་ནང་འབྲེལ་བ་«རྟོག་གེ་འབར་བའི་»ལ་ཐེ་དགེ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་། ཆ་
 རྟོག་སྟགས་དཔར་མ་མི་འབྲེལ་བའི་དོན་མཆན་ཏུ་འཁོད་པ་ཐུངས་བཞི་ལྟེ་ཐུ་བཟུ་བཟུལ་བར་ཡོད་པ་རྣམས་
 དང་ཐོག་ཤར་ཆེ་ཉལ་ཤེ་དགེ་བཤེས་རྟོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་འགས་ནས། ཆ་ཆར་བཤུས་ཉེ་སྐབས་སོ་
 སོར་མཆན་བཏབ་ལ། དེ་རྒྱུ་ཁོ་པོས་མཆན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེ་རྟེ་ནས་བཟུགས་ཉེ། གཞུང་གི་གོ་དོན་ལ་
 ཁྱད་ཞུགས་པ་རྣམས་བཞག་ལྟེ་ལྟག་མ་རྣམས་མི་དགོས་པར་བྱས་ཡོད་ལ། རྟོག་འབར་ནང་བགའ་བཟན་ཏུ་
 བཞུགས་པའི་གཞུང་དབང་ནས་ཁྱད་བྱངས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཁྱངས་འཆོལ་བའི་ལྟག་དོགས་ནི་ཆོས་ཐོགས་
 དགེ་བཤེས་རྟོ་བཟང་ཆོས་དར་ནས་གནང་དོ།

ཡོད་པ་ནི། འདིར་བྱ་ཐོག་བྱས་པ་ནི་དཔེ་དང་བཟུན་འཕྱར་ཏུ་བཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དབར་ཞུགས་ཙམ་བཟུང་ཞིབ་ཕྱོད་ན་ལམ་གསེར་མཁུན་རེས་ལགས། དེ་ཉིད་བྱ་ཐོག་
 རགས་ཙམ་བྱུང་རྗེས་ཟུར་ཏུ་རགས་ཐེན་དེ་ཕྱོད་དག་གིར་དབར་དང་ཟུར་ཏུ་བཟུར་རྟེ་
 ཆོག་རེ་རེ་ནས་ཆད་ཉུག་གི་ནོར་ཕྱོན་མ་ལུས་པར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས། གཞུང་གི་མ་
 དཔེ་ཅི་དག་བྱས་ཁུལ་ཡིན།

ལེའུ་མོ་མོའི་གཞུང་གི་ས་བཅད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཞུས་ན། «དབྱ་མ་ཉིད་པོ»ཙམ་འབྲེལ་
 ལ་ཐོན་ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་འཕམ་མཆན་དང་བཟུས་དོན་སོགས་གཅིག་ཀྱང་
 མཛད་པ་བྱུང་མེད་ཉེདས། དཔེ་ལེན་ས་མ་ཉིད་མོད། རང་རོལ་ནས་«རྒྱུ་གི་འབར་
 པ་ལོ»གཞུང་ཉིད་ལན་མང་པོར་བཟུགས་རྟེ་སྒྲོབ་སྒྲོང་ཕྱོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཉིད་ལྱིས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཤར་བ་དང་ཕྱི་མི་ལོགས་ཟུར་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཟུངས་པ་ཡོད་པ་རེ་གཉིས་ནས། «དབྱ་
 མ་ཉིད་པོ»ཙམ་པ་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་། གཟུམ་པ་ནི་ཆ་གས། བརྒྱད་པ་རིག་ཕྱོད་
 མཐའ་ཐུང་དང་། དབྱ་པ་དཔྱོད་པ་པོའི་ལེའུ་ནི་ཆ་གས་སོགས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱིས་ཚིམ་
 བྱིས་བྱས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་བཟུགས་པ་སོགས། རྒྱུགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་མཐུན་སྦྲེན་
 བཅུལ་རྟེ་ལེའུ་མོ་མོ་ལ་གཞུང་མཆན་མས་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རོལ་འཛིན་
 ཐབ་པ་ནི་སྒྲོད་ཏུ་ས་བཅད་ཞིབ་པར་བཞོད་ཐབ་པར་བྱས་ཡོད། དེ་ཉིད་ནང་བཟུན་
 བཅོས་འདི་ནི་བརྒྱད་བྱ་ཆེ་གིར་སྒྲིང་བས་སྐབས་རེ་གཉིས་ལ་ས་བཅད་འདེབས་
 ཉུངས་ནོར་བའང་ཡོད་མིང་ན། མཁས་པ་ནི་ཐུན་ཐུར་བརྒྱད་གསོལ་ཞུ་བུ། གཞུང་ཐ་
 ཕྱི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་འདྲེན་གིན་ཏུ་མང་པོ་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་ཐབ་ཀྱིས་
 མོ་མོའི་ཁུངས་རོལ་འཛིན་བྱས་རྟེ་འོག་མཆན་ཏུ་གསལ་བཤད་བྱས་ལ། ཉུག་པར་ཏུ་
 གཞུང་འདི་ནི་ནང་ཕྱི་རོལ་པ་ནི་ཐབ་མཐའི་ཐད་ཏུ་རང་རོལ་ཐོད་སྐད་ཏུ་མ་བཞུགས་
 པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ནི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གི་ལུང་འདྲེན་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རལ་བ་
 བཞེན་རྟེ་ཆད་ཞིབ་ཀྱིས་རོལ་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་ཁུངས་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་
 དང་། མ་ཐབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པ་ནི་གཞུང་གི་ལུང་འདྲེན་ཡིན་པ་ལམ་གསེར་རོལ་
 འཛིན་ཐབ་པར་བྱས་ཡོད། ལེའུ་དབྱ་པ་དཔྱོད་པ་པོའི་སྐབས་དེ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མ་

ཆད། རེབ་དེའི་ནང་རིག་བྱེད་མྱེད་དང་བྱེད་པར་རིག་པེད་ཉེ་དེས་བརྒྱན་རིག་བྱེད་གྱི་
 ལུང་མང་དག་ཅིག་བྱངས་པ་རྣམས་གནད་ཆེ་བས་རྣམས་འཛིན་བྱུང་པར་བྱས་ལ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་རིག་བྱེད་མཐའ་ལྷན་དམིགས་བསལ་ཅིག་པོ་ཆེར་བཟུང་བའི་གསུང་རབ་
 ཅ་ཆེན་ལྷ་པ་ནི་དང་དང་། གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་ནག་པོའི་ལྷ་ཉེ་རྣམས་བད་གི་ཏུ་ཤེས་
 བྱེད་ཏུ་བྱངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ཉུས་ཀྱི་རྣམས་བཟུང་ཉེ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཞོད་
 ཡོད།⁵⁸ གཞན་ཡང་རྟོག་འབར་རང་ཉིད་ཏུ་གཞུང་མ་ཕྱིར་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་རྣམས་བཟུང་ཉེ། རྒྱུ་པ་མོ་མོའི་ཐད་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་བཟབ་པ་མོགས། མདྲར་
 ན་བཞུན་བཅོས་བྲགས་ཅན་«རྟོག་ཤོ་འབར་བ་»འདི་གཞུང་རང་ཉིད་ཐད་ཀར་ལྷག་
 པར་ཤོག་ཉེ་གཞུང་དོན་ལག་བཅངས་སུ་བྱེད་ཆོག་པ་ཉེ་བྱུང་བརྩོན་ཡོད་པ་བཅས་མོ།

མཐའ་དོན།

ད་ལས་ཀྱང་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམས་བཟྱིགས་ཀྱི་པོད་ཕྱེད་ཁོངས། ཕྱི་ལོའི་ཏུས་
 རབས་བྱུག་པའི་ནང་བྱུང་བའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་བྱུང་གྱི་བཞུན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་བྲགས་
 ཅན། དབྱ་མ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་«རྟོག་ཤོ་
 འབར་བ་»ལྷན་བཟྱིགས་ཀྱིས་དཔལ་ཏུ་སྐྱུན་བྱུང་པ་ནི་ཤུས་སྤྱིའི་གནས་སུ་བྱུང་པ་མ་
 ཆད། ལྷན་བཟྱིགས་ཀྱིས་དཔལ་ཏུ་བཟབ་པའི་སྒྲིགས་བས་གསར་པ་འདིས་རང་ཅག་
 པོད་རིགས་ནས་མི་ལོ་རྒྱུད་ལྷག་ལ་ཉེ་བར་བདག་ཉར་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་ནོར་

58 «ལེགས་ལྡན་ནག་པོའི་ལྷ་འཕམ་»རྣམས་བད་གི་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་དེར་གི་ཏུས་སྤྱིའི་ཉིན་ཏུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་
 ཅ་ཆེན་ཏུ་བརྩི་བའི་གསུང་རབ་ཡིན་ཅིང་། པོད་རྒྱུད་ཉི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བྱས་དེའི་ལུང་གཉིས་པ་
 རྣམས་བཞི་བའི་བར་དང་། ལུང་བརྒྱ་གཉིས་པ་བཅས་ལུང་བཞི་བརྒྱུད་བའི་དོ་ཅོམ་ལས་མེད་པས། དེར་རང་
 རིགས་ནང་ལེགས་ལྡན་མཁས་པ་ཞིག་གིས་པོད་རྒྱུད་པོ་ཐབ་བྱུང་པར་ཅག་གིས་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་རིག་
 གཞུང་གི་ཤེས་ཡིན་ཐོག་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་པ་འོར་རྒྱ། གཞུང་དེ་ལ་ལུང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་
 རྟེན་གཞུང་དེ་ཅོས་རྒྱུས་པོ་མེད་ཅིང་། ལྷིའི་ཆ་རྣམས་ནི་གཞུང་«རྒྱས་བྱེད་»ཏུ་བྲགས་པ་མ་རྒྱ་རྩ་རྩེའི་ཆ་
 བས་ཡིན། «ལེགས་ལྡན་ནག་པོའི་ལྷ་»དེས་ནི་དམག་སར་ཉིད་ལྷུང་པ་ལྷེ་ལྷུན་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་འཇུག་པ་
 ནག་པོ་ལྷེ་གྱི་པ་ཆས་སྤེལ་བའི་མན་དག་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་བདག་རྟོག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་བྱ་འཆི་བ་མེད་པ་
 དང་། ལས་ལ་འཇུག་པ་ན་འདུན་པ་དང་ཞེན་པ་ཐངས་ལྷེ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་རིགས་དང་
 མཐུན་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། ཆངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟོན་པ་མས་ཆངས་པ་ལྷེ་བདག་
 ཆེན་པོ་མདོན་ཏུ་བྱུང་ཉེ་གྲོ་ལ་བ་འཐོབ་པ་མོགས། ལྷེགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷ་བྱུང་གི་གནས་གལ་ཆེ་བ་
 རྣམས་གོ་བདེའི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གསུང་རབ་ལྷན་ཏུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད།

[illegible][illegible]

དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་ས་བཅད།

མཆོད་པར་བརྗོད་པ། གྲླེན་ ༡-༩ གྲླེན་-----	23
གཞུང་ཚོམ་པ་འདི་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ། ༤ -----	25
གཞུང་དངོས་བཤད་པ།	
བསྟན་པ་ཚོས་གྱི་གཞུང་སྒྲིང་པོ་ལྟོས་དགོད་པ། ༥ -----	26
ལེའུ་སོ་སོའི་གཞུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	

ལེའུ་དང་པོ། བྱང་མེམས་མི་གཏོང་བ།

༡ བྱང་རྩལ་གྱི་མེམས་མི་གཏོང་བའི་རྩལ། ༤-༩༩ -----	27
༧ བྱང་རྩལ་གྱི་མེམས་མི་རྩོམ་པ། ༤	
༨ བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༥-༡༤	
༡) དང་པོ་མེམས་ཆན་བམས་ཆད་བརྒྱལ་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༥-༦	
༢) གཉིས་པ་དཀོལ་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༧-༡༡ -----	28
༣) གམམ་པ་མཆོད་པར་བྱང་རྩལ་པར་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༡༢-༡༤	
༤) བཞི་པ་ཡངས་ལྷ་སྒྲུ་རན་ལས་འདེམ་པའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༡༥-༡༤	
ག སྒྲིང་རྩོ་ཆེན་པོའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༡༥-༩༠ -----	33
༡) སྒྲིང་རྩོ་ཆེན་པོ་དང་པོ་མེམས་ཆན་བམས་ཆད་གྱི་དོན་བྱ་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༡༥	
༢) གཉིས་པ་རན་འབྲོ་ལས་སྒྲིང་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༡༦-༢༥ -----	34
༣) གམམ་པ་ལྷོག་པ་དམན་པ་ལས་བསྐྱར་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༢༤-༣༤	
༤) བཞི་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཁྱེད་དགོད་པའི་མེམས་བསྐྱེད་པ། ༣༠ -----	40
ང བྱམས་སྒྲིང་རྩོ་ཆེན་དབང་གིས་ལུས་སྒྲིང་པོ་ལྟོས་དགོད་པ། ༣༥-༣༩ -----	40
༡ དལ་འབྲོར་སྒྲིང་དགའ་བར་བསྟན་ཏེ་སྒྲིང་པོ་ལྟོས་པར་གདམས་པ། ༣༩ -----	41

ལེབ་གཉིས་པ། བྱང་པ་འེ་རྒྱལ་ལྷགས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ།

- ༡ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་འཁོར་བ་དེས་མཐུན་པའི་ལམ་ཏུ་འཁྱུག་དགོས་པ། ༡ -----43
- ༡ བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པ། ༡
- ༡ ཡིད་རྒྱུན་དང་བྱུང་པར་བྱ་དགོས་པ། ༡-༩ ----- 44
- ༩ ཞིང་རྗེས་སྤྱོད་པར་ལྷགས་ཤིང་གཞན་དོན་ཏུ་རྒྱུ་མཁུན་བོད་པར་བཞེད་དགོས་པ། ༥-----45
- ༥ སངས་རྒྱལ་པའི་བྱང་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ༥-༩ -----47
- ༥ ཤེད་ལྷན་སྤྱོད་པ་མཛད་པེ་རྒྱུ་མཛུགས་འདོན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ལ་རྒྱུན་ཏུ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ། ༡༠-༡༡
- ༥ མདོར་བཟུམ་ཏེ་བྱང་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་བརྟེན་པ། ༡༡ -----51

ལེབ་གཉིས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཛུལ་བ།

- ༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཛུལ་པའི་རྩལ་སྤྱོད་པ་བཤད་པ། -----53
- ༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་པའི་མིག་དང་ལྟན་དགོས་པ། ༡-༡
- ༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་པའི་མིག་ལྟན་ཀྱི་ཤེས་པ་རིམ་བརྒྱུད་པ། ༩-༥
- ༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་བརྟེན་པ། ༥ ----- 55
- ༡ རྒྱ་ཁྱོས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྱོད་པ།
- ༡) ཡང་དག་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་བརྟེན་པ། ༥-༩
- ༡) དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་བཤད་པ། ༡༠-༡༡ ----- 58
- ༥ བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གོ་མིམ། ༡༡-༡༡
- ༡ མཁས་པས་བོད་མར་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་རྩལ། ༡༩-༢༠
- ༡ སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤིག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་རྩལ། ༡༡-
- ༡ ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་རྩལ་སྤྱོད་པ་བཤད་པ། ༡༡-༡༡༧ -----63
- ༡ འདུས་བྱས་ཀྱི་རྩལ་རྒྱུ་མཛུགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་པ། ༡༡༧-༡༡༩
- ༡) བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་རྩལ་བདེན་པའི་དཔྱད་པ་ཡོད་པ་སྤྱོད་དགག་པ། ༡༡༧-༡༩
- ༡) བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་རྩལ་བདེན་པའི་སྤྱོད་དགག་པ། ༡༩ -----65

༡) བཟུགས་བྱང་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདེན་དཔྱད་པ་དགག་པ། ༡༩-༥༡

(ཉ) གཞུགས་བདེན་དངོས་དགག་པ་སྒྱུར་བསྟན་པ།	༡༥-༡༦ -----	65
(ཀ) དགག་པ་དངོས།		
(ཁ) རེ་ལ་ཚུད་པ་ཐུང་བ།		
(ཉ) གཞུགས་བདེན་དངོས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་བསྟན་པ།	༡༧-༢༡ -----	71
ཁ) ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ།	༢༡-༢༥ -----	93
ག) འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཆོར་བ་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་དགོས་པ།	༢༥	
ང) རྟམ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ།	༢༧ -----	95
ཅ) ཕུང་པོ་བཀག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཁམས་དང་སྒྱེད་མཆེད་ཀྱང་བསྟན་པ།	༢༩ -----	96
ཉ) ཕུང་མོགས་མཚན་ཉིད་དང་ཐུན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	༢༩-༣༡	
ེ) ཕུང་མོགས་འཁྲོ་འོང་དང་ཐུན་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	༣༩-༤༡ -----	101
ལ) རྟམ་ཤེས་བྱེ་བ་སྟག་མ་རྟམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ།	༤༡ཁྲ	
ཆ) བཅེངས་ཐར་ཡོད་པས་ནང་གི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	༤༡ག - ༤༢ -----	108
ཤ) གནས་མའི་བྱའི་བཅེངས་ཐར་གྱི་གང་ཟག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	༤༧-༥༡	
༤) ལྷ་སྟེགས་ཚན་གྱི་བདག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།	༥༣-༥༤	
༥) ཆགས་མོགས་ཡོད་པས་ཀྱན་བྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	༥༧-༡༠༥ -----	115
༡༠) ཐུང་འདས་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་དགག་པ།	༡༠༤-༡༠༥	
༡༡) ཟུང་པ་ཙམ་ཐུང་འདས་སྒྲུ་མི་འབད་པ།	༡༡༠-༡༡༡	
༡༢) ཕྱིན་ཅི་ཡོག་བཞི་ཡོད་པས་ཆགས་མོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་པ།	༡༡༩-༡༢༤	
༡༣) ས་དང་མ་བ་དང་། ས་དང་རྩ་མོགས་རྩ་བ་གཅིག་དང་བ་དང་ལ་བརྟགས་ཏེ་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་ དགག་པ།	༡༢༧-༡༣༥ -----	126
༡༤) འདུས་བྱས་ཡོངས་སྒྲུབ་ཐུགས་པའི་གཞུང་གི་དོན་མཐུག་བསྟུ་བ།	༡༣༤ཁྲ	
ག) འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་པ།	༡༣༤ག-༡༣༡ -----	130
ང) ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྟམས་དགག་པ།	༡༣༣-༡༣༥	
ཅ) ཆོས་རྟམས་སྒྱེ་བ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ།	༡༣༤-༡༤༤ -----	137
ཉ) ཐུངས་ཚན་པས་བཅད་པ་སྟར་གྱི་བདག་ལས་སྒྱེ་བ་དགག་པ།	༡༣༤-༡༤༣	

[illegible]

ཀ) སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཐུ་བཤད་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁོ་བོ། ༡༩༡-༡༩༢	-----201
ཁ) སངས་རྒྱལ་དངོས་ཆས་རྒྱ་ཡིན་ཏན་དང་བཅས་པ། ༡༩༤-༡༩༥	-----206
ཀ) ཆས་གྱི་རྒྱ་ལུང་རྒྱུ་གས་གྱི་འདྲ་གཤེགས་བཤད་པ། ༡༩༤-༡༩༥	
༡) ཆས་རྒྱ་དེ་འཁོན་ཉིད་ཐུ་རྒྱུ་ཉིད་མཆན་མ་སོགས་དང་བཅས་པ། ༡༩༤-༡༩༥	
༢) ཆས་རྒྱ་དེ་ཐུ་རྒྱུ་གས་པས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་དམ་པ་དང་མི་འབྲེ་བའི་ཆུལ། ༡༩༥-༡༩༦	----- 216
༣) ཆས་རྒྱ་དེ་དེ་འཁོན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་མཐོང་བ། ༡༩༦-༡༩༧	----- 218
༤) ཆས་རྒྱ་དེ་རྒྱལ་འབྲུང་པ་ཆངས་པ་བཞུམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་མཐོང་བར་བཞུགས་པ། ༡༩༧-༢༠༠	----- 221
༥) རྒྱལ་འབྲུང་པ་ཆངས་པ་བཞུམ་པའི་བྱང་མེམས་ཐུང་ཞིན་མཐོང་པ། ༢༠༠-༢༠༡	----- 223
ཁ) ཞུང་བྱང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་ཡིན་ཏན་བཤད་པ། ༢༠༡-༢༠༢	----- 226
༡) དཔ་ལྷན་བྱུག་བཤད་པ། ༢༠༢-༢༠༣	
༢) ཆེ་མ་དབང་པ་མོགས་དབང་པོ་བཅུ། ༢༠༤-༢༠༥	
༣) མཐོན་ཤེས་ཐུ་བཤད་པ། ༢༠༥-༢༠༦	
༤) བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་པ་དང་བཞུད་པ་བྱེད་པ། ༢༠༦-༢༠༧	
༥) བྱང་མེམས་དེ་པར་ལྷན་པ་བཅུ་བཞུད་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་འབྲུང་ཆུལ། ༢༠༧-༢༠༨	----- 243
ཁ) ཡོངས་རྒྱ་དང་ཐུལ་རྒྱ་བཤད་ཏེ་མཐུག་བཞུགས་པ། ༢༠༨-༢༠༩	-----247

ལེབ་བཞེ་པ། ཉན་ཐོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ།

༡ ཉན་ཐོས་ཐུ་བས་ཐེག་ཆེན་འགོག་པའི་ཐུགས་ཐུ་ས་འགོད་པ། ༡-༡༤	----- 253
༢ དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ལ་རྒྱུད་པར་རྒྱུད་པ། ༡	

- ཁ བ་རྒྱུ་ལོ་ས་སྐྱུ་གྱི་རྒྱ་ལོ་ས་པ་ལྟར་ལྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཐོལ་ལམ་མེད་པའི་ཆོད་ལན། ༡-༤
- ག བ་རྒྱུ་ལོ་ས་ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་གྱི་གཏུང་མིན་པར་ལྟུང་པའི་རིགས་པ་བཞུགས་ཏེ་བཀོད་པ། ༥-༡༨
- ༡) ཆ་བའི་གཞོད་ལྟེད་གཉིས་དང་དཔེ་བཀོད་པ། ༥ -----258
- ༢) ཐེག་ཆེན་གྱིས་མདོ་སྐྱུ་ལ་བཞེན་ཆུ་འབྲས་ལ་ལྟར་བ་འདྲེམས་པས་མི་འབད་པ།
- ག ཐེ་པ་བཙོ་བཏུད་ཀྱི་ཁོངས་ལྟ་མ་གཏོགས་པས་ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་གྱི་གཏུང་མིན་པར་ཆོད་པ། ༡༧-༨
- ༡) ཆོད་པ་དངོས། -----260
- ༢) ཐེ་པ་བཙོ་བཏུད་ཀྱིས་ཆོལ་ལྟུགས་མི་འབྲ་བ་བཀོད་ཏེ་དང་དང་གི་ཆ་བའི་དམ་ཆེག་
 རྒྱ་བཏུང་བ། 1 ----- 260
- ༣) ཐེ་པ་རྒྱུ་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དམ་ཆེག་མང་ཏུ་ཡོད་པ། -----270
- མ ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་གྱི་གཏུང་མིན་པར་ལྟུང་པའི་གཞོད་ལྟེད་བཙོ་བཏུད་ལྟུགས་གཞིག་ཏུ་བཀོད་པ། 2 - 276
- མ ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་མཛོན་ལྟུང་དང་འཁྲིག་ཆེན་ལྟུགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་བཤད་པ། ༩-༡༡
- མ ཐེག་ཆེན་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱུན་གཞིལ་ཡང་བཞུགས་པ། ༡༢-༡༤ -----279
- ༡) བདེན་བཞེས་ཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཐོང་བ་མིན་ན་དེ་ཉིད་ཐོང་བ་མེད་པར་ཐུག་པ། ༡༢
- ༢) ལྟུང་པར་ལྟེ་རྒྱུ་ལོ་ས་ཐེག་ཆེན་ལྟུགས་པ་དང་མི་ལྟུང་བཤད་པ། ༡༣-༡༤
- ༡ གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཞོད་ལྟེད་རྒྱུ་ལོ་ས་ལ་ལན་བཏང་ཏེ་དགག་པ། ༡༥-༡༤
- ༡ ལྟུགས་ལྟ་མའི་ལྟུགས་དེ་རིགས་པ་དང་མི་ལྟུང་བཤད་པ། ༡༥ ----- 280
- ༢ གཞན་གྱི་གཞོད་ལྟེད་ལ་ལན་དང་པ་རྒྱུ་ལོ་ས་ལྟེད་ཆོལ་རྒྱུ་ལོ་ས་དགག་པ། ༡༥ ----- 281
- ༡) ལྟུགས་ལྟེད་ཆོད་མ་བཀོད་ཆིང་དེ་བཞུགས་ཏེ་དགག་པ། ༡༥-༡༤
- ༢) གཏུང་པ་ལས་ལྟུགས་པའི་ལྟེ་དེ་མི་ལྟུང་པའི་ཆོལ་གྱིས་གྱུ་ལོ་ས་པས་ལྟུང་བཤོལ་པར་
 འབད་པ། ༡༥-༡༥ -----283
- ༣) རིགས་པའི་རྒྱུ་ལོ་ས་ལྟུགས་ཐེག་ཆེན་འདོད་ན་ལྟུང་དང་མི་འགལ་བ། ༡༦ -----285
- ༤) ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྐྱུ་བཤད་པའི་ལྟུགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོང་བར་འབྱུང་བ། ༡༦
- ༥) ལྟུང་པར་ལྟེ་ཉན་ཐོས་ཐེ་པའི་ལྟུགས་སྐྱུ་གྱི་ལྟུང་པ་འཁྲུག་མི་ལྟུང་བ། ༡༥-༡༥ -----289

1 ཐེ་པ་བཙོ་བཏུད་ཀྱི་ཆོལ་དང་སྐྱུ་ལོ་ས་ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་ལོ་ས་ལྟེད་ལྟུང་པའི་གཞོད་ལྟེད་ལྟུགས་པ་ཆེ་ཆེག་མེད།
2 འདྲེ་ལ་འཁྲུག་པའི་གཞོད་ལྟེད་ལྟུང་པའི་གཞོད་ལྟེད་ལྟུགས་པ་ཆེ་ཆེག་མེད།

- ༤) ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས་འདྲི་བའི་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཤེས་པ་མིན་པ། ༡༤-༡༧
- ༥) རེག་ཆེན་གྱི་འགས་ལ་ལམ་བཟོས་པ་མཁམ་གུན་རྒྱུ་བྱ་བ་འཛོག་པ། ༡༩-༡༡ ----- 293
- ༦) རེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡིན་པའི་འཕྲུལ་མེད་པས་འགོག་པའི་ལན། ༡༧
- ༧) རེག་ཆེན་སྒྲེ་རྒྱུད་ལུས་ཀྱི་མ་བཟུས་པར་བཤད་པའི་ལན། ༡༧-༡༩
- ༨) གནོད་ལྗེད་གཞན་བཅུ་བྱུག་བརྟོད་པ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་ལན་འདེབས་པ།³ -----303
- ༡) ཅ་བའི་རྒྱད་པ་པོས་མ་བཟུས་པར་བཤད་པའི་ལན།
- ༢) གཉིས་པ་མྱིམ་གྱི་རྒྱད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཟུས་པར་བཤད་པའི་ལན།
- ༣) གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པར་རྟོན་པས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་དང་
- འགལ་བར་བཤད་པའི་ལན། -----305
- ༤) བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གྲན་ཁུབ་བཤད་པས་བདག་མེད་པ་དང་འགལ་བར་
- བཤད་པའི་ལན། ----- 305
- ༥) ར་པ་སངས་རྒྱལ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཤད་པ་ཚོས་གྱི་བྱུག་རྒྱ་གསུམ་དང་འགལ་བར་
- བཤད་པའི་ལན། ----- 305
- ༦) བྱུག་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འཕྲུལ་པས་མི་འཐད་པར་སྒྲུས་པའི་ལན།
- ༧) བུན་པ་དབྱ་བཙུམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པས་མི་འཐད་པར་སྒྲུས་པའི་ལན། ----- 316
- ༨) བརྒྱུད་པ་ཁྲིམ་པ་ལ་བྱུག་བྱ་བར་བརྟན་པས་མི་འཐད་པར་སྒྲུས་པའི་ལན།
- ༩) དབྱ་པ་བྱང་རྩལ་མེས་དཔའ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཁུད་པར་བྱ་བརྒྱགས་པས་
- མི་འཐད་པའི་ལན། -----332
- ༡༠) བརྩ་པ་ནམ་མཁའ་མཛད་ལ་མོགས་པའི་རྟོན་ལམ་རྣམས་ཆེན་ལམ་ཀྱང་ཟད་པས་
- མི་འཐད་པའི་ལན།
- ༡༡) བརྩ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱལ་པར་བཤད་པས་མི་འཐད་པའི་ལན། -----333
- ༡༢) བརྩ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་ལན།
- ༡༣) བརྩ་གསུམ་པ་རེག་ཆེན་གྱི་མདྲ་མང་པོར་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བརྒྱགས་པ་རྟོན་པས་
- མི་འཐད་པའི་ལན། -----338

3 འདི་ལ་འབྲེལ་པའི་གཞུང་འབའ་ཞིག་ལས་ཅ་ཆ་ཆེན་མེད།

༡༩ བྱེད་ཅན་བཀའ་པའི་སྐུ་མཆོད་ཅན་ལ་གཞན་བྱེད་བཞུགས་པའི་ལན། ༥༠-༥༡ -----372

ཀ ལན་དངོས། ༥༠-༥༡

ཁ རང་ལྷགས་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ༥༩ ----- 375

༡༩ རྩོགས་ལྷ་མས་འགོད་པ་རྣམས་ལ་ཞིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་མཆུག་བཞུ་བ། ༥༥ -----375

ལེ་ལུ་ལྷ་བ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཆུག་པ།

༡ རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་བས་སྦྱར་བའི་རྩོགས་ལྷ་མ་འགོད་པ། ༡-༥ -----377

༢ རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་བརྣམས་རང་གི་བྱུང་མཐའ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བསྟན་པར་སྦྱོ་བ། ༡

ཁ རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་བའི་སེམས་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། ༡-༡ ----- 377

ག རྣམ་ཤིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དེ་རྩི་རྟེན་གྱི་པེམ་པའི་པེམ་པ། ༩

༡) པེམ་པའི་གནས་ཀྱན་གཞི་བཤད་པ། ----- 378

༢) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་པེམ་པའི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ། -----381

༣ རྣམ་ཤིག་པའི་རོ་མ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག ༥-༦ -----381

ཙ དེ་རྩི་པའི་པེམ་གྱི་ན་གྱིས་བམས་ཙང་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཇོག་པར་བཤད་པ། ༥

༡ དེ་རྩི་པ་འགོད་པའི་རྩོགས་ལྷ་མ་དེ་དགག་པ། ༤- -----384

ཀ རྩོག་མར་ལུང་ཙམ་མིན་པར་ཤིགས་པའི་ལམ་འཛུལ་ཤིགས་པ། ༤

ཁ པ་རོལ་པོས་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱིས་སྦྱས་པ་རྣམས་མི་འབད་པར་བསྟན་པ། ༡༠- -----385

༡) རྣམ་ཤིག་པས་འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་འབད་པ། ༡༠-༡༥

༢) གཉིས་མེད་ཡོངས་བྱུང་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཏུ་བརྟགས་པ། ༡༠-༡༦

ཁ) གཉིས་མེད་རྒྱལས་པའི་སྒྲོ་མི་རྒྱལ་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟགས་པ། ༡༩ -----387

ག) གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་པར་བཤད་པ་བརྟགས་པ། ༡༥ -----388

༡) རོ་མ་ཉིད་ལ་དམིགས་ན་སྒྲོན་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་པ་ཙན་ཏུ་བལ་བ། ༡༦

༢) སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་རོལ་བཀག་པར་བཤད་པ་

མི་འབད་པ། ༡༥-༡༩ -----389

༣) རྒྱ་ཆུལ་གཉིས་སྒྲུ་བའི་སྒྲོན་ནས་སེམས་ཙམ་ཏུ་སྒྲུ་བ་མི་འབད་པ། ༡༠-༡༦

- ཀ) རྩོམ་པ་གཉིས་པ་དགག་པ་དངོས། ༡༠-༡༩ -----391
- ཁ) ཞར་བྱུང་ནས་རིག་ཙམ་གྱི་ཆད་འབྲས་འཛོག་ཚུལ་ལ་བརྟག་པ། ༡༩-༢༩--394
- ལ) ཕྱི་དོན་མེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མེས་ཀྱི་ར་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རྒྱུ་པ་
དགག་པ། ༢༩-༣༩ -----395
- ཀ) དགག་པ་དངོས། ༣༩-༣༩
- ཁ) མདོ་ལས་མེས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བརྟག་པ། ༣༩ག ༨
- ག) སེར་མདོར་ཀྱན་བཅུགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐོག་གསུམ་གསུངས་པའི་
 དོན་ལ་བརྟག་པ། ༣༩ ----- 397
- ཆ) མི་ལས་ཀྱི་དཔེས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། ༣༠ ---398
- ཇ) རྩོམ་རིག་པས་རྒྱལ་མཉམ་པ་དང་འདྲེས་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་
 མི་འབྲད་པ། ༣༡-༣༩ ----- 399
- ཀ) རྩོམ་རིག་པའི་འདོད་པ་བཞོད་པ། ༣༡-༣༩
- ཁ) དེ་མི་འབྲད་པར་བརྟན་པ། ༣༩-༣༩ ----- 400
- ག) ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྒྲིལ་བར་བཤད་པ་
 དགག་པ། ༣༩-༣༩ ----- 401
- ད) པ་རོལ་པོས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་མི་རྒྱུ་པའི་སློ་དོན་དམ་པར་
 བཤད་པ་མི་འབྲད་པ། ༤༠-༤༤ ----- 403
- ཀ) པ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་བརྒྱུད་དེ་བརྟག་པ། ༤༠-༤༣
- ཁ) གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐུ་པའི་བདེན་བྱུང་བྱེད་པས་པའི་བདག་དང་
 མཚུངས་པ། ༤༣ག-༤༤ ----- 404
- ཅ) མེས་མེས་བྱུང་བ་དང་མིན་པས་མེས་ཙམ་ཏུ་གནས་པར་བཤད་པ་
 མི་འབྲད་པ། ༤༤-༤༤ ----- 406
- ཆ) མེས་ཙམ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཀྱན་བྱང་གི་གཞི་མེད་པར་འབྱུང་བ་
 མི་འབྲད་པ། ༤༥-༤༥ ----- 407

༡༧) བཟུགས་མོགས་རྩི་བྱེད་མེད་པར་གྲམས་པས་ཁྱོང་བྱི་ཕྱི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་

ཙམ་གྱིས་མི་ཤིག་ལ། ༥༡-༥༩ ----- 409

ག རྒྱལ་རིག་པ་ཉི་ཁྱེད་གཉིད་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་མཁུ་ལྟེ་བྱུང་བ་ཏུ་དགག་པ་

१) གྲུན་བཏགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་དེ་མཆན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་

མི་འབྲས་པ། ༥༥-༦༧ ----- 412

གཤམ་རྒྱུ་རྟེན་མེད་ཤེས་པ་ནི་ལྷན་ཆ་ཡིན་ཅིང་མི་རྣམས་པ་ནི་ཆ་དཔག་པར་འགྱུར་བ་

ཐི་འཇམ་དཔལ། ༡༡-༡༢ ----- 412

ཁ གྲུང་བཅུག་མ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་སྐྱེད་པའི་མཉམ་མུ་འབྲུང་བ། ༥༦༩-༥༧

ཤ མརྟན་པར་བརྟན་པ་ཙམ་ལ་ཤུམས་མཉམ་ཏུ་འདྲེགས་པར་མི་འབྱེད་པ། ༥༩

ཀུན་ལ་བྱུང་ཆེད་ཀྱི་ཁ་མཐོང་ལ་ཉེ་གཞན་མེད་མིན་པ་མི་འཇུག་པ། ༤༠-༤༡ -----414

༡) བཞུག་དབང་སྒྲེ་བ་རྩ་མེད་མེད་སྒྲེ་ལ་བཤད་པ་དགག་པ། ༤༩-༥༩ -----420

ཀ བཞན་དབང་ཡང་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་དོན་དམ་པར་ཁྲུབ་པ་མིན་པ། ༤༩-མ)

ཁ ག ཟུང་དཔར་སྐྱེ་བ་ལྷ་ལྷིད་མེད་པ་མིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྲགས་པ། ༥༩-༥༥

ཤ གཞན་དང་གྲུབ་ལོན་འདི་སྒྱུར་བ་དང་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་མཛད་སྒྲུབ་ཐོབ་པ། 26-27

༧ གཞུང་དབང་བཞེན་པར་མེད་ན་གང་གསུམ་པ་དང་འགམ་བར་འཁྱུར་བའི་ཐལ་བ་སྤང་བ། ༩༠

ཅ གཞན་དབང་པདྟ་པར་མེད་ཅ་བར་པ་མི་འབར་པ་ནི་གཞ་པ་སྒྲ་བ། ༡༧ ----- 425

མ་སྐོང་དེ་མཆིག་ཨ་མོ་ལྷན་པོར་རྒྱུ་མ་ཚུ་ཤའི་རྟ་འབྲུ་པ། ༡༦-༡༧

ཉ) ཡོངས་ཁུལ་རྟོག་དམ་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ༩༦- ----- 428

[illegible]

ཁ་ཆོས་དབྱིན་ཏེ་འགྲམ་པའི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དང་མི་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་འཕྲུག་ རྟེན་ (༧༠) ན

མཁའ་འགྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེ་མཁར་འབྲུག་པའི་མཁའ་འགྲུག་པ། (༧) ----- 431

༡ ཁྱེད་ལ་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཁུ་སྐད་ཅིག་ག་ཅིག་དང་ལྷན་དུ་ཉིད་དུ་མི་འབྲུག་པ། (༡-༧)

[illegible][illegible]

מסכת נדרים (א"ב) - א"ב ----- 434

ཆ བདག་ལ་འདྲ་འབྲེལ་དང་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དགག་པ། ༡༠-༡༩ -----	488
ཇ རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ༡༩-༡༩༨ -----	489
མ རྒྱལ་འདིམ་ཐུངས་དང་ཆེག་དོན་ལྟག་མ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་མཚུངས་པར་བརྟན་པ། ༡༩༩-ད	
ཁ གཞན་གྱི་ལས་མ་པ་རྒྱུ་ལ་ནམ་དེའི་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ལས་དགག་པ། ༡༩-༡༩ -----	490
ག རྒྱ་ཐུག་ལས་འདོད་པའི་ཐར་པའི་རོ་ཐོ་དགག་པ། ༡༩-༡༩ -----	494
ཀ འཕྲུལ་དོན་བརྒྱུ་ཏེ་གཞེགས་ཟེན་གྱི་མཐའ་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། ༡༩ -----	496

འཕྲུ་བརྒྱད་པ། རིག་ཕྱེད་མཐའ་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ།

༡ རིག་ཕྱེད་མཐའ་སྤྱོད་པའི་བདག་གི་འདོད་ཚུལ་འགོད་པ། ༡-༡༩ -----	499
༢ བརྟན་བརྟན། ༡ -----	
༣ རྒྱུ་བཤད། ༡-༡༩ -----	499
༤ རིག་ཕྱེད་ལ་ཐུགས་པའི་བདག་གི་རྒྱུ་ལྟར་ཏེ་བཟུགས་པར་འོས་པ། ༡	
༥ རྒྱལ་འབྱོར་པས་བདག་དེ་མཐོང་བ་ལས་ཐོལ་བར་འབྱུར་བ། ༡	
༦ བདག་དེ་ཀྱན་ཁྲུབ་ཉིད་ཡིན་པ། ༩ -----	501
༧ བདག་དེ་མི་ཟད་པ་མོགས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་ལ། ༩༧-༩༨ -----	502
༨ བདག་དེ་མི་དང་པུལ་པའི་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པ། ༩༩-ད	
༩ བདག་དེ་ཉིད་མཚུག་དང་དམ་པ་ལྟ་བུ་མོགས་ཡིན་པ། ༩-༩	
༡༠ བདག་དེ་ཀྱན་ཁྲུབ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ལ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ། ༡༠-༡༩ -----	504
༡༡ བདག་གི་གནས་ལྟགས་མཁུ་པས་པུ་དེ་རྒྱུ་ལ་མོགས་པ་འབྱུང་བ། ༡༩	
༡༢ བདག་དེ་ཕྱེད་པ་པོ་མོགས་ཡིན་ནའང་ཉེས་པས་གོས་པའི་རྒྱུ་མེད་པ། ༡༩ -----	506
༡༣ བདག་དེའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ལྟ་བུ་མོགས་སྒྲིབ་པ་ཆེད་བཟུགས་པར་འོས་པ། ༡༩-༡༩	
༡༤ རིག་ཕྱེད་མཐའ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་དགག་པ། ༡༩-༡༩	
༡༥ བརྟན་བརྟན་གྱིས་ལྟགས་འདི་དབུགས་ཏེ་འགོག་རིགས་པར་བཤད། ༡༩-༡༩ -----	509
༡༦ རིག་ཕྱེད་མཐའ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་དགག་པ། ༡༠-༩༠ -----	510

ཤ) བདག་འཛིན་ཉིན་མོར་ས་ཀྱི་ཆ་བ་ཡིན་པས་བདག་མཐོང་བས་བྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་

མི་རིགས་པ། ༡༩-༡༡ ----- 510

༡) པར་ལ་བོད་མུན་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ། ༡༡

༡) བདག་ཀྱི་ཉིན་མོར་ཆུ་འཁོར་ཞིག་གིས་ཞི་བའི་རྒྱ་འཁྱུར་བའི་ལན་དགག་ ༡༡ -----511

༢) རིག་བྱེད་མཐར་མུས་བདག་རྣམས་པ་གཉིས་ལྷན་བའི་ལན་དགག་ ༡༡

༣) མར་ན་ཞེན་གྱི་སྒྲོས་བདག་བརྟགས་ཀྱང་བདག་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ། ༡༥-༡༦

༤) ཡིག་འོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་མོག་མེད་པ་པོ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། ༡༢

༥) རིགས་པ་དེས་བདག་དེ་ལུ་ས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞན་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ཁེགས་པ། ༡༩

༦) ལུས་དང་དབང་པོ་ལས་མོགས་སུ་བདག་མེད་པ། ༡༩-༢༠ -----514

༢) རིག་བྱེད་མཐར་མུས་སྒྲེས་བྱའམ་བདག་བྱེད་པ་པོར་བཤད་པ་བྲེ་བྱ་བྱ་དགག་པ། ༡༡-

༡) སྒྲེས་བྱའམ་བདག་ཁོ་ན་མཐོང་མོས་ཀྱི་བྱེད་པོར་བཤད་པ་དགག་ ༡༡-༡༩ -----515

༢) རྒྱ་མཁན་གྱི་དཔེས་བདག་དེ་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བྱེད་པོར་བཤད་པ་དགག་ ༡༥

༣) རྒྱ་མཁན་གྱིས་མི་འཛིན་པའི་བདག་ཁོ་ན་བཅེངས་བྲོལ་གྱི་ཉིན་ཡིན་པར་བཤད་པ་

དགག་ ༡༦-༡༩ ----- 519

༣) ལྷ་ཉིགས་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་བཅེངས་བྲོལ་གྱི་ཉིན་ཏུ་མི་འཐད་པ། ༡༩ -----520

༤) རིག་བྱེད་མཐར་མུས་འབྲེལ་ལ་གཞན་བྱེད་གཞན་ཡང་བརྟེན་པ། ༢༠-

༡) བདག་དེ་གེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ། ༢༠-༢༡ ----- 521

༢) བདག་དེ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲོས་ཀྱང་གེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ་དགག་པ། ༢༢-༢༣ ----- 523

༣) བདག་དེ་མི་གེས་པའམ་གེས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་མེད་པར་བཤལ་བ། ༢༩

༤) ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བདག་གཅིག་བྱ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ། ༣༠- -----525

༥) ཉི་མོ་བའི་བདག་དང་བདག་དམ་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། ༣༡-༣༩

༦) པར་ལ་པོས་སྒྲོང་བོའི་དཔེས་བདག་གཅིག་དང་ཏུ་མ་གཉིས་ཀར་བྱང་བ་སྒྲུ་བ་དགག་པ། ༣༤

༧) བདག་གཅིག་ཡིན་ན་རྣམས་པ་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་མི་རིགས་པ། ༣༦-༣༧

༨) བདག་དེ་གཞི་གང་ལ་སྒྲོས་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ། ༣༩ ----- 528

༩) བདག་དེ་རྣམས་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མི་རིགས་པ། ༣༩ -----528

༦) རབ་ཕྱེད་ཀྱི་དབྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་འོད་པ་དཔྱོད་པ་རྒྱལ་མ་ཏི་ཏི་ལས་འཕྱེས་དགག་པ།

१) ལྷ་མོ་བས་འདྲུང་བ་དང་ལྷ་མོ་བ་འདྲུང་འདྲུང་སྐུག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་

ལྷན་སྐྱེལ་གྱི་ཆེད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་ ༤༠-༤༡ ----- 528

ཁ) བདག་གི་ཁོ་སྒྲིལ་པ་མཁས་པ་སྐུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པའི་མཛ། ༤༡

ག) བདག་པ་མིལ་ཤུ་ཉི་དྲུག་པ་མ་ཕྱོད་པ་ཆེན་པོ་མ་དང་ཕྱག་པ། ༩༩-༩༩ -----530

ད) བྱམ་པ་ཐ་དད་པ་ནི་ཉམས་མཁའ་ནི་དཔེ་མ་བདག་བྱལ་མཆོལ་བཤད་པ་ནི་ལན། ༤༥ - ༤༦

མ) བདག་ཅུག་པ་དང་སྤྱི་ཐོན་མཉམ་སྤྲོད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཅན་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གྲུ་སྤྱི་ཐོན་པ་

རྟེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལུ་ལྷན་གྱི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ ༥༩ ----- 533

ཆ) དྲུག་སྟོན་མ་ལ་དབྱེ་བ་ཚོད་ནང་མ་ལ་སྟོན་མ་ལ་དབྱེ་བ་ཚོད་པའི་དཔེ་མ་དག་

གཅིག་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ལན། ༤༧

[illegible]

9) བདག་དེ་ལྷ་ས་ཨ་མ་གཙས་ཀྱང་ཆམས་སོགས་ཀྱིས་མ་ཁོས་དང་བཟང་དཔེ་ལྟ། ༥༡

ྱ) བདག་ཏེ་བཅིག་ལྷན་སྐྱུང་ཆུབ་རྒྱལ་པ་མོ་གསུམ་པའི་མཉམ། 29-26 -----536

ཐ) བདག་ཉི་ལྔ་དང་མེད་པ་དང་ཉམ་པ་སྟོན་ཏེ་མེད་པ་སྟུན་པ་འདི་ཡན། ༥༥

१) सगलः सुखः पदः १११५ पः ॥ ११५५ ॥ सुखः सुखः पदः पदः पदः पदः पदः ॥ ११५५ ॥ ५५

[illegible]

ལྷོ་རྒྱ་ནག་གི་ཕུང་..... 538

[illegible]

འགལ་ཁ་མེད་པ། ༥༠-༥༩ ----- 539

[illegible]

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩-༧༠ ----- 541

༡ ཨིག་ཐུང་པའི་བདག་དང་དབྱ་མ་པའི་བདག་མེད་གཉིས་མི་འབྲ་བར་བཤད་དེ་

མཁའ་འགྲུ་བཟུང་བ། ༩༡-༩༩ ----- 542

ལེབ་དབྱ་པ། དབྱེད་པ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ།

༡ དབྱེད་པ་བའི་བྱ་བ་མཐའི་འདྲི་ཆུ་ལ་འགོད་པ། ༡-༡༥ ----- 545

༧ རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་འབར་ཞིག་ཐོས་ལམ་ཏུ་འདྲི་བ། ༡

༨ རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་ལས་ཐོས་ལམ་གཞན་མེད་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ། 7 ----- 546

༩ བྱ་བྱ་བ་མཐའ་གཞན་གྱིས་ཆད་མའི་སྒྲིམ་བུ་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ལ་རིག་བྱེད་ཆར་མར་འབད་པ། ༡-༡ ----- 553

༨ རིག་བྱེད་སྒྲིམ་བུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ། ༤-༥

༩ སངས་རྒྱལ་པ་ཐོགས་གྱིས་སྒྲིམ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་མི་འབད་པ། ༤-༧ ----- 554

༡) དཛུ་ ༤

༡) སྒྲིམ་པ་རིགས་པའམ་ཆད་མས་ཀྱང་བྱུང་པ། ༧ ----- 555

ཆ སྒྲིམ་ཆད་མ་སྒྲིམ་དཔག་ལས་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ། ༤-༡༠

ཁ རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལམ་གཏམ་འཕྲུག་ཅིང་དེ་རྒྱལ་བྱུང་བའམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པ། ༡༡-༡༢

ག གཏན་ཆེགས་སྒྲིམ་པས་ལམ་གཏམ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་པར་ཉིད་ལུང་བར་བྱེད་པ། ༡༤-༡༥

ད སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་དེའི་གསུང་ཆད་མར་མི་འབད་པ། ༡༤-༡ ----- 559

༡ དབྱེད་པ་བའི་འདྲི་ཆུ་ལ་རྒྱལ་པར་ཕྱི་སྒྲིམ་པ་དགག་པ། ༡༤-

༧ དབྱེད་པ་བའི་ཕྱགས་དེ་བྱུང་གནས་གྱིས་བརྒྱལ་པར་དགོས་པ། ༡༤ ----- 561

༨ རིག་བྱེད་སྒྲིམ་བུ་མ་བྱས་པ་དང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ། ----- 561

༡) རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཅམ་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་ན་གཞན་ཀྱང་གྱི་ལུང་ཡང་དེར་བྱུང་བར་ཐམས་པ། ༡༠

༡) རིགས་པས་བརྒྱལ་བཞུག་པའི་ལུང་ཆད་མར་འདྲི་ཆུ་ལ། ༡༡-༡༢ ----- 564

༢) རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བས་ཐོས་པ་འཛོམ་པར་བཤད་པ་མི་འབད་པ། ༡༢

༣) སྒྲིམ་བུའི་ཆེག་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པར་བྱུང་པ་མི་རིགས་པ། ༡༤ ----- 565

༤) རིག་བྱེད་སྒྲིམ་བུ་མ་བྱས་པ་དགག་པ། ༡༥-༡༧

༥) རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་བཤད་པའི་དཔེ་བཀག་ཏེ་དེ་སྒྲིམ་བུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ། ༡༥-༡༧ -- 567

༦) རིག་བྱེད་ལས་ཆོས་ཡིན་གྱི་ལམ་འཕྲུག་པས་ཆད་མ་ཡིན་པ། ༡༦ ----- 569

༧) ལ་ཐོས་པའི་སྒྲིམ་པ་གྱི་ཆད་མ་གཉིས་དགག་པ། ༡༧ ----- 574

༩) སངས་རྒྱལ་པོའི་བརྟན་པ་ཚོས་ལ་མཆོངས་པ་སྤྲད་པ། ༡༩-༩༩ -----576

༡༠) མཚོད་མྱིན་གྱི་དོན་ཏུ་ཁྱོད་ལ་མཚོད་པས་དེ་ལ་འཛེ་བ་རིགས་པར་བཤད་པ་
མི་འབད་པ། ༩༩-༩༩ ----- 577

༡༡) མཚོད་མྱིན་གྱི་གནས་ལྷ་པས་དཔ་དང་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱད་ན་ཚོས་མིན་ཏུ་མི་འཕྱར་པར་
བཤད་པའི་ལན། ༩༩-༩༩ -----578

༡༢) རིག་ཕྱེད་ཀྱི་ཁྱད་མེད་ན་ཚོན་མེད་པ་ལ་ལོ་མོགས་པ་རྒྱགས་མ་མཐོང་བ་རྒྱམས་མི་རྒྱགས་པར་
བཤད་པའི་ལན། ༩༩ -----582

ག་མྱ་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། ༩༩-༩༩

༡) མྱ་རྒྱུ་པ་དགག་པ་དངོས། ༩༩-༩༩ ----- 583

༢) ཞུ་བྱེད་མྱ་རྒྱུ་པ་འོད་ཀྱི་ལྷ་པོ་ལ་མི་འབད་པ། ༩༩

ང་ཁྱད་གི་ཚད་མ་རྒྱུ་པ་དག་ལས་ལོགས་ལྷ་མི་འབད་པ། ༩༩-༩༩ -----586

ཅ་ རིག་ཕྱེད་ཀྱིས་ཚོན་མེད་པའི་བྱ་བ་གསལ་བར་ཕྱེད་ན་དེ་མི་རྒྱུ་པར་འཕྱར་པ། ༩༩

ཆ་ མཚོད་མྱིན་གྱི་བ་ལོགས་བྱ་བ་ཁྱོད་པའི་ལྷ་པོ་ལ་མི་འཕྱར་པ། ༩༩-༩༩ -----588

ཇ་ རིག་ཕྱེད་རྒྱམས་ལྷ་པོ་ལ་ལོགས་པ་ལྷ་པོ་ལ་མི་འབད་པ། ༩༩

ཉ་ རིག་ཕྱེད་དགག་པ་ལས་འཕྱར་ཏེ་ལྷ་པོ་ལ་མི་འོད་ཀྱི་ལ་གཞན་ལ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་བརྒྱན་པ། ༩༩

༡) སངས་ལོགས་གསལ་ཆགས་ལོགས་བྱ་བ་དཔ་མི་དགེ་པའི་རྒྱུད་པ་དང་ལྷག་པས་མཚོད་ལོས་
མིན་པ། ༩༩-༩༩ ----- 591

༡༡) སངས་ལོགས་གསལ་ལོད་ཀྱི་ཆགས་བྱ་བ་པོ་ཅན་ཡིན་པར་ལྷགས་པ། ༩༩-༩༩

༡༢) སངས་ལོགས་གསལ་ལོད་ཀྱི་ཆགས་བྱ་བ་པོ་ཅན་ལ་ལོགས་པར་ལྷགས་པ། ༩༩-༩༩ ---595

༡༣) སངས་ལོགས་གསལ་མི་དགེ་པའི་རྒྱུད་པ་དང་ལྷག་པས་མཚོད་ལོས་མིན་པ། ༩༩-༩༩ ----596

༡༤) ཁྱད་ལྷུག་གི་རྒྱ་ལོ་ལ་ལྷ་པོ་དང་ལྷ་པོ་ལ་ལོགས་པ་ལྷ་པོ་ལ་ལོགས་པ་ལྷ་པོ་ལ་ལོགས་པ། ༩༩-༩༩

ཅ་ དབང་ལྷུག་རྒྱ་ལོགས་པ་ལྷ་པོ་ལ་ལོགས་པ་ལྷུག་ལྷ་ལྷུག་པ་ལོགས་པ། ༩༩-༩༩

༡) ཁྱད་ལྷུག་རྒྱ་ལོགས་པ་དགག་པ་དངོས། ༩༩ -----604

༢) ཁྱད་ལྷུག་དངོས་དང་དངོས་མེད་གང་ལོགས་པ་རྒྱགས་ལོགས་པ། ༩༩-༩༩

༣) རིག་ཕྱེད་ལས་ཁྱོད་པའི་ལྷ་པོ་ལ་མི་ལྷགས་པ་དང་མི་ལྷགས་པ་ལྷ་པོ་ལ་ལོགས་པ་དང་ལོགས་པ། ༩༩----- 605

ཀ) བྱེད་པ་པོའི་རྩ་ཆུས་ལ་དམིགས་ནས་ཁྲོལ་བར་འབྱུང་བ་མི་འབད་པ། ༡༡༥-༡༡༠

ཁ) ཆངས་པ་དང་ཁྲུབ་འབྲུག་དབང་ཕྱུག་རྣམས་རྩུ་ཡིན་པ་མི་འབད་པ། ༡༡༡-༡༡༣ །-----608

ག) ཆངས་སྐྱུ་ལྷུག་བཟུལ་གྱི་རྩུ་ལ་ཆོངས་པས་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་མི་རྣམས་པ། ༡༡༣ག-༡༡༤

ང) ལྷ་ཆོགས་པའི་འཁྱིལ་ཉེན་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་མིན་ཅིང་ལས་ལས་བྱུང་པ། ༡༡༥-༡༡༥

༡) དབང་ཕྱུག་འབྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། ༡༡༥-༡༡༥

༢) ལས་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ན་དེས་ཞིག་པ་བྱེད་པས་དུལ་བར་འཛེད་པ་

སྐྱུ་ལྷུག་ལྷུག་པ། ༡༡༥ག-༡༡༥ -----615

༣) དབང་ཕྱུག་རྣམས་པ་ཆ་མེད་སྐྱུ་ལྷུག་པ་མི་འབད་པ། ༡༡༥-༡༡༥

ཅ) བྱི་བའི་རྩུད་ལས་བཟུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་མི་རིགས་པ། ༡༡༥ག-༡༡༥

ཆ) རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་སྐྱུ་ལྷུག་པ་མི་རིགས་པ། ༡༡༥-༡༡༥ ----- 620

༧) རྩུ་ལྷུག་པ་སྐྱུ་ལྷུག་པ་ཞིག་པ་དག་པར་བཤད་པ་འབྲུལ་པ། ༡༡༥-༡༠ -----624

༨) རང་ཉིད་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐབས་དོན་མེད་པ། ༡༡༥-

ཀ) བཤད་པ་དཔྱད་པ། ༡༡༥-༡༡༥ ----- 629

ཁ) ཞར་བྱུང་གི་ཐ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་མིན་ལ་བརྟག་པ། ༡༡༥-༡༠༥ -----633

༡) རྩུ་ལྷུག་པ་སྐྱུ་ལྷུག་པ་ཞིག་པ་དག་པར་བཤད་པ་མི་འབད་པ། ༡༡༥-༡༡༥

ཀ) དགག་པ་དཔྱད་པ། ༡༠༥-༡༡༠ ----- 638

ཁ) པ་ཕྱི་ལ་པོའི་རྩུ་ལྷུག་པ་ཞིག་པ་དག་པ། ༡༡༥-༡༡༥

ག) པན་གཞོད་ཅན་གྱི་ཆི་མེད་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་པ། ༡༡༥ -----646

ང དཔྱད་པ་པོའི་རྩུ་ལྷུག་པ་ཞིག་པ་དག་པར་བཤད་པ་མི་འབད་པ། ༡༡༥-༡༠ ----- 648

༡) ཆངས་པ་དང་འདས་མ་འོངས་མཁྱེན་པས་བཟུན་པས་ལས་གསུམ་དོན་ཅན་ཏུ་འབྱུང་པ་

དགག་པ། ༡༡༥-༡༡༥ -----648

༢) རིག་བྱེད་ལ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་ན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འབད་པ། ༡༡༥-༡༡༥

༣) ལས་གསུམ་ལྟན་གྱི་རྩུ་ལྷུག་པ་ཞིག་པ་དག་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་པ་

པའི་ལན། ༡༡༥-༡༡༥ ----- 651

༩) རིག་ཕྱེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྡོ་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྦྱོར་བ་སྒྲོང་བར་ཕྱེད་པ་

དགག་པ། ༡༡༥-༡༧ ----- 653

༩ མངས་ཀྱིས་ཀྱི་གཏུང་གཅེར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲོལ་བའི་ལན་བརྒྱུད་དེ་མཐུག་བསྟུ་བ། ༡༡༦58

ལེབ་བཅུ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐུབ་པར་བརྟན་པ།

༡ གཅེར་བྱ་པས་རྟོན་པ་སྤྱུ་བྱུ་བ་ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྡུང་ཕྱེད་བཞོད་པ་རྒྱམས་བཟངས་པ། 8

༡ པ་རྩོལ་པོས་རྟོན་པ་ཀྱན་མཁྱེན་མིན་ཞེས་པའི་དགག་ཆེག་ལ་བརྟན་པ། ༡ -----661

༡ རྟོན་པས་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ལྷན་ཏུ་མ་བརྟན་པས་ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པར་སྡོས་པའི་ལན། 9

༩ རྟོན་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མ་མཁྱེན་པས་ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པར་ཚྭ་པའི་ལན། ༡ -----665

༥ རྟོན་པས་ཕྱིན་ཏུ་མཆེས་མ་བསད་པ་མ་མཁྱེན་པས་སྟུངས་མ་མཆད་པར་ཚྭ་པའི་ལན། ༩

༩ ཕྱིན་ཏུ་མཆེས་མ་བསད་པ་མ་མཁྱེན་པས་ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པར་ཚྭ་པའི་ལན། ༩-༩༨ ----- 666

༥ པ་རྩོལ་པོས་རྟོན་པ་ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྡུང་ཕྱེད་གཞན་རྒྱམས་ལ་ལན་འདེབས་པ། ༩༧-99 -----666

ལེབ་བཅུ་གཅིག་པ། བརྟོད་པ་དང་མཚན་བརྟན་པ།

༡ གཞུང་བཅུ་མས་མེན་ཏེ་བརྟན་བཞེས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི་རྟོན་པ་ལ་མཛོན་པར་བརྟོད་པ། ༡-༡ -----673

༡ བརྟན་བཞེས་ཀྱི་མཚན་སྡུས་པའི་སྒྲོན་མ་དེ་མདོ་ཐོ་ཏུ་མའི་གཞུགས་བརྟན་ཏེ་བའི་མེ་ལོང་ཏུ་གསུངས་པ། ༩

༩ འབྲེལ་བ་བཅུ་མས་པའི་དགེ་བ་བརྟོས་ཏེ་མཐུག་བསྟུ་བའོ། ----- 681

8 འདི་ལ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་འབའ་ཞིག་ལས་ཆ་ཆེག་མེད།

9 འདི་ལ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་འབའ་ཞིག་ལས་ཆ་ཆེག་མེད།

དབུ་མ་སྒྲིང་པོའི་འབྲེལ་པ་
རྩོག་གེ་འབར་བ།

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོའི་འབྲེལ་པ་རྟག་གེ་འབར་བ།

༡༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། མཆོམ་ཀ་འི་ད་ཡ་འི་རྩི་ཉ་སྐད་ལྷ། བོད་སྐད་དུ། དབུ་མའི་སྒྲིང་
པོའི་འབྲེལ་པ་རྟག་གེ་འབར་བ། བམ་པོ་དང་པོ། བམ་ས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།

མཆོད་པར་བརྒྱན་པ།

འདི་ན་རང་གི་ལྷ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དང་པོར་བྱག་འཆལ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་
བསྟན་བཅོས་དག་ནི། སྒྲེས་བྱ་དཔལ་པོའི་སྒྲིན་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་
དང་ལྗན་པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་བསྟན་བཅོས་གྱི་དང་པོར།

༡ གང་གིས་དེ་ཉིད་རབ་བརྟག་མིན། །རྣམ་ཤེས་བྱ་མིན་གཞི་མ་ཡིན།།

མཆོན་མིན་བརྟག་མིན་རིག་བྱ་མིན། །སྒྲེ་འཇིག་མེད་ཅིང་བདེ་བ་དང་།།

༡ རྣམ་བརྟག་མ་ཡིན་སྐར་བ་མེད། །མཆོན་མ་མེད་ཅིང་གསལ་བྱེད་མེད།།

གཉིས་མིན་གཉིས་མེད་མ་ཡིན་དང་། །ཞི་དང་སྒྲོ་འཇུག་རྣམ་ཐངས་པ།།

༡ ཡི་གེ་མེད་པ་ཡི་གེ་ཡིས། །བྲགས་རྗེ་ཉིད་གྲིས་བསྟན་མཛད་པ།།

སྟོན་པ་མ་ཞོར་ཉིད་གསུང་བ། །དེ་ལ་བྲས་པར་བྱག་འཆལ་ལོ།།

ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་བྱུང་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་བྱུང་པར་ཅན་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་མཛོན་པར་བསྟོད་དོ། །དེ་ལ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སྒྲི་ཡིན་
ཡང་། དེ་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་གྲིས་ན། འདིས་ནི་བཅོམ་
ལྗན་འདས་ཁོ་ན་དང་སྐར་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་དག་བསྟན་དུ་
ཟིན་ཀྱང་། བྱུང་པར་བྱི་གཞིའི་མིང་མ་བསྟན་ན་དེ་མི་རྟགས་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ཅེས་སྟོན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་
དེ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དག་གི་
རྣམ་ཐངས་སོ། །རབ་བརྟག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲི་དང་ལྗན་པ་སྟོག་ཏུ་བྱུང་པའི་དོན་སྐར་
བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔྱག་པའི་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའམ། རྟག་པ་
དང་དཔྱོད་པ་ཅིང་བ་དང་ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་བྱུང་། ལྷན་ཅིག་

འབྱུང་བ་¹ཡང་རྒྱུད་པའི་ལྷོ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཤེས་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་
 གི། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྡེ་ལ་འབྱུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡེས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། བྱིས་པ་དང་། ལྷ་ཉྱེད་པ་ལྟེན་དང་། སྦྲོལ་པ་དང་། མི་སྦྲོལ་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་གི། རི་རྩར་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་རྟོག་པའི་ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཞི་ཡོད་པ་དང་། རྩེས་བྱ་ལ་བདག་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡོད་པ་རྩུབ་། འདི་ལ་གང་
²གཞི་དང་ཀྱན་བྱ་རྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ས་ལྷལ་གང་ན་ཡང་འདི་འདྲི་གཞི་
 དང་ཀྱན་བྱ་རྒྱུར་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །མཆོན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི། རང་
 དང་ལྷོ་པོ་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །འདིས་དཔེ་ལོ་གང་ཡང་
 མཆོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བརྟག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་གི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 ར་ཐོང་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་འདི་དང་དེའི་ཞེས་བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རིག་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་གི། རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོན་པར་རྟོགས་³པས་རིག་པ་མེད་པའི་ཆུལ་
 བྱིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །སྦྱེ་འཁྲིག་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་གི། སྦྱེ་བ་གི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 འཁྲིག་པ་གི་རྒྱུ་ཆད་པའོམ་ཞིག་པ་སྦྱེ། འདི་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བདེ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་གི། སྦྱེ་བ་ལ་ལོགས་པའི་གཞོན་པ་མ་ལྷུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་བརྟག་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་གི། གཞུང་བ་དང་། འཛིན་བ་དང་། བདག་གི་དཔེ་ས་
 ཡོད་དང་། གཞན་གྱི་དཔེ་ས་ཡོད་དང་། དཔེ་ས་ཡོད་དང་དཔེ་ས་ཡོད་མེད་པར་⁴རྣམ་པ་བརྟག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གི། རང་དང་གཞན་བྱ་⁵སྦྱང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་མ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་གི། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་
 མཆོན་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བྱེད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གི། སྦྱེ་བ་དང་། གནས་

1 - ཡང་རྒྱུད་། ལྷོ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཤེས་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་

2 + གི་ཡོ་ཤེས་། རྩེས་བྱ་ལ་

3 རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་

4 མ་ཡིན་པའི་དཔེ་ས་ཡོད་དང་། ཞེས་པ་ལས་མེད་མེད་པའི་དཔེ་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

5 + སྦྱང་བའི་ཆུལ་བྱ། ཡོ་ཤེས་། རྩེས་བྱ་ལ་

པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། གཞན་ཏུ་འཕྱར་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་གསལ་བྱེད་དག་དང་།
 བཤམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་མིན་གཉིས་མེད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམིགས་པ་གཉིས་
 དང་། དམིགས་སྒྲ་མེད་པ་གཉིས་དང་། དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཞི་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རམ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་འཁྱལ་ནས་ཐངས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། རྟོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སྒྲ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་འཁྱལ་པ་མེད་པའི་
 རྒྱལ་ཏུ་འཁྱལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། མཇུག་མ་དང་བཅས་པ་དང་དམིགས་པ་དང་།
 བཅས་པའི་སྒྲོའི་འཁྱལ་བ་རྒྱལ་པར་ཐངས་པའོ། །

ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེ་ག་གི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་
 པས། དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ནི་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་
 དག་གིས་རྒྱ་བཟུགས་ཏེ་འོ། །བྲགས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མ་
 ཡིན་པར་རོ། །བརྟན་མཁའ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རབ་ཏུ་བརྟན་པར་ཐུང་པའོ། །རྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་དང་མི་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོན་པའོ། །མ་རྟོན་ཉིད་གསུང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོན་ཡང་དག་པ་རྩི་རྟེན་ཉིད་གསུང་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོན་
 པ་ལའོ། །བྱས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སོ། །བྲག་འཇལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་བྲག་འཇལ་བར་ཐུང་ཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་རྟེན་ན་དེས་ནི་བཙོན་ཐུན་འདས་ཀྱི་རབ་
 དང་གཞན་གྱི་རྟོན་ཕན་སྤུམ་ཆོགས་པ་བརྟན་ཏེ། རབ་གིས་དེ་ཉིད་བྲགས་སྒྲ་རྒྱུད་ནས་
 གཞན་དག་ལ་རྟོན་པར་མཁའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུང་རྩིས་པའི་དཔྱད་བཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ།

འོན་ཀྱང་གི་ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བ་གང་གིས་བརྟན་བཙོན་འདི་རྩིས་པར་བྱེད་ཅེན། དེའི་ཕྱིར།

༤ གཞན་རྟོན་བརྒྱུད་ཕྱིར་བརྒྱལ་བྲགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྒྲོས་བྲས་རྣམས། །

དེ་ཉིད་བཟུང་ཆེད་གཞུང་པའི་ཕྱིར། །བྲགས་པས་ཐུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཞེས་སྒྲས་ཏེ། གཞན་རྟོན་བརྒྱུད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་དག་གི་རྟོན་བྱ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །བརྒྱལ་བྱུགས་ཀྱིས་ཞེས་བྲ་བ་ནི། གང་དག་གིས་⁷བརྒྱལ་བྱུགས་བྲག་པོ་
 བྲངས་པས་སོ། །བྲང་ཆུང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དེ་བྲང་ཆུང་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་ཡང་
 ཡིན་པས་བྲང་ཆུང་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་ནི་
 ཕྱིར་དང་རྒྱུགས་པར་བྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ལྷོས་བྲས་རྣམས་ཞེས་བྲ་བ་
 ནི། མི་སྤྱད་པ་ནི་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་དེ་ཉིད་བཟུང་
 ཆེ་ལ་གཟུང་པ་ནི་ཕྱིར་བཞུན་བཅོས་འདི་ཚོས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ན་དེ་ནི་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །རྣམ་པས་ཚུང་ཞིག་བརྒྱད་པར་བྲ། །ཞེས་བྲ་བ་ནི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ཉུང་
 ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་⁸ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཟུང་ཆེ་ནི་
 ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀའ་ལྷུལ་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་
 དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དབྱེ་མའི་བཞུན་བཅོས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཞུན་གྱི། བདག་གིས་ནི་སྤྱོད་ཞན་
 པ་རྣམས་བྲང་པ་ནི་ཕྱིར་ཅི་རྣམ་པས་ཚུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བརྒྱད་པ་ནི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུང་དངོས་ལས། བཞུན་བཅོས་ཀྱི་གཟུང་སྤྱི་འཕྲུལ་དགོང་པ།

བཞུན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་དོན་གྱི་སྒྲིགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྷོས་
 ཡང་དག་མཐོང་བ་ན། སྤྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི།

“བྲང་ཆུང་མེས་མེས་ནི་མི་གཏོང་དང་། །བྲང་པ་ནི་བརྒྱལ་བྱུགས་ཡང་དག་བརྟེན།

དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་ནི། །དོན་ཀྱང་རྒྱུ་བ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན།

ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། བྲང་ཆུང་ཆེན་པོར་སྤྱོད་ལམ་བཟུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྲང་ཆུང་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲེལ་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་པ་ནི་བྲང་པ་ནི་ཆོས་དང་
 མཐུན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་བྲང་པ་ནི་བརྒྱལ་བྱུགས་ལ་ཡང་དག་པར་
 བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཐེག་ཏུ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པས་གཟུང་ཁྱེད་པས་གཟུང་ཁྱེད་པས་
 ཅད་རྣམས་པར་བཞུགས་ནས། རིགས་པ་དང་ཁྱང་དང་མི་འགལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་
 བྲ་བ་ནི་ཕྱིར་འབད་པར་བྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་
 དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞུན་བཅོས་འདི་ལ་མདོར་བཞུན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

7 གི་ཐེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

8 གྱི་ པོ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

ཡེ་ཤུ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ།

༡ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མི་གཏོང་བའི་ཆུལ། ༡ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ།

དེ་ལ་རྩེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་རྗེ་བརྒྱན་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

༤ བྱམས་པ་དང་ནི་སྟོང་རྗེ་དང་། །ཤེས་པ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ་ཡི།

མངས་རྒྱས་ས་པོན་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་ཡིས་མཁས་པ་དེ་མི་བཟང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་བརྒྱལ་བ་དང་།
རྒྱལ་བ་དང་། མཐོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཐོག་ལས་འདེད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའོ། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་བཅས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་དང་། རན་འཁྲུ་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱལ་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་
ལས་བརྒྱུད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་ཏུ་དགོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་ལྷན་
པའོ། །ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྷན་
པའི་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་བཅས་ཅད་སྐྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་དང་བྱན་མོར་ཏུ་
བྱས་ཤིང་། རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྒྱ་བ་དང་།
ཞིག་པ་འཆགས་པ་དང་། བཟོད་ནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོགས་
གསུམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་བཅས་ཅད་
དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། མཐོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཀོན་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་བྱལ་པས་སོ་སོར་རྒྱུགས་པའི་
རྩ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་བརྒྱན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་པོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་བཅས་
ཅད་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་ཏུ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡིད་སེམས་པའོ། །གང་གི་ཡིད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་པོན་ཡིན་པ་དེའི་ཡིད་མཁས་པ་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་བསམ་པ་དང་། རྟོག་པའི་བསམ་པ་དང་མིས་པ་དང་མིས་པ་

ཁ བྱམས་པ་མེད་པོ་དེ་མཁས་ལྟེན་པ། ༡) མཁས་ཅན་ཁམས་ཅན་ཁམས་པོ་མཁས་ལྟེན་པ།

འཁོར་བ་མི་གཙང་སྐྱོད་ཅན། །བདག་ཉིད་ཀྱང་བས་བསྐྱེད་བས་མིགས། །

༡) གཉིས་པ་དགྲེལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ།

[illegible]

10 -ཐམས་ཅད། བེ་ཅོད་། ལྷན་ཐང་།

སྟིང་རྗེ་འདྲུག་ཉིད་ལྡན་པ་ཡིས། །གང་ཕྱིར་མགོན་མེད་རྒྱལ་བཅུལ་བ།།

༡༠ འཁོར་བའི་བཙོན་ར་མི་བཟད་པར། །འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱུ་གིས་བཅིངས།།

བག་མེད་པ་ཡི་ཆང་འབྱུངས་ནས། །གཏི་མུག་གཉིད་ཀྱིས་ཁྲོག་པ་དང་།།

༡༡ རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། །དགེ་ཆོགས་མ་ཁུས་རྒྱས་པ་དག

གལ་ཏེ་ཁྲོལ་བར་མི་བྱེད་ན། །མཐུ་ལྡན་མཐུ་ནི་ཅི་ལ་པན།།

ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་ཏེ། གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་ཉན་མོངས་པ་མ་ཁུས་པ་གཙོད་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྱི་ཕིན་ཏུ་རྒྱན་པས། མིང་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུར་པའི་འཆིང་བ་ཀྱན་མ་
ཁུས་པར་བཙད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཁྲོལ་བར་ལྷུར་པ་སྟིང་རྗེ་འདྲུག་ཉིད་དང་ལྡན་པས།
གཞན་དག་གྲང་ཁྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་
རྒྱར་རྟོ། །བྱམས་པའི་སྐབས་སུ་སྟིང་རྗེ་འདྲུག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་
སྒྲིས་པ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་གཉིས་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་ཕྱར་
བ་མེད་དོ། །མགོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དང་པ་ལ་སྐྱུ་གིས་པ་མགོན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་
དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །རྒྱལ་བཅུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཆི་འཕོ་དང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་
ལ་སྐྱུ་གིས་པའི་རྒྱལ་བཅུལ་གྱི་དང་པ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འཁོར་བའི་བཙོན་
ར་མི་བཟད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིང་པའི་འཆིང་བའི་གནས་འཇིགས་པ་མང་བ་སྟེ་བ་
དང་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱུ་གིས་པའི་རྒྱན་གྱི་¹¹དཔྱད་ཐག་མ་ཆད་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐུ་མཉམས་ཀྱན་ནས་
ཉན་མོངས་པར་བྱེད་པར་རྟོ། །འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱུ་གིས་པའི་ཆིངས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱུ་གིས་པ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུར་བ་དབྱེ་ལོ་ཆགས་སྒྲོག་དང་འབྲེལ་བ་དག་གིས་
བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །བག་མེད་པའི་ཆང་འབྱུངས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདྲོད་ཆགས་
དང་། ཞེ་ཁྱད་དང་། གཏི་མུག་དང་། ལེ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་བག་མེད་པ་ཆང་དང་འབྲེལ་བ་
བཞེན་ཅིང་སྒྲོས་པར་ལྷུར་པའོ། །གཏི་མུག་གཉིད་ཀྱིས་ཁྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་ཤེས་
པའི་གཉིད་ཀྱིས་ཕིན་ཏུ་རྒྱུ་བར་ལྷུར་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། འདྲོད་པ་དང་གཏོད་སྐུ་མཉམས་དང་རྣམ་པར་འཆོ་བ་ལ་སྐྱུ་གིས་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཆོས་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བ་དག་གིས་སོ། །དགེ་ཆོགས་མ་ཁུས་རྒྱས་པ་དག་ཅེས་

11 གྱིས། ལེ་ཅིང་། རྣམ་པར་།

བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ནོར་བུ་ན་གྱི་ནོར་བུ་མཉམ་ཅད་སྒྲིགས་པ་དག་གོ། བྱམས་པ་
ཆེན་པོ་འདི་བཤད་པ་མཉམ་ཅན་བམས་ཅད་དཀྱིལ་བའི་མཉམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།།

༡) མཛོན་པར་བྱ་བ་ལྷན་པར་མཉམས་བསྐྱེད་པ།

མཉམས་ཅན་བམས་ཅད་མཛོན་པར་བྱ་བ་ལྷན་པར་བྱ་བའི་མཉམས་བསྐྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པའི་དབང་བྱ་བ་སྟུགས་ནས།།

༡༡ གང་ཞིག་ལག་པའི་མཉམས་བསྐྱེད་པ་¹²པ། འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་ཆུང་
ཡང་། གཅིག་ལྟ་བུ་བར་ཟ་བྱེད་པ། དེ་ཡང་མཐས་པས་སྤྲད་བྱུང་ན།།

༡༢ འཁོར་ལོ་སྤྲུང་དང་དབང་པོ་དང་། ཆོངས་པ་ལ་ཡང་རབ་དགོན་པ།།

ཐོད་པ་ནས་པར་གཙོད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་སྒྲིགས་བྱུང་མོད་པ།།

༡༣ ལེན་དང་ཟད་དང་མཐར་བྱུང་དང་། རྒྱལ་ལ་སྒྲིགས་པས་མི་འཕྱུར་ཞིང་།།

རྒྱལ་བཅའ་མ་ལུས་ཞི་བྱེད་པའི། དེ་ཉིད་དོན་རྒྱུགས་བྱུང་ཅི་ཅི།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟུགས་ཏེ། ར་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ན་གང་ཞིག་རང་གི་ལག་པའི་མཉམས་བསྐྱེད་པ་
འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་ཆ་ཤས་ཆུང་བ་ཡང་བདག་གཅིག་ལྟ་བུ་སྒྲིགས་པོ་དང་།
མཛོན་བཤེས་དང་། མཚན་ལ་གཙུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་¹³པ་ཐོད་པར་གྲུ་ཞིང་
འདོད་པས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པའི་མཉམས་ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མཐས་པས་སྤྲད་
པར་འཕྱུར་ཏེ། མཉམས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པའི་མཉམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། དེ་ཡང་
དེ་ལྟར་འཕྱུར་ན། གང་ཞིག་རང་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུགས་པས་བྱུང་ཅི་ཞིང་ནས་
མཉམས་ཅན་ལ་མི་སྒྲིགས་པར་བདག་རང་གཅིག་ལྟ་བུ་རྒྱུགས་¹⁴པར་བྱེད་ན། དེ་རི་ལྟར་
སྤྲད་པར་མི་འཕྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གི་རྟུག་མཐོ།།

དེ་ལ་འཁོར་ལོ་སྤྲུང་བའི་བདེ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་། ནོར་བུ་དང་། སྤྲུང་པོ་ཆེ་
དང་། ཉ་དང་། སྒྲིན་པོ་དང་། བཙན་མོ་དང་། དམག་དཔོན་ཞེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ།

12 བསྐྱེད་པ་པོ་ཅིང་།

13 སྤྲུང་པོ་ཅིང་། སྤྲུང་པར་།

14 རྒྱལ་པོ་ཅིང་། སྤྲུང་པར་།

བདུན་དང་ལྔ་པ་དང་། སྤྱིར་བཞི་ཉེ་དབང་རྒྱལ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་¹⁵མི་
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟག་པོ་ལོ། །དབང་པོ་ལྟེ་བ་ནི། ལྷ་ཉི་པོ་བྱང་ན་ལྷ་མོ་ལྷ་ཉི་
ཤིན་པོ་ཆེ་གྱི་མ་མེད་པ་ཉི་ལྔ་དྲུག་གིས་སྒྲུབ་བར་བྱས་པ་དང་། དགའ་བའི་ཆ་ལ་ལོངས་
པ་ཉི་ལོངས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། །ཆར་ས་པ་ཉི་བདེ་བ་ནི། ལྷ་ལ་དབང་བ་རྒྱུད་པ་ཉི་
ཆར་ས་པ། ཆར་ས་པ་ཉི་གནས་པ་བཞི་བཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རྩ་རྒྱུད་བ་
ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟག་པོ་ལོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚུགས་
པ་ཉི་¹⁶བདུན་ཆེ་རབ་ཏུ་དགོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མེད་པ་རྣམས་པར་གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། འདོད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་ལ་མཛུགས་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་
བཞེད་གྲག་གོ། ཐབས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བྱ་ན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་དག་གི་གཞན་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་ཀྱི། འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་
སྐུ་མཉམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱ་ན་མོང་ཏུ་བྱུང་ཏུ་མེ། མཚན་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཉི་དོན་ཏུ་
ནོར་དང་འབྱུང་ལོ་ཆོགས་བསམས་པ་བཞིན་པས། ཇི་སྒྲུབ་ཟུང་ཟུང་གི་སྒྲིན་པ་རྒྱུད་ཡང་
ཆེ་རབས་གཞན་དག་ཏུ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་འབྲས་འབྲས་འབྲས་པ་དེ་སྒྲུབ། དགེ་བའི་ཆ་
བ་རྒྱུད་ཏུ་སྐུ་མཉམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིབས་ཤིང་སྒྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
ཡང་། སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པ་ཉི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཏུས་ན་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཉི་
འབྲས་བྱ་བྱངས་མེད་པ་དང་ཆད་མེད་པར་འབྲས་ཏེ། འདིར་ཐབས་ནི་སྐུ་མཉམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཏུ་བདེ་བར་བྱུང་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ལེན་དང་ཟད་དང་མཐར་བྱུག་དང་། རྒྱལ་ལ་ལོངས་པས་མི་འབྲུང་ཞིང་། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ལེན་པ་ནི་སྒྲུབ་པོ། །ཟད་པ་ནི་དགའ་བའོ། །མཐར་བྱུག་པ་ནི་འཇིག་པོ། །རྒྱལ་
ལ་ལོངས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདྲ་བྱེད་དང་། འབྲུང་བ་དང་། རྒྱལ་བཟའ་ལྱི་རྒྱལ་
བཟའ་གཟུམ་དང་། དེ་དག་ལས་ལྷུང་བ་སྒྱུར་ན་དང་། སྒྲེ་སྒྲུགས་འདོན་པ་དང་། རྒྱལ་
བཟའ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་པས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འབྲུང་
བ་ནི་སྒྲན་མ་ཕྱིན་པའོ། །རྒྱལ་བཟའ་མ་ལྷས་ཞིག་བྱེད་པའི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲེ་བ་ལ་

15 མ་དཔེར། རྒྱུགས་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་རྒྱུད་བཞིན་འཕྲེལ་སྒྲུབ་སྟུན།

16 བརྒྱལ་པས། པེ་ཆེད་། ལྷ་ལ་ཐར་།

སྐྱེས་པའི་ལྷག་བཟུལ་ཡོ། ཉེ་ཉིད་དོན་ཚུགས་བདུད་ཅི་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཚུགས་པ་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟེ། འཆི་འཕོ་མེད་པའི་གོ་འཕར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རྒྱ། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ། སེམས་ཅན་བཟམས་ཅད་མརྒྱན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་
བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

༤) ཡོངས་སྒྲུབ་དན་ལས་འདའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ།

སེམས་ཅན་བཟམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲུབ་དན་ལས་འདའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

༡༥ གཞན་ཡང་ཐོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི། གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་བདག་གིས་ནི།

སྒྲུལ་ལ་འཕྱར་བྱེད་འདྲེན་པ་བཞིན། ལྷག་བཟུལ་ནད་པ་གང་ལྷག་བྱས།

༡༦ རྩེ་བ་གཞན་དུ་གང་དག་གིས། བྱམས་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་པན་པ་བྱས།

དེ་ལ་ལན་དུ་པན་གང་གས་པ། ལྷ་རན་བརྒྱུ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད།

ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཐོན་ཆད་འདས་པའི་དུས་དག་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་
ཀྱི་རྒྱད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཉེས་པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་
པར་བྱར་བ་བདག་གིས། མཆོན་ལ་སྐྱེས་པས་སྒྲུས་པའི་ལུས་ལ་འཕྱར་བྱེད་འདྲེན་
པ་བཞིན་དུ། ལྷག་བཟུལ་ནད་པ་གང་དག་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་བཟུལ་གྱི་ནད་ཀྱིས།
ལུས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བར་ལྷུང་པ་དག་ལ་གསད་པ་དང་།¹⁷ བཅིང་བ་དང་། བཅོན་དུ་
བཟུང་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་དག་བྱས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཆེ་རབས་བརྒྱུས་པའི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་པ་དང་། མ་དང་། བྱ་དང་། ཐོགས་པོ་དང་།
ཉེ་དུར་ལྷུང་པ་ཁོང་དག་བཤིན་དུ་པན་པ་དང་བདེ་བ་འདྲོད་པ་གང་དག་གིས། བདག་
ལ་བྱམས་པ་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་དང་། པན་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་ལན་དུ་པན་གང་གས་
པ་ནི། ཉིང་མཆོམས་རྒྱུར་བའི་འཆིང་བ་མ་ལུས་པར་བཅད་པར་བྱང་བའི་རྒྱག་མ་མེད་
པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སྒྲ་ཡོངས་སྒྲུབ་དན་ལས་བརྒྱུ་བ་ལས་གཞན་ཅི་
ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རྒྱ། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་སེམས་ཅན་བཟམས་ཅད་ཡོངས་
སྒྲུབ་དན་ལས་བརྒྱུ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

17 བསད་པ་དང་། བཅིང་། ལྷུང་བ་དང་།

སྐུ་མཉམས་འབྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་ཆེ་ཞེ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་
 ལས། བྱང་ཆུབ་སྐུ་མཉམས་དཔལ་གང་སྐུ་མཉམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། བན་པ་དང་། བདེ་
 བ་དང་། བྱུང་བ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་ནི་འདི་སྐུ་ལྟ་བུ་སྐུ་མཉམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདག་གསལ་
 ནས་སྐུ་མཉམས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་བདག་གྲོལ་ནས་སྐུ་མཉམས་
 ཅན་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་བདག་དབྱེད་སྐྱེན་ནས་སྐུ་མཉམས་ཅན་
 དབྱེད་སྐྱེན་པ་རྣམས་དབྱེད་སྐྱེད་བར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་བདག་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་རན་
 ལས་འདས་ནས། སྐུ་མཉམས་ཅན་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་རན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་
 རན་ལས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་སྐུ་མཉམས་ཏེ། རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ནི་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཉམས་ཀྱིས་ཆད་བཟུང་བ་དང་། རྒྱ་མཚེ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཉམས་ཀྱི་
 བགཟུགས་པ་བསྐྱེད་ཆད་བཟུང་བ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་མི་སྐུ་མཉམས་འབྱེད་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་
 ནས་ཀྱི་ཆད་ནི་བཟུང་བར་མི་རྒྱུ་ཏེ། དེ་ཅི་ནི་ལྱིར་ཞེན། བར་གཤིས་¹⁸ སྐུ་མཉམས་འབྱེད་
 པ་དེ་དག་མརྟན་པར་བསྐྱེད་སྐུ་མཉམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སྐུ་མཉམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་
 རང་བར་བྱས་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་ནི་
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྐུ་མཉམས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐུ་མཉམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ལྷན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ནི་སྐུ་མཉམས་ཅན་
 དེ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་གནས་རྣམས་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ནི་ལྱིར་རྟོག་¹⁹ ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

ག རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཉམས་འབྱེད་པ།

༡) དང་པོ་སྐུ་མཉམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་སྐུ་མཉམས་འབྱེད་པ།

འདིར་སྐྱུ་མཉམས་པ། རང་གི་དོན་ལྷན་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆོག་པ་ཐོབ་པ་ཉན་མོངས་པ་ནི་ཆ་གསལ་
 མ་ལྟས་པར་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། ཇི་སྐད་སྐྱུ་མཉམས་པ་དེ་དག་རྒྱུ་མི། བར་དག་གིས་སྐྱེད་པས་
 འབྱེད་པ་མ་ལྟས་པ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ལྷིད་པ་དག་དང་། ལྷིད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཉན་
 མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་བཞིན་པ་ན། ཇི་ལྟར་གཞན་དག་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྲོལ་

18 བར་གཤིས་ བེ་ཅིང་། རྒྱུ་མཉམས་པ།
 19 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཉི་མོ། ག མེད་པོ་ ༤༩ གྲག་ ༤༤ བཅ

བ་དང་། མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་སྤྱུ་རན་ལས་འདེད་པ་བཟོད་
པར་འཕྱར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ལན་ཏུ་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཚྭ་ཏུ་བཏང་ནས།

༡༧ གཞན་དོན་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགའ་བས་སེམས་དགའ་མཁས་པ་དག །

རལ་གྱི་རབ་ཏུ་འབར་འབྲ་བའི། །ཕྱིད་པ་དག་གིས་གནོད་མི་འཕྱར།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲན་པར་སྒྲུབ་དང་། དོན་སྒྲོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་
པ་ཉིད་ལ་ལོགས་པས་འཛིག་ཉེན་ལ་པན་འདོགས་པས་མཁས་པ་དག་གི། རལ་གྱི་རབ་
ཏུ་འབར་བ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིད་པ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དག་གིས་གནོད་པར་མི་འཕྱར་རྒྱ། །དེ་མེད་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་རྣམ་དེ་དག་གི་གཞན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བས་སྤྱུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དགའ་བར་ཕྱར་
ཅིང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་། ཕྱིད་པ་ཉེ་བར་ཁྲང་
བའི་ཕྱིར་ལས་མཛོན་པར་འཏུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིད་པའི་ཕྱིད་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་
དག་གིས་གནོད་པར་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རྒྱ། །སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༡) གཉིས་པ་རན་འཁྲོ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ༡ རལ་ཉིད་འཁོར་བའི་སྒྲོན་ཀྱིས་མ་གྲོས་པ།

ཡང་ན་འདི་རྣམ་གནོད་པར་མི་འཕྱར་ཏེ།

༡༨ ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་མི་བྱེད་པས། །རན་འཁྲོའི་སྒྲོ་ཀྱན་བཅད་པའི་ཕྱིར།།

དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་པར་སྒྲོད་པས་གནོད་པ་མེད་པ་
ན། གཞན་དག་གྱང་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པས། རན་འཁྲོ་འཁྲོ་བ་རན་པའི་སྒྲོ་
ཐམས་ཅད་བཅད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འཁྲོའི་སྒྲོ་སྒྲེགས་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་རྣེ་དང་མེད་འཁྲོ་བ་དག་ལ་འཁོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །དེས་མི་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་
པོའི་བཤད་པ་རན་འཁྲོ་ལས་ཡོངས་སྤྱུ་བསྒྱུབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
པ་བརྟན་ཏེ། འདི་རྣམ་ཏུ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ལས་ལོག་པར་བྱེད་པས་གཞན་
དག་ཡང་དག་པའི་ལས་ལ་དཁོད་པ་མི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། གྲེ་མ་
བདག་གྱང་དགེ་བ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲོད་ཅིང་གཞན་དག་གྱང་དེ་དག་ཉིད་
ལ་དཁོད་པར་བྱའོ་ཞེས་རི་རྣམ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། རི་རྣམ་ཕྱིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་

མོངས་པ་དག་གིས་གཞོད་པར་མི་འཕྱུར་ཞེན། དེ་ནི་ཕྱིར།

རྣམ་ཉིད་ལྟ་བུ་གོ་མས་བྱས་པས། །ཉོན་མོངས་འབྱུག་པ་བཅོམ་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཚུགས་པ་དང་། བ་དང་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཞིག་པ་
དག་ལ་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་
དང་། གཉི་ལྷག་འབྱུང་བར་འཕྱུར་ཏེ། དེ་རྣམ་ཉིད་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་
ཕྱིད་པ་ལ་བརྟན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་འཕྱུར་རོ།

ཁ བྱང་སྐུ་མཉམ་བྱུང་དན་ལས་མི་འདྲའ་བར་གནས་པ།

འོན་ཀྱང་རྣམ་བྱང་ཆུབ་སྐུ་མཉམ་དཔའ་རྣམས་པལ་ཆེར་འཁྱོ་བ་བཅས་ཅད་²⁰ ལྷ་
པར་རྒྱ་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ཡང་སྒྲུང་ན། ཇི་རྣམ་དེ་ནི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ལྷག་
བཅུ་ལ་དག་གིས་གཞོད་པར་མི་འཕྱུར་ཞེན། དེ་ནི་ཕྱིར།

༡༩ མཁས་པ་བཅོད་ནམས་བྱས་པ་ཡིས། །འཁྱོ་བྱུག་སྐྱེད་ཆལ་²¹ ཏུས་རྣམ་རྣམ་།

མཐོང་བ་ཕྱིད་པའི་བཅོན་ར་ཡིས། །ལྷག་པར་འཕྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱས་ཏེ། མཁས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་སྒྲོན་ལས་བཏབ་པ་བཅོད་ནམས་ཀྱི་
ཚུགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་བསགས་པ་དག་གིས་སྐུ་མཉམ་ཅན་དཔུལ་བ་དང་།
ཡི་དྲགས་དང་། ཏུང་འཁྱོད་དང་། ལྟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། མི་འཁྱོ་བ་བྱུག་པོ་དག་
མེ་ཉོག་ཀྱང་ཕྱ་དེ་ཏུས་རྣམ་རྣམ་བྱུང་མཐོང་བ་ན། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེལ་
བ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། ལྷག་བཅུལ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། བཀྲེས་པ་ལ་
སྐྱེས་པའི་ལྷག་བཅུལ་དག་གིས་གཞོད་པའི་ཆེ་ཡང་ཕྱིད་པའི་བཅོན་རའི་གནས་ཀྱི་
ཡིད་འབྱུང་བར་འཕྱུར་བ་མེད་དོ།

འོན་ཀྱང་ལ་ཉེ་དེ་དག་དེ་རྣམ་ཕྱིད་པ་དག་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟན་པའི་རྒྱུན་
དག་གིས་མི་གོས་ན། ཇི་ཕྱིད་པ་ན་གནས་གིང་ཅི་ནི་ཕྱིར་སྐྱུ་དན་ལས་འདས་
པར་མི་འཁྱོ་ཞེན། དེ་ནི་ཕྱིར།

20 +ན། པོ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

21 བསྐྱེད་ཆལ། པོ་ཅིང་། ལྷན་པར་། རྒྱེས་ཆལ་ཞེས་དགོས་སམ་བརྟག

༡༠ རྒྱུན་མཐོང་ཕྱིར་ནི་མྱོད་པར་མིན། །བརྗེ་ཕྱིར་ཕྱུ་རན་འདས་མི་གནས།།
 གཞན་དོན་བརྒྱུད་ཕྱིར་བརྒྱལ་བྱུགས་ཅན། །མྱོད་པ་ན་ཡང་གནས་པར་བྱེད།།
 ཅེས་བྲ་བ་སྒྲུས་ཏེ། རྒྱུན་དང་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མྱོད་པར་གནས་
 འཆའ་བར་མི་བྱེད་ལ། མེས་ས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པ་ལ་བརྗོན་
 པའི་ཕྱིར་ཕྱུ་རན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་
 རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་བརྒྱལ་བྱུགས་སྒྲུབ་པ་དག་ནི། རྒྱུད་རྗེ་དེ་དབང་ཏུ་བྱུར་པའི་མེས་ས་
 གྱིས་²²བརྒྱ་བཞེན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱི་མ་དག་གིས་མི་གོས་པར་མྱོད་པ་ན་ཡང་གནས་
 པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ལ་འགྲོ་བའི་རང་བཞེན་མ་ལུས་མཛན་མཛད་པ། །དེ་
 བཞེན་གཤམས་ཉིད་ཞུས་ལ་བརྗེས་པ་ཉིད་ལགས་ཤིང་། །གཞན་དོན་རྒྱུར་མཛད་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་ནི། །བརྗོད་ར་མཁན་ཞིག་བརྗོད་པས་རི་ཅམ་བརྗོད་པར་
 འགྱུར་²³། ཞེས་བྲ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ།

ག བྱང་མེས་ས་མྱི་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ།

༡༡ འཁོར་བ་དང་ནི་ཕྱུ་རན་འདས། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་དམིགས་པའི།།
 མཁས་པ་གང་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། །མྱོད་པ་ན་ཡང་གནས་པར་བྱེད།།
 འཁོར་བ་དང་ཕྱུ་རན་ལས་འདས་པ་གཉིས་རྩ་པོ་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མྱོད་པ་དང་
 ཐར་པ་གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པར་མི་དམིགས་པའི་མཁས་པ་དག་ནི་གང་ཡང་མི་
 གནས་ཤིང་། མྱོད་པ་གསུམ་ན་ཡང་གནས་པར་སྤང་སྟེ། དེས་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་
 རྒྱུད་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་ཕྱུ་རན་ལས་འདས་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུད་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་
 འབྱིས་པར་ཤེས་པས་དབང་བརྒྱུར་²⁴བ་ཁམས་གསུམ་དང་རྟེན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཕྱུ་
 རན་ལས་འདས་པར་རྒྱུད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ།²⁵། ཞེས་བྲ་བ་ལ་
 མོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

22 གྱི། པ་ཅིང་། རྒྱུར་ཐར་།

23 བྱང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟེན།

24 རྒྱུར་པ་ཅིང་།

25 འདི་མདུན་བྱང་ཏུ་རྒྱུར་མོད་རྣམས་མ་བརྒྱུང་།

ང་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལྷན་འདས་ཞུ་ལ་འོང་བ།

བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལྷན་སྒྲུབ་ཆོག་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལོ་ལྷན་འདས་པ་ཞུ་ལ་འོངས་པ་བརྒྱད་པར་བྱ་ཞི།

༡༡ བྱང་ལམ་འཛིན་ཆེན་བདུན་ལྷན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་འབྱུང་བའི་གནས།

ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལྷན་བྱས་པ། རྣམ་ཆོས་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བརྟེན་ཤིང་།

༡༢ ལུ་ཉིལ་འཕྲོ་འབྲེལ་གསལ་བ་དང་། རྩོན་རྒྱ་ཉ་བའི་བྱི་མེད་པའི།

འོད་ཟེར་ལྷ་བྱའི་གསུང་དག་གིས། རྩོགས་བཅུ་དག་གི་རྒྱས་མཛད་ལ།

༡༣ དགོན་མཆོག་གསུམ་གྲུང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དམ་པའི་

ལྷས། ལྷ་ལྷ་ལ་སྐྱེས་སྤྱོད་གཙུག་གིས། བརྟན་པ་མཛོད་པ་བཞག་མཛད་དེ།

༡༤ རང་དང་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གཤམ་ལྷ་ལྷན་འདས་ལོངས་པའི་

དེ་ལས་གཞན་གང་ལྷས་བཅད་ཆད།²⁶ དེ་ཡང་ལྷ་ལྷན་འདས་པ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་དག་གི། དན་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བཙོན་འབྱས་དང་།

དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱུངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏར་སྦྱོམས་ཞེས་བྱ་བ་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལམ་འཛིན་ཆེན་བདུན་ལྷན་ཅིང་། རྣམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དཔག་

ཏུ་མེད་པ་དག་འབྱུང་བའི་སྐྱོར་ལྷར་པའི་འབྱུང་གནས་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཙུ་བ་དང་། ལྷ་

མིན་སྤྱོད་ཕྱེད་མའི་བྱས་ལྷན་བྱས་ཤིང་མཛོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བདེན་པ་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་བརྟེན་

ཤིང་། ལུ་ཉིལ་གི་འབྲེལ་བཅག་པའི་འཕྲོ་འབྲེལ་བར་འོད་ཟེར་དཀར་པའི་གསལ་བ་དག་

སྦྱོན་ཀའི་རྒྱ་བ་ཉ་བ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་བྱའི་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ལོ་དག་

གིས་རྩོགས་བཅུ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། འཕགས་

པའི་དགེ་འདུན་དགོན་པའི་དོན་དང་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་དགོན་མཆོག་ཅེས་

བྱ་བ་དེ་གསུམ་གྱི་གྲུང་རྒྱན་མི་ཆད་ཅིང་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་

རབ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྐྱོར་ལྷར་པའི་གནས་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་ལྷས།

ལྷ་དང་ལྷ་དང་མི་དང་མི་འཕུ་ཅི་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་གཙུག་གིས་བཀའི་བརྟན་པ་རབ་ཏུ་

26 ལྷས་ཅན་ཆད། བེ་ཅིང་། ལྷར་བར་།

གནས་པར་བྱས་ཤིང་མཆོད་པ་དག །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་བཞག་པ་མཛད་
 དེ། རང་གི་དོན་ཆོག་ལ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ཤིང་ལྷ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་
 པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ལྷ་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷ་
 འན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་དགོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོན་པར་རྒྱུགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་རེས་པར་བྱ་བ་བཞི་པོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། ཆོ་འབྲེལ་ཆེན་
 པོ་ཡང་དག་པར་བརྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་པོ་བརྟན་པ་དང་། ཡང་
 དང་ལུས་འབྲས་བྱ་ལ་དགོད་པ་དག་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སུ་འན་ལས་འདས་པ་ནི་
 དེ་ཉམས་དོན་མ་ལུས་པ་མཛད་པས་མཛད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་མོངས་
 པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བྱངས་ནས་བྱང་པའི་
 ཕྱིར་ལོགས་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཉན་མོངས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་གང་དག་ལྷ་པོ་ལྷས་རྒྱན་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་
 པ་ཟད་ཅིང་ཆད་པ་དེ་དག་གྱང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་
 པ་ཙམ་ལྷངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་ལ་ནི་ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། ཤེས་
 བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུགས་དག་
 བསགས་ཤིང་བག་ཆགས་དང་མཆོམས་རྒྱུར་བ་ལྷངས་ཏེ། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 མདོན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

༡) གསུམ་པ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བསྐྱར་བའི་སེམས་བརྟེན་པ།

ཞར་ལ་འོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱས་ནས། ད་ནི་ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཛིན་
 བཤད་པ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བསྐྱར་བའི་སེམས་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་
 པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

༡༧ རུ་ནི་ལྷང་ཆེན་ཏེགས་པ་ཡི།²⁷ །ལྷད་པ་དགམ་ཞིང་དབྱེ་མི་སེམས།

གདོལ་པ་རྒྱ་མཆོའི་མཐས་ལྷས་པའི། །ས་ཡི་དབྱིལ་འཁོར་བསྐྱར་མི་སེམས།

༡༨ དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་དམན་པ་ཡང་། །ཟབ་ཅིང་ལྷ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ།

ཡོན་ཏན་བཟང་འདས་འབྱུང་བའི་གནས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རེ་བའང་མེད།

27 ཡིས། ལྷ། བེ་ཅིང་། ལྷར་བར་།

༡༥ གཞལ་ཡས་སྒྲ་བྱང་བསམ་མི་བྱང། ལྷན་པ་བསམ་ཅད་ཟེལ་གཞོན་པ།

རྒྱལ་སངས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ལ། ལྷ་ཞིག་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་མི་བསྐྱེད།

ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་གཤིས་ཀྱི་²⁸སྒྲུབ་མོ་རྒྱན་པོ་དེ་ལག་སྟངས་ཀྱིས་
འགྲེམས་²⁹པ་ལ་མཁས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་པོ་ཆེ་བྱེད་ཀྱིས་པ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆགས་པ་དེ་
བྱི་མས་འབྲུམ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོགས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་དགས་ཞེས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དེ་སེམས་
བྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གདོལ་བ་དེ་རིགས་རན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་དེ་གདོལ་རིགས་མཐོན་པོར་
སྐྱེས་པ་ལྟར།³⁰ རྒྱལ་ཆེ་ཆེན་པོ་བཞི་འཛུགས་སྟེ་གདོལ་བ་ཞེས་པ་ལྟོད་པ་དེ་མཐོན་སྒྲུས་
པ་དེ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ལྟར་པར་འདྲོད་པ་དེ་སེམས་བྱང་མི་སྐྱེ་བ་
དེ་བཞིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། སང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་དམན་པ་
པར་ཉིད་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ལྟར་ལེན་པ་ཡང་རྒྱལ་ཆེ་ཆུང་ཐབས་ཅིང་། རྒྱ་མེད་པར་སྒྲི་
ན་མེད་པ་ཡང་སྤྱི་བྱ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཡོན་ཏན་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་འབྱུང་བ་དེ་གནས་སྤྱི་
ལྟར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འདྲུག་པ་དེ་རྩེ་བ་ཅན་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་
སྒྲི་ན་མེད་པ་དེ་གོ་འཕང་འདྲོད་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱད་ཏུ་བྱང་
བ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེ་བ། བསམ་ཀྱིས་མི་བྱང་བ་བསམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
པ། ལྷན་པ་བསམ་ཅད་ཟེལ་བྱིས་གཞོན་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷན་པ་གཞན་མ་ལུས་པར་
ཟེལ་བྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བ་དེ་
པར་གསེགས་པ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་བྱ་དག་ལ་སྤེལ་རབ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་ཞིག་ཡིད་ཀྱིས་
སེམས་མི་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་རྟོ། །གཞན་ཡང་།

༡༦ གཞན་དོན་བྱེད་པ་དཔལ་བ་དང་། ལྟེན་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་ལྡན་པ།

སྤྱི་ཞིག་འཁོར་མཐའ་མེད་པ་ཡང་། ཉིན་གཅིག་ལྟ་བུར་གནས་མི་བྱེད།

གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་བསམ་ཅད་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པར་གཙོད་པ་
དཔལ་བ། ཉན་ཐོས་པ་དེ་དབྱེད་ལས་རྒྱས་པར་རྒྱལ་བ་དེ་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ། ལྟེན་བྱ་ཆེན་
པོ་དེ་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་ཞིག་འཁོར་བ་དེ་མི་དཔལ་ལྡན་དང་ལྟེ་མེད་མཐའ་མེད་པར་

28 མེད་ཀེད། པེ་ཅིང་། ལྷན་པོར།

29 འགྲེམས། པེ་ཅིང་། ལྷན་པོར།

30 ལྟེ་བ་ལྟར། པེ་ཅིང་། ལྷན་པོར།

ཡང་ཉེན་གཅིག་ལྟ་བུར་གནས་པར་མི་བྱེད་དེ། རི་རྒྱད་ཏུ། ཁཁས་པ་གང་ཞིག་འཁྲོ་བ་
 ཉམ་དར་ལྷགས་མཐོང་ནས། །དགའ་འཕེལ་མི་དགའ་སྐྱེས་པ་འདི་རྣམས་ལྟོག་རྣམས་ལྟོག་
 གཞན་དོན་ཉེ་ཆེ་ལྷུང་ཅེས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཡང་ནི། །འཁོར་བའི་ལྷུག་བཟུལ་དང་
 ཏུ་ལེན་ཅིང་ལྷུང་པར་བྱེད།³¹ ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་བཤད་པ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 གསུམ་པ་བཤད་ཐིག་ཏོ། །

༩) བཞེ་བ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཏུ་དགོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ།

ཞིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་བཤད་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཏུ་དགོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་བཞེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

༩༠ ཁཁས་པ་གང་ཞིག་འདས་ལྷུང་གྲང་། །གང་གིས་གཏམ་གཞི་འཕེལ་འབྱུང་བ། །

འཕགས་པ་གཞན་དོན་མཛད་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་མི་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལྷུས་ཏེ། ཁཁས་པ་བསེས་གཉེན་ཅན་གང་ཞིག་ཏུས་ལྷན་རིང་པོར་འདས་
 པར་ལྷུང་གྲང་། ཡོན་ཏན་གང་གིས་ན་བདེ་བར་གསེགས་པ་བཞིན་ཏུ། གཏམ་
 གཞིའི་³² ལྷུང་དག་ལས་ཁཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་³³ ལྷན་པ་རྣམས་པ་མང་པོ་བཟུལ་པ་འཕེལ་
 བར་འབྱུང་བ། འཕགས་པ་འཁོར་བ་ལྷན་རིང་པོ་ནས་གསེགས་པ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་མཛད་པ་འབྱུང་བཞིག་གིས། གཞན་གྱི་³⁴ དོན་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཏུ་ལྷགས་
 པས་ནི། ལྷུ་ཞེགས་ཅན་ལ་སྐྱེས་པ་གཞན་དག་གྲང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཏུ་དགོད་པར་
 བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཞིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་བཤད་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཏུ་དགོད་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ད བྱམས་ཞིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་བཤད་པའི་ལམ་ཏུ་ལྷགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ།

བྱམས་པ་དང་ཞིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

31 ལྷུང་འདི་འཁོར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱང་ལྷུང་པ་ལྟོག་པ།

32 གཏམ་གཞིའི་ ཡོ་ཆེད་། ལྷུང་ཐང་།

33 ཀྱིས་ ཡོ་ཆེད་། ལྷུང་ཐང་།

34 གཞན་གྱིས་ ཡོ་ཆེད་། ལྷུང་ཐང་།

༡༡ ལུ་ཞིག་ཚུ་ཅིང་དབུ་བ་ཉུ། ལྷིང་པོ་མེད་པའི་ལུ་ས་འདི་དག །

གཞན་པན་རྒྱུན་ཏུ་སྤྱད་ཁྱེད་པམ། །ཕྱག་པོ་ལྷིང་པོར་སྤྱད་མི་ཁྱེད།།

[illegible]

༡༡ ཡ་རབས་ལྷིང་ལྷོ་རྟག་པས་ནི། །སྒྲ་ཅིག་རྩ་རྩ་མ་གྱི་དང་།

ནད་ཀྱི་མཁེར་གྱི་ལྷན་དག་ནི། །མཁན་ལ་བདེ་སྐྱོད་མཁེར་བྱེད་དོ།

ཡ་ཤར་བསྐྱོད་པར་འོས་པ་དག་ནི། མྱིང་རྩེ་དང་ལྷན་ཞིང་མྱིང་རྩེ་དབར་ཏུ་ལྷུང་
བའི་མེ་མས་ཀྱིས། རྒྱད་ཅིག་ཙེ་ཙེ་ཨ་ཁྱ་ཞིང་འཛུལ་བ་དང་། འཕྲི་འཕྲི་བ་དང་། ཉན་
ཀྱི་གཞིར་ལྷུང་བའི་ལྷུང་འདི་དག་གཞན་ཨ་བདེ་བ་ལྟེད་པའི་གཞིར་ལྷུང་པར་ལྟེད་དོ།

༡ དལ་འབྱོར་རྒྱུད་དཀའ་བར་བསྟན་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ལེན་པར་གདམས་པ།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར།

༡༡ དམ་ཚཱ་སྒྲོག་དང་བཅས་པ་ལ། །མི་ཁོམ་བསྐྱད་ཐུངས་ཁོམ་པ་འདི།།

སྒྲིམ་བྱ་ཆེན་པོའི་སྨྱོད་པ་ཡིས། །འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་རིགས།།

ཞེས་ལུ་བ་སྐྱུས་ཏེ། དཔ་ཚུ་ཞེས་ལུ་བ་ཞི། དཔ་བ་ལྷན་སྤྱི་ཚུ་ཞི་དཔ་ཚུ་སྤ། །ད་
 ཉིད་ཚུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཏི་ལུ་ག་གི་ལུ་བ་བ་ཤེལ་བ་པ་ལྟར་བའི་ལྱིར་ཤོ། །དཔ་ཚུ་སྤྱི་
 ཚུ་མ་དང་ཨྱག་ཅིག་ལྟར་བ་ཞི། དཔ་ཚུ་སྐྱུ་ནང་བཅས་པ་ཨྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །མི་
 ཁོས་བ་བརྒྱད་ཅེས་ལུ་བ་ཞི། ཤེས་ས་ཅན་དུ་ལུ་བ་དང་། རྒྱུ་ལོ་ལྟར་། བཤིན་ཁྱི་
 ལཱིག་ཨྱེན་དང་། དབང་པོ་མ་ཚད་བ་དང་། སྤྱོད་དང་། ཨྱ་བ་ཤིག་བ་དང་། ཨྱ་ཚེ་ཤིག་
 པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཨྱེད་པའི་ལཱིག་ཨྱེན་ཞེས་ལུ་བ་དཔ་ཤོ། །དེ་དཔ་སྐྱུར་སྤིང་པར་

གེ་ཆེ་ཁོ་མ་པ་དབྱ་དང་ཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁོ་མ་པ་འདི་རྟེན་པ་སྒྲུས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་
 སྒྱུད་པའི་རྗེས་སྒྲུ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་³⁵ འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། ཁོ་མ་པ་
 དབྱ་དང་ཐུན་པ་གང་ཞེ་ན། མི་ཉིད་སྒོ་བ་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཆར་བ་ཉིད་དང་།
 ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཡོག་པ་ཉིད་དང་། རིགས་བརྩན་པར་སྒྲུས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་
 ལྷུང་བ་ཉིད་དང་། གནས་ལ་དད་པ་ཉིད་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བཞུན་པ་དང་། ཆོས་
 བཞུན་པ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་རྗེས་སྒྲུ་འབྲུག་པར་
 བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་ཁོ་མ་པ་ནི་མི་དེ་སྒྲེ་བ་ཡོན་ཏན་བརྩ་ཡོངས་སྒྲུ་རྒྱུ་གས་པ་སྟེ། ཡོན་
 ཏན་བརྩ་གང་ཞེ་ན། རིགས་དམན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་ཞན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུས་པ་
 ཉིད་སྒོ་བ་པ་དང་། གཞུགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། དབུ་མ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟེལ་
 གྱིས་མི་ནན་པ་ཉིད་དང་། ཆོག་བརྩན་པ་ཉིད་དང་། སྒྲེ་བོ་མང་པོས་བརྟ་བར་འོས་པ་
 ཉིད་དོ།

དབུ་མ་དེ་སྒྲིབ་པའི་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་གེ་འབར་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་
 བའི་ལུ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །

35 ཀྱི་ བེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

ལེབ་གཉིས་པ།

བྱུང་པའི་རྒྱལ་ཁྲུགས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ།

༡ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ཡོངས་སུ་མ་བཟང་བ་དེས་མཐུན་པའི་ལམ་ཏུ་འཁྲུག་དགོས་པ།

༥ དབྱེ་མའི་སྒྱིང་པོའི་འབྲེལ་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ། བམ་པོ་གཉིས་པ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟང་བའི་བྱུང་པའི་བརྒྱལ་ཁྲུགས་སླ་ན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ལེབ་གཉིས་པ་ཉི་བར་གཞག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

༡ དེ་ལྟར་འཁྲོ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བརྟན་སྒྲངས་པ།

ཆུང་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཉིད་ཏུ། །རབ་ཏུ་ཁྲུགས་པ་རྣམ་པར་མཛེས།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བརྟན་པའི་ཆུང་ལྱིས་མིད་པ་གསུམ་གྱི་འཁྲོ་བ་ཉིད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བརྒྱལ་ཁྲུགས་མི་ཕྱིད་པ་བརྟན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ། རིགས་པའི་ཆུང་དང་མཐུན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་ཁྲུགས་པ་ནི་རྣམ་པར་མཛེས་ལོ།

༡ བྱང་ཆེམས་ཀྱི་ལམ་རྩིས་བཟུང་བ།

ལམ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

༡ དེ་ནི་བྱམས་པ་གཙོད་མེད་དང་། །སྒྱིང་རྗེ་ཕན་པ་སྒྱུབ་པ་ཡིས།

དམ་ཆོས་རྟོགས་པས་རྩིས་མེད་དང་། །ཆོས་སྒྲིན་པ་ལ་མེད་སྟ་མེད།

ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་མ་བཟང་བ་དེ་ནི། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་མེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྒྱུབ་པར་འདོད་པའི་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་གཙོད་མེམས་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྒྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཞན་སྟུག་བསྐལ་བས་བདག་ཉིད་སྟུག་བསྐལ་བའི་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་¹ ཕན་པ་སྒྱུབ་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ཐུན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

1 མ་དཔེར། རྩ་ཁྲོ་ཉིད་ལ། ཞེས་ཡོད་མོད། དེ་སྟར་བཞིན། ལ་སྒྲུ་མེད་པར་བཅོས།

ཚུལ་མཉན་པ་དང་། བབྱང་བ་དང་། བཅང་བ་དང་། རྟོན་ཀྱན་ཚུབ་པར་བྱ་བ་དང་།
བཞུན་པ་དག་ལ་བཙུན་པ་མི་འདོར་བས། དམ་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བས་རྩོམས་པ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ཉིན་པར་དང་མཚན་མོ་ཆོས་འདོད་པ་དང་།
ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ལ་གཞིལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་མཐུན་པའི་
ཆོས་ལྷོད་དེ། ཉང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དེ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ལྷ་མ་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་། བཞུན་བཀྱར་བྱ་བ་གང་ཉི་ལུང་
མི་ལོན་པ་དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ར་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ར་རྒྱལ་ལས་ཤིང་
ར་རྒྱལ་མེད་པའི་ཉི་ལུང་ལྷོད་པ་ཉིད་ཉི་ལུང་མི་ལོན་པ་དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དོ།² ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ།

སྟེ་བ་དང་། བ་ཆོད་དང་། རིགས་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་ལ་འདུལ་བ་མེད་ཅིང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་ཅིང་། ཆོས་སྒྲིན་པ་ལ་སེང་
སྟེ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།

༡ ཡིད་སྒྲིན་དང་བྱུང་བར་བྱ་དགོས་པ།

༡ ངང་དང་ར་རྒྱལ་བཙུན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བཟླ་བ་དང་།

གཞན་སྒྲིན་རྟོག་པ་ཡོང་བ་དང་། རང་སྒྲིན་འབྱུང་བས་འཇིགས་པ་ཡིན།

གཡོ་སྒྲུ་བྱལ་བས་ངང་བ་དང་། ཁེངས་པ་དང་རང་རྩེད་དང་བྱལ་བས་ར་རྒྱལ་བཙུན་
པ་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟོན་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞུན་མཐོང་བས་
ཡིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བཟླ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡང་སྒྲུན་ཞིང་ཡོང་བ་
ལྟར་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་སྒྲིན་ལ་རྟོག་པ་ཡོང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྒྱལ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཇིགས་པར་ལྟ་བས་རང་གི་སྒྲིན་འབྱུང་བས་འཇིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་
དག་ཡིད་དང་ལྡན་པས་རྣམས་པར་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ།

༢ ཆོད་དང་འཇིག་རྟོན་འབྱུང་འཇིག་དང་། འཇིག་རྟོན་རྒྱུང་པར་རྒྱུ་བྱིས་ལྟོགས།

ཡོན་ཏན་མེད་ལ་འདྲ་ཡོན་ཏན་གྱི། རྒྱུན་རྣམས་སྟེ་བར་རྟོག་དུ་བྱས།

2 རྟོན་དཔེ་ ༡༥༥ བཀའ། མདོ་ལྷ། མ། ལྷོ་ཁྲོས་མི་ཟད་པས་བཞུན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༤ རྟོག་ ༡༥༩ ཅུང་

ཚོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པའི་སྒྲིན་ས་
 ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོག་རན་པར་སྒྲུབ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འབབ་མ་
 དང་། མཚར་འབྱུང་བ་དང་། འཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲ་འཇིག་
 ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བ་འདོད་
 པའི་འཇིག་རྟེན་དང་ཉན་ཅིག་འཁྲོགས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་ནི་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་དང་བུལ་བའི་གསར་ཆོག་སྒྲ་ཆོགས་ལ་སྒྲུབས་པའོ། །
 དེ་དག་ལ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ནི་མི་ཕྱོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་མེད་ལ་འང་ཡོན་
 ཏན་གྱི། །རྒྱན་རྣམས་སྟེ་བར་རྟག་ཏུ་གྲུས་པ་ནི་སྟེ་ཁ་ཡོན་ཏན་མ་ཕྱས་པ་
 མེད་པ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་བམས་ཅད་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པ་དང་
 ལྡན་པར་སྒྲིམ་ཤིང་། འདི་ཡང་ཏུས་གཞན་ན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འབྱུར་
 ར་ཞེས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་སྟེ་བར་རྟག་ཏུ་གྲུས་པ་མི་སྟོད་པ་སྟེ། བཙུག་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོང་དག་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་ཀྱང་མ་
 འཇིག་ཅིག³། དགེ་སྦྱོང་དག་ང་འམ་ང་འབྲུབས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་གཟུང་བར་
 བྱའོ།⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ཉི་ལྟོ།

« རྟོན་རྣམས་སྟེ་བར་རྟགས་ཤིང་གཞན་རྟོན་ཏུ་རྣམས་སྟེ་བར་པར་བསྟན་དགོས་པ།

གཞན་ཡང་།

« རྟོན་རྣམས་བསྟེད་པའི་སྟེན་པ་དག །སྟེ་པའི་ཆོགས་རྣམས་བམས་ཅད་ཀྱི།

ཐུག་བཅུལ་ཆ་ཁ་ཀུན་ཞིའི་ཕྱིར། །བམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་འདོད་པ་བསྟེད།

ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྟོན་རྣམས་བསྟེད་པའི་སྟེན་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཡན་དང་འབྲས་བྱ་
 ལ་རྟེ་བ་མེད་པར་རྟོན་རྣམས་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟེད་པས་གཏོང་བའི་
 སེམས་པ་དེས་ཆོས་དང་། ཟུང་ཟུང་དང་། དབང་དང་། རྟོན་དང་། རིགས་པ་དང་།⁵

3 མ་དངེས། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་མ་འཇིག་ཅིག གང་ཟག་ལ་ཆོད་ཀྱང་མ་འཇིག་ཅིག ཞེས་ཉིས་
 རྟེན་སྟེ་མེད། དེ་སྟེར་བཞེན་བཙུག་
 4 རྟོན་གྱི་ ༡༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། མ། ཆོས་བམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། བོག ༡༥ ༣༩
 5 རིགས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་།

གནས་དང་། མི་འཛིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་པ་བརྟན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །སྦྱོང་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྟུག་བཟུལ་ཆ་ལོ་ཤུན་ཞི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཞི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་དོན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅེན། འཛིག་ཉེན་སྦོང་ལས་སྦྱོས་པ་དང་། མངལ་ནས་སྦྱོས་པ་དང་། རྩོད་གཤེད་ལས་སྦྱོས་པ་དང་། རྩུག་ཏེ་སྦྱོས་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་དང་། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་དག་གི་སྦྱོང་བ་ལ་སྦོགས་པ་ནི། རྟུག་བཟུལ་གྱི་ཆ་རྟུན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིར་རྟོ། །དེ་ནི་བྱིར་གང་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅེན། ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་འདོད་པ་བསྦྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྦྱེད་པས་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །

འདོད་པ་དེ་རྒྱུད་ཅེས་ཆོལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་འདོད་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན། ཇི་ཉམས་དེས་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དག་གི་འབྲས་བུ་གཞུགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུང་བ་ཀྱང་རྒྱུ་རོ། །རང་གི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱང་བས་ཇི་ཉམས་སྦྱོང་ལོ་མཐའ་དག་གི་རྟུག་བཟུལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་རྗེས་རྟུག་བཟུལ་བ་རྣམས་ལ་གཏོར་བར་བྱེད་པ། ཞིང་འདས་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་དེ་ཉམས་པ་རྟོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོགས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན།

བཤད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་འདོད་པ་ནི་ཐམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོང་བར་བྱེད་དོ། །ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞུགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུང་བ་ཀྱང་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཛོན་པར་རྒྱགས་པར་བྱང་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་མ་བསྐྱོར་བར་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ལ་དགོད་པར་མི་རྣམས་པ་ནི་བྱིར་རྟོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུང་བའི་མཛོན་པར་རྒྱགས་པར་བྱང་རྒྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་ཀྱི་སྦྱུང་བའི་ཉེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་དང་ཆེག་དང་རྩ་བའི་གོ་མིམས་ཀྱི་མཛོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱུང་བའི་གནས་དང་། བྱེད་པ་དང་། ཆོལ་བ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ནི་དུས་ན་ཡོང་བ་དང་། འོན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སྦོགས་པས་ནི་མིག་ལ་སྦོགས་པ་

འཛོམ་ལ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མྱེན་པ་དག་ནི་རྒྱུན་ཏུ་ལུགས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་འབྲས་བྱ་དག་གི་རྣམས་ཏུ་འབྱུང་བས། དེ་ནི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་འབྲས་བྱ་དེ་དག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྣམས་ཀྱི། །འབྲས་བྱ་ལ་རེ་བའི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་འདི་སྒྲོ་བྱས་ཅན་དག་ཞིང་ཆོལ་བར་ཡང་བྱེད་ལ། གང་གཞན་དག་གི་⁶བཤེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ཞི་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་པར་རྟོམས་པར་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་པར་བྱེད་པ་དེས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པར་ཡང་རྟོགས་པར་འབྱུང་རྟེ། ཇི་སྐད་ཏུ། གཞིན་ཅུ་ཆོས་གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་ཏུ་བྲམ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་མཐོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་སྟེ། འདི་རྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།⁷ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་རྟོམ་ཏུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་བདག་གི་ཡོན་གནས་ཡིན་གྱི་ཏུང་འཕྱོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་རྟོམ་ཏུ་སེམས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་སུ་མི་འབྱུང་རྟེ།⁸ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

༥ མངས་རྒྱས་པ་འདི་བྱང་པ་འཛིན་ཆུང་ལུགས་པ་འདི་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་བྱང་པ་དག་གི་རྩ་རོལ་གྱི་ཁྲུས་དང་། མེ་རལ་སྟེང་དང་། རལ་པ་དང་། བྱིར་བྱུན་དང་། བགས་པ་དང་། རིལ་བ་དང་། རྩ་ལྷན་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་འབྱོར་བའི་རྟགས་འཆང་ཞིང་། འབྲས་བྱ་དང་། རྩ་བ་ཟ་བ་དང་། རང་གི་རྩ་ཉིད་མཐུ་བར་བྱེད་པ་དང་། མེ་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་དང་། དཀའ་བྱང་གྱི་ནགས་ཆལ་ན་གནས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བྱང་པ་དག་གི།

༦ རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མེད་རྩལ་ཁྲུས་དང་། །བཟོད་པ་འདི་མེ་རལ་སྟེང་དཀའ་དང་།

བཟོན་འབྱུས་རལ་པ་འདི་ཁྲུང་བཅིངས་དང་། །བསམ་གཏན་ཤེས་པ་ལྷུང་ལེན་ཏེ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟན་ཏོ། །རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མེད་རྩལ་ཁྲུས་ཞེས་

6 མ་དཔེར། གཞན་དག་གིས། ཞེས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མོད་ལེ་རྣམས་བཞིན། འབྲེལ་སྒྱུར་བཙུན།

7 བྱང་པ་འཛིན་གྱི་ལུགས་ལུགས་རྣམས་མ་བཟུང་།

8 བྱང་གི་ཁྲུངས་རོལ་འཛིན་མ་བྱུང་།

བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་རྒྱག་ཡང་དག་པར་ཐོས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་བཅུ་ལྷག་པར་
 སྤྱད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མ་ཐོད་པའི་ཚུས་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱད་ཀྱིས་པར་དག་པའོ། །བཟོད་པའི་སེ་རལ་སྤྱོད་དཀར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱག་བཟུལ་
 དང་ཏུ་ལེན་པ་དང་། བཟོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་མི་སྒྲུལ་པ་དང་། ཚས་ལ་རིས་པར་རྟག་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་པ་སེ་རལ་སྤྱོད་དཀར་པོ་རྩ་བོ་ཐོགས་པའོ། །བཙོན་འབྲས་རལ་
 པའི་ཁྲར་བཅིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བའི་ཚས་ལ་མཛོན་པར་སྤྱོད་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་རལ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །བསམ་གཏན་ཤེས་
 པ་རྒྱར་ལེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སེམས་འཛིན་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པར་སྤྱངས་པའོ།།

༥ སྒྲོ་མིག་ལེགས་པར་བྱེ་བ་དང་། །བརྟན་བཙོན་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ལ་མཁས།།

རྩ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་གོས་དང་ནི། །དེས་པའི་སྐ་རགས་འཆིང་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་མིག་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀྱན་རྒྱབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་མིག་རྒྱས་པར་བྱེ་བའོ། །བརྟན་བཙོན་འཛིག་
 རྟེན་ཤེས་ལ་མཁས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རན་སྤང་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པ་དང་། ཉོན་
 མངས་པའི་དབྱ་འདུལ་བྱས་པའི་བརྟན་བཙོན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་མ་དག་
 ལ་གྲས་པར་སྦྱོབ་དང་། རྒྱག་འཚལ་བ་དང་། རྒྱར་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་།
 གྲས་པའི་ལས་ལ་བཙོན་པ་དང་། ཐོགས་པོ་དང་། མཛེལ་བ་ཤེས་དང་། མཐོན་དག་
 ལ་གཙུགས་⁹པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཁས་པའོ། །རྩ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་
 གོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཛུ་
 པའི་རྩ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པའི་གོས་ཤིང་རྒྱན་ལྟར་ཐོན་པའོ། །དེས་པའི་
 སྐ་རགས་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕྲོགས་ན་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐ་རགས་དམ་ཐོ་
 འཆིང་བའོ།།

9 བཅུགས། པེ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་།

༤ མྱོང་རྗེའི་པགས་པ་གནག་འཆང་ཞིང་། །དད་པ་བྱི་མེད་རིལ་བ་དང་།།

བྱན་པས་དབང་པོའི་སྒྲོ་བ་ཐུངས་ཤིང་། །བརྟན་པ་འི་ཐུ་སྒྲེགས་སྟན་ལ་འདུག །

ཅེས་བྲ་བ་ལ། མྱོང་རྗེའི་པགས་པ་གནག་འཆང་ཞེས་བྲ་བ་ནི། མེས་མ་ཙན་ཐམས་ཙད་
ལ་ཙན་པར་འདོད་པ་འི་མྱོང་རྗེ་དེ་ཉིད་གཡང་གཞི་ནག་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འཆང་བའོ།
དད་པ་བྱི་མེད་རིལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལྷན་ན་མེད་པ་ལ་ལོས་པ་བྱི་
མ་མེད་པ་འི་རིལ་བ་ལྷུ་བྲགས་དང་ཐུན་པའོ། །བྱན་པས་དབང་པོའི་སྒྲོ་བ་ཐུངས་ཞེས་
བྲ་བ་ནི། དགེ་བ་འི་ཆོས་མི་བརྗེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་འི་བྱན་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་
རྒྱལ་གྱི་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བྲགས་ལེགས་པར་བཅད་པའོ། །བརྟན་པ་འི་ཐུ་སྒྲེགས་སྟན་ལ་འདུག་
ཅེས་བྲ་བ་ནི། བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་བྱེད་པ་བརྟན་པ་འི་ཐུ་སྒྲེགས་གྱི་སྟན་ལ་འདུག་པའོ།།

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དགའ་ཆེན་གྱི། །དགའ་བྱུང་ནགས་ཆལ་ཡང་དག་བརྟེན།།

བསམ་གཏན་དགའ་བའི་འབྲས་བྲ་ཟ། །བྱན་པ་ཉེར་གཞག་སྦྱོད་ལུལ་ཙན།།

ཞེས་བྲ་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་འི་ཐེག་པ་དག་ལྟོས་ན་གོ་
སྐབས་ཡངས་པ་འི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གཞིག་པ་འི་ཕྱིར་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲག་གི་ལམ་
འབྲས་བྲ་དང་བཅས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དགའ་ཆེན་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལྟ་དང་
མིའི་ཕྱན་ཕྱུལ་ཆོགས་པ་བསྐྱེད་པ་འི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྒྱལ་པར་ཐར་པ་
དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འདུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་རྒྱལ་པར་
ཆེ་¹⁰བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བྱུང་ནགས་ཆལ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། བསྐལ་
པ་ཐུངས་མེད་པར་དགའ་བྱུང་ཐུད་པ་འི་ཕྱིར་དང་། ཐུང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉྱག་
རྒྱས་པ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པ་འི་ཐུང་ཆུབ་གྱི་འབྲས་བྲས་བརྒྱན་པ་དང་། ཉན་མིངས་
པ་འི་གཙན་གཟན་དང་མིན་པོའི་ཆོགས་དང་བུལ་བ་དང་། དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འི་
ཆ་བའི་ཆོགས་རྒྱས་པར་མཛེས་པ་འི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་རྟོ། །བསམ་
གཏན་དགའ་བའི་འབྲས་བྲ་ཟ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། འདོད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་
དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་དང་བུལ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་

10 བཆེ། པེ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་།

ཤིན་ཏུ་ཐུངས་པ་བསྐྱེད་པས་དགའ་བ་བསྐྱོན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །བྲན་
པ་ཉིར་གཞག་སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། །ཞེས་བྲ་བ་ནི་ལུས་དང་། ཆེར་བ་དང་། སེམས་དང་།
ཆོས་ཞེས་བྲ་བའི་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ཐུན་པའོ།

༤ ཤེར་ལྷན་སྐགས་མདྲ་ལྷེ་རྒྱལ་འདོན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ལ་རྒྱུན་ཏུ་བསྐྱེན་བཀུར་བྲ་བ།

༡༠ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་མདྲ་ལྷེ་འཕམ་ལ། །འདོན་ཅིང་ཐིག་པ་བཅོས་པ་དང་།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཉི་བཤད་རྒྱས་།

ཞེས་བྲ་བ་ལ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདྲ་ལྷེ་འཕམ་འདོན་ཅིས་བྲ་བ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རྩོལ་ཏུ་ལྷན་པ་ལ་སྐགས་པ་གཉིང་དབག་དཀའ་བའི་མདྲ་ལྷེ་འཕམ་རེས་པའི་དོན་
རྟོན་པ་དག་ཁ་ཉོན་ཏུ་འདོན་པའོ། །ཐིག་པ་བཅོས་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དེས་ཐིག་པ་མ་
ལུས་པར་ཐུངས་པ་ཉི། ཇི་སྐད་ཏུ། གང་གིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ལྷན་པ་འདི་ལས་
བ་ན་ཆིག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཐུངས་ཉི་འཆང་ངམ་སྒྲོག་གས་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་རབས་ལྷ་མའི་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོངས་
སུ་ཟད་པར་འཐུར་རོ།¹¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི།
ཞེས་བྲ་བ་ལ། གྲུན་རྒྱབ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་
བརྟགས་ན་བྲགས་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སྐགས་པ་བརྟགས་ན་མེད་པ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་
ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

གང་ཏུ་ཆོགས་ལས་ལྷང་འཐུར་བ། །འདྲེན་པས་རབ་ཏུ་བརྟེན་མཛད་པ།

དེ་ནི་རྒྱ་ཅན་འཇིག་རྟེན་ཆོས། །ཉི་བར་གདགས་པའི་སར་རྟོན་ཏོ།¹²

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྲུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉི། ཇི་སྐད་ཏུ། གང་གིས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་
སྐྱེས།¹³ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྲ་བ་

11 རྩེད་ཤེ ༤༩ བཀའ། དཀོན་བཅོམས། ཅ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདྲ། ཤོག ༡༥༠ ནལ།

12 ལྷང་འདྲེན་གྱི་ལྷང་གང་ནས་བྱུང་བའི་ཆོས་འཇིག་མ་བྱེད།

13 རྩེད་ཤེ ༡༥ བཀའ། མདོ་ལྷེ། ལ། མ་རྩོལ་པས་བྱུང་བའི་མདྲ། ཤོག ༡༡༠ བཤ།

ནི། ལྷ་དང་རྒྱན་ཐང་དང་པ་འདྲུས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་དང་། འཇིག་པའི་
 དྲུས་ན་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འབྲུང་བའོ། །དེ་ཉིད་ཉི་བཤད་ཡིན་ཏེ། རྒྱགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་ཉི་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་མི་འཆད་
 པར་བརྒྱས་བརྒྱད་དུ་རྒྱས་པའོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། འདི་
 ལ་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་འཛེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 རྒྱགས་ཕྱ་འབྲུང་བ་དང་། རྒྱགས་ཕྱ་མི་འབྲུང་བ་ལ་འདི་ལྷར་རྣམ་པར་བཏྲ་སྟེ།
 མ་རིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྟོན་དམ་པ་མི་རྟོགས་པའོ། །མ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་
 ནི་འདྲ་བྱེད་ལ་ཀྱན་དུ་རྫོངས་པའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱ་
 ཉི་བར་གནས་ཏེ། མེམས་ཅན་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་ཀྱན་དུ་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། འདྲ་བྱེད་མཛན་པར་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པར་བྱེད་པའོ།¹⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སྟགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དག་ལས་རིག་པར་བྱའོ།།

༡༠ བརྒྱུ་པའི་མེ་རྟོག་ཐུགས་ཐུན་པ། རྟོགས་རྣམས་ཀྱན་དུ་བྱིས་བྱའ་པས།།

རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉི་མ་ལ། ཉིན་གཅིག་བཞེན་དུ་བརྟེན་བཀྱར་བྱེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་ནི། བརྒྱུ་པའི་མེ་རྟོག་ཡོན་ཏྲན་མཐའ་ལས་པའི་བཟུགས་པ་དང་ཐུན་པ་
 རྟོགས་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་པའི་བྱི་འབྲུང་བ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་ཉི་མ་ལ་ཉིན་གཅིག་མི་ཆད་པར་བརྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

¹⁴ མདོར་བཟུས་ཏེ་བྱའ་པའི་རྒྱལ་བྱུགས་ལ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་བརྒྱད་པ།

༡༡ སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མེ་ཐང་དུ། མི་དགའི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་ཤོག །

ལྷ་མེད་གྱི་འཕང་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་བྱའ་པའི་བརྒྱལ་བྱུགས་རྒྱུད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་རྒྱ་རྒྱུགས་འདོད་པ་ཕྱིར་རྒྱུག་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱུགས་
 ཐང་དུ་རྒྱལ་བཞེན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱད་ཤིང་གི་དུམ་ཐུགས་མ་ལྟས་
 པ་ཤོག་པ་སྟེ། རྒྱུ་འདིའི་བྱའ་པ་དག་ནི་རྟོག་ཅིག་གཅིག་གིས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་རི་རྟོག་བརྟན་པ་

14 ཐེད་གཤེ ༤༤ བཀའ། བལ་ཆེན། ༡ ལེའུ། ༡༡ ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། གོག ༡༡ན ༡༡

དག་ལྟར་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་བྱས་ལ་ཡང་དག་པར་རྟེན་པར་བྱེད་དོ།

དབང་མ་ལྷོང་པོའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་བྱས་ལ་ཡང་
དག་པར་བརྟེན་པའི་ལེབ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །།

ལེའུ་གསུམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཆོལ་བ།

༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་འདི་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ།

༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་མིག་དང་ཐུན་དགོས་པ།

ཕྱི ད་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་བབ་པས། དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་
གསུམ་པ་བརྩམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

༡ གང་ལ་ཤེས་པའི་མིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་མིག་ཡོད་གཞན་མ་ཡིན།།

དེས་ན་གང་ཕྱིར་སྒྲོ་ཐུན་དག །དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་ལ་བརྩོན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་སྐྱུས་ཏེ། ཤེས་པའི་རྩ་པོ་ཉིད་ནི་མིག་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་།
མ་འོངས་པ་དང་། ད་ཉིད་དང་། ཐག་རིང་བ་དང་། ཉེ་བ་དང་། རགས་པ་དང་། ཆ་ལྷ་
བའི་དཔྱད་པོ་དག་ལ་སྐབས་པ་མེད་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར། །གང་ལ་ཤེས་པའི་མིག་
དེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་མིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བའི་མིག་ནི་ཉ་
ཅང་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ལ་སྐབས་པ་འདི་དཔྱད་པོ་དག་ལ་
ཁོང་བ་དང་འབྲེལ་བས། དེ་ཡོད་ཏུ་ཐུན་གྱི་ཅི་ལ་ཡང་མི་པན་པས། དེ་ཡོད་གྱི་མིག་
དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་སྒྲོ་དང་ཐུན་པ་དག་ནི་བའི་མིག་འན་པ་
དེ་འཆོལ་བ་ལྔ་དུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །དོན་དེ་ཉིད་
བརྟན་པའི་ཕྱིར།

༡ སྒྲོ་ཐུན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དག །སྐབས་མེད་མཐོང་བ་ཡོང་བས་གྲུང་།།

བརྟན་འདོད་ཐག་རིང་ཆ་ལྷ་དང་། །བརྩིབས་པའི་དོན་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུས་ཏེ། ཤེས་པའི་མིག་གི་སྒྲོ་དང་ཐུན་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དག་སྐབས་
པ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། བའི་མིག་ཉམས་ཤིང་ཡོང་བས་གྲུང་བརྟན་པར་འདོད་པ། ཐག་
རིང་བ་དཔག་ཆད་སྟོང་དག་དང་། ཆ་ལྷ་བརྩིབས་པ་ལྟན་ཏེ་བྱ་དང་། བརྩིབས་པའི་དོན་གྱི་
དཔྱད་པོ་ཡང་མིག་དང་ཐུན་པ་བཞིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རྟོག་པར། །གཞན་ཡང་།

༡ མིག་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ལ། མིག་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

མཐོ་རིས་དང་ནི་བྱང་ཁྲོལ་གྱི། ལམ་དང་ལམ་མིན་མི་མཐོང་བྱིས།

མིག་སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིབ་དབང་པོ་ཡིན་ཞེས་བྲགས་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་ལ་རྩེ་བའི་ཞགས་པས་སྒྲིབ་
ཁྲོལ་ཡོངས་སྒྲིབ་ཀྱིས་པས་གཤམ་ཏེ་ཤེས་པའི་མིག་གི་སྒྲིབ་པ་མིག་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་བྱིས་ཞེ་ན། མཐོ་རིས་དང་བྱང་ཁྲོལ་གྱི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དགའ་
ཁི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ་མི་མཐོང་བའི་བྱིས་རྩ། རྩེ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་ནི་དགའ་བ་བཅུ་ལྟོ།
བྱང་ཁྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བཟུང་པའོ།

ཁ་དྲོ་ཞིག་ཉིད་མཐོང་བའི་མིག་ཐུན་གྱི་ཤེས་པ་རྩེ་བ་བཟུང་བ།

གང་གིས་ན་མིག་དང་ཐུན་པར་འཁྱུར་བའི་ཤེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་འདྲི་བྱིས།

༢ ཤེས་རབ་མིག་གྱེ་མཐོང་བ་དང་། ལམ་མཐོང་བྱང་པར་འདོད་པ་ཡི།

འབྲས་བུ་རྩེ་བ་བྱུག་ཆེར་གྱི། རྒྱིན་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་འཁྱུག་མི་བྱེད།

ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱེ་བ་ནི་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་
བུ་ཐོང་བ་དག་དང་ལན་བྱེད་པ་དག་ལ་བྱིན་ན། འདི་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ཐོང་བ་དང་། ལམ་
མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འཁྱུག་ཆེན་པ་རྩེ་བ་དང་། བྱང་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་
བྱ་བ་འཁོར་ཁོས་སྒྱུར་བ་དང་བཟུ་བྱིན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་
ཞེས་བྱ་བ། རྒྱེ་གནས་དན་པ་ན་ཡང་ཡུལ་ལ་ཁོངས་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཏེ་འོང་བ་སྟེ།
དེ་དག་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་རྩེ་བ་ཉིད་བྱུག་ཡིན་ཏེ། ཁྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་
པའི་བྱིས་རྩ། རྩེ་ཉིད་ཆེར་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ལྷག་བཟུང་བྱིས་གནོད་པར་འཁྱུར་
བའི་བྱིས་རྩ། རྩེ་ལྟ་བུའི་རྒྱིན་པ་དང་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་འཁྱུག་པར་མི་བྱེད་
ན། རྩེ་ན་ཁི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན།

༣ རྒྱེ་བ་རྒྱེས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་བྱིས། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སྒྲིབ་དགའ་བ་ཡི།

རྒྱིན་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་བཙོན་བྱེད་ཅིང་། རྩེ་ལ་འང་ཡིད་ནི་གནས་མི་བྱེད།

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱེ་བ་རྒྱེས་བྲགས་པ་དང་བདེ་བ་དང་འབྲན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱིས་ལ་
ཡིན་པར། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་བྱིས། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་བཙོན་པར་

བྱེད་དོ། །འཁོར་གསུམ་ནི་འཁོར་²གསུམ་པོ་དག་གོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་བྱི་མ་མེད་པ་
 ཟླེ། དུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། དག་གི་རྣམས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པ་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་བུལ་ཞིང་བྱི་མ་མེད་པ་འདི་སྒྲིན་པ་ལ་ལོ་ལོ་མོ་གས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་
 པ་འོ། །ཡང་ན་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་པོ་དང་། ལེན་པ་ལ་ལོ་ལོ་མོ་གས་པ་མི་དམིགས་པས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་³རྗེས་སུ་སོང་བ་འདི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་སྟེ་
 བ་དང་། ལོག་པར་སྟེ་བ་དང་། མཐར་འཁྱེན་པར་སྟེ་བ་དང་བུལ་བས་མཚན་མ་མེད་
 པ་འདི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་འདི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདྲོད་པ་དང་། གཞུགས་
 དང་། གཞུགས་མེད་པ་འདི་ཁམས་མཛོན་པར་མི་འདྲོད་པས་སྒྲོན་པ་མེད་པ་འདི་སྒྲོན་ཏེ་
 འཁྲོ་བ་འདི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོ། །དེ་ལ་འདར་ཡིད་ནི་གནས་མི་བྱེད། །
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་སྙམ་ཡང་
 ཁི་སྐད་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་འདྲོད་པ་ཆུང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱང་མི་འདྲོད་པ་ཉིད་དོ།⁴ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

ག ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་བརྟན་པ།

ཤེས་རབ་མེད་ན་སྒྲིན་པ་ལ་ལོ་ལོ་མོ་གས་པ་བསྐལ་བ་སྟོང་སྟེད་ཏེ་བར་བསྐལ་པས་
 གྱུར་པ་རྒྱུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་འདི་རྒྱུར་མི་འབྱུར་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པས་⁵
 དེའི་ལྷིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་བརྟན་པ་ནི།

༤ ཤེས་རབ་བདུད་ཅི་རྩམས་བྱེད་དང་། །སྒྲོན་མ་སྟོང་བ་ལོ་ལོ་མོ་གས་མེད་དང་། །

ཐར་པའི་ཁང་བཟང་ཐེམ་སྐས་དང་། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཤིང་ཤོག་པའི་མེ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོ་ལོ་མོ་གས་པ་སྒྲུལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་པ་རབ་པོ། །དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟེ། ཇ་
 ཤི་མེད་པའི་གནས་འཕོ་བ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ལྷིང་རྩ། །དེ་ཉིད་རྩམས་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
 བུལ་ལ་མཛོན་པར་འདྲོད་པ་རྒྱག་པས་ཤིན་ཏེ་སྒྱུར་ས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷིང་ཏེ། གང་དག་

2 + ཉེ། ལྷུང་བའ།

3 ལྷུམ། ལུ་ཅིང་། ལྷུང་བའ།

4 ལྷུང་འདྲོ་རྩ་ལོ་ལོ་མོ་གསུང་དབྱེ་མའི་མཉམ་པ་ཤིན་པོ་ཆེ་འི་ཟུང་ཉེག་ཁ་ཕྱེ་བར། ཆོས་ཡང་དག་པར་བྱེད་པར་
 གསུངས་མོད། མདོ་དེའི་ནང་ལྷུང་དེ་རྩམ་མ་བཟུང་།

5 རྩ་དག ༡༩ བཀའ། ཤེས་ལྷིན། ལྷུ་རྒྱལ། ༡ ལྷུང་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བོག ༤ ཇལ།

འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམས་པ་དྲེད་ཀྱི་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རྒྱན་མ་ཞེ། མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་འཛུམས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་
 ཉིད་ལྷན་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ཏེ། བས་ཀྱི་ཁྲོལ་བ་དང་བཟུང་གི་སྤྱེ་མ་ལེབ་དང་ཉེས་པའི་
 རྒྱུད་དག་གིས་ལྷན་པ་མི་ཚུམས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཉིད་ཐར་པའི་ཁར་བཟངས་ཀྱི་ཐེམ་
 གས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ཁྱོད་ཁྱེད་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མཛན་
 པར་འཕགས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཀ་བས་བརྒྱན་པ་བཟང་པོའི་གནས་སུ་
 འཛེགས་པའི་ཡ་གད་ལྷ་བྱུང་ལྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཉན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་ཤེག་
 པའི་མེ་ཡིན་ཏེ། བགས་མེས་བཤེགས་པ་བཞིན་ཏུ་ཉན་མོངས་པའི་ཆར་ཆེད་མ་ལྷས་པ་
 ཤེག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

༡ རྒྱ་ཁྲིམ་ལ་བདེན་གཤིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ། ༡) ཡང་དག་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་རྣམས་བཟུང་བ།

༢ རྒྱ་ཁྲིམ་དེ་ཡང་བདེན་གཤིས་ལ། རྒྱ་ཁྲིམ་ནས་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདོད།

ཡང་དག་དོན་རྟོགས་རྗེས་མཐུན་ཕྱིར། ཡང་དག་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡིན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིམ་དེ་ཡང་། ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་རྒྱ་
 བས་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་རྩེ་ཞིག་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་ནི་དག་
 པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམས་པར་དབྱེ་བའི་
 རྒྱ་བས་རྟོན་པ་ནི།

༡ རྒྱན་དང་བསྐྱེད་ནམས་ཤེ་ཤེས་ཀྱི། རྒྱ་ཁྲིམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཁྲིམ་བྱེད་དང་།

རྒྱ་དྲེད་ཀྱི་གི་འབྲས་བྱ་དང་། འབྲེལ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་མོགས་ཤེས།

༢ བྱམས་དང་ཞིང་རྗེ་ཆེ་བ་རྒྱུ་དང་། ཤེམས་ཅན་ལྷུང་དང་ཞིན་བྱེད་དང་།

སྤྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་བརྟན་པ་ཡི། ཤེས་རབ་བརྒྱུད་བཟུངས་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་དག་ཞེ། རྒྱན་པའི་རྒྱ་ཁྲིམ་ནི་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་
 གཏོང་བའོ། །བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིམ་ནི་དང་པ་དང་བག་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་
 བ་ལ་མོགས་པའོ། །ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིམ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་གོམས་
 པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཁྲིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་བརྒྱུད་བཟུངས་

པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། ཡང་དག་པ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་པར་ཐུང་
 རོ། རྒྱ་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་གཞུང་པ་དེ་དག་འབྲས་
 བྱ་དང་རྩི་ལྟར་འབྲེལ་པ་ཤེས་པ་ཡང་། ཡང་དག་པ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 རྒྱན་པ་ནི་ཆོག་པ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་ནི་མཆོན་ལུང་ཅུ་ཆ་གཉིས་དང་དཔེ་
 བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཙམ་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད། །འཕྲོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོག་པ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་
 དང་ཐུན་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་པ་ཞེ། དེ་
 ལ་མེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོས་རྒྱ་ཉིད་པར་བསྐྱུགས་པ་ནི་རྒྱན་གྱིས་མ་བྱ་ཡང་གཉི་
 མེ་ཉིག་གི་ཐེ་བ་དམར་པ་ལྟ་བུ་འཕེ། ས་པོན་དང་ལྷ་བུ་ནི་རྒྱན་ལྟར་མེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 མ་གཞན་ལ་འབྲས་བྱ་སྦྱོད་པ་ནི་ལྷན་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་
 པ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་རང་དང་སྤྱི་དེ་བྱེད་ལག་ལས་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ནི་དཔེ་པོ་རང་གི་རོ་པོ་སྦྱོད་ཡུལ་དང་ཐུན་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་
 ཤེས་པས་རེས་པར་གཞུང་བར་བྱའོ། །སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཤེས་པ་
 རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་
 ཉིད་དང་བརྟེན་དང་གདགས་པ་དང་མཆོན་མ་དང་བརྩམ་པ་⁶དང་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱེས་པ་
 དག་པ་སྤྱོད། །ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རབ་བྱ་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཤེས་པ་ནི་སྦྱོ་བྱས་ཏེ།
 དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱམས་དར་སྤྱིར་རྗེ་ཆེ་མཆོག་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱམས་པ་དང་། རྩིང་རྗེ་དང་། དགའ་
 བ་དང་། བདེ་སྦྱོམས་ཆེན་པོ་ལོམས་པར་བྱེད་པའོ། །མེམས་ཅན་སྤྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
 བཞི་པོ་དེ་དག་དང་བསྐྱེད་པ་ནི་དཔེ་པོ་པོ་པོས་མེམས་ཅན་སྤྱད་པའོ། །སྦྱིན་བྱེད་ཅེས་
 བྱ་བ་ནི། མེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་པ་ནི་ཆོས་འཆོག་པས་གང་དག་ཡོད་པ་སུ་
 རྩིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པ་ནི་

6 བསྦྱོད། པོ་ཅིང་། རྩིང་པོ་དང་།
 7 རྩིང་པོ་ པོ་ཅིང་། རྩིང་པོ་དང་།

ཀྱན་རྒྱུ་བཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱེ་མཆོད་བརྒྱ་གཉིས་པ་རྟེན་པ་འཛིན་པའི་ཞེས་བྲུ་བ་ནི། མིག་ལ་
སྐྱེ་མཆོད་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དག་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་གང་
ཡིན་པའོ། །རྩི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བརྟན་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་བཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡) དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་བཤུང་བ།

དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་བརྟན་པའི་ལྷིང་།

༡༠ རྣམ་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ། དགག་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཞི་དང་སྐྱེ་མཆོད་རིག་དང་། རྒྱལ་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་མེད།

༡༡ གཅིག་ཉིད་ཐ་དད་ཉིད་བྲལ་དང་། མཁའ་ལྟར་བྱི་མེད་དེ་ཉིད་ལ།

འབྲུག་པ་མེད་པས་འབྲུག་པ་ཡི། ཤེས་རབ་དོན་དམ་ཤེས་པ་ཡིན།

ཞེས་བྲུ་བ་སྦྱས་ཏེ། རྣམ་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་དགག་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དང་། མི་རྣམ་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཐེང་
བྲག་དང་། ཆད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆོད་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་དང་ཆུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ལྷིང་རོ། །ཞི་བའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །
སྐྱེ་མཆོད་རིག་པ་ནི་གཞན་ལས་ཤིག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྒྱལ་རྒྱལ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་
སྐྱེ་མཆོད་པའི་རྒྱལ་པར་རྣམ་པ་མེད་པའོ། །ཡི་གེ་མེད་པ་ནི་བརྒྱུད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །
གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་གཉི་ག་
ཉིད་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བྲུ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །མཁའ་ལྟར་བྱི་མ་
མེད་པ་ནི། རྣམ་ཐམས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་བྱི་མ་མེད་པའོ། །རྩི་སྤྱོད་
པའི་རྒྱལ་པ་དེ་དག་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འབྲུག་པ་མེད་པས་འབྲུག་པ་ནི་སྦྱང་བ་
མེད་ཅིང་འབྲུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དེའི་འབྲུག་པ་ཡིན་པའི་ལྷིང་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་
ནི་དོན་དམ་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། རྩི་སྤྱོད་ཏུ། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་
མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

8 གཞན་པས། བེ་ཅིང་།

9 རྩི་དགེ་ ༡༡༥ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༡ འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ། གྲག་ ༥༥ བཙུན་

ཅ བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ།

དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཁོ་ནར་གང་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞེན། དེ་དག་གི་གོ་རིམས་
བཟན་པའི་ཕྱིར།

༡༧ ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐམ། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི།

མེད་ཏུ་འགྱོ་བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཟན་པའི་ཕྱིར།

༡༨ དེ་ཉིད་ཁང་བཟང་ཐོག་འཛེག་པ། །ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཐེམ་པའི་སྐམ།

མེད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་པ། །གང་གི་ཕྱིར་བ་དེ་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྐམ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཁང་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བར་པའི་ཁང་བཟང་ས་གསུམ་
ཀྱི་གནས་ལས་མརྟན་པར་འཕགས་པ་དགེ་བའི་བརྩོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བཅེགས་
པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཀ་བ་མིན་ཏུ་མཛོན་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། དགེ་བའི་
ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་དཀར་ཆེས་བྱུགས་པ། བདེ་བར་གསེགས་པའི་རྒྱ་བའི་ཞལ་གྱི་
འདྲ་ཟེར་གྱིས་སྒྲུང་བར་བྱས་པ། རབ་རིབ་ཀྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་པར་བསལ་བ་
བཅས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སོ། །དེའི་ཐོག་ཏུ་འཛེག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པའི་ཐེམ་སྐམ་བསྐལ་བ་ཐུངས་མེད་པ་བརྱན་པོ་དག་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པར་པ་
རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དབང་དང་མརྟན་པར་གྲེས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་བྱ་ཆོས་
ཁོ་ནར་བྱས་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙོན་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་མེད་པར་དོན་དམ་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྫོགས་ཀྱིས་¹⁰ རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
དབྱེ་བར་བྱསོ།

ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀྱན་རྣམས་པར་འབྱེད་
པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བ་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་སྟེ།
རྣམས་པར་གཞག་པ་བཅས་ཅད་ལ་འགྱོ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོར།

10 ཀྱི་པེ་ཅིང་། རྒྱུ་བར་།

གཞུགས་ནི་རྣམ་གཉིས་རྣམ་ཉི་ཤུ།¹¹ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྷོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡིག་
འབྲུ་དང་། བརྟན་བཅོས་དང་། ཡག་ཅིས་དང་། རྟོད་ཐབས་དང་། རྟོན་བརྒྱུད་པའི་
རྒྱུད་དང་། ལྷན་དབྱུང་¹² དང་། ཅིས་དང་། གསར་ཐུགས་དང་། རིག་ཐུགས་ལ་ལྷོགས་
པ་གང་དག་འདིག་རྟེན་ན་བྲགས་པ་དག་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས། དེའི་འོག་
ཏུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་ལྷུ་འཛུགས་ཉིད་¹³ ལ་ཕྱིན་ཏུ་རྣམ་པར་རེས་པར་འབྱུང་ཉི།
དེའི་ལྷུང་དེས་ནི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་འདིག་རྟེན་
པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལུང་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་གི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བརྟན་ཉི།

དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་གཞུགས་སུ་རྒྱུད་བ་དང་། ལྷོང་བ་དང་།
མཆན་མར་འདིན་པ་དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ལ་
ལ་ལྷོགས་པའོ། །ལྷུ་འཛུགས་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱལ་བཟུང་བ་དང་། རྟོང་བ་དང་།
བདག་མེད་པ་ལ་ལྷོགས་པའོ། །ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་།
རིང་པོ་དང་། ཐུང་ཏུ་ལ་ལྷོགས་པ་དང་། གཞུགས་དང་སྐྱ་ལ་ལྷོགས་པའོ། །ལྷུ་འཛུགས་
ཉིད་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པས་རྟོང་བ་ཉིད་དོ།

༡ མཁས་པས་ཐོག་མར་སེམས་མཉམ་པར་འདི་ཆེད་ཀྱི་ཀྱང་རྒྱུ།

དེ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་རྣམ་པར་རེས་པར་བྱུང་ནས།

༡༤ མཁས་པ་སེམས་ནི་མཉམ་གཞག་ལྷིམ། །མཛོན་པར་བཅོན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱ།

དེ་བཞིན་ཐོས་བྱུང་ཤེས་པ་ལ། །དེ་ལས་གཞན་ཤེས་རྒྱ་ལྷིམ་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ཉུང་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་།
རྒྱབ་པ་བྱན་པས་སོ། །དེ་ལ་དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་རྒྱབ་པ་བྱི་དབྱགས་ལྷིམ་དབྱུང་བ་
དང་དབྱགས་ནང་ཏུ་རྒྱབ་པའོ། །དེ་གཉིས་སྤྱི་ཅི་མོར་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་ནས་
བཟང་བར་བྱ་ཉི། དང་པོ་དབྱུང་བ་ནས་བརྒྱ་ལ་ལྷོགས་པ་དང་བརྒྱའི་བར་ཏུ་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པར་བཟང་རོ། །ཡང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུག་པ་ལ་བྱན་

11 འདི་མཛོན་པ་མཛོན་གྱི་ཆེད་ཡིན། ལྷོང་དབྱེན་དབྱིག་གཉིས། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོན། ༡-༢༡ མཛོན་པ། ༡
བརྟན་འབྱུང་ཏུ། གཞུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་བྱུང་།

12 ལྷན་བྱུང། པ་ཅིང་། རྟོན་ཐབས།

13 མ་དཔུང། རང་བཞིན་དང་ལྷུ་འཛུགས་ཉིད། ཅིས་ཡོད་མོད་པེ་རྟོན་བཞིན་བཅོས།

པ་གཏད་པར་བྱ་ཞེ། འཕྱར་བ་ནི་བྱི་ར་བ་དང་མིར་བ་དང་རྩོ་བར་དབུགས་དཔྱར་
བཞོ། །འཕྱག་པ་ནི་བྱི་ཞེས་པ་དང་ཐུར་བ་དང་ཐུར་བར་དབུགས་འཕྱག་པ་ཞོ། །ཞེ་བའི་
ཐུགས་ནས་འཕྱར་ཞིང་སྒྲིའི་ཆེ་མོར་བྲག་པ་དེ་རྩ་བར་རྒྱུ་པའི་མཐེ་མོར་ནས་ལུས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་པར་¹⁴ འཕྱག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་དེས་ཐུགས་མགུར་གྱི་རྒྱུད་པ་
བཞིན་ཏུ་ལུས་གང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་སྔ་སྔ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཐོབ་ཅིང་། ལུས་དང་མེམས་ལས་སྤྱད་པར་ཡང་འཕྱར་
རྒྱ། །ཁ་ཅིག་ནི་དབུགས་དཔྱར་བ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་འགགས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུབ་པར་ཡང་
འདྲོད་དོ། །དེ་རྩ་བ་དེ་དག་ལ་སྔགས་པས་མེམས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་མཐོན་
པར་བཙོན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་། གསོ་བ་དང་། ནང་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་
པའི་གནས་བཞེ་པོ་དག་ལ་ཡོངས་སྤྱད་འབྲིས་པའི་མཛན་ཉིད་ཀྱི་ཐོས་པ་ལས་ཐུར་བའི་
ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཐོན་པར་བཙོན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱ་ཞེ། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་བསམས་པ་
དང་། བཙོན་པས་པ་ལས་ཐུར་བ་སྒྲུབ་ན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དག་འཛོལ་པའི་རྒྱ་ཕིན་པའི་ཕྱིར་
རྒྱ། །མེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེ་ཉིད་ཆོགས་པར་འཕྱར་གྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཕིན་
པར་བཙོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །

༡༥ ཇི་རྩ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་གཡོ་བ་ལ། །བཞིན་ནི་མཐོང་བར་མི་འཕྱར་བ། །

དེ་རྩ་བ་མེམས་མཉམ་མ་བཞག་དང་། །སྒྲིབ་པས་བསྐྱེད་པས་ལ་དེ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། ཇི་རྩ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མང་པོས་རྒྱུ་པ་ཅན་དང་། རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་
གཡོ་བ་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བཙོན་མཐོང་བར་འདྲོད་པ་མཐོང་བར་མི་འཕྱར་བ་དེ་
རྩ་བ། མེམས་ལུས་མང་པོ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ¹⁵ འདྲོད་པ་ལ་
འབྱུན་པ་དང་། གཙོད་མེམས་དང་། རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་དང་། རྒྱུ་པ་དང་འཕྱོད་པ་
དང་། ཐེ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པས་ལ། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
མཐོང་བར་འདྲོད་པ་མི་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ན། །དེ་རྩ་བ་སྔ་ན།

14 པ། ཤེ་ཅིང་། སྒྲུབ་ཐང་།

15 མ་དཔེར། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཞེས་ཡོད་མོད་ཤེ་རྩ་བ་ཏུ་དགག་སྒྲུབ་པ་དག་པས་དེ་བཞིན་བཙོན།

༡༤ ཡིད་ཀྱི་ཁླད་པོ་ཡོག་འཁྲོ་བ། །དམིགས་པ་ལེ་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ།

བྱ་པ་ལེ་ཐག་པས་རེས་བཅེདས་ནས། །ཤེས་རབ་ཚུགས་ཀྱིས་རིས་དབར་བ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩལ་བརྟན་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་པར་བཞག་པ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་ཁླད་
པོ་ཆེ། ཐར་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལེ་ལྟོ་པ་ལ་ཡོག་པར་འཁྲོ་བ་ནི་དག་པ་ལེ་ཆོས་ཆད་
མེད་པ་བཞི་ལ་སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་ལེ་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་བྱ་པ་ལེ་ཐག་པས་ཐག་གིས་
རེས་པར་བཅེདས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཁྲོས་ཀྱི་ཚུགས་ཀྱིས་གཙགས་པས་རིས་ཀྱིས་
ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་དབར་ཏུ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ།

༡༥ རྟོན་པ་མི་རྟག་ལ་སྒྲུབ་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བ།

ལྷན་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག །བརྟོན་པས་ཐུངས་པ་¹⁶ཉིད་ཏུ་བ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམིགས་དང་། གཞུགས་དང་། ལང་ཆོ་ལྷུགས་པས་རྟོན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐུར་
ན་མི་རྟག་པ་དང་། རྟུག་བཞུལ་བ་དང་། རྟོན་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱའོ། །ཏ་ཅང་ལྷན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐུར་ན་ཡང་མདོ་ལྷེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལེ་
དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་བརྟོན་པས་ཐུངས་པ་ཉིད་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་
ནི་རྟུང་འབྱུང་པ་ལེ་སྒྲུབ་པ་ཐག་པ་བརྟན་ཏོ། །སྒྲུབ་པ་ཐུང་པ་དང་གཞེདས་བརྟོན་པ་
དག་བརྟན་པ་ལེ་ལྷོད།

༡༦ གཡེདས་པས་གཡེད་པ་ལེ་མཆན་མ་ལ། །ཉེས་དམིགས་ལྟ་བས་བཟུང་བར་བ།

ལྷན་པ་ཡང་ནི་བརྟོན་འབྱས་ཀྱི། །པན་ཡོན་མཐོང་བས་གཞེདས་བརྟོན་ཏུ།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་མང་པོ་ལ་¹⁷འཕྲོ་ཞིང་སྒྲུབ་པ་ཞིན་ཏུ་རེས་པར་
མི་གནས་པས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་པ་འཕྲ། མི་མ་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་པས་
ལྷན་ལྷོད་མེ། གཡེདས་པ་ཉིད་ཏུ་ཐུར་ན། དེ་ལེ་ཆེ་གཡེད་པ་ལེ་མཆན་མ་འདི་རྟོ་ལྷེ། མིག་
དག་མེ་ལྟར་འབར་བ་དང་། རྟུང་གཡེད་པ་དང་། གཡེད་ས་ནས་རྟུང་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་
མང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཏ་ཅང་

16 བེ་རྟུང་ཏུ། འདིར་དང་གཤམ་ཀྱི་འཁོར་པ་གཉིས་ཀའི་ཐད། ཡངས་པ། ཞེས་བྱུང་བ་དག་ལྷན་པ་ཡང་མ་དཔེར་
རར་སོར་བཞག།

17 མ་དཔེར། ལས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྟུང་བཞིན་བཅས།

བཙོན་འཇུག་ལྷན་ཞིང་ལེ་ལོ་སྒྲེ་བར་ལྷུང་ན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། བཙོན་འཇུག་
ཀྱི་པན་ཡོན་མཛོང་བས་ལྷན་པ་གཞེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །མེས་པུ་བ་དག་བརྟན་
པའི་ཕྱིར།

༡༩ འདྲིང་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཅུག་གི། རྒྱལ་བྱིས་སྤྱགས་ཤིང་མ་བཟུངས་པ།།

མི་ཅུག་བྱམས་པ་རྟེན་འབྱུང་བའི། རྒྱ་དག་གིས་ནི་བུ་བར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། འདྲིང་ཆགས་ཡུལ་ལ་ལྷུག་པར་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ཁོང་
ཁོ་བ་དང་། གཏི་ཅུག་ཅུག་པ་དག་གི་འདས་རྒྱལ་གྱི་བྱི་མས་སྤྱགས་ཤིང་སྒྲོས་པ་རྟེ་བར་
མ་ཞེ་བས་མ་བཟུངས་པ་དག གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་མི་ཅུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དག་གིས་བུ་ཞིང་རྒྱུ་པར་སྤྱང་བར་བྱའོ། །དེས་
པ་དེ་དག་གིས།

༢༠ དཔེན་ཞིང་མི་གཡོ་ཞི་བ་དང་། དམིགས་པ་དག་ལ་གཞོལ་བ་དང་།།

ལས་སུ་ཕྱང་ཞིང་མཉེན་ཤེས་ནས། དེ་ལ་ལེགས་པར་བཏང་སྟོངས་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་དཔེན་པ་ནི་བྱ།¹⁸ བས་སོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་མི་གཡོང་བས་སོ། །ཞི་བ་ནི་
ནང་ཏུ་བཟུངས་སོ། །དམིགས་པ་དག་ལ་གཞོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་
པས་སོ། །ལས་སུ་ཕྱང་བ་ནི་དགའ་མཁུར་འཇུག་པས་སོ། །མཉེན་པ་ནི་ར་རྒྱལ་དང་
ཁེངས་པ་མེད་པས་སོ། །མེས་པུ་རྟེ་རྟེ་ལ་མཉེན་པ་མེད་ཀྱང་ལས་ལོག་པ་དེ་དག་ཏུ་འཁྲོ་
བར་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་¹⁹ དེ་ལ་ལེགས་པར་བཏང་སྟོངས་སུ་གཞག་པར་བྱའོ། །

༡ མེས་པུ་མཉེན་པར་བཞག་པའི་འོག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་པའི་རྒྱལ།

༢ ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་པའི་རྒྱལ་ལྷིང་བཤད་པ།

༢༡ རྒྱུ་ཁྲོས་མཉེན་གཞག་འོག་ཏུ་ནི། བས་སྟོང་སྟོན་པ་གཞུང་བྱའི།།

ཆོས་རྒྱལ་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འདི་རྟེན་བརྟག།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆེ་དེ་དེ་མེས་པུ་²⁰ རྒྱུ་ཁྲོས་མཉེན་པར་བཞག་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་སྒྲེས་པར་ལྷུང་པ་དེ་དེ་འོག་ཏུ། བས་སྟོང་གི་སྟོན་པ་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཀྱན་རྒྱལ་གྱི་

18 བུ་ལེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

19 ཤེས་ན། ལེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

20 ཀྱིས། ལེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

བདེན་པ་འདི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཞག་པ་འདི་ཆོས་ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུད་ལ་
སྐྱེས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། གཤེད་པ་དང་། མེ་བ་དང་། གཤེད་པ་ལ་སྐྱེས་
པ་འདི་དག་ལ། བེས་རབ་གྱིས་འདི་རྒྱུ་བཟག་པར་བྱའོ།

༡༡ རྒྱ་ཡིས་རྒྱས་པར་དབྱེད་པ་ན། །འདི་དག་དོན་དམ་ཡོད་དམ་ཅི།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་རྒྱ་ཡི་ཡངས་སྤྱོད་ལ་ན་དངོས་པོ་འདི་དག་དོན་དམ་པར་ཡང་འཁྲུག་
དམ་འོན་ཏེ་ཇི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་འོ།

གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འདི་དེ་ཉིད། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་དེ་བཙུང་བ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་རོ་མོ་ཉིད་འདི་དག་
ཡོད་པར་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། དེ་རྒྱ་ན་ནི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཉིད་དོན་དམ་པ་འདི་
དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་བཟག་མི་བཟོད་པ་འདི་ཕྱིར། །འདི་དག་ལས་དོན་དམ་
པ་འདི་དེ་ཉིད་གཞན་ཡིན་ན་ནི་ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་འདི་རྒྱ་སྤྱོད་དེ་བཙུང་བར་བྱའོ།
གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡༢ ཕྱོགས་སྤྱོད་པར་མེས་མ་གྲུངས་པས། །ཞི་བ་ནས་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་འཕྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྒྱ་ན་ནི་པལ་ཆེར་ཕྱོགས་སྤྱོད་པར་མེས་མ་གྱི་རྒྱུད་
གྲུངས་པས་ཡོག་པར་བཟུང་བ་ལ་དམ་ཏེ་བར་འཛིག་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ནི་
ནས་ཡང་ཞི་བ་རྒྱལ་སྤྱི་འཕྱུར་པ་འདི་ཕྱིར་རོ།

༣ འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་པ།

༡) རྒྱ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་དགག་པ།

དབྱ་མ་མྱེད་པོ་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་གཞི་འབར་བ། བས་པོ་གཤམ་པ། དེ་ལ་མ་དོར་བཟུ་ན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ནི། །ལྷན་པོ་སྤྱོད་མཆེད་ཁམས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒྱུད་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལ། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་པ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལ། དེ་དག་གྱུར་
གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་སྤྱོད་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་
རྒྱལ་སྤྱི་ལ། དེ་དག་གྱུར་བཅོས་ཐོན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པར་ནི། གྲེ་མ་འདུ་
བྱེད་མི་རྒྱུ་ཞེ། སྤྱོད་པོ་འཛིག་པ་འདི་ཆོས་ཅན་ཡིན། སྤྱོད་པོ་ནས་འགག་པར་འཕྱུར་བ་

ཞེ། །དེ་དག་ཉིད་པ་ཞི་བ་བདེ།²¹ །ཞེས་དེ་ཉིད།

༡༤ ཉན་མོངས་ཐོབ་པ་ཐུང་བའི་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བཤད།

ཅེས་བྱ་བར་ཐུང་རོ། །རི་ཉིད་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཆོག་པ་ལ་ཡིན་དེ་དག་འདོད་པ་ཡིན།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་འདོད་ཆགས་སྦྱེས་བའི་འདོད་པ་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཆོག་པ་དག་གི་དེ་ཉིད་གནས་པ་ཞིན་ཏུ།

བརྟན་པ་དག་གི་དེ་ལ་འདུན་པ་²² འདུལ་བར་བྱེད།²³

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དཔོན་པོ་མེད་པ་དང་། རྩེ་བ་མེད་པ་དང་།
འགག་པ་མེད་པ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྒྲ་མེད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ག་ལ་འབྱུང་ཞེ། དེ་ཉིད་བག་
ཆགས་བཅས་པ་ཡི།

ཉན་མོངས་ཤེས་བའི་ཐོབ་ཀྱི་མ། །ཐར་ཕྱིར་ཉིད་རྗེ་ལྟན་རྣམས་ལ།

རབ་ཏུ་བརྟན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུང་རོ།

༡) ཕྱང་ལོགས་བདེན་དཔོན་ལོ་ལོར་དགག་པ། ༣) གཞུགས་ཕྱང་ལ་བརྟག་ཏེ་བདེན་དཔོན་དགག་པ།

(༥) གཞུགས་བདེན་དཔོན་དགག་པ་ཐུང་བརྟན་པ། (༧) དགག་པ་དཔོན་པ།

དཔོན་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་རགས་པ་ཐུངས་ན་དཔོན་པོར་འཇིན་པ་ལྷ་མོ་དང་
བུལ་བར་སྦྲ་བས། དེ་འདྲི།

༡༥ རགས་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་ནི། །གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྟག་པར་བྱ།

དེ་ལའང་དང་པོར་འབྱུང་བ་རྣམས། །རི་ཁྱད་བརྟན་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ཀྱིས།

ཞེས་བྱ་བ་སྦྲས་ཏེ། གནས་པ་ཁྱེད་ཆེ་བ་དང་། རྩེ་མིང་གེ་མའི་གཞུང་པ་ཡིན་པས་
རགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁོ་ནར་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཞུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་དེ་ལའང་དང་པོར་འབྱུང་བ་རྣམས་བརྟག་པར་བྱ་ཞེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་

21 རྟེན་པེ་ ༡༡༤ བཀའ་མདོ་མདོ་སྔོན། ས་ཆེད་ཏུ་བརྟན་པའི་ཆོས་ལ། ཆོས་ལ། ༡ རྟོག་ ༡༠༩ ན་༡

22 བརྟན་པ་དག་གི་མཐུན་པར། པ་ཅིང་། ལྟར་བར།

23 ཕྱང་འདི་གཞུང་པོས་འཇིན་པ་བྱེད།

པར་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི།
 དཛུ་པོ་འེ་རྩ་ལོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཛུ་པོ་འེ་རྩ་
 ཉིད་ལྷན་པར་བྱེད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས། བྲམ་ཟེ་
 དེ་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དགའ་བྱེད་དང་ཁོས་པ་ལ་ལོགས་པས་
 དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་ལྷན་པ་ལྟ་བུའོ། །མེད་པར་དགག་པ་ནི། དཛུ་
 པོ་འེ་རྩ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་འཛོག་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཀྱི་
 དཛུ་པོ་ལྷན་པར་མི་བྱེད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་བདུང་བར་མི་བྱེད་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འཛོག་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདུང་བ་བདུང་རྩ་ཞེས་
 མི་བདུང་རྩ་ཞེས་མི་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་འཛིག་རྟེན་པས་ཡངས་སྤྱི་
 བཏགས་པའི་ས་ལ་ལོགས་པ་དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བའི་རྩ་ལོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་
 པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱི་²⁵རྩ་ལོ་ཉིད་ཡིན་པ་འཇམ། དཛུ་པོ་འེ་རྩ་པའི་
 རྩ་ལོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་ལྷན་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ས་ལ་ལོགས་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བའི་རྩ་ལོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོས་
 ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བསྐྱུས་པ་ནི་ལྷོགས་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ལ་ལོགས་པ་དག་ན་
 རེ་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷོགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།²⁶

(ཁ) དེ་ལ་ཆོད་པ་ཐང་བ།

འདིར་གཞན་དག་གིས་བཟུལ་བ། ཁྱིད་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཆེག་ལས་འདི་སྐད་ཅེས།
 གྱེ་བྲམ་ཟེ་བྲམས་ཅད་བྲམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱད་པོ་ལྷ་དང་སྟེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་
 དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།²⁷ དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ནི་གཞུགས་སྤྱད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་འབྱུང་ལ།²⁸ ཁྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁས་
 ལྷངས་ནས་དེ་ཉིད་འཛོག་པར་བྱེད་ན་ཁས་ལྷངས་པས་གཞོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱལ་
 སོ་སོར་དེས་པ་ལ་འབྱུག་པ་ཉིད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛན་སྐྱམ་ཡིན་པར་བཤགས་ཏེ།

25 ལྷན་པར་བྱེད་ཀྱི་ ཞེས་པ་མི་འབྱུང་།
 26 འདི་པས་ཆོད་ཆོད་མ་གཏན་བཏུས་རྩ་འབྱུང་། གཞན་དོན་ལེའུ། རྟོག ༡༤༤ ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་
 པ་བསྐྱུད་བྱུར་བསྟན་པའི་ཐང་ལ་དགོངས།
 27 ཕྱད་པོ་གྲང་ལས་འབྲས་རོས་མ་བཟུང་།
 28 ལྷ་དག ༡༠ བཀའ། ཤེར་ལྷན། ཁྱི་བརྒྱད་རྟོད་པ། ༡ ལེའུ། ༡༥ བམ་པོ། ༡༡ རྟོག ༡༤༥ བཟ

མཐོང་བ་ལས་སྐྱུ་གུ་པ་འཛིན་མ་གཞན་མེད་ལ། ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་གིས་ཀྱང་འཕྱུང་བ་འདི་དབྱིབས་དང་། གཞུགས་དག་མཐོང་ཞིང་དེའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་རྒྱུ་པ་དག་ཀྱང་ཚེ་ལ་ལ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འཁོག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་²⁹ ཀྱང་ཉི་ཤུ་གཞུང་བ་ཡོད་པ་ཞིན་ཏུ། དེ་དག་འགོག་པ་ལ་མཛོན་སྤྲོས་བྱས་ཀྱང་གཞོད་དོ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་དང་། དེ་དག་གི་སྤྲོ་བ་དང་། གཤེད་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དག་ནི། རི་ཁྲོད་པ་དང་གདོལ་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་ཐུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་པའི་དཔེས་པོའི་རྩ་བོ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཐུགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དོ་ཞེ་ན།

བགད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཞེས་མས་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁས་ཁྲུངས་པ་དང་མཛོན་སྤྲོས་དང་ཐུགས་པའི་གཞོད་པ་མེད་དེ།³⁰ གང་གི་ཕྱིར་བཙོན་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་བཀའ་ལྷུང་བ། དེ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་བྱ་བྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་དང་མཛོན་ཉིད་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཡང་མཛད་ལ། དོན་དམ་པར་ཉི་ཤུ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཀློག་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔེས་པོ་མེད་པའོ། དཔེས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།³¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་དཔེས་པོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་དེའི་རྩ་བོ་ཉིད་ལྟ་གུ་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཁས་ཁྲུངས་པས་གཞོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །མཛོན་སྤྲོས་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཡང་མེད་དེ། ཡལ་རྣམས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣམས་སྐྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ཞིན་ཏུ་ཡང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེད་མ་དང་སྐྱེད་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་ཅ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་མཛོན་སྤྲོས་ཏུ་³² ཡང་མཛོན་པའི་རྩལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་ཅི་ཞིག་མཛོན་སྤྲོས་ཏུ་ཐུང་ན་དེས་གཞོད་པར་

29 + ཀྱིས་ པ་འཛིན་། ལྷན་ཐང་།

30 མདུཌུག་ མདུཌུག་ ། ཞེས་རྒྱུ་གསལ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་ལྷན་ཐང་གི་དེ་ལྟར་པལ་ཚོས་།

31 རྒྱུ་དུམ་ ༡༠ བཀའ་། ཤེས་ཀྱིས་ ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ ག་ བས་པོ། ༡༩ བོག་ ༤༡ གཤེ

32 མདུཌུག་ མཛོན་སྤྲོས་ ཞེས་པ་ལས་ལ་དོན་མེད་མེད་ པ་ལྷན་ཏུ་ཐུང་བ་བཞིན་པ་ལྟར་།

འཕྱུར། ཐུགས་པ་འདི་གཞོན་པ་ཡང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ནི་³³མི་ཤེས་པ་འདི་
མིང་ཉོག་གིས་མཛོད་ས་པ་ཡིན་པས། རྟོན་དམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་སྐབས་སུ་དེ་ནི་ཞོར་བྱ་
རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་དག་ལ་དམུས་ཁོང་མ་བརྟགས་པ་བཞིན་ཏུ་མི་རྟོགས་པས་ཐུགས་
པ་འདི་གཞོན་པ་མེད་དོ།

འོ་ན་རྟོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་ལྟོ་བམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དཔོན་པོ་འོ་རྟོན་
པོ་ཉིད་དགག་པ་ནི་ཡི་གེ་དེ་ལྷལ་ཡིན་པས་དེ་དེ་ཕྱིར་དགག་པ་མེད་པར་མི་འཕྱུར་རུ་
ཞེན། རྟོན་དམ་པ་ནི་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་
པར་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་འོ། །གཉིས་པ་
ནི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་དང་
བཅས་པ་ཉི། འདིར་དེ་དམ་བཅས་པ་འདི་བྱེད་པར་ཉིད་བཟུང་བས་ཉིས་པ་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེན་
པ་འདི་ཚ་འདྲི་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཁོ་ངོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི། རང་པོ་ཉིད་རྟོན་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་པོ་ཉིད་ནི་དེ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚ་འདྲི་བ་ཉིད་མ་
ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་དེ་ཉམས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་མེད་པར་རྣམས་པར་བཞག་གོ།

རིགས་པ་ཅན་དག་གཏན་ཆེགས་མེད་པ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉམས་
ཀྱང་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། དེ་དེ་ཕྱིར་དམ་བཅས་པ་འདི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བསྐྱུང་པར་བྱ་
བ་འཁྲལ་པ་མེད་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བརྟན་པ་འདི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་ཉི་བར་འཛོག་
པ་ནི། ཐུས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་
མཛོན་པར་བསྐྱབས་པ་འོ། །དེ་དེ་དཔོན་པོ་ནི་ཐུས་པ་ཉིད་དེ། དེ་དེ་ཕྱིར་ཐུས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རྟོན་ཏུ་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་སོ། །འོ་ན་གཏན་ཆེགས་
འདི་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པར་གསལ་བ་སྐྱུ་བ་ལ་འདི་མ་ཐུབ་པ་འདི་ཕྱིར་རྟོན་ཞེན།
སྐབས་འདི་ཉིད་ཏུ་འོག་ནས་མཛོན་པར་གསལ་བ་འཛོག་པར་འཕྱུར་པ་འདི་ཕྱིར་སྟོན་

33 མ་དཔེར། འཇིག་རྟེན་ན། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཏུ་ནི། འཇིག་རྟེན། ཞེས་ཡོད་མོད། ཤེ་ཅིང་བཞིན། འཛོག་
རྟེན་ནི། ཞེས་བཅས།

མེད་དོ།³⁴ མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལྷན་ལྷན་འབྲེལ་བ་བཟུན་པ་ནི། གང་དང་གང་བྱས་པ་
 ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་འབྲུང་བའི་རྩ་ཁྲོད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།
 ཤེས་པ་རི་ལྷོང་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོ་རིས་དང་བྱང་ཚྲོལ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟག་
 བེས་ཡོངས་ལྷན་བཟུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཤེས་པ་ཡང་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲུང་
 བའི་རྩ་ཁྲོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པ་ཡང་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་ཉིད་དང་ཐུར་
 རོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་འདིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ལས་ཐོག་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཚུལ་མ་བཟུན་པ་ནི། འདིར་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཁོ་ནའི་གཏན་ཆེགས་
 ཀྱིས་³⁵ བ་ལྷོང་བྱེད་དོ། །ཕྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཟད་
 ཀྱི། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཀྱིལ་ལོ་གང་ལ་རྩ་ཁྲོད་ཡོད་པ་གཞན་རྒྱལ་ཕྱན་ཅིས་ཡང་
 མེད་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་³⁶མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱགས་ལས་ཐོག་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་བཟུན་པ་མ་བྱས་སོ། །

གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐངས་གཞན་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ལྷན་སྐྱེས་ཕྱིར་³⁷ཞེས་
 བྱ་བ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷན་ལྷན་བྱ་བ་ཞི་འདི་ལ་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་དང་ལྷན་པའོ། །ལྷན་དང་
 ལྷན་པའི་དཀྱིལ་ལོ་ནི་ལྷན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་ནི་དཀྱིལ་ལོ་
 ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་། བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཞན་
 དག་གྲང་གཟུང་རོ། །འདིར་ཡང་ལྷན་དང་ལྷན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི། གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེས་ཏེ། གང་དང་གང་ལྷན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་།
 དཀྱིལ་ལོ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་། བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་ལ་
 དེ་དང་དེ་ནི་འབྲུང་བའི་རྩ་ཁྲོད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་
 ས་ལ་སྐྱེས་པ་དག་གྲང་དོན་དམ་པར་ན་འབྲུང་བའི་རྩ་ཁྲོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཐུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱགས་འདིས་ཆད་མ་བཅས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

34 མཐོན་པར་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཐངས་ཅན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། འདིར་དེའི་བདག་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་
 བཤམ་ཏེ་སྟོན། ༡༩༡ ཐད་ཏེ་དགག་པར་འབྲུང་བ་ལ་འདིར་ཞུལ་འབརས་མཛད་ལྟར་།
 35 ཀྱི། དེ་ཞེས་། ལྷན་པར་།
 36 འདིར་ ཞེས་པ་མ་དཔེར་མི་འབྲུང་མོད། དེ་ལྷན་ཏེ་ཡོད་པས་བཟུན།
 37 མ་དཔེར། ཕྱིར། ཞེས་པ་མེད་མོད་དེ་ལྷན་ཏེ་བྱུང་བ་ལྷན་བཟུན། ལྷན་ལྷན་སྐྱེས་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཅུ་ཆེག་གི་
 ཆགས་ཡིན།

འདིར་གང་དག་གོ་སྒྲ་བ་དང་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་དེ་དག་ནི་འོག་ནས་ཀྱང་ཡི་
གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་རྣམ་པར་མི་འཆད་དོ།

(༡) གཞུགས་བདེན་དངོས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་བརྟན་པ།

སྒྱིར་དགག་པ་བརྟན་ནས་དེ་དག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

༡༥ ས་ནི་སྒྲ་བའི་རྩ་བོ་མིན། །འབྱུང་བ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུར་བ་ཞིན་ནོ།

ས་ཡི་ལས་ནི་འདྲིན་མ་ཡིན། །བྱས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུར་བ་ཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་སྒྲས་ཏེ། འདིག་ཅེན་དང་ཆོས་མཛོད་པ་ལ་ལོགས་པའི་བརྟན་
བཙུག་ལས་སའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྒྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ནི་བརྟན་³⁸པར་བྱེད་པར་བརྟན་
པས། དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉི་བར་བཞོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་
དང་མེད་དར་རྒྱུར་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ས་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲས་
པའི་རྩ་བོ་ཉིད་དག་ལས་སའི་མཆན་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་ཏེ་བརྟན་པར་ནི་རི་
ལྷོད་ཡང་མི་རྣམ་ལ། ལས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་ཀྱང་དེ་བཞིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རྩ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷོད་དཔུང་པ་ན།

༡༦ མེད་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཏུ། །ས་ཡི་དངོས་ཉིད་སྒྲ་སྟུང་ན།

རྣལ་འབྱོར་པ་དག་དེ་ལ་ནི། །འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་མི་རིགས་སོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་མཆན་ཉིད་དེ་རྩ་བོ་ཡོད་པར་
སྟེན་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་ས་ལ་རྒྱ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཏུ་སྟོང་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་འོག་ཏུ་
འབྱུང་བ་དག་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་གསེར་བ་
ཉིད་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དོ་ཞེན།

༡༧ བསམ་གཏན་པ་ཡི་བསམ་གཏན་མཐུས། །ས་ནི་གསེར་བ་ཉིད་མི་རིགས།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

རྩ་བོ་ཉིད་ལ་འབྱུར་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཡིན།

རྩ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲས་ཀྱང་
ནས་ཡང་གཞན་ཏུ་བསྒྱུར་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་

38 བརྟན། ལེ་ཅིང་། རྣམ་པར་།

དག་གིས་སའི་ལྷ་བ་ཉིད་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་ཏུ་བྱང་ན་ནི། དེ་ནི་རྩ་པོ་ཉིད་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་བྱང་བྱང་བར་འབྱུང་།

༡༠ དེ་བཞིན་རྒྱུ་དང་མེ་རྒྱུ་དག་། གཤེད་ལ་སྐྱེས་པའི་དཔྱད་ཉིད་མིན།།

དེ་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་པ་དང་། །མྱིན་དང་གཡོ་བར་བྱེད་མི་རིགས།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འཁོར་ལྷ་ལས་
རྒྱུ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་བ་དང་གཤེད་པ་དང་ཆ་བ་དང་ཡང་བ་ཉིད་
ཡོད་པས། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ནི་བརྟན་
པར་དགའོ། །ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་མཉམ་པར་ཡོད་དེ་ཁ་ཅིག་ལ་རྟོག་པར་སྒྲུང་
བ་ནི་རྣམས་པར་སྒྲུངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཡིད་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པ་རབ་ཀྱང་
འདྲས་པའི་རྩ་པོ་ཉིད་དེ། ས་དང་རྒྱུ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་དང་གཟུགས་དང་ཁྱི་དང་རྩ་དང་
རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་བརྒྱུད་འདྲས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཡིད་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ལ་རྩ་པོ་
ཉིད་དང་ལས་རྣམས་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འབའ་ཞིག་པ་ནི་གང་ལ་ཅི་ཡང་
མེད་ལ། ལས་འབའ་ཞིག་པ་ཡང་གང་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་
དག་འབྱུང་བའི་རྩ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་ཏུ་ཡང་གཤེད་པ་ཉིད་ཡོད་པར་སེམས་ན།
རྒྱལ་འབྱོར་པ་དག་གཉིད་དང་པ་རྩོལ་བྱི་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་སའི་རྒྱུ་དང་པ་ཞིན་ཏུ་རྒྱུ་བ་
དང་། བགས་མེས་མཆོད་པ་ཡང་བ་མོ་དང་མུ་ཉིག་རྣམས་པ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
བྲག་གི་ཆེ་མོ་རྣམས་པར་འཛུམས་པའི་རྣམས་པར་འཛོར་³⁹ རྒྱུ་དང་གཤེད་པ་སྐྱེས་པ་མེད་ཅེ་
མོས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དག་རྒྱུ་དང་མེ། དེ་ནི་ཡིད་རྩ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལ། ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་པ་ནི་གཟུངས་བྱེད་པའོ། །མྱིན་པ་ནི་བྱོ་བའོ། །
གཡོ་བ་ནི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཞེད་གསོ།

འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེས་པ། རྒྱུ་འབྱུང་དང་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱི་མེམས་མཉམ་པར་
གཞག་པའི་མཐུན་པོ་བྲག་གིས། དཔྱད་པོ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམས་རྣམས་ལ་
གང་ཏུ་འཁྱོ་བར་འདོད་པ་དག་ཏུ་འཁྱོ་བ་འབྱུང་བར་ཟད་བྱ། དཔྱད་པོ་རྣམས་རྣམས་
པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པའི་ཡིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཤེད་དཔྱད་པོ་རྣམས་མེད་པའི་ཡིད་

39 མཐོར། པོ་ཅིང་། རྣམས་པར།

ཐོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། རྒྱ་འབྱུལ་དང་རྒྱན་པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་
ལངས་པ་དང་། མྱོག་ཆགས་གཞན་དག་གྱུར་རང་གི་གནས་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཐོགས་པར་ཡང་མཐོང་བས་དེ་ལྟར་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྒྱམས་རྒྱམ་
པ་བམས་ཅད་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཏུ་⁴⁰ རྒྱལ་འབྱོར་
པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པ་དག་གི་མོས་པ་ལྟེ་དབང་གིས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཡང་ལྷན་ལ་ཐོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་ཕྱར་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། མོས་པ་ལྟེ་མཆན་མ་མ་ཡིན་ཏེ།⁴¹ བས་མཁར་འབྱུ་ཤེས་པ་སྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་
ནང་ཏུ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཐོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟེ་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་སོགས་པ་ལྟེ་
རྒྱང་ལྷལ་དག་ལ་རྒྱར་འབྱུ་ཤེས་པ་ཡང་ཁོག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདིར་བཤད་པ། མོས་པ་ཡང་གཞན་ལ་འདོད་པ་ལྟེ་ཁྱད་པར་ཡང་གཞན་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། ཇི་རྣམ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལྟེ་མོས་པས་ཟད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པ་དག་ལ། ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཁོ་
ནར་མོས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དེ་རྣམ་རྒྱར་བར་ཟད་ཀྱི། གཞན་
སུ་ལ་ཡང་མི་རྒྱར་པ་ལྟེ་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་གཞན་དག་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་
འགྱུར་བ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ལྟེ་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལྟེ་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་མཐུས་
ས་ཡང་གཤེར་བ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི། །མོས་པ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད་དེ། ཆེག་པ་དང་
རྩ་བ་དང་རི་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བལ་བྱུང་ཏུ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱོ་བ་ལྟེ་ཕྱིར་དང་།
རྒྱ་ཡང་ལྷ་བ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་དེ། རྒྱ་ལ་ཡང་ས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་འགྱོ་བ་ལྟེ་
ཕྱིར་དང་། མེ་ཡང་བམའ་བ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་དེ་སེམས་ཅན་དཔལ་བའི་བཟླུག་བྱ་འབར་
བ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟེ་ཕྱིར་དང་། རྒྱར་གི་གཡོ་བ་ཡང་སོགས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱས་པར་
འཐོར་རྒྱར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་རྒྱར་གི་དབྱིལ་འཁོར་དག་གྱུར་སོར་མོ་གཅིག་གིས་
གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ལྟེ་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་
ན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོན་པར་ཡང་བྱེད་དེ། རི་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བདག་ཉིད་

40 རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལྟེ་ཕྱིར་དང་། རྒྱར་བར་།

41 མོས་པ་ལྟེ་མཆན་མ་ཡིན་ཏེ། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བར་།

ལྷོང་བཟེད་དང་། ཚེས་གོས་དང་། ཡོ་བྱུང་དག་དང་བཅས་བཞིན་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་
 པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་གཞན་དག་ཁོ་ན་ལྷོན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡི་དྲགས་ལ་
 ཐོགས་པ་ལ་ཆུ་ལ་ཐོགས་པ་ལྷིན་པ་རྟུའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རང་དང་གཞན་གཉི་ག་ལྷོན་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཐེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་མེ་འབར་བ་ལ་ཐོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྟུའོ། །
 དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་ནི། དཔེས་པོ་གཞན་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་མེད་པའི་
 གཏུང་བ་ཡང་ཞི་བར་མི་འབྱུང་ལ། སྐྱེས་པ་ཡང་རྣམས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རིགས་ན་
 དེ་རྟུའམ་ཡིན་ནོ། །ཤེལ་ལ་ཐོགས་པའི་རྒྱུར་རྒྱལ་དག་ལ་རྒྱར་འདྲུཤེས་པ་ནི་ཡོག་པ་ཡིན་
 པས་དཔེར་མི་རྒྱུར་རོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་དག་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་
 པར་ཐུང་ན་ཡང་ས་ལ་ཐོགས་པ་རྩ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་བོ། །

ཁ་ཅིག་འབྱུང་བ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྩ་མ། །ཡོན་ཏན་དག་ནི་རྟུག་པ་ཡིན། །

ལྷོང་དང་རིག་པ་གཞུགས་དང་རོ། །དྲི་དང་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན། །⁴²

ཞེས་བྱ་བར་འདྲོད་པས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར།

༡༧ རྒྱུར་ལ་ཐོགས་པ་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ། །ཡོན་ཏན་མཉམ་པར་མི་འདྲོད་མིན། །

ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་དམིགས་ཕྱིར་དང་། །འབྱུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་ས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་ཏེ། རྒྱུར་ལ་ཐོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་
 ཅ་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ས་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་ཅིག་གས་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །ལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་
 ཅིག་བག་ལ་ཞེ་སྟེ། ཏ་ཅང་ཆ་ལྷ་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་
 ས་ལ་ཐོགས་པ་འདྲུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཡང་འདྲོད་
 དེ། འདི་རྟུར་གང་རྒྱལ་ལྷ་རབ་ཏུ་བཤིག་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་རྩས་སུ་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༡༨ ས་ལ་ཐོགས་པ་རྩས་ཡོད་མིན། །ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་མིན་མེད་ཕྱིར། །

42 ཁ་ཅིག་གི་འདྲོད་པ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་འདི་ཡོད་འབྱུང་དང་ཞེགས་རྒྱུར་རྩ་བ་གཉིས་ཀར་མེད་པས་འདིར་རྩ་
 ཚོག་ཏུ་མ་བཟངས།

གང་དག་རི་རྒྱུད་བཞུག་པ་དེ། །རྣམ་ཡོད་མ་མཐོང་ནགས་ཆལ་བཞིན།།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་པ་དེ་ཆོག་ས་
 པ་དེ་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པར་ས་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་སྤྱོད་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། །གང་
 ཆོག་ས་པ་དེ་ཡན་ལག་མ་བཟུང་ན་གཟུང་བྱ་མེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ནགས་ཆལ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་རྩ་བ་དང་། མེད་ལྗེད་དང་། པ་ལ་ག་ལ་སྐྱེས་
 པ་མ་གཏོགས་པར་ནགས་ཆལ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་བྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདུས་པ་ལ་ནི་
 ནགས་ཆལ་ཞེས་བྱ་སྟེང་གདགས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩུབ་རྩུབ་ཀྱང་རྣམ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྱོད་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཕྱིར་དེ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཀྱང་རྣམ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྱོད་
 པ་དེ་ཕྱིར་དང་། འཇིག་པ་དེ་ཕྱིར་ནགས་ཆལ་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་པས་དེ་དེ་ཕྱིར།

༡༩ ས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྤྱོད་མ་ཡིན་འདོད།།

རྣམ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཕྱིར་འཇིག་པ་དེ་ཕྱིར། །ནགས་ཆལ་ལ་སྐྱེས་སྒྲོ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་སོ། །ལྷ་ནི་གནས་དང་། ལྷ་པ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་མ་མཐོང་ན་པར་
 འབྱུང་པ་དེ་ཕྱིར་གང་གིས་⁴³ས་ལ་སྐྱེས་པ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཕྱིར་ཡང་།

༢༠ ས་ལ་སྐྱེས་པ་སྟོན་པ་དེ་ལྷ། །བརྒྱུད་པ་རྣམ་སྤྱོད་མི་འདོད་དེ།།

མ་ཉན་པ་ཡིན་ཕྱིར་དམག་ལ་སྐྱེས་པ། །སྟོན་པ་དེ་ལྷ་དག་མི་འདོད་བཞིན།།

འདིར་ལྷ་དག་པ་དག་ཕྱིར་སྒྲོག་པར་ལྷ་དེ། གང་དག་ལ་ནགས་ཆལ་དང་དམག་ལ་
 སྐྱེས་པ་རྣམ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་སྟོན་པ་དེ་ལྷ་དག་འབྱུང་པ་དེ་ལྷ་དག་ཏེ། ཁོ་ཁོ་ཅག་
 གི་ཆོག་ལས་ལྷ་དང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་འབྱུང་པས་ནགས་ཆལ་ལ་སྐྱེས་པ་དག་རྣམ་
 སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རི་རྩུབ་ཞེ་ན། འདི་ན་ཤིང་པ་ལ་ག་ནགས་ཆལ་རྣམས་པ་ནི་ལྷ་དང་
 པ་དང་བཅས་པས་ཤིང་པ་ན་ད་ན་⁴⁴དང་རྩུབ་ཆོག་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་རོ། །ཤིང་པ་ལ་ག་
 དང་པ་ན་ད་ན་གཉིས་ཀྱང་ལྷ་དང་པ་དང་བཅས་པས་ཤིང་རྩུབ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་རྩུབ་ཆོག་
 སྒྲུབ་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་བཞིན་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཆེ་དམག་རྣམས་པ་ན་ཡང་ལྷ་དང་པ་དང་བཅས་
 པས་ན་དང་རྩུབ་ཆོག་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ཆེ་དང་རྩུབ་ཆོག་ཀྱང་⁴⁵ལྷ་དང་པ་དང་

43 གི་ལེ་ཆེད། ལྷ་པ་ལྷ་དང་།

44 -ན། ལེ་ཆེད། ལྷ་པ་ལྷ་དང་།

45 མ་དཔེར། ཤིང་རྩུབ་ཆོག་དང་། ཞེས་ཡོད་མེད་པ་རྣམས་བཞིན། ཤིང་རྩུབ་ཆོག་ཀྱང་། ཞེས་བཅས།

བཅས་པས་ཤིང་རྩ་ལ་སྟགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྱུར་བར་འབྱུང་བས། དེ་ཉི་མུའི་ནགས་
ཆལ་དང་དཔག་ལ་སྟགས་པ་དག་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་མྱུར། ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལ་བསྒྱུབ་པར་བྱ་
བས་སྒྱུར་བས་དཔེ་མེད་དྲ་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ།

ཐུངས་ཅན་དག་ཀྱང་འདི་སྒྲུབ་ཅེས་ཟེར་རྒྱུ། ཐུངས་ནི་རྩམ་པ་གཉིས་ཏེ།⁴⁶ རིས་
པའི་ཐུངས་ནི་གཅིག་བྱ་པའོ། །མ་རིས་པའི་ཐུངས་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སྟགས་པའོ། །དེ་ལ་
གང་གི་ཆེ་མ་རིས་པ་རྣམས་ཏུ་མ་དག་ལ་⁴⁷ རིས་པའི་ཐུངས་སྤྱི་ཡོད་པ་དེ་ཉི་མུའི་ནགས་
ཆལ་ལ་སྟགས་པའི་བ་སྟན་ཡོད་པས། ནགས་ཆལ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་
པ་ཡིན་ཏེ། ཐུངས་དང་རྣན་པའི་མྱུར་རྒྱ། དེ་ཉི་མུའི་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དང་སྒྲ་ཡང་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཉི་མུར། ནགས་ཆལ་གྱི་སྒྲོ་དང་སྒྲའི་དཔེ་དག་ས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་
སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་མི་ཏུང་རྒྱ་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་པ་དག་ལ་སྒྲིན་འདྲམས་པ་རྩུང་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པར་
བརྟན་པའི་མྱུར།

ཨ༥ པ་ལ་ག་པན་རྩ་ལ་སྟགས་པ། ནགས་ཆལ་ཚྭ་པ་ཡིན་མི་འདོད།

རྒྱ་རྣན་ལ་སྟགས་པ་ཏན་ཆེགས་ཀྱིས། དཔེར་ན་རྩ་པ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན།⁴⁸

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། ཤིང་པ་ལ་ག་དང་པན་རྩ་ལ་སྟགས་པ་དག་ནི་ནགས་ཆལ་ཚྭ་པ་
ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། ཇི་རྩུང་པ་ལ་ག་ལ་སྟགས་པ་ནི་ནགས་ཆལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་
པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ནི་རྩ་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པར་
འབྲེལ་བཞིན་པ་ལས་པ་ལ་ག་ལ་སྟགས་པ་ནི་ནགས་ཆལ་ཚྭ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྩ་
པ་ལ་སྟགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།
དེ་ཉི་མུར་པ་ལ་ག་དང་པན་རྩ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་ནི་ནགས་ཆལ་ཚྭ་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ཉི་མུར་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་རྣན་པའི་མྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་
པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་པ་དང་རྣན་བྱ་དང་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་ལ་
སྟགས་པ་བཞིན་ནོ།

46 འབྲེལ་བ་ཅིང་། རྩུང་ཐང་།

47 +ས། པ་ཅིང་། རྩུང་ཐང་།

48 ཡགས་ཐུར་རྩ་པར་འདི་དེ་ག་ཏུ་སྒྲིག་རྒྱུ་ཆེན་ཞིག་ལུང་བས། དེར་ཆེགས་བཅད་འདི་ཡང་ཐུངས་ ༡༥ པར་བྱས་འདྲུག

ནི་ལྷུ་མ་དང་། མིག་རྒྱ་དང་། དེ་ཟེའི་ཁྱད་ཁྱེད་ལ་མཁས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་ལྷ་བ་
 རྣམ་པར་ཚོད་ས་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིག་ཉིན་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱེ་
 མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ས་པར་འབྱུག་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་
 པ་དག་ཀྱང་། རེ་ཞིག་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་ལུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཟེའི་ཁྱེས་གཞན་པའི་
 སྤྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་དག་བསྒྲོམ་པ་ལོ་མས་པར་⁵⁶འབྱུག་ཏུ་ཡང་
 གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤོང་བར་འཕྱུར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པ་བསྐྱལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པར་དཔེས་པའི་རང་གི་ར་པོ་ཉིད་ཏུ་བསྒྲོམས་པ་སྒྱུར་པ་
 ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་བསྒྲོམ་པ་མཐའ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་གཞུགས་སུ་འདིན་པར་འཕྱུར་བ་ལྷ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༥ གང་ཕྱིར་གཞུགས་ནི་དོན་དམ་ཏུ། །མིག་གི་དབང་པོའི་གཞུང་བ་མིན།།

བསགས་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྤྱེ་བཞིན་དང་། །འབྱུང་ལས་ལྷུང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཞིན།།⁵⁷

ཞེས་བྱ་བ་ལ། མིག་གི་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་ནི་དོན་དམ་པར་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་གཞུང་
 བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའོ། །མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བལྟ་བའི་ཕྱིར་མིག་སྤྱེ། དོན་རྣམས་
 གསལ་བར་འདིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བ་ཆེག་གོ། །དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུས་པ་
 འདི་ལས་⁵⁸རང་གི་ཡུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ལོ།
 གཞུགས་ནི་དེས་གཞུང་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བརྒྱད་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ལྷུང་རོ། །ཡང་ན་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྤྱེ་དེ་ཉིད་བཞིན་ཏེ། གཞུགས་
 དང་སྤྱེ་གཉི་ག་བསགས་པ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འབྱ་བཞིན་ཏུ།

56 མ་དཔེ་དང་ཆོ་མཉེས་སུ། གནས་པར། ཞེས་ཡོད་ཅོད་པེ་ལྷུང་བཞིན། གོས་པར། ཞེས་བཅས།

57 འདི་དེ་རྒྱུ་པ་ལྷུ་མ་འདི་གཉིས་དང་། སྒྲོ་གཉིས་ཅེས་པ་དང་པོ་གཉིས་པོར་འབྱུང་ཆ་བར་མི་འབྱུང་ཅོད།
 འདིར་འབྱེལ་པར་ཐོན་པ་ལྷུང་ལེགས་སྤྱུང་ཆ་བར་ཡང་ཡོད་པས་ཆ་ཆེག་ཏུ་བྱ་དགོས།

58 ལ། པོ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

གཞུགས་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྩ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བྱང་
པར་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐ་ཇིག་གོ། །ཡང་ན་མ་གྲངས་གཞན་ཏུ་ན།

༡༧ གཞུགས་ནི་མིག་གིས་གཞུང་མིན་ཏེ། །འབྱུང་ལས་ལྷུང་ཕྱིར་རང་གཞུགས་བཞིན།།

བདེ་ལ་ཨོགས་འབྱུང་རྒྱ་ཕྱིར་དང་། །བརྒྱད་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་རྩ་ཨོགས་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ནི་མིག་གིས་གཞུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་པ་དེ་ཕྱིར་
རང་གི་གཞུགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་ཏེ། བྱང་གི་ཕྱང་ལས། གཞུགས་གང་ཡིན་
པ་ཅི་ཡང་ཏུང་སྟེ། དེ་བཙམས་ཅད་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།⁵⁹ ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། རང་གི་
གཞུགས་དང་གཞན་གྱི་གཞུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ན་མ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལ་འདིར་
ནི་གཞན་གྱི་གཞུགས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཏུ་གཞུང་རོ། །དེ་མིག་གིས་གཞུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དེ་ཆོས་སོ། །འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་པ་དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཨོགས་པ་ནི་
གཏན་ཆེགས་སོ། །རང་གི་གཞུགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟེ། འདི་རྣམ་མིག་གི་
རང་གི་གཞུགས་ནི་ལྷན་ལ་དེ་འདབ་མ་ལྟར་སྟོང་བ། འབྲས་བྱ་ཚུར་ཟད་བཟ་བ། རྩི་མ་
བྱང་བ་དེ་ཆོགས་ལྟར་གནག་ཅིང་མཛེས་པས་བཀའ་བ། མིག་སྒྲན་གྱི་རྒྱལ་མཛེས་པས་
མདོག་བསྒྱུར་བ་སྟེ། དེ་རྣམ་བྱའི་མིག་གི་གཞུགས་ཀྱང་མིག་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་བ་མ་ཡིན་
པ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱི་གཞུགས་ཀྱང་མིག་དེས་གཞུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
བདེ་བ་ལ་ཨོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དང་། བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་
ཕྱིར་དཔེར་ན་རྩ་ལ་ཨོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམ་གཞུགས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར། མིག་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
དེ་དག་གི་རྩྭ་ཡང་དེ་དག་བརྒྱད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་རྒྱར་བྱས་ནས་གཞུགས་འབྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་ཆེགས་ཏེ་
དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པ་དེ་ཕྱིར།

༩༠ དེ་བཞིན་གཞུགས་ནི་འབྱུང་འཁྱུར་མིན། །འབྱུང་ཕྱིར་མེ་ལ་ཨོགས་པ་བཞིན།།

རྒྱ་ལྡན་ལ་ཨོགས་པ་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས། །ཡང་ན་སེམས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲས་ཏེ། གཞུགས་ནི་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་ལྡན་

59 ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་མདོ་ལྟར་འདི་རྣམ་མ་བཞུང་།

ལྷོ་དང་ཁྱི་དང་རྩ་དང་རྩེ། དཔག་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷོ་ནི་རྩམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟིན་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་དང་། གཉི་གཉི་འབྱུང་
 བ་ཆེན་པོ་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བའོ། དྲི་ཡང་རྩམ་པ་གསུམ་སྟེ། དྲི་ཞེས་པ་དང་། དྲི་མི་ཞེས་
 པ་དང་། དྲི་མི་མཉམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་སོ། རྩ་ནི་རྩམ་པ་གསུམ་སྟེ། མངར་བ་དང་། ལྷུང་
 བ་དང་། ཁ་བ་དང་། ལན་ཚུ་དང་། ཆ་བ་དང་། བརྟུ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། རྩེ་ག་པ་ནི་རྩམ་པ་
 བརྒྱ་གཅིག་སྟེ། ལྷོ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། ཡུང་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་།
 བཟུམ་པ་དང་། ལྷོ་མ་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ལས་སོ། རྩེ་
 དག་དཔག་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རི་རྩེ་ཞེ་ན།⁶²

གང་ཕྱིར་ལྷོ་ནི་རྩ་དང་། རྩ་བའི་དབང་པོ་འཕྲུང་བ་མིན།།

བསམས་ཕྱིར་དཔེར་ན་གཞུགས་བཞིན་དང་། འབྱུང་ལས་ཕྱིར་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཞིན།⁶³

ཞེས་རི་རྩེ་དཔག་པའི་ལྷོ་དང་དེས་བཀའ་པར་ཁོང་ཏུ་ཆུང་པར་བྱའོ།།

དབང་མ་ལྷོ་པོ་འཕེལ་པ་རྒྱལ་གཤེད་འབར་བ། བས་པོ་བཞི་པ།

འདིར་ལྷོ་མ་པ། གཞུགས་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཀྱི་ཐ་
 ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རལ་བྱིས་བཅད་པ་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། མིག་ལ་ཡང་
 བྱེད་པ་པོ་འཕྲུལ་ལས་ལྷན་ཡོད་དེ། མིག་གིས་གཞུགས་རྩམས་མཐོང་རྩ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་
 རྩ། རྩེ་འཕྲུང་བར་བྱ་བ་གཞུགས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། རྩེ་ཕྱིར་གཞུགས་ནི་མིག་གིས་
 བརྟུ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་མིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཐད་ན་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་
 ལས་ཡིན་པར་འབྱུང་གར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་རྟོ། རི་རྩེ་མི་འཐད་ཅེ་ན།

༩༩ མིག་གི་དབང་པོ་རྩ་དང་། གཞུགས་ལ་བརྟུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།

མེས་དང་མེས་བྱུང་ལས་གཞན་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ཡི་དབང་པོ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷོ་མ་ཏེ། རྩ་རི་རྩེ་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་དེ་ལ་བརྟུ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་བྱུང་

62 -རི་རྩེ་ཞེ་ན། བེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

63 འདི་ཁོང་ཏུ། ལྷོ་ག ༡/༩༠-༩༡ བད་གཞུགས་ལ་ལྷུང་ཏེ་རྩ་ཁོ་ཉིད་མེད་པར་ལྷུང་པའི་མིགས་པ་རྩམས་ལྷོ་
 དང་ཁྱི་མཉམ་བྱེད་མཆོད་ལྷག་མ་རྩམས་ལ་ལྷུང་ཆུལ་རྩེ་ན་པ་ཆོག་པས་བཅད་ཏུ་བཀོད་པ་ལས། ཆ་ཆོག་གི་
 ཁོངས་མིན།

ན་ནི། གཉིད་ཡོག་པ་དང་སྒྲིམ་པ་དང་གི་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་གནས་སྐབས་དག་དང་།
 ལྷན་ཁྲོད་དང་དྲུས་ཐམས་ཅད་དྲ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ནི་
 མི་མཐོང་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་ཆད་མ་རྒྱུ་པར་
 བཞག་ཏོ། །གལ་ནི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ས་མཐོང་རྩ་ཞེ་ན་ནི། དཔུངས་ཡོད་གིས་ཀྱང་
 གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ནི་མིག་མ་ཉམས་པས་ཡིད་གྱིས་མཐོང་
 རྩ་ཞེ་ན་ནི། དེ་རྟེན་མིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ནི་རྒྱུ་པར་ཤེས་
 པ་དང་བཅས་པ་འདི་མིག་གིས་མཐོང་རྩ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དྲ་ཀྱན་གྱང་འདྲིད་པ་ཁོ་
 ག་ཡིན་ནི། དེ་ལ་ཡང་མིག་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་གྱི། མཐོང་བ་ནི་གཟུགས་དང་
 རྒྱང་བ་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆོག་ས་པ་ལ་རག་ལུས་པ་འདི་ཕྱིར། དེས་ན་
 མིག་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟན་དགའོ། །དེ་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་འདི་
 ཕྱིར་ལས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་པས་གཏན་ཆེགས་གྱི་དོན་མ་བྱུང་པ་ཉིད་རོ། །

གང་དག་ཆོག་ས་པ་ལས་བརྟེན་པ་པོ་བྱེད་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པ་འདི་རྒྱས་
 པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནི། དེ་འདི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་པོ་བྱེད་པ་པོ་མིག་གིས་མཐོང་རྩ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་རྟེན་འདྲིད་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རབ་དྲ་བཤད་པ།

༤༥ ཡང་ན་མིག་གི་དོན་དམ་དུ། གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནི།

རྒྱུ་པར་དངོས་མེད་མི་སྤྱི་འདྲི་ཕྱིར། །པགས་པ་དག་ལ་སོགས་པ་བཞིན།⁶⁴

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོག་གི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་བརྟེན་པ་པོ་བྱེད་པ་པོ་
 ཕྱི་འདི་ཕྱིར་མིག་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐ་ཆོག་ཏོ། །ཆོས་མཛོན་པ་ལས་
 མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཁོ་རྟེན་གྱི་མེ་ཉིག་ལྟ་བུ་ལས་ཞོག་ཆུ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཁ་དོག་གཟུགས་
 དང་བཞི་ཞེས་དེ་འདི་མཆན་ཉིད་བརྟན་པ་དེ་ནི་ཁོ་ཐོ་ཅག་གྱང་ཀྱན་རྫོབ་དྲ་འདྲིད་རོ། །
 དོན་དམ་པར་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་ཁ་དོག་གཟུགས་དང་བ་མ་ཡིན་ནི། བྱས་པ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་གཏན་ཆེགས་དག་གིས་དཔེ་ཡང་པགས་པ་
 དག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདི་ཡུལ་ཁ་དོག་དག་གི་བྱེད་པ་ནི།

64 འདི་འདི་མཆན་དྲ་ལེགས་སྒྲུབ་ཆ་བར་སྟོན་ཆོན་མ་ཞིག་བྱེད་པ་དེར་ཡང་བྱངས་ ༤༥ པར་བརྟེན་པ་པོ་འདྲི་

༩༤ མིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན།⁶⁵ རང་གི་གཟུགས་ལ་མི་འཛིན་ཕྱིར།

ཉན་ལ་སྐྱབས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་རྩ་སྐྱབས་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་ཡུལ་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ། མིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུགས་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིར་རྩ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སྐྱབས་པ་བཞིན་ནམ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ། གཟུགས་ནི་རྩ་ཞིག་རང་གི་གཟུགས་དང་གཞན་གྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཏུ་ཟད་དེ། དེ་ལ་རྩ་ཞིག་མིག་དེས་རང་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་ནི་གཟུགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཞན་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་རྩ་དང་རང་ལ་སྐྱབས་པ་སྐྱབས་པ་མཆོ་རྩ་ལ་ལམ། དབུ་མ་སྐྱབས་པ་རྩ་གྱི་ཆས་བཅད་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གྱོང་ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་འདིས་མཐོང་རྩ་ཞེས་ཉེ་བར་འདྲིགས་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་དེ། ཉེ་བར་འདྲིགས་པ་ཙམ་གྱི་མཐོང་བ་ནི་དོན་དམ་པར་དབྱེད་པ་ལ་ཆད་མར་མི་རྒྱུར་རྩ་། དེ་ནི་ཕྱིར་བཙམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། མིག་ནི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མི་རྒྱུགས་ཏེ། གང་ལ་འཛིན་གཞན་མི་འཁྱུག་པ། དེ་ནི་དམ་པ་ནི་བརྟན་པ་ལོ།⁶⁶ ཞེས་གསུངས་སོ།

འདིར་གྲངས་ཅན་དང་བྱེད་ཀྱིས་དག་གིས་སྐྱབས་པ། འདིས་མཐོང་རྩ་ཞེས་ཉེ་བར་བྱེད་པ་ལ་འདིས་ཞེས་བྱ་བར་བརྒྱུད་པས། ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པ་མིག་གིས་ལྟ་བ་པོས་མཐོང་ཞེ། དཔེར་ན་ལྟ་རྩེས་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལྟ་རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་གཙོ་བར་མི་བྱེད་དེ།⁶⁷ འོ་ན་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་ལྟ་རྩེས་བཅད་པ་པོ་མི་གཙོ་བོ་ལ་གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་ཏུ་མིག་འབའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་མིག་གིས་ལྟ་བ་པོ་མིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༩༥ དེ་བཞིན་ལྟ་བུ་མིག་མེད་པ། དཔེ་ཡང་མེད་པས་མཐོང་མ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་གིས་མཐོང་བ་བཀའ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟ་བ་པོས་མཐོང་བ་ཡང་

65 ཡིན། བེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

66 ལྷོ་དཀྱི ༡༡༤ བཀའ། མདོ་ལྷོ། ༣ ཡིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ། རྟོག ༡༡༤ བཟུང་།

67 དེ། བེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

ལ་གལ་ཉེ་བ་དང་པ་ཡིན་ན་ནི་བདག་མང་པོ་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་ཉེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་
ཟད་དེ།⁶⁹ འོན་ཏེ་དེ་ཉིད།

གལ་ཉེ་ལྟ་བུ་ཉན་པོ་ན།⁷⁰ ཅི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཉན་པར་འཕྱར།།

གལ་ཉེ་ལྟ་བུ་པོ་འཁོར་པོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་དེ་རང་གི་རྩ་བོ་ཉིད་བྲལ་ནས། རྩ་བོ་ཉིད་
གཞན་འཕྱར་བར་འཕྱར་ཉེ། དེས་ན་རྩ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་འཕྱར་རྟེ། རྒྱུ་འདི་
ཡང་ཡོད་དེ།

༤༩ དེ་ཤེས་ཉིད་དང་རྣམ་མི་འདོད། །བསྐྱར་ཏུ་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར།།

གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་ཕྱིར། །ཁྱེད་གཞན་དག་གིས་⁷¹ གཞུགས་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་པོ་ཉན་པ་པོར་ཡང་འཕྱར་བ་དེ་ལྟ་བུ་པོ་འཁོར་པོ་ཉིད་
ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། བསྐྱར་ཏུ་ཏུང་བ་འདི་ཁྱད་པར་
ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྩ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུག་རྟེ། །བསྐྱར་ཏུ་ཏུང་བ་འདི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེ་བཟུང་བ་དང་ཉན་པ་ལ་མོགས་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཏུ་བསྐྱར་བར་རྒྱས་པ་འོ། །གང་
རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བར་རྒྱས་པ་དེ་འོ།⁷² ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ལ་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཉེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ནི་མི་འཕྱར་བ་འདི་རང་བཞིན་དང་རྩ་
བོ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་པ་འདི་རིགས་ན། དེ་ཐུར་ལྟ་བུ་པོར་ཐུར་ནས་གང་གི་ཆེ་
ཉན་པ་པོར་འཕྱར་བ་དེ་འོ་ཆེ། རང་བཞིན་འཕྱར་བ་དང་རྩ་བོ་ཉིད་བྲལ་བར་སྒྲུང་རྟེ། །
བདག་གི་རྩ་བོ་ཉིད་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱར་གང་གས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ཉེ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུར་པ་འདི་ཕྱིར་ལུས་གཞན་དག་གི་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་འདི་
ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཅིག་པ་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནར་འཕྱར་རྟེ།།

༥༠ དེ་བཞིན་མིག་གི་དབང་པོ་ནི། །གཞུགས་ལ་དམིགས་པ་འདི་བྱེད་མི་འདོད།།

ཡིད་བྲལ་ཉིད་ན་ལྟ་བུ་ལས། །གཞན་ཕྱིར་ཉན་ལ་མོགས་པ་བཞིན།།

69 རྟེ། །པེ་ཅིང་། ལྷར་བང་།

70 ལྷས། ལྷར་བང་།

71 གི་པེ་ཅིང་། ལྷར་བང་།

72 ལྷས་པ་དེ་ནི། །པེ་ཅིང་། ལྷར་བང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་དབང་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་མི་མྱོད་དོ། །འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན་ན་ནི་གཞན་ཉིད་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ཞི་ལྟར་རྒྱ་བ་གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་མིག་
 གུང་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་མ་བུ་ལ་བའི་དབང་པོ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་མཐས་ཅད་ལ་ཡང་གཤམ་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་བུ་ལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན།
 མིག་དེ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཆེགས་གྱིས་བྱང་པར་སྒྲོམ་སོ། །

གཤམ་ཅན་དག་གིས་སྒྲུམ་པ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུད་པར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་དང་ཡུད་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་གྱིས་རྗེས་
 གུལ་བཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་གྱིས་བཅོད་པ་ལ་ར་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུ་པར་བྱེད་དོ། །ར་རྒྱལ་
 གྱིས་རྒྱུ་པ་ལ་སྒྲོམ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲོམ་བསམས་པའི་ཡུལ་དེ་སྒྲེལ་བུ་ལ་ལྷན་
 བར་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆ་རྣམས་པ་མེད་པ་ཉི་ཤར་གནས་པ་ཅམ་གྱིས་པན་འདྲིགས་
 པར་གནས་པའི་ནང་ཀྱང་བའི་གཞུགས་གྱི་གཞུགས་བརྟན་གསུམ་པ་ལ་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཐ་ལྷན་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་སྒྲེལ་བུའི་རྗེས་དེས་པར་གནས་པ་ཉིད་
 ལ་ཆོས་གཞན་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་གཞན་འགག་པ་ན་སྒྲེལ་བུའི་རྩ་ལྟེན་ཉམས་པར་
 ཡང་མི་འགྲུར་ལ། རང་བཞིན་དང་བུ་ལ་བར་ཡང་མི་འགྲུར་པས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲེལ་བུ་ནི་
 མི་རྣམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྩ་ལྟེན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཏུ་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༡༡ དེ་ནི་ལྟ་བུ་ཉིད་མི་རིགས། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་བཞིན་ཡོངས་སུ་འབྱུར་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་གཞུགས་བརྟན་འཆར་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་པོའི་རྩ་ལྟེན་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། བྱེད་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་དག་
 ལ་མི་རྣམས་པ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ། །དེ་མི་རྣམས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
 འོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་
 འཆར་བའི་ཕྱིར་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བའི་ཆུ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་རྩི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཡང་འདྲིན་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པས་མ་
 མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པས། དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ཡིད་ཉིད་ཀྱང་

ལྷ་བ་པོ་འཛོམས་ཉིད་མ་ཡིན་ན། དེ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་ལྷ་བ་པོར་འཕྱར་བ་ལྷ་
ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲིམ་བཤད་པ།

༥༩ ལྷ་པོ་ཁྱིམ་ལྷ་པོ་ཡིད་དང་འབྲེལ། དབང་པོ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བྱིས།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་གཞན་
ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་སོ། །དོན་ལྡན་མ་གྱི་སྒྲུབ་པར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་།

ཡིད་ནི་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་ན། །ལྷ་བར་མི་འདོད་བདག་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་བཀའ་བ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་
དགག་བ་སྟེ། ཁྱིམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡིད་ཀྱང་ལྷ་བ་པོ་འཛོམས་ཉིད་དམ་ལྷ་བ་པོ་འཛོམས་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་བྱང་ན། གཤམ་ཏེ་ལྷ་བ་པོ་འཛོམས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་མིག་མེད་
པ་ལ་ཡང་ལྷ་བ་ཡོད་པར་འཕྱར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ལྷ་བ་པོ་འཛོམས་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་
ནམ་ཡང་ལྷ་བ་ཡོད་པར་མི་འཕྱར་རོ། །ཁྱིམ་མིག་དང་། གཞུགས་དང་། རྒྱང་
བ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་ལྷ་བར་
བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

༦༠ དེ་ནི་ལྷ་མིན་ཆོགས་པ་དག །རྣམས་སྤྱེད་མེད་ལྱིར་དེ་ཉིད་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་དེ་ནི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་པ་དག་རྣམས་སྤྱེད་པའི་ལྱིར་ནགས་
ཆལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཆོགས་པ་དེ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིད་མིག་ལ་སྤྱོད་
པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷ་བ་ཡིན་པར་བྱུང་ན་ནི་དོན་དམ་པ་པ་ཡིན་པ་ཞིག་ན།
གང་གི་ལྱིར་ཆོགས་པ་དག་མེད་པར་ཡིད་ལ་ལྷ་བ་མེད་པ་དེ་འདྲིམ། ཉེ་བར་གདགས་
པ་མ་གཏོགས་པར་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ཞིག་ལ་ལྷ་བ་ཡོད་པར་བ་རྒྱད་གདགས་པར་མི་
རྒྱས་སོ། །ཆོགས་པ་དག་ཀྱང་རྣམས་སྤྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྱིར་ནགས་ཆལ་ལ་སྤྱོད་པ་
བཞིན་པས། དེ་འདྲིམ་ཡིད་དང་འབྲེལ་བར་བདག་ལྷ་བ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་བདག་མེད་ན་གང་གིས་མཐོང་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་བ་སྒྲིབ་ཏུ་ནི་མེམས་
ཉིད་གྱིས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། །གཤམ་ཏེ་མེམས་ནི་རྟོག་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ལྱིར་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

བྱེད་པོ་ཉིད་རྒྱང་ཆོས་གཞན་དག །མདོན་པར་འཕྱུང་བྱིས་ཁྱིམ་བྱེད་པོ་ཞེ་ན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཞན་ལུ་ཉེག་ས་ཚན་གྱིས་ཡོངས་ལུ་བཞག་ས་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་མིན་
ཀྱང་། མེས་མ་རྒྱུ་ཅིག་མ་ཉིད་ཐ་ལྷན་ཀྱི་ཕྱོད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་ལྷོ། བད་དཔ་ལྷི་རྩ་
གྱི་འདུ་ཕྱོད་བདག་མེད་པ་དག་ལ་རྒྱུ་དང་ལྷན་མེ་མེད་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལྷག་ས་པའི་དབང་
གིས་ཆོས་ལ་བཞན་དག་མར་ཞུ་བ་པའི་ལྷན་ཀྱི་དཔེ་ལ་ལྷན་པོ་ལྷན་པ་དང་།
མེས་མེ་རྒྱུ་བར་⁷³ཕྱོད་པ་དང་། ཆེ་འབབ་པས་ཕྱོད་པ་དེ་བཞིན་ཀྱི་ལྷོ། །དེའི་ལྷན་ཁོ་
ལ་ཚག་གི་ཆོག་ས་པ་ལས་ཐ་ལྷན་ཀྱི་ལྷོ་ལ་ཁས་ལེན་གྱི་དོན་དམ་པས་ནི་དེ་གང་ལ་ཡང་
མི་གཙན་ཏེ། ཁྱི་རྒྱུ་དྲ།

དེ་ནི་མི་ལ་དང་གཞུགས་ལ་མེད། །དེ་གཉིས་བར་ནང་མི་གནས་ཏེ།

གང་དྲ་དེ་ནི་གནས་འགྱུར་བ། །དེ་ཡོད་མ་ཡིན་དེ་མེད་མིན།⁷⁴

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པའི་།

ཁ་ཅིག་མིག་གི་དོར་ཆེར་ཚུལ་གྱི་ཚྭ་མ་ལུ་མེད་ནས་འཁོར་བར་གྱེད་དོ་སྙམ་དུ་
མེས་པ་དྲེད་གཤམ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༥༩ མིལ་ནི་འོད་རླངས་མི་ཤིག་ལ། དབང་པོ་མིན་ཕྱིར་དབང་གཞན་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཨིཤ་ཨི་ཨོད་ཟེར་དང་རྒྱལ་པར་ཨི་ཤིགས་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པ་དེ་མྱིར་
 དབང་པོ་གཞན་པ་ཞིག་ཏེ། རི་རྩུབ་རྩུབ་པས་ཀྱང་རྒྱ་བག་ཤིང་པོ་ན་འདྲུག་པ་ཆོས་ལ།
 ཡིད་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་དབག་ཆད་རྩོད་གིས་བསྐལ་བ་དག་ཀྱང་གིས་མོད་གྱི། དེ་དག་ཨོད་
 ཟེར་དང་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཨིཤ་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་ཨོད་ཟེར་དང་
 རྒྱལ་པར་ཨི་ཤིགས་སོ། །ཤལ་ཏེ་དེ་རྩུབ་ཨིཤ་གི་དབང་པོ་ཨོད་ཟེར་དང་རྒྱལ་པ་མ་
 ཡིན་ན། ཨོ་ན་རི་རྩུབ་ཀྱི་ལ་དང་འདྲུག་པ་དག་ཟུན་ཆོད་ན་ཨིཤ་དག་ལས་རྩོན་མ་རྩུབ་
 འབར་བ་འཕྱུར་བར་རྩུབ་ཞིག། དེ་དེ་མྱིར་བསྟན་པ།

མཆན་མོ་ཐུ་བའི་མིག་འབྲས་ལྟར། །དབར་པོ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་བྲལ་གི། ལུ་མཁོང་ན་མཚོན་མོ་རྒྱ་ཤར་མཁའ་ཁྱིམ་གཤི་འབྲས་ལུང་དང་ཤར་གྱི།
དཔལ་པོ་ཞི་མི་ལྷན་ཉེ། དེ་ཞི་ཤུན་དྲ་མེད་པ་མིན་པ་འདི་ལྷིང་རྩོ། དེ་འདི་ལྷིང་རྩོམ་པལ་

73 ལྷ་དྲུག་། དེ་ཅིང་། ལྷ་མ་ཐང་།

74 ལྷ་འདི་གང་ལས་དངས་རིས་མ་བཟུང་།

རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ།

༥༥ མིག་ནི་བདེ་སྐྱབས་བདག་ཉིད་མིན། །དཔེ་པོ་ཡིན་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱངས་ཅན་དག་མིག་ནི་བདེ་བ་དང་ཐུག་བཟུལ་དང་གཉི་མཉམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་མཐོང་ན་བདེ་བ་སྒྲུབ་ལ། དེ་ལས་བརྒྱལ་བ་
དག་ལ་ཐུག་བཟུལ་དང་གཉི་མཉམ་སྒྲུབ་ཞེས་ཟེར་བས། དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་འདི་བཤད་
དེ། མིག་ནི་བདེ་བ་དང་། ཐུག་བཟུལ་བ་དང་། གཉི་མཉམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྒྲུབ་བྱ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མིག་དེ་ཡོད་པའས་
མེད་པའས། རྒྱལ་པོའས་མི་རྒྱལ་པོའས། གང་ཡིན་ཡང་ཏུང་སྟེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔེ་པོ་དང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཏེ།
ཉི་མ་བྱ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་སྒྲུབ་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཏེ།

ཁ་ཅིག་མིག་ནི་བསམས་ཅད་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། བཟུང་བ་བྱ་བ་བསམས་ཅད་ལ་
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཏེ་སྒྲུབ་བྱ་བཞིན་ཏེ། འདི་བརྒྱད་པར་བྱ་སྟེ།

མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྤང་མིན་ཏེ། །ཡོད་ཕྱིར་དེ་འབྲས་ལ་སྐྱབས་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་མིག་དེའི་འབྲས་བྱ་ལ་
སྐྱབས་པ་བཞིན་ཏེ་རང་གི་གནས་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་ཡང་དེའི་ཁོངས་ན་འདུག་པས་
བསམས་ཅད་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་སོ།།

༥༦ ཡང་ན་མིག་ནི་ཀྱན་འཁྲོ་མིན། །གཞན་དོན་ཉིད་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་ན་མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་འཁྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་
ཡིན་⁷⁵པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཏེ། བྱངས་ཅན་དག་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་
པའི་སྒྲུབ་བྱ་སྟེ། མིག་ལ་སྐྱབས་པ་ནི་དེའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་འདོད་དོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
དཔེ་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པ་ནི། གཞན་དག་ལ་ཕན་པའི་དོན་
གྱི་ཕྱིར་མཛོན་པར་སྐྱབས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་བསམས་ཅད་ཏུ་འཁྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།
མིག་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཏུ་མཛོན་པར་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་བསམས་ཅད་ཏུ་འཁྲོ་བ་མ་ཡིན་

ན་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བསམས་སོ།⁷⁶ ཡང་ན་མིག་ནི་ཀྱན་འཁྲོ་མིན།

གཞུགས་དམིགས་འཕྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞུགས་བཞིན་དེ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་ན་མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་འཁྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་དམིགས་པར་འཕྱར་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །རི་ལྗང་མིག་ནི་གཞུགས་དམིགས་
 པར་འཕྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་དམིགས་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས།
 དཔེར་ན་གཞུགས་ནི་གཞུགས་དམིགས་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཏུ་འཁྲོ་
 བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། མིག་ཀྱང་གཞུགས་དམིགས་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཀྱན་ཏུ་འཁྲོ་བ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ།

ཁ་ཅིག་ན་རྟེ། མིག་ནི་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཆེས་ཆེན་པོ་དག་གིས་
 ཟིལ་གྱིས་གཙོན་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

«༢ མིག་ནི་མེ་དང་ལྗན་མ་ཡིན། དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ཐུགས་སོགས་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་སོ། ཁ་ཅིག་མིག་ནི་འཕྱར་བ་ཆེན་པོ་བཞིན་རྒྱ་ལས་ལྷང་བ་ཡིན་ཡང་
 མེད་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ལྷན་ཏུ་མེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་།

འཕྱར་ཆེན་དང་སོགས་བདག་ཉིད་ནི། མེ་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་ཏེ། མིག་འཕྱར་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་ལྷང་བ་གཞུགས་དང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི། མེ་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷན་གྱི་
 དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་སོ།

གངས་ཅན་དག་ཡིད་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་རྩ་པོ་དག་ནི་ཡུལ་དང་ལྷན་ནས་
 འཛིན་པར་འདོད་དེ། འདི་ལྗང་མིག་ལ་སོགས་པའི་འབྱུག་པ་ནི་གནས་ནས་ཕྱིར་ལྷན་
 འཕྲིན་ནས་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དགག་པའི་ཕྱིར།

«༣ མིག་ནི་ཡུལ་དང་ལྷན་མ་ཡིན། དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་དང་།

རྒྱན་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན།

76 འདིར་དང་གསལ་ཏུ་སྐབས་འགར་ཡང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས། ཞེས་ཆ་བ་མཛད་པ་པོ་ལ་ཆེ་མཐོང་ལྟ་བུའི་ཆིག་
 ལྷང་ལ། འདིའི་སྐར་གྱི་དབྱེད་པ་རྩོན་སྒྲེང་ཏུ་བྱས་པར་གཟིགས།

ཞེས་བྱ་བར་སྐྱུ་མོ།

ཆོས་མཛན་པ་པ་དག་ན་ཏེ། མིག་དང་རྒྱ་བ་དང་ཡིད་ནི་ཡུལ་མ་ཕྱད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་དང་རྒྱ་བ་ནི་ཐག་རིང་པོས་བསྐལ་བའི་གཞུགས་དང་སྐྱ་ཡང་འཛིན་ལ། ཡིད་ཀྱང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ཐག་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་དོན་རྒྱུས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་དང་སྐྱེ་དང་ཡུལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཡུལ་ཕྱད་པ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་ཆེར་བ།⁷⁷ དེ་དག་གི་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།

༥༩ རྒྱ་ཆོགས་ཡུལ་ཕྱད་འཛིན་མི་འདོད། །ཕྱི་དོན་མཛོན་སྐྱུ་མ་འཛིན་ཕྱིར་དང་།

འདས་དང་མ་འོངས་མི་འཛིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུ་མོ། རྒྱ་དང་སྐྱེ་དང་ཡུལ་གྱི་དབང་པོ་དག་ནི་ཡུལ་ཕྱད་པ་འཛིན་པར་མི་འདོད་དེ། ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་མཛོན་སྐྱུ་མ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་དང་སྐྱེ་དང་ཡུལ་གྱི་དབང་པོ་དག་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་མཛོན་སྐྱུ་མ་འཛིན་པ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་ཕྱད་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་མ་འོས་པའི་སྒྲོན་བསལ་བའི་ཕྱིར།

༦༠ བསྐྱུ་དང་འབྲ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་ལ་སོགས་པས་མ་འོས་མིན།⁷⁸

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུ་མོ། །དེ་བཞིན་ཏེ།

མིག་རྒྱ་ཡིད་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ། །ཡུལ་དང་མ་ཕྱད་འཛིན་མ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།

༦༡ རྩ་བ་རི་ལྟར་རྒྱས་བཤད་པས། །ཉན་དང་སྒྲོམ་དང་ལུང་བ་དང་།

77 ཆོས་མཛོན་པ་མཛོན་གྱི་བཤད་བ། གནས། ༡ ལྷོག ༤༤ བོག ༤༤བ། མཛོན་བ། གྲུ་ཐད་ཏེ་བྱུང་བ་ལྟར་ལགས།

78 ལེགས་བྱུར་རྩ་བར་འདིའི་མཐུག་ཏུ་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱུ་མ་གཉིས་སྐྱུ་མ་ཉེ་དེར་ལྷོག་ཨང་ཐདས་ ༦༡ དང་། མིག་རྒྱ་ཡིད་གྱི་ཞེས་པའི་ཞོད་ཏུ་རྒྱ་བ་པ་དང་པོ་གཉིས་བསྐྱུ་མ་ཉེ་དེར་ལྷོག་ཨང་ཐདས་ ༦༡ ཏུ་བྱས་པས་འདིའི་ཐད་གྱི་རྩ་ཆེག་ལ་ལེགས་བྱུར་དང་ཐོད་འབྱུར་གཉིས་དབང་བྱེད་པར་ཆེ་ཚུལ་ཡོད།

ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བསགས་པ་དག⁷⁹། རིས་པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ཉམ་ཉམ་བ་དང་། ཉམ་བའི་སྒོ་དང་། ཉམ་བའི་ཐུ་དག་མིག་དང་། ཉམ་བ་པོ་
དང་། ཡིད་ལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་
སྒོ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲ་ཡང་དེ་དག་གི་དབང་པོ་དང་། བདག་དང་། ཡིད་ལ་ཡོད་པར་མི་
རིགས་པར་དགག་པ་མཚུངས་པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་བྱའོ།།

༤༩ རྒྱ་དང་བྱི་དང་རྩ་དང་རེག །དགག་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ།།

མཁས་པས་གཞུང་འདི་སྒོ་དག་གིས། །ཅི་རིགས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ཉམ་གཞུགས་མིག་དང་ཉམ་བ་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་རིགས་
པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྒོ་དང་རྒྱ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། བདག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་
མི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དང་རྒྱ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་
དགག་པ་མཚུངས་པར། མཁས་པས་ཚུགས་སྤྱུང་བ་མེད་པའི་སྒོ་དག་གིས་ཅི་རིགས་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཁ) ཆེར་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དེ་བདེན་དུས་དགག་པ།

དེ་ཉམ་རེ་ཞིག་གཞུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྟགས་ནས་ཆེར་བའི་ཕྱང་པོ་ཡང་བརྟག་
པར་བྱ་ཞེ།

༥༠ ཆེར་བ་དོན་དམ་ཉིད་ཏུ་ན། །ཚུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་མི་རིགས།།

རྣམ་ཤེས་མཚུངས་པར་ཐུན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་པ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། པ་རོལ་པོ་དག་ཆེར་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་ཚུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་
པ་གསུམ་ཏུ་འདྲི་དོ། །ཆེར་བ་དེ་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་ན་ཚུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་
མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་
སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཆད་མ་ཉེ་བར་སྒྱུར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་དང་
མི་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྒྲུབས་པར་བྱགས་པའི་གནས་

79 གསལ་བ་དག་པེ་ཅིང་། རྒྱ་དང་བྱ།

སྐབས་ན་⁸⁰ཡང་རེ་ཞིག་བདེ་བ་དང་ཐུག་བཅུལ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་བཅས་ཆད་འགགས་པ་འདི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འདི་གནས་སྐབས་ན་ལྷ་མོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཀྱང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོར་བ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་ས་ཐོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།⁸¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཆོར་བ་འདི་ཁྱད་པར་དག་གྱུར་དགག་པ་འདི་ཕྱིར།

༤༤ བདེ་བ་ཡན་འདོགས་མི་འདོད་དེ། །རིག་ལས་ཐུང་ཕྱིར་དེ་གཞན་བཞིན།།

ཐུག་བཅུལ་གཞོད་པ་འདི་བདག་ཉིད་མིན། །གཏན་ཆེགས་བཟུན་པས་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ཐུས་ཏེ། བདེ་བ་ནི་ཡན་འདོགས་པ་འདི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐུག་བཅུལ་ནི་
 གཞོད་པ་འདི་མཆན་ཉིད་ཡིན། ཐུག་བཅུལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་
 གཉི་གཉི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་རྩ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ལས་
 ཐུང་བ་འདི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་འདི་ཆོར་བ་བཞིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་ཀྱང་བདེ་བ་ཉིད་
 གི་འགའ་ཡང་མེད་ལ། གཅིག་ཀྱང་ཐུག་བཅུལ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་། གཉི་
 གཉི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གང་ན་ཡང་མི་སྒྲུང་བ་འདི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མེད་པ་ཟད་པ་གཏན་
 གུ་བདེ་བ་མ་ཡིན་ནས་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ཐུ་ནི་⁸²རྣམ་པར་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ཐུང་བ་
 བཅས་ཆད་དང་བུལ་བ་རྩ་བོ་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་བ་སྟོད་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་བདེ་བ་ཉི་བར་གདགས་པ་ནི་འཁོར་བ་འདི་ཐུག་བཅུལ་བཅས་ཆད་དང་
 བུལ་བ་འདི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

༤༥ ཐུག་མིན་བདེ་མིན་མི་འདོད་དེ། །འབྲས་བུ་མེད་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐུག་བཅུལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཆོར་བ་ཡང་། དེ་ནི་རྩ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལས་གཞན་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་ཉི་བར་བཞག་གོ། །གང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་
 མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་བཅས་ཆད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །
 མེས་དང་མེས་ལས་ཐུང་བ་འདི་རྩ་བོ་ཕྱིས་མེས་ཡོད་པས་ཆོར་བ་དག་གྱུར་ཡོད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱིར།

80 མ་དཔེར། ག་ཐུ་མེད་མེད་པེ་རྣམ་ཀྱང་ཐུང་བ་ལྟར་བཟུན།

81 ཐུང་འདི་ནི་ཐུང་ས་རྩ་འཛིན་ན་མ་བྱུང་།

82 དེ་ནི་ པ་ཅིང་། རྣམ་པར་།

རྣམ་ཤེས་རྩ་ལོ་ཉིད་ཀྱང་ནི། འདག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ལྟམ་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྩ་ལོ་ཉིད་འདག་པར་ཡང་འོག་ནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཕྱིར། ཆོར་བ་རྣམ་གཞུང་གི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དག་པ་ན་⁸³སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་དག་པ་བྱས་པ་ཡང་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པར་འཁྲུག་ཏེ། བ་རྩ་ལྱི་རྒྱལ་པོ་པམ་ན་དེ་དེ་དམག་ཀྱང་པམ་པར་མཛོན་པ་བཞིན་ནོ།

ག) འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཉིས་ཆོར་བ་དང་འབྲུབ་པར་ཤེས་དགོས་པ།

༤༤ འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་གཉིས་དག འདེམ་ནི་རྣམ་པར་བཤད་ལྟར་ཏེ།

མཁས་པས་གཞུག་བློ་དག་གིས། ཁེ་རིགས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དག་དག་པ་ཡང་། ཆོར་བ་བཀག་པ་དེས་དེ་དང་འབྲུབ་པར་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་ཀྱང་རྩ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འདུག་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་། སྒྱུད་མོས་ཆལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞིན་ནོ། འདེ་བཞིན་ཏུ་མཆོངས་པར་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་རྩ་ལོ་ཉིད་པོ་ཕྱང་པོ་བཞིན་ནོ།

ད) རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟམས་ཏེ་དེ་བཞིན་དཔྱད་དག་པ།

༤༥ རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་ཉིད་ཏུ་ན། འདུ་ཤེས་པོ་རྣམ་རིག་དཔྱད་ཉིད་མིན།

དམིགས་དང་བཅས་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་བཞིན། ཡང་ན་འཇིག་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་ཉིད་ཏུ་ན་དཔྱད་པོ་སྤྲོད་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་དཔྱད་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཕྱིར་དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་འཇིག་པ་དེ་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན་ནོ། འདུ་ཤེས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དཔྱད་པོ་སྤྲོད་པ་དེ་ཕྱིར་དཔྱད་པོ་འདུ། ཡང་ན་འདི་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་རྣམས་གནས་པ་དེ་ཕྱིར་དཔྱད་པོ་སྟེ། གཞུགས་ལ་སྤྲོད་པ་དག་ལོ། འདེ་སྤྲོད་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་སྟོན་ནས་རང་གི་རྩ་ལོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་དེ་རྩ་ལོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།

83 བཀག་པ་ན། བེ་ཅིང་། ལྟར་བང་། དག་པ་བར། ཆོ་ནི།

ཅ) ཕྱང་པོ་བཀག་པ་དང་འབྲ་བར་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་བརྟན་པ།

ཕྱང་པོ་བཀག་པ་དང་འབྲ་བར་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་གྱང་བརྟན་པ་ནི་ཕྱིར།

༤༥ ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམ་དབྱེད་པ་ནི། །རྒྱུ་བ་པ་རི་སྐད་བརྟན་པ་དེས།།

ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁམས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དེ། དབར་པོ་བྱུག་དང་། ཕྱལ་བྱུག་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བྱུག་པོ་དག་གོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་བཙུག་ཤིས་ཏེ། མིག་ལ་སྐྱེ་བ་བྱུག་
དང་གཞུགས་ལ་སྐྱེ་བ་བྱུག་གི་བྱེ་བྱག་ལས་སོ། །དེ་དག་གྱང་འདུས་པ་ནི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར། རྒྱུ་བ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་རི་སྐད་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་རྣམ་
ཐར་བརྟན་པ་བཞིན་ནོ།⁸⁴

ཀྱེ་རྒྱུ་བ་ཏུ་གདགས་པ་ནི་དཔེས་པོ་ཙམ་ཏུ་ཉི་ཡོད་དེ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་རི་སྐད་ཏུ།

མིད་གསུམ་བཏགས་པ་ཉིད་ཙམ་སྟེ། །དཔེས་པ་ནི་རྩ་ཡོད་མ་ཡིན།།

བཏགས་ལ་དཔེས་པ་ནི་དཔེས་ཉིད་ཏུ། །བཙུག་རྣམས་ནི་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད།⁸⁵

ཙམ་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ།

གཞུགས་ནི་དབྱ་བ་རྣམས་པ་འབྲ། །རྣམ་པ་མཐུ་བར་དག་དང་མཚུངས།།

འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་རྒྱ་འབྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྩ་ཡོད་བཞིན།།

རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་རྒྱ་བྱ་བ་ཞེས། །དེ་ཉིད་གཞིགས་པས་བཀའ་སྐུལ་ཏོ།⁸⁶

ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱ་བྱ་བ་ནི།

༡) ཕྱང་པོ་གསུམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག

འདིར་སྐྱེས་པ། ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ནི་དོན་དམ་པར་རྩ་བ་ཉིད་ཡོད་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཕྱིར་རོ།
འདི་ན་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་ནམས་མཁའ་མེ་རྟོག་བཞིན་ནོ། །ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་

84 གོང་ཏུ་གོག་ ༥༤ བྱུ། རྒྱུ་བ་པ་ཙམ་ཡོད་དགག་པ་ནི་བདེ་བྱ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས།

85 ཕྱང་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་བ་པ་ལ་བཞུང་།

86 ཕྱང་པོ་འཛིན་པ་ལ་གསུམ་ལྟར་ན་ཉིན་ཙམ་སྟེ་པ་ནི་མཛོད་རྣམས་འཛིན་ལ། རང་པོ་འཛིན་པ་ལ་འདུས་ཏུ་ཉི། རྟེ་
དགེ་ ༧༦ བཀའ། མདོ་སྟེ། །ཁ་འཛམ་དབའ་རྣམས་པར་རྩ་བ་པ་ནི་མདོ། གོག་ ༡༡༧ བཟ་ནང་བཞུགས།

ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་དག་གསུམ་པོ་འདི་དག་
ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་
པའོ།⁸⁷ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་བྱང་པོ་དང་། སྟེ་མཆོད་
དང་། ཁམས་རྒྱམས་ནི་རྩ་བའི་ཉིད་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འདུས་བྱས་ཡིན་ནམ། འོན་
ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་
མཆོད་ལས་གཞན་པའི་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་པར་
བྱེད་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་མེད་རོ། །སྟེ་བའི་སྟེ་བ་དང་། གནས་པའི་གནས་པ་དང་། འཇིག་
པའི་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཡང་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། སྟེ་བ་ནི། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་པ་
བྱའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་པར་བྱེད་པ་ཡང་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་
མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྲན་སོ་བྱམ་པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་
པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་པ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་སོ་བ་བྱམ་པའི་མཆན་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བར་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འདུས་མ་
བྱས་ཡིན་ན་ནི། དེ་དག་ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་མ་
མཁའ་ནི་འདུས་བྱས་གང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མ་མཐོང་རོ། །

གཞན་ཡང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་སྟེ་བ་དག་ན་རེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་སོ་སོར་རེས་པའི་མཐུ་བསྟེད་
པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་ལ། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་གང་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་
ཡིན་ལ། རྒྱ་ཅིག་མ་ཐུ་མ་⁸⁸ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་གནས་པ་ནི་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
ཅིག་མ་ཐུ་མ་དང་མི་འབྲུག་པར་རྒྱས་ཤིང་བྱུང་བ་ནི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེར་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་དག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་

87 མདོ་ལྷན་འདི་རྩ་མ་བཞུང་།

88 -ཐུ་མ་ པེ་ཅིང་། རྒྱ་མ་བུ་།

པར་འཕྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་ན་རེ། རྩོན་མ་ལྷོ་བ་ལས་ལྷོ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ལོ་གནས་པ་ནི་གནས་པ་ཡིན། གནས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་འཕྲུར་བ་དང་ན་
བ་དང་རྟེན་ས་པ་དང་འགག་པ་ནི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གྲང་ན།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདུས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ཏུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་དག་མི་སྤྱིད་དེ།
རིམ་གྱིས་འཕྲུར་བའི་ཕྱིར་དང་མཆན་ཉིད་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
རྟེན་⁸⁹། སྐྱེ་བ་པ་དག་གྲུང་མི་སྤྱིད་དེ།⁹⁰ རི་རྩུར་ཞེ་ན། འདི་རྩུར་དཔྱད་པོ་མ་སྐྱེས་པ་
ལས་ནི་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མེད་
ལ། དཔྱད་པོ་གནས་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྲུས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་མེད་དོ། དཔྱད་པོ་ཞིག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་
འདུས་བྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མེད་དོ། སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལ་ཡང་
གནས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་ལ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འདུས་
བྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པས། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་འདུས་བྲུས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་བྲུ་བར་མི་རུས་སོ། དེ་རྩུར་དེ་དག་མེས་ཀྱི་མདུན་ཏུ་བཞག་ནས་བཤད་པ།

༤༩ སྐྱེ་སྐྱེ་ལས་འདུས་བྲུས་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །མཆན་ཉིད་མཆན་གཞིའི་ཉིད་མི་རིགས།

འདུས་བྲུས་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱལ་བུའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྲུ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྲུས་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་པས།
ལྷུང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་མཆན་གཞིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། འདུས་བྲུས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བུའི་ཕྱིར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་པ་མཆན་ཉིད་དེ་ལས་
གཞན་པའི་མཆན་གཞིའི་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྲུ་བར་བསམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར།

ལྷུང་མ་རབ་རིབ་མར་མེད་དང་། །སྐྱེ་མ་ཐུལ་པ་རྩུབ་དང་།

མི་ལས་སྐྱོག་དང་སྐྱོན་ལྟ་བུར། །འདུས་བྲུས་དེ་རྩུར་བཞུ་བར་བྱ།⁹¹

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལྷུང་པ་ཡིན་ནོ།

གང་དག་དཔྱད་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་ར་པོ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་

89 + མ་དཔེར། ཕྱིར། ཞེས་པ་ལས་རྒྱལ་བུའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་བཞིན་བརྒྱན།

90 མ་དཔེར། མི་སྤྱིད་དོ། ཞེས་རྒྱལ་བུའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་བཞིན་ལྟ་བུར་བཞུ་བར་བྱ།

91 ཕྱི་དགེ་ ༡༤ བཀའ། བེར་ཕྱིན། རྒྱལ་བུའི་ཕྱིར། ལ་རྩུར་བཞུ་བར་བྱ། བེག་ ༡༩༡ བལ་

ཕྱིར་རོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་མོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ནི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་
མེད་དེ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གྱང་མ་གྲུབ་སྟེ།

༡༠ དངོས་རྒྱམས་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར། །རྩ་བ་ཉིད་ཡོད་ཉིད་མི་འདོད།།

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། རྩ་བ་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ཐ་ཆེད་གྲོ།

དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་དོན་མ་གྲུབ། །དོན་འགལ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྒྱམས་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། བ་རྩ་ལ་པོ་དག་གི་གཏན་ཆེགས་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
དེའི་དོན་དབྱེ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ།།
གཏན་ཆེགས་དེའི་དོན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་མོགས་པ་རྩ་བ་ཉིད་
མེད་པ་དག་གྲུབ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཡོད་པར་མཐོང་བ་འདི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་དེ་གཏན་
ཆེགས་ཀྱི་དོན་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །རྩི་ལྟར་མཆན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་
འདི་བཤད་དེ།

༡༡ ས་ཡི་མཆན་ཉིད་ས་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མཆོན་མི་རིགས།།

ལུས་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །མེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་རིགས་པ་ཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཅིག་པ་ཉིད་འགོག་སྟེ། ས་ཡི་མཆན་ཉིད་ནི་ས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་
མཆོན་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་དཔེར་ན་
མེའི་མཆན་ཉིད་མེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མཆོན་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་ཉིད་
ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་གྲུབ་པ་འདི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩི་ལྟར་ཁོད་ཀྱིས་
རིལ་བ་ལས་སྒྲོབ་མར་རམ། སྒྲོབ་མ་ལས་མཁན་པོར་མཐོང་རམ་ཞེས་རིལ་བ་ཐོགས་
པ་འདི་སྒྲོན་ནས་སྒྲོབ་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པ་འདམ། སྒྲོབ་མ་ཁོད་པ་འདི་སྒྲོན་ནས་མཁན་པོ་ཡིན་
པར་མཆོན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འདིར་ནི་ས་ཉིད་ཀྱིས་ས་ཡི་མཆན་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་མཆོན་པར་
མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ས་ཉིད་ལས་ཐོགས་ཤིག་ན་གང་གིས་དེ་
མཆོན་པར་བྱེད་པ་འདི་སྒྲ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀྱང་།

༡༢ སྒྲ་བ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །ནོག་དང་སྒྲོག་གལ་མོགས་མི་འདོད།།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོས་བརྟག་ཡིན། འདེམ་ན་པོར་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཞིན།
 ཞེས་བྱ་བ་མ་ཞི། བ་དང་པ་ཉིད་འགྲོག་ཞེ། སྒྲུང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་སྒྲུང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱག་
 དང་རྒྱག་གཤམ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་མཆན་པར་མི་འདོད་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོས་
 བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འདེམ་ན་པོར་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཞིན་ནོ། སྒྲུང་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱ་བ་ཞི། སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་ཉེ་ཉེ་ལ་སྒྲུབ་པ་རྒྱག་མི་མཐུན་པ་དག་གིས་སྒྲུང་
 པ་ཉིད་དོ། སྒྲུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུང་གི་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཉིད་རྒྱག་དང་། རྒྱག་གཤམ་
 དང་། མཐུག་མ་དང་། རྒྱག་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་མཆན་པར་མི་འདོད་དེ།
 གཤམ་ཏེ་སྒྲུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་སྒྲུང་གི་རྒྱས་གཉིས་བ་དང་པ་ཡིན་ན། ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱི་སྒྲོས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འདེམ་ན་པོར་བྱའི་མཆན་ཉིད་
 མཆན་པར་མི་ཐུས་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལ་རང་གི་སྒྲེ་བ་དག་ན་རེ། མཆན་གཞི་ལས་མཆན་ཉིད་བ་དང་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་མཆན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འདེམ་ན་པོར་བྱའི་སྒྲོས་བརྟག་པོར་
 མཆན་རྒྱུས་བ་དང་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ཡིད་བཤད་པ།

༥༩ གཅིག་ན་རྒྱ་རྒྱུ་མཆན་ཉིད་ཡིན། འདེམ་ན་པོར་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ཞི། མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན། མཆན་གཞི་ནི་གང་།
 མཆན་ཉིད་གང་ཞེས་བ་སྒྲུབ་གང་གས་པ་ཡང་མེད་དོ། ཡང་ན་མཆན་གཞི་གཅིག་ཁོ་
 གས་སམ་མཆན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་གས་འབྱུང་བས་གཉིས་སྒྲོས་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲུབ་ཏུ་
 འབྱུང་རོ།

བྱེ་བྲག་པ་དག་ནི། མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་བ་དང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ། འདིས་
 མཆན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ཡིད་འདི་བརྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ།

གཞན་ན་རྒྱ་རྒྱུ་མཆན་ཉིད་ཡིན། གཞན་གྱིས་གཞན་ཉིད་མི་མཆན་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ཞི། མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་བ་དང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཤམ་ཏེ་གཞན་གྱིས་
 གཞན་མཆན་པར་བྱུང་ན། རྒྱག་གཤམ་ལ་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་མཆན་པར་འབྱུང་
 པ་དང་། མཆན་གཞི་མ་སྒྲོས་པ་འཕྲུལ་ཞིག་པ་ན་ཡང་མཆན་ཉིད་དམིགས་པར་འབྱུང་
 བས། དེའི་ཡིད་དེ་རྒྱུ་མཆན་གཞི་ལས་མཆན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་བ་

དང་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལ་མཚན་⁹²ཉིད་དང་བཅས་པ་ཞིག་གསུམ་
 མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཁྱད་ན། གཤམ་ཏེ་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་
 ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་པར་འགྲུར་ལ། ཡང་དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་
 པར་འགྲུར་⁹³བས་བྱག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཏུ་འགྲུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
 ན་ནི། དེ་སྟར་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་གཏན་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྲུར་ཏེ། བས་མཁའ་མེ་ཉྱག་
 ལ་སྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ།
 དེ་ལ་འདིར་བྱངས་ནི། སྤྱི་དེ་དེ་ཉིད་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། གང་
 ཆོས་གང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་མཚན་ཉིད་མཛན་
 པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འགའ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ།⁹⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སྟགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

འཛིག་རྟེན་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད།⁹⁵

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཇི་སྟངས་ཀྱང་བྱུངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

དབྱེ་མའི་སྟེང་པའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གོ་འབར་བ། བས་པོ་ལྷ་བ།

༧) ཕྱང་སྟགས་འགྲོ་འོང་དང་ཐུན་པས་རྟོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག

འདིར་སྒྲུམ་པ། ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་དག་ནི་རྟོན་དམ་པར་མཚན་
 ཉིད་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།⁹⁶ དེའི་ཡུལ་ལ་བ་སྟངས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་བྱ་བ་མི་སྟེ་སྟེ། མ་
 གཤམ་གྱི་བྱ་བ་འགྲོ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟེ་སྟེ་ལ་ནི་དེའི་ཡུལ་ལ་འགྲོ་འོང་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སྟགས་པའི་བ་སྟངས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟམས་ལ་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན།

འདིར་བཤད་པ། གཤམ་ཏེ་མ་བཟགས་ན་བྱགས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་ཏུ་འགྲོ་

92 + ཉིད་འདི་མཚན། བེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐང་།

93 མ་དཔེར། མཚན་ཉིད་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་པར་འགྲུར། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྒྱུ་བཞིན་བཙམ།

94 མདོ་ཡུང་འདི་འཛུལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྟོན།

95 ཕྱང་འདི་ལེགས་ཐུན་གྱིས་ཤེས་པ་བསྟན་མེད་(སྟག ༧༥བཤ)བྱངས་མོད། བྱངས་རྩམ་འཛིན་མ་མཛད། ཆིག་
 རྒྱུ་འདི་གཉིས་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྒྲིབ་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བའི་རྒྱུ་ལྟེ། སྟག ༡༥༥ བལ་རྒྱུ། ༧ བར་བཞུགས།

96 + དེའི་ཡུལ་བ་སྟངས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་གང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་ནི། རྒྱུ་ཐང་།

བ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་མ་རྒྱུད་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཡུལ་བ་ལ་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྒྱལ་
འབྱོར་བ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་པོ་འདི་མ་རྒྱུད་ལ་བཞེན་ཏེ་
རྒྱལ་པར་དཔྱོད་པ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་འགྱོ་བ་ལ་སྐྱེས་པར་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི།
གཏན་ཆེགས་གྱི་དོན་མ་ཡུལ་པ་ཉིད་དེ། འདི་རྒྱུད་དོན་དམ་པར་དེའི་ཡུལ་ལ་གཏན་
ཆེགས་བྱས་པར་ཅན་གྱི་མ་རྒྱུད་ཡོད་པར་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་རྒྱུད་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་འགྱོ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལྷུང་ན། དེ་སྤང་བའམ་མ་སྤང་བའམ་བཟོས་པའི་
ལམ་ལ་ཡོད་པར་འཇུག་གྲངས་ལྟོ།⁹⁷ དེ་ལ་རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་དག་
མ་སྤང་བ་ལ་འགྱོ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༥༩ མ་སྤང་བ་ལ་དོན་དམ་ཏུ། །འགྱོ་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ།

ལམ་ཡིན་ཕྱིར་དང་འགྱོ་མེད་ཕྱིར། །དཔེར་ན་མ་འོངས་ལམ་བཞེན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགྱོ་བའི་བྱ་བ་མངོན་པར་མ་ཡུལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེག་གི་རྣམ་མཛོ།
ཐུངས་ཅན་དག་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་ཆས་ཆེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེགས་གྱི་འཇུག་པ་མངོན་
པར་གསལ་བའི་ཆེ་ན་མ་སྤང་བ་ལ་འགྱོ་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་ནི་མངོན་པར་
གསལ་བ་བཀའ་པས་འགྱོ་བ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་ཟད་དོ།

འདིར་སྐྱེས་པ། མ་སྤང་བ་ལ་ནི་འགྱོ་བ་མེད་དེ་དེར་འགྱོ་བའི་བྱ་བ་མ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤང་བ་ལ་ཡང་འགྱོ་བ་མེད་དེ། འགྱོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོས་པ་
ལ་ནི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་འཇོག་པ་དང་། འདེགས་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
དེ་ལ་ནི་འགྱོ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༥༩ བཟོས་ལ་དོན་དམ་ཉིད་ཏུ་ན། །འགྱོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྤང་དང་མ་སྤང་མ་གཏོགས་པར། །བཟོས་པ་རྣམ་ཏུ་མེད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བཟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤང་བའམ་མ་སྤང་བའམ། གང་ཅུང་ཟད་
ནི་མ་སྤང་བ་ཞིག་ཡིན་ཐུང་ན། གཉི་གཉི་དོན་ཡང་བཞུག་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཏེ་གཉི་གཉི་

97 འདིར་འགྱོ་འོང་བརྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤང་བ་དང་། མ་སྤང་བ་དང་། བཟོས་པའི་ལམ་གསུམ་གང་ལ་འགྱོ་
བ་ཡོད་མེད་བརྒྱུ་པ་ནི། ཅེས་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་བཞེན་ཏུ་རྒྱུད་ལ། ཁྱད་པར་ནི་
འདིར་ཞུགས་གཉིས་པ་མ་སྤང་བ་བྱེ་སྐྱེའི་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞེན་ཏུ་ཐུངས་ཅན་རྒྱུ་ཏུ་མཐུས་པ་
མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས། མ་སྤང་བ་ལ་འོང་འགྱོ་བ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལྟོ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རོ།

བདག་ཉིད་ཀྱི་བཟོམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་ཡང་གང་ནས་རྒྱུ་པ་བཞེག་
པ་དེ་ནི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། གང་ཏུ་རྒྱུ་པ་འཛོམས་པ་དེ་ནི་མ་སྤང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་
ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞུང་པ་གང་བཟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་
པས། དེའི་ཕྱིར་བཟོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མི་འབྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་བཟོམ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤང་བ་ཉིད་དམ་མ་སྤང་བ་ཉིད་ཏུ་བ་སྟེད་
གདགས་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༥༭ བཟོམ་པ་སྤང་དང་མ་སྤང་བར། །བརྒྱུད་པ་མིན་ལའང་འགྲོ་མེད་དེ།

ལམ་ཡིན་ཕྱིར་ན་འདས་པ་བཞིན། །ཡང་ན་མ་འོངས་ལམ་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྒྲོའི་སྒྱུད་ལུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ན་ནི་དེས་⁹⁸ན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་
མི་རིགས་ཏེ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ལམ་དག་བཞིན་ནོ།

འདིར་སྒྲུས་པ། འགྲོ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་དང་ཐུན་པའི་བ་སྟེད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་དེས་དེ་དང་ཐུན་པའི་བ་སྟེད་མེད་
དེ། རི་ཁོང་གི་ཏུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བ་སྟེད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ལ་ནི་དེས་
དེ་དང་ཐུན་པའི་བ་སྟེད་ཡོད་དེ། །དཔེར་ན་ཅི་ཏུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་
འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཞེ་ན།

འདིར་བཤད་པ། ཅི་ཏུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བ་སྟེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་ན་
འགྲོ་བ་པོ་ལས་འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བརྟག་གུང་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག

༥༨ འགྲོ་མ་གྱུ་བ་ཕྱིར་འགྲོ་པོ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་འགྲོ་མི་འདོད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྤང་བ་དང་། མ་སྤང་བ་དང་། བཟོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་འགྲོ་
བ་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་ཏུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། འགྲོ་བ་
པོ་ཡང་མེད་བཞིན་ཏུ་རྩི་རྩར་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་གང་ཏུ་འགྲོ་ན་ཅི་ཏུ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བ་སྟེད་ཏུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་དེ་འགྲོ་བ་པོའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་
ནས་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྱལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་པོ་དེ་ནི་འགྲོ་

བར་མི་འདྲོད་དོ། ཁ་ཅིག་འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་བྱ་བ་དེ་ཕྱགས་ཀྱིས་འཁྲོ་བར་འདྲོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་།

འཁྲོ་བ་པོ་མིན་པར་འཁྲོ་མི་རིགས། །འཁྲོ་དང་བུལ་ཕྱིར་ཐོན་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། ར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་འཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འཁྲོ་བ་དང་བུལ་བ་དེ་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཐོན་དང་ཕྱི་མ་དག་ལ་དེ་དེ་ར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་འཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་ན་ནི་རི་རྩུབ་འཁྲོ་བ་པོ་ཡིན། འོན་ཏེ་འཁྲོ་བ་པོ་ཡིན་ན་ནི་ལོ་ན་དེ་རྩུབ་ན་འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་འགལ་ལོ། །རྩུབ་བྱངས་ལས་འཁྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་། འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འཁྲོ་བ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་པ་ལ་ནི་འཁྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་། འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པ་དེ་གསུམ་པ་ནི་མེད་པས། དེ་ལ་འཁྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་བྱི་ནའོ། །གལ་ཏེ་འཁྲོ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འཁྲོ་བ་པོ་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ཕྱགས་འདུག་པ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་རྩ་ཞེ་ན། འདུག་པ་པོ་དཔུང་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅི་འཁྲོ་བ་པོ་འདུག་གས་འོན་ཏེ་འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་འདུག་བྱང་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འཁྲོ་བ་པོ་ནི་མི་འདུག་སྟེ། འཁྲོ་བ་དེ་བྱ་བ་དང་མ་⁹⁹བུལ་བ་དེ་ཕྱིར་རྩ། །འཁྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། འཁྲོ་བ་དང་བུལ་བ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡང་འཁྲོ་བ་ལས་ཐོག་པ་དེ་འདུག་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཕྱིར་རྩ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་དེ་གསུམ་པ་ནི་མེད་པས་དེ་དེ་ཕྱིར་འཁྲོ་བ་དེ་¹⁰⁰མི་མཐུན་པ་དེ་ཕྱགས་འདུག་པ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་མ་བྱུང་བ་པོ་ཉིད་དོ།

བྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། གང་འཁྲོ་བ་དེ་བྱ་བ་མ་སྒྲེས་པས་མི་འཁྲོ་བར་ནི་རིགས་སོ། །འཁྲོ་བ་དེ་བྱ་བ་སྒྲེས་པ་ནི་འཁྲོ་བར་འཕྱར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྩས་ལས་གཞན་པ་དེ་འཁྲོ་བ་ཡོད་པས་དེ་དང་ཐུན་པ་དེ་ཕྱིར་འཁྲོ་བ་པོ་དེ་ར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་འཁྲོ་བ་ཁོ་ནར་འཕྱར་ཏེ། སང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པ་དེ་འཁྲོ་བ་དེ་དང་པོ་པོ་དང་འཁྲུག་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱུག་པ་དང་ཐུན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྒྲོ་འཕྱར་སྟེ། ལྟ་དང་སྒྲོ་

99 -མ། ལྟ་དང་ཐང་།

100 འཁྲོ་བ་པོ་དེ། ཐ་ཅིང་། ལྟ་དང་ཐང་།

རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་འདི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཉལ་ལྷན་དུ་ལྷག་པ་དང་ཐུན་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐོ་འབྲུང་
བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྐྱུ་བར་རྩམ་སོ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༥༩ རང་ལས་གཞན་པ་འདི་དོན་འབྲེལ་བ། །འཁྲོ་པོ་སྟུང་པ་འདི་སྐོ་འདི་འདྲོད་།

སྐོ་དང་སྐྱ་རྗེས་འབྲུག་པ་འདི་ཕྱིར་། །དུལ་ཅན་བཞིན་མིན་རྗེས་འཁྲོ་མེད་།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། པ་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པ་འདི་འཁྲོ་བ་འདི་དངོས་
པོ་དང་འབྲེལ་བ་འདི་ཡུལ་ལ་ཉལ་ལྷན་འཁྲོ་བ་དང་ཐུན་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐོ་འབྲུང་ཞེ། སྐོ་
དང་སྐྱ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་འདི་ཕྱིར་། །དཔེར་ན་ཉལ་ལྷན་དུ་ལྷག་པ་དང་ཐུན་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
སྐོ་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ།¹⁰¹ ཞེས་སྐྱུ་པ་འདི་ཆེད་དེས། རང་ལས་གཞན་པ་འདི་དོན་དང་འབྲེལ་
པ་ལ་འཁྲོ་བ་པོ་སྟུང་པ་འདི་སྐོ་འདི་འབྲུང་བར་འདྲོད་དེ། སྐོ་དང་སྐྱ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་འདི་
ཕྱིར་དཔེར་ན་དུལ་གྱི་པ་ཅན་བཞིན་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆད་མ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་
མིན་ཏེ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འཁྲོ་བ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རྩ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་རྩ། །རྩ་
ཉལ་རྗེས་སུ་འཁྲོ་བ་མེད་ཅེ་ན། དུལ་གྱི་པ་དང་དུལ་གྱི་པ་ཅན་དག་གི་དོན་དམ་པར་ན་རྩ་
པོ་ཉིད་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་དང་ཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འཁྲོ་བ་མེད་དོ། །ཀྱན་
རྩ་བ་ཏུ་ནི་འདྲུ་ལྟེད་ཀྱི་ཆོག་མ་ཡུལ་གཞན་ཏུ་འབྲུང་བ་འདི་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ།
འདི་འཁྲོ་བ་དང་ཐུན་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བ་སྟངས་ཅམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདྲུ་ལྟེད་ཀྱི་ཆོག་མ་
དེ་ལས་གཞན་པ་འདི་འཁྲོ་བ་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་འདི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བཟང་
པོ་མ་ཡིན་ནོ།

རང་གི་ལྗེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་ལྷག་པ་འདི་ཆོག་མ་འདྲན་
པ་འདི་སྐྱ་དང་འབྲང་བ་བསྐྱེད་པས་སྐྱར་གི་ཁམས་ཀྱིས་བདས་¹⁰² པས་ཡུལ་གཞན་ཏུ་
སྐྱན་ཆགས་སུ་འབྲུང་བ་ལ་འཁྲོ་ཞེས་བྱ་བར་ཟད་ཀྱི། འཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཁྲོ་བ་པོ་ལས་

101 འདི་འདྲུག་ཏུ། ལེ་སྟར་གཉིས་སུ་གསལ་གསལ་གྱི་གཞུང་ལྷན་མ་དེ་བྱུང་། + ཞེས་སྐྱུ་པ་དུ་ལྷན་སོ་ཞེ་
ན། འདིར་བཤད་པ། རང་ལས་གཞན་པ་འདི་དོན་འབྲེལ་ན། །འཁྲོ་པོ་སྟུང་པ་འདི་སྐོ་འདི་འདྲོད་། །སྐོ་དང་སྐྱ་
རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་འདི་ཕྱིར་། །དུལ་ཅན་བཞིན་མིན་རྗེས་འཁྲོ་མེད་། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་པ་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་རང་གི་
བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པ་འདི་འཁྲོ་བ་འདི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་འདི་ཡུལ་ལ་ཉལ་ལྷན་འཁྲོ་བ་འདི་སྐོ་འབྲུང་ཞེ། སྐོ་
དང་སྐྱ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་འདི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཉལ་ལྷན་དུ་ལྷག་པ་དང་ཐུན་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐོ་འབྲུང་བ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ཡང་དུལ་གྱི་པ་ཅན་པོ་སྟུང་པ་འདི་སྐོ་འདི་འབྲུང་བར་འདྲོད་པ་འདི་སྐོ་འདྲོད་ཀྱི་འདྲོད་།

102 བདས། ལེ་ཅིང་། ལྷན་བདར་།

དོན་ཐ་དད་པར་བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། རྩེ་བའི་བྱུགས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མེ་
ལ་ལོགས་པའི་རྒྱན་བཞེན་པས་འཁྲོ་བ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ལ་
ཡང་། ཁོ་པོ་ཅག་གི་དོན་དམ་པར་འཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཏུ་ནི་དེ་
འདྲིང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

༥༩ རྒྱན་ཆགས་ཡུལ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡི། །འདུ་བྱེད་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།

མེ་ལ་ལོགས་བཞེན་འཁྲུལ་པའི་འཁྲོ། །དེ་ཡང་ཀྱན་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་རྩུས་ཏེ། གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བར་
བསམས་སོ།

གངས་ཅན་དག་གི་རྒྱལ་གྱི་ཤས་ཆེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་འཁྱག་པ་མཛོན་
པར་གསལ་བའི་ཆེན། འཁྲོ་བ་པོ་ཡོད་པར་འདྲིང་པས་དེ་དག་གི་ཕྱིར།

༦༠ མེར་རྒྱུ་བ་ཡིས་རྣམ་བཟགས་པའི། །འཁྲོ་པོ་དོན་དམ་ཉིད་མི་རིགས།

ཆོགས་པ་རྩུས་སུ་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཡང་ན་གཡོ་བ་མེད་ཕྱིར་རྒྱུ།

ཞེས་བྱ་བ་རྩུས་སོ། །གལ་ཏེ་མེར་རྒྱུ་བ་དག་ན་རེ། གང་དག་ལ་ཆོགས་པ་རྩུས་སུ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་དེར་འབྱུང་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཆོགས་པ་ཅན་རྩུས་སུ་ཡོད་པ་
ཁོ་ནར་འདྲིང་དེ། བྱེད་པ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་བཟུང་ན་བྱ་བ་ཆོགས་པ་ཅན་
ཡང་གཟུང་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་བདག་ཉིད་བཞེན་ན་ཞེས་ཟེར་
བ་དེ་དག་གི་འདི་ལྟར་གསལ་བར་བྱ་ཞྩ།

༦༡ གལ་ཏེ་ཆོགས་པ་རྩུས་ཡོད་དེ། །ཆོགས་བྱེད་མ་བཟུང་གཟུང་མེད་ཕྱིར།

དེ་ཡི་བདག་བཞེན་དེ་མི་རིགས། །དེ་དག་རྩུས་སུ་མེད་ཕྱིར་རྒྱུ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བྱེད་པ་མིག་ལ་ལོགས་པ་
དེ་དག་གི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་པ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་རྩུས་སུ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །དེ་དག་རྩུས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གི་ལྟར་
བརྟན་ཟེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁྲོ་བ་དང་འོང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཁོར་ལྟེན་པའི་
ཐ་རྒྱུད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་དབྱེད་པ་མི་བཟོད་དོ།

ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཤམ་ལ་བཅེད་ས་པ་དང་ཐར་པ་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
ནི་རྟེན་གཤམ་མེད་རྟེན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལས་བཅེད་ས་པ་དང་ཐར་པ་དག་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
ནང་གི་དཔྱད་པ་ལྟ་བུ་ནི་བཅེད་ས་པ་དང་ཐར་པ་དག་ཡོད་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས།

དམ་ཚུལ་རྣམས་པར་མི་ཤེས་པ་འདི། །ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་འདིར་།¹⁰⁶

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་བཞིན་ཏུ། འཁོར་བ་འདི་བཙུག་པོ་ནས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་འདི་
ཕྱིར་འཕགས་པ་འདི་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བཞུགས་ཏེ།¹⁰⁷ ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱིར་
རྟེན་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དཔྱད་ཏེ་ཡོད་འདོད་རྟེ། །འཁོར་དང་ཐར་པ་ཡོད་ཕྱིར་ན།

༡༩ གང་ཅེ་རྒྱུ་རྣམས་བརྟགས་པ། །རྟེན་གཤམ་རང་བཞིན་རྣམས་དབྱེད་ན།

རེས་གསུང་མེད་པ་རྟེན་ཡི་ཅེ། །རྒྱུ་རྣམས་བཅེད་ས་ཤིང་གང་ནས་ཐར།

གང་གི་ཆེ་མཚན་ཉིད་ཕྱེད་པ་དག་གིས་རྒྱུ་རྣམས་པར་བརྟགས་པ་འདི་ནང་གི་དཔྱད་
པ་རྟེན་གཤམ་གི་རང་བཞིན་རྣམས་པར་གཞག་པ་རྒྱུ་དང་བཞུགས་པ་འདི་རིམ་པས་རྣམས་པར་
དབྱེད་པ་ན། རེས་པར་གསུང་བྱ་མེད་པ་རྟེན་ཡི་ཅེ་ན་གང་ཞིག་རྟེན་ཡི་ཅེ་བཅེད་ས་ཤིང་
གང་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་རྟེ། རྟེན་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་མ་ཐུབ་པ་ཉིད་རོ། །ཅི་
བཅེད་ས་པ་དང་ཐར་པ་དག་མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནས་ཞེ་ན། རྟེན་ཕྱིར་འདྲ་ཕྱེད།

༢༠ རྟེན་ཡོད་པ་ཡིན་པ། །རྒྱུ་མ་མི་ལས་ལྟ་བུ་དང་།

རང་གི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་དབང་ལས། །བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་འཛོལ་ལ་འཐད།

ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཏེ། གང་དག་ལ་འདྲ་ཕྱེད་རྣམས་རྟེན་ཡོད་པ་རྟེན་གཤམ་ནི་ཐར་
དབྱེད་པ་འདི་གཏན་ཆེགས་དག་གིས་ཕྱིར་བཅེད་ས་པ་དང་ཐར་པ་དག་མི་འཐད་རོ། །
འདྲ་ཕྱེད་རྣམས་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མ་དང་མིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱུ་དང་
རྒྱུ་གྱི་དབང་ལས་རྒྱུ་ཅིག་མ་རྒྱུ་མ་དང་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་རང་གི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛོལ་བ་དག་ལ་ནི། བཅེད་ས་པ་དང་ཐར་པ་དག་འཐད་རོ། །རྒྱུ་མ་ཞེ་

106 རྟེན་གཤམ་ ༡༩༦ བཀའ་མཛད་ཀྱི། ས། ཆེད་ཏུ་བརྒྱུད་པ་འདི་ཆེན་མོ། ཆེན་མོ། ༡ རྟེན་ ༡༠༧ བཅེ

107 མཛད་ཏུ་འདི་རྟེན་མ་ལྟ་བུ་དང་།

ན། འདི་ན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཚེགས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ན་བྱུགས་པ་བདག་དང་བདག་གིས་འཛིན་པའི་འཛིན་ཁྲིམ་ཟིན་པ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉན་མངས་པའི་རྒྱུགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས། བཅིང་བ་མཐའ་དག་བཟོལ་ཞིང་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྟར་དུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་¹⁰⁸ ཐ་སྟར་གདགས་པ་འཐད་དོ། །དོན་དམ་པར་གི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འཁོར་བ་སྒྲོག་པར་མཛད་ཀྱང་དེར་འགའ་ཡང་འཁོར་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་སྒྲོན་པར་མཛད་ཀྱང་དེར་འགའ་ཡང་སྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ།¹⁰⁹

རང་གི་ཐེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པའི་མིང་དང་གཞུགས་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཐར་པའི་མི་མཐུན་པའི་བྱུགས་དང་ཐུན་པ་གི་བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བཅིངས་པ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱན་མ་མི་ཤེས་པའི་སྒྱན་པ་དང་བུལ་བ་སྐྱེས་པས། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འཛིང་བ་ལས་ཐོལ་བ་གི་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ཁྱིམ་བཤད་པ།

༡༥ མིང་དང་གཞུགས་གི་དོན་དམ་དུ། འཁོར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

འདུས་བྱས་ཡིན་ཁྱིམ་ཁྱི་རྩ་ལྟེ། །ས་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲོད་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། མིང་གི་ལྷུང་བོ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་དག་གོ། གཞུགས་གི་ལས་དང་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སོ། །དེ་གི་དོན་དམ་པར་ན་འཁོར་བར་འལྷུང་ཞིང་འཁྲོ་བ་དང་ཀྱན་དུ་འཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་མཛན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཁྱིམ། དཔེར་ན་ཁྱི་རྩ་ལྟེ་ས་ལ་སོགས་པ་དག་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་འཁོར་བར་མི་འདྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཐར་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན།

༡༦ མིང་གཞུགས་དོན་དམ་ཉིད་དུ་ན། །རི་ལྟར་ཡང་གི་ཐར་མི་འལྷུང་།

108 ཀྱི་ བེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐར་།

109 འདི་མདྲའི་ལྷུང་དོན་ཐོབ་བཞོད་པ་ལས་དངོས་སྒྱ་བྱངས་པ་ཞིག་དུ་མི་ལྟར་།

སྒྲེད་དང་ལྷན་སྒྲིབ་འཇིག་པའི་སྒྲིབ། ། བྱི་རྩོལ་རྩུ་ལ་སྔགས་པ་བཞེན། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་དེའི་རྒྱན་ཐར་པར་བརྟག་གས་སྐད་ཅིག་མ་ཐར་པར་བརྟག་
 ཐར་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྒྱན་ནི་རྩུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩེ་རྩེ་བས་འབྱུང་
 བ་དང་འགག་པ་བཞེན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡང་བཅེངས་པ་ནི་བཅེངས་པའི་དུས་ཉིད་
 དུ་ཞིག་པའི་སྒྲིབ་དང་། དུས་སྒྲིབ་མར་འབྱུང་བ་ཡང་བཅེངས་བཞེན་ཁོ་ནར་འབྱུང་པའི་
 སྒྲིབ་ཐར་པར་ག་ལ་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མིང་དང་གཞུགས་ལ་བཅེངས་པ་དང་
 ཐར་པ་དག་མི་འབྲད་དོ།

ཨ) གནས་མའི་བྱའི་བཅེངས་ཐར་གྱི་གང་ཟག་གྱེ་བཀ་ཏུ་དགག་པ།

གནས་མ་བྱའི་སྒྲེ་པ་དག་ནི། སྤང་པོ་དང་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལས་གཞན་
 པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་དང་ཐར་པར་འདོད་པས་དེ་དགག་པའི་སྒྲིབ་བཤད་པ།

ཨ) གང་ཟག་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནི། འཁོར་དང་ཐར་པར་མི་འབྱུར་ཏེ།

གདགས་བྱ་ཡིན་སྒྲིབ་ཁང་པ་བཞེན། ། བརྗོད་བྱ་ཡིན་སྒྲིབ་ཏི་དང་འབྱ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྩུ་དང་ཤིང་དང་ས་དང་སྒྲིག་མ་¹¹⁰ དང་རྩོལ་དང་སྔགས་
 ལ་སྔགས་པ་དག་གིས་ཁང་པར་གདགས་པ་དེ་བཞེན་དུ། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་།
 སྒྲེ་མཆེད་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པར་ཟད་པས་དེ་དག་མེད་པར་དེ་
 བརྟེན་དགའོ། །དེའི་སྒྲིབ་གང་ཟག་ནི་ཁང་པ་ལ་སྔགས་པ་བཞེན་དུ་གདགས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཏི་བཞེན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་བཅེངས་པ་དང་ཐར་
 པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྒྲུབ་ཏུ་བ་དང་སྒྲིབ་
 བ་དང་མཆན་མར་འཇིན་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་
 པ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཆན་ཉིད་དམིགས་སྒྲུ་མེད་པའི་སྒྲིབ། ཅམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་
 བཞེན་པས། དེའི་སྒྲིབ་བཤད་པ།

ཨ) ཡང་ན་གང་ཟག་གང་ཟག་མིན། །རྒྱ་དང་ལྷན་སྒྲིབ་བྱས་པ་བཞེན།

སྒྲེ་དང་ལྷན་སྒྲིབ་འཇིག་པའི་སྒྲིབ། ། ཤེས་བྱ་ཡིན་སྒྲིབ་འོང་བ་བཞེན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་གང་ཟག་དེ་སྤང་པོ་ལ་སྔགས་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནས།

གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ན། གཤམ་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་
འགྱུར་རྒྱུ་རྟོགས། གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་པ་ན་གང་ཟེག་གྲུང་འདྲིག་
པའི་སྒྲིན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་རྟོགས། ཁྱེད་གང་ཟེག་དེ་གཞིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱན་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྱོད་ཡོད་པར་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ།

༩༩ གང་ཟེག་བརྒྱན་ཏུ་མེད་ཕྱིར་བས། རྣམ་སྤྱོད་པ་མ་གྱུར་ཞེ།

ཁྱི་དང་དགའ་སྤྱོད་བརྒྱན་མེད་པའི། མོ་གསལ་བྱས་ནི་མ་ཤིང་འཁྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བརྒྱན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། དཔེ་ལ་པོ་འེ་གཏན་ཆེ་གས་
ཀྱི་དོན་མ་ཤིང་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིན་ཏེ། བརྒྱན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེ་གས་
ཀྱིས་གང་ཟེག་དེ་རྣམ་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ། མི་དེ་ཞིག་ཁྱི་བརྒྱན་ཏུ་མེད་ཀྱང་རྣམ་
སྤྱོད་པ་བཞེན་ཏུ་གང་ཟེག་གྲུང་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
རེ། འོན་ཏེ་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་དགའ་པོ་དང་སྤྱོད་པོར་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྱོད་
མེད་པ་བཞེན་ཏུ་གང་ཟེག་གྲུང་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྱོད་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཤིང་པས་དེ་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཉམས་སོ།

༡༠ དེ་ཉིད་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་ཅིང་། རྒྱུག་མེད་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་པ།

མཁས་པས་གཞུང་པོ་འེ་ལྟོ་དག་གིས། མི་རིགས་པར་ནི་ཤིང་པར་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཟེག་དགག་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། ཞེས་བྱ་བར་བསམས་སོ།
དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐུངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་དག་གི་གཞུང་ལས་རྒྱན་ཏུ་འགྲོ་
བའོ། འགྱུར་པོ་ཐུངས་ཅན་གྱིས་བརྒྱག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅེས་བྱའོ།
རྒྱུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིང་བྱ་བ་དག་གི་གཞུང་ལས་འཛོལ་བའི་དོན་གྱིས་རྒྱུག་ཅེས་བྱའོ།
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐུངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་ཡོད་པའི་དཔེ་ལ་པོ་འེ་
སེམས་ཅན་ནོ་ཞེ་འོ། འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། གང་
ཟེག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གནས་མ་བུའི་སྤྱོད་པ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཡང་འགྲོ་བ་མེན་
པའི་ཕྱིར་གང་ཟེག་ཅེས་བྱའོ། བདག་བཀག་པ་བཞེན་ཏུ་རྒྱུག་དང་གང་ཟེག་དགག་
པ་ཡང་འབྲེལ་བར་མཐོང་ནས།

༥༡ ལུས་དང་དབང་པོ་འཛིན་ཆེགས་རྣམས་ལ། །དེ་ཉིད་ཏུ་ན་བདག་མེད་འདོད།

རྒྱ་དང་རྩན་ཕྱིར་ཀ་བ་བཞིན། །ཡང་ན་བསམས་ཕྱིར་ཁྲོག་མཁར་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷུས་རྟེ། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བདག་བྲལ་བ་འདི་ཕྱིར་
བདག་མེད་དོ། །ཁྲོག་མཁར་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྲོག་མའི་བྱ་བ་བཞིན་ན་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་བཞིན་གོ།

༡) ལུ་ལྷེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བ་ཕྱེད་དགག་པ།

ལུ་ལྷེགས་ཅན་དག་ན་རེ། བདག་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་རྟེ། འན་པ་དང་། རྩ་ཤེས་
པ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དག་གིས། ལུས་དང་དབང་པོ་འཛིན་
ཆེགས་དག་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་དང་རྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་བདག་
མེད་པ་དག་ལ་ནི། འན་པ་དང་རྩ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་མཐར་བས། དེ་འདི་ཕྱིར་འན་པ་ལ་
སོགས་པ་དག་ནི་བདག་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་རྗེས་སྤྱོད་
དཔག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་བཤད་པ།

༥༢ འན་པ་དང་ནི་རྩ་ཤེས་དང་། །ཤེས་སྐྱེ་ལ་སོགས་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས།

བདག་ཡོད་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་བ། །གཏན་ཆེགས་རྣམས་ནི་མ་བྱུང་ཉིད།

ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྩ་ལྷན་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་འན་པ་ནི་འན་པའི་ཆོས་སོ། །རྩ་ཤེས་
པ་ནི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ། །རྩ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ནི་བདག་མེད་ཀྱང་།
རྒྱ་དང་རྩན་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཆེགས་པའི་དབང་ལས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
རྣམ་ཐངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུང་བས། དེ་འདི་ཕྱིར་པ་
རྩ་ལ་འཛིན་གཏན་ཆེགས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུས་པ་དག་ལས་¹¹¹གཞན་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཉིད་
དང་། སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་།

༥༣ གལ་རྟེ་དབང་བཅས་ལུས་ལ་ནི། །བདག་ཡོད་ཉིད་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཕྱེད་ན།

གཏན་ཆེགས་བྱ་ན་མོང་ཉིད་མི་འབྱུང་། །རྗེས་སྤྱོད་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་འན་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུབ་པ་ནི། ཅི་དང་འབྲེལ་བུ་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་བྱན་མོར་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྱུར་རོ། །བྲན་པ་ལ་ལོགས་པ་
བདག་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། བྲན་པ་དང་རྩེའི་པ་དང་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དག་མཐོང་པའི་
ཕྱིར་བྲན་པ་ལ་ལོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དག་གི་དོན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐུ་ནི་ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་གདགས་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར་དོན་རྒྱུ་ལ་བཞེན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་བྲན་མེད་ཀྱི་ལྟུང་མེད་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
བྲན་མེད་ཀྱི་ལྟུང་དེ་ལ་གཤེད་བག་དང་། གཏུམ་བག་དང་། མཐུ་ཆལ་ལ་ལོགས་པ་དག་
སྒྲུབ་པས་དེ་ལ་མེད་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་བ་སྟེད་ཉེ་བར་གདགས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ལས་ན། ཡོག་
ཤིག་ན་མེད་གེ་ཞེས་བྱ་བ་རལ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་ཐུན་པའི་རི་
དྲགས་ཀྱི་ཀྱུལ་པོ་དངོས་ཡོད་པར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་དང་། དབར་པོ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་
ཆོགས་སྒྲུབ་ཅིག་མ་ལ་བྲན་པ་དང་། རྩེའི་པ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོགས་པ་ཉེ་བར་
གདགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་ན། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་གང་ལ་དེ་དག་ཡོད་པའི་བདག་
དེ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟུང་། པ་རོལ་པོ་དག་བྲན་པ་ལ་ལོགས་པའི་ཉེ་བར་གདགས་
པ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས། ལུས་དང་དབར་པོ་དང་ལྷོ་ལྷོ་ཆོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་
ཡོད་དོ་སྟུང་། མེས་པའི་དོགས་པ་བསྐྱུ་ནས། འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ།

༡༩ གལ་ཏེ་བདག་སྒྲུབ་དོན་བཞིན་ཏེ། །འགལ་ལ་ཉེ་བར་གདགས་པའི་ཕྱིར་།

མེད་གེ་ཉི་མུ་དང་འབྲེལ་བུ་། །བདག་གི་ཐུབ་པ་ཉིད་མི་འཕྱུར་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དཔེ་མེད་པ་དང་། ཐུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདི་ཉམས་སྒྲུབ་གང་ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་གདགས་པ་དེ་ནི་འདུས་པའི་ཆོགས་ལ་མཐོང་སྟེ།
མེད་གེ་ལ་ལོགས་པའི་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། །བདག་གི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གང་ལ་ཡང་ཉེ་བར་གདགས་པ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དཔེ་མེད་དོ། །ཐུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉམས་ཁོ་པོ་ཅག་གྱུར་བ་སྟེད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲུབ་དངོས་སྒྲུབ་འདོགས་ཏེ། འདི་ཉམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
ཡང་མིད་པ་མེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས། ལུས་དང་དབར་པོ་ལྷོ་ལྷོ་ཆོགས་དག་ལ་ཉེ་
བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྒྲུབ་དུ།

དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཚྲིགས་པ་ལ། །ཤིང་རྩ་ཞེས་ནི་དྲན་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྒྱུ་མ་ལྷོང་ནས། །ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་ནི་མེས་མ་ཅན་བརྒྱད།¹¹²

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས།།

༧༥ ཅི་ལྷོ་རྒྱལ་ཤེས་པའི་ལ་ནི། །དོན་བཞིན་གཞན་ལ་ལྷུང་ཅེ་ན།།

རྒྱལ་དང་ཀྱན་འཁྲོ་ལྷོ་མ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། །འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་འཁྲུང་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྲུ་བ་ནི། ཅི་ལྷོ་པ་རྟོགས་པོ་དག་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལ་དོན་རྒྱུ་བ་
བཞིན་ཕྱི་བདག་དངོས་ཡིན་པར་བ་ལྷོད་གདགས་པ་ལྷུང་པ་དེ། ཁོ་མོ་ཅག་བདག་དཔེ་
པ་གཞན་ལ་དོན་རྒྱུ་བ་བཞིན་ཕྱི་བདག་དངོས་ཡིན་པར་བ་ལྷོད་གདགས་ལྷུང་པར་
ལྷུང་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་བདག་དཔེ་པ་དེ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་པ་དང་
ཀྱན་ཏུ་འཁྲོ་བ་ལ་ལྷོ་མ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་
ལྷུང་པོ་ལས་མི་རྒྱལ་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་འཁྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་དཔེ་པ་ཚོས་
ཅན་དེའི་རང་གི་རྩ་ལོ་བསལ་¹¹³པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཉིད་འཁྲུང་རྟོགས།།

༧༦ དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་འདྲ་དོན་དཔེ་ཏུ། །བཅེངས་དང་ཐར་པ་ཡོད་མི་འདོད།།

ཅེས་བྲུ་བ་ནི། མིར་དང་གཞུགས་སམ། གང་ཟག་གམ། བདག་གང་ལ་ཡང་བརྒྱལ་མི་
བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་བྲུ་བའི་བ་ཆེག་གོ།

མོར་དང་མ་མོར་བཟོས་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་མེས་མ་ལྷོ་ག་མ་བཤད།།

ཅེས་བྲུ་བ་ནི། རྩ་རྒྱུ་མོར་བ་དང་མ་མོར་བ་དང་བཟོས་པ་ལ་འཁྲོ་བ་མི་འཐད་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ། མེས་མ་ཀྱང་བཅེངས་པ་འཕམ་མ་བཅེངས་པ་འཕམ་འཕམ་བཞིན་པ་ཞིག་འཕམ་
ཐང་། ཁྱོད་ལ་ཡང་ཁྱོད་ལ་འཕམ་མ་ཁྱོད་ལ་འཕམ་ཁྱོད་ལ་བཞིན་པ་ཞིག་འཁྲོད་ཐང་ན། དེ་
ལ་རྩ་ཞིག་བཅེངས་པ་ལ་ནི་ཡང་འཕམ་པ་དོན་མེད་དོ། །མ་བཅེངས་པ་ལ་ཡང་འཕམ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་བཞིན་ཏུ་འཕམ་པ་མེད་དོ། །འཕམ་བཞིན་པ་ལ་ཡང་གཉི་
གཉི་ལྷོན་ཏུ་འཁྲུང་རྟོགས། །ཁྱོད་ལ་ཡང་འཁྲོད་པ་མེད་དེ། བཅེངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

112 ལྷུང་འདི་ཉན་ཐོས་ལྷོ་པའི་མདོ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བཤད་པ་ལ། དཔལ་རྒྱལ་བས་འཁྲུག་འཕྲུལ་ཏུ་ཡང་
བརས་མོད། མདོ་དངོས་དོས་མ་བཟུང་།

113 མ་དཔེར་གསལ། ཞེས་ཡོད་མོད་པོ་རྒྱུ་བཞིན། བསལ། ཞེས་བཅོས།

རྟོ། །མ་ཁྲོལ་བ་ལ་ཡང་འཁྲོལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གིས་
བཅིངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཅི་སྟེ་ཁྲོལ་བཞིན་པ་ལ་འཁྲོལ་བ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ལས།

མི་སྒྲོབ་མེམས་ནི་སྒྲེ་བཞིན་པ། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་འཁྲོལ།།¹¹⁴

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་ན། འཁྲོལ་བཞིན་པ་དེ་ཡང་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་བཅིངས་པ་
ཡིན་ན་ནི། བཅིངས་པ་དང་འཁྲོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲུང་རྟོ། །གལ་
ཏེ་མ་བཅིངས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་གང་ལས་ཁྲོལ་བར་འབྱུང། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀའི་བདག་
ཉིད་གཅིག་ན་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། གལ་ཏེ་བཅིངས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཁྲོལ་བ་མ་ཡིན་ལ། འོན་
ཏེ་ཁྲོལ་བ་ཡིན་ན་ནི་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
ན་ནི་རྟོག་ཉིད་ཉམས་སོ། །སྒྲོབ་པའི་མེམས་མེམས་¹¹⁵ རྩ་མའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྟོས་
ནས་རྣམ་པར་ཁྲོལ་བར་རྟོག་པ་ལ་ནི་བ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདྲོད་པ་ཉམས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་མེམས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་ནི་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་དག་མི་འཐད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་ལྷང་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཁོར་བ་མེམ་པར་མི་མཛད་ལ།
ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་མཛད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་རྣམ་མཉམ་
པ་ཉིད་ལ་འཁོར་བར་འབྱུང་བ་ཡང་མེད། ལྷ་རན་ལས་འདས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མེད།
ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མེད། རྣམ་པར་བྱང་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྟོ།།¹¹⁶ །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

(༧) ཆགས་སོགས་ཡོད་པས་ཀྱན་བྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་དགག།

གལ་ཏེ་དེ་རྣམ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ན། འོན་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས།

ཆགས་པས་ཚོས་རྣམས་མི་ཤེས་ཤིང་། །ཆགས་པས་ཚོས་རྣམས་མི་མཐོང་སྟེ།།

མི་གང་འདྲོད་ཆགས་བསྟེན་བྱེད་པ། །དེ་ཆེ་ལུན་པས་ལུན་ནག་འབྱུང།།¹¹⁷

114 ལྟེ་དགེ་ ༤༠༩ བརྟན། མདོན་པ། ཀྱ དབྱིག་གཉེན། མཛད་ཅེ་བ། གནས། ༤ ལྷོག་ ༡༧ བོག་ ༡༡ བཟ

115 -མེམས། བེ་ཅིང་། རྣམ་ཐར་།

116 མདོ་ལྷང་འདི་རྟོག་པ་བྱུང་།

117 མདོ་ལྷང་འདི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱོན་མར་ཡང་བྲངས་སོད། (བོག་ ༧༥ བཟ) རྒྱངས་རྟོག་འཛིན་མ་མཛད།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པ་མཛད་
ཅིང་། གང་དག་འཕགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱས་པ་འོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ། ཅི་དེ་ཕྱིར་རྒྱས་པར་བྱང་བ་དེ་ཡོན་ཏན་བཟུགས་པར་མཛད་ཅི་ན།

བཤད་པ། ཆགས་པ་སྐྱུ་མ་རྩ་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་འདྲ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
འཁྱུག་པ་གས་ཆེ་བ་བྱི་ཟེེ་ཐོང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་བཟང་སོ་ལ་ཆགས་པ་རྩ་བ་དང་།
དེ་དེ་ཉེས་དམིགས་མཛོང་བ་ལ་བརྟན་ནས་ཀྱན་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ནི།

༥༧ གང་ཆེ་སེམས་ནི་འགག་པ་ལ། །མཛོན་ཏུ་ཕྱོགས་ཤིང་སྐྱེས་པ་དེ་ཆེ།

གང་ལ་གང་གིས་ཆགས་པར་འདྲོད། །ཆགས་པ་འགའ་ལ་འང་མི་འདྲོད་དོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་རྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་སེམས་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་
བ་རྟན་གདགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་འགག་པ་ལ་མཛོན་ཏུ་ཕྱོགས་བཞིན་ཁོ་
ནར་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་ཆེ་ན་སེམས་འགག་པ་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ། གང་ལ་འདྲོད་ཆགས་གང་
གིས་ཆགས་པར་འཁྱུར། གཞན་ཡང་འདྲོད་¹¹⁸ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འགགས་
ཤིང་ཉམས་པ་ན་ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འདྲོད་དེ། འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་
བ་དོན་མེད་པར་འཁྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་
ཡང་འདྲོད་ཆགས་ཡོད་པར་མི་འདྲོད་དེ། འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་བཞིན་ནོ།

༥༨ གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་ཆགས་ཤིང་། །དེ་ཅིག་གལ་ཏེ་སྐྱེ་མཛོན་ཕྱོགས།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆགས་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་
ཅི་སྐྱེས་པ་འམ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་མཛོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་རོ། ¹¹⁹མ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་བྱ་བ་
འཁྱུག་པ་དེ་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་རྩ་ན།

མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་མི་འདྲོད། །གཞི་མེད་བྱ་བ་མི་རྣམས་ཕྱིར་།

ཞེས་བྱ་བར་འཁྱུར་རོ། །འདི་རྣམས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་

118 -འདྲོད། དེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐང་།

119 -རོ། དེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐང་།

སྒྲིན་ཟ་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྒྲིན་བཞིན་པ་ནི་རང་གི་རོ་བོ་ཡོངས་སུ་
མ་བྱུང་བ་མ་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ཅི་ལྟར་སྒྲིན་བཞིན་བྱ་བ་དང་ཁྱེན་པར་འཕྱུར། གལ་
ཏེ་སྒྲིན་བཞིན་པ་ནི་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དང་མ་
སྒྲིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱན་པར་མི་རྒྱུས་པས།

༧༧ སྒྲིན་བཞིན་སྒྲིན་དང་མ་སྒྲིན་པར། །བརྒྱན་པ་མིན་ལའང་ཆགས་པ་མེད།།

བརྒྱན་མེད་མེས་མ་གྲུང་ཆགས་མིན་ཏེ། །བརྒྱན་ཏུ་མེད་མྱིར་འདོད་ཆགས་བཞིན།།
ཞེས་བྱ་བར་འཕྱུར་ཏེ། གང་གི་མྱིར་འདོད་ཆགས་གྲུང་ཆགས་པ་ཉིད་དམ་ཆགས་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས། ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལས་ཆགས་པ་མེད་
པ་བཞིན་ཏུ་མེས་མ་གྲུང་དེ་བཞིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐུག་གོ།

༡༠༠ གལ་ཏེ་མེས་མ་ནི་ཆགས་པ་ཡི། །རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་ཆགས་འདོད་དེ།།

ཤེས་པ་འཛུལ་ཆགས་སྒྲོ་བཞིན་ན། །དེ་འདྲི་སྒྲོ་རི་ལྟར་ཆགས་ཉིད་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་དག་
ནི་རྒྱུ་གྲངས་ཏེ། མེས་མ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་པར་ཡོངས་སུ་ལྷུང་པ་ཆགས་པར་འདོད་དེ།
ཤེས་པ་འཛུལ་བྱུང་ཆགས་པའི་སྒྲོ་བཞིན་ན། །ཞེས་པ་རྒྱུ་པའི་བསམ་པ་ཉི་ལྟར་བཞག་
པའི་དཔེ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཁྱིལ་ཉེན་ན་ནོར་
བྱ་ཤེས་པ་ཁ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་ཉི་ལྟར་ལྷུང་པ་ན། དེ་འདྲི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ལྷུང་པ་
ལ་ཆགས་པ་ཞེས་ཉི་ལྟར་འདོགས་པས། དེ་འདྲི་སྒྲོ་ཡང་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉི་ལྟར་བདགས་
པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི། རི་ཞིག་ནོར་བྱ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྲུང་ཆགས་པ་
མ་ཡིན་ན་དེ་འདྲི་སྒྲོ་ལྟ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གལ་འཕྱུར། དེ་བཞིན་ཏུ་མེས་མ་གྱི་སྐད་ཅིག་
མ་ཡང་དང་པོ་ཡུལ་དང་ཡུད་པ་ན་ཆགས་པའི་རྒྱུ་པར་ཡོངས་སུ་ལྷུང་པ་ལ་ཆགས་པ་
ཞེས་ཉི་ལྟར་གདགས་པར་ཟད་གྱི། དེ་ཆགས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་དང་རྒྱེས་སུ་
བྱན་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མྱིར་རོ། །དེས་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྒྲོ་སྒྲིན་བྱ་དེ་ལ་ནི་རི་ཞིག་ཡུལ་ཉི་ལྟར་གནས་པ་མེད་དོ། །མེས་མ་གྱི་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདི་རྒྱེས་སུ་སྒྲོངས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པའི་
མྱིར་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

༡༠༡ དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདྲོད་ཆགས་རྟོག་པ་ཀྱན་རྫོང་ཡིན།།

འདྲོད་ཆགས་བཞིན་ཏུ་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱན། །ཅི་རིགས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།

༡༠༢ དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་རིགས་ན།¹²⁰ དེ་ཡང་དེ་ལས་དབྱེར་ཡོད་མིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། །འདི་ན་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་འདྲོད་ཆགས་སོ། །དངོས་པོ་དེ་
ཡང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དཔེར་ན་ལྷན་བུའི་ཆོན་དང་། །འབྲས་ཆན་གྱི་ཆོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུར་རིགས་བྱང་ན། དངོས་པོ་དེ་ཡང་རྣམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་དབྱེ་ཞིང་བརྟན་པར་
མི་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷན་བུ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཆོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། །འབྲས་
ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཆོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདྲོད་ཆགས་
འདིས་མེས་འདི་ཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོད་འདི་རྒྱུ་བ་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འདྲོད་
ཆགས་གྱི་རྟོག་པ་ནི་ཀྱན་རྫོང་པ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཕྱིར་འདྲོད་ཆགས་རི་བཞིན་ཏུ། །མེས་ལ་འདྲུང་ཆགས་པ་འབངས་མི་འཁྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། །འདྲོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་
ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་སོ། །དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ནི་
ཆད་མ་འདིས་རྒྱབ་པར་བྱེད་དེ།

༡༠༣ འདྲོད་ཆགས་ཆགས་ལས་གཞན་མི་རིགས། །ཆགས་པ་མ་བཟུང་གཟུང་མེད་ཕྱིར།།

ཆགས་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །འདྲོད་ཆགས་ནི་ཆགས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ལ། ཆགས་པ་ཡང་འདྲོད་ཆགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས།
དཔེར་ན་ཆགས་པ་ཉིད་བཞིན་ཏེ། །འདྲོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་ན་དང་། །དེས་ནི་མི་ཆགས་གཞན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་
དག་འདྲོད་ཆགས་ནི་ཆགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེད་ཆན་ཅི་དང་བྱར་
བྱམ་ལ་སོགས་པ་གོས་པ་¹²¹ ཆགས་པ་བཞིན་ཏུ། །ཁ་དོག་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་། །རྒྱ་ལྷན་
པ་དང་། །བྱི་ཞེས་པ་དང་། །རྩ་མར་བ་དང་། །རིག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
འདྲན་པའི་འདྲོད་ཆགས་གྱི་མེས་ཆགས་པར་འཁྱུར་བར་འདྲོད་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཐ་དད་

120 གོས་ནས། པེ་ཅིང་།

121 ལ། པེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

པ་ཉིད་ཡིན་པར་འབྲ་བ་ཞིན་ཏུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པས་ནི་སེམས་ཆགས་པར་འཕྱར་ལ།
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཉིད་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆགས་པར་མི་འཕྱར་བ་དང་། ཡུལ་
ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དག་གིས་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་འཕྱར་བ་འདི་ལ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བྱང་
པར་ཡང་དག་པར་བརྒྱན་དགོས་སོ།།

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སེམས་ལས་འོགས་ཤིག་ན་འདྲོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་སྤྱོད་
ཡོད་ཅིང་། དེས་ཆགས་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་རྒྱུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱིར།

༡༠༩ དཔོན་པོ་རྣམས་པར་རིག་པ་འདི་སེམས།། འདྲོད་ཆགས་ལས་གཞན་ཡོད་མིན་ཏེ།།

དམིགས་པ་ལ་སོགས་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་རྒྱ་གཞན་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་ཏེ། རྣམས་པར་ཤེས་པ་འདི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དཔོན་པོ་
སོ་སོར་རྣམས་པར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དཔོན་པོ་སོ་སོར་རྣམས་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་པར་ཤེས་
པ་ལས་འོགས་ཤིག་ན་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཚུང་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་ལས་འོགས་ཤིག་ན་ཡུལ་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་དང་།
གང་གིས་ཐ་དད་པར་འཕྱར་བ་འདི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ།།

༡༠༩ དེ་ཕྱིར་འདུས་པ་གཅིག་རང་ཉིད། །སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ནས་འདུས་པ་ཅན།།

ཐ་སྙད་བསྟན་པ་ཉིད་འདྲོད་དེ། མེ་རྟོག་རྒྱས་པས་ཤིང་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་པོ་ཆག་གི་ལུགས་ནི། ཡང་དག་པ་འདི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་འདི་ཚུལ་
ཀྱིས་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་འདི་ཡན་ལག་གཅིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་
པ་ལ་སྤྱོད་ནས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུས་པ་ཅན་དག་ལ་འདྲོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྙད་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲོད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་དང་། རྒྱ་
བྱ་དང་། རྒྱུག་མ་དང་། རྒྱལ་མིག་དང་། ཁོ་མ་དང་། མེ་རྟོག་དང་།¹²² འབྲས་བྱ་ལ་
སོགས་འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་ལ། མེ་རྟོག་གས་འབྲས་བྱ་འདི་ཡན་ལག་གང་ཡང་
རྒྱང་བ་ཅིག་གས་ཆེད་ཡུང་བ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱོད་ནས། ཤིང་མེ་རྟོག་རྒྱས་སོ་ཞེས་ལ། རྒྱན་
པ་འབྲས་བྱ་ཆགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
དེ་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཐ་སྙད་

122 + འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་ལ་མེ་རྟོག་མ། ཤེ་ཅིང་། རྒྱང་བར་།

ཏུ་གདགས་པར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་མ་
 ཡིན་པས། འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ཡང་གཤམ་ཡོད་ལ་ཀུན་
 ཅས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟར་ལས། རབ་གྱི་རྩལ་གྱིས་
 རྒྱས་པར་གཞོན་པ་གཞུགས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན། རྒྱས་པར་
 བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།¹²³ ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉི་བར་བཞག་
 པ་ཡིན་ནོ།

དབུ་མའི་མྱེད་པོ་འབྲེལ་པ་རྟོག་གི་འབར་བ། བཅ་པོ་བྱུག་པ།

༡༠) ལྷན་འདས་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་པ་དགག

འདིར་སྒྲུལ་པ། འདོད་ཆགས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤང་བ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 རྟོ། །འདི་རྟོག་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་རྟོན་ཅིག་སྒྲུལ་
 པའི་ཕྱིར་བ་ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགྲོག་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ལྷ་རན་ལས་འདས་པའོ།¹²⁴ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ་ཞེ་ན།

བཤད་པ། ཇི་སྐད་བརྟན་པའི་རྩལ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༠༥ དེ་སྤངས་ཕྱིར་ནི་ལྷ་རན་འདས། །མི་རིགས་དེ་ཉིད་མི་འབད་ཕྱིར།

ལྷ་རན་འདས་པ་དོན་དམ་ཏུ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཆན་ཉིད་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་རན་ལས་འདས་པས་དོན་དམ་པར་དབྱེད་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་
 ཉིད་མི་རིགས་སོ། །ཇི་རྟོག་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དག་ནི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་
 རྩས་སྤྱོད་པ་དང་། ཉག་པ་དང་ཉག་པའི་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །མདོ་སྒྲེ་
 པ་དང་གོས་དམར་སྒྲེ་པ་དག་ནི་ཕྱང་པོ་མེད་པ་ཅམ་སྒྲེ།

མར་མེ་གི་བར་གྱུར་པ་རྟོག། །དེ་ཡི་མེམས་ནི་རྒྱས་པར་བར།¹²⁵

ཞེས་བརྗོད་དོ། །གནས་མ་བུའི་སྒྲེ་པ་དག་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉི་གའི་
 བདག་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་ཕྱིས་དང་དབང་པོ་དང་། རྩོམ་མེད་

123 རྩོད་གཞི་ ༡༤ བཀའ། བོད་ཕྱིན། རྩོམ་གསུམ། ༡ རབ་རྩལ་རྒྱས་གཞོན་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ། བོག ༩༠ བཤ

124 འདི་ཉོན་མོངས་ཞེ་པའི་མདོ་ལྟར་བྲལ་པ་ཡིན་པའི་མདོ་དང་དངོས་གང་ཡིན་པའི་མདོ་ལྟར་བྲལ་བ་བྱུག་

125 རྩོད་གཞི་ ༡༤༡ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། མི། གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བརྒྱུ་པ། བོག ༡༡༤ བཤ

པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ། །དེའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་བཀག་པས་གཉི་
གའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་བཀག་པ་བྱས་པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དགག་པར་བྱ་ཞྩ།

༡༠༧ གལ་ཏེ་སྤྱང་ན་འདས་དངོས་ན། །དངོས་པོ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་འདུས་བྱས།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཞྩ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུས་
གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བ་ཆིག་གྱི། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོར་
རྒྱུ་སྤྱང་དཔག་པས་འདུས་བྱས་ཉིད་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཉིད་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་
གྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པར་འདོད་ན། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན།

གཉེན་པོ་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འདུས་བྱས་འགག་པ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་འབྱུང་རྒྱུ།།

༡༠༩ གལ་ཏེ་དངོས་མེད་གཞན་རྟེན་འབྱུང། །དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཞིག་པ་བཞིན།།

དེ་ནི་གཉེན་པོར་མི་འདོད་དེ། །གཞན་ལ་རྟེན་ཕྱིར་ཞིག་པ་བཞིན་རྒྱུ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་སྤྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་རྒྱུ་བྱངས་ཏེ།
གལ་ཏེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཉིད་ལ་ལོགས་པར་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྤྱང་མཁའ་མེ་ཉིག་པ་བཞིན་པས་རྩ་བོ་ཉིད་ཉམས་སོ། །དེ་གཞན་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་འབྱུང་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་
ན་ཀོང་བྱ་དང་འབྲུ་མར་དང་སྤྱང་པོ་ལ་ལོགས་པ་འདུས་པ་ལས་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བར་
འཛིག་རྟེན་ལ་བྱགས་པ་ཕྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱུང་བ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་
པ་བཞིན་ཏེ། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལྷང་པོ་ལྷན་གྱི་སྤྱང་པ་ཟད་པ་ལས་ལེན་པ་མེད་
པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མར་མེ་ཞིག་པ་བཞིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་
ཉིད་ཏེ་འབྱུང་རྒྱུ། །ཁྱེད་ཅག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་མི་འཛིག་པ་དང་རྒྱལ་པར་ཁས་
ལེན་ན་དེ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཞིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་
པར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་ལྷང་ལས། དགོ་སྤྱང་དག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་མ་

སྒྲེས་པ་དང་། མ་ཐུང་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཏེ་¹²⁶ ཞེས་གསུངས་པས་
འདུས་མ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་རན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

༡༠༩ དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་མི་རིགས། །དགག་པ་གོང་ཏུ་བཞུག་པའི་ཕྱིར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདུས་བྱས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདུས་བྱས་ཉིད་ཏུ་འཐུར་གྱི། འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་གོང་
ཏུ་བཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཞུང་
གདགས་སུ་བྱང་བ་ཉིད་དང་། མ་སྒྲེས་པ་དང་། རྒྱུ་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟག་ཐང་ན།

ཐངས་ཅན་དག་གིས་རབ་བརྟགས་པའི། །ཁྲོལ་བའི་སེམས་ལས་བྱང་ཅི་ཡོད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཐངས་ཅན་དག་གྲུང་གེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། མ་སྒྲེས་པ་མི་
འཛིག་པ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་མཐར་བུག་པ་ནི་སྒྲེས་བྱའི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་ཁྲོལ་
བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པས། གད་དག་གིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྒྱལ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་ནང་ཏུ་བཞུ་བ་དང་། བྱ་རྩལ་ཏུ་
སྒྲོད་པ་མེད་པར་རེས་པར་བརྟགས་པ་དེ་དག་གྲུང་།¹²⁷ ཐངས་ཅན་གྱི་ཐུབ་པའི་མཐའ་
དང་མཚུངས་སོ།།

༡༡) ཐང་པ་ཅན་སྒྲུང་འདས་སུ་མི་འཐད་པ།

སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཟད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་སྟར་ཞེ་ན།

༡༡༠ ཉོན་མོངས་རྣམ་རྒྱུ་གཙུབ་གིང་ལས། །བྱང་བ་རང་གི་རང་ཟད་པ།།

དེ་ལ་བསགས་པ་ཡོད་མིན་པས། །གད་ཟག་ཁྱོད་ཐར་མི་ཟད་འཐུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱར་བ་ཆུད་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་
སྤྱིབ་པ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
ཅིང་། དེ་དག་གྲུང་ཡང་དག་པའི་གེས་པ་སྒྲེས་པས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
བསགས་པ་མེད་པས་རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་པར་འཐུར་བས། དེ་དག་ལ་དང་ལོ་

126 མདོ་ཁྲུང་འདྲི་གད་ནས་ཐངས་རྣོས་མ་འཛིན།

127 འདིར་རྣམ་རིག་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་གེས་པ་བདེན་བྱུང་འདོད་པ་ཐངས་ཅན་གྱི་ཐུབ་མཐའ་
དང་མཚུངས་པར་གསུང་རྒྱུ་དུང་།

ཉིད་ནས་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་མེད་ན་ཟད་པ་ག་ལ་ཡོད། ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་¹²⁸ བར་
པར་འབྱུར། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཟད་པ་ལ་སྒྲིམ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་བར་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བར་ཡོད་པར་འདོད། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་མ་ཉི་མ་སྒྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ར་ཁོ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསགས་པ་མེད་དོ།
བསགས་པ་མེད་ན་གང་གིས་བཅིངས་ཤིང་གང་ལས་བར་པར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར།

༡༡༡ སྒྲེ་བ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཡང་། །དེ་བཞིན་མེད་ཕྱིར་སྒྲུལ་གཉིས་མཚུངས།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུལ་སོ།།

ཟད་པ་ཅན་ནམ་ཟད་མེད་ན། །གང་གིས་ཟད་པས་བར་པ་སྒྲིམ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཞིག་རང་གི་རང་གིས་ཟད་པ་ཅན་མར་མེ་བཞིན་ཏུ་ཟད་པ་ལ་གི་བར་
པ་མི་འབྱུང་དོ། །ཟད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
ལ་བར་པ་མེད་དོ། །ཅི་བར་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཀྱན་རྒྱལ་ཏུ་ཡོད་དེ། དོན་
དམ་པར་གི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡༡༢ རང་བཞིན་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་སྒྲོ་ཡང་རྟོག་ཐུང་པས།།

ཟད་མེད་མི་ཟད་ཆོས་ཉིད་འཛོལ། །སྒྲོ་བ་མེད་པའི་སྒྲུལ་གྱིས་སོ།།

ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཆེ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་མ་དང་མེམས་རང་བཞིན་སྒྲོང་
པ་ཉིད་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་ཐུང་པ་དེའི་ཆེ་ན། དེས་ཆོས་བམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་པོ་
ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བར་པའི་སྒྲོ་ཡང་རྟོག་པས། ཉོན་མོངས་པ་བསགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་མི་ཟད་པས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་འཛོལ་སྟེ། སྒྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་སྒྲོ་བ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩི་རྒྱུད་ཏུ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས། ར་གི་སྒྲོ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷིང་པོ་ལས་འདས་སོ།¹²⁹ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། ཆེ་དང་
ཐུན་པ་སྤྱི་ཏུ་ཉིདེ་བྱ། སྒྲོ་བ་ལ་ཡང་ཡོད། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་གི་
འཁོག་རྟོག་ཀྱི་བ་སྒྲུད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་བརྒྱན་པར་ཟད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་གི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།¹³⁰ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་པ་

128 + ལས། དེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

129 རྟོད་ཤེ ༡༤༡ བཀའ། མདོ་སྟོན། བ་སྒྲོ་ཁོས་སྤྱི་མཚུས་ལའི་མདོ། བཟ་པོ། ༥ བོག ༥༥ བཀ

130 རྟོད་ཤེ ༡༠ བཀའ། བེར་ཕྱིན། ཁྱི་བསྐྱུད་སྟོང་པ། ༧ ལུང་། ༡༠ བཟ་པོ། ༡༥ བོག ༡༩༩ བཔ

རྩལ་པོ་དག་འདྲོད་པ་ལ་མི་བརྟེན་པས།

༡༡༩ ཡང་དག་རི་བཞེན་ཡོངས་རྒྱལ་པ། །བདག་ལ་ཕན་པར་འདྲོད་པ་དག །

ལྟ་བུ་ནད་བྱི་རན་བཟོས་པའི། །སྒྲུགས་པའི་ཆེག་ལ་རྟེན་མི་བྱེད།།

ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གི་རང་དགས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བའི་ཆེག་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་ལ་ནི་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་བདག་ལ་ཕན་
པར་འདྲོད་པ་དག་རྟེན་པར་མི་བྱེད་རྟོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེག་དེ་
དག་ནི་ལྟ་བུ་རན་པའི་ནད་བྱི་ར་བས་བཟོས་པའི་སྒྲུགས་པའི་ཆེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །
ལྟ་བུ་རན་པ་ཉིད་ནད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྱི་རན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཟོས་པའི་སྒྲུགས་པའི་
ཆེག་གང་དག་ལ་ཁྱེད་པར་རི་རྒྱུད་བཟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི། ལྟ་བུ་རན་པ་
དའི་ནད་བྱི་ར་བས་བཟོས་པའི་སྒྲུགས་པའི་ཆེག་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟེན་པར་མི་བྱེད་
རྟོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རྟོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ན་ཅི་ཉེས་ཤིང་། ལྟ་བུ་ལྟོག་པའི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དག་འཛོལ་པར་འཁྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའམ་ཏུང་
འཁྱོད་སྒྲེ་གནས་སམ་གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དག་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་ཏུ།

དད་པ་ཅན་ནི་ཉེས་བཟུང་བས། །ཁྲིས་པ་གཞན་ནི་ཞེ་ལྷར་གིས།།

དད་པ་ཅན་ཡང་བསྒྲུགས་བཟན་ན། །ཞེ་ལྷར་ཅན་དག་བསམ་ཅི་དགོས།།¹³¹

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ།།

༡༢) ཕྱིན་ཅི་ལྟོག་བཞེན་ཡོངས་རྒྱལ་ཆགས་སྒྲུགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག

འདིར་སྒྲུས་པ། །འདྲོད་ཆགས་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལྟོག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་སྒྱུག་བཟུང་བ་དང་སྒྲོང་པ་དང་བདག་མེད་
པ་དང་མི་སྒྱུག་པ་དག་ལ། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་དངོས་པོ་དང་བདག་དང་སྒྱུག་པར་
ཕྱིན་ཅི་ལྟོག་པ་དག་ནི་ཡོད་རྟོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། །འདྲོད་ཆགས་ལ་སྒྲུགས་པ་དག་
འཁྱུར་བར་འཁྱུར་ཏེ། རི་རྒྱུད་ཏུ་མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ།
མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ནི་རྩ་བ་བཞེན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། རྩ་བ་བཞེན་མ་ཡིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་འདྲུ་ཤིས་ཕྱིན་ཅི་ལྟོག་ཏུ་ཁྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

131) རྗེ་དགེ་ལེ་ལེ་བཟན། རྒྱུས་རབས། ཤེ་རྒྱ་ལྷ་པ། དབུ་མ་རྒྱུད་ཆེན་མེད་པ། ལེ་བྱ། ༤/༡༡ བོག ༡༣༠ བཟ

ཕྱིར་རོ་ཞེན།¹³² བཤད་པ།

༡༡༩ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ།

འདོད་ཆགས་བཞིན་ཏུ་བརྟག་པ་ནི་ཕྱིར། །རྟོག་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྲང་འདོད་ཆགས་བཞིན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུར་པ་འདས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུར་པ་འདས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཐུར་
བཞིན་པ་འདས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུར་པ་ཐང་དང་དམ། འོན་ཏེ་ཐ་མི་དང་
ཅེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ན་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་མི་
འཐད་པས། དེ་ནི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༡༥ སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རྩ་བ་ཉིད་ཕྱིར་ཐུར་བ་གཤམ་ཕྱིར།

གང་གིས་དེས་ནི་ཆགས་འཐུར་བ་ནི། །འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་ནི་དངོས་ཉིད་མེད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཐུར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིད་ཕྱིར་དགག་པ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་
བ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན། གང་འདོད་ཆགས་དེས་ཆགས་པར་འཐུར་བ་ནི་
སེམས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན།

༡༡༦ དེས་ནི་ཐུར་དང་རྫོངས་ལ་སོགས། །སོ་སོར་བཤད་པ་བྱས་པར་འཐུར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བཤམ་པ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ཕྱིར་ཐུར་བ་དང་། གཉི་
ཐུག་དང་རྫོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གྲང་འདྲ་བར་བཤམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་རྩར་ཞེན།

གང་ཆེ་སེམས་ནི་འགག་པ་ལ། །མར་ན་ཏུ་ཕྱོགས་གིང་སྟེས་པ་ནི་ཆེ།

གང་ལ་གང་གིས་ཐུར་བར་འདོད། །ཐུར་བ་འགག་ལ་འད་མི་འདོད་དོ།

གལ་ཏེ་སྟེ་བཞིན་ཐུར་ཞེན། །དེ་ཅི་གལ་ཏེ་སྟེ་མར་ན་ཕྱོགས།

མ་སྟེས་པ་ལ་དེ་མི་འདོད། །གཞི་མེད་བྱ་བ་མི་ཐུན་ཕྱིར།¹³³

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ཕྱིར་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུར་བར་བྱའོ།

132 འདི་ལས་ཆེར། མགོན་པོ་ལྷ་མོ་ལ་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༥ ལས་དང་ཉན་མོངས་རྣམས་རྟོག་ལས།
དེ་དག་ཐུས་ལས་སྟེས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་དགོངས་སྟེས།

133 རྟོག་འདི་གཉིས་རྩ་བར་མེད་ཅིང་། དོན་ལ་འདྲ་རྟོག་ ༡༡༦ ཆགས་རྣམས་དང་རྩ་བ་ཉིས་ནང་། ཞེ་ཐུང་ལ་ཐུར་
ཏུར་བར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཐུར་རྩ་བ་ཉིན་པས། རྩ་བ་ཉིད་ཕྱིར་ཐུན་པ་ལྟེ།

ལྷོ་དང་རྩན་པའི་རྒྱལ་ལས་ནི། །མ་གཞན་མིན་པ་རྩི་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་ཀྱང་པདྨ་མེགས་ལྷ་པལ་དང་པདྨ་འཛོམས་ཀྱི། དཔེར་ན་རྒྱལ་གྱི་ཁ་པར་ཉིད་ལས་སའི་ཐ་
 ལྷན་གཞན་ཡིན་པར་དཀར་པོ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་འཛོམས་དང་པོ་པལ་ཞེས་ཀྱང་། རྒྱ་པར་གས་
 བྱིས་གཞན་ཉིད་ཀྱང་འཕྱུར་ཞེས་ཀྱང་པདྨ་པལ་མེགས་ཀྱི་མེ་འཛོམས་ལྷན་ཀྱང་། རྒྱལ་གྱི་པད་པ་
 ཉིད་དང་སའི་པད་པ་ཉིད་གཞན་ས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱང་ལྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་ལྟར་དང་རྒྱ་
 པར་ཐ་དང་པ་ལེ་དང་པདྨ་ལྷན་ཀྱང་། ས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་དང་
 རྒྱ་ཐ་དང་པ་པར་ཡོད་ལ། ལས་དང་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དང་པས་དེའི་ལྷན་ས་ལ་སོགས་
 པ་དག་གི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལྷན་ན། དཔེར་ན།

༡༡༧ མ་ལ་སྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ལས་དང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པས།།

དེ་དག་གཞན་ཉིད་མི་འདོད་དེ། །བརྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་དྭན་ཁྱིམ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཡིན་པས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་དེ་ཆོས་སོ། །དེ་དང་མི་རྒྱུ་པ་ནི་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱུ་ཆ་ལ་སྐྱེ་བས་
 པ་ནི་ས་ལ་སྐྱེ་གས་པ་དག་ལས་སྐྱེ་གས་ཤིག་ག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་བ་ལྟན་ཟིན་
 པས། དེ་དེ་ལྟར་གཞན་ཉིད་མ་བྱུང་པ་དེ་ལྟར་དཔེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་མི་རྒྱུ་སྐྱོ། །ཁ་
 དང་དཔེ་ལྟར་རྒྱུ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་ཆེ་གས་དེ་ཉི་མ་དེ་ས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཁི་རྒྱུ་ཆ་ཞེ་ན།

༡༩༠ གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་གཞན་ཡང་། །ཐ་སྟོང་ཡོད་མྱིར་མ་རིས་འབྱུང་།

ཞེས་བྲུབ་ཤི། གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྲུབ་དང་། མཆི་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཅེས་བྲུབ་དག་
 གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྲུབ་པའི་སྐབས་དང་པའི་སྐབས་ལོང་
 པའི་ཡིད། །དེས་ན་དེ་ཞིག་རི་ལྷོང་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྲུབ་པ་ལ་སྐབས་དང་པའི་
 སྐབས་ལོང་གྲང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
 གྲ། མ་དང་ཆུ་ལ་སྐྱེམས་པ་དག་ལ་ཡང་སྐབས་དང་པའི་ལོང་གྲང་དངོས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་འཁྲུང་མས། འོན་ཏེ་རི་ལྷོང་ལྷོན་གྱི་ལ་པ་ཞེས་བྲུབ་པ་ལ་སྐབས་དང་པའི་ལོང་པའི་
 ཡིད་དངོས་གྲང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་གྲ། མ་དང་ཆུ་ལ་སྐྱེམས་པ་དག་ལ་ཡང་སྐབས་
 དང་པའི་ལོང་པའི་ཡིད་དངོས་གྲང་སྐབས་དང་པའི་ལོང་པའི་ལོང་ལ་ཡང་ཡིད་ཅིང་མ་དེས་
 པའི་ཡིད་རྒྱ།

ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་མ་གྱུར་ཕྱིར། །དེ་དོན་མ་གྱུར་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་དེ་དོན་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་དེ་དེ་དོན་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བས། ལ་རྩ་ལ་པོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

༡༡༡ རྒྱ་སྐབས་ཁྱེ་བྲག་ཐ་དང་ཀྱང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་འཁྲུག་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་པར་གཞན་ཉིད་ལྷོན་པའི་གཏན་ཆེགས་དག་ལྟ། །

བྱང་པར་བརྒྱུད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །འགལ་བས་དེས་པར་བརྒྱུག་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དགག་པ་ལྟུང་པའི་ཆེག་གིས་སོ།།

གཅེར་བྱ་བ་དག་ནི། དར་ས་པོ་ཐམས་ཅད་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ས་ལས་ཆུ་ལ་སྐབས་པ་དག་གཞན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་དང་ལས་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །གཞན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་ཉིད་ལ་སྐབས་པ་ཡོད་པས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱ་ཅེས་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞྭ།

༡༡༢ གཉི་ག་ཉིད་ཀྱང་མི་ཏུ་ཞྭ། །འགལ་ཕྱིར་མེ་ལ་གྲང་རྩོ་བཞེན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ས་ལས་ཆུ་ལ་སྐབས་པ་དག་གཞན་ཡིན་ན་ནི་རི་རྩར་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཅི་ཞྭ་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་འོ་ན་དེ་རྩར་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དང་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་མེ་ཆ་བ་ཡིན་ན་ནི་རི་རྩར་གྲང་བ་ཡིན། ཅི་ཞྭ་གྲང་བ་ཡིན་ན་ནི་འོ་ན་དེ་རྩར་ན་རི་རྩར་ཆ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་བཞེན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

གཞན་དང་གཞན་མིན་ཕྱོགས་དགག་པ། །བརྟན་ཕྱིར་དེ་ཡང་བཟང་པོ་མིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་གཞན་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དགག་པ་བརྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་གཞན་གང་ཡོད་དེ།¹³⁶ དེ་དེ་ཕྱིར་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་ཞྭ་གཉི་གར་ལྟུང་པ་དག་འདི་རྒྱ་ཅེས། མེ་ཡང་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཙོ་བ་ལ་སྐབས་པ་དག་ལ་ནི་ཆ་བ་ཡིན་ལ། བདེན་པའི་གསར་ཁྲགས་ལ་སྐབས་པས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་ལ་ནི་གྲང་བ་ཡིན་པས། དེ་དེ་ཕྱིར་མེ་ཡང་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

136 མ་དཔེར། གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་ལྷུང་མོད་པེ་རྩར་བཞེན་བཙོས།

པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་གྱི་དཔེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༡༩ གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །ཀུན་ལ་བྱགས་པའི་ཆ་དཔེར་བརྟན།

དེས་ན་གཞན་ལ་དཔེ་མེད་པ། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མེ་ལ་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་གང་འཇིག་
ཉིན་ཀུན་ལ་བྱགས་པའི་ཆ་དེ་དཔེ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པས། དེའི་ཕྱིར་གཉི་གར་སྐྱེ་བ་དག་ལ་
ཁོ་པོ་ཅག་གིས་དཔེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉི་གའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་དོན་དམ་ལ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡༢༠ དེ་ནི་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་ཅུང་བ་ཞིག །

ཐར་མ་བྱུང་ན་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པར་ཟད།

ཅེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ན་ཁ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བ་དག་ལ་རྣམས་ནས་མེ་ལ་སོགས་
པ་ཆ་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་ལ། མེ་ལ་སོགས་པ་ཆ་བ་ཉིད་ལ་རྣམས་ནས་ཁ་བ་ལ་སོགས་པ་
དག་གང་བ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་ཉེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན། ཐར་བ་དང་ཆ་བ་དེ་གཉིས་
ལས་གང་ཡང་ཅུང་བ་ཞིག་ཐར་ན་མ་བྱུང་པའི་ཆེན་ཕྱི་མ་ཡང་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གང་
ལ་རྣམས་ན་ཅིག་སོས་འབྱུང་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་མ་བྱུང་པའི་ཆེན་ན། དེ་ལ་རྣམས་ནས་
འབྱུང་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་མི་འབྱུང་པས། དེ་དག་ནི་ཡིད་ལ་བསམས་ལ་
ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་བྱུ་བ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་དག་ནི་རིང་པོ་དང་གྲང་ཏུར་རྟག་པ་བཞིན་ཉེ། དཔེར་ན་རིང་པོ་ཡོད་ན་གྲང་ཏུ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ལ། གྲང་ཏུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་ཅུང་
བ་ཞིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་
ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དཛུས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་
དཛུས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུ་བ་ལ་སོགས་པ།

༡༢༡ གཉི་གར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །དགག་པའི་རྩལ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ།

ཞེས་བྱ་བར་སྐྱུར་རོ།

འདི་ལྟར་འདི་སྐད་བསྐྱབ་བརྟན་པས། །རྩོ་ཉིད་ཡོད་ཉིད་མ་བྱུང་།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། དཛུས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེག་གི་སྐྱག་མའོ།

༡༤) འདུས་བྱས་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟམས་པའི་གཞུང་གི་དོན་མཚུག་བསྟུ་བ།

ཡོངས་སྤྱོད་བརྟམས་པའི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་མཚུག་བསྟུ་བ་ཕྱེད་པ་ནི།

༡༡༤ དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཆོས་དེ་དག །བསྟུ་བས་རྣམ་པར་བརྟམས་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ག འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག

འདིར་སྒྲུས་པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདིར་¹³⁷ འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དབང་
ཏུ་བྱས་ནས་དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུ་ལ་པའི་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །འདུས་བྱས་ལ་
ནི་གཉེན་པོ་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་
པའི་གཞུང་གིས་བཤད་པ།

འདུས་མ་བྱས་ནི་འགྲོག་གཉིས་དང་། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད།།

ཅས་བྱ་བ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནི་སྔ་སྔར་བརྟམས་ཏེ་འགྲོག་པ་དང་། སྔ་སྔར་མ་བརྟམས་
པར་འགྲོག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྔ་སྔར་མ་རྟོག་པ་ནི་
ཤེས་རབ་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་མཛོན་ཏུ་བྱུང་པ་རྣམས་བརྟམས་ཏེ་འགྲོག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྔ་སྔར་བརྟམས་ཏེ། འགྲོག་པ་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །སྔ་སྔར་མ་བརྟམས་པར་འགྲོག་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་འགྲོག་པ་
ལ་མི་འབྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གོ་¹³⁸ རྣམས་འཕྱེད་པར་ཕྱེད་པ་དང་
མི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཇུ་ན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་དང་།
གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་དང་། གཏན་མེད་པ་དག་གིས་མཚོན་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འབྱུང་བའི་རྩ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་བཞིན། ¹³⁹ དེ་ལ་རེ་ཞིག

137 -འདིར། པེ་ཅིང་། རྟུར་བར་།

138 རྟུ་པེ་ཅིང་། རྟུར་བར་།

139 ཕྱིར་རེ་ཞིན། པེ་ཅིང་། རྟུར་བར་།

༡༣༥ མོ་མོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་ནི། འདྲན་དམ་ཏུ་ན་དངོས་པོ་ཡིན།¹⁴⁰

རྟག་དང་རང་བཞིན་མི་འཕྱུར་ཕྱིར། མོ་གཤམ་བྱ་ཡི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མི་
འཕྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་མི་འབྲད་དེ། མོ་གཤམ་བྱའི་ལུས་བཞིན་ནོ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

༡༣༦ མ་སྟེས་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མེད་ཕྱིར། འདྲན་ལས་ཀྱང་མེད་ཕྱིར་དང་།

འདྲས་བྱས་མ་བཟུས་ཕྱིར་དང་ནི། འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱ་ལོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མོ་མོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཆེག་གི་ལྷག་མའོ། དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ནི་སྟེ་བ་དང་། རྒྱ་དང་། ལས་
དང་། འདྲས་བྱས་དང་། འགག་པ་དག་གིས་མཛོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་མ་སྟེས་པ་
དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། ལས་མེད་པ་དང་། འདྲས་བྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། འགག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རི་རྩར་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྱུར། སྟེ་བ་ལ་མོ་གཤམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འགག་པ་ཡང་མེད་དེ། འདི་རྩར་སྟེས་པ་ལ་འགག་པ་འབྲད་ཀྱི། མ་སྟེས་པ་ལ་མི་འབྲད་
པའི་ཕྱིར་རོ།

༡༣༧ གང་གི་འབྲས་བྱ་གང་འདོད་པ། འདྲན་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ།

མ་སྟེས་ལ་མོ་གཤམ་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས། ཁྲད་ཆེན་ལྷན་གྱི་རྩ་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ས་ནི། དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགོག་པར་ལྱེད་དེ། འདྲས་མ་བྱས་གང་གི་འབྲས་
བྱ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགའ་ཞིག་གིས་རི་རྩར་བརྟགས་པ་དེ་ལ། འདྲས་མ་བྱས་དེ་ནི་
འབྲས་བྱ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་མོ་གཤམ་པའི་གཏན་ཆེགས་
གོང་ཏུ་བརྟན་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྲད་པོ་ཆེའི་ཁྲད་ལ་རྩ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དེ་
ལས་གཞན་པའི་མེད་གོའི་ཁྲི་ལ་མོ་གཤམ་པ་དག་གི་རྒྱར་མི་འཕྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་
གཞན་ཏུ་བརྟགས་ཏེ།¹⁴¹

༡༣༨ མ་སྟེས་རྒྱ་དང་རྟན་པ་ཡི། འབྲས་བྱ་མི་འདོད་ཤེས་པར་བྱ།

140 མིན། བེ་ཅིང་། རྩར་ཐང་།

141 བརྟག་པ་སྟེ། བེ་ཅིང་། རྩར་ཐང་།

འབྲས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་ཐུང་ཅི་ནི། །མཁའ་མིན་མོགས་སྐུ་ལྷན་མིན་བཞིན།།
 ཞེས་བྱ་བ་མ་ནི། དེ་སྐུ་མ་སྦྱེས་པ་པོ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འགོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་
 བུ་གང་ལ་སྐུ་མ་སྦྱེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་སྦྱེས་པ་པོ་སྐུ་དང་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 སྔ་སྔར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་དེ་སྐུ་མ་སྦྱེས་པ་དང་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་པ་རྩ་ལ་
 བློ་དག་གིས་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅི་དེ་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཐུང་ཅི་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅམ་མཁའ་མི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་མ་སྦྱེས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐུར་མི་འདོད་པ་བཞིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཐུང་བའི་ཐུང་ཅི་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐུ་མེ་རྟོག་མ་ལ་ཏེ་དང་།
 པ་སྐྱོད་དང་། ལྷན་ལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་བྱ་དག་གིས་སྐུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་རྟོག་དེ་དག་
 སྦྱེས་པས་ཐུང་ཅི་དེ་སྐུ་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ཅམ་མཁའ་
 མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་མ་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས། ཐུང་བའི་ཐུང་ཅི་དེ་ཅམ་མཁའ་མེ་
 རྟོག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྐུ་དང་ལྷན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་བྱ། སྔ་སྔར་བརྟགས་
 ཏེ་འགོག་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐུ་མ་སྦྱེས་པ་དང་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པར་མི་འདོད་དོ།།

༡༣༡ དེས་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྤྱོད་ས་དང་ཉུས་དང་བདག་ལ་སོགས།།

འདུས་མ་བྱས་པ་རི་སྟེང་བ། །བཀག་པར་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགག་པ་དང་འབྲ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། སྔ་སྔར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་བཀག་
 པ་དང་འབྲ་བར་འདུས་མ་བྱས་རི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བཀག་པར་སྟོན་དང་ལྷན་པ་རྟམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟུན།།

ང་། ལུ་སྟོགས་པས་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྟམས་དགག་བ།

གཞན་ཡང་།

༡༣༢ རྣམ་དང་གཙོ་བོ་སྟོག་ལ་སོགས། །ལུ་སྟོགས་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱ་དག །

རིགས་དང་ལུང་ལ་མཁས་རྟམས་ཀྱིས། །ཅི་རིགས་པར་ནི་དགག་པར་བྱ།།¹⁴²

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་ལུ་སྟོགས་ཅན་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་

ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། བདག་དང་། རྟེ་ཙམ་ལྷ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་།
 ལྷེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། རྟེ་ལ་གཙུག་པོ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། ལྷོང་སྒྲོབས་དང་། རྩལ་
 དང་། ལྷན་པ་ཆ་མཉམ་པ་མི་གསལ་བའོ། །ཆེན་པོ་ནི་ལྷོང་རྒྱུ་བྱས་སོ། །རང་འཛིན་
 པ་ནི་གང་གིས་ར་དང་ད་མི་ཞེས་མཛོན་པར་སྒྲོས་པའོ། །ལྷོང་དབང་པོ་ལྷ་ནི་མིག་དང་།
 རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷས་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ནི་དག་
 དང་། ལག་པ་དང་། ཀླུ་པ་དང་། རྩལ་དང་། མཛོནས་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། ཡིད་ནི་ལྷོ་
 དང་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉི་གཉི་བདག་ཉིད་དོ། རྟེ་ཙམ་ལྷ་ནི་ཁྱད་པར་
 ལྷ་ཞེས་བྱུང་བུ་ཞེ། གཟུགས་དང་། ལྷ་དང་། བྱི་དང་། རྩ་དང་། རྩལ་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་དག་གོ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་ནི། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། བསམ་མཁའ་
 ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། ལྷེས་བྱ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ། ཉིལ་ཆ་ལྷ་པའོ། རྟེ་ལྷ་ར་
 རྟེ་དག་ནི་གཙུག་པོ་ལ་སྐྱབས་པའོ། །

ལྷག་ལ་སྐྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཙུག་བྱ་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བདག་སྐྱབས་པ་འདི་
 ཆོག་གི་དོན་དུ་ཞེ། ལྷག་དང་། ཟག་པ་དང་། ལྷམ་པ་དང་། རེས་པར་རྩ་བ་དང་།
 འཆིང་བ་དང་། ལས་དང་། ལྷག་པ་དང་། བསྐྱོད་ནམས་དང་། བར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ།
 རྟེ་ལ་ལྷག་ནི་ལྷག་ཆ་ལྷེ་ཆེན་དུ་ཞེ། ས་དང་། རྩ་དང་། བྱི་དང་། མེ་དང་། རྩུང་
 དང་། ལྷན་བྱ་དང་། ལྷག་མ་དང་། བྱང་བ་དང་། མི་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། རྟེ་དག་ལས་ས་
 དང་། རྩ་དང་། བྱི་དང་། མེ་དང་། རྩུང་རྩམས་ནི་དབང་པོ་གཅིག་པ་ཞེ། རྩལ་པ་འདི་
 དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྷུང་རྩ། ལྷན་བྱ་དང་། རྩུང་དང་། ཉ་ལྷུས་དང་། ལྷན་བྱ་པ་དང་
 པ་ལ་སྐྱབས་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་པ་ཞེ། རྩལ་པ་དང་། རྩའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་
 པ་འདི་ལྷུང་རྩ། ལྷག་མ་དང་། ལྷན་བྱེ་མེ་ལ་སྐྱབས་པ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་ཞེ། རྩལ་པ་
 དང་། རྩ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྷུང་རྩ། བྱང་བ་དང་། ལྷུང་བྱ་དང་། ལྷུང་
 བྱ་མཆུ་འིངས་ལ་སྐྱབས་པ་ནི་དབང་པོ་བཞི་པ་ཞེ། རྩལ་པ་དང་། རྩ་དང་། ལྷ་དང་།
 མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྷུང་རྩ། ལྷེ་དང་། ཀླུ་བཞི་པ་དང་། རྩལ་སྐྱབས་པ་
 ཉི་དབང་པོ་ལྷ་པ་ཞེ། རྩལ་པ་དང་། རྩ་དང་། ལྷ་དང་། མིག་དང་། རྩ་པ་འདི་དབང་པོ་དང་
 ལྷན་པ་འདི་ལྷུང་རྩ་ཏེ། རྟེ་ལྷ་ར་རྟེ་དག་ནི་ལྷག་གི་ཆོག་གི་དོན་རྩམ་པ་དུ་འོ། །ཟག་པ་ནི་

དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཉི་མག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཐོས་པ་ནི། ཟག་
པ་འགོག་པ་ཉིད་དེ་ལས་སར་བ་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེས་པར་དགའ་བ་ནི་ཐོས་པ་དེ་
ཉིད་དང་ཟས་མི་ཟ་བ་དང་སྒྲོམ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྒྲུར་བ་ལ་སྐྱབས་
པ་དགའ་བྱུང་དང་བཅས་པས་ཐོས་ཉི་མག་པར་བསམ་པའི་ལས་དེས་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་
པ་སྟེ། ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འཆིང་བ་ནི་དེས་པར་སྒྲུབ་པ་སྐྱམ་བ་རྒྱུ་བྱུག་ཅ་
ཅ་གསུམ་ལོ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་རྣམས་ལ་བཞི་སྟེ། བྱིས་
སྒྲོང་བར་འབྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། རྒྱིག་པ་ནི་ཆོས་
མ་ཡིན་པའོ། །བསྟན་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། །ཐར་པ་ནི་ལས་བསམ་ཅད་ཟད་པས་འཇིག་
རྟེན་བསམ་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ན་འདུག་པའི་གནས་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲོ་བ་
སྟེ། ཇི་སྟན་དུ། རྒྱལ་བ་དམ་པས།

ཁ་བ་རྒྱ་ཐོས་མེ་ཏོག་མདོག །བ་ཞོ་བ་མོ་སྐྱ་ཏིག་མདོག །

གཏུགས་དགའ་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འབྱུང་བ། །ཐར་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད།¹⁴⁵
ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྐྱབ་ལ་སྐྱབས་པའོ། །

དེ་དག་ལས་གཞན་པ་གང་དག་སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་དག་གིས་ཡོངས་སྐྱབ་བརྟགས་
པའི་ཤེས་བྱ་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཅི་ཡང་རྒྱང་བ་དག་གྲང་། རིགས་ལ་
དང་ལུང་ལས་ཡོངས་སྐྱ་གོམས་པ་ཐེ་ཆོས་དང་བྲལ་བ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་
བྱས་བརྟགས་པས་མཚུངས་པར་དགག་པར་བྱའོ། །འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འདུས་མ་བྱས་བརྟགས་པས་མཚུངས་པ་དགག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར།

༡༩༩ རང་དང་གཞན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །དཔེས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་བརྟགས་

པ། །མཁས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་བྱ་ཞིང་། །དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་བདུད་ཅི་བདུང་། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་པའི་མཐའ་དག་ཏུ་དཔེས་པོ་

145 འཕགས་ལུལ་གྱི་ནང་པའི་གཞུང་གཞན་ཏུ་འདུ་ཆོགས་བཅད་འདི་གཅེར་བྱ་པའི་སྐོབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་དམ་
པ་སྟེ་མ་རྩེ་བུ་རའི་ཡིན་གཤམ་གྱིས་བྲངས་སྟངས་ལ། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་གཞུང་གང་ཏུ་ཡོད་པོས་འཛིན་མཛད་
པ་མ་མཐོང་།

རྒྱལ་མ་ལ་བདག་དང་། རྩ་མོ་ཉིད་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་བརྒྱལ་པ་དག་རྒྱལ་འབྱོར་པ་
མཁས་པས་རི་སྐད་བརྟན་པ་ནི་ཚུལ་གྱིས་བདག་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་
པར་བྱས་ཤིང་། དོན་དམ་པ་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་པ་ནི་ཡོ་ཤེས་རྩ་མོ་ཉིད་མེད་པས་ཤེས་
པ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་ཀྱིས་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་བདུན་ཅི་ལྟ་ལྟར་བར་བྱ་བ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ཆེན་གྱི།

༡༣༩ ཡང་ན་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱ་བ་ཡི། །རྒྱལ་འབྲེལ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ།
དངོས་པོ་སྤྱི་བར་འཛིན་བརྟེན་པས། །ནན་གྱིས་གྱིས་པ་འབྲུལ་བར་¹⁴⁶བྱེད།
༡༤༠ གང་ཆེ་མཁས་པ་རིག་སྒྲིན་གྱིས། །ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་རྒྱལ་བ།
དེ་ཆེ་སྤྱི་བཀའ་དེ་ཞི་བས། །སྤྱིས་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་ན་དངོས་པོ་རྒྱལ་པར་རྩ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ནི་སྤྱིར་འབད་
པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེ། གང་གི་སྤྱིར་ཞེན། རང་དང་གཞན་དག་
གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་ནི་བྱ་བ་པ་ནི་རྒྱལ་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ལ་སོགས་
པ་མ་ལྟས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱལ་པ་ལ་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་
པས་དེ་དག་གིས་ནན་གྱིས་གྱིས་པ་མ་རིག་པས་སྒོ་སྒྲིས་ཀྱི་མིག་བྱམས་པ་མི་མཁས་པ་
དག་འབྲུལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱིར་རྒྱ། །དེ་ནི་སྤྱིར་གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་མཁས་
པ་རིགས་པ་ནི་མ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་བ་མས་སྒོ་སྒྲིས་ཀྱི་མིག་ལེགས་པར་བྱེད་པ་དག་སྤྱལ་སྤྱི་
ལྟར་པ་ནི་སྒོ་ན་མེད་པས། དངོས་པོ་རྒྱལ་པ་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རི་རྩ་བ་
བཞིན་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པ་པ་དེ་ནི་ཆེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་བཞིན་ཀྱི་རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྤྱི་བ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་སྤྱི་བ་བཀའ་པ་ནི་སྤྱིར། སྤྱི་བར་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་ནི་མ་དེ་
ཞི་བས་ཆེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བར་འབྱུང་བས། ཅིག་ཅང་
ཐམས་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱལ་བར་བྱ་བ་པ་ནི་རིགས་སོ།

ཅ ཆེས་རྒྱལ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་གྱི་བདག་ཀྱི་བརྟེན་པ།

༡) བྱངས་ཅན་པས་བཟད་པ་རྒྱུ་ལྱི་བདག་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ།

དངོས་པོ་དེ་དག་མ་སྤྱི་བ་པར་རི་རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུད་པར་བྱ་བ་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་

[illegible]

༡༩༤ དེ་ལ་རེ་ཞིག་བདག་ཕྱེ་བ། །ཀུན་རྒྱུ་བ་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

བདག་ཉིད་ཡོད་ཕྱིར་དཔེར་བྱ་ན། །ཞོ་ནི་བདག་ལས་མི་ཕྱེ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ། བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞེད་པ་ལ་
 ཉེ་དངོས་པོ་རྒྱལ་མ་བདག་ལས་སྟེ་བར་འཁྱུར་ན། རྒྱ་དང་ཁྱེད་རྒྱལ་མ་མེད་པར་ཡང་
 སྟེ་བའི་ཁྱེད་མ་ན། རྟེན་བྱ་ནི་འཁྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པར་མ་མེད་པར་ན། རྟེན་དམ་པར་མ་སྟེ་
 བྱ་མེད་པོ་ལ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་
 རང་ཅོད་ཉིད་དང་བཅས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་རྟེན་ནི་བདག་པོ། རྟེན་དངོས་པོ་ནི་
 བདག་ཉིད་དོ། རྟེན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་རང་ཅོད་ཉིད་
 ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞེད་པོ། གཤམ་ཉེ་དེ་སྟེ་བཙུན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རྟེན་
 ཡང་སྟེ་བཙུན་ཅི་ཞིག་བྱ། དཔེར་བྱ་ན་འཁྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བར་འཁྱུར་གྱི། ཞེ་
 ཉིད་ཞེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྟེ་བར་མི་འདོད་པ་བཞིན་བྱ། དངོས་པོ་བདག་ཉིད་
 ཡོད་པ་ཡང་བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགའ་པ་ནི་སྟེན་བྱ་
 འཁྱུར་བ་ནི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ན་ཆད་མའི་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

༡༩༧ དཀོན་ལྷན་པ་དག་ལས་མ་ལྷོས་ཏེ། དཀོན་པ་མིན་ལྷོས་ཀྱང་མཆིན།

[illegible]

མ་སྒྲེས་པ་ལ་བདག་མེད་དེ། །མ་སྒྲེས་སྤྱིར་ན་མཁའ་མིན་བཞིན། །

ཞིས་བྱུང་པ་ལ། བདག་གི་རོ་རྩི་ཉིད་མིན་ཀྱང་ཉི་ལྗེས་བྱུང་པ་མཐའ་ཤིས་པ་བདག་པ་ལ་མ་
ལྷོས་པ་ལ།¹⁴⁷ བདག་པ་མེད་དེ་མ་ལྷོས་པ་ཏི་ཡིད་ཅུམ་ལ་ཁ་ཏི་མེ་ཏོག་པ་ཆིན་ནོ། །

147 ལྷེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་མ་ལྷེས་པས། དེ་མིང་། ལྷུང་ཐང་།

དབྱ་མ་སྒྲིབ་པོའི་འབྲེལ་པ་རྒྱག་གི་འབར་བ། བས་པོ་བདུན་པ། འདིར་གྲངས་
 ཅན་དག་ནས་མཁའ་མེ་རྒྱག་གི་དོན་རྒྱལ་པ་ཏུ་མར་རྒྱལ་པར་བརྟགས་ནས་དཔེ་མེད་
 པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱལ་བར་བྱེད་དེ། ཅི་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་གཤམ་ཉེ་ནམ་
 མཁའ་ལ་འདུག་པའི་མེ་རྒྱག་ཡིན་པས། རྒྱལ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་ནི། མེ་རྒྱག་ཉི་
 ལ་ཀ་དང་། ལྷན་ལ་ལ་སྟགས་པ་དག་ཡིན་པར་བཤམ་བར་འཇུག་ཉེ། དེ་དག་ཀྱང་ནམ་
 མཁའ་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ཉེ། རྒྱལ་མཁའ་ནི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལས་ལྷན་བའི་མེ་རྒྱག་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་
 བྱ་ནི། འདི་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྒྱལ་པར་བརྟགས་ནས། ཅི་
 རྒྱལ་མཁའ་ལས་གཞན་པའི་མེ་རྒྱག་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལས་འོངས་པའི་མེ་
 རྒྱག་ཡིན་གྲང་། གཤམ་ཉེ་ནམ་མཁའ་དང་མེ་རྒྱག་ལ་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་ནི།
 དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིད་གཤམ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་བའི་དཔེ་དེ་
 དཀོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་སོ། །གཤམ་ཉེ་ཁྱེད་འདི་སྐད་ཅེས་ནམ་མཁའ་དང་
 འབྲེལ་བའི་མེ་རྒྱག་མེད་པས། རྒྱལ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མེ་
 རྒྱག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་འོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན།
 ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་བཅས་ཅད་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་མཐུན་
 པར་མི་འཇུག་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཀྱང་བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་
 གིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་བཤད་པ།

༡༩༤ རྒྱལ་མཁའ་མེ་རྒྱག་མེད་པའི་དོན། །མཁའ་ལ་སྟགས་པར་ཁྱེད་འདོད་པ། །

དེ་དག་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་མིན། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་སྟགས་མེད་མིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དཔེ་ནམ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་མེད་པའི་དོན་ལ།
 རྒྱལ་མཁའ་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་དང་། རྒྱལ་མཁའ་ལས་དང་། རྒྱལ་
 མཁའ་དང་། མེ་རྒྱག་དང་། རྒྱལ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་དག་གིས་འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་པོ་བཅས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་དག་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དཔེ་
 རྒྱལ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཉེ། འོན་ཏེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དཔེ་
 རྒྱལ་མཁའ་མེ་རྒྱག་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་མཁའ་ལ་སྟགས་པར་བརྟགས་པ་

དེ་དག་ལས་གཞན་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའི་མེ་རྒྱུ་ཅེས་ཁོ་ཙོ་ཙག་གི་དཔེར་བཞག་པ་དེ།
བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་གིས་ཡོད་པར་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པས། དེ་ནི་ཕྱིར་
ཁོ་ཙོ་ཙོ་ཕྱགས་འདི་ལ་ཡང་ཚམས་མཐུན་པའི་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་སྒྲུས་པ། གང་དག་གི་ཕྱོགས་ལ་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདག་
ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྒྲིན་དེ་དག་ཏུ་ཡང་འཕྱར་གྱི། ཁོ་ཙོ་ཙོ་
སྐྱེ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ཁོ་ཙོ་ཙོ་ཕྱགས་ལ་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་དེ།
སྐྱེ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེད་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བ་
རྩ་ལ་ཙོ་དེ་དག་གིས་དོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་བཅོས་བྱེད་པས།

༡༩༧ གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད།¹⁴⁸ དེ་ལས་དེ་ནི་སྐྱེ་སྣང་ཞིང་།།

དངོས་རྣམས་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི།¹⁴⁹ བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་འདོད་ན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིས་སོ། དེ་ལ་སྒྲིན་འདི་ཡོད་དེ།

༡༩༨ དེ་ལས་གཞན་མིན་བདག་བཞིན་ན། རྒྱ་ནི་རྒྱ་མིན་ཉིད་ཏུ་འཕྱར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་འདི་ནི་རྒྱའོ། འདི་ནི་
འབྲས་བུ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་བ་སྣང་རྣམ་པར་གཞག་ཏུ་རྒྱ་དག་གི་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་
མི་རྒྱུ་ལྟེ། ས་ཙོན་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འཕྱར་རོ། ཁྱི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལས་
གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་
ན་སྐྱེ་བུ་ཡང་ཡང་དག་པར་ན་ས་ཙོན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཉིད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་པས། དེ་སྣང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དངོས་
པོ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲིན་ཏུ་འཕྱར་རོ། གཞན་ཡང་།

མ་སྐྱེས་ཕྱིར་ནི་རྒྱ་མིན་པ། ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞིང་གང་གི་རྒྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཕྱི་ནི་བྱེད་
པར་མེད་པར་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་གང་གི་རྒྱར་ཡང་མི་འཕྱར་བས་
ཁྱི་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱར་འཕྱར། དེ་བཞིན་ཏུ་ས་ཙོན་ལ་སོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དག་གིས་ནི་

148 མ་དཔེར། རྒྱ་དང་འབྲས་ཡོད། ཞེས་བྱེད་མེད་པེ་སྐྱེད་ཏུ་སྐྱེད་བ་རྒྱ་བ་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཅོས།

149 རྒྱ་ལ་འདི་འབྲེལ་པར་མི་འབྲེལ་མེད། རྒྱ་པའི་ནང་བཞུགས་པ་ལས་འདིར་བསྐྱེད།

སྐྱུ་བྱ་ལ་མོགས་པ་མངོན་པར་ཐུབ་པར་མི་ཉུས་སྒྲིལ་བྱ་བའི་བཞེག་གོ། །ཅི་ཞིང་འདི་
 ལྷམ་ཏུ། རྒྱ་གར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་རྒྱ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་
 འབྲས་བུ་ཉུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པས། དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་གསལ་བར་
 ཐུང་དེ། ཉུས་པ་དང་། གསལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བཅི་དང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་
 རྒྱུ་བ་ནི་བདག་ལས་རྒྱུ་བ་ཡིན་པར་མེས་ས་ན། དེ་འདྲི་བྱུང་བཤད་པ།

༡༤༡ འབྲས་བུ་བདག་ཉིད་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱར་བརྟག་པ་ནི་དོན་མེད་འཁྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡོད་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱར་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྒྱུན་ཆེན་པོ་གཞན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ།

དེ་ཉིད་ལས་ནི་དེ་རྒྱུ་ན། །སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་བཞེག་གོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྷམ་ཏུ།
 བདག་ལས་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་ཡང་ཡིན་ལ། རྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་པ་
 ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་འཁྱུར་བ་ཁོ་ལོས་རྒྱུན་པར་ཉུས་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩམ་རི་
 ལྟར་གནས་པའི་ཆོས་གཞན་འགག་པ་ན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་སྐྱེ་ཁིང་། དེ་ལ་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཡོད་པ་བཞེན་ན་རྒྱུ་ཏུ་མེས་ས་ན། བཤད་པ།

༡༤༢ གལ་ཏེ་འོ་མ་ཞོ་ཉིད་ཏུ། །གནས་པས་གནོད་པ་མེད་རྒྱུ་ན།།

པ་ནི་བྱ་ཉིད་མི་འཁྱུར་བས། །གནོད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་པས་པའི་དཔྱད་པོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཟང་ནས་བྱའི་རྩ་བ་
 ཉིད་ཏུ་¹⁵⁰འཁྱུར་བ་ནི་སྐྱུས་ཀྱང་གང་ཏུ་རི་ལྟར་ཡང་མ་མཐོང་བས། དེ་འདྲི་བྱུང་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འཁྱུར་བའི་རྒྱུན་བརྒྱུག་པར་
 དཀའོ། །འདིར་པ་རྩ་ལོ་དག་དབུ་མ་པའི་གཏན་ཆེགས་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔྱད་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་
 སུ་བཞག་པ་དག་ནི། རྐྱེ་བ་མེད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ཐུབ་པའི་
 གཏན་ཆེགས་ཡིན་ཀྱི། རྐྱེ་བ་མེད་པ་ཐུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་མི་རྒྱུར་རྩ་རྩེས་ཕྱིར་
 རྒྱུག་པར་ཐུང་དེ། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དཔྱད་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་

ནི་བྱས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་འདྲི་དཀྱིལ་པོ་སྒྲུབ་པ་དག་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལོང་གི་རྩ་ལ་སྐྱབས་པ་
 མ་སྒྲུབ་པ་དག་ལ་ནི་མེད་པས་དེ་འདྲི་བྱུང། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དཀྱིལ་པོ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་བ་དཀྱིལ་པོ་འདྲི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དེ་དག་དཀྱིལ་པོ་མེད་པ་འདྲི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་མཐུན་པ་འདྲི་བྱུགས་¹⁵¹གང་ལ་ཡང་མེད་ལ། མི་མཐུན་པ་འདྲི་བྱུགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 པ་འདྲི་བྱུང། དྲན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ཆས་ཅན་གྱི་རྩ་པོ་ཉིད་
 ལས་བརྒྱུག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདྲི་བྱུང། དྲན་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། བདག་པ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དཀྱིལ་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི། གུན་
 རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི་དྲན་དམ་པར་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 མེད་པ་འདྲི་བྱུང། སྒྲུབ་པ་མེད་པ་འདྲི་མི་མཐུན་པ་འདྲི་བྱུགས་སྒྲུབ་པ་མེད་པས།

༡༩༩ མི་མཐུན་བྱུགས་ནི་མེད་པ་འདྲི་བྱུང། །གཏན་ཆེགས་འགལ་བ་ཉིད་མི་འདོད།

ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་སོ།

དེ་རྣམས་དེ་ཞིག་དཀྱིལ་པོ་རྣམས། །བདག་ལས་སྒྲུབ་པར་མི་དེགས་སོ།

ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ཆེགས་གི་དྲན་ནི་རྩི་རྒྱུ་བ་པ་འདྲི་ཆས་ཅན་ལ་བྱེས་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་བ་ཆེགས་གོ།

༡) སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གཉིས་དང་བྱེད་བྱ་བ་དག་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་འདོད་པ་དག་པ། ༡) གཞན་སྒྲུབ་ཀྱིས་དག་པ།

མ་དོ་སྒྲུབ་པ་དང་བྱེད་བྱ་བ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་
 དང་། རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་པ་གཞན་ཀྱི་བྱུང་པ་དག་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱབས་པ་བྱི་རྩ་ལ་བྱི་དཀྱིལ་
 པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་དེག་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ལས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཀྱི་བྱུང་པ་
 དག་ལས་ནང་གི་སྒྲུབ་པ་ཆེད་ཀྱི་དཀྱིལ་པོ་སྒྲུབ་པ་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་ཀྱི་བྱེད་བྱ་བ་དག་
 གྱུར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱབས་པ་འདྲི་རྩ་ལ་སྐྱབས་པ་དག་དང་། རྩ་ལ་སྐྱབས་པ་དག་ཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་
 སྐྱབས་པ་འདྲི་མི་མ་པ་གཞན་ཀྱི་བྱུང་པ་དག་ལས་སྐྱབས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་འདྲི་རྩ་ལ་སྐྱབས་པ་འདྲི་བྱུང་།
 སྐྱབས་པ་འདོད་དོ། དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞེ།

༡༩༩ རྩ་པོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་འདྲི་བྱུང། །གང་ཞིག་གང་ལས་གཞན་ཀྱི་འདོད།

སྒྲུབ་ཀྱི་དང་ནི་དེ་ཅེ་ལས། །རྩ་བ་གཞན་ཀྱི་འདོད་བཞིན།

151 མ་དེད་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་འདྲི་བྱུགས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྣམས་བཞིན་དག་པ་སྒྲུབ་མེད་པར་བརྟེན།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ར་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ལྟེ། དེ་ཡང་རི་སྐད་
བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ན་དཔྱད་པ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ལྟེ་གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་པ་གང་ལས་གཞན་
ཏུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཐུང་ཏུ་དང་རི་ཅི་ཅི་མ་སྒྲིལ་བ་དག་ལས་ཉིད་ཏུ་གཞན་¹⁵²ཏུ་ཐ་
སྒྲིབ་གདགས་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན།

༡༤༥ མིག་ལ་སྐྱབས་པ་སྒྲིབ་གཞན་རྒྱུ་སྤྱད་ཏུ་མིག་སྐྱབས་ཀྱི།

རྒྱུ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །གཞན་ཕྱིར་ཅི་སྒྲིབ་¹⁵³ལ་སྐྱབས་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཞན་ཡིན་ན་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཞན་ཡིན་
པ་འདྲ་བ་བཞིན་པ་ལས་མིག་ལ་སྐྱབས་པས་ནི་མིག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་
དག་ཉི་ཅེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ལ། སའ་མ་དང་བྱམ་པ་དང་ལྷན་བྱ་ལ་སྐྱབས་པ་མཛོན་པར་
སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅི་སྒྲིབ་དང་སྐྱབས་དང་འཛིན་པ་ལ་སྐྱབས་པས་ནི། སའ་
མ་དང་ལྷན་བྱ་དང་བྱམ་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཉི་ཅེ་དག་མཛོན་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི། མིག་
གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་དག་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པར། སྒྲིབ་ཏེ་སྐྱབས་པ་ལ་
པ་དེ་དག་ཅི་ལས་སྒྲིབ་པའི་གཏན་ཅིག་སྤྱད་ཏུ་ཡང་བརྒྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྒྲིབ་
བ་གཞན་ཡང་།

༡༤༦ གཞན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྐྱབས་པ་དག །བརྒྱད་འདོད་མིག་སྐྱབས་སྐྱབས་ཅན་མིན།

གཞན་ཕྱིར་སྐྱབས་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་བྱམ་ལ་སྐྱབས་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྐྱབས་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྐྱབས་
བྱུག་པ་དག་ནི་བརྒྱད་པར་འདོད་པའི་མིག་ལ་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་པ་ལྟེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུང་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་ལྷན་བྱ་ལ་སྐྱབས་པ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་། བརྒྱད་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བརྒྱད་པར་འདོད་པ་ལྟེ།
མིག་ལ་སྐྱབས་པ་དག་གོ། མིག་ལ་སྐྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་དང་། གཞན་གསུམ་དང་།
ལྷན་བ་དང་། ལྷན་མཁའ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་དང་། ལྷན་པ་ལ་སྐྱབས་པ་གཞན་

152 ཉིད་ཏུ་བཞིན། པ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

153 ཐུང་ཏུ། འདོད་དང་གཤམ་གྱི་འབྲེལ་པའི་གཞན་གཉིས་ཀར། ཅི་སྒྲིབ་། ཞེས་འབྱུང་།

དག་ཀྱང་བཟུང་། རྒྱ་ཅན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་མམ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྐྱེས་པ་གང་དག་ལ་
རྒྱ་བཟོད་པར་འཛོད་པ་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ཡོད་པར་བཏགས་པ་དེ་དག་དེ་ནི་རྒྱ་ཅན་
མ་ཡིན་པར་བཀག་པ་འོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
བཟུང་གང་མས་ལྟར་ཀྱང་། འབྲས་བྱ་དེ་ནི་མཆོས་པ་མས་འབྲས་བྱ་དེ་ལས་རྒྱ་གཞན་ཉིད་
ཀྱང་ཕྱག་པ་མི་ཉིད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཡིད་།

༡༩) མ་སྒྲེས་པ་ཡི་གཞན་ཉིད་ནི། །ཀུན་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་མིན།།

གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །རིགས་པ་མ་ཡིན་གཞུང་བར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་སོ། །ཤེས་པ་རྒྱ་པར་རྒྱ་བ་དག་ལས། ཁ་ཅིག་གི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུ་མ་པ་ཉིད་དམ་མ་རྒྱུ་མ་པ་ཉིད་ཀྱི་བ་ལྷན་ཤད་གསུམ་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པར་མེད་སྙམ་སོ། ཁ་ཅིག་གི་མ་རྒྱུ་མ་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མཐུན་གྱི་མཛོན་པར་ལྷན་
 པར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུ་མ་བཞིན་པ་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཅན་བྱ་འདོད་དོ། །ཁ་
 ཅིག་གི་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བྱ་འདོད་དོ། འདི་རྣམ་དེ་གི་རྒྱུ་མ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་ཉིད་གྱི་དཔྱད་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རྒྱུ་མ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱ་བ་འཁྲུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཐེར་རོ། །དེ་ལ་བསྐད་པ་མ་ཞིག

༡༩༩ རྩེ་ས་པ་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པ་ལ། རྩེ་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟ་ཏེ་རྒྱ་མ་འབྲས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ཞིང་ཐ་སྟོད་གདགས་པར་བྱ་
བཅ་མིན་པས། ཏེ་ནི་རྒྱུ་མ་པ་མིན་པས་རྒྱུ་མ་བ་ཏེ་མ་ཡང་རྒྱུ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏེ་
ཡང་འབྱུང་ལ། །མ་རྒྱུ་མ་པ་ན་ཐ་སྟོད་གདགས་པར་བྱ་བཅ་མིན་པ་ནི། རྒྱུ་མ་ན་ཡང་ཏེ་
འབྲས་ལ་ཉིད་མ་ཉིད་ཏེ་ཐ་སྟོད་གདགས་རྒྱ་མི་རྒྱང་བར་འབྱུང་རྟོ། །གང་དག་འབྲས་
ལ་མ་རྒྱུ་མ་པ་ཏེ་དག་མ་ཡང་།

མ་ལྟེ་ས་པ་ལ་ལྟེ་མིང་དེ། །མ་ལྟེ་ས་ཁྱིམ་ནི་མ་ཁའ་མིན་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་སོ།།

༡༩༩ རྩི་བཞི་ཉ་རྩི་བར་འདོད་པ་ལ། བརྒྱའི་ད་བརྟམས་པ་མཆོ་རས་པར་འཁུར།

[illegible]

བརྒྱུད་ཀྱི་མེད་པ་འདྲ་དེ་མེད་དེ། བརྒྱུད་ཀྱི་མེད་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱུ་གི་རྩོ་བས་འཕྲུལ་དང་དཀར་ཤམ་ལ་མོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་མེད་པ་འདི་མོ་གསལ་བྱི་བྱ་ལ་མོགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་གཞུང་རྒྱུ་།

འདིར་རྒྱུ་པ། དཛུ་པོ་རྒྱུ་པ་གི་རྩོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། བརྒྱུ་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱུ་། དེ་འདི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་རྒྱུ་པར་བརྒྱུ་པ་འདི་རྩོ་བ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༤༠ ཡང་ན་མིག་ལ་མོགས་པ་དག བརྒྱུ་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་།

བྱས་པ་འདི་ཕྱིར་དང་འཁོར་པ་འདི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་འདི་འོ་མ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་གི། མིག་ལ་མོགས་པ་དག་གི་དོན་དམ་པར་ན་གཞུགས་ལ་མོགས་པ་འདི་དཛུ་པོ་རྒྱུ་པ་ལ། རྩོ་བ་དང་མེར་པོར་བརྒྱུ་པ་འདི་དཛུ་པོར་འདྲོད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་འདི་དཛུ་པོ་འདི་རྩོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་རྒྱེ། བྱས་པ་འདི་ཕྱིར་དང་འཁོར་པ་འདི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆེག་དག་གིས་དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་འདི་¹⁵⁴བདག་ཉིད་ཀྱི་འོ་མ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འདི་རྒྱུ་པ། མ་བརྒྱུ་པ་འདི་དཛུ་པོ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྩོ་བས་ལྷ་པོ་དག་གི་བསམ་པ་འདི་གནས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་དེ་དག་གཅིག་ཀྱི་རྒྱུ་པར་རྒྱུ་པ་¹⁵⁵པར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་འདི་དཛུ་པོ་ཡོད་པས། དེས་ན་བྱས་པ་འདི་ཕྱིར་དང་འཁོར་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་འདི་འོ་མ་བཞིན་ཀྱི་རྒྱུ་པར་བརྒྱུ་པ་འདི་དཛུ་པོ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པར་འཕྱུར་པས། རྒྱུ་པར་མ་བརྒྱུ་པ་འདི་དཛུ་པོ་རྒྱུ་པ་ཡོད་པར་འཕྱུར་བ་མ་དེས་པར་མེས་པ་ན། དེ་འདི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༤༡ བརྒྱུ་པ་དང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་འདི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གི་ཐེ་ཆེན་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཅིག་ཤོས་གི་བརྒྱུ་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཛུ་པོ་ལས་གཞན་པ་མ་བརྒྱུ་པ་འདི་དཛུ་པོ་རྒྱེ། དེས་ན་མ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཕྱུར་རྒྱུ་། ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྒྱུ་པ་འདི་བདག་ཉིད་དག་པར་རྒྱུ་པ་དང་མཚུངས་པར་མ་བརྒྱུ་པ་འདི་དཛུ་པོ་

154 དཔེར་ན་མེད་པོ་ཆེད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་།

155 རྒྱུ་པ་འདི་ཆེད་ཀྱི་པོ་།

པོ་ཡང་བཀག་པ་འདི་ལྟར། མིག་ལ་སྐྱབས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
སྟོང་སྟེ། བྱས་པ་འདི་ལྟར་དང་འཇིག་པ་འདི་ལྟར་སྟེ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏེ། གང་གི་ལྟར་སྟེ་
མ་ལ་ཡང་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཆ་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་རྟོག་ཏེ། ཁོ་ན་དེ་ལྟར་སྟེ་མ་ལ་
བར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཤོས་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རྟེ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་འདི་ལྟར་བཤད་པ།

སྟེ་མ་ལ་བདག་ཉིད་མ་བརྟགས་པ་འདྲ་། ཡང་དག་དུ་ནི་ལོག་པར་འདོད།།

༡༥༣ ལ་ལ་འདི་འདོད་ཆགས་སྐྱུ་ཡིན་ལྟར། དཔེར་ན་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟེ་མ་མཐའ་གྱིས་སྟུལ་པ་འདི་གཞུགས་ལ་སྐྱབས་པ་ཡང་མི་མཐས་པ་ལ་
ལ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱབས་པ་འདི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྟེ་མ་ལ་བརྟགས་པ་འདི་བདག་ཉིད་
ལོག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར།¹⁵⁶ བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་
པར་ན་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་མ་ལ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་བདག་
ཉིད་ཀྱང་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་མེད་དྲོ་ཞེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་བཤད་པ།

གཤམ་པ་འདི་ཆས་ནི་དེ་བྱུང་ལྟར། ཁོ་བོ་འདི་དཔེ་ནི་མེད་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་ཡང་གང་པ་རྟོལ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་པ་འདི་ཆ་དེ་དཔེ་ཉིད་དུ་
བྱས་པས་དེ་བྱུང་པ་འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་འདི་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་བརྟགས་པ་དང་
བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་བདག་ཉིད་དབྱེད་པ་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ། དཔེས་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ།

༡༥༤ ཡང་ན་མིག་ལ་སྐྱབས་པ་ནི། ཡང་དག་དུ་ན་དཔེ་མ་ཉིད་སྟོང་།།

བྱས་པ་ཉིད་ལྟར་འཇིག་ཉིད་ལྟར། འབྲུད་ཀྱིས་སྟུལ་པ་འདི་མངས་སྒྲུལ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་འབྲུད་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་དཔེ་འདི་ཁང་པར་དབྱ་བཙོན་པ་ཉེ་
བར་སྒྲུལ་པ་ཁ་བྱང་བའི་ལྟར། མངས་སྒྲུལ་བཙོན་པ་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྒྲ་འོད་ཟེར་གྱི་ཁ་དོག་
ཤིན་དུ་དབར་བ་ལྟ་བུ། སྟེ་མེ་རྟོག་སྒྲུལ་ལ་འདི་འདབ་མ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་སྟོང་བ། དབྱ་
གཞུག་རྟོར་ཤིན་དུ་ལོགས་པས་རྣམ་པར་མཛེས་པ། གསུང་དབྱངས་ཀ་ལ་ཡིང་ཀ་ལྟར་
སྟོན་པ། ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་ཞིག་མར་པར་སྟུལ་པ་འདི་

ཤུ་དེས། ཡིད་དང་། མིག་འཕྲོག་པ་དང་། རྩ་ལུ་ལ་མང་དུ་བྱུང་བ་ཉམས་ཀྱན་དུ་ཉམས་
 དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ར་
 ར་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ཉམས་
 བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཡང་ར་ར་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་མི་མཁས་པ་དག་
 སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།¹⁵⁷

འོན་དངོས་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་ར་ར་ཉིད་སྤྱོད་པ་དང་། གཤེར་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། གཡོ་
 བ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ཉམས་བཞིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། བཤད་པ། དེ་དག་ཀྱན་
 རྒྱུ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་མེད་པའི་ར་ར་ཉིད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་
 ཟད་དེ། དོན་དམ་ལ་ཉི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེན།

༡༥༤ དངོས་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་དངོས་ཉིད་གང་། །ཡང་དག་དུ་ན་དངོས་དེ་མེད།

བྱས་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྒྱལ་ཡི་ནི། །ཆ་བ་ཉིད་དང་བརྟེན་ཉིད་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་དག་གིས་དངོས་པོ་གང་གི་ར་ར་ཉིད་གང་རྒྱམས་པར་བརྟེན་པ་
 དེ་ནི། ཡང་དག་པར་ན་དེའི་ར་ར་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དཔེར་ན། རྒྱལ་ལ་ཡན་འགའ་ཆ་བ་ཉིད་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་བ་སྟངས་གངགས་པ་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་རྟག་དུ་དེའི་ར་ར་ཉིད་ཡིན་པར་གཤེས་པར་མི་རྩམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ཉམས་སྐྱེ་བ་པ་རི་རྒྱུད་བཞུན་པའི་མཐུས།

༡༥༥ དངོས་རྒྱམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ། །སྐྱེ་བར་འབད་པ་མ་ཡིན་པས།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་མི་སྐྱེ་ཞེ། །བ་ལང་པོར་བྱས་མ་མཐོང་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲོག་ཤམ་དང་། མཁུག་མ་དང་། རྟོག་མ་དང་། རྩག་པ་དང་། ར་
 ལ་སྐྱེས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ཐུན་པའི་བ་ལང་ཐམ་ཁུང་ན་འབྱེ་བ་དང་། དུ་བའི་ཁ་
 དྲག་དང་། རྒྱ་བོ་ཆེ་དང་། རྩག་ལ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་བ་རིང་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་མཆན་
 ཉིད་དང་ཐུན་པའི་པོར་བྱའི་བདག་ཉིད་དུ་འཕྱུར་བར་མ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།

(ཁ) རང་ལྗེ་དོན་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྒྱུན་ལྗེ་བྱེད་ཀྱང་དགག་པ།

འདིར་རང་གི་ལྗེ་པ་དག་གིས་སྐྱས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་

འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁས་ལྷངས་པ་ཉམས་ཏེ། བཙོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་མདྲོ་ཐེ་ལས་
 ལྷུ་ཉི་ཤུན་དང་། དམིགས་པ་ཉི་ཤུན་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་ཉི་ཤུན་དང་། བདག་པོ་ཉི་ཤུན་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུན་བཞེ་པ་དག་བཀའ་ལྷུ་ལ་ཏེ། དེ་ལ་ལྷུ་ཉི་ཤུན་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཉི་ཤུ་
 དང་། ལྷུ་ལ་བ་མ་ཉམས་པ་ཉི་ཤུ་དང་། མཚུངས་པར་ཐུན་པ་ཉི་ཤུ་དང་། གུན་ཏུ་འཁོ་བ་ཉི་
 ཤུ་དང་། ལྷུ་ལ་བ་མིན་པ་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལ་པ་དག་གོ། དམིགས་པ་ཉི་ཤུན་ནི་ཆོས་
 བཅས་ཅད་རྟོ། །དེ་མ་ཐག་པ་ཉི་ཤུན་ནི་མེས་པ་དང་མེས་པ་ལས་ལྷུང་བ་འགགས་མ་
 ཐག་པ་རྣམས་ལས་དབང་བཙོམ་པ་ཉི་ཤུན་མེས་པ་མ་མ་གཏོགས་པ་ལོ། །བདག་པོ་ཉི་ཤུན་
 ནི་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་མེ། དེ་ལྷན་ཤུན་བཞེ་པ་གཞན་ཏུ་ལྷུང་བ་དེ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལྷུ་པར་འབྱུང་རྟོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉི་ཤུར་རྟོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

༡༥༤ ལྷུ་ལ་མོགས་པ་རྒྱུན་གཞན་ལས། ལྷུ་བ་གུན་རྒྱ་བ་ཐ་ལྷན་ལེན།

དེ་ལྷུར་ཁས་ལྷངས་གཞོད་པ་མེད། དེ་དག་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན།

རི་ལྷན་ན་ལྷུ་ལ་མོགས་པ་ཉི་ཤུན་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ཞེ་ན།¹⁵⁸
 དེ་ཉི་ཤུར་བཤད་པ།

༡༥༥ ཡོད་ལ་རྒྱུན་རྣམས་མི་རིགས་ཏེ། མེད་ལའང་མི་རིགས་ཡོད་མེད་ལྟར།

དེ་ལས་གཞན་བཞེན་རྒྱུན་མ་ལྷེས། རྒྱུན་རྣམས་སྤྱི་རི་ལྷན་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་རྒྱུན་དེ་དག་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པ་ཉི་ཤུན་ཏུ་འབྱུང་བུར་
 ན། དེ་ལ་རྟོ་ཞེས་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་རྣམས་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པ་ཉི་ཤུར་དེ་
 ལས་གཞན་པ་བྱས་པ་ལ་མོགས་པ་ཡོད་པ་སྤྱུ་བ་པ་ལ་འཛིན་པ་ཉི་ཤུར་ལ་མོགས་
 པ་ཉི་ཤུན་རྣམས་མི་རིགས་པ་བཞེན་ནོ། །འབྲས་བྱ་མེད་པ་ལའང་རྒྱུན་རྣམས་མི་རིགས་
 ཏེ། མེད་པ་ཉི་ཤུར་དེ་ལས་གཞན་པ་ནམ་མཁའ་མེད་ཏེ་ག་ལ་མོགས་པ་མེད་པ་ལ་རྒྱ་ལ་
 མོགས་པ་ཉི་ཤུན་རྣམས་མི་རིགས་པ་བཞེན་ནོ། །ཡང་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་
 ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ལྷུ་བ་མེད་པར་བརྟགས་ཐིན་པ་ཉི་ཤུར། རྒྱུན་མ་ལྷེས་པ་རྣམས་

158 མ་དཔེར། དོན་དམ་པ་ལ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། ཞེས་ཡོད་མོད་པ་ལྷན་ཏུ་ལྷུང་བ་བཞེན་བཙོམ། རྒྱུན་ཞེས་པ་
 འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་གང་གི་རྒྱུན་ཏུ་འབྱུང་ཆུ་ལ་ཁྱི་ལྷོགས་གཉིས་སྤྱུ་ལྷོ་ནས་བརྟག་པ་དེ། ཆ་ཤོ། ༡/༤ མེད་
 དམ་ཡོད་པ་ཉི་ཤུན་ལ་ཡང་། རྒྱུན་ནི་ཏུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཉི་ཤུར་སྤྱུ་གསུངས་པ་དང་འབྲ།

དཀྱིལ་པོ་གཞན་མ་སྐྱེས་པ་གང་གི་རྒྱུན་རྒྱུས་ལྷ་རི་ལྷ་མ་འཕྱུར། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནི་ལྷ་བ་
པར་བྱེད་ན་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་ནི་རྒྱ་བ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབར་དོ། །རི་ལྷ་མ་ཞེན།
༡༥༥ རྒྱ་ནི་འབར་བ་སྐྱེད་མ་ཡིན། །དེ་ཡིས་རྒྱ་བ་ལྷ་མ་དེ་གཞན་བཞིན།།

སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འད་དེས་བསྐྱེད་ཡིན། །ལྷ་ན་མེད་ལྷ་མ་དེ་གཞན་བཞིན།།
ཞེས་བྱ་བ་ཅི། གང་ཞིག་གང་གིས་རྒྱ་བ་པ་དེ་ནི་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་མ་
པ་ལ་ལོགས་པ་སྐྱེ་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་གང་ན་ལྷ་ན་¹⁵⁹མེད་ལ་
དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། འཛིན་པ་འདི་གོང་བྱ་
ལས་རྒྱ་བ་བྱེ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རི་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཚུལ་གྱིས།

༡༥༦ དེས་ནི་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་དང་། །སྐྱེ་བཞིན་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ།།

ཉེས་པ་བསྐྱེད་ལྷ་མ་སྐྱེས་པ་འདི། །རྒྱ་ནི་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན།།

དེ་ལྷ་མ་རེ་ཞིག་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ན་མི་འབར་དོ།།

དམིགས་པ་འདི་རྒྱ་ན་དགག་པ་འདི་ལྷ་མ་བཟད་པ།

༡༥༧ སྐྱེས་པ་དམིགས་པ་མི་ཡུང་དེ།¹⁶⁰ །སྐྱེས་ལ་འད་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ལྷ་མ།།

མ་སྐྱེས་པ་འད་མ་སྐྱེས་ལྷ་མ། །དཔེར་ན་མི་སྐྱེ་ཆོས་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་དེ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་སྐྱེ།
གཞུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཞི་གེ་གོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་ལོགས་པ་འདི་རྒྱ་བ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་
པར་བྱེད་པ་སྐྱེས་པ་འད་མ་སྐྱེས་པ་འདས། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞིག་གཞུགས་ལ་ལོགས་པ་འདི་
དམིགས་པ་དང་ཡུང་བྱང་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཅི་དམིགས་པ་དང་མི་ཡུང་དེ། སྐྱེས་
པ་འད་འད་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་མེད་པ་འདི་ལྷ་མ་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་ཡང་དམིགས་པ་དང་མི་ཡུང་དེ། མ་
སྐྱེས་པ་འདི་ལྷ་མ་དཔེར་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱའི་མིག་ལ་ལོགས་པ་འདི་རྒྱ་བ་པར་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་
པ་འདི་ཆོས་དག་དམིགས་པ་དང་མི་ཡུང་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་།

༡༥༨ སྐྱེ་བཞིན་ཡུང་པར་འཕྱུར་ལྷ་མ་ན། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཅི། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་འདི་རང་བཞིན་གཉི་

159 -ལྷ་ན། བེ་ཅིང་། ལྷ་མ་མང་།

160 མི་འབར་དོ། བེ་ཅིང་། ལྷ་མ་མང་།

གདེ་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་ཐུང་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་
དམིགས་པ་ཉི་བར་བྱུང་པ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེན། གཤམ་ཉི་
སྟེ་བཞེན་པ་དེ་ལ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་བྱུགས་ནས་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཆེན་དེ་དམིགས་པ་
དང་ཐུང་པར་འགྱུར་རྟེན་ཞེན། བཤད་པ།

ཡན་ལག་མ་ཆར་བ་ལ་ནི། སྟེ་བའི་བྱ་བ་འཁྱུག་མི་འདོད།

ཅེས་བྱ་བ་ལ། བྱ་བ་ནི་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཏུ་གཞུང་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེན་
ཉི་གནས་པ་ཡིན་ན། གཤམ་ཉི་སྟེ་བཞེན་པ་ནི་ཚུང་ཞིག་སྟེས་པ་དང་ཚུང་ཞིག་མ་སྟེས་
པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་རྩི་རྣམས་འཁྱུག་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། ཁྱེ་ཉི་འདི་རྣམས་ཏུ་ཁྱུང་ལས། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་
རྣམས་གང་ཞེན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་
ཆོས་རྣམས་གང་ཞེན། གཞུགས་དང་སྟུང་ན་ལས་འདས་པའོ།¹⁶¹ ཞེས་གསུངས་པས།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་ན་
བཤད་པ།

༡༤༡ ཡང་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། ཡང་དག་དམིགས་པ་ཡོད་མི་འདོད།

སྟེ་བཞེན་ཕྱིར་དང་གཞུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བཞེན།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟེ་བཞེན་པ་དམིགས་པ་དང་ཐུང་པར་སེམས་ན། དེའི་དུས་ན་དམིགས་
པར་བྱེད་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་བཞེན་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་
པ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་སྟེ་བཞེན་པ་བཞེན་ཉི། སྟེ་བཞེན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པའི་སྟེན་ཡོད་པར་འདོད་ལ།
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་དམིགས་པའི་སྟེན་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་འདི་ལ་གཏན་
ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་སྟེན་ཏུ་བཏགས་པ་ནི་ཀྱང་རྒྱུ་
པ་ཡིན་གྱི། རྟན་དམ་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

༡༤༢ ཡང་ན་དེ་དག་དམིགས་བཅས་པ། དུས་གཅིག་ཕྱིར་ན་དེ་མི་ཅུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་

161 ལུང་འདིའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་བཞུང་།

དག གཞུགས་མ་མོགས་པ་དམིགས་པ་དང་ཟུང་པར་མེམས་ནི་དེ་མ་རྒྱུ་ཐ་དང་མ་
མོད་དེ། བ་མར་གི་རྩ་གཤམ་གཡོན་པལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དང་དམིགས་
པར་བརྟགས་པ་དེ་མི་ཅུང་ཁོ་།།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡོད་མིན་པས། གང་ཞིག་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་མི། གང་ཡང་གང་གི་དམིགས་པར་མི་འབྲང་བ་ཉིད་ན་ཞེས་བྱ་བ་མི་
མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་། རྟེན་ཅོད་དམིགས་པ་མི་སྐྱེན་ཡང་མི་འབྲང་རྟོ།།

དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡང་འགག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དེ། ཁི་རྩར་ཞེ་ན།

༡༤༩ མ་སྒྲེས་པ་ལ་འགག་མེད་དེ། །མ་སྒྲེས་ཉིད་ཕྱིར་མཁའ་མིག་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགག་པ་ཅི་སྤྱི་བ་ལ་ཞོས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་བ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་འགག་པ་ཡང་མེད་ཀྱོ།

འགགས་པ་ལ་ཡང་འགག་མེད་དེ། །འགགས་སྤྱིར་དཔེར་ན་ཤི་བ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤི་བ་ལ་ཡང་འཆི་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

༡༥ མ་འགྲུགས་པ་འཛུགས་འགྲུགས་མྱེད། །ད་ལྟར་འཇུག་པའི་མར་མེ་བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགག་པ་མེད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གཤམ་མ་མེ། བཏུ་མ་འགགས་པ་
 ལ་འགག་པ་མེད་པར་ལྷུང་ན་ཅི། བཏུ་མ་འགག་པ་ཞིན་པ་གསལ་བར་བྱ་བ་གསལ་བར་
 ལྟར་རྒྱས་པ་ཡང་འགགས་པ་འཇིག་ཏུ་འལུང་རྟོ།།

འགག་བཞིན་པ་ལ་འད་མི་འདོད་དེ། །འགག་པ་གོང་དུ་བསྐྱལ་ཕྱིར་རྟོ། །

ཞེས་བྱ་བ། འགག་བཞེན་པ་ནི་གོ་གི་ཚུང་ཟད་ནི་འགགས། ཚུང་ཟད་ནི་མ་འགགས་
 པ་ཡིན་ན། འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གཉིས་ལ་ནི་འགག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་རྒྱ་
 རྒྱུ་བརྟན་པ་ནི་ད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། །ཅི་ལྟེ་འདི་ལྟེ་འདྲ། ལྷ་དང་ལྷེན་སྐྱེས་པ་འདི་དབང་
 བོས་དངོས་པོ་ལྷེ་བཞེན་པ་ལ་ནི་འགག་བཞེན་པ་པན་འདྲགས་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་
 ལས་གཞན་པ་འདས་པ་འདི་རྒྱུ་ཅིག་མས་པར་ཏུ་མ་ཆོད་པ་འདི་འགག་བཞེན་པ་ནི་དེ་མ་
 ཐག་པ་འདི་ལྷན་ཡིན་པར་མེས་པ་ན། བསྟར་བ།

༡༤༤ དེ་ཡང་རྒྱལ་མཉམ་ཉིད་གཅིག་གས། །ཡང་ན་རྒྱལ་གཞན་འབྱུང་ཁྱད་ན། །

མི་རིགས་འདུག་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲིཟུར། དག་བཙོམ་སེམས་གྱི་བ་མ་བཞིན།

ནས་¹⁶⁴ལ་ཤོགས་པ་ནི་ཐུ་བྱ་ལ་ཤོགས་པ་དང་ཐུ་ཕྱེ་པར་མ་མཐོང་པ་ནི་ཐུ་རྩ་ཆེས་
བྱ་བར་བསམས་ཤོ། །ཐུ་ཀ་ཞུ་བའི་ཡང་ཡོད་དེ།

འབྲས་བྱ་འབྲས་བྱར་མི་འབྲུར་ཞིང་། །མེད་པ་ཁྱོད་ལ་འབྲས་བྱར་འབྲུར་།

ཞེས་བྲ་བ་ལ། འབྲས་བྲ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བྲ་པ་ནི་ཕྱིར་འབྲས་བྲ་ཡིན་ན། གཤ་ཉེ་རྒྱ་ལ་
 འབྲས་བྲ་དེས་མི་ལྟོང་ན། དེ་ལ་ཡང་བྲ་བ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་ལྷན་ཡོད་པ་འབྲས་བྲ་ཡིན་
 པར་འདྲད་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བྲར་མི་འཕྱར་ཞིང་། གཞན་ཞིག་ཕྱིས་ཕྱེད་པ་དེས་ན་མེད་
 པ་གཞན་ཚད་ཟད་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འབྲས་བྲ་ཡིན་པར་འཕྱར་རྒྱུ་། འདི་རྣམས་
 གྲ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བྲ་རྣམས་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བྲ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་ཉེ་དེས་
 རྒྱ་མི་ལྟོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བམ་པ་ནི་དོན་ཏུ་འཁྲིམ་པ་ཁོ་ན་ལེན་
 པར་ཕྱེད་ཀྱི། བྱེ་མ་དག་ནི་མི་ལེན་ཉེ། རྣམས་པས་ལྟོང་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྲ་པར་མེས་ས་
 ཅ། བཤད་པ།

༡༥༠ བལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འུས་འབྲས་ན། །དེ་ལས་བཞུག་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡོད།

དེ་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནང་གཞན་¹⁶⁵པའི་དངོས་མི་འདྲ།

ཅེས་བྲ་བ་ནི། བལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འི་རྩ་ས་པ་ཤར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་
ཡིན་ན། འབྲས་བུ་འི་རྩ་ས་པ་ལས་གཞན་པ་འི་རྒྱ་ཞེས་བྲ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཤར་གྱི་
ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ན་གཞི་དང་གཞག་པ་འི་དཀྱིལ་པོར་ཅལ་ཏུ་ཡང་མི་ཤར་ཉེ།
དཔེར་ན་ཏུམ་དང་ཆར་དག་ལས་ཏུམ་དང་ཆར་གྱི་རྩ་ས་པ་ཐ་མི་དང་པ་བཞིན་ཏུ། གཞི་
དང་གཞག་པ་འི་དཀྱིལ་པོ་མེད་པར་འབྲས་པོ། །ཅི་ཉེ་གཞན་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་ཉེ།

༡༡༡ འབྲས་བུའི་མིང་ཙམ་ཉིད་ལ་གྱི། །དཔེར་ན་མཁའ་ལ་མཁའ་གནས་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ཤི། དཔེར་ན་གཞན་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་གནས་སྟེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ། གཞི་དང་གཞལ་པའི་དཀྱིལ་པོ་ཉི་བར་གདགས་སྡུ་ཕྱད་བའི་བཞེན་ཏུ། གལ་
 ཉེ་རྒྱ་ལ་འགྲམ་པའི་རྩས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ལ་འགྲམ་པའི་རྩས་པ་ཡིད་དེ་ཞེས་ཉི་
 བར་གདགས་སྡུ་ཕྱད་རྟེན་ཏུ། དེ་ཤི་ཁོ་མོ་ཅམ་གྲུག་རྒྱལ་བ་པར་འདྲེད་པ་ཡིན་ནོ།

164 བནས། དེ་ཅིང་། ལྷ་དང་ཐང་།

165 འདིས་དང་གསལ་བྱེད་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ནི་ཐད་ བེ་ལྷུས་དྲ་ བཞག་ཅིས་ལྟར་།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་ན། །གང་གིས་མི་སྣང་དེ་ཅིར་ཡོད།།

གང་ཞིག་གང་གི་¹⁶⁶ ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འདི་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སྟེ་
ན། ཁྱེད་ཅག་འབྲས་བུ་གང་གིས་མི་སྣང་བ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གཞན་ཡང་།

༡༥༡ ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གང་ཞིག་གང་གི་བདག་པོར་འདོད།།

མེད་ལ་སྐྱེན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །གང་ཞིག་གང་གི་བདག་པོར་འདོད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་¹⁶⁷ ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་གང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་ནི། དེ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནས་མཁའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དག་
ལ་སྐྱེན་ནམས་མེད་པ་བཞིན་ཏེ་སྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་གང་གི་
བདག་པོའི་སྐྱེན་ཏེ་འདོད།

ག) དེ་སྟེར་བཀའ་པ་ལ་ཚུད་པ་ཐུང་བ།

འདིར་ལ་རྩལ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐབས་སྐར་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ།

༡༥༢ གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་སྒྲིས་མཐོང་བས། །མཐོང་ལ་གཏན་ཆེགས་དོན་མེད་དེ།།

མཛོན་སྒྲུལ་དང་ནི་བྲགས་པ་ཡི།¹⁶⁸ །གཙོད་པས་གཙོད་པར་འབྱུང་ཞེ་ན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅེས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་འདིས་པ་དང་།
དབྱུག་བྱ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། རྩ་དང་། རྩ་མཁན་གྱི་འདོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱེན་ནམས་གྱིས་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པ་སྒྲིས་པ་ཡིན་པར་མིག་ལ་སོགས་པས་
མཐོང་བས། དབང་པོ་རྩམས་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲུས་པའི་གཏན་ཆེགས་
དོན་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བ་ལས་སྤྲུག་པའི་ཆད་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། གང་ཞིག་བ་ལང་ལ་རྩ་མེད་དེ། ལྷོག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བཞིན་ན་ཞེས་ཟེར་
བ་དེ་ལ་མཛོན་སྒྲུལ་གྱི་གཙོད་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་བཞིན་

166 གིས། བེ་ཅིར། ལྟར་བང་།

167 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། བེ་ཅིར། ལྟར་བང་།

168 ཡིས། བེ་ཅིར། ལྟར་བང་།

ཏུ་འཕྲུང་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རི་ཁྲོད་པ་ཡན་ཆད་དང་གདོལ་པ་ཡན་ཆད་དང་བ་ལང་རྒྱེ་
ཡན་ཆད་ལ་ཡང་འདི་རྩ་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དག་སྒྲེས་པར་བྲགས་པས། དེའི་ཕྱིར་
ཁྲོད་ལ་བྲགས་པའི་གཞོད་པར་ཡང་འཕྲུང་རྒྱུ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༡༧༤ བྱམ་པ་ལ་སྐྱེས་སྒྲེས་པ་དག །བྱིས་པའི་སྐྱོད་ར་མཐུན་མཐོང་བ།།

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མི་འགོག་པས། །དེ་ཕྱིར་རི་རྒྱུས་སྒྲིན་མེད།།

ཆེས་བྱ་བ་ནི། བྱམ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོད་པ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་
པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དབྱེད་པ་དང་བཤལ་བ། སྐྱེ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་
དང་བྱི་ཟེའི་ཁྲོད་ཁྲོད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོད་པ་ལྷན་པ་རྩ་བུ་བྱིས་པའི་སྐྱོད་པོའི་སྐྱོད་དང་
མཐུན་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་ལ་གྱི་ཆུལ་ཏུ་ཡོད་པས། བྱིས་པའི་སྐྱོད་ར་མཐུན་
པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་མ་བགས་སྟེ། འདི་རྩ་རྒྱུ་དམ་པའི་སྐྱོད་རྒྱུ་ལ་སྐྱོད་པོ་བྱི་མ་མ་
ལས་པ་སྐྱོང་བར་བཞོད་པས་བརྒྱལ་ན་མི་རིགས་པར་བརྟན་པས། དེའི་ཕྱིར་མཐོན་
སྐྱེས་དང་བྲགས་པའི་གཞོད་པ་རི་རྒྱུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།

དེ་རྩ་སྒྲིབ་ལན་བཅུ་གསུམ། ད་ནི་ཁྲུད་པར་བརྒྱན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་མརྒྱ་
སྐྱེས་ཏུ་སྐྱེ་བམ་ནི་རེ་ཞིག་¹⁶⁹མརྒྱ་སྐྱེས་བྱི་སྐྱོད་ནས་རེས་པར་བཟུང་ནས་དེའི་གཞོད་
པས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། མརྒྱ་སྐྱེས་ཡང་ཀུན་རྒྱུ་ལ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་
མ་ཡིན་ནོ། །རི་རྩ་ཞེ་ན།

༡༧༥ གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོད་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཏུ་ན་རང་རིག་མེད།།

དེ་མ་སྐྱེས་ཕྱིར་ཁོ་ཁོ་ལ། །དེ་མི་གཞོད་པ་མེད་ཕྱིར་རྒྱུ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱམ་བྱ་དང་དེ་ལ་འཁྲུག་པ་སྐྱོད་པ་མེད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་
བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཆུགས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣམས་སྐྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།
གཅིག་གིས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡང་མི་རྣམས་ལ། ཆེ་གས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྐྱོད་ཡང་ཀུན་རྒྱུ་ལ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་གི་མརྒྱ་སྐྱེས་ཏུ་འཕྲུང་ན་དེས་ཁོ་ཁོ་ལ་གཞོད་པར་
འཕྲུང་ཞེས་དོན་བཟུང་བ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེའི་མརྒྱ་སྐྱེས་འདི་རྩ་མི་ཏུ་མེད།

༡༧༦ མརྒྱ་སྐྱེས་སྐྱོད་ཞི་དོན་དམ་ཏུ། །དོན་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ།།

169 +མརྒྱ་སྐྱེས་ཉིད། བེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐང་།

ཆོག་གི་སྐངས་མེད་པས། བྲགས་པའི་གནོད་པར་འཕྱར་རྟེ་སྐྱེ།

༡) བྲངས་ཅན་པས་འབྲས་བྱ་ཐུན་པོད་པར་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

དེ་ལྟར་གཞན་ལས་སྡེ་བ་བཀའ་པའི་ཞར་ལ་འོངས་པ་དག་ཡོངས་སྤྲོ་སྐྱེད་པར་
བྱས་ནས། ཡང་བྲངས་ཅན་འབྲས་བྱ་ཐུན་པོད་པར་སྡེ་བ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༢༧ ཡོད་ལའང་སྡེ་བར་མི་འདོད་དེ། །ཡོད་པ་ཅི་ཕྱིར་སྡེ་བར་འཕྱར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ནི་སྡེ་བ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ལ་ནི་འབྱུང་
བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བཞེག་གོ། ཅི་སྡེ་འདི་ལྟས་ཏུ། ལྷ་ལ་འབྲས་བྱ་ལྷས་པའི་བདག་
ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་སྡེ་ལྷས་སྤྱིས་རགས་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པར་སེམས་ན། བཤད་པ།

ཡོད་པ་རགས་པར་མི་བྱེད་དེ། །ཐུན་མེད་དང་ཕྱིས་འབྱུང་ཕྱིར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲས་བྱ་ཐུན་མེད་པར་ཕྱར་པ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ཉིད་ཐུན་
ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །དཔེར་ན་ཤིང་ལྷ་ལྷ་རྒྱའི་ས་ཐོན་ཆར་བྱ་ལ་ཤིང་ལྷ་ལྷ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲིང་ཐོ་ཡལ་ག་དང་ཡལ་ག་ཡུ་མོ་ཏུ་མས་རྒྱས་པའི་རང་གི་རོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐུན་པོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དེ་
ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་།

༡༢༨ མིག་གི་རགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན། །དེ་ནི་སྡེ་ལྷས་མ་བྱས་ཏེ།།

ཐུན་མེད་ཕྱིར་རྒྱ་མ་བཞེན། །ཤེས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཟེ་པོ་བཞེན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྡེ་ལྷས་ལ་འབྲས་བྱ་རགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཐུན་མེད་པ་
སྡེད་པའི་མཐུ་ཡོད་ན་ནི། མིག་གི་སྡེ་ལྷ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་མིག་ལ་
སྐྱེད་པ་ལས་གཞན་པ་རྒྱ་མ་ལ་སྐྱེད་པ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད། ཡང་དཔེར་ན་སྡེས་
བྱ་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེས་གང་ཡང་རགས་
པ་ཉིད་ཏུ་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞེན་ཏུ། མིག་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འཕྱར་རྟེ། །འདི་
ལྟས་ཏུ། ཁྱོད་ནི་བདག་མེད་པར་སྡེ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟེ་པོ་པོའི་དཔེ་ཉིད་ཏུ་བྱས་
པ་ནི་རང་ལ་དཔེ་མ་བྱུང་བར་སེམས་ན། བཤད་པ།

༡༢༩ ཟེ་པོ་ལ་སྐྱེད་པ་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ། །ཐུན་མོང་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།།

དེ་ཕྱིར་དེད་ལ་གང་ཏུ་ཡང་། །དཔེ་ནི་སྡེ་ལྷ་འཕྱར་བ་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་ཁོ་ཙམ་གྱི་ལུས་དང་། དབར་པོ་དང་། སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གང་ཡང་ཏུ་བ་ཤས་ཆེ་བར་འབྱུག་པ་ལ་སྟོས་ནས། ཟ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་
པའི་ཐ་སྟེན་གྲག་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ལུས་དག་ལ་ཐ་སྟེན་
གདགས་པ་བྱས་ཡོད་ཏུ་བྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ཙམ་ལ་ཆད་མ་གང་ཏུ་ཡང་རང་ལ་
དཔེ་མ་བྱུང་བའི་སྟེན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ཁོ་ཙམ་གྲག་རྒྱབ་ཁོ་ནར་ཆད་མ་རྣམས་པར་
གཞག་པ་བྱས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དབྱ་མའི་སྟོང་པའི་འབྲེལ་པ་རྟག་གེ་འབར་བ། བམ་པོ་བརྒྱད་པ། འདིར་བྱངས་
ཅན་དག་ཉིད་ལས་མརྟན་པར་གསལ་བར་སྟུང་བ་ཁ་ཅིག་ཕྱིར་སྟུང་བར་བྱེད་དེ། གང་
དག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བར་བཅུགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟེན་དེར་འབྱུང་ཀྱི། ཁོ་
ཙམ་ཙམ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སྟོས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་འཛིན་པ་ལ་སྟོས་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་
ཉིད་སྟེན་རྣམས་ཀྱིས་མརྟན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པར་སྟུང་བས། ཁོ་ཙམ་ལ་སྟེན་དེ་
ལྟ་བུར་མི་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱིར་འདི་རྟེན་ཅེས་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞེ།

༡༤༡ གལ་ཏེ་གསལ་བ་སྟེན་མེད་ན། །གང་གིས་ཅི་གསལ་ངེ་ལྟ་བུ།

གལ་ཏེ་དེ་དག་འདི་རྟེན་ཅེས། །དཔེར་ན་མར་མེས་བྱམ་པ་བཞེན།

ཞེས་ཟུར་ན། དེ་ལ་བཤད་པ། ཡོད་ལ་མརྟན་གསལ་བྱེད་ཕྱིར་རོ།¹⁷¹ ཞེས་བྱ་བ་ནི།
འདི་ལྟར་དངོས་པོ་སྟེས་ཤིང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་གཞན་གྱིས་མརྟན་པར་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ནི་རིགས་གང་ན། འདི་ལ་ནི་མ་སྟེས་པར་བཟུན་པས། ཇི་ལྟར་ན། བྱམ་པ་མ་
སྟེས་པ་མར་མེ་མ་སྟེས་པས་མརྟན་པར་གསལ་བར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟུང་མའི་སྟེས་
བྱམ་སྟེས་ཤིང་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲུག་ལ་སྟོས་པ་མ་སྟེས་ཤིང་མེད་པ་དག་
གིས་མརྟན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་
སྐྱངས་ལྷ་ཟེན་གྱི་ཐ་སྟེན་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་བཤད་པ།

༡༤༢ གྲག་རྒྱབ་ཏུ་འང་མར་མེས་ནི། །བྱམ་པ་ལྟར་དང་བཅས་པ་དང་།

དེ་ཡི་སྒྲོ་འམ་གཉེན་པོ་དག །སྟེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

171 མ་དཔེར། ཡོད་ལ་མརྟན་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཡོད་ཡོད་པེ་སྟེན་ཏུ་བྱུང་བ་ཆ་ཆིག་དང་མཐུན་པས་
དེ་བཞེན་བཅོས། རྟེན་པ་འདི་ཆ་བའི་ནང་བཞུགས་པས་སྟོན། ༡༤༡ པ་འདི་རྟེན་པ་ཐུ་བ་ཅན་ཏུ་བྱུང་གིས་པར་སྟེན་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་
 བྱུང་བ་དེ་ཚོ་གས་ཡིན་པས། གུན་རྒྱུ་བ་ཏུ་ཡང་མར་མེ་ཉེ་བར་བྱུང་བས་ནི་བྱས་པ་ལྷན་
 བ་དང་བཅས་པ་ཐོན་མ་ཐུག་པ་ལ་གདོད་¹⁷² རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། རྒྱུ་མ་ལ་མར་ན་
 བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་དེ་ཐོན་རྒྱུ་ཉིད་གཞུང་བ་ཉིད་ཏུ་
 མ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བྱིས་མར་མེས་དེ་རྒྱུ་ཉིད་གཞུང་བ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བར་བྱེད་ན་ནི། དེ་ཉིད་
 ག་མར་མེས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཉིད་ཐོན་པ་ལྷན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཐོན་ཡོད་
 པ་མར་ན་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟེ་ཐུན་པ་དེ་ནང་ན་བྱས་པ་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཞུང་བ་ཉིད་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་བ་མར་མེས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དེ་གཞུང་བ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཐོན་པ་ལྷན་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཀྱི། ཡོད་པ་མར་ན་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟེ་བྱས་པ་གཞུང་
 བ་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་པ་ཡོད་པ་མར་མེས་མེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་ཐུན་པ་དེ་གཉེན་པོར་ལྷན་བ་དག་ཐོན་པ་ཉིད་མར་མེས་ཐོན་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཀྱི། གཉེན་པོ་ཐོན་པ་དག་བྱིས་མར་ན་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་
 ལྟེ་བྱས་པ་གཞུང་བར་ལྷན་བ་ཉིད་ཐོན་པ་ལྷན་པོད་ན་མར་མེས་ཅི་བྱ། གཞན་ཡང་ཆེན་པོ་ལ་
 སྐྱེས་པ་མར་ན་བར་མི་གསལ་བ་དག་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འབད་དེ།
 རྒྱུ་མ་ལྷིང་པོ་ལྟ་ན།

༡༥༩ མར་ན་བར་མི་གསལ་གསལ་མི་བྱེད། །མི་གསལ་བྱིར་ན་མཁའ་མིན་བཞིན།།

རང་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱང་དཔེར་བྱ་ན། །གཙོ་བོ་ཟ་པོ་བཞིན་ཏུ་བཞུགས།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་མ་ཙམ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱང་དཔེར་བྱ་ན། ལྷིང་རྒྱུ་ལས་
 དང་རྒྱལ་དང་ཐུན་པ་ཆ་མཉམ་པ་མི་གསལ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ལྟེ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཟ་པོ་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། མ་ཐུག་པ་དེ་བྱིར་མར་ན་བར་མི་གསལ་བ་
 ཡིན་པས་གསལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་མར་ན་བར་མི་གསལ་
 བ་ལ་ཡང་གསལ་བར་མི་བྱེད་དེ། མི་གསལ་བ་དེ་བྱིར་རོ་ཞེས་བཞུགས་ཏེ། །ཅི་ལྟེ་རྣམ་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་ཟ་པོ་ཡང་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་རྟོག་ན། དེ་ལྟ་ན།

༡༥༥ གལ་ཏེ་དེ་ཡང་མངོན་གསལ་ན། །ཟུང་བྱ་ན་འགྲོ་མ་ཡིན་ཞིང་།།

རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཤེས་ཡོད་མིན། །མི་གསལ་བ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱས་པ་ལ་ལོགས་པ་བཞིན་དུ་གྲུག་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟུང་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཉིད་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཙོ་བོ་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན། དེ་ལྟ་ན།

༡༥༦ གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་མངོན་གསལ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱ་བ་དང་།།

དབག་ཡོད་གསལ་བར་བལ་འགྱུར་རྟེ། །དེ་ནི་དེ་དག་མིན་པར་ཐུགས།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱ་བ་ཉིད་དང་། དབག་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལ་འགྱུར་རྟེ། གཙོ་བོ་དེ་ནི་མ་བྱས་པ་དང་། བསམ་ཅད་དུ་སྤང་བ་དང་། མི་གསལ་བ་ཡིན་པས། བྱང་བ་དང་དབག་དུ་ཡོད་པ་དང་གསལ་བར་དེ་དག་མ་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཉིད་ལ་ཐུགས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

༡༥༧ གང་གིས་གསལ་བྱེད་གང་དག་འདྲི། །དེ་དག་དེ་གསལ་བྱེད་མི་འདྲི།།

རྒྱ་ཉིད་ལ་སོགས་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས། །རྒྱ་ལྷན་ལ་སོགས་ཞོད་མིན་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གསལ་བྱེད་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པར་འདྲི་བ་དེ་དག་ནི། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་མི་འདྲི་དེ། ཅི་ཉི་ལྷན་ཞེ་ན། རྒྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་རྟེ། རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ལྷན་དང་། དཔེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ལྷན་དང་། ཤེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ལྷན་རོ། །དཔེ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་ཞོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་རྟེ། དཔེར་ན་འོ་མ་ལས་ཞོར་འགྱུར་བའི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྷན་བྱ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྒྱུབ་པའི་རྒྱ་ལྷན་དང་། ཆེག་པ་དང་། ཐགས་ཟངས་དང་། ལུ་ལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་རྟོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟེང་དུ། རྒྱ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་རྣམས་ཐངས་གཞན་གྱིས་ན་ཞོ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ལྟ་བུ་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཉིད་ཡོད་དེ།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་ཁྱུན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་འདྲིམ་པ་འདྲི་བསྐལ་
 པས་ཞིག་ནས། ཡང་ཕྱིར་ཆགས་པ་འདྲི་བསྐལ་པས་ཕྱིར་ཆགས་པ་འདྲི་ཆེན་རྒྱུན་གཞན་
 དག་གིས་མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས། ཞོ་ལ་སོགས་པ་འདྲི་དཔོན་པོ་གཞན་དག་
 གིས་¹⁷³མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པར་འཕྱར་བ་འདྲི་རྒྱ་ལྟ་ཡང་ཡོད་པས། དབུ་
 མ་པ་འདྲི་དཔེ་མེད་པར་སེམས་ན། དེ་འདྲི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༥༥ གལ་ཏེ་རྒྱ་ཁྱུན་ལ་སོགས་པ་འདྲི། །དེ་རྒྱས་ཡོད་ཕྱིར་དཔེར་མེད་ན།།

དེ་མིན་རྒྱ་ཁྱུན་ལ་སོགས་དཔོན། །དེ་དག་དེ་གསལ་བྱེད་མིན་ཕྱིར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཁྱུན་ལ་སོགས་པ་དག་རྣམས་ཐུངས་གཞན་གྱིས་ཞོ་ལ་སོགས་
 པ་འདྲི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྱར་བ་ཡོད་ཀྱི་ཐུན་ན་ཡང་། རྒྱ་ཁྱུན་ལ་སོགས་པས་
 རྒྱ་ཁྱུན་ལ་སོགས་པ་དཔོན་གྱི་རྩ་བ་ཉིད་དེ་དག་གིས་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲི་
 འབྲས་བྱ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡང་མི་མེད་པ་འདྲི་ཕྱིར་དང་། གང་
 ཀྱི་ཡང་མ་མཐོང་བས་དེ་འདྲི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་འདྲི་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

༩) ཐུངས་ཅན་ཁ་ཅིག་དང་གཅེས་བྲུ་བས་འདྲི་བ་དག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་དག་གི་པ།

ཐུངས་ཅན་དག་ལས། ཁ་ཅིག་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་བྱེ་བ་དང་། ས་ཐོན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་རྣམས་པར་མ་བྱེ་བ་འདྲི་བྱེད་རྒྱ་དག་ལས་འབྲས་བྲུ་སྒྲེ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི།
 བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བར་སྒྲུ་ལ། གཅེས་བྲུ་པ་དག་ཀྱང་། གཅེས་དང་མེ་ལ་སོགས་
 པ་ལས་གཅེས་གྱི་སྐར་གྱི་བདག་དང་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ཉིད་
 ཀྱང་། འབྲས་བྲུ་ཐུན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྒྲུ་སྒྲེ། འདི་ལྟར་སོར་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདྲི་
 འབྲས་བྲུ་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་འཕྱར་བ་འདྲི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་བདག་ཉིད་མ་
 ཐོབ་པ་འདྲི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་མེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུ་ལ། །དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༥༧ བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་དང་། །བདག་ཉིད་ཡོད་དང་མེད་མི་འདྲི།།

གཉི་གར་སྒྲུ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །རིགས་པས་གོང་ཀྱང་བཟུན་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཉི་གར་སྒྲུ་བ་དག་ཀྱང་འགལ་བ་འདྲི་སྒྲུན་ཡོད་པ་འདྲི་ཕྱིར་མི་འབྲད་དེ།
 གལ་ཏེ་བདག་ལས་ན་ནི་ཇི་ལྟར་གཞན་ལས་ཡིན། འོན་ཏེ་གཞན་ལས་ན་ནི་འོན་ཏེ་ལྟ་

འཕྲུང་བའོ། རྒྱ་ཁྱིན་རིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱེན་སོ་སོར་རིས་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་
འབྲས་བྱ་རིས་པར་འཕྲུང་བའོ། རྒྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་པར་བྱལ་བའོ། དཀར་པ་
རྟེ་དག་ནི། འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དག་གིས།
བྲས་པ་བཞིན་ཏུ་ཀྱན་རྒྱབ་གྱི་བདེན་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྤྱོད་བྲས་ཏུ་རྒྱེ་
བ་མ་ཡིན་པར་རིས་སོ།།

ཁ) འཛིག་རྟེན་ལྷ་མ་གཞན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ།

འདིར་མེད་པར་སྒྲུབ་དག་དབྱེས་པ་ལ་དཔེ་བློན་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་བྱིས་
འཁིག་ཆེན་ཆུ་མ་དག་པ་ཡང་མེད་ཅན། རྩིས་ཚོག་པར་བྱེད་དེ། ཁྱེད་དབྱེས་པ་ཞི་
འཁིམ་གྲོང་དང་སྤྱི་བས་པ་དང་བསྐྱོར་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་མི་བྱིས་བྱས་པ་མཛོན་པར་
འབྱུང་བར་འདྲོད་ཅེས་བྲགས་པས་དེ་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་ཚན་པར་བྱེད་དོ།¹⁷⁷ ཁོ་མོ་ཆག་ཞི་
འཁིམ་གྲོང་ཞི་འཁིམ་གྲོང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འགགས་པས་ཡང་སྒྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་
བཞིན་ཀྱི་སྤྱི་བས་པ་དང་། བསྐྱོར་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
འགགས་པས་ཡང་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ལྟར། བྱས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞི་རྒྱུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་
འབྱུང་བར་འདྲོད་པས་དེའི་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་མེད་དོ། །ཡང་ན་འཁིམ་གྲོང་ཞེས་བྲ་བ་
དེ་ཅི་ཀྱི་འཕམ་མེད་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་ཀྱི་འགགས་པས་ཡང་སྒྲུབ་པ་མེད་དེ་
ཞིག་པའི་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་འབྱས་བྲ་ཡིན་པའི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མེད་པར་སྒྲུབ་
པ་དག་གིས་འཁིག་ཆེན་ཆུ་མ་འགགས་པའི་ལྟར་སྒྲུས་པ་དེ་ལ་འདིར་སྒྲོལ་དཔེན་བྱིས་
བཤད་པ།

ཏཱ་ལ་ཏེ་འཛིན་གོང་ཆེ་གཞན་ལ། །འགགས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། །

འབྲས་བུ་ཡིན་མྱེར་དཔེར་ན་ནི། །བྱམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཅེ་ན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཁྱམ་ཉི་བར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི།

༡༩ རི་ལྷ་པ་བྱ་པ་བྱ་པ་ཡི། །རྩ་བའི་དུང་འགགས་མི་ལྟོ་བ།

དེ་ལྟར་འཛིན་ཐོང་འདོད་ན་ནི། །འདོད་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཁེ་ལྷན་ཁོ་ཁོ་བུ་མ་ལ་བུ་མ་ལ་དེ་ཁོ་ཁོ་ཉིད་གང་གིས་འགགས་པར་

ལྷུང་པ་འདི་རྩ་མོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་ཡོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ཀྱི་མི་དང་
 ཀྱི་དྲུམ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་པ་ཞུགས་ཀྱི་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དེ་རྩ་
 ཁྱིད་ཀྱང་འཛིན་གོང་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པ་འདི་གོང་བྱ་ཉིད་ལ་བྱ་ཡང་བྱར་ཅེ་བྱ་འཕམ་མེ་བྱ་
 ལ་ཡང་བྱ་ཡང་¹⁷⁸བྱར་སྟེ། གཤམ་ཉེ་རྩ་མོ་ཉིད་གང་གིས་འགགས་པར་ལྷུང་པ་འདི་རྩ་མོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་ཡོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་བྱམ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་རྩ་མོ་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་པ་ཞུགས་ཀྱི་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ན་ནི། གྲན་རྒྱུ་བ་བྱ་ཡང་བྱ་བ་ལ་ལ་སྐྱུ་བ་
 པ་ཡིན་ལ། རྟན་དམ་པར་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟེ་བ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར། ཁོ་པ་འདི་
 འདོད་པ་ཉིད་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ།

༡༧༥ འོན་ཉེ་འགགས་པ་རྒྱ་མིན་ན། ¹⁷⁹དེས་ན་གཏན་ཆེགས་འགལ་བ་ཉིད།
 ཅེས་བྱ་བ་ནི། འོན་ཉེ་ཁྱིད་འདི་རྩ་མོ་བྱ་འཛིན་གོང་ལ་སྐྱེས་པ་དགག་པར་ལྷུང་བ་
 དེ་དག་ནི་ཕྱིས་པ་ཞུགས་དག་གི་རྒྱར་མི་འཕྱར་ཉེ། འདི་རྩ་མོ་གང་འགགས་པ་དེ་ནི་རྒྱན་
 རྒྱུ་པ་ཉིད་དེ། འགགས་པ་ནི་ར་བ་བྱ་ཞིག་པ་འདི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྩ་མོ་སྐྱེས་བྱ་
 བ་དང་། གང་སྟེ་བ་དེ་ནི་རྩ་མོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། འགགས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་རྩོམ་
 པ་ཡིན་པར་མེས་པ་ན། དེས་ན་ཞིག་པ་འདི་ཕྱིར་རྩ་མོ་སྐྱེས་བྱ་བ་ཁྱིད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དེ་འདི་
 རྟན་འགལ་བ་ཉིད་དེ། ས་མོན་འགགས་པ་ལས་སྐྱུ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྟེ་བར་འཕྱར་བ་
 རྒྱར་པ་འདི་ཕྱིར་རྩ་མོ། གཤམ་ཉེ་ས་མོན་པ་འགགས་པར་ཡང་སྐྱུ་བ་སྟེ་བར་ལྷུང་བ་ནི་རྒྱར་ལ་
 སྐྱེས་པ་ལ་འདྲུག་པ་ཡང་སྟེ་བར་ཐམས་པར་འཕྱར་རྩ་མོ། དེ་འདི་ཕྱིར་ཞིག་པ་ཉིད་བྱ་རྩོམ་
 ལྷུང་དཔོག་ལས་འབྲས་བྱ་སྟེ་བ་འདི་ཕྱིར་འཛིན་གོང་ལ་སྐྱེས་པ་འགགས་པར་ལྷུང་བ་
 དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་གཞན་དག་གི་རྒྱུ་དེ་དཔོན་པོར་འཕྱར་བས། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཁོ་ནར་བརྟན་པར་ལྷུང་བས། ཆོས་ཅན་གྱི་རྩ་མོ་ཉིད་ཞིག་པར་བསྐྱུ་བ་པ་འདི་ཕྱིར་གཏན་
 ཆེགས་ཀྱི་རྟན་འགལ་བ་ཉིད་དོ།

གཤམ་ཉེ་རྒྱན་ཉིད་མ་ཉམས་ན། དེས་ན་འཁྲུལ་བ་ཉིད་བྱ་འཕྱར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཤམ་ཉེ་ས་མོན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱན་ཉིད་ཀྱིས་¹⁸⁰དེས་པར་གནས་པ་མ་

178 - བྱ་ཡང་། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བྱར་།

179 མ་དཔེར་ རྒྱ་མིན་ན། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་རྒྱར་བྱ་སྟེ་བ་ཅེ་བ་དང་གཅིག་པམས་དེ་བཞིན་བཅས་།

180 ཀྱི། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བྱར་།

ཉམས་པ་སྐྱུ་བྱ་དང་སྒྲིབ་བྱ་དང་། སྐྱུ་བྱ་དང་། ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་དང་ལོ་མ་ལ་
སྐྱུ་མ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་དེ་ཉམས་འདོད་ན། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཆེན་ཤེས་ཞིག་
པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་བ་དེ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུལ་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱུ་དང་འབྲས་
བའི་དཔྱད་པ་ལོ་མ་འབྲུལ་པའི་སྐྱུ་ནི་སྐྱུ་ཅེས་བྱའི། སྐྱུ་ཆད་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་ནི་འཁྲུལ་པ་
སྐྱུ་མ་ཉམས་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་ནི་འཁྲུལ་བས། འབྲས་བྱ་མི་སྤྱིད་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མ་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ།

༡༩༧ མངལ་གནས་སྒྲིབ་རྩལ་སྒྲོ་ལ་ནི། །མདུན་རྩལ་ཁོ་ནར་འགགས་སྒྲོ་ཡོད།

ཤེས་བྱ་གཞན་གྱིས་¹⁸¹ དེ་གཞན་ཕྱིར། །ཡང་ན་སྒྲོ་ཕྱིར་དེ་དེ་འོག་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངལ་ན་གནས་པའི་སྒྲིབ་རྩལ་གྱི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་མདུན་རྩལ་ཁོ་
ནར་འགགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་དེ། ཅི་དེ་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་གཞན་གྱིས་དེ་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲོ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོག་པ་པའི་ན་མངལ་ན་གནས་
པའི་སྒྲིབ་རྩལ་གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ནི། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། རྩ་
དང་། རྩེ་དང་། རྩམ་གྱི་དབང་པོ་དག་ལས་མཛོན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དེ་དེ་ཆེ་
དབང་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་མེད་དོ། །སྒྲོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མ་གཞན་
གྱི་ཤེས་བྱ་ཐ་དང་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པས་སྒྲོ་ཐ་དང་པ་གཞན་ཞེས་ཐ་སྐྱུད་གང་གས་
པར་མིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉམས་ཤེས་བྱ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་དེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ།
ཡང་ན་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་དང་གང་སྒྲོ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་མདུན་རྩལ་ཁོ་
ནར་འགགས་པའི་སྒྲོ་སྐྱུ་མ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །དཔེར་ན་རི་ཉམ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དེ་འོག་
བཞིན་རྟེ། བཅས་པའི་འོག་རྩལ་གྱི་ཀྱུ་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་ཀྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མདུན་
རྩལ་ཁོ་ནར་འགགས་པའི་སྒྲོ་སྐྱུ་མ་གཞན་ཡོད་པ་བཞིན་རྟེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔའ་པོས། སྒྲོ་
ནི་ཤེས་བྱ་ཆོག་པ་པའི་ན་པར་གསུངས། །དེས་ན་མངལ་གནས་སྒྲིབ་རྩལ་སྒྲོ་ཡུལ་ཡོད།
དེ་འདི་མ་ཡིན་མིག་ལ་སྐྱུ་མ་མེད་ཕྱིར། །གང་གི་ཡིན་རྟེ་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མར་བྱུང་།¹⁸²

181 གྱི་ ལེ་ཅིང་། རྩུར་ཐང་།

182 རྩུ་དགེ་ ༤༡༡༠ བཟླ། གསེ་མིག་ རྟེ་ སྒྲོ་བ་དཔོན་པ་གོ་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིད་པོ་བཟུས་པ། རོག་
༡༠༦ བལ་ འདི་དེ་ཐང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནས། དཔེ་བཟུང་མ་དེ་བ། ༡༡༡ རོག་ ༡༩༩

ཅེས་རི་ཀླད་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འོ།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཏུ། རྫོ་མི་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། རྫོ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་མ་གྱི་པ་དེ་པར་
ཏུ་རེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་དེ་ཕྱིར་དཔེ་མེད་པར་སེམས་ན། བཤད་པ།

༡༩༨ ཅེ་ཏུ་ལ་ནི་ཐུ་རྫོ་དང་། །གཞུགས་རྫོ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པ།

དེ་གཉིས་མི་གཅིག་ཡུལ་གཞན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རྒྱུད་གཞན་དག་གི་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅེ་ཏུ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཐུ་དེ་རྫོ་དང་གཞུགས་ཀྱི་རྫོ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་
གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་དེ་ཡུལ་གང་དང་པེ་ཕྱིར་མེ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་
རྫོ་བཞིན་ནོ།

༡༩༩ དེ་དེ་ཕྱིར་ལ་རྫོ་ལ་ཕྱིར་ཡང་ནི། །དཔེ་མེད་པར་ནི་མི་འཕྱུར་ཏེ།

རྫོ་ཕྱིར་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་མིན། །གཞན་རྫོ་མ་འབྲུལ་པར་འཕྱུར་ཕྱིར་རྫོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལ་རྫོ་ལ་པོ་དེ་གཏན་ཆེ་གས་རྫོ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེས་རྫོ་དེ་ཡང་
གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འཕྱུར་སྟེ། གཞན་གྱི་རྫོ་མ་གཏན་ཆེ་གས་འབྲུལ་པར་འཕྱུར་པ་དེ་
ཕྱིར་ཏེ། རི་རྩར་ཞེ་ན། རྫོ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དེས་ན་ཅི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྫོ་བཞིན་ཏུ་ཐ་དང་
པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་རམ། འོན་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དེ་གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་རྫོ་
བཞིན་ཏུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་བ་དེ་མ་རེས་པ་དེ་ཕྱིར་རྫོ།

ག) འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཞན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ།

དེ་རྩར་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐ་མ་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྒྲུབས་ནས། ད་ནི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་མ་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཕྱིར་ལ་རྫོ་ལ་པོ་དག་གི་བསམ་པས་ཚུགས་སྐྱ་
མ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་དུས་དུས་ཀྱི་དེ་ལ།

༡༩༩ གལ་ཏེ་མེད་སྒྲུབ་ཀྱིས་པ་ཡི། །འཆི་འཕོ་དེ་སེམས་ལ་མཆས་སྒྲུབ་མེད།

འཆི་འཕོ་དེ་སེམས་ཕྱིར་དབྱེ་བཅོམ་གྱི། །བ་མ་དེ་སེམས་བཞིན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུགས་སྐྱ་མ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལན་ནི།

༢༠༠ གཏན་ཆེ་གས་མ་རེས་ཉིད་འཕྱུར་ཏེ། །འདས་པ་དེ་འཆི་འཕོ་དེ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལ་སྐྱེས་པ་རྫོ་མ་ཉེ། ལ་རྫོ་ལ་པོ་དེ་གཏན་ཆེ་གས་འཆི་འཕོ་དེ་སེམས་ནི་
སེམས་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མ་རེས་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་ཏེ། ཅི་རེ་ཞིག་འཆི་འཕོ་དེ་

འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་བདག་གིས་བྱ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྗེས་
 གུ་འབྲང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་བཞོ་སྐལ་བཅོ།¹⁸⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེ་གནས་པ་གང་དག་གིས།
 ལས་དང་། དབང་པོ་དང་། རྒྱ་དག་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 རྩལ་ཁོ་ཁོ་ཅག་མི་འདོད་དེ། ཞིག་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞེན་ན་ཞེན། དེའི་ལན་ནི།
 ༡༠༩ དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་མ་བྱས། །དེ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་ཕྱིར།།

འཇིག་རྟེན་རང་གི་ལས་སྐྱེད་མིན། །གཞན་འདི་དེད་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད།།
 ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ལས་བརྒྱལ་གི་ལས་¹⁸⁵ བརྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་
 པར་ལས་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། གཉི་གས་བྱས་པ་བཟུགས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ཚད་མ་གཞན་འདི་དེད་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད། ཅི་སྟེ་
 ཁྱད་དཔོན་པོ་རྣམས་ལས་ལ་མི་སྟོས་པར་སྐྱེས་པར་སྐྱེན་ནི། དེ་ལ།

༡༠༩ ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། །དཔེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགའ་ཞིག་འདི་རྩལ་ལས་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་བརྒྱད་
 པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆ་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་ལ་སྐྱེས་པ་དག་
 རྩ་བའི་ཞེན། དེའི་ཕྱིར།

ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ་བྱས་སྐྱེ་བ། །སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ།།

༡༠༩ སེམས་དཔུང་གནས་དང་མཐོ་ཏིས་ན། །མཚན་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་སྐྱེ་བཞེན།།
 ཞེས་བྱ་བ་བཤད་དེ། ལས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་བྱང་རྩལ་། །དེ་ཞིག་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱི་
 བར་ཡང་བྱ་སྟེ།

འབྲུང་བ་རྣམས་ལས་སྐྱོ་ཁོས་ནི། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་རི་རྩལ་འབྲུང་།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་རྩལ་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲུང་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲུང་བ་
 ཡིན་ན། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་སེམས་མེད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱོ་ཁོས་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མི་
 མཐུན་པ་རི་རྩལ་འབྲུང་སྟེ། རི་སྐད་ཀྱི།

184 རྒྱ་དག ༡༥༧ བཟུགས་པ་དཔེ་ལྷོང་པོའི་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་གྱི་འབར་བ་ ༡༠༩ བཟུགས་

185 - བརྒྱལ་གི་ལས་ཀྱི་པེ་ཅིང་། རྩལ་བར་བ།

མ་དང་ཚུད་པ་མེད་པ་རྒྱུ་། །ནམ་མཁའ་ལྷན་ཅིག་ཆོག་པ་ལ།།

ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་ཡོད་པ་རྒྱུ་། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།¹⁸⁶

ཞེས་བཤད་པ་རྟེན་པུ་། །འདིར་པ་རྒྱུ་ལ་པོ་དག་གིས་སྒྲུ་པ།

༡༠༦ འཕྱར་བ་མེམས་མེད་རྒྱལ་མས་ཞི། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྟེ།།

སྟེ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་སྒྲུ་མཐུ་དང་། །མེ་ཤེལ་ལས་ཞི་མེ་པ་ཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕྱར་བ་ཆེན་པོ་མེམས་མེད་པ་རྒྱལ་མས་སྒྲོ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་¹⁸⁷ཉིད་སྟེ་

སྟེ་ ཅི་ཉི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟེ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ཉི་ཕྱིར་རྟོ། །དཔེ་རི་རྩ་བུ་ཞེ་ན། ཆར་ལས་སྒྲུ་མ་

པ་ཉི་མཐུ་འཕྱར་བ་དང་། མེ་ཤེལ་ལས་མེ་འཕྱར་བ་དང་། ཆ་ཤེལ་ལས་ཆ་འཕྱར་

བ་དང་། བ་ལར་གི་སྒྲུ་དང་། ལྷག་གི་བལ་ལས་རྒྱ་དྲུང་བ་འཕྱར་བ་དང་། ར་ལས་

སྒྲིག་མ་¹⁸⁸འཕྱར་བ་དང་། ཤེར་ལས་ཐལ་བ་འཕྱར་བ་དང་། འོ་མ་ལས་ཞོ་འཕྱར་བ་

ལ་སྒོག་པ་བ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་མཆན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་དག་འཕྱར་བ་པ་ཞིན་ནོ།

།དེ་ལ་བཤད་པ།

དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡༠༧ སྒྲུ་མཐུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཁྱད་ཀྱི་དཔེ་ནི་མེད་པ་ཉིད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་ཁྱད་ཀྱི་དཔེར་བརྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་

མེད་པས། དེ་ཉི་ཕྱིར་འཕྱར་བ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྟེ་པ་ཉིད་དཔེ་

རྩ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པས། ཁྱད་ཀྱི་དཔེ་མེད་པ་ཉིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་།

རྒྱ་རྒྱལ་མས་རིགས་མཐུན་ཡིན་པ་ཉི་ཕྱིར། །གཏན་ཆེགས་ཀྱང་ནི་འགལ་བ་ཉིད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉི་རྒྱས་པ་ཡིན་

པ་ཉི་ཕྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་ཉི་དཔེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་

མཐུན་པ་འཕྱར་བར་བྱུར་ན་ནི། མེ་ཤེལ་ལས་ཀྱང་ཆ་འཕྱར་བ་དང་། ཆ་ཤེལ་ལས་ཀྱང་

མེ་འཕྱར་བར་འཕྱར་བ་ཉི་རིགས་སོ། །འདི་རྩར་ཆར་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་མ་པ་ནི་སྒོ་སྒོར་

དེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དེ་ཉིད་འཕྱར་གི་གཞན་མི་འཕྱར་བས། རིགས་མཐུན་པ་ཉི་

186 བྱང་འདི་གང་ལས་ཀྱང་པ་རྒྱུ་ལ་པོ་དག་གིས་སྒྲུ་པ།

187 - ཡོད་པ། ཤེ་ཅིང་། རྩར་ཐང་།

188 རྩིག་པ། ཤེ་ཅིང་། རྩར་ཐང་།

མི་མཐུན་པ་འདི་ཕྱི་གས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པ་འདི་འབྲས་བུ་མི་འབྲུང་པ་འདི་
ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་སྒྲེ་བ་ཅན་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དེ་དེ་དེ་རིགས་མི་
མཐུན་པ་ལས་མི་འབྲུང་བས་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་།

༡༠༩ ནང་གི་འབྲུང་བ་རྒྱམས་ཀྱང་ནི། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ས་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དངོས་ཕྱིར་དང་། །འབྲུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་གཞན་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནང་དང་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲུང་བ་རྒྱམས་ནི་རྩ་བ་ཉིད་མཆོངས་པ་འདི་ཕྱིར་
ནང་གི་འབྲུང་བ་རྒྱམས་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྒྱུ་འབྲུང་བ་
རྒྱམས་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲུང་བ་ཅི་
ཡོད་པ་ཡང་བརྒྱུད་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྩ་བ་ཉིད་འབྲུང་བ་རྒྱམས་ལས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་མི་འབྲུང་བ་བཞིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་འབྲུང་བ་རྒྱམས་མི་འབྲུང་རྩོ།

༡༠༩ དེ་དེ་ཕྱིར་མངལ་གནས་སྒྲོན་རྩལ་སྐྱེས། །སེམས་གཞན་སྒྲོན་ཏེ་སྤང་ཡིན་

པར། །མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་སྒྲེ། །འཛིན་པ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་དེ་འོག་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངལ་ན་གནས་པ་འདི་སྒྲོན་རྩལ་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་། རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྒྲོན་ཏེ་སྤང་བ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྒྱམས་
ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲེ། འཛིན་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་བཅས་པ་འདི་འོག་རྩལ་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་
པ་འདི་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར།

༡༡༠ བེའུ་ཡང་སྒྲོན་ཆད་གོམས་བྱས་པས། །ལྷུང་མ་ཐག་ཏུ་ཟས་ཆོལ་ཕྱེད།

ཟས་ཀྱི་དོན་ཏུ་བརྒྱུད་པ་འདི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དབང་པོ་སྒྲིན་པ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དེ་ཕྱིར་ཡང་མངལ་ན་གནས་པ་འདི་སྒྲོན་རྩལ་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྒྲོན་ཏེ་སྤང་བ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་པར་ཁོང་ཏུ་
ཆད་པར་བྱ་སྒྲེ། གལ་ཏེ་དེ་སྒྲོན་ཀྱི་སྤྱིད་པ་གཞན་དག་ཏུ་ཁ་ཟས་ལ་སྐྱེས་པ་གོམས་
པར་མ་བྱས་ན། རྩ་བ་ཉིད་ལྷུང་མ་ཐག་ཁོ་ནར་སྐྱེས་ཀྱང་མ་བརྒྱལ་བར་སེམས་
གསལ་བས་ཟས་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྒྱུད་པར་ཕྱེད་དེ། དེ་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྒྱུད་པར་ཕྱེད་
པ་འདི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་ཡོངས་སྐྱེས་པ་གཞན་ཏུ་དང་། བར་མ་དང་། ཆན་པོ་འདི་
གནས་སྐབས་ན་གནས་པ་དག་བཞིན་ཏུ། བེའུ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲོན་ཀྱི་ཆེ་རབས་གཞན་

དག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟེང་ཏུ། བསྐྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
པ་འདི་གཏན་ཆེགས་དེ་མ་རེས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་དེས་ན་ཅི་རྩེ་ཞིག་ཁབ་ཁོང་གིས་
རྩོམ་མཁུ་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཏུ། ལེའུ་ས་ཀྱང་རྩོན་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་བཞིན་ཏུ་རྩོན་གོམས་
པར་བྱས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་མ་རེས་པ་འདི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་མེམས་ན། དེ་འདི་ཕྱིར་
བགད་པ།

༡༡༡ ཁབ་ཁོང་གིས་ནི་རྩོམ་པ་བསྐྱེད་པས། །གཏན་ཆེགས་མ་རེས་ཉིད་མ་ཡིན།།

དེ་ནི་ཟས་ཟ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །མ་བྱུང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁབ་ཁོང་གིས་རྩོམ་མཁུ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་ཟས་
ཀྱི་དོན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདི་ཕྱིར་ཟས་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཆེགས་
ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་པ་འདི་ཕྱིར། །རི་རྒྱུད་སྐྱེས་པ་འདི་སྐྱོན་མེད་དོ།།

འཇིག་རྟེན་པ་རྩོམ་པ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཅན་དག་
གིས་དེ་སྐབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྒྲུས་པ། འཇིག་རྟེན་པ་རྩོམ་པ་ལྟོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་
དམིགས་པ་འདི་ཕྱིར་ན་ནམས་མཁའ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན།

བགད་པ། འདི་ལ་མི་དམིགས་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་དེ་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་འབྱུང་པར་འབྱུང་པས། འོན་ཏེ་རྩོམ་སུ་དབང་པ་ལས་འབྱུང་པར་འབྱུང་པར་རྟོག་
ཐང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྱུང་པོ་ཞེ་ན་ནི། ཡི་དུགས་དང་ཤ་བ་ཟ་ལ་སོགས་
པ་དག་གིས་མ་རེས་སོ། །འབྱུང་པོ་དག་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་བཏང་བའི་གཞུང་
བྱེད་པ་དག་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱད་ཀྱིས་དེ་དག་མི་མཐོང་ན་བར་མ་དོད་མེད་པ་ལྟོ་འདི་
མིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་དག་པ་འདི་ཡུལ་དག་མཐོང་བ་ལྟོ་སྐྱེས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དང་སྟོང་
ལྟོ་མིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་དག་པ་དང་རྩན་པ་དག་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེས་པ་འདི་
མཐུ་ཁྱད་པར་དང་རྩན་པ་འདི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ན་པ་འདི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་པོ་
བཞིན་ནོ། །གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བྱས་པ་འདི་སྐྱན་དབྱེད་
ལས་བགད་པ་འདི་བྱ་བ་དག་བྱུང་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། ཏུག་དང་གནམ་རྒྱལ་དང་རིག་
ཐགས་དག་ཀྱང་བྱུང་པ་འདི་ཕྱིར་རོ།།

འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པའི་བརྟན་བཙུག་གི་ཕྱིད་པ་པོ་ནི་ལྷ་འཛིག་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
 ཏུ་མ་བྱུང་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་རྟེན་དེས་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་འདི་དམིགས་པར་འབྱུང་། གལ་ཏེ་མརྟན་སྤྱུང་གིས་མོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་
 པ་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་མརྟན་སྤྱུང་གི་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་རྒྱ་
 ར་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྤྱད་དཔག་པས་འབྱུང་
 པོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་སྤྱད་དཔག་པས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། མེད་པ་པོ་མརྟན་སྤྱུང་ཙམ་ཆད་མར་
 རྒྱ་བ་དག་ལ་ཁས་ལྷགས་པས་གཞོན་པའི་རྒྱུ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་
 གྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པར་ཤེས་པར་མི་བྱ་སྟེ། མརྟན་སྤྱུང་དང་རྒྱུ་སྤྱད་དཔག་པ་
 དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོ་གསལ་གྱི་བྱའི་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །
 འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པའི་བརྟན་བཙུག་ནི་ཆད་མ་ལས་ཁས་ལྷག་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་འཛི་
 མིག་དང་མི་ལྷན་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པའི་ཆེག་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་སྤྱད་དཔག་པ་ལས་
 ཀྱང་བརྒྱུ་བ་པར་བྱ་སྟེ། མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉི་ལྷ་དང་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱུ་རིགས་མཐུན་པ་རྒྱུ་ཏུ་མང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལང་ཆེ་
 ལ་སྒྲུགས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་བ་ནི་བྱས་པ་རྟེན་པོ། །

གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དེ་ནི་བྱུང་པ་ལ་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། པ་མ་དག་གི་རྒྱུ་ཡང་ས་
 སྐྱུད་¹⁸⁹ བ་དང་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རིག་པས་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མེད་མེད་པོ་ལ་
 སྐྱུགས་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཏུ་མང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་བྱུང་སྟེ།
 འདིར་བརྒྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། མེད་མེད་པོ་ལ་སྐྱུགས་པའི་རྒྱུ་དག་རྒྱུ་བ་དང་པ་
 མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིགས་མཐུན་པས་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རྒྱུ་བ་དང་པ་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱུ་རིགས་མཐུན་པ་རྒྱུ་མ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལ་རྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རོ། །གཞན་ཡང་དབྱེ་བཙུག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 འཆི་བའི་རྒྱུ་ཡང་རྒྱུ་བ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིགས་མཐུན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།
 འདྲོད་ཆགས་ལ་སྐྱུགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཀྱར་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དབྱ་
 བཙུག་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཅུང་ཉེ་གནས་སྐབས་གྱི་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་མི་མཐུན་

པ་ཉིད་པེ་ཉིད་ཀྱང་པ་ཙམ་པ་ཉིད་སྒྲོ་བ་མ་པ་ཞེན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་
ན་ཡང་ཡོད་དོ།

ཅི་ལྟེ། འདི་སྟུང་ཏུ། མངལ་ན་གནས་པ་ཉིད་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུང་བ་དང་པ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་སྒྲོ་རྣམས་མཐུན་པ་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དང་པ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཕྱིར་ཟུག་པ་མེད་པ་ཉིད་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུང་བ་ལྟ་བུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མེས་པ་ལྟ་བུར་
མངལ་ན་གནས་པ་ཉིད་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུང་བ་ལྟ་བུར་པ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མིག་ལ་
སྟོན་པ་ཉིད་དབང་པ་ཉིད་སྒྲོ་དང་པ་ལྟ་བུར་པ་མ་
ཐུང་ན། དེ་ལ་དེ་ཞེས་མིག་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དབང་པ་ཉིད་སྒྲོ་ཉིད་དང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་མ་
རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཆེན་མིག་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དབང་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། དམིགས་
པ་ཡང་ཉིད་བར་མ་ལྟ་བུར་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་དང་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱུང་པ་འདས་མ་བཟུང་བ་ཡི། །རྒྱུ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ།¹⁹⁰

ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུང་མ་ཞེས་པ་ཉིད་ཕྱིར་། ལྷ་མ་འདས་པ་ཉིད་
རྒྱུ་ཤེས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མ་འདས་མ་བཟུང་བ་ཉིད་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་།

འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོ་བ་དག་ལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་ཡང་ཏུ་ཉིད། འཇིག་
རྟེན་ལ་ཐུང་མ་ཉིད་མིག་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དབང་པ་ཉིད་འགགས་པ་ན་དེ་མ་བཟུང་བ་ཉིད་སྒྲོ་བ་ཏུ་
འབྱུང་བ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་ཉིད་བར་མ་ལྟ་བུར་ཀྱང་སྒྲོ་མཉིད་དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་མ་པ་
སྒྲོ་ཞེས་བ་ཉིད་གདགས་སྒྲོ་བ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་མཉིད་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཉིད་མེད་པ་
ལས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་པ་ཡང་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་འདི་སྟུང་
སྒྲོ་བར་བྱས་ཏེ། མེད་མེད་པ་ཉིད་གནས་སྒྲོ་བ་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདས་པ་དེ་མ་
བཟུང་བ་ཉིད་སྒྲོ་བ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཕྱིར་གཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་
མངལ་ཉིད་སྒྲོ་བ་ཞེན་ནོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་པེ་ཉིད་ཀྱི་དག་སྒྲོ་བ་ལ་སྒྲོ་མ་པ་
བྱུགས་པ་ཉིད་ལྟ་བུར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་དག་མངལ་ན་གནས་པ་ཉིད་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཉིད་
ཡོད་པར་རྟོག་པ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལྟ་བུར་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞེན་པ་མངལ་ན་

190 ལྟ་དག ༤༠༩༩ བསྟན། མཛན་པ། གུ་དབྱིག་གཉིན། མཛན་ཆ་བ། གནས། ༡ རྟོག ༡༢ རྟོག ༡ བཟུང་བ་ཉིད་པ་
བཟུང་མ་དེ་བ། ༢༩ རྟོག ༥

དབང་ལྷུག་གིས་བཏང་ཡང་ན་གཡང་སའམ། །མཐོ་རིས་དག་ཏུ་འཕྱོ་བ་ཁོ་ནར་འཕྱུར།¹⁹²
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་གིས་འཕྱོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བ་ནི་རྒྱུ་གི་དབང་ལྷུག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 པས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༡༡ དབང་ལྷུག་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པ་མིན། །ལ་ལ་ཉི་དགའ་བ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར།

དཔེར་ན་དབང་ལྷུག་དགའ་བྱེད་པ་ནི། །བྱེད་པོ་དབང་ལྷུག་མ་ཡིན་པ་ཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་ལྷུག་གི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཏུ་ཡང་འཕྱོ་བ་མཐའ་དག་གི་སྒྲེ་བ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་
 པར་མི་རིགས་ཏེ། ལ་ལ་དེ་ལ་དང་པོ་ཉི་དགའ་བ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དབང་
 ལྷུག་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷུག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན།

༡༡༢ དབང་ལྷུག་ཀྱན་གྱི་རྒྱུར་མི་འདོད། །མ་སྒྲེས་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མེད་ཕྱིར།

དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་གི། །ཀྱན་གྱི་རྒྱུར་ནི་མི་འདོད་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་གི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་
 བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ན། འཕྱོ་བ་ནི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞིན་གྱི་ཡང་ན།

༡༡༣ འཕྱོ་བ་མ་ལུས་འདི་དག་གི། རྒྱ་གི་དབང་ལྷུག་རབ་ཏུ་མིན།

མེམས་དང་ཐུན་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནི། །ཐུང་རྩི་འཕྱོ་རྒྱ་རབ་མིན་པ་ཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕྱོ་བ་རྩམས་རྒྱ་དབང་ལྷུག་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལོ།¹⁹³
 གལ་ཏེ་འདི་རྩམ་ཏུ། མེམས་དང་ཐུན་པ་ནི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་དེ་མ་གྲུབ་
 གྱེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་ལྷུག་གི་གཅིག་པུ་ཡིན་ལ། ཐུང་རྩི་ལ་སྐྱེལ་པ་ནི་མང་
 པོ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཕྱིར་ཐུང་རྩི་དག་གི་མེམས་དང་ཐུན་ཏུ་ཐིན་ཀྱང་འཕྱོ་བ་མ་ལུས་པ་ནི་
 བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་ལྷུག་དེ་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནམ་
 པར་གནས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་མེམས་ན། བཤད་པ།

༡༡༤ དབང་ལྷུག་གཅིག་བྱ་འགའ་ཡང་མེད། །དངོས་རྩམས་ཆོགས་ལས་འབྱུང་

པ་ནི་ཕྱིར། །བྱེད་པོ་གཅིག་པུ་འགའ་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་མ་དེས་ཉིད་མ་ཡིན།

192 འདི་སྒྲེགས་པ་ནི་གཞུང་རབ་ཞིག་ནས་ཡིན་མོད་རྩམ་པ་བཟུང་།

193 མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །པེ་ཅིང་། རྩམ་པར་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཀོན་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཆོག་ས་པ་ལས་འབྱུང་བ་འདྲི་བ།
 བྱེད་པ་པོ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འབད་དེ། གལ་ཏེ་གཅིག་བྱ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་གྱི་
 མཐུ་ཡོད་པར་ཐུར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མར་པོར་བཅག་ས་པ་དག་གིས་ཅི་བྱ། འཇིག་རྟེན་ན་
 དཀོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་བྱ་ནི་འགའ་ཡང་མི་ཟུང་བས། ཁོ་པོ་འཇིག་རྟེན་
 ཆོག་ས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཏུ་ག་ལ་འབྱུང་། ཅི་སྟེ་འདི་རྣམས་ཏུ་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ནི་
 དབང་ཕྱུག་དང་ཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མར་བའི་ཕྱིར་རི་ལྷར་འཇིག་རྟེན་ན་ཐུན་གཡོག་
 མར་པོ་ལ་བདག་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མེད་ས་ན། བཤད་པ།

༡༧༦ གལ་ཏེ་མིག་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་བཅས། །མར་ཕྱིར་ཐུན་བཞིན་འདོད་ཅི་ན།།

མ་རྒྱེས་དབང་ཕྱུག་གཅིག་མི་འབྱུང་། །དབང་ཕྱུག་དེ་ལས་བསྐྱོད་པར་འབྱུང་།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱེས་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་གཅིག་
 བྱ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འབྱུང་བུར་ན། དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་མ་རྒྱེས་པ་འདི་ཕྱིར་གཅིག་བྱ་ཉིད་ཏུ་
 ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་པས་དབང་ཕྱུག་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་དབང་ཕྱུག་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པར་འབྱུང་རྟོ།།

༡༧༧ ཅི་སྟེ་བྱེད་པོར་བཅས་འདོད་དེ། །བཀོད་ཕྱིར་བུ་མ་སྐྱེས་བཞིན་ཞེ་ན།།

གལ་ཏེ་བྱེད་པོར་མ་བཟུན་པའི། །བྱེད་པོ་ཡིན་ན་ཐུབ་པ་ལྟུབ།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་
 བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ནི་སྤྲུལ་ཀྱང་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་འདྲི་ཕྱིར་མིག་ལ་
 སྐྱེས་པ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་བུ་མ་
 པ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲི་ལན་ཏུ་བཤད་པ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་བྱེད་
 པ་པོ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ཐུར་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདྲུས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་དམ། པ་
 མ་ལ་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་རྩར་བ་བྱེད་པར་ཏུ་མ་བཟུན་པ་དང་ཐུན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་ན་ནི། ཐུབ་པ་ལ་ལྟུབ་¹⁹⁴པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཡང་དེ་རྣམས་
 ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོ།།

༡༧༨ ཅི་སྟེ་རྣམ་གཅིག་སྤྲ་སྐྱེས་ཀྱི། །བྱེད་པོར་ཐུན་ན་ཁྱོད་དཔེ་མེད།།

194 བཟུབ། བེ་ཅིར། ཟུར་བར་།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། དབང་ལྷུག་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་འདི་ཕྱིར་
དང་། གཅིག་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། མ་སྐྱེས་པ་འདི་ཕྱིར་ཅི་དང་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དཔེ་ཁྱོད་ལ་
མེད་པས། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷུག་ཡིན་ན་ཞེས་ཁྱད་པར་ཏུ་སྟོན་ན།
དཔེ་མེད་པས་མ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་དབང་ལྷུག་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་
བྱེད་པ་པོ་རྩལ་ཁན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ནི་མི་རྟག་དང་། །གཟུགས་ཅན་སྐྱེས་ཉིད་སྟོན་ཏུ་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་ལྷུག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་མིག་གི་རྣམ་མཁོ།།

༡༡༩ གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཚད་བཟང་པ་འདི། །འཛིག་རྟེན་སྟོང་ལྷོ་མ་སྐྱེ་ཡི་ལས།།

དབང་ལྷུག་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་འདྲ་། །བྱུང་བ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱུབ།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏུ་བཟང་བ་སྟོང་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་
གནས་པ་དང་འཛིག་པ་དང་། ཚད་ཏུ་བཟང་བ་དེ་དག་གི་གནས་ཚད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
སྟོང་ལས་ཀྱི་རྣམ་ལུང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་དག་དབང་ལྷུག་ཡིན་པར་
སྐྱུབ་ན་ནི། ཀྱན་རྫོང་ཀྱི་བདེན་པ་འདི་ཚུལ་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
རྩི་རྣམ་ཞེ་ན། འདི་རྣམ་མ་རིག་པ་འདི་རྒྱུན་གྱིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། འདྲ་
བྱེད་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་གཟུམ་སྟེ། བསྐྱེད་ནམས་དང་བསྐྱེད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་
གཡོ་བ་ལོ། །ཁམས་གསུམ་པ་འདི་དག་ནི་དེ་ལས་ལྷོང་བས་དེ་འདི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཡང་མ་རིག་
པ་ཉིད་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་འདི་དབང་ལྷུག་དང་། འདྲ་བྱེད་ཉིད་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་
པ་འདི་དབང་ལྷུག་ཡིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཕྱིར་རྟོག་། དེས་ན་ཁྱོད་འདོད་པ་འདི་དབང་ལྷུག་
ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་མི་རིགས་པ་འདི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་རྟོ།།

༡) ཚུལ་དེས་ཏུས་དང་སྐྱེས་བྱ་སོགས་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དགག་པ།

༡༢༠ དེས་ནི་ཏུས་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་། །གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཡུན་ཁྲབ་འཁྱག་དག །

འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་པར། །དགག་པ་ཁོར་ཏུ་ཆད་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་ཏུས་རྒྱར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ས་ཁོན་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་
རྒྱུན་སྐྱེད་དང་ཆད་དང་མེད་དང་རྒྱར་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་ཏུ་ཟིན་གྲང་སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་པ་
ལན་འགའ་འཁྱུང་བར་སྐྱེད་པ་འདི་ཕྱིར། ཏུས་འདི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱ་ཡིན་

ན་ཞེས་བྱ་བར་བྱལ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེས་བྱ་རྒྱུར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྒྲེས་བྱ་ཉིད་
འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མ་ཕྱིས་པ་དག་གི་ཁོངས་ན་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

བཞི་བ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན། །ཆ་ཤེལ་ཆ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་།།

ལྷག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་བཞིན། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཅན་ཀྱན་གྱི་རྒྱ།།¹⁹⁵

ཞེས་བྱ་བར་མཛན་པར་ཞེན་ན། །གཙོ་བོ་རྒྱུར་སྐྱ་བ་དག་ཀྱང་། ཆངས་པ་ལ་སོགས་
པ་སྐྱ་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་བདེ་བ་དང་རྒྱལ་བཟུལ་དང་གཉི་ཕྱག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་སེམས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བཟུལ་རྒྱུར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བུ་རབ་གྱིས་
བརྩམས་པ་དག་ནི་རྣམས་ལྷོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བུ་རབ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
གྱིས་མཛན་པར་བསྐྱབས་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་¹⁹⁶ལ་སོགས་པ་དག་གི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བུ་
རབ་ཉམ་པ་དག་ཡིན་པར་དམ་འཆའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བྲབ་འབྲུག་ཅེས་བྱ་བ་རི་
དང་། བྱིང་དང་། རྩ་དང་། ས་དང་། མེ་དང་། རྒྱུར་ལ་སོགས་པའི་དཔྱད་པོ་བཅས་ཅད་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འཛིག་པ་མེད་པ་ནི་འགྲོ་བ་མ་ཕྱིས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་བཅས་ཅད་ཀྱང་དབང་རྒྱལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་ཅིང་དགག་
པར་ཡང་བྱ་ཞེ།

དུས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་པོ་ཡིན། །ལ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡིར།།

དཔེར་ན་དུས་ལ་དགའ་བྱེད་པའི། །བྱེད་པོ་དུས་ནི་མ་ཡིན་བཞིན།།¹⁹⁷

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཁོང་དུ་ཆད་པར་བྱའོ།།

དེའི་ཡིར་དེ་རྣམ་རྟོན་དམ་པར་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡིར།

ཕྱང་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་

195 རྒྱུ་འདི་སོགས་ཐུན་གྱིས་ཆ་ཤེལ་པ་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེད་(ཤོག ༩༡)ཡང་བྲངས་ལ། དེར་ནི་རྒྱུ་
པ་དང་པོར། བཞི་བ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན། ཞེས་བྱང་། ཆོགས་བཅད་འདི་ཕྱ་རྟེན་གསུམ་པོའི་གཞུང་ཞིག་ནས་
བྲངས་སམ་སྐྱེས་ཡང་གཞུང་རྣམས་བཞུང་།

196 +ས། པེ་ཅིང་།

197 ཆོགས་བཅད་འདིས་གོང་དུ། ༩/༡༡༩ དབང་རྒྱལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞེད་པ་དུས་བྱེད་པོར་འགོག་པ་
ལའང་སྐྱོར་ཆུལ་སྐྱོན་པས་ཆ་ཆོག་གི་ཁོངས་སུ་མི་བྱེད་ལ། ཁོད་འབྲུང་ཆ་བ་དང་ལོགས་སྐྱར་གྱི་ཆ་བའི་དཔེ་
གཉིས་ཀྱང་ཡང་རྒྱུ་འདི་མེད།

དང་།¹⁹⁸ དེ་བཞིན་དྲ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ནི། །གཞོད་ནས་ཞི་དང་མ་སྦྱེས་དང་།།

རང་བཞིན་ལྷ་རན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན།།¹⁹⁹

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དྲ།

རི་རྩུབ་བྱིས་པས་རྣམ་བཟགས་རྩུབ། །རྩུབ་དང་རྩེན་རྣམས་ཁོ་ན་ལས།།

འཛིག་རྟེན་ཡོད་པ་མི་སྦྱེ་ཞིང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མེད།།²⁰⁰

ཅེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༡) མདོ་སྡེ་པས་བརྒྱད་པའི་སྒྲིགས་འབྲས་བུས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཆད་མ་བཞོད་པ་དགག

མདོ་སྡེ་པ་དག་རྒྱད་པའི་སྒྲིགས་ཆད་མ་ཉི་བར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དག་ལ་བཤད་པ།

༡༡༧ གཤམ་ཉི་རྩུབ་པའི་སྟན་མེལ་བ། །གང་བྱིས་སངས་རྒྱས་འཁྲུང་དེའི་ཕྱིར།།

དེ་བཞིན་སྦྱེ་མཆེད་སྦྱེ་འདོད་ན། །ལན་དྲ་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་བྲ་བ་ལ། རྩུབ་དང་། མརྟན་པར་ཞེན་པ་དང་། འཛིན་པ་ཞེས་བྲ་བ་དག་ནི་རྣམ་

གངས་ཉི་ལྷག་ཅུ་ཆ་གཉིས་པོ་དག་གི་བྱེ་བྲག་དག་ལོ། །རྩུབ་དག་ནི་སྟན་པ་ཡིན་པས་

རྩུབ་པའི་སྟན་པ་སྦྱེ། དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གཤམས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩུབ་པའི་སྟན་པ་དེ་

མེལ་བ་ནི་འདོར་བའོ། །རྩུབ་པའི་སྟན་པ་མེལ་བ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་དེ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་

སངས་རྒྱས་འཁྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་འཁྲུང་བ་ནི་རྩུབ་པའི་སྟན་པ་མེལ་

བ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྩུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྩུབ་པའི་སྟན་པ་མེལ་

བ་ཡོད་པའི་སྒྲིགས། དེའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་འཁྲུང་བ་ཡང་ཡོད་པས་རྗེས་སྔ་དབག་པ་དེ་

བཞིན་དྲ། འབྲས་བུ་ཡུལ་རེས་པར་འཛིན་པ་ཉི་བར་དམིགས་པའི་སྒྲིགས། དེའི་རྒྱ་སྦྱེ་

མཆེད་རྣམས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཉི། དེའི་འབྲས་བུ་ཡུལ་རེས་པར་འཛིན་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྩུབ་ནམ་མཁའི་མེ་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་

ལ་ནི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་འཁྲུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་རྩུབ་པའི་སྟན་

པ་མེལ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དྲ། སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡུལ་

198 རྩེད་གཤམ་ ༡༠ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁི་བརྒྱད་རྟོན་པ། ག ལེའུ། ༥༤ བམ་པོ། ༥༩ བོག ༩༩ བལ

199 གཞུང་འདིའི་བྲངས་རྩིས་འཛིན་མ་བྱུང།

200 གཞུང་འདིའི་བྲངས་རྩིས་འཛིན་མ་བྱུང།

ཉེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲིམ། གྲུ་མ་ཆེད་ནམས་སྒྲུ་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་ཞེས་
ཐུབ་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྒྲུབ་དངོན་གྱིས་བཤད་པ། པ་རྩ་ལ་པོས་སྒྲུས་པ་དེ་ནི་ལན་ཏུ་
ཏུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། །ཁི་ལྷ་མ་ཞེ་ན།

༡༡༡ ཏུས་མེད་སྒྲུ་བ་ཡོད་ཡིན་ན། །གང་ལ་ལྷ་བ་གང་ཞིག་འདོད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་བ་ཏུག་ཙུ་ཆ་གཉིས་པོ་ནམས་ལས་བཅུ་ཏུག་ནི་ཐོན་གྱི་མཐའ་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། བཞི་བཅུ་ཆ་བཞི་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ལྷ་བ་གཉིས་
ནི་ད་ལྷ་མ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཏུས་གཞུས་པོ་དག་གི་སྒྲུ་བ་བཀའ་པས་ཏུས་
མེད་ཅིང་ཏུས་གྱི་སྒྲུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་ཉེགས་ཙན་མ་སྒྲུས་པ་གང་ལ་འཛིག་ཉེན་
ཀྱལ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་མ་སྒྲུས་པ་གང་ཞིག་བསལ་པས་སངས་རྒྱས་འཕྱུང་
བ་མེད་²⁰¹པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྱུར་བ་ཡོད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་ན་ལྷ་བ་ཉིད་
ཀྱང་མེད་པས་དེ་མེལ་བ་ཡང་མེད་ན། སངས་རྒྱས་འཕྱུང་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བར་འཕྱུར་བས། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ཡོད་མ་ཡིན་རྒྱལ་བ་འདྲིམ། །སངས་རྒྱས་འཕྱུང་བ་བྱེད་པོ་ཉིད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བཙུ་མ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལྷ་བར་ཐུར་པ་དེ་དག་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཏུ་
རང་གིས་བྱལ་སྒྲུ་ཆུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་གོ་བར་མཛད་པས། དེ་འདྲིམ་ལྷ་བ་དེ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱལ་བ་པར་བྱ་བ་འདྲིམ། སངས་རྒྱས་འཕྱུང་བ་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་
ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་ལྷན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕྱུང་བ་ཡང་བསྟོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཆོགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཏུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་འཕྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཡིན་
གྱི། རྟོན་དམ་པ་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུད་གྱི་དཔེ་ཡང་མེད་ལ། དེ་འདྲིམ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་འདྲིམ་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོན་²⁰²འགལ་བ་ཉིད་
དོ། །གཞན་ཡང་བཙུ་མ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལྷ་བའི་ཐུན་པ་བསལ་བ་མཛད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་།
ཐེ་པ་གཞན་དག་རྟོན་དམ་པར་ཀྱལ་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་ལས་ཁྲིལ་བ་མེད་དོ།
གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཅིག་དང་མ་དང་པ་དང་གཉི་ག་ཉིད་གྱིས་བརྒྱལ་མི་བརྒྱད་པའི་

201 འཕྱུང་བ་བྱེད། བེ་ཅིང་། ལྷ་མ་ཐང་།

202 - དེ་ན། བེ་ཅིང་། ལྷ་མ་ཐང་།

ལྷུ་རྒྱུ། ལྷུ་རྒྱུ་ལོ་ན།

༡༡༩ བཤ་ཏེ་རྩ་དང་རྩ་མིན་གཅིག ། དེས་ན་རྩི་རྩར་རྩ་མི་འབྱུང་།

གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཞན། ཁྱི་ལྷ་ཆད་དཔ་མི་ཤིགས་འགྲུས།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་ཞིན་ཁྱེད་མདེ་བྱ་ལས་མི་ལ་སྐྱེས་པ་བཞེན་ཡིན་པ་དེ་
 བར་གི་ཆེ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོ་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་ཆེ། ལྷ་དེ་འཁྱོ་བར་སྐྱེ་བ་དེ་ཆེ་ན་ཅི་
 དེ་ཕྱོན་གྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་
 ར། གལ་ཏེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་རི་ལྷར་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་
 པོ་རྣམས་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མི་འཐད་པ་དེ་ཕྱིར་རྟོ།
 གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རི་ལྷར་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་
 པོ་རྣམས་མར་མེ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞེན་དུ་འགགས་པ་དེ་ཕྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྷ་མ་དུ། རི་
 ཞིག་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ལྷ་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གར་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་མ་ཡིན་
 གྱི་ཕྱང་པོ་དེ་རྒྱ་ལས་ལྷ་དེ་ཕྱང་པོ་མར་ལྷ་པོ་ཕྱང་པོ་དེ་ཕྱིར་རྟོ། །གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
 ཡིན་ཏེ། །གཞུགས་ལས་ཐ་དང་པ་དེ་ཕྱིར་རྟོ། །འོན་ཀྱང་བྱམ་པ་བཞེན་དུ་གཅིག་དང་ཐ་
 དང་པ་ཉིད་དུ་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་འཛིན་པ་དེ་གཞུགས་
 ལ་སྐྱེས་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དང་པ་ཉིད་དུ་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞེན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བར་མེས་ན། བཤད་པ།

༡༡༩ བརྒྱད་མིན་བྱམ་པ་བཞིན་ན་ཡང་། །ཆད་པ་རྩི་ལྟར་ལྷན་བར་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཅིག་དེ་ཉིད་དང་ཐ་དད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕམ་པ་
 དང་འཇིགས་པ་དང་གཞུགས་པ་ལོགས་པ་བཞིན་ན་ཡང་། གང་གི་ཆེ་བམ་པར་བྱ་བེག་
 པར་འཕྱུར་པ་དེ་མི་ཆེ་ན་ཆད་དེ་ཆུང་ལྔར་པར་འཕྱུར་ཏེ། ར་ཐ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡང་ལྷོ་བ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པར། །ཆེ་ཞེ་ཡང་འདི་ཞུས་ཀྱ། ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་པ་ལྷ་མ་དེ་ལྷ་
 ལས་ལྷ་པ་པ་དེ་ཡིན་དང་། ལྷས་ལྷ་དེ་ཡང་ཡོངས་ལྷ་འཇིག་པ་དེ་ཡིན་གཉི་གཉི་པར་ག་
 ཉིད་ཡིན་པར་མེས་པ་ན། བཤད་པ།

ཡིན་དང་མ་ཡིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །སྤྱད་ན་འདས་ཆེ་གཅིག་འདའ་མེད། །

མེས་ཀྱང་པ་ཉི། ཡམ་པ་པ་ཉིས་ལྷན་པ་ཁྱེད་ཀྱང་ལྷན་པ་ཉིས་པ་ཉི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ཉི།

རྒྱུན་ཆད་པས། ཆད་པའི་མཐའ་གཅིག་ལས་འདའ་བ་མེད་དེ་ཆད་པ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་རྒྱུ་རྟོག་གི་ཞུགས་པ་ཡིན།

༡༣༥ གཤམ་རྟེ་འགགས་པ་སྒྲེ་འཁྱུར་ན། །དེས་ན་རི་རྩུབ་རྣམས་མ་ཡིན།།

འགགས་པ་སྒྲེ་བ་མེད་ལྟར་ན། །རི་རྩུབ་ཆད་སྒྲུ་ཉིད་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩུབ་མ་ཡིན་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྩུབ་ཕྱི་ལོ་དག་ཏུ་སྒྲེ་བ་ན་ཅི་
སྒྲེ་སྒྲེ་འཕམ་འོན་ཏེ་མི་སྒྲེ། གཤམ་རྟེ་སྒྲེ་བར་ཁྱུར་ན་ནི་དེས་ན་རི་རྩུབ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ།
འགགས་པར་ཁྱུར་ཀྱང་ཡང་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་གི། ཅི་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ཁྱུར་ན་ནི། རི་རྩུབ་
ཆད་པར་སྒྲུ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྩུབ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལོ་འགགས་པ་གང་ན་ཏུ་སྒྲེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྟོག་གི། གཤམ་རྟེ་འདི་རྩུབ་ཏུ། རྒྱུན་རེས་པར་གནས་པ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིར་པོ་རྩུབ་
མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིར་པོ་ཕྱི་མ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་
ནི་ཆད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མེས་པ་ན། བཤད་པ།

༡༣༦ རྒྱུན་ནི་རྩུབ་སྒྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྣམས་ཆད་དེ་དག་གཤམ་པ་ཡོད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུན་ཅིག་མ་རྩུབ་མ་དང་ཕྱི་མ་འགགས་པ་དང་། སྒྲེ་བས་མཆོན་པའི་རྒྱུན་
ནི་རྩུབ་སྒྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྩུབ་ཏུ་ཡང་རྣམས་པ་མེད་པ་དང་། ཆད་པ་མེད་
པར་ཐ་སྙད་གང་གས་སྒྲུ་ཕྱིར་རྟོག་གི། །རྟོན་དམ་པར་ནི་འདྲུ་བྱེད་གྱི་ཆོག་གང་འགགས་པ་
དེ་ནི་སྒྲེ་བ་དང་མཆོན་སྒྲུ་བ་མེད་ལ། འདྲུ་བྱེད་གྱི་ཆོག་གང་སྒྲེ་བ་དེ་ནི་འགགས་
པ་དང་²⁰³ མཆོན་སྒྲུ་བ་མེད་པས། དེ་ལ་དེ་གཉིས་མ་གཉོགས་པར་གང་ལ་རྣམས་
པ་དང་ཆད་པ་གཉིས་མེད་པས། རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྙད་
གང་གས་སྒྲུ་ཕྱིར་བའི་དཔྱད་པོ་རྩུབ་སྒྲུ་ལྟར་པར་ཡོད་པ་དེ་རྩུབ་གང་ཡོད།²⁰⁴

དེ་མེད་ཕྱིར་ན་མ་སྒྲེས་ལ། །རྣམས་མེད་ཆད་མེད་རིགས་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔྱད་པོ་སྒྲེས་པ་ཕྱིན་པར་ཏུ་རེས་པར་གནས་པའི་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ནི་
རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲེས་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཞིག་པ་ནི་ཆད་པ་ཡིན་ལ། གང་མ་སྒྲེས་པ་དེ་
ནི་རྣམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་འཁྱུར་ལ། ཆད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་འཁྱུར་པས། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་

203 - འགགས་པ་དང་། པེ་ཅིང་། རྩུབ་ཐང་།

204 མ་དཔེར། ཡང་ཡོད། ཅེས་བྱེད་མེད་པེ་རྩུབ་པའི་ཞུགས་པ་ཡིན།

ཐོ་ཅག་འདྲོད་པ་ལྷན་དྲན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་ཨོ། ཟག་པ་མེད་པ་
དང་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི། ཁྱེད་འདྲོད་པ་ནི་རྒྱན་ལ་ཉི་མེ་རིགས་སོ།།

༩) ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེ་དམ་པར་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ཤར་གྱེད་རྣམས་སྐྱེ་བམ་རྒྱུད་པ་ལྟར་བ།

༡༡) རྒྱན་པམ་རྒྱག་པ་དེ་ན་གཏུངས་པམ་དེ་དྲན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱུང་བ་དགག་

ཡང་རང་གི་སྐྱེ་བ་དག་རྒྱལ་པ་གཞན་གྱིས་བྱིར་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟུལ་ཞིང་
བཟག་པར་བྱ་སྟེ།

༡༡༢ གལ་ཏེ་རྒྱག་པ་ཐུལ་མི་བསྐྱེད་བྱིར། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཉི་ཆོས་རྫོན་པམ།།

དེ་བྱིར་དེ་ལི་འབྲས་ཡོད་བྱིར། །སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདྲོད་ཅེ་ན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་རྒྱལ་ཁོ་དག་གི་བསམ་པ་ལ་བཟག་པས་ནས་ཚུགས་ཐུགས་ཐུགས་ཉི་བར་བཞག་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱག་པ་ཐུལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་པོ་ཐུག་ཉི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་
བསྐྱེད་པ་དེ་བྱིར་བཙུམ་ཐུན་འདས་གྱིས་ཆོས་བཟན་པ་ཡོད་པ་དེ་བྱིར་རོ། །འདི་
ནི་²⁰⁵གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། དེ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་བྱིར་བཙུམ་ཐུན་འདས་གྱིས་
ཆོས་བཟན་པ་མ་མཛད་དེ། དཔེར་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །གང་རྒྱག་པ་ཐུལ་དེ་
ཡོད་པ་ལ་ནི་དེ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་བྱིར་བཙུམ་ཐུན་འདས་གྱིས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་
བཟན་པར་ཡང་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམ་པ་དང་།
གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ལྷན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་འབྲས་
བྱ་དང་ཐུན་པར་མཛད་པས། དེ་དེ་བྱིར་ཆོས་བཟན་པ་དེ་དེ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་དེ་བྱིར།
རྒྱག་པ་ཐུལ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེ་དེ་ལན་ཀྱང་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་དེ་
ལྷན་རྒྱག་པ་ཐུལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདྲོད་ན།

༡༡༥ གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྐྱེ་འདྲོད་ན། །དེ་ནི་ཐུར་བཞིན་སྐྱེ་མེད་བྱིར།།

སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་དེ་འབྲས་མིན། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་འབྲས་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟན་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁོ་ཐོས་ཐུར་རྒྱག་པ་ཐུལ་དེ་བདག་དང་གཞན་དང་
གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཟན་ཟིན་པས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་
བཟན་པ་དེ་དེ་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱག་པ་ཐུལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཞེས་

205 འདི་ན། ལེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་བཟུང་དེ་སྤྱི་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཆོས་
བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྤྱི་བར་བདག་ས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྒྱལ་བཟུང་དེ་རྗེས་
སྤྱི་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི།

༡༡༧ དེས་ནི་བདག་གིས་བྱས་མི་དུགས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་བྱས་ཕྱིར།

གཞན་གྱིས་བྱས་པར་མི་འདོད་དེ། གཞན་གྱིས་གཞན་བྱེད་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ར་ཞིག་རྒྱལ་བཟུང་དེ་ནི་རྒྱལ་བཟུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད་དེ། རང་གི་
བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལམ་དེ་ཉིད་ཏུ་ལམ་དེ་ཉིད་མི་འཁྲུ་
བ་དང་། སྤང་མོའི་ཆེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་མོའི་ཆེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རེག་པར་མི་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། རྒྱལ་བཟུང་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རྒྱལ་བཟུང་གི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་
བྱེད་དེ། གཞན་གྱིས་གཞན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྲས་སྤྱི་ལའི་ས་ཡོན་
ཀྱིས་ནས་ཀྱི་རྒྱ་བུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ནས་ཀྱི་ས་ཡོན་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་སྤྱི་ལའི་རྒྱ་བུ་མི་
བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་།

༡༡༩ རྒྱལ་བཟུང་རང་རྒྱུད་སྤྱི་མི་འདོད། ཤེས་ས་ཅན་ལ་སྟོགས་མེད་ཕྱིར་དང་།

རྣམས་མེད་ཕྱིར་དང་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རྒྱལ་བཟུང་དེ་ལ་རྒྱུད་ཀྱང་མེད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་རྒྱལ་བཟུང་དེ་སྤྱི་བ་ཀྱང་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏུ་ཐིག་ཀྱང་། རང་
གི་རྒྱུད་ལས་སྟེས་པས་རྒྱལ་བཟུང་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལས་སྟེས་པར་ཤེས་ས་ན། རྒྱུད་དེ་ལ་
ཤེས་ས་ཅན་ལ་སྟོགས་པས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བཟུང་དེ་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་འབྱུང་། ཤེས་ས་
དང་ཤེས་ས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་དང་འབྲས་བུའི་དཀྱིལ་ལོར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་ལ་
རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ན། རྒྱུད་དེ་ལ་ཡང་ཞུང་ཅིག་མ་ལྟ་པར་ཞུང་ཅིག་མ་བྱིས་ཕྱི་མ་བྱིས་
སྤྱི་བའི་ཕྱིར་མར་མོའི་འོད་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནས། རྣམས་རྒྱལ་བཟུང་བ་
དང་། འཛིག་པ་བཞིན་པས་རྣམས་སྤྱི་ལས་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེར་
མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཉི། རྒྱལ་བཟུང་དང་རྒྱལ་བཟུང་ཅན་ལ་འདིའི་རྒྱུད་ལ་²⁰⁶ རྒྱལ་
བཟུང་འདི་ཡོད་ཀྱི་ཞེས་ཐ་དང་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པར་ན་རྒྱུད་ལ་ཡང་
རྒྱལ་བཟུང་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བཟུང་སྤྱི་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་

ནི་ཚས་བཞུག་པ་འདི་འབྲས་བྱ་ཡིན་གྱི། གླེ་བ་མེད་པར་ནི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ།

(པ) མེས་མ་ཅན་ཏུ་བརྒྱན་པས་མིག་མོགས་དོན་དམ་པར་གྱེ་བ་དང་ཐུན་པར་བཤད་པ་དགག

ཅི་སྟེ་ཡང་སྟེ་པ་གཞན་དག་ཕྱིར་རྒྱུག་པར་བྱེད་དེ།²⁰⁷ མིག་ལ་མོགས་པ་འདྲ་
བྱེད་ནམས་ནི་གླེ་བ་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེས་མ་ཅན་གྱི་མིང་ཏུ་བརྒྱན་པ་འདི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་འདི་ཀླད་ཅེས་བརྒྱན་པར་བྱ་སྟེ།

༡༩༡ གལ་ཏེ་མིག་མོགས་འདྲ་བྱེད་ནམས། །དེ་ཉིད་ཏུ་ན་གླེ་ཅན་དེ།

མེས་མ་ཅན་མིང་ཏུ་བརྒྱན་པ་འདི་ཕྱིར་། །སངས་རྒྱས་བཞིན་ཏུ་ཐུབ་བྱེད་ན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཁྲ་མ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འདི་ལན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

༡༩༢ རེད་ལ་²⁰⁸སངས་རྒྱས་གླེ་ཚས་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མ་ཡིན་ལ།

དེ་བཞིན་དེ་གླེ་ཡོད་ཡིན་ཏེ། །བདག་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན་འབྱུང་ཡོད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཚས་བཞུགས་ཅད་གླེ་བ་མེད་པར་བཞུག་པ་འདི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
ཡང་མ་གླེས་པས་སྤྱོད་གྱི་དཔེ་མེད་དོ། །དེ་འདི་ཕྱིར་འདི་ཀླད་ཅེས་སྐྱུ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་དང་གཅིག་གསེ་བ་དང་
པར་དམིགས་སྐྱུ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་བདག་དང་མེས་མ་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་མོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གཅིག་གླེ་བ་ན་གླེ་འོ་ཞེས་མ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་
རྒྱུན་ཚུགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཞུང་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་
དེ། ཀྱན་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཏུ་རྒྱན་ཏུ་བྱུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་
ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དབང་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དཔལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་གདགས་པར་བྟེན་གྱི། དོན་དམ་
པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལྷང་དང་རིགས་པས་བསྐྱུར་པར་བྱ་སྟེ།

༡༩༣ གཞུགས་ནི་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་ན། །སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར་།

འཁོར་ཡོས་སྐྱུར་བཞིན་རྣམ་ཤེས་མིན། །རང་གཞན་ཞུང་ཕྱིར་མིག་འབྱུལ་བཞིན།

207 མ་དཔེར། བྱེད་ན། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་སྐྱུར་བཞིན་བཅོས།

208 མ་དཔེར། དེས་ལ། ཞེས་དང་། ཞུང་ཐང་ཏུ། དེ་ཐུལ། ཞེས་བྱང་མོད་ཅེ་བ་ཉམས། རེད་ལ། ཞེས་བཅོམ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་གཞུགས་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་རྒྱལ་པར་གེས་པ་རང་དང་ཡུལ་གྱི་རྩ་བ་ཉིད་གཉིས་སྟེ། རྒྱང་བར་གཞུགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། གཉི་ག་ཡང་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྒྱལ་མ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་འཕྲུལ་གྱི་གེས་པ་ནི་རྒྱལ་པར་རྒྱུ་པ་མེད་པའི་ཆ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས། །དེ་བཞིན་ཀྱང་།

༡༩༧ རྒྱང་པོ་གཞུགས་ཅན་སངས་རྒྱལ་ཡིན། །སྒྲིབ་པོས་བརྒྱལ་བ་ཡིན་འདོད་ཕྱིར། །

སྒྲིབ་འཛིག་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །གེས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་ཡང་འཁྲུངས་པའི་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ལ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ཆེན་འཛིག་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱང་ཅིག་མའི་རྒྱུན་ལ་ཡང་འཁྲུང་བ་དང་འཛིག་པའི་རྒྱང་ཅིག་མ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་གེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་བརྒྱུ་མས་པས་མཐོང་བའི་ཡང་ཕྱིར་རྟོགས། །

༡༩༨ རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་མེད་ཤིགས། །དེ་ཞིག་འཛིག་པའི་སྒྲིབ་ཕྱིར་དང་། །

གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་བཞིན་དེ་ནི་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱང་པོ་དག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་པོ་ཞིག་པ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱང་འཛིག་པར་ཐལ་བར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། མར་མེ་ཞིག་པ་ན་འོད་གྱང་འཛིག་པར་འཁྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱང་པོ་རྒྱལ་མས་གཞན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལོགས་གིག་ན་དམིགས་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ལ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །

༡༩༩ བརྒྱན་མིན་རྒྱས་མེད་མེད་འདོད་དེ། །རྒྱ་མ་བཞིན་ཀྱང་བསལ་²⁰⁹པའི་ཕྱིར། །

བྱམ་པ་བཞིན་ཀྱང་བརྒྱན་མིན་ན། །དེ་ནི་རྩི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱང་པོ་རྒྱལ་མ་ཉིད་གྱང་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱང་པོ་རྒྱལ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཉིད་གྱང་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྒྱན་

209 གསལ། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བར་།

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཡང་། དེ་ནི་དཔྱད་པའི་མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱས་སྤྲོ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དང་། བརྒྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཆད་
 པར་འབྱུང་རྟེ། རྩ་མ་བཞིན་ཏུ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་།
 རིགས་པ་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་
 ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷན་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས།
 ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འབྲ།
 བྱིས་པའི་ལྷོ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྒྱམས།
 འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཆོས་རྒྱམས་མེད་ལ་སྦྱོད།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟབ་མེད་དགེ་བ་ཡི།
 ཆོས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་ནི།
 དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་མེད་ཀྱང་།
 འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ན་གཞུགས་བརྟན་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུབ།²¹⁰

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེག་ལྷ་དྲུགས་སོ།²¹¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱུང་བ་པ་ཡིན་ནོ།

ག) རྟན་པས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བར་གསུངས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་ཐུན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག

ཅི་སྟེ་ཡང་འདི་སྟམ་ཏུ། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱམས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་རྟེ། རྟན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་མཐོང་བས། ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་ཐུང་
 བ་ཆེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བས་ནི། ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་མ་གསུངས་
 སོ། །འདི་སྐད་ཅེས། ལུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་
 རོ། །ལུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་རོ།²¹² ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་
 རྟན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྩ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱམས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་

210 ལྷ་དཔེ ༡༠༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ག ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་བའི་རྒྱན། བོག ༡༩༩ བཟ
 211 ལྷ་དཔེ ༡༠༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ག ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་བའི་རྒྱན། བོག ༡༧༩ བཟ
 212 ལྷ་དཔེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཆ། སྤྲུའི་རྒྱུད་བའི་མདོ། བོག ༡༡༦ བཟ

༡༧ ཉམ་པ་འདི་ཉམ་པ་འདི་ཀྱི་བསལ་བས། ཉམ་ཆོས་ཀྱི་མ་འཕ་བཞུག་ཡི།

མཁར་པས་པན་ཐོགས་ཆུང་བྱིས་ཅི། །བྱམ་ཁྲིལ་ཏུ་ཅི་སངས་སྤྱད་མཐོང་།།

[illegible]

༡༩༡ དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལྷ་འདྲ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཕྱིར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚེས་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བར་དཔྱད་ན།
རྒྱ་ཁྱིའི་ཚོགས་པ་ཐད་དང་པ་དག་ཡ་དཀར་པོར་དམིགས་ཚུ་མེད་པ་འདི་ཡིད་ཀྱི་ལྷ་མ་ལུས་
པ་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ལོ་མེད་པ་ཉིད་མཚན་པ་ཞེས་བཤེས་པ་དེ་དག་ལས་པ་དེ་ཡང་གྲུག་
རྒྱུ་པ་མིན་ཞོ། །དེ་ཡང་།

རབ་ཏུ་བརྟག་མིན་རྣམ་ཤེས་མིན། །བརྟག་བྱ་མ་ཡིན་དཔེ་མེད་པ།།

༡༩༩ མཚན་མ་མེད་ཅིང་སྒྲུང་བ་མེད། །རྣམ་ཚྭ་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་མེད།།

ལྷ་བའི་རྒྱ་ཡིས་རྟོགས་བྱ་བ། །མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་མཐོང་ཡིན།།

ཞེས་བྲུ་བ་ལ། སང་ཏུ་ཤུག་མིན་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སྐབས་པ་པོ་ཞིག་ཚུམས་ཀྱི་དོན་ཅི། ལྷ་ས་
 ལྷག་འཚམ་པ་དེ་ཞིག་ལ་ལྷ་ས་བྲུ་མ་དང་གཤི་སྐབས་ལྷ་ས་བདག་པ་བཞིན་ཏུ་ཁོ་དྲ་ཆར་
 སང་ལྷོ་མེད་²¹⁷ ལྷ་ས་པོ་ལྷོ་མི་མེད་ལྷ་ས་བྲུ་བ། ཞེས་བྲུ་བ་ཅི་སྐབས་ལྷ་ས་²¹⁸ ས་ལྷ་ས་པོ་ལྷོ་

216 རོན་དམ་པ། བེ་ཅིང་། ལྷ་ར་ཐང་།

217 བོད་དུ་མཆོད་པ་ཆེན་པོའི་མཉམ་པ་མཉམ་གྱི་འབྲེལ་པ་འདི་བཞུགས། སྟེན་པ་ལ་མཉམ་པ་མཉམ།

218 དཔྱད་ དེ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

ཚུལ་གྱིས་རབ་བྱ་ཐུང་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོས་རྒྱལ་པར་བྱ་བ་ཚུས་གྱི་དེ་ཉིད་ས་
སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་བྱུང་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། ཚུས་
བཅས་ཅད་ཀྱི་རྩ་ཐོག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་མཐོང་བ་མེད་ལ་
དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བའོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་ཏེ། ཇི་
ཀླད་ཀྱང། མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའོ།²¹⁹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཆ་ཚུལ་རྒྱམས་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་བཞག་པའི་མཆུག་བསྟུང་བ།

སྟེ་བ་དགག་པ་ཇི་ཀླད་བཞུན་པ་དག་གི་མཆུག་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
༡༤༩ དེ་ནི་དོན་དམ་ཉིད་ཀྱང། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།
གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །ཡོད་མེད་མ་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།
༡༥༠ མེད་མེད་དབང་སྟུག་སྟེས་བྱ་དང་། །གཙོ་བོ་རྒྱལ་ལྟན་ལ་སོགས་པའི།
རྒྱལ་སྟེས་དང་གསལ་བྱ་ཡི། །དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་བཅས་ཅད་ལ་སྟེ་བའི་རྣམ་པ་
གཞན་མེད་པ་དང་། སྟེད་པ་དང་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པས་བྲུབ་
པར་བྱུང་པ་ཉིད་ཀྱང་བཞུན་ཏེ། །གཞན་ཡང་།

༡༥༡ དེ་ལ་རྩ་བོ་ཉིད་དང་ལས། །མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་དང་།

གཅིག་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཀྱན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱ་བརྟེན་པ།

༡༥༢ དཔེར་ན་མཁའ་ལ་རྒྱུག་²²⁰ །འདེབས་དང་། །ཆོན་གྱི་རི་མོའི་ལས་དང་ནི།

ས་བོན་དག་ནི་སྟེ་མེད་ལྟར། །རྒྱུག་པ་བཅས་ཅད་སྟེ་བ་མེད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྟེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལ་མ་བྱ་བ་ཉིད་དང་། གཤེད་བ་ཉིད་དང་། ཆ་བ་ཉིད་
དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྩ་བོ་ཉིད་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱད་པ་
དང་། སྟོན་པ་དང་། འབྱུར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བ་ལང་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུག་པ་ལ་དང་། མཆུག་མ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་ལ་སོགས་

219 རྒྱུད་གཤེ ༡༩༥ བཞག་མཛད་ཞེ། ཆ་ཚུས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ། བོག ༥༥ བཅ

220 རྒྱུགས། བེ་ཅིང་།

པ་དག་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་ལོ་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ་ལྟེན་པ་ལོ་ལྟེན་པ་ལོ་
 དཔེར་ན་ནས་མཁའ་ལ་ལྷོགས་འདྲེངས་པ་དང་། ཆེན་གྱི་རི་མོའི་ལས་སྒྲིལ་གསུང་དང་།
 ས་ཁོན་དག་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །སྦྱེ་བ་མེད་པ་
 དེ་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་ཕྱིད་དེ། དེ་ལྟར་དེས་ཉི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ལོ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་ཉིད་རྟོག་པར་བྱེད་དོ།

མ་ཐོང་བ་མེད་པ་མ་ཐོང་བ་དམ་པར་གསུངས་པའི་དུས་རིགས་པས་ལྷོག་པ།

ད་ནི་མ་ཐོང་བ་མེད་པ་ཉི་དེ་ཉིད་མ་ཐོང་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པས་ལྷོག་
 པར་བྱེད་དོ།

༡༩༩ རབ་རིམ་བྱུང་བར་ལྷོག་པ་ལོ་མིག་རྣམས་དག་ཏུ་མ་ཐོང་པ་ལ།

སྒྲ་དང་སྒྲར་བྱ་བ་ཉེས་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་དག་མི་ལྟར་ལྟར།

༡༩༩ མཁས་པ་རྟོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྤྱོད་ལྷན་རབ་རིམ་བྱུང་ཅིང་།

ཡང་དག་མཁེན་སྒྲུན་²²¹ ཏུ་མེད་ལ་འདྲ་། །དེ་བཞིན་ཅི་ཡང་ལྟར་བ་མེད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲུང་དང་བད་ཀན་དང་མཁེས་བ་དང་འདྲེན་པ་ལ་ལོ་ལྟེན་
 པ་ལོ་ལྟེན་མི་མཉམ་པ་གས་ཆེན་པོས་རབ་རིམ་ལྷོག་པོར་བྱུང་བ་ལ་སྒྲ་གད་དང་། སྒྲར་
 མ་དང་། སྒྲར་བྱ་ལ་ལོ་ལྟེན་པ་ལ་ཡིན་པ་དག་སྒྲུན་ཏུ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟན་
 པ་མཁས་པ་རབ་རིམ་མེད་པའི་མིག་སྒྲུན་ཤིང་བྱ་ལོ་ལྟེན་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་པར་
 བཞེན་པས། རྟོན་གྱི་མཐུ་ཉམས་ཤིང་རབ་རིམ་དང་བྱུང་ལ་ཉེ། མིག་རྣམས་པར་དག་ཅིང་
 ཏུ་མ་ཐོང་པ་ལ་ལྟར་མ་ཐོང་པའི་སྒྲ་གད་ལ་ལོ་ལྟེན་པ་དག་མི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལྷ་
 འབྱོར་པ་མཁས་པ་ལ་ཡང་སྒྲན་ཐོག་མ་ཐོང་པའི་ཏུས་ནས་བསམས་པའི་སྒྲན་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པས་སྒྲོ་བྱས་ཀྱི་མིག་བསྒྲིབས་པའི་ཆེན་རབ་གི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཉམས་པ་བསྒྲུགས་ལ་ལོ་ལྟེན་པ་ལོ་ལྟེན་པ་ལོ་ལྟེན་པ་ལོ་ལྟེན་པ་ལོ་
 ཉིད་དང་མཆན་ཉིད་གྱི་གཞི་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དང་
 པ་ཉིད་དང་། གཉི་ག་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ཆད་པ་དང་།

221 ཅན། བེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུག་པའི་རྒྱས་པ་དཔག་ཏུ་
མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པར་བྱུང་པའི་དངོས་པོ་རྒྱས་ས་རྒྱས་པ་ཏུ་མར་
སྤང་རྒྱུ་། །དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་པོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲན་ཡོངས་སུ་བསྐྱེན་པས། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་
གས་ཆེན་པོའི་རབ་པའི་བྱི་མིང་ཉོག་ཞི་བར་བྱུང་ཅིང་། རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་མེ་ཤེས་རྒྱས་པར་མི་རྒྱག་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
སྒྲུས་པའི་དྲུས་ན་ཅི་ཡང་མི་གཟིགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུན་སྒྱིབ་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་
པ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིམ་ཏུ་སྒྲུ་ཏུ་རའི་འབྲས་བྱ་བཞག་པ་བཞིན་
མརྩོན་སྒྲུ་ཏུ་གཟིགས་པ། རྒྱས་པར་རྒྱུག་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་མངའ་བ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

༡༥༠ དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་གཉིད་དབང་གིས། །བྱ་དང་བྱད་མེད་གཞལ་མེད་ཁང་།།

གནས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བྱུང་པ། །སང་ན་དེ་ལ་མི་མཐོང་ལྟར།།

༡༥༡ དེ་བཞིན་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག །སྒྲོ་སྒྲིམ་མིག་ནི་བྱེ་བྱུང་ཅིང་།།

མི་ཤེས་གཉིད་དང་བལ་བྱུང་ནས། །སང་པའི་ཆེན་མི་མཐོང་རྒྱུ་།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལས་ན་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་དབང་
གིས་བྱ་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་བྱུང་སྟངས་པས་མགོ་བརྒྱན་པ། གཞིན་ཏུ་སྐད་
སྟན་པ་²²² སྒྲུ་བ་དག་དང་། བྱད་མེད་སྒྲུ་མརྩོན་གྱི་ཞིང་སྒྲུ་མ་བག་ཅན་གྱིས་མགོ་བརྒྱན་
པ། མིག་སྒྲན་ལའི་འདབ་མ་རྩ་བྱ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་རྟན་པ། མའི་འོད་ཟེར་གསལ་
བས་བཞིན་མདངས་ཀྱི་མ་མེད་པ་བཟང་པོས་གསལ་བར་སྤང་བ། ཏུ་མ་སྒྲུ་མ་བག་
མཐོན་པོ་བྱུང་གིས་བྱང་གི་ཏུ་འཛིང་ལོགས་པར་བརྒྱན་པ། ལུས་དང་ཡན་ལག་འཇམ་
ཞིང་མཛེས་ལ་གཞོན་གཤམས་པ་དག་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་བྱ་བུ་ཉམས་དགའ་བ།
ཡང་ཐོག་མཛེས་པ། ཁང་བཞག་ཁྱིར་སྒྱུག་པ། གདུང་བུ་མཚོ་ལ་མར་བཏར་བ། ཀྱ་བའི་
ཕྱིང་བས་བྱམས་ལ་སོགས་པ་མཛེས་པར་བྱས་པ་དང་། གནས་ཁང་བཟང་རྒྱུད་མི་དང་

222 མ་དཔེར། སྐད་སྟན་དེས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྫོང་བཞིན་བཙས།

ཕྱིར་རྒྱལ་པོར་འབྲེལ་བ། ཡང་ཐོག་དང་ཐོར་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་²²³ དག་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟེན་མཉམ་ཆ་ལ་འབྲས་བུ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་རྒྱན་པ་དེ་ཆོག་མས་²²⁴ ཁྱེད་ས་
པ་དག་དང་། སི་པོ་སི་དུག་ས་ཀྱི་སིགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་བ། བྱེད་ཆོག་ས་མཐའ་
ལས་པ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་འབྲེན་པ། ཅགས་ཆ་ལ་བྱེད་པ་མཆོས་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ས་པ། མོ་
མཐོན་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲུབ་པ་དབྱར་གི་ཆོག་མས་ཤིང་ཉ་མར་པོ་དང་།
ཁྱེད་པོ་ཆེ་བྱེད་ས་པ་དང་། ཉ་བཟང་པོ་དང་། དམག་མི་ཕྱང་པ་བཟང་པོ་བ། རྒྱལ་མཆོན་
ཅན་མང་པོ་དཀྱིག་ས་པ་དང་ལྷན་པ་དག་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་པོ་དག་
མཐོང་བར་བྱུང་པ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པ་དེ་འབྲུག་པོ་ལ་འབྲུག་རྒྱུ་། །དེ་
གཉིད་སྐད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་སྟེ། མི་ལས་ན་མཐོང་བ་དེ་དང་པོ་སྐད་ས་
ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་།

དེ་བཞིན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་པ་ཡང་རྒྱན་མི་སྤྱི་སྡེ་པ་དེ་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བློ་བློ་སྒྲོ་སྒྲོ་པ་
རྒྱང་ས་པ་དེ་ཆེ་ན། ཀྱན་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁ་དོག་དང་། དབྱེད་ས་དང་། ཁ་གདོང་དང་།
ཀྱང་པ་དང་། ལག་པ་དང་། སྒྱུར་རྒྱལ་དང་། ཆ་ལྷག་ས་དབག་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཁམས་
དང་། འབྲུ་བ་དང་། རྒྱེ་གནས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་
མཉམ་ཆ་ཅན་དང་། རྒྱལ་དང་། ལྷ་དང་མི་ལ་སྒྲུབ་པ་དག་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་ལ་
དང་། བསྐྱམས་པ་དང་། རྒྱུད་ས་པ་དང་། སྤྱི་པ་དང་། བསྐྱམས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཉི་
བར་བཞེན་ཅིང་སྤྱི་སྡེ་པ་བྱས་པ་དག གང་གི་ཆེ་བློ་བློ་ཀྱི་མིག་ཀྱི་བར་བྱུང་ཅིང་
མི་སྤྱི་སྡེ་པ་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིད་དང་བལ་བར་བྱུང་ནས་སྐད་པ་དང་འབྲུ་བར་། བདེ་
བར་གསལ་པ་དེ་ལོ་སྤྱི་སྡེ་པ་ཉི་མ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱུང་པ་དེ་དེ་དེ་ཆེ་ན་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་
སྟེ། དངོས་པོ་དེ་རྒྱ་ཆེད་མི་དམིགས་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་།

ཡང་དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་མཆོན་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྐར་མ་དེ་ཆོག་ས་ཀྱི་ལྷན་
པ་དེ་ཆ་ཡང་བཟླ་བས་པ་དེ་ལྷན་ཁོང་ན། འཛིགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་ཞིང་མི་བདེན་
པ་དེ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་དེ་བློ་སྒྲུབ་པ་དེ་འབྲུག་པོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། རལ་པ་

223 ལྷན་པ། པོ་ཅིང་། ལྷན་པ་དང་།
224 ཆོག་མས་པོ་ཅིང་། ལྷན་པ་དང་།

ཅན་མིག་དམར་མེར་བཟད་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ། ལག་ཁྲོད་ཀྱི་མེན་མོ་དྲིང་ཞིང་རྒྱབ་
 པ་འེ་ལག་པ་བརྒྱུད་ཞིང་རྟེན་པར་གཟུངས་པ་²²⁵ འཛིགས་སྤྱད་པ་དག་མཐོང་བ་ལས།
 དེས་ཉི་མ་འེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་པ་ན་ལྷན་པ་མ་ལུས་པར་བསལ་རྟེ། ལྷོགས་དང་ལྷོགས་
 མཚམས་གསལ་བར་སྒྱུར་བ་འེ་ཆེན་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་དང་བུལ་རྟེ། ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པ་འེ་འཁྱུང་པོ་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། འདིར་ཡང་མེས་ཅན་མིང་པ་འེ་
 མཚན་མོ་མ་དེག་པ་འེ་ལྷན་པས་ཤེས་པ་འེ་སྒྱུར་བ་བཞུགས་པ་འེ་ལྷན་ཁྲོད་ན། ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པ་འེ་རྣམས་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བློས་དབྱུགས་པ་དག་གིས་ནང་དང་ལྷི་རྩལ་གྱི་
 དཔོན་པོ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་རྩ་བའི་ཉིང་ཏུ་དེས་པར་གནས་པ་
 འཛིགས་སྤྱད་པ་དག་མཐོང་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་²²⁶ ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་
 པ་དང་། ལྷོན་པ་མེད་པ་འེ་ཤེས་པ་འེ་ཡང་དག་པ་འེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་གྱི་ནས། མི་ཤེས་
 པ་འེ་བག་ཆགས་དང་མཚམས་སྒྱུར་བ་འེ་ཉན་མོངས་པ་མཐའ་དག་བསལ་བ་འེ་ཆེན།
 མེས་དང་མེས་ལས་ལྷུང་བ་འེ་སྒྱུད་ལུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དཔོན་པོ་དང་རྩ་བ་
 ཉིད་ཏུ་མི་མཐོང་ཞིང་མི་དམིགས་རྟེ། ལྷན་མེད་པ་འེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་ན་དབྱུགས་ལྷན་
 པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་འེ་ལྷིང་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲན་པར་
 ཟུང་དེ།

༡༤༡ དཔེར་ན་མཚན་མོ་ལྷན་ཁྲོད་ན། །འཁྱུང་པོ་ཡང་དག་མིན་མཐོང་བ།
 ཉི་མ་གྱི་ཞིང་མིག་ཀྱི་འེ་ཆེན་པར་འཁྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ༡༤༢ དེ་བཞིན་མཁས་པ་ཡང་དག་གི། །ཤེས་པ་འེ་ཉི་མས་མི་ཤེས་པ་འེ།
 བག་ཆགས་མ་ལུས་བཅོམ་པ་འེ་ཆེན། །མེས་དང་མེས་ལྷུང་ལུལ་མི་མཐོང་།
 ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།

དབྱ་མ་ལྷིང་པོ་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ། བམ་པོ་བརྒྱུ་བ། གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་
 ཏུ། རབ་ཕྱིར་ཅན་མིག་དག་པ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་སྤང་བ་དང་། ལྷན་ཁྲོད་ན་འདུག་པ་
 ལྷང་བ་དང་ལྷང་ནས་འཁྲུལ་པ་དང་བུལ་བར་ལྷུང་པ་དག་གིས་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་

225 བཞིག་པར་གཟུངས་པ། པོ་ཅིང་། ལྷན་པར་།
 226 དེ་ཉིད་ཀྱི། པོ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

པ་ཉིད་རྣམས་པོ་འོ་རྩ་ཉིད་མཐོང་བར་འབྱུང་གྱི། རྣམ་འབྱུང་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་
པ་སྒྲུལ་པ་ཉི་མེ་ན་ཉི་མེ་ཡང་མི་མཐོང་བས། དཔེ་དང་དོན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེས་
དོན་མི་འབྱུང་བར་སེམས་ན། དེ་ལ་བཤད་པ། འདི་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་བ་
མི་འབྱུང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་²²⁷ མཐོང་བའི་ཞེས་ཉི་བར་གདགས་སོ་ཞེས་
བརྟན་ཟིན་མོད་གྱི། ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

༡༥༤ དར་རྣམས་རྣམས་རྩ་ཉིད་ཡོད་པར། །མི་མཐོང་དར་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བྱིས།།

ཡང་ན་དར་རྣམས་ཉིད་སྒྲུ་མེད་ཀྱིས། །སྒྲུ་མའི་སྤང་ཆེན་རི་བཞེན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོང་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རི་རྣམས་ཡིད་གྱིས་
རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཉིད་རྩ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་འདོགས་བར་ཡང་མི་བྱེད། སྤང་བ་འདྲེན་པས་
པར་ཡང་མི་བྱེད་པར་འཁོག་ཉིན་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཤེས་པས་རྣམས་བྱེད་པས། དར་རྣམས་
པོ་མེ་ཡང་མི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྩ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་མཐོང་རོ། དོན་དམ་
པར་ནི་དར་རྣམས་པོ་རྣམས་རྩ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་མཐོང་སྟེ། དར་རྣམས་པོ་འོ་རྩ་ཉིད་མ་
བྱུང་པ་ཉིད་སྒྲུ་མའི་སྤང་པ་ཆེ་བཞེན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལས་མི་སྟོང་
དེ། སྐད་ཅིག་དེ་ཡང་དང་པོ་དང་བར་དང་ཐ་མའི་དབྱེ་བས་ཆེས་ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞུགས་
པས། སང་གི་རྩ་མེ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པར་མི་འབྱུང་པས། རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་པར་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་རྩ་ཉིད་ཀྱི་མ་བྱུང་སྟེ། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཉིད་མཐོང་ལས་
རི་སྐད་ཀྱི། འཁོག་ཉིན་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་ལས་རྣམས་པར་མི་གནས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་འགག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་གཞན་ནོ།²²⁸ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །གཞུགས་ཅན་ཡང་ནང་
དང་ཕྱི་རྩ་ཉིད་དར་རྣམས་པོ་ལས་དང་སྒྲུ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བ་སྤང་བ་
མེད་ཀྱང་སྤང་དང་། གཞུགས་དང་ཕྱི་དང་རྩ་ཉིད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམས་བརྒྱད་འབྲས་
པ་གཉིད་སྟེ། དེ་ལ་ལྟས་དང་སྒྲུ་བྱ་དག་ནི་ས་མ་ཡིན་ལ་ས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན།

227 ཉིད། བེ་ཅིང་། སྤང་བར་།

228 རྩ་ཉིད་ ༥༠ བཀའ། དཀོན་པ་ཆེན་པོས། ཅ ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཉིད་མཐོང་། ལེའུ་ ༡༤ གོག ༡༥༤ བཅ

དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ས་མེད། ས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བརྟན་པོ་གཞན་
དཀ་ལ་ཡང་ཟུང་རྟོ།།

སྐད་དང་ཆུ་ལ་སྐྱེ་གསུང་པ་དག་ཉིད་ཀྱང་། རྒྱལ་བརྒྱད་འདུལ་པ་དེ་བདག་ཉིད་དེ། དེ་
ལ་བཟུགས་ནི་ས་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་བཟུགས་ལས་ས་བཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བཟུགས་ལ་
ཡང་ས་མེད། ས་ལ་ཡང་བཟུགས་མེད་དེ། བཞི་དང་བཞག་²²⁹ པ་དེ་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་ཀྱང་གནས་
པ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་རྟེན། དེ་བཞིན་ཀྱང་རྟེན་མ་རྩེ་རྩེ་ལ་ཡང་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཉིད་མེད་
དོ། དེ་བཞིན་ཀྱང་འབྱུང་བ་གསུམ་ཡང་ས་མ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་རྩེ་ཉིད་དང་། ལས་བྱེད་པ་དེ་
ལྟར་རྟེན། འབྱུང་བ་གསུམ་ལས་ས་བཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་
སྐད་མིགས་ལྟ་མེད་པ་དེ་ལྟར་རྟེན། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་ས་འབྲུབ་
པར་ལྷུང་ན། དེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་གསུམ་ལ་ས་བཞན་པ་ལས་ས་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་པར་
འབྲུང་བ་ཞིག་ན། འབྱུང་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་ས་དེ་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་མེད་དེ། མེ་ལས་
ལོགས་ཕྱིག་ན་བྱང་ཕྱིང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མེ་ཡང་འབྱུང་བ་གསུམ་འདུལ་པ་ལྟུང་
གནས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཀྱི། མེ་འབའ་ཞིག་གི་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་ལྷན་ཙམ་
ཡང་མེད་དོ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་མེ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་ལྷུང་ན།
བྱང་ཕྱིང་མེད་པར་ཡང་མེ་དམིགས་པར་འབྲུང་བ་དེ་རྩེ་གསུམ་སོ། དེ་བཞིན་ཀྱང་རྩེ་དང་
རྒྱུད་གཉིས་ཀྱང་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་འབའ་ཞིག་པ་མེད་དོ། །

མཁུ་གསུམ་གྱི་རྩ་མེད་ཀྱང་། རྩི་དང་རྩི་དང་རྩི་གཤམ་པར་མེད་ལ་རྩི་
དག་གི་རྩ་མེད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་གཏོགས་པར་མེད་རྟེ། རྩི་དག་
གཅིག་པ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་རྟེ། མཁུ་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་རྩི་དང་རྩི་དང་རྩི་གཤམ་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་རྟེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཁུ་གསུམ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མཁུ་གསུམ་ལ་ཡང་རྩི་དག་མེད་རྟེ། རྩི་དག་ལ་ཡང་མཁུ་གསུམ་མེད་རྟེ།
ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐ་དང་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་ས་ལ་སྐྱེས་པ་དག་
ལས་མཁུ་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་ཐ་དང་ཏུ་བཀའ་རྟེ། རྩི་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། རྩི་ལ་རྩི་
དག་ཡོད་པ་དང་རྩི་དག་ལ་རྩི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པར་བྱའོ། མཁུ་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པ་

པ་དག་གྲང་པན་ཚན་རྩལ་རྣམས་པར་བྱེ་ཞེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་དག་
ཡོད་པ་དང་དེ་དག་ལ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པར་བྱའོ། །འབའ་ཞིག་པའི་དངོས་
པོས་གྲང་གཞུགས་ལས་²³⁰རྒྱལ་ལྷ་རབ་བཀའ་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་
དེ་དག་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་ལ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་ལྷ་རབ་དག་གྲང་། རྩོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆུབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་ལ། ཆ་
ཡང་རྩོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱག་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་དག་གྲང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་ལ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པར་བྱེ་
དེ་རྣམ་དངོས་པོ་རྣམས་རྩ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་པར་ཁོང་ཀྱང་ཆད་པར་བྱའོ། །

ཡང་ན་དངོས་ཉིད་སྡེ་མེད་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་ནི། ལྷ་ནི་འབྲས་
བྱ་ཡོགས་ཤིག་པར་སྡེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ལྷ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཟིན་གྲང་འབྲས་བྱ་སྡེ་
བ་མེད་པའི་ཡིས་རོ། །སྡེན་རྣམས་གྲང་སྡེད་པར་བྱེད་པ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མེད་ན་
འབྲས་བྱ་བསྡེད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཡིས་རོ། །ལྷ་དང་སྡེན་ཆེགས་པ་དག་གྲང་སྡེད་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་འབྲས་བྱ་སྡེ་བྱའམ་མི་ཞེས་བྱ་བ་དག་མེད་པའི་ཡིས་རོ། །
དེའི་ཡིས་གྲན་རྒྱུ་རྒྱ་དང་སྡེན་ཀྱང་སྡེད་པའི་²³¹བདག་ཉིད་ལས་སྡེ་བར་མཛོང་བ་
ཞིང་རྩ་བ་ཉིད་ནི་མེད་དེ་སྡེ་མའི་སྐྱད་པོ་ཆེ་བཞིན་ན། །དཔེར་ན་སྡེ་མའི་སྐྱད་པོ་ཆེ་
ནི་སྡེ་མ་མཐན་གྱི་བསམ་པ་དང་། ལྷ་དང་། མེ་ཏྲོག་དང་། སྡན་དང་། མ་བྱའི་མཐུག་
སྡེ་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པ་ལྷ་སྡེན་དང་སྐྱད་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱུང་སྡད་བཞི་ཡོད་ལ།
དེ་ལ་སྐྱད་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ནི་མེད་དོ། །སྐྱད་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་རྣོང་ཡང་སྐྱད་པོ་ཆེའི་གཞུགས་ནི་སྡད་ཞེ། དེ་ལ་སྡེ་མ་ཤེས་པ་དག་གིས་རྩ་བ་
ཉིད་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་བྱ། ཡི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྲང་སྡེད་པར་སྡེན་
ཆེགས་པས་བསྡེད་པ་བཙོས་མའི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་སྡེ་
དང་སྡེན་ཀྱང་སྡད་པ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱལ་ལྷ་རབ་ཙམ་གྱི་ཆ་ཤས་གྲང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐད་བྱ། རབ་འབྱོར་གང་ལ་གནས་ནས་མེམས་ཅན་རྣམས་ལས་སྡེ་

230 ལ། ལེ་ཅིང་། ལྷ་རབ་པ།

231 + བདག་ཉིད་ལས་སྡེ་བར་མཛོང་ཞིང་རྩ་བ་ཉིད། ལེ་ཅིང་། ལྷ་རབ་པ།

པར་ནི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་དེ་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྟོག་པ་དེ་སྒྲིལ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིར།
དཔེར་ན་མུན་ཁོང་དམ་ཐག་རིང་པོ་ན་འདྲུག་པ་དེ་ཤིང་རྒྱ་²³⁶ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མིར་ཤེས་
པ་དེ་སྒྲིལ་བ་ཞིན་ནོ།

༡༥༧ ཡང་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་སྒྲིལ། དམིགས་བྱེད་དུས་བདག་ལོག་པར་འདོད།

རྟོག་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། མིག་རྒྱ་ལ་ནི་སྒྲིལ་བ་ཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་དོན་གྱི་རྩ་བ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ལོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྩ་བ་བཞེན་མ་ཡིན་
པ་དེ་རྟོག་པ་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་རྒྱ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་
ཏེ་ཐིག་གྲུང་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པ་བཞེན་ནོ། གང་དག་འདི་སྐད་ཅེས། དུས་ལོ་རྒྱུ་མ་ཉི་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྐད་ཅིག་མ་འགག་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། གཅིག་
ཏུ་མེད་པ་ཉིད་གྲུང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེ་བ་དེ་ཕྱིར་རོ། དེ་དེ་སྒྲིལ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༥༨ ཡོད་མེད་སྒྲིལ་ནི་རྟོགས་བྱ་བ། བཀའ་ཕྱིར་དེ་བཞེན་མཁས་རྒྱལ་སྐྱེ།²³⁷

རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་སྒྲིལ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་སྒྲིལ་བྱེས་སྐྱེ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུས་ལོ་རྒྱུ་མ་ཡོད་མེད་གཅིག་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་པ་དེ་སྒྲིལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་ན་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་དེ་སྒྲིལ་ནི་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིར་²³⁸
དཔེར་ན་མཐོ་ཡོང་ལ་འདི་མི་འཕྲུལ་ཡོང་སྐྱེས་ཏུ་ཐེ་ཚོན་ཟེར་ཐིག་གྲུང་མི་ཉིད་ཡིན་
ནོ་སྐྱེས་པ་དེ་སྒྲིལ་གང་ཡིན་ནོ། དེ་བཞེན་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་
དུས་ལོ་དེ་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་ན་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་
པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་མིག་རྒྱ་ལ་སྐྱེ་བ་ཉིད་བཞེན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་སྐྱེ་
སྒྲིལ་ཞིང་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ན་དེ་དེ་སྒྲིལ་ཡོད་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། དེ་དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་གཉི་གཉི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་སྒྲིལ་
ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། སྒྲིལ་དེ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཉེ་བར་གང་གས་

236 ཤིང་རྒྱུང་། ཡེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐང་།

237 གྱིས་། ཡེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐང་།

238 རྒྱུ་ཐང་ཕྱིར་ཕྱིར་། ཡེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐང་།

ཏེ། དམིགས་ལུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལེ་ཡི་རྩུབ་རྟོ། །ཁྱེ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཉི་དེ་ལེ་རྣམ་པ་པ་མི་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་པ་ཅེས་པ་པ་ལུ་ལོ།

[illegible]

༡༥༧ ཚཱ་མ་ཚཱ་མ་ཐཱ་མ་ཅད་ལྟོང་པ་འཛིན་ཀྱི། །དེ་མི་ལྟོང་པ་འཛིན་ཀྱི་ལྟོང་།།

མི་རྒྱུ་སྤྲོད་པའི་ལོ་ན་ཅི། རྟོག་ཀློང་བཞིན་བཀག་སྐྱོར་རོ།

ཞེས་བྲུ་བ་ཉི། ཚུལ་ཀུན་ལྟར་རྟོག་རྟེན་ལ་ཉེ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་མ་
 རེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྲུ་བ་པ་དེ་ཡིས་དཔེ་བཞུགས་པ་ལ་མི་དེ་སྒྲིབ་
 རྟོག་ཏེ། དེ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དམིགས་པ་ཡང་བྲུ་བ་དེ་དང་མ་ཉེ་བ་དག་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་ལོ་མ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་དཔེ་བཞུགས་
 ལ་ཚུལ་ལོ་མ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡང་འགག་པ་དེ་ཡིས་ཀུན་པ་མི་
 རྟོག་པ་དེ་སྒྲིབ་ཀྱིས་མི་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ཅུ་རི་རྟོག་ཞེས་ཡིད་པ་ཁོ་རྟོག་ན།

༡ མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ།

མདོ་ཁྲི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཙེམ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱུག་པའི་
ཕྱི་རྒྱུ་བཤད་པ།

༡༦༠ བད་ཕྱིར་ལྟོང་ཉིང་ལྟོང་ལྟོང་གི། །རྩ་ལྟོང་གིས་ལྟོང་དེའི་ཕྱིར།

མཁས་པས་ཉོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། །ཉོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཉླ་མི་འགྱུར།།

[illegible]

བདེ་ཞི་གསུང་མི་ཤར་བར་ད་ལྟོ་འོ།²³⁹། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཅི་ལྟོ་འདི་སྟེང་ལ།
སྟེང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་དེ་བཞེན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་ལྟར་བ་མེད་པ་དང་དངས་
པ་མེད་པ་དེ་རྩོད་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་པ་བདེ་བར་གསེགས་པ་དེ་ལོ་སེ་སེ་དེ་
ཡང་དོན་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འཇུག་རུ་མ་ཅི་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་པ་དག་གི་
ལྟར་བཤད་པ།

༡༢༡ དཀོན་པའི་བདག་ཉིད་ལྷན་མེད་ན། །མི་རྣམས་ལྷོ་ཕྱི་ལྷན་ལྷན་པར་།།

དཀ་པའི་ཆ་མ་ཡིན་དམིགས་བྱའི་ཕྱིར། །ཆུ་ལ་མི་ལྷ་ལྷོ་པའི་ཆ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཁྲ་ལ་ཡང་མངཉ་ཡུལ་གྱི་ཁྲ་མ་པར་རྟག་པ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཁྲ་
 དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་མཐུན་པས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལྷན་བཟེད་པའི་ཕེ་
 བས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཁྲ་ས་ནི་མདྲ་ལྷེ་ལས་བྱང་མཁུ་བྱང་
 མི་ལས་ཉ་བྱ་དང་སྟེ་མ་ཉ་བྱའི་ཞེས་གསུངས་པ་ཉ་བྱ་ཡིན་ནོ།²⁴⁰ གཞན་ཡང་།

༡༤༡ རྒྱལ་པོ་མི་རྟོག་དོན་ལུ་འབྱེ། རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་མི་ད་པའང་བརྒྱན།

བདག་མེད་ལ་སོགས་ཏེ་ཁྱིའི་བྱིད། །དཔེར་ན་རྩམ་རྟོག་བཅས་སྒྲིབ་ཞིག།

ཞེས་བྲུ་བ་ཅི། རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་པའི་སྒྲོ་འོ་དོན་གྱི་ཡུལ་རྒྱང་པ་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ་གང་
 ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཡང་མོག་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བའི་པ་མ་
 སོགས་པར་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་ལྷངས་སྤྱ་ཟིན་ཀྱང་། བདག་མེད་པ་དང་ལྷག་པའམ་བ་
 ལ་སོགས་པར་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པའི་རོ་མོ་ཅིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་བ་ཞེན་བ་ཞེན་ཞོ།

ཐ་སྲ་གི་ཐུག་མཐུང་ལ་ཐུག་པ་པོ་དྲ་ཁོ་གྱི་དྲ་ཐུག་ལུ་ཆུང་པོ་ལྷོ་པ་མཐུང་པ།

༡) མངས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་ཟླ་བ་དང་དང་མངས་ཀྱིས་ཀྱི་ར་བ།

[illegible][illegible]

240 རྒྱ་རྒྱུ་ ༡༠ བཀའ་། སེར་ཕྱེན་། ཁྱི་བརྒྱད་མྱོད་པ་། ཀ་མེ་བྱ་། ༡༡ སྟོབ་ ༡༥༥ བཟ

241 +མེད་པ་ཤར་མོག་པ་མེད་ཏེ། བདག་དར་བད་བ། དེ་མེད་། ལྷ་པ་ཤར་།

༡༩༩ རེས་བྱ་རྣམ་ཀུན་མ་ཐུབ་ཕྱིར། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི།

ལྷོ་ཡང་སྒྲེ་བར་མི་འགྲུར་བ། །དེ་ཉིད་མཉམ་མེད་དེ་མཁྱེན་གསུང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ཉིད་ཐུང་བ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་པོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བ་ལོ་ལྟར། ཡུལ་གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་ལོ་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་སྟེ་བར་མི་འཐུང་བ་ལོ་དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད། གཞན་གྱི་
ཁྱད་མིང་འཛུགས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེ་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་པ། སྟེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། དཛུགས་པོ་མེད་པ། མཚན་པར་འདུ་བ་
མེད་པ། བརྗོད་ཀྱང་མེད་པ། མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དེ་མཁྱེན་པ་ལོ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་གསུང་རྟོག་།

༡༤༩ དེ་ཉི་མཱ་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་ལ། །མེ་མེ་མིང་པ་མངས་སྐྱུས་དངོས་།

ཉམ་ཉམ་ཤིང་ཉམ་པ་ལྟར་ལྟོས་པ་། ཉམ་པ་²⁴²མེད་པས་སྤྱུས་སྤྱུས་པ་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྣེ་གས་པ་འདི་ལྷིང་གང་ལ་རྫོ་ལྷུ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་
 སངས་བྱུང་དང་ས་ཞེས་བྱ་ཞི། རྣམ་པ་རྣེ་གས་པ་འདི་གཉིད་སངས་པ་འདི་ལྷིང་དང་། སེ་ས་
 བྱ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ས་རྣེ་གས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོ་བྱུང་པ་འདི་ལྷིང་ཉི། རྣེ་གས་པ་
 མེད་པ་ཉིད་རྣེ་གས་པ་འདི་ཞེས་ཉི་ལང་གང་གས་པ་བྱས་པ་འདི་ལྷིང་རྩ། །འོ་ན་རྣེ་གས་པ་དེ་
 ཉི་ལང་བཏགས་པ་ལ་འཕྱུར་ཉི། རྩ་ལ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཉི་ལང་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་མི་འཕྱུར་
 རམ་ཞེ་ན། ཉི་ལང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཉི། དེ་ལས་གཞན་པ་འདི་དང་ས་པོ་མེད་པ་འདི་ལྷིང་
 རྣམ་པ་སེ་ས་པ་ལ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་བཞེན་ན། །འོ་ན་རི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྣེ་གས་
 པ་ས་མཇེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིད་ཡོག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་རྣེ་གས་པ་ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་བྱས་ན་གཉིད་སངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡང་དག་པ་འདི་རྩན་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྣེ་གས་པ་ས་རྫོ་བྱུང་པ་འདི་ལྷིང་རྩ།

༡༥༥ ཡོངས་སེས་བྱ་ལོགས་མཐར་བྱག་དང་། །མཉམ་ཉིད་རྣམས་དར་བྱུང་བ་དང་། །

242 མ་དཔེར། འདྲིར་དཀག་གསལ་བྱི་འགྲེལ་པ་པའི་བཞུག་བཞིན་གཤ། རྒྱུ་པ། ཞེས་ལྷོད་མེད། རྒྱུ་པ་པའི་
དཔེ་གསལ་པའི་རྒྱ་མིན་པར། དེ་ལྷོད་ཀྱི་ལྷོད་ཀྱི་པ་དཔེ་པར་དེ་པའི་ལྷོད་མེད་པའི་ལྷོད་ཀྱི་པ་པའི་པའི་

ལྷུལ་པ་དག་གིས་སྐལ་ལྷན་གྱི། །ཁྲོ་ཡི་པར་ཁ་འབྱེད་ལྱིར།།

སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ་²⁴³ ཞེས་བྱ་བར་རྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཙུག་ལག་གསུམ་²⁴⁴ གྱི་རྩལ་གྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་པ་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྦང་བར་བྱ་བ་དང་། མརྒྱན་སྐྱེས་ཏུ་བྱ་བ་དང་། བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པས། རྒྱལ་བཤལ་བ་དང་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་འགྲོག་པ་དང་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་གང་གིས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྦངས་པ་དང་མརྒྱན་སྐྱེས་ཏུ་མཛད་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ཐུགས་སུ་རྒྱད་པ་དེས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །སྦང་བྱ་སྦངས་ཤིང་མརྒྱན་སྐྱེས་བྱས།།

བརྒྱལ་བྱ་དག་ནི་བརྒྱལས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བཟོད་ལྷན་ང་སངས་རྒྱལ།།²⁴⁵

ཞེས་གསུངས་པ་ཉི་ལྟེན།།

ཐེག་པ་ཆེན་པའི་རྩལ་གྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཇི་སྐད་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོ་ལས།

རྒྱལ་བཤལ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྦང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་རྒྱལ་བཤལ་གྱིས་ཀྱང་མི་འདའོ། །ཀྱན་འབྱུང་བ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྦང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ཀྱན་འབྱུང་བས་ཀྱང་མི་འདའོ། །འགྲོག་པ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྦང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་འགྲོག་པས་ཀྱང་མི་འདའོ། །ལམ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྦང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འདའ་ཞེ། འདི་རྣམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པ་འདི་དག་གི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་པར་བརྟན་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད།།²⁴⁶

243 - ཞེས་བྱའོ། ལེ་མིང་། རྒྱུར་བང་།

244 ལེ་རྒྱུར་དང་ཆོ་ནོར་། གཙུག་ལག་ཁང་གསུམ། ཞེས་བྱུང་བ་ནོར་རྩུམ།

245 འདི་ཉན་ཐོས་ཐེ་པའི་མདོ་ཞིག་ཡིན་པར་རྒྱང་ལ་མདོ་དཔོན་ཆོས་འཛིན་མ་བྱུང་།

246 ཤེས་ཕྱིན་མདོའི་ཁྱད་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྟོག་།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དག་གིས་ངེས་པར་གསུང་རྟོག་པ།

ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིན་ཆེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སྟོང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་གཞུང་མེད་ཁང་འཛིན་ཆེན་ལས་འདས་པ་འདི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཆོག་ཁྲུང་པར་བྱ་འཕགས་པ་ཁྲུ་ན་མེད་པ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་²⁴⁷པའི་དགྱིལ་འཁོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཛན་པར་རྒྱགས་པར་འཆར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དགྱིགས་པ་དག་གིས་མཆོད་ཅིང་། བདེ་བར་གསེགས་པ་ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་བཞུགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་གི་བླ་མ་གྱིས་ཁྲུ་ན་མེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་ཁྱིད་ལ་མངའ་གསོལ་བའི་ཚད་བན་དབང་ལ་གསོལ་བ། ལེགས་པར་སྦྱོང་བ་བསྐལ་བ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་བྱ་ཡང་དག་པར་བསགས་པ་དཔག་བྱ་མེད་པ་དག་གིས་ཉན་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱན་ནག་རབ་འབྱུངས་མཐའ་ཡས་པ་རབ་བྱ་བ་ཚུལ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་མཐུ་སྟེ་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་སྟར། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཅིག་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་བྱ་མཁེན་པ་རྣམ་པར་མི་རྒྱལ་པ་མྱིལ་པ་མེད་པ་ལྟན་ཅི་མ་འོག་པས། རང་གིས་²⁴⁸དེ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཁོག་པ་རྣམ་པར་མི་རྒྱལ་པ་ཞི་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ། དམིགས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྟུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་བཞིན་བྱ་འཇམ་བའི་སྒྲིབ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་དག་བྱ་དགའ་ལྷན་གྱི་ཕྱ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང་། རྩམས་སུ་འབྱུག་པ་དང་། རྩམས་ན་བཞུགས་པ་དང་། བརྩམས་པ་དང་། གཞོན་བྱ་རྩལ་པ་དང་། བརྩན་མའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མཛན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོང་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོང་ཕྱོད་གསེགས་པ་དང་། བྱུང་འབྱུང་བ་དང་། མཛན་པར་རྒྱགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་གྱི་འཁོར་འོ་བསྐྱར་བར་བསྐལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱར་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་རྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱུང་པ་དག་གིས། སེམས་ཅན་ཆེ་རབས་གཞན་དག་བྱ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤེས་བསགས་པས་ཉི་ཤེས་

247 འབྱུང་། བེ་ཅིང་། རྩམ་ཐང་།

248 གྱི། བེ་ཅིང་། རྩམ་ཐང་།

མིང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་དེ་ནི་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བརྒྱད་དོ།

༡) སངས་རྒྱུ་དངོས་ཚོས་སྐྱེ་ཡོན་ཉན་དང་བཅས་པ་བཅས་པ།

༡) རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་གསེགས་བཤད་པ།

(༡) རྣམས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་རྣམས་མ་མཐུས་དང་བཅས་པ།

༡༤ རྣམས་རྣམས་པས་ལ་དང་གཞག་མེད་ཕྱིར།²⁵² རྣམས་ཉིད་རྩི་རྩི་དེ་བཞིན་ཏུ།

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་གསེགས་ཐུང་པ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམས་རྣམས་ཀྱི་དང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་མ་
ཡིན་པས་བསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་བྱུང་བ་ནས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་
པས་གཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཐུང་ཡང་ཏུང་མ་ཐུང་ཡང་
ཏུང་། རྣམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཉིད་དེ་ནི་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
བ་དང་གཞིག་པར་མི་མཇུག་པར་རྣམས་ཉིད་རྩི་རྩི་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་དེ་བཞིན་བཞུད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམས་ཉིད་དེ་ལས་མ་གྲོལ་བར་རྩི་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
ཏུ་རྣམས་པར་གསེགས་པར་ཐུང་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བརྒྱད་
དོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་ཐུང་ས་གཞན་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་བཟུང་པའི་ཕྱིར།

༡༤ རྣམས་ཐུང་གཉན་དང་མ་ལུས་དང་། །མཐར་ཐུང་རྣམས་པར་ཐུང་ས་པ་དག །

རྣམས་མེད་ཚུལ་ཀྱིས་རྣམས་པ་ཡིས། །བདེ་གསེགས་ཕྱིར་ནི་བདེ་བར་གསེགས་།

ཞེས་བྱ་བ་སྟུན་ཏེ། འདིར་གཉན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་འདིས་ནི་ཡང་བསྐྱུས་མི་དགོས་པའི་
དོན་བཟུན་ཏེ། རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་བཞིན་ནོ། །མ་ལུས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་
འདིས་ནི་མཐའ་དག་གི་དོན་བཟུན་ཏེ། དུམ་པ་གང་བ་བཞིན་ནོ། །མཐར་ཐུང་བ་རྣམས་
པར་ཐུང་ས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་འདིས་ནི་ལེགས་པའི་དོན་བཟུན་ཏེ། གཟུགས་བཟང་བ་
བཞིན་ནོ།²⁵³ །གསེགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་རྣམས་པ་དང་མང་བའི་དོན་རྣམས་པ་གཉིས་

252 ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཁོར་རྒྱུད་པོ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ་ ༡-༧ འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཆེ་
ཡང་མེད། །ཆེས་པ་དང་མཇུགས།

253 འདིར་འཁོར་པར། ཐུང་ས་པ་བདེ་གསེགས་ཐུང་བར་གསུམ་པུན་ཏེ། གཉན་ཏུ་སྟེ་སྐྱེ་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཐུང་ས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་ཐུང་ས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཐུང་ས་པ་བཅས་སྐྱེ་གསུངས།

སྤྱ་འབྲེན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱད་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
བྱ་གཏན་ཏུ་དང་། མ་ལུས་པར་དང་། མཐར་ཕྱུང་བ་རྣམ་པར་ཐུངས་པ་དག་རྟོགས་པ་
མེད་པའི་ཚལ་གྱིས་རྟོགས་པར་གསེགས་ཤིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བར་གསེགས་
པ་ཞེས་བྱའོ། །མང་བ་ནི་ལམ་གཏན་ཏུ་ལེགས་པར་བརྟོམས་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་
མངས་པ་རྒྱུ་བྱའི་རྒྱུ་བྱ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སྤྱ་ཟད་
པས། མིད་པར་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་མཐར་ཕྱུང་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཕྱུང་བའི་
ཕྱིར། གསེགས་པ་མེད་པའི་ཚལ་གྱིས་སྤྱོ་ན་མེད་པའི་ཚམས་ཀྱི་སྤྱི་ཤེས་སྤྱ་གསེགས་
པའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཞེས་བྱའོ།

༡༥༠ གཞལ་མེད་གཞལ་ཡས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །བྱངས་མེད་གཟུང་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བསམ་ཡས་མེས་པ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །བརྟན་མིན་བརྟན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་གྲག་ཅིག་གཅིག་གིས་ཚམས་བསམ་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་མཆིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱུ་ཐུབ་བརྟན་པ་དེ་ནི་ཚམས་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་གཞལ་
ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚམས་སོ། །གཞལ་ཡས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
གཞལ་ཡས་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་བཞེན་ནོ་ཞེས་འགནས་འབྱུང་བ་ནི་
དཔེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བྱངས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
དེ་ནི་དམིགས་སྤྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་ཏུ་མེད་དོ། །དམིགས་སྤྱ་ཡོད་པའི་རྣམས་ལ་ནི་
གཅིག་ལ་སྟོགས་པའི་བྱངས་སྤྱ་བརྒྱུད་པས་གཟུང་ཏུ་ཡོད་པར་འབྱུང་གི། དེ་ནི་ཚམས་
བསམ་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཡུལ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྩ་མོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བསམ་ཡས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟོགས་བྱུག་པོ་དག་གི་མེས་པ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ནི་ཚམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཚམས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཚམས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ལ།²⁵⁴ གཉི་གར་ཡང་བ་རྟན་གདགས་སྤྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་མཐུན་པའི་དོན་གཞན་མེད་པས་

254 མ་དཔེར། ཚམས་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཡོད་མོད་ལྟར་བཞེན་བརྟོམས།

དཔེར་ན། འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་བྱ་བའི་ཐ་ཇིག་གོ།

༡༥༡ བརྒྱུ་མེད་དེ་ནི་འདིའི་ཞེས། །རྒྱུ་ཀྱན་བརྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་།

ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ནི་བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདིའི་ཞེས་རྒྱུ་ཀྱན་བརྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྒྱུ་ཀྱན་པོ། དེ་ནི་ཁ་རྟོག་དང་དབྱེ་བས་གྱུ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། རྒྱུ་པོ་དང་མེད་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་། ཇིང་པོ་དང་ཐུང་བྱ་དང་མཐོན་པོ་དང་དམའ་བ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱུ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྒྱུ་ཀྱན་པོ།

གསལ་མིན་གསལ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་། །ཞི་བ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་།

ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྒྱུ་ཀྱན་པོ། གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་དག་དང་། སྒྲེས་པ་དང་། ཐུང་མེད་དང་། མ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དག་ལྟེ། དེ་ལ་²⁵⁵ དེ་དག་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྒྱུ་ཀྱན་པོ། ཞེས་པ་དང་། འཇིག་པ་ལ་མོགས་པའི་གནོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྒྱུ་ཀྱན་པོ།

༡༥༢ རྒྱུ་པར་བརྒྱུ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་། །བདག་ཉིད་ཉིད་གྱིས་རྒྱུ་ཀྱན་བྱ།

རྒྱུ་རྟོག་མེད་པས་རྒྱུ་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ཀྱན་ཉིད་ཉིད་པ་བརྒྱུ་ཕྱིར་།

ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ནི་རྒྱུ་པར་བརྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཉིད་གྱིས་རྒྱུ་པ་ཀྱན་བྱ་རྒྱུ་པར་རྟོགས་པ་མེད་པས་རྒྱུ་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྒྱུ་ཀྱན་པོ། འདི་ལྟ་བུ་གཞུགས་གྱི་མཐའ་ནི་རྒྱལ་ཕྱོད་ཀྱི་ཆ་གསལ་སྒྲུ་རྒྱུ་པ་མེད་པར་འཕྱར་ལ། རྒྱལ་ཕྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་ནི་མཐའ་རྒྱུ་པ་མེད་པར་འཕྱར་རྟོགས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྒྱུ་ཀྱན་པོ། མེས་པ་དང་མེས་པ་ལས་ཕྱིར་བུ་ལྷོ་གནས་པའི་མཐའ་ནི་རྒྱུ་པ་མེད་པར་འཕྱར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པར་དང་ཐ་མའི་རྒྱུ་ཕྱི་བྱེད་གསལ་གྱིས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཕྱོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྱར་ལ། ཆས་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བར་འཕྱར། རྒྱུ་པར་རྟོགས་པ་སྒྲེ་བ་མེད་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་

ཀྱིས་འཇིག་པ་མེད་པ་ལེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ། །ཡང་ན་དེ་ནི་གང་གི་
ཕྱིར་རྟག་ཏུ་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་རབ་ཏུ་རྒྱབ་པ་ལེ་ཕྱིར་ཡང་རྟག་པར་བརྟུན་དེ། འདི་
ལྟར་མདོ་ཐེ་དག་ལས། ནམ་མཁའ་ལོ་མཐའ་ཅི་ཙམ་པ་མེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་དང་། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པ་ལོ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་པར་འཁོར་བ་ལོ་མཐའ་རི་མིད་ཀྱི་བར་ཏུ་རྒྱན་
མི་འཆད་པར་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་མཛོན་པར་རྒྱབ་པ་དག་གིས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
པ་ལེ་ཕྱིར་རྟག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།²⁵⁶

༡༥༡ ཞི་བ་རྩ་པོ་ཉིད་ལྟར་ཕྱིར། །མཆན་མ་མེད་པ་དང་མ་མེད་ཕྱིར། །

མཆན་མ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྲོ་དང་། །མཆན་མ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཆན་ཉིད་རི་རྒྱུད་བཞུན་པ་ལོ་མངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཆེག་གི་ལྟ་ག་
མའོ། །དེ་ནི་ཞི་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་ཉིད་ལྟར་པ་ལེ་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྩ་བའི་ཉིད་ཏུ་
རྟག་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་། ཆེག་འབྱུག་
པ་ལ་ཤོགས་པ་ལོ་བྱ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ལེ་ཕྱིར། དངས་པོ་རྣམས་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་
ལྟ་བུར་རེས་པར་གསུང་ཏུ་བྱང་གི། རྩ་བའི་ཉིད་ལྟར་པ་ཉིད་ལ་ནི་བྱ་བ་བཅས་ཅད་དང་
བལ་པ་ལེ་ཕྱིར་བྱ་བ་ཚད་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྩ་བའི་ཉིད་ལྟར་པ་ལེ་ཕྱིར་
ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངས་པོ་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པ་ལེ་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ལེ་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་ཤོགས་པ་ལོ་
མཆན་མར་རྟག་པར་མི་འབྱུག་པ་ལེ་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་²⁵⁷ཡང་
ཡིན་ཏེ། མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་ལེ་ཕྱིར་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་ལེ་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ནི་གཞན་གང་ལ་ཡང་མཆན་མ་ལོ་རྩ་བའི་ཉིད་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་ལེ་ཕྱིར་དང་། རང་ཡང་
མཆན་མར་རྟག་པར་མི་ཕྱེད་པ་ལེ་ཕྱིར་རོ། །

༡༥༢ མཆན་མ་མེད་ཕྱིར་རྒྱང་བ་མེད། །རྒྱང་མེད་ཕྱིར་ཡང་མཆན་མ་མེད། །

མཆན་མ་མེད་ཅིང་རྒྱང་མེད་པ། །རྣམ་འདོད་བདག་ཉིད་ཀྱོལ་བས་མཐོང་། །

256 མདོ་ཐེ་པལ་ཆེན་གྱི་ཁོངས་ལྷ་གཏོགས་པ་ལོ་བཟང་སྒྱུད་སྒྲོན་ལས། ཐེ་དག་ ༤༤ བཀའ། པལ་ཆེན། ཨ། བོག
༡༩༡༣༤ བར། ནམ་མཁའ་ལོ་མཐའ་ཐུག་ཐུང་པ་རི་ཙམ་བར། །ནས། བདག་གི་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་
མོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ།

257 མཆན་མ་མེད་པ་ཡང་དེ། པེ་ཅིང་། མཆན་མ་མེད་པ་དེ་ཡང་དེ། ལྟར་བར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཁོ་ན་ནི་ཕྱིར་དེ་²⁵⁸མཆན་མ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཕྱིར་ལྷན་པ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པ་དང་མི་རྒྱལ་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་
མ་མེད་པ་ཉིད་ལྷན་པ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་ཡང་མཆན་
མ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། གང་དག་དེ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཁྱོད་པ་མེད་པ་
བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་དེ་མཆན་མ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་མེད་པ་
ཉིད་ལྷན་པ་མེད་པ་ལྷན་པ་མེད་པ་ལྷན་པ་མེད་པ་ལྷན་པ་མེད་པ་ལྷན་པ་མེད་པ་ལྷན་པ་མེད་པ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་ལས་མི་མཐོང་ཞེ། མཆན་མ་མེད་པ་མེད་པ་མེད་པ་མེད་པ་
ལས་མི་མཐོང་། ཆོས་ལས་མི་མཐོང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་མི་མཐོང་རྒྱུ་²⁵⁹ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གཟུགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་།

༡༥༥ མི་གནས་མཆན་མ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར། རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་པ་མི་གནས་ཕྱིར།

ལྷན་པ་མེད་པ་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་ཕྱིར། དེ་མི་གནས་མེད་པ་དེར་འཛིན་མེད་པ་ནི་ཕྱིར།

ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སངས་རྒྱུས་དེ་ནི་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆན་མ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་
འདི་ལྷན་པ་སངས་རྒྱུས་ལ་ནི་གཟུགས་ལྷན་པ་དང་། ལྷན་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་འཛིན་
པ་དང་། མཆན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་
མཆན་མ་འགའ་ཡང་དམིགས་ལྷན་པ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་། དེ་ནི་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ།
མི་གནས་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་། མི་གནས་ན་ཅི་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པར་འབྱོར་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིར་
དེ་ཉིད་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་ལྷན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་
པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་། འདི་ལྷན་པ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པར་འཛིན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
འབྱོར་པ་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ལ་ནི་ལྷན་པ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་།
དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དེར་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་། རྒྱལ་
པར་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི་ཕྱིར་དམིགས་པར་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ཁྱིམ་དང་འཁྱུར་
པ་ནི་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་སངས་རྒྱུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ལྷན་པ་མེད་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་

༡༥༦ ལྷན་པ་མེད་པ་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ལྷན་པ་མེད་པ་འདོད་གསལ་བ།

258 - དེ། བུ་ཅིང་། ལྷན་པ་མེད་པ་

259 ལྷན་པ་འདི་ནི་ལྷན་པ་རྒྱུས་ལ་འཛིན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་

མཉམ་པ་མི་མཉམ་མུ་མེད་པ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་མཆོན་ཉིད་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་བྱའི་རྩ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
མ་ཐུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁ་དྲག་དང་
དབྱེའམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་
བཅས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཞེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྤྱན་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་
ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་བཅས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ཉན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་དང་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱེར་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་སུ་བྱུང་བ་ཕྱིར་རོ། །
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དག་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྱུང་བ་
དང་འབྱུང་བ་ལས་ཐུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དག་གིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་དག་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་ཐུང་བཞུན་པའི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་དང་ཐུང་ནས།

༡༥༥ མཁའ་བཞེན་དེ་ལ་ལྟ་མེད་པར། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་བཞུ།།

ཞེས་བྱ་བས། སྤྱགས་དང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཐུང་བཞུན་པ་བཅས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་
པའི་དཔེ་ནས་མཁའ་བཞེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་ཐུང་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩ་བའི་དབང་སྤྱག་བསྟོན་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཉི་ཤུ་བསགས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལྟ་བུ་མེད་
པའི་ཆུལ་གྱིས་ལྟ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལྟ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ།

གང་དག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། །གནས་པས་རྟུན་བྱུང་བྱི་མ་མེད།།

༡༥༦ འདྲད་པར་བྱེད་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །བརྟུན་ལ་སོགས་པ་བསལ་བ་དག །

མགོན་པོ་ལ་ནི་བྱུག་འཆལ་བ། །དེ་དག་ལ་ཡང་བྱས་བྱུག་འཆལ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་ལ་རྟུན་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞེད་དང་། ཆངས་པའི་གནས་པ་
ཆད་མེད་པ་བཞེད་ཐུང་གོམས་པར་བྱས་ནས། འཕགས་པའི་གནས་པ་རྟོང་བ་ཉིད་དང་།

མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ལྷན་པ་མེད་པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་གནས་པས་།
 ལྷན་པ་མེད་པར་རྒྱན་གྱིས་བྱལ་པ་ལས་རྒྱུས་པ་དེ་མ་མེད་པ་དེ་མིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཞི་རྒྱུད་ལྷན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །འདྲུང་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཐལ་མོ་
 ལྷན་པ་ལ་སྟགས་པ་ལོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡིད་ཉིད་
 དོ། །འཁྲུང་ཆེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུང་ར་ལ་སྟགས་པ་དེ་མིག་ལྟར་ལོ། །ཐབས་ལ་མཁས་
 པས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་ཏུ་ལས་རྣམས་ལ་གསུམ་ཁོ་དེ་དག་ལ་སྟགས་པ་བྱེད་ཏུ་མིན་གྱང་རྟོག་དམ་
 པར་བྱེད་པ་ཁོ་མེད་པ་དེ་ལྟར། ལུས་ཀྱང་ལས་དེ་བྱས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ལས་ལྷན་པ་
 ཐལ་མོ་བ་དག་གི་རྒྱད་འཁྲུག་པ་དེ་ལྷན་པ་མཚན་པོ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་བྱུག་འཚལ་
 པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཁོ་ལོས་བྱས་པར་བྱུག་འཚལ་ཁོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་
 པ་དེ་རྒྱས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་
 བྱས་པ་འདྲེད་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་
 འབྲུག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བྱས་པར་བྱུག་འཚལ་བ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མངས་རྒྱས་པ་འདིག་ཉིན་གྱི་མཚན་པོ་གཅིག་ལྟ་དེ་
 ལ་བྱས་པར་བྱུག་འཚལ་བ་ལྟ་ལྟས་གྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྟོག་ནོ། །²⁶⁰

དབྱ་མ་ནི་སྒྲིང་པོ་ནི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ། བཅ་པོ་བརྩ་གཅིག་པ།

གལ་ཏེ་ཆུ་མ་པ་དེ་ཉི་ཤུ་མི་ནི། རི་ཉི་ཤུ་དེ་མང་མ་རྒྱ་མ་དང་བདེ་བར་གསེགས་པ་
ལ་མོགས་པ་དེ་མི་ག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཉིད་ཏུ་ཕྱར་ཞིག་ བསད་པ།

༡༧༩ སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པར་། ལྟ་བ་དང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོག་པར་བཟུག་།

དེ་ཉིད་ཏུ་ན་ཆམ་ཀུན་ཏུ། །ཆམ་བརྟག་མིན་ཕྱིར་བརྗོད་མི་འདོད།།

[illegible]

260 མ་དཔེར། རྟོན་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་སྟུར་བཞིན་བཅོས།

[illegible]

བཞེན་ཏུ་གསེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞེན་གསེགས་པ་དང་། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཉི་ཤུ་བསགས་པ་སྐལ་བ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་བཙམ་
 ཐུན་འདས་དང་། མཚན་པར་ཁོས་པའི་ཕྱིར་དབྱ་བཙམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱང་མི་
 འཛོག་པར་མཆེན་པའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་དང་། བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་སྐལ་བའི་ཕྱིར་
 སྐལ་བ་དང་། སྐྱ་དང་གཏུང་དང་ཐུགས་སྐབ་པའི་ཕྱིར་སྐབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐགས་པ་
 དག་ཏུ་སྒྲོ་བཅུགས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་སྐབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྟན་པར་བཟད་ཀྱི། དྲོན་དམ་
 པར་དེ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །རྗེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དཔྱད་པོ་ལ་གྱི་རྣམ་
 པའི་ཁྱད་པར་དག་སྒྲོ་བཅུགས་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་དག་ཏུ་སྐྱུར་ཏུ་བྱང་གི། འདི་ནི་
 ཡུལ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར།

༡༤༠ འདི་ལ་ཆོག་དག་ཐོག་འཐུར་ཞིང་། འདི་ནི་མེས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔྱད་པོ་སྐྱེས་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོགས་བྱུག་པོ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནི་དེ་ཉིད་དང་
 ཡེ་ཤེས་གཉི་ག་ལ་སྒྲེགས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་²⁶² དེ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ལ་ཀྱན་རྟོག་ཐོག་འཐུར་ཞིང་། ཤེས་པ་འཕྱུག་པར་མི་འཐུར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་
 བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་སོ།

༡༤༡ བྱངས་མེད་བསྟན་ནམས་ཆོགས་ཐུན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་མཆེན་གྱུར་པའི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་འདི། །སྒྲུས་པ་ཉིང་ཞི་ཞི་བ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་
 བསགས་པ་དང་ཐུན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ཏུས་གསུམ་དང་། བརྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལོགས་པར་མཆེན་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བ་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སངས་རྒྱུ་སྤྱད་པ་དེ་ཉིད་མེད་པས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་ལོགས་པ་སངས་རྒྱུ་སྤྱད་པ་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་གཞིར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་སྤྱད་པ་རྒྱུ་སྤྱད་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་འཕྲོ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་སྐྱོས་པ་ཉིད་པ་ཞི་བ་ཡིན་ལ། རྩ་བ་ཉིད་འཕྲོ་འཕྲོ་མེད་པ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་གི་འཛིགས་²⁶³པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མདྲ་ལས།

ཡང་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་འཛིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་ཞེ། དེ་ནི་མིག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། མ་འགྲུགས་པ་དང་། འདྲེས་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བཞུགས་པ་དང་། མ་རྩོམ་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཐང་ལས་པ་དང་། མ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རབ་ཀྱི་ཞི་བའོ།²⁶⁴

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་རྩིས་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྐྱུང་བར་བྱ་ཞེ།
༡༡༡ སྤེལ་མིག་གིས་དེ་བརྟེན་མིན། །རྟེན་མིག་གིས་བརྟེན་མ་ཡིན།

རྒྱུ་མཉམས་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡི། །ཤེས་པས་ཀྱང་ནི་མཐོང་བར་དག་ལ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་དེ་འཛིན་གསེགས་པ་ནི་ཐག་རིང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཉམས་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་འཛིན་གསེགས་པ་དེ་ཐག་ཉི་ཅུ་མཐོང་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཉམས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར། སྤེལ་མིག་གིས་དེ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་ཏེ། སྤེལ་མིག་གིས་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་དང་རྒྱུ་མཉམས་པ་དག་ལ་ཡང་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་མིག་གིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་གཞུགས་ཆ་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་མིག་གིས་ནི་མིན་པ་བར་མཉེས་པ་པོ་ཤིན་ཀྱང་སྐྱུང་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཉམས་པ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཉམས་པ་

263 འཛིག་ བེ་ཅིང་། རྒྱུ་མཉམས་པ་

264 རྒྱུ་མཉམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མདྲ་། སྐབ་ ༡༡༤ བལ་

265 + རྒྱུ་མཉམས་པ་ བེ་ཅིང་། རྒྱུ་མཉམས་པ་

མེད་པ་ནི་མཛེན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྟེ། གཞི་མེད་ཆུང་མ་གཤམ་པ་འདི་ཡིས་རྒྱ། །ཤེས་པ་
 གེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཤར་དཀའ་བ་འདི་ཡིས་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་ཏེ། ། གེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིས།

༡༥༩ མཐོ་ཤིས་ཤིག་ཅན་ཕྱལ་མིན་དང་། ཉན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཅས་མིན།

ཉི་མ་དམུལ་མོང་ཕྱལ་མིག་རྟུང་། །དེ་ཡང་རྟོག་གཤིས་སྤྱོད་ཕྱལ་མིག་།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཛོད་སྐུ་ལ་འདི་མེད་གྱི་²⁶⁶ རྒྱུ་ནི་དཔེ་གྱི་འདི་མེད་ལ་འདི་མེད་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྔ་ལ་འདི་ལྟར་མཛོད་སྐུ་འདི་མེད་སྐུ་ལ། དེ་ནི་དཔེ་འདི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤུལ་པ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ན་
 དེ་དཔེ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་ལྟ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་སྐྱོན་གྱི་དཔེ་དགོས། ཉན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཞི་འཁོར་འདི་ཉེས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ། ཉན་
 མོངས་པ་མེད་པ་ཞི་དེ་དཔེ་རྒྱུ་པར་བྱ་བ་འདི་ལས་མ་ཤུག་ཅོ། དེ་ནི་ཉན་མོངས་པ་དེ་
 དང་པཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་པར་མི་བྱས་སྐྱེ། ཉི་མ་ནི་དམུས་ཡོང་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་མཛོར་²⁶⁷ མི་མཛོར་མཛོར་པར་མི་འཇུག་ཏེ། དེ་དཔེ་གྱི་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེ་པཞིན་
 གྲུ་ཚུས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཡང་། སང་དང་ཤལ་ཅན་གྱི་ལྟེ་འདི་རྣམ་གྱི་པ་འབྲུད་པ་འདི་རྒྱ་ལྟས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྟར་པལ་པས་ཀྱང་མཛོར་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་དཔེ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ཅོ། འདི་ལྟར་དེ་དཔེ་གྱི་མི་མཛོར་ཞེན། ཤར་གྱི་ལྟར་དེ་ནི།

༡༥ ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་གཞན་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། རེ་ནི་གཞུགས་ལ་སྐབས་ལ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་
ཚུངས་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟེན། རེ་ལོང་གི་རྩ་ལ་སྐབས་ལ་བཞིན་ཏུ་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ནི་སྤྱི་ཚུངས་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟེན། ཡོད་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཞི་
སྤྱི་ཚུངས་ལ་མ་ཡིན་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟེན། རེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
པ་ལ་སྐབས་ལ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟེན། གཞན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། གུར་རྒྱུ་ལ་ཏུ་རྩམ་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་སྐབས་ལ་དག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལ་

266 གེས། དེ་ཅིང་། ལྷ་ར་བའ་།

267 མི་མཐོང་། དེ་ཅིང་། ལྷ་མ་ཐང་།

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། ལྷོ་བས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་འདྲེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། རྟེན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་²⁶⁸ཆོག་མ་པ་བ་དང་པ་དག་ལ་རྩ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཉིད་ཡིན་ཞེས། གཉི་ག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཉི་བར་གདགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ།

(༡) ཆོས་རྒྱུ་དེ་ལྟ་ཞེགས་པས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་བདག་དཔལ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆུལ།

ལྟ་ཞེགས་ཅན་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་བདག་དཔལ་བ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དེ་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ན། དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་འདི་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ནི་དེ་དག་ནི་ཕྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣན་པའི་ཕྱིར་ཕྱ་བར་བརྟན་ཅིང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣན་པའི་ཕྱིར་ནི་ཆེན་པོར་བརྟན། གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྣན་པའི་ཕྱིར་ནི་གཅིག་ཀྱི་བརྟན། བསམ་ཅད་ཀྱི་མང་བའི་ཕྱིར་ནི་རིང་བ་དང་ཉི་ལ་ལ་བྱུང་བར་བརྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི།

ཕྱ་བ་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་མིན། གཅིག་མིན་རིང་མིན་ཉི་བའང་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། དེ་བཞིན་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འདྲེས་སྒྲུབ་དག་ནི་སྒྲེས་བྱ་འགྲོ་བ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཙུག་པོར་སྒྲུབ་དག་ནི་གཙུག་པོ་འགྲོ་བ་མཐོང་དག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དེ་དག་དང་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

༡༥༤ དེ་ལ་ཅུང་ཟད་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་། རྟེན་མེད་ཅིང་གསལ་བ་མེད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། དཔེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཉིད་དང་གསལ་བྱེད་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། ཞེས་བྱ་བའི་བཞིག་གྱི། དེ་བཞིན་ཀྱང་ཁྱོད་པའི་བདག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐར་མང་ནས་འཇིག་རྟེན་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐར་པ་ན་གནས་ལ། རྟེན་བྱ་ལྟན་པའི་མཐར་ཐུང་བ་མཐོང་ན་དེར་བག་ལ་ཞ་བར་འདོད་ཀྱི། འདི་ནི་བརྟན་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་མཐོང་བ་མེད་དེ།

༡༤༥ འཕགས་པ་སྐྱེས་པ་མཁེགས་དབང་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་མོགས་པ།

མཁས་པ་བྱབ་པ་མང་པོ་དག བཞེན་མེད་ཚལ་གྱིས་དེ་བཞེན་ཁྱེད།

ཆེས་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པ་སྐྱེས་པ་མཁེགས་དབང་ལྷག་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་
དང་། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་གྱར་ལྷན་པ་ལ་མོགས་པ་པར་ལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པས་ས་བཅུ་པ་འདི་དབང་ལྷག་བཞེན་པ། དམིགས་
སྤྱོད་པ་གོམས་པར་བསྒོམས་པས་ཁྱི་མ་མེད་པ། ར་མ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་
ལ་མཁས་པ། བྱབ་པ་མང་པོ་དག་ཀྱང་ལྷན་དང་རག་དང་ཡིད་རྩིས་ཉིད་མེད་པ་སྐྱུ་མ་
སྒྲིབ་པ་ལྷག་འཆལ་བ་དང་། བསྐྱོད་ར་དང་བསམ་པ་དག་གིས་དེ་ལ་བཞེན་བཀྱར་བྱ་
བ་མེད་པ་འདི་ཚལ་གྱིས་བཞེན་བཀྱར་བྱེད་དེ། བཞེན་བཀྱར་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་བཞེན་
བཀྱར་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ།

(༩) ཆོས་སྐྱེད་དེ་བཞེན་གསལ་པ་ཁོ་ན་འདི་སྐྱེ་ཡིན་ཅིང་གཞན་གྱི་མིན་པར་འབར་བ།

གལ་ཏེ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མང་བ་ཡིན་ན།
འོ་ན་རི་ལྷན་དེ་བཞེན་གསལ་པ་ཁོ་ན་འདི་སྐྱེ་ཡིན་ལ་གཞན་དག་གི་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

༡༤༦ དེ་ལས་དངོས་ཉིད་མིན་གཞན་དང་། དེས་ནི་བྱམས་སྤྱོད་པ་འདི་ཕྱིར།

དེ་བཞེན་གསལ་པ་འདི་སྐྱེར་འདོད་དེ། གཞན་གྱི་མ་ཡིན་དེ་མ་རྟོགས།²⁷⁰

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་དམ་པར་དེ་ཆོག་དང་སྒྲོའི་ཕྱལ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་བཞེན་
གསལ་པ་འདི་ར་མ་ཉིད་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མང་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
དེ་འདི་ཡིན་པས། དེ་བཞེན་གསལ་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་དེ་འདི་དངོས་པོ་ཉིད་མི་གཞན་པ་འདི་ཕྱིར་
དེ་ནི་དེ་བཞེན་གསལ་པ་འདི་སྐྱེ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། དེ་འདི་དངོས་པོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ་རི་རྒྱུད་ཀྱང་།

སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་ཉིད། རྒྱང་ཟད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཞུགས།

སྒྲོང་ཉིད་དེ་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། གང་གིས་སྒྲོང་ཉིད་དེ་མཐོང་བ།

270 གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པ་འདི་མི་རྟོགས། བེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

དེས་ནི་སངས་རྒྱུ་མཐོང་བར་འཕྱུང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་དེ་གཞན་མིན།²⁷¹

ཞེས་གཟུངས་པ་རྟུབ་ཏོ།

ཡང་ན་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་གཟུགས་ལ་
 མོགས་པ་དང་། རྟོངས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་མ་འཇིགས་པ་ལ་
 མོགས་པ་དེ་ཚོས་འདུས་པ་དག་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ཚོ་ནས་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་།
 དམིགས་པ་མཉམ་པས་མཉམ་པ་དེ་རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དེ་ལྟར། དེ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ཁོ་ན་ནི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི་གཞན་སྤྱི་ཡོངས་ཡིན་ནོ། །ཅི་དེ་ལྟར་ཞེན།
 ཉན་ཐོས་ལ་མོགས་པ་གཞན་དག་གིས་དེ་ཡང་དག་པ་རྗེ་རྟུ་བ་དེ་བཞིན་ཀྱང་མ་རྟོགས་
 པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྒྱ་ལ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་གི་བརྟན་
 བཙོན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་འདི་རྒྱུ་དག་དེ། འོག་མིན་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཀྱང་མཛོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱང་རྒྱུ་ལ་མཉམ་པ་ཀྱི་མོད་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་རྒྱ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 བརྟལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲས་ཡུག་ཡངས་མེད་པར་བསྟོད་ནམས་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟོགས་དཔག་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་པར་བསམས་པ་ལས་ཀྱིས་པར་འཁྲུངས་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་
 རྟོན་ལ་དེ་ལྟར་ལོ་གཟུགས་སྟེ་རྟོགས་ཅན་རྟོན་ཅིག་པ་མི་མང་ལ། རྟོན་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་ཡལ་བ། རྟུ་པ་པ་རྟུ་པ་གཉིས་སྤངས་པ། ས་ཐམས་ཅད་ལ་པན་གདགས་པ་དེ་ལྟར་
 གནས་པར་ལྟར་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྟུ་ཅིག་ཉིད་ཀྱང་མཛོན་པར་
 འཕྱུབ་པོ།

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་རྒྱ་རྟུ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་པན་པ་རྟུ་པ་
 པ་དེ་རྟུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟོན་པ་དེ་རྟོན་ཀྱི་རྟོན་ལས་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་དཔག་གིས་
 རྟུ་ལ་དེ་རྟུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པར་བརྟོད་པ། འཛམ་གླིང་གླིང་བྱེ་བ་ཡུག་
 བརྒྱ་དག་ཀྱང་དག་ལ་རྟུ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང་།
 རྟུ་མས་སུ་འཇུག་པ་དང་། རྟུ་མས་ན་བཞུགས་པ་དང་། བརྟུ་མས་པ་དང་། གཞིན་ཀྱང་
 རྩ་ལ་པ་དང་། བརྟུ་ན་མོ་འཁོར་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མཛོན་པར་འཁྲུང་བ་
 དང་། དཀའ་བ་རྟུ་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྟུ་ཕོ་མ་གསེགས་པ་དང་། བྱུང་འདུལ་བ་

271 ལུང་འདི་ནི་ཁྲངས་རྩིས་འཛོམས་པའོ།

དང་། མརྟན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་
བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་
པ་ཀྱན་ཏུ་རྟོན་པ་ཉིད་འབྱུང་རྟོ། །དེ་ལ་བརྟན་ནས་ཡི་གེ་དང་རྩ་བ་དང་ཆོག་གི་གོ་
ཅིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ་དང་རྟོན་པ། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བསམ་པ་རངས་པར་མཛད་པ་གང་ལ་ཐོག་པ་མཆོག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་
པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྒྱན་པ་འབྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་། གཞུགས་དང་། གསུང་གི་རྒྱ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་²⁷² རྣམ་པ་གསུམ་ལས་རིས་པར་འབྱུངས་པ། ལུས་དང་རག་དང་
མེམས་གནས་ལྟར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཤད་དོ།

མདོ་སྟེ་ལས།

གང་དག་ར་ལ་གཞུགས་སུ་མཛོང་། །གང་དག་ར་ལ་སྐྱར་ཤེས་པ།

འོག་པར་སྤྱང་བས་བྱུགས་པ་སྟེ། །སྟེ་པོ་དེ་དག་ར་མི་མཛོང་།

སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་བཟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ།

ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས།²⁷³

ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱན་རྒྱབས་དང་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོན་ཏེ། འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་
རྩ་ལ་ཏུ་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་²⁷⁴ ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བཟ། བར་འདོད་པས།²⁷⁵ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

འོ་ན་རྒྱབས་གཉིས་པ་མེད་པར་འབྱུང་རམ་ཞེ་ན། མེད་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། རྒྱབ་
པ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་པ་རྩ་རྩེ་ཞེས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་
འོག་མིན་ཀྱི་སྤྱད་པལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་གཞི་ལ་བརྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་མྱིན་པའི་རྒྱ་ཞེས་

272 འདིར་ཆོས་འོངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་། གསུང་དང་། གཞུགས་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུགས་དང་
རྒྱ་དང་གསུང་གསུམ་ལ་སྐྱར་སྟེད།

273 རྒྱ་དཔེ་ ༡༤ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། རྩ་ཆོགས། ཀ་རྩེ་གཅོད་པ། ཤོག་ ༡༡༡ རྩ་

274 མ་དཔེར་འདི་ནི་འོག་ཏུ། གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཞེས་རྟོན་མ་རྒྱུང་པར་ཅོད་པས་པོ་རྟོན་བཞིན་མེད་པར་བཅས།

275 ཤེས་མདོའི་ཕྱང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྟོན།

བགད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བཞུག་
ལ། རྟོགས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་ལ་ཐོགས་པའི་
རྣམས་ཀྱི་གཞིར་བྱས་པ་ནི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞུག། འངས་བའི་སྤྱིར་བྱ་མཛོན་པར་རྣམས་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ནི་ལྷུལ་པའི་སྐྱུར་བཞུག་ཏེ།²⁷⁶ དེ་ལྟར་རྣམས་དང་གཞུགས་དང་ལྷུལ་
པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །རྣམས་པར་ཁོལ་པའི་སྐྱེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཐོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འབྲ་བར་ཡོད་པ་དེ་
དག་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

(ལ) རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆངས་པ་བཞོམས་པར་བྱེད་པས་མཐོང་བར་བཞུག་པ།

རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆངས་པ་བཞོམས་པ་བཞོམས་པར་བྱེད་པས་མཐོང་བར་
བཞུག་པའི་ཕྱིར་བགད་པ།

༡༤༧ དེ་ཉིད་བཞོམས་པ་བཞོམས་བྱེད་པ། །དམིགས་མེད་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་། །

གང་ལ་ཡིད་ནི་ཆགས་འཁྱུར་ཞིང་། །ཐུང་འཁྱུར་རྫོངས་འཁྱུར་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྣམས་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རྣམས་པར་མེས་པ་དང་བཞོམས་པ་དག་
གིས། དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམས་པ་བཞོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྣམས་པ་དམིགས་པ་
མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་ཡང་གནས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུལ་གང་ལ་ཡིད་ཆགས་
པ་དང་ཐུང་བ་དང་རྫོངས་པར་འཁྱུར་ཏེ། གཞི་མེད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཐུང་
དང་གཉི་ལྷག་དག་འཁྱུར་བར་མི་འཁྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་དེ་བཞོམས་པ་བཞོམས་པར་བྱ་
ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་བྱན་པས་དེ་བཞོམས་པ་བཞོམས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
སུ་བྱན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་བྱན་པ་ནི་བྱན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་མེད་པའོ།²⁷⁷ །ཞེས་རི་རྒྱད་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱུར་
པའི་གསུངས་ལས། དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་བྱན་པ་འབབ་ཞིག་བཞོམས་ཅེ། གསུགས་ལས་

276 རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཞེས་པ་སུ་ཡིན་རྣམས་མ་བཟུང་ལ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནི་དེའི་ཐོག་བཞུག། ཐེ་དག ༤༠༩༡
བཞུག། ཐོགས་ཚུལ། རྟོག ༤༡ན། དང་། དཔེ་བཞུར་མ་དོམ། ༡༤ རྟོག ༡༠༤

277 ཐེ་དག ༡༠ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཁྱི་བཟུང་རྒྱུད་པ། ག་ལུང་། ༡༠ བམ་པོ། ༤༡ རྟོག ༤༡ བཀ

མ་ཡིན། མཚན་དང་དཔེ་བྱ་ལས་མ་ཡིན། ཡོན་ཏན་ལས་མ་ཡིན། ཚས་ལས་མ་ཡིན། ཚས་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ཡིན་ནོ།²⁷⁸ ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚུགས་པ་རི་རྒྱུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཁོར་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལྟ་བུ་ལྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ལྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ལྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དཀོས་པོ་མེད་པ་དང་། མཛན་པར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།²⁷⁹ ཞེས་རི་རྒྱུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ་སྒྲོ་བྱས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱད་པ་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་དང་མཚན་གྱིས་རབ་
བྱ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྟེ་བ་དང་། རིགས་དང་། རྩས་ཀྱིས་རབ་བྱ་
སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་གྱི་མཐའི་རྒྱུད་པ་དཀར་པོས་རབ་བྱ་སྒྲེ་
བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མའི་མཐའི་སྤེལ་པ་རྒྱས་པས་རབ་བྱ་སྒྲེ་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་གནས་པས་རབ་བྱ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྩེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་
མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་རྩས་
པར་རྒྱལ་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་
པའོ།²⁸⁰

ཞེས་རི་རྒྱུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི།

༡༩༠ རྒྱལ་བའ་མི་རྒྱལ་བྱང་པ་ལས། །བྱུང་བའི་རྒྱལ་བམལ་ག་ལས་འབྱུང་།།

འཛིག་རྟོན་ཚས་ཀྱིས་མི་གོས་ཏེ། །པརྒྱལ་ནི་ཚས་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་པ་དང་མི་རྒྱལ་པ་དེ་དག་དམིགས་སྤྱི་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱལ་པ་དང་
བལ་པ་དང་། མི་རྒྱལ་པ་དང་བྱང་པ་ལས་རྒྱལ་བམལ་གྱི་ཚུར་བ་གང་དག་འབྱུང་བ་
དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རྟོ། །འཛིག་རྟོན་ན་གནས་སྤྱི་མིན་ཀྱང་འཛིག་

278 རྟོན་གེ་ ༡༩༠ བཀའ། མདོ་སྟོན། མ་སྒྲིབ་པོ་འཁོར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུངས། རྟོན་ ༡༩༡ བཀ

279 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འཁོར་ལས་ཞེས་པའི་གཞུང་རྩིས་མ་བཟུང་། རྩེ་བ་འདི་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་རྟོན་མར་ཡང་
བངས། དེའི་ཤོག ༡༡༥ནས་ ༡༢༥ལ། ཆ།

280 རྟོན་གེ་ ༡༩༥ བཀའ། མདོ་སྟོན། མ་སྒྲིབ་པོ་འཁོར་པའི་བརྟན་པའི་མདོ། རྟོན་ ༡༩༦ བཀ

ཉན་བྱ་ཆོས་འབྱུང་པོ་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ་དང་། ཉན་པ་དང་མི་ཉན་པ་དང་། བདེ་
བ་དང་ལྷུག་འཇུག་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་ལྷུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་མི་གོས་ཏེ། དེ་
ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་པར་ཆ་ནས་སྒྲིམ་ཀྱང་ཆའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་བཞིན་ནོ།

(ད) རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཆད་པ་བརྟེན་པའི་བྱང་མེས་མིད་ཞིའི་མཁའ་མ་མི་གནས་པ།

མི་གནས་པའི་ཕྱ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐུང་བཅུན་མོད་ཀྱི། ཡང་སྐབས་སྟུང་བ་
པས་བཅུན་པར་བྱ་སྟེ།

༡༩༡ འཁོར་བ་ལས་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །འཁོར་བ་ལས་གནོད་བྱལ་མ་ཡིན།²⁸¹ །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དག་
བའི་ཆོས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་མོངས་པ་རྣམས་པར་མཉན་པའི་
ཕྱིར་རྟེན། །ཕྱ་རན་འདས་པ་ཐོབ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་
རྟེན། །ཕྱ་རན་འདས་ལ་གནས་དང་འབྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱུས་
པའི་ཕྱིར་རྟེན། །༡༩༢ ཉན་མོངས་མེ་ལིས་གྲུང་བ་མེད།²⁸² །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་མོངས་པ་
ཀྱན་ཏུ་སྦྱང་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །ཉན་མོངས་ཐུན་ཡང་ནམ་མཁའ་བཞེན། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི། འཁོར་བ་བརྟེན་པའི་ས་ཐོན་གྱི་ཉན་མོངས་པ་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་མི་གོས་
པའི་ཕྱིར་རྟེན། །སེམས་མེད་སེམས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་མྱིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྟེན། །རི་རྩེ་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟོམས་པར་འཁྲུག་པ་ལ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི།²⁸³ བསམ་གཏན་གིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ལྷན་དང་སེམས་ལས་སྦྱ་ཏུང་
བས་འགོག་པའི་རྟོམས་པར་འཁྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །འརྒྱལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
རྟོམས་པར་འཁྲུག་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་བྱང་ཆུབ་མ་རྟེན་གསུམ་པའི་མི་གནས་པའི་ཕྱ་རན་ལས་
འདས་པ་ལ་གནས་པ་ན་ཡང་།

༡༩༣ དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་པའི་ཆེད། །འརྒྱལ་ཤིང་ཕྱ་རན་མེད་ཐུང་ཀྱང་།

རྟིང་རྟིང་དབང་གིས་འརྒྱལ་རྟེན་པ། །ཕྱ་རན་གྲུངས་དང་ལྷུག་འཇུག་པ།

281 བེ་རྩུབ་དང་རྩུབ་པར། བྱལ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་མོད་མ་དཔེ་ཤིང་མཉམ་པ་བཞག

282 ཉན་མོངས་མེ་ལི་གྲུང་བ་མེད། བེ་ཅིང་། རྩུབ་ཐང་།

283 རྩུབ་ཀྱི་རྩུབ་ ༡༩༠ དང་ ༡༩༡ གཉིས་འབྲེལ་པའི་གཞུང་དང་སྒྲིམ་ཏེ་བྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འདི་ཤིས་རབ་ཉི་མེ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོན་པར་
 མཛོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་པོ་འདི་མེ་དང་འབྲེལ། དེར་འཇིགས་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
 བསྒོམ་པ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གནས་པར་ཐུང་བའོ། །མུ་རན་མེད་པར་ཐུང་བྱུང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མུ་རན་མེད་
 པར་ཐུང་བྱུང་རོ། །སྟོང་རྗེས་དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་མེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་རྗེ་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་མུ་རན་གྱིས་གདུངས་པ་དང་རྒྱག་བཟུལ་བ་ལ་ལྟོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་པ་མ་དང་བུལ་བ་ལ་ལྟོགས་པའི་མུ་རན་མེ་ལྟ་བུས་མེས་
 གདུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཁོལ་པའི་རྒྱག་བཟུལ་དང་རྟན་པ་
 ལ་རྟན་པར་ལྟ་བར་བྱེད་པའོ། །

༡༩༡ དེ་ནི་དེ་མེ་མྱེད་རྗེ་ཡིས། །བརྒྱན་པའི་མིག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ། །

རྟན་རྟོག་བརྗོལས་ཐུང་བ་ཡི། །རྟོག་པའི་བྱ་བས་དབྱིས་པ་དང་། །

༡༩༢ རྗེ་གན་འཛིན་བྱག་རྒྱ་ཡིས། །རྩ་བ་ཉོད་ན་བར་ཐུང་པ་དང་། །

ཞན་དང་བཞེན་དང་མཐའ་རན་དང་། །མཛོན་མེད་དབྱང་གཉེན་མེད་པ་དང་། །

༡༩༣ རྒྱག་བཟུལ་ཉེ་བར་ཞི་འདོད་པས། །རྒྱག་བཟུལ་རྩ་བ་ཆེར་ཐུང་དང་། །

རྒྱག་བཟུལ་རྒྱུ་དག་ཐེལ་པའི་ཕྱིར། །རྩོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱགས་པ་དང་། །

༡༩༤ དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་ཞི་བ་དང་། །རྩོས་པ་ཉེར་ཞི་རྟོན་ཀ་ཡི། །

ཏི་མེད་མཁའ་རྫོ་རྒྱུད་པ་ཡི། །རྩུང་མེད་མིག་མེད་ཀྱན་བཟུས་ནས། །

ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་ནི། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔའ་དེ་མི་གནས་པའི་མུ་རན་ལས་འདས་
 པ་དེ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེན་ མྱེད་རྗེས་བརྒྱན་པའི་ཤིས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་འཇིག་རྟེན་
 པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་བཟུས་ནས་མྱེད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་གདུངས་པ་ལ་ལྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
 རྟན་པས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་ཤིང་གཞན་གྱི་རྒྱག་བཟུལ་མེལ་བ་དང་།
 བདག་ཉིད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུར་བྱེད་ཅིང་བདེ་འཁྱོལ་ལྟོགས་པ་གང་ཏུ་གཞན་
 ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་འཐུར་པའི་གནས་སུ་སྟེ་བ་དང་། དེ་དག་ཏུ་སྟེས་པའི་ཆེན་
 འཁོར་གཙུགས་ཤིང་ཐུན་བྱང་པ་དག་དང་རྟན་ཞིང་། རྩ་མཛོད་བཞེན་ཏུ་སྟོ་མང་པོ་ནས་
 བསྟོད་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་འཐུར་རོ་ཞེས། འག་ནས་འཐུང་

པའི་དོན་དང་ཆེག་གི་མཁུག་ཕྱད་འཁྱུང་བ་དག་ཕྱིར་སྒོ་ལ་བཞག་ཅེ་ཉིན་ཏེ།

དེ་དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་འཛིག་ཅིན་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་
བཞུ་བ་ན། འཛིག་ཅིན་པ་གནས་སྐབས་རི་ལྟ་བུར་ལྷུང་པ་དག་ལ་ཀྱན་ཏུ་བཞུ་ཞེ་ན།
ནམ་རྟོག་བརྩོ་ལས་ལྷུང་བ་ཡི། རྟོག་པའི་བྱ་བས་དཀྱིས་པ་དང་། ཁྲེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་
པ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སྐྱུ་ལྷུང་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་བཞུ་བའི་ཁྲེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡི། ཡིད་ཀྱི་ནམ་
པར་ཤེས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་བརྩོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྷུང་
པའི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སྐྱབས་པར་བཞུ་བ་ལྷུང་པོ་དང་། ཁམས་
དང་། རྩེ་མཆོད་ཀྱི་གཞི་ལ་དམིགས་པ་མང་པོ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་ཤིང་གཡོགས་
པ་ལའོ། རྟོག་པའི་བྱ་བས་དཀྱིས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མ་ཟད་དེ་འོན་ཏེ་ལྟ་བུར་ལྷུང་
པ་ཞེ་ན། རྩེ་མ་ན་འཛིན་ཐུག་བྱ་ཡིས། རྩེ་བརྟོད་ན་བར་ལྷུང་པ་དང་། ཁྲེས་བྱ་བ་ནི་
ལྷུང་པོ་འཁྱུང་པའི་རྩེ་བ་དང་། ཡོངས་སྐྱུ་འཁྱུང་བའི་ཀ་བ་དང་། ཅད་ཀྱིས་ན་བ་དང་།
ནམ་པར་འཛིག་པའི་འཛི་བ་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་མི་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱུག་བྱ་ཡིན་
ཏེ། དེས་རྩེ་བ་རྟོད་པས་རྟོག་ཏུ་ན་བར་ལྷུང་ཅིང་མི་བདེ་བར་ལྷུང་པ་ལ་ཁྲེས་བྱ་བའི་
མ་ཆེག་གོ། རྒྱལ་པོ་ཡང་། ཞན་དང་བཞེན་དང་མཐའ་རན་དང་། མགོན་མེད་དཔུང་
གཉེན་མེད་པ་དང་། ཁྲེས་བྱ་བ་ནི། མིད་པའི་ཁྲིམ་ནས་དེས་པར་འཁྱུང་པའི་བྱ་བ་ལ་
མོང་བརྒྱལ་བས་ཞན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབྱལ་བས་བཞེན་པ་དང་། མཁུག་
མི་བཟང་བས་མཐའ་རན་པ་དང་། དད་པ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སྐྱབས་པའི་མགོན་ཕྱེད་
པའི་ཆོས་བརྒྱ་དང་བུལ་བས་མགོན་མེད་པ་དང་། དེས་པར་འཁྱུང་པའི་ལམ་ལ་མི་
མཐས་པས་དཔུང་གཉེན་མེད་པ་ལའོ།

གཞན་ཡང་། རྒྱུག་བཟུལ་ཉི་བར་ཞི་འདོད་པས། རྒྱུག་བཟུལ་རྩེ་མོ་ཆེར་སྐྱུང་དང་།
རྒྱུག་བཟུལ་རྩེ་དག་སྒྲེལ་པའི་ཕྱིར། རྩེ་རས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ལྷགས་པ་དང་། ཁྲེས་བྱ་
བ་ནི། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་འབབ་རྩམ་ཁྲིམ་བ་ན་དེ་ལས་བརྒྱུའ་པའི་ཕྱིར་རྩེ་མོར་
མཆོངས་པ་ན་དེས་དེ་ཤིན་ཏུ་རྩེ་མ་པས་ཆེར་ཁྲིམ་བར་ལྷུང་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འཛིག་ཅིན་
འདི་ཡང་རྩེ་ཉི་བར་སྐྱུར་པའི་ལས་དག་གིས་རྒྱུག་བཟུལ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱིང་བ་ན། རྒྱུག་
བཟུལ་བ་དེ་ཉི་བར་ཞི་བར་འདོད་པས་ཁྲིམ་པ་ཤས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས་བཞེད་པས་པར་

བྱས་ནས། ལས་གང་དག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོར་འཁོར་བར་
 འཁྱུར་བའི་ལས་ཉི་ཤར་ལེན་པ་དེ་དག་ཉི་ཤར་ལེན་པས་རྒྱུག་བཅའ་ཁྲི་ཆུ་བོར་རྒྱུར་བ་
 ནང་། འདྲིང་བ་དང་། མིང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆུ་ལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱལ་
 བྱས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་འདི་བདེན་ནི་རྩམ་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ལྷ་བ་ཉི་ཤར་
 ལེན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱུག་བཅའ་ཁྲི་ཆུ་དག་ཐེལ་བའི་ཕྱིར། མ་དེག་པས་མོངས་པའི་
 ཡིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཏུ་བྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩམ་བྱུར་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན།

དེ་རྩམ་དེ་དག་གིས་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཏུ་བྱུགས་པ་ཉིད་བརྟེན་ཏེ། བར་པའི་
 བཅས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་ཞི་བ་དང་། སྐྱོས་པ་
 ཉིད་ཞི་རྟོན་ཀའི། དྲི་མེད་མཁའ་ལ་སྐྱོ་སྦྱང་པའི། རྒྱང་མེད་མིག་མེད་ཅེས་སྐྱས་ཏེ།
 དོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་རྩམ་རྩམས་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་གོན་དཔ་
 བཅས་ཅད་ཞི་བ་མཛོན་པར་བརྟེན་པ་བཅས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོས་པ་ཉི་ཤར་ཞི་བ་རྟོན་ཀའི་
 ཏུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ། གང་གི་སྐྱོའི་སྦྱང་པའི་རྒྱང་བ་མེད་པ་
 དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་མིག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩམ་རྒྱུག་བཅའ་
 དང་ཉན་མོངས་པ་མང་པོས་གཅོས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བར་
 སྦྱར་རོ།

(ཁ) ཞར་བྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། (ཉ) སར་བྱིན་བྱུག་བཤད་པ།

དེ་རྩམ་བའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་ནས། སར་བྱིན་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆུ་བོ་འབེབས་
 པ་ལ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བྱ་དང་རྟོན་པ་
 ཞིག་ཅེན།

༡༩༧ མྱིང་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་གདུངས་པ། །དེ་ལ་ཕན་ཕྱིར་བརྒྱལ་བྱུགས་ཅན།

རྩ་རྒྱུ་རིན་ཆེན་སྐྱེ་བའི་སེམས། །སེམས་ཅན་གཙོ་བོ་ལོགས་བསྐྱབས་པ།

༡༩༨ སྐྱིན་པ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་བརྟེན་པ་དང་། །བརྟེན་འབྱས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་

བརྟེན། །དུས་བཞིན་དང་ནི་མཐུ་བཞིན་དུ། །ཤེས་རབ་བྱན་པ་ཐོན་འགྲོ་བ།

ཞེས་བྱ་བ་ཉི། མྱིང་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་གདུངས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱིང་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཤེས་
 ཤིན་ཏུ་སེམས་གདུངས་པའོ། །དེ་ལ་ཕན་ཕྱིར་བརྒྱལ་བྱུགས་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་

ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲོད་བ་ཀྱན་ལ་སྟོན་པ་འདི་སེམས་ཀྱིས་དུས་ཀྱན་དུ་བྱས་པར་རང་གི་
 ལག་ནས་གཞན་ལ་མི་གཞོན་ཅིང་འཕྱོད་བ་མེད་པར། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གོས་
 དང་། ཟས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱ་དང་། བྱ་མོ་དང་། མགོ་དང་། ལག་པ་དང་། ཀླང་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་དབུལ་བ་དང་། རེ་ཞིང་སྤྲོད་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་རྒྱག་བཟུལ་མི་དགའ་བ་ཀྱན་མ་ཁུས་པར་རྣམས་པ་ཀྱན་དུ་སེལ་བར་
 བྱེད་དེ། འདིས་ནི་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་དུ་གཏོང་བ་གོམས་པར་
 བྱེད་པས་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བརྟན་ནོ། །དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 པར་བྱས་པས།

༡༠༡ སྤྲོད་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དག །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་དགས་²⁸⁷ རྒྱུགས་ཤིང་།།

དུས་ཀྱན་མི་ཐད་འབྲས་བྱ་ཡི། །འཕྱོར་ཞིང་དབག་བསམ་ཤིང་རྟར་བྱེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲོད་མོ་པ་དག་གི་བསམ་པ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དགའ་བས་ཡོངས་
 རྒྱུགས་པར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམས་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཐད་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་འཕྱོར་ཞིང་། དབག་བསམ་ཀྱི་
 ཤིང་རྟར་འཕྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྲོད་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲོད་མོ་
 པ་འཕྱོར་བ་དང་བུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །བསམ་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བསམ་པ་དང་རེ་
 བ་དང་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་རྣམས་ཐངས་སོ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་དགས་
 རྒྱུགས་ཤིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་དགའ་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 པར་བྱེད་ཅིང་རོ། །དེ་འདྲིས་དེ་དུས་ཀྱན་དུ་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམས་པར་སྨིན་
 པའི་འབྲས་བྱ་མི་ཐད་པ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ཅན་དུ་བྱུར་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྱོར་ཞིང་
 བརྒྱགས་པར་འོས་ལ། དབག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་རྟར་འཕྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་
 རྟར་གཏོང་ཡོད་པའི་རང་རྩོལ་ཅན་དུ་བྱུར་པ་ན། རྩོལ་ཁྲིམས་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་ཁྲུངས་པས།

༡༠༢ དེ་ནི་གཞན་པན་བདེ་སྦྱེད་པའི། །བདེ་འཕྱོ་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བར་འབྱུར།།

ཡང་ན་འདྲོད་པས་གཞན་དག་དུ། །གཞན་པན་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་སྦྱེ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་བདེ་འཁྱོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེའི་རན་སོང་
རྒྱལ་ས་སུ་མི་སྤྱང་རོ། །ཡང་ན་བསམས་བཞིན་ཏུ་རན་འཁྱོད་གཞན་དག་ཏུ་སྒྲེ་བ་ལེན་
ཅིང་གཞན་དག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྒྲེད་པའི་གནས་སུ་སྒྲེའི། བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་
དང་བདེ་བའི་དོན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེས་པ་ན་ཡང་།

༡༠༩ འཁྱོད་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །འཁོར་གཙུགས་བརྟག་བཟོད་མཐའ་ཡས་དང་།།

རྒྱ་མཆོ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོ་ཀྱན་ནས། །བསོད་ནམས་རྩ་ཁོས་ཡོངས་རྒྱས་འཁྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་འཁྱོད་པའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་འཁོར་ཡིད་གཙུགས་པ་དང་། བརྟག་
བཟོད་པ་དང་། མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་པར་འཁྱུར་ཞིང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་
རྩ་ཁོར་རྒྱན་རྒྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འཁྱུར་བ་བཞིན་ཏུ། སྒྲིན་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྟག་འཁྱུར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སེམ་རབ་གྱི་
བདག་ཉིད་གྱི་པ་རྩ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་དགེ་བའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་བསོད་ནམས་
དང་ལེ་སེམ་གྱི་རྩལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འཁྱུར་རོ། །པ་རྩ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་ས་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(༡) ཆེ་ལ་དབང་བ་སོགས་དབང་པོ་བརྩམས།

དབང་པོ་རྒྱལ་ས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།²⁸⁸

༡༠༩ སེམས་མཉེན་²⁸⁹ རྒྱལ་པར་མི་གཡོང་དང་། །སེམ་བྱ་རྩལ་དང་མཐའ་པའི་སྒོ།།

ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་དང་ལྷན་ཁྱུར་ཅིང་། །རི་མིད་འདོད་པའི་སྐལ་བར་གནས།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་སེམས་ལས་སུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་མི་འཁྱོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
སེམས་མཉེན་པ་དང་རྒྱལ་པར་མི་གཡོང་བ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྒྲེ་མཆོད་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་དང་
སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྒྱས་པའི་སྒོ་ཆེ་རབས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ལྷོད་ཏུ་མ་ནས་གོ་མས་པར་བྱས་པ་
དང་ལྷན་པ་ནི། སེམ་བྱ་རྩལ་དང་མཐའ་པའི་སྒོ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་དང་ལྷན་པར་
ཁྱུར་པ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟོག་ཁྱུར་ཅིང་བསམ་གཏན་

288 དབང་པོ་བརྩམས། ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ ཡོ་བྱད། ལས། སྒྲེ་བ། མས་པ། ལྷན་ལས། ཡེ་སེམ། ཆོས་
དང་། རྒྱ་འཁྱུལ་ལ་དབང་བ་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱལ་པར་མི་གཡོང་སྟེ། ༡༠༩-༡༡༥ བར་གྱིས་སྒྲོན་ནོ། །

289 འདོར་དང་གཤམ་གྱི་འབྲེལ་པའི་གཙུག་གཉིས་ཀར། པེ་རྒྱུད་ཏུ། སེམས་མཉེན། ཞེས་གསལ་འབྱུང་།

དང་། ཉིད་པེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མ་པ་པར་འཛིན་པ་མཉམ་པར་བྱ་བྱུང་པ་ཁོ་ཡིད་འདོད་
པའི་བསྐྱེད་པར་གནས་ཏེ། འདི་མ་གྱི་དེ་འི་མེད་པ་སྐྱེད་པ་བྱང་མ་མེད་པར་ཡིན་
ཡིན་མོད་པ་འདི་དེ་ཡིན་མེད་དཔར་པ་བཟུག་ཏེ།

༡༠༥ ཐུངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིས། །ཉིང་འཛིན་ངེས་ཉིད།²⁹⁰ རྩེ་དང་ཕྱུག།

ཞེས་བྱ་བ་ཅི། འདི་ཅི་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པའི་ཡང་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པའི་ཉིད་རེ་འཁོན་མ་
རེ་མ་པར་རྟོག་པ་མ་པ་འབྲུག་པས་མེས་མ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏོ།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་མཐའ་ཡས་དཔ། རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན་པར་བྱེད།།
 མེས་བྱ་བ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཞོད་པ་ཏུ་མདེ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་
 པ་ལྟེན་ལྟེན་སྒྲོལ་པ་དཔ་རྒྱན་རྒྱན་པ་འདི་མེས་པོ་བྱུང་པ་དཔར་པ་མིན་ནོ།།

༡༠༦ བརྩོ་དང་ལས་ཕྱོན་འདུ་ཁྱེད་དང་། །ལས་གྱི་རྣམ་ཕྱིན་རབ་ཏུ་སྟོན།།

[illegible]

འཁོ་ལ་པན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པས། །རྗེ་ཉམ་འདོད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུ།

ཞེས་བྲ་བ་ལ། འཁྱོ་བ་ལ་ཕན་བ་ལྷུང་བ་དང་འདྲོད་བ་ཉི་འཁྱོ་བ་ལ་ཕན་བ་བྲུང་བ་དང་
འདྲོད་བ་སྟེ། འདི་ནི་འཁོལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཁམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་བ་ཀྱན་ཀྱི་ཉེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟེ་བ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།

༡༠༥ སངས་སྐུ་ལྷན་²⁹¹ཉི་གར་པ་མི།།འདིག་ཉེན་ཁམས་རྣམས་ལྷན་པར་ཡི།།

མེས་བྲུ་བ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མངལ་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདལ་
 གཏུ་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མོས་པ་འདབ་པ་མིན་ནོ།།

རྩི་ཉུང་འདོད་པའི་ཏུས་དང་ནི། །ཞིང་ཏུ་རྒྱལ་པར་བྱང་ཆུབ་ལྟོན།།

མེས་པུ་བ་འདི་ནི། ཁི་ཉུ་འདོད་པ་མི་དུས་དང་ཞིང་དུ་མངས་སྐྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་མ་རྟེན་
པར་རྒྱུ་ལས་པར་བྱུང་ཆུབ་པར་གྱུ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ལམ་ལ་དབང་བ་མི་ཉ་ནོ།

290 ཐུངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མི། ཉིང་འཁྱིལ་རིམ་རྒྱུག་ལ། པ་མིང་། ལྷུང་ཐང་།

291 མངས་ཀྱིས་ཀྱན། ང་ཅིང་། ལྷ་པ་པ་པ་།

༡༠༩ ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཡི། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚྭ་པར་བྱེད།།
 ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་བར་རྒྱགས་པར་བྱང་
 རུབ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།།²⁹²

ཆོས་ནམས་བཞག་པ་ཉིད་རྒྱགས་ཤིང་། །མིང་ལ་སྐྱེས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད།།
 ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚྭ་རྒྱང་བ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཆོས་ལ་དབང་བ་བརྟན་ནོ།། །།

དབྱ་མ་ཞིང་པོ་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་གྱི་འབར་བ། བས་པོ་བཅུ་གཉིས་པ།
 དེ་ནས་གཞན་ཡང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤྱུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་
 ཅུང་ཏུ་ཚྭ་པ་ཞི་རྒྱ་འབྱུང་ལ་དབང་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ།

༡༠༩ རྒྱ་འབྱུང་ནམ་པར་འབྱུང་པ་ཡིས། །མཐའ་ཡས་ཞིང་དག་གཡོ་བར་བྱེད།།²⁹³
 གཡོ་བ་དག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེ། སྤྱིང་ལ་སྐྱེས་པ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའི་རྒྱང་གཙམ་གྱི་རྒྱང་ཆེན་པོ་ཐུངས་མེད་པ་ནམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམས་
 གཡོ་བའོ། །རྒྱ་འབྱུང་ནམ་པར་འབྱུང་པ་ཞེ། རྒྱས་པར་ཆེ་བ་²⁹⁴ དང་རྒྱས་པར་རྒྱལ་བ་
 ཞི་རྒྱ་འབྱུང་གྱི་རྒྱང་པ་ཡེ་ཤེས་པར་བརྟོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཆོག་གས་ལྷ་བཅད་པ་
 བྱེད་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ།།

༡༡༠ ཏུས་གཅིག་གས་ནི་རིམ་ཡང་རྒྱང་། །ཏུས་ལ་འབར་དང་འབེབས་པར་བྱེད།།
 ཏུས་མཉམ་ཏུ་རྒྱོད་ནས་འབར་བ་དང་མྱང་ནས་འབེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། མྱང་ནས་
 འབར་བར་བྱེད་པ་དང་རྒྱོད་ནས་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། ཏུས་ཐང་དང་ཏུ་མེད་ཕྱང་
 པོ་རྒྱང་འབར་བ་དང་། རྒྱན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱང་ཆར་འབེབས་པ་ཡང་ཐང་དང་ཏུ་
 བྱེད་པའོ།།²⁹⁵

292 + རྒྱ་འབྱུང་མངའ་བས་འཛིག་ཉེན་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་། རི་རྒྱར་ཐོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་གཞུགས་
 བརྟན་ཏུས་གཅིག་ཏུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་རྒྱང་མཉམ་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་མེ་སྤྲི་ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན་
 སྤྱུལ་བ་མཐའ་ཡས་པས་ཅིག་ཅན་ཚྭ་པར་རྒྱ་འབྱུང་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།། པེ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་། པེ་རྒྱར་
 ཏུ་རྒྱན་མཐུང་བའི་གྲག་གི་གཞུང་དུ་རྒྱ་འབྱུང་ལ་དབང་བའི་གཞུང་གི་རྒྱ་འབྱུང་རྒྱ་ཏུར་ཆོས་ལ་དབང་བ་
 བཟད་ཐིག་པའི་འོག་ཏུ་བརྟན་ནུ་ལེགས་པར་མཐོང་མོད། མ་དཔེ་རྒྱུ་མཉམ་པ་བཞག་

293 འདི་འབྲེལ་པར་ཆོག་གས་བཅད་བྱེད་པར་གཞུངས་པ་བཞིན་རྒྱྱུ་རྒྱང་པ་གཉིས་པ་ཅན་ཏུ་བྱས་ཡིད།

294 མ་དཔེར། རྒྱས་པར་བརྒྱུ་པ་ ཡོད་མེད་པེ་རྒྱར་བཞིན་བརྒྱས་།

295 འདི་མཉམ་པས་མཉམ་ཡོད་ཏུ་ཆོ་འབྱུང་ཚྭ་པའི་རྒྱབས། རྒྱ་ཏུས་རྒྱོད་མྱང་ནས་ཐན་ཆུན་འགལ་བའི་

ཕྱོགས་ནི་མཐའ་ཡས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་། །རང་གི་འོད་ཀྱིས་སྒྲོ་བར་བྱེད།།

གར་ལ་སྐྱོགས་པ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་རང་གི་ལྷན་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཉི་མ་དང་སྒྲོ་བའི་བས་ལྷག་པར་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བར་བྱེད་དེ། བཞིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་ལ་སྐྱོགས་པ་བས་ཙམ་ཅན་འཁྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔལ་བ་ལ་སྐྱོགས་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྟེ་བྱར་ཞེ་ན། སྟེ་དང་མི་གར་དག་འདྲིན་པ་ལ་གྱིན་ཏུ་ཆགས་གྱིན་ཞེན་ལ་བརྒྱལ་བ་རྣམས་འཁྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་དང་བཙས་པའི་མེ་འབར་བའི་ཕྱིར་བཞིན་ཏུ་²⁹⁶བྱ་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེད་འདྲིན་པ་ཁོས་པའི་བཞིན་གྱིས་སྒྲོ་ཆེན་པོ་འཛིགས་པ་དང་བཙས་པས་རལ་གྱི་དང་། འཁོར་ཁོ་དང་། སྐྱུ་ལེ་ལ་སྐྱོགས་པ་སྐྱོགས་གྱིན་། སྒྱིང་རྒྱེ་མེད་པའི་གཞིན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་དང་། འཛིགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོགས་པའི་འཛིགས་སྐྱུ་རྒྱུ་བའི་ཁྱིའི་ཆོགས་དང་། དཔག་ཆད་ཏུ་མ་ཙམ་གྱི་གྱིན་ཏུ་འབར་ཞིང་བསྐྱོལ་བའི་ཟངས་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་བཙས་པར་བྱས་པ་ན། ཅད་མོ་དང་བཙས་པའི་སྒྲེ་པོ་མང་པོས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱ་ཚོ་ཆེན་པོ་དང་། རལ་གྱི་ཉི་མམས་ཆལ་དང་། མེ་མར་སྐྱུར་གྱི་འོ་བས་དང་། གལ་མ་ཉི་མོར་པོ་དང་། རྩ་བམས་དང་། རྩ་ཐོ་རབ་མེད་ཏུ་བརྒྱལ་བ་བྲག་ཅིང་རྒྱལ་བའི་དཔལ་བ་དང་། གཞིན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཛིག་ཉི་མམས་པ་ཡང་སྒྲོན་པར་བྱེད་དེ། །དེ་བཞིན་ཏུ།

༡༡༡ ཆད་མེད་ཆད་བྱུང་བས་མ་མི་བྱུང། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འོད་འབར་བ།།

འཛིག་ཉིན་ཅ་ལག་སངས་བྱས་རྣམས། །འཁོར་དང་བཙས་པའང་སྒྲོན་པར་བྱེད།།
སྒྲོ་བས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སྐྱོགས་པ་མེད་ཏུ་བྱུང་བ་བས་མཁྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཀྱི་གཟི་བརྒྱུད་ཅན་རྣམས་དང་། མཆུན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་འགྲོ་བའི་ཅ་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། དགེ་སྒྲོང་དང་། དགེ་སྒྲོང་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ལྷུང་གྱི་མཐུས་སྒྲོན་པར་བྱེད་དེ།།

༡༡༢ བསྐྱེད་དང་ནོར་བུ་ལེ་རྒྱུ། །ལྷ་ཉི་མ་རྒྱུ་མཛོན་ག་ཆེར།།

296 ཆོས་མེ་དང་རྒྱ་ཏུ་ས་གཞིག་ལ་སྒྲོན་པར་མཛོན་པ་སྐྱོགས་མཛོན་ལས་གསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལྷུང་རྣམས་ལ་གོ་དགོས།
ཀྱན་ཏུ། བེ་ཅིང་། སྐར་བུ་དང་།

རི་བོ་འདི་དབང་པོ་ཆེ་རྒྱལ་སྤྱོད་དེ། །མེ་ཉིད་བཟུང་བར་བཞེད་པས་བྱེད།།
གསེར་ལ་སྐྱེས་པའི་རི་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་བཞེད་པ་ཙམ་ཉིད་གྱིས་
བྱེད་དོ། །བཞེད་པ་ཙམ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་མེ་ཡང་ཁ་བ་ལྟར་
བསེལ་བར་བྱེད་དོ།།

༡༡༩ ཆེན་པོར་བྱུང་པའི་ལྷས་གྱིས་སྤྲུལ། །རྩི་རྩེ་སྐྱེས་ལ་མི་ཆགས་པར།།
རི་མཆར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེད་ཅིག་གིས། །ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་ཉི་འཁྱོལ་ཞིང་འོང་།།
ལྷས་ཆེན་པོར་བྱུང་པ་ཉིད་གྱིས་རི་འཁྱོལ་གསེར་བྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེས་པར་
བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ། རི་མཆར་དང་བཙས་པར་ཕྱོགས་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཁྱོལ་ཞིང་འོང་བ་ཡང་
སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

༡༢༠ རང་གི་ལྷས་སུ་རྒྱལ་ཕྱན་ལ། །དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས།།
ཡང་དག་འཁྱུར་གྱིང་སྐྱེས་ཙམ་ཙམ་ལ། །གནོད་པ་མེད་པའང་སྟོན་པར་བྱེད།།
བདག་ཉིད་གྱི་²⁹⁷ ལྷས་གྱི་ནང་ཉིད་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་སྤྱོད་
འཁྱུར་པར་བྱེད་པའོ། རྒྱལ་ཕྱོར་བའི་གྱི་ནང་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་འཁྱུར་
པར་བྱེད་ལ། གང་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་དང་། མི་དང་།
ཏུང་འཁྱོལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་། གནོད་པ་མེད་པར་ཡང་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ།།

༡༢༡ འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཏུ། །བྱ་རབ་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་ཏུ།།
བཟུང་བ་འམ་ནི་རྒྱུས་པར་ཡང་། །བཞེད་པ་ཙམ་བྱེད་འོག་སྟེང་གྱིང་།།
བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཏུ་བྱ་རབ་དེ་རྒྱལ་ཕྱོར་བ་དང་
མཉམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་ན་ཡང་རྒྱལ་ཕྱོར་བ་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆད་ཏུ་ཡང་བྱེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཉིད་སྟེང་
གི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་འོག་གི་ཆར་བྱེད་དོ། །འོག་གི་ཆ་ཡོངས་སུ་
བཟུང་ནས་སྟེང་གི་ཆ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་དོ།།

༡༡༦ དེ་ཉི་མོ་དང་འོད་དང་ཁ་དྲོག་དང་། དབྱངས་དང་སྒྲིད་ལས་སྤྱན་ཚེགས་ཀྱིས།།

གདུལ་བྱ་འདུལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱངས་པ་ལ་སྒྲིགས་འཁོར་བྱ་འགྲོ།།

རྒྱངས་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ཚད་དང་། འོད་དང་། ཁ་དྲོག་དང་། དབྱངས་དང་།
སྒྲིད་ལས་རྒྱམས་སྤྱན་སྤྱན་ཚེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་²⁹⁸ རྒྱངས་པའི་དབང་པོ་ལ་སྒྲིགས་པའི་
འཁོར་བྱ་མཐོན་བར་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། མི་ཉི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྒྱམས་
གདུལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༡༡༧ རྒྱང་བར་འཇུག་ཞིང་མི་རྒྱང་འཇུག། དེ་དག་འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དང་།།

གཞན་གྱི་མིའ་ཀྱིས་གཞོན་པར་ཡང་། བྱེད་དེ་ཉིད་རྗེས་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར།།

རྒྱང་བར་འཇུག་བཞི་རང་གི་ལུས་གསལ་པོར་སྟོན་པའོ། མི་རྒྱང་བར་འཇུག་བཞི་
བཞེབས་པའང་མ་ མི་མཐོང་བར་ཇུག་པ་ཞེ། དེ་དག་གཉི་ག་ཡང་བྱེད་ལ། རྒྱངས་པ་ལ་
སྒྲིགས་པ་འགས་ཀྱང་གང་ནས་འོངས་པ་དང་གང་བྱ་སྒྲིང་བར་ཇུག་པ་མི་ཤེས་པའོ།
།གཞན་དག་གི་རྒྱ་འཇུལ་མིའ་ཀྱིས་གཞོན་པར་ཡང་བྱེད། ཉིད་རྗེས་བསྐྱུལ་ནས་ར་བྱུལ་
བཅག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། འགྲན་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

༡༡༨ འགྲོ་བའི་གནས་ནི་བརྒྱད་རྒྱམས་སུ། འགྲོ་བ་དབང་བྱས་དགོད་འདོད་པས།།

སྒྲོབས་སྒྲིགས་ཀྱིས་ནི་དམན་པ་ལ། རྒྲོབས་པའི་བདེ་བ་རབ་བྱ་ཞེས།།

འགྲོ་བའི་གནས་ནི་སྒྲིང་ལ་སྒྲིགས་པ་ཞེ། དེ་དག་གི་དབང་བྱ་བྱས་པའི་ཆེག་གི་བྱེ་བྲག་
གིས་ཐ་དད་པ་ནི་ཁྱོད་ཁྱེད་ལ་སྒྲིགས་པ་ཞེ། འགྲོ་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་བཞི་ག་
གྱི་དེ་དག་བྱ་སྒྲིང་པོ་བསམ་པ་རི་ལྷ་རི་ལྷ་བྱང་པོར་པ་རྒྱམས་དབང་བྱ་བྱས་ནས་འགོད་
པར་བྱེད་དོ། གང་དག་དེ་ན་སྒྲོབས་པ་དང་འཛིན་པ་དང་སྒྲོས་སྒྲོབས་པ་དེ་རྒྱམས་ལ་
སྒྲོབས་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ།།

༡༡༩ དབྱུལ་སྒྲིགས་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ཀྱིས་གདུངས་པ། འོད་རྗེས་བྱང་བ་ལ་སྒྲིགས་ཀྱིས།།

ཞིབར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིང་བར་སྒྲིགས། རྒྱལ་བ་མཉམས་པར་འགྲོ་བར་བྱེད།།

ཆ་བའི་དབྱུལ་བ་བསྐྱེད་མེད་པ་དང་།²⁹⁹ ཡང་སྒྲིང་དང་། ཇིག་ནག་དང་། ཆ་བ་དང་།

298 ཀྱི་ལེ་ཅིང་། རྒྱང་བར་།

299 རྒྱང་མེད་པ་དང་། ལེ་ཅིང་། རྒྱང་བར་།

རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། བཟུམ་འཛོམས་དང་། ཅུ་འཛོད་དང་། ཅུ་འཛོད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་བརྒྱད་དང་། བྲང་བའི་དཔྱུལ་བ། གས་པ་དང་། ལྷུལ་ལྷུང་གས་པ་དང་། གྲུ་ལྷ་ཏྲ་
ལྷུང་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ལྷུང་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷུང་གས་པ་ལ་ལྷོགས་པ། ཆ་བ་
དང་ཐང་བའི་ལྷུག་བཟུལ་བྱིས་ཉེན་པའི་མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷུག་བཟུལ་མ་ལུས་པར་
ཞིབ་པ་བྱེད་པའི་ལྷུང་། བཞིལ་བ་དང་རྩ་བའི་འོད་ཟེར་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། འོད་ཟེར་
དེ་དག་གིས་རྟེན་པ་ཙམ་བྱིས་དཔྱུལ་བ་དེ་དག་ དེ་དག་ནས་ཤི་འཛོམས་ནས་ལྷའི་དབང་
པོ་དང་། འབབ་བྲལ་དང་། དག་འཁྲུག་ལ་ལྷོགས་པ་རྣམས་དང་། ལྷལ་བ་མཉམ་པར་
སྦྱེ་བར་བྱེད་པར་འཕྱར་རྟོ།།

༡༡༠ གཏུལ་བྱ་རི་བཞེན་ལྷུལ་པ་ཡི། །ལྷུལ་པ་ཡིས་ནི་ལྷོགས་བཀའ་ནས།།

བཟླ་བ་རིན་ཆེན་ཆར་བབ་པས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད།།

གཏུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་ལྷུལ་བ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་འཕྱར་བའི་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆར་ས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་དང་།
དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་དང་། ཐེད་ཐེད་ཀྱི་བྱ་ལ་ལྷོགས་པའི་ལྷུལ་པ་དེ་དག་གིས་ལྷོགས་
བམས་ཅད་བྲལ་པར་བྱས་ནས། ལྷུལ་པ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་བཟླ་བ་རིན་ཆེན་པོ་མེ་ཆེན་
ཆར་བྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་དག་འཁྲུག་པ་བསྦྱེད་དོ།།

༡༡༡ ཏུམ་གཟུམ་ཆད་མེད་ལུས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་ལྷན་ཆོགས་དང་།།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་དབག་མེད་རྣམས། །འཛིག་པ་དང་ནི་འཆགས་པ་ཡང་།།³⁰⁰

འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཏུམ་རྣམས་སུ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་
ལུས་བྱིན་བྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བྱིན་བྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཏུམ་སུ་མ་བྱིན་
པར་འཛིག་པ་དང་འཆགས་³⁰¹པར་བྱིན་བྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད་དེ། འཛིག་པ་རྣམས་ནི་
འཆགས་³⁰²པར་བྱིན་བྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད་དོ།།³⁰³

300 འཛིགས་པ་དང་ཆགས་པ་ཡང་། །པེ་ཅིང་། ལྷན་བང་།

301 ཆགས་། པེ་ཅིང་། ལྷན་བང་།

302 ཆགས་། པེ་ཅིང་། ལྷན་བང་།

303 + ཆགས་པ་རྣམས་ནི་འཛིག་པར་བྱིན་བྱིས་རྫོབ་པར་བྱེད་དོ།། པེ་ཅིང་། ལྷན་བང་།

༡༡༡ རང་ལུས་འདྲེ་བར་གསེགས་ཞིང་དུ། དེ་ཡང་རང་ལུས་བདག་ཉིད་དུ།

རང་གི་ཞིང་ཉི་བདྲེ་གསེགས་སྐྱར། །བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ།

རང་གི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་སྐྱིབས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་སྐྱར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་དོ།

༡༡༢ བ་སྐྱའི་ཁྱད་དང་འོད་ཟེར་ལས། །ནམ་མཁའ་ལས་ཉི་རྩལ་མོའི་སྒྲ།

སྐྱལ་པ་ཡིས་ཉི་རབ་བཟང་ནས། །ཐོས་ན་དགའ་བར་འཇུག་བས་ནི།

༡༡༣ མཐར་བྱུག་པར་ནི་ཁྱབ་པར་འགྲངས། །ཀ་ལ་ཕིརྟའི་སྒྲ་དབྱངས་ནི།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་སྒྲོགས་པ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཉི་གསུང་གིས་འགྲངས།

རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱ་དང་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་དག་ལས་བརྒྱངས་
པའོ། མ་བརྒྱངས་པར་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་པའོ། སྐྱལ་པ་སྐྱར་བསྟན་པ་དག་ལས་
རེས་པར་བྱུང་བ་ནི་ཐོས་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་འགྲངས་པ་དང་།
མཐར་བྱུག་པར་བྱེད་པས་ན། མཐར་བྱུག་པ་དང་གསལ་བས་ན་བྱུང་བ་དང་། ཀ་ལ་
ཕིརྟའི་དབྱངས་སྟན་པ་དང་། སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་གཞུང་བར་མི་རྣམས་པ་དང་།
དབྱངས་ཆེན་པོས་གསུང་བ་དང་། ཁྱད་³⁰⁴པར་གསུང་བའི་གསུང་དག་གིས་སོ། །ཅི་
ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། འཛིག་རྟེན་རྣམས་ལ།

༡༡༤ མོས་པའི་དབང་དང་དབང་པོ་བཞིན། །ཞི་བརྩོད་གཅིག་ཞི་བ་དང་།

གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཉི་གཏུལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་འདི་རྣམས་ཉི་གསུང་བར་མཛད།

མོས་པའི་སྒྲོབས་དང་། དད་པ་ལ་མོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམས་པ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་རྩོ་
གཅིག་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཞི་བར་རྩོ་གཅིག་པའོ། །འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེལ་བ་
དང་། རྣལ་བ་དང་ཐུན་པའི་སྐྱེ་པོ་ཡོངས་སྐྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་པ་ཏུ་མར་
སྒྲོན་པར་མཛད་པའོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱ་
བརྒྱན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ན།³⁰⁵ དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དབང་བརྒྱའི་བྱེ་

304 ཁྱབ། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བར་།

305 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱ་བརྒྱན་གསུངས་པ་སྟོག་བརྒྱ་བརྒྱན་ཏེ། ལེའུ་འདིའི་སྟོག་ ༡༠༧ ནས་ ༡༡༥ བར་ལ་བྱའོ།

བྲག་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས། མདོ་སྒྲེ་དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་པ་
རིས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།³⁰⁶

(ཀ) མདོན་ཤེས་པ་ལ་བཤད་པ།

དེ་ནས་གཞན་ཡང་མདོན་པར་ཤེས་པ་བརྒྱན་པར་བྱ་སྟེ།³⁰⁷

༡༡༤ དམན་དང་བག་ལ་ཉལ་བཅས་དག །དེ་དང་རྒྱག་བཟུལ་སྐྱེས་དང་བཅས་།

དམན་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་རྒྱུ་མ་གྱིས་དང་། །ཡང་དག་བྱ་ཞོམ་སྐྱེས་དེ་རྒྱུ་མ་གྱིས་།

༡༡༥ གང་ལ་རི་རྩུ་རི་ཕྱིད་ཀྱི། །ལུས་ཅན་རྒྱུ་མ་གྱིས་སྐྱེས་འབྱུང་བ།

དེ་རྒྱུ་མ་གྱིས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དང་། །དེ་སྒྲེད་མང་རྒྱུ་མ་གྱིས་དེ་ག་པར་བྱེད་།

དམན་པ་ནི་ཉན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའོ། །བག་ལ་
ཉལ་བཅས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྒྲུང་དང་། གཉི་ལྷག་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། རྩ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་བྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པའོ། །དག་པ་ནི་ཉན་མོངས་
པའི་བག་ལ་ཉལ་སྐྱེས་པའོ། །རྒྱག་བཟུལ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་
འཕྲུ་བྱས་དེ་སྒྲིད་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུ་ལ་ནི་རྒྱག་བཟུལ་
དང་བཅས་པའོ། །གཉི་གའི་རྩ་བའི་ནི་རྒྱག་བཟུལ་དང་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་
པའོ། །དམན་པ་ནི་ཕིག་ཀྱིས་དང་དང་གཞན་དག་གྱུར་རྩ་། །འབྲིང་ནི་དེ་བས་མཐོ་བར་
བྱུར་པའོ། །མཆོག་ནི་དམ་པ་དང་མཆོག་དང་བྱ་ཞོམ་པའོ། །ཐོག་པ་གསུམ་ལ་ལྷགས་
པར་བྱུར་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་བྱ་ཞོམ་པའོ། །སྒྲིད་པ་ལ་མཐོན་པར་དགའ་བ་ནི་བྱིན་ཅི་
ལོག་གི་བྱ་ཞོམ་པའོ། །སྐྱེས་ཅན་དེ་རྒྱུ་མ་གྱིས་ལུས་གང་ལ་རི་རྩུ་རི་ཕྱིད་ཀྱི་ལྷགས་
པའི་སྐྱེས་ཅན་ལྷན་དང་ཡངས་པ་དང་ཆེན་པོར་གཏོགས་པ་དང་། ཆད་མེད་པའི་དབྱེ་
བས་སྐྱེས་ཅི་རྩུ་བར་སྒྲེ་བར་བྱུར་པ་དེ་བས་ཅན་ཅན་དང་བཞིན་པའི་བྱེ་བྲག་དང་
ལྷགས་པར་བྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་དག་རྒྱུ་ཅིག་ལ་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། །འདིས་ནི་
གཞན་བྱི་སྐྱེས་ཤེས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ།

306 རྒྱུ་མ་གྱིས་ཉན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའོ། བོད་ ༤༥༥

307 མདོན་ཤེས་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་འདོད་རིས་པ་བཞིན་སྒྲིན་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས་དམན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའོ། །སྐྱེས་ཅན་ཤེས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་གྱིས་ཉན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའོ། །

སྒྲིམ་མིག་ནི་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་། རླེ་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། གཞུགས་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གདེམ་མིག་དག་པ་ནི་ཕྱ་མོ་དང་བརླིབས་པ་དང་རིང་བ་དག་ལ་
ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུག་ཅིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་
རིག་པ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

༡༡༩ རྩ་དང་རྒྱལ་བ་ཕྲ་མོ་དང་། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པར་བྱུང་བ་དག །

ཀྱན་ཏུ་གཞུགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྙེ་མི་མིག་གིས་དེ་དག་མཐོང་།

བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་སྒྲིམ་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྙེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པོ། །གང་
ཡང་སྙེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་མིག་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། སྒྲིམ་གཟུགས་ཀྱི་
གཞུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ངོ། །རྒྱལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་དབྱ་བ་ཙོང་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཏོ། །ཕྲ་མོ་ནི་རྩལ་ཕྲ་རབ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་ནི་སྙེ་ལ་སོགས་
པ་ལས་བརྒྱུད་པ་སྟེ། མི་དང་། རྩ་མ་ཡིན་དང་། དབྱལ་བ་དང་། ཡི་དུགས་ལ་སོགས་
པ་འཁོར་ཞེན་གྱི་གནས་པོ། །མ་རྒྱལ་བ་ནི་རྩལ་དང་རྩེན་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའོ། །
རགས་པ་ནི་རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་རྩལ་མ་མ་
ལས་པའི་གཞུགས་དེ་དག་རྣམས་སྒྲིམ་མིག་གིས་མཐོང་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་
སྒྲིམ་མིག་ཅེས་བརྟན་ཏོ།

༡༢༠ རྩ་དང་འཕགས་པ་བཞོད་དང་རྒྱལ། །གསལ་པོའི་རྒྱ་དང་མིར་བཅས་པ།

རིང་ན་གནས་དང་བརྒྱུད་པ་དག །སྙེ་མི་ན་བ་འདི་ཡིས་ཐོས།

སྙེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྙེ་མིན་ནོ།³⁰⁸ །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བརྒྱད་པ་ནི་འཕགས་
པའི་ཏོ། །འོག་མིན་གྱི་ཕོ་བྱང་ན་བཟུགས་པའི་རྩལ་བ་རྣམས་པར་ལྷན་མཛད་ཀྱི་སྒྱུ་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བཞོད་པའི་རྒྱ་ནི་བཞོད་པ་སྟེ། ལྷན་ཕོ་བཞོད་པ་ལས་བརྟན་
ཏོ།³⁰⁹ །འཛམ་བུའི་སྤྱིར་ལ་སོགས་པར་མཛད་པར་རྒྱགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་རྒྱལ་པའི་རྒྱའོ། །གསལ་བ་ནི་ཡི་གེ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་པའི་
པའི་

308 སྒྲིམ་ཏོ། །ཁོ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

309 གྲགས་འདིར་དང་གཟུགས་ཏུ་འདྲ་མཛུགས་ཀྱི་གྲགས་འགའ་ལྷན་ཕོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལ་ཞལ་འཕངས་ཐོན།
མདོ་འདི་ལལ་ཆེན་ལུང་ཞི་ལུ་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། གྲགས་འགའ་ལྷན་ཕོས་བརྒྱན་པའི་མདོ་ཞེས་གྲང་བརྟན།

ཆོག་གིས་གསལ་བའོ། །མྱིང་བཞི་པར་བྱུང་བ་ནི་མི་རྒྱུས་ཀྱིས། །ཐ་མལ་པའི་རྒྱ་བའི་
དབང་པོའི་ལས་ལས་འདས་པ་ནི་རིང་བའོ། །མི་གསལ་བ་དང་ཉེ་བ་ནི་བརྒྱུག་པའོ། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟོ་རྒྱ་བའི་ཁམས་ཀྱིས་འདིས་ཐོས་པར་འབྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ། །ལྟོ་རྒྱ་བའི་
མརྒྱུ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་ཟེན་རྒྱུ་རྒྱུ།

༡༩༠ རྒྱུ་གི་གནས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དེ། །མེས་ཅན་རྒྱུས་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི།

མིང་དང་རིགས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་རྒྱུས། །དབང་ཞིང་གཞན་དག་གི་ཡང་དབང་།

དེས་སྦྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་བ་རྒྱུ་བ་སྟོང་ལྟར་བྱུང་མའི་བར་ཡང་རྒྱུ་ལྟར་
རྟེ། བདག་གི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། བདག་འདི་དག་ཀྱི་སྦྱེས། བདག་གི་རིགས་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ། བདག་གི་ཆེད་ཆོད་ནི་འདི་སྟེང་ཀྱང་གནས། ཁ་ཐམ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱུས།
བདེ་བ་དང་ལྷག་པ་ལྷན་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤོགས་པ་སྟེ། དེ་
བཞིན་ཀྱང་གཞན་དག་གི་ཡང་དབང་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་རྒྱུ་གི་གནས་རྒྱུ་ལྟར་བའི་
མརྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ།

༡༩༡ ཐ་དང་འགྲོ་བའི་འདོད་པ་དང་། །མི་འདོད་ལས་འབྲས་ལྷ་ཆོགས་གནས།

འཆི་དང་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་རྒྱུས། །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་རིག་པར་འབྱུང་།

ལྟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། མི་དང་། དམུལ་བ་དང་། རྒྱལ་མོང་དང་། ཡི་དྲུགས་རྒྱུས་
ཉེས་པར་སྦྱང་བ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱང་བ་རྒྱུ་པ་ཀྱང་འདི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱོང་བ་
དང་འཆི་བ་སྟེ། གནད་སྦྱང་³¹⁰པའི་ཕྱིད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འཕོ་བ་སྟེ་ཕྱིད་པ་བར་
མ་ན་གནས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་སྟེ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ས་ཁྲ་
ས་སྟེང་གི་ལུས་ཅན་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་མཐོང་བ་འདི་ནི་སྦྱོང་དེ་ནས་ལྟོ་
མིག་གི་³¹¹མརྒྱུ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིད་པ་བར་མ་ཡོད་པར་སྦྱོང་བ་རྒྱུས་
བར་མ་རྟོ་ན་ཡང་གཞུགས་སྦྱང་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས། ལྷན་བརྟན་པའི་གཞུགས་མཐོང་
བའི་མརྒྱུ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པས་བྱུང་ལ། གང་དག་ཕྱིད་པ་བར་མ་རྟོ་མི་འདོད་པ་དེ་
རྒྱུས་ལ་ནི་ཐ་མ་བཞིན་ཀྱང་གཞུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་ཀྱི་དག་པ་བརྟན་རྒྱུ་ །ད་ལྟར་

310 གནད་གཞི་ལེ་ཅིང་། ལྷན་བར་།

311 གིས་ལེ་ཅིང་། ལྷན་བར་།

ནི་ཡིད་ཀྱིས་འཛི་འཕྲོ་དང་སྟེ་བ་མཐོང་སྟེ། པར་ལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
དག་གཉིད་པ་ཡང་ཉི་བར་བསྐྱས་ནས་སྟེ་མིག་གི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་
ལས་བསྟན་ནོ། །མིག་ཐུང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་པ་ལས་གཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་བདེ་མིག་
གོ། །འཛི་འཕྲོ་བ་དང་སྟེ་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་ནི་སྟེ་མིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབྱེ་བ་བྱས་སོ། །དེ་
ནས་གཞན་ཡང་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱར་པར་བྱ་བ་དེ་ཕྱིར།

༡༣༡ འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་དབག་མེད་དུ། །འདི་ཡིས་³¹²གདུལ་བྱ་གདུལ་བ་དེ་ཕྱིར།

དགའ་ལྡན་གནས་འཕྲོ་འཕྲུག་པ་དང་། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་སྟོན།

སེམས་དང་། བཙོན་འབྱས་དང་། འདུན་པ་དང་། རྫོད་པ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་རྩུ་
འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་མཐོང་ཕྱིན་པར་གྱུར་པས། ས་བཅུ་དེ་དབང་ལྷག་
དཔལ་བར་འབྱོ་བ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྫོད་ཡུལ་ལ་གནས་པས། གང་གླུ་ལྷུང་གི་བྱེ་
མ་སྟེད་དང་མཉམ་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བས་གདུལ་
བ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བ་དེ་ཕྱིར་རྫུལ་པ་རྫུལ་ཏེ། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་
གནས་པ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། བསྐྱམས་པ་དང་། བརྗེ་གནས་ཡང་དག་པར་བསྐྱར་
པ་དང་། བཙོན་མོ་འཁོར་ན་བཞུགས་པ་དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་
རྫོད་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བརྗེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་པ་དེ་ཆོས་གནས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཡང་གང་
དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི།

༡༣༢ རང་གི་འདོད་པས་དབག་མེད་པའི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྩལ་མཉམ་པ།

སངས་རྒྱུས་ཞིང་ཡང་དེ་སྟེད་དུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཀྱི།

༡༣༣ གདུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱིས་རྫུལ་བ་ནི། །རང་གི་ཞིང་ནས་མ་གཏོས་པར།

རང་གི་འདོད་པར་ལུས་རྫུལ་པ། །རྩེ་རྩེ་ལས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ལག

༡༣༤ དེ་སྟེད་པ་ཡི་མགོ་ལས་ལྟེ། །སྔ་སྔ་ཀྱན་ནས་དེ་སྟེད་སྟོ།

རང་གི་ཞིང་ནས་མ་གཏོས་བཞིན་དུ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རྩལ་

312 ཡི། ལེ་ཅིང་། རྣམ་ཐང་།

ཐུ་རབ་ཅི་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་ཞིང་གི་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་རྒྱུ་མས་ན། མེས་མ་ཅན་དེ་ཞིང་
ཡོད་པ་རྒྱུ་མས་གཏུལ་བྱ་བ་ཐངས་གིས་ལྷུལ་པའི་ལྷས། རང་གི་འདོད་པར་ལྷུལ་པ་རེ་རེ་
ལས་ཀྱང་ཐངས་དེ་ཞིང་གི་ལག་པ་དང་དེ་ཞིང་གི་མགོ་དང་མགོ་མོ་སྤེ་རྩ་ལ་ཡང་དེ་
ཞིང་གི་ཆེས་ལྷུལ་རྟོ།

ལག་པ་དེ་དག་གིས་བཟུང་བའི། །མེ་ཉིག་ཅིས་བཀའ་ལྷ་རྒྱུ་མས་པ།

༡༩༦ གང་གྲུའི་སྤྱད་གི་བྱེ་མ་ཞིང། །རྒྱན་པོའི་ཆད་ཙམ་ཅི་སྤྱ་ཞིང།

རྒྱུ་པ་མཆོག་བཟང་ཅི་དག་དང་།³¹³

ཅི་གང་དག་ལྷོགས་ཀྱན་ཏུ་ཁུབ་པ་དེ་དག་གི་ཅི་ཅི་སྤྱ་བའོ། །མང་བ་དང་མཆོག་དང་
བཟང་བ་ཅི་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་གི་རྒྱུ་པ་མཆོག་བཟང་ཅི་ཞིང། ཆད་ནི་རི་རབ་གི་ཆད་
ཙམ་མོ། །ཐངས་ནི་གང་གྲུའི་སྤྱད་གི་བྱེ་མ་ཞིང་དེ། ཅིས་བཀའ་བ་དང་། མེ་ཉིག་གིས་
བཀའ་བ་དག་གོ།

(༤) བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་པ་མཆོད་པ་དང་བཞུད་པར་བྱེད་པ།

༡༩༧ རྒྱུ་པ་སངས་རྒྱུ་པ་རབ་སངས་རྒྱུ་དག །འགྲོ་ལ་པན་པ་བྱེད་པའི་མཆོག །

ཤིན་ཏུ་གུས་པས་མཆོད་པར་བྱེད། །ལན་ཅིག་མིན་པར་བཞུད་པས་བཞུད།

ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པ་མཆོག་སངས་དག་དང་། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་
སངས་པས་ན། སངས་རྒྱུ་པ་དག་ལ་འགྲོ་པ་ལ་པན་པ་བྱེད་པའི་ཐངས་གི་སྤྱན་ལམ་བྱ་
བར་འདོད་པས་དེའི་བྱིར་མཆོད་པ་བྱེད་དེ། གུས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས། དེས་ལྷུལ་
པའི་ལྷས་གིས་བྱུག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཆེ་རྒྱུ་མས་གིས་ཀྱང་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་ཁྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པས་བཞུད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་།

༡༩༨ རིན་ཆེན་གཏུགས་དང་ཁྲ་རེ་སོགས། །ལྷ་ཉིག་བྱང་པས་ཡོངས་བརྒྱན་པ།

ཆད་མེད་རིན་ཆེན་ལྷ་བྱུ་ལས། །མཆེ་བ་རྩ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྱོ།

མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གཏུགས་དང་། ཁྲ་རེ་དང་། རྒྱལ་མཆོན་
ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལྷ་ཉིག་གི་བྱང་པས་བརྒྱན་པ། བ་མལ་པའི་ཆད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ།

313 རྒྱུ་པ་འདི་རྒྱུ་པ་གཞུང་པ་ཅན་ཏུ་བྱས་ན་རྒྱུ་པ་འདི་ཡང་ཐངས་གི་འབྲེལ་པ་ཅན་པས་
དེ་ཉིད་བྱས།

འོད་དང་བཅས་པ་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས། འོད་ཟེར་ཉིད་ལྟ་བུ་
ལྟར་བྱུར་པ་ལྟེ། དེ་ཉིད་མཆེ་བ་ལྟར་བྱུར་པ་ལོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པ།
༡༩༧ ལྟེང་གཡོགས་ཀྱི་བ་འབར་བས་དགལ། །ལྟ་ཉིད་ལྟེང་བ་འབྱུང་བ་དང་།

རིན་ཆེན་ལྟ་ཆོགས་ཏུ་མ་ལས། །ལྟ་ཆོགས་ལས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱུར་བ།

ལྟེང་གཡོགས་དང་ཀྱི་བ་འབར་བ་གང་ལ་ཉམས་དགའ་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྟེང་གཡོགས་
ཀྱི་བ་འབར་བས་དགའ་བ་ལོ། །གང་ལ་ལྟ་ཉིད་ལྟེང་བ་འབྱུང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་
ནི་ལྟ་ཉིད་ལྟེང་བ་འབྱུང་བ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཏུ་མའི་རིན་པོ་ཆེ་འཇུགས་ལས་མཛོན་
པར་འདུས་བྱས་པ་གང་ལ་ལས་ལྟ་ཆོགས་ཀྱི་བརྒྱ་བྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྟ་ཆོགས་ལས་
ཀྱིས་བརྒྱ་བྱུར་བ་ལྟེ། དེ་ལ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཡ་གད་མཛེས་པ་དང་། འདུག་ལྟེགས་
ལ་མོགས་པས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ་ལོ།

༡༩༨ རིན་ཆེན་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འོད་ཟེར་ལྟོན་མ་བརྒྱ་ལྟེང་འབར་།

མིན་ཏུ་མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་པ། །རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་ལྟོགས་བྱུང་བྱེད་།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གནས་ཀྱི་བྱུང་བར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཉིད་ནི་
ལྟོན་མ་ལྟེ། དེ་དག་བརྒྱ་ལྟེང་རྣམ་ཏུ་འབར་བས་མདངས་དང་ལྡན་པ་ནི་འབར་བ་ལོ། །
མཐོ་བྱུང་ནས་མཁའ་ལ་རྟེག་པ་ནི་མིན་ཏུ་མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་མོ། །ཞོར་བུ་རིན་པོ་
ཆེ་ལྟ་ཆོགས་ཀྱི་འོད་ཁ་དོག་ཏུ་མས་ལྟོགས་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་བྱ་བར་
འབྲེལ་རྟོ།

༡༩༩ དེ་ཡིས་རྣམས་བྱངས་ཏུ་མ་ཡིས། །བརྟན་པ་རྣམ་ཏུ་མཁའ་བ་དེས།

ཐོས་ནས་བྱས་པས་གཞན་དག་ལ། །རྟེན་ཆ་མེད་པའི་ཡི་གེས་རྟོན།

མཁའ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་དེས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་དག་བསྐྱེད་ཅད་ཀྱིས་
རྣམ་པ་ཏུ་མས་བརྟན་པ་རྣམས། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་མཉན་ནས་ཐོས་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་
ཐོས་པ་བཞིན་ཏུ་ཡི་གེ་རྟེན་ཆ་མེད་པས་གཞན་དག་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་དོ།

(༡) བྱང་ཐོས་པ་དེ་ལ་རྟོན་པ་བརྒྱ་བརྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།

༢༠༠ བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་དཔག་མེད་པར། །བསྐྱེད་ནས་ཡེ་གེས་རྟོན་པས་ཀྱིས་འཕགས།

འཁྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་འཁོར་བ་འདི་ཐུག་བཟུལ་སྒྲ་
 ཆོག་མ་གྱི་སྒྲ་བས་དང་། འཆི་བ་འདི་ཆ་མིན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་འདི་འཁོར་བ་འདི་གྱི་
 མཆོར་བྱུང་བ་ལས། ཟུར་ཏུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་མངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་
 ལུ་པོ་ཆེ་དག་གིས་བཟུལ་ནས་བཅིངས་པ་མེད་པ་འདི་རྣམས་པར་བྱུང་བ་འདི་སྤྱིད་ཏུ་འགོད་
 པར་བྱེད་དོ།

༡༤༤ བདག་གི་ལེགས་བཤད་ཆ་རྒྱན་གྱིས། ཤོག་མེད་ཏུ་མ་གྱི་འཁྲོ་བ་རྣམས།

ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐོངས་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད།

ཤིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་དབུལ་བ་འདི་སྐྱེ་ཐོ་སྐྱེད་པ་འདི་དབང་ཏུ་ལྷུང་བ་ལ། དེས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་ཐོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཏུ་མ་དག་གིས།
 མིན་པ་འདི་སྐྱེད་པ་དག་རྣམས་པར་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དང་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ཞོར་རྣམས་རྒྱད་ཏུ་བཅུག་ནས་ཤིན་ཏུ་དབུལ་བ་མེད་པར་བྱེད་དོ། འདིས་ནི་ལམ་
 མཁན་ཆེན་ཐོ་སྙུང་སྙུང་པ་ཡིན་ཏེ།

༡༤༥ མིན་པ་འདི་དགོན་པར་ལམ་སྟོར་བས། མ་རིག་པས་བཞུབས་ལམ་སྟོན་བྱེད།

འཁྲོ་རྣམས་ཤེས་རབ་མིག་བྱེ་ནས། རྒྱ་རན་འདས་པར་བྱིན་པར་བྱེད།

རང་གི་ལས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་འཁོར་བ་འདི་དགོན་པ་ཐ་དང་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་
 ལྷུང་ཅིང་། མི་ཤེས་པས་བཞུབས་པས་ལམ་ལ་མི་མཁས་པ་འདི་འཁྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་ཉི་
 བར་བཞུན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་མིག་རྣམས་པར་བྱེ་ནས་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་འདི་ཁྱོད་ཁྱེད་
 ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་དོ། འདི་ནི་ཏུག་གིས་ཟིན་པ་ལ་འདར་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་འདི་སྒྲན་པ་
 བཞིན་ཏུ་སྟོན་ཏེ།

༡༤༦ ཉན་མོངས་ཐུལ་གདུག་མཆོངས་བཏབ། རང་ལ་ཕན་པ་འདི་ཐབས་ལས་

རྒྱལ། ཡེ་ཤེས་སྒྲན་ནི་ཡང་དག་པ། རིག་པ་བཞུན་པས་འཁྲོ་རྣམས་གསོ།

འདྲིང་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་གདུག་པ་འདི་མཆོངས་
 བཏབ་པར་ལྷུང་བ། རང་ལ་ཕན་པར་བྱ་བ་ལས་³¹⁷ རྒྱལ་ཞིང་མ་ཤེས་པ་འདི་འཁྲོ་བ་
 རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་

317 བས། ཐེ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་།

ཉིད་ནི། རིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ལྷན་ཡང་ཡིན་ཏེ།³¹⁸ རྟེན་གྱིས་རྟེན་གསུང་བར་
ལྟར་རྟོ། །འདིས་ནི་རྟེན་པར་ལྟར་པའི་རྩལ་མོ་བརྒྱུན་པ་དང་འབར་བ་ལྷན་ཏེ།

༡༤༧ གྱིད་པར་མགོན་མེད་ལྷག་ཆགས་རྣམས། །ཡུན་རིང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལ།

བཞུན་པ་རྩེ་ལྷོ་དག་གི་³¹⁹ ཞིང་རྩེ་ཡིས་ནི་སད་པར་ལྟར།

སད་པར་ལྟར་པའི་བདག་པོ་མེད་པར་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་ཁྱིམ་རྣམས་ན་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པར་ལྟར་པ་ལ། ཞིང་རྩེ་ལྷོས་པར་ལྟར་
པས་དམ་པའི་ཆོས་བཞུན་པའི་རྩལ་བརྒྱུན་པའི་ལྷན་སད་པར་ལྟར་རྟོ། །རྟེན་པར་བདག་
ཉིད་ཀྱོལ་བར་ལྟས་ནས།

༡༤༨ ཡུན་རིང་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ན། །ཁྱིད་པའི་³²⁰ རྩལ་མོ་ལྷག་གིས་བཞུན་པ་ལ།

བདུད་བཞི་ལས་ནི་རྒྱལ་བྱས་ནས། །བཅིངས་པ་ལས་ནི་ཁྱོལ་བར་ལྟར།

ཁྱིད་པ་རྣམ་པ་བྱག་གི་རྩལ་མོ་ལྷག་གིས་ཡུན་རིང་འཁོར་བར་སེམས་བཅིངས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཁྱེད་པའི་བཅིངས་པ་ལས་ཁྱོལ་བར་ལྟར་རྟོ། །རྩི་ལྷན་ཞེ་ན། རྩི་རྩེ་
རྩི་བའི་རྟེན་རེ་འཛིན་ཀྱིས་ནི་ཡུར་པའི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་ལྟར་རྟོ། །རྩོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་ཉན་མོངས་པ་དང་། འཆི་བདག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལོ། །བྱམས་པས་ནི་རྩི་
བའི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་ལྟར་རྟོ། །ཤེས་རབ་གཅིག་པ་བདུད་ཆི་དང་འབར་བར་ཆེས་
པར་ལྟར་པ་ཡིན་པས་རེས་ན།

༡༤༩ ལྷན་ཟུང་ལོ་མས་པ་མེད་པ་བཞིན། །རྩོད་པ་མི་ཡི་ཡུལ་དག་གིས།

ཤེས་རབ་བདུད་ཆི་འི་བྱི་བཟང་པོས། །ཡུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཆོས་པར་ལྟར།

ཅེས་བྱ་ཞེ། ཤིན་ཏུ་འབར་བར་ལྟར་པའི་མེ་ཉི་རྩི་རྩི་རྩི་ཤིན་ཏུ་བཞུན་པར་ལྟར་པ་རྟེ་
རྩི་རྟེ་རྩི་ཤིན་ཏུ་ཆེར་འབར་བར་འཇུག་ཀྱི་ཞི་བར་མི་འཇུག་རྟོ། །རྟེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་རྩོད་པ་མི་ཡི་གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྩི་རྩི་རྩི་ཤིན་ཏུ་ལྷག་ས་

318 མ་དཔེར། ལྷན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྷན་བཞིན་བཙོན།

319 གིས། བེ་ཅིང་། ལྷན་བར་།

320 མ་དཔེར། སད་པའི་ ཞེས་དང་། འབྲེལ་པའི་ཐད་ཏུ། ཁྱིད་པ་རྣམ་པ་བྱག་ ཅེས་བྱང་མོད། པེ་ལྷན་ཏུ་རྩི་
པའི་ནད། ཁྱིད་པའི་རྩལ་མོ་ལྷག་ ཅེས་བྱང་བ་རྩོད་དགོས་སྟེ། རྟེན་ཏུ་ཁྱིད་པ་རྣམ་པ་བྱག་ ཅེས་པ་འགྲོ་
བ་རིགས་བྱག་ལ་ཞོ་འཇུག་བཞུན་ ཡོངས་བྱགས་ལ་ཁྱེད་པ་རྣམ་པ་གཞུང་ཞེ། འདྲོད་ཁྱེད་དང་། འཛིགས་ཁྱེད་
དང་། ཁྱིད་ཁྱེད་བཅས་སོ།

པ་དེ་ཉི་དེ་ཉི་མ་ཉེ་པ་འཕེམ་པར་འབྱུང་ཉི། དེ་དག་རྣམས་ལ་འདི་མི་མེས་པར་གྱི།
བུད་མི་མི་རྣམས་ཉེ་དེ། །འདི་མི་མེས་པ་ཉེ་པར་འབྱུང་ཉི།

ཉལ་ན་ འཁོར་བྱ་ལྷོད་ཉིད་ཐེང་བ་ཡི། །ཡུ་མེན་ཡུ་ཉི་བཡུ་མ་པ་པ་ཡིས། །

གདུལ་དཀའ་མུ་མེད་མ་ལྟོས་པ་ནི། །ཤེས་པ་མ་ལྟོས་པ་ནི་ད་ལྟུང་མེད།།

[illegible]

१) ཡོངས་སུ་དང་ལྡན་པའི་བཅད་ཏེ་མཆོག་བཟུང་བ།

དེ་ནི་ཨོངས་ལྷོ་དཀྱིལ་ལ་དང་ལྷན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱད་པར་བྱ་ཉི།

ཏཏཏ དབང་པོ་ཆེན་པོའི་གཞུང་བ། །འདོམ་གང་འོད་གྱིས་གྱུན་དུ་བསྐོར། །

གཞུགས་གནས་འབར་བ་ཡོངས་རྫོགས་པའི། མཆན་དང་དེ་བྱང་རྣམས་ཀྱི་དཔལ།

༡༥༩ དངལ་ཉིད་སྐྱེ་ཏུ་སྐྱུར་བ་ཡི། །ཡིད་དང་མིག་གི་འཇོག་ཁྱེད་པའི། །

གཤམ་མཉམ་མེ་མཉམ་པ་ལྟེ་གཤམ་མཉམ་མེད་པ་ །མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེས་པ་མོན།།

མེགས་པར་སྒྱུད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བཟོ་བསྐྱུས་པ་སྒྱུ་པས་པའི་བཙུན་ལྷན་འདས་
 གྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲ་མི། མེན་ཆས་པ་ལྷ་མོ་པས་ཀྱི་ཕྱོད་པས་ཀྱིས་པའི་མྱའི་བདག་པའི་
 གཞུ་དང་འབྲ་པའི་འོད་འདྲེན་ཤར་གས་བསྐྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལས་
 མ་གཤེས་པའི་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། མདངས་འབར་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་དཔལ་
 ཆས་པར་འཛིན་པ། སར་གྱི་དཔལ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱུང་པ། མེད་དང་མིག་
 འཕྲོག་པ། དཔེ་མེད་པའི་སྒྲ་གཞན་ཀྱི་གཞུགས་མཁས་ཅད་ཀྱིས་མཛེས་པ། ཁྱིམ་ཀྱིས་
 གཞོན་པའི་རང་སྒྲུལ་ཅན་མོས་ཀྱི་སྒྲའི་དབང་དང་རྩོན་ཀྱི་སྒྲན་ལས་ཉིད་ལས་བྱུང་
 པའོ། །འདིས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་དེ་ལྷན་ཏེ།

༡༥༥ དེ་མི་མ་རྒྱུ་པ་བྱུག་ཅུ་དང་། རྒྱན་པ་འེ་གཟུང་དང་ཆོ་འཕྲུལ་དང་།

བཅས་པས་སྒྲ་དང་ལྷ་མིན་མི། །ལ་སྒྲུག་ཡིད་ནི་དགའ་བར་བྱེད།།

རྒྱ་འབྲུལ་དང་། ཀྱན་བརྒྱན་པ་དང་། རྗེས་སྤྱ་བརྒྱན་པ་དང་། རྣན་པ་ཉི་ཆོ་འབྲུལ་དང་།
བཅས་པ་ལྟེ། འདི་ནི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་བྱུང་བ་དང་། རྣན་པ་དང་། ཟབ་པ་ལ་སྒྲུག་པ་ལོ།།
ཀྱན་བརྒྱན་པ་ཉི་བྱུང་དང་བྱ་ལོ་ལ་སྒྲུག་པ་ལྟེ་ཡིད་པ་ལ་སྒྲུག་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་དང་། དགེ་
བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་འདི་དག་ལས་འཁོར་བ་བྱུག་གི་མེས་མ་ཅན་རྣམས་ལྟར་བར་བྱུར་
ནྟ། །འབྲུང་བར་འབྲུར་རྟ། །དུས་འདི་མིད་ཀྱི་འཁོར་བར་གནས་ནས་བར་པ་ལྷུང་བ་དང་།
འབྲུར་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྗེས་སྤྱ་བརྒྱན་པ་ཉི་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་སྒྲི་འདི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་
པ་ལོ། །འདི་ལ་ཉི་བརྒྱབ་པར་བྱེད། །འདི་ལ་ཉི་བརྒྱབ་པར་མི་བྱེད། །ཆོས་འདི་དག་
གི་མིད་པ་ལྷུང་བ་དང་བྱེད་པ་ལྟེ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སྒྲུག་པ་ལོ། །ཆོས་འདི་དག་གི་བྱུང་
ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྟེ། ཟན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སྒྲུག་པ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྒྲུག་པ་དཔག་ཀྱི་མེད་པ་ནི་ཆོ་འབྲུལ་བརྒྱན་པ་རྒྱས་པར་ཡིག་པར་བྱེད།།

གཞུང་དབྱུངས་རྣམ་པ་བྱུག་ཅུ་དང་བཅས་པ་ནི། གཞུང་དབྱུངས་རྣམ་པ་བྱུག་ཅུ་
དང་ལྷན་པ་ལྟེ། རྣམ་པ་བྱུག་ཅུ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཅེ་ན། འདི་རྣམས་ལྟེ། མཉེན་པ་དང་།
འཆམ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་འོར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་འཐད་པ་དང་། དག་པ་དང་། ཅི་མ་མེད་
པ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། རྣན་ཅིང་འཆོབས་པ་དང་། མཉེན་པར་འོས་པ་དང་། མི་
ཚྭ་གས་པ་དང་། རྣན་པ་དང་། ཀྱུང་བ་དང་། མི་རྒྱུབ་པ་དང་། མི་བརྒྱབ་པ་དང་།³²¹
རབ་ཀྱི་ཀྱུང་བ་དང་། རྣམ་རྣམས་པ་དང་། ལྷན་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མེས་མ་ཆེས་
པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་བྱེད་པ་དང་།
ཡོངས་སྤྱ་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱུང་
བ་དང་། རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་ཀྱི་དགའ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཀྱན་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་།
ལྷན་པ་དང་།³²² འཁོར་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པ་ནི་རྒྱུན་ལྷན་པ་དང་། མེད་གཉི་
ལྷན་པ་དང་། ལྷན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟེ། འབྲུག་གི་དབྱུངས་དང་། ལྷན་པ་དང་།

321 མི་བརྒྱབ་པ་དང་། མི་ཅིང་། རྣམ་པ་དང་།

322 རིག་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ཅིང་། རྣམ་པ་དང་།

ཏཱ་ལའ་བོ་དག་དེ་ལྟར་སྐོམ་སྐྱབས་མེད། དཔག་མེད་མཉེན་རྒྱུད་འཛིན་གནས།
ཆེ་འཛིན་པདྨ་ཉིད་མཁས་པས་ཁྱེ། འདི་ལ་འཛིན་གནས་སྐོབ་པར་འགྱུར།

327 ཡའི། ཡེ་མི་ཡེ། ཡེ་མེ་ཡེ།

དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱུ་མ་གྱི་འདུ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ནི། །དེ་
 རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱུ་མ་གྱི་རི་རྒྱུ་འཕྲུག་པ་འདི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནི། །སྐྱུ་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱུ་མ་གྱི་འདི་རྒྱུ་འཕྲུག་པ་འདི་གི་རྒྱུ་ཟེར་ཅིག་ཡིན་གྱི་བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་
 གི་མཐར་ཏུ་ཡོད་དེ་ཞེས་སྟོན་ནི། །བརྒྱུ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་སྐྱུ་མ་པ་འབྲས་ལས་འདས་པ་གི་
 འབྲས་མེད་པ་འོ། །མཐུ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འོ། །ཡིད་ལ་རྩ་མཆར་སྒྲུད་
 པར་བྱེད་པ་གི་མཐར་ཏུ་བྱུང་བ་འོ། །འདི་འདྲུང་གནས་གི་དེ་འདྲུང་གནས་སོ། །ཅི་ཞིག་ཅི་
 ཅུ། ཆེན་པོར་བྱུང་པ་འདི་རྩ་བའི་ཆེ་བ་འདི་བདག་ཉིད་དེ། ས་ལ་སྐྱུ་མ་པ་རྒྱུགས་པ་འདི་རི་
 གྱིས་སངས་རྒྱུ་མ་ཉིད་ཐོབ་པར་འབྱུང་རྩ། །སྐྱུ་ཞིག་གིས་ཤེས་ན། གྱུ་རྒྱུ་པ་དང་དོན་དམ་
 པ་གཉིས་ཤེས་རབ་གྱིས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་མཁས་པས་སོ། །རི་རྒྱུ་ཞེས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མི་གཏོང་དང་། བྱུང་པ་འདི་བརྒྱུ་ལ་འབྲས་ལས་དག་པ་ཉིད་ཅུ། །དེ་ཉིད་
 ཤེས་པ་འདི་རྒྱུ་པ་འོ།³²⁸ །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཞིག་རི་རྒྱུ་འཕྲུག་པ་འདི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་
 ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་འཁོབ་པོ།

འབྲས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། མཐར་ཏུ་བྱུང་པ་འདི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འཕྲུག་པ་འདི་མཐར་ཏུ་མ་ལས་ལྷན་ཉེ། འདི་རྒྱ་ཉེ། སངས་རྒྱུ་པ་བཙུག་
 ལྡན་འདས་རྒྱུ་མ་ཉིད་གཞུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་། རྒྱུ་པ་མེད་པ་འཁྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞིགས་པ་མཐའ་དང་དབྱས་ལ་མ་
 ཆགས་པ་འདི་སྐུ་དང་ལྡན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་དང་།
 མཐའ་དང་དབྱས་པ་མཐའ་དང་དབྱས་པ་འཁྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུ་མ་
 བརྒྱུ་པ་མེད་པར་རྒྱུ་པ་མཐུན་པ་དང་། བདས་ཀྱི་སྐུ་མཆོད་མཐའ་དང་དབྱས་
 མེད་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ཉིད་ཐོབ་རྒྱུ་མ་ཉིད་པ་རྩིས་པ་བརྟེན་པ་དང་།³³⁰ །སྐྱུ་མ་
 ཀྱི་མཆོག་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པ་གི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐུ་
 རྒྱུ་མ་ཉིད་དབྱས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐུ་འཕྲུག་ལས་ཀྱང་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པ་

328 འདི་གི་དབུ་མ་སྒྲིབ་པོ་འཁོར་པ་བྱེད་པ་ ༡/༥ ཡིན་ལ། དེ་འདྲུང་པ་ལོང་ཏུ་ཤོག ༡༤ ཐད་ལ་གཞིགས།

329 མ་དཔེ་དང་པོ་སྐུ་པ་ཐམས་པར། འདི་དང་གསལ་ཏུ་སྐུ་པ་མཐའ་པོར། མཐའ་དང་དབྱས་པ། ཞེས་བྱུང་ལ།
 དབྱས་པ། ཞེས་པ་གི་བརྒྱུ་པ་ཞིག་ཡིན་ནི། དབྱས་པ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལོང་ཏུ་ཤོག།

330 བརྟེན་པ་དང་། སྐུ་པ་དང་།

ཉིད་དེ། མེས་མ་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་དེ་མེས་མ་དང་མཐུན་པར་དེ་བཞིན་གསེམ་མ་
 པ་དེ་སྐྱོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དང་། རུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་མཐའ་དང་དབྱར་མེད་
 པ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཐ་མི་དད་པར་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཆགས་པ་དེ་ཆེས་སྡུ་བྱུགས་
 སྟེང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སངས་བྱུང་འབྱུང་བ་ཉིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
 འཕྱུལ་བ་དེ་ཆོ་འཕྱུལ་ཉིན་པ་དེ་སངས་བྱུང་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་གནས་པ་བཞི་པས་པ་
 མེད་པ་ཡང་མཐའ་དང་དབྱར་མེད་པ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་³³¹ཁི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་མཐའ་དང་དབྱར་མེད་པ་འཁྱིལ་ཉིན་གྱི་ཁམས་བསམ་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་
 རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་བསྟོད་པ་དང་ལྷན་པ། རྣམས་མ་དང་བུལ་བ་དེ་སངས་བྱུང་ཀྱི་ཞིང་དུ་
 རྟེན་ཀྱིས་བརྒྱུགས་ནས་ཉོན་པར་མཛད་པ་དང་། རྱང་རྒྱལ་མེས་མ་དཔེ་རྒྱུད་པ་དེ་ཀྱི་
 རུག་དང་རྫོན་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སྡུ་འཕྱུལ་པ་དང་། ཡོ་ཤོས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སྡུ་རྣམས་པ་
 དང་། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། སངས་བྱུང་ཀྱི་ཆོས་བསམ་ཅད་ཡོངས་སྡུ་རྣམས་
 པ་དང་མཐའ་དང་དབྱར་མེད་པ་ལྟེ། དེ་དག་ནི་སངས་བྱུང་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དང་དབྱར་
 མེད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་³³²ལེ་ཤེས་པ་མཛད་ན་
པར་རྒྱུ་པ་ལྟེ།³³³སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཏུས་ལ་མི་འདད་པ་བཅུ་དང་།སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་བྱིས་མི་ཁྲུང་པ་བཅུ་དང་།སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱི་ཀྱི་རྒྱ་པས་
མཛད་པར་རྒྱུ་པ་ཤིལ་ལེ་ཤེས་པ་བཅུ་དང་།གཞལ་ཏུ་མེད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་
བཅུ་དང་།ཤེས་པ་འཆམ་པས་བཞེན་པར་དགའ་བ་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་པའི་ཆོས་པ་མུ་
དང་།བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་བཅུ་དང་།ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་དང་།སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་དང་།ལེ་ཤེས་རྒྱ་མཁོའི་རིགས་པ་བཅུ་དང་།³³⁴སངས་
རྒྱལ་ཀྱི་འདོན་པ་བཅུ་དང་།སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་པ་མུན་པའི་སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་བཅུ་

331 - ལ། དེ་ཅིང་། ལྷ་ཀྱང་།

332 + རྒྱུ། དེ་ཅིང་། རྒྱུ་མེད་།

333 མ་དཔེ་མ། ཡུལ་པ་ལྟེ། ཞེས་པོད་མྱོད་པེ་སྒྲུབ་པ་ཞེན་བཙུམ།

334 རིག་པ་བཅུ་དང་། རེ་ཅིང་། ལྷན་པ་པ་།

དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷིང་པོ་འཁྲུལ་བཅུ་དང་།³³⁵ སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་མ་ཆགས་
 བར་གནས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་ཐུན་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་
 དབང་ལྷག་ལ་དབང་བ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་མང་ད་
 པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 གྱི་དཀྱིལ་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་སྒྲོལ་བཅུ་དང་། ཆོས་གྱིས་ལྷག་པའི་
 ཆོས་བཅུ་དང་། རྟེན་འཛིན་གསལ་བའི་གནས་པ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་
 བར་མཆེན་པ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་གནས་པ་བཅུ་དང་། རྟེན་འཛིན་
 གསལ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་བཅུ་དང་། རྟེན་འཛིན་གསལ་བའི་སྒྲོལ་བ་
 མངོང་བའི་ཆོས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཅུ་དང་། རྟེན་འཛིན་གསལ་
 པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཅུ་ཞེ། སངས་རྒྱལ་
 གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྤྱོད་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྟེན་འཛིན་གསལ་བའི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་
 ལས་བཟན་ཏི།³³⁶ ཉན་ཐོས་དང་ཤར་སངས་རྒྱལ་ལ་མོགས་པ་དང་སྤྱན་རློང་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ།

གང་ཡང་གཞུངས་གྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཁྱིན་དང་། ས་བཅུ་པ་
 ལ་མོགས་པའི་མདོ་ལྟེ་ལས། རྟེན་འཛིན་གསལ་བའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་བཟན་
 པ་རྣམས་ཐུང་པར་བྱ་གེས་པར་འདོད་ན་མདོ་ལྟེ་རྟེན་འཛིན་ཀྱན་བྱ་བཟླ་བར་བུའོ་
 ཞེས་བཟན་ཏི།

དབྱ་མ་ལྷིང་པོ་འཁྲུལ་པ་རྒྱུ་གེ་འབར་བ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཤེས་པ་འཆོལ་
 བའི་ལུ་ཞེ་གསུམ་པའོ། །།

335 ཐམས་ཅད་མ་ལུས་གྱི་ལྷིང་པོ་འཁྲུལ་བཅུ་དང་། པེ་ཆིང་། རྒྱུ་ཐང་།

336 རྟེན་འཛིན་ ༤༤ བཀའ་ལྔ་ པལ་ཆེན་ ༧ ལུ་ ༡༡ ས་བཅུ་པའི་མདོ་ བམ་པོ་ ༡༡ རྟེན་ ༡༡༧ བཀ

ལེའུ་བཞི་པ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ།

༡ ཉན་ཐོས་ཐེ་པས་ཐེག་ཆེན་འགྲོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱ་མ་འགྲོད་པ།

༥ དེ་ནས་ད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་གྱུར་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་
ཀྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ཏུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་བ་
ཙམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཁྲི་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོས་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི།

༡ རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ལུགས་འདི་ལ། རྟོགས་པའི་རྩས་པ་རྒྱང་ལུང་པ།།

གནས་མིན་སྒྲག་པའི་དམན་མོས་དག །ཡང་དང་ཡང་ཏུ་རྩོད་པར་རྩོས།།

ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་བབས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་འདི་ལ་འབྱུག་པར་
འཐུར་བའི་རྩས་པ་རྒྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་བརྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
འཆོལ་བའི་ལུགས་འདི་རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ། འདིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའམ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པས་ཐེག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྩས་
པ་མེད་པའོ། །ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བྱ་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འདྲིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷོངས་རྣམས་ཉམས་པར་ཐུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་
མེད་པའི་ལྷ་བ་འདིགས་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ལ། ཆད་ལྷ་འདི་ནི་འདིགས་པར་བྱ་
བའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་མཁའ་འདིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་བཞིན་ཏུ་ཐུར་པ་ན། འདིགས་
པ་མེད་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དངོས་པོར་འདྲིན་པའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་པའི་དབང་
གིས་མེས་པ་འབྱུག་པར་ཐུར་པ་རྣམས། མེ་ཁྲིར་བྱེད་ཀྱིས་ཉི་མ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང་།
བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕགས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་
ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་དང་བཟུངས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ལྷམ་མེས་ཤིང་དཔོག་པར་བྱེད་པས།

1 ཞེས་བྱ་བའི་ བེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

2 མ་དཔོར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིང་། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་ལྷུང་བཞིན་བརྩོས།

3 + ལ། བེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

[illegible]

འདི་ལ་རིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟར། ལྷན་པ།

༡ ལྷན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྒྱུ། །སྤྱི་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ལྷན་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བ་རྗེ་ཡི། །ལྷན་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཟེར།།

རྩོམ་གྱི་ཡུལ་ནི་དེ་ལོ་འཛིན་གྱི་རྩོམ་ཐོག་མ་ལ་མེས་པོ་གྲོ་མིག་པུ་ཐུག་གིས་རྩོམ་
 བར་ཁོ་ལ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོད་ཆིག་གི་སངས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་
 བཞུག་ཏེ། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྱུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་རྩོམ་པར་མི་
 རྩོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སངས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་མ་ལ་འཁྱུག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་སངས་ཀྱིས་ལ་སྐྱབས་པའི་ལྷོ་བཞིན་ནོ། །རྩོམ་པར་
 མི་རྩོག་པའི་ལྷོ་ཉི་རྩོམ་པར་མི་རྩོག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྩོག་གྱི་སྐྱེ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་
 དང་ཐུན་པ་ཡང་སངས་ཀྱིས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྒྱད་པ་དེ་གི་ཡིག་མ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་
 ཟེར་བའི་ལྷོགས་ལ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ལྷན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དང་གང་ལྷན་ཅན་
 ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གི་རྩོམ་པར་མི་རྩོག་པའི་སངས་ཀྱིས་ཉི་རྩོག་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ཅི་
 ཡོད། རྩོམ་པ་ལང་རྩོམ་ལ་སྐྱབས་པའི་ལྷན་བཞིན་ནོ། །འདིས་ཀྱི་སངས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་རྩོད་ཆིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་མེས་པོ་ཤིང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་པ་དབྱེ་བྲགས་པའི་སྐྱེ་
 བསྐྱུལ་བྱ་རྩོམ་པར་གཞག་པ་གི་མི་འབྱུང་པར་བཞུག་ཏེ། དེ་རྩོག་གཞན་དག་འདོད་ཅིང་
 ལྷོགས་པའི་གཞན་གྱི་ལ་ང་⁴ ལྷོ་པའི་ཆིག་ཅམ་ཡང་བདག་ལ་ཐིག་པ་སྐྱབས་པར་མ་
 ལུང་ཆིག་ཅེས་བསམས་ནས། ལྷོ་པ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལྷོ་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ལྷོ་བཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འདི་སྐད་ཏུ།

ཉག་པའི་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཙམ་དང་།།

རྒྱུན་རྒྱུ་ལ་པ་དང་རྒྱུ་མེད་རྒྱུ་ལ་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་བདེ་གསེགས་བྱང་ཆུབ་ཉི།

4 བཞུགས་བྱེ་ལ་དང་། བེ་ཅིང་། ལས་དང་། ལྷན་ཐང་།

ནམ་པ་ལྷར་ནི་ཐོག་པ་མཆོག་ལས་བཞུག།⁵

ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་དག་ནི་ལམ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་⁶པ་ཡིན་པས། དེས་ན་དེ་
དག་ནི་གཞུང་རབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་ཁས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་རྟོགས།

༡ ཡང་དག་ལྟ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་ནི། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཆེད།།

འཕྲིན་ཕྱེད་ཡང་དག་རབ་རྟོགས་ཕྱེད། །བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཕྱིར་སྒྲོབ་མའི་བཞིན།།

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རག་དང་། ཡང་
དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་བླན་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཕྲིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལུང་གི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།⁷ དེས་ན་སངས་རྒྱས་བརྩོན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱང་ལམ་འདིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་འཛོལ་ཐོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྩ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ལམ་
འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བཞིན་ནོ། །རི་རྩུབ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྟོན་
པའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་ལམ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དང་།
གཞན་གྱི་སྒྲིན་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བརྩོན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཞན་ལ་རག་
མ་ལས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་རི་རྩུབ་སྤྲིད་ཅེ་ན།

༤ རྟོན་པའི་དབང་པོ་བྱང་འཕགས་པས། །ཀྱན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་སྤྲིད་པ་ཡིན།།

ལམ་གཅིག་ན་ཡང་འདྲི་བ་བཞིན། །འགའ་ཡིས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །

བརྩོན་འདས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སྟོན་པའི་དབང་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ཡིན་ལ། ཉན་

5 འདི་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པས་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདྲ་འགྲོག་པའི་རྒྱལ་བྱེད་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་རྣམས་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ལས་ལུང་
བྱངས་པར་གྱི་རྟོགས་།

6 རྟོག་པེ་ཅིང་། རྟོག་ཐང་།

7 རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཐང་། ལུང་གིས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དགོས་སྟམ་བརྟག

ཐོས་ཆུངས་ཀྱི་ཉི་རྒྱུད་པ་ཡིན། སང་སངས་རྒྱལ་ཆུངས་ཀྱི་ཉི་འཁྱིལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
བཙོམ་ཐུན་འདས་ནི་སང་བྱུང་ཐུངས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མ་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་ལམ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་
རྒྱུ་མ་ཀྱི་ཉིད་ལ་དབང་པོ་འོ་བྱེད་པ་མཐོང་ཞེ།

སྤྱི་རིེ་བྱ་ཡི་ཤེས་རབ་ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མ་གཏོགས་པ།

མེས་ས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ།⁸

[illegible]

དང་སངས་ཐུས་ཀྱི་ས་དག་ནི། །རྣམ་པ་རྒྱུ་ཉི་ཤེས་དང་ལམ།།

གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དང་དེ་བཞིན་སྨྱོད་པའོ།

དེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཉིད་དེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད་།

དང་པོ་ཉིད་ནས་འདོད་ཆགས་ཚུང་། །སྒྲིང་རྒྱུ་ཚུང་བའི་རིགས་ཅན་ལ། །

ཁྱད་འཕགས་ར་རྒྱལ་ལ་སྒྲོད་པ། །དེས་ན་དེ་ནི་འདྲ་འཛིན་པ།།

མེམས་ཅན་དོན་དང་བྱ་བ་ལ། །ཡིད་མི་འབྱུག་མེད་ཕྱིར་འདི།

ལྷོ་བ་དཔོན་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་གཞན་མེད་ཁོ་ན་ཡིས། །

བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལམ་དག་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ།།

འགའ་ཞིག་པར་ལ་པ་པ་སྐྱུར་སྐྱུར་སྐྱུས། །འཕྲུང་པ་རྒྱལ་ལ་མེགས་མཆོད་ཅིང་།།

རང་སྐྱུལ་ལྱང་ཆུང་ལྟེན་བརྒྱུན་ནས། ལྷན་པར་ལྟེན་ཏོ་གཞན་དག་གི།

ཡངས་སྐྱུས་མཉེས་བྱས་དེས་འབྱེད་ཀྱི། མ་ལྷན་པ་ལྱེད་པ་རྒྱུ་ལས་ལྱེད་དོ།

གཞན་ཉི་མངས་རྒྱས་འབྱུང་ལ་འབྲས། །འཛོལ་བྱེད་དག་བཙུང་མཛན་མི་བྱེད།

གྲུག་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དཔ་ནི། །ཤུམ་པོ་དེ་དཔ་ཉིད་དཔ་གིས།།

སངས་རྒྱལ་མེད་པར་དབང་བཅོམ་ཉིད། །སྒྲིབ་དཔོན་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་ལྟ།

8 བྱང་འདིའི་བྱངས་རོས་མ་བཟུང་།

དང་པོ་ཀྱན་འབྱུང་རང་སངས་རྒྱུ། །བམེ་བྱ་ཉྩ་བྱར་འདྲོད་པ་ཡིན།།
 རྣམ་མ་དག་གི་ཀྱན་འབྱུང་བ། །སྦྱོན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
 དང་པོ་གཅིག་བྱར་གནས་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་ལ་གི་རྟོག་པ་ཡི།།
 མོས་པ་དང་ལྷན་རྒྱལ་མ་གཉིས། །ཆོག་ས་དང་རྣམ་ཅིག་གནས་པ་ཡིན།།
 ལུས་ལ་སོགས་པ་མེགས་བཞུགས་ནས། །དེ་གི་བསྐྱོད་སྒྲིམས་དག་ལ་འབྱུག །
 དམན་པ་རྗེས་སྤྲུལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་གི་གཅིག་བྱར་རབ་ཞི་ལྷན།།⁹

དེ་རྣམ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ལ་བ་དང་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་བྱ་བ་ཙམ་ལྷན་
 འདས་གྱི་ཡང་བརྟ་བར་བྱའོ།།

འོན་ཏེ་ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་ན་དེ་སྦྱིབ་པ་གི་གཉིས་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། བཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དག་
 ལ། །དེ་ལ་ལམ་འདིས་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཙམ་སྤྲོད་གི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྤྲོད་པ་
 གི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བྱ།

འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཆོག་ས་གང་དེ་འདྲོད་མིན་གྱི།།
 སྦྱོས་བྱའི་ཀྱན་རྟོག་འདྲོད་ཆགས་འདྲོད་པ་ཡིན།།
 འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཆོག་ས་དེ་བཞིན་གནས་ཀྱང་གི།།
 འོན་ཀྱང་བརྟན་ནམས་འདི་ལ་འདུན་པ་འདུལ།།¹⁰

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ།

ཀྱན་རྟོག་ལས་གི་འདྲོད་སྦྱོར་ས། །འདྲོད་པའི་རྩ་བར་ཤེས་གྱིས་ཏེ།།
 ཁྱོད་གི་ཀྱན་རྟོག་མ་བྱེད་དང་། །དེས་ན་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་མི་འབྱུང་།།¹¹

ཞེས་བྱ་བས་བརྟགས་པ་ཙམ་དང་བྲལ་བ་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་
 མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱ་ས་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་

9 འདི་རྣམས་གཞུང་གཞན་ཞིག་ནས་བྱར་ས་པ་ཡིན་ནམ། སྦྱོར་དཔོན་ཉིད་གྱིས་རང་རྒྱལ་རྣམས་པ་ཐུའི་རིས་
 འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཆོག་ས་བཅད་བྱ་བརྟན་ཏེ་བསྐྱོད་པ་གྱུར་ཡིན་པ་ཆོན་བཅད་མ་བྱུང་།

10 རྩ་དཀྱི ༤༡༥ བརྟན། སྦྱིབ་ཡིག་ ༣། དཀྱི་སྦྱོར་དཔོན་པ་བ། ལྷ་མ་ལ་སྦྱིབ་པ། མེའུ། ༡ བོག་ ༤༤ ཟླ་ ༥
 བཟུང་མ་དེབ། ༧༤ བོག་ ༥༡༧

11 རྩ་དཀྱི ༤༡༥ བརྟན། སྦྱིབ་ཡིག་ ༣། དཀྱི་སྦྱོར་དཔོན་པ་བ། ལྷ་མ་ལ་སྦྱིབ་པ། མེའུ། ༡ བོག་ ༤༤ ཟླ་ ༥
 བཟུང་མ་དེབ། ༧༤ བོག་ ༥༡༩

བག་ཆགས་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་འབྲུག་ཅིང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྷོང་པ་
ཉིད་གྱི་ལྷོང་པ་ཡིན་ཅིང་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉན་ཐོངས་པའི་བྱ་བའི་བྱི་མ་མ་ལུས་
པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་ཐུངས་པ་ནི་བཙོན་ལྡན་འདས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
འདི་ནི་ཤེས་བྱའི་ཁྱིམ་པ་ཐོང་བའི་བྲབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
ཟེར་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༤ ཤེས་བྱའི་ཁྱིམ་པ་ཟད་ལྱེད་པ། །དེ་ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན།།

སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱིམ་ཡིན་ཕྱིར། །ཉན་ཐོངས་ཁྱིམ་པ་ཁྱེད་འཁོན་འདོད།།

ཤེས་བྱའི་ཁྱིམ་པ་ཟད་ལྱེད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་མས་པ་ནི་
ལྷོགས་སོ། །ཁྱིམ་པ་ནི་བཀའ་པ་དང་གཡོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཙེག་སྟེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
ཁྱིམ་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཐུང་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་ཁྱད་པར་
ཅན་དགོད་པ་ནི། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱིམ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཉན་ཐོངས་པའི་
ཁྱིམ་པ་བཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔའོ། །ཁྱིམ་པ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱིས་ཉན་
ཐོངས་པ་ཐོང་བར་རྩས་པ་བཞེན་ཏུ་ཤེས་བྱའི་ཁྱིམ་པ་ཡང་ཐོང་བར་རྩས་སོ་སྟེས་ཏུ་
བསམས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞུང་གིས་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེ་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

༤ ཐེག་ཆེན་ཏུ་ཡང་ལམ་འདི་ཡིས། །ཀྱན་རིག་སྒྲུབ་པ་འཛོལ་བྱེད་དེ།།

ཐེག་པ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་བཞེན་ཏུ་འདོད།།

ཐེག་པ་གསུམ་པོ་བསམ་ཅད་ཏུ་ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་འཛོལ་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་འགའ་ཞིག་འདི་བས་རྟག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེག་གི་ལྷོག་མའོ།།

ག ཕ་རོལ་པོའི་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་མིན་པར་རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་མས་ཏེ་བཀོད་པ།

ཡང་ན་མང་ཏུ་སྒྲུས་པས་ཅི་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཉིད་

དང་མི་འགལ་བར་ཡུར་ན་ཉླ་བ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡོགས་དང་ཉླ་བ་ཅིག་ཏུ་ལས་མ་
ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པར་རིགས་པར་ཡུར་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི་ཕྱིར་རྟོག་པ། །རྟོག་པ་ཞེ་ན།

ཨ་རྟོ་ལྷེ་སྟོན་སྒྲུ་མ་བཟུས་དང་། །ལས་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་ཕྱིར་ཡང་།།

ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱུས་གསུང་མ་ཡིན། །རིག་བྱེད་མཐའ་ལི་ཉླ་བ་བཞིན།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ནི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་རྟོ་ལྷེ་
དང་། འདུལ་བ་དང་།¹² མརྟོན་པ་རྣམས་སྒྲུ་མ་བཟུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་པ། །གང་ཚུང་
ཞིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རྟོ་ལྷེ་དང་། མརྟོན་པ་དང་།
འདུལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་རྟོ་ལྷེ་དང་། མརྟོན་པ་
དང་། འདུལ་བ་རྣམས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ།
རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལི་ཉླ་བ་བཞིན་ན། །རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལི་སྟེ་¹³རིག་བྱེད་མཐའ་
པ་ལྟེ། དེ་ཡང་འདི་ཉླ་བ་གང་གྲུ་ལ་སྟོན་པ་ནི་འབབ་ཉྟེན་སྒྲུ་མ་བཟུས་པ་དང་། སྒྲུང་
བར་གནས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ནི་གསང་ཐུགས་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱས་པས་ཐེག་པ་
དག་ཅིང་ཁྱོད་པ་ཐོབ་པར་སྒྲུ་བཤོ།།

དབྱེད་མི་སྟོན་པ་ནི་འབྲེལ་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ། བས་པོ་བཅུ་གསུམ་པ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པ་ཡང་གང་གྲུ་དང་། མིན་རྒྱ་དང་། པརྒྱ་དང་། སྤྱི་ཏེ་¹⁴ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བུར་
བཞིན་པ་ལ་བཟུས་པ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། དེར་གནས་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གསུང་སྟེ་
ཐུགས་དང་། གསང་ཐུགས་སྐྱུགས་པ་དང་། བསྐྱས་བརྒྱུད་ལ་སྟོན་པ་བྱས་པས་ཐེག་
པ་ཐད་ཅིང་བསྟོན་ནམས་ཉེ་བར་འཕེལ་བ་ལ་སྟོན་པ་ནི་ལས་གཞན་ཉེ་བར་བཟུན་
པ་ནི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལི་ཉླ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ།།

༤ ཆད་པར་ཉླ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། །རྒྱ་དང་འབས་བྱ་རྒྱར་འདྲེབས་པས།།

དེ་ནི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཆད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་

12 - འདུལ་བ་དང་། བེ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་།

13 མཐའ་ལི་ལེས་པ་ནི། བེ་ཅིང་། མཐའ་ལི་ལེས་པ་ནི། རྒྱར་ཐང་།

14 སྤྱི་ཏེ། བེ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་། འདི་རྩ་བེ་སྤྱི་ཏེ་ལ་གྲོ་དགས།

ཕྱིར་ལས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་མེད་པས།
ལས་ཀྱང་མེད། བྱ་བ་ཡང་མེད།¹⁵ འབྲས་བྱ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པའི་རྒྱལ་ལ་¹⁶སྐྱར་བ་བཏབ་པར་ཐུང་པས། འཛིག་རྟེན་འདི་ཙམ་པའི་རྩ་བ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་པའི་ཐུབ་པའི་མཐའ་མཚུངས་པར་འཐུར་ཏེ། ཆད་པར་རྩ་བ་པོ་ཡང་མེད།
འདི་རྩར་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡང་མེད། འཛིག་རྟེན་པ་རྩ་ཡང་མེད། ལེགས་པར་སྐྱད་པ་
དང་ཉེས་པར་སྐྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་པར་སྦྱིན་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་མོགས་པར་མཛོན་པར་ཞེན་ཏོ།

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་རྟེན་པ་ན། །སྦྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་མེད་པས།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །དངོས་པོ་མེད་པར་ཐལ་བར་འཐུར།¹⁷

ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་དབྱ་མའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་འདིར་སྐྱར་བར་བྱའོ།

ང་ རྗེ་པ་བཙུང་བཀུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མིན་པར་ཚུད་པ། ༡) དངོས།

གཞན་ཡང་།

རྗེ་པ་བཙུང་བཀུད་ཁོངས་སུ་ཡང་། །གཏོགས་པ་མེད་པས་མ་ཡིན་ངེས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་པ་བཙུང་བཀུད་ཀྱི་ཁོངས་
སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མཐའ་པའི་རྩ་བ་བཞིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆད་མ་
ཉེ་བར་དགོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡) རྗེ་པ་བཙུང་བཀུད་བྱེས་རྒྱལ་ཁྱེད་མི་འབྲ་བ་བཀོད་ཏེ་རང་རང་གི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་དོན་བཟུང་བ།

ཡང་རྗེ་པ་བཙུང་བཀུད་པོ་དེ་དག་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་བྱེད་བྱ་ནི་རི་རྩར་བྱུང་
ཞེན། (རྗེ་པ་བཙུང་བཀུད་བྱེས་རྒྱལ་ཁྱེད་མི་འབྲ་བའི་དགོད་པ་ནི།) བདག་གི་སྒྲ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་
ཏུ་བཀུད་པ་ལས་འདི་རྩར་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་བྱ་
རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཀྱ་བཅུ་བྱུག་ལོན་པ་ན་¹⁸ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་ཏེ་གཤིས་རྒྱས་པ་ཞེས་
བྱ་བར། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཨ་ཤོ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་མིན་བྱེད་པའི་ཆེ། ཚུད་པའི་ཆོས་འགའ་

15 - མེད། ཐེ་ཅིང་། རྒྱར་བར་།

16 རྒྱ་ལ། ཞེས་བྱུང་མེད་པེ་རྒྱར་བཞིན། རྒྱ་ལ། ཞེས་བཙུང་།

17 རྩ་བའི་རབ་ཏུ་ ༡༤/༡ བཟུང་འཐུར་རྩ་བ་། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་རྟེན་ན། །འཐུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད།

18 རྒྱལ་ཆ་ལོན་པ་ན། པེ་ཅིང་། རྒྱལ་ཆ་ལོན་པ་ན། རྒྱར་བར་།

ཞིག་ཐུང་བའི་དབང་གིས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་པོར་ཐུང་ནི། །དེས་རྟེན་ཞིག་དང་
 པོར་ཐུང་བ་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་གནས་ནི། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་
 པ་འོ། །དེ་ལ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་འི་ཐུང་ཡང་རིམ་གྱིས་དབྱེ་བར་ཐུང་པ་ན། རྣམས་ལ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ཐུང་པ་དང་། བ་སྟེད་གཅིག་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མར་ཏུ་བོས་པ་པ་དང་། བཏགས་པར་སྐྱབ་པ་
 དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། སར་གྱི་རི་བོ་པ་དང་། ཏུབ་གྱི་རི་བོ་པ་འོ། །གནས་བརྟན་པ་
 ཡང་རིམ་གྱིས་དབྱེ་བར་ཐུང་པ་ན། རྣམས་པ་བརྒྱད་ཐུང་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བརྟན་པ་
 ཉིད་ལ། གངས་རི་བ་ཞེས་གྲང་བརྒྱད་པ་དང་། བམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ལ་རྣམས་
 པར་ཐུང་སྟེ་སྐྱབ་པ་དང་། ཐུར་སྐྱབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མ་ཅན་ཏ་ཀ་པ་ཞེས་གྲང་ཐེར་པ་དང་།
 གནས་མའི་བྱ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་
 བ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་ཅན་ཏ་ཀ་པ་ཡང་ཐེར། ཁ་ཅིག་ནི་གྲུ་ཏུ་གྲུ་ལ་པ་ཞེས་གྲང་ཐེར་པ་དང་།
 མར་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྐྱམ་པ་དང་། ཆར་བཟང་འཕེབ་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་
 འོད་སྤངས་པ་ཞེས་ཐེར་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་འཕོ་བར་སྐྱབ་པ་ཞེས་ཐེར་པ་སྟེ།
 ཐུང་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་དག་གོ།

དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཡང་ཡིན་ལ་པ་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ནི། དེ་ཉི་
 བར་སྟོན་པར་ཐུང་པ་ནི་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་འོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་བཙོམ་
 རྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བམས་ཅད་བྱུགས་གཅིག་གིས་རྣམས་པར་མཆིན་ཅིང་ཤད་
 ཅིག་གཅིག་དང་རྟན་པའི་སྟེན་རབ་ཀྱིས་ཆོས་བམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཆིན་ནི་ཞེས་བ་
 སྟེད་འདོགས་ནི། དེས་ན་བ་སྟེད་གཅིག་པ་ཞེས་བྲུ་འོ། །འཛིག་རྟེན་བམས་ཅད་
 ཀྱི་¹⁹འཛིག་རྟེན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་བཙོམ་རྟན་འདས་རྣམས་འདས་པར་ཐུང་པས།
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མི་མངའ་ཞེས་སྐྱམ་པས་ནི་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པར་སྐྱབ་པ་འོ། །མར་ཏུ་བོས་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་ཐུང་པས་
 ན་མར་ཏུ་བོས་པར་སྐྱབ་པ་འོ། །འདུས་བྲས་རྣམས་པན་ཆུན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུག་
 བཤམ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྐྱབ་པའི་བྱིར་བཏགས་པར་སྐྱབ་པ་འོ། །མཆོད་རྟེན་ཅན་གྱི་རི་ལ་

19 ཀྱིས། ཤེ་ཅིང་། རྣམ་ཐང་།

གནས་བཅས་པ་ཉིད་ནི་མཆོད་རྟེན་པའོ། །ཤར་གྱི་རི་དང་རྒྱལ་གྱི་རི་ལ་གནས་པ་ཉིད་
ནི། ཤར་གྱི་རི་ཐོ་བ་དང་། རྒྱལ་གྱི་རི་ཐོ་པའོ། །གནས་བཟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་
པར་རྟོག་པ་ནི་གནས་བཟན་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་གངས་རི་པ་ཞེས་གྲུང་ཟེར་དེ། གངས་གྱི་
རི་ལ་བཟུག་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཚུང་ཞིག་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ཉིད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
དེ་ཞེས་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུ་བའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་
ཡོད་དེ།²⁰ འདས་པའི་ལས་འབྲས་བྱ་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའོ། །ལ་ལ་ནི་མེད་དེ། གང་
འབྲས་བྱ་ཚུང་ཟིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་ཕྱེ་ནས་སྒྲུ་བར་ཕྱེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ལས་ཕྱེ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་གང་ཚུང་ཞིག་
བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པའོ་
ཞེས་སྒྲུ་བས་རྒྱུ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །དེ་རྒྱུ་ལས་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་ཕྱེ་ནས་ཉིད་རི་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར་ཕྱེ་ནས་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་པའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ནི་གནས་མ་ཡིན་
ལ་དེ་ལས་སྒྲུ་བའི་བྱ་ནི་གནས་མའི་བྱ་རྟེན། དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ནི་གནས་
མའི་བྱའོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་ཕྱེད་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་པའོ། །
བཟང་པོ་འེེ་ལས་པའི་སྒྲོ་བ་མ་ནི་བཟང་པོ་འེེ་ལས་པའོ། །ཀྱན་གྱིས་བཀྲུས་པའི་སྒྲོ་བ་
དཔོན་གྱི་ཕྱགས་རྟོག་པར་ཕྱེད་པ་ནི་ཀྱན་གྱིས་བཀྲུས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཨ་བན་ཉིད་
ཁོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་བཟུ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཨ་བན་ཉིད་ཀྱི་པའོ། །ཁ་ཅིག་གྱུ་རྒྱ་
གྱུ་ལའི་རི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་གྱུ་རྒྱ་གྱུ་ལ་པའོ། །ས་སུ་འེེ་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་རྗེས་
སུ་རྟོག་ཏུ་བཟུས་དེ། སྒྲོ་བའི་ཆོག་མཆོག་པ་ལ་ཡང་མེད་པར་མི་འབྱུང་བར་རྗེས་
སུ་རྟོག་པར་ཕྱེད་པ་ནི་མང་རྟོག་²¹པའོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་ལས་ཀྱི་ཡིན་པར་སྒྲུ་བ་
ནི་ཆོས་ལས་པའོ། །རབ་ཏུ་བཟུགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པར་ཕྱེད་
པས་ན་ཆར་བཟངས་འབབས་པའོ། །དེ་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་འོད་ལྷན་གྱི་ཡིན་པར་སྒྲུ་བ་
ནི་འོད་ལྷན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྲམ་མ་པའི་ཡིན་པར་སྒྲུ་བ་ནི་བྲམ་མ་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས་

20 རྒྱ། །ལ་ཅིང་། རྒྱུ་ལས་པ།

21 - བར་ཕྱེད་པ་ནི་མང་རྟོག། ལ་ཅིང་། རྒྱུ་ལས་པ།

མོ་མ་ལྷན་པ་དང་། བོ་མ་དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་དག་གི་འཕགས་པ་འདི་ལྟེ་
པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་དེ་ལྟེ་ཞེས་ལྷན་པ་པལོ་བསྟུད་དུ་བྱུང་བ་དོ། །

[illegible]

དེ་ལ་ཐ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མ་གྱི་དམ་ཆེ་ལ་གཤི་ཚུ་པ་ཉི། སངས་མུས་པལ་མ་རྟན་འདས་

25 བལ། བེ་ཅིང་། རྩུ་མ་བཤང་།

26 མ་དབེན། རྩེ་པ་ཏ། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་སྒྱུར་བཞིན་བཅོས།

27 དེ་ནི། དེ་མིང་། ལྷ་མ་ཐང་།

28 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

རྒྱལ་ས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ནི་
 མི་མང་འོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཅས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་རྒྱུ་ས་
 ལྷ་གསུང་ནི་མི་འཁྱུག་ལོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཅས་ཅད་ཀྱི་གསུང་ནི་སྟོང་པོ་ལ་
 མཛོན་པར་ལོས་པ་འོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་གནས་དེར་གཞུགས་ཉི་ཤར་ལེན་པ་ནི་
 མི་མང་འོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ས་ལ་འདེམ་ཀྱང་ཉམ་ན་ཉམ་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་དང་ཉྩར་ཉྩར་
 པོས་འཁྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པོ་ཆེར་ལྷུང་ནས་ཡུམ་གྱི་སྒྲུ་²⁹ནས་འཁྱུགས་ནས་རང་ཉིད་
 དེས་པར་འཁྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་ལ་འདེམ་ཀྱང་ཉམ་ན་ཉམ་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་དང་ཉྩར་ཉྩར་
 མི་འཁྱུང་རོ། འདྲ་འཁྱོ་རྒྱལ་ས་ལྷ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདྲོད་པས་སྟེ་བ་ལྷངས་ཏེ། མེས་ས་
 ཅན་ཡོངས་སྒྲུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །མེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་བཞི་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སྒྲུ་
 ཤེས་སོ། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་བྱུག་པོ་རྒྱལ་ས་ནི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདྲོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མིག་གིས་ནི་གཞུགས་རྒྱལ་ས་མཛོང་རོ། འདྲུ་
 བཅོམ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་གཞན་དག་གིས་བསྟན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །མི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་
 གཉིས་དང་ཡོངས་སྒྲུ་བཅག་པ་དང་ལྷུག་བཟུལ་སྟོང་བ་དེ་ལས་ཡང་ཡོད་དོ། །མཉམ་
 པར་བཞག་པ་དེ་ཆེ་དག་འཁྱུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མི་གཙང་བ་སྤང་བ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་མཛོན་ཀྱང་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་བཅས་ཅད་
 རང་ཏུ་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱལ་ས་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དེ་
 ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་མང་འོ། །མེས་ས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་
 བག་ལ་ཉལ་བ་རྒྱལ་ས་མེས་ས་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་ཞེས་མི་ཐུན་ཞེས་བརྟེན་པར་མི་
 བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་ཡང་གཞན་ལ་ཀྱན་ནས་སྤང་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་དང་
 མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དོ། །རྒྱན་ཏུ་འཁྱུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལྟ་བུ་རྒྱལ་ས་ནི། བསྟན་གཅིག་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དམ་ཆེ་ག་ཡིན་ནོ། །

ཡང་བ་ལང་གནས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། མང་ཏུ་ཐོས་པ་དང་། བཏགས་པར་
 སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། དེ་ལ་མང་ཏུ་ཐོས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆ་བདེ་དམ་ཆེ་ག་ནི། དེས་པར་
 འཁྱུང་བ་དེ་ལས་ལ་ནི་རྒྱལ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་དོ། །ལྷུག་བཟུལ་གྱི་བདེན་པ་དང་།

29 དྲུ། ལེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་པ་འོ། །འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་
བཟུལ་རྣམས་མཐོང་བས་ཡང་དག་པར་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཁྲུག་གི་ལྷག་བཟུལ་ཀྱི་ལྷག་
བཟུལ་དང་། འཁྲུང་བའི་ལྷག་བཟུལ་མཐོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་འཁྲིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་འོ། །དབྱ་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་³⁰རྟེན་བར་བཟླན་པ་ལྷུང་
པ་ཡོད་དོ། །ཡང་དག་པར་བཟླགས་པའི་ལས་ཡང་ཡོད་དོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་
དག་འཁྲུག་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི། མང་ཏུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གོ།

ཡང་བཅུགས་པར་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ནི། ལུང་པོ་མེད་པའི་ལྷག་བཟུལ་ཡང་ཡོད་
དོ། །ཡོངས་སུ་མ་རྒྱལ་པའི་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་
བཅུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྷག་བཟུལ་ནི་དོན་དམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ལས་
མ་ཡིན་ནོ། །དུས་མ་ཡིན་པར་འཆིབ་ནི་མེད་དོ། །སྒྲེས་བྱ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དོ། །ལྷག་
བཟུལ་བཟུམས་ཅད་ནི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྟེན་བྱ་ནི། བཅུགས་པར་སྒྲུབ་
བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་ཡིན་ནོ། །

ཡང་བ་ལང་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་བྱུག་ལས་གནས་བཟན་མཆོད་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དེ་ནི་རྩ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷག་པར་ཏུ་བྱུང་ནས་མཆོད་རྟེན་ཅན་གྱི་
རི་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དེ་ནི་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་གཞི་འདོད་པར་བྱུང་པ་ནི་
མཆོད་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟེ་པར་རྣམས་པར་བཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་པ་བྱུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་གནས་བཟན་པ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། རྩུ་བྱི་གནས་བཟན་པ་དང་། གངས་
རི་པ་³¹ཞེས་བྱའོ། །རྩུ་བྱི་གནས་བཟན་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་ནི། དབྱ་བཙོམ་པ་
རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་རྟོན་ཅིང་སྒྱུབ་པ་ལ་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཞི་ལྷ་པོ་ཡང་
མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་ཡོད་དོ། །ཕྱིད་པ་བར་མ་ནི་ཡོད་དོ། །དབྱ་བཙོམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་
ནས་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒྲུབ་ནས་ལས་
འདས་པའི་དོན་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི། གནས་བཟན་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་གོ།

30 ཀྱི་ པོ་ཅིང་། རྩུང་ཐང་།

31 གངས་རི་ལ་གནས་པ། པོ་ཅིང་།

དེ་ལ་གངས་རི་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཐོ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་མཛན་པར་ཤེས་པ་ལྡན་ཅི་ཡོད་དོ། །བྱང་ཐོ་ལས་གང་ཟག་ནི་གཞན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་བའི་ལས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན། གང་ཏུ་བྱང་ཐོ་འགགས་པ་ན་གང་ཟག་ནི་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དག་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་ནི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཐོ་མ་བྱ་བ་དེ་དག་ནི། གངས་རི་པའི་དམ་ཆེག་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དང་པོའི་གནས་བརྟན་པ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ལྟུང་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གནས་མའི་བྱ་ཞེས་བྱའོ། ³² དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་ནི། གཉིས་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་སྐད་སྐྱེས་པས་ཅིར་འཇུག་གང་ཟག་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

བདག་མེད་པ་ཡི་ལྷས་འདི་འཇུག་པ་ན། །ཁྱེད་པ་མེད་ཅིང་རིག་པ་པོ་ཡང་མེད། །

ཇི་སྐད་འཁོར་པའི་རྩ་བའི་འཇུག་ལྟར་པ། ཉན་པའི་མཆོག་ཁྱོད་དེ་ནི་བརྟན་གྱིས་ཉན། ³³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་གོ། །ཡང་དེ་དག་གི་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་ནི། མིང་དང་གཞུགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་སོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །རྒྱན་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འཇུག་རོ། །སྤྲོ་སྤྲོ་ཐོ་མ་ཉིད་དང་། སྤྲོ་སྤྲོ་ཐོ་མ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དག་གིས་སྤྲོ་སྤྲོ་ཐོ་མ་ལ་འཇུག་པར་འཇུག་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཙོ་ལུས་ནི་རྒྱན་ཏུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱ་བཙོ་ལུས་པ་ཡང་ཉམས་པ་ཡིན་དོ། །སྤྲོ་སྤྲོ་ཐོ་མ་ཡང་འདྲི་པའི་འདྲི་ཆགས་སམ་གཞན་སེམས་སྤྲོ་བ་ཡོད་དོ། །ཕྱི་རྒྱལ་པ་³⁴ ཡང་མཛན་པར་ཤེས་པ་ལྡན་ཡོད་དོ། །རྩ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡོད་དོ། །མདོ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཐོའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་

32 བྱ་བའོ། བེ་ཅིང་། ལྟར་བྱང་།

33 ལྟར་འདི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེད་པའི་མདོ་ལྟར་ཞིག་ཡིན་པའི་མདོ་མདོ་རྣམས་འཇིགས་བྱུང་།

34 + ལ། བེ་ཅིང་། ལྟར་བྱང་།

མེད་པ་ལ་འབྱུག་པར་འཕྱུར་བ་ནི་འདྲོད་པ་འདྲི་ཁམས་ནས་སོ། །འདྲིལ་རྟེན་པ་འདྲི་ཡང་
དག་པ་འདྲི་ལྟ་བུ་ཡིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲི་ཆོགས་ལྡན་ཉི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཡང་མ་ཡིན། འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་དག་ནི། བམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་འདྲི་དམ་ཆོག་གོ།

ཡང་བམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་འདྲི་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱེད་ཉི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
རྣམ་པར་བྱེད་ཉི་སྒྲུབ་པ་འདྲི་བྱེད་ཀྱི་མང་ཆོན་པ་དང་། ཆོས་ཐུས་པ་དང་། གོས་དམར་
བ་དང་། འདྲ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།³⁵ རྟེན་ལ་མང་ཆོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་བའི་དམ་ཆོག་
ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཉིད་ནི་ཡོད་
དོ། །རྒྱལ་བུལ་མཐོང་བས་བདེན་པ་བཞི་ཆར་མཐོང་བར་འཕྱུར་རྟེ། །བག་ལ་ཉལ་
ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་མཐོན་ཏེ་རྒྱ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །མིད་པ་བར་མ་ནི་མེད་དོ། །རྩའི་
གནས་ན་ཡང་ཆར་ས་པར་སྒྲོད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་བསྐྱོད་ནམས་གསོག་
གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲི་ཆོགས་ལྡན་ལ་ཡང་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་
དང་བུལ་བ་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་མགོ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ།³⁶
རྒྱན་ཏེ་ལྷགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །སོས་ཏེ་སྒྲེ་ཐོས་ཀྱང་འདྲོད་པ་འདྲོད་
ཆགས་སམ་གཞོད་མེས་སྒྲོང་རྟེ། །སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་རྩ་མ་ཡིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཁོལ་བ་ནི་གཅིག་གོ། །གང་ཟག་ནི་མི་
མཐོང་རྟེ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ནི་སྒྲེ་ཏེ་³⁷ཆོས་རྒྱུད་ཟད་ཅམ་
ཡང་འདྲིལ་རྟེན་འདྲི་ནས་འདྲིལ་རྟེན་པ་རྟོལ་ཏེ་འཕྲོད་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་
བམས་ཅད་ནི་རྟོག་ཅིག་མཐོ། །འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བྱུར་པ་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདུ་
བྱེད་རྣམས་གནས་པ་ནི་མེད་དོ། །སེམས་རི་ལྟ་བུ་དེ་རྩ་ལས་ཡིན་གྱི། ལྷས་དང་རག་
གི་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཉམས་པར་མི་འཕྱུར་བའི་ཆོས་མེད་དོ། །མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་ལ་
ནི་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྟག་ཏུ་བཞི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་

35 བྱ་བའོ། པ་ཆེད་། རྒྱུ་ཐང་།

36 མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །པ་ཆེད་། རྒྱུ་ཐང་།

37 མ་དཔེར། རྒྱེ་བའོ། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་རྒྱུ་པ་ཞིན་བཅོས།

མཐོང་བས་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་རྟོགས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི། མང་སྒྲིན་པ་
རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་དམ་ཆེག་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཆོས་ལྡན་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་དམ་ཆེག་ནི། སངས་རྒྱས་ཉི་དགེ་འདུན་གྱི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལ་³⁸འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་
དགེ་འདུན་ལས་ཉི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམ་ཉེ་གནས་ན་ཡང་ཆངས་པར་སྒྱུར་བ་ནི་ཡོད་དོ། །
འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཆོས་ཉི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ལྡན་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དམ་ཆེག་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འོད་སྤངས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ནི། རྒྱས་པར་སྒྲིན་པ་རྒྱས་པར་སྒྲིན་
པ་འདི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཆོས་ཉི་ཡོད་དོ། །སྤངས་ལ་ཡོངས་སུ་མ་
ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལྡན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲོད་དེ་དེ་དག་
ནི་འོད་སྤངས་པ་འདི་དམ་ཆེག་ཡིན་ནོ།

གོས་དམར་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ནི། གང་ཟེག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོ། །ཡང་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྲ་མའི་གཞུང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་འདི་
འཕྲོ་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་དམ་ཆེག་ནི། བྱང་པོ་ལྷ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་
པ་རྩ་བ་ཏུ་འཕྲོ་བ་འདོ། །ལམ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་པོ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྩ་བ་འདི་རྒྱང་བ་
དང་བཅས་པ་འདི་བྱང་པོ་ནི་ཡོད་དོ། །གང་ཟེག་ནི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་སོ། །ཀྱན་
ཀྱང་མི་རྟོག་གོ་³⁹ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་འཕྲོ་བ་པ་འདི་དམ་ཆེག་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་འདུན་པོ་
དེ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་དམ་ཆེག་དག་གནས་སོ། །

ཡང་གནས་མའི་བྱའི་དམ་ཆེག་ནི། ཉེ་བར་ཁྲར་བ་འདི་ཉེ་བར་ཁེན་པ་དང་ལྷན་པ་
ནི་བཏགས་པ་འདོ། །ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རྩ་བ་ཏུ་འཕྲོ་བ་
མེད་དོ། །གང་ཟེག་ནི་བྱང་པོ་ལྷ་ཉེ་བར་ཁྲར་ས་ནས་འཕྲོ་བར་འབྱུང་རྟོ། །འདུས་བྱས་
ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ⁴⁰གང་ཟེག་ནི་ཉེ་བར་ཁྲར་ས་
པ་འདི་བྱང་པོ་ཉིད་དང་གཅིག་པ་འཕམ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་བརྒྱན་པར་མི་བྱའོ། །ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཏུ་མི་བརྒྱན་

38 ལས། པེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

39 མི་རྟོག་གོ་པེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

40 མ་དཔེར། སྐད་མ་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། །ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྷན་པ་བཞིན་བརྒྱས་

དོ། །ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱུད་དོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འདི་ཆོགས་ལྷ་ནི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་མ་བྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གོ།

ཡང་གནས་མ་བྱུ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རི་ཆེན་པོ་པ་དང་། མང་པོས་བཀྲར་བ་
པའོ། །དེ་ཡང་མང་པོས་བཀྲར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་དམ་ཆེག་ནི། འཕྱར་བར་འཕྱར་
བ་དང་འཕྱར་བ་དང་། འགག་པར་འཕྱར་བ་དང་འགག་པ་དང་། རྩེ་བར་འཕྱར་བ་
དང་རྩེ་བ་དང་། འཆི་བར་འཕྱར་བ་དང་འཆི་བ་དང་། བྱེད་པར་འཕྱར་བ་དང་བྱེད་
པ་དང་། ཆད་པར་འཕྱར་བ་དང་ཆད་པ་དང་།⁴¹ འཁྲོ་བར་འཕྱར་བ་དང་འཁྲོ་བ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པར་འཕྱར་བ་དང་⁴² རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི།
མང་པོས་བཀྲར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་དམ་ཆེག་ཡིན་ནོ།

ཡང་རི་ཆེན་པོ་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། ལམ་བཟངས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་མཆོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་དམ་ཆེག་ནི། རྩེ་ལ་མ་རག་པ་དང་།⁴³
རྩེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མ་རག་པ་དང་།⁴⁴ འགག་པའོ། །ལམ་བཟངས་པ་འདི་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཁྱད་ཁྱེད་བྱག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རི་ཆེན་པོ་པ་འདི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཟེར། གཞན་
དག་གིས་རྩེ་བ་ནི་མང་པོས་བཀྲར་བ་པ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འདྲོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་
རྣམས་ནི་གནས་མ་འདི་བྱའདི་ལྷེ་པ་རྣམ་པ་བཞིར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་དག་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རི་མ་གྱིས་རྣམ་པ་བཙོ་བཙུད་ཀྱི་ལྷུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ནི་རྩ་བ་འདི་རྣམས་པ་དག་ཡིན་ནོ།

༡) རྩེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དམ་ཆེག་མང་ཀྱུ་ཡོད་པ།

གཞན་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་མང་ཀྱུ་ཡོད་པས་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །རི་ལྷུང་ཞེན།
བམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲོབ་རྣམས་ཀྱི་འདྲོད་གཞུང་གི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་བཞི་
ལྟེ། དཔོན་པོ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་དང་། གཞན་གཞན་ཀྱི་ལྷུང་པ་ཉིད་

41 - ཆད་པ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

42 - རྣམ་པར་ཤེས་པར་འཕྱར་བ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

43 - རྩེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

44 - རྩེ་བ་དང་འགག་པ་མ་རིག་པ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

ཀྱི་བྱེད་བྱ་གིས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཡུར་པ་ནི། བཅོན་པ་ཆོས་
 རྒྱུ་པ་གྱི་ཞེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱིས་འཇིག་པར་ཡུར་པ་ན། དངོས་པོ་གཞན་ཀྱི་ཡུར་
 པ་ཉིད་ནི་ཡིན་གྱི། རྣམ་གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཤེད་ཀྱི་རྫོད་བཅོམ་ནས་
 གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ནི་དབྱིབས་གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ནི་མ་ཡིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱ་ལོ་མ་ལས་ལོར་ཡུར་པ་ན། རྒྱ་དང་རྒྱས་པ་དང་མཐོན་པ་གཞན་ཀྱི་
 ཡུར་པ་ལས་ཁ་དྲོག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འདས་པ་འདི་ཀྱིས་ནས་
 ད་ཉམ་གྱི་ཀྱིས་ལྷ་ལྷུང་པ་ན། འདས་པ་འདི་ཀྱིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཀྱི་ད་ཉམ་གྱི་ཀྱིས་ནས་མ་འོངས་པ་ལྷུང་པ་ན་ཡང་།⁴⁵ ད་ཉམ་གྱི་
 དངོས་པོ་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེད་རོ།

མཆན་ཉིད་གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ནི། བཅོན་པ་དབྱངས་རྒྱུ་གི་ཞེ། དེ་ན་དེ། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱིས་འཇིག་པར་ཡུར་པ་ན། འདས་པ་འདི་མཆན་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ནི་མ་
 འོངས་པ་དང་། ད་ཉམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དག་དང་མི་ཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མ་འོངས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་འདི་མཆན་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ན། འདས་པ་དང་ད་ཉམ་དག་གི་དང་མི་ཐུན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲེས་བྲུང་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པར་ཡུར་པ་ན། སྒྲེས་མ་
 རྣམས་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲུང་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེད་རོ།

གནས་སྐབས་གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ནི། བཅོན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ཞེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱིས་འཇིག་པར་ཡུར་པ་ན། གཞན་དང་གཞན་ཀྱི་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་སྐབས་
 གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་བྲུང་གཅིག་
 བྲུང་ཡུར་པ་འདི་ཆེན་གཅིག་ཆེས་བརྫོད་པར་བྱ་ལ། ཡུར་པ་བརྒྱུད་གཏོགས་པ་འདི་ཆེན་
 བརྒྱུ་ཞེས་བྱ། ཡུར་པ་རྫོད་ཀྱི་ཡུར་པ་འདི་ཆེན་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཟེད་རོ།

གཞན་གཞན་ཀྱི་ཡུར་པ་ནི། བཅོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟོད་ཀྱི་ཞེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱིས་འཇིག་པར་ཡུར་པ་ན། རྫོན་དང་བྱི་མ་ལ་རྫོས་ནས་གཞན་དང་གཞན་ཀྱི་
 བརྫོད་པར་བྱ་ཞེ། དཔེར་ན་བྲུང་མེད་གཅིག་ལ་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྫོད་བྲུང་མ་ཞེས་ཀྱང་
 བརྫོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་རྒྱ་བ་བཞིན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་རོ་ཞེས་བྱ།

45 མ་འོངས་པར་འཇུག་པ་ན་ཡང་། ཤེ་ཅེད་། རྣམ་ཐང་།

བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པོ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཁ་ཅིག་གི་སྒྲིབ་བཏུན་ཏེ། རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་དང་།
བདག་པོ་དང་། ལས་དང་། ཟས་དང་། རྟེན་ཞེས་བྱའོ།⁴⁶ དེ་བཞིན་ཏུ་ལ་ལ་གི་རྣམས་
པའི་སེམས་པ་ཞི་ཞེ། བདེན་པ་སྐྱོ་སྐྱོ་པོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྒྱུ་
ལུ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། སྐྱོ་སྐྱོ་རྣམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་ཟེར། གཞན་
རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུ་བྱ་བ་ཏུ་འདོད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་མེད་པའི་གཉིད་ལ་གི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་པར་ཐུན་
པ་རྣམས་མ་རྣམས་ལ་གི་ཡོད་དོ། །འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འཁོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་
བ་བཀག་པ་གི་ཡོད་དོ། །རྣམས་མ་རྣམས་ལ་གི་མཚུངས་པར་ཐུན་པ་ཡོད་དོ། །རྗེ་རྣམས་
ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་བ་གི་སྒྲིབ་པ་⁴⁷ མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲེམས་པར་
འབྱུག་ལ། དགའ་བས་སྒྲུབ་པར་ཐུར་པ་གི། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲེམས་
པར་འབྱུག །དེ་བཞིན་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བས་སྒྲུབ་པར་ཐུར་པ་གི་འདུ་ཤེས་དང་
ཆོར་བ་འཁོག་པ་ལ་སྒྲེམས་པར་འབྱུག་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སེམས་ཀྱི་⁴⁸ བྱ་ལ་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་གི་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་དོ། །ལ་ལ་ན་རེ་ལྷང་
པ་མེད་པར་ཐུར་པ་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱི་དུངས་པོའི་དོན་གི་མ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་
ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷང་ཏུ་བརྟན་ཏུ་མེད་པ་གི་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་ཀྱི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལ་ལ་ན་རེ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་ཀྱི་ཡང་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་གི་གཟུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་དང་། འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆད་མེད་ཆེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
ཏུ་ཉན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁྲོ་བར་འཁྲོ་བ་ན་ཁོ་གས་སུ་ཐུར་པ་གི་ལས་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ཐུངས་པར་ཐུར་པ་གི་འཁྲོ་བ་དེ་དག་ཏུ་འཁྲོ་བར་མི་འབྱུང་རོ། །ཡང་
ལ་ལ་ན་རེ་ཐུར་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་པོར་འཁྲོ་བར་འདོད་དོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ལ་ལ་ན་རེ་གི་རྣམས་

46 བྱ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རྣམས་པར་

47 ཡིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གི་སྒྲིབ་པ་ ཁ་ཅིག་ན་རྣམས་པར་

48 ཀྱིས་ ཁ་ཅིག་ན་རྣམས་པར་

པ་ལྷ་གོམས་པས་ཉེ་ལྷ་མ་བཞི་དང་རྒྱུན་གྱི་⁴⁹ བྱད་པར་གོམས་པས་སོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
འདས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་མེ་འབར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ད་ལྟར་གྱི་ལས་
སོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱི་བ་པ་ལྷ་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་བྱང་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་
སེམས་པ་ལས་སོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཁ་དྲིག་བཞི་པར་འདོད་
དོ། གཞན་དག་ནི་ཁ་དྲིག་གཅིག་པར་འདོད་དོ།

དེ་བཞིན་བྱ་གཞན་དག་ནི་གང་ཟག་ཡོད་དེ་དེ་ཡང་བྱང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར། བྱང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། བྱང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་
ལྷན་པར་བཏབས་པའོ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་སོ། །
འདི་ལྟར་འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་རིམ་གྱིས་བཟགས་ནས་མརྟན་པར་རྟོགས་
པར་འཇུག་ཉེ། བར་མ་དྲོར་མི་མཐུན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། རྒྱག་བསྐལ་ལ་
དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་སྒྲིན་མེད་པར་འཇུག་ཏོ། འདོད་པར་གཏོགས་
པའི་འདྲ་བྱེད་མི་རྟག་པར་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟན་པའི་སེམས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་
བྱ་བྱགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འཇུག་ཉེ། ཆོས་དེ་ལ་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་
མེད་དེ། དེ་བཞིན་བྱ་བྱགས་པ་ཡང་རོ། དབྱ་བཙམ་པ་ལ་ཡང་ཉམས་པའི་ཆོས་ཡོད་
དོ། མིད་པ་བར་མ་དོ་ཡང་ཡོད་དོ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ཁ་ཅིག་
བྱ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་དོ། བྱང་པོ་འགགས་པ་ནི་
བྱས་ལས་རྣམས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ལྟ་ལ་ཡང་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡོད་
དོ། འདོད་པའི་ཁམས་ནས་སྒྲིན་མེད་⁵⁰ པར་འཇུག་རོ། །སོ་སོའི་སྤྱུ་བོས་ཀྱང་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏོད་སེམས་སྦྱང་རོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྷན་འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་པའམ་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བྱག་པ་ནི་⁵¹ འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་
ནོ། དབྱ་བཙམ་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་།

49 གོམས་པ་རྩེ་ལྷ་མ་བཞི་དང་རྒྱུན་གྱིས། བེ་ཅིང་། ལྷ་ར་ཐང་།

50 +པ་ལ་འཇུག་ བེ་ཅིང་། ལྷ་ར་ཐང་།

51 བྱག་པ་ཞེས་པ་ལས་ཆེད་གང་ཟག་བྱག་པ་ལྟེ། ཕྱིར་མི་འོར་འབྲས་གནས་ལ་བྱང་བོས་རྣམས་ལ། དེ་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་འདྲིལ་པར་ཉན་ཐོས་ཤིང་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པར་གཤམ་རྒྱུ་དང་།

བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འདི་ན་གནས་བཞིན་ཏུ་ཟག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་
 ནོ། །གཞུགས་མེད་པ་འདི་ཁམས་ལ་ནི་གཞུགས་མེད་དོ། །དབྱ་བཙམ་པ་ལ་ཡང་ཉམས་
 པ་འདི་ཆོས་ཡིད་དོ། །དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡིད་དོ། །སྒྲེས་བུའི་⁵²བྱེད་པ་ཡིད་དོ། །
 འཛིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་དག་པ་འདི་སྟོ་བ་ཡིད་དོ། །ཕྱི་རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐུ་
 ཡིད་དོ། །དབྱ་བཙམ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཅིང་སྦྱང་པ་མེད་དོ། །མི་ཤེས་པ་མེད་
 ནོ། །ཡིད་གཉིས་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་མེད་དོ། །དག་འཇུག་པ་འདི་
 སྦྱ་བ་མེད་དེ། དབར་པོ་དང་། ལྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་
 རོ། །བཙམ་ཐོན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྟན་དང་། བདུད་རིས་དང་།
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཏུ་སྒྲེ་བ་ནི་མེད་དོ། །རྒྱན་ཏུ་འུགས་པས་བསམ་གཏན་
 རྣམས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ནི་རེས་པ་འདི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་པར་མི་ཐོན་པ་འདི་བག་ལ་
 ཉལ་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་ཡིད་དོ། །འདུས་བུས་ནི་ཀླད་ཅིག་མ་
 དང་ཀླད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིད་དོ། །འགག་པར་འཇུར་བ་འདི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་
 མེ་འབར་བར་འཇུར་རོ། །སེམས་གཅིག་གཅིག་འཆི་ཞིང་སྒྲེ་བོ་⁵³མི་ཤེས་པ་འདི་གཞི་
 ལས་འཆི་བ་འདི་མཐར་ཐུག་པ་འདི་བར་དུ་འོ། །འཆི་བ་འདི་རྒྱུན་བྱེད་པ་འདི་སེམས་གཅིག་པོ་
 དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཞི་བར་བུ་འོ། །ཆད་མེད་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་ནོ། །སྒྲེམས་པར་འཇུག་པ་བྱུག་ཙུ་ཙུ་བདུན་བྱུང་པར་བུས་ནས་སྒྲེམས་པར་འཇུག་
 པ་བརྩུ་དགུ་དང་། དབར་པོ་དང་། ལྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་
 པ་ཉིད་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་འདི་ལས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །འཁྲོ་བ་དང་བཅས་
 པ་འདི་ལས་ནི་རེས་པར་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྦྱོར་གི་འབྲས་བུ་ནི་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པ་འདི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་འདི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་

52 རྒྲེས་བུས། པོ་ཅིང་། རྟུར་བར་།

53 རྒྱུག་ པོ་ཅིང་། རྟུར་བར་།

མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་མཛོན་ཏུ་བྱེད་དོ།

འཁོར་བ་གཞན་ཏུ་འཐུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཆོས་རྒྱུ་ཞིག་གྲང་འདིག་ཉེན་འདི་
ནས་འདིག་ཉེན་ལ་རྒྱུ་འབྱོར་བ་མེད་དོ། །ཡུང་པ་ཉི་ལྔ་ལ་ལྷན་ནས་མེས་ཆུན་གི་
འཕྲོ་བར་འཐུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གི་ཁ་དོག་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མིང་པ་
བར་མ་གི་ཁ་དོག་བཅུ་འམ། ཉ་མེད་པ་ཀྱི་མཛོན་འབྱེད་འོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མིང་པ་བར་མ་
གི་ཞག་ལྡེའམ། བཏུན་ཏུ་གནས་པ་འམ། ཡུན་རིང་པོར་ཡང་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་གི་
ནས་ཡང་མེད་པར་མི་འཐུར་རོ། །ཉམས་པར་མི་འཐུར་རོ། །སྤྲུགས་པར་མི་འཐུར་རོ། །
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་མྱིན་པ་ཉམས་པར་འཐུར་བ་ཞི་མེད་དོ། །མིང་པ་རྒྱུ་མིང་གི་བར་ཏུ་
རིགས་ཀྱི་རོ་ཁོ་དང་། རྩན་ཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །ཁྲུ་ཉི་ལྔ་ལ་བསགས་པ་དང་ཡིས་ཉི་
བར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྩེན་རྩེད་པར་ཐུར་ནས་འབྱོར་བ་རྣམས་སུ་འབྱོར་བར་བྱེད་དོ། །
རིས་པའི་ལས་གི་བརྒྱུག་པར་མི་བྱས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་འདི་སྤྱི་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམས་སུ་བྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡུམ་གྱི་དཀྱུ⁵⁴ནས་ལྷན་པོ་ཆེར་ཐུར་ནས་བྱུགས་པ་གི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གི་དེ་འཛི་ལས་ཀྱི་
རྣམ་ཚུགས་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། རྩར་རྩར་པོ་དེ་རོ་པོར་ཡང་
འཐུར་རོ། །སྤྱེ་གནས་ནས་སྤྱི་ལ་ལྷན་པ་འེད་པའི་རྣམ་པར་ཁྲོལ་བའི་བྱས་པ་
ཅན་ཏུ་འཐུར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའོ་མ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གི་འོངས་སྤྱོད་ལ་
འཁྱུག་པར་འཐུར་རོ། །སོ་སོའི་སྤྱི་པོ་ཉིད་གྲང་མེས་མ་གཅིག་གིས་⁵⁵འགོག་གོ། །མེས་
གཅིག་གིས་སྤྱི་བ་པ་བསས་ཅད་སྤོང་རོ། །མེས་མ་གཅིག་གིས་བསས་ཅད་མཆོག་པའི་
སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བར་པ་ཡང་རབ་ཏུ་འཕྲོབ་པོ། །མེས་མ་གཅིག་གིས་བྱུགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །

རྩེན་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་རྩེན་བསས་ཅད་བརྩམས་སོ། །རྩུག་བཟའ་ཀྱིས་ཐུང་བར་བྱ་
བའི་⁵⁶ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་ལ་གནས་པ་གི་མཆོས་མེད་པ་དག་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་

54 སྤྱུ་པོ་ཅིང་། རྩར་པོར་།

55 མ་དཔེར། འདིར་དང་མཁྱུག་ཐོགས་པེ་མ་བཅག་གཉིས་སུ། མེས་ཆེ་གཅིག་པ། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྩར་
བཞིན། མེས་མ་གཅིག་གིས། ཞེས་བཞོན།

56 མ་དཔེར། ཐུང་བར་བྱ་བ་གི། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྩར་བཞིན་བཞོན།

གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བས་སྒྲོང་བར་བྱ་བ་དེ་བཀ་ལ་ཉལ་བཞིས་བརྒྱས་པས་
 བམས་ཅད་བརྒྱས་པ་དེས་དགེ་བ་དེ་ཅ་བ་བམས་ཅད་གཙོང་པར་བྱེད་ཀྱི། བཞོམས་
 པས་ཐུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞོམས་པ་དེ་རང་བཞིན་བམས་ཅད་ལ་རི་མིན་
 གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་གྱིས་གཙོང་པར་བྱེད་པ་དེ་འབད་པས་གཙོང་པར་མི་འཐུར་
 ཀྱི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བར་པས་དུས་བྱེད་པར་འཐུར་རྒྱ། དབུ་བཙོམ་པ་བམས་ཅད་
 ཉི་ཐལ་བས་འཆི་བར་འཐུར་ཀྱི། འཕོ་བས་ནི་འཆི་བ་མེད་དེ་རི་རྒྱུད་དུ་ལུས་དང་ཐལ་
 བས་དུས་བྱེད་པར་འཐུར་རྟེ། དབུ་བཙོམ་པ་ནི་ལུས་བ་མ་དང་ཐལ་བས་འཐུར་བ་དེ་
 ཕྱིར་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་བ་ལྟེ། ལུས་ནི་འདིར་དབང་པོ་དེ་ལུས་ལ་བྱ་བར་བཞེད་དོ།

འཐུར་བར་འཐུར་བ་དང་འཐུར་བ་དང་། འགག་པར་འཐུར་བ་དང་འགག་པ་དང་།
 རྒྱུ་བར་འཐུར་བ་དང་རྒྱུས་པ་དང་། འཆི་བར་འཐུར་བ་དང་འཆི་བ་དང་། བྱེད་པར་
 འཐུར་བ་དང་བྱེད་པ་དང་། ཆད་པར་འཐུར་བ་དང་ཆད་པ་དང་། འཁྲོ་བར་འཐུར་
 བ་དང་འཁྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་འཐུར་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོ། །ཡུང་ལོ་
 གསུམ་གྱི་མེམས་ཅན་བམས་ཅད་བརྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོར་བ་
 བམས་ཅད་ནི་ལས་ལས་ཐུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུང་བུས་པ་དེ་བཞོམ་པས་ཐུང་བར་བྱ་བ་དེ་
 ལས་བམས་ཅད་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འཐུར་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བར་རྟེ། དེ་རྩ་
 བུ་དེ་ལྟེ་པ་དེ་དབྱེད་པ་དག་ལ་ཐེ་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིད་པས་པར་
 ཐུང་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེ་པ་
 གཅིག་གི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཅ ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མིན་པར་རྒྱུ་བ་པ་དེ་གཙོང་བྱེད་གཞན་བཅུ་གཙུག་གཅིག་དུ་བཞོད་པ།

འདི་དེ་ཕྱིར་ཡང་འདི་ནི་ཐེ་པ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཉིད་པས་པ་མ་ཡིན་རྟེ།
 བཙོམ་ཐུན་འདས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་དུས་ཉིད་ནི་ཅ་བ་དེ་ཡང་དག་པར་

ཐུད་པར་བྱེད་པས་མ་བཟུས་པའི་ཕྱིར་དང་།⁵⁷ བྱིས་བྱེ་བར་ཐུར་པ་ན་ཡང་ཐུད་པར་
 བྱེད་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་མ་བཟུས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་
 པར་བྱེད་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་
 རྟོག་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིད་པོས་བྱུང་པ་ཉིད་དང་ལེན་པའི་རྒྱས་པར་གསེས་པ་
 ཉན་པར་བྱེད་པས་བདག་ཀྱི་འཛིན་པ་མ་ཐུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རྟོག་། སངས་བྱུས་བྱ་
 རན་ཡོངས་མི་འདུལ། ། ཞེས་ཉན་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་ཞི་བ་ཉིད་མེད་པར་བཟུན་པས་
 ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་ཐོས་ཆེན་པོ་རྒྱུས་ལྟར་བཟུན་
 པ་དང་། དབྱ་བཙོམ་པ་རྒྱུས་ལ་མིན་ཀྱི་མེད་པ་དང་། བྱིས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་རྟོན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་བྱེད་པར་ཀྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔལ་ལ་བཟུགས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་མཁའ་མ་རྟོག་ལ་སྟགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔལ་ལ་
 ལམ་རྒྱུས་ཀྱང་ཆེག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུ་བྱུང་པ་ལྟུང་པ་ཡིན་པར་ཐུག་པས་
 བཟུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཀྱི་མ་ཉམ་པར་གཞག་⁵⁸པ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་དེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཐེ་མང་པོ་ལས་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་
 བཟུགས་པ་རྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ། མིན་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་ཐུག་པས་
 ལས་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་རྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིན་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་རྟོན་པ་
 དང་། གྱི་སྒྲིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མ་བཟུན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་སངས་
 བྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དེས་པར་བཟུང་བྱིས་སྒྲུ་པོ་སྒྲོ་བྱས་རན་པ་དང་།
 རྒྱང་ས་པ་རྒྱུས་པ་ལྟར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་མང་པོ་བཙུམས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆ ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་རྩ་བ་མཛོན་ཐུས་དང་འཁོག་རྟོན་ཐུགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་འདི་མཛོན་ཐུས་ལ་སྟགས་པ་དང་མིན་ཀྱི་འགལ་བར་རྟོན་པ།
 ༧ གཞུགས་ལ་སྟགས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ། །སང་དེག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཀྱང་།།

57 འདིར་བྱིས་པ་གཅིག་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྩ་བའི་བཟུན་པ་ལོས་མ་བཟུས་པ་དང་། བཀའ་བཟུ་བྱིས་རྒྱུས་
 ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཟུས་པ་ནས། གྱི་སྒྲིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གནད་
 བྱེད་པ་རྟོག་པ་རྒྱུས་ལྟར་ས་ན་བཙོམ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་པོ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀྱི་ཉན་པོ་ལྟར་པར་གསེགས་
 བཅས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡི་ནས་ལེན་པའི་འདུས་པའི་གཞུང་ཡིན།

58 བཞག་པོ་ཆེད། རྒྱུ་མང་།

མརྟན་སྐྱུ་མ་གཞོད་པ་གང་ཡིན་དེས། །སྟེ་མེད་སྐྱུ་བ་དེ་ལ་གཞོད།།

གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་དེ་ནི་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོའོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་དར་ས་པོའི་
རྩ་ཁྲི་རྩ་བ་བཞིན་ཏེ་རྩ་བ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉམས་སྒྱུ་མྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་རིག་གོ། །ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་
ནི་འཁྲོ་བ་མ་ཡིས་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་རིག་པས་སོ། །སྒྲོ་དེ་ནི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལ་མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཏེ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ལ་ཞི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མརྟན་སྐྱུ་མ་
ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཀག་པས་ན། ཐུགས་པས་
གཞོད་པ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པར་སྐྱུ་བ་ལ་ཡོད་དོ། །

༡༠ མེད་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་ཏེ། །སྟེ་མེད་ཅེས་བྱའི་ཁྱད་པར་ཕྱིས།།

མརྟན་སྐྱུ་མ་དང་ནི་ཐུགས་པ་དག །གཞོད་པ་འདི་ལ་མེད་ཅེ་ན།།

གལ་ཏེ་དབ་མ་པ་དག་སྐྱུ་བ།

མིག་མེད་གཞུགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བར་དང་གཉི་ག་ལ་མི་གནས།།

གང་ཏེ་དེ་ནི་གནས་ཐུང་བ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མིན།།⁵⁹

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པ་དམིགས་སྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མརྟན་སྐྱུ་མ་ཡང་འབྱུང་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་ནི་མི་ཤེས་པའི་རང་རིག་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཐུགས་པ་དང་། མརྟན་སྐྱུ་མ་གྱི་གཞོད་པ་ཡང་བདག་གིས་⁶⁰ རྟོག་དམ་པ་ཉིད་
ལ་⁶¹མི་འབྱུང་རྩ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བཞད་གང་ཡིན་པར་ལན་གང་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

༡༡ བཟྱད་མིན་ལ་ཡང་ཡང་དག་ཏེ། །བཟྱད་པར་བྱ་སྟེ་བྱད་མེད་ཕྱིར།།

བྱད་མེད་གཞན་བཞིན་ཟེར་བ་ཡི། །སྟོན་བཅས་ཆེག་ཀྱང་སྟོན་མེད་འབྱུང།།

བྱད་མེད་གང་བཟྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འདྲིང་བ་དེ་ཡང་རྟོག་དམ་པར་བཟྱད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །གཏན་ཆེགས་ཅི་ཡོད། བྱད་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང་གང་བྱད་མེད་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་

59 གཞུང་རྣམས་མ་བཟུང་།

60 མི། པེ་ཅིང་། རྩུང་མང་།

61 མ་དཔེར་ལ་སྟེ་མེད་མེད། པེ་རྩུང་ཏེ་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན།

ཞེན། བྱད་མེད་གཞན་བཞིན་ཏེ། སང་གི་རྒྱུང་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་བཞེག་གོ། །འདིག་
 ཉན་པའི་དང་ལུང་དག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེན། དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱད་པར་
 གྲུམ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མེད་དོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 གཏུང་བའི་དབང་གིས་བྱད་མེད་ལ་འབྱུག་པར་གྱུར་པ་ན། བཟླ་དཔར་བྱ་བ་དང་བཟླ་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་གཏུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་དེ་རྒྱུད་
 གྲུམ་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཁྲིས་རན་པས་རྒྱ་བ་ཞེ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུན་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་བཅས་ཅད་ལ་གྱུར་པ་འདེབས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲལོ།

≡ ཐེག་ཆེན་བཤད་པའི་རྩ་བ་ལ་རྒྱུན་གཞན་ཡང་བཞུན་པ།

རྒྱུན་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

༡༩ བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ཉིད་མེད་པར་བལ་བར་འབྱུར།།

ནམ་མཁའི་རྩ་ལས་བཞུན་པ་ལྟར། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་རྒྱག་བཟུལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མ་
 ཡིན་ལ། རྒྱག་བཟུལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རན་ལས་མི་འདོད་ཞེས་
 རྒྱུན་པའི་ཆེག་ཡོད་པར་བྲགས་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བཞུན་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་དེ་ཞེན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ལས་
 གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་རྩ་བ་བཞུན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་འདི་རྩ་བའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུན་ཏེ། གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་གཤེད་ཀྱི་ཁབ་ཀྱིས་⁶² ཐོག་མ་ཐུག་ནས་བསད་ན་
 འཁོར་བ་ལས་ཁྲོལ་བར་འབྱུར་ལ། དེ་གསོད་པ་པོ་ཡང་ཐར་པའི་ས་བོན་བསགས་པར་
 འདོད་པ་དང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་བསད་པ་དང་རྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉལ་པོ་བྱས་
 པས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

༡) ཁྱད་པར་བྱི་རྩ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་རྩ་བ་དེ་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང་། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོའི་དོན་ཡང་
 གཞན་ཏུ་བདགས་ནས་བྱི་རྩ་ལ་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དག་གའི་ཕྱིར་རྒྱུན་པར་

བྱེད་པ་ཡང་རིགས་པ་འདིས་ན་མི་རིགས་ཏེ།

༡༩ བྱི་རྒྱུ་མཆེད་ཡོད་པ་ལས། །རྟེན་ལྗང་བ་ཡི་སྒོ་འབྱུང་བས།།

ཡོད་པར་རིགས་ཏེ་མེས་ཏེད་ནི། །ཡོད་ལ་དགའ་བས་རི་བཞིན་གྱིས།།

བྱི་རྒྱུ་མཆེད་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རྟེན་ལས་བྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ལྷུང་བ་ནི་དེ་དེ་ཆོས་སྤྱི་
གཏོགས་པའོ། །བྱི་རྒྱུ་མཆེད་རྟེན་ལས་བྱི་རྒྱུ་བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་རྣམས་པའི་རང་གི་
རྩ་བའི་ཁྱད་པར་རྟེན། །རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ལྗང་བས་འབྱུང་བའོ། །རྒྱང་བ་འབྱུང་
བ་རྟེན་གང་ལ་ཞེ་ན། སྒོ་ལ་སྟེ། དབང་པོ་བྱུག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པའོ། །ཡུལ་མེད་པར་རྣམས་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་བས། ཁྱེད་རང་གི་གཞུང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུགས་པའི་མེས་ས་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་དགའ་བ་རི་ལྟས་སྟེ་བ་རྟེན་པར་བྱས་ནས། རྟེན་བཞིན་ཏུ་བྱི་རྒྱུ་
མཆེད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགའ་བ་ཉིད་ཏུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

༢༠ གལ་ཏེ་མེས་ཏེ་ཡོད་མི་འདོད་ན། ཁྱེད་ཀྱི་འཁྲོ་བ་མེས་ཏེ་ཅན་མིན།།

འཁྲོ་བ་ཚྭ་གས་སྤྱུ་བ་དང་། །གཏན་ཆེགས་སྤྱུ་བ་པ་ཁྱེད་ལ་མེད།།

ཡང་མེས་ཏེ་ཅན་ཏུ་ཉེ་བར་དམིགས་ན་ནི་བྱི་རྒྱུ་མཆེད་ལ་མོགས་པ་ཉེ་བར་དམིགས་
པར་མི་འབྱུང་ལ། བྱི་རྒྱུ་མཆེད་ལ་མོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མེས་ཏེ་ཅན་ཏུ་ཡང་
དམིགས་པར་མི་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་འདི་དག་ནི་མེས་ཏེ་ཅན་མོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཡུང་ཡང་ཉམས་པར་འབྱུང་རྟེན། །གཞན་ཡང་འཁྲོ་བ་མེས་ཏེ་ཅན་མོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ལ་གཏན་ཆེགས་ནི་གང་ཡིན། འདི་ལ་དཔེ་ནི་གང་ཡོད། གཏན་ཆེགས་དང་
དཔེ་སྒྲོན་མེད་པ་འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་དམ་བཅའ་བ་ཅན་ཏུ་ཟད་དེ། དམ་
བཅའ་བ་ཅན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་དོན་གང་ཡང་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཉེ་བར་སྤྱུ་བ་པའི་ཚྭ་གས་སྤྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །

༡ གཞན་གྱིས་བཞོད་པའི་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡན་བཏབ་ཏེ་དགག་པ།

ག ཚྭ་གས་སྤྱུ་མའི་ཚྭ་གས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མི་རྣམས་པ་སྤྱུ་བ་བཟད།

༢༡ རྟེན་ལ་རྒྱང་སྤྱུ་རིགས་པ་ནི། །རང་གི་ཚྭ་གས་ཉམས་དོགས་པས་གཞན།།

མི་འདོད་ལྷུང་བ་གང་སྤྱུ་བ། །རྟེན་ཉི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ནི་བཞེད་གོ། །ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འཕྱུར་བ་རང་གི་རྒྱུ་ལོངས་མི་འཕྱུར་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུག་གི་རིགས་པ་དང་།⁶³ རང་གི་ཕྱི་རྒྱུད་གཙུག་གི་ལུགས་ཉམས་པར་དོགས་པས་གཞན་ཉེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲེག་པ་པའོ། །མི་འདོད་ཐུག་པ་ནི་མི་བརྗོད་པར་ཐུག་པའོ། །གང་སྐྱུ་བ་ཉེ། སྐྱོན་ཉེ་བར་སྐྱོན་པར་ཐུག་པའོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཆད་པར་འཕྱུར་པ་ནི་ལན་དག་གིས་སྐྱོན་དང་པཅས་པར་སྐྱོན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པས་སོ། །

ཁ གཞན་གྱི་གཞོན་ཕྱེད་ལ་ལན་དང་པ་རྩེ་ལ་པའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་དགག་པ།

༡) ཐུགས་ཐུང་ཆད་མ་བཞོད་ཅིང་དེ་བརྟགས་ཉེ་དགག་པ།

ཐུགས་ཐུང་མས་དོན་གྱིས་ཆད་མས་འདི་སྐྱུས་སོ། །སྐྱོན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྐྱོ་མང་ལ་བ་ཉེ། འཕགས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཕྱིར། རང་སངས་ཀྱས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱོ་བ་ཞིན་ནོ།⁶⁴ ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར།

༡༥ སྐྱོན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྐྱོ། །བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་འདོད། །

ཕུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྐྱོ་མིན་ཕྱིར།⁶⁵ གང་ཟག་བདག་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སྐྱུས་སོ། །བཙོན་ཐུན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པས་གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཁྱུག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པས་ཀྱང་ཆོས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཁྱུག་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནི་ཚུད་ཞིག་ཀྱང་མེད་ན། གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཕྱེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉམས་པར་ཐུག།⁶⁶ དེ་ལྟར་སྐྱུང་པར་ཕྱེད་པ་ནི་ཆོག་འདིས་ནི་ཐུར་སྐྱུས་པ་ནི་སྐྱུང་པར་ཕྱེད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་ཡང་།⁶⁷ ཐུགས་པ་ནི་ཕྱིར་རོ། །

༡༦ སྐྱོར་ལས་ཐུང་སོགས་སྐྱོད་གཤེད། །འཕྱུར་བ་གལ་ཉེ་འགོག་ཕྱེད་ན། །

63 ཐུག་གི་རིགས་པ་ཞེས་པ། གོང་ཏུ་གོ་བ་ ༡༡༤ བད་ཏུ་ཐུང་བ་དགོངས་སྐྱུས།

64 གོང་ཏུ་གོ་བ་ ༡༡༤ བད་ཏུ་ཐུང་བ་ནི། དབུ་མེད་། ༤/༡ ལ་གཟུང་དགོས།

65 ཡིན་ཕྱིར། བཞེད་། སྐྱར་བར་།

66 འཕྱུར། བཞེད་། སྐྱར་བར་།

67 མ་དཔེར། འགལ་བ་ན་ཡང་། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་སྐྱར་བཞིན་བཙུགས།

འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་ལས་སྐབ་པར་སྐྱུར་བ་ལས་
 ལྷག་པའི་སྐྱོ་རྣམས་ལ། དག་པའི་འདིག་ཉེན་པའི་ཕེ་ཕེས་བརྒྱད་པ་ནི། དབུ་མ་པས་
 གྲུ་འལྱུར་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་བཙོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁོ་བཞི་བརྒྱུ་མོས་
 བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུ་ཤི་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། བདག་
 ཅག་གི་རྩ་བ་ལས་མེད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས། སྐྱུར་བ་ལས་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱོ་དེ་རྣམས་འལྱུར་བ་ལ་གཞན་དག་གིས་འགྲོག་པར་ཁྱེད་པ་ནི། མི་ཤིགས་ཏེ། སྐྱོན་མ་
 ཡིན་པ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོ་དེ་དབང་ཏེ་
 བྱས་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏེ་བསྐྱུར་པ་དེ་ནི་མི་ཤིགས་པར་ཤིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་གིས་བསྐྱུར་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་འདིར་ཤིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་མ་བྱུང་པས། རྒྱུ་གཤམ་གཤམ་གྱི་རྒྱུ་མ་འབྱུང་བ།⁶⁸

༡༥ དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིན་བྱང་ཆུབ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་མ་ལོག་ཕྱིར།།

ཡུལ་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱམས་རྩ་པོ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱང་ཤར་གཤིས་རྒྱུ་པ་ལོ། །ཁམས་ཅན་ཀྱང་ཤར་ཤར་གྱི་རྩ་པོ་ཡུལ་པོ་མེད་
པས་ཤེས་བྱ་མེད་པ་དེའི་ཤེས་པ་ཡང་རྩི་ཉམས་འཁྱུར་བར་འཁྱུར། ཤར་ཉིད་ལ་དེའི་རྩ་པོ་སྤྱི་
མོ་འཁྱུར་བར་འཁྱུར་བ་དེ་ཡང་རྩིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་རྩོམ་པར་བྱང་ཆུབ་⁶⁹པ་ཉིད་
ཀྱང་འདྲ་དེ། ཡངས་སྤྱི་མ་ཡུལ་པ་དེ་རྩིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱག་ཅི་མ་ཆོག་
པར་རྩིག་པ་དེའི་ཕྱིར་རྩི། དེའི་ཡངས་སྤྱི་ཡུལ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། མི་
ལམ་དང་། འབྲུ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱག་ཅི་མ་ཆོག་པ་ག་ལ་ཡོད།

དེ་ཡི་རྩ་བ་རྣམས་ཉིད་ལས། །བཟའ་བའི་སྒྲོལ་ཉི་མར་ན་འདོད་པས།།

༡༧ དེ་ཡི་ཆེན་ནི་འཛོམ་བྱེད་ན། །ཐུབ་པ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད།།

གང་ལང་ཉོག་པ་མེད་པར་མཛོག་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་⁷⁰ཞེ། རང་གི་དཔེ་
པོ་དང་གཞན་གྱི་དཔེ་པོ་མ་པར་ཉོག་པར་བྱེད་པ་ཞེ། དེ་ནི་རྗེ་མ་ལྷ་པོའི་རྣམ་

[illegible]

69 + བཞེ་ཞེས་བྱས་ནས་མརྟེན་པར་བྱས་ཆུབ། བེ་ཅིར་། ལྷན་ཐང་།

70 + ཉིད། དེ་ཅིང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་།

པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་མངོན་སྲུང་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནི་རྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་
དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྱུ་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་པ་འཇུག་ཉིད་
ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན། བྲལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་མིན་ན་
བཀྲུགས་པ་འདི་ཡོངས་སྒྲིབ་ཀྱི་གས་པ་འདི་སྒྲུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་འདི་ཡིད་རྟོན་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་
བྲལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་དང་། རྟོན་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུ་མེད་པ་ལ་སྒྲུག་པར་རྟོན་པར་བྱེད་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། བརྟོན་པར་བྱ་ཞེ།

དེ་ནི་ཞེ་ཉིད་སྒྲུག་པ་ལྟར་པ། །རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་⁷¹སྒྲུ་བཀྲུགས་པ་འོ། །

དག་པ་དང་། རར་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། དབུལ་བ་དང་ནད་ཉེ་བར་ཞེ་
བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུག་པར་བརྟན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོན་པ་བཞིན་ཏུ་རང་གི་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

༡) གསུང་རབ་ལས་ཐགས་པ་འདི་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་འདི་རྩལ་གྱིས་གྲོམས་པས་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འཇུག་པ།

ཡང་གལ་ཏེ་གསུང་རབ་ལས་རབ་ཏུ་ཐགས་པ་འདི་ཡང་དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུག་
པ་འདི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་འདི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་བརྟན་ཏེ་ཞེས།
བདེན་ཏེ། ལས་འདི་ཉིད་མི་དམིགས་པ་འདི་རྩལ་གྱིས་གྲོམས་པར་བྱས་པས་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པ་འདི་བྱང་རྩལ་འཇུག་གི། དར་ས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
མི་དམིགས་པར་བརྟོན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས།

༡༠ མཐོང་བ་མེད་པ་རྟོག་མེད་པ། །བརྟོན་པ་མེད་པ་བྱེད་མེད་པ། །

འཆོ་བ་མེད་པ་རྩོམ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དགའ་མེད་གནས་མེད་པ། །

རྩོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྩོ་པོ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡང་
དག་པ་འདི་ལྟ་བུའོ། །འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དག་གི་སེམས་དག་ནི་ཉམས་ཤིང་མ་
སྒྲུས་པ་འདི་ཡིད་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་
ནི་ཡང་དག་པ་འདི་རྟོག་པ་འོ། །གནས་དང་། བྱེད་པ་དང་། རྩོ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་འཇུག་
འདུས་པར་བྱུང་བ་ལ་འཇུག་ ཡི་གེ་སྐོས་ཡང་དག་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པས་རབ་བརྟོན་
པ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་འདི་རབ་གྱི་ཁྱུས་དང་། དབང་པོ་དང་། རྩོ་འཇུགས་དག་བདག་

71 རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི། བེ་ཅིང་། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི། རྟོན་ཐང་།

མེད་པ་ཡིན་པ་འདྲི་དང་། རྟེན་པ་འདྲི་ལས་བྱེད་པར་སེམས་པ་ནི་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་
 འཛིག་པ་འདྲི་ཕྱིར་ལས་ཉེ་བར་ཡོན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བས། བྱ་
 བ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་འདྲི་ལས་ཀྱི་མཐའོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་འདྲི་ཏུས་ནས་གོམས་པར་
 བྱས་པ་འདྲི་བྱེད་མེད་པ་འདྲི་ལས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་འདྲི་ཕྱིར་བཟའ་བ་དང་།
 བཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབུ་བའི་གོང་བ་དང་། མ་བྱུང་དང་།
 རྒྱུ་གྱུ་དང་། མ་ཕྱིར་གྱི་རྒྱུར་པོ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་གང་གིས་གང་ཞིག་ལ་པན་
 འདོགས་པར་བྱེད་ཅེས་ཕྱིར་པོ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ཉིད་ན་འཆོ་བ་མེད་པ་ཉིད་
 ནི་ཡང་དག་པ་འདྲི་འཆོ་བའོ། །ཕྱིས་ནི་རྒྱ་དང་ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བར་སེམས་པོ་སེམས་པ་
 མེད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་
 པར་བརྒྱུ་མས་པ་ཡང་ཀླད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ན་ཡང་དག་པ་འདྲི་ཆོ་མ་
 པ་མེད་ན་ཡང་བ་སྟངས་ཏུ་དག་པ་འདྲི་ཆོ་མ་ལ་མཛོན་པར་སྟུར་བ་ནི་ཡང་དག་པ་འདྲི་ཆོ་ལ་
 བའོ་ཞེས་བ་སྟངས་ཏུ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ན་དབང་པོ་རྒྱུ་མ་གྱི་རྒྱུ་པར་ཕེས་པ་
 རྒྱུ་མ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྟུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས། རྟེན་རྒྱུ་ལས་སྟེས་པ་འདྲི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་
 པར་ཕེས་པས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལ་རྒྱུ་མ་སྟུང་བཏགས་པར་བྱ་ཞེ། བཏགས་པར་བྱ་བ་འདྲི་ཉམས་སུ་
 སྟུང་བ་ནི་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྲན་ནས་བྲན་པ་ཞེས་བྱ། བྲན་ཀྱང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་
 ཀྱན་རྟེན་པ་ཏུ་ཡང་དག་པ་འདྲི་བྲན་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །སེམས་འདས་པ་ནི་ཉམས་པར་
 བྱུང་བ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྟེས་པ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་འགག་པ་ཉིད་ལ་
 མཛོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་འདྲི་ཕྱིར། སེམས་ཀླད་ཅིག་ཅེས་ཡང་མཉམས་པར་གནས་པ་ནི་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ཡང་ཕྱི་པ་འདྲི་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པར་མི་འབྱུང་བས་སེམས་
 གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་བ་སྟངས་ཏུ་ཡང་དག་པ་འདྲི་ཉིད་པོ་འཛིན་ཞེས་འདོགས་སོ། །
 གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་མ་སེམས་དཔའ་⁷²འདྲི་ཉིད་ཕྱིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་ན།

༡༡ དེ་ཆེ་ལས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །མངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་འདྲི་བྱིར་བདག །

བྱུང་པ་རྒྱུ་པ་འདྲི་སྟོན་ཡང་ཡིན། །བརྟེན་ཉིད་ལ་ཡང་བཏགས་པར་བྱ། །

ཡང་དག་པ་འདྲི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲི་ལས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བ་

72 དཔམ། བེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ཁས་མི་མེན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབས་པ་
ལས་འདི་དག་དེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། གང་ལ་མ་
གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཉི་འདིར་རིགས་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཉི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་
ལས་དེ་དང་ལྡན་ན་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། ཅི་
ལྟར་ན་འདི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་འཇུག་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་རྒྱས་སྲ་དབག་པ་འདི་རྒྱས་
སྲ་འབྲང་ནས་ཡུང་དང་མི་འགལ་བར་ཐུང་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ལ་དམིགས་པ་ནའོ།

༡) རིགས་པ་འདི་རྒྱས་སྲ་འབྲངས་ནས་ལྷན་ཆེན་འདོད་ན་ཡུང་དང་མི་འགལ་བ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་⁷³ རྒྱས་སྲ་དབག་པ་འདི་རྒྱས་སྲ་འབྲངས་ན་ཉི་ཡུང་དང་འགལ་བར་
འཇུག་རྒྱུ་ཞེ་ན། ཐུས་པ།

༡༡ ཅི་ལྟར་ཡུང་དང་མི་འགལ་བར། །རྒྱས་སྲ་དབག་པ་འདི་རྒྱས་སྲ་འབྲང་བ།⁷⁴

འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཞེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདོད།

དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞི་བ་དང་། ལྟར་བ་དང་། གཉིས་སྲ་མེད་པ་
དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་འདི་མཆན་ཉིད་ཅན།
ཡུང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་བརྟན་པ་ཉི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་བདག་གིས་
བསྒྲུབས་ཐིག་པ་ཉི་དེ་ཉིད་དོ།⁷⁵ བརྗོད་པ་འདི་རིགས་པ་ཡང་བརྗོད་མ་ཐག་པ་ཉིད་དོ།

འདི་འདྲེ་ཡུང་ནི།

འཇམ་དཔལ་གང་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་།

གཉིས་སྲ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྲ་ཡུར་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་

ཡང་དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་འོ། །འཇམ་དཔལ་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་

པ་མེད་པ་དང་རྟོག་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། གྲན་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་

པར་མཐོང་བ་མེད་པ་འདི་ལྟར་བས་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་འདི་རྟོག་

པ་འོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་

73 ཁྱོད་ཀྱི་ ཕ་ཆེད་།

74 འབྲངས་པ། ཕ་ཆེད་། ལྟར་ཐང་།

75 བདག་གིས་བསྒྲུབས་ཐིག་པ། ཞེས་པ་ཐུར་ལེའུ་གཞུང་པར་དབྱ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་
རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ཐིག་པ་ལ་གོ་དགོས།

དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པ་འདི་ནི་ལས་གཞན་ཡིན་པར་
བརྟུན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། བརྟུན་པར་མི་བྱའོ། །ལས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་པར་བརྟུན་
པར་བྱ་ཞེ། ཁི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བས་པའི་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་
བ་ལོག་པ་ལ་ལོག་པ་པོ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར། ཡང་དག་པའི་རྣམ་པ་ལོག་པ་པོ་སྤྲུལ་
པ་དངོས་པོ་རྣམས་བ་ལོག་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དེ། །འཕགས་པ་སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
ལས་ཁི་སྟེན་ཏུ།

ཡང་དག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་འདི་ག་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་འཕགས་པའི་བདག་དང་། མེས་ཆུང་དང་། རྒྱུག་དང་། གས་
བ་དང་། སྤྲུལ་བ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་།
མྱིད་པ་དང་། མྱིད་པ་མ་ཡིན་པའི་དང་། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་
དང་། ལུང་ཏུ་བཞུན་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པར་
རྣམས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱར་ས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་
རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་ཆགས་
དང་། ཞེ་ལྟར་དང་། གཉི་ལྷག་གི་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པ་མཛོན་ཏུ་འབྱུང་བ་
དག་གིས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། གང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་
པེ་འཛིན་དང་། བེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་ཁྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་
ཁྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལུང་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བའི་ཀྱན་ཏུ་
རྣམ་པ་དག་གིས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པའོ།⁷⁸

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོག་པ་པོ་སྤྲུལ་པ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་མཛོན་
པར་ཞེན་པ་རབ་ཏུ་ལྷང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་ལོག་པ་པོ་སྤྲུལ་པ་
གོ་མས་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་པར་རྣམས་པའི་རང་བྱུང་
གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེན་ཅིག་མ་⁷⁹གཅིག་གིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་རབ་

78 ལྷ་དག ༡༥༥ བཀའ། མདོ་ཐོ། མ་སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པའི་བཞུན་པའི་མདོ། བས་པོ། ༥ བོག ༡༥༥ བཟ

79 - མ། བེ་ཅིང་། ལྷ་ར་བཟ་།

ཏུ་སྒྲོང་རྒྱུ་། །ཤེས་བྱ་འདི་དངོས་པོ་དང་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་བག་ཆགས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་
མི་དམིགས་པར་འབྱུང་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གོ་རིམ་ས་ཡིན་ནོ།།

༤) ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་འདི་ལས་བརྒྱུས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འབྱུང་བ།

རི་རྩ་བ་ལྟན་པ་འདི་ལས་འདི་ཉིད་མཐོང་བྱིས་བརྒྱུས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོབ་
པར་འབྱུང་བར་བཞུག་པ།

༡༩ གང་གིས་དེ་རྟོགས་དེ་སངས་རྒྱུས། །གཞན་ནི་མ་ཡི་ལ་ཏུ་མཚུངས།།

རི་རྩ་བ་ལྟན་པ་ཉིད་བྱིས་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་འདི་བརྒྱུས་པ་གང་གིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐུག་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཞེས་བརྒྱུད་པར་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
ལྷན་ཅི་མ་ཆོག་པ་དང་ལྟན་པ་འདི་ལྷིང་རྒྱུ་། །རིགས་པ་དང་འགལ་བ་འདི་ལུང་ཙམ་གྱི་རྩེས་
ལུ་འབྲུང་བ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་བཞུག་པ་ཡིན། བརྒྱུས་མི་བརྒྱུད་པ་འདི་ལྷིང་། བེམས་པ་འདི་
རྒྱ་དང་ལྟན་པ་རྩམས་ལ་མས་བྱིན་པ་འདི་ལ་ཏུ་བཞེན་ཏུ།⁸⁰ ལུང་མེད་འགལ་ཞིག་གིས་
བྱ་བྱིས་པ་ཚུང་ཏུ་ལ་ལྟན་ལུ་བ་འདི་ཏུ་ས་འདས་བྱི་བར་ཏུ་བྱིད་པ་འདི་ལྷིང་། ལུང་མ་བྱིས་
བརྒྱུས་པ་འདི་རྒྱུ་དག་འདི་ལ་ཏུ་ཡིན་བྱིས་ལྷ་ཞིག་ཙམ་བྱུས་ནས་བྱིན་ལ། དེ་ཡང་མ་
འདི་ནི་བདག་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ལྟམ་ནས་བདག་ཏུ་སོ་བཅུང་ཅིང་
བཅའ་བར་བརྩམས་པ་དང་སོ་དག་ཀྱང་ཆག་པར་འབྱུང་རྒྱུ་། །དེ་བཞེན་ཏུ་ལ་ལ་དག་
ལྟན་པ་འདི་རྒྱུ་ལས་ཉེ་བར་བཞུག་པ་འདི་ལྟན་བྱིན་ཅི་མ་ཆོག་པ་ཉེ་བར་སྒྲོད་པ་ལྟར།
བདེ་བར་གསལ་པ་འདི་བཞུག་པ་བརྒྱུད་པ་ཚུངས་པ་དང་། དཀྱོངས་པ་དང་བཅས་པ་
དག་རི་རྩ་བ་བཞེན་ཏུ་མ་རྟོགས་ནས། ལུང་པས་ནི་འདི་རྩ་བ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་
རི་རྩ་བ་བཞེན་ཏུ་བཞུང་ནས། མཐོན་པར་ཞེན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། མས་
བྱིན་པ་འདི་ལ་ཏུ་བཞེན་ཏུ་མཐོང་བཞེན་ཏུ་མཐོངས་པ་རྩམས་བྱིས་བཞུང་གང་ཏུ་བྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་ལུང་གི་རྩེས་སྒྲུ་འབྲུང་བ་ཙམ་ཏུ་མི་བྱའི། རིགས་པས་རྩེས་སྒྲུ་དཔག་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་རིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འབགས་པ་ཉན་ཐོས་རྩམས་ནི་ཆོས་ཙམ་མཐོང་
བ་འདི་མཐོན་པར་རྟོགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། རྟན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོངས་སྒྲུ་ཤེས་

80 ཏེ། བེ་ཅིང་། རྩ་བ་བར་།

པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་རི་ལྷོང་བསྟན་པ་འདི་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་
བསྟོན་པས་ཡིན་ལ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ནི་མི་དམིགས་པ་ལ་སྟོན་པར་བྱལ་
པས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་འདི་ན་པ་རྩ་བ་ནས་མ་ཐུངས་ཀྱི་
བར་དུ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་དམིགས་པར་བསྟོན་པས་ནི་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་པ། ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ལས་ཡིན་ཀྱི། ཉི་མེ་བ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུངས་མིན་ཞེས། །ཟེར་བ་འདི་ཡང་གཏན་ལ་དབབ།

དེས་པ་སྐྱེད་པས་⁸¹ ཁྱེད་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དེ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་པ་འདི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འདི་ལྷན་དང་མི་འགལ་བ་འདི་ལྟར། ཐེག་ལ་
ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆད་པར་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ནི་རིགས་པས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ནི་འོག་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཞིན་ནོ།

༥) རྒྱུ་བསྟན་པ་འདི་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་འདི་ལས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་མི་རྒྱས་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༩ རྒྱུ་བསྟན་པ་འདི་ལས་འདི་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་རྒྱས།

ཐུག་བཅུལ་རྣམས་པ་རྟོགས་བྱེད་ལྟར། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཞིན།

མཐོང་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་
ལྟག་མའོ། །ཐུག་བཅུལ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་པ་ནི། ཐུག་བཅུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་མི་རྟག་
པ་ཐུག་བཅུལ་ལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུག་བཅུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཀུན་འཁྱུང་བ་དང་། འཁོག་པ་དང་། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་
ལས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཐུག་བཅུལ་བ་དང་། ཀུན་
འཁྱུང་བ་དང་། འཁོག་པ་དང་། ལས་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་

81 མ་དཔེར། དེས་པར་སྐྱེད་པས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྒྱུ་བ་ཞིན་བཙམ་

ཏུ་ཐང་བ་དང་། མཛོན་ཏུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་པ་
དང་། རབ་ཏུ་ཐངས་པ་དང་། མཛོན་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་
བརྒྱ་གཉིས་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་བཞིན་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ནི་ཐུག་བཞུལ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་
རྒྱུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བསམས་པ་འོ།།

༡༥ རྗེས་སུ་དབག་པས་གཞོད་པ་ཡང་། །གཞན་གྱི་ཚྭ་གསལ་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུང་།།

དཔེ་ནི་མེ་ལྷུང་བ་པ་ཉིད་ཀྱང་། །དེ་ལ་བྱུགས་པ་བསྐྱོག་པར་དགའ།།

གང་དག་གིས་དེ་དག་ཏུ་ལམ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་འདི་མྱོང་བ་ཟད་པར་བྱེད་དོ་
ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ཡང་། བསྐྱེད་པ་བྱུང་བར་ཅན་མེད་པར་ཤེས་པ་འདི་མྱོང་བ་པ་མེ་
མྱོད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱང་ལམ་འདིས་ཤེས་པ་འདི་མྱོང་བ་ཟད་པར་མཛད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་འདི་བྱུང་བར་གཞན་གྱིས་ཐངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ལམ་འདི་
ལ་ཤེས་པ་འདི་མྱོང་བ་པ་ཐོང་བ་འདི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་ཐུང་ན་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མྱོང་བ་གཉིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆེད་པ་ལྟར་
བ་དང་བཅས་པར་ཐོང་བར་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་མྱོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བཞུན་པ་འདི་ལས་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱུང་བར་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་འདི་མྱོང་བ་
རབ་ཏུ་ཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

༦ ཉན་ཐོས་ལྷོ་བས་འདྲོད་པ་འདི་ཟད་མི་མྱོང་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཤེས་པ་མིན་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༦ མི་མྱོང་ཟད་པར་ཤེས་པ་ནི། །རི་བཞེན་དོན་གྱི་དོན་དམ་མིན།།

འབྱུང་བཞེན་རྣམས་རྒྱུ་བཅས་པ་འདི་ཕྱིར། །དེ་རྒྱུ་ལས་⁸²རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཡིན།།

ཐུག་བཞུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་བཟོད་པ་དང་། ཐུག་བཞུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཐུག་
བཞུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འདི་བཟོད་པ་དང་། ཐུག་བཞུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་
བཞེན་ཏུ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འཁོག་པ་དང་། ལམ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་
པ་འདི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་བྱུག་གི་མཐར་ཕྱིན་

པས། བྱང་པོ་མི་སྤྱེ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཉན་མྱོངས་པ་ཟད་པར་ཤེས་པ་འཕྲུང་བར་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཟུན་པ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་
གཞན་གྱིས་འདོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་དགག་པར་བྱ་བ་དེ་ཕྱིར་
སྤྲུལ་པ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆེགས་
ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལྷན་པར་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཤེས་པ་
བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་དག་འཇུག་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་འབྲེ་
བ་དེ་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རིགས་
པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེས་བཟུན་ནོ། །

༡༢ ཐེག་པ་གཞན་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས། །ཟེར་བ་དེ་ཡི་ཡན་ཡང་བཏང་། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཟུན་པ་དེ་ཡང་ནི་ཡང་དག་པར་རྒྱོགས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་
ཡིན་ནོ། །བཟོམ་པ་དང་བྲལ་བས་དེས་ནི་ཤེས་བྱ་དེ་ཕྱིར་པ་ཐོང་བར་མི་རྣམས་པ་དེ་ཕྱིར་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཟུན་པ་དེ་ཡང་ཡན་པ་ཞེས་པ་བྱང་བར་འབྲེལ་ནོ། །

རི་ལྷ་བ་སྤྱིར་པ་ཡོད་བཞིན་ཏུ། །དབྱ་བཅོམ་སྤྲུལ་ན་འདྲའ་བར་རིགས། །

སྤྱིར་པ་ཡང་གཉིས་ནོ། ཉན་མྱོངས་པ་དེ་སྤྱིར་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དེ་སྤྱིར་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཉན་མྱོངས་པ་དེ་སྤྱིར་པ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་ནོ། །འཆིང་བར་བྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་
རྩ་མོད། །ཡང་ཤེས་བྱ་དེ་སྤྱིར་པ་ནི་འཆིང་བར་བྱེད་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཙོ། །དེ་ལ་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ནི་ཉན་མྱོངས་པ་དེ་འཆིང་བ་ཙམ་ཐུངས་ཀྱི་ཉན་
མྱོངས་པ་དེ་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་དེ་སྤྱིར་པ་གཉི་གཉི་རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱང་མ་
ཡིན་པས། དེ་དེ་ཕྱིར་དབྱ་བཅོམ་པ་ནི་སྤྲུལ་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་
པ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱན་ཏུ་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དག་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་འི་མ་དག་པར་བྱས་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷོགས་ཡོངས་
སྤྲུལ་ལས་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འཕྲུང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་
ན་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་ནོ། ཉན་མྱོངས་པ་ཅན་དང་། ཉན་མྱོངས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་པ་ཙོ། །

དེ་ལ་ཉན་མྱོངས་པ་ཅན་ནི་བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱག་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་།

པ་ཉི་མུ་དག་གིས་ནི་ཡང་ཉན་ཐོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་སྤྱང་བར་མི་མྱིང་པས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དང་། དེ་ཉི་མར་པ་ནི་འབྲ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

པ) ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ལམ་བསྐོས་པ་ལོགས་ཀྱན་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལྟོག་པ།

གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་འདི་ལ་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལམ་བསྐོས་པ་དང་མངོན་པར་རྒྱགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པར།

༡༩ ཡང་དག་ཏུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དག།

རྒྱལ་མིན་རྒྱལ་བཅས་མཚན་བཅས་མིན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ་བཞེན་ནོ།⁸⁴

འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་ཉི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་ཉི་རྣམ་པར་
རྒྱག་པ་དང་། མཚན་མ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ལྷིང་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱལ་མིན་ཏེ།⁸⁵ རྩ་དང་
མིའི་འཁོ་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་ལས་བཞེན་ནོ།

གལ་ཏེ་ཡང་ལམ་གྲོ་མས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་
ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་མི་བདེན་པར་བྱུང་ནས་གང་གིས་ཉན་ཐོངས་པ་ཟད་པར་
བྱེད། རྒྱང་དུ་མ་ལ་མི་ཡིན་པར་ཉམས་སྒུ་སྤྱང་བར་བྱུང་པས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱེད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྩལ་ན་རི་ལྟ་བ་བཞེན་
མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉན་ཐོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ལྷིང་རྒྱང་དུ་མ་ལ་མིར་ཤེས་པས་དེ་དང་མི་འབྲལ་བས་རང་གི་བསམ་པ་སྒྲས་པ།

༢༠ ཇི་མྱིང་འགའ་ཞིག་སྒྲག་པ་ཡིས། །ཐག་པ་ལ་ལ་ལྷུ་ལ་ཞེས་འཇུག།

འཁྲི་ཤིང་བསྐྱགས་པར་ཤེས་པ་ནི། །གཉན་པོའི་ལྷུགས་ཀྱི་ཤེས་པར་འབྱུང་།

འཇུག་པར་བྱུང་པས་དང་པོར་ནི་ཐག་པ་ལ་ལྷུ་ལ་ཡིན་གྱི། ཐག་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པར་
འབྱུང་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདི་དེ་⁸⁶འཁྲི་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་འཁྲི་ཤིང་བསྐྱགས་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་

84 ལེགས་རྒྱུར་ཆ་བར་འདི་དེ་མཇུག་ཏུ་རྫོགས་ཆོན་མ་ཞིག་བྱང་བ་དེར་དེའི་མང་ཐངས་ ༡༩ པར་བྱས་འདུག་
མོད། འབྲལ་བའི་ནང་དེའི་དོན་ལི་འབྲུང་བས་ལེགས་རྒྱུར་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དབྱེད་གཞིར་རྒྱང་།

85 རྒྱལ་མིན་ཏེ། བེ་ཅིང་། རྩལ་ཐང་།

86 འདི། བེ་ཅིང་། རྩལ་ཐང་།

ལྷུ་འབྲུ་འབྲུལ་པ་འདི་གཉིས་པོར་ལྷུར་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོ་ནི་
འབྲུལ་པས་རྩ་བ་རན་བརྒྱུས་⁸⁷པ་རན་པས་ཞེན་པ་འབྲུར་ལ། ཡང་དེ་དག་ལ་འབྲུལ་པ་
ཉིད་ཤེས་པས་ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་པོ་འཁོར་བ་སྒྲུས་པ་ན། དེ་དག་གཉི་
ག་ཡང་དཀོས་པོར་འཛིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱི། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་ཡང་
དག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཀོས་པོ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པའི་ལྷུར་རོ།

དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་ཏུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཛད་ཀྱི་མདྲ་ལས།

འོད་སྒྲུངས་འདི་རྩ་ལྗེ། རྩེས་བྱ་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་
དྲག་གིས་གདུངས་པར་ལྷུར་ཅིང་། བདག་གིས་དྲག་ཇོས་སོ་བདག་
གིས་དྲག་ཇོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཅ་བར་ཕྱེད། བར་རྒྱར་བར་ཕྱེད་པ་
དེ་ལ། རྩེན་པ་བབས་ལ་མཁས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲག་
འབྱེན་པ་རྩར་བྱས་པས། དེས་དེའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་དྲག་གི་འབྲུ་ཤེས་དེ་
རྩེག་པར་འབྲུར་ཏེ། དེས་དེ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལས་ཐོལ་བར་འབྲུར་
རོ། །འོད་སྒྲུངས་དེ་རི་རྩེས་ཏུ་སེམས། དེ་ལ་རྩེན་པ་གང་གིས་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲག་གཞན་འབྱེན་པ་རྩར་མ་བྱས་ན་རྩེས་བྱ་དེ་
འཆོ་བར་འབྲུར་པས་གསོལ་བ། བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །རི་
རྩེར་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པའི་དྲག་གི་སོམ་ཉིས་གདུངས་པར་ལྷུར་
པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པའི་དྲག་གཞན་བསལ་བར་
བཟུའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བ། འོད་སྒྲུངས་དེ་བཞིན་
དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་ལྷུར་
པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུལ་གྱིས་ཆོས་རྩེན་པར་མཛད་
དོ། །གསོལ་བ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདེན་པ་གསུང་བ་མ་ལགས་
སམ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རི་རྩེར་ན་བདེན་པ་མ་ལགས་པ་གསུང་
བ་མཛད། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བ། འོད་སྒྲུངས་དེ་རི་
རྩེས་ཏུ་སེམས། ཁྱོད་བདེན་པས་རྣམ་པར་ཐོལ་ལས། བདེན་པ་མ་

87 རྩེག་པ་ཅིང་། རྩེར་ཐང་།

ཡིན་པས་ཡིན། གསོལ་པ། བདག་ནི་བདེན་པ་མ་ལགས་པས་ཁྱོལ་
 གྱུ། བདེན་པས་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་དེ་སྤྲད་ཏུ་ཞེ་ན། བཙུམ་ལྷན་
 འདས་མི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་ལྷད་དང་།
 གཉི་མུག་དག་གོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་བདེན་པ་
 ཞིག་ཏུ་འཕྱར་ན་ནི་མི་ལྷུག་པས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་འབྲུལ་བར་
 མི་འཕྱར་རྒྱ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེ་ལྷད་ཡང་དག་པ་ཞིག་
 ཏུ་ཕྱར་ན་ནི་བྱམས་པས་ཀྱང་ཞེ་ལྷད་དང་འབྲུལ་བར་མི་འཕྱར་རྒྱ། །
 བཙུམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་གཉི་མུག་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱར་ན་ནི་
 རྟན་ཅིང་འབྲུལ་བར་འཕྱར་བས་ཀྱང་གཉི་མུག་དང་འབྲུལ་བར་མི་
 འཕྱར་རྒྱ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གང་གི་སྤྲད་ཏུ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་
 ལྷད་དང་། གཉི་མུག་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དེ་དེ་སྤྲད་ཏུ་མི་ལྷུག་པ་
 དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟན་ཅིང་འབྲུལ་བར་འཕྱར་བ་བསྐྱོམས་པས་
 འབྲུལ་བར་འཕྱར་བ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་
 པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བར་འཕྱར་རྒྱ། །བཙུམ་ལྷན་
 འདས་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་པ་གང་གིས་ཡང་དག་པར་སྤྲོད་བར་འཕྱར་
 བ་དེ་གཉི་ག་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་བདེན་པ་མ་ལགས་པ་དེ་
 སྤྲད་ཏུ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་པ་ཡང་དག་པ་མ་
 ལགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་འབྲུལ་བར་འཕྱར་རྒྱ། །⁸⁸

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

༡༡ དེས་ན་གཏན་ཆེགས་མ་དེས་བཅས། །ཁྱོལ་བ་དེ་སྤྲོད་པ་ལྷན་པ་ཡིན།

གང་དག་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ལྷུག་པས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ལྷུག་པ་
 བཞི། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ལྷུག་པ་སྤྲོད་བར་འཕྱར་རྒྱ།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཐག་པ་ལ་འཁྱིལ་བ་དེ་བསྐྱོམས་པར་

88 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་མཛད་ཀྱི་མདོ་ཞེས་པ་དེ་རིས་མ་བཟུང་།

ཤེས་པ་རྒྱལ་བྱ་འཁུལ་པ་སྤྱོད་པར་འཕྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱས་ལ་མིར་འཁུལ་པ་བྲལ་བར་མི་འཕྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཏན་ཆེགས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཞན་གྱིས་ཁས་ལྗངས་པ་འདི་ཡང་དག་པ་འདི་ལས་གྱིས་ཡང་དག་པ་འདི་ཉིན་མོངས་པ་བསགས་པ་ཟད་པར་འཕྱུར་རྟོགས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། དཔེ་འདིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་འདི་གཉིས་བྲལ་བར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྒྱ་བ་དེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་གཉེན་པོ་འདི་ལྟར། །འདིས་ནི་ལན་ཡང་བཏབ་པར་བྱས། །ཡང་གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། ལས་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་འདི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་ལྟན་པ་འདི་གཉེན་པོ་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་གཉེན་པོས་སྤྱོད་པར་བྱེད་རྟོགས་བྱ་བ། ཐག་པ་དང་རྒྱལ་དང་འཁྲི་ཤིང་བརྒྱལ་པ་འདི་དཔེ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཏན་ཆེགས་མ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལ་བ་ཡང་ཐུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕ) ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་མེད་པས་འགྲོག་པ་འདི་ལན།

འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དག་ཅག་གིས་བརྒྱབས་ཐིན་པས། དེ་འདི་ལྟར་ན་ལྟར་མེད་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བརྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་རྒྱལ་གེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་རྟོགས་ཟེར་པ་འདི་ལན་གང་བ་པར་བྱ་བ་འདི་ལྟར། ལྷགས་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་འདི་ལྷགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་པ།

༡༡ ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་གསུང་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་ལ་ལྷགས་སྤྱོད་པ་དང་།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །སྤྱོད་ལྟར་སྤྱོད་མའི་ཐེག་པ་བཞིན།

འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟན་པ་བྱག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལས་དང་། དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་གཙུག་ལག་གྲང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་འདི་གསུང་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་པར་བརྒྱུབ་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བརྒྱམས་པ་ནི་ལྷགས་སོ། །ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བདག་ལ་ལྷགས་པར་བཏགས་པ་དག་ལས་འདས་པས་བདག་མེད་པ་སྟེ།

མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡིག་གསུམ་པོ་ཉིད་ཐོག་པ་གསུམ་⁸⁹ཐོག་པ་པོ་རྒྱ་ཡིག་གི་ཐོག་པ་
ཆེན་པོ་ཡང་བདག་ཅག་ལ་མ་བྲགས་ལ། དེ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་ཡང་མ་
བྲུང་བས། རྒྱ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྲུང་པའི་རྒྱ་ཡིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེན་ཏེ། ཉན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་རང་བྱུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྒྱ་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ལོ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤངས་ཤིང་མི་དམིགས་པ་
ལ་གོ་མས་པར་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བར་བྱུང་བ་ནི། ཐོག་པ་གཞན་ཉིད་ཏུ་འདི་མངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་གཉི་ག་ལ་མ་བྲུང་པ་ཡིན་ནོ།⁹⁰

༡༡ བྱིར་ཆོལ་ཆད་མས་གནོད་པའི་བྱིར། །དེ་ཡི་གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་ཉིད།⁹¹

89 - ཐེག་པ་གསུམ་ པེ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

90 མ་ཡིན་ནོ། །པེ་ཅིང་། ལྷ་ར་ཐང་།

91 རེ་མཁའ་ལྷན་པ་མཆོག་ཀྱི་འཕྲོ་ལྗོངས་། ༡༥ པ་མེད་ཅིང་། འདི་ཀྱི་མཁའ་ལྷན་པ་ཀྱི་མ་མཁའ་ལྷན་པ་

[illegible]

ཡང་ལན་བཅུ་བ་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་འདི་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཅིང་བརྒྱད་པར་
བྱུང་། །གང་གིས་མདོ་ལྡེ་ལ་སྐྱུག་པར་མ་བཟུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་
དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཟུན་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱུག་
པ་ནི་འདྲུལ་བ་⁹³ལ་སྐྱུག་པའི་ནང་དུ་བཟུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་འདི་ལྟར་ལྟག་བཟུས་
དང་། གུན་འབྱུང་དང་། འཁོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ལྷ་པས་
དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་དང་། ལྷ་པས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་།
སྐྱ་སྐྱ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སྐྱུག་པ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་བཟུན་པ་དེ་དག་ཉིད་འདྲུལ་བ་དང་། མདོ་ལྡེ་དང་། ཆོས་མདོན་པ་རྣམས་
ལྷ་མི་གཉིད་དང་། ཆེག་དེ་དག་དང་། གསལ་བྱེད་དེ་དག་ཉིད་གྱིས་བཟུན་ཉེ། དེ་རྣམས་
བརྒྱུས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་གུན་གྱང་མཆངས་སོ། །ཐུད་པར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་བ་པ་ཐུངས་པ་ནི་བཙོན་ལྷན་འདས་འབའ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདྲུལ་བ་ལ་སྐྱུག་པར་བཟུན་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱུག་པར་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐངས་ཅན་དུ་བཟུན་པ་ཡིན་པས། མདོ་ལྡེ་ལ་སྐྱུག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་པན་རྒྱན་བཟུས་པ་ཡིན་ཉེ། དེས་གྱིས་ན་མདོ་ལྡེ་ལ་སྐྱུག་པའི་ནང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་བཟུས་པ་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་རྟོན་ཉོ། །

ཡང་འདིར་འབགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱུག་པ་ཁ་ཅིག་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དུ་
ཟིན་གྱང་། ལྡེ་པ་ཐ་དང་གྱི་གཙུག་ལག་མང་པོས་བྱོགས་ལྷ་མང་བདག་ཅག་གིས་བཞོད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བརྒྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མར་ན་
པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་གྱི་རྩོད་པརྩོས་པ་ཁྱེད་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་གི་
དོན་དེས་པར་མ་བཟུང་བར་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་བརྒྱད་པར་བྱུང་། །ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱིས་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། ཆོས་གྱི་ཡུག་རྒྱ་དང་མི་འགལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། གང་འབགས་པའི་བདེན་པའི་མདོ་ལྡེ་ལ་ཡང་འབྲུག་ ཉོན་མོངས་པ་
འདྲུལ་བ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་མཐོང་། རྟོན་ཅིང་འདྲེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་

ཉོན་མོངས་ལྟན་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་པ་ཡོད།

93 མ་དཔེར། འདྲུ་བ། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྩུང་བཞིན་བཙུགས།

དང་ཡང་མི་འགལ་བ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱུང་བ་ཤིང་ཕྱིར་རྒྱ། །ཡང་ན་ཕྱེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཡང་
རང་རང་གི་མདོ་ཕྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། བན་ཆུན་ནི་འགལ་བ་ཆེར་ཡོད་
པ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཤིང་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཤིང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤིང་
ཆལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ཕྱེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་ཕྱེ་སྟོང་ལ་འགལ་ཞིག་མི་འཇུག་ཏུ་ཟིན་
ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིང་མདོ་ཕྱེ་ལ་ཡང་འཇུག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཤིང་
གནས་བདུན་བརྒྱལ་ལ་ཡང་སྟོང་། རྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཤིང་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་
འགལ་བ་ཤིང་ཕྱིར་རྒྱ། །དེ་ཉམས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡུག་རྒྱ་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདི་ཤིང་ཕྱིར་
ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བའི་སྟེང་པར་བྱེད་པ་པོ་
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཤིང་ཕྱིར་རྒྱ། །བདག་ཅག་གི་ཆ་བའི་སྟེང་⁹⁴པར་བྱེད་པ་
ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིང་གསུང་རབ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་
ཕྱིར་རྒྱ། །རི་སྐད་ཏུ། བེད་པ་ཤིང་ཆལ་གྱི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་བེད་པ་ཤིང་ཆལ་
འདི་ལ་འདབ་མ་རི་སྟེང་པ་ཡོད་པ་བས་སྟོག་པར་མང་བའི་ཆོས་ངས་རྟོགས་པར་བྱུང་
ན་ཡང་ཁྱེད་ལ་ནི་ངས་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་སྟེང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱ་བ་བྱས་པ་ཤིང་ཕྱིར་དེ་དག་
ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་སྟོང་བར་ཡང་མི་འཇུག། འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་ཡང་མི་འཇུག་
རྒྱ།⁹⁵ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

༡༩ ལྷ་མ་ཀྱན་དགའ་བ་ཉ་ཡི། །སྟག་བཞུལ་ཕྱང་པོ་ས་པ་དང་།།

འཆར་བྱེད་སྟོང་བ་འཆར་བ་དང་། །གང་པོ་སྒྲངས་པ་རམ་པ་དང་།།

༢༥ ལྷ་རན་འདས་དང་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བའི་མདོ།།

ཆ་བའི་སྟེང་པར་མ་ཆང་བས། །རྒྱས་པ་མིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ།⁹⁶

94 བསྐྱས། པེ་ཅིང་། རྟོང་བར་།

95 བེད་པ་པ་ཆལ་ཞེས་པ་ཤིང་མདོ་འདི་གཞན་འཇུག་ཏུ་མི་བཞུགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཐེག་པོ་ཤིང་ཞིག་ཏུ་རེས།

96 རྟོག་འདི་གཉིས་ལོགས་སྟུང་ཆ་བར་མི་འཇུག་ཡང་ཡོད་འཇུག་ཆ་འབྲེལ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པས་འདིར་ཆ་
ཆོག་ཏུ་བཞུས་ཡོད།

[illegible]

པ་ཏྲ་ཡའི་མདྲ་ཡས།¹⁰¹ བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུང་པ། པ་ཏྲ་ཡི་གང་གི་
 མེ་འཁོར་ལྷ་མཉམ་དང་ལྷ་མཉམ་པར་བྱས་པ་དེའི་མེ། གང་ནས་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་
 ཡ་རྟ་ཅང་ཤེས་བཟང་པོའི་རྩེ་ལྷེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་ཐུངས་བཟུན་དེ། ལེས་བྱ་
 བ་ལ་སྐྱེས་པ་འབྱུང་སྟེ། མདྲ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་རྟོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་མཉམ་བྱི་ལྷ་
 པོའི་མདྲ་ཡས།¹⁰² བཙུག་ལྷན་ཀྱིས་སྤྱུ་མིང་ཆོས་ལས་བཙུགས་ནས། ང་ཀྱས་
 བཅིག་གི་མེ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞས་པ་ཡས། རིའི་ལམ་ནས་ང་རི་རོས་བཟངས་ལ་
 བཤེགས་པ་ན། རྟོང་རས་བཅིག་བྱ་པ་མགོ་བྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་རས་མཐོང་སྟེ། རྟོང་རས་
 འདི་རྟོང་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ལེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱས་པར་འབྱུང་བའི་མདྲ་ལྷེ་དེ་རྩེ་བྱ་
 ཡང་མ་མཐོང་རྟོ། །ས་པའི་མདྲ་ཡས། བཙུག་ལྷན་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུང་པ། ཀྱས་
 བཅིག་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་མེ་རི་ལ་འཁྱོ་བའི་ལམ་ཀྱི་གཞན་སྐྱེམས་
 ལྷེ་ཀྱན་ཀྱི་རྒྱ་མང་པོ་ལེག་འདི་ཐང་ཀྱི་རྩེ་ལས་སོ། །རྩེ་ལས་ནས་ང་ལ་རྟོན་འདི་དག་
 འདི་བར་མེམས་སོ། །ལེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་བྱས་པར་འབྱུང་བའི་མདྲ་ལྷེ་དེ་ཡང་མ་
 མཐོང་རྟོ། །

ཡང་འཆར་བྱེད་གྱི་མཛད་ལས།¹⁰³ རྣམ་བཤམ་གྲང་ཡོད་དེ། གང་ངམ་ཆོད་པ་བཞི་
བཟུན་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་མཛད་དེ་ཡང་མ་མཐོང་ཁོ་། །སྒྲིང་བ་ཉིད་གྱི་མཛད་ལས་གྲང་།
འཇགས་པ་གྲུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། བཙུག་རྒྱུ་འདས་སྤྱུ་རྣམས་གྱི་ཆོད་
ཀྱིས་ན་བུམས་སྟེ། །དེར་བཙུག་རྒྱུ་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་གྲུན་ཤིང་ཉེ་

[illegible]

102 མ་དཔེར་། རྩམ་པར་མ་ཕྱི་ཕྱིར་པེ་མཉ། ཞེས་ལྷན་མཉན་པེ་ལྷན་པེ་ཞེས་པམ།

103 འདི་ལྟར་གྱོད་བཞུགས་པ་མཆོད་པ་ཀུན་ཉེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་། གྲུ་པ་འདི་གྱོད་། རྒྱ་པ་འདི་གྱོད་། དམག་པ་འདི་གྱོད་།
གང་པ་འདི་གྱོད་། གྲུ་པ་འདི་གྱོད་། རྒྱ་པ་འདི་གྱོད་། བོད་པ་འདི་གྱོད་། སེང་པ་འདི་གྱོད་། རྩ་པ་འདི་གྱོད་། སྐུ་པ་འདི་གྱོད་།
རྩེ་པ་འདི་གྱོད་། རྩ་པ་འདི་གྱོད་།

ཞེས་བྱ་བ་ནས། གུན་དགའ་པོ་དེ་གི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་མང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྐབས་པ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་རྒྱུ། །འཆར་བའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རས་བཙན་ཏེ་དུས་གཅིག་དུ་བཅས་ཅད་ཤེས་
པ་དང་བཅས་ཅད་མཐོང་བའི་དཔེ་སྒྲིབ་རམ་བཅ་ཟེ་འགའ་ཡང་མ་ཐུང་འབྱུང་བར་མི་
འབྱུང་། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་དེ་ཡང་མ་
མཐོང་རྒྱུ། །གང་པོ་འཛིན་པ་ལས། གནས་བཟན་གུན་དགའ་པོས་སྒྲུས་པ། ཆེ་དང་ལྟན་
པ་གང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དཔེ་སྒྲིབ་གནས་བཟན་བྱམས་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་སྒྲིབ་གསུང་བུར་
ཐུང་བ་ན་འདི་ལྟ་བུར་ཟབ་པ་ཟབ་པའི་རྒྱ་པོ་འཛིན་པ་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་དང་ལྟན་པ་ན་
104 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་སྟེ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་རྒྱུ།

ཐུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཤྲེད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། དཔེ་སྒྲིབ་གྲོ་མ་གྱི་ཏ་ཀ་ན་བཞུགས་
པའི་དུས་གཅིག་ན་བྱ་འཛིན་ཀའི་བསྟོ་གནས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ན་དེར་
རི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྟན་འདས་གྲོ་མས་བཅས་ཅད་ལ་བསམ་གཏན་བཞུགས་པར་
མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པའི་མདོ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་རྒྱུ། །རམ་པ་ཀའི་མདོ་ལས།
དེར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དཔེ་སྒྲིབ་ལྟེ་ལས་བཙམས་ཏེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ར་སྒྲིབ་
རབ་དུ་མ་ཐུང་ཞིང་ཁྱིམ་པར་ཐུང་པ་ན་འདི་ལྟར་བསམས་ཤིང་བསྐྱབས་ཏེ། ཁྱིམ་ན་
གནས་པ་གི་གཞོན་པ་དང་བཅས་པར་ཐུང་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་དེ་ཡང་
མ་ཐོང་རྒྱུ། །ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ལས། གནས་བཟན་གུན་
དགའ་པོས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་མ་འགགས་པ་ལ་སྒྲུས་པ། རས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བད་
ནས་མདོན་སྒྲུམ་དུ་སྐོས་ཤིང་མདོན་སྒྲུམ་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་
འདས་ཆེས་མ་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་བྱུགས་ཤིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཞི་
བ་རྒྱུགས་ནས་མིག་དང་ལྟན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལས་འདོད། 105 །ཞེས་འབྱུང་བའི་མདོ་
དེ་ཡང་མ་མཐོང་རྒྱུ།

འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྒྲིབ་ཤིས་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་

104 ཟླ་ལྷེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐང་།

105 ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ལས་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་ཆེད།

ཡང་དག་པར་མཆིན་ཅིང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་བཙུག་པ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱུ་ལས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་བཞི་པོ་འདི་གསུངས་ཏེ། ཇི་
 གྱིད་དམའ་¹⁰⁶བར་བྱུང་བ་ལྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ག་ཉེན་འདི་ཉི་རྩ་མས་པ་མེད་ལ་
 གྱིད་པའི་ཁོ་ལ་པོ་འོ།¹⁰⁷ཞེས་བྱ་བའི་བར་བྱ་ལྟེ། མདོ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་རྒྱུ་། །འགྲོ་བའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སྐྱས་པ། བདག་གིས་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱི་
 བད་ནས་མརྩོན་སྐྱུང་བྱ་བས་ཤིང་མརྩོན་སྐྱུང་བྱ་བཟུང་ལྟེ། ཀུན་དགའ་ར་བ་བྱས་ནས་
 རྩོ་བར་བྱེད་པའི་མེས་མ་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། ལུས་ཞིག་ནས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་
 རིས་ཀྱི་འདི་ག་ཉེན་ཏུ་ཉྩ་རྩ་མས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རྩོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་
 བ་ནས་པན་ཡོན་ལྟན་ཅིང་སྦྱིན་པ་བས་བརྒྱན་པའི་རྒྱས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ།¹⁰⁸ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་བྱ་འབྱུང་བའི་མདོ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་རྒྱུ་། །དེ་བཞིན་ཏུ་མདོ་གཞན་དག་གྱང་
 ཤེས་པར་བྱ་ལྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོའི་མདོ་ལས། མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 གསུང་གིས་ཐར་བཀའ་ལྷུ་ལ་བ་བཞིན་ཏུ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཁྲོད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་མི་སྐྱེ་
 བ་སྐྱོམས་ཤིག བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གནས་པར་བྱ་བའི་མདོ་
 ལས། འཕགས་པའི་གནས་པ་འདི་ལ་བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་འབྱུང་
 བའི་མདོ་དེ་དག་གྱང་མ་མཐོང་རྒྱུ་། །ཡོངས་སྒྲ་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་མདོ་དེ་ཉྩར་ཡོད་པའི་མདོ་མང་པོ་རྩ་མས་ཀྱང་མདོ་བྱ་དང་གྱི་ནང་ནས་ཅིག་སོ་
 སོར་འབྱུང་རྒྱུ་། །དེ་ཉྩ་བས་ན་དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་མདོ་མང་པོ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ལ་ད་ཉྩར་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་མི་སྐྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་
 བྱེད་པས་¹⁰⁹ཤེས་པར་བྱ་འོ།

ལ) གཞོད་བྱེད་གཞན་བཅུ་གཉིད་པ་རྩ་མས་ལ་ཤེ་ཤེ་ནས་ལན་འདེབས་པ།

ཀ) ཅ་པའི་སྐྱེད་པ་པོས་མ་བཟུམ་པར་བཤད་པའི་ལན།

གང་ཡང་ཅ་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་འདི་གསུངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་བཙུག་

106 རྒྱ། ཤེ་ཅིང་། རྩར་བང་།

107 ལུང་འདི་གོན་བཙུགས་ནང་ཡོད་པའི་ལུང་འཁོར་སྐྱོད་གིས་ལུས་པའི་མདོའི་ནང་མ་ཆེད་།

108 འགྲོ་བའི་མདོ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་མདོ་དང་། གནས་པར་བྱ་བའི་མདོ་རྩ་མས་རྩོམ་འདི་ན་མ་བྱུང་།

109 - ཤེས་པར་བྱེད་པས། ཤེ་ཅིང་། རྩར་བང་།

པས་བྱས་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཉམས་ཏེ། ལྷེ་པ་ཐ་དང་གྱི་ལྷུང་ལས་ཆེག་གི་མདྲོ་རྒྱམས་
རྒྱམ་པར་བཞག་པ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ལྷུང་གི་ཆེག་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཟུས་པའི་
མདྲོ་དེ་དག་གི་ཆེག་གི་དོན་བཟུས་པ་རྒྱམས་ཀྱང་། ཡང་ཐ་དང་ཏུ་འདྲོན་པའི་ཕྱིར་
དང་། མདྲོ་གཞན་ཡང་མ་གཏོགས་ཤིང་མི་འགལ་བ་མངའ་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་། དགའ་བ་
ཅན་དང་། ཆེད་མཐར་བྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་རྒྱམས་ཉི་ཤུ་མཐོང་ཞེ། དེ་ལྟར་
ན་ལྷུང་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཆོལ་བར་ལྷུང་པས་དེ་ལྟ་དག་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་
རྒྱས་པར་བཞག་པས་ཁོ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་
ལས་ཐོས་པ་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་བརྒྱའི་བར་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ།

(ཁ) གཉིས་པའི་སྤྱི་ལྷུང་པ་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཟུས་པར་བཤད་པའི་ཡན།

གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་། གསུང་རབ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐ་དང་གྱི་ལྷུང་
པར་བྱེད་པས་ག་ལ་ལྷུང་པར་འབྱུང་ཏེ། པན་ཚུན་འགལ་བས་ན་ལྷུང་པར་བྱེད་པ་ཐ་
དང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་རྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་བདག་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་མདྲོ་ནི་འབྲགས་པ་མང་པོས་བཀྱང་བ་རྒྱམས་ཁས་མི་
ཡིན་ཏེ། བར་མ་དོད་མེད་པ་མེད་པ་བུན་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ས་རྒྱན་རྩེ་
པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་ཡིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། གནས་མ་བྱ་རྒྱམས་
ཀྱི་ལས་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་བྱ་རམ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གྲོ་། བཅས་ཅད་ཡོད་
པར་སྐྱབ་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ལས་ནི་བཟའ་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་པར་སྤྱང་རྟོ། །དེ་དག་གི་མདྲོ་ལས་
ནི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྗེས་སུ་བཞགས་སོ། །བཅས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
ནི་སྤོང་རྟོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གང་ཐུག་ཏུ་སྐྱབ་
བའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འདུས་བྱས་བཅས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་དོ། །ལ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་
མ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །ལ་ལ་ནི་འདི་བསྐལ་བའི་མཐར་གནས་པར་འདོད་དོ། །ལ་ལ་
ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མིང་ཅན་ཏུ་འོ། །ཁ་ཅིག་
ནི་མེད་པ་བར་མ་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བཙོན་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་
བཙུག་ཏུ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷེ་མ་བཞིན་ཏུ་འགལ་བར་ལྷུང་པས་ལྷེ་པ་ཐ་དང་

ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱུ་མ་ལྟོ་མཉམ་སྤྱོད་པ་ལས་ན། གཙུག་ལག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཞིག་བསྐྱབ་
པར་དགའ་བས། རྒྱད་པར་བྱེད་པ་བ་དང་གྲིས་བསྐྱས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ནོ།¹¹⁰

ག) གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟག་པར་སྟོན་པས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་དང་

འགལ་བར་བཤད་པའི་ལན།

གཞན་ཡང་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རི་རྩ་བ་བཞིན་
ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་པས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་རྟག་པ་ཞེས་བསྟན་གྱི་མི་འཕྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱད་པར་ཏུ་ཤེས་
པར་འདོད་ན་ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ་ལས་བརྟུན་བར་བྱའོ། །རྒྱན་གྱི་རྩིས་སྤྱ་འཁུག་
པ་རྟེན་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་རྩ་བོ་ལ་ཡང་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡོད་དེ། རི་རྩར་རྩ་
རྒྱད་ནི་རྟག་ཏུ་འབབ་པོ། །མེ་ནི་རྟག་ཏུ་འབར་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི། དེ་རྩར་ན་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མི་འགལ་ཡོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཁྲབ་པའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མ་ལྟམ་པ་ལ་ཁྲབ་པས་ཡིན་གྱི། ཁྲབ་འཁུག་དང་འབྲ་
བར་ཐམས་ཅད་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ད) བཞི་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཀྱན་ཁྲབ་བཤད་པས་བདག་མེད་པ་དང་འགལ་བར་བཤད་པའི་ལན།

དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་
མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སྟོགས་པ་རྒྱུ་མ་ལྟོ་མཉམ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བྲུ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཁྲབ་པ་རྩ་བུ་ནི་
མ་ཡིན་ཉེ། རི་རྟེན་ཏུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་
པ་མེད་པའི་རྩ་བོ། གང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གསེགས་པའོ།¹¹¹ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་འཕྱུར་བས་སོ། །ཡེན་པའི་རྒྱུ་ལར་ཤེས་
པ་ཡང་འཁོར་བར་འཁུག་པ་དང་སྟོག་པའི་རྒྱུར་ཕྱར་པ། རྩ་བོ་ཆེན་པོའི་རྒྱན་བཞིན་ཏུ་
འབབ་པས་འཁུག་ཏུ་ཐིན་ཀྱང་། རྟེན་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་འཁུག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་

110 བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེ་ཅིང་། རྒྱུར་ཐང་།

111 རྩེ་དགེ་༩ བཀའ་ཤེས་ཕྱིན། ཉི་མེ། ག་ཤོག་ ༥༥ བཞ

དང་འབྲུ་བར་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་ཚམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མི་འགལ་ལོ།

ཅ) ལྷ་པ་སངས་རྒྱལ་ལྷ་པ་ལས་མི་འདུལ་བར་བཤད་པ་ཚམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་

འགལ་བར་བཤད་པའི་ལན།

སངས་རྒྱལ་ལྷ་པ་ལས་མི་འདུལ། །ཞེས་བྲ་བ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
དང་། སྤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་སྤྱིན་ཀྱང་གདུལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུས་ནས་ཚམས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབར་བ་མཛད་པ།¹¹² ཡང་གང་དག་ཏུ་གདུལ་
བའི་སྒྲུབ་པ་ཞིང་མེད་པར་བྱུང་པ་དེ་དག་ཏུ་ནི་སྤངས་པ་ལས་འདས་པར་ཡང་སྟོན་ཏེ།
འཁྲོ་བ་གཞན་དག་ཏུ་གིང་མེད་པའི་མེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གཞན་དག་ཏུ་རྗེ་ལྷ་པ་བཞིན་
པས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལས་འདས་པ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི། གཏན་
ཏུ་ཡོངས་སྤྱི་ལྷ་པ་ལས་འདུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་པ་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ཁྲུས་པ་
མཐར་བུག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའི་ཞེས་སྟོན་ལས་བཏབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་
ལས་འདས་པ་ཡང་སྤྱི་ལྷ་པ་ལས་འདུལ་བ་བསྟན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་སྟོབ་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམས་ཀྱི་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། འཁོར་བ་དང་
ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པའི་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དངོས་པོས་སྤངས་པ་མི་འདུལ། །མཛད་པ་ཉིད་དང་མཚན་གྱིས་མིན།

སྤེས་དང་སྤེས་བྱའི་རྣམས་རྒྱལ་ལས། །འདས་པས་དེ་ནི་སྤངས་པ་འདུལ།¹¹³

ཞེས་བྲ་བས། རྣམས་པར་རྒྱལ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
སྤངས་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་དང་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

ཆ) ཐུག་པ་ཉན་མོས་ཆེན་པོ་ལྷ་པ་བསྟན་པས་མི་འཐད་པར་སྒྲུས་པའི་ལན།

ཉན་མོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྷ་པ་བསྟན་པ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཉན་མོས་གང་དག་གི་རིགས་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མེས་པ་
ཅན་གྱི་རིགས་གང་དབང་པོ་རྣོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་བས། གཞན་གྱི་དོན་རབ་ཏུ་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྤྱོད་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འདོད་པས།

112 བར་མཛད་ལ། བ་ཅིང་། ལྷ་པ་ཐང་།

113 ལྷ་པ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བྱངས་རྣམས་མ་བཟུང་།

འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་ཡུར་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་
 མེས་པོ་དཔལ་བཞིན་ནོ། །མེས་པོ་ཅན་གྱི་རིགས་གང་དག་པོ་རྒྱལ་བ་བདག་གི་དོན་
 གྲུབ་པར་བྱེད་པས། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་གྱི་མས་པར་བྱས་པས་འབྲས་
 བུ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམན་པ་འཛིན་པར་ཉིད་ཐོབ་པར་ཡུར་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཐོས་དང་། སངས་རམ་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །མེས་པོ་ཅན་གྱི་རིགས་གང་དག་ཀྱང་པར་ཅན་
 ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དམན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་སངས་
 རམ་རམ་རྒྱས་བཅེ་བྱ་ལྟར་སྒྱུར་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོག་པ་འགྲུལ་པ་བརྒྱུད་པར་
 གྲུབ་པས་གསུམ། རྒྱུན་འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པར་འབྱུར་
 པ་ལྟ་བུ་འོ། །མེས་པོ་ཅན་གྱི་རིགས་གང་དག་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་ཐུན་ཀྱང་ཐུན་ན་
 ཡང་། དམན་པ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་ཐབས་ལ་མི་མཐས་པར་ཡུར་པས། དང་པོར་
 ཉན་ཐོས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་འགྲུལ་པ་ཡོད་པར་
 མཐོང་བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷན་པར་མང་དེ། དེ་དེ་འཛིན་པ་ལས་དང་
 ཉན་ཐོས་པ་ཐོབ་པས་ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཛིན་པ་¹¹⁴ བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་
 ཆོག་ཀྱང་པར་ཅན་ཉིད་བསལ་གསུམ་ཀྱང་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་འཛིན་པ་ལས་ཐོབ་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆོས་འཛུགས་ལས་
 བཞུན་ཏེ། ¹¹⁵ ཡང་ན་ཐུར་ཉན་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཤིས་བུ་འཛིན་
 རྒྱུ་པ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པ་བྱས་ནས། བསམ་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁྱོད་པར་
 འབྱུར་རོ། །

གང་ཡང་ས་པོན་མེས་ཆོག་པ་ལ་སྐྱུ་བྱ་འབྱུར་བར་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཐེང་
 པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཅག་གྲང་ཡང་དེ་ཉན་ཐོས་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་ལས་
 འབྱུར་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་མེད་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་ལས་
 བའི་ཕྱིར། སངས་རམ་རམ་བཅོས་ཐུན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུལ་པ་ན་སངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་
 བྱེད་དེ། དེས་དང་པོར་གྱི་ལྷག་པ་འཛིན་པས་པ་དག་པོའི་ས་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་བྱང་

114 རྒྱུ་བས། ཤེ་ཅིང་། རྒྱུར་བར་།

115 རྒྱུ་དགེ་ ༥༩ བཀའ་དྲིན་དཀོན་པ་ཆོག་པས། རྒྱུ་ཆོས་འཛུགས་ལས་མཐོང་། ཤོག ༡༧༥ ༣༡-༣༢ བད་ལ་དགོངས་སྟུགས།

ཆུབ་མེས་སྐུ་འཕྲེང་པ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་ལྟ་སྟེང་ན་ཡང་། གྲན་ནས་ཉན་མོངས་
 པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་སྐུ་འཕྲེང་པ་ཡིན་པར་བརྟུལ་བར་བྱའོ། །གང་འདི་རྒྱུ་ཏུ།
 ས་བདུན་པ་ནི་ཉན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཉན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཉན་མོངས་པའི་གྲན་ཏུ་རྒྱུ་པ་མེད་པས་ཉན་མོངས་པ་དང་བཅས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོ་སྤེས་འདོད་པའི་བསམ་པ་རྒྱུ་གས་པར་མ་
 ལྟར་པས་ཉན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བསྐལ་པ་ཡུངས་
 མེད་པ་གཉིས་པས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པའི་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་ནི། རྒྱུ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་རྒྱུ་
 པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པར་འཕྱར་རྒྱ། ཉན་མོངས་པ་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱུ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་མ་ཐག་ཉིད་ཏུ། བྱང་ཆུབ་མེས་སྐུ་འཕྲེང་པ་དེས་བྱང་
 ཆུབ་མེས་སྐུ་འཕྲེང་པ་གནས་པ་ཟབ་མོ་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པར་འཕྱར་རྒྱ། །དེ་ནི་
 འཁོག་པ་ལ་ལ་སྒྲིམས་པར་བྱུགས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་བཞིན་ཏུ། གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་བརྗོད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
 གྱིས་བསྐྱར་བར་མ་མཛད་ན་དེ་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་ན་ལས་འདྲའ་བར་འཕྱར་རྒྱ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་
 མདོའི་ཆེ་ག་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བརྗོད་པ་དེའི་ཉན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་
 ཡུངས་པ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་འབྲེལ་བམེད་པར་ལྟར་ཅིང་། འཁོར་བར་འཁྱུག་པ་
 དང་བུལ་བ་ཆེ་ལ་དབང་བ་ལ་མོགས་པ་དབང་བཅུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དབང་བར་
 ལྟར་ཅིང་། རྒྱ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྤེན་ཏུ་གོམས་པས་བདུད་བཞི་ལས་རྣམས་པར་བྱལ་
 ཞིང་། མེས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱ་གཅིག་པར་ལྟར་པ་¹¹⁶སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་
 གནས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་དང་། སྤན་གྱི་སྟོང་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྩོན་
 པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་ཀྱིས། གང་དང་གང་མེས་ཅན་ལ་མདོན་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་དང་
 དེ་མེས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་¹¹⁷ལ་བསམས་པ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་བུ་རྩོད་པར་འཕྱར་ཏེ་མིག་
 དུག་ཅན་བཞིན་ནོ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་བརྟན་ཏེ། མྱའི་བྱ་གཞན་

116 + ལ། རྒྱུར་བར་།

117 རྒྱ། པེ་ཅིང་། རྒྱར་བར་།

དག་¹¹⁸ ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་པ་བསྐྱེད་པ། དབང་
པོ་རྣམས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཤར་དག་ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་ན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་བྱས་པ་
དེ་དག་གི་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱིས་ཞེ་ན། དེས་འཁོར་བར་འབྱུག་པའི་མཆོམས་བཅད་
པའི་བྱིས་རྒྱ། །ཤར་ཡང་བསེ་བྱ་དང་དཔལ་པའི་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་དག་གྲུ་ལྷ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་ལ་
ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་རྒྱ། །ཤར་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིགས་དག་ཐབས་ལ་མི་མཁས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པ་སྤངས་པར་བྱས་ན་ཡང་དཔལ་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་
རྒྱལ་པོའི་འབྲས་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་བྱིས་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ཁྱད་པར་
བྱ་འཕགས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་ཁྱད་པར་བྱ་འཕགས་པའི་མཆོག་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ལ་དཔེ་གསུམ་པར་བྱེད་པས་སོ། ¹¹⁹ དེ་རྣམས་ན་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་བསྟན་པ་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན།

གཞུགས་ཅི་གང་དང་གང་རྣམས་ཀྱིས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཅི་འདྲུལ་བྱས་པ།

ལྷིང་རྗེས་དབང་གིས་དེ་དང་དེར། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོན་པར་མཛད། ¹²⁰

གང་གི་བྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ན་ཉན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་
དབྱ་བཅོམ་པ་དང་འབྲ་ན་ཡང་། ཐབས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཛོན་པར་སྐྱལ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དང་ཁྲོས་སུ་མཛད་དེ། ཟུ་ཆེ་ཞིང་རྣམས་པ་མང་པའི་
ཉན་མོངས་པ་ཅན་ཉི་ཤུ་འབྱོར་པ་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་
སྐྱེད་པའི་བྱིས་སྤྱིང་བཞི་བ་དག་གྲུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞེ། ཇི་སྐད་ཏུ་འབར་ར་བྱ་ཅིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལས།

བདག་ཉིད་གཅིག་ལས་མང་པོ་ཉིད། །མཆོག་ཏུ་ཡེགས་པར་མཛད་པས་སྐྱལ།

118 ཤར་བདག་པོ་ཅིང་། ལྷ་ན་ཐང་།

119 ལྷ་དགེ་ལ་བཀའ། ཤིང་བྱིས། ཉི་ཞུ། ༧ ལེའུ། ༡༩ རྟོག་ ༡ ར་སྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལས་ཤིང་གི་མདོ།

120 ཆོགས་བཅད་འདི་གཞན་ལས་བྱངས་པའི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པོ་རང་ཉིད་ནས་རྣམས་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་
ངས་མ་བརྒྱུང་།

བ་དང་མ་ཐུར་བདེན་དངོས་ལས། །བདག་དང་རྟོན་ཅིག་དགའ་འོ་ཞེས།
 རྩོས་པ་རྩམས་དང་རྟོན་ཅིག་དེ། །རྒྱལ་ཤིང་རྩོས་པས་རྩོས་མ་དང་།
 འདྲི་པའི་རྒྱལ་པ་ལས་བཟུང་གྲང་། །འདྲི་པས་རྩོས་མ་རྩམས་དང་ཅེ།
 རྩལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ནི། །འདྲི་པའི་འདྲི་ཆགས་བསྐྱེད་ཐུང་གྲང་།
 དེ་ཡིས་¹²¹ རྩམས་ལ་འདྲི་པ་ནི། །འབྱུང་བ་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན།
 དེ་རྟོན་དེ་ནི་རྩོད་པ་དང་བཅས་མི་ལས་རྩོས་མ་རྟོན།
 རྩོས་པའི་དབང་ཐུར་དེ་དག་འདུན་ཕྱིར་ཅེ་བ་¹²² ཉིད་ཀྱི་ཕྱེད།
 མི་གཡོ་བརྟན་པའི་རྩམས་ཅན་རྩམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་རྩམས་ཅན་གཅིག །
 ལེགས་པར་ཐུང་པས་གཉིད་སྤངས་གཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་གཉིད་གྱིས་ལོག །¹²³

ཅེས་འབྱུང་བས། དེ་རྟོན་བས་ན་འདྲི་ཆགས་དང་བཟུང་བར་ཐུར་ན་ཡང་རྟོན་རྒྱུ་ཆེན་དབང་
 གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩོད་པ་ཐུང་པའི་གར་རྟོན་མེད་པར་མཛད་དོ།

གང་དག་བྱང་ཆུབ་རྩམས་དབང་མིང་པ་བ་མ་པ་ལ་གནས་པ་ནི། འདྲི་པ་ལ་
 དགའ་བ་བརྟན་པར་ཐུར་ནས་ཐུང་གྲང་བརྟམས་པར་ཐུར་ཏེ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་
 རྟོན་ན་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། རྩལ་ཁྱིམས་འཆལ་བར་ཐུར་པས་སོ། །རྩལ་
 ཁྱིམས་གྱི་ལ་རྩལ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་མེད་པར་ཐུར་ན་ནི། རྩལ་ཁྱིམས་གྱི་ལ་རྩལ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་མེད་
 པས་ལ་རྩལ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་བསྐྱེད་ཅད་ཀྱང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རྩལ་ཁྱིམས་འཆལ་པ་ལ་
 ཉི་ཕྱིན་པ་མེད་དོ། །བཟོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །བཙོན་འབྱུང་གྲང་མེད་དོ། །བསྐྱེད་ཀྱང་
 ཡང་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཞེ། དེ་རྟོན་པ་རྩལ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་
 མེད་པས་སངས་རྒྱལ་གྲང་མེད་པར་བཟུང་བར་འབྱུང་རོ།

གཞན་ཡང་མི་རིགས་པ་མང་ཀྱང་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཉི་མར་
 ཐུར་ཅིང་མཐུ་ཕྱན་ཕྱུ་ཆོགས་པར་ཐུར་པ་གང་གིས་ཡུལ་གྱི་རྩམས་ཕྱ་འཁྱུག་ཅིང་
 འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་ཅེ། འཛིག་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་ཐུར་
 ན་ཡང་། ཐོས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྩམས་པར་འཁྱུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མ་

121 དེ་ཡི་ པ་ཅིང་། རྟོན་ཐང་།

122 བཙོན་ པ་ཅིང་། རྟོན་ཐང་།

123 འབར་པ་ཀྱང་ཅེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བརྟན་པའི་གཞུང་རྩིས་མ་བཟུང་།

ཡིན་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེ་
ཙམ་གྱི་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འདྲོད་པའི་ཁམས་སྒྲིམ་བྱ་བ་བཞེས་ཤིང་
རྒྱམས་སྒྲིམ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ན་གནས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱམས་ནས་
རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་ན་བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་བཞེན་པར་གོ་མ་པ་བརྟན་ཏུ་
གསེགས་པ་དང་། རྩོགས་བཞིར་གསེགས་ནས་བདག་གི་རྩོམ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡིན་མོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་བརྒྱན་པར་མཛད་དེ།¹²⁴ བྱིས་སྒྲིམ་རྒྱུ་པར་གྱུར་ཅིང་དབང་པོ་ཡང་
ཡོངས་སྒྲིམ་ཉིན་པ་ན་འདྲོད་པའི་དགའ་བ་ལ་ཡོངས་སྒྲིམ་ཅིང་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྩོམ་བ་ཏུ་མ་རྒྱུས་སྒྲིམ་པས། བཙུ་
ཐུན་འདས་འདྲུངས་ལས་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་སྒྲུད་པར་བྱས་ཤིང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་
གོ་མས་པར་བྱས་ནས་དགའ་ཐུན་ཏུ་སྤོང་རིགས་བྱག་ལ་ཁོས་ནས་འདིར་བྱོན་པ་དང་།
བདག་དང་། གཞན་གྱི་ཀ་བ་དང་།¹²⁵ ན་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་མཆིན་
པ་དང་། ལྷ་ལྷོགས་ལྷེད་གཞན་ལས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་བཙུ་བ་བྱས་པ་དང་། བདག་
ཉིད་གྲུང་བ་ལ་རྒྱུ་ལྷོད་པས་གནས་པ་ལ་ལམ་གྱི་འདྲུ་ཤིས་བྱས་ནས་དཀའ་བྱུང་
གྱི་རྒྱལ་བཟུལ་གྱིས་གྲུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

དབང་མའི་སྤྱིར་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ། བམ་པོ་བཙུ་ལ། ཡང་རྩོམ་བ་བྱན་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱལ་བ་མི་ཉུང་པར་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་པས་གས་པ་དང་ཐུན་
ཞིང་། བྱན་པ་དང་རྒྱོད་དང་སྒྲུབས་ཆེན་པོ་ཡང་ཐོབ་ནས། རྒྱམས་སྒྲིམ་བྱུགས་པ་བྱེད་པ་
བརྒྱལ་ཞིང་འཇུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་བརྒྱན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལ་ལྷན་པ་མ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་
པའི་རྒྱམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་རིགས་
པའས། ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཡང་དཀའ་བྱུང་སྒྲོད་པས་དག་པར་འཇུངས་པར་འདྲོད་
ཅིང་། འདྲོད་པ་ན་སྒྲོད་ཅིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་བྱུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལ་ནི། རྒྱ་རྒྱན་

124 མཛད་པ་དེ། དེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་།

125 མ་དཔེར། དགའ་བ་དང་། ཞེས་བྱུང་མོད་ཐེ་རྒྱུ་བ་ཞེན་བཙུགས་།

ཏུ་བཏང་ནས་མེས་ཅན་གྲུལ་བའི་བབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཟུང་བའི་དོན་གྱིས་རི་ཁྲད་
 གྲུས་པ་དེ་དག་བཅས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་བཅས་ཅད་ནི་རྒྱལ་པ་ཉིད་
 གྱིས་བྱང་མཁའ་པར་སྒྲོན་དོ།¹²⁶ དེ་ལྟ་བུ་ན་སྒྲོ་བར་ཏུ་སྒྲེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་
 མི་རིགས་ལ། འདྲོད་པའི་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྒྲུབ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཏུ་བ་པའི་
 མཐའ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡང་མི་རིགས་པས་བརྟོད་པར་མི་བྱུངོ།

གལ་ཏེ་འདི་དག་བཅས་ཅད་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན་དཀའ་བའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲོན་པའི་ཏུས་ན་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ར་སྟོན་བཅའ་མེ་སྒྲ་མ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟར་པའི་ཏུས་སུ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འོད་སྒྲུངས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་མཁོ་རིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་¹²⁷ལ་
 ཡོད། བྱང་ཆུབ་ནི་ཕིན་ཏུ་དཀའ་བས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དག་ཏུ་བརྟོད་པའི་
 ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ངས་ཁོ་བྱག་ཏུ་དཀའ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་
 གསུངས་པར་ལྟར་ཅི་ན།

ད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཕིན་ཏུ་སྟན་པར་ལྟར་པའི་རིགས་དག་བསལ་བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་
 དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཅན་དག་ལ་བྱང་བཤད་ཏུ་དད་པར་ལྟར་ནས་སྒྲོ་བར་བྱེད། གང་
 བྱིས་བདག་མཁོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ལྟ་ན་མ་ཐོས་པ་ཐོས་
 པ་ན་བ་སྒྲ་བཅས་ཅད་ལངས་པར་ལྟར་ཅིང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྒྲུས་ཏེ།
 ཕིན་ཏུ་མཁོར་བར་འདྲོད་པར་ལྟར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་བཅའ་མེ་སྒྲ་མས་སངས་རྒྱུས་
 ལ་སྒྲུབ་པ་བཏབ་པ་ཡང་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲེ་བ་གསུམ་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་སུ་ལྟར་ཏོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་སྒྲ་ཡང་བྱན་ཏུ་སྒྲོགས་ཕིར་བཏུད་ཀྱི་དཔའི་
 རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིལ་ཆེན་གྱི་སྒྲུས་བཏུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བར་ལྟར་ཅིང་།
 འཆི་བདག་བྱང་ཕིན་ཏུ་པམ་པར་བྱས་ན། ཅི་ཞིག་བྱེད་ན་མཐར་བྱེད་པའི་དབྱ་ལོའི་
 གཞོད་པ་དང་འབྲེལ་པར་ལྟར། ཡང་བཙོམ་ལྟན་འདས་དེ་སྒྲ་ཆེ་སྒྲུབ་ཏུ་ན་ཏུ་འབྲུག་
 པའི་ཕྱིན་ལས་ཅི་ཞིག་མཁའ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཙམ་ཏུ་ཡང་འདི་མ་ལྟར་ཅིང་
 འཆི་བདག་གི་དབང་ཏུ་ལྟར་བ་དང་། མ་སྟེ་སྒྲེ་ལོ་བཞིན་ཏུ་གསུང་བར་ཡང་མཁའ་

126 སྒྲོན་དོ། །ལེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

127 -ག་ལེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

དེ། གུན་དགའ་ཁོ་ལ་ཆེས་བུ་ལྷིང་འདི་ནི་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །འདི་ལས་ཀྱི་འདི་ནི་
 དགའ་བར་བྱ་བའོ། །འདྲི་དུ་ལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མཛེས་པ་དང་།
 ཡིད་དང་འབད་པ་ལྷིང་དུ་ཆོས་ལོ་སྒྲུ་གས་ཀྱང་ལྱུང་བར་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའོ།¹²⁸ །ཞེས་གསུང་བཞུགས་པ་དང་། དག་སྒྲོང་དག་པའི་མདུན་དུ་
 མ་འདུག་ཅིག་ཅེས་སྒྲུང་བ་ན་ཆོར་བས་ཉིན་པའི་བྲགས་སྒྲོ་བའི་ཆོག་གསུང་བ་དང་།
 གུན་དགའ་ཁོ་ལ་ཆེས་ཐུངས་པ་ན་འདྲི་དུ་འགོར་རོ་ཞེས་མ་དཔེས་པར་བྱུང་བས་གསུང་
 བ་དང་། ལྷ་ནན་དང་། རྩེ་རྒྱལ་མ་འདྲི་དུ་དག་གིས་ཉམས་པར་བྱུང་ཅིང་ནོན་ནས།
 ཁ་རྒྱུ་མ་ཀྱི་དུ་ལས་ལྷན་པར་བྱུང་ཅིང་། གདོང་གཡོགས་པར་བྱུང་བའི་དབང་བཙུན་
 པ་སྒྲོང་ལྷིང་གི་བྱ་དག་རྩེ་རྒྱལ་མ་ཆོག་མ་འདྲི་དུ་འོང་བ་དང་། ས་ས་སྒྲོ་པའི་དག་
 སྒྲོང་གི་ཆོག་པ་བཟུ་སྒྲོང་ལྷིང་དུ་འོང་བ་དང་པཅས་པ་དང་། གུན་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་
 དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ལས་ལས་¹²⁹ འཁོར་བ་དང་། དག་བསྐྱེད་དང་དག་བསྐྱེད་པའི་
 ཆོག་པ་སྒྲོང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་གཡོགས་དང་རྒྱན་རྒྱས་མ་འཁོར་བར་བྱེད་ཅིང་། མགོ་
 དང་ལས་རྒྱལ་བྱིས་གཡོགས་པར་བྱུང་ཅིང་མཆི་མས་གདོང་གི་པ་རྒྱ་བར་པར་བྱུང་བ་
 དང་། རྩེ་འབའ་བ་དང་ལྷིང་གཡོགས་དུ་རྒྱུ་ལས་ལིང་།¹³⁰ རྩེ་རྒྱུ་ལས་ལིང་ལྷིང་ལྷིང་
 བཞིན་མི་རྒྱལ་པས་སྒྲོ་བ་དང་། ལྷིང་ལྷིང་བཟུ་སྒྲོང་རྒྱན་དང་། ལྷིང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་
 རྒྱན་དང་། ཚོད་པན་དང་། གདུལ་འཁོར་དང་། གོས་དང་། མགོ་རྒྱན་དག་སྒྲུང་།¹³¹ བར་
 ལྷིང་ལྷིང་། ལག་པ་དཔེལ་པ་སྒྲོང་ལྷིང་བ་གུན་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་པས། བདག་ཉིད་ལ་
 མགོན་རྒྱལ་མ་མེད་པར་སེམས་ལིང་སྒྲུང་ན་བྱེད་པ་དང་། ལིན་དུ་གཡོ་བའི་མར་མེད་
 ཆེ་མོ་ལ་རྒྱུང་གི་བྲགས་ཀྱིས་བཟུང་པ་སྒྲོང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་གི་བྲགས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་
 ཆེད་མཐའ་མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལྷིན་ལྷི་སྒྲོང་བྲགས་པ་ཞི། བར་འདི་སྐད་བཞུན་པ་དང་།
 འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མ་བྱ་གང་ཐག་འགའ་ཞིག་ལྷིང་གཡོ་བ་དང་དུ་སྒྲུང་ནས། བར་

128 བད་དུ་འབྱུང་བའོ། པ་ཅིང་། ལྷིང་ཐང་།

129 ལྷིང་། པ་ཅིང་། ལྷིང་ཐང་།

130 མ་དཔེར་རྩེ་རྒྱུ་ལས་ལིང་། ཞེས་དང་། པ་ལྷིང་དུ་ རྩེ་བཞེ་ལས་ལིང་། ཞེས་ལྷིང་མེད་ རྩེ་རྒྱུ་ལས་ལིང་། ཞེས་
 དགོས་པས་བཙུན་།

131 རྒྱུང་། པ་ཅིང་། ལྷིང་ཐང་།

གི་ཆེ་ལྷན་པ་ལྷན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ཆོག་པ་པ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་
ལྷན་ཆེན་པོ་ལྷན་ལྷན་ཆོག་པ་ལྷན་པ་དང་། ཆེ་ཤིང་པ་ལྷན་ལྷན་ཆོག་པ་ལྷན་པ་པོ།

འདིར་བཙམ་ལྷན་འདས་ནི། བམས་ཅད་ཏུ་རྒྱག་གཙོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་ལོག་
ཅིང་ཐུངས་པར་བྱུང་པས་དག་པར་བྱས་ནས། བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་
པོ་བྱངས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས། མཚོད་ལྷན་ཆེན་པོ་ཆོས་པ་མཛད་པའི་སྐྱ་ཆེ་
ཤིང་པོ་འཛི་ལས་བསགས་པའི་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཅུང་ཞིག་གྲུང་མཐོང་བར་མ་བྱུང་པ་དེ་
གང་ཏུ་ཟད་པར་བྱུང་། བྱངས་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་བསགས་པ་ལས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཆ་
ལས་¹³²འབྲས་བུ་བྱུང་བར་མ་བྱུང་པ་ཡང་མི་ཤིགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱིན་
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ནི་འཛིགས་པ་བམས་ཅད་ལས་
ཁོ་ལ་བར་བྱུང་པ་ཡིན་ན་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིགས་པ་མངའ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་མི་ཤིགས་སོ། །ལྷན་མི་ཆད་པར་ཡངས་ཤིང་སྐྱ་ཆེ་བ་ཆད་མེད་པའི་སྐྱ་ཆེ་ཤིང་བར་
འཁྲུག་པའི་ལས་རྣམས། མི་དགེ་བའི་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་སྐྱ་ཆེ་
བྱང་བའི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པར་འབྱུང་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་དག་ཟིལ་
གྱིས་མནན་ནས་དེ་དག་¹³³གཅིག་བྱ་སྒྲིན་པར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཤིན་
ཏུ་རྒྱངས་པར་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་རྒྱུ་མི་ཕྱེད་པར་
བྱུང་པའི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་བམས་ཅད་ཐུངས་པར་བྱུང་པ་ལ་
རྒྱན་མངའ་བར་བྱུང་ནས་རྒྱང་གལ་གྱི་བྱ་འཆོ་བྱེད་ལ་མེད་ཏུ་བཏང་བ་ན། དེས་གནས་
བརྟན་ཞུན་མར་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འཆོ་བྱེད་ལ་མེད་
པར་བྱེད་པ་ཡང་ཤིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྒྱུ་ཡང་ཐུགས་ཏེ། གནས་བརྟན་བ་ཀྱི་
ལས་ཆདས་པ་མཚུངས་པར་ལྷོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་
བསྒྲིན་པར་རྒྱོགས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཆུ་རྒྱུག་ཅིག་ལོན་ན་མགོ་ན་བ་ཙམ་ཡང་ནས་ཡང་
བྱུང་བར་མ་བྱུང་ཏེ། ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་ནི་སྒྲན་མ་ཏུ་ར་གཅིག་ནད་པ་ལ་ལྷན་པ་
བྱས་པས་རྣམས་པ་དེ་རྟེན་བྱུང་བྱུང་རྟེན་མེད་པའི་སྐྱ་བརྒྱགས་པར་བྱུང་ཏོ། །ནད་པ་ལ་ལ་

132 ལོ་བཞི་ཆུ་ཆུ་ལས། ཞེས་པ་དགོས་སམ་སྒྲུམ་ཡང་མ་དཔེ་རྒྱུ་པ་བཞག

133 - དག་པོ་ཅིང་། རྒྱུ་པ་བྱང་།

ཏུ་ར་གཅིག་ཙམ་བྱིན་པ་ནི་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ན། བཙོམ་ཐུན་འདས་སྒྱིན་པ་ནི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱུང་པ་ལྟ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས་ཏེ་འགལ་ཡོ།

དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་བཙོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཉན་ཐོས་སུ་སྒྲུལ་པ་བྱུང་བ་ལྟན་པ་ཡིན་པ་འདས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱུང་འཇིན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་མིང་གིས་བརྒྱན་པ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལྱང་བ་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

གཅིག་ནི་རེས་པར་བཟུགས་པ་དང་། །གཞན་དག་རེས་པར་གཟུང་བ་ནི་ཕྱིར།

རྒྱུགས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་རེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བཟུན།¹³⁴

ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།

ཡང་གཞན་དག་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་བཙས་པར་སྐྱངས་པས་ཁྱོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་ཤེས་བྱའི་ཐྱིབ་པ་སྐྱངས་པས་བག་ཆགས་དང་བྱལ་བར་བྱུར་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་མི་རྒྱུག་པ་ནི་ཤེས་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་དག་གི་ཤེས་རྣམས་པར་མི་རྒྱུག་པ་དེས་འབད་པ་མེད་ན་ཡང་རྒྱུན་མཐོན་པར་བསྐྱབས་པ་ནི་རྒྱུན་ལམ་གྱི་མཐུས་འཁོར་བ་ནི་མཐའི་བར་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་ཅིང་གནས་སྤོམ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སྒྱིང་པ་ཅན་ཡིན་པ་¹³⁵ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱེས་པ་ལྱང་བ་ལྟན་པ་ཉིད་ནི་ཡང་འཆོམ་ཞིང་རིགས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་རྒྱུད་པར་བྱེད་རོ། །ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་དང་གསུམ་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་ནི་ལྱང་ཏུ་དམ་པ་ནི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ནི་མདོ་ལྟན་པར་བྱེད་རོ།¹³⁶ འདི་ལྟ་

134 ལྷན་འདིའི་ཁྱད་སྤྲེལ་རྣམས་ལ་བརྒྱུད་།

135 - ཡིན་པ། ཐེ་ཅིང་། ལྷན་ཐོང་།

136 ཐེ་དགེ་ ༡༡༡ བཀའ། དམ་པ་ནི་ཆོས་པ་ལྷན་དཀར་པོ། ལེའུ་ ༥ རྟོག་ ༥༩ བཀའ་ཐེག་པ་ཐོད་དང་ཐོན་གྱི་ལྷན་། ཐེག་པ་སངས་རྒྱུས་ཐེག་པར་རེས། །ཞེས་དང་། རྟོག་ ༥༩ བཀའ་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་མེད་དོ། །དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་གྱེ་ཡོད། །ཅེས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དགོངས་སྟུན།

སྟེ། ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རྒྱུ་ལྟར་ཐོག་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ན། རྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཚུས་གྱི་དབྱིངས་དབྱིར་མེད་པ་ལ་འཁྱུག་པ་འཁོར་པ་ལྟེན་
ཚུལ་གཅིག་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུ་བྲིས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་འཁོར་པ་ལས་ལྷུང་རྩོད་¹³⁷ རྟེན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་པ་གཅིག་བྱ་བ་ལྟར་པར་འཁྱུར་རྩོད་ཞེས་སྒྲུ་བྲིས་སྐྱེ་མཆོད་མཛད་
ལ་སྐྱེ་གས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འདོན་པར་བྱེད་དོ། ¹³⁸

རྩ། དབྱུག་པ་དབྱུག་པ་ཚུམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པས་མི་འབད་པར་སྒྲུས་པ་འཁོར་པ་

ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་ལས་ཀྱང་དབྱུག་པ་ཚུམ་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་འཁོར་པ་འཁོར་པ་
ནི་མེད་དེ། གང་ཡང་བྱ་མ་སྒྲུ་བྲིས་བཟང་མོ་འཛོམས་ལས་ཡུངས་ཀྱང་དང་། སྤྱི་དབང་
དང་། མེ་ཁྲིར་དང་། ཉི་མ་དང་། སྤང་དང་། སེང་གེ་དང་། མེ་རུ་དང་། ཅན་པ་ཞེས་བྱ་
ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་ཐོས་པ་དཔེ་ཁྲོད་པར་བརྟན་པ་དེ་ཡང་། རང་གི་རྩ་བ་རྩི་རྩ་
བ་བཞེན་བྱ་གནས་པ་ཙམ་སྒྲུས་པ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ལ་ཡང་སྒྲུད་པ་འཁོར་པ་ལྟར་པར་
བྱས་པ་མེད་དེ། གང་ཡང་རྣོང་བྱ་མཆོང་བྱའོ་འདྲ་པས་ནི་ཡིད་བཞེན་གྱི་རྣོང་བྱ་མིན་
པོ་ཆེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་འཁྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཅི་དེས་རྣོང་བྱ་མཆོང་བྱ་
ལ་སྒྲུད་པ་འཁོར་པ་ཡིད་བཞེན་གྱི་རྣོང་བྱ་ལ་འཁྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་སྒྲོངས་པ་གང་དག་
སྐྱེ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་བ་ལང་གི་མིག་རྒྱུ་ལྟེན་པས་པར་བྱེད་ཅིང་། བ་ལང་གི་མིག་
རྒྱུ་ལྟེན་པས་ལ་འདི་ནི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་བྱེད་པར་བྱེད་ན། ཅི་དེ་བཞད་གང་བྱ་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་པ་བ་དག་ནི། རྟོན་ལྟར་
བ་དང་། བྱ་བ་ལྟར་བ་དང་། གཞན་ལ་ལན་པ་ལ་སྐྱུང་གིས་ལྷོགས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བ་
དང་ཞི་བ་ལ་མཛོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐར་པ་འཁོར་པ་ལྟར་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུངས་
ཀྱང་གྱི་ནང་ཤིན་པས་སྒྲུས་པ་འཁོར་པ་ལས་ལྷུང་རྩོད་ཚུལ་གྱི་ཐོག་པ་མེད་པ་འཁོར་པ་ལས་ལྷུང་རྩོད་
བ་དེ་རྣམས་ལྷོག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཐོས་པ་དཔེ་རྣམས་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་
བ་བསྐྱེད་དཔག་བྱ་མེད་པ་རྣམས་ལྷོད་པའི་རྩ་བ་ཉི་མར་བསྐལ་པ། གཞན་ལྷུག་
བསྐལ་བས་སྐྱུག་བསྐལ་བར་བྱུར་པ། ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ལྷུས་པ་བྱོལ་བར་བྱ་བའི་ལྷིང་དང་།

137 ལྟེན་གྱི་ ༡༥༥ བཀའ། མདོ་སྟེ། མ་སྒྲུ་བྲིས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་འཁོར་པ་ལས་ལྷུང་རྩོད་ བོག ༥༠ ནང་

138 ལྟེན་གྱི་ ༡༥༦ བཀའ། མདོ་སྟེ། མ་སྒྲུ་བྲིས་སྐྱེ་མཆོད་ལུས་པ་འཁོར་པ་ལས་ལྷུང་རྩོད་ ཡེ་ལྟ། ༥ བོག ༤༤ བཟུང་།

པ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ཅན་ནས་མ་ཁའི་ཁམས་མ་ལུས་པ་དང་མ་ཉམ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནི། བདག་ཉིད་མཐུ་ཆེན་པོ་
མཐའ་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་ཁྱུར་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཕྱ་ཞིག་གིས་བསྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཀྱི།

ཀྱན་ཀྱང་ས་པོན་ཅུང་ཅུ་ལས། །འབྲས་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་འབྱུང་།།

སངས་རྒྱས་རྒྱ་ནི་དབག་མེད་ལས། །འབྲས་བྱ་དབག་མེད་བསམ་ཅི་དགོས།།¹³⁹

ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་རྒྱུ་།།

ཉ) བརྒྱད་པ་ཁྱིམ་པ་ལ་ལྷུག་བྱ་བར་བརྟན་པས་མི་འབད་བར་རྒྱས་པའི་ལན།

ཁྱིམ་པ་ལ་ལྷུག་བྱེད་པ་འབྱུང་བས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་བསམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་སྤངས་པ་དང་། སོ་
སོར་བར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་དེ་དག་ཁྱིམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་གནས་པ་ནི་སྤུལ་པ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སེམས་
ཅན་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་ཁྱིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ལྷུག་
མི་བྱ་བར་ཁྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་
པས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བར་སྤུལ་ན་ཡང་ཁྱིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ལྷུག་མི་བྱ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པར་ཡང་འདྲི་བ་བཞིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་གཞུགས་སྤྱོད་
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་བཟུང་ཞིང་། དེ་ན་དེ། ཁྱེད་ཀྱིས་མདའ་འཛོངས་
དང་ཞེས་ཟེར་བ་ན་མདའ་དང་བཅས་པའི་གཞུ་སྤངས་ནས་བཀའ་བ་དང་། འཁོར་དེའི་
ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བསམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོན་པོའི་གཞུགས་འཛིན་པར་ཁྱུར་ཅིང་རྒྱན་རྣམས་པ་
རྩ་ཆོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མ་གནང་བ་ཐོགས་པར་ཁྱུར་པ་ཉིད་དང་། མ་ཉན་ཡོད་དེ་
ཉིད་ཏུ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདུལ་བའི་དུས་སྤྱོད་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆངས་པའི་
གཞུགས་ཞལ་བཞི་པ་རལ་པའི་ཙོད་པན་འཆང་བ་ཞིག་ཏུ་ཁྱུར་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་

139 ལུང་འདིའི་ཁྲངས་རྒྱུ་མ་བཟུང་།

དང་། བཤི་ཏེ་¹⁴⁰རྟེན་གསུམ་གྱི་བྲམ་ཟེ་མོ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་མཉན་ཡོད་དེ་ཉིད་ཏུ་བཙོམ་
 ལྟན་འདས་གྱིས་བྲམ་ཟེ་འདི་གཞུགས་སུ་མཛད་ནས་བྱད་མེད་ཤི་བའི་རྩ་གཅིག་བཟུང་སྟེ།
 འདི་ནི་བདག་གི་རྒྱུ་མཛེས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀྲོ་ས་ལར་གར་མཁན་གདུལ་བའི་
 རྟོན་ཏུ་བཙོམ་ལྟན་འདས་གར་མཁན་གྱི་གཞུགས་སུ་མཛད་ནས་རྩ་རྩ་བཟུངས་སོ་ཞེས་
 འཁྱུང་བ་དང་། ཅེ་ལའི་བྱི་བ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བྱི་བའི་གཞུགས་
 བ་མཛེས་བ་བཟུང་ནས་མི་ལྷར་སྒྲངས་ཤིང་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 དང་འགལ་བ་འདུལ་བ་ལས་བཀག་པ། གཞན་དང་གཞན་རྩ་མཁན་གྱི་གཞུགས་དང་།
 རྩ་གས་མགར་གྱི་གཞུགས་དང་། རྩོམས་འཁྱེད་པའི་གཞུགས་དང་། རྩོན་པ་གཞུགས་
 མི་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྲིམ་པ་བ་མཛེས་བའི་གཞུགས་དང་། རྩོད་པ་དང་། རྩུ་བ་ལྟར་
 མཛད་ན་ཡང་། བཙོམ་ལྟན་འདས་དང་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ནི་ལྷག་མི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་ལྷུང་ཀྱང་ཆོས་རྩོད་དེ།

ཞི་དང་ཏུལ་དང་ཡང་དག་ལྟོས་ཆངས་རྩོད།

མེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཆད་པ་སྤངས་པ་ནི།

དེ་དེ་བྲམ་ཟེ་དགེ་རྩོད་དེ་དགེ་རྩོད་།¹⁴¹

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡི།

གལ་ཏེ་ཁྲིམ་པའི་གཞུགས་ལ་ནི་ཁྲིམ་པ་ཁོ་ནས་ལྷག་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་ལྷུང་པའི་ཕྱིར་ལྷག་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་པས།
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ལྷག་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་ལྷུང་པ་ལ་ལྷག་
 བྱའི་རྟགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་བྲམ་ཟེ་བར་ལྷུང་པའི་རྟགས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

གང་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་དཔོན་པོ་ཀྱན་ལས་འོས་མ་ལྷུང་།

གང་དག་ཏུར་མིག་བཞོས་ཀྱང་མེམས་ཀྱི་རྩོན་མ་སྤངས།

140 མ་དཔེར། འབའ་ཤི་ཏེ་འདི། ཞེས་ཡོད་མོད་ལེ་རྒྱུར་བཞིན། བཤི་ཏེ་འདི། ཞེས་བཙོམ།

141 རྩོད་དེ་ཀྱང་བཀག་མཛད་ཞེ། ས་མཛན་བར་འཁྱུང་བའི་མདོ། ཤོག ༥༥ ནུལ་གྱི་ཆེག་བྱང་པར་ཆེ།

གང་དག་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་སྟོང་མ་ཡུར།
 རྒྱལ་མ་འཛིན་ཁྱེད་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་མ་ཡིན་དགེ་སྤྱོད་མིན།
 ཆར་པ་མེད་པའི་སྤྱིན་བཞིན་ཆུ་མེད་ཁོན་པ་བཞིན་ཏུ་དང་།
 ལོ་ཉྑལ་ཉམས་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་ས་ཐོན་བཞིན།
 དགེ་སྤྱོད་ཉམས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་འདྲ་བའི་གསེགས་གསུངས།
 རི་མོའི་མར་མེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ཉི་ཡོད་མིན་མེད་མ་ཡིན།¹⁴²

ཞེས་བྱ་བས། གང་དག་རྒྱལ་མ་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱེད་གས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་ཞེ། སང་ཏུ་
 བྱུང་བའི་རྒྱལ་མ་འཛིན་པའི་དོན་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་མ་འཛིན་པའི་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མ་འཛིན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་མ་
 དང་། རིན་ཏུ་དབུལ་པོར་ཡུར་བ་དང་། རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་པ་བཞིན་ཏུ་ཁྱེད་པར་
 རིན་ཏུ་ཆེ་ཞེ། དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ནས་པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་བྱུག་གི་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་བསགས་པས་ལོགས་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། རིག་པ་ཆེན་པོའི་
 གཞིར་ཡུར་བའི་བཞོན་པ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏུ། སྒྲེ་པོའི་རྒྱལ་མ་
 མར་པོ་དང་བྱུན་མོར་ཏུ་ཡུར་བའི་རྩོམ་ཅན་ནི། སྒྲེས་བྱ་དབུལ་པོ་ལོ་ལོ་ཅན་ལྟ་བུའི་
 ཉན་ཐོས་རྒྱལ་མ་འཛིན་པ་ཡང་མཆོངས་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱལ་མ་ཙམ་དང་ཐུན་པའི་རྩོམ་པ་
 གཞན་དག་དང་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས།

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་པའི་ཁྱིམ་པ་རྒྱལ་མ་འཛིན་ནི། ཡོན་ཏན་གྱིས་དབུལ་པར་
 ཡུར་བའི་སང་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གིས་བྱུག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྩེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་པལ་ཆེན་
 གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བྱུག་བྱ་བར་སང་ཏུ་བྱུགས་ཏེ། ཅི་
 ལྟར་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་སྒྲེའི་ནང་ཆོན་དོན་བྱུང་བ་རྒྱལ་མ་འཛིན་པའི་སྒྲེ་སྟོང་
 འདོན་པ་ན།

དགེ་སྤྱོད་དག་པའི་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་མ་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཉི་བུམས་པ་འདི་ལ་དད་པས། གང་བུམས་པ་ལ་མ་རྩོན་པར་བྱུག་ཁྱེད་
 པ་དེས་ནི་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་མ་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་ར་ལ་

142 བྱང་འདིའི་ཁྱེད་པོ་རྩོམ་མ་བཟུང་།

ཕྱག་བྱས་པ་དང་མཆོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ར་གང་དག་གི་སྟོན་
 པ་ཡིན་པ་དང་། གང་དག་གི་མཆོད་གནས་སྒྲིན་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་
 དག་གིས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཕྱག་
 བྱ་བ་དང་མཆོད་པ་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྨྲོད་དང་། དགེ་སྨྲོད་
 མ་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མ་དང་། འཁོར་བཞི་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐོས་ནས་དབྱ་བཙུག་
 པ་སྟོད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་ཉུས་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་
 འདི་སྐད་ཅེས། རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཅག་སོ་སོ་ནས་ཕྱག་བབྱའོ། །ལྷ་སྐྱས་
 དང་ལམ་སྐྱས་ན་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཕྱག་བབྱའོ། །¹⁴³

ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་བྱུང་པས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྨྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོད་ཞིག་མཁུན་
 པ་དེ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། རྟོགས་སམ། མཐོང་ངམ། དེ་དག་དང་
 མཐུན་པར་གཏམ་བརྗོད་པར་བྱེད་རྒྱས་སམ། སྐྱས་པ། འཇམ་དཔལ་
 དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱས་པ། གནས་བརྟན་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ལ་སྟོམས་
 པར་ལྷགས་ཤིང་གནས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་སྨྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོད་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པར་
 བྱུང་ནས་རི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་

143 དགེ་སྨྲོད་དག་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། ཞེས་པ་ནས་འདི་བར། ལལ་
 ཆེན་ཤེ་པའི་ནང་ཆོན་དོན་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤིག་པ་འཛིན་པའི་ཤེ་སྟོད་ཀྱི་ཕྱང་བཀོད་ལ། དེ་རྗེས་ཤིས་པ་
 བཞིན་ལལ་ཆེན་པ་བཟང་པའི་ལམ་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཤེ་སྟོད་སྟགས། ཤེ་བ་བཙུག་པ་ལལ་ཆེ་བ་
 སོ་སོའི་ཕྱང་སྟེ་ཆོན་པ་བརྒྱ་བཟུང་བྱེད་སེམས་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཀོད་གནང་། ཤེ་བ་བ་དང་
 པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་རང་རོའི་བཀའ་འགྱུར་ཏུ་མི་བལྟགས།

དེ་འདྲིན་དེ་ལ་ཁྱོད་མཉམ་པར་འཛོག་ཀྱས་སམ། ལྷམ་པ། འཇམ་
 དཔལ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་ཡུར་པ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་ལྷམ་སོ། །འཇམ་
 དཔལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགྲུལ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྟོད་
 པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་བརྒྱད་
 ཁྲི་བཞི་སྟོར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འགྲུལ་
 ཞིག་ཡོད་དམ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལྷམ་པ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷམ་ཤིག་ བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་པར་
 འབྱུར་རོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་གྱིས་
 སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོར་ཡང་དག་པར་འཆལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོར་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 འགྲུལ་ཞིག་མཆིས་ལགས་སམ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
 པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩ་བའི་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་རྒྱས་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་དག་
 གིས་ཉིང་དེ་འདྲིན་དེ་སྟོབ་པར་ལྷུང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོར་ཡང་དག་
 པར་ཤེས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོར་དང་མཐུན་
 པར་ཆོས་སྟོན་པར་ཡང་བྱེད། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པར་ལྷུང་པ་ཡང་ཡོད་རོ། །དེ་ནས་
 གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་
 གསེལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་རྩ་
 མཚན་ཏུ་བྱེད་པ་ལགས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ནི་སྟོར་བའོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ལགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལགས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་
རྒྱལ་ལ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱ་འབྱུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ལ་
མཆིས་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྤྲད་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ་ལ་ཐུག་བཅུ་འོ།

ཞེས། འཕགས་པ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་གར་གྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པ་གང་དག་ལ་ལས་
གྱི་ཡུལ་འཁོར་ན་གནས་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་བ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲེ་སྤྲད་
ལས་ཐུང་ངོ། །¹⁴⁴

དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་གནས་བཟན་འོད་སྤྲངས་ཆེན་པོས་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉྱ་བྱ་ཅིའི་ལྷ་ལྷས་
ལགས། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་ལྷུང་པ། འོད་སྤྲངས་ཆེན་པོ་
འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་བ་ཅན་གྱི་འོད་ཁ་དྲོག་གཅིག་པ་
སྟེ། དེའི་འཁོར་ཡང་འདི་ལྟར་གསེར་གྱི་ཁ་དྲོག་ཏུ་འགྱུར་རྟོ། །དེའི་
འཁོར་རྒྱལ་གྱི་མོས་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བམས་
ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ལ་མོས་པར་འགྱུར་རྟོ། །དེར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱལ་ནི་མིང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྲེ་འགྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་
བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་གནས་བཟན་འོད་སྤྲངས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་
ནི་རོ་མཆར་ཏུ་བཅུ་འོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ་ནི་སྤྲད་ཏུ་བཅུ་བའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལགས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱལ་ལ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱ་འབྱུལ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་ལ་མཆིས་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྤྲད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་

144 འབྲེལ་ངོ། །པེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

མེས་ས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ལ་བྱུག་བཟུང་།

ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་པ་དག་འདུན་པལ་ཆེན་ཤིང་རྒྱལ་གྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་ཤྲེ་ལྷོད་ལས་འདྲོན་རྟོ།

སྒྲོལ་ས་དང་མངོན་ཤིས་དབང་ཐོབ་པ། བྱུག་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་འབྱོར་
པ། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་ལ་སྐྱབས་པ་ཞི། ཤ་བཅུ་པོ་ལ་གནས་བཅས་
ནས། ཁམས་གསུམ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཁྲུང་པར།¹⁴⁵ སྤྱོད་པམས་ཅད་
པས་མཛད་པ། གང་དག་ཉན་ཐོས་རང་མངས་རྒྱས། རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ། རྒྱལ་ས་ཤིང་མེས་ས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལ་ཞི། རྒྱལ་ས་གསུང་ཅན་
པ་ལྟོན་པར་མཛད།

ཅེས་བཅོམ་ཅན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ཅན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས།
བཅོམ་ཅན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་རྟོ།

མངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་གང་རྒྱལ་ས་ཀྱི། རྒྱལ་ས་ལྟ་བུ་བཅོམ་ཅན་གྱི་ཕྱི་ཏུ་
རིང་། བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡང་། བདག་གིར་ཐུང་པ་
མ་ལགས་སོ། བཅོམ་ཅན་དེ་སྤྱོད་བདག་ཅག་ཞི། བྱང་ཆུབ་མེས་ས་
དཔའ་རྒྱུལ་ཆེ། ཀྱུན་ལ་བལ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱན་གྱིས། འཇུག་པ་
རབ་བཏུང་ནས་བྱུག་བཟུང་།¹⁴⁶

ཞེས། དག་འདུན་པལ་ཆེན་ཤིང་པའི་བཟང་པོའི་ལས་པ་པོ་བྱང་དཔལ་ཡོན་ཅན་ན་
གནས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གྱིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཤྲེ་ལྷོད་ལས་འདྲོན་རྟོ།

བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྤྱོད་གསང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་
དང་། གསུང་གི་གསང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། བྱུག་ཀྱི་གསང་
བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་མངས་རྒྱས་རྒྱལ་ས་

145 ལ། ལེ་ཅིང་། རྒྱུང་བར་།

146 འདི་ནས་དབྱ་བཅུགས་ཤིང་ཤིས་པ་བཞིན། པལ་ཆེན་པ་བཟང་པོའི་ལས་པའི་གྱིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཤྲེ་ལྷོད་
དང་། པལ་ཆེན་པ་གངས་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་པམས་ཀྱི་ཤྲེ་ལྷོད་དང་། པལ་ཆེན་པའི་མདྲོ་ཤིང་
ཤྲེ་ལྷོད་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གནས་བཅུན་པ་འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མདྲོ་སྐྱབས་ནས་བྱང་
མེས་ས་ལ་བྱུག་བྱུང་བ་གསུངས་པའི་ཁྲམས་རྒྱལ་ས་ཤིང་པའི་བཞིན་བཞུགས་པ་ཤིང་། ཤྲེ་པ་བཅད་པ་དེ་རྒྱལ་ས་
ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱལ་ས་རང་པོའི་བཀའ་འབྱུང་ཏུ་མི་བཞུགས།

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་དགའ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ལྡ་བ་བྱུ་ཅམ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱེས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གང་ཡང་སྦྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་སྦྱོང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱང་བ་དག་ཀྱང་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མེད་དེ། ཀྱན་དགའ་པོ་གང་མིང་
 འཛིན་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བར་འཁྱུར་རྟོ། །དེ་རྒྱུ་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་
 དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དགའ་པོས་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུ་
 ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཙོན་ལྡན་འདས་འདི་དཔའ་པོ་ནི། །མི་འཛིགས་
 ལྷོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ནི།
 ཐུབ་པ་ཆེ་ལ་རབ་བྱ་འདྲད།

ཅེས། དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་ལྷེའི་གངས་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེས་པ་རབས་ཀྱི་
 རྟེན་ལས་འདོན་རྟོ།

འདྲ་སྦྱངས་ཆེན་པོས་གསལ་བ།

འཁྲོ་བའི་མགོན་ཁྱིད་གང་གི་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྦྱན་བཞེད་ནས།
 སྦྱན་ནི་སྦྱང་ནས་སྦྱིན་མཛད་པ། །དེ་ཆེའི་སྤྱུག་འོས་དེ་སྤྱུག་བཞིད།
 གང་གི་འཛིན་ལས་རྒྱལ་བ་ཁྱེད་པ། །སྦྱེ་ཆེ་ལྡན་པའི་ཐོས་ལྱུང་གང་།
 མགོན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །སྦྱེས་པའི་རབས་ལ་སྤྱུག་བཞིད།
 གང་ཆེ་དགའ་ལྡན་གཙོ་བོ་ལྱུང་དང་། །སྤྱུ་ཀྱའི་རིགས་སྤྱུ་འཁྱུངས་པ་དང་།
 གང་ཆེ་ཁྱིད་ནི་རྒྱལ་སངས་རྒྱས། །ཐུབ་པ་ཁྱིད་ཀྱི་དེ་དག་འདྲད།

ཅེས་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་ཀྱི་མདྲ་ལྷེའི་རྟེན་ལས་འདོན་རྟོ།

འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཞི་བ་དང་། །དོན་གྲུབ་པ་དང་རིག་ཉིས་གནས།
 བཟང་པོའི་ལས་པ་གངས་རི་བ། །དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་ཅེ་བའི་བྱག །
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ།

སངས་རྒྱས་སྤྱུང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་སྤྱུག་བཞིད།

ཤེས་རབ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་རྣམ་ཐྱོལ་དག །
 གོ་ཆ་ཆེན་པོ་དེ་གོ་བཤོས་ནས། །བསམ་བྱིས་མི་བྱབ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། །
 པར་ལ་ཕྱིན་བཅུ་ཚྲིགས་ལྟར་ནས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མདོན་ལྟར་པ། །
 འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་བྱུག་བཤུཌོ། །
 ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་འཛིན་གྱི།¹⁴⁷ །དེ་དང་མཉམ་པའི་དགེ་འདུན་མེད། །
 འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་བྱུག་བཤུཌོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་མཆིན་མ་གཏོགས་པའི། །
 རྩ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནི། །འགས་ཀྱང་བྱུག་མི་བྱ་བ་མིན། །
 ཞེས། འཕགས་པ་གནས་བཞུགས་པ་འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རིགས་ཁྲི་ཉིས་ལྟོང་ལས་འདོན་ཏོ། །
 དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་དེ་བྱས་མཉན་ཡོད་ཏུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཞུན་པ་
 མཐོང་བས། བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་མེམས་ཤིན་ཏུ་དང་བར་ལྟར་ནས། བཙོན་ལྡན་
 འདས་དེ་ག་ལ་བ་དེར་འོགས་སུ་བལ་མོ་རྒྱུར་བས་བྱུག་འཆལ་ཉེ་ཆེགས་སུ་བཅད་པས་
 མདོན་པར་བཞེད་པ།
 བག་ཆགས་བཅས་པའི་རྫོན་ལས་རྒྱལ། །ལྷ་སྟེགས་མ་ལུས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ། །
 ཆོ་འཕྲུལ་བཞུན་པས་རྩ་རྣམས་ཀྱི། །འཛིག་རྟེན་འོག་མིན་མཐར་བྱུག་མཛེས། །
 འཛིག་རྟེན་སྤར་བར་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས། །དཔའ་བོ་ཆེ་ལ་ལྷུག་འཆལ་ལོ། །
 བྱང་ཆུབ་མེམས་བསྐྱེད་ལས་བཙོན་ལས་ནས། །བྱང་སྤྱོད་ཆེ་ལ་བདག་ལྷུག་འཆལ་ལོ། །
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷུག་འཆལ་ལོ། །
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷུག་འཆལ་ལོ། །
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད་བར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷུག་བཤུཌོད་དོ། །
 བཤེལ་བར་ལྟར་པ་ལ་ཡང་ལྷུག་འཆལ་ལོ།¹⁴⁸

147 ཀྱིས། བེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

148 འདི་ནས་རིམ་པ་བཞི་ན། བཏགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་པའི་ནང་གསེས་མང་ཏུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་
 པོ་དེ་མདོ་དང་། འཕགས་པ་མཆོད་རྟེན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་མདོ། འཕགས་པ་བ་ལང་གནས་ཆེན་པོ་
 མཆོད་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་མདོ། འཕགས་པ་འོད་སྤངས་པའི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཀྱི་
 མདོ། འཕགས་པ་གོས་དམར་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་
 བ་ཀྱི་ཏུ་ཀྱི་ལའི་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོན་པའི་མདོ་མོགས་ནས་བྱང་མེམས་ལ་ལྷུག་བྱ་བར་སྟོན་པའི་

ཞེས། བཏགས་པར་སྐྱ་བའི་མང་ཏུ་བློས་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་འཛོལ་ས་
འདོན་རྟོ།།

དེ་ནས་ཆེ་དང་ཐུན་པ་གང་པོས་མཉན་ཡོད་ཏུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་
བཞུན་པ་དེ་མཐོང་བས། བཙུག་ཐུན་འདས་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དང་
བར་བྱར་ནས་འདི་སྐད་ཅིས་གསལ་རྟོ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བྱར་པས་ཆོ་འཕྲུལ་བརྒྱ་ལྷོད་མཛད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱར་པའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཆོ་འཕྲུལ་
བརྒྱ་ལྷོད་གི་འབྱུང་གནས་སུ་བྱར་བ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མགོན་
པོ་ཁྱོད་གཤེགས་པ་ན་ཡང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་བཀྲུགས་
པ་ན་ཡང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་སྐྱ་གཡོ་བ་ན་ཡང་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ལས་དག་ནི་བཅས་ཅད་ཏུ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་
བཅས་ཅད་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲན་མཛད་པ། །ཕྱག་འོས་
ཕྱག་བཟྱི་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ།།

ཞེས། འབགས་པ་མཆོད་རྟེན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་འཛོལ་ས་འདོན་རྟོ།།

དེ་ནས་ཆེ་དང་ཐུན་པ་འོད་སྒྲུངས་གཞིན་ཅུས་མཉན་ཡོད་ཏུ་ཆོ་
འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཞུན་པ་དེ་མཐོང་ནས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དང་བར་
བྱར་པས། བཙུག་ཐུན་འདས་ལ་བལ་མོ་སྒྲུར་བས་ཕྱག་འཆལ་ནས།
ཆེགས་སུ་བཅད་པས་བཙུག་ཐུན་འདས་ལ་བརྟུན་པ།

དགའ་ཐུན་གནས་ནས་འཕྱོ་བ་དང་། །རྒྱམས་སུ་འཁྱུག་པར་མཛད་པ་དང་།།
བརྟམས་དང་བརྟམས་པར་བྱར་བ་ན། །ཆོ་འཕྲུལ་དག་ནི་ཉོན་མཛད་པ།།
ཕྱག་འོས་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བཟྱིས་པ། །དཔལ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།།
ཟག་མེད་བྱང་སྒྲོང་བྱར་པ་ཡི། །ལས་མཁན་དེད་དཔོན་མཆོག་བྱར་དང་།།
སྐྱེ་བ་སྒྲུངས་པ་ཡང་སྤྱིད་མེད། །ཀུན་ནས་དགོན་པ་ལས་སྤྱོལ་བ།།

ཆོ་འཕྲུལ་བཅས་པ་¹⁴⁹ཉོན་མཁར་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཆེལ།

འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ།

དཔའ་མོ་ཞབས་ཉི་ལྟུང་མཇུག་ཅིང་། ད་ལྟར་འཁོར་ལྷུང་འཇུག་ཅིང་།

མགོན་ཁྱིལ་བརྟམས་པ་ལ་བྱུག་འཆ་ལ། །ཟུ་མེད་རྒྱལ་མ་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། །

ཆེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱག་འཆལ། །བྱབ་པ་བྱ་དན་འདས་པ་དང་།།

ལྷོ་མ་པའི་རབས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱ་གར་པའི་རབས་ཅད་དེ།

མགོན་པོ་ཀླུ་ཀ་ལ་བྱུང་ལ་འཆ་ལ་ལོ།།

ཞེས། འཕགས་པ་བ་མང་གནས་ཆེན་པོ་མཆོད་ཆེན་པ་རྒྱལ་གྱི་ཆོ་འཇུག་ཆེན་པོ་
མདོ་ལས་འདྲན་ཏོ།

འཕགས་པ་ལྷ་མོ་འཁོར་ལྔ་པ་།

གང་ནས་བཟུང་ཉི་ཐུབ་པ་ཁྱོད། །ཐུང་ཚུབ་དྲ་ནི་མེས་ས་བཟྱེད་པ།།

དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་ལྷོ་པོ་ས་བདག་། མི་མཆོག་ཁྱེད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།

མེམ་མ་ཅན་པདྟ་དྲན་ཀྱན་འདྲན་པ། །འུང་ཆུབ་པལྒྱེས་པའི་ཀྱན་མཁེན་པ། །

ཡག་ཤིང་ལྷོ་ཁོར་ཐང་ལྷོ་ཁོར་། བརྒྱ་རྒྱུ་མང་པོར་བདག་ཕྱག་འཇོམ།

གང་ཆེ་དོན་འདོད་པ་ལ་དོན། །ཉིད་གྱི་ག་ཡང་སྟོལ་མཁའ་པ།

དེ་ཆེ་ཉིད་ཏུ་བྱུག་ལོས་ནི། །ཀུན་གཙོ་མཆོད་གནས་མངའ་བདག་ལྷུང་།

མདོན་ཤེས་ཏུག་པོ་མདོན་ཤེས་ཆེ། རྒྱུན་རྒྱུལ་གཙོ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།

དེ་ཆེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཁྱོད། །ཕྱག་དང་མཆོད་བ་བྱས་པ་ཡིན།།

ཞེས། འཕགས་པ་ཨོན་ལྷན་པ་དེ་བརྟུན་པའི་མཁ་མས་འདོན་པར་ཁྱེད་༥

ཆེ་དང་ལྷན་པ་རྩེ་བ་ཏུ་སྐྱེ་གསོལ་བ།

དཔལ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདག་སྤྱད་འཆ་ལ།།

ཁམས་གསུམ་ཕྱག་ཏེས་ཕྱག་བཤེས་པའི། ལྷེས་པའི་རབས་ལ་བདག་ཕྱག་འཇམ་།།

ཞེས། རང་གསུང་པ་གོས་དམར་པོའི་མངས་ཆུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་འདྲན་
པར་བྱེད་དོ།

149 བཞི། བེ་ཅིང་། རྒྱུ་མ་ཐང་།

འདོན་པར་བྱེད་དོ།

གང་ཆེ་མང་མེ་མཛད་གྱིས་ནི། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

ས་བརྒྱད་པ་ནི་རས་ཐོབ་ཅིང་། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

འདིག་ཉེན་མགོན་གྱིས་མཛོན་ལྷན་དུ། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

མྱ་དང་བཅས་པའི་འདིག་ཉེན་གྱིས། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

ར་མི་ར་མི་ལ་ཉམ་ཉིད་ལ། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

མྱ་དང་བཅས་པའི་འདིག་ཉེན་གྱིས། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

ལྷན་རྒྱ་ས་གཉིས་གནས་པ་དང་། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

འདི་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།¹⁵²

ཞེས། འཕགས་པ་ཆོས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བྱི་རྒྱུ་ལ་ལས་འདོན་པར་བྱེད་དོ།

ཆེ་དང་ཐུན་པ་ཀྱན་དགའ་ལོས་གསོལ་བ། གང་བཙོན་ཐུན་འདས་

བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔལ་ལྷན་པས། དགའ་ཐུན་གྱི་གནས་ནས་འཕྲོས་

ནས་བྱུང་པ་དང་ཤེས་པ་ཞིན་དང་ཐུན་པ་ཞིན་དུ་ཕྱུགས་ཀྱི་ཕྱུགས་སུ་

འཕྲུགས་པ་དེ་ཡང་། བཙོན་ཐུན་འདས་པ་དག་གིས་རྩ་མཛུགས་ལྷན་དུ་

བྱང་པའི་ཆོས་སུ་འདྲིན་ལགས་པོ། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

ཞེས་ཀྱང་ཐུན་ཐུན་ལོས་ནས། བྱང་ཐུན་ཤེས་པ་ཞིན་ཐུན་པར་

ནི། ཕྱུགས་ཀྱི་ཕྱུགས་སུ་གསེགས་པ་དང་། ཕྱུགས་གནས་དེ་ལ་བདག་

ལྷན་འཕྲུགས་ལ། གང་གི་ཆེ་བཙོན་ཐུན་འདས་བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔལ་

བཞུགས་པར་ལྷན་པ་ན། རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ཆེན་པོའི་འདིག་ཉེན་

འདྲི་གྱིས་གསོལ་བར་མཛད་པ་དང་ཐུན་པ་དེ་ཡང་། བཙོན་ཐུན་

འདས་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་མེས་པོའི་རྩ་མཛུགས་ལྷན་དུ་བྱང་པའི་

ཆོས་སུ་འདྲིན་ལགས་པོ། ཉམ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ལྷན་དེ་ཆེ།

གང་ཡང་བཞུགས་ཆེ་རྒྱུ་ལྷན་འདྲི། འདྲི་གྱིས་གསོལ་བར་མཛད་དང་ཐུན།

ཉི་མ་བྱེ་བ་མཛུགས་པ་ཡི། བཙོན་ཐུན་འདས་ལ་བཞུགས་ལྷན་ལ།

གང་ཡང་བཙོམ་ཐུན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྩམས་མ་ཐག་
 ཏུ་གོ་མ་པ་བདུན་ཏུ་གསེགས་པ་འདི་ཡང་། བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་རི་མཆར་སྟངས་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་སྤྱུ་འཛིན་ནི། །དེ་ལ་
 འདི་སྟངས་ཅེས་བྱ་སྟེ།

བརྩམས་མ་ཐག་ཏུ་གོ་མ་པ་བདུན། །བརྒྱ་ལ་ཞི་གནས་པ་དང་།།

བན་ཁྲུང་¹⁵³རྩ་ལ་ལྟར་གསེགས་པ། །ལྟོ་ཉ་མ་ལ་ཐུག་འཆམ།།

ཞེས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱུ་བའི་ཆོས་སྟངས་ཏུ་བྱུང་བ་ལས་འདོན་ནི།།

དེ་ལྟར་ན་ཐེ་པོ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐབས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐུག་བྱ་བར་ཐུབ་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་པ་བཙོ་
 བརྒྱུད་ཀྱི་ཁོར་སྤྱུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

ཅི་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱིམ་པ་ཀུན་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་
 ཐུག་བྱ་བ་ཡིན་ནས་ཞེ་ན། ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། ¹⁵⁴གང་དག་ས་ལ་ཐུགས་ལ་
 དང་། ལུང་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་དེ་དག་ནི། གང་དག་རི་ཐོང་དང་དང་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐབས་པ་ཏུ་ད་འཁོར་བྱུར་པ་ལ་ཡང་ཐུག་བྱ་བ་ཡིན་ན། མི་ལ་སྐབས་
 པར་ཐུར་པ་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས། གང་ཡང་དག་སྒྲོང་གིས་ཐུག་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 སངས་རྒྱུ་དང་དག་སྒྲོང་ཅན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ནི་གཉིས་ལ་
 ཐུག་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བཙོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་པའོ། །གང་དེ་དག་གཉི་གའི་རྩ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྟོ་ཁྲུ་མི་ཟད་པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་ཁྲོལ་
 བ་དང་། རྣམ་པར་ཁྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་སྐབས་པ་དང་། རྒྱན་པ་ལ་སྐབས་པ་
 དེ་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐུང་དེ་དག་ནི་མི་
 ཟད་པ་ཡིན་ནོ། ¹⁵⁵ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ།

153 བ་ལང་། བེ་ཆིང་། རྟར་ཐང་།

154 མ་དཔེར་ མ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཡོད་པོ་ལྟར་བཞིན་བཙོམ་

155 ཐེ་དག་ ༡༥༥ བཀའ། མདོ་ཐེ། མ་སྟོ་ཁྲུ་མི་ཟད་པའི་བརྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ རྟོག་ ༧༡ ཟེ

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་།

ནམ་མཁའ་ཁོ་ཁོས་ཀྱི་ཀྱན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་སྐྱབ་པར་འབྱུང་།¹⁵⁶

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྱུང་རྒྱུ་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ཏེ་ཐུག་ཀྱང་དེ་ནི་
ཉན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་ཡོད་ན་ཕྱག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་སྤྱི་ལྗོངས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་བརྗོད་པ་ལོ།

བྱག་པ་ལ་ནི་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པ་ལོ། །བརྗོད་པ་ལ་ནི་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བརྗོད་པ་
ཞེས་བྱ་ལོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྟེང་རྒྱ་འབྱུང་གྱི་
གཡོ་བ་དང་། རྣམ་བ་དང་། གཤེགས་བ་དང་། བརྟལ་བ་བརྒྱུད་གནས་བ་དང་། རྩོན་གྱི་
མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བསམ་ཅད་
ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་སེམས་བརྟེན་པ་
ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ཡང་ཕྱག་མི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་འགལ་བ་ཅི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱ་སྟེ།
རྒྱད་བ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ལྟེ་སྤྱི་བྱ་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རྩ་བའོ། །འཁོར་
ལོས་རྒྱུར་བའི་བྱ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སངས་རྒྱས་། །རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་ཆོགས་འབྱུང་རྒྱུ་། །དེ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བྱིར་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གང་ལྟར་། །དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྟར་།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་ལྟར་བ། །དགེ་སྟོན་མེད་ཅིང་ལྡོམ་པ་མེད་།¹⁵⁷

མ་གོ་ལ་ལ་སོགས་པ་བརྟོད་པ་བྱེད་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་། །བཙུག་ཅན་འདས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་
ལྷ་ས་རྟམས་ཀྱི་མངའ་སྟོན་ལ་མངོན་པར་བརྟོད་པ།

ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །སེམས་ནི་རིན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱང་།

དཔའ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་པོར་མཁྱེན། །དེ་ལས་གཞན་པས་རིང་བར་གྱུར།

156 རྟོད་གེ་ ༥༡ བཀའ། དཀོན་བཞེགས། ཅ རྩིས་བདག་དཔལ་ཕྱིན་གྱིས་ལྷན་པའི་མདོ། བོག ༡༠༡ བ༦

157 བརྟོད་པའི་གཞུང་འདི་རྩིས་མ་བརྒྱུད།

དང་པོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་བསྐྱེད་འཕྲོ་ལྟོ་། འཛིན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད་།

ཁྱོད་མཆོག་ཕྱག་པོར་དེ་ལྟར་བར་། བཀུགས་མཛད་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ལ་བསྐྱེད་།¹⁵⁸

ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་ཕྱག་པོར་བསྐྱེད་པ་ལས་གྲུང་
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཛིན་ཏེ་ཁྱོད་པོར་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཕྱག་པོར་ལས་གསུངས་ཏེ།
ཁྱོད་ཁྱོད་པོར་ཡང་མེས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔེ་
ཁྱོད་པོར། གཤམ་ཏེ་ཡང་ཁྱོད་ཁྱོད་པོར་རྒྱུ་ཕྱག་པོར་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱུ་
ཕྱག་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུས་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔེ་
ལ་ཕྱག་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་རི་རྒྱུ་འབྱུང་།

གང་ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་མདྲ་ཁྱེ་ཁྱེ་ལས་། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔེ་རྒྱུ་ས་
གྱིས་¹⁵⁹ ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ས་ལ་བཅུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་པའི་ཆོག་གིས་ཁྱོད་པོར་བྱེད་
ཅིང་ཕྱག་བྱས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ས་གྲུང་དེ་དག་ལ་རིགས་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོག་གིས་གཏམ་རྒྱུ་ཕྱག་པོར་བྱེད་པ་ནི། འཛིན་ཏེ་ཁྱོད་ཁྱོད་པོར་བཟུང་བ་ཡིན་
ན། འཛིན་ཏེ་བཟོད་པ་རྒྱུ་ས་པོར་ཅིང་། དཔེ་འབར་འཁོར་བའི་ཏིང་པོ་འཛིན་ལ་
སྐྱེས་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལྷུ་ལ་བ་ཁྱོད་པོར་མཛད་པ་དེ་དག་ནི་དབང་བཅོས་པ་ལ་
སྐྱེས་པ་རྒྱུ་ས་གྲུང་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ན་ནི། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལྷུ་ལ་པ་ཡང་ཁྱོད་པོར་
མི་འབྱུང་ལ། དེ་དག་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་ཡང་བདག་གིར་བྱེད་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། འཕགས་
པ་ཉིད་ལས་གྱིས་བཟུང་ལ་ལྷུ་ས་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལྷུ་ལ་པ་བྱས་པ་ཉི་ལཱ། ཁྱོད་པོར་
རྒྱུ་ས་པོར་འདྲི་དཔེ་ཉི་ལཱ་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་གསུང་པར་ཐབ་མོ་རྒྱུ་ས་པོར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་པོར་ཁྱོད་པོར་ཆོས་པ་དང་འབྲུལ་བའི་དབང་འཁོར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཆོག་དཔེ་པོར་
པོ་ལྷུ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན།

༡) དབང་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་ཁྱོད་པོར་བཟུགས་པས་མི་འབྲུང་བའི་ལན།

གང་ཡང་གང་གྲུང་གྲུང་པུན་ཆ་ཆ་གཉིས་གྱི་ཕྱེ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་

158 བྱང་འདྲི་འཁོར་སྐྱེས་པ་བཟུང་།

159 གྱི་ལེ་ཅིང་། རྒྱུ་ས་པོར་།

ནམས་ཀྱི་མཚན་བབྱང་བའི་བསྐྱོད་ནམས་དང་། འཕགས་པ་ལྷན་རམ་གཟིགས་དབང་
 ལྷག་གི་མཚན་བབྱང་བའི་བསྐྱོད་ནམས་མཉམ་པར་གསྐྱར་ས་པ་དང་། གང་ཡང་དགོན་
 མཚན་བཞེགས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་བ་ཆེས་པ་དང་ཉ་བའི་དཔེས་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་
 དཔལ་ལ་ཁྱད་པར་དྲ་བཞུགས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་།¹⁶⁰ དེ་ལས་འཕགས་པ་འབྱུང་ཞིང་
 རྟེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕར་བྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པས་དང་པོ་དེ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དྲ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་
 རོན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་དབང་དྲ་བུས་ནས་བཞུག་པ་ཡིན་ནོ།།

བ) བཅུ་བ་ནས་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་རྣམས་ཆེག་ཙམ་དུ་ཟད་པས་མི་འཐད་པའི་ལན།

ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆེག་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་
 བྱ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་ཅི་དེ་ཕྱིར་མཐོང་བར་མ་ལྷུར་ཅེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་
 བས་¹⁶¹ དབྱལ་བར་བྱུར་པའི་རྒྱད་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་བར་དུ་ཉམས་པར་
 འབྱུར་བའོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གྲུ་འི་རྩ་གྲུར་རྣམས་པའོ། རྒྱག་
 གས། མེ་མར་ལྷུར་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྩ་ལོ་གང་གྲུ་འི་འབྲས་ན་ཡི་དྲགས་
 བརྒྱ་རྟོད་མང་པོ་གནས་པ་རྣམས། བདག་ཉིད་ལ་རྣལ་པ་མེད་པར་བྱུར་པའི་དབང་
 གིས། གང་གྲུ་འི་རྩ་གྲུར་ཡོངས་སུ་རྣམས་པའོ། རྒྱག་གས། མེ་མར་ལྷུར་དུ་འབར་བ་
 མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་བྱུང་
 བའི་ནོར་གྱི་ཆར་པབ་པར་བྱུར་གྱང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་ཐེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་རྣམས་ལ་འབབ་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཉིད་ཏུ་མེད་པར་འབྱུར་བའོ།
 ཐོག་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལོར་བྱུར་ནས་འབབ་པར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྩ་འཛིན་དང་བྲལ་
 བར་བྱུར་བའི་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དུ་འོད་ཟེར་རྟོག་འབྱེད་པའི་ཉི་མ་གར་བར་བྱུར་
 གྱང་། དཔུས་འོར་གིས་ཐོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འོད་ཟེར་གཅིག་ཙམ་ཡང་མཐོང་
 བར་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལྟར་པོ་
 འབབ་པར་བྱུར་གྱང་། རྩེ་ལོ་བསྐྱོད་ནམས་རྒྱང་བ་དག་གི་ཐོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཉིས་པས་

160 རྩེ་དགེ་ ༥ བཀའ། དགོན་བཞེགས། ཆ། འོད་ལྷུང་གི་ལེའུ། བས་པོ། ༡ བོག ༡༡༥ ན་༡

161 རྩ་བ། པེ་ཅིང་། རྟེན་ཐང་།

ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་དེའི་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟུང་པར་འཕྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།

གཤམ་ཉེ་རང་གི་¹⁶²མཐུ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱོར་བ་དང་རྒྱུ་པ་དག་ཏུ་འཕྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་དག་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཁྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཚྭ་གས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ཇི་ལྟར་ས་དང་། ཆ་དང་། མེ་དང་། ལྷ་དང་། གམ་མཁའ་རྒྱུ་མ་ཚྭ་གས་པ་ལས་སྟུ་བྱ་འབྱུང་གི། །རྒྱུ་གཅིག་མ་ཚད་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འཕྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། མེར་སྐྱ་སྐངས་པ་དང་། འདྲོད་པ་མེད་པ་མང་ཏུ་གྲོམས་པ་དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་། འདྲོད་པ་ལ་རྒྱུན་པ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་ཏུ་ཕན་འདྲོགས་པ་ལ་རྩེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འདྲོད་པ་མི་སྟེད་པ་དང་། མེམས་ཅན་བཅས་ཅད་དང་བྱུན་ཡོང་ཏུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་པ་བས་ནི། རྣམ་གྱི་རྒྱུ་པ་འབབ་པ་ལ་སྐྱེམས་པ་ཐོབ་པར་འཕྱུར་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་རྒྱུན་གང་ཡང་རྒྱུ་པ་ཞིག་མ་ཚད་ན་འབྱུང་བར་མི་འཕྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ནམ་མཁའ་མཚན་ལ་སྐྱེམས་པའི་སྟོན་ལས་ནི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

ད) བཅུ་གཅིག་པ་སྟུ་བུ་ལ་སྟུ་ལ་པར་བཟད་པས་མི་འབད་པའི་ལན།

སྟུ་བུ་པ་པ་ཡང་སྟུ་ལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ཉེ། འོག་མིན་གྱི་སྟུ་ད་ཡལ་ཅན་ཚས་གྱི་སྟུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོངས་སྟུ་ད་རྒྱུགས་པའི་སྟུ་ལས་རང་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཉེ་ཚས་དང་ཡོངས་སྟུ་ད་རྒྱུགས་པའི་སྟུ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ན་ཡང་སྟུ་ལ་པའི་སྟུ་ག་ལས་འབྱུང་བར་འཕྱུར་ཉེ། མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བཙམ་ལྟ་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའར་ཁྲུང་བ་ན་སྟོན་ལས་བཟུང་བ་ཡིན་ཉེ། བདག་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚས་ཉིད་ཐོབ་ནས་སྟུ་ད་པ་གང་དག་དང་སྐད་གྱི་རྣམ་པ་གང་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་འཕྱུར་བའི་སྟུ་ད་པ་དེ་དག་དང་། ཆ་བྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། སྐད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྩིས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་འབྱུག་པར་ཁྲུང་བ་ཅིག་

[illegible]

163 རྩུ་ས་ལྷ། དེ་ཅིང་། ལྷ་ར་ཐང་།

164 མ་དེར། དིན་པ། ཞུས་ཤོད་མ་དེར། ཉམ་པ་ཞུས་དཔག་ལྷ། འཁྲུ།

མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རྟོང་གསུམ་གྱི་རྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 བྱི་མ་ཡིན་པས་སོ།།

ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐུས་པ་རྣམས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་བྱུག་འཆལ་ཡོ། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་།།

རྒྱལ་མ་འདི་སངས་རྒྱུས་བྲགས་ལྡན་པ་འདི། རྒྱུ་ཀྱན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།།

རྒྱལ་མ་སངས་ཀྱང་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། །གང་ཏུ་བྱང་ཐབས་ལ་རེག་དང་།།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད་བ་དང་། །གང་ཏུ་ཟུག་མེད་མུ་རན་འདས།།

གང་ཏུ་གནས་དང་འཆག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཟུགས་པ་དང་།།

མེད་གེ་ལྟ་བུར་གཟིམས་བཤམས་པ་འདི། །གནས་དེ་ལ་ནི་བདག་ཟུག་འཆལ་།།

རྒྱུ་གཉིས་དམ་པ་ཤར་དང་ནི། །བྱང་གི་ཕྱོགས་ན་བཟུགས་པ་ཡི།།

རྒྱལ་བ་བརྟེན་དགའ་ཞེས་བྱ་བ། །དེས་ནི་ཆོགས་བཅད་འདི་གསུངས་ཏེ།།

གང་གིས་ཆོགས་བཅད་འདི་བཞི་ཡིས། །དེ་བཞིན་གསེགས་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ།།

བརྟེན་པ་བྱེད་བརྟེན་རྣམས་སུ། །རན་འཁོར་འཁྱོད་བར་མི་འཁྱུར་རོ།།¹⁶⁵

ཞེས་འདོན་པར་བྱེད་དོ།།

ཡང་གནས་བརྟན་པུ་རི་འདི་བྱས་བཞག་པ་འདི་རྒྱ་རགས་¹⁶⁶གནས་བརྟན་མྱོད་གལ་
 གྱི་བྱས་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་བཏེག་བར་མ་རྣམས་པ་ན། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་མུལ་
 པ། མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི་རྒྱ་འབྱུལ་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དགེ་སྦྱོར་པུ་
 རི་འདི་བྱས་རང་གི་ཤེས་རང་གྱི་རྟོགས་བརྟེན་པས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟེན་པར་
 དགའ་བའི་མེད་གེ་འདི་ཁྲི་ལ་རྒྱ་རགས་གྱི་རྟོགས་ཤིང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་།¹⁶⁷ གཞེས་མགར་དང་ཤིང་མཁན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་གྱིས།¹⁶⁸ སངས་རྒྱུས་དང་
 བཙམ་པ་དང་སངས་རྒྱུས་མེད་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཉེ་བར་བརྟན་པར་

165 ཆོས་ཐུས་པ་འདི་ལྟར་འདི་དགའ་འཁྱུར་ཏུ་མི་བཟུགས་ལ་མཛད་དེས་གང་ཡིན་ལོས་འཛིན་མ་བྱུང་།

166 མ་དཔེར། རྒྱ་རགས། ཞེས་ཡོད་མཛད་ལོ་རྒྱུད་བཞིན་བཙོམ།

167 གཏམ་རྒྱུད་འདི་འདི་ཁྲངས་རིས་འཛིན་མ་བྱུང་།

168 གཏམ་རྒྱུད་འདི་འདི་ཁྲངས་རིས་འཛིན་མ་བྱུང་།

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གསུངས་པ།

གང་དག་འདས་པ་ནི་རྫོགས་སངས་རྒྱུ། །གང་དག་མ་ཐོན་སངས་རྒྱུ་དང་།།

གང་ཡང་ད་ཉླར་རྫོགས་སངས་རྒྱུ། །ལྷ་རན་མེལ་མཇེད་མང་པོ་རྣམས་།།

ཀྱན་གྲང་ཆོས་ལ་རིམ་བྱོ་ཡིས། །གནས་པར་ལྷུར་ཅིང་གནས་མཇེད་ལ།།

ད་དྲུ་དྲུ་ཡང་གནས་མཇེད་དེ། །འདི་ནི་རྫོགས་སངས་ཆོས་ཉིད་དོ།།¹⁶⁹

ཞེས་གྲང་འབྱུང་བས། གང་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བམས་ཅད་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ནི་གཅིག་ཅིག་བཟུགས་སོ་སྟེས་མེལ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མི་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དྲུ་མང་མོ་མཇེད་དང་། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་ལ་སོགས་
པ་སངས་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ནི་འདས་པར་ལྷུར། མང་གི་དང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མང་
པོ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་གྲང་འདོན་པ་དང་། ལྷུར་གི་མདོ་ལས་གྲང་འདོན་
པར་བྱེད་དེ། ཇི་ཉླར་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཅེ་ན། གང་
ལྷན་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དོ། །མ་ཐོན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཅེ་ན། གང་ལྷན་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
དོ།།¹⁷⁰ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་དག་དྲུ་མང་
པོ་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ན། བརྒྱ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱུས་རྟག་དྲུ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་བཟང་པོ་མི་འབད་པ་ནི་ཡན།

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྟག་དྲུ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། དུས་
གསུམ་དྲུ་གཟིགས་པས་གཟིགས་པར་མཇེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཛིག་
རྟེན་གྱི་རྗེས་སྤྱ་མཐུན་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ན་ཐོན་གྱི་ཐོན་
ལས་ཀྱི་འཁུགས་ཀྱིས་མཇེད་པ་འདི་དག་བམས་ཅད་འབྱུག་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
པར་རྟག་པ་མཇེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུན་ལྷུང་བ་རྣ་ལྷན་ཆོགས་སྤྱ་དང་པོ་བྱེ་ཞིང་།
འདོད་པ་ནི་ལྷོགས་སྤྱ་བཏང་བ་བྱས་ནས་ལྷོགས་བྱ་བ་མེད་པར་ཐོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་
པ་ནི་སྟེས་བྱ་བ་ཞེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

169 མདོ་ལྷུང་ཡིན་པེས་གྲང་ཁྲུངས་རྣོས་འཛིན་མ་བྱུང་།

170 མདོ་ལྷུང་འདི་དེ་ཁྲུངས་རྣོས་མ་བཟུང་།

པ) བརྒྱ་གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདྲོ་མང་པོར་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བཟུགས་པ་རྒྱོན་པམ་མི་འབད་པའི་ཡན།

(9) ཡན་དེས།

གང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདྲོ་ཐེ་ཡས་པན་ཡོན་མང་ཏུ་འབྱུང་བར་བཟུགས་པར་ཡང་། པམ་ཆེར་ནི་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གང་དག་མཐོང་བའི་ཆོས་གྱི་པན་ཡོན་ཁ་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་། དད་པ་དང་རྣམ་པའི་བསམ་པ་ཉམས་པས་དགོ་བ་ཐུངས་ཤིང་མི་དགོ་བ་ཐུང་པར་ཐུར་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐིག་པ་ཀུན་ཏུ་ཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་བས་དང་ཐོན་པར་ཐུར་པས། གཞོད་པར་ཐུར་ཅིང་ཐིམ་གྱིས་མཉན་པས། གང་དག་གི་དད་པ་ཡང་རྒྱུར་བར་འབྱུར་ལ། རྣམ་པའི་བསམ་པ་ཡང་ཐུངས་པར་ཐུར་པས། དེ་དག་གི་པན་ཡོན་ཡང་ཉི་མ་འོད་མེར་བརྒྱ་རྒྱུད་འབྱེད་པ་གར་པར་ཐུར་པ་ན་རྒྱར་མ་རྒྱས་མཐོང་བར་ཡང་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་དམ་པའི་ཆོས་ཐུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་རྒྱུར་བ་བཟུང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པར་བྱས་པ་རྒྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བཟང་པོ་ཡང་མང་ཏུ་བསགས་ན་ཡང་ཐམ་བས་བཀའ་བ་རྩར་ཐུར་པས། དེ་རྒྱས་ནི་དན་མོར་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པར་ཐུར་པ་ལ་པན་ཡོན་ཡང་ཁི་རྩར་ག་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར། གང་དག་ཐིག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུར་བ་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་རྩ་ཞིང་གཅིག་ཏུ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཐུང་བར་ཐུར་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་བྱི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་དང་། མེས་པ་དང་། ལྷོ་མ་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། རྩིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོན་པ་དང་། མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩས་པ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་རྒྱབ་པས་ནན་ཉན་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཐིམ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འབྱུར་པས། ཁི་རྩར་བརྩན་པའི་པན་ཡོན་རྒྱས་ཅིང་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཁི་རྩར་གཙུག་ལག་རྒྱས་པ་གསུམ་ལ་བཞེན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས། རྩེ་བ་དང་། ཅན་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བའི་གཞོད་པ་དང་། ཐལ་བའི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕར་འཛོལ་པ་རེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་བདེན་ན་འོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐེ་རྒྱུད་གསུམ་ཏུ་བྱར་རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་རྩ་རྩ་བཟུན་བརྩན་པ་རྩེན་ཐུར་པ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ནི་བྱར་རྒྱབ་ཀྱང་རྩེན་པར་འབྱུར་ཞིང་། ཉན་མོར་པ་ཟད་པ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

(༡) ཞུང་བྱུང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཞུང་ས་ཁྲག་ས་ཁྲག་བྱུང་བ་རིག་ཕྱེད་དང་མི་འབྲ་བར་བརྟན་པ།

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཡི་གེ་དང་དོན་གཤམ་པར་མི་རྒྱུད་པ་འདི་གཞུང་ས་ཁྲག་ས་ཁྲག་དང་།
གསར་ཁྲག་ས་ཁྲག་དང་། རིག་ཁྲག་ས་ཁྲག་ས་པ་ཕན་ཡོན་མང་པོ་ཅན་གྱིས་¹⁷¹པའི་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་པར་ཕྱེད་པ་བརྟན་པ་དེ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་རིག་ཕྱེད་དང་འབྲའོ། །བསྐྱོམ་པ་མེད་
པ་ནི་སྒྲིན་ལྷ་རབ་ཙམ་ཡང་ཟད་པར་ཕྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་བསགས་
པ་དང་དེའི་རྩ་བ་ཡོད་ན་ཞིག་པ་ཟད་པ་ག་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུང་། གཞུང་ས་ཁྲག་ས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཞིག་པ་ཞི་བར་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཆེ་བ་
ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་གསར་ཁྲག་ས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིག་པ་ཟད་པར་ཕྱེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞན་གྱིས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཞི་ཞེས་
ཀྱང་སྒྲུབ་པར་ཀྱས་སྐྱོ་ན། གར་ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ས་ཁྲག་ས་ཁྲག་ས་པ་ཡི་
གེ་བྱུང་བ་ཙམ་ཏེ་འདོད་པ་འདི་ལ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ཞིག་གཞུང་ས་ཁྲག་ས་ནི་བསྐྱོམ་
པའི་རྣམས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱ་དུ་སྐྱོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྱུབ་པའི་གཞུང་ས་ལས། གཞུང་ས་
འདི་སྐྱོམ་པར་ཕྱེད་པའི་བྱང་རྩལ་མེས་ས་དཔའ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྟོགས་པར་ཡང་མི་ཕྱེད། ལེན་པར་ཡང་མི་ཕྱེད། གནས་པར་ཡང་མི་ཕྱེད། མརྟན་
པར་ཞེན་པར་མི་ཕྱེད། བ་སྟད་འདོགས་པར་ཡང་མི་ཕྱེད། སངས་རྒྱས་རྗེས་སྤྲོད་ན་པ་
འབའ་ཞིག་སྐྱོམ་པར་ཕྱེད་དོ། ¹⁷²ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུངས་པ་དང་། ། །

དེ་མའི་སྒྱིང་པའི་འབྲེལ་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ། བས་པོ་བཙུ་བྱག་པ། དེ་བཞིན་ཏེ་
སྤྱི་ལྷལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་བྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱི་ལྷལ་པོ་གར་ཡང་བརྟན་པ་བཅས་ཅད་ནི་མི་ཟད་པ་སྟེ། འདི་
ནི་མི་ཟད་པའི་ཟམ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་ས་ཡིན་ནོ། །སྐྱོ་མཐའ་
དག་པར་རིག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྫོབས་པ་བཞི་
ཡང་མི་ཟད་པར་རྗེས་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ་ཕྱི་དུ་རྟོགས་
པར་དགའ་བ་དང་། རོམས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བ་དང་།

171 བྱས། ལེ་ཅིང་། རྒྱུང་བྱུང་།

172 རྒྱ་དཔེ་ ༡༤༠ བཀའ། མདོ་སྟོན། ར། རྫོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྱུབ་པའི་གཞུང་ས། བོག ༡༧༡ ནམ།

མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་། མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། རྟོན་པ་མེད་
པ་དང་། དཔྱད་པ་མེད་པ་དང་། འཛིགས་པ་མེད་པ་བཞི་པོ་རྣམས་
དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། རེས་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། རྟོགས་
ཀྱི་གཏོར་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་བཞིན་ཏུ་གང་ཡི་གེའི་ལུགས་དང་།
མིང་དང་། བརྟ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བརྟའི་རྣམས་ལྷན་འབྱུག་པ་རྟེན་བཞི་བཅས་
ཅད་ཀྱང་མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་རྟོག་གི་གཞུང་ས་འདིའི་རྣམས་ལྷན་འབྱུགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་མ་དཔལ་གེས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་བཅས་ཅད་ནི་
གདོད་མ་ནས་དག་པའོ།¹⁷³

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་དང་། རྟེན་བཞིན་ཏུ། གཞུང་ས་ལྷགས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་མེས་མ་དཔལ་གྱི་ཡི་གེ་ཁོ་ན་ལས་བྱང་ཆུབ་འཆོལ་བར་བྱེད། རྣམས་ལྷན་འབྱུག་པར་
བྱེད་དེ། ཡི་གེ་ནི་རྟོགས་སོ། །དགོད་པ་ནི་ལུས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྟོག་ལ་འབྱུང་པའི་མགོ་བོ་
བརྟ་བ་ནི་དབུལ་བའོ། །ཤེས་རབ་ནི་མིག་གོ།¹⁷⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པས། བསྟོམ་པའི་
ཆ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏོ་སྟག་མེད་པར་འབྱུང་རྟོ། །ཆ་བ་
མེད་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ཏེ། ཆ་བ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རྟོ། །དེས་ན་ཆ་བ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིར་རྟོག་པའི་རྟོག་གེས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གནོད་པ་ཉིད་དེ། གཞུང་ས་
ལྷགས་ཀྱིས་ནི་རྟོག་པ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྟོམ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ཆ་བ་དང་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་ལྷུག་པ་ལ་སྟགས་པ་བསྟོམ་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གསང་ལྷགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་བ་
རྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པའི་ཡི་གེ་རྒྱུར་བ་རྩ་བ་ས་བསྟོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་རྒྱུར་
ལ་གནས་པས། རི་རྩར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
མཐུ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔག་བསམ་གྱི་ཕྱིར་བཞིན་ནོ། །རིག་ལྷགས་
ཀྱང་པལ་ཆེར་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

173 རྟེན་གེ ༡༧༡ བཀའ། བཟོ་སྟེ། ས་སྤྱི་རྒྱལ་བོ་རྒྱ་མཆོས་ལྷན་པའི་མདོ། ལཱ། ༡ གོག ༡༩༩ ཟླ

174 བྱང་འདིའི་གཞུང་ས་རྣམས་མ་བཟུང་།

བཟོ་མས་པས་ཞིག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྤེལ་མོགས་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་ནོ།།

པ) བཅུ་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིག་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་དག་པར་བཤད་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་འབྱུང་བས་

མི་འབྲད་པའི་ཡན།

ཞིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱུད་ཡང་ཅི། །རྒྱུ་མི་ཟ་བའང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐལ་པ་བརྒྱུད་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འད་གི་རྒྱ་¹⁸⁰གཉིས་པས་ནི་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ཤེ་ན། རྣམ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ཞིག་པ་བཤགས་པ་དང་། རྩོམ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཛོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་ཏུ།

བྱམས་པ་ཆོས་བཞི་དང་རྣན་པའི་བྱང་རྩལ་མེས་ས་དཔལ་མེས་ས་
དཔལ་ཆེན་པོས་ཅི། ཞིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡང་ཟེལ་བྱས་
གཞོན་པར་འབྱུང་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ལྷན་
འབྱེན་པ་ཀྱན་སྦྱོང་པ་ཅི། མི་དགེ་བའི་ལས་གང་བྱས་པ་དེ་ལ་འབྱུང་
པ་རབ་ཏུ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་པ་ཅི་མི་དགེ་བའི་
ལས་གང་བྱས་པ་དེ་དག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོར་
བའོ། །ཕྱིར་མི་ཞིག་པའི་རྣམས་ནི་རྣམས་བསྐྱངས་པས་མི་བྱེད་པའི་
རྣམས་པ་ཐོབ་པའོ། །རྩོམ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་
དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཁོ་ཞིང་བྱང་རྩལ་གྱི་མེས་ས་མི་
འདོར་བ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་དང་རྣན་པའི་བྱང་རྩལ་མེས་ས་
དཔལ་ཅི། ཞིག་པ་རྣལ་མ་མ་བྱས་པར་བྱལ་བར་འབྱུང་ཞིང་འབྲས་
བྱ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རྟོ།།¹⁸¹

ཞེས་གསུངས་སོ།།

180 མ་དཔེར། གང་གི་རྒྱ། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་རྒྱུད་བཞིན་བཞོས།

181 རྩོམ་གྱི་ ༡༤༧ བཀའ། མདོ་སྤེལ། ཟ། ཆོས་བཞི་བརྣན་པའི་མདོ། ཤོག ༥༧ བཟ།

ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དེ་མདོ་ལས། ཆོག་པ་དང་ཉམ་ཉིད་ལྟར་
ནས།¹⁸² ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་ས་པོན་མཐུ་མ་ཉམས་པ་དང་ཐུན་པ་ལ་ས་དང་། ཆ་
དང་། མེ་དང་། ལྷ་དང་། བས་མཁའ་དེ་སྒྲིབ་རྣམས་ཆོག་པ་ན་ཉམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམ་
ལྷ་བྱ་མརྟན་པར་ལྷུང་པར་བྱེད་དོ། རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་སྤྱི་མེན་གྲང་ས་པོན་ཆོག་གས་
ཉམ་ལས་ལྷན་པ་¹⁸³ ལས་གྲང་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་གང་ཡང་ཉམ་བ་ཞིག་མ་ཆང་བ་ན་སྤྱི་
བྱ་མརྟན་པར་འཁྱུང་བར་འཁྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཉམ་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དེ་
ལས་མཐུ་མ་ཉམས་པ་དང་། བན་པ་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་
འཁྲོ་བ་དང་། ཡུལ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་ཉམ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་དང་། རྣམ་ཐུངས་
གཞན་དང་། སྒྲིམ་ནས་སྤྱིང་བར་རིམ་པ་དེ་ཉམ་ཐོབ་པར་ལྟར་ན་གང་ཡང་ཉམ་བ་ཞིག་
གིས་འབྲས་བྱ་མརྟན་པར་ལྷུང་པར་བྱེད་ཀྱི། གང་གི་ཆེ་དགོ་བ་ཡང་ཉམ་བ་ཡོག་པ་དང་།
གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་ལྷུང་བ་འདས། མི་དགོ་བ་ཡང་དམོད་པ་དང་། ལྷོས་བ་
དང་། འཆགས་པ་ལ་མོགས་པ་དེ་གཉིས་པོས་སྒྲིབ་སེམས་པར་ལྷུང་བ་དེ་དག་གི། རྒྱུན་
ཆོག་པ་ཡོད་ཉམ་ལྷུང་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དེ་ས་པོན་གྱི་རྣམས་པ་ཉམས་པ་གང་
ལས་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་འཁྱུང་བར་འཁྱུང་། རྒྱུན་ཆོག་པ་མེད་པས་ཉམ་གང་གཞན་
ཉམ་ལྷུང་ན། རི་ལྟར་ན་ཆ་བ་ནས་གིན་ཉམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། རི་སྐད་ཉམ་དམ་པ་དེ་
ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྤྱིང་བར་རིམ་པ་དེ་ཞིག་པ་ཡང་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་ལ་སྤྱིང་
བར་འཁྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།¹⁸⁴ གཞན་ཡང་།

གང་ཡང་རན་འཁྲུང་འཁྲོ་བ་དེ་ལས་རྣམས་དེ།

འདིར་ནི་མགོ་པོ་ཆ་བ་ཙམ་ཉམ་ལྷུང་།¹⁸⁵

ཞེས་གྲང་འཁྱུང་རོ།

གལ་ཉེ་མགོ་པོ་ཆ་བ་ཙམ་ཉམ་ལྷུང་བ་དེ་འབྲས་བྱ་ཡོད་ན་ཆ་བ་གནས་ལྷུང་བ་རི་

182 རྒྱུན་ཉེ་ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྤྱི། ཆ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དེ་མདོ་ལས་འདི་དེ་ནས་མ་རྒྱུད།

183 གནོད། ལེ་ཅིང་། ལྷ་དང་བྱ་དང་། ལྷན་པ། ཞེས་མ་རྣམས་པ་འདས་ཉམ་སྒྲིབ་མ་པོན་པ་ལ་གོ་བས་མ་དཔེར་བྱུང་བ་
དེ་དག།

184 མདོ་སྤྱིར་འདི་དེ་ལྷུངས་རིམ་མ་བཞུང་།

185 མདོ་སྤྱིར་འདི་དེ་ལྷུངས་རིམ་མ་བཞུང་།

པ་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། མྱོང་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 སྐྱེལ་པ་བཞེན་ནོ། །དགེ་བདེ་ཆ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་པས་
 ཐལ་བ་བཞེན་ཏུ་བྱེད་དེ། ཁི་ལྷར་དེ་བཞེན་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
 པའི་བརྟན་པ་ལ་ཞལ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགེ་སྤྱོད་བཞེན་ནོ། །དེས་ནི་ཆོན་དབང་བཙུངས་པ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་བུམ་དང་པོར་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འདྲིང་པ་མི་བཟད་པས་
 ཟིལ་གྱིས་མཛན་ཏེ། ཆོགས་ཀྱི་དགོང་བརྒྱས་ཤིང་ལྷན་པར་ཇུག་པའི་ཡིད་གྱིས་ཁྲིམ་
 པའི་ཆོག་དག་གིས་ཀྱང་གསེས་ཏེ།¹⁸⁸ དེ་ལས་དེས་མི་གཙང་བ་ཟ་བའི་སྒྲིན་བུ་ཤིན་ཏུ་
 གདོན་པར་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྒྱེས་ཤིང་དགེ་བདེ་ཆ་བ་ཡང་རྒྱུད་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་
 ལུས་པར་ཇུག་ཏེ།¹⁸⁹ རྣམས་པ་བརྒྱན་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུད་མེས་དཔལ་ལ་སྐྱེལ་
 པ་ཐབས་ལ་མཐས་པའི་སྒྲོབས་དང་རྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་དགེ་བདེ་ལྷན་པོ་ཆེན་
 པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བདེ་ཆ་བ་རྒྱུད་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཉམས་པར་མི་
 འཇུག་རྟོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།¹⁹⁰ མདོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་རི་རྒྱུད་ཀྱི།

དགེ་སྤྱོད་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིན་བུ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་ཏུ་ལན་
 རྒྱུད་གཅིག་ལྷུགས་ན་དེ་ནི་བུམ་ཏུ་མི་བྱང་བར་འཇུག་རོ། །དེ་
 གས་སྒྲིན་བུ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱུད་ཏུ་ཆེན་པོ་འདི་ནང་ཏུ་ལན་རྒྱུད་
 གཅིག་ལྷུགས་ན་དེ་ནི་ཤེས་པར་ཡང་མི་འཇུག་ན་ཡང་དེ་བུམ་ཏུ་མི་
 བྱང་བར་ག་ལ་འཇུག། དེ་ཅི་འདི་ལྱིར་ཞེ་ན། དགེ་སྤྱོད་དག་རྒྱུད་ཏུ་
 མང་པོ་འདི་ལྱིར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་དག་དེ་བཞེན་ཏུ་གང་འདི་ལྷན་སྒྲིན་
 བྱ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཤིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་དག་དེ་ཉིད་ལྷུགས་
 གཉིས་པོ་འདི་ལ་གནས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞེན་ཏུ། རྒྱུད་ཆེན་
 གན་ཏུ་རྒྱ་ནི་ལྷན་གཅིག་ལྷུགས། །ཁི་ལྷར་རྒྱུད་ཏུ་མི་འདྲིང་
 མིན། །ཁྲིམ་གང་རྒྱུད་ལ་ལྷ་ནི་ལྷན་གཅིག་ལྷུགས། །ཁྲིམ་གང་རྒྱུད་དེ་

188 ཤེས་ཏེ། པ་ཅིང་། རྒྱུད་ཐང་། གསེས་ཞེས་པ་གསེ་བའི་འདས་ཆོག་ཏུ་རྒྱུད་ལ། དེ་ནི་ཆོག་རྒྱུད་བརྒྱན་པ་
 ལ་གོ་འོ།

189 ཏི། པ་ཅིང་། རྒྱུད་ཐང་།

190 ལྷན་འདྲིའི་རྒྱུད་ས་རྣམས་མ་བཟུང་།

བཟུང་བྱ་འདོད་མི་འཕྱུར། །དེ་བཞིན་གང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེན་
བསམས། །མི་དེ་ཁྲིལ་པའི་བྱུག་ནི་ཆུང་ལྷུང་པས། །གང་ཕྱིར་རན་
འཁྲོད་གྱ་འཁྲིད་མི་ལྱས། །སྒྲི་དེ་ནས་ནི་འབྲས་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡིན། །
གང་དག་བསོད་ནམས་ཆུང་བྱ་མ་བསམས་ཤིང་། །མི་དགེ་མང་བྱ་
ཡང་ཡང་བསམས་པའི་མི། །ཐེ་ཆོས་མེད་པར་ཤིན་བྱ་ཆུང་བས་ཀྱང་། །
ཉན་མོངས་དེ་ནི་འོག་བྱ་འཁྲིད་པར་བྱེད། །¹⁹¹

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ཆུང་ཟད་ཅིག་ཆོས་པ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མེས་ས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་བསྐྱེད་ཅན་ཟད་ཟད་པར་
འཕྱུར་བ་ཡིན་ན། མར་ན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བཙུང་ལྡན་འདས་ལ་མེད་ལྡེང་
གི་ཆལ་པས་བྱག་པ་དང་། མར་ས་མ་བསད་པ་དང་། དེགས་མས་སྒྱུར་བ་བཏབ་པ་དང་།
ལྷུང་བཟེད་རི་རྒྱུ་བཟུང་པ་བཞིན་བྱ་ཕྱིར་གསེགས་པ་དང་། ཟླ་བ་གསུམ་བྱ་ནས་
ཀྱིས་¹⁹²ཆོས་སྒྲིན་མངའ་པ་དང་། བར་བྱ་རྩ་ཁྲིམ་པས་རན་བྱ་སྒྲིན་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་
ལྷུང་པ་དང་། ལྷ་སྒྲིན་ཀྱིས་རྩོའི་སྒྲིགས་འཕངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པའི་ཆ་མངའ་པར་ལྷུང་པ་རི་རྒྱུ་ཞེ་ན།

འདི་དག་བསྐྱེད་ཅན་ནི་བབས་ལ་མཁས་པས་མེས་ཅན་གྱི་ལ་བར་མར་པའི་
ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བཙུང་ལྡན་འདས་ལ་ནི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤིན་བྱ་བྱ་བ་ཡང་མི་
མངའ་ཞེ། རི་རྒྱུང་བབས་ལ་མཁས་པའི་མར་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་མེ་བྱ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བཙུང་
བསྐྱེད་པ་འདི་དག་ནི་བབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡེས་དགོངས་ཀྱི་བཀའ་
ཡིན་པར་རྒྱགས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་
དེ། རི་སྒྲིན་སྒྲིན་ཆེ་མོས་གསུགས་པའི་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཀྱིས་
མི་དགེ་པའི་ཆ་བ་དང་ལྡན་པར་ལྷུང་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔལ་
ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་བྱ་འདུག་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་སེས་ཏེ།

191 མར་འདི་འོ་ཁྱེད་ས་རྩེས་མ་བཟུང་།

192 ཀྱི། ཐེ་ཅིང་། ལྷུང་བཟེད་།

དག་པོ་འདི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ལྷུང་པ་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་མི་དག་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་ས་པར་ལྷུང་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་
 ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ལྷུང་ས་པ་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལས་
 གྱི་ཁྱིའ་པ་འདི་ལྷོན་ལྷ་འཇུག་པར་ག་ལ་འཇུག། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 པ་ལ་ཆེད་ལས་ཀྱི་རྣམས་པར་ཁྱིན་པ་ཆུད་གསོན་པ་དང་།¹⁹³ ལས་ཀྱི་
 རྣམས་པར་ཁྱིན་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམས་པར་
 ཁྱིན་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་འདི་ལྟུང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཡིན་ལས་
 གྱི་རྣམས་པར་ཁྱིན་པ་བརྟན་དེ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ལ་ཡང་རྩ་ཞིག་ལས་
 གྱི་རྣམས་པར་ཁྱིན་པ་འཇུག་ན། ཁྱེད་རྣམས་ལ་ལྷ་ལས་ཀྱི་རྣམས་པར་
 ཁྱིན་པ་ཅི་འདི་ལྟུང་མི་འཇུག་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཁྱིའ་པ་ཉི་ཅུ་དེ་ཞིག་གྱང་མི་མང་འོ། འདི་རྣམས་ལེགས་
 པར་བསྐྱབས་པ་འདི་ཁྱེད་པ་བདག་ཉིད་ལ་ནད་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་ན་པ་
 རྩུང་བརྟན་ནས་ཁྱེད་ཁ་བ་དང་ཚ་བ་དག་བརྟན་པར་བྱས་པས། དེ་འདི་
 རྣམས་ལྷ་སྒྲོལ་པ་འདི་ནད་པ་དག་ཡོངས་ལྷ་སྒྲོལ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཁྱེད་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་
 བར་མཛད་པས་གྲང་ཁྱིའ་པ་མི་མང་འོན་ཡང་། འདི་ལས་འདི་འདི་རྣམས་
 པར་ཁྱིན་པ་ཉི་འདི་འོ་ཞེས་ཡིན་ལས་ཁྱོན་པར་མཛད་དེ། རི་རྩུང་ན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་པར་ལྷུང་ན། ལས་
 དང་དག་དང་ཡིད་རྣམས་ཡོངས་ལྷ་དག་པར་འཇུག།¹⁹⁴

ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་ཁྲོལ་བར་
 བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། སེམས་གཉི་སྐྱབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་གྲན་ནས་
 བསྐྱར་བ་འདི་ལྟུང་རོ།

གང་གཞན་དག་མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པ་ལ་མདོན་པར་བྱོགས་པ་མཛོང་ནས་དེ་

193 ཆུད་སོན་པ་དང་། ལེ་ཅིང་། ལྷུང་བ་དང་།

194 རྩེ་དག ༡༢༡ བཀའ་མདོ་ཞེ། ༣ ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འདི། བོག ༡༠༡ ནམ

བ་མེད་དོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བུའི་འདུལ་བ་ལས་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བར་བརྟན་པ་
དག་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ལས་ནི་གང་ཟག་རྣམས་པ་གཉིས་ནི་ལྷུང་བ་མེད་པར་བྱས་
བྱས་པར་འཇུག་ཏེ། གང་ལྷུང་བ་ཡོ་མི་འབྱེན་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལྷུང་བ་རྣམས་ཚོས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་བྱ་འཆགས་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

རིགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་དང་གང་ལྷུང་བར་ཟད་པར་འཇུག་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
རིམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཟད་པར་འཇུག་པ་མཐོང་སྟེ། ལྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་རྟེན་པར་
ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་འེན་ཏུ་བཞག་པའི་ལན་ལྔ་བཞིན་བྱའོ། མེད་ནང་བྱ་
བཞག་པའི་མར་མར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཐབས་ཤེས་པར་ལྷུང་བ་
དེས་ནི། བསྐལ་པ་དབག་བྱ་མེད་པ་རྟེན་བྱ་བས་གས་པར་ལྷུང་བའི་ཐིག་པ་ཡང་ལྷག་མ་
མ་ལུས་པར་ཟད་པར་བྱེད་དེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་
པར་རབ་བྱ་འབར་བའི་མར་མེ་ལྷུང་མ་ཐག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྷན་ནག་བྱ་ལྷུང་བའི་གནས་ཀྱི་
ལྷན་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཐབས་དང་བྲལ་བར་ལྷུང་བའི་དགེ་
བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཟད་པར་འཇུག་ཏེ། མཆན་མ་ཉི་མའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
གང་དང་གང་ཉིན་རེ་ཞིང་སོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་ནི་འཕེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་
ཀྱི་ཉམས་པར་མི་འཇུག་ཏེ། རི་ལྷུང་ལྷུང་ཆེ་བྱེད་པའི་ལྷུང་མའི་ལྷུང་ཆེ་བཞིན་བྱའོ། །
ཡང་ཀྱི་རྩེ་རྒྱ་བའི་གཞུགས་བཞིན་ཏེ། ལས་གྱིས་ཉམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉམས་
པར་མི་འཇུག་པ་ཡང་རྒྱ་ལ་རྟོས་པ་ཡིན་ཀྱི། ར་ར་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་ཐིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བྱས་པ་ཡང་བདག་ཉིད་གྱིས་འཁྱོད་ཅིང་དམར་
པ་དང་། བསྐལ་ཤིང་བསྐྱགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་བཞུགས་པ་བྱས་པས་བསྐྱབས་པར་
འཇུག་ཞིང་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ།།

བ) བཙུ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདྲ་སྟེ་གཞན་རྟོན་པས་མི་འབད་པའི་ལན།

གང་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་རྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། དོན་
ཀྱི་རྗེས་སུ་ལུགས་པའི་མིང་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་རོ་རོ་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་¹⁹⁷ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གཞན་ཞིག་འདོད་ན་
 གི་མིང་ཅམ་དུ་འདོད་ལ་རྟག་ཏུ་ །བདག་ཅག་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་སྤྱད་རབ་མ་ལུས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་དོན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་འདི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བྲ་བར་འདོད་
 དེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གྲང་འདི་གི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་འོ། །འདི་གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་
 པར་དབྱེ་བ་མཛད་པ་གི་མི་མང་འདུག་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡིད་རབ་དུ་ལྷན་པར་ལྷུང་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་སྟུང་བ་དེ་གི། ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་ཚད་མར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་
 ཉིད་ཡིན་པར་ལྟར་འོ།

མ) བཙུག་པོ་གི་ཉིད་མི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བར་མ་བཟན་པ་མ་མེད་པར་སྟུང་བ་འདི་ལས།

གལ་ཏེ་བཙུག་ལྷན་འདས་འདོད་སྤྱད་ལ་རྒྱལ་པོ་གི་སྒྲིམ་མི་ལས་གསལ་བ་ན། བཀའ་
 ལྷལ་ལ། རྒྱུ་དབྱེ་ཆེ་མོ་བརྒྱ་བྲལ་པ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྟ་བུ་བྲལ་པ་ཞེས་བྲ་བ་
 འཁྱུང་བ་དེ་འདི་བཟན་པ་ལ་ལྟེ་བ་བཙུག་དུ་འབྱེས་པར་འཁྱུང་པོ་ཞེས་བཟན་པ་འདི་
 དབྱེ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་བཟན་ཏེ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གི་དེས་པར་ཐལ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་ལ་མོས་པ་འདི་མེས་མ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་རྣམས་པ་འདི་བསམ་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ལྟེ་བ་བཙུག་ལ་བྱན་མོང་དུ་བཟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་ལག་གི་གསུང་རབ་རྣམས་
 ལས་སྟེ་བ་དང་། རྒྱུ་ཆེ་དང་། མདོ་བ་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་བ་དང་བ་མེད་པར་བཟན་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་བསམ་ཅད་ཀྱི་བཟན་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།
 རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
 བཟན་པ་བ་དང་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལྟ་བུ་བྲལ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་། ཡིག་པར་དང་མེས་ལ་སྟགས་པ་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་ཐེག་
 པ་བ་དང་དུ་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་¹⁹⁸འདོད་སྤྱད་ཀྱིས་མ་བཟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་འདི་ཕྱི་རྒྱུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

197 + ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ། བེ་ཅིང་། ལྷན་བར་།

198 + ཡང་། བེ་ཅིང་། ལྷན་བར་།

བཅོམ་ཆུན་འདས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོ་མ་ཡོན་པར་ཉམ་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་རང་རང་ལ་¹⁹⁹གསུངས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་ཅིང་། དེ་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིད་པ་ནི་
ཐུང་པ་པོས་རི་ལྷོད་དབང་བ་བཞིན་ཀྱི་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
གསུང་རབ་ཉི་ལྔ་དྲུག་པ་སྤྱད་ཡང་མེད་པས། གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་ཏེ། བདེ་བར་
གསེགས་པ་ལ་མ་རྟོན་པར་དགའ་བའི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་
སྤྱི་འཛིག་རྟོན་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས་དེ་ནི་ལྔ་དྲུག་
པས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཡོང་བཞུན་པ་འབགས་པ་སྤྱུ་སྦྱང་གིས་དེ་དག་ནས་བསྐྱས་ནས་
མི་འཛིག་རྟོན་ཀྱི་རབ་ཀྱི་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་བཅས་ཅད་མཆིན་པ་
ཉིད་སྐྱེ་བ་པར་འཇུག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བཞུན་པ་ནི། བུད་
ཀྱི་སྦྱོར་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཡིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རིང་ཀྱི་སྦྱོར་བར་ཕྱིད་ཅིང་སྤྱན་
འཁྱེན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་དཔྱད་པར་རྣམས་པ་ཡོད་ན་རིགས་པ་དང་
རིགས་པ་མ་དེ་བཟུག་པར་གྱིས་མིག་མིག་ཀྱི་ཀྱི་སྦྱོར་པས་ཆོག་གོ།

༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོར་འཕགས་ལས་བཟུང་གྱི་ལམ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བཞུན་པ།

སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཀྱི་བྱས་ཏེ།

༡༧ བཅས་ཅད་མཆིན་ཉིད་སྐྱེ་བ་པ་ལས།²⁰⁰ ཡང་དག་ལྟ་བ་ཐོན་འཁྲོ་བ། །

གང་ཡིད་ཐེག་ཆེན་ལས་གསུངས་པ། དེ་ཡིད་གཏན་ཆེགས་མ་ཡུབ་ཉིད། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེ་སྤྱོད་དང་། རྣོ་ལྟོས་མི་
ཟད་པ་དང་། རྣོ་ལྟོས་རྒྱ་མཆོ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛད་དང་། གཞུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་
སྤྲུལ་པོ་དང་། གཞུག་ན་རིན་ཆེན་དང་། རྒྱ་མཆོས་ལྟས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ནི་མདོ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆེ་བ་ལས། ཡང་དག་པ་ནི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་དག་ཉིད་ཡང་
དག་པར་རྒྱགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བཞུན་གྱི། ལམ་གཞན་ཉིད་བཞུན་པ་ནི་མེད་
པས་དེ་ནི་ཡིད། ལམ་གཞན་ཉིད་ཉི་མའ་ལྟོན་པ་ནི་ཡིད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་

199 མ་དཔེར། རང་ལ། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྒྱུར་བཞིན། རང་རང་ལ། ཞེས་བཞོས།

200 ཐོད་འཇུག་ཆུབ་པར་རྒྱུ་པ་འདི་མི་འཇུག་མོད་འཇུག་རྒྱུར་ཆུབ་པ་ཡོད་པ་འཇུག་པ་ལ་དང་མཐུན་པས་ཆུ་
ཆོག་ཀྱི་བྱང་དགོས།

དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།²⁰¹

འདིར་གང་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབབ་ཞེས་སུ་ཁྱུང་བྱས་པ་དང་། སྦྱར་བར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའོ། གཞན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། གང་གྲུ་དང་། སྦྱུ་དང་། བརྟུ་དང་། རྒྱ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུ་པོ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཚུ་ལ་བཟུས་པ་དང་། འབྱུངས་པ་དང་། དེ་འོ་ནང་ཏུ་ཁྱུངས་པ་དང་། དེ་འོ་ནང་ཏུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་²⁰² བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུ་ལ་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་རྣམས་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྣམས་པས་ལས་དང་སྦྱེ་བ་ལ་དབང་ཚོབ་པ་ཡོངས་སུ་བབྱང་ནས། བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོའ་ཆེན་པོའི་ནང་ཏུ་སྦྱེ་བ་བྲངས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་སྒྲོན་ལམ་ནི་གང་སྟོག་ཆགས་གང་དང་གང་དག་གིས་བདག་གི་མཆོའ་ལྟེ་འདི་ལས་འབབ་པར་གྱུར་པའི་ཚུ་སྦྱར་རྣམས་ལ་ཁྱུངས་བྱས་པ་དང་། འབྱུངས་པ་དང་། ཁྱུངས་ནས་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ལ། དེ་དག་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག²⁰³ །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འཁྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རིག་ཐུགས་སྦྱོང་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས། རིག་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཁྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་ལྟར་དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དེས་ན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་བརྒྱུག་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །

༤ བདེན་བཞེ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ།

༥ རྒྱལ་བདེན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ།

དེ་ལྟར་ནི་བདེན་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལས་དེ་དག་ཉིད་བརྟན་གྱང་འབྲས་

201 གོང་ཏུ་ཤོག ༡༥༩ བང། དབུ་མེད་། ༤/༥ ཁ་འོ་ནང་བཀོད་པའི་གཞི་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས། ལམ་གཞན་ཉི་བར་སྒྲོན་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་པ་དེར་བབྱང་།

202 + མི། བ་ཅིང་། རྒྱར་བར་།

203 ཐེ་དགེ་ ༡༥༤ བཀའ། མདོ་ཐེ། བ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྣམས་ལས་ལ། བོག ༡༥༠ བ༥

བྱ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བཟུལ་ཤེས་པས་ཐུང་ན་ལས་མི་འདུལ་བས། རྒྱལ་བཟུལ་ལ་
སྐྱེས་པའི་བདེན་པ་མཛོད་བ་དང་འགལ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྩ་ཞེ་ན། དེ་
ཉན་ཏེ་དང་ཐོར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་བཀའ་འདི་བཟླ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་པར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དར་ས་པོ་མེད་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྩ། །རྒྱལ་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

༡༧ རྒྱལ་བཟུལ་སྐྱེ་བ་བཀའ་བཟླ་བས། །མ་སྐྱེས་རྒྱལ་བཟུལ་ཡིན་མི་འདོད།།

སྐྱེས་པ་རྒྱལ་བཟུལ་རྩ་བོ་ན། །དེ་སྟོང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན།།

བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀའ་བས། མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱལ་
བཟུལ་གྱི་བདེན་པ་རྩ་ཉན་གསུང་བར་བྱ། རྒྱ་དང་ཁྱེན་ལས་ཀྱན་ཏེ་བྱང་ཞིང་སྐྱེས་པར་
མཛོད་པའི་བྱང་པོ་ཐུ་པའི་རྣམས་པ་འདི་དག་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ན་ཞེས། ཅིའི་
ཕྱིར་རྩས་པར་གསུང་བར་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉུ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཏན་
ཆོགས་དང་དཔེ་ནི།

༡༨ འདུས་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེ་མཉམ། །ཟག་མེད་བྱང་པོ་རྩ་བཞིན་ནོ།།

སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བཟུལ་ནི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ལྷག་
མའོ། །དེ་ཉན་བས་ན་འདི་དག་ནི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས།

ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་བཟུལ་བདེན་འདོད་པ། །ཡང་དག་ཉན་པའི་སྒྲོས་འདོད་པ།།

བསྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། རྒྱལ་བཟུལ་གྱི་རྩ་བོ་ཐུང་ཞིག་ཡོད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྩ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་²⁰⁴ ཀྱིས་བསྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས། འདི་
ནི་རྒྱལ་བཟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བཟླ་བར་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོ་
གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་ཉན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན།²⁰⁵ དེ་གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱེ་བ་མེད་པ་
ཡིན་པར་འདོད། གཞན་ཡང་།

204 - ཉན་པ་ཉིད། པོ་ཅིང་། ཉན་ཐོས་།

205 - ན། པོ་ཅིང་། ཉན་ཐོས་།

༡༧ ཆོར་བ་རྒྱུག་བཟུལ་རྒྱུག་བཟུལ་ཡིན། །སྤྱོད་སྐྱེས་རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད་ཅི་ཉྱར། །
གང་སྤྱོད་པ་ན་ཐལ་བར་འདུག་པ་འཕྱུར་བའི་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུག་བཟུལ་འདི་མ་
ཡིན་པ་ཉམས་སྤྱོད་བ་གཞན་སྤྱོད་བ་དང་། ཁྱ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ལྷ་
དན་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཅི་འདྲི་ལྷོད་རྒྱུག་བཟུལ་ཡིན།

མི་རྒྱུག་ཕྱིར་ན་རྒྱུག་བཟུལ་ན། །རྒྱ་དང་ལམ་ཡང་རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད། །
གང་དང་གང་མི་རྒྱུག་པ་དེ་དང་དེ་རྒྱུག་བཟུལ་ཡིན་ན། །ཀྱན་འཕྱུར་བ་དང་ལམ་ཡང་
རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འཕྱུར་རྒྱུ། །དེ་རྒྱུར་ན་ནི་རྒྱུག་བཟུལ་དང་འགོག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱོད་འཕྱུར་རྒྱུ། །

༡༨ རྒྱུག་བཟུལ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཀྱན་འཕྱུར་རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད་ཀྱང་འཕྱུར། །
གང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྒྱུག་བཟུལ་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུར་ལྷུར་པ་ཡིན་
པས།²⁰⁶ རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་ཉི་བར་བཀྲུགས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད་
ཀྱང་འདྲི་དེ་ཞེ་ན། གང་དང་གང་རྒྱུག་བཟུལ་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུར་ལྷུར་པ་དེ་དང་དེ་
རྒྱུག་བཟུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་རིག་པ་དང་། སྤང་པ་དང་། ལམ་རྣམས་ལ་ཀྱན་འཕྱུར་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུག་བཟུལ་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུར་ལྷུར་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད་
ཀྱང་ཐལ་བར་འཕྱུར་རྒྱུ། །དེ་རྒྱུར་ལྷུར་ན་ནི་རྒྱུག་བཟུལ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཞེས་
བྱ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་འཕྱུར་རྒྱུ། །གཞན་ཡང་།

རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད་ནི་ཆོག་ཙམ་ཕྱིར། །དེ་ཤེས་ཅི་ཉྱར་རྒྱུག་བཟུལ་ཤེས། །
བཀྲུགས་པ་དང་ཆོག་ཙམ་དང་ཀྱན་རྒྱུར་དང་ཉི་བར་བཀྲུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་ ཆོག་
ཙམ་ཀྱང་ཉི་བར་བཀྲུགས་པ་ཉིད་ནི་ཆོག་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱེས་
པ་རྣམས་རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུག་བཟུལ་མ་ཡིན་ཡང་། ཆོག་ཙམ་ཀྱང་ཐ་ཆོད་ཀྱིས་ཉི་བར་
བཀྲུགས་ནས་རྒྱུག་བཟུལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་ན་ནི། གང་དང་གང་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་
རྒྱུག་བཟུལ་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཡང་ཉི་བར་བཀྲུགས་པ་པ་ཡིན་གྱི།²⁰⁷ ཡང་དག་པ་པ་མ་
ཡིན་པས་དེ་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་འཕྱུར། དེ་རྒྱ་བའི་རྒྱུག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་

206 པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུག་བཟུལ་ཉིད་ཡིན་པར། ཤེ་ཅིར། རྒྱུར་བར།

207 མ་དཔེར། ཉི་བར་བཀྲུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་ཡོད་མོད་ཤེ་རྒྱུར་བཞིན་བརྗོད།

ནི་དོན་རི་རྩ་བ་བཞེན་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ།

༩༡ རྒྱལ་བཤམ་ཡུལ་ཅན་སྟེན་པ་དེ། །དེ་ཉིད་ཏུ་ན་བདེན་པ་མིན།།

རྒྱལ་བཤམ་ཉིད་ཏུ་དེ་སྟེན་ཡིས། །ཡུག་མོགས་རྒྱལ་བཤམ་སྐྱོ་བཞེན་ནོ།།

འདི་ནི་རྒྱལ་བཤམ་ལོ་ཞེས་གང་སྟེན་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་རྣམས་པར་ཡོངས་སུ་སྟེན་པ་ལེ་ཡིས་ཏུ་དཔེར་ན་
དམུལ་བ་པའམ། གང་གསུལ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་མདའ་དང་། མཏུང་དང་། རལ་གྱི་རྩྭ་
པོས་སྐྱུག་ཅིང་བཅད་པ་དང་། བསྐྱར་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གཅོད་པར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལེ་
བདེ་བའི་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ལེ་རྒྱལ་བཤམ་དེ་རྩ་བ་དང་ཐུན་པ་ལེ་སྐྱོ་བཞེན་ནོ།།

ཁ ཀྱན་འབྱུང་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དགག་པ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་བདེན་པ་བཀག་ནས། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དགག་པ་
བཅས་པར་བྱ་སྟེ།

༩༢ རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བཤམ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ། །མི་རིགས་ཀྱན་འབྱུང་བདག་ཉིད་ཡིས།།

རལ་གྱིས་གསལས་སོགས་བཞེན་ཏུ་འམ། །སེམས་འབྱུང་ཡིན་ཡིར་ལས་བཞེན་ནོ།།

མ་རིག་པ་དང་། ཨེད་པ་དང་། ལས་ཞེས་བྱ་བ་གང་རྣམས་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་རྒྱར་འདོད་
པ་དེ་རྣམས་ནི། འདི་དག་ཀྱང་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཡིན་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་
རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བཤམ་གྱི་རྒྱར་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལེ་ཡིས། རལ་གྱིས་གསལས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་རྒྱར་བྱས་པ་བཞེན་ནོ། །ཡང་ན་ཀྱན་འབྱུང་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པ་ལེ་ཡིས། འཕགས་པ་ལེ་ལས་ཡན་ལག་བསྐྱར་པ་རྒྱལ་བཤམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་བཞེན་ཏུ།

༩༣ རྒྱལ་བཤམ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །སྐྱོ་དེ་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད།།

རྒྱ་སོགས་རྣམས་པར་རྟག་པ་ལེ་ཡིས། །རྒྱལ་བཤམ་རྒྱ་ཡི་སྐྱོ་ཅན་བཞེན།།

གང་དང་གང་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་རྒྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བཤམ་གྱི་རྒྱས་རྒྱལ་བཤམ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་
རྟགས་པ་ལེ་ཡིས། དཔེར་ན་རལ་གྱིས་གསལས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ནི་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་
རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟག་པ་ལེ་སྐྱོ་བཞེན་ནོ།།

ག འགྲོག་པ་དོན་དམ་པར་བྱའང་བ་དགག་པ།

ཀྱན་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་བཀག་ནས། འགྲོག་པ་དོན་དམ་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར།

༩༩ རྩེ་མེད་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཐར་སྐྱུས་པ་ཡི་དགག་པ་ཉིད།

ཅེས་བྱ་བ་སྐྱུས་ཏེ། ཐར་བསྟན་བཙུག་པོ་ཉིད་ཏུ་རྩེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེ་ཞིག་བཀག་
པས། དེ་དེ་ལྟར་མ་རྩེས་པ་ལ་འགག་པ་ཡང་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
མེད་ན་ཡང་དག་པར་ནི་འགྲོག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་བདེན་པ་དེ་དོན་ཡིན་
པར་ཉལ་པ་ལ་འབྱུང་། དེ་ཉལ་པས་ན།

རྩེས་པ་འགགས་ན་མ་རྩེས་ལ། །ནམ་མཁའ་མེ་ཉྱལ་བ་ཞིན་མི་ཤིགས།

རྩེས་པ་ཉིད་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཏུ་འགག་པ་དེ་རྒྱུ་ལྟར་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་བྱ་དང་། ལྷ་མ་དང་།
ཐོང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ལས་མར་མེ་འབྱུང་ལ། རྩེ་དང་བྱའང་བར་བྱུར་པ་ལས་
འགྲོག་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་²⁰⁸ནམ་མཁའ་མེ་ཉྱལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མས་ནི་རྩེ་
བ་མེད་པས་འགག་པ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་ན་མ་རྩེས་པ་ལ་
འགག་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་། གཞན་ཡང་།

༡༠༠ གང་ཅེ་རྩེ་བས་དེ་མ་རྩེས། །འགྲོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོག་ཡིན་པར།

མི་འདོད་དེ་ཅེ་མཁས་པ་ཁྱོད། །ཅི་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པ་སྟུགས།

རྩེས་པར་བྱུར་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་འགག་པར་འབྱུང་བ་ལ་འགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས།
དངོས་པོ་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་འགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བྱུར་ན།
གང་དེ་རྩེ་བ་ཉིད་ཏུ་མ་རྩེས་པར་བདག་གིས་བསྐྱབས་ཟིན་པ་སྟེ། གྲེ་མཁས་པར་ང་
རྒྱལ་བྱེད་པ་ཁྱོད་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡང་དག་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱུ་དགོས་སོ།
ཡང་ན་རྩེ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འགྲོག་པ་ཁྱོད་འདོད་ན། དེ་ཉལ་བ་དེ་འགྲོགས་
པར་བྱེད་པ་དེ་རྩེས་སྐྱུ་དགག་པར་བྱེད་པ་བྱ་བ་ཉིད་དེ།

༡༠༡ མ་རྩེས་པ་ཡི་འགྲོག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་ཏུ་ན་འགྲོག་པ་མིན།

མ་རྩེས་པ་ཡི་འགྲོག་ཡིན་ཟུར། །སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགྲོག་པ་བཞིན།

གང་འགྲོག་ལ་མི་འབྲལ་བ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འགྲོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་ཡང་རྩ་བ་ཉིད་གྱིས་སྐད་
 ཅིག་མའི་འཛིག་པས་འཛིག་པའི་འདུས་བྱས་བསམ་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡོད་པས་སོ།།
 གང་གེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་
 པའི་འགོག་པ་སྟེ། དེས་ནི་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་
 རྩོན་དུ་སྤར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གཉི་ག་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ལ་འགོག་པ་
 ཡིན་པར་བརྟགས་པ་དེ་ལ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་བཞིན་དུ། སོ་
 སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ང་ལས་བདེན་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དགག་པ།

དེ་ཉམས་འགོག་པའི་བདེན་པ་བགག་ནས། ལས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 ༤༢ འགོག་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་ན། ཁྱད་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལེན།

མ་སྟེས་ལས་ཡང་རྩ་བ་ཉམས་ཡིན། །གང་གིས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱེད།

འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ལས་ཡིན་པར་འདོད་ན། གང་གི་ཆེ་དེ་ཉམས་བརྟག་
 པར་བྱས་པ་ན་འགོག་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་འཆོལ་ཞིང་
 ཐོབ་པར་བྱེད་ན་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་པར་བྱེད། ལས་འདི་ཡང་རང་གི་རྩ་བ་རྩ་
 མ་སྟེས་པས། མ་སྟེས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་གང་གིས་མ་སྟེས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་
 ཞིག་འཐོབ་པར་འབྱུང་། ཆད་མས་ཀྱང་འདི་ཉམས་བསྐྱབ་སྟེ།

༤༣ ལས་ཀྱི་རན་ཁྱོལ་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནས།

འགོག་པ་ལ་ནི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་བཞིན།

རན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ།²⁰⁹ འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེངས་སོ། །ཐུངས་པའི་ཕྱིར་རན་ཁྱོལ་ཏེ་ཐར་བཞོ། །དེ་ཐོབ་པར་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་བརྩམས་བྱ་བ་
 མཐོ་ཤིས་ཀྱི་ལས་བཞིན་ནས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོམས་བར་བྱེད་པའི་
 ལས་འདི་ནི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་རྩོམ་བཞིན་ནོ།།

209 དམད་པ་སྟེ། ཤེ་ཅིང་། རྩར་ཐང་།

ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ལམ་རྒྱུ་ས་སོ་སོར་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

༤༩ གྱི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རམ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཏུ།

ཐུག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་མཐོང་བ་བརྒྱན། །བརྒྱན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་འདོད།

ཅེས་བྱ་བ་སྤྱུས་ཏེ། གང་ཐུག་བཟུལ་ཡང་ཐུག་བཟུལ་ཉིད་ཏུ། གུན་འཕྱར་ཡང་གུན་

འཕྱར་ཉིད་ཏུ། འགྲོག་པ་ཡང་འགྲོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཐུག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེའི་ཆོས་བརྒྱན་པ་

ཉིད་ནི་བརྒྱུད་པར་བྱ་བའོ། །མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། རྟོང་པ་ལ་སྐྱེས་པ་

གྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མཐོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་སོ། །བརྒྱན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ།

༥༠ འདིས་ནི་ཡང་དག་རྟོག་པ་དང་། །ཚུལ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་བརྒྱན་ཉིད་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་དོན་དམ་ཏུ། །མི་བདེན་པར་ནི་བྱུང་བ་ཡིན།

ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་།

ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་མཐོང་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་

རེ་འཛིན་ལ་སྐྱེས་པ་ནི། གུན་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། གྱི་ལ་

དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་གི་རྟོག་པ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་རི་ལྟར་བྱས་ན་ལམ་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་ཡིན།

༥༡ དེས་ན་བརྒྱུ་དེ་མི་རིགས་ལ། ཐུག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་མ་མཐོང་རིགས།

མཐོང་བ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་མ་མཐོང་ག་བྱུགས། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་གནས།

དཔོན་པོ་ལ་མཐོན་པར་ཞེན་པ་ཁྱེད་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་ལམ་བརྒྱུ་པ་རི་ལྟ་

བ་བརྟན་པ་དེ་བདག་གིས་བརྟག་པའི་རིམ་པ་འདིས། དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་ལ་

སྐྱེས་པའི་རྒྱས་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐུག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་

པ་རྒྱུ་ས་མཐོང་བ་མེད་པའི་བརྒྱུ་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེན།

མཐོང་བ་ཞེ། ཐུག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་གི་རོ་ཐོ་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་རྒྱུ་ས་

གྱི་ལོ། །མ་མཐོང་ག་བྱུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔོན་པོ་མེད་པའི་རོ་ཐོ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཐམས་

ཅད་ཏུ་མྱེ། ཏུས་ཀྱན་ཏུ་དེ་ཉི་མམ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅ ཞན་བྱུང་ཐོག་ཆེན་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་ཐར་པ་མི་རིགས་པར་ཆོད་པ་ཐྱང་བ།

གཞན་བྱི་བསམ་པ་སྒྲུངས་ནས་སྟོགས་ཐུ་མ་ཉེ་བར་འགོད་པར་བྱེད་པ་ནི།

“༡ གལ་ཏེ་སྟོང་ཅན་འགའ་ཞིག་ནི། །བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་འདོད་མྱིར།།

ཁྱོད་ནི་ཐར་པར་རིགས་མིན་ཏེ། །བྱིས་པ་ཉི་མྱེ་ཙེ་བཞིན་ཞེ་ན།།

ཞེས་བྱ་བ་ཐུས་ཏེ། རྒྱལ་བཟུལ་ལ་སོགས་པ་ལེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཐུང་བ་ཉི་ཐོག་ལ་
ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ནི་ཐར་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་ལེ་མྱིར་
བྱིས་པ་སོ་སོ་ཉི་མྱེ་ཙེ་བཞིན་ནོ། །ཉམ་ཐོས་བྱི་ཐོག་པ་བ་གང་དག་མ་གཏོང་པ་ལེ་བསམ་
པས་དེ་སྐད་ཐུ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། ལན་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ལེ་མྱིར།

“༡ རྒྱལ་བཟུལ་དེས་རྒྱལ་མ་སྟེས་མྱིར། །སྟེ་ཞིག་ཐར་པ་གང་ལ་འདོད།”²¹⁰

ཁྱོལ་བ་འདྲ་སྟེ་མ་བྱས་པ་བཞིན། །འཁྲུལ་བ་ལེ་དབང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཐར་པ་ཉམ་པ་ལེ་རིགས་པས་རྒྱལ་བཟུལ་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལེ་མྱིར། རྒྱལ་བཟུལ་དེས་
རྒྱལ་བཟུལ་བར་ཐུང་པ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྟེ་ཞིག་སྟེ་བ་མེད་པ་ལེ་འཁོར་བ་
ན་བཟུལ་པ་ཡོད་ནས། སྟེ་བ་མེད་པ་ལེ་དེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་འདོད་
པ་སྟེད་པར་བྱེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གཞན་བྱི་དབང་ལ་བརྟུན་པ་ལེ་བདག་ཉིད་མི་
བདེན་པ་ལེ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལེ་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་དག་སྟེ་མ་བྱས་པ་བཞིན་ཏུ་འཁྲུལ་
པ་ལེ་དབང་གིས་ཁྱོལ་བར་བརྒྱད་པར་བྱེད། དོན་དམ་པར་ནི་སྟེ་ཡང་བཅིངས་པ་ལས་
ཐར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

“ བདེན་པ་ཞེ་ཉི་ལམ་བྱིས་སྟོང་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཛོལ་པར་མི་འབད་པ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་།

“༤ རྒྱལ་བཟུལ་ལ་སོགས་གང་དག་རྣམས། །གཏན་ཏུ་མ་མཐོང་ཁྱོལ་བར་འདོད།།

དེ་མྱིར་དཔེ་ཡང་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་བཞིན་གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་ཉིད།”²¹¹

རྒྱལ་བཟུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་གང་གིས་གྲང་གཏན་ཏུ་མ་མཐོང་བ་ནི་ཁྱོལ་

210 མ་དཔེར། གལ་འདོད། ཅེས་བྱུང་མེད་པེ་རྒྱན་ཏུ་ཡོད་པ་རྩ་བ་རང་མཐུན་པས་བཅོས།
211 འདི་ནས་གོང་ཏུ་ཤོག ༡༥༥ ཐད་བྱུང་བའི། དབྱ་མིང་། ༤/༡ ནང་བཀོད་པའི་གནད་བྱེད་བྱི་ལན་འདྲི་བས་མཇུག།

བ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་འདྲི་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཙམ་མཐོང་བ་དེ་ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར། གང་ལྟར་ལྟ་མར་སྒྲོབ་མ་དེ་བྱང་ཆུབ་བཞིན་²¹² ཞེས་བྱ་བ་དེ་དཔེ་ཉེ་བར་བརྟན་པ་དེ་དཔེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བཟོས་པ་ལམ་དུ་བྱུང་བས་བརྟན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པས་²¹³ ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་ཆེགས་བདག་ཅག་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་མ་ལྟ་བུ་བ་པ་ཡིན་ནོ།

༤ ལམ་གཞན་ཉེ་བར་རྟོན་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་པ་དེ་གཞན་བྱེད་གྱི་ལན།

ལམ་གྱི་བྱང་པར་གཞན་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་²¹⁴ ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཏན་ཆེགས་གྲུང་འདི་རྣམ་མ་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྣམ་ཞེ་ན།

༥༥ ཡང་དག་རྣམ་པ་རྟོན་འཁྲོ་བ་དེ། །རི་རྣམ་འབྱུང་བ་དེ་ལམ་འདི་ཉིད།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་ཉེར་བརྟན་པས། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་ལྟ་བུ་ཉིད།

ཡང་དག་པ་དེ་རྣམ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམ་པ་དེ་མཚན་ཉིད་རི་རྣམ་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་དུ་བཟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་པ་དེ་དུས་སྤྱི་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམ་པ་བཟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིར་བཟོས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་ལམ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་དེ་ཕྱིར་ལམ་གཞན་ཉེ་བར་བརྟན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་གཏན་ཆེགས་མ་ལྟ་བུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ན།

༥༦ བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་བརྟན་ནས། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བརྟན་ཏེ།

འདི་གཉིས་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་དང་། །དོན་དམ་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་དོ།²¹⁵

བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཆོས་པ་ནི་འདི་གཉིས་ལ་ཕན་པ་དེ་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོག་དུ་འདིན་པར་མི་མཛད་གྱི། མི་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་ཉན་མངས་པ་དང་བྲལ་བ་

212 དབུ་རྒྱུད་། ༤/༡༨

213 དབུ་རྒྱུད་། ༤/༤༧

214 དབུ་རྒྱུད་། ༤/༡༧ ལམ་གཞན་ཉེ་བར་རྟོན་ཕྱིར་ཡང་།

215 འདི་ལོགས་སྐྱུར་ཆ་བར་མི་བཞུགས་ལ། གཉིས་ནས་ཆ་ཤེས། ༡༤/༡ དང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བས་ཆ་ཆེག་དུ་མ་བཟང་ནའང་ཆོག་ཡོད། བོད་འབྱུར་ཆ་འབྲེལ་གཉིས་ཀར་བོར་ལ། འབྲེལ་པ་དེ་གཞན་དུ་འདྲ་སྒྲུབ་གྱི་ལུང་བྲངས་པ་རྣམས་མཛད་པས། ཆ་ཆེག་གི་ཁོངས་སྤྱུ་བཙུག་ཡོད།

དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། མེས་མ་ཅན་གཤམ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས།
 དོན་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱུ་པར་བྱང་བ་དང་།
 རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལྟོན་པར་མཛད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསུངས་པ། དགེ་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱིས་འདི་ལྟར་བྱད་མེད་མ་དང་འབྲེལ་བར་མཛོད་ན་ནི་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱིང་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱད་མེད་དམ་བུ་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱད་
 མེད་མཛོད་བ་ན་བུ་མོ་འདི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།²¹⁶ དེ་
 བཞིན་ཏུ་མེས་མ་ཅན་རྒྱུ་ཉེ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།²¹⁷ གང་ཟག་གཅིག་འདིག་
 ཉིན་ཏུ་བྱུང་བར་བྱུང་ཅིང་བྱུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་དང་།²¹⁸ མེས་མ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་
 ཟས་ཀྱི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།²¹⁹ ང་ནི་ཀུན་གྱི་འཁོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་
 དག་ལོ། །ཇི་ལྟར་བྱི་མ་ཁ་ཅིག་ནི་ས་དང་བུལ་བ་དང་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མས་དག་
 པར་བྱེད་པར་བྱས་ལ། ཏུ་བ་དང་སྦྱུ་མ་དང་འདམ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མ་ཁ་ཅིག་ནི་ཉི་
 བར་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཕན་པ་དང་མི་ཕན་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུ་མའི་རྒྱང་མ་ལ་མ་དང་སྤྱིང་མོ་ལྟར་རྒྱུ་
 པར་རྟོག་པ་ནི་ཕན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱང་མར་མི་བདེན་པར་བཏགས་པ་ནི་
 མི་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུངས་པ།

མཁས་པས་བྱི་མ་དང་བུལ་ན། ཁོས་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འཇུག།

དེ་བཞིན་དངས་པོ་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ། ཀྱན་རྒྱུ་པ་མཆོག་ཏུ་དབུལ་བ་ཡིན།²²⁰

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།

ཨ ཡ་རྩ་ལོས་ཤིག་བྱེད་མཁའ་པ་དཔེར་བཞུད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པ།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་རྒྱུ་པ་ལྟ་ཆོགས་སྤྱུལ་པའི་རྒྱུར་བས་མེགས་
 པར་གསུངས་པ་འདིག་ཉིན་ཏུ་བྲགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར།

216 ལྟར་འདི་འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་བྱུང་།

217 གྱིང་མཆོངས།

218 གྱིང་མཆོངས།

219 གྱིང་མཆོངས།

220 གྱིང་མཆོངས།

༥༥ རིག་བྱེད་མཐའ་ཡང་ཡོགས་བཞུག་གང་། །དེ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་ཡིན།།

དེ་ཕྱིར་དཔེ་ནི་མ་གྲུབ་ཤི། །ཐོ་ཆོམ་ཟ་ན་བཅུག་པར་གྱིས།།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་ཏེ། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་མཐའ་པོའི་ཉེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཐུང་གང་ལྷན་པ་དེ་ལ།²²¹ རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་བསྐྱུལ་བྱུང་ནང་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུག་པས་བསྐྱུལ་བྱེད་པེ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ཡོད་དོ། །མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་གཙོ་དཔེར་བ་ཕྱིན་པར་ཡོན་པ་ལ་མོགས་པ་དན་པར་ལྷན་པ་མང་པོ་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་དཔེར་འཇུག་རྒྱུ་ཞེ་ན། ཐོག་པ་ཆེན་པོར་དེ་ཉེ་བ་ལྷན་པས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གཙུག་ལག་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་དང་ཡང་འགའ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་འགའ་བར་བཞུག་པ་ཡང་མེད་དེ། རི་ཉུང་ཐུང་བསྐྱུལ་པ་བཞིན་ནོ། །གང་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་དང་མི་འགའ་བའི་ཡོགས་པར་ལྷན་པའི་རིག་བྱེད་ནི་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཉེས་པར་ལྷན་པ་ནི་གཞུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་ཆོམ་ཟ་ན་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ཅིང་དེ་ཉེ་བ་ས་ན་རིགས་པ་ནི་གཞུང་བར་བྱ་ལ། མི་རིགས་པ་ནི་གཞུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

༥ ཐོག་ཆེན་པ་མེད་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བར་ལྷན་པའི་ཡན་འདེབས་པ།

གང་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱར་བ་འདེབས་པས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་པེ་མེད་པར་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་ཐུང་བ་དེ་ལ་ཡན་གདབ་པར་བྱ།²²²

༥༦ ཡོད་དང་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱུང་ཞེས། །ཤེས་རབ་སྤྱོད་པས་གནས་པ་ལ།།

རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་རྒྱར་འདེབས་པའི། །རྩ་བ་གང་ཡོད་འདོད་པ་གང་།།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཅག་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སྐར་ས་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཡོན་པར་བྱེད་ན་ནི་མེད་པ་པེ་མེད་ཡིན་ན། འདི་རྩ་བ་བདག་ཅག་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་བཏང་ནས་དབྱེད་མར་སྐྱུལ་པར་བསྐྱུལ་བ་ལ་དེ་རྩ་བ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ས་སྐར་འགྲུལ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རི་ཉུང་ན་བདག་ཅག་མེད་པར་ཉེ་བ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད། གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་པས་ཡོད་པ་

221 གོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཀ ༣༥༧ ཐུང་བྱུང་བའི་དབ་ཉིད་། ༥/༥ རིག་བྱེད་མཐའ་པོའི་ཉེ་བ་བཞིན། །ཞེས་པར་བརྗོད།

222 གོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཀ ༣༥༧ ཐུང་བྱུང་བའི་དབ་ཉིད་། ༥/༦ ཀ-ཁ ལ་བརྗོད།

དང་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་ཞིང་སྤེལ་རབ་སྟོང་པ་སྟེ། གང་དག་ལ་རང་སྒྲིལ་འདི་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པའི་
རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤེལ་རབ་སྟོང་པས་གནས་པ་ལ་ལོ། །དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་དང་གཉི་གའི་མཐའ་ཐུངས་པས། ལྷ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་
མཛོན་པར་འཛིན་པ་སྟེ་བར་འཁྱུར་ཏེ། རྩོམ་འདྲིལ་པ་དང་སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་
མཛོན་པར་ཐུངས་པ་ལ། དོན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་
ལྷ་བ་འདི་ལྷ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྒྱུ་པ་ཏུ་ནི།

“ལྷ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་དག །འཇིག་རྟེན་ཐུགས་པ་རི་ལྷ་བར།།

དེ་བཞིན་དེ་ནི་འགོག་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་ཉིད།།

འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་མེད། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡང་མེད། ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་
པར་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་
པར་ལྷ་བ་ཐུངས་ནས། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་ཡོད། ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་
བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར། རང་
གིས་ཉེ་བར་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱུང་པ་ཐོབ་ནས་དུས་གཞན་
འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་རི་ལྷ་བ་ཐུགས་པ་དེ་ནི། བདག་ཅག་གིས་
ཀྱང་མི་འགོག་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཅག་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་
པའི་གཏན་ཆེགས་སྒྲུས་པ་དེ་མ་བྱུང་པ་ཉིད་དོ།།

མེད་པར་ལྷ་བ་མཛོན་བཟུང་། །འབྲས་བུ་མེད་དེ་དེ་བཞིན་ལས།།

བསོད་ནམས་མེད་པ་རན་འགྲོ་བ། །ཚིག་པར་ལྷ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

ཡོད་པར་ལྷ་བ་མཛོན་བཟུང་། །འབྲས་བུ་ཡོད་དོ་ལས་རྣམས་ཀྱི།།

བསོད་ནམས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །ཡང་དག་ལྷ་བས་འདི་བྲན་བ།།

མེད་པ་པ་ནི་རན་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་ལས་གཞན་པ་བཟང་འགྲོ་སྟེ།།

གཉི་ག་ཡོངས་སུ་ཐུངས་པ་ཡི། །གཉིས་མེད་བརྟན་པ་ཐར་བར་འཁྱུར།།²²³

223 འདིར་བྱང་བ་རྣམས་འཁྱུར་གྱི་ཆེགས་མི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས། རྟོག་དང་པོ་གཉིས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ།
ཉ/༩༩ དང་ ༡/༩༩ གཉིས་དང་། ཐ་མ་ནི་རིན་ཐེང་། རྟོག་ ༡/༥༦ ཡིན།

ཞེས་གྲང་གསུངས་པས། དེས་ན་གཉིས་སྤྱེད་པར་སྐྱབ་བ་བདག་ཅག་གི་མེད་པ་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

འདི་དག་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དབང་མ་ལྷོ་ཆ་བ་ལས་གྲང་བསྟན་ཏེ།²²⁴ དབང་མར་
སྐྱབ་བ་ནམས་མེད་པ་པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བ་སྟོང་གི་དྲུས་སམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བའི་དྲུས་གང་ལ་བརྟག་པར་བྱ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མེད་པ་པ་ནི། བ་སྟོང་གི་དྲུས་གི་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་པ་འདྲེབས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་། དགའ་བའི་ལྷོགས་
མ་ལུས་པ་བྱངས་ནས་སྐྱར་ཞིང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་ནས་ཡང་དག་
པའི་བ་སྟོང་གི་བདེན་པ་ལ་གཞིར་བཞུགས་ན། བདག་ཅག་གི་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱེག་སྐྱབ་ཅས་ཀྱི་
བདག་ས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱར་པ་ཡང་མི་འདྲེབས་པས། མི་དགོ་བའི་
ལས་ལ་བྱུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་འདི་ལས་ཡང་སྟོང་
པའི་ཕྱང་པོ་འབྱུང་བར་མི་འདྲོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཕྱང་པོ་ནམས་ཉི་ཕྱང་པོ་གཞན་
འགག་པ་སྟོན་ཀྱང་མོང་བ་ལས་ད་ཉམས་གི་དང་མ་འོངས་པའི་འབྱུང་བར་མི་སྐྱབ་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱབ་པ་དང་མི་ལས་བཞིན་ཀྱང་འདྲོད་པས། བ་སྟོང་གི་དྲུས་ན་མེད་
པ་དང་བདག་ཅག་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་དྲུས་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཡང་མེད་པ་པ་ནམས་གི་མེད་པ་ནི། མེད་པའི་ཕྱལ་ཅན་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
སྟོང་པར་བྱེད་ཅིང་དཔེས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདྲེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཕྱིན་ཅི་འོག་གི་ཤེས་པས་དེ་རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་བྱི་མས་བསྟོན་པར་ལྟར་པས་ལྟག་
བསྐྱེད་ཞི་བར་མི་འབྱུང་རོ། །བདག་ཅག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་དྲུས་ན་ནི། གང་
གི་ཕྱིར་གསུགས་ལ་སྟོགས་པའི་དཔེས་པའི་ཕྱལ་ལ་སྐྱར་བདེན་པའི་རྟོག་སྟེན་པར་ལྟར་
པ་དེ། གསུགས་ལ་སྟོགས་པའི་དཔེས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་
གི་གསུགས་ལ་སྟོགས་པའི་དཔེས་པོ་བདེན་པའི་རྟོགས་པ་དེ་རྟོག་པར་འབྱུང་རོ། །དོན་གྱི་
འགག་གིས་ཕྱིར་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་པའི་རྟོག་ཡང་འབྱུག་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། གསུགས་ལ་སྟོགས་
པའི་ཕྱལ་འདི་གི་མེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
གི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་རྟོག་བཞིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་

224 འདི་ཆ་ཤེས་པ་བྱེད་ཉམས་བཞི་པར་པར་བྱུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ཆད་ཆ་མིན་པར་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོངས།

དཔྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡར་ན་མིད་པར་ལྷན་བ་གང་ལ་སྒོ་སྒྲེ་བར་འཁྱུར་བ་དགག་པར་བྱ།
དེ་ལ་མེད་པའི་སྒོ་འཁྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་འཁྱུར་བ་འདི་རྩར་དགག་པར་བྱ་བའི་
རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་བདེན་པར་རྟགས་པའི་སྒོ་ནས་མེད་པའི་སྒོ་ཡང་རྟག་པར་
འཁྱུར་རོ། །འཕྲོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་
པར་ལྱར་བ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་ཡང་སྒྲེ་བར་མི་འཁྱུར་བས། མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་
ཙམ་ཡང་མཐུན་པ་ཡང་མེད་པ་པ་དང་། དབྱ་མར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྟོན་པའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པ་ཙམ་ཕྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་པས། ཡུངས་ཀར་དང་རི་རབ་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུ་ལྡན་དུ།

འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འཁོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སྒྲུབ་འཛིན་པ་མིན།།

རྟོན་པ་མིན་ཞེས་བརྒྱད་པ་ཡིས། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱད་དམ་ཅི།།²²⁵

ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བ་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཡང་སྒྲུས་པ་མ་ལྷན་པ་སྒྲངས་
པས་ཞི་བའི་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཁཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱག་བཤམ་དུ་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
ཅི་རྩར་ཞེ་ན། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་ན་སྒྱུད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལྷན་དུ་མ་བཟུན་པར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
དཀོན་པོ་གང་དག་གིས་བ་ལྷན་དུ་བྱ་བར་འོས་པ་དེ་དག་གིས་ཏེ་འདིར་རབ་ཏུ་གི་རོ་
མོར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལྱུར་ན་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་དང་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འཁྱུར་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་
ལྱུར་པའི་དབྱུང་པ་དང་རས་ལྷག་བཞིན་ཏེ། བདེ་བ་ཙན་ཡང་བདེ་བའི་བྱུང་པར་ལས་
ཉམས་པར་མི་འཁྱུར་ལ། རྒྱག་བཤམ་ཙན་ཡང་རྒྱག་བཤམ་ལས་ཉམས་པར་མི་འཁྱུར་
ཏེ། རྒྱག་རོས་ལ་ཁྲིས་པའི་རི་མོ་བཞིན་དུ། སྒྲེ་བ་དང་ན་ཆོད་དང་ཆད་དང་སྒྱུད་ལས་ཀྱི་
བྱུང་པར་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་ཆགས་རྣམས་ལ་རྟེན་སྒྲུབ་འབྲེལ་བར་འཁྱུར་རོ། །འོན་
ཏེ་མེད་པའི་རྩ་མེད་ཡིན་ན་ཡང་། ཁཁས་གསུམ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་

225 ལྷན་འདི་དབྱ་ཆ་བའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་བླངས། རྟོག ༧༩ ནམ་ དབྱ་མ། ཅ། འཁྱུར་གཞན་ལ་རྟེན་པ་
གསུམ་པར། ནག་པོ་མིན་ཞེས་བརྒྱད་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱུང་འབྱུང་།

པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབར་བ་
 རྟན་མེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། མེས་ཆུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་རྩུབ་ཀྱི་ཐོང་གི་རྩ་རྒྱ་བར་
 ལྷུང་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེས་ནི་ཐ་སྙད་ཆད་པར་བལ་བར་འཁྲུང་རྒྱུ་ལྟོ།། ॥

དབུ་མ་ལྷིང་པོ་འཁྲུག་པ་རྒྱལ་གྱི་འབར་བ། བཟ་པོ་བརྩ་བདུན་པ། གང་གི་
 ཕྱིར་རྩུབ་པ་དན་པའི་རབ་ཀྱི་བཀྲིས་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་ལྷུང་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས།
 གང་གིས་མིང་རྣམས་ཡོད་ཉིད་དང་། །མེད་པ་ཉིད་མཐོང་སྒྲོ་དམན་པ།།
 དེས་ནི་མཐོང་བའི་ཉིད་ཞི་དང་། །ཞི་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།²²⁶

ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་སྤྱད་འདི་སྐད་ཏུ་གསུངས་ཏེ།
 གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ལྷུང་བ་ཡི། །རྒྱུན་ཉིད་གང་ཕྱིར་མེད་པ་ལ།།
 རྩུབ་ན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི།²²⁷ །མེད་དང་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བརྟན།།
 དེ་བཞིན་ཡོད་མེད་ཡོད་མེད་མིན། །གང་ཆེ་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐོང་བ།།
 དེ་ཆེ་མེས་ཀྱི་རྒྱལ་ལྷུང་ནས། །བདག་མེད་པར་ནི་རྒྱལ་པར་འཁྲུང་།།²²⁸
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

འོད་སྤྱངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་སྟེ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་པའོ། །གང་མཐའ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབུས་དེ་ནི་
 གཟུགས་མེད་པ། བཞུར་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། ལྷུང་བ་མེད་པ།
 དམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། གནས་པ་མེད་པ། རྟན་མེད་པ་
 འདི་ནི་དབུ་མར་ལྷུང་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་སོ་སོར་རྒྱལ་
 པ་ཞེས་བྱའོ།།²²⁹

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། ཀ་ཏ་ཡ་ན། གང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཁྱད་པར་ལས་ཀྱང་
 ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འཁྲུང་བར་འདོད་པ་ཉི་བར་བརྩུང་བས་འདི་རྩ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་

226 འདི་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ནམ་གཞན་ཞིག་ནས་བྱངས་པ་ཡིན་འདི་འཇིག་མ་བྱུང་།

227 ཡིས། བེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

228 མདོ་སྤེལ་འཇིག་མ་བྱུང་།

229 རྟེན་གྱི་ ༥ བཀའ། དཀོན་པ་རྒྱུ་མཆོག་སྐུ་ཆ། འོད་སྤྱངས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ལེའུ། བཟ་པོ། ༡ བོད་ ༡༩༡ ཟླ

པ་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ཚུས་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན།²³⁰ ། ཞེས་
 བསྐྱུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། ཀུན་དགའ་ཐོ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱུང་
 བར་འབྱུང་རྟོ། ། མེད་པ་ནི་ཆད་པར་རྟོ། ། བཀའ་མཐའ་འདི་གཉིས་སྐྱུངས་ན་དབྱ་མའི་
 བསྐྱུང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚུས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། འདི་རྩ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་
 འབྱུང་།²³¹ ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུངས་པས། དབྱ་མ་སྐྱུང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོག་
 པ་ཆེན་པོ་པ་དབྱ་མར་སྐྱུ་བ་རྣམས་ནི་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་རྩར་ན་དཔེ་མ་ཐུབ་
 པས་བསྐྱུང་པར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འཁྱལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

༧ མངོན་སྲུམ་དང་ཐུགས་པ་དང་འགལ་བས་ཐོག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་བཤད་པའི་ལན།

བཀའ་ཡང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྲུམ་ལ་སོགས་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ།²³² ། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་གི་ཕྱིར།

༩༠ དངོས་པོ་མངོན་སྲུམ་སྟོན་ཡུལ་གྱི། ཀུན་རྒྱུ་བྱིས་པས་བབྱང་བ་འདི།

འདིར་ནི་ལན་ཡང་ལྷ་མ་བཞིན། ། དེ་ཡི་གཞོད་པས་མེ་གཞོད་དོ།

མངོན་སྲུམ་གྱིས་གཞོད་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཀའ་གིས་ཀྱང་མངོན་སྲུམ་མངོན་སྲུམ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཉི་བར་བཅུགས་ནས་གཞོད་བརྒྱུད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དོན་དམ་པ་
 ཉིད་ཏུ་ན་དབང་པོ་ནི་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ལེམས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྣམས་ལ་²³³ ཡུལ་ལ་ཉི་བར་དམིགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་ཀུན་
 རྒྱུ་བྱ་མིག་དང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་དང་།
 ཡུལ་ཡང་ཀུན་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བ་བབྱང་བ་ལ་མངོན་སྲུམ་ཞེས་ཉི་བར་གདགས་
 གོ། ། དོན་དམ་པར་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྩར་སྐྱུང་།
 མིག་གི་དབང་པོའི་གཞུང་བ་ནི། དོན་དམ་ཉིད་ཏུ་གཞུགས་མིན་ཏེ།

230 འདི་རྩ་སྟེ། རྒྱུ་བ་གྱིས་རྒྱུ་ཐོས་སོགས་སུ་བྱངས་པའི་རྒྱ་ཏུ་ལྷ་ན་ལ་གདམས་པའི་མངོན་ཡིན་རིམ་མོང་བཀའ་
 འབྱུང་ཏུ་མི་བཞུགས།
 231 རྩ་དག ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཆ། སྐ་ལུ་འཛུང་པའི་མདོ། བོད་ ༡༡༩ ཅུ་
 232 བོད་ཏུ་བོད་ ༡༥༧ བཤད་ཏུ་བྱུང་བའི་དབྱ་སྟེར། ༤/༩ བར་བཞོད་པའི་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལན་ཡིན།
 233 མ་དཔེར། རྣམས་ཀྱི། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྣམས་བཞིན། རྣམས་ལ། ཞེས་བཞེས།

བསགས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་པའི་ན་ཅམ། ། ཡང་ན་འཕྱར་ལས་ཕྱར་པ་བཞིན།²³⁴
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབས་པས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ཉར་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ཡང་
 མེད་པ་དེ་ཉར་བརྒྱན་པར་བྱ་ཞེ།

༩༧ མཁས་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལ། ། བྱགས་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་ཉར་ཆོས་བདག་མེད་པ་དང་། ། རྟེན་ཅིག་མ་ཞེས་བརྒྱན་པ་བཞིན།

གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབས་པར་
 སྒྲུས་པ་ལ། བྱགས་པས་གནོད་པར་ཕྱར་ན་ནི། དེ་ཉར་ནེ་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་རྟེན་ཅིག་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་བྱགས་པས་གནོད་པར་
 འཕྱར་རོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བྱགས་པ་དང་འགལ་བས་གནོད་པར་མི་འཕྱར་རོ་ཞེ་ན་ནི།
 བདག་ཅག་གིས་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་
 པ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། རྗེས་སྒྲུབ་པ་དག་པས་བྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱགས་པ་དང་
 འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟག་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༩༨ གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་ཀྱི། ། སྤུལ་ཉིད་འཕྱར་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ནང་ལ་རིག་པ་མ་སྒྱུར་ས་ཕྱིར། ། བདག་སྒྲུབས་ཉར་པ་རི་བཞིན་ནོ།

གང་གཟུགས་ལ་སྒྲུབས་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་ཀྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤུལ་ཏུ་འཕྱར་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤུལ་གྱི་དབང་པོ་དང་སྒྲོ་ནི་བདག་གོ་²³⁵ ། བདག་གི་²³⁶ དབང་ཏུ་བྱས་པས་
 བར་ཞེ། བར་གི་བདག་ཉིད་ལ་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་གོ་མས་པར་མ་བྱས་པས་ན་
 མ་སྒྱུར་ས་པ་ཞེ། བར་ལ་རིག་པ་མ་སྒྱུར་ས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ནང་ལ་རིག་པ་མ་སྒྱུར་ས་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ། གང་དང་གང་ནང་ལ་རིག་པ་སྒྱུར་ས་པ་མེད་པའི་ཀྱིས་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི་
 སྤུལ་ཏུ་འཕྱར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ལ་སྒྲུབས་པའི་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཀྱིས་པ་
 རྣམས་བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་རྟེན་ས་པ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་
 ཏུ་ཕྱར་པ་རྣམས། འཇིག་རྟེན་གསུལ་གྱི་ཉར་པ་ལ་མ་རྟོན་པར་ཞེན་པས་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་
 དམ་ཏུ་འཇུག་པར་འཕྱར་བ་དེ་དག་ལ། བདག་ལ་སྒྲུབས་པའི་རྟེན་པ་ཉིད་སྤུལ་ཏུ་བྱས་

234 གང་ཏུ་བྱང་བའི་དབུ་རྒྱུད། ༡/༡༩ ཡིན་མོད་འཕྱར་ཆེག་ཚུང་མི་འདྲ།

235 མ་དཔེར། རྒྱའི་ན་བདག་གོ། ཞེས་བྱང་མོད་པེ་རྟེན་བཞིན་བརྗོད།

236 བདག་གིས། པེ་ཅིང་། རྟེན་ཐང་།

པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་གསུང་བར་འབྱུང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

༤༩ བྱིས་རྒྱམས་སྒོ་ལ་ཡང་དག་ཏུ། བཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྡན་པ་མིན།།

མ་ཤིག་རབ་ཤིབ་བྱིས་བཟྱབས་བྱིར། ཟུང་ན་འདས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་བཞིན།།

བཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པར་བྱིས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་སྒོ་ནི་ཡུལ་ཏུ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུགས་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་། འབས་བྱ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་
མཆོག་རྒྱམས་མི་སྤེས་པ་ནི་མ་ཤིག་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་རབ་ཤིབ་སྟེ་མི་མཐོང་བར་བྱེད་
པའི་བྱིར་རོ། །དེས་བཟྱབས་པ་ནི་མ་ཤིག་རབ་ཤིབ་བྱིས་བཟྱབས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ལྟེ་
མ་ཤིག་པའི་ རབ་ཤིབ་བྱིས་བཟྱབས་པ་ཉིད་རོ། །དེའི་བྱིར། མ་ཤིག་རབ་ཤིབ་བྱིས་
བཟྱབས་བྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་མིན་ནོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིང་
ཡུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན་
ཀྱི་སྒོ་བྱིས་པ་རྒྱམས་ལ་མི་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་
ཅན་ཀྱི་སྒོ་དང་ཡང་དེ་རྒྱམས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་མ་ཤིག་པའི་རབ་ཤིབ་
བྱིས་བཟྱབས་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་མེད་
དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར།

༥༠ མེད་པ་རྒྱམས་ནི་ཡང་དག་ཏུ། རྩེ་མེད་ཅེས་བྱའི་བྱང་པར་བྱིས།།

མརྟན་སྤྲུལ་དང་ནི་བྲགས་པ་དག །གནོད་པར་བརྟན་པས་གནོད་པ་མེད།།

འདི་དག་ནི་ཐུང་ཡང་ལན་བཏབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དམ་
བཅའ་བ་བྱང་པར་ཅན་ལ། མརྟན་སྤྲུལ་བྲགས་པས་གནོད་པ་འབྱུང་བ་མེད་བཞིན་
ཏུ། མི་བདེན་པའི་སྒྲིན་བྱིས་སྒྲིན་འདོགས་པ་ལ་མརྟན་པར་ཞེན་པ་དག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་
བརྟགས་ནས་གནོད་པར་སྤྲུབ་པ་དེས་ནི། བདག་ཅག་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུང་སྤྲུལ་
འབྱུག་པ་བརྟན་པའི་བྲགས་ཀྱིས་སྤོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་པས་སོ།།

༡༠ བཟོད་བྱ་མིན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བྱོས་པར་བལ་བར་སྤྲུབ་པའི་ལན།

གང་ཡང་བཟོད་མིན་ལ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་²³⁷ ཞེས་བྱ་བ་ལ་

237 གོང་ཏུ་སྟོན་ ༡༥ བད་བྱང་བའི་དབུ་མེད་། ༤/༡༡ ལ་བཟུང་། འདི་ནས་གོང་ཏུ་བཀོད་པའི་གནོད་བྱེད་
དེའི་ལན་མཛད།

སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལན།

༥༥ ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཞི་ཞིང་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ལ།།

བྱད་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་བྱུང་ན། །དཔེ་ཡིས་གནོད་པ་རྗེ་རྣམས་འདྲོད།།

འདི་འི་མངའ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་བྱད་མེད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་དང་དབང་ཏུ་བྱ་བར་མ་བྱུང་པས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་བྱུང་པའི་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱུང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་པོ། །དེ་མ་བྱུང་ན་དོན་དམ་
པར་དཔེ་གང་གིས་གང་ཞིག་རྗེ་རྣམས་སྲུ་དཔག་པར་འདྲོད། དེ་རྣམས་ཡང་།

༥༦ བཟོད་བྱ་བཟོད་པ་བཟོད་པོ་དང་། །གསུམ་པོ་རྗེ་རྣམས་ཡོད་པ་ཞིན་ཏུ།།

བཟོད་མིན་བཟོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་ཞིག་འདོགས་པར་འདྲོད།།

བཟོད་བྱ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐུན་པར་བྱ་བའི་བྱད་མེད་དོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་
ལ་བཟོད་པ་སྟེ། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲོད་པའོ།²³⁸ །བཟོད་པོ་ནི་འདྲོད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་
གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་ཉིན་ཏུ་བྲགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཡང་བཟོད་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བར་འཇུག་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་གིས། རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་འདྲོད་ཅིང་བྱུང་པ་རྗེ་རྣམས་བྱ་ཡིན།

༥༧ བྲགས་པས་གནོད་པ་ཉིད་ནི་བདེན། །བྱད་པར་ཅན་ལ་མ་བྱུང་ཕྱིར།།

དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདི་ལ། །བདག་གི་²³⁹ ཕྱོགས་གནོད་ཅུས་པ་མེད།།

གང་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱད་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་བདེན་ཏེ། འདི་རྣམས་ནི་བྲགས་
པས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་བྱས་པ་ལ་ནི། དེ་
མ་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་པར་བྱད་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ན་གང་
རྒྱུད་ཀྱིས་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་བཟོན་པ་དེ་ལ། བདག་ལ་གཏང་ནས་བྲགས་པ་
དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་ཅུས་པ་མེད་ཅིང་མཐུ་མེད་དོ།།

238 གཉིས་གཉིས་སྒྲོད་པའོ། །པེ་ཅིང་། ལྷན་བཅང་།

239 གིས། པེ་ཅིང་། ལྷན་བཅང་།

༡༡ ཐེག་ཆེན་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་རྒྱུད་པའི་ལན།

གང་ཡང་འདི་རྒྱད་ཏུ། བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འཇུག་²⁴⁰། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཡང་།

༤༤ གློ་ས་པ་མེད་ཅིང་རང་རིག་ལ། །རྣམ་རྟོག་གི་མ་དང་བུལ་བ།།

དུ་མ་ཉིད་དང་གཅིག་ཉིད་བུལ། །ཞི་བ་དེ་ཉིད་མཁས་རིག་ལ།²⁴¹

རག་གི་བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གློ་བར་མི་བྱས་པས་གློ་ས་པ་མེད་པའོ། །མར་ན་སྤྲུམ་གྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སྤྱད་ན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱི་མ་དང་བུལ་བའོ། །རྗེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཉིད་དུ་རྩ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉིད་དང་བུལ་བའོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དང་བུལ་བའོ། །སྦྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་དང་མར་ན་པར་བུལ་བས་ཞི་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པའོ། །མཁས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རིག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འཇུག་དེའི་མན་རག་བཞུན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཛད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པ་གཞན་ཞིག་ནི་བདག་ཅག་ལ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ནི་རྒྱག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་རྩ་བ་ཙམ་ཡོངས་སྤྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ནི་རྒྱག་བཟུལ་ལ་སྐྱེས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་སྐྱེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩ་བ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། རྒྱག་བཟུལ་དང་། ཀྱན་འཇུག་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། འཕྱིས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཉིད་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་

240 གོང་དུ་བོག་ ༡༥༩ ཐད་དུ་བྱུང་བའི་དབྱ་ཉིད་། ༤/༡༡ ཀ-ཁ འདི་རྣམ་དེར་བཞོད་པའི་གནད་བྱེད་གྱི་ལན་མཛད།

241 འདིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཁྱད་པར། གློ་ས་པ་མེད་པ་དང་། རང་རིག་ལ། རྣམ་རྟོག་གི་བྱི་མ་དང་བུལ་བ། གཅིག་དང་མ་དད་དུ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་བཅས་གསུངས་པ། ཅུ་ཤེ། ༡༤/༩ ཐད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས།

ལྷ་དཀ་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བཞུག་ཏེ།²⁴² ཞེས་ཅི་ཞུང་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

༡༩ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་ལྷ་ས་བཞུག་པའི་ལྷ་བ་དང་མི་འབྲ་བར་བཞུག་པ།

༤༧ ནམ་མཁའི་ལྷ་ཡིས་བཞུག་པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་གྲང་།

ཆངས་པ་དང་པོའི་ལྷ་ལས་བྱང་། །ལྷ་དེ་ལ་གྲས་དེ་ཞུང་ལྷ།²⁴³

ནམ་མཁའི་ལྷ་ལ་གྲས་པ་དེ་དག་འདི་ཞུང་ལྷ་ལྟེ། ཆངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཉི་དང་པོའི་
ལྷ་ཡིན་ལ་ཆངས་པ་དེའི་མཐུས་བསྐྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་བ་ལང་
གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་བཞུག་ཏེ། །ཆངས་པ་ཡང་མཆོག་ཀྱང་འཛིན་པ་
ནི་ལྷ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ལྷ་ཀྱང་སེམས་
གྲང་རང་ཉིད་གྲིས་གྲང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟོགས་པ་མེད་ན། དེའི་ལྷ་བའི་རྗེས་སྤྱོད་ལ་
ནམ་མཁའི་ལྷ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ལྟར་རིག་པར་འཕྲུག་ དེ་ལྷ་བས་ན་ཅི་ཞུང་བཞུག་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བཞུག་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ལྷ་
ཡིས་བཞུག་པ་འབྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

༡༩ ཕྱི་དོན་བཀའ་པོའི་སེམས་ཙམ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པའི་ལན། ༡ ལན་དངོས།

གུན་རྩོད་ཀྱི།

༢༠ གཞུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་སྣང་བ་ཉིད། །རྫོ་ཡི་ཡུལ་ཀྱང་འདྲོད་པ་ཡིན།

དེ་ཡི་ཡོད་པ་བྱུན་མོང་ཉིད། །བསྐྱེད་བྱ་ཞེན་པ་ཡང་འདྲོད།²⁴⁴

གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྣང་བའོ། །དེའི་རྩ་པོ་ནི་གཞུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་
ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་གྲང་འདྲོད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་རྗེས་སྤྱོད་བདེན་པར་འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་བལ་བའི་གཞུགས་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུན་མོང་བ་ཉིད་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཁྱེད་འདྲོད་
ན། བདག་ཅག་གྲང་འདྲོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་

242 སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཡུང་དེ་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་གྲང་མ་རྟེན།

243 འདིས་གྲོད་ཤོག ༡༢༧ བད་ཀྱི་བྱུང་བའི་དབུ་ལྷིང་། ༤/༡༩ག ནང་བཀོད་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ལན་མཛད།

244 འདིས་གྲོད་ཤོག ༡༩༠ བད་ཀྱི་བྱུང་བའི་དབུ་ལྷིང་། ༤/༡༩ དང་ ༡༤ ནང་ཕྱི་དོན་བཀའ་པོའི་སེམས་ཙམ་
པའི་འདྲོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བཀོད་པའི་ལན་མཛད།

པར་ལྷང་བའི་ལྷོ། །སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་ཞེ། །གང་དང་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ལྷང་བའི་ལྷོ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི། །འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་བའི་
མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་བཞིན་ཏེ། རྟོན་དམ་པ་ཉིད་ཏེ་སྒྲིབ་
དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་ཡོད་པར་ལྷུང་བའི་རྟོན་གཤམ་གཞོན་
པ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཡང་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་དག་གི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲོ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
བྱ་བ་འདི་ལ་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས།²⁴⁶ གང་སྐྱུ་བ་དེ་ལ་ཡང་
རེ་ཞིག་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཏེ་ཡིན་པར།

ལྷོ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྩོད་ཉིད། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རང་ཏེ་བྱུགས།།
ཡང་དོན་དམ་པར་ནི།

གཏན་ཆེགས་དང་ནི་དཔེ་ཡང་མེད། །སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་མེད།།
བདག་ཅག་གི་རྟོན་དམ་པར་ནི་རག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷུང་ལས་འདས་པར་ལྷུང་བ་
ཡིན་པས། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉི་གཉི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཀྱི་མེད་ན་རྟོན་དམ་པ་རིག་པའི་རྣམ་
འབྱོར་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་ལྷོང་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་། གལ་ཏེ་དེ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། ཀྱན་རྒྱུ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་བྱུང་མོང་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྟོན་དམ་པ་ནི་རག་གིས་
བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་ཀྱན་ཏེ་
བརྟགས་པའི་དཔྱད་པའི་རྟོན་དགག་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟན་པ་དེ་ལ། བསྐྱུ་
བྱ་སྐྱུ་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་རི་ལྷུང་ཞེ་ན། བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞེ། བདག་གི་རྟོན་
དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མཛན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་
འབྱུག་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་
ནི་མཛན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུག་པ། དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་བྱ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་འོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཏེ་

246 ཁོད་ཏེ་ཤོག ༡༡༠ ཐད་ཏེ་བྱུང་བའི་དབང་ལྷོང་། ༤/༡༤ གལ་ཏེ་སེམས་ཡོད་མི་འདོད་ན། །ཞེས་པ་ལ་དགོངས།

དམ་བཅའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཏེ་བར་བཟུང་བས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཁ རང་ཁྱེད་མཛད་ལས་སེམས་ཅམ་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༤ རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར། །པར་ལ་དོན་ནི་བརྟུག་པའི་ཕྱིར།

ཆེག་དོན་འདི་ནི་དེ་སྤྱོད་ཟེར། །བདག་གི་ཕྱོགས་ཉམས་རི་རྩུབ་འདོད།

ཀྱི་རྒྱལ་པའི་ལྷན་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་ནོ།²⁴⁷ །ཞེས་
གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཁ་ཆེག་ན་རེ། འདིར་ཆེག་གི་དོན་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་བརྟུག་
པའི་ཕྱིར་རྩ་ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ཅག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་རྟོག་པ་པོ་ལ་སྐྱེས་
པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆེག་གི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རྩ་དོན་སྤྱོད་པ་ནི་
ཆེག་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདག་གིས་ཀྱང་སྤངས་པས་ཕྱོགས་མ་བྱུང་པར་ག་
ལ་འཇུག་ཏེ། བདག་གིས་ཀྱང་ཕྱི་རྩ་ལ་གྱི་སྤྱོད་མཆོད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

༡༥ ཕྱོགས་ཐུ་མས་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་རྟོང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་མཇུག་བསྐྱབ།

དེས་ན་ཕྱོགས་ཐུ་མ་དང་པོ་དག་གིས་ཉི་བར་བཀོད་པ་ནི་རི་རྩུབ་བཞེན་མ་ཡིན་
པས་དེ་བཞེན་བྱ།

༡༦ འགའ་ཡི་ཆེག་གིས་སྤྱོད་མེད་པར། །བྱ་བར་མི་རྣམས་ཞི་བའི་རྒྱུ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟུན་ཏེ། ལྷན་དང་བཅས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པས་མཆོག་ཏུ་
ཚོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཡང་དག་པ་རི་རྩུབ་བཞེན་གྱི་རིགས་པ་སྟུན་པ་ཡིན་ནོ།²⁴⁸

གང་བདག་གིས་ལན་དེ་སྟོན་བྱ་སྟུན་པ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དགའ་བར་མ་བྱུང་ན།
གང་དག་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་སེམས་དང་ཐུན་པས།

རྟོང་པོ་ཡོད་དམ་རྟོང་པོ་མེད། །མཁས་པས་དེ་ལ་དཔྱད་པར་བྱིས།

བྱས་ཤིང་པོར་གོ་མས་པར་བྱས་པས། རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ཅིང་སྤྱང་བར་སྤང་བའི་
བསམ་པ་ཅན། བདེན་པ་དང་པན་པ་བརྟུན་བྱ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་
དེ་དག་ནི། ཡིད་གཏོད་ཀྱང་རྩུབ་མི་གཏོད་ཀྱང་རྩུབ་ལ། གཟུབ་པར་གནས་པ་ཚོ་ལ་བདང་

247 རྟེན་གྱི་ ༤༤ བཀའ། སམ་ཅེན། ཁ ལེའུ་ ༣༡ མ་བརྒྱུ་པའི་མདོ། བོད་ ༡༡༠ བར

248 མ་དཔེར། ཡང་དག་པའི་རི་རྩུབ་བཞེན་གྱི་རིགས་པར་སྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྩུབ་བཞེན་བརྟུག་

ཕྱིར་ཚོལ་བ་འདི་ཕྱིགས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོས་གཤམ་ཉེ་རྒྱལ་ན་ནི།
 ཆོག་འདི་ནི་སྒྲིང་པོ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱེད་
 པས། དེའི་དོན་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་²⁴⁹མི་སྐྱེ་བར་འོས་པ་ཡིན་པས་
 བདག་ཅག་གི་དག་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་འདི་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་གསུངས་པ་འདི་ས་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མེད་མའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་ཀྱི་ཆོག་དང་ཁོ་བོའི་ཆོག་ལ་འདི་ནི་སྒྲིང་པོ་དང་
 བཅས་པའོ། །འདི་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་དཔྱད་པར་འགྲུར་རོ། །

སྒྲིང་རྒྱུ་འཁྲུག་པ་དང་ལྷན་ཐོག་ཆེན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཀྱང་མཚོག་ཡིན་གྱི།
 ཉན་ཐོས་ཐོག་པ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་ཡང་བསམ་པ་དཔལ་པས་དེ་ལྟ་མིན།
 ས་ཡི་ནང་དུ་འདྲུག་གྱང་²⁵⁰མདངས་ཆེན་འབར་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཚོག་འགྲུར་གྱི།
 གསེར་གྱི་སྒྲོན་ན་འདྲུག་པའི་ནོར་བུ་མཚོག་བྱ་དཔལ་པའི་འོད་ཅན་དེ་ལྟ་མིན།
 ལས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མར་བཅས་ཀྱང་ཐོག་པ་བཟང་པོ་བཞིན་པའི་ཡིན་ཉན་ཅན།
 ཐོག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་མ་སྐྱངས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་ལས་ཀྱུལ་མི་རྣམས།
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྒྲུབ་ཐོག་པ་ཚུ་འཛིན་བཀོད་པས་བཀའ་བྱུང་གང་ཡིན་ཉན།
 ཚུ་འཛིན་དེ་ཉམས་པ་ཡི་མཁའ་ལ་མེ་ཁྲིར་རྒྱ་བས་རྣམས་པར་ག་ལ་འགྲུར། ²⁵¹

དབུ་མ་འདི་སྒྲིང་པོ་འཁྲུག་པ་རྒྱལ་གྱི་འབར་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 འདྲུག་པའི་ཡེ་ལྟ་སྒྲེ་བཞི་པའོ། །

||

249 དེ་ནི་ པོ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་

250 མ་དང་པོ་དང་པོ་སྐྱེ་བཅས་པར། ཕྱི་སྒྲིང་ནང་དུ་འདྲུག་གྱང་། ཞེས་ཐུང་མོད་གཞུང་དོན་ལ་བརྟེན་ཉེ་བཅས་

251 འདི་རྣམས་འཁྲུག་པས་འདྲུ་འདི་མཁྲུག་པས་འདྲུ་འདྲུ་ཞེས་། ཚུ་བར་མེད་པས་ཚུ་ཆོག་ཀྱང་མི་བྱ།

ལེའུ་ལྷ་པ། རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ འཇུག་པ།

༡ རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བས་སྦྱོང་བའི་ཕྱོགས་ལྷན་འགྲོ་བ།

༡ རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་རྒྱལ་མ་ར་གི་བྱལ་མཐའ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བརྟན་པར་སྦྱོང་།

ལྟ་ དེ་ནས་ད་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་
པས་ལེའུ་ལྷ་པ་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེ།

༡ ར་ར་གི་ཕྱགས་ཀྱི་ར་བྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་སྒྲོམ་གཞན་འདི་སྐད་སྟུ།

དེ་ཉིད་བཟུང་ཆིང་འཇུག་པ་ཡང་། །རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པར་ལེགས་པར་བརྟན།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དག་གི། དེ་བཞིན་གསེབས་པས་ཕྱང་བརྟན་ཅིང་། ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་
སྦྱ་སྦྱར་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ཕྱགས་གཞན་ཏུ་འབྲེན་
པར་བྱེད་ཅིང་། ར་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དོན་རྒྱལ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་པ་
ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་ར་བྱལ་བྱེད་པ་དག འདི་སྐད་སྟུ་ཞེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བཟུང་ཆིང་
འཇུག་པ་ཞེ་ར་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ནི། བདག་ཅག་ཁོ་ནས་ལེགས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི།
དེའུ་མར་སྦྱོང་པ་བ་རྒྱལ་མ་ར་གི་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

༢ རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བའི་མེས་མ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

དེའི་མཆན་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

༡ དཔོན་པོ་གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་དཔོན་མེད་པའི་ཡོད་པ་ནི།

ཡོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ། །དམ་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་དེ་ལོ།

གཉིས་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་བ་དང་། མིག་གི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
འཛིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པའི་ར་པོ་ཉིད་མེད་པའོ། །མེད་པའི་དཔོན་པོ་དེའི་ར་
པོ་ཉིད་ཏུ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་

ཕྱ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་དཔྱད་པར་མེད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཕྱིར་ནི་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཕྱིར་ན་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པ་ནི་བདག་ཅག་རྣམ་
 འབྱོར་སྒྲིབ་པ་པ་རྣམས་འདྲོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནི་བསམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ནི་བསྟན་བཅས་ཕྱེད་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདྲོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དབྱེད་པ་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་བྱང་མ་གྱི་ཆེ་གེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

༡ མེད་པའི་དཔྱད་པ་བདག་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚུལ་གནས་དང་།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྱུང་དེ། །དེ་ལྟར་པར་ནི་བྱ་བ་ཡང་།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། མེད་པའི་དཔྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པར་བཏགས་པ་
 གཉིས་མེད་པ་ཉིད་¹ཀྱི་དཔྱད་པ་ལོ། །བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་དང་གང་ཟག་
 བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ཚུགས་པ་ཉིད་དོ། །ཚུལ་
 གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་ཉིད་དོ།² །རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཉིས་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསམ་
 ཅད་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 དོན་དམ་པ་ལོ།

ག རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཀྱི་ཁོ་ན་དེ་ཇི་ལྟར་ལྟོས་པའི་པོ་ལ། ༡) ལྟོས་བྱའི་གནས་ཀྱི་ཁོ་ན་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་པར་ནི་བྱ་བ་ཡང་³ཞེས་བྱ་བ་ནི།

༤ དམིགས་པ་ལ་ལ་ནི་བརྟེན་བྱས་ནས། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲེ།

མི་དམིགས་པ་ལ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲེ།⁴

ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། འདི་ལ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་
 དུས་ནས་བྱུགས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་ལྷུང་

1 - མེད་པ་ཉིད། ཡེ་ཅིང་། རྟོག་ཐང་།

2 - ཚུལ་གནས་ཞེས་པ་ཉིད་དོ། ཡེ་ཅིང་། རྟོག་ཐང་།

3 མི་ལྟོས་པར་མི་བྱ་བ་ཡང་། ཡེ་ཅིང་། རྟོག་ཐང་།

4 འདི་དབྱུས་མཐའི་གཞུང་། ༡/༥ དང་གཞིག་པས། དེ་ལས་བྲངས་རྟུང་།

པ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། ལྷན་མ་ཆད་
པ་དང་།⁵ རྣམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། རིགས་ཏུ་མ་དང་རྣན་ཅིག་སྟེ་ཞིང་འགག་པ་དང་
རྣན་པ། ལྷན་པ་ཉི་ཤེ་ཐག་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ། རྣན་པོ་ལ་མོགས་པ་ལེ་ཡུལ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣང་པ་ལེ་ཆད་པ་འཁྲེལ་པ་ལེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེ་ཆོགས་ཏུག་པ་སྟེད་
ལྷན་པ་ལེ་མཐུ་དང་རྣན་པ། ཉེན་མོངས་པ་ཆན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་
ཐལ་པ་ལེ་གནས་པ་ལེ་རྣམ་པས་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ། བཙོན་ནམས་དང་།
བཙོན་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་པ་ལེ་ས་བོན་ཡོད་པ་ལེ་ཕྱིར། ཁམས་དང་། འགྲོ་
བ་དང་། སྟེ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དང་རྣན་པ། རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་། བར་
སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པ་ལེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ལ།
དཔོན་པོ་སྟེ་བ་དང་རྣན་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་ལེ་དཔོན་པོར་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
ཡན་པ་ལེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། སེམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྣན་
པ་འདི་ལེ་ཞེས། འདི་ནང་ཞེས་འཛིག་ཉེན་པ་ལེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་
པས་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་མི་རིག་པ་ལོ།

དེ་ཡང་ཉམས་པ་གཉིས་ཉེ། འཕྲོ་བ་དང་། འབྲས་བུར་བྱུར་བའོ། །དེ་ལ་འཕྲོ་བ་
མི་ཉམས་པར་ཤེས་པ་འདི་དབང་གིས་འཕྲོ་བའོ། །འབྲས་བུར་བྱུར་བ་མི་ཉམས་པར་མྱིན་
པ་འདི་འབྲས་བུར་མརྟོན་པར་བྱུང་བ་ལྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་འཇམ་ལྷན་ལག་གཞན་དང་གཞན་གྱི་
ཆུན་ལས་ཆུ་པོ་འདི་བྱུར་འབབ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བསྟན་ནམས་དང་། བསྟན་ནམས་མ་
ཡིན་པ་དང་། མི་གཙོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟོན་པ་འདི་ཀྱན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འདི་
ཆུན་གྱང་འཁོར་བ་འི་མི་དེ་པར་ཏུ་འཁྱུག་པར་འཁྱུར་རོ། །དེ་ལ་གནས་པ་འདི་ལས་
ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། བུའུར་བ་དང་འཕྲོ་བ་འདི་བག་ཆགས་དང་། ལྷ་དང་གཅིག་ཏུ་ལྷ་
དང་མི་འདི་ལྷས་ལ་མོགས་པ་འདི་རྒྱུ་པར་མྱིན་པ་⁶ཅི་རིགས་པ་དག་མྱེད་པར་ཁྱེད་པའོ། །
ལེན་པ་འདི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཆུན་དེ་ཡང་། དབྱ་བཙོམ་པ་ཉིད་ཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་

5 མ་དཔེར། དང་མཁུ་མེད་མོད་པེ་ལྷན་དྲ་བྱུང་བ་ལྷན་བལྟས།

6 ১৫/৮/৯৭, ৩০/৮/৯৭, ২৪/৯/৯৭, ১৬/১০/৯৭, ১৩/১১/৯৭, ১০/১২/৯৭, ৩১/১২/৯৭, ৩১/১২/৯৭

པའི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཐངས་པས་ཐོག་པར་འཕྱར་རྟེ། རྟེ་ཉུང་རྟེ་ཉི་ཤེ་ཞིག་རྣམ་པར་
ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟེ་འཛིན་ལྷན་ལྷན་འཕྱར་བ་ལྟེ་གཅིག་གོ།

གཞན་ཡང་མེས་པོ་ཅན་རྣམས་རྟེ་ལ་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེ་ག་
ཏུ་བདག་ཏུ་སྦྱོར་ས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཉ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བ་དང་།⁷ བདག་
ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དག་དང་། རང་གི་ས་ནས་སྦྱེས་པའི་རིག་
པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
ཡིད་རྟེ། རྟེ་ཡང་དབང་བཙུགས་པ་ལ་མེད་རྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཐངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟེ་ཉུང་རྟེ་ཉི་ཤེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟེ་ཡོངས་སུ་འཕྱར་བ་ལྟེ། གཉིས་
པའོ། །གཞན་ཡང་རྟེ་ཉི་ཤེ་འཕྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདུན་པ་
དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་མེས་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བཙས་པ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་
པས། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྟེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟེ་ལས་མིག་དང་། གཟུགས་དང་། རྩལ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྗེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལྱུང་པ་ན། འཕྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོགས་བྱུག་པོ་དག་འཕྱར་ལྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆུ་འཛུལ་དག་རྒྱུར་དང་ཆ་ཡིན་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འཕྱར་བ་བཞིན་ནོ། །

ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེ་ཡང་འཕྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེ་དག་དང་གཅིག་
པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཐ་དང་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་རྟེ། རྒྱ་མཚོ་དང་ཆ་འཛུལ་བཞིན་
ནོ། །ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་རྟེ་དག་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་
པ་དང་། འཁོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཕྲུག་པ་དང་། གཉིད་ཚོག་པ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་།
བརྒྱལ་བ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཉི་མེད་རོ། །རྟེ་ཉུང་རྟེ་ཉི་ཤེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་

7 + བདག་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་རྗེ་ཡང་དབང་བཙུགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་
ཐངས་པས་ཐོག་པར་འཕྱར་རྟེ། རྟེ་ཉུང་རྟེ་ཉི་ཤེ་ཞིག་རྣམ་པར་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟེ་འཛིན་ལྷན་ལྷན་
འཕྱར་བ་ལྟེ་གཅིག་གོ། །གཞན་ཡང་མེས་པོ་ཅན་རྣམས་རྟེ་ལ་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེ་ག་
ཏུ་བདག་ཏུ་སྦྱོར་ས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཉ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བ་དང་། བེ་ཅིང་། རྩལ་བ་དང་།

དང་། དེའི་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཞེ་གསུམ་པའོ།།

༡) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟེན་པའི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ།

མེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པ་དང་ཡུལ་
ཏུ་སྒྲུབ་བ་གཞུག་པའི་རྒྱལ་པར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཅིང་སྒྲུབ་བ་ཞེ། སྤྱིར་ལྷ་མི་དོན་མེད་པ་
མེས་པ་ཙམ་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འུལ་མི་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ། གཞུག་བ་
མེད་ན་དེ་འཛིན་པ་དག་གྲུབ་མེད་པས་གཞུག་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཛིན་
པའི་རྒྱལ་པར་ལྟེན་པ་རྒྱལ་པ་བྱུག་པོ་དག་མི་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཞེ། ཇི་མིན་ཏུ་ཀུན་
གཞི་རྒྱལ་པར་ལྟེན་པ་རབ་ལྷི་མེས་པ་ཀྱི་ཚམས་ཉིད་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ལ་
མི་གནས་ཤིང་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་མིན་ཏུ་གཞུག་པའི་ས་པོན་མི་རྒྱལ་ཅིང་།
མ་ཚན་མར་ལྷ་པའི་ས་པོན་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་སྤང་རྒྱུ་།
གང་གི་ཆེ་གཞུགས་ལ་སྤོགས་པ་དམིགས་པ་དག་མེས་པ་ལས་སྤྱིར་ལྷ་མི་དམིགས་པ་
དེའི་ཆེ་ན། རབ་ལྷི་ཚམས་ཉིད་ལ་དེས་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཡུལ་པས་སྒྲིབ་པ་
ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཚམས་ཐམས་ཅད་ལ་དབབ་ཡུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་
པར་མི་རྒྱལ་པའི་ཚམས་ཉིད་འཛབ་པོ།།

ག རྒྱལ་རིག་པའི་རྒྱལ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་གཞག

རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ལྟེན་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་པ་དེ་ནི། རྒྱལ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་མི་ལྟེན་ན་མི་རྒྱལ་པས་དེའི་སྤྱིར་།

“བརྒྱལ་པ་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཤིང་། །གཞན་གྱི་དབང་ཡང་གཞུག་མེད་པས།།

དེ་ཉིད་མཛོང་བ་ཡོངས་ཡུལ་པའི། །རྒྱལ་ཉིད་ལ་ལྷ་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། འདི་ལ་ཀུན་བརྒྱལ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་
པའི་རྒྱལ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ལྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཏེ།
དེ་ལ་ནང་དང་སྤྱིར་ལྷ་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པ་གང་དང་གང་གིས།
གཞུགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་གྱི་དཔྱད་པོ་གང་དང་གང་རྒྱལ་པར་བརྒྱལ་པར་བྱ་བ་
དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྱུ་འདོགས་པས་བརྒྱལ་པ་

8 མ་དཔེར། དམིགས་པ་པ། ཞེས་བྱུང་མོད་ལྷ་མི་དམིགས་བཙུགས་

པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་རྟེ། ཁམས་གསུམ་ནས་སྦྲུམ་
ནས་⁹མེས་དང་མེས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྒྱུ་གཤམ་པ་དགེ་བ་ལ་
སྐྱེ་བ་པ་འདི་དབྱེ་བས་བཤད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་དབང་བྱ་བ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་
གཞན་གྱི་དབང་རྩ་། །ཡང་ན་གཞན་སྦྲུམ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་དབང་སྟེ།
ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་བྱུང་བ་གཉིས་དེ་འདི་གཞི་ལས་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་།
ཡོངས་སྤྱུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩ་བ་ཉིད་རྟེ། །གཞན་
གྱི་དབང་དེ་ཉིད་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་བུལ་བ་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱུ་བྱུང་བ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་རྟེ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་དང་
གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བཤད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་རྟེ། གཤམ་ཏེ་བཤད་པར་གྱུར་
ན་ནི་ཆོས་ཉིད་བཤད་པར་འགྱུར་རྟེ། །ཅི་སྟེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱུར་པས། རྣམ་པར་བྱུང་བ་འདི་རྒྱུ་མེ་འགྱུར་རྟེ།

གཤམ་ཏེ་རྩ་བ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ཡོད་ན་རྩ་བ་ཉིད་དུ་རྣམས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པ་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྩ་བ་
ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཤིང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡང་། དེ་ལ་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་སྦྱོང་བ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་ཀྱང་མེད་
རྟེ། །ཡོངས་སྤྱུ་བྱུང་བ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་ནི། ཀུན་བརྟགས་པ་འདི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་
ཡང་ཡིན་ལ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་རྟེ། འཕགས་པ་འདི་ཡོ་སྤེས་དམ་པ་འདི་སྟོང་
ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
རྟེ། དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཡོངས་སྤྱུ་བྱུང་བ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་དེ་ལ་
དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་འདི་དངོས་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་བ་ཡིན་རྟེ།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འདི་ཡོ་སྤེས་རྣམས་པར་མི་རྒྱུ་གཤམ་པ་འདི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བར་
སྦྱར་རྟེ། །གནས་གྱུར་པ་འདི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམས་པར་བྱོལ་
བ་འདི་ཕྱིས་ཡིན་རྟེ། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་སྦྱོང་བ་ལྷན་ས་
པ་འདི་ཕྱིར་རྟེ། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་རྟེ། ལས་དང་གཞུང་

བ་དང་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་ཞིང་ཤེས་བྱའི་ཐྱིབ་པ་ཐུངས་པའི་
ཕྱིར་རྟོ།།

གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅེས། གུན་བརྟགས་པའི་རྩ་མོ་ཉིད་ནི་འཛིན་ཉེན་དང་
བྱན་མོང་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རྩ་མོ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་རང་རྟོག་
པ་སྟེ། ཐུབ་པ་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་
རྩ་མོ་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡོད་པར་རྟོག་ཤེས་ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ཕྱིར།

༤ བརྟགས་པ་རྒྱ་མཚན་བཅས་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཏུ་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་དང་།།

གུན་ནས་ཉོན་མོངས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད།།

ཅེས་བྱ་བ་ཐུས་ཏེ། འདི་ལྟར་མེས་པ་དང་མེས་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་
བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐུན་ཅི་ཡོག་གི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཚན་ཉིད་དེས་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྗེས་སུ་དཔག་གོ། །གཞན་ཏུ་གལ་
ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་མེད་པར་བྱུང་ན། བརྟགས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ནས་གུན་བརྟགས་
དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་མེད་པར་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་
གཞན་གྱི་དབང་ལ་རག་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩ་
མོ་ཉིད་མེད་པར་བྱུང་ན་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པར་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ན།
དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མེས་པ་དང་མེས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དག་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྱལ་བ་ཉིད་ནི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་
གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་
རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རྩ་མོ་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་བྱས་
ན་མཛོང་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་འཛིན་ཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ།།

༥ དེ་རྩ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འཛོལ་པར་བཤད་པ།

༦ ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཚུལ་འདི། །ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན།།

སྟེ་དང་འགག་ལ་ཐོགས་པ་དང་།¹⁰ །དགག་པ་ལྟར་ལེན་མ་ཡིན་ནོ།།

10 དག ཤེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མཛོན་པར་རྒྱན་པར་བྱེད། ཡོངས་
 ལྷ་རྒྱལ་པར་བྱེད། ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད། ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱང་འདི་ལ་
 བདག་གསུམ་བདག་གིས་བྱ་བ་མེད་ནོ།¹¹ ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ནི། བདག་དང་བདག་གི་
 རྣམས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱན་གཞི་རྣམས་པར་
 སེམས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་འཕྱར་བ་བཟུན་ནོ། །མེས་པོ་དེ་ནི་མེས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དེས་ནི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པར་བཟུན་ནོ། །མེས་པོ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་ལ་
 དེ་ནི་བཙམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ནི་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་བཟུན་
 ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ནི་མཚན་མཛོད། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལཱ་ལྷན་མཚན་མཛོད་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེས་ནི་མིང་དང་བརྟུན་བཟུགས་པས་ཀྱན་བཟུགས་པའི་རྩ་བ་ཉིད་བཟུན་
 ནོ། །སྦྱར་བ་གདབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ལྷང་བ་དང་། གདགས་པའི་ཆོས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཟུན་པས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་བཟུན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་དང་། དཔེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རྣམས་པ་བཙམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་
 ཉིད་ལ་སྒྲུབ་པ་བརྒྱུད་པས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་རྩ་བ་ཉིད་བཟུན་ནོ། །དེ་རྒྱར་ཁོ་ཁོ་
 ཅག་གིས་བཟུན་པའི་སེམས་རབ་ཀྱི་པ་རྩ་བ་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཉིད་ནི། བཙམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་ལྷོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སྒྲུབ་
 པ་དག་དགག་པ་སྦྱར་ཁེན་པ་ནི། མེད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འཕྱར་བས་
 བཙམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཛོམ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནི། དེ་ནི་རྣམས་འབྱོར་
 ལྷོད་པ་པ་དག་གིས་སྦྱར་བའི་ཕྱོགས་ལྷན་མ་ཡིན་ནོ།

༡ དེ་རྒྱར་བཞོད་པའི་ཕྱོགས་ལྷན་མ་ཡིན་དགག་པ།

༡ རྒྱལ་མཚན་ལྷན་པར་རིགས་པའི་ལམ་འཛོམ་པ་རིགས་པ།

༡ འདིར་བཤད་དེ་བཞིན་གསེགས་བཀའ་ཀྱན། ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ཆད་མ་ཡིན།

ཆད་མ་ཡིད་ཆེས་ལྷང་ཡིན་ཟུར། །བཟང་པོ་དག་ནི་སྦྱར་པར་བྱེད།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བར་གསེགས་པའི་བཀའ་བཙམས་ཅད་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ཆད་མ་ཡིན་
 ནི། དེ་དག་ནི་དེ་ཉིད་གཞིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་

11 འདི་དང་། རྒྱལ་གི་མཛོད་ལྷན་དེ་དག་འཛོམ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་ལྷན་པ་རྣམས་འབྱོར་བ།

ལེགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་ཉིད་དག་གི་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་པར་མི་བྱེད་དོ།

༩ བྱང་གཞན་དག་གིས་ཐེ་ཆེས་དང་། །ཚིག་པའི་སྒྲོ་ཅན་གཞན་མི་བྱེད།

དེ་ཡིས་དེ་དག་སྐྱབ་གཞུག་ཡིས། །རིགས་པ་ལྡན་པའི་ཆུལ་བཅའ་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ལས་གཞན་པའི་བྱང་གི་བྱང་གཞན་དག་གོ །དེ་དག་གིས་ཐེ་ཆེས་
ཏུ་བྱར་པ་གི་དེ་ཡིན་ནམ། ཚིག་ཏེ་མ་ཡིན་སྟུང་ཏུ་ཐེ་ཆེས་ཟུང་བར་བྱར་པའོ། །ཚིག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གི་བྱང་པའི་མཐའ་འདི་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་རྒྱུ་པར་གཤེད་ས་གིང་འདི་
ལ་མི་སྟུང་པས། དེ་གི་འདི་སྟུང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་པར་བྱུགས་པའོ། །གང་དག་
ལ་དེ་སྟུང་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བྱང་གཞན་དག་གིས་ཐེ་ཆེས་དང་ཚིག་པའི་སྒྲོ་ཅན་
དག་ལྟེ། ལྷན་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་བྱར་བྱལ་ཏུ་སྐྱབ་པ་གཞན་དག་གོ །དེ་དག་གིས་ཅང་མ་
དེ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པས་དེའི་ཡིས་དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་གཞུག་པའི་ཡིས། སྐྱབ་པ་པོ་རིགས་པ་
དང་ལྡན་པའི་ཆུལ་ལྟོགས་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེའི་སྒྲོན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱས་
པའི་ཉེས་པའི་གནས་སུ་མ་བྱར་པའི་མཐའི་རིགས་པའི་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ།

༨ པ་རྒྱལ་པོས་སྒྲོ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱས་པ་རྒྱལ་མི་འབྲང་པར་བཞུག་པ།

༡) རྒྱལ་རིག་པས་འདྲོད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་འབྲང་པ།

༡) གཉིས་མེད་ཡོངས་བྱུང་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཏུ་བརྟགས་པ།

ཁྱེད་གྱིས་བརྟགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། སྐྱར་པ་འདྲེན་པ་རི་རྒྱུད་སྐྱས་པ་དག་
གིས་གི་རིགས་པ་མི་བཟོད་པས་དེའི་ཡིས།

༡༠ གཉིས་མེད་པ་ཡི་དངོས་པོ་གི། །རིགས་པ་མ་ཡིན་འགལ་བའི་ཡིས།

ནམ་མཁའི་མེ་ཉྱལ་མེད་དངོས་སམ། །དེ་དངོས་ཡིན་པར་བརྟག་མི་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ཞིག་གཉིས་མེད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གི་རི་རྒྱུད་མེད་པ་
ཡིན། ཅི་སྟེ་མེད་པ་ཡིན་ན་གི་འོན་ཏེ་སྟེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡིས་གཉིས་མེད་
པའི་དངོས་པོ་གི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཆེག་དང་འགལ་བའི་ཡིས་རྒྱུ་རྒྱ། །གལ་ཏེ་
གཉིས་མེད་པའི་ཆུལ་ཁོ་ནར་རྟག་ཏུ་དེས་པར་གནས་པའི་ཡིས་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྟེ་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉྱལ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་
འབྱུར་རྒྱ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཉྱལ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འདྲོད་ན་གི་

གཉིས་མེད་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་མི་བྱེད། །ཅི་སྟེ་འདི་སྟུང་ཏུ་ཁོ་པོ་
ཅག་གི་སྒྲུབ་ནི།

རྣམ་པར་རྒྱུག་པ་གང་གང་གིས། །དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བརྟགས་པ།

དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་སྟེ། །རྩ་བ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།

གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་ཉིད་ནི། །རྣམ་རྒྱུག་སྒྲུབ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན།།

དེ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མ་གྲོས། །བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཡོངས་བྱུང་བ་ཡིན།།¹²

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩ་བ་ཉིད་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་
བརྟགས་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པར་བརྟགས་པ་འདི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་
བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡོངས་སྐྱབས་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་
གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྟོས་ནས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སྐྱབས་པ་ལ་སྟོས་ནས་
དངོས་པོ་ཡིན་པས། དེ་རྩ་བ་ན་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་འདི་
ཕྱིར་བྱ་དང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ་སྟུང་ཏུ་པ་རྩ་བ་པོ་དག་
མེས་པ་ལ་བརྟགས་ནས། དེ་དག་གི་འདི་ལས་ཡང་གང་བ་པ་འདི་ཕྱིར།

༡༡ གལ་ཏེ་ཡང་དག་བརྟག་མེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་སྟུང་ན།།

མཆན་གཞི་མཆན་ཉིད་རྣམ་གཞག་ལ། །དེ་ནི་མཆོངས་ཕྱིར་ལན་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟུང་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་
སྐྱབས་པ་ལ་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་གི་ཆེ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་
རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱེད་པ་ན། མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་
ནི་གཉིས་མེད་པ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཆེ་ན། གལ་ཏེ་རྩ་བ་ཞིག་གཉིས་མེད་
པ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་རྩ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཅི་སྟེ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི། འོན་ཏེ་རྩ་བ་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་འགལ་བར་སྐར་བ་རྟག་པ་དེ་མཆོངས་པ་འདི་ཕྱིར། པ་རྩ་བ་པོ་
དག་གིས་སྐྱས་པ་འདི་ལས་དེ་ནི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༢ གལ་ཏེ་དེའི་དངོས་མ་བཅང་གང་། །དེ་ནི་དེ་དངོས་ཡིན་འདོད་ན།།

12 སྐྱབས་པ་པོ་དབྱིག་གཉིད། སྟུང་ཆ་ལ། སྟོལ་ ༡༠-༡༡ འདིར་བྱུང་བ་དང་བརྟག་འབྱུང་ཏུ་བཞུགས་པ་འདི་སྟུང་
ཆ་པ་འདི་ཆ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གྱི་ཆེན་པོ་ལ་བྱུང་བར་ཆེ་ཅན་བཞུགས།

དེ་ཉིད་དཀོན་ཉིད་མི་གཏོང་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དཀོན་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཤམ་ཉེ་པ་རྩལ་པ་དག་འདི་རྒྱ་དང་ཨེས་གཉིས་མེད་པའི་དཀའ་པ་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དཀའ་པ་ཞེས་བྱའི་དཀོན་པ་ཉིད་གཉིས་པ་ནི་
 མེད་དེ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་རྒྱ་དང་ཨེས། དེ་རྩལ་རྩ་པ་ཉིད་མི་གཏོང་ན་དེའི་ཡུལ་
 དཀའ་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ལ་དཀའ་པ་པར་འཇག་པར་མི་བྱའི་ཞེས་
 བརྟུན་པར་བྱའོ། །དེའི་ཡུལ།

༡༩ དེས་ན་དེ་ཉིད་གཟེ་གས་ཀྱིས་ཀྱི། །མཁེན་པ་དངོས་མེད་དམིགས་པར་འཕྱུར། །

དེ་ཡང་ཆོས་བདག་མེད་མིན་ཏེ། །མེད་པའི་སྐྱོ་མི་སྐྱུ་ཕྱིར་རྟོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་ཚུལ་གྱིས་ན། མངས་ཆུས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་
 ཞི་དཀོས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པར་
 བཞེད་ན། ཁྱེད་འདྲོད་པ་རྣམས་ན་དེ་དཀོས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འཕྱུར་
 བས་ཤུར་དང་འགལ་ཡོ། །གལ་ཏེ་མི་འགལ་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱན་བརྟམས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དཀོས་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཏེ་
 ལ་¹³ དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ན། ཆོས་བདག་མེད་
 པ་ནི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་གུལ་བ་ཡིན་པར་འདྲོད་ན། ཏེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་
 མེད་པའི་རྣམས་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཏེ་མི་རྟུང་རྟེན། །བདག་གི་རྩ་
 ཞི་རྟེན་ཉིད་ཏེ་རྩ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པ་ནི་དཀོས་པའི་རྟེན་ཉིད་དང་དཀོས་
 པ་མེད་པའི་རྟེན་ཉིད་གཉི་གའི་རྟེན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན།

ཁ) བཞེས་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་རྟོག་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟགས་པ།

འདིར་མ་ཐོ་ཐོ་དག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཆིང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པམ་དེ་དང་
ཤམ་གྱི་ཚུ་ལ་བར་མེས་མ་ཁིང་།

༡༩ བལ་ཉེ་དངོས་མེད་དམིགས་པའི་སྒོ། རྒྱལ་པོ་མི་རྒྱལ་མིག་འདྲོད་ན།

ཞེས་བྱ་བ་ཉི། འདི་སྐད་ཅིས་ཚུས་ཐངས་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་པོ་མེད་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྩ་
བཅིག་པའི་ཕྱི་དཀྱིལ་པོ་མེད་པ་འདྲམ་པའི་སྒྲོས་ཅི་ཞིག་ལ་རྩྭ་ག་པར་ལྟར་ལ།

13 དེ་ཡང་། བེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

རྒྱལ་པར་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུར། རྒྱལ་པར་རྒྱུ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་
ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་ནས། །སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ།

དེས་ན་གཞུགས་སྒྲོ་མི་རྒྱུ་པ་འདྲ་། །དམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུར་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་
འབྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་གཞུགས་ལ་སྐྱེས་ལས་ཕྱུང་
བ་རྒྱུ་པ་དང་རྗེས་སུ་དབྱེ་པའི་རྒྱལ་པར་རྒྱུ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་
བཞེན་ཉིད་འཕྲོ་བ་པར་འབྱུར་རྟེན།

ག) གཞུང་འཇིག་གྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་བརྒྱགས་པ།

འདིར་སྒྲུས་པ། གཞུང་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱལ་པར་རྒྱུ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་གང་
ཡིན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ན་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི།¹⁴ གཞུགས་ལ་
སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ནི་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ་ཐུག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་བར་
སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་པ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་བཞེན་ན་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

ཀ ༡༥ གཤམ་ཏེ་གཞུང་བར་སྒྱུར་འདོད་པས། །གཞུགས་སྒྲོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན།

དེས་ན་གཏན་ཆེ་གས་འབྲེལ་འབྱུར་ཞིང་། །དམ་བཅས་པ་ཡང་ཉམས་པར་འབྱུར།
ཞེས་བྱ་བ་ལ། འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགཤམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུག་ཆེ། འདི་རྒྱུར་གཞུགས་
ཀྱི་སྒྲོ་ནི་གཞུང་བར་སྒྱུར་བ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཁོགས་ཤིག་ན་རྩ་མོ་ཉིད་མེད་པས།
གཞུང་བར་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་
པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚེས་ཅན་གྱི་རྩ་མོ་ཉིད་ཁོགས་པར་བསྐྱུང་བས་འགཤམ་ལོ། །འདིར་
དམ་བཅས་པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་ཏེ། མཛན་སྒྲུལ་དང་། ཕྱང་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་པས་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དབྱེ་བ་དང་འགཤམ་ལོ།

14 མ་དཔེར། མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ཞེས་དགག་སྒྲུ་ཡོད་མོད་པེ་སྒྱུར་བཞེན་བཅས།

༡) རྩ་བའི་ཉིད་ལ་དམིགས་ན་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོག་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ཉིད་མཁོང་བ་མོངས་བྱུང་བ་འདི། །རྩ་མོ་ཉིད་འཕྱུར་མིག་¹⁵། ཞེས་ཀྱི་ལྟར་ལྷན་སྒྲུབ་
བ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲོན་འདི་མོད་དོ།

༡༤ རོ་ཁོ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཡིན་ན། །སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོག་ཅན་དང་།

དམིགས་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་གྲོལ་མི་འགྱུར།

[illegible]

༩) མེམ་མ་མ་ཏུ་གཞུང་མ་པའི་དྲན་ཆུང་ཁོ་མ་ལག་པར་བཟད་པ་མི་འབྱད་པ།

འདི་རྟེན་གྱི་བསངས་གསུངས་པ་འདི་གི་སོམས་ཙམ་རྩི་སྤྲི་རྒྱལ་གླིང་ན་ཨོ་ད་། །ཞེས་
དམ་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་།

༡༥ སེམས་ཙམ་ཏུ་ཉི་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུགས་ལ་སྐྱེས་པ་མི་འདྲིན་ན།

ཁས་སྒྲུབ་མ་པ་དང་ཐུགས་པ་ཡིས། །དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་བྲུ་བ་ལ། ཁས་ཐྱུངས་པས་ཤེད་པར་འཕྲུང་བ་ཞི། ཨིག་དང་གཞུགས་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཨིག་གི་རྣམ་པར་སྤྲུང་རྟེ།¹⁶ ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟ་དང་འགའ་
 བའོ། །ཐུགས་པས་ཤེད་པར་འཕྲུང་བ་ཞི། འཛིག་རྟེན་ན་གཞུགས་ལ་སྒྲུགས་པའི་
 རྟེན་ཨིད་པར་ཨིག་ལ་སྒྲུགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུང་བ་ཨི་སྟེ། བར་ཐུགས་པས་ཤེད་པར་
 འཕྲུང་བའོ། །འདིར་སྒྲུག་པ། གཞུགས་ལ་སྒྲུགས་པའི་རྟེན་ཨིད་པར་ལང་རྣམ་པར་སྤྲུང་བ་

15 བྱ་རྒྱུ་ལྟར་ཁོ་ལྟར་ཐུག་པའི་ཁྱེད་ལྟེན་༥/༥ བ་-འཇམ་མི་ལྟར་༥ ཁྱེད་ལྟེན་ཁྱེད་ལྟེན་ཁྱེད་ལྟེན་ཁྱེད་ལྟེན་༥

16 རྩོད་པོ་ ༡ བཀའ་ འདུལ་བ། ར་རྩམ་འབྱེད། བོད་ ༥༩ ཟླ

པ་སྒྲེབ་མཐོང་ཞེ། དེ་རྣམས་ལྟར་བ་འབྱུང་བ་འདི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་འདི་སྒྲེབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་པ་འདི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༥ དེ་རྣམས་ལྟར་བ་སྒྲེབ་པ་འདི་ཕྱིར། །མི་ལམ་གཞུགས་སོགས་སྒྲོ་བཞིན་ཏུ།

གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར། །རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱས་མི་རུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་འདི་ཕྱིར་པ་རྣམས་པོ་དག་གིས་རྣམས་པ་འདི་རྣམས་སྤྱད་པར་པ་དེ་བཟང་པོ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡༧ གང་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་འདི། །རྣམ་ཤེས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་འདི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མེད་པ་དང་། །ཡུལ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་འདི་ཏུས་ནས་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་འདི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
བསྒྲུབ་པ་འདི་ཤེས་པ་དང་རྒྱན་པ་འདི་མིག་གིས། མི་ལམ་ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་དག་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི། མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་
པར་ཤེས་པ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
པ་མཛོན་པར་བརྒྱན་པ་འདི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔུས་ཁོང་གི་མིག་
གི་མཐུ་གཏན་ཉམས་པ་ལ་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་ན་མཐོང་བ་འདི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུས་
ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐ་དང་པ་འདི་གཞུགས་ཏུ་མ་དག་སྟར་བར་འབྱུང་
བས། དེ་འདི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་ བཟང་སྟོང་
དཔུས་ཁོང་དེས་མི་ལམ་ན་ཤེས་པ་དང་རྒྱན་པ་འདི་མིག་གིས་གཞུགས་དེ་དག་མཐོང་ཞེ།
གའི་མིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ¹⁷ ཤེས་པ་འདི་མིག་གིས་ནི་
ཆོས་ལ་དམིགས་པ་འདི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡང་དམིགས་པ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཅག་གིས་སྐབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པ་འདི་སྒྲིན་ཉིད་ཏུ་
འབྱུང་རོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དོན་གྱི་དཔེས་པོ་མེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཕྱིར་ཡུལ་
ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།

17 རྒྱ་དགེ་ ༡༡ བཀའ། དཀོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་ལྟས་པ་འདི་མདོ། ཤོག ༡༡ བཟ

ག) ལྷ་ཚུལ་གཉིས་པ་དགག་པ་དངོས།

༡༠ བལ་ཉི་ཕུལ་དྲ་ལྷན་པ་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་འདོད་ན།།

མེས་ཀྱི་པ་ཞི། འདི་ཉམས་ཁོ་པ་མཁ་གས་ཞི་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་ཕུང་ཏུ་ཞུང་པ་མ་
 རྒྱུ་མ་པ་ཞིང་རྒྱུ་མ་པ་པོ་མ་པ་འདི་རྩ་ཁོ་པ་ཞིང་ཡིན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཕུང་ཏུ་ཞུང་པ་མ་
 བརྟེན་པ་མ་པ་ཏུ་ཞུང་པ་བཞུགས་མ་མཛོད་རྩོམ་། །གལ་ནེ་ཕུང་ཏུ་ཞུང་པ་ཞིང་ལས་
 བཞུགས་པ་རྒྱུ་མ་པ་པོ་མ་པ་འདི་རྩ་ཁོ་པ་ཞིང་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གང་ཡིན་སྟོན་ཅིག
 བལ་དེ་དེ་བཞུགས་པ་འདི་ཕྱིར་འདི་ཞུང་མེས་རྒྱུ་མ་པ་པོ་མ་པ་འདི་ཕུང་ཏུ་ཞུང་པ་དང་། ཕུང་
 ཏུ་ཞུང་པ་ཞེས་ཀྱང་འདི་རྩ་ཁོ་པ་ཞིང་གཉིས་ཡོད་དེ། མང་གི་རྩ་ཁོ་པ་བཞུགས་པ་འདི་ཕྱིར་དང་།
 བཞུགས་ཏེ་ཕུང་མེས་པ་འདི་ཕྱིར་པོ་ལ་ཕྱི་རྩ་པ་བཞུགས་དེ། དཔེར་ན་པོ་ལ་ཕྱི་རྩ་པ་འདི་རྩ་
 པ་ཞིང་ལས་ཞི་མང་གསལ་ལ། རྩོན་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་ཉེ་བར་བཞག་པ་འདི་ཁྱད་པར་ལས་
 ཞི་རྩོན་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་མཛོད་པ་ཏུ་ཞུང་པ་མ་མཛོད་ཏུ་ཏུང་རྩོམ་། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེས་པ་མང་¹⁹མང་
 ཏུ་ཞུང་པ་འདི་ཕུང་ཕྱི་རྩ་པ་པོ་ལས་སྤྱུང་པ་ལ་ལས་ཕུང་ཏུ་ཞུང་པ་ཞིང་ཏུ་འཁྱུར་རྩོམ་
 ཅ། དེ་སྟོན་བཞུགས་པ་མཛོད་པ་དང་དཔེ་ཉེ་བར་བཞག་པ་མི་མཐུན་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས།

༡༡ བཞུག་ཉུང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དེ་བཞིས་སྒྲུང་། །ཤེལ་དང་འབྲ་བར་མི་འདོད་དེ།

ཉེ་བར་བཞག་ལས་དེར་སྒྲིབ། །ཤེས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་མིན་སྒྲིབ་རྟོ། །

[illegible]

18 འདི་ལྟོགས་སྐྱུང་གི་ཆོད་མ་གྲུག་བཟུང་། ༡/༡༡ ཐད་ཀྱི་ཆ་འབྲེལ་ལ་དགོངས།

19 - རྟ་ཁོང་། དེ་མིང་། ལྷན་པར་།

དེ་ནི་འགགས་པར་ཐུར་པས་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པར་ཐུར་པ་མ་ཡིན་ནོ།

༡༡ དེ་འགགས་གཞན་ནི་སྒྲེས་པ་ལ། །དེ་མི་སྒྲོ་ནི་འཁྲུལ་པར་འདོད།

ཅེས་བྲ་བ་ནི། སེལ་གསལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་འགགས་པས་ན་ཉི་མར་བཞག་པའི་བྲད་པར་གྱིས། ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཁྲོད་ཉིད་སྒྲེས་པ་ལ་སེལ་ཡིན་པར་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྩ་ཁྲོད་གཉིས་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེལ་ཉི་མར་བཞག་པ་དང་བུལ་བ་ན་ཐུ་མའི་རྩ་ཁྲོད་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་བ་ལྟར། སེམ་པའི་རྣམ་པར་སེམ་བྱའི་རྣམ་པ་དང་བུལ་བ་སེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་མར་བཞག་པ་དང་བུལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་ཡང་གཟུང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སེམ་པ་རང་བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་ཉམས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པས་ཉི་མར་ཁ་བརྒྱུར་བའི་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་²⁰པ་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སེལ་གྱི་ནོར་བུ་ཉི་མར་བཞག་པའི་ཚུན་དང་ལྷན་པ་ན། དེ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པར་མཚུན་བྱ་བ་ཡང་། སེལ་གྱི་ནོར་བུ་ཡང་ཉི་མར་བཞག་པའི་རྩ་ཁྲོད་ཉིད་མི་འཐུར་ལ། ཉི་མར་བཞག་པའི་རྩ་ཁྲོད་ཀྱང་སེལ་གྱི་ནོར་བུའི་རྩ་ཁྲོད་ཉིད་མི་འཐུར་ཉི། སེལ་གྱི་ནོར་བུ་ཚུན་ཡིན་པའོ། །ཚུན་ཀྱང་སེལ་གྱི་ནོར་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འཐུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་བྱ་རྣམ་པར་སེམ་པ་ཡང་། རྒྱུ་རྩེ་ལྟར་ཉི་མར་ཐུར་པའི་ལྷན་བྱ་སྒྲུབ་པར་སྒྲེ་ཡང་། རྣམ་པར་སེམ་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཁྲོད་ཉིད་མི་འཐུར་ལ། བྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཁྲོད་ཀྱང་རྣམ་པར་སེམ་པའི་རྩ་ཁྲོད་ཉིད་མི་འཐུར་ཉི། ས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དམ། སེམས་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བྱ་སེམས་མེད་པ་ཉིད་བུལ་བར་འཐུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སེམ་པ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲ་བར་རང་ལ་ཕྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སེལ་བཞིན་བྱ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ།

འདིར་སྒྲུས་པ། ལྷན་བྱ་སྒྲུབ་པ་དེས་²¹རང་དང་རྗེས་སྒྲུབ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བཞེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སེམ་པའི་རྒྱན་རྣམ་པ་དང་ཐུན་པར་ཕྱེད་

20 རིག་པོ་ཅིང་། རྒྱུར་ཐང་།

21 མ་དཔེར། ལྷན་བྱ་སྒྲུབ་པ་དེར། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་རྒྱུར་བཞིན་ཕྱེད་ཐུར་བཞིས།

ཅིང་། ལན་འགའ་ནི་དེའི་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་པར་གནས་སོ། །ལན་འགའ་ནི་རྒྱལ་པ་ཡོངས་
 ལྷ་སྒྲིན་པ་ལས་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལྷལ་ཏུ་ཞུང་བའི་རྒྱལ་པར་སྒྲུང་། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 རྒྱལ་པ་དང་ལྷལ་ཏུ་ཞུང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱན་
 པར་མི་འདོད་དེ། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རྒྱལ་པ་དང་ལྷལ་ཏུ་ཁྱོ་ཁྱོ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཞུང་
 བ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

གཉིས་སུ་ཞུང་མེད་རྒྱལ་པ་ནི། །ཐ་དང་མིན་ཕྱིར་ལྷལ་ཞུང་བཞིན།།

ཞེས་བྲ་བ་ལ། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཞུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་
 ལ། རྒྱལ་པ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲ་བ་ནི་གཏན་ཆེ་གས་ཡིན། ལྷལ་ཏུ་ཞུང་
 བའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་བཞིན་ན་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། སར་ཏུ་ཞུང་
 བའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡིན་ཞེས་བྲ་བར་ཡང་། དེ་སྒྲེ་བ་ན་ལྷལ་ཏུ་ཞུང་བ་ཁོ་ནའི་
 རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེ་སྒྲེ། ལྷལ་ཏུ་རྒྱལ་པ་ཐ་དང་པར་ཞུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷལ་ཏུ་ཞུང་བ་
 འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །དེ་འགག་པ་ན་ཡང་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པར་ཐུན་པའི་
 རྒྱལ་པ་ལྷལ་ཏུ་ཞུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་དང་ཐུན་པ་བཞག་
 གས་འགག་ཅིང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱུང་པ་ལས་ཡང་ལྷལ་ཏུ་ཞུང་བའི་རྒྱལ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་སྒྲེ་བར་ཟད་ཀྱི། སར་ཏུ་ཞུང་བའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པ་གང་གིས་དེ་
 བསྐྱེད་པར་འཁྲུང་བ་བཞག་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པས། ལྷལ་ཏུ་ཞུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་སར་ཏུ་ཞུང་བ་ཉིད་བརྟགས་པས་ཅི་བྱ།

ཅི་སྒྲེ་ཡང་འདི་རྒྱལ་ཏུ། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཞུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་འབྱུང་བར་འཁྲུང་བའི་ཕྱིར་གཞུགས་དང་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ཏེ། གང་ལ་ལྷན་ཅིག་
 འཁྲུང་བའི་རང་རྩལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁྲུང་བ་སྒྲེ། ཅིག་ཅང་འཁྲུང་བ་ཞེས་བྲ་
 བའི་ཐ་ཆེག་གྱི། གང་ལ་ལྷན་ཅིག་འཁྲུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་རང་རྩལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འབྱུང་བར་
 འཁྲུང་བ་སྒྲེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འཁྲུང་བའོ། །དཔེར་ན་གཞུགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 གཞུགས་བརྟན་འབྱུང་བར་འཁྲུང་བ་བཞིན་ཏེ།²² དེ་ལ་གཞུགས་ལྷ་བྱ་ནི་སར་ཏུ་ཞུང་བ་

22 འདིར་གཞུགས་དང་གཞུགས་བརྟན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འཁྲུང་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཞུང་
 བར་རྒྱབ་རྩལ་གཞུངས་པ། མད་མ་རྒྱལ་འབྲེལ་ལྟེ་སུ་ཞུང་བའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ལྟེ་རྒྱལ་ཤེས་དང་

ཉིད་ཡིན་ལ། གཞུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་བེ་ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་ན། འདིར་བཤད་པ།
 ༡༩ སེམས་ནི་རང་དང་གཞན་སྤང་བ། །ལྷན་ཅིག་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ཏུ་མི་འདོད་དེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྤྱད་མ་ཡིན།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏུ་ཟེན་གྲུབ་གཉིས་སྤྱད་པ་
 ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་ཚྭ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་རྒྱུ་ཡིན།

(ཁ) བརྟན་ལྷན་པོ་གཞན་གྱི་ཚད་འབྲས་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟག་པ།

འདིར་སྒྲུབ་པ། ལྷན་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དང་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་རྒྱུ་ཡིན། །དེ་ལ་ཚད་མ་ནི་འདིས་རྒྱུ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྟེ།
 རང་ཏུ་སྤང་བའི་ལྷན་པར་ཤེས་པའོ། །འབྲས་བྱ་ནི་དེའི་ཡུལ་སྐྱོད་ལྟེན་པ་སྟེ། ཡུལ་
 ཏུ་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །ཡུལ་ཏུ་སྤང་བའི་ལྷན་པར་ཤེས་པ་འབབ་ཞིག་ལ་ནི་ཚད་མ་དང་
 འབྲས་བྱ་དག་འབྲང་པར་དཀའ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༢༠ གཤམ་ཏེ་ཚད་མ་འབྲས་ཡོད་ཕྱིར། །གཉིས་སྤྱད་པར་འདོད་ཅེ་ན།

གཞན་ཏུ་འདྲ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །བརྟག་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཉིས་སྤྱད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཏུ་ཡང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་
 དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེ་རྒྱུར་ན་གཞན་ཏུ་ཚད་མ་
 དང་འབྲས་བྱ་དག་འབྱུང་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

༢༡ ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་འཛིན་པ་ཡི། །ལྷན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བཞིན་པས།

གཞན་བྱ་གང་ཡིན་འཇུག་བྱེད་པ། །དེས་ན་དེ་ནི་ཚད་མ་རྟོགས་པ་འདོད།

ཅེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཏེ། འདི་ལ་²³ཡུལ་ཏུ་སྤང་བའི་ལྷན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་པར་
 འཛིན་པར་སྟེ་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལྷན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་སྟེ་
 བཞིན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

ཞུགས་འདྲ་བར་སྤང་མོད། གཞིག་པར་མི་གཞུང་སྟེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ཤིང་གྱི་རྟགས་ནི་ཚུལ་གཞན་གྱི་
 གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པོས།

༡༤ དེ་སྒྲེས་པ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡུབ་པ་ནི་འབྲས་བྱར་འདྲོད།

ཆེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྒྲེས་པ་ན་ཡུལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེས་མཛན་
པར་ཡུབ་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཆད་མ་
དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཡོད་པར་འདྲོད་དེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལ་སྟུང་ཤིང་གཟུངས་པ་དང་བཏབ་
པའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་གཉིས་སྟུང་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཏུ་མ་བྱ་གཉིས་སྟུང་ཆད་པར་
ཡུབ་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ།

བཞུན་ཏུ་མེད་པའི་རྩ་བའི་ཉིད། །དེ་བཞིན་རྟོག་པ་གང་ཐོབ་པ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཛན་སྟུམ་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཅུམ་ལ་དམིགས་
པ། རྟོག་པ་དང་རྟེན་སྟུང་བའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བས། གཞུགས་ལ་མོགས་
པ་ཐོན་པ་ལ་མོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བཞུན་ཏུ་²⁴མེད་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་ལ། དེ་བཞིན་
ཏུ་མེད་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ། རང་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གང་
གི་ཕྱིར།²⁵ དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བྱ་ཁོ་ན་ལ་ཆད་མ་
དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་གི་དོན་མ་ཡུབ་པས་རྒྱལ་པར་ཤེས་
པ་ཉིད་གཉིས་སྟུང་བར་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་དོ།

༥) ཕྱི་དོན་མེས་པ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མེས་པ་གྱི་རྩ་བའི་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དགག་པ། ༦) དགག་པ་དངོས།

ཡང་པ་རྩལ་པོ་དག་གི་བསམ་པ་གཞན་བསམ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༥ གལ་ཏེ་སྒྲུང་འདྲོད་བསྐྱབ་བྱ་བ། །ཕྱི་དོན་མེས་པ་གྱི་དངོས་ཉིད་དེ།

རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དེ་མ་ཐག་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཕྱི་དོན་པོ་གྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་མེས་པ་གྱི་རྩ་བའི་ཉིད་ཡིན་པར་
སྐྱབ་པ་ནི་དེའི་ཆོས་སོ། །རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་
ཆོག་གི་དོན་ཏུ་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དཔེར་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་སྒྲིབ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དཔེ་སྟེ། །མེས་པ་དང་མེས་པ་ལས་ཡུབ་པ་མཆོངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་

24 - བཞུན་ཏུ་ བེ་ཅིང་།

25 འདིར་རང་ལུགས་ཡུལ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བྱའི་སྟེང་ནས་ཆད་འབྲས་འབྱོར་གྱིས་པར་
གསུངས་པས། རང་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། ཞེས་པ་མདོ་མེས་པ་རྒྱང་རང་རྒྱལ་དང་གཞན་
རྒྱལ་གཉིས་སྟུང་པའི་རང་རྒྱལ་མཛོད་སྟུམ་ལ་མི་གོ་ཡི། སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཤེས་དགོས།

རྒྱལ་ས་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་ལྷུང་བ་རྒྱལ་ས་སྟེ་པའི་སྐྱེ་བྱི་
དངོས་པོར་འཁྲུང་བས། དེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་བེས་བྱུང་། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པར་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བྱི་རྩ་བྱི་དྲན་ཡང་
རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེ་ན།

༡༥ དེས་ན་སེམས་ལྷུང་སོ་སོ་ཡིས།²⁶ །གཏན་ཆེགས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་འཁྲུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་ཅི་རེ་ཞིག་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་པའི་
སྐྱེ་བེས་བྱུང་བྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་འཁྲུང་བས། འོན་ཏེ་
རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆེར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལས་ལྷུང་བ་སོ་སོ་
དག་སེམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ། བྱི་རྩ་བྱི་ཡུལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་འཁྲུང་བའི་གཏན་ཆེགས་མ་དེས་པ་ཉིད་དོ།

༡༦ མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཏུ་གསྐྱེས་པའི་དོན་ལ་བརྟག་པ།

ཅི་རྟེན་ཡང་འདི་རྣམ་ཏུ། དེ་ནི་ཁྱད་གིས་འབྱུང་བ་རྟེན། འདི་རྟེན་རྟེན། །ཁས་གསུམ་པོ་
ནི་སེམས་ཅན་མོ་ཞེས་གསུངས་པར་སེམས་ན།²⁷ འདིར་བཤད་པ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། །ཁྱད་གི་དོན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

མདོ་ལས་སེམས་ཅན་གསུངས་པ་ནི། །བྱེད་པོ་ཟུང་དགག་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་སུ་རྟེན་གས་ཅན་དག་གིས་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་བྱེད་
པ་པོ་དང་ཟུང་བ་པོ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་སེམས་ཅན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། མངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཞེས་བརྟན་པ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། བྱི་
རྩ་བྱི་ཡུལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་རྟེ་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྱུག་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འཁོར་
བར་འཁྲུང་བ་ཁྱེད་སུ་འཁྲུང་བ་དང་ཁྱེད་སུ་འཁྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱལ་པར་བརྟ་
བ་འདི་རྣམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལས་²⁸ རྒྱུག་

26 ཡི་པེ་ཅིང་། རྒྱུད་ཐང་།

27 ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། ཡལ་ཆེན། ༡ བུ་ ༡༡ བོག ༡༡༠ བལ་འདི་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོར་གསུང་ཆུལ་བཞོད་པ་
ལས་ལྷུང་དངོས་བྱངས་པ་མིན།

28 བས། ཡི་ཅིང་། རྒྱུད་ཐང་།

བཅུལ་གྱི་ཕྱུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་དང་བྲལ་བ་འདི་འབྱུང་ཞིང་
 རྒྱག་བཅུལ་གྱི་ཤིང་རྫོན་པ་མཛོན་པར་འབྱུང་པར་འབྱུང་རྩ་ལྟམ་ཏུ་དེ་རྩར་དེས་པས།
 གྱི་རྒྱལ་པའི་ཡུལ་དག་འདི་རྩར། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སེམས་གྱིས་
 མཛོན་བར་འབྱུང་བྱས་པ་དང་། སེམས་གྱིས་བྱིས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པའི་
 བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས།²⁹ བྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་
 མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་པོ།

ག) ཤེར་མདོར་གྲན་བཟགས་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བརྟག་པ།

འདིར་རྒྱས་པ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
 བྲམས་པ་བྱང་ཆུང་མེམས་དཔལ་གཞུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གདགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
 བྱིས་ཁོར་ཏུ་ཆད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་རྩ་སྟེ། འདི་ནི་གྲན་བཟགས་པའི་གཞུགས་སོ།
 འདི་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་སོ། །འདི་ནི་ཚས་ཉིད་གྱི་གཞུགས་སོ་ཞེས་
 བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་གྲན་བཟགས་པའི་གཞུགས་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 མིང་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། གདགས་པ་དང་། བ་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ཀྱི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་
 པའི་གཞུགས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལ་མིང་དང་། འདུ་
 ཤེས་དང་། གདགས་པ་དང་། བ་སྟོང་གྱི་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་མཛོན་
 པར་བརྟོད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྣམ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་ཏུ་འབྱུག་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚས་
 ཉིད་གྱི་གཞུགས་གང་ཞེ་ན། གྲན་བཟགས་པའི་གཞུགས་དེས་རྣམ་པར་བརྟགས་
 པའི་གཞུགས་དེ་ལ་རྟོག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚས་བདག་མེད་པ་ཉིད་
 དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྒྱ།³⁰

29 ལྷ་དགེ ༤༩ བཀའ། རལ་ཆེན། ཁ་ལེའུ། ༡༡ ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༡༧ ཅུ

30 ལྷ་དགེ ༧ བཀའ། ཉི་ཁྲི། མ་ལེའུ། ༡༡ བཙུང་པོ། ༡༦ ཤོག ༡༤༩ བཙ

ཞེས་གསུངས་སྟེ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

༡༧ གལ་ཏེ་རྣམ་བཟགས་དྲན་སྟོང་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷུང་བྱེད་ན།

བཟགས་པ་མ་ཡིན་དྲན་ཡོད་མྱེད། །ཡུལ་མེད་པར་ནི་མི་འཕྱུར་རྟོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་བཟགས་པ་འདི་དྲན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྟེ་སྟེ་རང་རྒྱུ་པར་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དྲན་ཡོད་པ་འདི་མྱེད། ལྷ་རྩི་བཞིན་གྱི་རྩི་ལོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འདི་དཔྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པས། བཟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་དྲན་ཡོད་པ་འདི་མྱེད། ཡུལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སྟེ།

དབྱ་མ་ལྷིང་པོ་འཁྲུག་གེ་འབར་བ། བམ་པ་བཙོ་བཟུང་པ།

༡) མི་ལས་ཀྱི་དཔེ་ལྟེ་རྩི་ལོ་མེད་པར་ལྷུང་པ་ལ་བཟགས་ཏེ་དགག་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༠ མི་ལས་ལ་ཡང་བཟགས་མིན་པ་འདི། །རྩི་ལོ་ཉིད་སྟོང་མ་ཤེས་འཕྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མེས་མ་ཙམ་ཞེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དྲན་གྱིས་སྟོང་པ་འདི་མྱེད། མི་ལས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། འདི་ལྟར། མི་ལས་ལ་ཡང་བཟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་རྩི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ཡོད་པ་འདི་མྱེད། དེས་ན་ཅི་རྒྱུ་ཞིག་མི་ལས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ། མི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟགས་པ་འདི་རྩི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཆ་ལ་སོགས་པ་འདི་དྲན་གྱིས་སྟོང་པར་འཕྱུར་རམ། འོན་ཏེ་རང་³¹གི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་བཟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་དྲན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་འཕྱུར་བ་འདི་གཏན་ཆེགས་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྱུར་རྟོ།

དམིགས་པ་མེད་པ་མི་འདོད་དེ། །དཔེ་ནི་རབ་ཏུ་མ་ལྷུང་མྱེད།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟགས་པ་འདི་དྲན་གྱིས་སྟོང་པ་འདི་མྱེད་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དཔེ་མི་ལས་སྒྲངས་པ་དེར་ཡང་། བཟགས་པ་འདི་དྲན་མེད་པར་བྱེད་ཀྱི། བཟགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་དྲན་གྱི་ཆ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་མེས་མ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཕྱུར་པ་འདི་མྱེད། དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འདོད་དེ། དཔེ་བཟུང་པར་བྱ་བ་འདི་ལྷོགས་གཅིག་དང་མི་ལྟན་པར་རབ་

31 གང་། པེ་ཅིང་། རྩིང་ཐང་།

ཏུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རྟོག་། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་ཚམས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྟར་མི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པར་ན་དེ་དཔེ་ཉིད་ཏུ་མི་རྒྱུར་རྟོགས་བྱ་བར་བསམས་སོ། །

པ) རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མི་འབྱུང་པ།

ག) རྒྱལ་འབྱོར་འདོད་པ་བཞོད་པ།

འདིར་སྒྲུབ་པ།

༡༡ ཅི་ཉེ་སྒོ་ཡུལ་རྒྱལ་པ་གཉིས། །གཅིག་དང་འདྲམ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། །

རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པ་ན། །དེ་ནི་གཉི་གར་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། པ་རྟོལ་པོ་དག་ན་རེ། ཅི་ཉེ་ཕྱི་རྟོག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དག་སྒྲིབ་ཡུལ་
རྒྱལ་པར་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། རྒྱལ་ཡུལ་རབ་གཅིག་བྱ་འབྲེལ་ཞིག་ཡུལ་ཏུ་འདོད་དམ།
འོན་ཏེ་རྒྱལ་ཡུལ་འདྲམ་པ་ཡུལ་ཏུ་འདོད་དོ་སྟེ་མ་ན། །གཉི་ག་ཡང་རིགས་པས་ཡོངས་
སུ་བརྟེན་པ་ལ་ན་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གཉི་གར་མི་རིགས་ཏེ། བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་ཟེར་རྟོག་³² །རིགས་པ་དེ་ཡང་གར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ།

༡༢ དེ་ལ་གཞུགས་རྒྱལ་གཅིག་བྱ་ནི། །གཞུགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་སྟར་ཉིད་ཏུ་མི་འཕྱུར་ཕྱིར། །དབབ་གཞུགས་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱལ་ཡུལ་པོ། །གཅིག་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་བཞེད་ལོ། །གཞུགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅིག་བྱ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཚམས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་
ཚམས་ཏེ། ཚམས་ཅན་དང་ཚམས་བརྒྱམས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟར་ཉིད་ཏུ་མི་འཕྱུར་
ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཞིག་ཏེ། དེ་སྟར་ཉིད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དཔེས་པོ་
ཉིད་ཏུ་སྟར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཞེད་ལོ། །དེ་སྟར་བ་ཉིད་ཏུ་མི་འཕྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
སྒོ་ལ་སྟར་བ་ཉིད་ཏུ་མི་འཕྱུར་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་དཔེས་པོ་ཉིད་ཏུ་མི་འཕྱུར་བ་ཉེ། གཏན་

32 འདིར་དབབ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱལ་ཡུལ་དང་འདྲམ་པ་གཉིས་གར་འོར་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམིགས་སྒྲིབ་འགོག་
པའི་དབྱེད་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱི་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་བཞོད་པ་རྒྱམས། རྒྱལ་སྒྲིབ་ཀྱི་དམིགས་བརྟེན་ཅི་
འབྲེལ་ཏུ་བྱུང་པ་ལ་གཞིར་མཛད་སྟེ་དེ།

ཆོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྣམ་སོ། །དབང་གཞུགས་སྟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞིན། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟེ། དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བོ་
 ཉིད་ཡུལ་ཁ་དོག་གཞུགས་དང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྷར་བ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲུར་
 བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་
 གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།

༡༩ དུ་རབ་གཞུགས་ནི་ཀྱང་མ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟུང་ཡུལ་ཡིན་མི་འདོད།

རྣམས་སྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱང་མ་དེ་དག་འདུས་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟུང་
 ཡུལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམས་སྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལྷར་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གཞུགས་འབངས་ཞིག་པ་ནི་རྣམས་སྲུ་འདོད་ལ། དེ་དག་འདུས་པ་ནི་
 དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཀྱང་། རྣམས་སྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྷར་བར་
 འཕྲུར་ཀྱང་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ།³³ དཔེར་ན་རབ་རིབ་
 ཅན་གྱི་མིག་སྒྲིན་གྱིས་ཉམས་པས་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་
 མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།³⁴

(ཁ) དེ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ།

འདིར་བཤད་པ།

༢༠ དེ་ལ་གལ་ཏེ་པ་རྫོང་པོ། །བསགས་པ་མིན་པའི་གཞུགས་སེམས་ཀྱི།

སྟུང་ཡུལ་མིན་པར་སྐྱབ་ཕྱེད་ན། །དེར་ནི་ཐུབ་པ་ཉིད་སྐྱབ་འཕྲུར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་པ་རྫོང་པོ་དག་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་
 གཅིག་པ་སེམས་ཀྱི་སྟུང་ཡུལ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་ཕྱེད་ན། ཐུགས་རྒྱ་མ་དེར་
 ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པར་འཕྲུར་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྷར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༢༡ ཅི་སྟེ་བསགས་པའི་གཞུགས་ལ་ནི། །གཏན་ཆོགས་མ་ཐུབ་ཉིད་འཕྲུར་ཏེ།

གཞུགས་གཞན་དག་གི་བསགས་པ་ནི། །དེར་ལྷར་སྒྲི་ནི་སྟེ་ཕྱིར་རོ།

33 + དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་སྒྲིན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། བེ་ཅིར་། ལྷར་བར་།

34 + ཞེ་ན། བེ་ཅིར་། ལྷར་བར་།

ཤེས་པའི་ས་ཐོན་ལས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༡༧ གལ་ཏེ་རང་སྒོ་དམིགས་མེད་དེ། །རང་གི་ས་ཐོན་ལས་སྒྲུའི་ཕྱིར།།

ཡིད་སྒྲོ་བ་ཞིན་འདྲོད་བཅུགས་མིན་ཕྱིར། ཁྱད་ཀྱི་དམིགས་བཅས་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདར་བཅུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་དོན་
ཏུ་ཕྱད་པའི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་ཀྱི་སྒྲོ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་རོ།
གཞན་ཡང་།

༡༨ དམིགས་པ་མེད་པ་རྗེས་དཔྱག་པས། །དེ་ནི་སྒྲོ་ཉིད་མ་ཡིན་འཕྱུར།།

འདུས་པ་དམ་ནི་མ་བཅས་པས། །དེ་འགོག་པ་ནི་གཅོད་པ་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། དམིགས་པ་རྒྱུ་ལས་ཕྱེད་པས་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། དམིགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་རྗེས་སྒྲ་དཔྱག་པས་སྒྲོར་འདྲོད་པ་དེ་སྒྲོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཕྱུར་པས། སྒྲོ་དེ་ནི་སྒྲོ་
ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་ཁོག་པར་བསྐྱབས་པས་
དམ་བཅས་པ་ཉམས་པར་འཕྱུར་རོ། ཁྱད་ཀྱིས་འདུས་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྒྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཁོ་རོས་ཀྱང་འདུས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་དམ་མ་
བཅས་ཏེ།³⁷ འོ་ན་རྗེ་ཉམས་དམ་བཅས་ཤི་ན། རྒྱལ་ལྷ་རབ་བསམ་པས་པ་ནི་དམིགས་པ་
ཡིན་པར་དམ་བཅས་པས། ཁྱད་ཀྱིས་འདུས་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་འགོག་པ་ནི་
ཁོ་རོ་ལ་གཅོད་པ་མེད་དོ། །བསམ་པ་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡོད་ཅི་ན། རྒྱལ་ལྷ་རབ་རིགས་མཐུན་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆོགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཐུང་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་ལ་མོགས་པ་དང་། སྒྱུར་པ་དང་། མེར་སྐྱོར་ལ་མོགས་པའི་
རྣམ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞི་བྱ་དང་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་མོགས་
པར་གངགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ།

འདིར་སྒྲས་པ། འོ་ན་ཁོ་རོ་ཅག་གི་དམིགས་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ།

༡༩ ཕྱི་རོ་ལ་དོན་ནི་མེད་པར་ཡང་། །རྣམ་པ་དང་ནི་ཡུལ་གྱི་དརྩས།།

གཉིས་པོ་པན་ཚུན་རྒྱུར་འཕྱུར་བས། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འབྱུག །³⁸

37 དམ་བཅས་ཏེ། ཞེས་ཡོད་མེད་ཤེས་པ་ཏུ་ཕྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཤམ་བཅུན་

38 སྒྲིག་འདི་ཡོད་འཕྱུར་ཆ་བར་མེད་མེད་ལགས་ལྟར་ཏུ་ཡོད་པས་ཆ་ཆོག་ཏུ་བྱ་དགོས། དམིགས་བརྟག་སྒྲིག་

ཅེས་བྱ་བས་ཕྱིགས་འདི་བཞུག་པར་³⁹བཞག་ཟིན་ཏེ་ཞེ་ན། བཟད་པ། ཆེག་ལེའུར་
 བྱས་པ་དེ་དེ་ཆ་བ་བཞི་པ། ཇི་ཉར་དེ་ཉི་ཞོག་པར་འདོད།⁴⁰ཅེས་བྱ་བ་འདིས་རྗེས་
 གས་བཟའ་ཞིང་བཟག་པར་བྱ་སྟེ། བྱི་རིལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ནི། ལྷུ་འུ་ལྷན་པའི་རྒྱལ་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ། བ་དེ་དེ་དག་པ་འཆོལ་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་པས། ལྷུ་ལ་རྩ་ཁྲིད་མེད་པ་ཉིད་
 འུ་རྒྱགས་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞོག་པའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
 བེས་རྒྱལ་པར་མི་རྟག་པ་སྟེ། བ་རིགས་པ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་གྱི། ཁྱེད་ལྷུ་མེད་པ་ལ་ནི་དང་
 བ་ནས་ཀྱང་བྱི་རིལ་གྱི་དོན་མེད་ལ། བྱིས་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་འུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
 པའི་རྩ་ཁྲིད་འུ་འཁུག་པར་འཁྱུར་བ་དེ། བྱིས་ཀྱང་གང་གིས་ཞོག་ཅིང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཡེ་བེས་རྒྱལ་པར་མི་རྟག་པ་སྟེ། བར་འཁྱུར་བའི་བཟའ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།
 ལྷུ་མེད་པར་སྟེ། བ་ལ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟེ། བའི་བཟའ་མེད་པས།
 རྒྱས་པ་དང་ལྷུ་ལྱི་རྩ་ཁྲིད་འུ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་འུ་ནས་འཁུག་པ་
 དེ་ཇི་ཉར་ཞོག་པའི་རིགས་པ་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

༥) བ་རྩ་ལོས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་མི་རྟག་པའི་སྟོང་དོན་དམ་པར་བཟད་པ་མི་འབད་པ།

ྱ) བ་རྩ་ལོས་འདོད་པ་བཟོད་དེ་བཟག་པ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདི་རྩམ་ཏུ།

༤༠ མི་རྟག་སྟོན་ཞི་ཁྲིད་མིན་ཏེ། །འཕགས་ཕྱིར་རྒྱལ་པར་མི་རྟག་ཕྱིར།

ཞེས་བྱ་བར་མེམས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བར་འཁུག་པའི་རྒྱ་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་རྒྱལ་པར་རྟག་པ་གཉིས་ཁྲིད་སྟེ། རྒྱལ་པར་མི་རྟག་པའི་སྟོན་ཞི་
 ཁྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་པར་མི་རྟག་པའི་བྱིར་སྟེ། བར་འཁྱུར་
 བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞོག་པར་མི་འཁྱུར་བར་མེམས་ནས། །དེ་ཉར་ན།

དེ་སྟེ་བར་པ་གལ་ཡོད། །དེ་ཡིས་ཐོན་མ་བཅོམ་ཕྱིར།

༡ ཁ-ང་ དང་དོན་མཐུན།

39 མ་དཔེར། བཟན་པོར། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་སྟེར་བཞིན་བཅོས།

40 ཆ་བ་བཞི་བ་ཞེས་པ། ཆེགས་ཀྱང་མ་མ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འུ་ནས་འཁུག །ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཀྱང་པ་
 དེ། ཇི་ཉར་དེ་ཉི་ཞོག་པར་འདོད། །ཅེས་པར་བཟུང་ནས་དམིགས་བཟག་གི་གཞུང་དེར་བཟའ་ཞིང་བཟག་
 རྒྱལ་གཟུངས།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ས་མོན་འཇུག་པས་ནི་འཁོར་བར་འདོད་ལ།
 དེ་བཙམ་པས་ནི་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཇི་མིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཙས་
 པ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་མིད་ཀྱི་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་དེ་
 ལྷིང་མེས་ཙམ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁྲོད་ལ་ཐར་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འཇུག་རྟོ། །ཅི་ལྟེ་འདི་ལྟེ་
 ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཙས་པ་དེ་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་དེ་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་པར་མེས་ཏེ། ཅི་དེ་ལྷིང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

༩༡ གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་ན། ལྷ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་རབ་ཀྱི་སྦྱེ།

དེ་ཡི་ལྷ་ཆོག་སྒྲུབ་གང་དང་། །དེ་རང་ས་མོན་ལས་སྦྱེ་དེ་ལྷིང་།⁴¹

ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ན། གཞུགས་
 ལ་མོགས་པ་ཡུལ་ལྷ་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་རབ་ཀྱི་སྦྱེ་སྦྱེ། དེ་དེ་རྣམ་པ་ལྷ་ཆོག་ས་
 ལྷ་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །དེ་དང་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རབ་གི་ས་མོན་ཡུལ་ཀྱི་
 ལྷ་བ་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལས་སྦྱེ་བ་དེ་ལྷིང་རྟོ།

༩༢ ཞབ་དེ་ལ་རྩས་སྒྲུབ་དང་། །རང་བདག་ཉིད་དང་གཞན་ལས་མོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇུག་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་འགག་ཅིང་བག་ལ་ཞབ་ན་ཡང་ཆ་
 བ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འཇུག་ཏེ། གང་གི་རྩས་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྟོ་ལོ་ཉིད་
 ཀྱི་གནས་པ་ཡིན་ན། །རང་གི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཀྱི་སྒྲུབ་
 པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་འགག་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞབ་བར་འཇུག་རྟོ་ཞེས་བྱ་བར་
 སྒྲུབ་པར་མེས་ན།

(ཀ) གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་སྒྲུབ་སྦྱེ་གས་པ་དེ་བདག་དང་མཛུངས་པ།

འདིར་བཤད་པ། དེ་ནི་འཛིན་རྟོག་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ལ་བདེན་མོད་ཀྱི།
 སྦྱོན་འདི་ཡོད་དེ།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མིང་གིས་ནི། །དེ་ལ་བདག་ཀྱི་བདག་སྒྲུབ་པར་འཇུག་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་ཀྱང་ཡུལ་ལྷ་ཆོག་ས་འབྱེན་པ་དེ་བདག་གཅིག་

41 ཡུལ་འདི་དེ་ཁྲུངས་རྩས་འཛིན་ན་བཟུང་།

བྱ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པ་རབ་ཏུ་བསགས་པར་མེས་པས། ཁྱད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་
པར་གེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིར་ཙམ་གྱི་རྒྱ་བཅས་གྱིས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པར་
འབྱུང་། དེས་ན་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱ་བ་ཡང་ཉམས་སོ། ཁྱད་གྱིས་རྒྱལ་པར་ཁྱོ་ལ་
བར་བཏགས་པ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་ཞེན།
འདི་ལ་མེས་པ་ཙམ་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་འཁོར་བ་དང་ཐར་པའི་མེས་པ་རྒྱལ་ལ་
མེས་པ་ན།

༩༩ གཉིས་ཡོད་རྒྱ་མ་ཉ་བྱ་དང་། །ཟད་ཅན་མ་ཞི་བདག་མེད་དང་།།

གཉིས་མེད་མི་ཟད་ཡང་ཡང་དང་། །འཆི་མེད་གོ་འཕང་མཆོག་རྟགས་ནས།།

༩༩ དེ་ལ་འབྲ་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་པར་རྟག་པ་རྒྱལ་ཞོག་པས།།

མི་རྟག་རྒྱལ་གི་དམིགས་བྱེད་པའི། །ཁྱོ་ལ་བ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་།།

ཞེས་བྱ་བ་ཤྱེ། གཉིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་རྒྱལ་པ་གཉིས་གྱི་
དཔེས་པོར་གནས་པ་ཤྱེ། དེ་གི་རྒྱ་མ་ཉ་བྱ་དང་། །ཟད་པ་ཅན་དང་། །མ་ཞི་བ་དང་།
བདག་མེད་པར་རྟགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱུར་རྟོ། །རྒྱ་མ་ཉ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི། ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་པར་རྟག་པས་རྒྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཟད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་དེ་ལ་ཟད་པ་
ཡོད་པས་ཟད་ཅན་རྟོ། །མ་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཞི། རྒྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་
འཕངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི། གཞན་སྤྱི་ལྟེགས་བྱེད་པ་དག་གིས་
ཡོངས་སྤྱི་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཡང་རྟོ་ཁོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །གཉིས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི། གར་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་རྒྱལ་ས་
མེས་པ་ལས་ཕྱི་རྟོ་ལ་ལས་མི་རྣམ་པ་དེའི་ཆེ་ན། རང་གི་མེས་པ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རེས་པར་
གནས་པའི་མེས་པ་གི་གཉིས་མེད་ཅེས་བྱ་ཤྱེ། དེ་གི་མི་ཟད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་།
འཆི་བ་མེད་པ་དང་། གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་པར་རྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱུར་རྟོ། །མི་
ཟད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི། དེ་ལ་ཟད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཞི་མི་རྒྱ་
བའོ། །འཆི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི་རྒྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གོ་འཕང་
མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞི་མཐར་བུག་པའི་གནས་སོ། །རྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཞི། གཉིས་ཡོད་
པ་དང་གཉིས་མེད་པ་དག་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟགས་ནས་སོ། །

དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཉིས་མེད་པ་དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པ་དག་གི་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་པ་བཞིན་ཏུ། བར་པའི་གནས་
སྐབས་ན་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་རྩ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་
ཐོག་པས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་པོ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སོ། །མི་ཐོག་སྒྲོས་ནི་དམིགས་བྱས་པའི། །ཞེས་བྱ་བ་མཛོན་
ལུས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲུ་ཁྲི་བཞིན་ཀྱི་རྩ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་པའི་རྩ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདོ། །དེ་ལ།
ཐོལ་བ་བྱུང་བར་མེད་པར་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིན་འདིར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲེ་བ་དང་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་སྒྲིན་དང་འབྲེལ་བ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བར་པ་བྱུང་བར་མེད་པས། བཅིངས་པ་དང་བར་པ་
གཉིས་བྱུང་བར་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །

༩) མེམས་མེམས་བྱུང་བ་དང་མིན་པས་མེམས་ཙམ་ཏུ་གནས་པར་བཤད་པ་མི་འབད་པ།

གཞན་ཡང་།

༩༥ ཡང་ན་མེམས་ཙམ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། །མེམས་ལས་བྱུང་རྣམས་མེམས་ལས་ནི།

བ་དད་མེད་པར་ཁས་ལྡན་བྱ། །ཡང་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་མི་འབྱུང་།

ཙམ་བྱ་བ་ནི། ཡང་ན་ཁྱེད་མེམས་ཙམ་ཉིད་ཏུ་འདྲོད་པས་མེམས་ཙམ་ཉིད་ལྷུང་པའི་
ཕྱིར། མེམས་ལས་བྱུང་བ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་རྣམས་པ་དད་རྣམས་ཀྱང་མེམས་ལས་
བ་དད་པ་མེད་པར་ཁས་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་མེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མེམས་ལས་
བ་དད་པར་རྟོག་ན་ནི། མེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མང་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་པོ།

༩༦ ཡང་ན་རྩོད་འགས་འདུས་པ་ལ། །མེམས་སུ་གདགས་པར་འདྲོད་པར་གྱིས།

དེས་ན་གཞན་གྱི་རྩོད་སྒྲུ་དང་། །རང་གི་གཞུང་ཡང་བཏང་བར་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་ན་ཁྱེད་གྱིས་རྩོད་པ་དང་། མེམས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་མཉུན་ཁྲིམ་ཏུ་བྱ་དང་། ས་དང་རྩོད་མེད་རྩུང་དང་
འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཏུ་བྱ་དང་། གཞུགས་དང་བྱི་དང་རྩོད་པ་ལ་དང་ཐུན་པའི་

བྱས་པ་ལ་མོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མེས་སུ་གདགས་པར་ཁས་ལྷན་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་
བུ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེས་ན་ཁྱིད་གཞན་དབ་མར་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་
གཞུང་ཡང་བཏང་བར་འབྱུར་རྟེ། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ལས་རྒྱུན་
རྒྱུ་བ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་ལྷ་འབྱུང་བ་དང་། མེས་ལས་ལྷུང་བ་རྣམས་
ཀྱི་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ཡང་ཁས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༡༠) མེས་པོ་ན་དཔལ་པར་མེད་ན་ཀྱན་བྱང་གི་གཞི་མེད་པར་འབྱུར་བ་མི་འབད་པ།

གལ་ཏེ་འདི་རྣམ་པུ། འདི་ལ་རྒྱུ་བ་ལ་མོགས་པ་འདུས་པ་ཉིད་ལ་མེས་སུ་
བརྟགས་ན། མེས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་ཞིང་། དེས་ན་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་གི་གཞི་ཅི་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་བས། རྒྱུ་བ་
ལ་མོགས་པ་བྱ་དང་པ་དག་ལ་ནི་རེ་རེ་ལས་དེ་རྣམ་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་གི་གནས་ཉིད་ཏུ་རིགས་རྟེ། རི་རྒྱུད་ཏུ།

ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱས་ལྷན་ཁམས། །ས་ཐོན་ཀྱན་གྱི་གནས་ལྷུང་པ།།

དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀྱན་དང་། །སྐྱེ་བ་ལས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར།།⁴²

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༤༧ ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་ལས། །གལ་ཏེ་མེས་པོ་རྣམས་འདོད་ན།།

རྒྱུ་བ་ལས་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །དེ་བྱུང་པས་ན་གཙོད་པ་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདི་རྣམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོད་པ་ལྟོད་པ་
དང་བཅས་པ་དག་མེས་པོ་དང་རྣམ་པའི་ལྷུང་བ་ཉིད་ན་བཅིངས་པ་ཡིན་པར་འདོད་
ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་⁴³ ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་བཅས་པ་
མེས་པོ་དང་རྣམ་པའི་ཉིད་ཏུ་ཁོ་ལ་བར་འདོད་པས། མེས་པོ་དེ་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་
དང་གཞན་དག་ལ་མེས་པོ་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་གྱི། གང་གིས་⁴⁴ མེས་པོ་
འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར་བའི་མེས་པོ་དང་མེས་པོ་ལས་ལྷུང་

42 ལྷུང་འདི་ཐོག་མ་མེད་ཀྱི་ཐོག་བརྒྱུས་ལྷུང་(ཐོག་ ༥)རྒྱུ་བ་ལས་པའི་ཕྱིར་ལས། ཞེས་བྲངས་ལ། དེར་ནི།
ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས། །རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་རྟེ། །ཞེས་བྱུང་།

43 མ་དཔེར། རྒྱལ་ལྷ་ ཞེས་བྱུང་མེད་པ་རྒྱུ་བ་ལས་པའི་ཕྱིར་ལས།

44 གང་གི་ལེ་ཅིང་། ལྷུང་ལས་པ།

བ་མན་ཚུན་བ་དང་པར་གནས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཆོར་བ་ལ་མོགས་པ་དག་ཉིད།
 བཅིངས་པ་ནི་རྣམས་པ་དང་ཐར་པ་ནི་རྣམས་པར་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱིར་ཆོགས་པ་ལས་
 འབྱུང་བས། མེས་ས་དང་མེས་ས་ལས་འབྱུང་བ་དག་འདུས་པ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
 རབ་ཀྱི་ཐུབ་པས་ན། བྱེད་མེས་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གེ་ལ་དེས་ཁོ་ཁོ་ཅག་ལ་
 གཞན་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མེས་ས་འདུས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། རི་རྒྱུ་དེ་ལས་མིད་པ་ནི་རྒྱུ་དང་ཐར་པ་འཛོམ་པར་འབྱུང་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༤༥ ལྷན་ལ་ཆ་བ་རྩས་མང་ལས། །འོ་མ་ལ་མོགས་རྒྱུན་འབྱུང་རྒྱུ།

དེ་བཞིན་མེས་ས་རྣམས་མེད་པ་ལས། །རྒྱུན་རྣམས་ལྷ་ཆོགས་འབྱུང་བར་འབྱུང་།
 ཞེས་བྲུབ་པ་ལ། ལྷན་ལ་ཆ་བ་ཞེས་བྲུབ་པ་ནི་ལྷན་ལ་འོ་ཆ་བ་ལ་སྟེ། དེ་ལ་ཆ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་
 གཞན་མེད་པར་ཡང་རྩས་པ་མང་པོ་དང་ཐན་པ་ལས། མཆོ་ཅི་ཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ལོ་
 མ་དང་མེ་རྟོག་ལ་མོགས་པ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱུན་ཀྱི་ཐུབ་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུར། དེ་
 བཞིན་ཀྱི་མེས་ས་རྣམས་ཀྱི་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མེས་ས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་ནི་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་
 ཐབ་ཁམས་དང་འཁོར་བ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཐ་དང་པ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །རྒྱུན་
 གྱི་བྱེ་ཐབ་དེ་དག་ཀྱང་།

༤༦ གཉེན་པོས་སྒྲུབ་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། །བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ན་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་།

ཞེས་བྲུབ་པ་ལ། གཉེན་པོ་ཞེས་བྲུབ་པ་ནི་འབམས་པ་ནི་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་སྒྲུས་
 པ་ན་རྒྱུན་རྣམས་སྒྲུབ་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། བྱེད་རྒྱ་ཐབ་པ་ཞེས་བྲུབ་པ་དག་ཡོད་ན་སྒྲུབ་པར་
 འབྱུང་རོ། །ཡང་ན།

ལ་པོ་འོ་ཆ་བ་ནི་རྣམས་ཤེས་ལས། །རྒྱུན་བཞིན་ཀྱི་ཉི་འབྱུང་བར་འབྱུང་།⁴⁵

ཞེས་བྱོད་གྱིས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ལ། ཆ་བ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡང་མེས་ས་འདུས་
 པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་མི་མཐུན་པ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་པས་ནི་སྒྲུབ་པར་མི་
 འབྱུང་ལ། བྱེད་རྒྱ་གཞུགས་དང་། ལྷང་བ་དང་། བས་མཁའ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་

45 འདི་པལ་ཆེར་འབྱུང་གི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་ཅས་ལས། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཉི་མ་ལ། རྒྱླ་ ༡༥༧ ཁ ཡིན་པེས། དེར་
 གི། ལ་པོ་ཆ་བ་ནི་རྣམས་ཤེས་ལས། །རི་རྒྱུ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ནི། །ཞེས་བྱུང་།

ཕྱིས་གཞུགས་པ་མོགས་པ་ལྟི་ཁོང་ལྟི་ཕུང་ལྷན་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དགག་པ་ལུས་
 གྲུག་གིས་ལུ་ལྷན་པར་ཞོག་པ་དེ་དག་འཇུག་པར་མི་འཇུག་པར་མི་མིགས་སོ། །ཁོ་ན་
 ཁོ་ལྟར་ཞེ་ན། འཇུག་པར་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་མིགས་ཏེ། ཐམ་དག་ཕྱིས་ཀྱང་གཞུགས་པ་
 མོགས་པ་ལྟི་ཁོང་ལྟི་ཕུང་ལྷན་ལྷན་པ་མི་ལྟོས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ལྟི་ཁོ།

གཤམ་ཉེ་འདྲི་མྱོད་ཅེས། གཟུགས་ལ་མོགས་པ་ལྷི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་རྒྱུ་མ་དང་མ་འབྲེལ་
པའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དག་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་ལྷི། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་རྒྱུ་ལུང་ས་
གཞན་གྱིས་ལྷི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཆ་ཉིད་ཡིན་པར་རྒྱུ་པར་
བཞག་ཞེ། དེའི་འོག་ཀྱང་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་མེ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་ན། པར་དང་གཞན་ཀྱང་
སྟར་པའི་ཆ་བསམ་པས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་འཁྲིན་པ་དག་འགག་པར་འགྱུར་རྒྱེ་ན།
འདྲིར་བཟད་པ།

༥༩ བལ་ཉེ་དེ་ཉི་དགལ་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་འཁོན་འདོད་ན། །

འདམ་རྒྱལ་འབྲུ་བར་ཕྱེད་པ་བས། །མ་ཤེག་པར་ཉི་བཞི་རམ་ཉ་བཟར་།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཏུ་ཁྱེད་ཞིང་ནས་ཕྱི་རིམ་ཕྱི་རིམ་མེད་པར་འདྲ་བ་ཞི། དེ་ལྟ་བུར་
 བཤམ་པའི་ཆ་ཞིང་ཡིན་པར་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཅི་བྱ་ཞེ། གཏུ་དེ་⁴⁹ལྟ་བུར་བཤམ་པའི་
 ཆ་ཞིང་ཡིན་པར་ལྟ་བུར་བཞག་ནས། ཕྱིས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུར་བཤམ་པའི་ཆ་
 ཞིང་ཡིན་པར་ཀྱང་བཤམ་པའི་ཆ་ཞིང་ཡིན་པར་འདྲ་བ་ཞི། དེ་སྟེ།

འདམ་རྒྱལ་འབྲུ་བར་ཕྱེད་པ་བས། །མ་ཤེག་པར་ཉི་བཞི་རམ་པ་བཟར་།།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་དཔེ་འདི་དོན་མཐུན་པ་ཅིང་ཏུ་འཕྱུར་རྟེ། མི་སྒྲོན་པ་སྒྲུབ་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས་འཇམ་གཙང་མ་ཐོང་རྟེ། མི་གཙང་པ་འདི་འདམ་རྒྱུ་ལྷན་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ན་
 བཞན་དག་གིས་དེ་འཁྲིམ་པ། མི་འདི་སྤྱད་ཚུན་འཇམ་ཐོང་རྟེ་འདམ་རྒྱུ་ལྷན་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དེས་
 སྒྲུབ་པ། ཡང་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །བཞན་བྱིས་སྒྲུབ་པ། སྒྲུན་པ་གཤེད་གདོན་མི་ཐ་བར་
 བསྐྱུ་བར་བྱ་དགོས་ན་སྒྲུན་པ་འདམ་རྒྱུ་ལྷན་ཏུ་མ་ཐོང་པ་ཐག་བཟོ་དམ་ན་ཞེས་བཟང་
 ར་ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་ཏུ་འཕྱུར་རྟེ།

49 - དེ། དེ་ཅིང་། ལྷ་ཀ་ཐང་།

ག རྒྱལ་ཁོག་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གཞུག་གྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

༡) གྲུག་བཀྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་རྩོམ་དང་དེ་མཆན་ཉིད་མེད་པར་བཟད་པ་མི་འབྲད་པ།

ག ལྷི་རྒྱལ་མེད་ཤོ་ས་པ་འི་ལྷ་ར་ཆ་པེ་ལ་མི་ལ་མི་རྒྱལ་པ་འི་ཆེ་དགག་པ་ར་ལྷུ་ར་པ་མི་ལྷུ་ར་པ་

གཞན་ཡང་ཁྱིད་ཀྱན་བརྟགས་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་སྒྲུ་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐག་པ་ལ་སྒྲུ་ལ་སྤྱི་རྩ་བ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་
 པ་བཞིན་ཞེས་གང་སྒྲུ་ས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་།

༥༥ གུན་བརྟགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བརྟགས་ཕྱིར་སྒྲུབ་དང་འབྲས་མི་འདོད།།

ཐག་པའི་དཀོན་པོར་མ་རིམ་སྤྱིར། ། ཡང་ན་ཐུགས་པས་གཞོན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བས། ཅི་པ་ཞིག་ལྟུང་བཞིན་ཏེ་ཀྱན་
བརྟགས་པ་དེ་རྩ་བ་ཉིད་མཆན་ཉིད་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཏེ་འཇུག་པས། འོན་ཏེ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལྟུང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཐག་པ་དེ་དང་མ་པོ་བཞིན་
ཏེ་ཀྱན་བརྟགས་པ་དེ་རྩ་བ་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཡོད་པར་འཇུག་པ་མ་དེས་པ་དེ་ལྟར་རྟོག་
། ཤེས་ཏེ་ཐག་པར་ཡང་དང་གི་རྩ་བ་ཉིད་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེ་རྩ་བ་ཐག་ས་
པས་གཞོད་པར་འཇུག་ཏེ། འདི་རྩ་བ་འདི་ག་རྩ་བ་ཆེ་དང་ཐག་པ་དང་རྒྱ་དང་ལག་པ་
དང་མི་དེ་རྩ་བ་པས་བཀའ་པ་དེ་ཐག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏེ་ཐག་ས་པ་དེ་ལྟར་རྟོག་
ཉིད་བརྟགས་ཏེ་ལྟར་པ་དེ་ལྟར་རྟོག་།

༥༦ དེ་ནི་འབྲུལ་མིན་གང་གི་ཕྱིར། ། ཏུ་མཉེ་ཆ་དེ་མཐོང་ཕྱིར་རྟོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གུན་བརྒྱུན་པ་འདི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི། བ་རྒྱ་པ་དག་གིས་བརྒྱུན་པ་ལྟར་
 བཞིག་ཏུ་འཁུམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བད་གི་ལྷིང་ཞེ་ན། བཀ་པ་ལ་ལྷུང་ཏུ་མཛོད་པ་
 བཞིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དཔེ་དེ་ལ་ཏུ་མཛོད་ཆ་ཡོད་པ་དེ་མཛོད་པ་འདི་ལྷིང་ཏེ། ལྷན་འཁུམ་
 བས་ཐབ་པ་ལ་འདི་ནི་ལྷུང་ཡིན་ན་ལྷན་ཏུ་དེས་པ་ལ་ཐེགས་པར་བརྒྱུན་ན། འདི་
 ནི་ཐབ་པ་ཡིན་ལྷིང་ལྷུང་མ་ཡིན་ན་ལྷན་ཏུ་ཐབ་པ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་དག་པ་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པ་འདི་ལྷོ་ལྷུང་པ་ན། དེས་ལྷུང་ལྷི་ཆ་བཟང་ལྷོ་ཐབ་པ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་
 མཛོད་པ་འདི་ལྷིང་། དཔེ་ལ་འཁུམ་པ་དང་ཡང་དག་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བཞིན་ཉིད་ལྷི་ཆ་གཉི་

ག་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་པའི་དོན་ཀྱན་
བརྟགས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འཕྱུར་ལ། ཁྱོད་ནི་
ཀྱན་བརྟགས་པའི་དོན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༧ ཀྱན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་སྐྱུར་འདེབས་བྱ་འཕྱུར་བ།

སྐྱོན་ཆེན་པོ་འདིར་ཡང་འཕྱུར་ཏེ།

ཁྱོད་ནི་དངོས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་འཕྱུར། །རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡུལ་འགོག་ཕྱིར།།

གལ་ཏེ་སྐྱོ་རི་བཞིན་གྱི་རྩ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སྐྱོ་རི་འགོག་པའི་ཕྱིར་བ་
དེ་ལྟ་བུ་ཅད་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་
དང་འགལ་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་དོན་དམ་རྟགས་པར་མི་བྱས་སྐྱོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་འདི་སྟུང་ཏུ། ཕྱི་རྩ་བ་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་མིང་
དང་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་མཆོན་མ་ལ་རྟག་པ་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་སེམས་
ན། འདིར་བཤད་པ།

༥༧ དེ་མེད་པར་ཡང་ཀྱན་ཉོན་མོངས། །མིང་ལ་དོན་འཇུག་ལས་འཕྱུར་མིན།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྐྱོ་མི་ཤེས་པའི་དྲུད་འགྲོ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིག་དང་རིས་པའི་ཆོག་དང་མིང་དང་བརྟགས་སྐྱོ་མི་ཤེས་པའི་དྲུད་འགྲོ་
རི་དྲགས་དང་བྱ་ལ་སྐྱེགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་
ཐུག་ལ་སྐྱེགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསལ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གང་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འཕྱུར་བའི་གཞུགས་ལ་སྐྱེགས་པ་ཕྱི་རྩ་བ་ཀྱི་ཡུལ་
དག་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ།

ག མདོན་པར་བརྒྱུད་པ་ཙམ་ལ་གཞུགས་སྐྱེགས་ཏུ་འདོགས་པར་མི་འཐད་པ།

འདིར་སྐྱུས་པ། གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡུལ་ཡང་
དག་པར་ཡོད་དོ་སྟུང་ཏུ་རྣམས་པར་བརྟགས་ནས་གཞུགས་ཞེས་མདོན་པར་བརྒྱུད་པ་ལ་
སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེའི། མདོན་པར་བརྒྱུད་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བས། དེའི་ཕྱིར་
གཞུགས་ལ་སྐྱེགས་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་ནི་སྟོང་ལ། མདོན་པར་བརྒྱུད་པ་ཙམ་ལ་ནི་གཞུགས་

ལ་མོགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༥༩ གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་རྩོམ་སྟེང་། གཞུགས་ཞེས་བརྗོད་ལ་སྟོས་བཅས་པར།

གཞུགས་སྒྲོ་སྒྱེ་བར་འཕྱུར་བྱིས་ཞེས། བརྗོད་པར་བརྗོད་པར་མི་འཕྱུར་རྟོ།

ཅི་འདྲི་བྱིས་ཞེ་ན། ལྷ་མི་ཤེས་པ་འདི་དྲུག་འགྲོ་དག་ལ་ཡང་ཟས་ལ་སོགས་པ་འདི་སྒྲོ་སྒྱེ་བར་
མཛོད་བའི་བྱིས་རྟོ། གཞུགས་ཡང་།

༦༠ གཞུགས་ནི་སྟེང་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ། གཞུགས་མིན་བདག་ཉིད་རྣམ་བཅས་པའི།

དཀོས་པོར་སྟེང་སྒྲོ་སྒྱུད་ལུང་གྱི། གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟོ་ཡོད་བྱིས་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཛོན་པར་བརྗོད་པ་ཅུ་ལ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་དུ་ གཞུགས་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་སྟེང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་འདྲི་བྱིས་ཞེ་ན། གཞུགས་མ་ཡིན་
པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དཀོས་པོར་སྟེང་བའི་སྒྲོ་སྒྱུད་ལུང་གྱི་གཞུགས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟོ་ཡོད་པའི་བྱིས་རྟོ། རྟོ་ལ་གཞུགས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞུགས་
ལས་གཞན་པ་ལྟེ་སྒྱུ་དང་བྱི་དང་རྟོ་དང་རྟོ་ལ་དག་གོ། གཞུགས་མ་ཡིན་པའི་བདག་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞུགས་མ་ཡིན་པ་རྟོ་དག་གི་བདག་ཉིད་རྟོ། རྟོ་ལ་སོགས་པའི་
ལུང་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། གཞུགས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟོ་དག་ལས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟེ། མཛོན་
ཉིད་ཐ་དད་པའོ། རྟོ་འདི་དཀོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་གི་ལུང་ཏེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟོ། རྟོ་རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོ་འདི་རྣམ་པར་སྟེང་པའོ། སྒྲོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྟོ་རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ཏེ་རྟོ་འདི་རྣམ་པར་སྟེང་པའོ། སྒྲོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྟོ་རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ཏེ། སྒྲོ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་དཔེར་པ་རྟོ། ལུང་ཞེས་བྱ་བ་གཞུགས་རྟོ་ལ་སྒྲོ་ཅིང་འཕྱུར་པས་སྒྲོ་ལུང་ལོ། རྟོ་
སྟེ་འདྲི་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མཛོན་སྟེ་སྒྲོ་ལ་སྟེང་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྟོ་ཀུན་
རྒྱུ་ཡོད་རྟོ། རྟོ་ཡོད་པའི་བྱིས་རྟོ་སྟེ་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་ཅུ་ལ་ཟེང་རྟོ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་གཞུགས་སྟེང་རྟོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པར་འཕྱུར།

ད རྣམ་འཕྱུར་སྒྲོ་ལ་ཐམས་ཅད་པའི་གཞན་མེད་སྒྱེ་ཡིན་པ་མི་འཕེད་པ།

གལ་ཏེ་དཀོས་པོ་འདི་སྒྱེ་ནི་མཛོན་པར་བརྗོད་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། རྟོ་ཡང་མཛོན་པར་
བརྗོད་པ་རྟོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེང་རྟོ་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་པ།

༤༠ མངོན་པར་བརྟེན་བྱ་ལྟེ་ཡིན་ན། ལྟེ་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་པས།

དེས་ན་མ་རྟོག་བརྗོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ལྷོད་པ་འབྲང་བར་མི་འགྱུར་རྟོ།།⁵⁰

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྱེད་ཅམ་མརྟན་པར་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཡོན་ལ། སྤྱི་ཉིད་པར་ན་བ་
 ལར་མ་ཡིན་པ་རྟ་ལ་མོགས་པ་གཞན་དག་གིས་བ་ལར་མེད་པ་ནི་བ་ལར་གི་སྤྱི་ཡོན་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་ན། གཞན་མེད་པའི་སྤྱི་ཉི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 དཀོས་པོར་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ། དཀོས་པོ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་མརྟན་པར་བརྒྱན་པར་བྱ།
 མརྟན་པར་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མརྟན་པར་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་མེད་པས། དེས་ན་
 མརྟན་པར་བརྒྱན་པའི་འདུག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ནིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འབྲད་པར་མི་འཇུག་
 རྟ། འོན་ཏེ་གང་ཞིག་མརྟན་པར་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁྱེགས་པེ་ན། དེའི་སྤྱིད།

༤༡ བཀྲ་ཤུལ་ཏུ་ཉན་དཀྱ་པོ་ལྟེ། །དེས་ལྷན་ལྷོ་མི་སྤྱི་མིན་ལྷིས།།

དེ་ནི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡོད་པས། །བརྗོད་མེད་ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

[illegible]

གལ་ཏེ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཞན་སེལ་བ་མ་ཡིན་ན། འོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། དེ་དེ་ཕྱིར།

༤༩ རིགས་མི་མཐུན་པས་སྟོང་ཉིད་དེ། །སྒྲོ་མཐུན་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མིག་ལྟིང་།

དེགས་མཐུན་པ་ལ་མཐུན་པས་ན། གླི་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན།

ཞིང་གྲུ་བ་ལྟར་དེ། ལྷོ་ཞིང་གྲུ་བ་ཅི་དཔེ་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་ཤིག་ལ་མི་ཚུ་གྲུ་བ་ལ་སྟེང་།

[illegible]

པ་ཉིད་ནི་པ་ལང་གི་སྒྲི་ཡིན་པ་ཉི་ཤུ་ཤིང་། ཁོ་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས། ར་ཉི་ཤུ་པ་ལང་ཏུ་སྒྲི་མཐུན་
 པར་འཁྲུག་པའི་སྒྲི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་། ར་ལང་དང་མ་པའི་ར་ལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
 རིགས་མཐུན་པ་སྒྲིག་སྐུ་ལང་དང་། མཐུག་མ་དང་། རྟོག་དང་། རྟོག་པ་དང་། ར་དང་ལྟན་
 པ་འཁྲུག་པ་ལམ་⁵¹ ཐ་དང་པ་ལམ། རྟོན་པ་དང་། རིམ་པོ་ལ་མཐུན་པར་བཅད་པས་ཐ་
 དང་པ་ལ་ལང་སྒྲི་མཐུན་པའི་རྟོན་པ་མཐུན་པས་ན། དབུ་མ་སྒྲི་པ་དག་གིས་སྒྲི་ཞེས་བྲ་
 པ་ཡིན་པར་རིམ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་པ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པ་མཐུན་པའི་ར་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རྟོག་སྐུ་ལ་མཐུན་པ་འཁྲུག་པའི་ཆོས་སྒྲི་བཅུགས་ན་ནི།
 རིམ་ན་རྟོག་སྐུ་ལ་མཐུན་པ་མ་བཟུང་བར་ལང་པ་ལང་ཏུ་བཟུང་བ་ཡོད་པར་འཁྲུག་
 ཏེ། དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་མཐུན་པ་མ་⁵²བཟུང་བ་ཡོད་པར་འཁྲུག་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལང་པར་
 འཁྲུག་རྟོ། །དབུ་མ་པ་ལ་རྟོག་པ་མཐུན་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་ལང་གི་
 ར་ལ་ཉིད་ལ་སྒྲི་ར་འདྲ་དང་པ་ལ་ནི།

༤༩ གཞི་མ་བཟུང་ན་གཟུང་མེད་དེ། །དེ་བཟུང་གཟུང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

ཐུངས་པའི་ཉ་མཚེ་ཉ་ཉ་དངོས་དེ་གི། །བརྟུལ་བྱ་བརྗོད་པར་འདོད་གཞན་མིན།།

ཞེས་བྲུ་བར་འབྱུང་། རིགས་མི་མཐུན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲུ་བའི་དོན་ནི། ཅེས་
 མོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་ལང་གི་རྩ་ལོ་ཉིད་སྟོག་པ་ལ་ལ་མོགས་
 བར་དར་ཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་དོ།⁵³ དེ་ནི་སྟོག་པ་ལ་ལ་མོགས་པ་འདུས་པ་འདི་གཞི་མ་བཟུང་
 ཅན་གཟུང་ཏུ་མེད་དེ། རོན་རི་རྩ་བ་ཞེ་ན། གཞི་བཟུང་ན་གཟུང་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཅན་ཞེས་བྲུ་བའི་བཞེག་གྱ། ཡིད་ལྱིར་ཞེ་ན། གཞི་དེ་བཟུང་ན་པ་ལང་ཉིད་ལ་མོགས་
 བའི་རྒྱ་དེ་ཡང་གཟུང་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ལྱིར་རོ། དཔེར་ན་རི་རྩ་བ་ཞེ་ན། བྱངས་བཞིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་བྱངས་གཅིག་ཉིད་དང་། གཉིས་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་ཅེས་བྲུ་བ་དག་
 བཅས་པ་ལ་མོགས་པ་འདི་དངོས་པོ་དེ་བཟུང་ན། བཅས་པ་གཅིག་དང་། བཅས་པ་གཉིས་དང་།
 བཅས་པ་མང་པོ་ཞེས་གཟུང་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་མོགས་པ་འདི་བྱངས་དག་
 དངོས་པོ་ལས་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མ་བཟུང་བར་ཡང་གཟུང་ཏུ་མེད་

51 བལ་ལ། བེ་ཅིང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་།

52 + བཟུང་བར་བྱམ་པར། བེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

53 ཡོད་པ་ཉིད་ནི། །ལེ་ཅིང་། །སྒྲུང་ཐང་།

པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འདིར་ཡང་སྒོག་གལ་ལ་སྐྱེས་པ་འདུས་པ་དང་འདུས་པ་བཟུང་ན་བ་
ལང་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འཐུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་
ནི་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལྟེན་པར་བཟུང་བའི་
དངོས་པོ་ལ་ཆེག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། བ་
ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་སྒོག་གལ་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འ་ན་རི་
ཉ་བྱ་ཞེན། དངོས་པོའི་རང་གི་རྩ་བོ་ཉིད་ལས་བ་མི་དང་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞན་ཡང་།

༤༤ དབྱེར་མེད་ཕྱིར་ན་གཅིག་པ་དང་། །རྣམ་མེད་ཕྱིར་ན་ཏུ་མར་འཇུག །

དེ་ཉམས་ན་ཡང་མི་ཉམས་ཕྱིར། །གཞན་ལ་འད་དེ་འདོད་མ་ཡིན་མིན།⁵⁴

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་པས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་
དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པས་རྣམ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཏུ་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་ཏུ་འཇུག་པའི་
རྣམ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གནས་པས་རྣམ་དེ་ཉམས་ན་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྣམ་གཅིག་ཉམས་པ་ན་རྣམ་གཞན་ལ་⁵⁵ཡང་དེའི་སྒོ་དེ་འཇུག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་
པ་མིན་ཏེ།⁵⁶ འ་ན་རི་ཉ་བྱ་ཞེན། གཞན་ལ་ཡང་དེའི་སྒོ་དེ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་རོ། །དེ་གཅིག་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན་རི་ཉ་བྱ་གཞི་⁵⁷ཏུ་མ་དག་ལ་སྤྱི་
ཉིད་ཡིན་པར་འཐུར་ཞེན། དེའི་ཕྱིར།

༤༥ རྩོན་མིན་ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པ། །མེད་པའི་དངོས་པོས་མ་བསལ་བས།།

གཞི་མཐུན་ཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གཉི་ག་དོན་གཅིག་འཇུག་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ཏེ། རྩོན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགར་པོ་ལ་སྐྱེས་པའོ། །ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་པརླ་ལ་སྐྱེས་པའོ། །རྩོན་པོ་མ་ཡིན་པ་དགར་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་

54 སྒྲིག་འདིར་བྱུང་བ་ནི། རྣམ་མ་གཏན་འདུས་སུ། ༤/༡༨ རིགས་ཀྱི་ཚིས་རྣམས་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་
པའི་བྱུང་བྱ། གཅིག་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཉིད་དང་། མ་མ་བ་གཏན་ལ་བྱུང་བ་བཅས་སྤྱི་འབྱེད་ཚིས་གསུམ་
གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཛུངས།

55 མ་དཔེར། ལ་སྤྱི་མེད་མེད་པོ་སྤྱི་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟར་བསྟན།

56 མ་དཔེར། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡོད་མེད་པོ་སྤྱི་བཞིན། མ་ཡིན་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་བཅོས།

57 མ་དཔེར། རི་ཉ་བཞིན། ཞེས་ཡོད་མེད་པོ་སྤྱི་བཞིན་བཅོས།

དངོས་པོས་ཐོན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།⁵⁸ ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པ་པར་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་
 པའི་དངོས་པོས་ནི་ལྷན་ལ་ཉིད་ཡོད་པར་གསུང་རྒྱུ་། རྟེན་པ་ཞིག་ཏུ་འདིར་ཡང་གསུགས་
 མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོས་ནི། གསུགས་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
 བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོས་ནི་བ་ལང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུང་
 རྒྱུ་། དཔེར་ན་ཐོན་པོས་ཀྱང་ལྷན་ལ་མ་བསལ་ལ་ལྷན་ལ་ལས་ཀྱང་ཐོན་པོ་མ་བསལ་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྩམ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མ་བསལ་
 བར་བརྟེན་པས། གཞི་མཐུན་པ་དང་རྩམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་གཞི་མཐུན་པ་དང་།
 མ་མི་དང་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞི་མཐུན་པ་དང་རྩམ་པ་ཡོ། རྟེན་དངོས་
 པོ་ནི་གཞི་མཐུན་པ་དང་རྩམ་པ་ཉིད་རྒྱུ་། འདི་ལྟར་ཐོན་པོ་ནི་ཐོན་དང་མིག་སྐྱེས་ལ་
 སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ལྷན་ལ་ནི་དཔེར་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ནི་གཞི་
 མཐུན་པ་དང་རྩམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་ནི་ཐོན་པོ་དང་ལྷན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
 རྩམ་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་གཞི་མཐུན་པ་དང་རྩམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
 དེ་བཞིན་ཏུ་གསུགས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་རྩམ་པར་བཅད་པ་ནི་གསུགས་ལ་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་ཡིན་པར་གྲགས་པོ། རྟེན་
 སེལ་བ་ནི་སྐྱེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྩམ་པ་ཞེ་ན།

༤༤ གཞན་སེལ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན། རྩམ་པ་ཞེ་ན་ཡིན་ཕྱིར་ཁྱད་པར་བཞིན།

སྐྱེ་བ་ལས་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རྒྱུ་།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐ་དང་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྟེན་ལ་སྐྱེས་པ་གཞན་དག་གིས་བ་ལང་ཉིད་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ནི་
 གཞན་གྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩམ་པ་ཞེ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། དཔེར་ན་རྩམ་
 རྩམ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གཞན་
 གྱིས་རྩམ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་སེལ་བར་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་དེའི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་ཏུ། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པ་གཞན་དག་གིས་བ་ལང་ཉིད་སེལ་བར་

58 ཡིན་ལ། པོ་ཅིང་། རྩམ་པར་།

བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་པ་ལ་ད་གི་སྒྲིམ་ཡིན་ནོ། །གཞན་མེད་པ་དེ་སྒྲིག་པ་ལ་དང་། མཁྱེན་
མ་དང་། མྱེད་དང་། མིག་པ་ལ་སྒྲིག་པ་དག་ལ་སྒྲོ་བ་དང་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཡང་།
འཕྱུར་ཏེ། མི་འཕྲིམ་ཞེ་ན། གཞན་མེད་པ་ནི་རྩ་ཁྲོད་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་པ་ལ་ནི་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།⁵⁹ མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར།

༤༥ དཔེས་མ་བཟུང་བར་དེར་འཛིན་ཕྱིར། །བརྒྱུ་བྱ་བ་རྒྱུད་མིན་ཡིན་མི་འདོད། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་རྒྱུ་ལ་ཏེ་གཞན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་ཡིན་པ་དེ། དཔེས་
པའི་མང་གི་རྩ་ཁྲོད་ཡིན་པར་བརྒྱད་ཅིང་དཔེས་པོ་མེད་པར་མི་བརྒྱད་ན་ནི། དེས་
ན་སྒྲི་དེས་བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། མིག་གིས་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་
པར་འཕྱུར་བ་ཞིག་ན། ཁྱད་ཅག་དཔེས་པོ་མ་བཟུང་བར་ཡང་།⁶⁰ གཞན་མེད་པའི་དེ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་མེད་པ་དེ་དཔེས་པོ་ལས་གཞན་མེད་པར་རྒྱུ་ལས་པས། བརྒྱུ་
པར་བྱ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་དག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་དགའོ།

འདིར་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཞེས། གཞན་མེད་པ་དེ་འདི་སྒྲིག་པ་དཔེས་པོ་བརྒྱུ་པར་བྱ་
བ་དང་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བཤད་པ།

དེ་ཡི་སྒྲིག་པས་གཞན་བརྒྱད་ན། །དེ་ནི་བརྒྱད་བྱ་ཉིད་སྒྲིག་པས་ཉམས། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་མེད་པ་དེ་འདི་སྒྲིག་པས་སྒྲི་དང་རྒྱུ་པའི་དཔེས་པོ་ཅིག་ཅར་འཛིན་
ན། དཔེས་པོ་ཉིད་བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྱུར་བྱི།
གཞན་མེད་པའི་སྒྲི་དེ་ནི་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་⁶¹ ཉམས་པས། ཁྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྷན་པའི་དམ་བཅས་པ་མ་བྱུང་པོ། །གཞན་ཡང་།

༤༦ དེ་ནི་གཞན་གྱི་རྩ་ཁྲོད་ན། །དེས་ན་བརྒྱད་མེད་ཉིད་མི་རིགས། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྲོར་སྒྲོལ་པ་ཡི། །རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་མེད་པ་དེ་དཔེས་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ཁྲོད་ཡིན་ན། གང་
དཔེས་པོ་ལས་གཞན་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོ་ཡང་ཐ་དང་པ་ལ་མཛན་པར་བརྒྱད་པ་
ཡང་ཐ་དང་པར་འཕྱུར་པས། དེས་ན་གཞན་མེད་པ་དེ་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་

59 -ཕྱིར་རོ། ཁེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

60 -ཡང་། ཁེ་ཅིང་།

61 ཡིན་པ། ཁེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་། མ་ཡིན་པ་ཉམས་པས། ཞེས་དགོས་པས་བརྒྱུ་

མི་རིགས་སོ། །དེ་ཉུང་རི་ཁྱད་བརྟན་པ་འདི་རིགས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་
 དེ་ཉི་ཕྱིར། རྒྱལ་འབྲེལ་སྒྲིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུས་པའི་གཞན་མེད་བ་སྒྱི་ཡིན་པར་འདོད་
 པ་ལ་སོགས་པ་དག་མ་གྲུབ་པས། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐས་བརྟགས་པ་དེ་དག་གི་
 རིགས་པ་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་མི་རིགས་སོ། ། །

དབྱ་མ་ཉིད་པོ་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་གེ་འབར་བ། བས་པོ་བཅུ་དབུ་བ།

༡) གཞན་དབར་སྒྲིལ་པ་རྒྱལ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཟད་པ་དགག་བ།

༡༡ གཞན་དབར་ཡང་དག་ཀྱན་རྒྱལ་ཡིན་ཅིང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མིན་བ།

འདིར་སྒྲུས་པ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་རྒྱལ་གི་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་མི་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །རི་ཉུང་ཞེ་ན། ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་དཔེ་སྟོན་པོ་རྒྱམས་རོ་པོ་ཉིད་མེད་དེ།
 མིང་ཏུ་མརྟན་པར་བརྒྱན་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར་རྟོ་ཞེས་བྲུ་བར་འདོད་
 དེ། མརྟན་པར་བརྒྱན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་
 གའི་ཕྱིར་མ་འགགས་པ་ཡང་ཡིན་ན། །མརྟན་པར་བརྒྱན་པ་དང་ཐུན་པའི་དཔེ་སྟོན་པོ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རྒྱས་པ་གང་གིས་མརྟན་པར་བརྒྱན་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ཉུང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པར་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འདི་ཉུང་གལ་ཏེ་དཔེ་སྟོན་པོ་དེ་མརྟན་པར་
 བརྒྱན་པའི་སྒྲིག་པ་ཏུ་འབྱུང་ཏུ་ཐིན་ན་མེ་ཞེས་བརྒྱན་པ་ཁ་ཆེ་ག་པའི་སྒྲིག་ཏུ་འབྱུང་
 རྟོ། །དེ་བཞིན་ཏུ། ཀྱན་བརྟགས་དཔེ་སྟོན་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་གྱི་དབར་གི་ཡོད་པ་
 ཡིན།⁶² ཞེས་བྲུ་བས་གཞན་གྱི་དབར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལྷུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ་ཞེ་ན།
 འདིར་བཟད་པ།

༤༩ དཔེ་སྟོན་རྒྱམས་རོ་པོ་ཉིད་མེད་དེ། །མརྟན་བརྒྱན་བདག་ཉིད་སྒྲོང་ཕྱིར་རྟོ། །

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་སྒྲེ་མེད་ཕྱིར། །མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་འགགས་ཉིད། །

༥༠ གང་ཕྱིར་མརྟན་བརྒྱན་ཐུན་དཔེ་སྟོན་གི། །རི་ཉུང་བརྒྱན་པ་དེ་ཉུང་མེད། །

དེ་ཕྱིར་ཚུས་རྒྱམས་དཔེ་སྟོན་མེད་ཉིད། །ཅེས་བྲུ་ལ་སོགས་མང་སྒྲུས་དང་། །

༥༡ གཞན་དབར་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲུས་པ། །ཀྱན་རྒྱལ་ཏུ་གི་གྲུབ་པ་སྒྲུབ། །

62 རྒྱུ་དགེ་ ༡༠༥ བཀའ། མརྟན་ཅེ་ མེ་ཏུ། ༡ རྟོག་ ༡༠༥ བལ་ དང་། དཔེ་བརྒྱུང་མ་དེ་བ། ༤༩ འང་གསེགས།
 མེ་ཏུ། ༡ རྟོག་ ༡༤༡

གལ་ཉེ་དྲན་དམ་དཔེ་མེད་ཅིང་། །གཏན་ཆེགས་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྒྱལ་ཏུ་སྐྱབ་ན་ནི། སྐབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་
 ཁོ་ཅག་གྲུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྒྱལ་གྱི་བདེན་བའི་ཆལ་ཏུ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ། །གལ་ཉེ་དེ་དྲན་དམ་པར་སྐྱབ་ན་ནི། དྲན་དམ་པར་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་དེ། དེ་ཡང་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཏུ་མརྩན་པར་བརྒྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
 ཆེགས་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འབྱུང་ཏེ། མརྩན་པར་བརྒྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་
 པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་བས། བརྒྱད་ཏུ་མེད་པའི་དཔེ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་
 པ་རྒྱམས་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་རྩ་བ་ཅག་པར་
 བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ།

ཁ གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱུང་པ།

ཅི་སྐྱེ་ཡང་འདི་སྐྱེ་ཏུ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩ་བ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་རྩ་བ་
 ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པར་བྱུར་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་
 རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་གྱི་དྲན་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་
 མེམས་ན། འདིར་བཤད་པ།

༥༡ གལ་ཉེ་གཞན་དབང་རྩ་བ་ཉིད། །སྐྱེ་བ་རྩ་བ་ཉིད་མེད་དེ།

ཡོད་པར་བྱུར་ལས་མ་སྐྱེས་ན། །སྐྱེ་འགག་ལ་སྐྱེས་འགལ་སྐྱབ་པ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་སྐྱེ་ན་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་འདྲོད་པ་ཉིད་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གྲུང་
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་རིམ་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱམས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་
 མ་སྐྱེས་པས་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །ཆལ་འདི་ནི་བྱུར་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཇི་སྐྱར་ཞེ་ན།

༥༢ རྒྱན་རྒྱམས་ལས་ནི་གང་སྐྱེས་པ། །དེ་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པས་གསུངས།

ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ། །རིགས་པ་གང་གིས་ཤེ་ན།

དྲན་དམ་ཏུ་ན་དཔེ་ཉིད་ལས། །དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་དགག་ཕྱིར་རྒྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ། གང་རྒྱུན་རྒྱམས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དྲན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་

པར་བྱང་པས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་ཐང་དང་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་དེའི་ཁོ་
མོ་ཉིད་དམིགས་སྤྲུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྩུབ་ཡང་འདི་རྟེན་ཏེ།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲུས་པ་དེ་མ་སྒྲུས། །དེ་ལ་སྒྲེ་བའི་རོ་མོ་ཉིད་མེད་དེ།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལ་རྩྭ་པ་དེས་རྩྭ་བ་གསུངས། །གང་གིས་རྩྭ་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།⁶³

ཞེས་གསུངས་པ་རྩྭ་བའོ། །གཞན་ཡང་།

༥༤ ཆོས་རྒྱམས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱ་དང་འདྲ།

ལྷ་ཆོགས་རང་སྤྱིའི་སྤྱོད་ལུལ་ཏེ། །འཕྱར་བ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར།
དེ་དག་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་དང་སྤྱིའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། བུམ་
པ་དང་། ལྷ་མ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་འཕྱར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གལ་
ཏེ་དངོས་པོ་རྒྱམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བྱུང་ན་ནི། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་
པ་བཞེན་ཏུ་རོ་པོ་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་⁶⁴བྱུང་པས། རྒྱ་ཆོགས་དང་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་
ལུལ་ཏུ་མི་འཕྱར་བ་ཞིག་ན། དེ་རྩྭ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ལ་གཞུང་ལུགས་གཉི་ག་ལ་བུགས་
པའི་ལྷང་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན།

༥༥ མིར་ནི་གང་དང་གང་དག་གིས། །ཆོས་རྒྱམས་གང་དང་གང་བརྒྱུད་པ།

དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་ཆོས་རྒྱམས་ཆོས་ཉིད་དོ།⁶⁵

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མིར་ནི་གང་དང་གང་དག་གིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་དང་སྤྱིའི་
བརྒྱུད་པའི་མིར་དང་། ཡི་གེ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་རོ་མོ་ཉིད་དག་གིས་སོ། །ཆོས་རྒྱམས་གང་
དང་གང་བརྒྱུད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་བརྒྱུད་པར་བྱ་
བ་དག་གི་ཆེག་གི་བརྒྱུད་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་དེ་ལ་
མིར་ཏུ་མངོན་པར་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟེ། ཆོས་རྒྱམས་ནི་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཁོ་
མོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྩུབ་ལུལ་གྱི་རྟེན་དང་། དེས་པའི་ཆེག་ལྷ་ཆོགས་དག་

63 ལྷ་དག ༡༥༤ བཀའ། མདོ་ལྷ། བ། མ་རྩོམ་པས་བྱས་པའི་མདོ། བོག ༡༩༠ བ ༣ འཕྱར་གྱི་ཆེག་ཐུང་མི་འདྲ།

64 མདོ་པར། ཁོ་ཁོར། ཞེས་ཡོད་མིར་ལེ་ལྷ་རྩ་བཞེན་བརྒྱུད་པའོ།

65 ལྷ་དག ༡༩༤ བཀའ། མདོ་ལྷ། ༣ ཡོད་པ་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། བོག ༡༩༤ བ ༤

གིས་དངས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཆུང་པ་ཏུ་མར་མར་ན་པར་བརྒྱད་པ། དཔལ་ན་ཆུ་ལ་པ་
 ཞི་ལ་དང་། ལ་པ་དང་། མ་ཞི་ལ་དང་། ཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ཏུ་བརྒྱད་པ་
 དེ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་གཅིག་གིས་མར་ན་པར་བརྒྱད་པ་དེ་རྩ་པ་ཞིང་ཡིན་པར་ལུས་ན་ཞི་
 དེ་ལ་རྒྱ་གཞན་དག་ལྟག་པར་མི་ལྟུང་ཞིང་། རྒྱ་དེ་དག་གིས་མར་ན་པར་བརྒྱད་པར་
 ཡང་མི་བྱས་པ་ཞིག་ན། དེ་རྩ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཞི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་
 ཞི། མར་ན་པར་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཞི་ཆོས་རྣམས་ཁྱེད་ན་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དོ། །ཀྱང་
 རྒྱ་པ་ཏུ་ཞི་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིས་མིང་མིང་ཏུ་འདྲ་གས་པ་དང་བརྒྱད་པ་ལྟེད་དེ། དེ་དག་
 གིས་བྱང་དངས་པ་དེ་དེ་ཁྱད་པར་ལས་འདྲི་ཞི་བ་ལང་ཡིན་ཀྱི། རྩ་དང་མི་མ་ཡིན་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་ལྟེད་དོ། །རྩ་པ་ཉིད་དེ་ཞི་རྒྱའི་ཡུལ་ཡིན་
 ཏེ། གང་གི་ཡིས་ཞེ་ན། ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡི་གེ་དང་བརྒྱ་མི་ཤེས་པ་དེ་
 དག་གིས་བྱང་བུམ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དངས་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་། བ་ལང་ལ་སྐྱེས་པས་
 བྱང་པེ་དང་མིག་གིས་ཤང་དང་གཞན་གྱི་པེ་ལ་སྐྱེས་པ་རྩ་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་དོ། །དེ་རྩ་
 བས་ན་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་ཏུ་མིང་གིས་རྩོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་དངས་པ་དེ་
 རྩ་པ་ཉིད་མར་ན་པར་བརྒྱད་པར་མི་ལྟེད་པ་ཞི་བྱ་བ་ཅག་གཉི་ག་ལ་ཡང་འབྱེད་ཀྱི།

[illegible]

༥༦ ཅི་སྟེ་སྟོན་ཐུང་རོ་བོ་ཡིས། །གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྟེ་འདོད་ན།།

ལྷ་བཞིན་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པས། །འདྲོད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་ལྔ་གཞན་གྱི་དབང་གི་སྒྲིབ་འདུལ་པ་ལས་ལྷན་པ་འདི་རྒྱུ་ལྔ་ལོ་ཉིད་
ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་
པར་འདོད་ན། འདིར་བསད་པ། འོན་ཏེ་ཉུང་དེ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྒྲིབ་པར་འདོད་
ན་ལྷན་མ་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་
ཁོ་ལོ་ཅག་གི་འདོད་པ་ལྷན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་ལྷན་པ་འདི་ལྟར་ལྟན་པ་དེས་ན།

ལལ གཞན་གྱི་དབང་ཡང་གཞུང་མིང་། །རྩ་མིང་གྱིས་མ་ཞུས་འདོད། །

ཀའི་ཡུལ་ནི་ན། འདི་ཡུལ།

དེ་ན་དམ་ཏུ་ཉི་ལྗེས་པ་ལ། །ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་ཕྱིར། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་ནི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ལྟོད་དང་
 བལ་བ་ལྟོད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞུང་ཏུ་མེད་པར་སྐྱུས་པ་དེ་ཡང་། གལ་ཏེ་རྩ་བ་ལྟོད་ཀྱིས་སྐྱུས་
 པར་ཐུང་ན་ནི་ལོག་པར་སྐྱང་བར་འཐུར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་རྩ་
 བ་ལྟོད་ཀྱིས་མ་སྐྱུས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལོག་པར་སྐྱང་བར་འཐུར་རྒྱུ་། །གཞན་ཡང་།
 ༥༥ གལ་ཏེ་རྩ་བ་ལྟོད་པར་སྐྱུས་། དེར་སྐྱང་བདག་ལྟོད་ཡོད་ཐུང་ན།།

རྩ་བ་ལྟོད་པ་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཆོས་རྒྱུ་མ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་སྟེང་ལོག་དག་གྱུ་དང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གི་བདག་ལྟོད་
 ལས་རྩ་བ་ལྟོད་དབང་པོའི་ཡུལ་ལྟོད་ཏུ་སྐྱང་བ་ལྟོད། དེར་སྐྱང་བའི་བདག་ལྟོད་ཡོད་པར་
 ཐུང་ན། རྩ་བ་ལྟོད་པ་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱུ་མ་བཞིན་རྩ་བ་ལྟོད་ལྟོད་ཕྱིར་
 པར་འཐུར་ཏེ། འདི་རྩ་བ་སྐྱུ་མ་ནི་སྐྱུས་བྱ་ལ་ལོགས་པའི་བདག་ལྟོད་ཏུ་སྐྱང་ཡང་དེའི་
 རྩ་བ་ལྟོད་དཔེ་གསུ་མེད་དེ། སྐྱུ་མ་ནི་སྐྱུས་བྱ་ལ་ལོགས་པའི་རྩ་བ་ལྟོད་ཀྱིས་སྐྱང་བའི་
 ཕྱིར་རྒྱུ་། དེ་རྩ་བ་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩ་བ་ལྟོད་ཡོད་པར་རྒྱུ་མ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དང་
 རྒྱན་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །མ་སྐྱུས་པ་དང་མ་འགགས་ལྟོད།⁶⁶
 ཅེས་གང་སྐྱུས་པ་དེ་ཡང་འདི་རྩ་བ་ལྟོད་པར་སྐྱང་སྟེ།

༥༧ མ་སྐྱུས་པ་དང་མ་འགགས་དང་། དཔེ་སྟེང་རྩ་བ་ལྟོད་མེད་པ་འདྲ་།།

ཡོད་པ་ལྟོད་ལས་མ་སྐྱུས་དང་། །རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེ་སྟེང་ལོག་དག་གི་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་རིགས་མཐུན་པའི་བདག་ལྟོད་ལས་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི། ཡོད་པ་ལྟོད་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་བ་དང་པའི་
 དཔེ་སྟེང་ལོག་དག་ལྟོད་ཏུ་སྐྱུས་ནས་རྩ་བ་ལྟོད་ཏུ་རྒྱལ་ཐུན་ཙམ་ཡང་དཔེ་གསུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱུ་། དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱུས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ལྟོད་དང་། དཔེ་སྟེང་ལོག་པ་ལྟོད་
 དང་། རྩ་བ་ལྟོད་མེད་པ་ལྟོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟོད་ལས་མ་སྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། དཔེ་སྟེང་ལོག་
 ལོག་དག་གི་རྩ་བ་ལྟོད་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་རིགས་མཐུན་པའི་བདག་ལྟོད་ལས་སྐྱང་བར་
 དཔེ་གསུ་མེད་པར་སྐྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ས་དང་། ཆ་དང་། མེ་དང་། རྒྱ་དང་།
 གཞུགས་དང་། ཇི་དང་། རྩ་དང་། རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་པ་རྒྱུ་དང་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

66 ཁོང་ཏུ་ཤོག ༤༡ བཅད་ཏུ་ཐུང་བའི་དབང་ཞིང་། ༥/༤༧ ག-ད

ཡང་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
སྒྲེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ར་བ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནོ།།

ང གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་ན་གདགས་པ་དང་འགལ་བར་འཁྱུར་བའི་བལ་བ་སྒྲང་བ།

འདིར་གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་ཏུ། ཁྱེད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གདགས་པ་དང་
འགལ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ན། འདིར་བཤད་པ།

༡༠ གདགས་ལ་སྒྱུན་ཆགས་ཉིད་མེད་དེ། །རྣམ་རིག་ཙམ་ཏུ་མཆེདས་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཏུ་ཡང་
ཁོ་བོ་ཅག་དང་ཁྱེད་ཏུ་མཆེདས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མརྟན་པར་འདུས་བྱས་པ་རྣམས་མེད་པ་ལ་ཡང་བྱི་ནང་གི་ཆོས་
འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི།

སྒྲང་དང་སྒྲང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་སོགས་ཡོད་གང་གིས་འདོད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱག་བཟལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲང་བ་དང་སྒྲང་བར་བྱེད་པ་ལས་
སྒྲེས་པ་བཞྟོམ་པ་གྲོམས་པར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་དག རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆ་
ཉིད་གཞན་གྱི་དབང་གི་ཆ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ར་བ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་ཏུ་འཁྱུར་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་འཁྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་བཟལ་ཡོངས་སྲུ་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ར་བ་ཉིད་ཡོད་པར་
འདོད་པ་དེ་གང་གི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་འཁྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་རི་ལྷོ་འཁྱུར་བར་འཁྱུར་ཞེས་བྱ་
བར་ཆོག་ཁོང་ནས་བྱང་རོ།།

ཅ གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་ན་བར་པ་མི་འབད་པའི་བལ་བ་སྒྲང་བ།

གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་རྣམས་སྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བར་པ་མེད་པར་
མི་འཁྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༡ དེ་ནི་གང་ཕྱིར་རྣམས་མེད་ཀྱང་། །རྣམ་རྟོག་བྲལ་བས་བས་པར་འཁྱུར།།

རྣམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །འདི་ལས་གཞན་ཏུ་རྟག་མི་འདོད།།

ཅེས་བྱ་བ་ནི། དཀོན་པ་རྣམས་རྣམས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་
 པ་འདི་ཤེས་པ་རྣམས་པར་རྒྱུ་གི་པ་དང་བཅས་པ་འདི་མཐུག་ཐོག་ལས་སྤྱོད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་འདི་ཤེས་རྣམས་པར་མི་རྒྱུ་གི་པ་འཕགས་པ་སྤྱོད་པས་ཐར་པར་རིགས་ཀྱི། རྣམས་སྤྱོད་
 པ་རྩ་བ་ཉིད་མི་འཕྱུར་བ་རྣམས་ལ་མི་རིགས་པས། ཐར་པ་དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དཀོན་
 པ་རྣམས་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཀྱང་རྣམས་པར་རྒྱུ་གི་པ་དང་བཅས་པར་ཐར་པར་འཕྱུར་བ་ཉིད་
 ཏོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྱུར་ཡང་། དེ་རྩ་
 ན་འདྲ་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རྣམས་པར་རྒྱུ་གི་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ཐར་
 པར་རིགས་སོ། །དེ་འདི་ཕྱིར་རྩལ་འདི་ལས་གཞན་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་འདི་རྩ་བ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པ་འདི་ཤེས་ཡོད་པར་བརྟགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ། ཐར་ཡང་།

རྩ་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཡིན་ན། །རྟེན་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ཅན་དང་།

དམིགས་པ་ཅན་ཀྱང་འཕྱུར་བ་དང་། །རྣམས་པར་མི་རྒྱུ་གི་པ་མི་འཕྱུར།⁶⁷

ཞེས་བརྟན་ཟེན་པས་དེ་ནི་མི་འདོད་རྟོ།

ཆ པ་རྩ་བ་པོས་ཞིག་རྒྱུ་བ་མོས་ཐུང་ཡོད་དུ་མ་རང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྷོང་པོ་འབྲེལ་པ་འབར་བ།

འདིར་པ་རྩ་བ་པོས་རང་གི་རྩལ་ཉིད་པར་སྤྱོད་པ་འདི་གནད་ཀྱང་བརྟན་པས་ཤིན་ཀྱང་
 འཁམས་ནས་གཏུག་ཞིག་རྒྱུ་བ་མོ་སྤྱོད་པ།

༡༧ དཀོན་རྣམས་རྩ་བ་ཉིད་མེད་ན། །གདགས་པ་འདྲ་ཡོད་པར་མི་འཕྱུར་བས།

དེ་ནི་མེད་པར་རྩ་བ་དག །མི་སྤྱོད་བརྟེན་པར་⁶⁸བྱ་མིན་དང་།

༡༩ རང་ཡང་རྟོག་སོང་གཞི་ལ་བ་དང་། །གཞན་ཡང་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ག་རེ། ཁོ་རྩ་བ་རྣམས་འཕྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ལ་ཉི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱུལ་མེད་
 ཀྱང་ཟེན་གྱང་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཅན་ཉིད་རྩ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཕྱུར་པ་འདི་རྣམས་པར་ཕྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱུལ་ཡང་དམིགས་སྤྱོད་ཡོད་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་བྱུང་པ་འདི་རྩ་བ་
 ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། དབུ་མ་སྤྱོད་པ་
 ལ་ནི། རྩ་བ་ཞིག་གྲན་རྒྱུ་བ་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལྷོང་པོ་འབྲེལ་པ་འབར་བ་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་རྣམས་

67 གོང་ཀྱང་གྲག ༡༩༧ ཐད་ཀྱང་བྱུང་བ་འདི་དབུ་ལྷོང་། ༤/༡༧

68 བརྟེན་པར། མ་དཔེ། བརྟེན་པར། པ་ཅིང་དང་རྒྱུ་བ་ཡང་། འོག་གི་འབྲེལ་པ་འབར་བ་འཇིག་རྟེན་པར། ཞེས་བཅོད།

རྣམས་ལ་སྒྱུར་པ་འདྲེབས་པ་དང་། རྟོན་དམ་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ལ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་མེད་པས། ཅི་ཡང་མེད་དེ། དཛུས་པོ་རྣམས་རོམ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྱུར་པ་འདྲེབས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གདགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་བས། དེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པར་ལྷ་བ་ཉིད་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུས་ཀྱང་མི་སྤྲོད་མི་བརྒྱན་
 པ་དང་། རྟོན་ཅིག་འབྱོར་པའི་དཛུས་པོས་བརྟན་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དགོ་སྒྲོང་དག་ཁྲིད་ཀྱིས་དེར་བྱིན་ཆད་འཛིག་ཉེན་ཀྱང་
 བན་པ་གསར་ཆེག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་པ་ཅན་དང་བརྟེན་པར་མི་བྱ་བ་བརྟེན་པར་མི་
 བྱ། བརྟེན་བཀྱར་མི་བྱའོ།⁶⁹ ཞེས་གསུངས་པས། ཁྲིད་ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་
 ལུ་སྒྲ་བར་བྱ་བ་དེའི་གནས་སྤྱིན་ཏུ་བྱུང་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་⁷⁰པའི་ཕྱིར་
 བར་ཡང་དན་སྐྱོང་ལ་གཞུང་བ་དང་། ལྷ་བ་འཛིན་པའི་རྩ་བའི་འཛིན་ཁྲིའི་མཛེན་པར་
 ཞེན་པ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལྷ་བ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་སྒྲོང་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ།

ཞེ་ཁྱད་པ་པུལ་སྒྲེགས་པ་དེ། ར་རྒྱལ་མ་ལུ་སྒྲོན་པ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྲིད་ཀྱི་ཁྲི་ཆོག་དེ་ནི་དཔེར་ན་པ་པུལ་ཀྱི་སྒྲེགས་པས་མ་ལུ་བ་ཉིད་སྒྲོན་
 པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཞེ་ཁྱད་ཀྱི་ཆོག་གིས་མཛེན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་སྒྲོན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བཙེག་གོ། དེ་ལ་ཞེ་ཁྱད་ཉིད་པ་པུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲེགས་
 པ་ལྷ་བ་ནི་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ཡིན་ནོ། །མཛེན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཉིད་མ་ལུ་བ་ལྷ་བ་ཡིན་
 ཏེ། པ་པུལ་ཀྱི་སྒྲེགས་པས་མ་ལུ་བ་ཉིད་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཞེ་ཁྱད་ཀྱི་ཆོག་
 ཀྱང་ཁྲིད་ཉིད་མཛེན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པའི་ལྷ་བ་ནི་སྒྲོན་ཅི་
 ཡང་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ཁྱད་ཀྱི་པ་པུལ་ཀྱི་སྒྲེགས་པ་དེས་བདག་ཉིད་མཛེན་པའི་
 ར་རྒྱལ་མ་ལུ་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོན་པར་ཟད་གྱི། དབུ་མ་པ་ལ་དེ་ལྷ་བའི་སྒྲོན་ཡང་དག་པ་མེད་
 པར་རི་ལྷ་བ་རེས་པར་བྱ་བ་ཞེན། དེའི་ཕྱིར།

༤༩ ཆོས་རྣམས་སྒྲུ་མ་བཞིན་འདྲེད་དེ། ར་རོ་ཉིད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་།

69 རྟོན་པེ ༡༠༡ བཀའ། མདོ་སྒྲེ། ༥། དགོ་པའི་རྩ་བ་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ་ ༩ བོག ༡༤༡

70 མ་དཔེར་སྒྲོང་ཞེས་བྱུང་ཡང་། ལེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཁྲིད་ཞེས་བཙུགས།

ཕྱིས་པ་སྒྲོན་པ་པའི་སྐུ་ཕྱིར་དང་། །མ་ཐུང་བ་ལས་འཐུང་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྲུ་བ་ནི། ཁོ་པོས་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་མ་ཐུང་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ནི། ཀུན་རྒྱལ་ཏུ་ཆོས་རྣམས་སྐུ་དང་རྒྱུན་རིགས་
 མཐུན་པ་ལས་འཐུང་བ་སྐུ་མ་པ་ཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ། རོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱེ་བོ་ཕྱིས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་མ་ཐུང་བ་
 ལས་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཐུས་པ་དེའི་ཆེ། ཇི་ལྟར་གདགས་པ་ཡོད་པར་མི་འཐུར་ཏེ།
 གདགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་གནས་མི་ཐོད་
 དོ།⁷¹ ཆོས་རྣམས་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་གད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་⁷² དོན་དམ་པ་ཡིན་པར། ཡོད་
 པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་དང་
 མཐུན་པར་གཤམ་འཐུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེག་དེ་ནི་ཞེ་ལྟར་གཤམ་ཕྱི་སྒྲེགས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

༡༥ རྣམ་པར་མི་རྒྱལ་དངོས་པོ་ནི། །མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་མི་རིགས།

རྣམ་རྒྱལ་འདྲ་ཤེས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི། །གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་འཕྱེད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྲུ་བ་ནི། རྣམ་མཁའ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྒྱལ་པ་དང་ཐུན་པ་ཡིན་ཏུ་ཐིན་གྲུང་། ཐུན་
 པོ་དང་། ཡངས་པ་དང་། དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་འདྲ་
 ཤེས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་འཕྱེད་པར་ཕྱེད་དོ། །གཤམ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 གྲུང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཐུར་ན་ནི། དེ་ཡང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་པའི་འདྲ་ཤེས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་
 ཉམས་པར་འཐུར་རོ།

༡) ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་དགག་བ།

༧ ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་པ་བརྒྱུད་མེད་དང་དམིགས་མེད་སོགས་ཡིན་པ་མི་རིགས།

གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཅག་ཡོངས་སྐུ་བྱུང་པའི་རོ་པོ་ཉིད་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་

71 མ་ཐོད་དོ། །པེ་ཅིང་། རྒྱུར་ཐང་།

72 མ་དཔེར། དེ་ནི། ཞེས་ཐུང་མེད་པེ་རྒྱུར་བཞིན་བཅས།

མེད་ན་དག་པ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་ཞེས་། ཡང་བྱི་མ་ཅན་ཏུ་འཕྱར་བ་དང་དེ་ནས་ཡང་དག་པ་
 དག་ཏུ་འཕྱར་བ་བཞིན་ཏུ། གཡ་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ན་ལན་འགའ་
 རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། ལན་འགའ་བྱི་མ་དང་བཅས་པར་འཕྱར་བས། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཆུལ་གྱི་སྒྲོན་དེ་ཐུ་བ་ཅམ་དེ་ཁོ་ན་འདི་ལྷན་སྒྲུལ་པར་ཐད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་ཀྱན་
 བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་པར་བྱང་བར་མི་འཕྱར་ལ། །གཟེར་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲོན་
 རྒྱུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕྱར་བ་ཡིན་པའི་ལྷན་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དེ་དག་གིས་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་མཆོན་པའི་དོན་མི་འབྱུང་པ། །འདི་རྣམས་ན་ནི་རིགས་པ་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་
 འཕྱར་ཉི།

༡༩ བས་མཁའ་རྒྱུ་རྒྱུ་དག་སྟེ། །མིག་ནི་དག་དང་མ་དག་པས།།

བྱི་བཅས་བྱི་མེད་མཁའ་འདོད་དང་། །ཆོས་རྒྱམས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་རྣམས་རབ་རི་བ་ཅན་དབང་པོ་ཉམས་པས་ནས་མཁའ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུབ་དང་།
 རྒྱང་མ་དང་། རྒྱང་བྱ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་དག་གིས་དཀྱིགས་པ་མཛོང་
 ཞེས་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་རི་བ་མེལ་བའི་མིག་སྒྲན་བཞེན་པས་མིག་དག་པ་ན། བས་
 མཁའ་སྒྲུབ་དང་། རྒྱང་མ་དང་། རྒྱང་བྱ་དང་བལ་བར་ཀྱན་ཏུ་མཛོང་ཡང་། དབང་པོ་
 ཉམས་པ་དང་མ་ཉམས་པས་ནས་མཁའ་དེ་མ་དག་པ་དང་དག་པར་མཛོང་བའི་ཆེ་ནས་
 མཁའ་ལ་ནི་འཕྱར་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་པར་དག་པ་
 ལ། ཡང་བྱིས་པ་རྒྱ་ཁྱོ་གྱི་མིག་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱི་མ་དང་བཅས་པར་
 མཛོང་ཞེས་། འཕགས་པ་རྣམས་པ་ཉིད་ལ་རྣམས་པའི་མིག་སྒྲན་བཞེན་པ་རྒྱ་ཁྱོ་གྱི་མིག་
 རྒྱུ་པར་དག་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་བྱི་མ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱུགས་ཀྱང་། རྒྱ་བྱི་མ་དང་བཅས་
 པ་དང་བྱི་མ་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་མ་དག་པ་དང་དག་པར་མཛོང་བའི་ཆེ་ན། ཆོས་ཉིད་
 ལ་ནི་འཕྱར་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྷན་བཤད་པ།

༢༠ མ་དག་ལ་སོགས་རྒྱུ་འབྱུང་ཉི། །བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ལས་ཀྱི་མིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ནས་མཁའ་མ་དག་པ་དང་དག་པར་རྒྱང་བས་རྒྱུ་འབྱུང་པ་དེ་
 ནི། བྱེད་པ་པོ་ལྷན་དང་དབང་པོ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་གི་ཆོས་
 ཡིན་གྱི། བས་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་

བཞེན་ཏུ། ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་། རྟེན་པ་པོ་ལྷག་
པའི་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚམས་ཡིན་གྱི། ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྒྱལ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚམས་མ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ནི་དྲི་བཅས་ཁྱི་མ་མེད་ཅེས་
སྒྲུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།།

ཁ ཚམས་དབྱིངས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང་།

དེ་ལ་དམིགས་པ་དག་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་དམིགས་བྱང་མི་འདོད་དོ།།
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དག་པ་ཡིན་⁷⁶པར་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། །ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དོན་དམ་
པར་ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དམིགས་སྒྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།

གཞན་ཡང་།

༧༩ དེ་ཉིད་རྒྱས་སྒྲུ་ཡོད་ཡིན་ན། །སྟོན་ནི་ཁྱ་མ་བཞེན་ཏུ་འབྱུང་།།
འཇིག་རྟེན་འདས་པ་རྒྱལ་མི་རྟོག་ །དེ་རྫོང་མི་འདོད་འཇིག་ཕྱིར་རྟེ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚམས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྒྱས་སྒྲུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་ལ་སྟོན།
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱས་བྱང་ལས། །གལ་ཏེ་མེས་མ་ནི་རྒྱས་འདོད་ན།།
རྒྱུ་མ་མེས་དེ་བཞེན་སྟེ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་བྱུང་པས་ན་གཞོད་པ་མེད།།⁷⁷
ཅེས་བྱ་བ་དག་འདིར་ཡང་ཁྱ་མ་བཞེན་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རྟེ། །འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ན་ཡང་གང་ཚམས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་
སྟེ་ཞེ་ཞེ་ན། དེ་རྟེན་བྱའི་རྫོ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་སྟེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྫོ་དེ་རི་རྟེན་འཇིག་པར་མི་འབྱུང་ཞེས་
བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་།

༧༩ རི་མྱོད་ཤེས་བྱའི་རྒྱས་འབྱུག་པ། །དེ་མྱོད་རྫོ་ནི་རབ་རིབ་ཅན།།⁷⁸

76 -པ་ཡིན། དེ་ཅིང་།

77 མོང་ཏུ་བོག་ ༤༠༥ ཐད་ཏུ་བྱུང་བའི་དབྱ་སྟོན་། ༥/༤༥

78 མོང་འབྱུང་རྩ་བར་རྒྱུ་པ་དང་པོ་འདི་གཉིས་མེད་མོང་འབྱུང་པ་ཞེགས་སྒྲུ་དཔེ་དང་མཐུན།

གལ་ཏེ་དེས་སྒྲིན་ཅིང་འཕྱུར་ཞེན།

རི་མེད་ཤེས་པ་དམིགས་ཡོད་པ། དེ་མེད་ཤེས་བྱའི་རྗེས་འཇུག་ཉིད།

ཅེས་བྱ་བར་འཕྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཡོངས་སྤྱུང་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་འཛིག་ཅིན་
ལས་འདས་པའི་སྒྲི་ཡང་རབ་ཏུ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྗེས་སྤྱུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་དམིགས་པར་འཕྱུར་ཞེན། སྒྲི་ཡང་
རབ་ཏུ་ཅན་པ་ཅས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སྤྱུ་འཇུག་པས་ནི་འཁོར་བ་
འཕྱུར་བར་འཕྱུར་ལ། དེས་གང་གི་ཆེ་ཤེས་བྱའི་རྩ་བ་ཉིད་ཡོངས་སྤྱུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་
པས་དམིགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེན་ནི། འཁོར་བར་མི་འཕྱུར་བས་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བསམས་སོ།

ང་ཁྱེད་ལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཕྱུར་བ།

ཁྱེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མི་འབད་དེ།

༩༩ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཅིག་ཅར་མིན། ཤེས་པ་རང་ལ་འཇུག་པ་ནི།

མེད་ཕྱིར་རལ་གྱི་སྔ་བཞེན་དང་། རང་རིག་འགོག་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཏུ་མས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་
ཉིད་རྩ་བ་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེས་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
དབྱེད་མེད་པའི་སྒྲི་ནས་མཁྱེན་པར་བྱང་གི། གང་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་
ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དག་ཅིག་ཅར་ཡོངས་སྤྱུ་
མཁྱེན་པར་མི་བྱང་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ལ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཏུ་འཕྱུར་བས། དེ་ལྟ་
བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རལ་གྱི་རང་གི་སྔ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་
གཙོད་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་སྔགས་པ་བཞེན་ན། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་དེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ཅིག་མ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་རྒྱད་ཅིག་མ་ཐུ་མ་ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རྒྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲིས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ནི་
ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་འདིར་རང་གི་རྩ་བ་དེས་པར་མི་འཛིན་པས་རང་རིག་
པ་ཡང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ཐུན་

པ་ཉིད་ཏུ་མི་འབྱུང་མོ།⁷⁹ །ཁོ་མོ་ཅག་འདྲོད་པ་ཉམས་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མེ། ཁོ་ཉམས་ཞེ་ན།
 ༧༩ རྣམ་པར་མི་རྟོག་འཕགས་སྒྲིའི་གཞུང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱན་མེད་ཉིད།
 རྒྱུ་བ་བཞིན་སྟེ། བ་བཀའ་པ་འདི་ཡིས། །སྟེ་མེད་རྣམས་སྟེ་ཡོད་མིན་ཡིས།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཕགས་པ་འདི་སྒྲིའི་གཞུང་བ་ནི་འཛིན་པ་མེད་པ་འདི་
 མེད་ཀྱིས་གཞུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཛིན་པ་འདི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བཞུགས་པ་
 བཞིན།⁸⁰ སྟེ། བ་བཀའ་པ་འདི་ཡིས་སྟེ། བ་མེད་པ་འདི་ཡིས་དང་། ཀུན་རྒྱུ་བ་ཏུ་རྒྱུ་དང་ཞེ་ན།
 རིགས་མཐུན་པ་ལས་འབྱུང་པ་འདི་ཡིས། བདག་ཉིད་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཡིས་
 རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རོ་མོ་ཉིད་ལྟར་པ་འདི་ཡིས་
 རོ། །དེ་ཉིད་ལུ་རོ་མོ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཞུས་རོ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । श्री कृष्णाय नमः ।

གཞན་ཡང་བྱེད་འདོད་པ་སྟེ།

༧༥ ཡོད་དང་མེད་པའི་དངོས་ཉིད་ཀྱི། །རྩ་བ་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ན།།

ལྷོ་འདྲེན་པ་དང་སྐྱུང་མཐའ་ལས། ཁྱེད་པ་བྱེད་ལ་རྗེ་ཉེད་ཡོད།

མེས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་འདྲི་ཞུས་ཐོས་པ་དང་སྐུར་པ་འདྲེན་པ་དེ་མཁས་པ་དེ་མཁས་པ་གཉིས་ལས་ཀྱིས་
བར་འདྲེན་པས་ཞི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་མཁས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན།
ཁྱོད་ཞི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་དཔེ་ལྟར་འདྲེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཞི་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་ལ་ཞི་ཡོད་གྱི་
རྒྱུ་དཔེ་ལྟར་འདྲེན་པས་ཞི་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞི་ཡོད་པ་ལྟར་ཞུས་ཐོས་པ་དེ་མཁས་པ་
ལས་མི་འཁྲོལ་ལ། མེད་པ་ཞི་ཡོད་པ་ལྟར་ཞུས་པ་འདྲེན་པ་དེ་མཁས་པ་དེ་མཁས་པ་མི་འཁྲོལ་བས།
མཁས་པ་གཉིས་མཁས་པ་དེ་ཡིས་⁸¹ གྲུབ་པ་ཁྱོད་ལ་རི་ལྟར་ཡོད། ཁོ་ལ་འདྲེན་པ་ལྟར།

༧༦ ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་ཟླ་མེད་ཕྱིར། །མེད་མིན་དེ་ཡོད་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

ཨོྭ་ཏྭ་ཨོྭ་པ་གཉིས་ལྷན་པས། ཏྭ་འོྭ་ཏྭ་ལྷིང་གཉིས་ལྷ་ཨོྭ།

མེད་ཀྱང་མེད། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་དམ་པ་འི་དེ་ཉིད་ཏུ་དཀོན་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་པ་
མེད་པ་འི་ཕྱིར་རྟ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་

79 +ཞེ་ན། དེ་ཅིང་། ལྷ་ར་ཐང་།

80 མོང་ཏུ་ཐུང་པའི་མེ་ཏུ་གསུམ་པའི་ཕོག་གྲངས་ ༡༡༠ ལྷོག ༡༥༥ ཐང་ལ་དགོངས།

81 འདྲ། དེ་ཅིང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་།

ཡོངས་ལྷན་མིན་པར་ལྷུང་བ་ནི། འཁོར་བ་རིམ་མིན་པའི་བར་ཁྱུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་
 བ་ལས་མ་རྟོག་པར་ལྷུང་བར་འདོད་ཅིང་ལྷུགས་པས། རིས་ན་སོ་སོའི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་
 མ་⁸⁵མཐོང་བ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྫོ་ནམ་ཡང་མ་སྒྲུས་པ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་སྒྲུས་པ་ལ་འགག་པ་ཡང་མེད་ན། མི་འགག་པ་གང་གིས་ཀྱང་གཞི་
 རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལྷུས་པ་གང་བཞག་པ་ཡོངས་ལྷན་མིན་པར་ལྷུང་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མཐོང་བའི་རྫོར་འལྱུར་བའི་རྒྱུ་པ་གཞིག་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་མ་བཞག་
 བར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྫོ་སྒྲུ་མེད་པ་དེ་དག་ག་ལས་འལྱུར་བར་འལྱུར་དེ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲུག་ཏུ་⁸⁶ལྷན་པའི་རྫོ་ལ་རྒྱས་པ་སྒྲུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོན་
 ནམ་ཡང་ཀྱང་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལྷུས་པ་མ་བཞག་པ་དེས་ཕྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་
 མེ་ཏྲུག་མཐོང་བའི་རྫོ་སྒྲུ་བར་མི་དམགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༧༧ རང་ཆུང་མ་ཐོང་དང་པལ་ཁྱོད་ཤེས་ནི། །དེ་ཉིད་གཅིག་ཉིད་གཞན་མི་འབྲུ་ལ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་མངས་ལྷ་ཡུལ་པའི་ར་མ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དཔལ་གྱི་ར་མ་ཉིད་
ཡང་པར་བརྟན་ཅིང་། རྟ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མ་དང་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
ཡིན་པར་བརྟན་པ་ཡང་། ར་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱང་མཉམ་དུ་བྱུང་བས་དེས་ཀྱང་མངས་ལྷ་ཡུལ་
པའི་ར་མ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་།

༡ རྟ་ལྷན་གྱི་སྐོར་གྱི་ཉེན་མེད་ལ་རྟ་བརྒྱད་མེད་ཨག་མེད་ཆུང་བཤད་པ།

ག ཏུ་མ་པའི་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་དེ་ཁོ་ཉིད་ལྷན་པའི་དང་མ་པའི་ལྷན་པ་

དབུ་མ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་⁸⁷རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་ནི།

ལྷན་མེད་དམིགས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟེན་ལ་རྗེ་རྒྱན་ལྷན་དེ་མིགས། །

ཞེས་བྲུང་གི། ཁམས་ལྷན་མིང་པ་ཁོ་ནས་ཁ་ཤིང་ཁམས་དམིགས་ལྷན་མིང་ལྷིང་། ཁང་
པ་ཞི་ལྷུང་ཁོ་ལྷན་ལྷན་པ་ཞི་གེ་པ་ཞིང་བྱ་མིན་ལ། ཁ་དང་པ་ཞིང་བྲུང་མ་ཡིན་
པར་མིགས་པ་ཁོ་ནས། ཁ་ཤི་ཅག་དྲན་པ་ལྷུང་གམ་ལའང་ཁ་མིགས་པ་ཞི་དཔེ་པར་
བྲན་དེ། ཁོ་ལྷུང་ཞེ་ན།

85 -མ། དེ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

86 མེ་རྟུག་བཞིན་དུ། དེ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

87 རྒྱུ་ལྷོ་མེད་ཀྱི་མེད་པ་ལྟར་།

༡༠༠ ནམ་མཁའ་འབྲུ་བའང་སྒྲེ་མེད་པས། ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་མགོས་ཕྱིར།

མིན་ཏུ་བརྒྱད་ཏུ་མེད་ཉིད་ཀྱང་། །ལྷོས་ནི་རྣམ་ཀུན་གཞུང་མེད་ཕྱིར།

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ། དེ་འང་འདི་ལྟར་དངོས་
པོ་སྒྲེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྒྲེ་ཆོག་མེད་ཏུ་དམིགས་པར་འབྱུང་གི།
དངོས་པོ་མ་སྒྲེས་པ་ལ་ནི་སྒྲེ་བ་མེད་པས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོས་པའི་རྒྱུ་
པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གོས་པ་མེད་པས། མགོས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ། །དེ་
ནི་མིན་ཏུ་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷོས་གཞུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་
ནི་མཚན་པར་བརྒྱད་པ་འབྱུང་པར་འབྱུང་གི། དེ་ནི་ལྷོས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞུང་ཏུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་མིན་ཏུ་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་མིན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་མ་
སྒྲེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་⁸⁸ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་པའི་
བ་ལྟར་ཏུ་འབྱུང་ཞིན། །དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༠༡ སྒྲེ་བ་རབ་རིབ་བྲལ་བའི་སྒྲོ། །འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡིན་པར་འདོད།

འཇིག་རྟེན་ལས་སྒྲོལ་དོན་ཕྱིར་དང་། །འཇིག་རྟེན་མིན་ཏུ་འདའ་ཕྱིར་རྟོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲེ་བ་ཉིད་རབ་རིབ་སྒྲེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། སྒྲེ་བ་
རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་སྒྲོལ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་ཏུ་འདའ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་གཡོ་བ་དང་བརྒྱུད་པ་དང་འདའ་བའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ།⁸⁹ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་།

༡༠༢ དེ་ནི་མི་རྒྱུ་དམིགས་མེད་དང་། །མཚན་མ་མེད་ཅིང་དེ་ཡིས་ནི།

རབ་གཞན་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཅང་ཏུ། །རྒྱུ་མེད་རྩལ་གྱིས་མཉམ་ཉིད་རྒྱུ་ལས།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷོ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲེས་པ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་རྒྱུ་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་མཚན་མར་མི་

88 ལ། རྟེ་ཅིང་། ལྷོས་ཐང་།

89 ལྱང་འདིའི་ཁྲུང་སྐོས་མ་བཟུང་།

འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དེས་ཤེས་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་གཞན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
ཅིག་ཅང་ཏུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་⁹⁰ ཆུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཁོ་
ངོ་ཅག་གི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་རྣམ་པར་འཛིན་ག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་བརྟག་པའི་ཕྱིར།

༡༠༩ ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ།

དེ་ལ་རྟོག་བྱིའི་མཚན་མ་དག །འབྱུང་བ་མེད་པ་ལྷ་མ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྟོག་པའི་བྱི་མའི་མཚན་མ་དག་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ཤེས་པ་འཆོལ་བའི་འཕྱུར་བ་ལྷན་པ་ལྷ་མ་བཞིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཉིད་བྱི་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་
བཞོ། །དེ་ཉིད་མཚན་མ་སྟེ་མངོན་རྟོགས་སོ། ⁹¹ །དེ་ལ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
འབྱུང་བ་མེད་དོ།

ཁ་དོན་དམ་རྟོགས་བྱ་མིན་པར་བཤད་པ་ཁྱུང་དང་མི་འགལ་བ།

འདིར་ལྷན་པ། མདོ་ཐེ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་རྟོག་གའི་སྒྱུད་
ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ⁹² མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ན།
ཁྱེད་གྱིས་གི་དོན་དམ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། རྟོག་གའི་སྒྱུད་
ཡུལ་ཡིན་ཏེ། མཐོ་ཤིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལྷན་པས་ཁྱུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།
པ་རྩལ་པོ་དག་གི་བསམ་པ་དེ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

༡༠༩ གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྟོག་གི་ཡི། །སྒྲུང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་པས།

དེ་མི་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་བརྟག་མིན་ན།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་པ་རྩལ་པོ་དག་དེ་སྒྲུང་མེམས་ནའོ།

༡༠༩ འདི་ལ་རྗེས་དཔག་སྒྲིན་མེད་པ། ⁹³ །ཁྱུང་གི་རྗེས་སུ་སྒྱུབ་བྱེད་པས།

བརྟགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཚུ་ཁོ་དག །རྣམ་རྟོགས་མ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནས།

90 མ་དཔེར། རྟོག་པ་མེད་པའི། ཞེས་བྱུང་མེད་པ་སྒྲུང་བཞིན་མ་ཐམས་ལྟོད་པར་བཞུགས།

91 མ་དཔེར། མཚན་མ་དེ་མངོན་རྟོགས་སོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་པ་སྒྲུང་བཞིན་བཞུགས། མངོན་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དགོས་ཚུམ།

92 འདི་དང་མཚུགས་དེ་མ་ཐམས་ཏུ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་གཉིས་མདོ་ཡུལ་ཡིན་དེས་མེད་རྟོག་འཛིན་མ་ཐུབ།

93 པའོ། །པ་ཅིང་། སྒྲུང་ཐང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་པཌློམ་ལྷན་འདས་གྲིས་དང་པོར་རྗེས་སྤྱད་པའཇམ་པོ་ཤེས་པ་
སྟོན་མེད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་སྤྱད་པར་བྱེད་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གྲིས་
ཡོངས་སྤྱོད་བཟགས་པའི་རྣམ་པར་རྟག་པའི་ཚུ་བོ་སྟོ་ཚོགས་མ་ལུས་པ་དག་བསལ་བར་
མཛད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ།

༡༠༦ སངས་རྒྱས་རྣམ་རྟག་མི་མངའ་བ། དཀོན་པ་ལ་མཁའ་མཉམ་ཡེ་ཤེས་གྲིས།།

ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རི་བཞིན་ཏུ། །ཆོས་རྣམས་གཞག་པ་ཉིད་རྟགས་ཤིང་།།

མིང་ལ་མོགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད།།⁹⁴

འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ཉར་བྱུང་བ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐ་དོ་མི་དམིགས་པ་ནི་ནས་མཁའ་
མཉམ་པའི་མེས་པོ་སྟོ། །རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་མངོན་སྲུང་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཅིག་མའོ།
ཉེ་བར་བཟགས་ནས་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞི། གཟིགས་པ་མེད་པའི་རྩ་ལ་གྲིས་སོ།།

༡༠༧ དེས་ན་རྗེས་སྤྱད་པའི་ལུས། དེ་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྱུབ་མི་ལུས།།

དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ལྷོགས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེས་རྒྱལ་བྱེད།།

རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ལྷོགས་བཟགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ནི། རྗེས་སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་འདིས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སྤྱད་པའི་
པའི་སྟོད་ལུས་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཡང་
གལ་ཏེ་རྗེས་སྤྱད་པས་མི་མཐུན་པའི་ལྷོགས་རི་རྒྱུ་བརྒྱལ་བར་བྱ་ཞེ་ན། ལྷན་པ།

༡༠༨ ལུང་གི་བྱུང་པར་ཐ་དད་པས། །ཐ་དད་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཅི།།

ལུང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ། །རྟགས་པར་བྱུར་པས་གཞན་ཅི་ཡོད།།

ལུང་ལས་གཞན་པའི་ལུང་གི་ལུང་པར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྱུང་བ་བྱུང་བ་ཙམ་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་བར་འཁྱུར་བའོ། །གང་དག་ཐ་མི་དད་པར་
འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཐབས་གཞན་གྱིས་བཟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཏུ་
ལྷོགས་དང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དང་ལྷན་པའི་རྗེས་སྤྱད་པས་ཡིན་ན། །ཅི་ནི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

94 རྒྱ་བར་ཡང་རྒྱུ་ཀྱི་འདི་ལ་ཅིགས་རྒྱུ་བ་ལྷོང་པ་འཕྲུལ་པ་དང་མཐུན།

༡༠༩ མི་མ་བླན་ཕྱིགས་ནི་ཐུང་བྱ་བ། །དམ་བཅས་ཙམ་གྱིས་རི་ལྷོང་འདྲོད།

རྒྱལ་པར་རྟག་པ་མ་ཐུངས་པར། །རྒྱལ་པར་མི་རྟག་སྒྲི་རི་ལྷོང་།

རྒྱལ་པར་རྟག་པ་ཐུངས་ཅད་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ན། དམ་བཅས་པ་འབབ་ཞིག་གིས་
བྱེད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མ་བླན་པའི་ཕྱིགས་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཐུངས་ཀྱི་
པར་ཏུ་རྒྱལ་པར་མི་རྟག་པའི་སྒྲི་འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། དམ་བཅས་པ་ཐུས་
ནས་གཏན་ཆེགས་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །དཔེ་ཡང་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །མརྟན་པར་འདྲོད་
པའི་དོན་ཐུབ་པ་ནི་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྟ་དཔག་པ་ཆར་བ་ཡིན་པས་སོ།

༡༡༠ ཐུབ་པ་བདེན་པ་གཞིགས་པ་ཡིས། །དེ་ལྷོང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་བརྟན་ནས་སུ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་རྟགས་འབྱུང་ཕྱིར།

རྒྱུ་ལྟ་དཔག་པ་གང་གིས་རྒྱལ་པར་བརྟགས་པ་འགྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཡང་དག་
པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།⁹⁵ ཐ་
སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ནི་⁹⁶ དེ་མ་གྱིས་རྒྱལ་པར་མི་རྟག་པ་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པའི་
དོན་དམ་པ་རྟགས་པར་འབྱུང་ཏེ། རི་ལྷོང་ཀྱན་རྒྱུ་ལྱི་ཆས་ལ་མ་བརྟན་པར་དོན་དམ་
པ་རྟགས་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

ག རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱུས་པ།

དབྱེ་མ་པའི་ཕྱིགས་ལ་རང་ཏུ་ཐུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱལ་པར་བཞག་ཅིང་།

རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱུས་པ།

༡༡༡ དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲི། །དམིགས་དང་བཅས་ཕྱིར་བརྒྱན་ཡིན་ཏེ།

མི་ལམ་སྟགས་ཡིན་དེ་གིས་བྱ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ཡིན་མི་དུགས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆས་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆས་ཏེ་བརྒྱུ་པ་པར་བྱ་བའོ། །ཆས་དང་ཆས་ཅན་བརྒྱུ་མས་པ་ནི་
ཕྱིགས་སོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། གང་དང་
གང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་

101 - ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །པེ་ཅིང་། ལྷོང་ཐང་།

102 མ་དཔེར། དེ་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྷོང་བཞིན་དེ་སྐྱུ་མེད་པར་བརྟེན།

བྱེ་ཤེས་པ་བཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་བརྒྱན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་
བཟུང་བ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱན་ཉིད་ཀྱི་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

༡༡༡ གཟུང་བྱ་མེད་པ་བརྗོད་མེད་པ། ཤེས་པའི་སྨྱོད་པ་རྣམས་སྤངས་པ།

ཐུབ་པའི་དབང་ཡོས་གསུངས་པའི་ཆོས། དེ་ཡིས་འདི་སྟར་འདི་ལ་གཞོད།

སྒྲིའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བརྗོད་བྱ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་སྟར་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་གཟུང་བྱ་མེད་པ་དང་བརྗོད་བྱ་མེད་པའོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་།⁹⁷⁰³ དེ་བཞེན་བྱ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་ཤེས་པ་འཁྱུག་པ་
མེད་པའོ།¹⁰⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

༩ ཐུབ་དོན་བརྗོད་ཏེ་རབ་བྱ་བྱེད་པ་མཁྱུག་བརྒྱ་བ།

རབ་བྱ་བྱེད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་དོན་དང་རེག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར།

༡༡༢ དེ་སྟར་ཕྱང་རིགས་ལྡན་པ་ཡི། དེ་ཉིད་གང་ཞིག་སྤངས་བརྟན་པ།

རིགས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟགས་ན་ཡང་། དེ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས།

གང་རྣལ་འབྱོར་སྨྱོད་པ་པས་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་
པ་ན་དབྱེད་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

༡༡༣ ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོའི་སྒྲིན་གྱིང་ཆགས། །ཁ་ཅིག་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ལ་ཐོགས།

ཡང་དག་མཐའ་ཡི་གཡང་མར་ཡང་། །མ་ལྟར་རྒྱ་ལ་བའི་གྲགས་ལྡན་རོལ།

དེ་སྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བའི་རབ་བྱ་བྱེད་པར་ཕྱང་དང་
རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་བདག་གིས་འདི་སྟར་བྱ།

ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱན་མ་བྱུང་ཕྱིར། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི།

སྒྲི་ཡང་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་མཉམ་མེད་དེ་མཆེན་གསུངས།⁹⁸⁰⁵

103 ཕྱང་འདིའི་ཁྱེད་ས་རོས་མ་བཟུང་།

104 འདི་ནི་གོང་དུ་ཤོག ༡༤༠ ཐད་དུ་བྱུང་བའི་དབུ་ལྷོང་། ༩/༡༤༥ ལ་ཞལ་འཕྲངས་ཡིན། ཐོད་འགྱུར་ཆ་བར་
སྒྲིག་འདི་མེད་འདིའི་ཆ་ཆོག་བྱ་བས་ཏེ་སྒྲིག་ཐ་མར་བཀོད་འདུག་མོད་ཞེགས་སྒྲུབ་བྱེད་པེ་ལ་མེད་པས་
འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཆ་ཆོག་ལ་མ་བཅིས་ན་ཞེགས།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྟོག་གེ་པ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་
དཔག་པས་ཀྱང་བསྐྱོད་¹⁰⁶པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

དབྱ་མའི་སྒྲིང་པའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཕྱག་པ་སྟེ་ལེའུ་ཐུ་བའོ། །

ཡེ་ལྷ་བྱུག་པ། ཐུངས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ།

༡ ཐུངས་ཅན་པའི་བྱུང་མཐའི་འདྲི་ཚུལ་འགྲོ་བ།

༡༡ དེས་འདྲི་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་བཟུང་བ།

ཕྱི་དེ་ནས་ད་ནི་ཐུངས་ཅན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པས་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བྱུག་པ་བ་ཚམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་སྟུང་བཞུག་པའི་དོན་དམ་
པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

༡ རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྟོགས་པ་མེད།¹ །ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བསྐྱེད་བདག་ཉིད།

དེ་ལས་རྟོག་པས་སྟེན་བྱ་ཉིད། །འདི་དག་རྟག་ཏུ་གོ་མས་པར་བྱ།²

རང་བཞིན་ནི་ཡོད་དེ་མེས་པ་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་མ་སྟེན་པ། རྟག་པ།
བྱེད་པ་པོས་ཁོངས་སྟུང་པར་བྱ་བ། གཅིག་བྱ། ལྷུང་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སྟགས་པ་
དང་ཐུན་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་མི་གསལ་བ་སྟེ། ཁ་དོག་དང་། ཆད་དང་། དབྱིབས་ལ་སྟགས་
པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟེད་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། མི་ལ་སྟགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཛན་
ཕུལ་ཏུ་མ་ཐུང་པའི་ཕྱིར་རོ།

༢ རྟེན་བྱ་ཉིད་ཐུངས་རང་བཞིན་དང་རྣམས་འཇུག་ཏུ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་།

༡ རྩ་བའི་རང་བཞིན་མི་འཇུག་པ། །ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་རྣམས་པ་བཟུན།

རང་བཞིན་འཇུག་པ་བཟུན་ཉིད་དོ། །འཇུག་པ་རྣམས་པ་བཅུ་བྱུག་ཀྱང་།

རང་བཞིན་འཇུག་པ་མིན་སྟེན་བྱ། །འདི་ནི་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ།³

རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་པའོ། །གང་
གི་ཕྱིར་རྟོ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་ནོ། །རྟོ་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །རྟོ་ཡིན་

1 མ་དཔེར། རྟོག་པ་མེད། ཅེས་ཡོད་མེད་པེ་སྟུང་བཞུག་བཞིན་བཅོས།

2 འདི་ལས་ཆེད་ཐུངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཐུངས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ཡང་རྣམས་མ་བཟུང་།

3 འདི་ནི་ཐུངས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་ཡེ་ལྷ་བྱུག་པའི་གཞུང་། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་པར་འཇུག་མིན་ལ། །ཆེན་
པོ་སྟགས་བཟུན་པེ་ཞེས་ཡོངས་ཐུགས་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅད་དེའི་དོན་བཟུས་བད་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྟངས་།

ན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་རང་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་ཅ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འབྱུང་
 བའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རང་འཛིན་པ་ཡང་དེ་ཙམ་རྒྱུ་རབ་ཏུ་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡིན་
 ལ། ལྷོས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་རྒྱམས་ཀྱང་ཆེན་
 གྲོལ་བྱུང་བ་དབང་པོ་རྒྱམས་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རང་འཛིན་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉམས་དེ་དག་གི་ཆེན་པོ་དང་། ར་རྒྱལ་
 དང་། དེ་ཙམ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱམ་པ་
 བརྟན་དང་། ཅ་བའི་རང་བཞིན་ནི་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲེད་པ་ནི་ཡང་འབྱུང་
 བ་བཅུ་བྱལ་ཞེ། འདི་ལྟ་ཞེ། ས་དང་། ཏ་དང་། ཨ་དང་། ལྷ་དང་། གམ་མཐའ་དང་།
 ར་བ་དང་། བགས་པ་དང་། མིག་དང་། སྤེ་དང་། ལྷ་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱ་པ་དང་།
 འཁོར་ས་དང་། མདོ་མས་དང་། རག་དང་། [ཡིད་དང་།]⁴ བཅུ་བྱལ་པོ་འདི་དག་ནི་རྒྱམ་
 པར་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཐོད་པས་འབྱུང་བའོ། །སྒྲེས་བྱ་ནི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ།
 མི་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་
 རྒྱམས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏེ་ཆ་མ་ཉམ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་མི་གསལ་བའོ། །

ཆེན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་མཆན་ཉིད་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་གྱི་
 མཆན་ཉིད་དོ། །རང་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཕིན་ཏུ་ར་རྒྱལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །ལྷོ་
 དང་ཡིད་དང་རང་འཛིན་པ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱམ་པ་བསྐྱམས་ནི་ནང་གི་བྱེད་པ་པོ་འོ། །ཞི་བ་
 དང་བྱལ་པོ་དང་རྫོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བྱུང་པར་ལས་ཁྲོལ་བ་ནི་སྤྱི་བྱེ་སྤྱི་
 དེ་ཙམ་ཉིད་དོ། །འཇམ་པ་དང་རྒྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཀར་བ་དང་ནག་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། བར་བ་དང་རྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅི་ཞེས་པ་དང་ཅི་མི་ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱད་རེག་བྱ་དང་རྩ་དང་གཞུགས་དང་ཁྱིའི་དེ་
 ཙམ་མོ། །སྤྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ནམ་མཐའོ། །རེག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྒྱུད་རོ། །གཞུགས་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ནི་མེའོ། །རྩའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྩའོ། །ཅིའི་མཆན་ཉིད་ནི་སའོ། །རྒྱ་བ་
 དང་། བགས་པ་དང་། མིག་དང་། སྤེ་དང་། ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འདི་དབང་པོ་ཞེ། རང་

4 མ་དཔེ་དང་པོ་རྒྱུར་གཉིས་ཀྱང་རྒྱམ་པ་བཅུ་བྱལ་བྱུང་བས་ཡིད། མ་ཐོན་པ་ཆད་པར་དེས་པས་རྒྱན།

རང་གི་དོན་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་རམ། ལྷོ་ཕྱོད་ཏུ་བཏང་ནས་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རམ། མྱོང་
 བྱུང་བ་དེ་ནས་སྐྱེས་བུས་དོན་རྒྱལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྷོ་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ།
 རག་དང་། ལག་པ་དང་། སྐར་པ་དང་། འཕྲོངས་དང་། འདྲོམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་
 ཕྱོད་ཏུ་མང་ནས་འབྱུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་
 དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཡིད་ནི་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། མེས་དང་མཆོངས་པར་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར་ལྷོ་དབང་པོ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་
 དབང་པོ་འོ། །ས་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་ཞི་བ་དང་བྲག་པོ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་བོ་ཅན་དེ་ཅན་དག་
 ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་རྒྱུ།

ག རང་བཞིན་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ལྡ་བཅུ་བཤད་པ།

དེ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ལྡ་བཅུ་ལྟེ། འདི་ལྟ་
 ལྟེ། མཁུ་བ་ནི་དབྱའོ། བྱུང་བ་ནི་བཟུང་དོ། རྒྱས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅེ་བཟུང་དོ། བྱིན་ཅི་
 འོག་པ་ནི་ལྡ་ལྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྡ་བཅུའོ། དེ་ལ་ཆུ་དང་། ཆ་ཆུན་དང་། ཆ་པོ་དང་། ཆར་
 འབབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཀལ་བ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་བཟང་བ་དང་།
 འོད་ཅན་དང་། རྒྱས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཁུ་བ་དབྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མཉམ་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བ་ཆོག་གོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་ལས་འབྱས་བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱི། སྐྱེས་བུས་
 བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་
 ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱལ་ལ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཆ་ཞེས་བྱའོ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་འབྱས་
 བྱ་འཕྲོ་བ་ཀྱི། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་རྒྱན་ནོ། དུས་ཀྱིས་འབྱས་
 བྱ་འཕྲོ་བ་ཀྱི། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་པོ་འོ། །སྐལ་བས་འབྱས་བྱ་
 འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆར་འབབ་པའོ། རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་ཉེ་བར་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་
 མཐོང་ནས་གང་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི་ལེགས་པར་ཀལ་བའོ།
 གུན་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པའོ། ཐང་པ་མཐོང་བ་ནི་མིག་
 བཟང་བའོ། དབང་པོ་མཐོང་བ་ནི་འོད་ཅན་ནོ། རྒྱས་པར་འཆེ་བ་མཐོང་ན་ཐང་པ་
 ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི་ལེགས་པར་ཀལ་བ་ལྟེ། དེ་དག་ནི་མཁུ་བ་རྒྱལ་

5 +རྒྱས་པར་འཆེ་བ་མཐོང་བ་ནི་འོད་ཅན་ནོ། ཡེ་ཅིང་། +རྒྱས་པར་འཆེ་བ་མཐོང་བ་ནི་འོད་ཅན་ནོ། རྒྱང་ཐང་།

པ་དབྱ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོ་ཤེས་ལས་སྤྱི་བའི་བྱ་བ་པ་ཉི་ཤུ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོ་ལ་པོ་དང་།
ལོགས་པར་ལྷོ་ལ་པོ་དང་། ལྷོ་ལ་འཛམ་ཕྱིན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་
དགའ་བ་དང་། མཐུ་བར་ཐུར་པ་དང་། ཉམས་དགའ་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པའོ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གང་
དཔུང་པ་བྱས་ནས་སྤྱི་བ་དེ་གི་ལྷོ་ལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཤེས་
པ་ཉི་ལྔ་གས་པར་ལྷོ་ལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འཛུང་བྱ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལ་པོ་འདི་ལྟ་
མས་པ་ཉེན་པ་ལས་སྤྱི་བ་པོ་ཤེས་པ་དེ་གི་ལྷོ་ལ་པོ་འཛམ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐར་བ་
དང་ཆ་བ་པ་ལྷོ་ལ་པོ་འཛམ་ཤེས་པ་ཉི་དགའ་བའོ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷོ་ལ་དང་
མཐིམ་པ་དང་བད་གན་ལ་སོགས་པའི་ནད་གང་བདག་ཉིད་དམ་ལྷོ་ལ་པོ་ལས་སྤྱི་བ་པོ་
པ་ལྷོ་ལ་པོ་འཛམ་ཤེས་པ་ཐུབ་པ་དེ་གི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གང་
དང་པོར་ཐུར་པ་ལས་ཐུར་པ་མི་དང་། ལྷོ་ལ་པོ་དང་། རི་དུགས་དང་། ལྷོ་ལ་པོ་སོགས་
པའི་ལྷོ་ལ་པོ་འཛམ་ཤེས་ཐུབ་པའི་ལྷོ་ལ་པོ་འཛམ་ཤེས་པ་དང་།⁷ འབར་ཆོད་དང་། རྟེན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷོ་ལ་པོ་འཛམ་ཤེས་ཐུབ་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལས་སྤྱི་བ་པོ་ན། བཙོན་པའི་
ཐབས་བྱས་པ་ལས་ཤེས་པ་ཐུབ་པ་དེ་གི་མཐུ་བར་ཐུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤམས་
ལྷོགས་ཏུ་འཕྱག་པའི་ལྷོ་ལ་པོ་སྟེ། གླུ་ལ་དང་ལྷན་པའི་ལྷོ་ལ་པོ་འཛམ་ཤེས་པ་
པ་ལ་སོགས་པས་ཆངས་པར་ལྷོ་ལ་པོ་ཤེས་པ་དེ་གི་ཉམས་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་གང་ལྷན་བ་དང་། ལྷོ་ལ་པོ་ལ་དང་། ལྷོ་ལ་པོ་ལ་ལྷོ་ལ་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཐུབ་པར་ཐུང་པའི་ཤེས་པ་དེ་གི་ཉམས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཐུབ་པ་
པ་ལྷོ་ལ་པོ་ཞེས་བྱོ།

ཡང་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པས་འོན་པ་དང་། མཛེན་དང་། དམས་མོང་གི་པོ་པོ་
དང་། བེམས་པོ་ཉིད་དང་། ཇི་མི་ཞེས་པ་ཉིད་དང་། ཐུམ་པོ་ཉིད་དང་། ལྷོ་ལ་པོ་ལ་
ཉིད་དང་། མ་ཉིད་དང་། ལག་པ་ཉམས་པ་དང་། ལྷོ་ལ་པོ་དང་། ཤེས་པ་ཉམས་པ་ཞེས་

6 ཉི་ཤེས་ལྷོ་ལ་པོ་ཞེས་བྱ།

7 འཛམ་ཤེས་པ་དང་། ལྷོ་ལ་པོ་ཞེས་བྱ།

8 བདག་ཉིད་ལ་ལྷོ་ལ་པོ་ཞེས་བྱ།

བྱ་བ་འདི་དག་གི་གྲངས་རིམ་ལ་བཞིན་ཏུ། དགས་པ་དང་། མིག་དང་། མེད་དང་། ལྷ་ལ་
 སྐྱེས་པ་དང་། དག་དང་། ལག་པ་དང་། སྐར་པ་དང་། འཕྲོངས་དང་། མདྲོམས་ཞེས་
 བྱ་བའི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པ་འདི་དག་ནི་རྩ་མ་པ་བརྩུ་གཅིག་གོ། དེ་བཞིན་ཏུ་⁹ཆུ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཆུ་རྒྱན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆུ་ཁོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆར་པ་འབབ་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ལེགས་པར་གྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཟང་
 པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། འོད་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། དེ་
 ལ་དང་བཞིན་ཅུག་ཏུ་ཡོད་ཏུ་མིན་ཀྱང་ཐར་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བ་མི་སྤྱེ་བ་ནི་ཆུ་
 མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཛེབ་པ་མཐོང་ཡང་ཐར་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་¹⁰དགའ་བ་མི་སྤྱེ་
 བ་ནི་ལྷས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་འོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱོལ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ལེགས་པར་སྐྱོལ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྒྱད་ལ་གནོད་
 པ་སྟེ། ཤེས་པ་གང་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོལ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ནས། རི་མིད་གཡོ་སྤྱུ་དང་ལས་སྤྱུ་ཏུ་བ་དང་། སེར་སྤྱུ་ལ་སྐྱེས་
 པའི་དོན་མི་དམིགས་པ་ན་ཅུག་ཏུ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་སྟེ།
 འདི་དག་ནི་རྩ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཕྱིན་ཅི་ལྟག་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐུན་པ་དང་། རྒྱངས་པ་དང་། རྒྱངས་པ་ཆེན་
 པོ་དང་། བེན་ཏུ་ཐུན་པར་ལྷུང་པ་དང་། བེན་ཏུ་ཐུག་ཏུ་ལྷུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལྟ་ཅིས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དོན་རྣམས་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་
 ལ་གཞན་གྱི་སྐྱོད་དང་། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྤྱུབ་པ་དང་།
 བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་མདོན་པར་ད་རྒྱལ་བ་དང་། མི་རྩ་མ་པ་ལ་རྩ་མ་པར་
 མདོན་པར་ད་རྒྱལ་བ་དང་། མི་བཟོད་པ་ལ་བཟོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་བྱའོ། འདི་
 དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ལྟ་ལྟ་མཆོག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་ལས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་
 འཇུག་པ་ལས་ལྷུང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས།¹¹ ཞིང་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་ཞིང་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྤྱེས་བྱ་ནི་ཞིང་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་འཇུག་

9 + འདི་དག་ནི་ བེ་ཅིང་། ཐུན་ཐང་།

10 + རྣམས་པར་འཛེབ་པ་མི་འདོད་ཅན་ཞོ། བེ་ཅིང་། + རྣམས་པར་འཛེབ་པ་མི་འདོད་ཅན་ཞོ། ཐུན་ཐང་།

11 མ་དབེར། མ་ཡིན་པས། ཞེས་དགག་སྤྱུང་མོད་པེ་རྣྱང་བཞིན་མོད་པར་བཙས།

བའི་མཆན་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ།

ང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

དེ་ནི་¹²བདག་སྟེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དང་ཏུ་མ་ཐུར་པ། མ་སྒྲུབ་པ། རྟག་པ། མ་
བྲུས་པ། ཟ་བ་པ། རྒྱུ་པ། བྱེད་པ་མེད་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་བརྒྱུག་པ།
མི་སྒྲུབ་པའི་ཆས་ཅན། རྒྱུན་ཉེ་བར་རྟེན་ནས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྟོབས་ལ་སོགས་
པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ཆོས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་མི་སྒྲུབ་པའི་ཆས་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཅན་ནོ། སྒྲེ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རྟག་པའོ། རང་བཞིན་དང་འཕྲུལ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མེད་པ།
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་དང་བྲལ་བ། དང་པོ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་
པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཅ་བྲུས་ཅན་པའི་བྱུང་མཐའ་གཞན་ཡང་རྣམས་བཟུང་བ།

ཡང་ཐུབ་པའི་མཐའི་མཆན་ཉིད་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་ནི་མཛན་སྲུང་ལོ།
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་འོ། མཛོང་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་ནོ། རྣ་བ་པོ་ནི་སྒྲུབ་བྱའོ།
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ཁ་གས་དང་ཆ་གས་ཅན་དང་།
རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག་དང་། མཆན་ཉིད་དང་མཆན་ཉིད་ཅན་དག་ནི་གཅིག་ལོ། བྱེད་པ་
ལ་ནི་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་དག་
རིམ་གྱིས་གོ་མས་པར་བྲས་པ་ལས།

༡ ཡོད་ལས་ཉིད་སྟོབས་སྒྲུབ་པ་ཅན། སྒྲུབ་བྱའི་གཞུགས་བརྟན་འཕྲུལ་བའོ།

དེ་བཞིན་ཡོངས་སྒྲུབ་ནས་ནི། རྣོ་འཇུག་པ་ཡི་རྣམས་སྒྲུབ་པ།

ཉིད་སྟོབས་ནི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་བརྟན་པའོ། སྒྲུབ་པ་ནི་ལྟག་པར་འཇུག་
པ་སྟེ། གང་ལ་ཉིད་སྟོབས་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་ལས་ཉིད་སྟོབས་སྒྲུབ་པ་
ཅན་ནོ། ཡོད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་འཇུག་པ་ན་རྟོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་སྒྲུབ་བྱ་ལ་
འཕྲུང་བར་འཕྲུལ་བ་ནི། རི་ལྟ་ཆ་མི་གཡོ་བ་ལ་ལྷ་བའི་གཞུགས་བརྟན་མཛོང་བར་
ཐུར་ཀྱང་འཕྲུལ་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་བྱ་ལས་འཕྲུལ་བ་

12 མ་དཔེར། དེ་དག་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྣམས་བཞིན། དེ་ནི། ཞེས་བཅོས། འདིར་དེ་སྒྲུབ་བྱ་ལ་འཇུག་གོ།

མེད་ཀྱང་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གཞུགས་པ་རྟན་ཡང་འབྱུང་བར་འཁྱུར་ལ།
 བྱུང་བ་ནས་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྒྲོས་དོན་རྟགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁྱེད་
 པས་མེ་ཁོང་གི་གཞུགས་པ་རྟན་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་བ་ཡིན་གྱི་འབྱུར་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་དེས་ཅི་ཞིག་རྟགས་ནས་སྒྲེས་བྱ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་གཞུགས་པ་རྟན་གྱི་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པ་འབྱུང་བར་འཁྱུར་བ་འཕམ། གང་གི་¹³རྗེས་སུ་ཁྱེད་པར་སྒྲེས་བྱ་ཡོངས་སུ་
 འཁྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུས་པ།

༤ བདག་ཀྱང་གཞན་ཞིང་རང་བཞིན་གཞན། །འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡི།¹⁴

ཁྱེད་དང་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ཡི། །སྒྲེས་བྱ་ཁྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད།

སྒྲེས་བྱ་བཅིང་བ་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་ཐང་པ་རྣམས་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཐང་
 པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། མདོར་བསྟན་པའི་ཞིག་གི་དོན་ཏེ། །འཆིང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ནི། རང་
 བཞིན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། འཁྱུར་བའི་འཆིང་བ་དང་། རྟོར་གྱི་འཆིང་བའོ། །དེ་ལ་རེ་
 ཞིག་ནོར་གྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱིམ་པའམ། ཆངས་པར་སྒྱུད་པའམ། ཉགས་ལ་
 གནས་པ་ལ་འོགས་པ་རྣམས་ནི་ནོར་རྟེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོར་བརྒྱ་རྟེན་དམ་
 རྟེན་རྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་འོགས་པས་སོ། །འཁྱུར་བའི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་རྣམས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་སྒྱུ་དང་། རེག་བྱ་དང་། རྩ་དང་། གཞུགས་དང་།
 ཁྱི་རྣམས་གྱིས་དབང་པའི་འཁྱུར་བར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་འོ། །རང་བཞིན་
 གྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། མི་དང་། ཏུང་འཁྱོལ་འོགས་པ་
 རྣམས་གྱི་ཁྱུས་གང་དག་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འཁྱུར་
 བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེ། བདེ་བ་དང་། རྒྱག་བཟུལ་དང་། རྩོངས་པའི་བདག་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་། རང་འཇིན་པ་དང་། དེ་ཙམ་དང་། དབང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་
 ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ན་ཡུལ་ལ་ཐོད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲེས་བྱ་དང་རང་
 བཞིན་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་རྩོངས་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲེས་བར་བྱུར་པ་ན་
 དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་རྩོངས་པར་བྱུར་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ལ་

13 གང་གིས། པ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

14 ཡིས། ལྟར་ཐང་།

བདག་ཀྱང་གཞན་ནི་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ན། ས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་སྒྲིག་པར་འབྱུང་བས། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ལས་སྦྱེས་བྱ་བར་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་བྱུང་བའི་མཐའི་དབྱེ་བ་དང་།

༥ བདག་དང་བདག་གི་མེད་རྒྱལ་པ་ལས། །དོན་བྱས་པ་ན་རྗེས་བཟུང་བ།།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཁྱོལ་ཡིན་ཟུང་། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བྱངས་ཅན་སྟུ།།

འདི་ལས་དང་པོ་མིད་པ་ན། །རང་བཞིན་གཅིག་ལས་སྦྱེས་བྱས་སྟུང་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་པ་ལྟ་ཆོགས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུག་པར་འབྱུང་རྒྱུ། །ཁྱོལ་བའི་ཀྱས་ན་ནི་བདག་ཀྱང་སྦྱེས་བྱ་འདི་དེ་མ་ཡིན་ལ། སྦྱེས་བྱ་འདི་ཡང་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་སྦྱེས་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྟུང་རི་མཉེད་ཅིག་སྦྱེས་བྱ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱིན་པས་དེས་ན་བདག་གི་དོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱེས་བྱ་ལ་བཅས་ཅན་གྱིས་རྗེས་སྟུང་བའི་བྱིང་སྦྱེས་བྱ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱོལ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱངས་ཀྱི་¹⁵ འཁྲུག་པའམ་བྱངས་ཡོངས་སྟུང་ཤེས་པས་ཁྱོལ་བར་འདོད་པས་བྱངས་ཅན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་རྣམས་པ་དག་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟུས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འདིར་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་སྟུང་བའི་ཕྱོགས་སྟུང་མ་ཡིན་ནོ། །

༡ བྱུང་མཐའི་འདོད་ཆའི་དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་དགག་བ། ༡ གཙུག་པོ་དང་སྦྱེས་བྱ་བཅས་པ་དགག་བ།

དེ་ནས་གཞན་གྱིས་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱོགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

༦ དེ་ལ་གཙུག་པོ་སྦྱེས་བྱ་ནི། །ཅི་ལྟར་མི་རིགས་ལས་ཐུང་བཅྱན།།

དེ་ཡང་ཡང་འདིར་བརྟག་བྱ་སྟེ། །བདག་ནི་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་དབང་ལྷག་དགག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། མར་ན་པར་བརྟག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། གཙུག་པོ་དང་སྦྱེས་བྱ་དག་མར་ན་བརྟག་ནས་མི་རིགས་པར་རབ་ཏུ་བརྟུབས་པ་ཡིན་ལ།¹⁶ རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་ནི་དེ་དག་མི་རིགས་པར་རྒྱས་པར་དབྱེད་པར་བྱའོ། །བྱངས་ཅན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་ནི་

15 བྱངས་ཀྱིས། ཞེས་བྱེད་སྟུང་གོས་སྦྱེས་ཡང་མ་དཔེ་རང་སྔར་བཞག

16 གོང་ཏུ་དབྱེད་ཏེ། ༡/༡༣༡ བད་ལ་དགོངས།

འདི་ཡིན་ཏེ། རྟགས་པ་ནི་སྒྲུལ་བའི་རང་གི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་མེད་ཆ་བ་བཞིན་
ན། །རྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེས་བྱ་རྟགས་པ་རྟགས་པ་ཡིན།
གང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲུལ་བའི་རྟགས་པ་¹⁷ ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །རིགས་པ་གང་
གིས་ཤེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ལྟེན་བྱ་རྟགས་པས་རྟགས་ཡིན་ན། །སེས་བྱ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད།།

རྟགས་པ་ཅན་ནས་རྟགས་མེད་ལ། །འདིར་ནི་བདག་ཏུ་གང་གིས་འཇུག།

གལ་ཏེ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུག་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོན་ནས་ཡུལ་གྱི་
རང་གི་རྩ་བ་མཛན་པར་རྟགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་སྒྲུག་པ་ཡོད་པར་
འཇུག་ན། སྒྲུའི་འཇུག་པ་མེད་པས་ཅི་ཞིག་རྟགས་ན་རྟགས་པ་ཞེས་བྱ། དེས་ན་ཐར་
པའི་འཇུག་ན་རྟགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་གས། རྟགས་པ་མེད་པའི་སྒྲུལ་བའི་ཞིག་ཡིན།
གལ་ཏེ་དེ་རྟགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཅི་དེ་ལྟར་སེས་བྱ་མི་རྟགས། འོན་ཏེ་རྟགས་
པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡང་གཞན་ཏུ་འཇུག་ལ། རང་གི་རྩ་བ་ཡང་
ཉམས་པར་འཇུག་རྟོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་ཅི་ལྟར་མེས་ཤིང་བཟེགས་ནས་འབར་བ་ཟད་ཅིང་སྐལ་བར་ཐུང་
པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མེད་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུལ་བྱ་ཡང་
བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཡོག་ཏུ་ཐིག་གུང་རྟགས་པའི་རང་གི་རྩ་བ་མི་འདོར་རྟོ་ཞེ་ན། མི་འབྱ་
བ་ཉི་བར་བརྟོད་པ་ཡིན་ཏེ།

༡ མ་བཟེགས་ཟེག་པར་མི་རིགས་ཏེ། །བཟེགས་པ་མེད་ལྟར་དེ་སྒྲོན་བཞིན།།

དེས་ན་ཟེག་བྱེད་དཔེ་ཡིན་ནི། །རྟགས་པའི་བདག་ཉིད་བྱུང་མ་ཡིན།།

ཅི་ལྟར་ཏུ་བ་དང་འབར་བ་དང་བྱལ་ཏུ་ཐིག་གུང་མེས་ཤིང་གི་ཆ་ཉིད་ཀྱི་སྐལ་བ་ལ་
ཟེག་པར་བྱེད་ཀྱི། བྱིས་ཐལ་བར་ཐུང་པའི་འཇུག་ན་ནི་ཟེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མི་
ཐོབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུལ་བྱ་ཡང་རྩི་མིང་ཏུ་སེས་པ་ཡོད་པ་དེ་མིང་ཏུ་རྟགས་པ་
ཅན་ཏུ་རིགས་ཀྱི། འདིར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཏན་ཡོག་པར་ཐུང་པ་ན། མེ་ནས་ཐལ་
བར་ཐུང་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ཏུ། རྟགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་དཔེའི་སྒྲོ་

17 སྒྲུལ་བྱ་ནི་རྟགས་པ། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐར་།

ནས་དཔེས་བཞུག་པའི་དོན་ལྷན་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ཁྱུ་ལ་བའི་
 ཏུས་ན་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱལ་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་རི་བོ་ཡང་ཉམས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཏུས་ན་ནི།

༩ སྤེས་བྱའི་རྒྱས་པ་འཛིན་བྱེད་པས། །སྤེས་ལ་རྒྱལ་པ་ཞེས་འདོད་དེ།

དངོས་པོ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་འདི་ལ་བརྟེན།

ཐུངས་ཅན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་མཚུངས་
 པར་ལྷན་པ་ལས་དབང་པོས་དོན་རྒྱལ་པ་འདི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པ་ལ། ཡིད་
 ཀྱིས་རྒྱལ་པ་འདི་དོན་ནི་རྒྱུ་ཀྱང་རེས་པར་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤེས་བྱའི་རྒྱས་པས་
 རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་པ་ཞེས་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པ་འདི་དངོས་པོ་ནི་
 རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷང་གས་ལ་ཚོར་བ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ནི་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཅན་ལས་པན་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་¹⁸པ་ཡིན་པར་བརྟེན་
 པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱལ་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི།

༡༠ སྐྱེས་བྱ་འབྱུང་མེད་རང་གི་ཡུལ། །དེ་དང་དེ་ནི་ལྷགས་འདིས་འགལ།

སྤེས་ལས་རྒྱལ་པ་གཞན་མིན་པས། །ཅི་ཞིག་གཞན་བྱ་བརྒྱལ་པར་བྱ།

ཡོངས་སུ་འབྱུང་བའི་རྗེས་ཅན་གཞན་གྱི་གཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལ་འདིར་སྤེས་
 པ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི། སྐྱེས་བྱ་ནི་རྒྱལ་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་
 གཞན་གྱི་གཞུགས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྐུ་
 འདི་¹⁹འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་ལས་གཞན་པའི་
 རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པས། སྤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་པ་སྐྱེས་བྱའི་རྒྱལ་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱལ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཉེ་བར་བཀོད་ཅིང་དགག་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

༡༡ རྒྱལ་པ་རྒྱུ་ཁྱོས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་ལྷན་ཕྱིར་བྱས་པ་བཞིན།

དེས་ན་རྒྱལ་པ་སྤེས་པ་མིན། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་དེ་སྐྱེས་ན།

18 བརྟེན། པེ་ཅིང་། ལྷང་ཐང་།

19 མ་དཔེར། ལྷ་ལ་འདོད། རྗེས་ཡོད་མེད་པེ་ལྷང་བཞིན་བཞུས།

ཞེས་བྱ་བ་ཟུག་ཏེ། ཟུག་བྱ་ནི་མ་ཟུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟགས་པ་ནི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་
བྱས་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་ཚེས་བྱ་མོང་པ་ཡིན་པས། ཤེས་པ་མ་ནི་རྟགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་རྟགས་པར་བཤམ་བར་འཕྱུར་བས་སོ་ཞེས། གལ་ཏེ་གཞན་
དེ་ལྟམ་ཏེ་མེས་པར་བྱར་ན། །དེ་ལ་འདི་རྟག་ཏེ།

༡༡ རྟགས་ལས་ཤེས་པ་གཞན་ཡིན་པར། །ཟུབ་བྱེད་ཅེ་ན་དཔེ་ཡང་མེད།།

ཤེས་པ་འད་དེ་དངས་མེད་ཅེ་ན། །ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིས་གཙོད་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ཟུག་ཏེ། ཟུག་བྱའི་རང་གི་རྩ་ཁྲ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་པ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་
ཡིན་པར་མི་འཕྱུར་ཡོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་རྟགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། རང་གི་
བྱབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟུག་བྱ་ནི་རྟགས་པ་མེད་པར་བཤམ་བར་འཕྱུར་
ཏེ། ཟུག་བྱའི་རྟགས་པ་ཤེས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཞན་ཡང་།

༡༢ མ་ཟུག་པ་ནི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། །མ་ཟུག་ཕྱིར་ནི་རིགས་ཐུན་ཡིན།།²⁰

ཟུག་བྱ་ནི་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཟུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩི་ལོང་གི་རྩ་བ་ཞིན་ནོ། །ཟུག་
བྱ་ལ་ནི་རྩེ་ཞིག་རྟགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་རྟོ། །
།དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་ཟུག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི་
མ་ཟུག་པའི་ཟུག་བྱའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། །

དབྱ་མའི་སྒྲིང་པའི་འབྲེལ་པ་རྟག་གེ་འབར་བ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་པ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟམ་
ཏེ། འཇུག་པར་བྱ་བའི་རྟགས་པའི་རྩེས་སུ་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་འཕྱུར་བའི་ཤེས་པ་འཇུག་
པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉི་བར་བརྟགས་ནས་རྟགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟན་
པར་བྱའོ་ཞེ་ན།

༡༣ རྟོ་ཡི་འཇུག་པའི་བྱེད་པར་ནི། །གང་ཕྱིར་ཤེས་ལ་འཇུག་འདོད་ན་འད་།།

མ་དང་བྱང་ཅན་ཉིད་འཕྱུར་གྱི། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མ་དང་པའི་རྩེས་དག་ལ་ནི། འདི་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ཡང་

20 འདི་རྟོག་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་ན་གཞུང་གི་བཅད་མཚམས་དང་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བཅིས།

འདི་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ལྟར་གྱི་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་²¹ ལྟོ་
དེ་ནི་དཔེ་སྟོན་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་བྱ་ནི་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་
བྱུང་བར་ཡོད་པར་གང་ལས་ཁྱིམ་ལྟར་འབྱུང་།

༡༥ གལ་ཏེ་བདག་གི་སྒྲོ་གང་ཡང་། །ལ་ལར་རི་བཞིན་དོན་ཀྱང་འདྲོད།།

ལ་ལར་དེ་ལས་བརྒྱལ་ཉིད་དེ། །མཛོ་ལ་མཛོ་ཡི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ།།

རི་ལྟར་མཛོ་ཡོར་རྒྱ་དང་གིང་ལ་སྟགས་པ་ལ་འབྲེལ་པས་བྱིན་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་ལྟོས་བྱའི་སྒྲོ་
འབྱུང་བར་འབྱུང་ལ། འབྲེལ་པ་དང་བྲལ་བར་ལྷུང་པ་ན་མཛོ་ཡོར་ཉིད་ཡིན་གྱི་འདི་
ནི་སྒྲིམ་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཞེས། ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་བཞིན་ཀྱང་རྟགས་པར་འབྱུང་རྒྱ། །དེ་
བཞིན་ཀྱང་སྒྲོ་ལ་སྟགས་པ་ལ་འབྲེལ་པས་ཤེས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟགས་པར་བྱེད་ལ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོར་ན་ནི་སྒྲིམ་བྱ་རི་ལྟར་བཞིན་གྱི་དོན་ནི་རྟགས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་
ན་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྒྱད་པར་བྱ་སྟེ།

༡༦ ལ་ལར་རི་ལྟར་རི་བཞིན་དོན། །ཞེ་ན་ཀྱན་རྒྱུ་བྱུང་པ་ལྟར།།

རི་བཞིན་དོན་གྱི་སྟེམས་གྱི་ཡུལ། །བདག་ཅེས་བྱ་བར་བདག་ཅག་འདྲོད།།

སྟེམས་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེད་ཀྱི་བདེན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ཁོ་ཁོ་
ཅག་གིས་ཀྱང་འདྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བར་ཡོད་པའི་སྒྲོས་དོན་རི་ལྟར་བཞིན་ཀྱང་རྟགས་པར་བྱེད་ཀྱང་
ལྷུང་ན་ནི་བྱུང་པ་ལྷུང་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༧ ཅི་སྟེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་སྟགས་གྱི། །མཛན་ཉིད་ཅན་སྒྲོ་དོན་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱང་འཕྲ་ཀྱན་རྒྱུ་བྱུང་བ་། །དཔེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲོ་གང་ལ་རྟག་པ་བྱུང་པ་²² བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི། དོན་
དམ་པའི་དོན་རི་ལྟར་བཞིན་ཏེ། ལྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་རི་ལྟར་
ཞིག་ཅེས་བྱས་ན། དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ། ཀྱན་རྒྱུ་བྱུང་ཡང་སྟེམས་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་བདག་ལྷུང་བྱུང་མེད་པས། ལྟོ་དེ་ལྷུང་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདག་གི་སྒྲོ་བྱུང་པ་མེད་པས་རང་གི་དོན་

21 ཤེས་པ་གཅིག་ཅིག་ལ། བེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

22 -བྱུང་བ། བེ་ཅིང་།

ཉམས་པ་ཡིན་ནོ།

ཁ བྱངས་ཅན་གྱིས་འདྲ་པའི་བར་པའི་རྩ་བོ་དགག་པ།

ཉ) རང་བཞིན་དང་སྒྲིམ་བྱ་བ་དང་ཏུ་མཐོང་བ་བར་པ་ཡིན་པ་མི་འབྲས་པ།

གང་ཡང་རང་བཞིན་དང་སྒྲིམ་བྱ་བ་དང་ཏུ་མཐོང་ན་བར་པ་²³ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་།

ཉ༥ རྟགས་པ་མེད་པས་རྟགས་པ་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་པ་མེད་པ་ལས།

གང་གིས་དེ་ཉིད་ཤེས་སྟེ་བས། རང་ཞིག་ཁྲོལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན།

རེ་ཞིག་རང་བཞིན་ནི་རྟགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།
།སྒྲིམ་བྱ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་སྤར་གཅིག་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བར་ཞེན་
པ་ལས་བ་དང་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བར་བྱུར་ན་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རྫོག་གཞན་ཡང་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བྱ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་སྟེ་བར་འབྱུང་བ་གང་ལ་བར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟར་སྒྲིམ་བྱ་ནི་རྟགས་པའི་རྩ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྫོག་གཞན་དག་གི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།²⁴ རང་བཞིན་ནི་
རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་པའི་རྫོག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲིམ་པ།

ཉ༧ རྟགས་པས་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ན། རང་ག་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་སྟགས་རེས།

རྟགས་པ་མེད་ཕྱིར་གཞན་མི་དིགས། རྟེ་མེད་བྱུར་ན་ཡང་ཅི་ཞིག

གང་ཡང་རེ་ཞིག་རང་བཞིན་དང་སྒྲིམ་བྱ་དག་ཡོངས་སྟུང་དང་སྟུང་བ་པའི་རྩ་བར་
གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་། རང་བཞིན་ནི་བདག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པར་
སྟེ་བར་མི་དིགས་ཏེ། བེན་ཏུ་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་བ་དང་ཏུ་མཐོང་བ་
ན་²⁵ནི་སྒྲིམ་བྱས་འདྲིན་པ་²⁶རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ག་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱའི་²⁷མ་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་
བྱ་ཡང་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་། དེས་ན་འདི་

23 +མེད་པ། བེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

24 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། བེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

25 -ན། བེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

26 མ་དཔེ། འདྲིན་པའི། ཞེས་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཡོད་པེ་ལྟར་བཞིན་མེད་པར་བརྟེན།

27 མ་དཔེ། སྒྲིམ་བྱས། ཞེས་བྱེད་སྟུང་ཡོད་པེ་ལྟར་བཞིན་འབྲེལ་སྒྲུབ་བརྟེན།

ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།

༡༠ འདི་ཡི་རྫོག་པ་འདྲ་རིགས་མིན་ཏེ། །མང་པོ་དག་དང་བྱ་མོང་ཕྱིར།

རི་རྩུབ་རྩེ་གཅིག་གི་ཐུང་ཁྱུང་། །ཆོག་མ་པ་དག་གི་བྲན་བཞིན་འདྲོང་།

ཡོངས་སྤྱད་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རང་བཞིན་ནི། དང་པོ་ཕྱིད་པ་འོ་རྩུ་རྩུ་ལྟ་
སྤྱད་ཉིད་པར་སྤྱད་པས། བདག་གི་²⁸དོན་བྱས་ཟིན་ཏེ་ཞེས་རྫོག་པར་འཐུར་བ་ན་
རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཅིག་ཡིན་པ་སྤྱི་བ་ཉི་མང་པོ་ཡིན་པས། དེས་ན་འདྲིར་སྤྱི་བ་
གཅིག་ལས་ཁྲོལ་ཏེ་ཟིན་ཁྱུང་བཅས་ཅད་ཏེ་ཁྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་མང་པོས་བྲན་
མོང་ཏུ་བཅེངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར། སྤྱི་བ་གཅིག་གི་བས་དེ་ལ་བཅེ་བ་དང་བཅུ་ཏུ་
ཟིན་ཁྱུང་དེ་ལས་གཞན་པ་འཆོ་བའི་སྤྱི་བ་དག་ལས་ཁྲོལ་བ་མེད་ནོ། སྤྱི་བ་ཁྲོལ་བ་
ལ་ཡང་སྤྱི་བ་འདི་ཡིད་དེ།

༡༡ བ་དད་ལུལ་ལ་མ་བཞུགས་ཕྱིར། །རི་རྩུབ་བདག་གི་དབྱེ་བ་ལས།

སྤྱི་བ་པོའི་ཡིད་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་དག །ལྟག་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འདྲོང་།

གངས་ཅན་པའི་ཐུབ་པའི་མཐོང་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། མི་དང་། ཏུ་
འཁྲའི་འཁྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པོའི་ལུས་པོ་པོ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་ལྟགས་ཤིང་། སྤྱི་བ་དེ་
བཅས་ཅད་ཁྱུང་བཅས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། སྤྱི་བ་དེ་དག་ཁྲོལ་བར་
འཐུར་བ་ན་སྤྱི་བ་གཅིག་ཅིག་ལས་རི་རྩུབ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཕྱིར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལྟག་པར་
ཐུང་པའི་ཡིད་སྤྱི་བ་པ་དང་བཅུ་པར་ཐུང་ནས། དེ་དག་ལས་སྤྱི་བ་གཅིག་ཁྲོལ་བར་
ཐུང་བ་ན་སྤྱི་བ་བཅས་ཅད་ཁྲོལ་བར་ཐལ་བར་འཐུར་ཏེ། སྤྱི་བ་གཞན་བཅས་ཅད་
ནི་བཅེངས་ནས་གནས་ལ། གཅིག་ཅིག་ཁྲོལ་བར་རི་རྩུབ་འཐུར་ཏེ། ལུལ་བ་མི་དད་
པར་ཐུང་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར།

༡) བདག་ཐོག་བ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལ།

སྤྱི་བ་ཁྲོལ་བར་མི་རིགས་པ་འབྲེལ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

༡༡ ལུལ་སྤྱི་བ་པོ་སྤྱི་བ་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དག །

སྤྱི་བ་ཉི་རྩེ་སྤྱི་བ་མཐོང་ས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཐོང་དེས་པ་མེད་པ་འདྲ་ཡིན།

ཐུ་ལ་མོགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་ལ་མོགས་པ་འཇུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གཅིག་གིས་ཆོས་སྒྱུད་པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲེས་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུན་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། །དེས་ན་ནམ་²⁹མཐོང་བའི་ཐར་
 པ་ལ་ཡང་དེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་འདྲི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་།
 །ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྒྲན་པ་དང་སྒྲན་བ་གཉིས་སམ། ཆར་འབབ་པ་དང་ཆ་བ་
 གཉིས་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

སྒྲེས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཁྲུ་བ་པ་ཡིན་ན་སྒྲོན་འདི་ཡང་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཐམས་ཅད་ཏུ་ཁྲུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་ཐོར་
 གནས་པར་འགྱུར་ལ། བདག་རྣམས་ཀྱང་འབྲེས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། །ཡུས་དང་། དབང་པོ་
 དང་། རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་ན་མོར་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་། །གཅིག་གིས་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་གཞན་གྱིས་
 ཀྱང་བྱས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། །གཅིག་གིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲངས་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཀྱང་བྱ་བ་སྒྲང་བར་འགྱུར་རྒྱུ་། །བྱས་ཐེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདི་འོ། །དམངས་རིས་ཀྱི་
 ལས་ནི་འདི་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། །རིགས་བཞི་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཡང་
 མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། །ལ་དང་། བྱ་དང་། དམ་དང་། ལ་མར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་
 འགྱུར་རྒྱུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ།།

༡) སྒྲེས་བྱ་རྒྱུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱེད་པར་སྒྲུ་བ་མི་འགྲུབ་པ།

གང་ཡང་སྒྲེས་བྱ་ནི་རྒྱུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་
 ཡང་མི་འགྲུབ་ཞེ། གང་གི་ཕྱིར།

༡༡ གལ་ཏེ་སྒྲེས་བྱ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲེས་བྱ་རྣམས་པ་མེད་པ་དང་།།

རྒྱ་མེད་ཁྲུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེས་བྱ་འགྱུར་ཕྱིར་འོ་མ་བཞིན་།།

སྒྲེས་བྱ་ནི་རྣམས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོ་མ་བཞིན་ནོ། སྒྲེས་
 བྱ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་མ་བཞིན་ནོ། སྒྲེས་བྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འོ་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གང་རྣམས་སྒྲེས་བྱའི་གཞུགས་བརྟན་འགྱུར་བས་ཁྲོ་ལ་

29 -ནམ། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བང་།

བར་འདྲི་བ་དེ་ལ་ཡང་།

༡༩ སེམས་ནི་འཇུར་བ་མེད་ན་ཡང་། །ཤུགས་བརྟན་ཀྱི་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱིར།།

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཁི་རྩུ་མ་གདོད་མི་གཟུགས་ཚུ་ལ་སྐྱབས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཁྱུར་བ་འདི་རྒྱུར་ཉི་ལང་།
གནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་། མེས་ཀྱི་རྩུ་མ་པ་ཡང་ཤེས་པས་
བརྩམས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཉི་ལང་གནས་པ་ཙམ་པས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱའི་
རྩུ་མ་ཉི་ལང་³⁰གནས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་པ་
རྩུ་མ་ཡོད་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཀྱང་རྩུ་མ་རྩུ་མ་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ནི། གདོད་མི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཀྱང་རྩུ་མ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་
མེད་པ་ཉིད་དང་། ཁུབ་པ་མ་ཡིན་པས། མཚས་ཙན་གྱི་རྩུ་མ་པ་རྩུ་མ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
པའི་ལྷིང་གཟུགས་བརྟན་འཁྱུར་བ་འདི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
འདི་རྩུ་མ་ཡང་།

༡༥ རྒྱལ་ཁྲིམ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ། །བདག་དང་ལུང་ལོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ། །

བརྟགས་ན་སྒྲིན་མེད་ཅི་ན་ཡང་། །ཁྱེལ་བ་བརྟགས་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཡོག་པ་ཡིན་པ་ས་འདི་ལྷུ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ན། ཅི་ཞིག་
ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཡང་ཟི་ལྟར་ན། བདག་དང་
གཞན་ཞེས་རྟོག་པ་འདྲུག་པ་ཉིད་ཡིན། གཤ་ཉེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཏུ་ཐིག་ན་ཡང་སྒྲོ་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ས་བདག་ཏུ་བཅུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བཅུགས་པ་དང་བཅུགས་
པ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱེད་ལ་ཡང་ཉེ་བར་བཅུགས་པ་དང་བཅུགས་པ་པ་ཉིད་ཏུ་
འགྱུར་ན། ཁྱེད་ལ་ཞི་དཔྱད་ཉིད་ཏུ་འདྲོད་ཀྱི་ཉེ་བར་བཅུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ས་ཁྱེད་ལ་བཅུགས་པ་ཞི་
ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

30 +མགས་པ་ཙན་པ་བྱིད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉི་མའ། བ་མིང་། ལྷ་མ་ཐང་།

༡ བླ་མ་ཅན་གྱིས་རང་བཞིན་ནམ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་དགོད་པ།

ཁོ་མོ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་མི་འདོད་པས། རེ་ཞིག་དེ་བརྟག་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ན་བཅེངས་པ་དང་ཐར་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། བཞན་གྱིས་དེ་ཡོད་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཉི་བར་བགོད་པ་ནི།

༡༤ བཅོ་མོ་ཡོད་དེ་ལྟ་ཆོག་ས་གྱི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱིར་ཡོངས་ལྟར་ཕྱིར།།

བྱ་དང་བྱེད་པའི་རོ་མོ་འདི་ཕྱིར། རྩམ་ཕྱིར་ལྟ་ཆོག་ས་རོ་མོ་འདི་ཕྱིར།།³¹

༡༥ རི་རྒྱུད་སྐྱམས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། རྫོད་ཆག་པ་ཡི་རྩམ་སྐྱམས་ལྟར།།

དེ་བཞིན་དབྱེ་བ་དེ་དང་ཐན། དེས་ན་དབྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས།།

ཉིད་སྐྱབས་དང་། རྩལ་དང་། ལུན་པ་རྣམས་ཆ་མཉམ་པ་མི་གསལ་བ་ནི་བཅོ་མོ་སྟེ་
ཆོས་ཅན་ནོ། དེ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། རྗེས་དང་
ཆོས་ཅན་བཞུགས་པ་ནི་ཕྱོགས་སོ། ལྟ་ཆོག་ས་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱམས་པ་ལྟ་ནི་
བཟན་ཆོག་ས་ཏེ། ཡ་ཤི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མིང་ཅན་ནོ། དེ་ལ་ལྟ་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ལ་
རང་བཞིན་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ལྟ་ཆོག་ས་ཀྱང་ཀྱང་བདེ་བ་དང་།
ལྟག་བཞུལ་དང་གཉི་ལྟག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཡོངས་སུ་འཕྱུར་བ་
ནི་མི་འཕྱུར་བ་འདི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་འཕྱུར་བར་འཕྱུར་ལ།
ཆེན་པོ་ལས་རང་འཛིན་པའི་རོ་མོར་འཕྱུར་རོ། དང་འཛིན་པ་ལས་དེ་ཅས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རོ། དེ་ཅས་ལས་དབང་པོ་འདི་རྣམ་པར་རོ། དབང་པོ་ལས་འཕྱུར་བ་ཆེན་པོ་འདི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་འཕྱུར་རོ། བཅོ་མོ་ཆེ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ནོ། ཆེན་པོ་དང་རང་འཛིན་པ་
ལ་སྐྱམས་པ་ནི་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་འཕྱུར་བའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་རྩམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ལྟ་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་རྩམ་པ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་ལ་སྐྱམས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐ་
སའི་བྱ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩམ་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། ལྟ་ཆོག་ས་གྱི་རོ་མོ་ཉིད་ནི་

31 འདིས་བླ་མ་ཅན་གྱིས་གཅིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་གོ་དཔེ་གཞུང་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་བྱས་པ།
བླ་མ་ཅན་གྱི་ཞིག་ལེའུ་བྱས་པ། རྒྱུ་ ༡༥ “བྱེད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་འདི་ཕྱིར། རྩམ་པ་ཡིས་ནི་
འཇུག་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དང་འཐམས་བྱེད་བྱེད་ཡོད་ཕྱིར། འཛིན་ཆེན་ལྟ་ཆོག་ས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། མི་གསལ་
པ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་རོ།” ཞེས་པའི་དོན་བརྒྱུས་ཏེ་བགོད།

ཆེན་པོ་དང་། རང་འཛིན་པ་དང་། རྟོ་ཚམ་དང་། དབང་པོ་དང་། འཕྲུལ་བ་ཆེན་པོ་འདི་
 བྱུང་བར་རྣམས་པ་བྱུང་མ་ཉིད་ནོ། །རྩི་རྩུབ་ས་ཐོན་ལས་སྤྱུ་བྱ་དང་། རྩོད་བྱ་དང་། ཡལ་
 བ་དང་། ཡལ་བ་ཕྱེད་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་
 ལ། རྟོ་རྩམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་ས་ཐོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །རྟོ་བཞིན་བྱ་གཙོ་པོ་མི་གསལ་
 བ་གཅིག་ལ་དབྱེ་བ་བྱུང་མ་ཡིན་པས་རྟོ་ས་ན་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

རྩི་རྩུབ་སྤྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བྱུང་བ་རེས་པ་རྩོན་པའི་ཆེག་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་དང་བྱང་ཆེས་སྤྱུ་འཕྲོ་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་འཕྲུལ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་རོ་
 ཐོ་དང་། རྩམ་པ་དང་། རྩམ་ཆེགས་ཀྱི་རོ་ཐོ་ཡོད་པ་རྟོ་དང་རྟོ་ནི་རྩུབ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན། རྩོད་ཆག་པའི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བྱམ་པ་ཆག་པའི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྩེས་སྤྱུ་མ་ཉིད་འཕྲོ་བ་ཡོད་ལ། ཚུན་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་ཡང་རྩི་ཉིད་རྩེས་སྤྱུ་འཕྲོ་བ་རྩི་
 བ་ནི་རྩེས་སྤྱུ་འཕྲོ་བ་རེས་པ་འོ། །ཡོངས་སྤྱུ་འཕྲུལ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བྱི་བ་དག་ཉིད་
 རྩུལ་པ་ཉིད་དང་། ཚུན་བྱུང་བ་ལྟར་པ་རྩི་བྱའོ། །བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་རོ་ཐོ་ནི་
 བྱམ་པ་ནི་ལྟ་བུ་བྱུང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཚུན་ཡང་བྱུང་བའི་ཡིན་ནོ། །རྩམ་པ་ཡང་བྱམ་
 པས་ལྟ་བུ་བྱུང་བྱེད་པ་དང་། ཚུན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་རྟོག་པར་ལྷན་པར་བྱས་པ་འོ། །ཡང་
 རྩམ་ཆེགས་ཀྱི་རོ་ཐོ་ནི་བྱམ་པ་འཕམ། ཚུན་གྱི་རྩོད་པོ་གཅིག་ལས་བྱུང་མ་དང་བྱུང་མའི་རྣམས་
 པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། ཚུན་གྱི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་འཕྲུང་བར་འཕྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་བཞིན་བྱ་བ་ལྷན་བྱ་རྩེས་སྤྱུ་འཕྲོ་བ་རེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོ་བཞིན་བྱ་དབྱེ་བ་རྟོ་དང་རྩོན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྩེས་སྤྱུ་འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ། འདི་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཆེག་
 ཡིན་ནོ། །རྟོ་རྩུབ་ས་ན་དབྱེ་བ་ནི་རྩུབ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མཁུག་འཕྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

༤ གཙོ་པོ་རྩུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྩི་པོ་རྩམས་རྩམ་པར་དགག་པ།

ག གཙོ་པོ་འདི་རྩུབ་བྱེད་རྩམས་ལྟར་ལྟེན་རྩུབ་པ་འཕམ་མ་བྱུང་པའི་རྩིགས་སྤྱུ་ཐམས་ལ།

འདི་རྩི་བྱའི་རྩུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེག་གི་ཆ་རྩི་པོ་འདི་ནི་བྱངས་ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་
 བཞོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་སྤྱན་དབྱུང་བ་སྤྱུས་པ་ནི།

༡༡ དབྱེ་རྩམས་རྩུབ་དང་ཅས་ཉིད་བྱ། རྩུབ་བྱེད་ཅེན་ལྟར་པ་སྤྱུབ།

ཀྱན་ལ་ཆགས་པར་མ་བྱུང་ལྟེ། འདི་ཡི་གཏན་ཆེག་མ་བྱུང་བྱེད།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་བསམ་པས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཙོ་ཙག་གྲུང་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་པར་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ནི་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སང་བཞིན་གཅིག་བྱེད་པར་བྱུང་ན་ནི་དེ་དང་ཕན་པ་ཡང་འབྱུང་
 པར་འབྱུང་ན། ཁོ་ཙོ་ཙག་ལ་ནི་སང་བཞིན་དེ་མ་བྱེད་པར་ཤེས་ཏེ། མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 རི་ཁོང་གི་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་རི་རྩུབ་ཕན་པར་འབྱུང་ཞེས་
 གཞན་ལ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་
 ཡང་རྒྱུན་འདི་ཉིད་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་གལ་ཏེ་སྤྱི་མཉན་ཏུ་སྤང་བ་ཡོད་
 པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དང་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱི་
 ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་གྱི་གཙོ་བོའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 གང་ཡིན་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྒྱན་པར་བྱ་ཞེ།

༡༧ སྤྱི་ནི་མཉན་ཏུ་སྤང་འདོད་དེ། སྤྱི་དང་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྤྱི་ཉིད་དམ་ནི་ཁྱད་པར་ལ། རྩུ་མ་བཞིན་ཏུ་དཔེ་ཡང་མེད།

འདིར་ཁྱོད་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་འདི་ལ་དཔེ་མེད་དེ། གཙོ་བོ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་རྩུ་མ་པར་གནས་པ་གཞན་པ་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་བ་པ་ལ་དཔེ་
 བཟན་པར་མི་རྩུ་མ་པ་ཉིད་དམ། གཞན་ལ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། སང་ཏུ་ལྟེད་པའི་
 ལྟེད་ཚུགས་ཁྲམས་བྱས་ནས། ལྟེད་ལྟེ་མས་ལན་རྒྱུད་པར་ལྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱན་མོར་ལ་
 བྱན་མོར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་རྩུ་མ་བཞིན་ཏེ། གཙོ་བོ་བཞིན་ཏུ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཁྱོད་སྤྱི་³²མཉན་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱུ་བ་པ་
 རྩུ་མ་པའི་དཔེ་ཡང་ཁྱད་པར་ཞིག་གྲུང་མེད་དོ། །རྒྱད་ཆག་པའི་ཏུ་མ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྩུ་མ་
 གྲུང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་རྒྱས་པ། ཁྱོད་དཔེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྩ་བའི་ཆེག་མ་རྒྱ་ཆེག་ བདག་
 ཙག་གི་ཚུགས་ལ་གཉི་ག་ལ་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡོད་དོ། །རི་རྩ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། བདེ་བ་དང་།

32 ཅི་པེ་ཅིང་། རྩུ་མ་པར།

ཐུག་བཅུལ་བ་དང་། གཏི་ཐུག་གི་རྩ་བོའི་ཕྱད་པོ་ལྟེ། སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བའི་
སྤང་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་བརྒྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

༡༠ བདེ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་བོའི་ཕྱིར། །ཆོར་བའི་སྤང་པོ་བཞིན་མི་འདོད།།

སྤང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་བདེ་ཐུག་སྐྱེས། །སྐྱེས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན།།

བདེ་བའི་རྩ་བོའི་སྤང་པོ་ནི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་³³གཏན་ཆེགས་འདི་མ་རེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོར་བ་ནི་གསུམ་ལྟེ། དེ་
ལ་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བཞིན་ཏུ་སྤང་པོ་བདེ་བའི་རྩ་བོ་ཞིག་ཡིན་
པར་འཇུག་རམ། འོན་ཏེ་ཡང་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བ་ཐུག་བཅུལ་བཞིན་ཏུ་ཐུག་
བཅུལ་བྱེད་རྩ་བོ་ཞིག་ཏུ་འཇུག་རམ། ཐུག་བཅུལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐུག་བཅུལ་བྱེད་རྩ་བོ་ཉིད་
ཏུ་ཐུབ་ན་ཡང་ཐལ་བར་འཇུག་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཆོར་བ་ནི་
གཏི་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་རྩ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱབ་བྱས་ལྟར་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་དཔེའི་
ལྷན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འདི་ཤར་ཏུ། གཏི་ཐུག་ཀྱང་ཆོར་བའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཐུག་བཅུལ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

༡༡ མ་རེས་པ་ཡི་ཐུངས་པས་ན། །དེ་ལྟར་དོན་ཐུང་བདག་ཉིད་ཡིན།།

ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།³⁴ ཅི་གཏི་ཐུག་ཆོར་བའི་རྩ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
རམ། འོན་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་བདེ་བ་
ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འཇུག། དེས་འདི་ལྟར་མ་རེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་ཐུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཡང་རྩི་ལྟར་མ་རྩན་པར་འདོད་པའི་དོན་མ་
ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

33 + འདི་ལ་ཡང་བརྒྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་ ལེ་ཅིང་། ལྷར་བར་།

34 རྩོད་འཇུག་ཆོར་བར་ཤར་བ་འདི་ཆ་ཆེག་གི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པའི་མེད་ལོགས་ཐུབ་ནང་མེད་པས་འབྲེལ་པའི་
གཞུང་ཏུ་བྱ་དགོས།

། རྒྱུ་ལྡན་འཁྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉན་ཆེགས་འགལ་ཉན་ལྡན་སྤྲུལ་པ།

གཞན་ཡང་།

རྒྱུ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་གི་། དམ་བཅས་སྒྲིན་གྱིས་གནོད་པ་ཡིན།།

གཙུག་ཅི་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལྡན་དཔག་པར་བྱེད་པས་
རྒྱུ་ལྡན་འཁྲོ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལྡན་འཁྲོ་བ་ལ་
སྐྱེས་པས་ཉི་ཉན་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེས་པར་རྒྱུ་ལྡན་དཔག་
པས་ཉན་ལ་དང་ཉན་ལ་ལྷན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཆུང་གི་དང་
གི་རྒྱུ་ཡང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ།།

ག ཡང་ན་ཐུངས་ཆ་གྱི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་མ་དེས་པར་བཤམ་བ།

གཞན་ཡང་།

༡༡ རྒྱུ་མེད་མཐའ་མེད་ཉིད་སྐྱེས་ཀྱི། དེ་ཡིས་³⁵ རྒྱུ་པར་ལྷན་པས་ན།།

གཙུག་ཅི་ཡོད་ཉན་འདོད་པ་ཡི། གཏན་ཆེགས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན།།

རྒྱུ་ལྡན་འཁྲོ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ལྡན་འཁྲོ་བ་དང་
ཡོངས་སྤྲུལ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་ཆག་པའི་དུམ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་
པའི་ན། གཙུག་ཅི་ཡོད་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་པའི་དུམ་བྱ་ལ་ཉིད་དང་། མཐའ་
དང་ཉན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པས་གཙུག་ཅི་མ་སྤྲུལ་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེས་ན། དེའི་རྒྱུ་པར་ལྷན་པས་ཆོས་ཆུང་གི་རྒྱུ་པར་ཡང་
ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ག གཙུག་ཅི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅས་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་པ་ལྡན་པ།

གཙུག་ཅི་ཡོད་ཅི་གཙུག་ཅི་ལོ། །ཡོན་ཉན་ཉི་ལྟར་སྤྲུལ་པར་བྱུང་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཏེ་གཙུག་ཅི་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སོ།³⁶ གཙུག་ཅི་ཡོད་ཉན་དེ་རྣམས་ཉི་བྱེད་པ་
རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ལྡན་འཁྲོ་བ་དང་ཡོངས་སྤྲུལ་པ་ལ་
སྐྱེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་འདིར་བཞག་

35 དེ་ཡི་ པ་ཅིང་། ལྷན་པར་།
36 -གཙུག་ཅི་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སོ། །ཡེ་ཅིང་། ལྷན་པར་།

དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཆེས་སྲ་འབྲོ་བ་འདི་ལྷོད་ཆག་པའི་འུམ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏེ།
དབྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡང་ཆེས་སྲ་འབྲོ་བ་འདི་གཙོ་བོའི་ཡོན་
ཏན་བཞིན་ཏེ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཁེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྲ་
འབྲུང་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལྷུང་བར་བྱའོ།

གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཅི་
ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཙོ་བོ་ནི་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ནི་དར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཡིན། དར་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་རྩེ་ཞིག་རྒྱ་གཅིག་ལྷོན་ཏེ་སྐྱེད་པ་
ལས་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་རྣམས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་
དག་ནི་རྒྱ་བྱ་དང་པར་མཐོང་ལྟེ། ཇི་ལྟར་ས་ནི་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་བྱས་པ་ནི་བྱ་ཏེ་ས་
ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་ཚུན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་
རྒྱ་བོ་ནི་ཏུམ་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་གཅིག་ལྷོན་ཏེ་སྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་པའི་རྩེ་བོ་ནི་མེད་
དོ། །དེས་ན་རྒྱ་གཅིག་ལྷོན་ཏེ་སྐྱེད་པ་ལས་ཡོད་པ་ཉིད་མི་འབྲུང་བར་ཆེས་སྲ་དཔག་
པས་ན་མེད་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་དར་གི་རྩེ་བོ་ལས་བརྒྱལ་
པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།

༡༩ དེ་བཞིན་བྱ་དང་རྒྱ་ལས་ཀྱང་། །འབྲུང་བར་འདོད་པའི་དཔེ་ཡོད་མིན།³⁷
གཙོ་བོ་ནི་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་སྲ་འབྲོ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་
བྱ་བའི་རིགས་གཅིག་པའི་དཔེས་པའི་དོན་རྒྱལ་པར་གནས་པའི་རྩེ་བོ་ནི་མེད་པས།
དཔེ་མ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འདིར་བདག་གིས་ལྷོད་ཆག་པའི་འུམ་བྱ་ལ་
སྐྱེས་པའི་དཔེ་རྣམས་པ་ཉིད་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། ལྷོད་ཆག་པའི་འུམ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་མི་
རྒྱལ་པ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་དག་འདྲ་བ་ཡིན་
ཞེ་ན། དེ་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་གིས་ཆད་མ་སྐྱེས་པ།

༢༠ ཚུན་ཏུམ་བུར་བྱུང་པ་ན། །ཉམས་པ་མིན་པར་རྒྱལ་བུ་ལྟེ།

37 བོད་འབྲུང་ཆ་འབྲེལ་གཞིས་ཀར་སྒྲིག་འདི་ལ་རྒྱུ་ལ་གཞིས་ལས་མེད་མོད། ལེགས་བྲུང་ཏུ་རྒྱུ་ལ་དང་བོ་
གཞིས་སྒྲིན་མ་བྱུང་།

སྒྲིབས་དང་གཞུགས་དང་ཆད་ལ་སོགས། ཉེ་བར་གནས་ཏེ་བདག་ཉིད་བཞིན།།
 ཚུན་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཞན་པར་གནས་བཞིན་བྱ། ཏུམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་སོ་སོར་འཇུག་པར་ཐུར་པ་ན། རྒྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་མང་ན་
 པར་ཐུར་ལ། ཏུམ་བྱ་མང་ན་པར་ཐུར་པ་དེ་དེ་ཏུ་སྟོན་ཡང་ཚུན་ལ་ནི་ཉམས་པ་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོགས་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབས་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། གཞུགས་ཉེ་བར་གནས་
 པ་དང་། ཆད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། ཉེ་བར་
 གནས་པའི་རྩ་བ་ནི་³⁸ ཉེ་བར་གནས་པ་ཉིད་དེ།³⁹ རིགས་གཅིག་པའི་རྒྱའི་རང་གི་
 རྩ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཐུངས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲིབས་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་ཚུན་ཏུམ་བྱ་
 ལ་སོགས་པར་བྱས་སུ་ཐིན་ཀྱང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ལ་བྱི་དང་རྩ་མི་དང་
 པས་དེ་ཉམས་པན་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞུགས་ཉེ་བར་གནས་པ་
 ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པར་མཐུན་པའི་གཞུགས་ཉིད་དོ། །ཆད་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་
 ཚུན་ཀྱི་རྒྱང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཏུམ་བྱ་མང་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱང་པ་ལ་ནི་ཏུམ་བྱ་
 ཡང་ཉུང་བྱ་འཇུག་པར་འཇུག་ཏེ། གང་དང་གང་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
 མེད་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཏུམ་བྱར་མ་བྱས་པའི་ཚུན་དེ་དེ་རང་གི་རྩ་
 བོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་བྱང་དང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བདག་ལ་དཔེ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་བརྒྱད་པར་བྱ་ཞེ།

༡༥ ཏུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཉིད་བྱ་དེ། །ཡོད་ན་ཐར་བཞིན་དཔེ་མི་འབྱུང་།⁴⁰

གཙུག་པོའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། རྣམ་སུ་འགྲོ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡོད་པར་ཐུར་ཀྱང་། དཀོས་པའི་དོན་མི་གསལ་བ་གཞན་
 མེད་པས་བསྐྱུང་བྱ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༦ གསལ་བའི་རྩ་བར་དེ་ཡོད་ན་འདྲ་། །བྱུང་བའི་མཐའ་ནི་ཐུར་བར་འཇུག་།

ཅི་སྟེ་ཡང་གསལ་བའི་རྩ་བས་གཙུག་པོ་དེ་བྱེ་བྲག་གི་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 བྱུང་བའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ལས་གཙུག་པོ་ནི་མི་གསལ་བའོ་ཞེས་འཇུག་

38 -ཉེ་བར་གནས་པའི་རྩ་བ་ནི། བེ་ཆེར། ཏུར་བྱང་།
 39 མ་དཔེར། ཉིད་དོ། །ཞེས་རྣམས་ཆེག་ཡོད་མེད་པའི་ཏུར་བཞིན་དེ་ཏུར་བཙུག་།
 40 ལེགས་ཐུར་ཅེ་པར་འདྲའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱང་པ་ཞུན་མ་གཉིས་ཐུང་།

བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཙུན་དང་ཏུམ་བྱ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱ་བ་དང་
ཐེད་པ་དག་ཉིད་ཀྱང་བྱ་བ་དང་ཐེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པར་ཐེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་།
བྱ་དང་ཐེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཏུ། །སྐྱབ་ནའང་སྐྱམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན།།

༡༧ རིགས་མཐུན་ཉིད་ལ་གཅིག་ཉིད་ཏུ། །སྐྱབ་ནའང་བྱུང་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་⁴¹ བྱ་བ་དང་ཐེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པར་ཐེད་ན་
ནི་ཐུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ནས་གྱི་ས་ཐོན་ལས་ཐུང་བའི་སྐྱ་བྱ་དང་།
ཐོང་བ་དང་། ཐུངས་དང་། འདབ་མ་དང་། རྩེ་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅི་
དང་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལས་དོན་གཞན་རྣམས་ན་ཡང་། །ཐུ་མ་བཞིན་ཏུ་སྐྱོན་ཀྱང་འབྱུང་།།

འདི་ནི་ཐུར་ཉིད་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཤེས་པ་འཆམ་བའི་རབ་ཏུ་ཐེད་པར། བྱ་བ་
དང་ཐེད་པ་དག་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐུར་ན་པ་དང་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཉམས་པར་
འཐུར་ལ། ཐུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཐེད་པ་ཐོ་དང་། ལས་བསྟན་པ་ཡང་མེད་པར་
འཐུར་རོ་ཞེས་སྐྱམ་པ་ཡིན་ནོ།།⁴²

གང་ཡང་ཐུངས་ཅན་གང་དག་སྒོ་སྒྲུབ་དག་ནི་འགག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ་ད་ལྟར་ཡོད་རྒྱུ་⁴³ ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་། རིམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་དབྱེད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་⁴⁴ ཐུང་རྣམ་པར་གནས་པས་
སྒོ་སྒྲུབ་རྣམས་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་ན་ནི། ཐུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གལ་ཏེ་མི་འགག་པ་ཉིད་⁴⁵ ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་ཐུར་ནས་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲོད་
དོ་ཞེ་ན་ནི། དུལ་གཞན་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འཐུར་རོ། །ཅི་སྟེ་འབྱུང་ན་ནི་
འགག་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།

41 -ལ། བེ་ཅིང་། རྩར་བང་།

42 གང་ཏུ་ཁེ་ཏུ་གསུམ་པའི་ཤོག་ཐུངས་ ༡༩༠ སྒོ་ག ༡༩༡ བད་ཏུ་ཐུང་བ་ལ་གཞིགས།

43 མ་དཔེར། དེ་ལྟར་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཐུར་མེད་པེ་རྩར་བཞིན་པ་རེས།

44 ཏུ། བེ་ཅིང་། རྩར་བང་།

45 མི་འགག་པ་ཉིད། བེ་ཅིང་། རྩར་བང་།

ང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དབྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འབད་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་དག་ན་ཤེ། འདིར་བྱང་པར་སྐྱུས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དར་ས་པོ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་དང་། རྒྱལ་བཟུང་དང་། གཉི་མུག་གི་བདག་
ཉིད་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་གྱིས་བདག་གིས་རབ་ཏུ་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་།

༡༤ བདེ་དང་རྒྱལ་བཟུང་ལ་སོགས་ཀྱིས། །གཏན་ཆེགས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུས་ཏེ། རྒྱལ་བཟུན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ། རེ་ཞིག་སོ་
སོར་ཆོར་བ་བདེ་བའི་རྩ་ཁྲིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བཞིན་ཞེས་སྐྱུས་པ་དེ་
ལ། ཅི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བཞིན་ཏུ་བདེ་བའི་རྩ་ཁྲིའི་ཏུ་འབྱུང་རུ་
འོན་ཏེ་འདིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་ཆོར་བ་རྒྱལ་བཟུང་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བཟུང་གྱི་རྩ་
ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བཟུང་གྱི་རྩ་ཁྲིའི་ཏུ་སྐྱབ་
པ་ན་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཉིད་གྱིས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀྱན་ལ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ན། བདེ་བ་དང་། རྒྱལ་བཟུང་དང་། གཉི་མུག་གི་བདག་ཉིད་གྱི་རྩ་ཁྲིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བས། དཔེ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། རྩུགས་གཉི་ག་ལ་བྱུགས་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་དར་ས་
པའི་དོན་གྱི་རྩ་ཁྲིའི་ཏུ་མེད་པས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བུན་མོར་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་། གལ་ཏེ་
གང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལས་བྱ་བ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱལ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་འདི་ལྟར་ཞོ་ནི་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་ནི་བྱེད་པ་པོའི་རྩ་ཁྲིའི་ཏུ་
འོ་མའི་⁴⁶ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་རྩ་ཁྲིའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་
རང་གི་བྱེད་པ་མ་སྐྱབ་པའི་རང་གི་རྩ་ཁྲིའི་ཏུ་ཡིན་པས་བྱ་བ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་
ན་ནི། དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་མ་ནི་རང་གི་བྱེད་པ་པོའི་དར་ས་པོ་ལས་གཞན་མ་
ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

46 མ་ཡིན། པེ་ཅིང་། མ་ཡི། ལྟར་བཤད་།

༡༧ ཏུས་དབྱེར་མེད་པས་གཞན་མིན་ནའང་། །ཐུགས་དང་ལྷན་དང་འགལ་བ་ཉིད།⁴⁷
 བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་ཉི་ལའ་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་དང་
 ཏུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་བྱ་བ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཐུགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ནི་ས་པོན་གྱི་ཏུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་
 ལ། ལྷ་བུའི་ཏུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མངལ་ན་གནས་པའི་ཏུས་ཀྱང་
 གཞན་ཡིན་ལ། ལྷེ་བའི་ཏུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ཐུགས་པ་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །འདིར་སྐྱུས་པ། ཚུན་མི་མངོན་པས་མེད་པར་ལྷུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུན་གྱི་རྩ་བོ་
 ཞེས་བྱུག་པའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་ཡོད་ལ། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏུས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་ས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་བརྒྱན་
 པར་བྱ་ཞེ།

༡༨ ཚུན་རྩ་བོ་མི་མངོན་པས། །མེད་པར་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།

ཏུས་དང་བྱུག་པས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །ད་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཞིན་ཞེ་ན།།

༡༩ དེ་ཉི་ན་ཡང་སྟོན་ལྷན་ནས། །རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེང་ཀྱང་།།

སྐྱུས་པའི་སྟོན་རྣམས་མེད་མིན་ཏེ། །ཁྱེད་ཏུ་སྐྱེ་འབྱེད་ཐམས་འདྲ་བཞིན།།

འདི་ལྟར་ཐུགས་ཏེ། དབང་པོས་ཀུན་ལ་དབང་པོ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་འཕང་
 མའུར་བྱིན་པ་དང་། དེས་དེ་མིད་ལྷན་གསོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུས་ནས་བཟུང་རོ། །ཡང་
 ཀུན་ས་འཇིགས་ཁྱེད་ལྟེ་འུ་ནགས་ཀྱི་མིན་མོ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཏུ་འབྱེད་པ་ཐམས་
 པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལན་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་འབབས་པ་ན། ཇི་མིད་ཏུ་དེས་ཀུན་
 པམ་པར་བྱས་པ་ལས་ཀུན་ས་འཕང་མའུར་དེ་སྐྱེ་བྱེད་ཏུ་འབྱེད་པ་ཐམས་པ་ལྟ་བུ་དེ་
 གསད་པའི་ཕྱིར་འཕངས་པ་དང་། སྐྱེ་བྱེད་ཏུ་འབྱེད་པ་ཐམས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་
 ལྷ་བཟུང་ནས་གནས་པ་ན། འཕང་མའུར་དེ་ཡང་ནམས་མཁའ་ལྟེང་གི་གཞུགས་ལྷ་བཟུང་
 ནས་གནས་སོ། །ཡང་སྐྱེ་བྱེད་ཏུ་འབྱེད་པ་ཐམས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་ལྷ་བཟུང་ནས་
 གནས་པ་ན། འཕང་མའུར་དེ་ལྷག་པའི་གཞུགས་ལྷ་བྱུང་ནས་ཉི་ལའ་གནས་སོ། །སྐྱེ་

47 རྩོད་འབྱུར་རྩ་འབྲེལ་གཞིས་ཀྱང་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་གཞིས་ལས་མེད་མོད། ཞིགས་སྐྱུར་ཏུ་རྒྱུད་པ་སྟོན་མ་
 གཞིས་བྱུང་།

ཐུན་ཏུ་འཕྱོད་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལྟུང་བ་ན་འཕྲང་མཏུང་ཡང་ཚུའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་ཐུང་ནས་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེས་གང་དང་གང་གི་གཞུགས་སུ་བཞུང་
 བ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། འཕྲང་མཏུང་དེ་ཡང་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་
 གཞུགས་སུ་བཞུང་ནས་རྗེས་སུ་འབྱེད་ཏེ། ཚུང་མའི་གཞུགས་སུ་ཐུང་ནས་དེས་སྐྱེ་བུན་
 ཏུ་འཕྱོད་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བསད་པར་ཐུང་པའི་བར་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཁྱོད་ཀྱང་རྣམ་ཐང་ས་གཞན་དང་⁴⁸གཞན་ཉེ་བར་བབྱང་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན།
 དེ་དག་ལ་ཡང་ཐུང་སྐྱས་པའི་སྒྲིན་དག་བརྒྱུག་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར། ཐུ་བྱེན་ཏུ་འཕྱོད་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཕྲང་མཏུང་རྗེས་སུ་འབྱེད་པར་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ། ཅི་མིན་ཁྱོད་གཞན་རྣམ་པར་མཉན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོ་བ་ཡོད་པ་དེ་མིན་
 ཏུ། ཡང་སྒྲིན་དེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པའི་རྩ་བར་དེ་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་རྩ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་
 ཐུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་པ་ཡོད་དོ། །ཉེ་བར་གནས་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདིར་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཅི་དེའི་གཞུགས་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདིར་དེ་དང་ཐ་མི་དང་པའི་གཞུགས་གཅིག་ཡིན།
 དེས་ཅིར་འབྱུང་།⁴⁹

༤༩ དེས་གཞུགས་ཤེན་གཏན་ཆེགས་དོན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་དེས་ཉིད།

དབྱེར་མེད་རྩ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། །གཏན་ཆེགས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན།

དེའི་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ནགས་ཆལ་གྱི་རང་གི་རྩ་བ་བཞིན་ཏུ་གཅིག་པར་ཐུང་པ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཏུམ་བུ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ཉིད་ཏུ་ཐུང་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐ་མི་དང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བར་
 ཐུང་པ་ཡིན། མི་དེ་ཉིད་དང་མི་དེ་ཉིད་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བར་མི་བྱང་བ་སྟེ། བདག་དང་
 གཞན་ལ་གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༥༠ རྣ་སྐྱབས་སྐྱུང་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོགས་པ་མེད་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འདོད།

48 -གཞན་དང་། པེ་ཅིར་། རྣམ་ཐང་།
 49 -དེས་ཅིར་འབྱུང་། པེ་ཅིར་། རྣམ་ཐང་།

ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བཟོན་པར། །ཟུང་བྱའི་ཞེ་ན་བྱུང་བ་ཟུང་།།

གལ་ཏེ་པར་རྒྱུ་ལ་ཞུ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་ཨོག་པ་ལ་འདྲི་བ་ལྟར་ན།
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གར་ཨོག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་གི་ཚུད་པ་ཤོ་ཡིན་མོལ། གལ་ཏེ་
ཉལ་⁵⁰པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཞུ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་གར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་པར་
ཚུད་པ་ཤོ་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་བ་ནི། རྒྱ་གར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་
རྒྱ་གར་གྱི་ཨོག་པ་ལྟར་དཔལ་ལྟར་ལྷུང་བ་ལས་འདྲ་བུ་ལྷུང་བའི་མེས་པ་ཚུད་པ་
ལ་ཉིད་ཏུ་མཛན་པར་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ།

༩༩ ཅི་ལྟེ་གཡོ་བ་མེད་སྟགས་ཀྱི། བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟེང་འགྲོ་གང་།

ཉམས་པར་བདེན་ཡང་རྩིས་མེད་ཕྱིར། ལྷན་པ་པར་ནི་མི་འདོད་དོ།

གྲུག་ལ་བྱུང་བ་ཉམས་པ་བཟང་སྟོང་མ་སྟེ་སྟོང་པ་པོ་འདི་སྟོང་པ་ཉི་ལྔ་དེ། སྟོང་
 པ་པོ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། རིགས་མཐུན་པ་འདི་དངོས་པོ་འདི་དོན་གཞན་མེད་
 པར་རྗེས་སྟེ་འགྲོ་བ་མ་ལྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་བཟོན་ཏུ་མིན་
 གུང་སྟོང་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། བྱ་བ་ལ་འཁྱུག་པ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་བཅེད་མ་པའི་སྟེང་བུ་ཡིན་ནམ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ།
 གལ་ཏེ་ཡང་འདིར་བདག་ཅག་གི་རྒྱལ་གི་སྟོང་⁵¹པར་བྱེད་པ་འདི་བདག་གིད་ཡིན་པར་
 འདོད་ལ། དེ་ལྟོག་པར་འཁྱུག་པར་ལྟུང་བ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བཅས་
 པར་འཁྱུང་རྟོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་མ་གཞན་པ་ཅས་ཀྱིས་པན་བཟོགས་པས། སྟེང་བུ་ཡང་
 བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་ཉིད་མ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟེང་པ་

༩༥ དངོས་རྒྱམས་བྱ་བ་མེད་ཉིད་དུ། །རབ་དུ་རྟོགས་ཏེ་གཞལ་བྱའི་ཕྱིར།།

ལྷ་ས་པ་ཅི་ལྟར་དེ་དེ་ལྟར། རྩོམས་ཏེ་བདེ་དང་གཏི་མུག་བཞིན།

དངོས་པོ་ཉིད་ནི་བྱ་བ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་རོ། །གང་དང་གང་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་དང་། གཏི་མུག་བཞིན་
ནོ། །ལལ་ཏེ་ཐུག་པ་ཐལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྒྱལ་ལྷིས་ཡིན་པ་སེམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

50 རྩམ་པའི་མིང་། རྩམ་པའི་མིང་།

[illegible]

༤༤ བྱ་བ་མེད་པར་ཐུག་བསྐྱེད་པར་། །ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་རྒྱད་ཐུན་ཕྱིར་།

རྒྱལ་པོ་ལ་མེད་ཕྱིར་བརྒྱད་བྱའི་ཕྱིར་། །གཞུང་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་གཉི་མུག་བཞིན་།

རྒྱལ་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདིར་ཆོས་ཅན་ནོ། །བྱ་བ་དང་བྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེའི་ཆོས་ཉི་འཇུག་པར་བྱ་བའོ། །གང་དང་གང་རྒྱད་དང་ཐུན་པ་དང་རྒྱལ་པོ་མེད་
པ་དང་། བརྒྱད་བྱ་ཡིན་པ་དང་།⁵² གཞུང་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཉི་ དཔེར་
ན་གཉི་མུག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་བྱའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

ཅ བྱངས་ཅན་གྱི་སྒྲིན་སྒྲིབ་གི་འགྲུ་རྒྱུ་ལ་དགག་པ།

གལ་ཉི་ཡང་འདིར་གང་ཁྱོད་གྱིས་ཐར་འདི་རྒྱད་ཏུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་
གཏན་ཆེགས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེས་པའི་⁵³ ཡོན་ཏན་མ་རེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
པ་དེ་མི་ཤིགས་ཉི་ རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཆེགས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐ་དང་པ་
ཉིད་ཏུ་ཁྱོད་པར་ཅན་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐ་མི་
དང་པ་ཉིད་ཏུ་ཐུར་པ་མེད་པར་གཙོ་བོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ།

༤༥ རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆེགས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་། ཐ་དང་ཉིད་ཏུ་འདོད་པས་ན།

གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་། །མ་རེས་པ་ཡིན་པ་དེ་བདེན།

འོན་ཀྱང་སྒྲིན་ཆེན་པོ་འདི་འཇུག་པར་འཇུག་ཉི་།

༤༦ བྱ་དང་བྱེད་པ་ཐུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་། །རྒྱ་དང་ཐུན་པར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཉིད་།

གཏན་ཆེགས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་པའི་ལས་པས་། དེ་རྒྱར་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་།⁵⁴
གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་ལས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་། །གང་ལ་
དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པས་པ་
ན་གཙོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐུག་པར་འཇུག་ཉི་ དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་། །ཅི་
སྟེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་

52 -དང་། ཐུར་ཐང་།
53 +གཏན་ཆེགས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེས་པའི་ པེ་ཅིར་། ཐུར་ཐང་།
54 འགྲུ་ལྟ་བུ་ཐ་དང་འདི་ལྟར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མ་ཆད་ལ། དེ་ནི་འུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པ་དེའི་རྒྱ་དཔེ་སྐོག་བྱངས་ ༡༩
པ་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་གྱིས་ཡིན་ལྟར་ལ། དེའི་དབང་གིས་འུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐུག་པའི་འུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
༡༤ པར་རྒྱུད་པེ་ལ་ཆད་འདུག

སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མའི་དྲུས་ཀྱང་གཞན། བར་གྱི་དྲུས་ཀྱང་གཞན། ཐ་མའི་དྲུས་ཀྱང་
གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་སྤྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཆ ཐུངས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་ནས་པ་པོ་དང་སྐྱོད་པ་པོར་མི་འབྱེད་པར་བརྟན་པ།

གལ་ཏེ་འདིར་སྐྱུས་པ།

༥༡ སྐྱོད་དང་བཅས་པའི་སྐྱོད་བྱ་འདི། །སྐྱོད་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་མལ་སྐྱུས་བཞིན། །

རྟོགས་པ་པོ་ནི་སྐྱོད་པ་ཉིད། །

ཅས་དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་སྐྱུས་པ་ལ་རབ་བྱ་བྱེད་པ་བཞི་ཆས་ལན་སྐྱུས་པ།⁵⁷

དེ་ཡི་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་མིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། ཇི་ལྟར་ཞེན། འདྲུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་པོ་ནི་མལ་ཆད་ལ་ལྟན་
ལ་སྐྱུས་པ་ལ་སྐྱུས་པ་བཞིན་དུ། རྟོགས་པ་ལ་ལ་འདྲུས་པའི་རྩ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་བས།
ཆས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ལས་བརྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་ཡང་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གལ་ཏེ་པ་པོ་ལ་ལྟན་
ཤེས་བྱ་དེས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུ་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་བརྒྱུད་
པར་བྱ་ཞེ།

༥༢ རྟོགས་པ་དེས་པར་རྟོགས་ཡིན་ན། །དེ་ནི་གང་གི་ཡིན་པ་སྐྱུས་། །

དངོས་པོ་བྱེད་པ་ལ་བརྟན་ཏེ། །ཁོས་སྐྱུས་ཆོན་དུ་བཅོས་པ་བཞིན། །

རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་སྐྱེན་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ནི་དེས་
པར་རྣམས་ལ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆོན་དུ་ཁོས་བཅོས་པ་བཞིན་ནོ། །
བསྐྱུར་བ་ནི་བཅོས་པ་ཞེ། འབྲས་ཆན་ལ་སྐྱུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཡང་རྟོགས་པ་ལ་མ་
རྟོགས་པའི་རྣམས་ནི་མི་དམིགས་ན་འདི་གང་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་སྐྱུས་ཤིག་གཞན་ཡང་།

༥༣ རྒྱ་སྐྱུས་ཤེས་པར་མི་འབྱུང་བ། །ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

རྒྱ་སྐྱུས་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད། །ཡིན་ནའང་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

57 “རབ་བྱ་བྱེད་པ་བཞི་ཆས་ལན་སྐྱུས་པ་” ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྷོག་ ༥༡ ནང་། ཐུངས་ཅན་གྱིས་བདག་ཤེས་
ཤིག་གི་སྐྱུས་པ་བྱེད་རྟོགས་པ་པོ་དང་སྐྱོད་པ་པོར་སྐྱུས་པ་དེ་འགྲོག་པའི་འན་དེ་རྟོགས་པ་ཅན་བཞིས་
བརྟན་པར་འབྱུར་པ་ལ་གོ་དགོས།

རྩེ་ཞིག་གལ་ཏེ་སྒྲོ་ས་རེ་ས་པར་བྱས་པའི་⁵⁸རྗེས་སུ་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་འཐུར་བ་ཡང་
 འདི་ལ་མེད་པས། རི་རྩུབ་ན་འདི་ཤེས་པ་པོར་འཐུར་བ་ཡིན། མི་འཐུར་བའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་མོ་ལ་བྱིས་པའམ། བིན་ཏུ་གཉིད་ཀྱིས་ཁོག་པའི་གནས་སྐབས་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲུ་ལ་སྐྱབས་པ་ཤེས་པར་ཐུར་བ་འདི་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་
 འཐུར་བ་འཐུར་བ་ཡིན་ན་ནི། རེས་ན་ཡོངས་སུ་འཐུར་བའི་ཚུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གདོང་ལ་སྐྱབས་པའི་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་ལ་སྐྱབས་པའི་སྒྲོན་དང་ཐུན་
 པར་ཐལ་བར་འཐུར་བས། རང་གི་རྩ་པོ་ཉམས་པ་ཡིན་ན་འདི་རི་རྩུབ་ཤེས་པ་ཡིན་
 པར་འཐུར། འདི་ནི་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་རི་རྩུབ་ན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་འཐུར། གལ་
 ཏེ་སྒྲོ་ས་རེ་ས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་
 ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན།

“ལྟེན་པ་མེད་པ་མ་སྒྲུས་ཕྱིར། །བྱེད་པོ་ཉིད་ཏུ་རི་རྩུབ་འདོད།།

མ་སྒྲུས་པ་ལ་འདོགས་ན་ཡང་། །སྒྲུས་བྱ་བདགས་པ་པོར་འཐུར།།

ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། རི་ཐོང་གི་རྩ་
 བཞིན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲི་ཉེ་བར་གདགས་པ་ཡང་རི་
 རྩུབ་འཐུར་པར་འཐུར་ཏེ། སྒྲུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེ་བར་གདགས་པར་འཐུར་གྱི། རི་
 རྩུབ་ན་ཤེས་པ་འདི་ཉེ་བར་གདགས་པར་འཐུར་ཞེས་བྱ་བའི་བསམས་པའོ། །གལ་ཏེ་
 ཡང་མེད་མེད་པ་ཉེ་བར་གདགས་པ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་ཉེ་བར་གདགས་པར་བྱ་སྟེ།
 རི་རྩུབ་རྒྱན་མོས་ཐོང་བསྐྱབས་ཞེས་མེ་ལ་ཡོད་པའི་སྟེག་པ་རྒྱན་མོ་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་
 པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ། སྒྲོ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲུས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པར་
 བྱེད་རྩེ་ཞེས་འདིར་སྒྲུར་བྱས་ཏེ། སྒྲུས་བྱ་དེ་བྱ་བ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་
 ཉིད་ཉེ་བར་འདོགས་ཏེ། ལྷགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེད་མེད་པ་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་
 པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་།

“ལྟེན་པོ་འཁོར་ལ་ཕྱོགས་བྱེད་ཕྱིར། །མེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུས་བྱ་ཡང་།།

སྒྲུ་བཅས་བྱ་བཅས་སྒྲུད་བྱ་དང་། །བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲེད་པ་འད་ཡིན།།

58 པར་བྱ་བའི་ བོ་ཅིང་། རེས་པར་བྱ་བའི་ རྩུབ་ཐང་།

མེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བ་ལྟར་བྱ་འདི་ལ་ཉེ་བར་འདྲིམས་པར་བྱེད་ན།
རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་། བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།⁵⁹ རྒྱ་དང་བྱ་བ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་
བ་མེ་ཁི་ཉུ་བ་བཞིན་བྱ་འབྱུང་བར་ཡང་འབྱུང་ན། དེ་ཉུ་བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདྲོད་དོ།

≡ གྲངས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་རང་གི་རྩ་བོ་དང་ཁྱོད་ཆོས་མེད་པར་བཤམ་བ།

གཞན་ཡང་།

“༤ ཀྱང་བྱུང་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལས། །གཞན་པ་མ་ཡིན་སྒྲུབ་བྱ་མིན།

དེ་ཡི་རང་དཔེས་ཁྱོད་པར་ནི། །དེ་ཡིས་འདི་ཉུ་བ་སྤྱོད་བར་འབྱུང་།

འདི་ནི་ཀྱང་ལ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཉམ་གཅིག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེ་
བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་མེ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་མཉམ་པ་ལས་གཞན་པའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉུ་བས་ན་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱ་
ཆོས་ཅན་རང་གི་རྩ་བོ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱོད་པར་སྤངས་པས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།

“༥ གཙུ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དབང་བྱུག་སྒྲུབ་བཞིན་རང་ཆེག་འགའ་བར་བརྟན་པ།

“༦ དེས་ན་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ལ། །གཙོད་ཕྱིར་དམ་བཅས་སྒྲིན་མེད་ཕྱིར།

ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། དེས་ན་འདིར་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁི་ཉུ་བར་ཞེ་ན།

ཁི་ཉུ་བ་དབང་བྱུག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཞིན། །རྒྱ་མཉམ་པ་ལ་སྤྲུལ་སྤངས་པ་ཡིན།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེག་གི་ཉུག་མའོ། །ཁི་ཉུ་བ་དབང་
བྱུག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དག་དབང་བྱུག་གཅིག་བྱ། རྒྱ་པ། མ་སྒྲུབ་པ་ནི་འཁྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱད་པལ་མ་མོ་གསལ་གྱི་
བྱ་ལ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་བྱ་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་གི་རྩ་བོ་ཁྱོད་པར་སྤངས་པ་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཆེག་དང་འགའ་བ་བསྒྲུབ་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཉམ་པ་གསལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་གི་ཆེག་གིས་
གཙོད་པ་བསྒྲུབ་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ།

59 མ་དཔེར། དང་སྒྲུ་མེད་མེད་པེ་སྤྱོད་བྱུང་བ་བཞིན་བརྟན།

ཉིད་གྱིས། བེན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་གཞུང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྐྱེས་པ།

༤༡ དེ་ལྟར་གངས་ཅན་དེ་ཉིད་ནི། །ཚོན་དང་ཕྱི་མར་འགལ་བ་དང་།།

རིགས་པ་དང་ནི་མི་ཐུན་ལ། །ཁཁས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒོ་མི་འབྱུག །

གང་གི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་གྱིས་མཛོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་བེན་ཏུ་རིགས་པ་དང་བུལ་ཞིང་ཚོན་དང་ཕྱི་མར་འགལ་
བ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཁཁས་པ་རྒྱུས་གཞིལ་བར་མི་འབྱུག་རྒྱུ་
ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས་པ།

༤༢ ལྷ་མོ་ལྟ་ཡི་ས་ཚོན་གྱི། །ནང་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་མོ་དང་།།

བྱད་མེད་སྒྲེས་པ་འབྲོགས་ལ་བ། །ར་ཡི་ནང་ན་སྐྱ་གནས་དང་།།

༤༣ ཟས་ཀྱི་ནང་ན་ཕྱི་ས་མོགས། །ཤིང་ལ་འབར་ཡོད་མི་མཐོང་ཞེས།།

གང་ཞིག་མཛོན་སུམ་སྒོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེན་སྐྱ་རི་ལྟར་ཡིན།།

༤༤ དེ་ནི་ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་བས། །དེས་ན་བྱ་བ་ཚོན་མ་མཐོང་།།⁶⁰

ཞེན་མི་གསལ་མེད་མིན་པས། །མེ་མའོ་བསྐྱན་བཙོས་བེན་ཏུ་ལེགས།།

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁོ་མས་སྤར་སྐྱེས་པའི་ཁོ་ཚོ་ཅག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རིགས་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ནོ།།

དབྱ་མའི་སྒྱིང་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ་ལས། གངས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་འབྱུག་པ་ཞེ། ལེའུག་པ་ལོ། །

60 མཛོན་མ་མཐོང་། ལེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

ལེབ་བུན་པ། བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཁྱུག་པ།

༥ དེ་ནས་ད་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཁྱུག་པས་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་བུན་པ་བཅས་པར་བྱཏོ།

༡ བྱེ་བྲག་པའི་བྱུ་མཐའི་འདྲི་ཆལ་དགོད་པ། ༡ ཟසའི་དོན།

དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་རབ་གི་བྱུ་མཐའི་མཐའ་ཉིད་འདི་ལྟར་མང་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་
དེ། གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་མས་པ་ལས་ཐར་པ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་
ཅག་གི་སྒྲུས་བྱ་ནི་བྱེད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟස་
བ་པོ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ལ་ལོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་པའི་བདག་ནི་
ཡོད་དེ། དེ་ནི་མ་སྒྲུས་པ། ཉག་པ། བྱེད་པ་པོ། ཟස་བ་པོ། ལྷབ་པ། བྱ་བ་མེད་པའོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་རྩམས་ཀྱི་རྩལ་ལྷ་རབ་དེ་དག་གྲང་རྟག་པ་སྟེ།
གངས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་གཉིས་
དང་། ཡོན་ཏན་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ནི་རྟེན་བྱ་དང་། རྩ་དང་། གཞུགས་དང་། ཅི་དང་།
མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ། །དེ་དག་ནི་མི་རྟེན་པར་རྟེན་མ་ཐུན་པ་ལ་སྟོས་ནས་རང་དང་
མཐུན་པ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཚོས་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་དང་། ནམ་མཁའ་
དང་། ཏུས་གྲང་མ་སྒྲུས་པ། ལྷབ་པ། ཉག་པ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ནི་རྟག་པ་
བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སྤྱུ་ཆད་པའོ། །སྟස་དང་ལྷབ་པར་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་སྒྲུས་པ།
ལྷབ་པ། ཉག་པ། ཆ་མེད་པ། བྱ་བ་མེད་པ། རྩས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ཡང་ཁ་གཅིག་ནི་རྟག་ །ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ལས་ནི་མི་རྟག་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བྱ་
བ་དང་བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་ཅན་དག་ནི་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་དང་དོན་དང་ཡིད་འདུས་པའི་གེས་པ་ནི་མཛོན་སྤྱུམ་གྱི་ཆད་

དྲོ། །ཡང་རྒྱས་ནི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་འགལ་ལ། བྱ་བར་ཡང་མི་འགལ་ལ། །ཡོན་ཏན་
ནི་གཉི་གའི་ལོ། །རྒྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྷི་ནི། བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
འདྲ་བའི་རྒྱར་ལྷར་པ་སྟེ་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་
མི་ལྡན་པ་འདྲ་བ་དང་བལ་བ་ན་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་པ་མེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་
ཉིད། །ཡང་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རྒྱས་གཅིག་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་འདྲ་བ་དང་བལ་བ་
ན་ཡང་རྣམས་པ་མེད་པ་འདྲ་བ་པོ་ནི་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ཞིན་ཏུ་རྒྱས་ནི་ལྷན་
བྱེད་པ་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་ནི་འདྲ་བ་དང་བལ་བ་འདྲ་བ་པོ་ལྷན་པ་པོ་
།རྒྱས་རྣམས་ནི་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། རི་རྒྱར་སོར་སོ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ལས་ཡོན་
འབྱུང་སྟེ། རི་རྒྱར་གཞུགས་ལས་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བརྒྱད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུགས་དང་། རྩ་དང་།
ཕྱི་དང་། རེག་བྱ་དང་ལྡན་པ་ནི་སའི་རྒྱས་སོ། །གཞུགས་དང་། རྩ་དང་། རེག་བྱ་དང་
ལྡན་པ་ནི་ཆ་སྟེ། གཤེར་བ་དང་རྒྱན་པ་ཉིད་དོ། །མེ་ནི་གཞུགས་དང་རེག་བྱ་དང་ལྡན་
པ་ལོ། །རྒྱར་ནི་རེག་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱས་མི་མཐོང་བའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །གཞན་དང་³གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྡན་ཅིག་དང་ལྡན་ཅིག་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཏུས་རིང་བ་དང་བྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏུས་ཀྱི་རྒྱལ་སོ། །གང་འདི་དང་
འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལྷོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཏེ། ལྷ་ཉི་མ་དང་ལྡན་པར་ལྷར་པ་དང་ལྷིས་
ལྡན་པར་འབྱུང་བ་ལས་གང་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྩ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་ཞེས་བྱ་བས་
ལྷོགས་ཀྱི་བྲང་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དང་། དོན་དང་། ལྡན་ཅིག་གནས་པ་
ནི་བདག་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པའི་རྩ་པོ་⁴མེད་པ་དང་རྩ་པོ་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སོ། །

ག རྒྱལ་ས་འདིས་བཅིངས་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་ཆེལ།

གཞན་ཡང་འདིར་ཐར་པ་འདྲོད་པ་དག་ལྷ་མ་དང་ཉེ་བར་སོར་ནས་ལྷི་དང་ནང་
དག་ལ་སྤྱན་སྤམ་ཆོགས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷས་དང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷར་བར་གནས་
པ་དང་། ཆངས་པར་སྤྱོད་པས་ལྷ་མའི་ཁྱིམ་ཏུ་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་ས་ལྷ་གནས་པ་དང་།

3 མ་དཔེར། གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱུང་མེད་པ་རྒྱར་བཞིན། གཞན་དང་། ཞེས་བཅོས།

4 + ཉིད། པོ་ཅིང་། ལྷ་པ་པོ་དང་།

མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། ལྷ་སྐར་དང་། ཏུས་རེས་པ་ལ་མཐོང་བར་
 སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་བརྒྱད་ལ། དེ་ནི་རྟོན་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་
 ལ་ཡང་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉི་ཤུ་པ་
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ་ལས་བདེ་བ་དང་རྒྱུག་བཟུལ་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐྱད་བའོ། །དེས་བྱས་པས་འདི་ལྟར་ཡང་སྦྱོ་ཞིང་འཁོར་
 བར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུག་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོ་
 མ་མེད་པ་ནི་ཏུས་ནས་བཅེངས་ཞེས་བརྒྱད་དོ། །རྗེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྦྱོ་མ་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཅི་ཐ་མ་ཡང་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཐར་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མ་ཐར་པར་འབྱུང་རོ། །ཡང་དེ་ནི་གང་
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་སྦྱུང་པས་ཡང་དང་ཡང་འཁོར་ཞིང་འཁོར་བ་རྩ་ཆུན་
 བརྒྱད་མོ་ནི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གནས་སྟེ་འཁོར་བར་འབྱུག་པར་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་
 པས་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིང་མཆོས་སྦྱོར་བ་ཡང་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་ཤི་
 བར་ལྷུང་པ་ནི་ལྷུང་བ་བཞིན་ཆོ། །ལྷས་དང་བཅས་པ་ནི་བདག་ཡིད་དང་ཐུན་པར་ལྷུང་
 པ་ནི་འཆོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་མི་འབྱུང་བས་མེད་པར་ལྷུང་པ་ནི་ཀྱང་ཏུ་སྦྱོར་
 བ་མེད་པ་སྟེ། ཡང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱིར་དང་པོ་ནི་ལྷས་ལ་སྦྱོགས་པ་གཏན་
 མི་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །

གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། མ་ཐོངས་པ་མི་
 འབྱུང་ཞིང་བསགས་པ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་ལས་ཐ་
 དང་པོ་པ་ནི་བདག་མཐོང་བ་ན་དགེ་བ་སྦྱོ་བར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་
 ལྷ་སྦྱངས་པས་མ་ཐོངས་པ་ཡང་མི་སྦྱོ་བ་སྟེ།⁵ བསགས་པ་འགོག་པ་ཡང་ལྷས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཆགས་པར་མི་ཆོས་པ་འོ། །རྟོན་དམ་པ་ནི་བདག་རེས་
 པར་རྟོགས་ཤིང་ཆེག་གི་རྟོན་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རེས་པར་ཤེས་པ་ན་ཆོས་ཀྱང་མེད་
 པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར།

ལྷས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནི། །ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་ཤི་མེད་པ་ནི།

5 བའོ། །ཁེ་ཅིང་། ལྷར་ཐར་།

ཡོངས་སྤྱོད་འདུག་པར་དེ་འགྲོ་ཞེ། །ཤིང་ཟད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་ནོ།⁶

ཞེས་དམ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་རྩེ་ཁྱུང་པའི་བདག་གི་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཟེན་
ཀྱང་། འོན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཅེས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཡིད་དང་ཀྱན་ཏེ་སྦྱར་བ་
མེད་པ་ནི་ཡང་འཕྱུང་བར་མི་འཕྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་
ནི་བྱེ་བྲག་པའི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །

ར བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏེ་བྱས་ནས་དེའི་བར་པ་འདོད་ཆུང་དགོད་པ།

དེ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་མདོར་བསྐྱས་ནས་དེས་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་
ཏེ་བྱས་ནས།

༡ ལྷོ་སྐག་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅད། །བྱངས་ནས་ཕྱར་བའི་རྒྱལ་འཁྱོར་པ། །

ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་གནས་པ་ནི། །བྱེ་བྲག་པ་ཡིས་བར་པར་ཤེས།⁷

ཞེས་བྱ་བ་སྦྱས་ཏེ། ལྷོ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཐུག་བཅུལ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་
ཐུང་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་།⁸ ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་འདུས་
བྱས་⁹ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དཔུང་། །དེ་དག་གི་བཅད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་
ན་མི་འཕྱུང་བ་དང་། བསྐྱུར་པ་འགོག་པའོ། །བྱངས་ནས་ཕྱར་བ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་
ཡིན་པ་དེ་དག་གཏན་ཁྲམས་པ་ནི་བྱངས་ནས་ཕྱར་བ་ཞེ། བསྐྱུར་ཅད་ཏེ་ཡོག་པའོ། །དེ་
རྩེ་ལྷུང་པ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཁྱུག་པ་ལས་ཐོག་པ་གང་གི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་ཡིན་
པས། རང་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་
ཕྱར་པ་ན་བར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱུག་པ་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

6 འདི་བྱེ་བྲག་པའི་གཞུང་ཞིག་ལས་བྱངས་པ་ཡིན་པའི་མཛོད་རྣམས་འཛིན་ནས་བྲུབ།

7 རེགས་སྦྱར་ཆུ་བའི་དཔེ་ལ་མེ་ཏུ་འདི་དཔྱད་ནས་སྒྲིག་ ༡༤ རྟུག་རྟུགས་ཀྱི་བར་མ་ཆད།

8 མ་དཔེར། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ལས་མ་ཕྱར་མཛོད་པེ་རྩེར་བཞེན། ཆོས་དང་། ཞེས་པ་བརྟན།

9 འདོར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བྱངས་པའི། ཤེས་པ་དང་འདུས་བྱས་ཞེས་པ་ནི། འོག་ཏུ་ཤིག་ ༤༩༤ བད་ཏེ།

“ཤེས་པ་དང་བྱས་པའི་ཐུགས་” ཞེས་པ་དེར་གོ་དགོས་ལ། དེ་ནི་གནས་ལ་ཕྱི་ལའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟགས་པའི་
འབྲེལ་བར། དཔེ་བསྐྱར་ས། དེབ། (ཤིག་ ༥༠༣) “འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་” ཞེས་བྱང་བ་བཞིན་འདུ་བྱེད་
པའི་དོན་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟགས་པ་ཆུ་འབྲེལ་ཏེ་མཛོད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་བྱངས་པས་བརྟག

༡ བྱུང་མཐའ་འདྲི་ཆུ་ལ་དྲོ་ཆུ་མ་དགག་པ།

ག རྒྱུ་ལ་འཁྲུག་པའི་རིགས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་བདག་ཀྱང་ཁེགས་པ།

འདི་ལ་བརྒྱད་པར་བྱ་སྟེ།

༡ རྒྱུ་ལ་པར་ཐར་བཞུག་རིམ་པ་ཡིས། །མི་བདེན་སྟེ་བ་བཀག་པ་འཇམ།།

དངོས་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་བཀག་པས་ན། །འདྲི་དང་ཐར་སྟེགས་ཡོན་ཏན་མེད།།

ཐར་བཞུག་པའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །འདི་སྟེ་སྟེ།

༡ མ་སྟེ་མ་བྱེད་པོར་མི་བྱེད་སྟེ། །བྱ་བ་རེས་པར་བྱ་བ་ལ།།

བྱེད་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ཐར་མི་འཇམ། །ནམ་མཁའ་མ་རྟོག་མིན་པ་བཞིན།།

ཞེས་བཞུག་པ་དང་།

མ་སྟེ་མ་སྟེ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ནམ་མཁའ་མ་རྟོག་མ་སྟེ་མ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟེགས་པས། བྱ་བ་མེད་པར་བྱུག་པ་པས་ཡོངས་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་སྟེ་བ་
བཀག་པས། འདྲི་བ་དང་ཞེ་ཐར་ལ་སྟེགས་པའི་རང་གི་རྩ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བྱུང་ན་
བདག་གི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷོད་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཡང་ན་དེ་ལ།

༩ འབྱུང་བའི་རྩ་བ་ལ་སྟེགས་ཀྱི། །དྲོ་དམ་པར་ན་ཡོད་མིན་ཏེ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟེགས་པས། མཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་རྩ་བ་རབ་བྱེད་བཀག་པས། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དྲོ་དམ་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་དང་
དེར་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་ཅད་པ་ལྷོད་པར་འབྱུར།

ཁ རྒྱུ་ལ་འཁྲུག་པའི་རིགས་པས་སྟེན་པར་མི་འཐར་པ།

ཡང་རྒྱུ་དང་སྟེན་ལ་སྟེན་ནས་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་སྟེ་ཉིད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་
ཐུངས་པ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

རྒྱུ་ལ་འཁྲུག་པའི་རིགས་པས་སྟེན་ཏེ། །རྒྱུ་དང་ཐར་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན།།

གང་རེ་ཞིག་དབང་པོ་དང་། དྲོ་དང་། ཡིད་ཐུང་པ་ལས་སྟེན་པའི་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་
པ་དེ་ཡང་། དྲོ་དམ་པར་བདག་རྒྱུ་ལ་འཁྲུག་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཐར་པ་ལ་
སྟེགས་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱེད་བྲུག་པ་ལ་སྟེགས་པ་བཞིན་ན། །ཡང་ན།

« ལྷོ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཏུ། །མི་རིགས་སླེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།།

རི་རྩུབ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཏུ། །གཞུགས་ལ་སྐྱུགས་པ་མི་འདོད་བཞིན།།

ལྷོ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡོན་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་དང་གང་
སླེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོན་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་གཞུགས་
བཞིན་ནོ། །ཡང་ན།

« འདྲ་བ་ཡིན་ཕྱིར་བདག་མེད་པས། །རིགས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡི་ཕྱིར།།

རི་རྩུབ་གཞུགས་ཁྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྩ་ན་ཡང་། བདག་དང་ཉེ་བར་གནས་པ་
ལས་ལྷོ་ལ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཉིད་རྟོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ཏེ། དེ་བདག་དང་རྟག་ཏུ་འདྲ་
བར་¹⁰ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་
རམ། ཁྲུང་དབང་པོ་དང་། ཡུལ་ལྗང་ནས་གནས་པའི་ཏུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་གཞུགས་ནི་བདག་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷོ་ནི་འདི་འདྲི་ཡོན་
ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དེ་རྩ་བའི་དང་ཐུག་བཟུལ་སྐྱུགས། །དགག་པ་མཐར་ཐུག་ཤེས་པར་བྱ།།

བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
དཔེར་ན་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །བདེ་བ་ནི་བདག་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར་རམ། ཁྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐུག་བཟུལ་
དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་སྐྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཆོག་གོ།

ག ཡིད་རྟག་པ་བདག་གི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཞན་ཡང་།

« ཡིད་ནི་རྟག་པ་མིན་པར་འདོད། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན།།

གལ་ཏེ་གང་ལྷོ་ལ་སྐྱུགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་གྱི།
ཡིད་ནི་འདིར་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱང་རྟག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཆོག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སྐྱུགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་

10 མ་དཔེར། དེ་བདག་དང་བདག་ཏུ་འདྲ་བར། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྩུབ་བཞིན་བཞོས།

ཉིད་མ་ཡིན་ན་ངེ་ཉེ་དང་འདྲ་བར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །གཞན་ཡང་།
 འདི་ནི་བདག་གི་བྱེད་པ་མིན། །དུས་པོ་ཡིན་ཕྱིར་བདེ་བ་བཞིན།།
 གང་དང་གང་དུས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདེ་
 བ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་མ་སྦྱེས་པས་འདྲ་བ་ཡིན་པར་བདེན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་།
 དོན་མཐོང་བར་བྱལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟོན་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཡང་མི་འབྱུང་པས་
 དེས་ན་རྟོན་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།

ང་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་བདག་ཡོད་པ་དགག་བ།

༡ བདག་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་། །འདིར་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལྟེ།
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །བདག་མེད་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་བཞིན།།

དབང་ལྷན་བཀའ་པ་དང་འབྲུ་བར་བདག་གྱུང་བཀའ་པ་ཡིན་ཡང་། ཡང་ཚུལ་གཞན་
 གྱིས་¹¹ དགག་པར་བྱ་ལྟེ། བདག་ནི་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་པའོ། །གཏན་
 རྒྱུ་མེད་ཡོད། སྔ་སྔ་འཕྲུལ་པས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲིག་ཡོངས་སྒྲུ་མ་བཟུང་
 བས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གང་མེད་པ་དེ་ནི་
 སྔ་སྔ་འཕྲུལ་པའི་སྒྲིག་བཟུང་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་མེ་
 རྟོག་བཞིན་ནོ། །གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྔ་སྔ་འཕྲུལ་པས་སྒྲུ་དང་སྒྲིག་ཡོངས་སྒྲུ་བཟུང་
 ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་། རྒྱང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་སྔགས་པའི་སྒྲིག་ཡོངས་སྒྲུ་བཟུང་ནས་སེམས་སྦྱེ་བར་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བདག་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་སྒྲུ་ཅུང་བ་དང་། ཉམས་སྒྲུ་ཅུང་
 བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། མདོ་པར་འདྲེ་བྱེད་པ་དང་། སྔ་སྔ་རྒྱས་པར་
 བེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ།།

ཅ བདག་གི་སྒྲིག་ཡོད་པ་དགག་བ།

གཞན་ཡང་།

༩ དེ་ཡི་སྒྲིག་ནི་ཡོད་པར་ཡང་། །ཁས་ལེན་པ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ།།

ལུང་པོ་འདྲམ་པའི་སྒྲིག་བཞིན་བྱས་ནས། །ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་བདག་ཡོད་པས་བདག་གི་སྒྲིག་

11 མ་དཔེར། ཚུལ་བཞིན་གྱིས། ཞེས་བྱུང་མེད་པེ་རྒྱུ་བཞིན་བཅོས།

ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཡང་ཁོ་བོས་འདིར་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

འདི་ནི་ཁྱབ་མིན་རྣམ་པ་མིན། །རྣམས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན།།

རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མིག་གིས་འདི་རྣམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
རྣམས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།¹² རྣམས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པའི་སྒྲིབ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་
འདི་ནི་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
དཔེ་ཉིད་བརྒྱབ་བྱ་དང་མཚན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དོན་གང་དང་ཉིད་ཀྱང་བརྒྱབ་
པར་བྱ་དགོས་པ་དེས་གཞན་རི་རྩུབ་ཕྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་
བསམ་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་རྣལ་ལྷན་དང་གྱི་ནང་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་དམ་མེད། རྣམས་
དེ་གཉིད་ག་ཡང་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱ་རབ་
གཉིས་གཅིག་ན་ནི། ཕྱ་རབ་གྱི་ཆ་དང་ནམ་མཁའི་ཆའི་ཞེས་པ་ན་ཚུན་ཐ་དད་པས་གཉི་
ག་ཡང་ཆ་གས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཏེ། དབྱེ་བར་རྣམས་
པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྣལ་ལྷན་དང་གྱི་ནང་ན་ནམ་མཁའ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི།
ཕྱ་རབ་ཀྱང་མི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ལ། ནམ་མཁའ་ཡང་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་
འཇུག་ཏེ། དེ་རྩུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའས། ཕྱ་རབ་ལ་དབྱེ་བ་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེས་ན་རྣམས་གཉིད་ག་ཡང་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ་འདིས་
ལུས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ན་ཅི་རྣམས་གཅིག་གིས་སྒྱུར་བར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་བསམ་
ཅད་ཀྱིས་ཡིན།¹³ དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྣམས་གཅིག་གིས་སྒྱུར་རོ་ཞེ་ན་ནི། རྣམས་ཆ་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་རྣམ་པ་ཉིད་དང་ཆ་གས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཏེ་བྱམ་
པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་བསམ་ཅད་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རྩུབ་ལུས་
གཅིག་དང་སྒྱུར་ཞིང་ཕྱད་པ་ན་ལུས་གཞན་ཐོབ་པར་འཇུག་པ་མེད་ལ། ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་བསམ་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རྒྱུག་བཞུལ་ཉམས་

12 - རྣམས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། པེ་ཅིང་། རྩུར་བར་།

13 + ཏེ། པེ་ཅིང་། རྩུར་བར་།

སྤྱ་ཚྭ་དང་ཐལ་དང་འཕྱར་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་རྩལ་དཔུང་པོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
མཐོ་ཤིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཚྭ་དང་འཕྱར་ལ། མཐོ་ཤིས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔུང་
པོའི་རྒྱལ་བཅའ་ཚྭ་དང་འཕྱར་ཞིང་། གཅིག་བཅེངས་པ་ན་ཡང་ཀྱན་བཅེངས་པར་
འཕྱར་ལ། གཅིག་ཚྱོལ་བ་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚྱོལ་དང་ཐལ་དང་འཕྱར་རྒྱུ་ཞེས་
བྱ་བའོ།

ཆ བདག་ལ་འདྲུ་འབྲེལ་དང་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དགག་པ།

ཚྱོན་གཞན་ཡང་།

༡༠ རྫོ་རྒྱུ་འཕྱར་དང་བཅས་ཤེ་ན། རྫོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཉམས་པར་འཕྱར།

འོན་ཏེ་འཕྱར་མེད་ཤེས་པ་མིན། །ཤེས་དང་ཤེས་མིན་རི་རྩལ་རྩལ་།

གང་ཡང་བདག་དང་རྫོ་འདྲུ་བར་ཐུར་པ་ན། ཅི་དེའི་ཆེ་ཡོངས་སྤྱ་འཕྱར་བ་འཕྱར་བ་
ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ཞིག་རྫོ་འདི་འཕྱར་བར་འཕྱར་བ་ན་ཡོངས་
སྤྱ་འཕྱར་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡོངས་སྤྱ་འཕྱར་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབར་བ་ལ་
སྤྱ་འཕྱར་བ་བཞིན་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འཕྱར་བ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། ཡང་འདི་རི་རྩལ་རྣམས་པ་ཡིན་པར་འཕྱར་ཏེ། འཕྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནས་མཁའ་
བཞིན་ནོ། །ཐར་རྣམས་པ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་རྣམས་པའི་རྩ་བར་འཕྱར་བར་
འཕྱར་ན་ནི། ཐར་ཀྱི་རང་གི་རྩ་བ་ཡོངས་སྤྱ་བཏང་བའི་ཕྱིར་མི་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་ཏེ་ཡོངས་
སྤྱ་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཏུ་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན། མི་རྣམས་པ་ཡང་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རི་རྩལ་འཕྱར། འདི་རྫོ་དང་འདྲུ་བར་འཕྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཅི་རྫོའི་
རྩ་བ་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་འདི་རྫོའི་རྩ་བར་ཐུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫོ་དང་འདྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་
རྫོ་དང་འཕྱར་བ་ན་ཡང་བདག་ནི་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐར་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་གཞན་ཏུ་
མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྫོ་དང་འདྲུས་པར་ཐུར་པ་ན་རྫོའི་¹⁴རྩ་བ་ཉིད་ཏུ་འདི་
ཡང་འཕྱར་ན་ནི། བདེ་བ་དང་རྒྱལ་བཅའ་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་ཐོད་དང་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་བཞིན་
ཏུ་འདི་ལ་ཡང་མི་རྣམས་པ་ལ་སྤྱ་འཕྱར་བར་འཕྱར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་

སྒོ་འདུས་པ་ནི་ཡོད་དེ། སྒོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབྱུག་པ་དང་དབྱུག་
པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྒྱད་པར་བྱ་སྟེ།

༡༡ འདུ་བ་དགག་པ་བྱས་པས་ན། །དེ་དང་འབྲེལ་པའང་རིགས་པ་མིན།།

བདག་གིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་འདུ་བ་དགག་པ་བྱས་པས་འདུ་བ་མེད་པར་གྱུར་ན།
དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། །རྗེ་ཉམས་ཞེ་ན། བདག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་
ལ་སྒོ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་མི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མེད་དང་གང་བ་བཞིན་ཏུ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་དང་འདུ་བ་རྗེ་ཉམས་བཀག་པ་
བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དགག་པར་འདོད་ནས་སྒྲས་པ།

བདེ་དང་ཐུག་བཅུལ་འབད་དང་འདོད། །ཐུང་ལ་སོགས་ཀྱང་སྒྲུལ་འདི་ཡིན།།

རྗེ་ཉམས་ཞེ་ན།

༡༢ རྟག་པའི་བདག་ལ་བདེ་མི་བརྟེན། །རྟུ་དང་ཐུན་ཕྱིར་བྱས་པ་བཞིན།།

ཡང་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། །བདེ་བ་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ།།

༡༣ རྩི་དང་ཐུན་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་བཞིན།།

ཡང་ན་འདི་དག་འདུ་བ་ནི། །བདག་ལ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ཏེད།།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐུག་བཅུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐུར་བར་བྱའོ།།

ཅ རྩི་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།

དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོ་གང་དག་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ། རྩི་ཆེན་
པོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རྟེ་ཞེས་གྲག་ན།¹⁵ རྩི་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ཅི་
བདག་རང་གི་རྟོ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རང་གི་རྟོ་བོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ།

༡༤ རྩན་ཅིག་ཡོད་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར། །ཡོད་དང་མེད་པ་མི་རིགས་སོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཡོད་ནའང་དེ་སྒྲུར་དོན་མེད་ལ། །མེད་ན་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།།

ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྩི་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པ་ཡོད་

15 ཐགས་ན། པེ་ཅིང་།

པར་འཕྱར་ན།¹⁶ རང་གི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་
དང་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱ་མ་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་
ན། །མེད་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་བཞིན་ན། །གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཆེན་པོས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཡོད་པའི་རྩ་བ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན་ཞེན།

༡༥ གསལ་བར་བྱེད་པས་ཆོས་གཞན་ཕྱིར། །དེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡིན།།

ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་
ཡོད་པ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། འདིར་འདི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ཡང་རྩལ་ཏེ།
གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བར་མི་རྩལ་ཏེ། མི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་བཞིན་ན། །མར་ན་པར་གསལ་བ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་རྒྱེད་ནས་
གསལ་བར་འཕྱར་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་པའི་གོང་བྱ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་
དང་། རྩ་མཁན་གྱི་འདྲིང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གསལ་བ་ལས་མར་ན་པར་བྱུང་བའི་
བྱ་མ་པ་ནི་མར་མེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་ལ་མར་ན་པར་གསལ་
བ་མཐོང་བས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་མར་ན་པར་གསལ་བར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་
ཆེན་པོ་ནི་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཆ་རྒྱལ་འདིས་ཁྱད་པ་དང་ཞིག་དོན་ལྟོག་མ་རྒྱལ་སྤྱད་མཚུངས་པར་བརྒྱན་པ།

ཁྱད་པ་ལ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་། །འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་ལན་བཏབ་པོ།།

ཇི་རྒྱུ་རྒྱས་པའི་དབྱེད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས། གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་སྐྱེས་བྱ་སྐྱུར་བར་སྐྱབ་པར་དགའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན། ཡོད་པའི་གཅིག་ཉིད་
དང་སྐྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་གཅིག་ཉིད་ཁྱད་པ་གྱི་
གཅིག་¹⁷ དང་སྐྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡང་སྐྱུར་བ་དོན་མེད་པར་འཕྱར་རྟོ། །འོན་ཏེ་མེད་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འདི་ལྟར་¹⁸ མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མར་ན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་
སྐྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཡོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱད་པ་དག་སྐྱུར་བ་

16 + རང་གི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ལྷུང་ན། པེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

17 ཉིད་གྱིས་གཅིག་ཉིད། པེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

18 -འདི་ལྟར། པེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

མེད་པ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཞིག་གི་དོན་གྱི་ཚྭ་སྒྲིབ་མ་རྒྱུ་མ་ལ་ཡང་རྩི་
 རྒྱ་རིགས་པར་སོ་སོར་སྒྲུབ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིག་གི་
 རྒྱག་མའོ། །ཞིག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྩེ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་
 དང་། སྦྱི་དང་། འདྲ་བ་དང་། རྩད་པར་ལ་སོགས་པ་བསམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་པར་འབྱུར་རམ། མེད་པ་ཞིག་འབྱུར། ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ནོ་ཞེ་ན་ཡང་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །མེད་པ་ཞིག་གོ་ཞེ་ན་ནི་མེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ལན་སྒྲུབ་མ་བག་པ་ཡིན་ནོ།།

རྩེ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲུབ་མ་ནས་དེ་འདྲི་སྒྲུབ་སྒྲོང་གི་ཡན་དགག་པ།

གཞན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲུབ་མ་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི།

༡༤ གལ་ཏེ་སྦྱི་སྒྲིབ་པ་དང་འབྲེལ་བས། །སྦྱི་བྱ་སྦྱི་དང་གཅིག་ཚྭ་སྒྲིབ་པར།།

དེ་སོགས་སྦྱི་དང་ཡུད་ཅམ་གྱིས། །སྦྱི་བྱ་འབྱུར་བར་འདོད་ན་ནི།།

སྦྱི་བྱ་སྦྱི་དང་འབྲེལ་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱི་ཡིན་པར་ཚྭ་སྒྲིབ་པ། ཡུད་པ་དང་འབྲེལ་བས་
 གཅིག་ཉིད་དང་། སྦྱོ་དང་འབྲེལ་བས་ཚྭ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་སྦྱོ་སྦྱི་པའི་རྒྱ་ཅམ་སྦྱི་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩད་གྱིས་ཡང་དག་པའི་བ་སྦྱད་
 གྱི་དོན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་ལ་བའི་དུས་ན་ནི།

༡༥ ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་མ་མིན། །གཅིག་མིན་ཕྱ་མིན་ཆེན་པོ་མིན།།

འདི་ནི་རྟག་མིན་མི་རྟག་མིན། །གཞན་མིན་གཞན་མིན་མིན་དེ་ཉིད།།

༡༦ རྩི་རྩྱུར་བདག་བཞིན་ཞིག་གི་དོན། །གཞན་ཡང་འདི་རྩྱུར་སོང་བ་སྟེ།།

འབད་ནས་གསངས་¹⁹ སྦྱ་ཐིན་གྱང་ནི། །གཟེགས་ཐིན་པ་ཡིས་གསལ་བར་བྱས།།

སྦྱོ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེན་པའི་རྩ་བོ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཡོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྟག་པར་འབྱུར་ན་བདག་ཡོན་ཏན་དང་མི་ཐུན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི། ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་། ཕྱ་རབ་དང་ཆེན་པོ་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི་གཞན་
 ཡང་རྩེ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་སོགས་པའི་ཞིག་གི་དོན་རྒྱུ་ཡང་དེ་བཞིན་

19 མ་དཔེར། འབད་ནས་གསངས། ཞེས་ཡོད་མེད་འབྲེལ་བར། གསངས་ཤིང་སྦྱས་གྱང་། ཞེས་བྱུང་བ་རྩྱུར་བཙོས།

ཏྲེ། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་རྟུན་ཞེ་ན། འདི་དག་བདག་དང་ལྷན་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་པར་འབྱུང་ན། བདག་དང་བྲལ་བར་ཡུལ་
 པས་རང་གི་རྩ་ཐོག་བྱུང་བྱེད་པར་ཡུལ་པ་ལ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཅིག་
 དང་། ཏྲུ་མ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་ཞེས་
 བྱ་བ་འབད་ནས་གསར་ས་ཤིང་སྒྲས་ཀྱང་། གཞེགས་ཟེན་པའི་འདོད་པའི་²⁰ རྟགས་
 འདི་རྟུན་སྒྲས་པ་འདི་ས་བདག་ཅག་གི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲུ་འབྲངས་ནས། རྟོང་པ་ཉིད་
 ཏྲུ་ཤིན་ཏྲུ་བཞུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཅག་གི་ལུང་ལས་ནི་འདི་རྟུན་འབྱུང་སྟེ།
 གཞུགས་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྟག་
 བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། བདག་ཀྱང་མ་ཡིན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན། ཡང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་ལྟ་ག་ལ་འབྱུང་།²¹ དེས་
 བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱུང་གིས་སྒྲ་ཆོགས་མང་ཐོ་ཞིག་བརྗོད་ཏྲུ་
 ཟེན་ཀྱང་རྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་ཏྲུ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་ཐོ་ཅག་གི་འདོད་
 པ་ཁོ་ན་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏྲེ་ཡུལ་པའི་མཐའ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་པ་ལ་རང་ཏྲུ་བྱུལ་པ་
 རྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པར་བྱུལ་ཐོ་ཞེ་ན།

༡༩ འདི་དག་མཆན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་རིགས་སོ། །

མཆན་མ་མི་བདེན་པར་སྒྲུས་པའི། །རྩ་ཐོ་རྟག་པར་མི་བདེན་འདོད། །

སྒྲོ་ལ་སྟགས་པ་དེ་རྣམས་མི་བདེན་པར་སྒྲུས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་
 ཡིན་ལ། ས་ལ་སྟགས་པ་ནི་རྟག་པའི་རྩལ་ལྷ་རབ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་བས་རྟག་པར་
 འཛིན་པ་ཡིན་ཏྲེ། དེས་ན་རྣམ་པ་འདི་གཉི་ག་ཡང་མཆན་མར་ལྟ་བས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏྲེ། མཐར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །གལ་ཏྲེ་འདི་འདི་རྟོན་ནི་བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དཔྱད་པོའི་²² དོན་དང་འབྲེལ་བར་ཡུལ་པ་ལ་སྒྱི་

20 པ་ལ། པ་ཅིང་། རྟུན་ཐང་།

21 རྟུན་ཏྲུ་ ༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཉི་མེ། ༧ ལེའུ། ༡༥ བམ་ཐོ། ༡༩ རྟོག་ ༡༩༥ བཟུང་།

22 པོ། པ་ཅིང་། རྟུན་ཐང་།

ཞེས་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྒྱན་པར་བྱ་ཞེ།

༡༠ བདག་ལས་ཐ་དད་ལྷན་པའི་དོན། དེ་དང་འབྲེལ་བར་མི་འདོད་དེ།

ཡོད་པའི་སྐྱོ་བྱིས་སྐྱོ་སྐྱོ་ལ། སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་བཞིན།

བདག་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་བདག་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོ་མི་
འབྱུང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་སོ། །བདེན་པའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་
ཆེགས་ཏེ། གང་དང་གང་བདེན་པའི་སྐྱོ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དང་
འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་ཞེ། རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོ་འབྱུང་བ་
དེ་བཞིན་ནོ།

༡༡ དེ་བཞིན་གྲངས་སྐྱེས་པའི་ཡང་། །བདག་གསལ་གཞན་པ་ལ་ལ་ལ།

མཁས་པས་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་བཞིན། །སྐྱོ་དེ་མིན་པར་ཉོགས་པར་བྱ།

གང་ཡང་གྲངས་གཅིག་དང་ཐུན་པ་ལས་བདག་གྲང་གཅིག་ཅེས་རྒྱན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཡང་
དེ་ཉིད་ནི་གཅིག་གྲང་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཏེ་སྐྱོ་དང་ཡང་དག་པར་
ཐུན་པ་ལས་ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞན་ས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་
གྲངས་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པ་ལས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཅིག་གི་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཏེ་མའི་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་
པ་ཏེ་ཏེ་ཡང་སྐྱོ་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩིས་ཞེ་ན།
གྲངས་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པ་ལས། བདག་དང་ས་ལ་སྐྱེས་པ་²³གཅིག་ལ་སྐྱེས་
པའི་སྐྱོ་འབྱུང་བར་མི་ཡིགས་ཏེ་སྐྱོ་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་དང་ན་གྲངས་དེ་ཉིད་ལ་གྲངས་
དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༢ བདག་གི་སྐྱོ་དང་ཐུག་བཅུལ་དང་། །བདེ་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་དང་མི་འབྲེལ།

ཡོན་ཏན་ཡིན་ཕྱིར་གྲངས་བཞིན་ནོ། །དེ་བྱིས་ཡོན་ཏན་མེད་བདག་མིན།

སྐྱོ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཐུག་བཅུལ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། འབད་པ་དང་།

ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དང་། རྟེན་པ་དང་བྱས་པའི་སྤྱུགས་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གི་ཡིན་
 ཉན་ཀྱན་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་དོན་དམ་པར་བདག་དང་མི་འབྲེལ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་
 མོ། །ཡིན་ཉན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་མོ། །གང་དང་གང་ཡིན་ཉན་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་བདག་དང་མི་འབྲེལ་ཉེ། དཔེར་ན་ཐུངས་བཞེན་ནོ། །ཁྱོལ་
 བར་ཐུར་བ་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཐུངས་ཀྱི་གཅིག་ལས་ཁྱོལ་བར་མི་འཐུར་བ་
 བཞེན་ཏུ།²⁴ ཁྱོལ་མོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐུངས་ཅན་ཏུ་ཁྱོལ་བར་འཐུར་བ་མ་ཡིན་ཉེ།
 བདག་ཡིན་ཉན་དང་བྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉ རྩེ་བྱག་པས་འདོད་པའི་ཐར་པའི་རྣམ་གཞག་དགག་པ།

གང་ཡང་ཡིད་རང་གི་བདག་ལ་གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་།

༡༩ བྱམ་དང་རྩོམ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །གང་ཞིག་རང་གི་བདག་མེད་²⁵ འཐུར་།

བདག་དང་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་ལས། །འབྲེལ་པེས་པ་ཀྱན་ཏུ་འཐུར་།

བདག་གཞུགས་དང་ཐུན་པར་ཐུར་ན་ནི་སྤྱུགས་དང་ཡང་ཐུན་པར་འཐུར་ལ། སྤྱུགས་
 དང་ཐུན་པའི་བདག་²⁶ཉིད་ཡིད་རང་ཉིད་གནས་པར་ཐུར་ན་སྤྱུགས་དང་མི་ཐུན་པའི་
 བདག་ལ་ཅི་ལྟར་ཡིད་རང་ཉིད་ལ་གནས་པར་འཐུར། གང་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་སྤྱུགས་
 ཀྱི་རང་གི་གནས་ལ་ཡིད་སྦྱོར་བར་ཐུར་ན་ནི། འཁོར་བའི་དྲས་ན་ནི་འབྲེལ་བ་དང་པེས་
 པ་འཐུར་བར་འདོད་ལ། ཐར་པའི་དྲས་ན་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐུར་བར་
 འཐུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་འདོད་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱུགས་ཆ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་ཡང་།

༢༠ མ་མཐོང་རེས་པའང་ཐུར་བཞེན་ཏུ། །ཐལ་འཐུར་ལན་ཡང་འདི་ལ་ཡིན།

མེད་པའི་སྦྱེ་བ་བཀག་པས་ན། །དེ་ཡི་སྦྱོར་བའང་མི་འདོད་དོ།

མ་མཐོང་བའི་རེས་པ་ནི་རེས་པར་²⁷ཆོས་ལ་མརྟན་པར་སྦྱོར་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 ཐུངས་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱུགས་ཆ་མེད་པའི་བདག་ལ་མི་རིགས་མོ། །ཆོས་དང་བདག་གཉིས་

24 + ཁྱོལ་མོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐུངས་ཅན་ཏུ་ཁྱོལ་བར་མི་འཐུར་བ་བཞེན་ཏུ། པེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐར་།

25 ཉིད། པེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐར་།

26 + རང་། པེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐར་།

27 བ། པེ་ཅིང་། བ། རྒྱུ་ཐར་།

སྒྱུར་པར་འཁྱུར་ན་ཡང་ཅི་ཕྱགས་གཅིག་གིས་སྒྱུར་པས་འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཡིན། དེ་ལ་ཕྱགས་གཅིག་གིས་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན་ནི། ཕྱགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བཅས་པ་ལ་ཕྱགས་པ་བཞིན་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སྒྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི། གཅིག་ཚུས་དང་ལྡན་པར་ཁྱུར་པ་ན་ཀྱང་ཀྱང་ཚུས་དང་ལྡན་པར་
འཁྱུར་ལ། གཅིག་ཚུས་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་ཁྱུར་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུས་དང་
མི་ལྡན་པར་འཁྱུར་པ་ལ་ཕྱགས་པ། ཇི་ལྟར་ཁྱངས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྱུག་པར་
སྒྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་སྒྱུར་པར་བྱའོ། །མེད་པ་ལ་ནི་སྒྲེ་བ་ཡང་མེད་པར་
བདག་གིས་ཁྱར་བ་སྒྱུ་བས་ཐིན་པས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དམ་²⁸མ་མཐོང་བའི་
སྒྲོན་མེད་པ་ཇི་ལྟར་བདག་དང་སྒྱུར་པར་འཁྱུར། གཞན་ཡང་།

༡༥ ཡིད་དང་བདག་གི་མེད་པ་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འདོད་དོ།

བདག་དང་ཡིད་ནི་ཡོད་ན་འང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འདོད་དོ།

རེ་ཞིག་བདག་²⁹ནི་མེད་དེ། དམིགས་པར་མ་ཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱང་མེད་དེ། མ་
སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་དང་ཡིད་དག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཇི་
ལྟར་འཁྱུར། ཡང་གལ་ཏེ་བདག་དང་ཡིད་ནི་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་དག་རྟག་
པ་མེད་པར་མི་འཁྱུར་བའི་³⁰ཚུས་ཅན་ཡིན་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་
འཁྱུར། དེས་ན་ཐར་པ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།

༡༦ རྣམ་རྟག་རྒྱུ་མཚན་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྟགས་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་ནི།

ཇི་ལྟར་འཁྱུག་པ་མི་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་འཁྱུག་པ་པ་མི་འདོད།

རྣམ་རྟག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་འདུལ་བར་
འདོད་པ་ནི་ཁྱེད་གྱི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་རྣམ་ལ་སྟགས་པ་
ཆོག་གི་དོན་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བར་འདོད་པའི་བྲལ་པ་འཁྱུག་པ་ཡང་རེ་ཞིག་གྲོལ་བར་ཁྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ལ་
སྟགས་པ་རྟགས་པས་རྣམ་པར་རྟག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་དེའི་

28 མ་དཔེར། སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཡིད་མ། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅས། ཕྱིར་ཡིད། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

29 + མེད། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

30 རྟག་པར་མི་འཁྱུར་པའི་ཚུས་ཅན། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

གཞུང་གི་རྒྱུ་ལྟར་བ་བྱུག་པ་པ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེག་གི་དོན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཐར་བ་བྱུང་པར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༥ ས་སྐྱེས་པའི་དེ་ཉིད་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་། ཐར་བ་ཡིན་པར་གཟེགས་ཟན་འདོད་།

ཁྱུང་པར་དག་ནི་མི་འཛིན་མྱིར། །འཆོ་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བཞིན་ནོ།

ས་ལ་སྐྱེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ས་ལ་སྐྱེས་པའི་དེ་ཉིད་དེ། རྒྱས་དང་། ཡོན་ཏན་
དང་། ལས་དང་། འདུ་བ་དང་། སྦྱི་དང་། ཁྱུང་པར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ས་ལ་སྐྱེས་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྱུང་བའི་³¹སྒྲིབ་ནི་ས་ལ་སྐྱེས་པའི་དེ་ཉིད་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་ཁྱོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གཟེགས་ཟན་ལ་སྐྱེས་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་ཉིད་མི་རིགས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོས་སོ། །ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཉི་མ་ལེན་
པའི་ཁྱུང་པར་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁྱུང་པར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ནི་ཀུན་
ཏུ་འཛིན་པའི་ཁྱུང་པར་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་མྱིར། ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁྱུང་པར་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །གང་དང་གང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁྱུང་པར་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟེགས་ཟན་ལ་སྐྱེས་
པའི་ཁྱོད་པ་ལ་སྟེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྟེ། དཔེར་ན་འཆོ་བ་དང་། ཟུག་
པ་དང་། ལྷ་ས་པ་དང་། ཐུགས་པ་མེད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། ལས་དང་། སྦྱིག་པ་དང་།
བསྐྱོད་ནམས་དང་། ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེག་གི་དོན་དབྱུང་ལ་དམིགས་པ་གཙུག་བྱས་
སྦྱོང་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཞིན་ནོ།

༡ ལུང་དེ་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་གཟེགས་ཟན་གྱི་མཐའ་སྒྲོང་བར་གདམས་པ།

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་མདོར་བསྐྱེད་པས་གཟེགས་ཟན་ལ་སྐྱེས་
པའི་མཐའ་སྒྲོང་བའི་མྱིར་སྦྱས་པ།

༡༦ རྩེ་བྲག་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་འདྲ་། །རྟ་རན་རབ་རིབ་སྦྱེས་པས་ན།

དེས་ན་རིགས་པ་དང་བྲལ་མྱིར། །སྒྲིབ་དགའ་བར་མི་བྱའོ།

རྟ་རན་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཡིན་པས་རྟ་རན་རབ་རིབ་སྦྱེ། ལུན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་མྱིར་རོ། །གང་ལ་འདྲར་རྟ་རན་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་རང་རྩལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩེ་བྲག་

31 འབྱུག་པའི་ བེ་ཆིང་། རྒྱར་ཐང་།

པའི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་སྐྱུས་པའི་དབྱེད་པའི་རིམ་པས་
 རིགས་པ་དང་བུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ཁོ་ཅག་བདེ་བར་གསེགས་པའི་བཞུན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་སྒྲིལ་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་འཇུག་རྒྱུ་རྟོགས་པ།

དེས་ན་ཇི་སྐད་ཀྱི།

ས་ལས་གཞན་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས། །གང་དག་མ་མཐོང་བ་རྟོག་ཅེས།

མཛོན་སྐྱུས་ལ་ཡང་སྐྱུ་ཕྱེད་ན། །སྐྱོག་ཀྱི་ཐུང་ལ་དེ་ཅི་ལྟར།

ཇི་སྐད་དཀར་སོགས་རིམ་པ་ལ། །ཅི་ཡིན་ཞེས་ནི་རྟོག་ཕྱེད་ཅིང་།

སྐྱོག་ཀྱི་ཐུང་པའི་རྣམས་གཞན་ཅིག་ཡོད་ཅེས་རྟོག་པར་ཕྱེད་པ་བྲག །

སྐྱོངས་པ་འདི་ནི་མི་ཤེས་པས། །ཇི་སྐད་གཞུགས་ཀྱི་བསགས་པ་ལ།

བསགས་ཞེས་འདྲ་ཤེས་རྒྱུ་འཇུག་པ། །མཐོང་ལ་དེ་དག་ཐོ་ཆོལ་བ།

སོར་སོར་གཉིས་ལས་གཞན་ཐུང་པའི། །སོར་གཉིས་ཞེས་བྱ་གཞན་ཡོད་ན།

རིམ་ན་གནས་པ་གཅིག་ཉིད་ལས། །གཞན་པའི་སོར་སོར་གཉིས་མི་དམིགས།

དེ་ཡི་ཕྱེད་ནི་དེར་ཡོད་པ། །མ་ཡིན་ཡིན་ན་ཕྱེད་གཉིས་འཇུག།

སོར་སོར་དེ་གཉིས་³²ཀྱི་ཕྱེད་པས། །དེས་ན་ཕྱེད་སོར་འཇུག་མ་ཡིན།

ཉིན་ནི་གཞུང་བ་མེད་པས་ན། །རྣམས་གཞུང་བར་མི་འདོད་ཅི་ན།

རྒྱལ་གཅིག་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུ་མཉམས་པས། །འདི་ན་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

གཞུགས་དང་རིགས་ཀྱིས་ཁྱད་འཕགས་པའི། །སྐྱོད་པ་ལས་ནི་གོས་བྱས་པས།

དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་ཆོགས་ཅན། །གཞུགས་དང་རིམ་སྐྱུ་རྟོག་པར་ཕྱེད།

དེ་བཞིན་སྐྱོད་གཞུང་ལྟ་བུ། །སོགས་ལས་གཞན་པའི་ཆོད་མ་མེད།

མཆོན་ལས་གཞན་པ་མཐུང་ཡང་མིན། །གཞེས་དང་ཤིང་ལས་གཞན་ཁྱི་མེད།

སྐྱོད་འོག་འཇུག་དང་གནས་པ་དང་། །སྐྱོགས་གཅིག་གོས་ལ་གནས་པ་ཡིན།

ལྷས་³³ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་དང་། །གནས་པ་ཞེས་བྱ་འགའ་ཡང་མེད།

གང་ཕྱིར་ལྷ་ལ་ཀྱན་བཞེན་པ་ཡི། །ལྷ་ལ་ཅན་ཉམས་པ་འདྲ་མི་འདོད་དོ།

32 ཉིད། ཐེ་ཅིང་། སྐྱོར་ཐང་།

33 མ་དཔེར། ལྷ་ལ་ ཞེས་ཡོད་སྐད་ཐོ་སྐྱོར་བཞིན་བཞོས།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ།

༡ རིག་བྱེད་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་འདྲི་ཚུལ་དགོན་པ། ༡ མདོར་བརྟན།

ལྷ དེ་ནས་ད་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
འཇུག་པས་ལེའུ་བརྒྱད་པ་བཙུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ།

༡ རིག་བྱེད་མཐའ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ནི། །འདུས་བྱས་སྟོང་པར་སྒྲིབ་པའི།

ཕྱི་རོལ་པ་ལ་བདག་རིག་དགོན། །བདག་ཁྱད་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད།

རིག་པའི་མཐའ་ཕྱིན་པ་ནི་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་ཉི། ཆགས་པ་མེད་པར་རེས་པར་རིག་
པའོ། །དེ་སྒྲིབ་པའི་རང་རྒྱལ་ག་ལ་ཡོད་པ་ལས་ཆེ་ག་དེ་གར་ལ་ཡོད་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་
མཐའ་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་དག་ནི་འདྲི་ཞུང་སྒྲིབ་ཉི། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པ་ཕྱི་
རོལ་ཕྱི་བརྟན་བཙུག་པ་ལ་བདག་རིག་པ་ཡང་ཕྱིན་ཏུ་དགོན། བདག་ལ་ཁྱད་པའི་སངས་
རྒྱས་པ་རྣམས་གར་ལ་བརྟན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། གར་གྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་མེས་པེར། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་རྩ་ལོ་ཉིད་
དར་བུ་པ་ནི་ཞུང་ཅིག་ཞུང་ཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་ཞིག་བཙུགས་པེར་གྱོལ་
བར་འགྱུར།

ཁ རྒྱས་བགད། ༡) རིག་བྱེད་ལ་བྱགས་པའི་བདག་གསལ་སྒྲིབ་བྱ་དེ་བཞགས་པར་འོས་པ།

བདག་ཉིག་པའི་རོ་ཐོ་ནི་དེ་དེ་ཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཙུགས་པ་དར་གྱོལ་བར་རིག་པའི་
རོ་ཐོ་ཡིན་པས། དེས་ན་རིག་བྱེད་ལས་བྲགས་པའི་སྒྲིབ་བྱ་ནི་ཉི་བར་བཞགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པས།

༡ ལྷན་པ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་བྱ་ནི། །ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཉི་མའི་འོད།

དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་བདག་དེ་ཉིད། །མཁས་པས་ཤེས་ན་འཆི་མེད་འགྱུར།

མི་བདེ་བར་གྱུར་ཅིང་མི་བདེ་བར་བྱེད་པས་ན་ལྷན་པ་ཉི། ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་

བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མིན་པ་ལོ། ཁམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བར་བྲགས་པ་འི་
 ལུན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འི་ཐ་ཆེག་ལོ། ལུན་པ་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ན་ལུན་པ་འི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་ལོ། ལུན་པ་འི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ན་སྒྲེས་བྱ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་

ལུན་པ་ལས་གཞན་ལྟར་པ་དེ་རིག་ན།།

འཆི་བ་མེད་པར་འཇུག་ཏེ་བདག་གིས་རྟོགས།།

སྒྲེ་མེད་གནས་འགྲོ་བ་ལ་ལས་གཞན་མེད།།¹

ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །འཇིག་པ་འི་སྒྲིབ་རྩིས་ནས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པ་ལས་གཞན་པ་ལས་གཞན་པ་
 པ་འི་ཕྱིར་སྒྲེས་བྱ་བ་ལོ། སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་ལས་འགོར་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲེས་བྱ་བ་ལོ། །ཆེན་
 བོར་ལྟར་པ་ནི་བསམ་ཅད་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལོ། ཁ་དོག་སྒྲེས་བྱས་ཅན་ཡིན་
 པ་འི་ཕྱིར་ཉི་མའི་འོད་དོ། །ཉི་མ་ནི་འོད་སྒྲེས་བྱས་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དཀར་པོ་
 དང་། སྒྲིབ་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། བ་ལྷ་དང་། ཡུར་བ་དང་། ལྷག་རྩན་དང་། བཙོད་
 དང་། ཀ་ལེ་རྩ་ལའི་ཁ་དོག་འཇིག་པ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི་དག་དང་ལྷན་
 ཞེན། ལྷ་བསམ་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་རྩིས་ལས་འདི་
 ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལོ། །གང་འདིར་ཉི་མའི་དཀར་པོའི་རྩིས་འདྲུག་པ་ནི་སྒྲེས་བྱས་པ་ལས་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་མེ་ལྷ་དང་སྒྲེས་བྱས་པ་གཉིས་ལས་ནི་སྒྲེས་བྱས་པ་ལོ། །གང་ནོར་ལྷ་དག་
 གིས་བརྟེན་པ་ལས་ནི་དེ་དམར་པོ་ལོ། །གང་ཏུ་ཏུ་བདེ་བྱེད་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་
 ནི་དཀར་པོ་ལས་ལོ། །གང་དབང་པོ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཏུ་བ་ལྷ་བྱའོ། །གང་བསེས་
 གཉིན་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཡུར་གི་མདོག་ལོ། །གང་བསེས་གཉིན་དང་སྒྲེས་བྱས་པ་འི་བདག་
 ཉིད་ལས་ནི་རྩལ་དང་ཡུར་གི་མདོག་ལོ། །གང་དག་ར་ཀ་ཉིད་ཀྱི་ཉི་མུག་པོར་རྒྱུ་ལོ། །གང་
 ལྷ་སྒྲེས་བྱས་ཀྱི་སྒྲེས་བྱས་པ་ལས་ནི་སྒྲུབ་པ་ལོ། །གང་དབང་ལྷག་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་ཆངས་པ་འི་

1 འདི་ནི་ལྷ་སྒྲེས་བྱས་པ་འི་གསུང་རབ་ལྷ་པ་ནི་ཤད་སྒྲེ་ཉི་མར་བྱས་པ་ཞེས་པ་འི་ཁོར་ས། ཟིན་ཏུ་རྒྱ་ཀུན་པ་ནི་
 བད། བཟུ། ༡ རྟོག་ ༡ དེ་ཡིན།

གང་མི་ལ་སྐྱེས་པ་འདས་པར་ལྷུང་བ་དང་། ད་ལྟར་ལྷུང་བ་མཐོང་བར་ལྷུང་བ་འདི་
 བཟུགས་དང་། གང་ཕྱིས་འལྱར་བར་འལྱར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པས་ཕྱིན་ཕྱིས་
 བརྒྱུས་ནས་གནས་པ་འདས། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
 གི་ཕྱིར་ལྷོང་གི་ཕྱོགས་ནི་འདི་འདྲི་མཁོ་བོ་འོ། །འོག་གི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱུ་ལའོ། །ནམ་མཁའ་
 ནི་སྟོན་ཏེ། ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ལག་ལའོ། །ཤེས་པ་དང་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ནི་སྟོན་ཏེ། །རི་བོ་རྣམས་
 ནི་ཡར་རྒྱ། །རི་འདྲེ་ཡར་བ་ནི་ཁྲུང་ལའོ། །རྒྱ་སྐར་རྣམས་ནི་ཆའི་བྱ་ལའོ། །ནགས་ཆལ་
 རྣམས་ནི་སྤྱ་དང་མེན་མོ་འོ། །རྒྱུ་ལའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནོ། །དབྱེ་ལ་བ་ནི་ཆངས་
 ལའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་སྐྱིན་མ་གཉིས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱི་འཛིག་བདག་ལོ། །ཉི་
 ལྷན་ནི་མིག་གཉིས་སོ། །དབྱེ་ལས་འལྱར་བ་དང་རྒྱུ་ལ་བ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའོ། །རི་ཡན་རྣམས་ནི་
 མོ་འོ། །སྐྱེ་ནི་དབྱེ་ལས་ཅན་མའོ། །མི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིག་དང་། བ་ག་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡི་
 གེ་ལེ་མཆུ་གཉིས་སོ། །མིག་ཕྱེ་བ་དང་བརྒྱུས་པ་ནི་དུས་སོ། །ཤེས་པ་འདི་ཕྱོགས་ནི་
 བྱང་མེད་དོ། །ཤེས་པ་འདི་ཕྱོགས་ནི་སྐྱེས་ལའོ། །འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པ་
 ནི་ལྷ་མའི་བར་རྒྱ། །སོར་མོ་རྣམས་ནི་རི་འདྲེ་བར་རྒྱ། །དུས་མོ་གཉིས་ནི་གཤེད་འདབ་
 གཉིས་སོ། །རྒྱ་དང་གཉིས་ནི་བ་སྐར་བྱེ་བ་གཉིས་སོ། །རྒྱ་སྐར་ནི་ཉིན་ཞག་ལོ། །མཆོ་
 ཆོག་ནི་དབང་ལོ་འོ། །དགའ་བ་འདི་རང་བཞིན་ནི་སྐྱེ་དབྱེ་ལ་བདག་ལོ་འོ། །རྒྱུ་ལ་བ་གཉིས་
 ནི་ཁྲུབ་འཁྱུག་ལོ། །ཁ་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཁྲུག་ལོ། །དེ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དང་རིང་བ་དང་ཉི་བ་
 ན་གནས་པ་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁྲོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་སྐྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་
 སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་འཁྱུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།⁴

༤) བདག་དེ་བྱ་བ་དུ་མ་ལ་འཁྱུག་པ་དང་མི་ཟད་པ་སྐྱེས་ཕྱི་དཔེས་སྐྱུང་བ།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན། བྱ་བ་དུ་མ་རྣམས་ལ་འཁྱུག་པ་དང་མི་ཟད་པར་འལྱར་
 བ་ཉིད་རི་རྒྱ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེ་འདྲི་ནས་སྐྱུང་བར་བྱེད་དེ།

“ཕྱི་དང་སྐྱེ་ཆོག་པ་དེ་ལས་སྐྱེས། །དར་བྱེ་ཕྱི་ནས་ཕྱི་དུང་བ་བཞིན།

རི་རྒྱུ་ཕྱི་ནས་བལ་བྱེད་པའི་ཕྱི་བྱེ་ཕྱི་ནས་བལ་བྱེ་སྐྱེ་ལ་མཁའ་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱང་།

4 རིག་བྱེད་དང་པོ་ལོས་བརྒྱུད་རིག་བྱེད་ནང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིས་དང་རྒྱུར་བའི་བཅད་པ་འདི་
 དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ལྟར་མོད། འདིར་བཞོད་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲས་འདིར་འཁྲུག་པར་
 གཞུང་གང་ལས་བྱངས་རྣམས་མ་བཟུང་།

འཁྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ། ཟད་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱེས་བྱས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་སྦྱེད་
པར་ཕྱེད་ཏུ་སྦྱིན་ཀྱང་འཁྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ། ཟད་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

(༥) བདག་དེ་མིན་པ་དང་བྱལ་བའི་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པ།

འདི་ནི་མིན་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་མ་ཟད་ཀྱི། མིན་པ་དང་བྱལ་བའི་ཡང་ཕྱེད་པ་
པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ།

མཁས་པ་དེ་ཡི་ཆར་བེམ་པ། ཡང་མིན་མེན་པར་མི་འཁྱུར་རྒྱུ།

གང་གི་ཆེ་མཁས་པ་བསམ་གཏན་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱི་མིག་གིས་དེ་མཐོང་
བར་ལྷུང་པ་ན། དེ་ཉིད་ཏུ་བེམ་པར་འཁྱུར་ཀྱི། དེ་ནི་ལྷིག་པ་བསམ་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་
པས་ཡང་མིན་ཀྱི་འཁྱོ་བར་སྦྱེ་ཞིང་ལྷག་བསྐྱལ་ཀྱི་སྒྲོད་ཏུ་འཁྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་
གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་པས་སྦྱེས་བྱ་མ་མཐོང་ན་བདུད་ཆེ་འཛོལ་པ་མ་ཡིན་པས།
འདི་འདྲེ་རྒྱ་སྒྲུས་པ།

༦ འཆི་བཅས་རྣམས་ལ་བདུད་ཆེ་མེད། །མེ་ལ་ཁྲར་བ་རི་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་བདུད་ཆེ་སྦྱེས་བྱ་ཉིད། །མ་རྟོགས་བདུད་ཆེ་ཡོད་མི་རིགས།

འཆི་བར་འོས་པ་འཕམ་འཆི་བ་ཡིན་པས་ན། འཆི་བཅས་ཉེ་འཁྱིལ་ཉེན་བསམ་ཅད་དོ། །དེ་
ནི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་འཆི་བ་ཡིན་པས་བདུད་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཉེ། དེ་འོ་
རྩ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་མེད་པར་བཞིན་ཆ་བ་ཉིད་ལ་⁵ཁྲར་བའི་རྩ་བོ་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་འོ་ཕྱིར་ན་འཆི་བ་དག་གི་ཡུལ་ལས་མ་⁶འདས་པ་འདི་སྦྱེས་བྱ་རྟོགས་པར་
མ་ཁྱུར་པ་འཆི་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་ཆེ་འཛོལ་པར་མི་རིགས་སོ།

(༦) བདག་དེ་ཉིད་མཆོག་དང་དམ་པ་ལྷ་པ་རྟོགས་ཡིན་པ།

འདི་ནི་མཐུ་ཆེ་བ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

༧ གང་ལས་མཆོག་ལྷུང་གཞན་མེད་ཕྱིར། །གང་ལས་དམ་པ་གཞན་མེད་ལ།

འདི་ལས་ལྷ་ལྷུང་གཞན་མེད་པས། །སྒྲེལ་མེད་འདི་དག་རྒྱ་གཅིག་ཉིད།

གང་གི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་ལྷུང་པ་ཉིད་དང་། དམ་པར་ལྷུང་པ་ཉིད་དང་། གཙུ་བར་ལྷུང་

5 -ལ། རེ་ཆེར། ལྷུང་ཐང་།

6 -མ། རེ་ཆེར། ལྷུང་ཐང་།

པ་ཉིད་དང་། སྤང་བར་ཐུང་པ་ཉིད་འདི་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ཉི་ཤུ་པའི་ཡིན་ཏན་བརྒྱུད་
དང་ལྷན་པས་ཐུག་པར་ཐུང་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཉིད་བརྟན་པ།

༩ དེ་ནི་ཕྱ་དང་རགས་དང་ལྷན། །ཡང་ལྷན་གཙོ་བོ་དབར་ཐུང་བ།།

རབ་ཕྱེ་འདྲིང་པའི་མཐར་བུག་གང་། །རྒྱལ་འབྱོར་རི་ལྷར་འདྲིང་པར་འབྱོ།།

དེ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

༧ དེར་ནི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་ཀྱི་འདུས་པར་མཐོང་།།

གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིའངས་སུ་འདུས་
པར་ཐུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདག་དེ་ཉིད་མཐོང་ན།

ཕྱིས་དང་མཁས་དང་གདོལ་པ་དང་། །བྲམ་ཐེ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཉམ་པ་ཉིད།།

ཐིག་དང་བསྟོད་ནམས་ཁྲུང་པར་མེད་པར་ཐུང་པས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུང་རོ།།

༥) བདག་དེ་ཀུན་ཁྲབ་གཅིག་བྱ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་པ་ཐུང་བ།

གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་⁷འདི་རྟེན་དུ། གང་སྟེན་བྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་པ་གཅིག་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྒྲ་དང་མི་ལ་སྐྱེས་པ་འབྱོར་བ་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ལྷས་རྒྱལ་ས་
འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། རི་ལྷར་ལྷས་ཅན་བཞེན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
དུ་མ་ཁྲབ་པའི་རོ་བོར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱས་པ།

༡༠ བྲམ་པ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པ་ལྷར། །ནམ་མཁའ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན།།

ལྷས་ཅན་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པ་ལྷར། །དེ་བདག་ཡིན་པས་བདག་མི་འདྲིང་།⁸

རི་ལྷར་བྲམ་པ་དང་རྒྱ་སྐྱོལ་སྐྱེས་པ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པར་འབྱུང་བ་ན། ནམ་
མཁའ་ནི་བྲམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྷར། དེ་བཞིན་དུ་སྟེན་བྱ་ཡང་
ལྷས་ཅན་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་དུ་ཐིན་ཀྱང་ལྷས་
ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་ཐུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དཔེ་བྱུང་པར་སྟོན་པ།

༡༡ བྲམ་པའི་ནམ་མཁའ་བཞེན་དུ་གཅིག །དུ་མའོ་ཞེན་བྲམ་པ་དག

7 མ་དཔེ་དང་པེ་རྒྱར་སྐྱེས་སུ། འབའ་ཞིག་ཅེས་ཡིག་ཚོར་ཐུང་པས་བཙོས།

8 འདི་རིག་བྱེད་མཐར་སྒྲིབ་པ་ལྷན་པ་ཚེས་ལོ་དུ་པ་དེའི་ཆོགས་སུ་བཙད་པ། མེད། ༩ རྒྱ་སྐྱོལ་ལ་ཡིན་ཏེ།

9 རོ། །ཐེ་ཆོང་། ལྷར་བཟོ།

ཆག་ན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་འབྱུར་བར་འདོད། །
གང་ཁྱོད་གྱི་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་བྱམ་པ་ཆེ་རྒྱུར་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་
ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུར་བ་ལྟར་བདག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་གཅིག་ཆག་
པར་ལྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། བྱམ་པ་གཞན་ཆག་པའི་ནམ་མཁའ་ཁྱད་པར་མེད་
པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་། བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་ཀྱང་བདག་
ཀྱང་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་པས། ལུས་ཐ་དད་ན་ཡང་བདག་ནི་
ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པའི་ནམ་མཁའི་དཔེ་མ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་
ན། །ཡང་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་བདག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

༡༩ རི་ལྟར་བྱམ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །ས་ལ་ཐ་དད་འགའ་ཡང་མེད། །

དེ་བཞིན་ལུས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཐ་དད་འགའ་ཡང་མེད། །

རི་ལྟར་བྱམ་པ་དང་ཁམ་མོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་ཡོད་ཀྱང་ཐུག་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུར་
རྒྱུར་པས་ཡིན་པ་ལ་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་ལུས་སོགས་པའི་ལུས་གྱི་
དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཐུག་ཀྱང་། བདག་ལ་ནི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་།

༢༡ རི་ལྟར་བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་ །རྒྱལ་དང་ཀྱང་བས་བསྐྱེད་ས་པ་ན། །

ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ལྟར། །བདེ་སོགས་དེ་བཞིན་བདག་ལ་མིན། །¹⁰

གང་མངས་རྒྱས་པས་བདག་ཀྱང་སྒྲིབ་ན་མས་ལ། རྒྱུར་པའི་སྒྲིབ་བདག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཁྱུང་པ་ཡིན་ན་གཅིག་བདེ་བར་ལྱུར་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བར་འབྱུར་རྟེན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ། ནམ་མཁའ་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱུང་
པ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱམ་པ་གཅིག་གི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་དང་ཀྱང་བ་ལ་སོགས་པས་
བསྐྱེད་ས་པ་ན་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་ས་པར་ལྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
གཅིག་བསྐྱེད་ས་པ་དང་བྲལ་བར་ལྱུར་པས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་། འདིར་སྒྲིབ་བྱ་གཅིག་བདེ་བ་དང་རྣམས་པར་ལྱུར་པ་ན་ཐམས་ཅད་བདེ་
བ་དང་རྣམས་པར་ལྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཅིག་རྒྱུག་བསྐྱེད་པར་ལྱུར་པ་ན་ཐམས་ཅད་

10 འདི་རིག་ཐེད་མཐའ་ལྷན་བཞུགས་ཀྱི་དཔེ་ལ་དཔྱད་ཆེགས་ལུ་བཅད་པ། ལེའུ་ ༩ རྟོག་ ༥ པ་ཡིན་ནས།

ཀྱང་ལྷག་བཟུང་བར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

༡) བདག་གི་གནས་ལྷགས་མ་ཤེས་པས་བདེ་ལྷག་ལ་སྒྲིང་བ།

ཡང་རི་རྩེ་འདི་དག་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་དང་། ལྷག་བཟུང་ལྷུང་བར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷུང་བ།

༡༤ བདག་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྣམས་པས། །མི་ལས་ཁོངས་སྟོང་ར་རྒྱལ་བཞིན།

ལས་རྣམས་སྒྲིང་བའི་དགོ་བ་དང་། །མི་དགོའི་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་ཡིན།

རི་རྩེ་དེ་འདིས་བདག་མཐོང་བར་མ་ལྷུང་ཅིང་བདག་མ་ཤེས་པ་དེ་རྩེ་དེ། མི་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་བདེན་པའི་གཞུགས་ལ་སྒྲིང་བ་ལ་ཉེ་བར་ཁོངས་སྟོང་པར་ར་རྒྱལ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ནས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་བྱས་ནས།¹¹ དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ཁོངས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་འཁྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ། བས་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པ།

༢) བདག་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྒྲིང་བའི་ཡིན་ནའང་ཉེས་པས་གོས་པའི་སྒྲིང་མེད་པ།

སྒྲིང་བུ་ཉི་བྱེད་པ་པོ་དང་སྟོང་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། བསྟན་ནམས་ཉེ་བར་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་སྒྲིང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་ཡོད་པར་འཁྱུར་རྟོ་ཞེ་ན།

༡༥ ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་དང་། །སྟོང་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་གོས་ཏེ།

འདོད་བཞིན་སྟོང་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །རྟོག་པས་གཞོད་པར་མི་འཁྱུར་རྟོ།

རི་རྩེ་འདིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་རྩེ་ན་ཡང་མ་ཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ལུས་རྣམས་ལ་སྟོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དེ། རི་རྩེ་རྒྱལ་པོ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱིར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་སྟོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོག་པའི་འབྲས་བུ་ཉི་སྟོང་དུ་ཉི་མི་འཁྱུར་རྟོ།

༡༦) བདག་དེའི་མཆན་ཉིད་གཅིག་བྱ་ན་ཁྲུ་མ་སྒྲིང་པོ་འཁྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ།

དེ་བཞིན་དུ་རི་རྩེ་བཟུན་པའི་རི་མ་པས།

11 བསགས་ནས། པེ་ཅིང་། རྩེ་ཐང་།

༡༧ གཅིག་བྱ་ཀྱན་ཁྲབ་རྟག་པ་ཞེ། །ཚངས་མཆོག་འཆི་བ་མེད་པའི་གནས།

རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིས་གོམས་བྱས་ན། །དེ་ནི་ཡང་ཕྱིད་ལེན་མི་འཕྱུར།

ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བྱའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཁྲབ་པོ། །ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའོ། །སྤྱངས་ལས་འདས་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚངས་པའོ། །ཕལ་ཏུ་ལྷན་པས་མཆོག་གོ། །ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཆི་བ་མེད་པའོ། །དམིགས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གནས་སོ། །རྣམ་འབྱོར་བ་ཞི་བས་མ་གཏན་གྱི་རྒྱུར་བས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞེ་འདི་
རྣུང་དེས་པར་གོམས་བར་བྱས་པ་ན། །འདི་རྣུབ་འདི་ཚངས་པ་ཀྱན་ཏུ་རྟག་པས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་དེའི་ཡང་ཕྱིད་རྣུབ་པར་འཕྱུར་རོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེ་
བར་རྒྱུད་པ་ལོག་པར་ཕྱར་པའི་བདག་དེའི་མཆན་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུགས་པ་ཞི།

༡༨ དེ་ནི་རྟག་པར་རྟག་མེད་པ། །གང་གི་རྒྱུད་ཕྱལ་གང་མ་ལྱུར།

རྒྱ་ནི་དབྱེ་བས་ཐོགས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་ཆེག་ཏུ་རྒྱུར་པར་བྱེད།

ཚངས་པ་དེ་ནི་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟག་པའོ། །དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟག་པ་མེད་པའོ། །རྒྱ་དག་གི་རྒྱུད་ཕྱལ་ཏུ་ལྱུར་པ་ཞི་ཆེག་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཕྱལ་
ཡིན་པར་འཕྱུར་ལ། །རྒྱའི་རྒྱུད་ཕྱལ་ཏུ་མ་ལྱུར་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆེག་གི་རྒྱུད་ཕྱལ་ཡང་མ་
ཡིན་ན། །འོན་ཀྱང་དབྱེ་བས་ཐོགས་པ་ཞི་དབྱེ་བ་ལ་ཉེ་བར་སྤར་བའི་རྒྱ་ཞེ། དེ་གང་
ལ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་ནི་དབྱེ་བས་ཐོགས་པའོ། །དེས་དེ་ལ་ཚངས་པའོ་ཞེས་ཆེག་རྒྱུར་པར་
བྱེད་དེ། །འདི་རྣུ་ཞེ། བདག་དང་། སྤྱིས་བྱ་དང་། དབང་ལྷན་དང་། ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པ་དང་།
རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀྱན་ཏུ་བ་རྣུང་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་དག་གིས་རི་རྩུབ་བདག་¹²གི་དོན་རི་རྩུབ་བཞིན་ཏུ་རྟག་པས་པར་འཕྱུར་ཞེས་བྱ་
བར་རོ། །འདིའི་ར་བོ་ནི་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིག་ཕྱེད་ལས་པར་
བྱུང་བྱེད་པ་མེད་པ་པོར་ཆད་མེད་པ་ཞེ། ལུན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱིས་བྱ་ནི།

སྤྱིས་བྱ་བྱང་རྒྱང་ཆེན་པོ་ཉེ་མའི་མདོག །

ཐུན་པ་ལས་གཞན་ཡུར་པ་དེ་ཅིག་ན།
 འཆི་བ་མེད་པར་འཡུར་ཏེ་བདག་གིས་རྟོགས།
 རླེ་མེད་གནས་འགྲོ་བ་ལ་ལས་གཞན་མེད།¹³

ཅེས་བྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
 དེ་ནི་ཕྱ་ཡུར་རླེ་གནས་རྣམས་ན་གཅིག་བྲ་ནས།¹⁴
 དེ་ནི་རྒྱས་ལ་འདི་དག་ཡང་དག་བསགས་ལ་ཡིན།
 དེ་ནི་གཙོ་བོ་མཆོག་དང་ལྷ་དང་བརྟན་བྲ་ཞེ།
 བདག་དེས་བཟུང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འཡུར།
 གང་ལས་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་གཞན་པ་འགའ་ཡང་མེད།
 གང་ལས་ཕྱ་དང་གཙོ་བོར་ཡུར་པ་གཞན་འགའང་མེད།
 མ་བཀག་བརྒྱབས་པ་མེད་པར་ལྷ་དེ་གཅིག་བྲ་གནས།
 རླེས་བྲ་དེ་ཡང་ཀུན་ལ་ཁྲབ་ཅིང་རྒྱས།¹⁵
 ཕྱ་བ་བས་ཀྱང་ཕྱ་ཞིང་ཆེ་བས་ཆེ།
 འགྲོ་རྣམས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཁྲབ་ནས་གནས།
 རྒྱ་དན་བུལ་བས་མཆོད་རྒྱུན་མེད་པར་མཐོང་།
 ཁམས་རྣམས་དང་བ་གཙོ་བོ་འདི་ཆེ་བ་ཉིད།¹⁶

དེ་བཞིན་དུ།
 ལུས་མེད་པ་ཡི་ལུས་ལ་ནི། ཀྱན་ཏུ་གནས་མེད་གནས་པ་ནི།
 ཆེན་པོར་གཙོ་བོ་འདི་བདག་ཉིད་དེ། ཤེས་ནས་མཁས་པ་ལྷ་དན་མེད།¹⁷
 དེ་བཞིན་དུ།
 གཡོ་བ་དེ་ཡིན་མི་གཡོ་དེ། ཤིང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་བ་དེ།

13 འདི་གོང་དུ་བྲངས་ཐིག། བོག ༥༠༠ ལ་གཟིགས།

14 གནས། དེ་ཅིང་། རྒྱང་ཐང་།

15 གང་ལས་མཆོག་ཏུ་ཞེས་པ་འདི་རྟོག་གཅིག་ནི། བྱིན་ཏུ་རྒྱ་ལ་ཞེ་ཤང་། ལེ་བྲ། ༡ རྟོག ༩ ཡིན།

16 བོང་མཆོངས། ལེ་བྲ། ༡ རྟོག ༣༠

17 འདི་ཡང་གོང་མཆོངས་ལྷ་པ་ནི་ཤང་ནས་ཡིན་དེས་མེད་གཞུང་མཆོངས་རྣམས་མ་བཟུང་།

ནང་ཡང་དེ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཉི་ག་དེ་ཡིན་ཕྱི་རྒྱལ་ཉིད།¹⁸

དེ་བཞིན་ཏེ།

དར་གྱི་མིན་བུ་ལྷུ་ལ་མ་བཞིན། །ཆ་ཤེས་ནོར་བུ་ལྷུ་བཞིན་ཏེ།

ཐུག་ཡན་ལག་བྱུག་ཐུ་བཞིན། །དེ་ནི་ཕྱི་མ་ཅན་གྱི་ཐུ།¹⁹

ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཐུན་པ། རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱང་ལས་མཐོང་བའི་ཆད་མས་སྒྲེས་བྱ་མཐོང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱིས་ཉམས་པར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་ལྷན་བཞི་མས་ཀྱིས་བཞོད་པའི་སྤྱགས་རྩལ་ཡིན་ནོ།

༡ རིག་བྱེད་མཐའ་ལྷན་བཞི་འདོད་ཆུ་ལ་ནམས་ལན་གྱི་མོ་ནས་དགག་པ།

ག མདོར་བརྟན་གྱིས་ཕྱགས་འདི་བརྟགས་ཏེ་འགྲོག་རིགས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ལན་བརྒྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་བཅོས་བྱེད་པས་སྒྲུས་པ།

༡༥ ཕྱགས་སྤྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། །འདིར་ནི་འདི་ཡང་འདི་ལྟར་དཔྱད།

ཕྱགས་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱབས་པའི་ཁྲོས། །རི་ལྟར་བདེན་པའང་རྟགས་མི་འབྱུང་།
འདིར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་ལྷན་བཞི་མས་ཀྱིས་བཞོད་པའི་སྤྱགས་རྩལ་མར་
རྒྱ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི། སར་བརྟན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པ་
ཡང་ཉེ་བར་བརྟུ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྒྱད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་
དཀོན་པའི་ཆེག་དཔྱད་པ་ཞེ། འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ། འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་ཆེག་ལོ། །སྤྱེལ་དཔྱད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་དག་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱགས་
ལ་རིགས་སམ་མི་རིགས་པ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས། རྗེས་སྤྱུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་
འབྱུང་བའོ། །དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱགས་སྤྱུང་བས་བྱི་མ་ཅན་ཏུ་བྱས་
པའི་མེས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཆེག་དག་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། རང་
གི་སྤྱགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སྤེས་པ་འཆོལ་བའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཐངས་ཅན་དང་། བྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟག་པའི་དབང་ཏུ་
བྱས་ནས།

18 འདི་ནི་རིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ཞིག་གི་ཆེག་ཡིན་པའི་མདོར་རྟགས་མ་བཟུང་།

19 འདི་ནི་བྱེད་ཏུ་ལྷན་བཞི་ལ་ཕྱི་ལྷན་པ་ཞེ་ནས་དེ། ལུ་བུ་ ༡ རྟོག་ ༡༠ ཡིན།

༡༩ བདག་ཡོད་པ་ཉི་དགག་པས་ན། །འཁྲོ་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།

དེས་ན་དེ་མཐོང་ཁྲོལ་བ་ཞི། །མི་བདེན་པར་ཉི་རབ་བརྟགས་ཉིད།

བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་རྒྱུ་བ་པར་ཕིན་ཏེ་དགའ་ཞེ། རི་རྒྱད་ཀྱི་ཐར་བཞུག་པའི་
རིགས་པས་ཡོད་པར་ཡང་མ་བྱུང་ན།²⁰ བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་བས་ཡང་དག་
པར་ཁྲོལ་བར་ཉི་རྒྱུ་འབྱུང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རི་བོང་གི་རྩ་ཉི་དམིགས་པར་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཁྲོལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཁ རིག་ཕྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་དགག་བ།

༡) བདག་འདིན་ཉན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་བདག་མཐོང་བས་ཁྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་པ།

རྒྱུས་ཀྱང་བལྟ་བ་ལ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་ཡོད་དེ།

༡༠ ཁྲོལ་མོང་རྒྱམས་ལ་འདིག་ཆོགས་ལ། །ཉན་ཅིག་སྤྱོད་ཞི་མ་ལྟར།

ཀྱན་ཉན་མོངས་ཀྱན་ཅ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཁྲོད་ཀྱིས་ཕིན་ཏེ་ཤེལ།

ཐུག་བཞུལ་བར་ཐུར་པས་ན་འདིག་པ་ཡིན་ལ་བསགས་པ་ན་ཆོགས་ཏེ། དེ་གི་འདིག་པ་
ཡང་ཡིན་ལ། ཆོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་འདིག་ཆོགས་སོ། །དེ་ལ་གང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་
གི་འདིག་ཆོགས་ལ་ཉལ་བ་ཉེ། ཉེ་བར་ཞེན་པའི་ཕྱང་པོ་རྩ་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་
འདིན་པའོ། །དེ་གི་སྤྱོད་མེད་པའི་ཀྱན་ནས་བདག་ཏེ་འདིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
བསྐྱོས་པའི་བ་ལང་ལ་སྤྱོད་པ་ཏེ་འཁྲོ་རྒྱམས་ཀྱི་སེམས་དག་གི་རྒྱུད་པ་དང་བལྟ་བ།
དེར་རྟོགས་པར་མི་ཕྱེད་པ་རྒྱམས་ལ་ཡང་ཞི་བ་རྒྱུ་བ་པར་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།²¹ །ཡང་
སྤྱི་བརྒྱུད་པ་དང་ཐུན་པའི་མི་རྒྱམས་བདག་ཏེ་ཉལ་བ་ཏེ་མའི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་ལ་
ཆོག་ཏེ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པས་གཞན་དག་ཀྱང་འདིན་ཏེ་འཁྲུག་པ་རྒྱམས་ལ་རི་ལྟར་
ཞི་བ་རྒྱུ་བ་པར་འབྱུང་ཏེ། དེས་ན་འདི་གི་རིགས་པའི་རྩལ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འདི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏེ་
ར་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏེ་རྫོངས་པ་དང་། བདག་ཏེ་ཉལ་བ་དང་། བདག་ཏེ་ལ་ཆགས་

20 ཐར་བཞུག་པའི་རིགས་པས་ཞེས་པ་ཞི། འཁྲུག་ཐུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕེས་པ་འཆོལ་བའི་འཁྲུང་ཆོས་
རྒྱམས་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པར་རྒྱུ་བ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ་ཐུངས་ཅན་དང་ཕྱེད་ཐག་པའི་འཁྲུང་ཡང་
བདག་ཡོད་པ་ལ་གཞན་ཕྱེད་པ་འདོད་པའི་རིགས་པ་རྒྱམས་ལ་གྲག་ཆོས།

21 དེར་རྟོག་པར་མི་ཕྱེད་པ་རྒྱམས་ལ་ཡང་ཞི་བ་རྒྱུ་བ་པར་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །པེ་ཅིང་། ཐར་ཐང་།

པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏུ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྫོགས་ལ་རྩ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། །དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རི་རྩུབ་
བར་པ་ཡོད་པར་འགྱུར།

༡༡ འཇིག་རྫོགས་རྩ་བ་ཞེན་པ་ཡི། །བདག་འཇིན་བདག་གིར་འཇིན་པ་དག

གང་ལས་འཁོར་བ་འཁྱུར་འཁྱུར་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བ་ཡིན་པར་སྒྲ།

བདག་གཞུགས་ཡིན། བདག་གཞུགས་དང་ལྡན། གཞུགས་བདག་གི་ཡིན། གཞུགས་ལ་
བདག་གནས། བདག་རྫོང་བ་ཡིན། བདག་རྫོང་བ་དང་ལྡན། རྫོང་བ་བདག་གི་ཡིན།
རྫོང་བ་ལ་བདག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ། འཇིག་རྫོགས་ལ་རྩ་བའི་རིམ་རིམ་
ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་རྣམས་པར་བཅོམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེས་བཏགས་ཅད་
རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་རྩ་བ་ཅན་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིན་
པའི་གདོན་ཀྱིས་ཟིན་པས་སེམས་བརྒྱམས་པར་ལྟར་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི། གང་ལས་འཁོར་
བ་མཐོན་བར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་ནི་
འདི་རྩུབ་རབ་ཏུ་འབར་བར་ལྟར་པའི་མེ་ལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱད་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མང་
བ་བརྒྱན་པར་ལྟར་པ་བཞེན་ནོ།

༡) བ་རྩེ་ལ་བའི་རྒྱུན་རྫོང་གི་ལན་དགག་པ།

ག) བདག་ཏུ་རྩ་བ་དེ་རྩལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞི་བའི་རྒྱུ་འཁྱུར་བའི་ལན་དགག་

འདིར་གཞན་ཀྱིས་སྒྲས་པ། གང་གང་གི་ཞི་བའི་རྒྱུར་ལྟར་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
རྩལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞི་བའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་རྟེ། རི་རྩུབ་རབ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པས་རྩུས་
པར་ལྟར་པ་ལ་ཡང་རྩུས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་བརྟེན་ན། བན་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞེན་ཏུ།
བབས་ལ་མི་མཐས་པས་བདག་ཏུ་རྩ་བ་བརྟེན་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུབ་
འགྱུར་ལ། །རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་འཕགས་འབའ་ཞིག་གིས་བདག་ཏུ་རྩ་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེན། དེ་ལ་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞེ།

༡༡ རྩུས་པར་ལྟར་པ་ལ་རྩུས་འགྱུར་བཞེན། །དེ་རྩ་བ་ཡིས་ཞི་འགྱུར་ན།

ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱེད་འཇིན་ལ། །ཁ་ཟས་ཟོས་པས་ཕན་པར་འགྱུར།

གང་ལ་གང་གིས་གནོད་པར་ལྟར་པ་དེས་དེ་ཉིད་ཞི་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་ནི་གཅིག་

ཏུ་མ་རེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རེས་པར་ལྷུང་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་མ་བྱ་བའི་སྒྲིན་དང་བཅས་
པར་ལྷུང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཟས་ཟོས་པས་པན་པར་འལུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཏུག་ལ་ཡང་ཏུག་
ཉིད་པན་པར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཏུག་གིས་ཏུག་ཞི་བར་འལུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་ཡང་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རྟོག་བྱ་དང་། རྟམས་དང་། རྟམ་ལ་སྐྱེམས་པའི་སྒྲིབ་
བ་དང་ཐུན་ན། རེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ་ལམ་གོ་མས་པར་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི།
བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་མི་མ་ཡིན་ནོ།

(ཁ) སྒྲིབ་མཐར་སྒྲུབ་བདག་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ལན་དགག

གཞན་ཡང་།

༡༩ སྒྲིབ་སྒྲུབ་པས་བདག་དེ་ནི། །རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་འདྲོད་བྱེད་དེ།

ལུས་ཞེས་བྱ་བ་བཅེངས་བདག་དང་། །མཚོག་ན་གནས་པ་སྐྱོལ་བའི་བདག །

༢༠ མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་བདག་གི་ཡུལ། །བདག་སྒྲོ་རི་བཞིན་དོན་མ་ཡིན།

བདག་ནི་འདི་ཞེས་མཚོག་འཛིན་གྱིར། །ལུས་ལ་བདག་གི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ།

མཚོག་གི་གནས་ན་གནས་པས་མཚོག་ན་གནས་པའོ། །གང་ཞེ་ན་བདག་གོ་ །ཡུལ་དེ་
གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་གང་ཞེ་ན་སྒྲོ་ལོ། །དེ་ནི་དོན་རི་རྩ་བ་བཞིན་མ་
ཡིན་ན་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཅི་དེ་བྱིར་ཞེ་ན། བདག་ནི་འདི་རྩ་བའོ་ཞེས་དེ་ལ་རྒྱ་བ་
འལུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་རྩ་བར་ཞེ་ན། ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་བདག་གི་སྒྲོ་
བྱང་བ་བཞིན་ནོ། །ལུས་དང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ཉིད་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་དོན་རི་རྩ་བ་བཞིན་ཏུ་ཡང་
དག་པར་འལུང་བར་འལུར་ཏེ། མརྟན་སྒྲུམ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །མཚོག་ན་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ།

ག) མརྟན་ཞེན་གྱི་སྒྲོས་བདག་བརྟགས་ཀྱང་བདག་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་ཏུས་རིང་ཐོར་བདག་ཏུ་མརྟན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོབ་ས་
ཀྱིས་འདི་ལ་བདག་ཅེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་གོ་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཞེས་བྱ་བས་
ནི་དོན་ཅི་ཡང་རྒྱུབ་པ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་སྒྲུས་པ།

༢༡ ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཡོད་ན་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད།

གཞུགས་དང་སྒྲུ་སྐྱེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ། །སྒྲོ་བཞིན་དེ་མི་རིགས།

སྤྱི་ཅི་འདྲི་བྱེད་ན། ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བྱ་ཡོངས་སྤྱི་བཅུགས་པ་དེ་
མེད་ཏུ་མེད་ཀྱང་།

༡༤ གཞུགས་སོགས་ལྷན་ལ་ལྟོ་དག་ནི། རྒྱུ་པོ་བདག་ནི་མེད་ཀྱང་སྤྱི།

སྤྱི་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཕྱིར། །མེ་ཤེལ་གྱི་ནི་མེ་བཞིན་ནོ།

གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ལ་ལྟོ་སྤྱི། གང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་
ནི་ཕྱེད་པ་པོ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ། །སྤྱི་
ལ་ལྟོས་པ་ནི། སྤྱི་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་སྤྱི། འདྲི་འདྲི་སྤྱི་བ་ནི་སྤྱི་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནི་རྩ་བ་ནི་སྤྱི་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྤྱི་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་ནི་ཉིན་མོར་ཕྱེད་པའི་འོད་ཀྱིས་རིག་པ་དང་། བ་ལང་
གྱི་མེ་བ་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་ལ་ལྟོས་ཏེ་བར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱེད་པ་པོ་བདག་གིས་
མ་བྱས་ཀྱང་བརྟེན་པར་དགའ་བའི་མེ་ཤེལ་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་དང་ཤིང་དང་འཁྲི་ཤིང་
མང་པོ་རབ་ཏུ་སྤྱི་པ་ལྟོས་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། བསལ་བར་ཕྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
བྱ་བ་ལྷན་སྤྱི་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷན་དང་། དབང་པོ་དང་། ལྷན་པར་ཤེས་པ་དང་།
ཡིད་ལ་ཕྱེད་པའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཕྱེད་
པ་པོ་བདག་གིས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་། ལྟོ་བ་དང་། མཉན་པ་དང་། བསྐྱེས་པ་དང་།²² ལྷན་
བ་དང་། རིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཕྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལྷན་སྤྱི་དང་ན་ལྷན་དང་།
དབང་པོ་དང་། ལྷན་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་གཞོགས་པའི་བདག་བཅུགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

ད) ཡི་གེ་འདྲི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་སོགས་ཕྱེད་པ་པོ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༥ གང་ཡང་ཡི་གེ་འདྲི་བདག་ཉིད་སྤྱི། །དེ་ཡི་ཕྱེད་པོ་བདག་མི་འདོད།

མཉན་བྱའི་ཕྱིར་དང་སྤྱི་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་བྲག་ཅ་རི་བཞིན་ནོ།

གང་ཡང་གནས་དང་ཕྱེད་པ་དང་། །ཆོ་ལ་བ་ལས་ཀྱང་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་འདྲི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་སྤྱི་ཁའི་སྤྱི་ནས་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་
ཞེ་ན། རྩ་བའི་དབང་པོས་གཞུང་བྱ་ཡིན་པ་ལས། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནགས་

22 བསྐྱེས་པ་དང་། བེ་ཅིང་། ལྷན་བར་།

བསྐྱེད་པ་ལེ་མེད་ཀྱི་དང་། རྒྱུ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་ནགས་ཆལ་གྱི་ཐུང་མ། རྒྱ་མཚོ་
འཁྲུགས་པའམ། རིའི་འབར་ཆུ་བྲག་པོས་རྩོལ་བའི་རྒྱ་ལ་སྐྱེད་པ་ལེ་མེད་པོ་རྩ་
སམ། བྲག་སྐྱིབས་དང་ཉེ་བ་ལ་བརྟན་ནས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་བརྟན་ནི་བདག་གིས་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

ཅ) རིགས་པ་དེས་བདག་དེ་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་གཞན་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ཞིགས་པ།

༡༥ འདིས་ནི་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་གཞན། ། འོང་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་དང་།

ལག་པ་རྒྱུ་ལ་གཡོ་བ་ནི། ། མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་རྣམས་ཀྱང་བཀའ།

གང་རྒྱུ་ཞིག་ལྷན་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ལག་པ་
དང་། རྒྱུ་ལའི་གཡོ་བ་དང་། བརྩེ་བྲག་དང་། འདྲུག་པ་དང་། ཉལ་བ་ལ་སྐྱེད་པའི་
བྱ་བ་དེ་དག་བསྐྱེད་ཅད་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེན།
ཇི་ལྟར་རི་དང་བྲག་གི་གསེབ་ནས་རྩོལ་བའི་རྒྱན་བྱུང་ནས་ལྷ་ལ་ཏུ་མ་བྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་
རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ན། བདག་མེད་ཏུ་ཐིན་ཀྱང་རྩོལ་བ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་
དང་། རྩོལ་བ་ཆེན་པོར་གནས་པའི་ལྷན་གྱི་གཞི་གནས་མེ་མཆོད་པ་ན་མེ་བྱུང་བ་ཞེས་
ཆོག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་ཉམས་སུ་རྩྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་འདྲན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབར་
པས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་འདྲེགས་པ་དང་འཛོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱ་བ་དང་ཐུན་
པའི་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་ལྷན་པའི་འདྲེགས་པ་ལ་རྒྱ་ཆོགས་གྱི་བྱ་དང་། བྱས་ས་
མའི་བྱ་ལ་སྐྱེད་པ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྒྱུད་པ་འཛོལ་བ། ། ཡང་བདག་
མེད་ཏུ་ཐིན་ཀྱང་ཕྱིར་གྱི་འཁྲུགས་ལག་པ་གཉིས་ལ་མདའ་དང་གཟུ་
ཐོགས་ནས་འཕེན་པ་དང་། རྩོལ་བའི་རྒྱན་པ་ན་རྩྱུང་བའི་དབང་གིས་བལ་བ་རྩོལ་བ་
པ་ལྟར་བསྐྱིལ་བར་བྱུང་བ་དང་། རྩོལ་བའི་ནང་ཏུ་རྩྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་བ་ལས་
ནས་རྩྱུ་བས་དཀྱུགས་པ་ལས་འབྱས་ཆན་ཆོས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བྲག་ཅལ་
སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ།

ཆ) ལྷན་དང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེད་པའི་བདག་མེད་པ།

དེས་ན་ལྷན་དང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེད་པའི་བདག་གི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༡༧ རྩོལ་བར་བཅད་ནས་ཀྱན་པེས་ལས། ། ཀྱན་པེས་བཅད་པ་ཉིད་ལས་བཅད།

མོ་མོར་རྣམ་པར་རབ་ཤེས་ལས། །ཤེས་རབ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ལས་ཆོར།།

ཡུལ་དང་། དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཕྱེད་པའི་སྤྱོད་ཆོག་ལས་པ་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་ཤིང་དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་དང་། རི་དང་། སྤྱེས་བྱ་དང་རི་
དྲགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་འདུ་ཤེས་འཇུག་ལ།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྱད་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་བྲན་པ་ལས་མི་བྲན་པའོ།།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་མོ་མོའི་ཆར་རབ་ཏུ་འཕྱེད་པའི་རྣམ་པ་རབ་
ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལས་ཤེས་རབ་པོ། །བདེ་བ་དང་། རྒྱག་བཟུང་དང་།
རྒྱག་བཟུང་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་མི་ཆོར་བ་
སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་། བྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་བདག་གི་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་རྩ་བའི་ཉིད་རེས་པར་གཟུང་བར་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་
མེ་རྒྱག་བཞིན་ཏུ་དེ་མི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ།།

༡༠ དཀོས་པོའི་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་མེམས་དང་། དཀོས་
པོའི་ཁྱད་པར་མོ་མོར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་མེམས་ལས་བྱུང་བ་ཆོར་
བ་དང་། འདུན་པ་དང་། རིག་པ་དང་། ཉིང་རི་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་། མོས་པ་ལ་
སོགས་པ་མེམས་དང་མེམས་ལས་བྱུང་བ་བཟུན་པར་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱེས་བྱའི་བྱ་བ་
ནི་སྤྱོད་མོ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འབྱུང་ལ། འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་
རྩ་བའི་ཡང་འགའ་ཡང་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པས། དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་ཡོད་
པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ནི་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐད་སྒྲ་བར་ཡང་རྒྱས་ཏེ། བདག་ནི་
བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་ནས་མཁའི་མེ་
རྒྱག་བཞིན་ནོ།²³

༡) རིག་ཕྱེད་མཐའ་རྒྱས་སྤྱེས་བྱ་འཕམ་བདག་ཕྱེད་པ་པོར་བཤད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

ག) སྤྱེས་བྱ་འཕམ་བདག་ཁོ་ན་མཐོང་བོས་ཀྱི་ཕྱེད་པོར་བཤད་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་འདིར་སྒྲས་པ། སྤྱེས་བྱ་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་དང་། བོས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་།

23 འབྲེལ་པའི་གཞུང་འདི་འདི་དོན་དང་མཐུན་པར་ཞིགས་སྒྲུབ་ཆ་བར་སྟོག་གཅིག་རྣམས་བྱུང་བ་དེའི་ཨང་
ཐངས་ ༡༠ པ་ཡིན་པ་ཟུར། འདིར་ཡང་སྟོག་འདི་ཨང་ཐངས་བཅུ་བ་ཡོད།

གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་མེས་པ་དང་། གྲུབ་ཏུ་གེས་པ་དང་། དབ་པ་དང་། གྲུབ་ནས་ཆོར་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞི་ཡིས་ཞེ་ན། གེས་པ་ལ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱེད་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པ་ནི་
 ཡིད་རྩི། །གང་གི་ཡིད་རྩི་ཞི་བརྟན་བཙུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱེད་པ་པ་
 དང་། ལས་དང་། ཕྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲིན་པ་དང་། གང་ལས་འོངས་པ་དང་།
 དབང་དུ་བྱ་བ་ལོ་རྩེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱེད་པ་མ་ཡིས་པ་ནི་སྒྲིན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། རང་དབང་
 བཟུངས་ཕྱེད་པ་པ་པོ་ཞི། ཕྱེད་པ་པ་པོ་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཕྱེད་པ་པོ་ལྟར་པར་
 རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲིན་བྱ་ནི་ཕྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མིག་ལ་སྟགས་པ་ནི་ཕྱེད་
 པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་དག་ནས་སྐར་ཁུང་མང་པོ་བཏོད་པ་ནི་ཁང་པ་ན་གནས་
 པ་ནི་སྒྲིན་བྱ་བ་ཞེས་ཏུ་སྟོ་གང་དང་ཉི་བར་གནས་པ་ནི་ཡལ་ལ་རྗེས་སུ་མཆོན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ཉམས་ཐོས་གཙུག་པོ་ཕྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཐེར་བ་ཁོ་ནས་གཙུག་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱེད་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་བྱིན་གཙུག་པོ་ཕྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བ་བཞེན་དུ། མིག་གིས་མཐོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མིག་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 འོན་ཀྱང་ཕྱེད་པ་དེས་སྒྲིན་བསམ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞེན་དུ་རྣ་བས་སོས་པ་ནི་སྐྱོར་
 གྲུབ་པ་ནས་སྒྲིན་བསམ་སོས་པ་ཡིན་ཀྱི། རྣ་བ་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཉམས་ན་ཆུ་ལ་འདི་ཉམས་བྱ་བ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་མཐོང་བས་ན་མིག་
 གོ་འདིས་སོས་བས་ན་རྣ་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རི་སྒྲིབ་དུ། འདིས་སྒྲིབ་བས་ན་ཆོར་བ་འོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དུ་འོ་ཞེན། དེ་ལ་བརྒྱན་པར་བྱ་ཞེ།

༡༡ ཤེས་མོགས་བྱེད་པར་སྒྲུ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འཕ།།

དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པོ་ཉིད། །གཙོད་བྱེད་བཞིན་ཏུ་རིགས་ལྡན་མིན།།

ཅི་ལྟར་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་ཞེ་ན།

༡༣ བྱེད་པ་པོ་ལ་²⁴རྒྱུན་ལྡན་གྱི། །གང་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ་མིན་པས།།

དེས་ན་གཏན་ཆེ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་ལས། །མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྲུག།

མི་གཞི་དང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཡོད་ཀྱི། ཡང་གཞན་གྱིས་ཁྱེད་པུ་མི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་པས་
གཞན་པ་ ཁྱོད་པས་གཞན། ཁྱེད་པས་གཞི། མི་པ་ཁྱེད་པས་གཞི་མི་པ་ ཁྱེད་པས་མེས་

པས་ན་ཡིད། ཀྱན་ཤེས་པས་ན་འདུ་ཤེས། །བྱན་པར་བྱེད་པས་ན་བྱན་པ། མོ་མོར་ཤེས་
པས་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ལ་ལོ་མོགས་པ་བྱེད་པར་བརྟན་པ་ལ་ལོ་མོགས་
པ་ནི་གཏན་ཆེགས་འདི་དག་གི་དོན་མ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མི་མཐུན་པ་ལ་
ཡང་བྱགས་པ་ནི་ཕྱིར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མིག་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
བྱེད་པ་དེས་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་ལོ་མོགས་པ་བྱེད་པར་བརྟན་པ་ནི་
ཕྱིར་རི་ལྟར་རྒྱར་བས་གཙོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པ་དེ་ལ་ཁོ་པོས་
ལན་བརྒྱན་པར་བྱ་ཞྭ། མིག་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི་བདག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་
པ་པོར་བརྟན་པ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར་རི་ལྟར་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་གཙོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་
ན་སྒྲུས་པ།

༡༩ ཤེས་ལ་ལོ་མོགས་པ་བྱེད་པ་ཉིད། །བྱེད་པ་ནི་སྒྲུ་ཡིས་བརྒྱན་པ་ནི་ཕྱིར།

རྣམས་བྱིན་གྱིས་ནི་གཙོད་དོ་ཞེས། །རི་ལྟར་བྱེད་པོར་མཐོང་བ་བཞིན།

གལ་ཏེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་གཙོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་རལ་གྱིས་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
དང་ཆོགས་པ་ལས་འདིར་བྱ་བ་འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེས་འགའ་ནི་
བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོར་རྟོན་པར་བྱེད་དེ། རྣམས་བྱིན་གྱིས་གཙོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་
འགའ་ནི་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་རྟོན་པར་བྱེད་དེ། རལ་གྱིས་བཅད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞྭ།
གཙོད་པ་ནི་བྱ་བ་ནི་གཉིད་ལ་ལོ་མོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་མ་
ཡིན་ལ། བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་འདི་དག་གཉིད་ག་ཡང་
ལས་²⁵ལ་མ་རྟོས་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟན་པ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་སྟེ། རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མཐོན་པར་འབྱུང་པ་པོ་དང་པོ་ཡིན་ཀྱི།
འདི་ལ་གཙོ་བོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །སྒྲེས་བྱ་ནི་ཉི་བར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར། ཆོགས་པར་གཏོགས་པ་
མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་པོར་བརྟན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུས་པ།

༢༠ འདུས་བྱས་ཕྱང་པོ་བྱེད་བལ་ཉིད། །འདི་ལ་བྱེད་པོར་བརྒྱན་བྱ་ཞྭ།

25 -ལས། བེ་ཅིང་། རྣར་བར་།

ཕྱེད་པ་ཡིན་ཕྱིར་མར་མེ་ཡིས། །གསལ་བར་ཕྱེད་པ་ཡིན་པ་བཞིན།།

འདུས་བྱས་གྱི་ཆའི་ཆོགས་པ་ནི་བྱ་བ་དང་བུལ་བ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་
ཡོད་དེ། བྱ་བ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མར་མེ་ཕྱེད་པ་པོར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རི་
ཉམ་ཉམས་དང་། རྩོད་བྱ་དང་། རྩོད་དང་། མའི་རྒྱུན་ལས་མཛོན་པར་བྱལ་བ་འདི་མར་མེ་
ནི། བྱ་བ་དང་བུལ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གསལ་བར་ཕྱེད་པས་ན་ཕྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟན་
པ་ཡང་འཕྲོལ་བོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷན་དང་། རག་དང་། ཡིད་འདུས་པ་འདི་ཆ་འདི་དག་ཀྱང་
བྱ་བ་དང་བུལ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། ལུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྒྱུན་ཆོགས་
པ་འདི་དབང་གིས་ཕྱེད་པ་པོ་ཞེས་བརྟན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) རྩ་མཐན་གྱི་དཔེས་བཅུག་དེ་ཕྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ཕྱེད་པོར་བཤད་པ་དགག་

འདིར་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པ། བདག་ཉིད་ནི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་འདི་ཕྱེད་པ་པོ་དེ་
ལ་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱང་བྱ་བ་བཅས་ཅད་ལ་འབྱུག་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། མར་མེ་ལ་སྟོགས་པ་
ནི་ཉེ་བར་བཅགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ཉམ་རྩ་མཐན་གྱིས་ས་ལ་སྟོགས་པ་རྒྱུན་མར་པོ་
ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་རྩ་མཐན་ཉིད་ཕྱེད་པ་པོར་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

༡༥ ཡང་དག་གཙོ་གཅིག་ཕྱེད་པོ་མིན། །གང་ཕྱིར་གཅིག་གིས་བྲམ་མི་བྱེད།།

དེས་ན་མར་མེ་སྟོགས་ཕྱེད་པོ། །གདགས་པ་པར་ནི་མི་འདོད་དོ།།

ཀྱན་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཏུ་ནི་རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་པར་ཕྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་རྟོན་པ་དབྱེད་པས་
ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་དེ་ཉམ་སྒྲུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ནི་གཙོ་བོ་འདི་ཕྱེད་པ་པོ་
ཉིད་ཡིན་པར་འགའ་ཡང་མི་འབྱལ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་གིས་བྲམ་པ་མཛོན་པར་
བྱལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་འདི་གོང་བྱ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། འཕྲོང་ཡོད་དང་། རྒྱུད་
པ་དང་། རྩ་དང་། རྩ་མཐན་གྱི་འདོད་པ་ལ་སྟོགས་པ་འདི་རྒྱུན་མར་པོ་ཆོགས་པ་ལས་བྲམ་
པ་རབ་ཏུ་འབྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གཅིག་གིས་བྱ་བ་དང་རྩ་མཐན་
ཅད་མཛོན་པར་འབྱལ་བ་འདི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་པ་ཏུ་མ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་པོ་བཅས་ཅད་ཅེས་བྱ་བར་བྱུར་རོ། །མར་མེ་ལ་སྟོགས་པ་
དང་། མིག་ལ་སྟོགས་པ་ནི་བཅགས་པ་པ་འདི་ཕྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་འདི་གཙོ་བོ་འདི་ཕྱེད་པ་པོ་མ་བྱལ་བ་འདི་ཕྱིར་རོ།།

ག། རྒྱ་ཅིག་གིས་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཁོ་ན་བཅའ་ལྟོས་ཀྱི་ཉིན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དགག།

གལ་ཏེ་ཡང་འདི་རྒྱད་ཏུ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་ནི་ལྷེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་རྒྱན་ལ་བཅའ་ས་པ་དང་ཁོ་ལ་བ་མི་འཐད་པས་བདག་ཁོ་ན་བཅའ་ས་པ་དང་ཁོ་ལ་བ་དང་། གནས་པའི་ཉིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་བརྒྱད་པར་བྱ་ཞེ། རྒྱ་ཅིག་མ་རྩེ་རྩེ་ས་ས་འཇིག་ཅིང་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རང་གི་རྩེ་རྩེ་དང་བུལ་ལ་སོགས་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྩེ་རྩེ་རྒྱན་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི།

༡༩ འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་བྱུག་མེས། །གཞུགས་སོགས་ལྷལ་ལ་མརྩན་ཞེན་པའི།

ཐར་པ་མི་མཐུན་ལྷུགས་ཀྱིས་སྟོགས། །འཁོར་བའི་བརྩོན་རྩེ་བཅའ་ས་པ་ཡིན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ནི་མེད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། མེས་ཉིད་ལྷལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། ལྷལ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་ལ་ལྷད་པ་དང་འབྲལ་བར་འདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱུ་གཤུང་བའི་ཉིན་མོངས་པའི་ལྷུགས་སྟོག་གིས། མིད་པ་གསུམ་ཀྱི་བརྩོན་རྩེ་ཡང་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པས་རང་དབང་མེད་པར་ལྷུང་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷན་པ་མེད་པས་ཐར་པའི་ལམ་མི་ཤེས་པ་ནི་བཅའ་ས་པ་ཞེས་བརྒྱད་པར་བྱའོ། །ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་ནི། མེས་ལས་ལྷུང་བས་བསྐྱར་བ་ལ།

༢༠ ལག་པ་ལ་སོགས་སོགས་པ་ནི། །མེས་བཅས་མེས་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ།

གཏོང་བ་ལ་སོགས་མེས་ལྷུང་བ། །ཡོད་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་བརྒྱད།

མགོ་དང་། མིག་དང་། ཁ་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཉིད་མརྩན་སྤྱུ་ཏུ་མརྩན་པར་ལྷུང་པ་ཉིད་འདོད་པ་དང་། མེར་ལྷ་དང་། ལྷག་དྲིག་གི་འཛིང་བ་ལས་ཁོ་ལ་བར་ལྷུང་པ། ལྷེད་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངས་པོ་གཏོང་བའི་མེས་ལྷུང་བར་ལྷུང་པ་ལ་ལྷུན་བདག་ཅེས་བརྒྱད་པར་བྱེད་ལ། ཆགས་པའི་མེས་ཀྱིས་བཅའ་ས་པའི་སྒྲོ་ཅན་འལྷུང་བ་དང་། འལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་པ་འདུས་པ་ལ་ནི་འཇིན་ཆགས་ཅན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་དག་གི་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བཞུགས་པའི་ལུས་

དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱད་པོ་འཁོར་ཞིང་ཆུ་ཉི་མུ་མེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །མེས་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
ཏུ་གཏོང་བ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱུད་པ་དང་གཏོང་བ་དང་། མར་ན་པར་ཐུག་པ་ལ་ཡང་རྒྱུད་པ་ཡིན།

༡༥ རིག་པ་སྒྲུབ་པས་མ་རིག་མོགས། །ཀྱན་རྒྱུད་ཐོག་པར་བྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཆགས་མོགས་འཆིང་བ་ལས་ཁོ་ལ་བ། །ཁོ་ལ་བ་ཞེས་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན།

ཕྱད་པོ་འཁོར་ཞིང་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཁོ་ལ་བའི་ལས་ལ་བྱུང་བས་ནས་འདྲ་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ར་
བྱུང་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུད་པ་ནམས་བཅད་པ་ནི་ཁོ་ལ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུས་བསྟན་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གང་སྟེ་བ་དང་། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་མེས་པོ་དང་མེས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཐུ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཏུ་བྱུར་བའི་མེས་པོ་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ནི་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བར་
བརྒྱན་པར་རིགས་སོ།

༩) རྩ་སྒྲུབ་གཞན་ཕྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་བཅེངས་ཁོ་ལ་ཕྱི་རྩེན་ཏུ་མི་འབར་བ།

ཡང་སྐྱེད་པས་ཅན་གཞན་ཕྱིས་ཡོངས་སྐྱེད་བཏགས་པའི།

༡༧ ནམ་མཁའ་འབྱུང་བའི་བདག་ལ་ནི། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་པར་དགའ།

གལ་ཏེ་བདག་ལ་རྩུབ་ཆགས་ན། །ནམ་མཁའ་མེ་ཉྱེད་བདག་འདྲོད་ཀྱི།²⁶

ཁ་བ་དང་། བ་མོ་འབབ་པ་དང་། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་ལོ་ལང་བ་དང་། མེ་ཆེན་པོ་འབར་
བར་བྱུར་བ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་འབབ་པ་དང་། རྩུགས་བཞི་ནས་
ལངས་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོས་དཔྱགས་པའི་སྤྱིན་ཀྱི་ཕྱད་པོ་ཆེན་པོས་ཁེབས་པར་བྱུར་ཅིང་
འཛིགས་སྐྱེད་ཏུ་བའི་འབྱུག་གི་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱགས་པ་དང་། རྒྱུག་གི་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱོད་བ་
འབྱུང་བར་འབྱུར་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་བསྟེད་
པ་མ་ཡིན་ལ། ཇི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་གཞོད་པ་དེ་དག་དང་བུལ་བར་བྱུར་བ་ཡང་སྐར་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ལས་མཆན་ཉིད་གཞན་ཏུ་བྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཀྱང་
རྒྱན་དང་ཕྱི་མའི་ཏུས་སྐྱེད་པར་ཡོད་པར་མི་སྟེ་བས། འདྲོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་

26 ཀྱིས། པེ་ཅིང་། རྒྱུད་བར་།

དང་། ར་རྒྱལ་སྤྱི་བར་ལྷུང་བ་ན་ཡང་འཇུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་མོངས་པ་ཞི་བར་
ལྷུང་བ་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཇུ་མ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་ལྷུང་བ་མེད་པས་བཅེངས་
པ་དང་། ཐོལ་བ་ལ་སྒྲུགས་པ་ཅིན་ཏུ་ལྷུག་བཞུལ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་བརྒྱད་པར་མི་
ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བཅེངས་པ་དང་ཐར་པ་ལ་སྒྲུགས་པ་འདི་རྟེན་ཏུ་ཡང་འདི་ནི་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཏུས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་²⁷མརྟན་པར་ཞེན་པའི་ དབང་གིས་ཁྱོད་བདག་ལ་ཅིན་ཏུ་ཆགས་པར་བྱེད་
ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཉྒྱག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ཡང་བདག་ཡིན་
པར་འཇུང་ཏེ། བཟུབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། དཔེའི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་བྱ་བར་བསམས་པའོ།

༥) རིག་ཕྱེད་མཐའ་མཐུ་བའི་བདག་འདོད་ཚུལ་ལ་གཞོན་བྱེད་གཞན་ཡང་བརྒྱད་པ།

ྱ) བདག་དེ་ཤེས་པའི་རྩ་ཁྲི་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང་།

༩༠ གང་ལྱིར་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཤེས་པའི་རྩ་ཁྲི་འདོད་ན་ནི།

བྱེད་པ་ལ་སྒྲུགས་ཚུལ་པའི་ལྱིར། །དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་སོ།

གལ་ཏེ་བདག་འདི་རྒྱ་ནས་ཤེས་པའི་རྩ་ཁྲི་ཞིག་ཡིན་ན། ཅིའི་ལྱིར་མིག་ལ་སྒྲུགས་པ་
བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན། ཡང་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སྒྲུགས་པ་མེད་པར་འདི་ཤེས་པ་
ཉིད་མི་དམིགས་ས་ཞེ་ན། བྱེད་པ་ལ་སྒྲུགས་པ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་
ལྱིར་གཅིག་ཉིད་ཉམས་པར་འཇུང་ཏེ། ལུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། །འདི་
ལྟར་གཞན་ཡང་།

༩༡ བདག་སྒྲུགས་ཤེས་བྱ་ཡོད་པས་ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པར་མི་འཇུང་ཏེ།

དོན་བྱས་ཐིན་པའི་མར་མེ་ཡང་། །རང་གི་རྒྱལ་ས་སྤྱི་བར་མཐོང་།

གལ་ཏེ་དོན་བྱ་བ་བྱས་ཐིན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མི་འཇུང་ཏེ། རི་
ལྟར་མཐོང་བར་འདོད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ལྱིར། བཟུབ་པའི་མར་མེས་དཔྱད་
པ་མཐོང་བར་ལྷུང་བའི་ནས་ལྱིས་འཇུག་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མི་འདྲ་

27 གྱི། པེ་ཅིང་། རྣམ་ཐང་།

བ་ཉི་ཤུ་བར་བཞོད་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཉུང་མར་མེ་ནི་དོན་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ནས། ལྷུ་མ་དང་།
རྒྱུད་པོ་ལ་མོགས་པ་དང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡོད་ན་རྒྱུག་པར་མི་
འཁྱུར་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དོན་བྱ་བ་བྱས་ལྷུ་ཟིན་ཀྱང་བདག་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འདི་
ཁྱོད་²⁸ བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མཐོང་བས་རྒྱུག་པར་མི་འཁྱུར་ཏེ། འདི་ནི་མར་མེ་
བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་པ་འདི་ཏུས་ན་ཡང་འཁྱུག་བ་མེད་པར་ཤིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་
པ་འདི་མིག་གིས་རྒྱུས་བྱ་མཐོང་པར་ཁྱུར་ན་ཡང་ཁྱོད་པ་བ་མཆོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༩༩ ཅི་མིད་ཡིད་ལ་ཤེས་འཁྱུར་བ། །དེ་མིད་ས་པོན་མོགས་འཁྱུར་ཏེ།

ཅི་མིད་རྒྱ་ནི་ཡོད་ལྱུང་བ། །དེ་མིད་རྒྱ་བརྟན་འཁྱུར་བ་བཞིན།

༡༠༠ བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། །འཁོར་བ་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡིན།

ཀྱན་ཏུ་བྱུང་མེད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། །གང་ལས་རྒྱུ་ཉུང་པ་འཛིན་དང་ཁྱོད།

རྒྱུ་ཉུང་རྒྱུ་ཉུང་ཏུ་རྒྱ་འཁྱུག་པ་ཡོད་པ་དེ་མིད་ཏུ་རྒྱ་བརྟན་ཡང་འཁྱུར་པར་འཁྱུར་ལ།
རྒྱ་འཁྱུག་པར་ཁྱུར་པ་མེད་ན་ནི། རྒྱ་བརྟན་ཡང་འཁྱུར་པར་མི་འཁྱུར་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཁྱུར་ན་ཤེས་པ་ཡང་འཁྱུར་པར་མི་འཁྱུར་ཏེ། ཏུས་རྒྱུ་མི་མས་
དང་མེམས་ལས་བྱུང་བ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་འཁྱུག་པར་ཁྱུར་པ་དེ་མིད་ཏུ་ས་པོན་
ཡང་མོགས་པར་འཁྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་བ་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འབྱེད་ཏེ།
གཞན་ཡང་རྒྱུས་བྱ་ཁྱོད་པ་འདི་ཏུས་ན་ནི་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུས་པ་དང་བྱལ་བ་འདི་ཕྱིར། ཅི་ཉུང་
ཤེས་པ་རྒྱུ་བར་འཁྱུར། གཞན་ཡང་རྒྱུས་བྱ་འདི་ནི་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱུག་པ། གཅིག་
བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ནས་མཁའ་དང་འབྲུ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཉུང་པ་འཛིན་པ་དང་ཁྱོད་
པར་ཤིགས་པར་འཁྱུར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུས་བྱ་ནི་དཔོན་པོ་འདི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐ་མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར།

༡༠༡ རྒྱུག་བཅུལ་ལས་ཀྱང་ཐར་མིན་ཏེ། །ཐར་དང་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར།

བདག་ལས་དེ་ནི་གཞན་མིན་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཉུང་མེད་ཆ་བ་བཞིན།

རྒྱུ་ཉུང་མེད་ཆ་བ་རྒྱུ་ཉུང་པ་འདི་ཆ་བ་ནི། མེ་མེད་པར་ནས་ཡང་ཡོད་མ་རྒྱུད་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ། རྒྱུག་བཅུལ་དང་རྒྱུ་ཉུང་མེད་ཆ་བ་འདི་རྒྱུས་བྱ་ཡང་ཐར་པ་འདི་ཏུས་ན་ཡང་ཐར་

པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༩༥ ཉམས་དང་མ་སྦྱེས་པ་ཡི་སྒོ། །ཕྱེད་པ་མེད་པ་རི་རྩུབ་ཡིན།།

གང་པོས་གཙོད་པར་ཕྱེད་པ་ཡང་། །རྩ་རྩེ་མེད་པར་རི་རྩུབ་རིགས།།

གང་གི་ཕྱིར་འདི་འདི་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་སྒོ་དཀྱིལ་པོ་མ་མ་ཚང་བས་²⁹སྦྱེས་པར་ལྷུང་པ་
དང་། སྦྱེས་པ་ཡང་ཉམས་པར་ལྷུང་པ་དེ་འདི་ཆེ་འདི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཏེ། རི་རྩུབ་
གང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཤིང་གཙོད་པ་ན། ཕྱེད་པ་རྩ་རྩེ་ལ་མ་སྦྱེས་པར་གཙོད་པ་པོ་ཞེས་
བརྟན་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་རི་རྩུབ་མེས་ཤེག་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྦྱེས་
བས་མེས་ཤེག་ཆེས་ཆོན་པར་ཕྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཤེས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྦྱེས་
བས་ཤེས་སྐྱོ་ཞེས་ཟེད་བྱི་ཤེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༩༦ མེ་ཡིས་ཤེག་ཆེས་སྦྱས་པ་ན། །མེ་ཡིས་བཤེགས་བྱི་ཕྱེད་པས་མིན།།

དེ་བཞིན་སྒོ་ཡིས་རིག་སྦྱས་པས། །ཤེས་པས་རིག་གི་སྦྱེས་བས་མིན།།

འདི་རྩུབ་རེས་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། མེས་བཤེགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་མེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་
ནམ། འོན་ཏེ་རྩ་སྦྱིན་གྱིས་ཡིན། དེ་ལ་ཤེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱི།
ཤེག་པ་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་སྒོ་སྦྱས་རིག་ཆེས་སྦྱས་པས་སྒོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་
ཡིན་ཀྱི། སྦྱེས་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་མེ་འདི་དཔེས་བརྟན་པའི་དོན་ལྷུང་པ་པ་མ་
ཡིན་ནོ།།

ཁ) བདག་དེ་ཕྱེད་པ་ལ་མི་སྦྱོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྩ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་འདིར་སྦྱས་པ། རི་རྩུབ་རྩ་མཁན་ལ་རྩ་མ་མི་ཕྱེད་པའི་དྲུས་ན་ཡང་རྩ་
མཁན་ཞེས་བརྟན་པར་ཕྱེད་པ། རི་རྩུབ་མེས་ཤིང་མི་ཤེག་པའི་དྲུས་ན་ཡང་ཤེག་ཕྱེད་
ཆེས་རྟོག་པར་ཕྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྦྱེས་བྱ་ཡང་ཕྱེད་པ་ལ་མི་སྦྱོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྩ་ལ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ།

༩༧ རྩ་མཁན་བཞིན་ཏེ་མི་འབྱུང་། །དེ་ཡི་རྩ་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར།།

ཤེག་ཕྱེད་བཞིན་ཏེ་འཇུག་པའི་འདྲོད། །བཤེག་བྱ་མེད་པས་མེ་མེད་ཕྱིར།།

དྲུས་གང་གི་ཆེ་འདིས་རྩ་མའི་བྱ་བ་ལ་བྱུགས་པར་ལྷུང་པ་དེ་འདི་ཆེ་རྩ་མཁན་ཞེས་བྱ་

བར་ཕྱི་གས་ཀྱི། འདིས་རྩ་མ་བྱེད་པར་འཕྱར་བྱི་འདིས་རྩ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྩ་མ་ཁན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི། རྩ་མ་ཁན་གྱི་རང་གི་རྩ་ཁྲོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 དེ་བཞིན་ཏུ་གར་གི་ཆེ་མེས་ཤིང་ཐོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཐོག་བྱེད་ཅེས་བཏགས་པ་
 ལེགས་པ་ཡིན་ཀྱི། བཞིག་པར་བྱ་བ་ཐལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྷ་ལྷུར་པ་ན། མེད་རང་
 གི་རྩ་ཁྲོ་ཡང་མེད་པས་ཐོག་བྱེད་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲེས་བྱ་ཡང་
 གར་གི་ཆེ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁྱུག་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་པའི་རང་གི་རྩ་ཁྲོ་ཡིན་པར་
 ཕྱི་གས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་ཏུ་བཏགས་པ་
 ཙམ་ཡིན་ནོ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་པས།

༤༩ གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བྱེད་པོ་དང་། །ཟུང་ཁྱེད་གྱིས་ཤེས་ཅི་ལྟར།

མཁའ་འབྲུ་རྒྱུག་པ་མེད་པ་ཡང་། །ཕྱང་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་ཅི་བྱ།

གལ་ཏེ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འདིའི་བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཤེས་
 པའི་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་རྩ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དང་ཁོ་ཐོད་པའི་སྒྲོ་རྩ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་
 སྒྲེས་པ་མེད་པས་མི་ཤེས་པའི་རྩ་ཁྲོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩ་ལས་བརྒྱུས་པའི་གཞུགས་སམ།
 ཕྱི་གས་ཀྱིས་པ་བཞིན་ཏུ་མེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། ཐོད་པ་རྒྱས་པ་ཏུ་མེད་པ་མེད་
 བྱེད་པ་དང་པ་རྒྱས་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པ་པོ་རྩི་ལྟར་ཡིན། མེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟུང་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་ཕྱི་གས་ཏེ། ཕྱལ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱས་པར་ཤེས་པས་
 ཐུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་། བས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་རྒྱུག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཁྱེད་གྱིས་སྒྲུས་པས། བྱེད་པ་པོ་དང་ཟུང་བ་པོ་ཉིད་
 བསལ་བ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཕྱང་ལས་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་གས་པ་དང་
 ཐལ་བའི་ཕྱང་འབའ་ཞིག་ཙམ་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་ཙམ་གྱིས་མཛོན་པར་འདོད་
 པའི་དོན་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ག) བདག་དེ་མི་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་མེད་པར་ཐལ་བ།

༥༠ མི་ཤེས་པ་འམ་ཤེས་དངོས་མིན། །འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་འཕྱར།

དངོས་མེད་བདག་ཏུ་མི་འཕྱར་ཏེ། །འདི་ནི་སྒྲོ་གསལ་བྱ་བཞིན་ནོ།

གལ་ཏེ་འདི་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཤེས་པའི་རྩ་ཁྲོ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདི་

དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་རྟོ། །དེས་ན་གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་བདག་ཏུ་འཇུག་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གསལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ནི་མི་ཤེས་པ་འདི་རྩ་
བོ་ལས། ཤེས་པ་འདི་རྩ་བོར་ཡང་དམིགས་པར་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ།

ད) ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་འདི་བདག་གཅིག་གྱ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང་ལྷན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
གཅིག་གྱ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་འདོད་པ་ཡང་།

༥༠ གང་ལ་གཞོད་དང་པན་པ་ལས། །གང་ལ་གཞོད་པ་བདེ་མི་འཇུག་།

དེ་དེ་འདི་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། །ནམ་མཁའ་དེ་བ་གར་མ་བཞིན།

གལ་ཏེ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྱག་བཅུལ་གྱིས་ལྷན་པ་གཞོད་པར་ཇུག་པ་ན། བདག་
ལ་ཡང་གཞོད་པ་སྒྲེ་བར་འཇུག་ལ། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པར་བདེ་བ་ཉམས་སྒྱུ་སྦྱར་བ་
ན་ཡང་འདི་ལ་པན་པར་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྟག་པ་མི་འཇུག་པ་འདི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་
ཕྱིར། བདེ་བ་དང་སྒྱག་བཅུལ་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ན། འདི་རི་རྩར་ན་བདག་གིས་
བདག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱང་། རི་རྩར་ནམ་མཁའ་ཞི་དེ་བ་གར་མ་འདི་བདག་ཡིན་
པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།

ཅ) ཉི་ཆེ་བའི་བདག་དང་བདག་དམ་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ།

༥༡ ཉི་ཆེ་འདི་བདག་གང་ཐོ་ལ་བར་ནི། །བསམ་གཏན་ཤེས་སོགས་གྱིས་འདོད་ན།

བདག་མེད་དོན་ལ་འབད་པ་ཡིས། །ཤི་བ་མི་འཆི་རི་རྩར་འཇུག་།

སྒར་ནས་ཉི་ཆེ་འདི་བདག་འདི་འཆི་བའི་རྩ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་དེས་ན་འཆི་བ་མེད་པར་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མར་ན་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་
མཆོག་གི་དོན་ཏུ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། འཆི་བའི་རྩ་བོ་ལས་འཇུག་པ་
མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། རི་རྩར་འཆི་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ཏེ། རང་གི་རྩ་བོ་ལས་
ཉམས་པ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་འཆི་བའི་རྩ་བོ་ཉིད་བཏང་ནས་འཆི་བ་མེད་པ་
ཉིད་ཏུ་འཇོག་པར་འཇུག་རྟོ་ཞེ་ན། དེ་རྩ་ན་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྦྱོན་རྣམས་
འཇུག་པར་འཇུག་རྟོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྩར་ཉི་ཆེ་བའི་བདག་དང་། བདག་དམ་པ་གཉིས་

གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ཞེན། འདིར་འདི་ལྟར་དབྱེད་པར་བྱ་ཞེ།

༥༡ ཉེ་ཆེ་འི་བདག་ནི་བདག་ལས་གཞན། །ཞེན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱ་ཡིན།།

དེ་ནི་ཉེ་ཆེ་གཉིས་བདག་དང་། །ཕྱི་ཞེས་དམ་པཅས་ཉམས་པ་ཡིན།།

༥༢ བདག་ལས་ཉེ་ཆེ་འི་བདག་དེ་ནི། །གཞན་མིན་ཞེན་འདྲ་དམ་པཅས་ཉམས།།

གང་ཡང་བདག་གི་བདེ་ལྷག་སྐྱེས། །འགྲོ་བས་མི་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྐྱེས་པར་བྱེད། བརྩམ་པོ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞེ།

༥༣ གཤམ་ཏེ་བྲུ་ཡིན་འདི་ཆེ་ཡིན། །ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཕྲ་བ་ཡིན།།

གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས། །རི་ལྟར་གཞུགས་མེད་བདག་གི་ཡིན།།

གཞུགས་དང་ཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདིར་སྤྱ་བ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། གཅིག་དང་དྲུ་མ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཡང་རྩ་བོ་མེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ནི། འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་བྲུ་བ་ཡིན་ན་ནི་ཆེན་པོ་རི་ལྟར་ཡིན། འོན་ཏེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱ་བ་རི་ལྟར་ཡིན། གཤམ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་དྲུ་མར་རི་ལྟར་འབྱུང་། འོན་ཏེ་དྲུ་མ་ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་དྲུ་རི་ལྟར་འབྱུང་། དེས་ན་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཇ) བརྩམ་པོ་སྐྱུང་པོ་འཕྲུལ་བདག་གཅིག་དང་དྲུ་མ་གཉིས་ཀྱི་འབར་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ།

འདིར་བརྩམ་པོ་སྐྱུང་པོ་ཆེ་དཔེར་ཉེ་བར་འགོད་པར་བྱེད་དེ། དམུམ་ཁོང་མང་པོ་ཞིག་སྐྱང་པོ་ཆེ་རང་གི་རྩ་བོ་སྐྱེས་པར་འདོད་ནས་འདུས་པ་ལས། གང་སྐྱེས་རྩེག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱང་པོ་ཆེ་འི་གཤོལ་མདའ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་གཤམ་སོ། །གང་རྒྱུ་ལ་རྩེག་པ་ལ་འདི་དག་གིས་ནི་གཏུན་གྱིར་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། །གང་རྒྱུ་ལ་འདི་དག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཞིབ་མ་དང་འདྲ་བར་རྩོ། །གང་དང་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ལ་རྩེག་པར་བྱུང་པ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱང་པོ་ཆེ་རྒྱུས་སོ། །དེ་བཞིན་དྲུ་བདག་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དྲུ་མ་ཞིག་དྲུ་ལྟར་བྱེད་དེ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཀྱང་ལ་བྱུང་པར་རྩོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་ཆད་ཙམ་དུ་ཡོད། །ཡང་གཞན་དག་གིས་སྤྱ་བར་གྱི་རྩ་བོ་ཙམ་ཡིན་ན་སྐྱེས་དྲུ་མེས་ཏེ། སྐྱང་པོ་འཕྲུལ་བ་ལ་འདི་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་བཞིན་དྲུ་མ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།

ཞེན།³⁰ དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞྩ།

༥༥ གཅིག་ཉིད་ཏུ་མཉེན་པོ་བྱ། །ཐུང་པོའི་དཔེ་འདི་མི་རིགས་ཏེ།

ལྷ་ནི་ཐུང་ཏུ་མི་འདོད་ཕྱིར། །ལྷ་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་མིན།

གང་ཐུང་པོ་དེའི་ལྷ་ནི་ལྷ་ཉིད་ཡིན། ཀླང་པ་ནི་ཀླང་པ་ཉིད་ཡིན། རྩ་བ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན།
པས་ཐུང་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གི་རྩ་བ་ཉིད་མེད་དེ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཏུ་
མ་ཉིད་ལ་གཅིག་གི་རྩ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཇ། བདག་གཅིག་ཡིན་ན་རྣམས་པ་བ་དད་པའི་རང་བཞིན་རྟོན་པ་མི་རིགས་པ།

གཞན་ཡང་།

༥༦ གང་ཡང་བདག་ནི་ཉི་སོགས་མདོག་ །ཡིན་ན་མདོག་བྲལ་རི་ལྷར་ཡིན།

བདག་དེ་ཏུ་མཉེན་པོ་བྱ། །དཔེར་ན་པ་ལ་ཤ་མི་འདོད།

གཞུགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁ་དྲོག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཉི་མ་བཞེན་ཏུ་ཁ་དྲོག་ཏུ་
མ་ཅན་ཏུ་རི་ལྷར་འཁྱུར། གལ་ཏེ་ཡང་གིང་པ་ལ་ཤ་བཞེན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་བམས་
ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་པ་ལ་ཤ་རྩ་བ་དང་། རྩར་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ཡལ་
ག་ཕྱ་མོ་དང་། དེའི་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་བཞེན་ཏུ། དེ་ཡང་ཏུ་མཉེན་པོ་བྱ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༥༧ གཅིག་ཕྱ་པ་ལ་ཤ་མེད་དེ། །ཀྱན་ཏུ་འཁྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དང་།

རི་ལྷར་རྩ་བ་སོགས་ཏུ་མར། །རླུན་ལ་སོགས་པས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།

པ་ལ་ཤ་ཉི་རླུན་གིང་ནི་གཞོན་ཏུ་དང་། བར་མ་དང་། བ་མཉེན་གནས་སྐབས་ལྷ་འཁྱུར་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མེ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་རེ་ལ་སོགས་པའི་རླུན་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བ་དད་ཏུ་བྱེད་པར་རྩས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་མི་འཁྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན་པ་དང་། རླུན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་རྩས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་པ་ལ་ཤ་ཉི་
དཔེས་དཔེ་བརྟན་པའི་དོན་འཁྱུང་བར་འཁྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།

30 ཁོང་བ་དང་ཐུང་པོའི་དཔེ་འདི་ལྷུང་ནང་བའི་མདོའི་ནང་ཏུ་འད་བྱུང་ཡོད། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་རིག་
ཕྱེད་གྱི་གཞུང་ཏུ་བྱུང་བ་ལྷར་བརྟེན་གནད།

ཉ) བདག་དེ་གཞི་གང་ལ་སྣོན་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ།

སྣོན་མང་པོ་གཞན་འདི་ཡང་ཡོད་དེ།

“༥༩ གཙོ་བོ་ཉིད་དང་དམ་པ་ཉིད། །དེ་ལས་གཞན་ལ་སྣོན་ནས་འདྲོད།།

གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཚུལ་འདི་ཉིད། །ཡོད་པར་རི་ལྷོད་འདྲོད་པར་བྱ།།

འདི་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། འདི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གསུམ། འདི་རྣམས་གཙོ་བོར་
མ་ཐུར་པ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོར་ཐུར་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དམན་པར་ཐུར་པ་མང་པོ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་ལ་དམ་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། གཞན་དག་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྣོན་ནས། བདག་དེ་
གཙོ་བོ་འདྲ། དམ་པར་འབྱུང་པར་འཐུར་ན། དཀོན་པོ་བཅས་ཅད་དང་བཅི་དད་པར་
ཐུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདི་གཞན་གང་ལ་སྣོན་ནས་གཙོ་བོ་ཉིད་དང་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་འཐུར།

ཉ) བདག་དེ་རྣམས་ཡིན་པ་དང་བཅས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་པ།

ཡང་འདི་རྣམས་ཉིད་དང་བཅས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་རི་ལྷོད་རིགས་ཏེ།

“༥༩ གལ་ཏེ་བདག་དེ་རྣམས་ཡིན་ན། །རྣམས་ཡིན་ཕྱིར་ན་ཀུན་བྱུང་མིན།།

བྱམ་པ་བཞིན་ཏུ་རྟག་མི་འཐུར། །དེས་ན་འགྲོ་བ་རྒྱས་ཅི་ལྟར།།

བཟོད་པར་བྱ་བས་ན་³¹ རྣམས་ཡིན་ཏེ། རི་མིད་ཕྱིན་པར་བྱ་བར་རྟོ། །རྣམས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ལ།³² དེ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སྔགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ཀུན་ལ་མ་བྱུང་པ་
ལ་ཡང་མཐོང་ལ། དེས་ན་གལ་ཏེ་བདག་རྣམས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་ལ་བྱུང་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སྔགས་པ་བཞིན་ནོ།།

ལ) རབ་བྱེད་ཀྱི་དབར་ཚུགས་ཐུའི་འདྲོད་པ་དགོད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་ལན་རྒྱས་པ།

ཀ) ཐུང་བར་འཐུར་བ་དང་ཐུང་བ་འཐུར་འཐུར་སྔགས་བཅས་ཅད་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྒྱས་པའི་ལན།

གང་ཡང་ཐུང་བར་འཐུར་བ་དང་། ཐུང་བ་དང་། འཐུར་བར་འཐུར་བ་བཅས་ཅད་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྔགས་པ་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་།

31 མ་དཔེར། བཟོད་པར་བྱས་ན། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྣམས་བཞིན་བཙོན།

32 མ་དཔེར། རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྣམས་བཞིན། འདི། ཞེས་པ་བཟླ་ན།

༤༠ རྣམ་ཉི་ཉེན་ཏུ་རིགས་འཕྱར་ན། །བདག་ནི་རྣམ་སྤྱི་མི་རིགས་ཏེ།

ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་རི་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་མ་སྦྱེས་ཕྱིར་རྣམ་མེད།

རྣམ་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་དང་བརྟེན་པའི་རྩོམ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟ་ཆུ་སྟེང་ལ་ཤིང་
ཐོག་³³ ཤིང་ལ་བྱ་ཆར་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ནི་རྣམ་སྤྱི་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་སྟེ།
མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་རྣམ་ཉིད་ཏུ་མ་
བྱུང་བས་དེས་ན་འདིར།

༤༡ བསམས་ཅད་བྱུང་བྱུང་བྱུང་བ་དང་། །འབྱུང་འཕྱུང་བདག་མེད་རི་ལྟ་མཐོང་།

རྟོན་མ་བྱུང་ན་བརྟེན་པ་གང་ལ་སྦྱོར་བར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །རྣམ་སྤྱི་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་མེད་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། །རི་ལྟ་དཔྱད་མེད་རྩོམ་བཞིན།

བདག་མེད་པའི་རྣམ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟ་ནམ་མཁའ་
མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་དཔྱད་པ་མེད་པའི་རྩོམ་ཉིད་བཞིན་ནོ།

(ཁ) བདག་གི་རྣམ་ནས་བྱིས་པ་མཁས་པ་སོགས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའི་ལན།

༤༢ བྱིས་སོགས་ཁྱད་པར་མེད་མ་ཡིན། །རྟོན་མེད་པ་དང་དཔེ་མེད་ཕྱིར།

བདག་གཅིག་ཡིན་ན་ཏུ་མ་ཡི། །སྦྱོར་རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུང་མ་ཡིན།³⁴

གང་སྐྱུས་པ། བྱིས་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། གདོལ་པ་དང་། དུམ་ཟེལ་སོགས་པ་རྣམས་
མཉམ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་། དམ་པའི་བདག་ཉིད་མ་བྱུང་ན་གང་བྱིས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེའི་རྟོན་གང་ཞིག་ཡིན། ཅག་པ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་
གཅིག་ཕྱེད་ལས་རིགས་མཐུན་པའི་དཔྱད་པའི་དོན་གཞན་མེད་པས། འདི་ལ་དཔེ་མེད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་མི་འབྱུང་བོ་ཞེས་བྱ་བར་
བསམས་པའོ།

33 +ལ། བེ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་།

34 འདིས་གོང་ཏུ་ཤིག་ ༥༠༩ ཐད་ཏུ་བྱུང་བའི་དབུ་སྟོང་། ༡/༧ག-ང ནང་བཀོད་པའི་རིག་ཕྱེད་མཐའ་རྒྱའི་
འདོད་པ་དེ་དམིགས་བྱིས་འགྲོག་ལྟར།

མེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་བདག་གིས་བཏགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གནོད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དེ།
 ཇི་ལྟར་བདག་གིས་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་བྲགས་པའི་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བསྟན་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྒྱད་པར་བྱ་ཞེ།

༤༥ བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བསྟན་པ། །ཀྱན་ལ་དེ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན།།³⁶

བདེ་བ་དང་ཐུག་བཅས་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བ་ཞིག་ཞེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཉིད་ཏུ། །ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ནི་མ་གྲུབ་ཞེ།

ནམ་མཁའི་དཔེ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར།

༤༦ རྣམ་གྱི་རྩ་བོས་གང་སྟོང་པ། །དེ་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་ཡིན།།

དེ་ལ་འགྲོ་ཐོན་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་ནི་སྐབས་འདྲོད་སྐབས་ཅན་ནོ།།

མདོ་ཐེ་པའི་ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གྱི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཙམ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བདག་གཅིག་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་ཁས་ལྗངས་པ་ཡིན་པས། གང་
 གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་གྱང་མ་ཡིན་ཅག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་ཐོན་
 པ་རྣམས་དེ་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་ཐོགས་པའི་བྱ་བ་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་
 ཉིད་ལ་སྐབས་འདྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་སྐབས་ཐོབ་པར་འབྱུང་བས། དེས་ན་ནམ་
 མཁའ་ཞེས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་འདིའི་མདོའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་རྣམ་གྱི་དངོས་པོ་རི་དང་ཤིང་ལ་ཐོགས་པར་གནས་པ་དེ་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་
 ཞེས་འདྲོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། གནས་གང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་མེད་པར་
 ཐུང་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི་ཕྲ་མོ་
 ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་མེད་པར་ཐུང་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་པས། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སྤང་ཅུ་དང་
 རིང་ཐོ་བཞིན་ཏུ་འདི་ལ་རེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ཅག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ན་ནམ་མཁའ་ནི་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རང་གི་རྩ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་རྣམ་སུ་ཡོད་ཅིང་གནས་པའི་རྟེན་ཏུ་ཐུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་རྩ་བོ་ནི་བརྟན་པར་ཐུང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་དོ།།

36 འདི་ནམ་གོང་ཏུ་ཤོག ༥༠༩ བདེ་ཏུ་བྱུང་བའི་དབུ་མིང་། ༡/༡༡ རང་བཞོད་པའི་དཔེ་དེ་འགོག

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ནས་མཁའ་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་
སངས་རྒྱལ་གྱིས་དེ་རྒྱུད་གི་རྟེན་ཡིན་པར་བརྟན། ཇི་ལྟར་ཞེན། ལྟ་ཏེ་མ་ས་ཅི་ལ་བརྟེན་
ཏེ་གནས་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། དམ་ཟེ་ས་ནི་ཆུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་སོ། །ཆུ་ཅི་ལ་བརྟེན་
ཆུ་ནི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཏོ། །རྒྱུད་ཅི་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་ནི་ནས་མཁའ་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས་འཕྲུང་
བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན།³⁷

མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ངས་པར་བྱས་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་ཏེ་མ་ནས་མཁའ་ཅི་ལ་
བརྟེན་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། དམ་ཟེ་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་དེ་བྱིས་པའི་མཐའ་ལྟགས་
པར་བྱས་པར་དཀའ། །ནས་མཁའ་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བརྟན་ཏུ་མེད་པ། ཐོགས་པ་
མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་འཕྲུང། འོན་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནས་
མཁའ་ཞེས་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་འདྲི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པ། བརྟན་ཏུ་མེད་པ། ཐོགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནས་མཁའ་ནི་རྣམ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་
ནི་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནས་མཁའ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་ནི་ཅུང་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཉམ་པ་དང་། བསམ་ཅད་ལ་བྱུང་བ་
དང་། གཅིག་བྱ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བདག་གི་དཔེར་བརྟན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་
ཏུ་འཕྲུང་བ་མ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་མ་ལྟར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

༤༧ དེས་ན་ནས་མཁའ་མྱེད་མེད་ཡིན།³⁸ །སྐབས་ཁྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡོད་གཏན་ཆེགས་སྒྲུས་པ་ཡིས། །གཏན་ཆེགས་འདི་ཡང་མ་ལྟར་ཉིད།

ནས་མཁའ་ནི་མྱེད་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། སྐབས་ཁྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དེ་འདྲི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྒྲུ་བས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ནས་མཁའ་ནི་རྣམ་ཡོད་པ་དང་རྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཡང་
ནས་མཁའ་ནི་ཡོད་དེ། མྱེད་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྐབས་
ཁྱེད་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩ་བོར་གི་རྩ་

37 ཟླ་ལྟེ ༤ བཀའ་འདུལ་བ། ད། འདུལ་བ་ཅུང་ཐུན་ཆེགས། བས་པོ། ༥༡ རྟོག ༡༥༩ བར

38 མ་དཔེར། མྱེད་མེད་མིན། ཞེས་བྱུང་མེད་པེ་རྒྱུད་ཏུ་བྱུང་བ་འཕྲོ་ལ་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཙུགས།

ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པ་འདི་མཆན་ཉིད་དང་། སྐབས་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་མེད་དོ། །
ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པ་འདི་མཆན་ཉིད་དང་སྐབས་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་འདི་འབྲས་བྱ་
ཡོད་པ་འདི་བྱིར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་སྐྱུས་པ་འདི་གཏན་ཆེགས་འདི་དག་ནི་གཞན་ལ་
མ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ནི་རྣམ་གྱི་དཔྱད་པ་དང་བུལ་བ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་
ཁོ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་འདི་བྱིར་རོ། །

ཅ) བདག་རྟག་པ་དཔྱད་པོ་བཅས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བྱུང་པ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱུས་པ་འདི་ལན།

གཞན་ཡང་དཔྱད་པོ་རྟག་པ་བཅས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་འདི་བདག་དཔྱད་པོ་བཅས་ཅད་
ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བྱུང་པ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་དེ་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་
རྟག་གཤེད་གཞོད་པ་ཉི་ཤེས་དགོད་པ་འདི་སྐྱོ་ནས་སྐྱེ་བ་དཔོན་གྱིས་སྐྱུས་པ།

༤༩ ལྷ་ལས་ཉི་ཤེས་མ་བྱུང་བ། རྣམ་མཁའ་དཔྱད་པོར་མི་འདོད་དོ། །

དེ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མོ་གཤམ་གྱི་ནི་བྱ་བ་ཞེན་ནོ། །

ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་དཔྱད་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འདི་
ཆོས་སོ། །ལྷ་ལས་ཉི་ཤེས་མ་བྱུང་བ་འདི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་སོ། །འབྲས་བྱ་
འབྱུང་བས་ན་དཔྱད་པོ་སྟེ། ལྷ་དང་སྐྱེན་ལས་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐ་ཆེག་
གོ། །ནམ་མཁའ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྷ་འགའ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། ལྷ་དང་
ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་དཔྱད་པོར་རྟག་པ་ལ་འབྱུང་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞེན་ནོ། །དེ་ནི་
པ་དང་མའི་བྱ་བ་དང་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། ཇི་སྙེད་དེ་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་བྱ་བ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཅད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །³⁹

ཆ) བྱམ་སོགས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ནའང་ས་ལ་སོགས་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་འདི་དཔེས་བདག་གཅིག་བྱར་

སྐྱུས་པ་འདི་ལན།

གང་ཡང་རྗེ་ལྷ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཏུ་ཐེན་ཀྱང་ས་ཉིད་ཡིན་པ་

39 དཔེར་ན་གོང་དུ་སྟོན་ ༥༠ཡ ཐད་དུ་བྱུང་བའི་དབྱེ་སྟོང་། ༩/༡༩༧ གཅིག་བྱ་བ་ཀྱན་བྱུང་རྟག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་
སྐབས་སྐྱེ་བྱུང་བ་རྟ་བྱར་དགོངས།

ལ་ནི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་ལ།⁴⁰ ལན་འདི་ཡིན་ཏེ།

༤༧ ལྷ་མོག་མ་ཤུག་ཀྱི་ས་ཆ་མ་གཤི། །ས་ཡི་རིག་མ་ལྷ་གཅིག་ན་ཡང་།།

ས་སོགས་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ལྟར། །དེས་ན་བདག་གི་གཅིག་མ་ཡིན།།

མ་ཤི་ཤིག་མ་ལུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། རྟེན་པ་ཡང་པ་དང་རྩེ་ལོ་མ་ཤིག་པ་ཤི་⁴¹ བྱས་པ་ཤི་བྱེད་བྱ་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་མ་དག་གཅིག་པ་པ་པ་ཞིན་ཏུ། འདི་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འཇུག་པ་ཤི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞུགས་ཏུ་མ་ཅན་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་པ་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་མ་ལུ་ལོ།⁴²

3) རྟེན་འདི་པ་དག་རྟེན་ཤིང་པ་མ་ཆེད་མེད་ཀྱི་པ་ལེ་པ་མ་པ་ལྟེན་པ་འདི་ལྟ།

གང་པོ་ལྟར་། བཀའ་མ་ཤེས་ཤིང་མ་ཚུགས་པས། །མི་ལམ་ཚངས་ལྷོད་ར་རྒྱལ་
བཞིན།⁴³ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་མ་གསུངས་པ། རྟེན་པར་ཤེས་པའི་རྩ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་རྟེན་
པའི་ར་རྒྱལ་ལྷོད་པར་འཕྱུར་པས། མི་ཤེས་པའི་རྩ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འཕྱུར་ཞེས། རྟེན་
པར་།

༥༠ ཤེས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས། ། ཤེས་འདི་ར་རྒྱལ་མི་རིགས་སོ། །

མི་ཤེས་ཉིད་ནའང་ལྷག་མེད་པས། མི་ཤེས་ར་རྒྱལ་མི་འདོད་དོ།

ཞེས་བྲུ་བ་སྟུང་ན། ཨ་ཞིག་ཤེས་པ་དེ་རྒྱུ་ལྟོད་ཡིན་ན་ནི་མིག་དང་རྒྱན་པ་དེ་སྟེང་པ་
 བཞིན་ཏུ། རྒྱ་ལི་རྩ་བ་བཞིན་ཏུ་ཨིགས་པ་ཡིན་པ་སྟེན་ལི་ཨོག་མེད་པ་ཡིན་ན། མི་
 ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དཔུང་ཨོད་པ་བཞིན་ཏུ་ལི་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་སྟེང་
 རྒྱ་ལི་ཨོག་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྩ་བ་ཨོད་ཏུ་ཡང་མེད་པ་དེ་རྒྱུ་ལྟོད་པ་ཨོད་ཏུ།

༩) བདག་དེ་ལྷན་ལ་གནས་ཀྱང་ཆགས་ལོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་བཤད་པའི་ལན།

གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ། ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་དང་། རྩིད་པར་ལྷེད་ཀྱང་མི་
ཐོས་ཏེ།⁴⁴ ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་རྣམས་པར་ལྷེད་པ་དེ་ལ་ཡང་།

40 ཁོར་ཏུ་སྐོམ་ ༥༠༥ གན་ཏུ་བྱུང་བའི་དབུ་མེད་། ༤/༡༩ གན་བྱུང་བ་ལ་དགོངས།

41 + ५२॥ ६३॥ ७४॥

42 ཨ་རྟེན་, ཡུལ་ཤི་, ཞེས་ཡུལ་ཨ་རྟེན་ལྟར་པལྟེན་རྟེན་པལྟེན་པལྟེན་

43 འདི་པོ་དང་འཕྲུལ་ཆེ་བ་མ་འདྲི་བའི་ཆེ་མོ་གྲུ་བཅུ་མ་ཡིན། མདོ་རྒྱུ་མ་འདྲི་དབུ་མིང་། ༡/༡༩ ག་དང་། ཁ་
དང་བཞོན་པའི་ཕྱོགས་མུ་མུར་བྱང་མ་པ་མིན་པ་མ། འདི་ར་ཆེ་མོ་གྲུ་མིན།

44 བོད་དྲུག་གི་ ༥༠༦ ཟུང་བའི་དབྱ་མིང་། ༤/༡༥ ལ་བྱ་དགོས།

༥༡ གས་མཁའ་བཞེན་ཏུ་འཕྱར་མེད་མྱིར། །དེ་བཞེན་ཆགས་པ་མེད་པ་འདི་མྱིར།།

བདག་ནི་བྱེད་པོར་མི་རིགས་ལ། །ཟ་བ་པོར་ཡང་མི་རིགས་སོ།།

འཕྱར་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་རིགས་ཏེ། ཆུན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཉིག་ཏུ་བྱ་བ་དེ་ལ་ལྷགས་ཤིང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་འདི་
ཏུས་ན་ཡང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞེན་ནོ། །ཡང་གང་
དག་ཚུན་དང་མྱི་མའི་ཏུས་ན་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་ཕྱར་ཅིང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་
མི་བྱེད་ལ། དུལ་རྒྱུས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོག་དེ་ལ་སྒྲི་ཡིད་ཆེས་པ་སྦྱེ་བར་མི་འཕྱར་རྒྱུ་། །

དབྱ་མའི་སྒྲིང་པོའི་འབྲེལ་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ། བས་པོ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པ། གཞན་ཡང་།

༥༢ བྱེད་པོ་བདག་ཡིན་མི་གོས་པ། བྱེད་པོའི་འབྲས་བུ་འདྲོད་ཅི་ལྟར།།

མི་དབང་ཞིག་དང་བཅས་པ་འདི་མྱིར། །རྒྱལ་པོའི་དཔེ་ནི་མི་རིགས་སོ།།⁴⁵

བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་འདི་མཆན་མ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུས་གོས་པར་འཕྱར་བའོ། །འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པར་འཕྱར་
བ་མེད་ན། བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་བསྐྱུས་ཅད་དོན་མེད་པར་འཕྱར་ཏེ། དེས་ན་ཟ་བ་པོ་ཉིད་
དང་ཡང་ལྡན་པར་མི་འཕྱར་བས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་སྦྱབ་པར་གིན་ཏུ་དགའོ། །འདིའི་དཔེ་
རྒྱལ་པོས་བརྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པས་རྗེས་སུ་གོས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་
མྱིར་བསྦྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱག་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་
ལེན་པ་དང་། བརྒྱན་ཏུ་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཞིག་པས་
སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་འཕྱར་བ་བཞེན་ནོ། །གང་གི་མྱིར་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་
བས་འཁེགས་པ་ཡོད་པས་འདི་ནི་ཆོས་ལ་མཐུན་པར་སྦྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྟན་
པ་ཡིན་ཀྱི། ཡང་གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པས་མི་གོས་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་རྗེ་
ལྟར་འདྲོད་པ་བཞེན་ཏུ་སྦྱོད་ཀྱང་འགལ་བར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་
ན་ནི་མི་འཕྱར་ཏེ། དེས་ན་མའི་བདག་པོ་ཡང་ཞིག་དང་བཅས་པར་འཕྱར་བ་བཞེན་ཏུ།
སྦྱེས་བུ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་སྦྱོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་བ་དང་།

45 གོང་ཏུ་གོག ༥༠༥ ལྷང་བའི་དབྱ་སྒྲིང་། ༡/༡༧ འདྲོད་བཞེན་སྦྱོད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་བཞེན། །ཞེས་པ་དེར་དགོངས།

མི་དག་པོའི་འབྲས་བུ་རྣམས་བདག་གིས་སྤྱོད་པར་འཕྱར་རོ། །དེས་ན་མི་རྣམས་པ་དང་
ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་འཕྱར་རྟེ། ཞིང་པ་ལ་རྒྱན་མོ་ལ་སྐྱེས་པ་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

༡) བདག་དེ་གཅིག་ཅུ་ཀུན་ཁྱབ་རྣམས་པ་སྐྱེས་པའི་ལན།

གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཀྱང་། །གཅིག་པ་ཀུན་ཁྱབ་རྣམས་པ་སྒྲེ།⁴⁶ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་མི་བདེན་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར།

༢༡ ཕྱི་རྩོམ་ལ་ཞི་མ་རྣམས་པར། །གཅིག་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མི་རིགས།།

གཅིག་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཤེ་ན། །དེ་ནི་དེ་དང་ལྡན་མ་ཡིན།།

གཉིས་མེད་པའི་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲེ་བོ་དབུ་ལ་བོ་མང་པོའི་ནང་ན་མིའི་
བདག་པོ་ནི་གཅིག་པ་འོ་ཞེས། ཕྱི་རྩོམ་གྱི་སྒྲེ་བོ་མང་པོ་ལ་རྣམས་ནས་མིའི་བདག་པོ་
གཅིག་པ་ཡིན་པར་རྒྱུད་པར་བྱེད་ལ། ཡང་བདག་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རྩོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དེ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་པས་གང་ལ་རྣམས་ནས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་འཕྱར། གལ་ཏེ་ཡང་ཁྲངས་
གཅིག་ཉིད་དང་ལྡན་པས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལས་གཞན་པའི་གཅིག་
ཅས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་དེ་དང་ལྡན་པར་འཕྱར་རྟེ། མོང་མོ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོང་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་མོ་ལ་རེག་པར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཡང་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྩོམ་ཉིད་ཀྱང་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་གསལ་⁴⁷ བའི་སྒྲིན་ནས་
བདག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མི་རིགས་རྟེ།

༢༢ ཏུ་མ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་པ་དག །གསལ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན།།

ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་ཀུན་རྒྱུད་ཕྱིར། །དེས་ན་གཅིག་དེ་དོན་དམ་མིན།།

གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མེད་པས་གཅིག་ཅས་བྱ་བ་དེ་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་འཕྱར་
ལ། གང་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་གཅིག་མ་ཡིན་རྟེ། བརྟགས་པ་ནི་ཀུན་
རྒྱུད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་།

༢༣ རྣམས་དང་གཅིག་སྐྱེས་པ་རྩོམ་པོ་ཡིས། །དོན་དམ་དེ་ཡོད་ཡིན་ཞེ་ན།།

46 ཁྱོད་ཀྱི་མོག་ ༥༠༨ བདུ་བྱ་བྱུང་བའི་དབུ་རྒྱུད་། ༤/༡༦ ཀ

47 མ་དཔེར། འདིར་དང་གཤམ་གྱི་ཆ་ཆིག་ཏུ་འད་། བསལ། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྣམས་བཞིན་བཅས།

གཅིག་མོགས་མུ་དང་ཁྲོ་འཁྱུག་པ། །དོན་ཡོད་ན་ནི་མྱོན་མེད་འཕྱུར།།

མུ་གང་དག་གིས་རྟག་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མོགས་པར་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ཁྲོ་གང་དང་གང་གིས་རྟག་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་འཕྱུར་བའི་མུ་དེ་
 དག་དང་ཁྲོ་དེ་དག་འཁྱུག་པ་ནི། དེ་དག་མེད་པར་འཕྱུར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་
 རོ་ནི་མེད་པས་མ་དེས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདི་ནི་མྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

༥༭ གཅིག་ལ་མོགས་པར་རྟམ་རྟམ་པ། །འདི་ནི་ཅི་ལྟར་མི་རྟོག་ཉིད།།

རྟམ་པར་རྟམ་པའི་ཡུལ་རྟོན་ལ། །ཆོག་འཁྱུག་པ་ནི་མ་བཟག་གོ།
 གལ་ཏེ་ཁྲོས་འདི་རྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པའི་རྩ་བར་རྟམས་པར་རྟམ་པར་བྱེད་
 གྱི། ཡང་འདི་ཉིད་ནི་གང་ལ་ཡང་རྟམ་པར་རྟམ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་འདི་རྟམ་པར་རྟམ་
 པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། ཁྲོ་དང་བདག་ལ་ཐ་དང་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བ། བདག་དེ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པ་དང་རྟམ་པར་རྟམ་པ་ཏུ་མེད་པར་མུས་པའི་ལན།

གང་ལ་རྟམ་པར་རྟམ་པ་འཁྱུག་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་བྱང་འཁྱུག་པ་ཡོད་པས་
 དེས་ན།

༥༨ འདི་ལྟར་ཁྲོ་ཡི་ཡུལ་མིན་དང་། །དག་གི་མྱོད་ཡུལ་མིན་ངེ་ལྟར།།

བརྒྱུད་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡང་། །ཟུར་བཞུག་རིགས་པས་བརྒྱན་པ་ཉིད།།⁴⁸

ཁྲོས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཉིད་ཀྱི་གདེག་བྱ་བ་ལ་ལྟས་བྱིན་ཞེས་དག་བརྒྱུད་པར་ཡང་
 འཁྱུག་པར་འཕྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་གཅིག་ལ་མོགས་པའི་ཁྲོ་ཡི་ཡུལ་ཏུ་ཕྱུར་པ་ཉིད་
 ནི་གཅིག་ལ་མོགས་པའི་དག་འཁྱུག་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བརྒྱུད་པ་མེད་པ་
 དང་རྟམ་པར་རྟམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཟུར་མུས་པའི་
 རིགས་པས་མི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ཡོང་གི་སྤྱ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

48 འདིས་གོང་ཏུ་བྱང་བའི་དབུ་མིང་། ༥/༡༥ བྱང་བ་ལམ་མཛད། ལྷགས་བྱུར་རྩ་བར་འདི་ཉི་གོང་ཏུ་སྒྲིག་
 བཏུན་རྒྱུན་མ་བྱང་མོད། འབྲེལ་པར་དེ་ཉི་དོད་ཀྱི་གཞུང་མེད་པས་ཐོད་འཕྱུར་རང་དག་པར་བྱ་དགོས་
 ལྟས། དེ་རྟོན་ལྷགས་བྱུར་གྱི་དཔེར། ཤེས་བྱ་ཡོན་མ་ཞེས་པ་དེ་ཉི་སྒྲིག་ ༩༥ བ་བཞེས་འཁྱུག་པ་མཆོད་དགོས།

ད) སངས་རྒྱུས་པས་དོན་དམ་པ་སྒྲུ་རྒྱུ་གི་སྨྱོད་ལྷུ་ལ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་དང་མི་མཚུངས་པ།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་པ་རྣམས་ཀྱང་རག་དང་སྒྲོའི་སྨྱོད་ལྷུ་ལ་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

ལ ༥ ཤེས་བྱ་ཡོན་མ་མ་བྱུང་པས། །སྒྲོ་ཡི་ལྷུ་ལ་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

སྒྲོ་ཡི་ལྷུ་ལ་ལས་འོག་པས་ན། །རག་གི་ལྷུ་ལ་ལས་འོག་པ་འདར་ཡིན།།⁴⁹

ཀྱང་རྒྱུ་ལ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུག་གི་ལྷུ་ལ་བྱེ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་བཅུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བཅུགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་པར་བྱུར་པ་མེད་པས། ལྷུ་ལ་དེ་ལ་སྒྲོ་ཡར་སྒྲེ་བར་མི་འཐུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲོའི་སྨྱོད་ལྷུ་ལ་ཏུ་བྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྒྲོའི་སྨྱོད་ལྷུ་ལ་ལས་འོག་པར་བྱུར་པས་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རག་ཀྱང་འཐུག་པར་མི་འཐུར་ཏེ། དེས་འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་རག་གི་སྨྱོད་ལྷུ་ལ་ཏུ་བྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ན) མ་སྒྲིབ་པས་སངས་རྒྱུས་པའི་རྟེ་བ་རང་གི་བྱུང་མཐར་བསྐྱེས་མྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པ།

ལ ༦ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་བརྒྱན་པའི། །འཁྱུགས་འདི་དགེ་བར་ཤེས་ནས་ན།།

དེ་ཕྱིར་སྒྲིབ་པས་འདོད་སྐྱེས་ཏེ། །དེ་ལ་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡིན།།

བརྒྱལ་རེས་འགའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱུར་བར་བྱུར་ཅིང་། དེས་བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་འཁྱུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ནས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་བརྒྱན་པ་ན། དེའི་འཁྱུགས་དེ་ལ་སྒྲིབ་པས་པ་རྣམས་འདོད་པ་སྐྱེས་པར་བྱུར་ནས་རང་གི་བྱུང་པའི་མཐའི་ནང་ཏུ་བསྐྱེས་ཤིང་འཁྱུགས་འདི་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གིར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་སྨྱོན་དང་བྱི་མར་ཡང་འགལ་བའི་སྨྱོན་དང་བཅས་པའི་བྱུང་པའི་མཐའ་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་རྒྱུག་པ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན།

ལ ༧ སྨྱོན་དང་བྱི་མར་འགལ་བ་ཡི། །དེ་ཡི་འཁྱུགས་ལ་སྒྲིབ་ཞིག་དང་།།

ཤིན་ཏུ་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །འཁྱུགས་ལས་ཞོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན།།

49 འདི་ཆ་ཤེ། ༡༩/༢ བརྒྱན་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་ལ་སྒྲེ། །སེམས་ཀྱི་སྨྱོད་ལྷུ་ལ་རྒྱུག་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་དོན་མཐུན།

རི་ལྷོ་འགའ་ཞིག་ལྷོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེ་
བར་བྱའི་ཞེས་མིན་ཏུ་བྱི་བདར་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནི་བཟེལ་བ་དང་བྱི་བ་དང་བདར་བ་ལ་
སྐྱེས་པ་བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིན་ཏུ་མི་འབྲེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་པ་ལ་མཐས་པ་སྤྱི་ཞིག་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འཇུག་
དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་དང་། ཉག་པ་དང་། ཀྱན་ལ་བྱབ་པ་དང་། གཅིག་བྱ་ལས་བརྒྱུག་པ།
བདག་མེད་པ་མི་རྒྱལ་པ་ཀྱན་ལ་མ་བྱབ་པ་ཏུ་མའི་རྩ་བོ་ཉིད་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མིན་ཏུ་མི་འབྲེ་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱལ་པ་ལ་མཐས་པ་སྤྱི་
ཞིག་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེས་ན་འདི་ནི་རི་རྒྱལ་གྱི་རྩ་མ་
བརྒྱན་ནས་ཉིད་གའོ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་འབྲེ་ལོ།

པ) རྒྱན་པས་གྲུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་རྒྱས་ཏེ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་སྐྱེས་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་

འགའ་བ་མེད་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་དབྱེས་པ་སྤྱི་བརྒྱུས་ལ་ཡང་བདག་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། བདག་
མེད་པ་ཉིད་དང་། རྒྱོད་པ་ཉིད་དང་། བྱི་རྒྱོད་པ་ཉིད་དང་། རྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། དཛས་པོ་དང་། དཛས་པོ་མེད་པར་སྤྱོད་པས་འགའ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་
བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་བརྒྱན་པ།

༡༠ འདི་རྒྱར་འདི་ནི་ལྷོགས་འདི་ལ། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱེད་ཕྱིར་དང་།

རྒྱལ་པ་འཛིན་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་ཆོགས་དག་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཡིན།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱར་བ་འདྲེ་བས་པའི་རྒྱ་བས་མེས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མེད་པར་
སྤྱོད་པ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་རྒྱམས་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་པ་
ཉིད་ཏུ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། དེ་དག་འཛིན་པར་མཛད་པ་དང་། བདག་ཏུ་
སྤྱོད་པ་རྒྱམས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མཛད་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་རྒྱམས་བརྒྱུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྒྱབ་ཏུ་དེ་དག་ཏུ་འཛིན་
པ་ཐུང་བར་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ནི་བདག་གྱུང་མ་ཡིན་བདག་མེད་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྒྱན་པ་དང་ཐུན་པ་རྒྱམས་ལ་བརྒྱན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱར་ན་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྣམས་པ་ཏུ་མར་བརྒྱན་པ་ཉིད་ནི་

ཀུན་རྒྱུ་མ་དང་དོན་དམ་པ་འི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲས་ནས་མཉན་པ་ལྟེ་འགའ་མ་མེད་དོ། །དེ་རྒྱུ་ལ་མེད།

༡༡ དཀོན་པོ་རྒྱལ་ས་ནི་མ་སྐྱེས་ཉིད། །རང་བཞིན་བཙོས་མ་མེད་པའི་སྤྱད།

འདི་ལ་ཉམས་བ་མེད་བས་ན། །བདག་ཅེས་ཀྱང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།།

འདུག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་ལྷ་མེད་པ་མས་པོད་པ་དང་མེད་པ་ལྷེ་ས་པ་མ་པོན་
 པས། དཀྱིས་པོ་རྒྱལ་ས་མ་ལྷེ་ས་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུག་པའི་ས་ཁུལ་པས་ཁྱིག་པ་དེ་ཉིད།
 དཀྱིས་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དང་འཁྱིན་པའི་ས་མ་མ་པོན་པ་ཉི་མས་པ་མེད་པ་པོན་པས། དེ་
 ཉིད་དཀྱིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུག་པའི་འལྷུང་རྒྱ།

༡༩ ཐཱ་དད་དཱ་མ་གྲུང་དབྱེར་མེད་མྱིར། །རྩ་བ་གཅིག་མྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡིན།།

ཀྱན་བྱང་ཚེས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཕྱིར། །རྟག་པ་འད་དེ་ཡིན་མི་ཉམས་ཕྱིར།།

དེ་ནི་མ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལོ་མེ་ཉིད་ཡིན་པ་ས་ལ་དག་ཡིན་ནོ། །འཇང་ལོ་དང་། །ཁམས་དང་། །སྒྲེ་
མཆོད་ལ་དང་། །ཁྲིན་གྲུང་དབྱེ་པ་མེད་པ་འདི་ཡིད་ཀྱི་མེད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ས་པོ་ཁམས་
ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་འདི་དང་གི་མཆོན་ཉིད་འདི་ན་པ་འདི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ས་ཀྱན་ལ་
ཁྲུཔ་པ་འདི། །འདི་ནི་མ་སྒྲུབ་པ་ས་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཡིད་ཀྱི་ཀྱུ་པ་འདི།

༡༩ མ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ན་སྒྲུ་མེད་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མ་གྱི་མེད།།

འཕྲོ་བ་མེད་ཕྱིར་འདི་འཕྲོ་མེད། །རབ་མཐར་ཐུག་ཕྱིར་མཆོག་ཉིད་ཡིན།།

[illegible]

༥༩ བཀུ་མཁས་དང་ཚུ་དང་ཤི་ལོ་མཁས་མིན། །ས་དང་མེ་དང་ཚུ་རྒྱ་དང་མིན།།

ནམ་མཁའ་རྒྱ་བ་ཉི་མ་མིན། །ཡིད་དང་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་མིན།།

[illegible]

རྩ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རྩམས་སྤྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་གོ་འབྱེད་པ་
མེད་པ་དང་། རྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཅུམ་མཁའ་དང་རི་བོར་ཅན་དང་
ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་དང་དཔྱད་པ་ལ་
བྱ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཤེས་པ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་མཐོ་
རིས་དང་། བྱང་ཐོལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཡང་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བར་
ཡོད་པར་བྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༡༥ ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་རང་བཞིན་ཕྱིར། །ཉམས་པ་མེད་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མིན། །

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྟེ་མེད་ཕྱིར། །དག་པ་འདི་ཡིན་ནི་ཉིད་འདི། །

དཔྱད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིན་
ནོ། །ཀྱན་ཀྱང་ཉམས་པར་འབྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། ཡང་དེ་ནི་ཉམས་པར་
འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ། །རྩམས་སྤྱེས་པ་མེད་པས་རྟོན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་སྟེ་བར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། འདི་ནི་དག་པ་སྟེ་བྱི་མ་མེད་
པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཞི་བ་སྟེ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༦ དེ་ནི་བཏགས་པས་སྟོ་བཏགས་ནས། །བརྒྱད་བྱ་ཡང་དག་བརྒྱད་བྱ་མིན། །

ཡི་ནས་བརྒྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །འདི་ནི་བྱི་མ་མེད་ཅེས་བསྟན། །

ཡང་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་བཏགས་པས་སྟོ་བཏགས་
ནས། དེ་ལ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔྱད་པ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཡི་གས་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་གཞན་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཆོག་ཏུ་
རྒྱད་པར་བྱེད་དོ། །གསལ་པོར་བྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པས་བྱི་མ་མེད་པ་ཞེས་བརྒྱད་དོ། །

ཕ) ཅི་སྟེ་ཡ་རོལ་བོས་ཀྱང་བདག་དེ་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད་ན་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་

འཇུག་རིགས་པ།

༡༧ གང་ཞིག་འདི་སྒྱར་མཛན་འདོད་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་ཡིན་ན་ནི། །

མིང་སོགས་ཆོས་མང་འབྲུ་བ་ལ། །སྟོན་མེད་རིགས་པ་དང་བཅས་ཡིན། །

གང་སྟེ་བ་མེད་པར་སྟུང་མཚན་ཉིད་ཅི་སྐད་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་

པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོན་དང་བལ་བ་ཉིད་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་འདྲོད་ན་ནི། མིང་ཙམ་ལ་
ཚོད་པར་ཟད་དེ། ཁྱོད་ནི་བདག་མཚོག་ཅེས་ཟེར་ལ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ཞེས་
ཟེར་བས་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན།

༡༩ བདག་མེད་ཉིད་ཀྱིས་འཛིགས་པ་རྣམས། །འཛིགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ།

ནམ་མཁས་འཛིགས་པར་གྱུར་བ་དག །གཞན་པའི་གནས་འགའ་མེད་པ་བཞིན།

རི་ལྷ་རྒྱན་པོ་འགའ་ཞིག་ནམ་མཁས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱབ་ན་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
གནས་མ་མཐོང་བས་ནམ་མཁས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་
ཀྱང་བདག་མེད་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱབ་ན་ཡང་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ཅིང་གནས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༢༠ སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་མཚོག་འདི་ལ།

འདི་ནི་འགའ་ཡང་བཀག་མེད་པས། །ལེགས་པར་འོངས་ས་རྣམས་པར་བྱས།

དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གམུང་རབ་ཀྱི་རྩ་མུང་བའི་ཕྱིར་འདིར་འོངས་པ་ལེགས་ཀྱི།
ཚོས་བདུད་ཅི་དེ་རྩ་མེས་པར་བྱས་ཤིག །སྒྲེ་གནས་དང་། ན་ཚོད་དང་། རིགས་དང་།
ཡུལ་དང་། ཏུས་ཀྱི་སྒྲོན་བྲགས་རྩེ་ཆེན་པོས་སྐྱངས་པར་མཛད་པའི་བྲགས་ཅན་ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་བྱོལ་ན་རིག་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གམུང་རབ་འདི་ལ་བཀག་
པ་མེད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བདུད་ཅི་སྒྲེ། རྣམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་འབྲ་
བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པས་མཚོག་སྒྲེ་དམ་པའོ།

༢༡ ཡང་དག་ལྷ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པའི། །བདག་ནི་བྱེད་ཁོ་ཟ་པོ་མོགས།

རྟེན་མེད་བརྒྱན་པའི་འཛིན་པ་ནི། །དེས་ན་སྐྱང་བ་ཁོ་ནར་བྱས།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་འདི་ལ་དགའ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྷ་ན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་བདག་བྱེད་པ་ཁོ་དང་། ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཏུ་རྟེན་མེད་པར་བརྒྱན་པའི་འཛིན་པ་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་བར་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་འདི་དེས་པར་ཐོངས་ཤིག

༡ དབྱ་མ་པའི་བདག་མེད་དང་རིག་བྱེད་པའི་བདག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲ་བར་བརྟན་ཏེ་མཐུག་བརྟུ་བ།

གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་བདག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་འབྲ་བར་གྱུར་ན།
དེས་ཁྱོད་དང་བདག་ཅག་གི་བྱུང་པའི་མཐའ་མཚུངས་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༧༡ དཛུས་རྒྱམས་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཏུ་ན་སྐྱེ་མེད་འདོད།

རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཉིད། །འདི་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བཟུག།

༧༢ དཛུས་མེད་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ། །དེ་ནི་བདག་མིན་འགལ་བ་ཉིད།

བདག་མེད་བདག་ཏུ་འཇུག་ཞེན། །བ་ལང་མིན་པ་འང་བ་ལང་འཇུག།

རྒྱ་དང་རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དཛུས་པོ་རྒྱམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པར་ཁས་ལྷན་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དོ། བདག་ནི་རང་བཞིན་དང་དོན་
ཅ་དང་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་དང་བུལ་བར་ཇུས་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །
བདག་མེད་པའི་རོ་བོ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་བདག་
མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་བདག་ཡིན་ན་ནི་བདག་མེད་པ་
རྗེ་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཏེ་བདག་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་བདག་རྗེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྒྱུ་རྩི་རོ་
བོ་བ་ལང་གི་རོ་བོ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུར། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་མེད་པ་འདི་བདག་⁵⁰ཏུ་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར།

༧༣ དཛུས་པོའི་རོ་བོ་མེད་འདི་ནི། །རྗེ་རྒྱུ་ཕྱེད་པོ་ཟ་པོར་རིགས།

གང་ཕྱིར་མོ་གསལ་དག་གི་བྱ། །ཕྱེད་པོ་ཟ་པོར་མ་ཡིན་བཞིན།

ཕྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོར་ཡང་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།⁵¹ རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ།

༧༤ དེ་རྒྱུ་ཇུས་ལ་སྐྱེ་རྗེ་རྒྱུ། །དེ་ལས་ཉམས་པར་འཇུག་རྗེ་རྒྱུ།

མཁའ་ལ་མེ་ཉོག་མེད་པ་ལ། །རྗེ་རྒྱུ་སྐྱེ་འཇིག་བརྒྱལ་པ་བཞིན།

རྒྱལ་པ་དེ་རྒྱ་བྱར་བདག་མེད་པའི་བདག་ལ་འཇོ་བ་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་རྗེ་རྒྱུ་
འཇུག། དཛུས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི། རྗེ་རྒྱུ་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་བཞིན། སྐྱེ་བ་
དང་། འགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

50 +མེད་པ་འདི་དག་པེ་ཅིང་།

51 མ་དཔེར། རིགས་ཏེ། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་རྒྱུ་བཞིན་བརྗོད།

ལེབ་དབུ་པ། དཔྱད་པ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཁུག་པ།

༡ དཔྱད་པ་བའི་བྱ་བ་མཐའི་འདྲི་ཚུལ་དཀོན་པ།

༡ རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་འབའ་ཞིག་ཐོལ་ལས་ཏུ་འདྲོད་པ།

ཕྱི་དེ་ནས་ད་ནི་དཔྱད་པ་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཁུག་པས་
ལེབ་དབུ་པ་འི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་པར་བྱ་ཞི།

༡ རྩ་ཆ་མེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །བྱང་ཐོལ་ལེགས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་།།

ཤེས་ལ་སྒྱར་འདེབས་བྱ་བ་ཙམ། །བདག་གིས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་མེས་མ།།

རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་སྒྲིབ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་དཔྱད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་རིག་བྱེད་ལ་
གང་སྒྲིབ་པ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བཏགས་ནས། བར་པ་
འཛོལ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྩལ་
པ་འི་མཐའ་བསམ་ཅད་ལ་འགལ་བས་སྒྱར་པ་འདེབས་ཤིང་། མཚན་སྒྲིན་ལ་སྒྲུག་པ་
བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཐོལ་འཛོལ་པར་འབྱུར་རྩ་སྒྲུག་ཤིང་བསྒྲུས་བྱེད་
པ་དང་འབྲེལ་བས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྩ་དང་བུལ་བར་བྱས་ནས། རྩམ་པ་འི་རྩལ་ས་
བཞི་བརྩམ་ཆ་བརྒྱད་གྱིས་བུལ་ཟེར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་རྒྱས་པར་བརྗོད་དོ།

དེ་ལ་དང་པོ་མངའ་ལ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་འི་ཏུས་ལྷ་མངའ་བྱི་སྒྲིབ་དང་པོ་ལ། མི་ཁྲབ་
འཁུག་མངའ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུག་གཞུགས་སྒྲུབ་པ་སོ། །ཆོངས་པས་ས་གཞོན་པར་བྱེད་
དོ། །སྒྲིབ་བྱའི་བདག་པོས་ནི་མངའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་གྱིས་མངའ་
ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་སྒྲིབ་ཞིང་འཆོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་
དང་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཀྱིས་མངའ་སྒྲུག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་པ་དང་གཉིས་
པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་བྱའི་ཆ་བྱེད་ཏུ་བྱས་པས་སོ། །སྒྲིབ་པ་བྱལ་པ་ལ་ནི་གཞུག་ཏོར་དབྱེ་བ་བྱས་
སོ། །སྒྲིབ་པ་འི་ཏུས་ན་ཆོ་ག་བཞིན་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མ་བཟུང་ཏུ་མང་དང་སྒྲིབ་
ཅི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉི་མ་བརྩམ་པ་ལ་མིང་བཏགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཞི་པ་ལ་ཉི་མ་བཞེན་

1 མི་ཁྲབ་པ་ནས་འདི་བར་རིག་པའི་ཉ་ལྟེ་རེས་བརྗོད་རིག་བྱེད། རྩ་ཆ་བཞི་པ། ཟླ། ༡༤ ལྷོག ༡ ཡིན།

པ་དང་། རྒྱལ་པ་ལ་བཟུང་བྱིན་པ་དང་། ལོ་གཅིག་གམ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ནས་གཙུག་ལྷན་
 བཅིངས་པ་དང་། མངའ་ཏུ་ལྷགས་པ་ནས་བཟུང་ཞེ། ལོ་བརྒྱད་ན་ལྷ་ཁོན་ཏུ་གནས་
 སྟེང་བརྒྱལ་ལྷགས་ཐུང་དང་ཉེ་བའི་བརྒྱལ་ལྷགས་ཐུང་སྐྱེས་པ་དང་། རེ་ལས་གཞན་པའི་
 བརྒྱལ་ལྷགས་ཐུང་མཉན་པ་དང་། ལ་ལོ་ཉི་ལྔ་དང་། ལེ་ལ་བྱ་བ་རྒྱུ་མས་དང་། བཟའ་བ་
 རྒྱུ་མས་དང་། སྐྱེ་མ་རྒྱུ་མས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་ཏུ་འཛོར་འཁྱུང་
 བྱ་བ་དང་། བརྒྱས་པ་དང་། མཚོད་བྱིན་དང་། ཉེ་དེག་དང་། རྒྱང་འཁྱུང་བ་དང་།
 གཞུག་པ་དང་། རིག་ཕྱེད་རྣམས་པར་བསྐྱལ་པ་དང་། བག་མ་སྐྱེས་པ་དང་། བཞི་
 པ་བྱས་པ་དང་། བྱིན་ཕྱེག་དང་། ལེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལེ་ལ་བྱིན་ཕྱེག་ཕྱེད་པ་བཟུན་
 པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ལོན་ནས་མཚོད་བྱིན་བྱས་པ་དང་། རྩལ་སྤར་བཅིངས་པ་དང་།
 སྐྱེ་བ་བཞི་པའི་²ཉེ་མ་རྣམས་པའི་དང་པོ་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་གསུམ་
 པ་བྱས་པ་ཞེ། ལོ་མ་དང་། རོ་མ་དང་། ག་དང་། རྩར་བས་མཚོད་བྱིན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་
 པ་རེ་ལྟ་བུ་བྱས་མེད་དཔར་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱགས་བཞི་བཅུ་ཙམ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་།
 བཟུན་བཙོས་ལས་འཁྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་འཁྱུང་། རྩལ་སྤར་དང་། མང་དང་། རྒྱང་མ་
 དང་འབྲེལ་པའི་ལས་རྒྱུ་མས་བྱས་པའི་ཕྱན་ཏན་གྱི་ལས་ལས་གཞན་གྱིས་ཁྱོལ་བ་འཛོལ་
 པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལྟར་ལས་འཁྱུང་རྒྱུ་།³

ཁ་མེད་ལྟེན་ལས་སྤྱད་བའི་ཆོ་ག་ལས་ཁྱོ་ལ་ལས་གཞན་མེད་པ་ལྟར་གིས་སྤྱད་པ་།

རིག་བྱེད་ལས་བརྟན་པ་ནི་སྐྱོ་བ་དང་། བྱོ་སྐྱོ་དང་། མར་ལ་སྐྱོ་བ་མཆོད་
 གྱིན་བྱ་བ་དང་། རྟེན་སྐྱོ་བ་ནི་དཀྱིལ་དུ་ཆར་མ་སྒྲར་ཞིང་འབྲེལ་བ་ནི་བྱ་བ་ལས་གཞན་
 པ་ནི་ཐར་པ་འཛོམས་པ་ནི་ཐབས་ནི་མེད་དོ། །རྒྱ་རྒྱ་ཤེས་ཤེས་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གི་
 ལུགས་ཆད་མར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ལས་ནི་དཀའ་སྐྱོ་དང་འབྲུ་རྒྱམས་གྱིས་
 མཆོད་ཀྱིན་བྱས་པར་འཁྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གར་ལ་མོ་གཏམ་སྤྱད་པ་ནི་སྐྱོ་བ་ཁྲིམ་
 ན་སྤྱས་ནས་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་བས་རྒྱལ་པར་ཡོད་པ་ནི་ལས་བྱེད་རྒྱམས་གྱི་འཆོ་བ་དང་།
 བཅས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཉི་མ་ནི་མཆོད་ཀྱིན་བྱེད་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོན་ཏོ། །

2 +དང་། རེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

[illegible]

ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ་གནས་སྒྲུང་ཚིག་ལྷན་པར་བྱ།

འདི་ནི་ཕྱི་དབུའི་བདག་པོ་ཁ་གཉིས་པ།

གང་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་ཆམས་ནི་འབྱུང་འབྱུང་ཕྱིར།

གྲུག་གྲིས་མཐོང་བྱ་མིན་ནི་ལྟ་མ་བྱོང་སྤྱོད།

[illegible][illegible]

7 འདི་ཡང་མིག་ལྟར་གྱི་གཞུང་ལས་བཞོན་པ་མིན་མོད་ཁྱད་སྤངས་ཤིང་མ་བཟང་།

8 རྩེ་མེད་ལ། དེ་མིང་། རྩེ་མེད་ལ།

བར་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚོད་མྱིན་འདི་ནི་མཚོད་མྱིན་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གི་དོན་དུ་འོ། །དེ་ལ་མྱིན་པའི་མིང་ཅན་གི་བརྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་རྩོད་ཐ་མ་དང་། ཉམ་རྩོད་དང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་བ་དང་། རྩོད་གྱི་ནང་དུ་བཙོ་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་གཞོད་ལ་དང་བཟེག་ཁྲུས་བརྟན་མཚོད་མྱིན་གྱི་དུས་སུ་བཞག་པ་དང་། མེ་ལ་སྟགས་པ་གང་མེད་བཟེག་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། ཉི་ཤུའི་དུས་སུ་མཚོད་མྱིན་དང་། རྒྱ་བ་བཞི་པ་འདས་པའི་དུས་གྱི་ཉི་མ་ཁོག་པའི་དུས་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཁྱུ་ལ་སྐར་བཅིང་བའི་བར་དང་། སྐྱད་པ་ལ་ལ་བརྒྱས་པའི་ནོར་བྱ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་གནས་པ་བརྟན་དང་། མེ་ལ་བཟེག་པར་བྱ་བ་དང་། མེ་ལ་བཟེག་པ་ལས་ལྔ་དང་བ་དང་། འབའ་ཅ་དཔེ་ལ་དགོས་པ་བཙུབ་དང་། ཅུབ་མོའི་བྱ་གཏུམ་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཚོད་མྱིན་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པ་འདིའི་དོན་དུ་འོ། །མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཛེས་པ་ནི་བཟུགས་པར་བྱ་བ་ཞེ་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཀྱ་དུང་གི་བྱེད་པ་པོ་གི་མོའི་ལྷ་ཡིན་པས་དེའི་བདག་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཁོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། མཚོད་མྱིན་འདི་ནི་ལེགས་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་བུའོ།¹⁰

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱམ་པ། རྩ་གི་བཞིའོ། །འདིའི་རྒྱུ་པ་ནི་གསུམ་མོ། །མགོ་པོ་ནི་གཉིས་མོ། །འག་པ་ནི་བརྟན་ནོ། །དེ་འདིར་གསུམ་ནས་བཅིངས་ལ་ཁྲུ་མཚོག་འདི་ནང་རྩ་འདོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ།¹¹ རྩ་བཞི་གི་རིག་བྱེད་བཞི་ཞེ། ལྷན་དངགས་དང་། མཚོད་མྱིན་དང་། མིད་སྐྱད་དང་། དེས་བརྒྱད་ཅེས་བུའོ། །དེ་ལ་རྩ་དང་པོ་ལ་ལྷགས་པ་ནི་འདི་ལྷན་ལྷན་དངགས་མང་པོས་མེ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་པོར་མཚོད་མྱིན་ལ་པན་ནོ། །ལྷན་ནང་ན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་བཟེག་མྱིན་གྱི་གནས་རིན་པོ་ཆེ་མྱིན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཞེ། གསུང་རབ་འདི་དག་གི་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལོ་མ་ཅན་དང་ཕིར་བྱུན་ཅན་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་མྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ལྷགས་པ་ནི་གཙུག་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་ཏེ། དེ་གི་འདི་སྐད་དུ་མཚོད་མྱིན་ལ་ཁྱོད་འདོད་དོ། །ཁྱོད་འཕེལ་བར་བུའོ། །འགྱུར་བ་ལ་གནས་ཕིར་འབྲུག་པ་པོ་ལ་གནས་པའི་རིགས་

9 + མཁྱོད་དང་པོ་ལ་མྱིན་བཟེག་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་རྩོད་ཐ་མ་དང་། བཅིང་། སྐྱད་ཐང་།

10 བྱ་བའོ། །པེ་ཅིང་། སྐྱར་ཐང་།

11 འདི་རིག་པོ་དཔེ་རིས་རྩ་བཞི་དེ་གི་བྱེད་ རྩ་ཚན་བཞི་པ། ཟུ། ༥༩ དེའི་སྟོན་གསུམ་པ་ཡིན།

གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་¹²ཉི་མ་འཛོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རི་ལྷ་ལ་དང་།
 ཀའ་ལྷ་དང་། ཉི་མ་ལྷ་དང་། ཀ་ལྷ་དང་། ཀ་ལ་བ་དང་། ཉི་ཉི་ཤི་ལ་སོགས་པ་གསུང་
 སའའདི་འདྲེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་སྦྱོན་འདུས་བས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་རྩ་གསུམ་ལ་
 ལ་མརྟན་པར་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེབ་སྦྱོར་སྦྱར་ཁེན་པ་སྟེ། སྤྱི་མཐུན་ལ་སོགས་པ་མེད་
 པའི་ལྱིར་མེ་ཆུང་སྦྱོན་སྟེག་ཆེས་རྩམས་ལྟིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་གསལ་ཅིག །སྟེག་པར་
 བྱེད་པའི་འདྲོད་པ་རྩམས་སྦྱབ་པའི་ལྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གྲུང་སྤྱི་
 ལ་དང་། སྐད་རྒྱ་ཡི་¹³དང་། ཀོ་བྱ་མ་དང་། ར་ར་ཡ་ནི་ལ་སོགས་པ་གསུང་སའའདི་འདྲེད་
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལྱིར་རྩ་བཞི་པ་ལ་མརྟན་པར་¹⁴བྱེད་དོ།
 རེས་བཞོད་གྱི་མཐུན་པོ་ན་ཤེ།

ལྷ་མོ་མཛེས་མ་བདག་ལ་མརྟན་པར་བཅེ་བར་གྱིས།

རྒྱ་ཡི་རྩ་ཡིས་འཁོར་གས་པ་མེད་པར་གྱིས།

བདག་གི་ཕྱན་ལུས་ཆོགས་པ་སའའདྲེད་པས།¹⁵

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྩམས་ཀྱི་མེད་འཕེལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། མརྟན་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྩམས་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ།

འདི་འདྲེད་ཀྱི་ལ་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནོར་ལྷ་ནི་བརྒྱད་དེ། ཡི་གེ་
 བརྒྱད་སྦྱར་ཁེན་པར་བྱེད་པའི་དབྱེད་སྤྱི་ལྷ་མོ་སངས་དུས་སྤྱི་མོ་དེ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཁྱེད་
 བ་བརྒྱད་བརྒྱད་བཞག་པ་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བཞི་གཤམ་ །བཤམ་པོ་ནི་བཅུ་
 གཅིག་སྟེ། 'ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་པའི་གསུམ་ཐམས་ཀྱི་ཤེབ་སྦྱོར་དང་། གསུམ་ཐམས་ཀྱི་
 དབྱེད་སྤྱི་དང་། སྤྱོད་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་ཉིན་ལྟར་གྱི་དུས་སྤྱི་མཆོད་དོ། ཉི་མ་བཅུ་
 གཉིས་ཏེ། ར་ག་ཉི་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེབ་སྦྱོར་ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་པའི་ར་ག་ཉི་དབྱེད་སྤྱི་
 དང་། སྤྱོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པས་བྱམ་གསུམ་པའི་དུས་སྤྱི་མཆོད་དོ། །ཡང་ན་
 སྦྱོན་སྟེག་བས་པའི་མེ་འཕམ། སྤྱོད་པའི་མེ་འཕམ། ལྷ་སྦྱོགས་ཀྱི་མེ་ནི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ།

12 སྤྱི་གྱེད་གྱིས། བེ་ཅིང་། ལྷ་མོ་ལྷ་དང་།

13 མཆོད་པ་ནི། བེ་ཅིང་། ལྷ་མོ་ལྷ་དང་།

14 + འབྱུག་པར། བེ་ཅིང་། ལྷ་མོ་ལྷ་དང་།

15 གཞུང་རྩམ་མ་བསྐྱར་།

མགོ་བོ་གཉིས་ནི། མཚོད་ཕྱིན་ཕྱེད་པ་དང་དེའི་ཚུང་མདོ། །མཚོད་ཕྱིན་མེད་པ་
ནི་གང་ཚུང་མ་མེད་པའོ། །རྗེ་ཉི་ཤམ་གྱི་བྱ་བ་བཅ་བྱལ་ནི་མེ་དང་རླུ་བ་ལ་ཡིན་ལ།
དེའི་ཚུང་མས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱིན་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་མགོ་བོ་གཉིས་ནི་ཡི་གེ་ཨྲི་དང་
དབྱངས་གྱི་ཐེབ་ཕྱོད་ཞེས་བྱའོ། །

ལག་པ་བརྟན་གྱི་ཐེབ་ཕྱོད་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་བྱལ་བའི་དབྱངས་གྱི་ཐེབ་ཕྱོད་
ནི་དུས་བྱལ་གྱི་ །ཕྱ་ཞིག་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེབ་ཕྱོད་ཡི་གེ་བརྟན་པ་ནི་བྱང་ཕྱོད་བརྟན་ཡིན་
ན། །ཡི་གེ་བརྟན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེབ་ཕྱོད་ཏེ་ནོར་ལྷ་བརྟན་ཡིན་
ན། །ཡི་གེ་དབྱུ་བའི་ཐེབ་ཕྱོད་བྱི་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟའ་དབྱུ་ཡིན་ན། །ཡི་གེ་བཅ་
པའི་ཐེབ་ཕྱོད་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་བཅུ་ཡིན་ན། །ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐེབ་
ཕྱོད་གཉིས་བཞག་པས་¹⁶ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱལ་པོ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ན། །ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་
པའི་ཐེབ་ཕྱོད་རྩ་ག་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །འདི་དག་ནི་རིག་ཕྱེད་
གྱི་ལག་པའོ། །

གསུམ་ནས་བཅིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟིང་ཁ་དང་། མཐོན་པ་དང་། མགོ་བོ་གནས་
ཏེ། དག་¹⁷ཐུ་མཚོག་གི་ཡི་གེ་ཨྲི་འདིའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱི་མཚོག་ཡིན་པས་ཐུ་
མཚོག་གོ། །ར་རྩ་འདྲན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་ཏུ་ཕྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བཞིག་གོ། །ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་འཇུག་དང་། བདེ་བྱེད་དང་། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་
ལྷུག་ཡིན་ལ། དེ་དག་པས་ཀྱང་ལྷུག་པར་ལྷུག་པས་ན་ཆེན་པོ་འོ། །གཙོ་བོར་ལྷུག་པ་དང་
མངའ་བདག་ཏུ་ལྷུག་པས་ན་ལྷ་ཆེན་པོ་འོ། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་འཆི་བར་འཁྱུར་རྩ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་གནས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེ། དེ་ནི་བཅས་ཅད་ལ་
བྱུང་ནས་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་བཞིག་གོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རིག་ཕྱེད་ལས་བསྟན་པའི་འབྲུ་དང་། ཁྱོལ་སྟངས་དང་། མར་དང་། ཆུང་
མ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ནི་འཆི་བ་ལས་ཐར་པ་དང་། ཐིག་པ་ལས་
ཐར་པ་དང་། ཐམ་ཐེ་བསད་པ་ལས་ཐར་པ་ཞེ། གང་ནི་དག་པའི་མཚོད་ཕྱིན་བྱས་

16 ཐུགས་ པེ་ཅིང་། ཐུར་ཐང་།
17 ནས་ཏེ། གང་། པེ་ཅིང་། ཐུར་ཐང་།

པཱོ། རྟེ་ལས་གཞན་པ་བྱོལ་སྐྱོད་བཅེདས་པ་ལ་སྐྱེས་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་མཛོན་པར་
 ལུལ་བར་འབྱར་བཱོ། རྟེ་ལ་མཐོ་རིས་འདྲོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་ཤེག་མཛོད་སྦྱིན་བྱཱོ་
 ཞེས་འབྱར་ཞེ། མེ་ལ་སྦྱིན་ཤེག་ཅེས་སྒྲིམ་པས་ནི། འབྱུ་དང་མར་བྱིས་མཛོད་པ་དང་།
 རྒྱང་མ་དང་འབྲེལ་པའི་བྱ་བ་བཟན་པ་ཡིན་ནོ། རྟོལ་སྐྱོད་བཅེདས་པས་ནི་སྦྱིས་བྱས་
 དག་པ་དང་། རྟ་ཡིས་དག་པ་དང་། བ་ལར་གྱི་ཆ་བྱད་དང་། མེ་ལ་མཛོད་པ་དང་། ལུལ་
 པོས་འོས་པ་དང་། རྒྱང་ཟ་བ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལ་སྐྱེས་པའི་མཛོད་སྦྱིན་བྱ་བར་
 བཟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་དེར་སྒྲིམ་པ།

མེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟས་ནི་བདུན་ནོ། སྦྱེ་ནི་བདུན་ནོ། ཁྱོད་ཁྱོད་ནི་བདུན་ནོ། ཁྱིས་ནི་
 བདུན་ནོ། ཉིན་ཞག་བདུན་ཏུ་ལན་བདུན་ཏུ་ཁྱོད་མཛོད་དོ། སྦྱེ་གནས་བདུན་ཏུ་
 ཁྱོད་མར་བྱིས་ཆོས་པར་བྱཱོ་སྒྲིམ་བྱཱོ།¹⁸

ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། མེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟས་ནི་བདུན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བེལ་བ་དང་། བ་ལ་ག་དང་།
 ཡ་ལྟ་བ་དང་། ལྷ་ཏུ་མ་བླ་ར་དང་། ཡུ་ར་དང་། བེ་མི་དང་།¹⁹ མེར་ཐེང་ཞེས་བྱ་བ་ཤེག་
 རས་བདུན་བཟན་པཱོ། སྦྱེ་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷེབ་སྦྱོར་བདུན་ཉི། ག་ཡ་ཉི་དང་།
 ཡ་ལྷོ་དང་། ལྷ་ཏུ་སྦྱུ་བ་དང་། བྱི་ཏ་ཉི་དང་། མར་ག་ཉི་དང་། ཉི་སྦྱུ་པ་དང་།²⁰ ར་ག་ཉི་
 ཞེས་བྱཱོ། ཁྱོད་ཁྱོད་བདུན་ནི། དབང་པོ་དང་། གསལ་བ་དང་། ལྷེ་ཅན་དང་། བདེན་
 ལྷན་མ་དང་། གཤེར་ཅན་དང་། རྩོགས་ཅན་དང་། ཀྱུ་བྱ་དང་། ས་ལ་ག་ཞེས་བྱ་བཱོ།
 ཡང་ན་བྱི་ཀྱ་དང་། ཡར་གྱི་ར་ས་དང་། ཏུ་ལ་སྦྱུ་དང་།²¹ ཏུ་ལ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་
 པཱོ། ཉིན་ཞག་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡར་སྒྲུ་རྒྱ་དང་། སྦྱིན་ཤེག་དང་། མེ་བཟན་པ་
 དང་། བྱམས་པ་རྒྱུད་ལྟ་དང་། མཉམ་སྦྱོལ་དང་། ཆརས་པ་དང་། མཐོང་སྦྱོན་ཞེས་
 བྱཱོ། ལན་བདུན་ཏུ་ཁྱོད་མཛོད་པར་བྱཱོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱ་དང་ཕྱི་རྒྱ་སྦྱིན་ཤེག་

18 རིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་པའི་གཞུང་ཞིག་ལས་བྱངས་རིས་མཛོད་རིས་མ་བཟུང་།

19 བ་མི་དང་། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བང་།

20 ཉི་སྦྱུ་པ་དང་། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བང་།

21 ཡར་གྱི་ར་ས་དང་། ཏུ་ལ་སྦྱུ་དང་། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བང་། འདིར་གཞུང་ལ་ཆད་སྦྱོན་ཞུགས་ལྟར་ཞེ། གོང་ཏུ་
 བྱངས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡང་ལས། ཁྱིས་བདུན་ཀྱི་བསད་པ་ཆུང་བ་མི་ཐོན་པས་བཟུག་

བྱ་བ་དང་། མྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་བཅོམ་དང་། འདྲིང་བ་བརྒྱད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བས་ལན་བརྟན་དུ་མཆོད་པའོ། །སྟེ་གནས་བརྟན་གྱི་ས་དང་། རྩ་དང་། སྤང་དང་།
ཆུགས་དང་། རྒྱགས་གཟར་དང་། རྩ་དང་། བརྒྱའི་འདབ་པ་ཞེས་བྱའོ།²² ཁྱིད་མར་
ཀྱིས་ཆེ་མ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མར་ཞེས་བྱ་བ་འི་རྩ་ཉེ་མཆོད་སྟེན་གྱི་མེ་ལ་རྩ་དང་།
རིག་པར་བྱེད་པ་ཉེ། བདེན་པས་ཁྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །རྩ་རྩ་མས་ཀྱིས་ཁྱིད་ལ་
རྒྱགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་²³གནས་བརྟན་དུ་ཁྱིད་མར་ཀྱིས་ཆེ་མ་པར་བྱའོ་ཞེས་རིག་
བྱེད་ཀྱི་ལྷང་ལས་རང་དུ་བྲགས་སོ། །

ག བྱ་བ་མཐའ་གཞན་གྱིས་ཆད་མའི་སྟེན་བསྟུང་བ་མི་རིགས་ལ་རིག་བྱེད་ཆར་མར་འཁྱེད་པ།

དེ་ཡང་རྩི་ཉུར།

༡ བསངས་སོགས་བྱས་ནས་དུར་ཁྱིད་པར། །ཐུགས་ལས་བཞུན་པའི་ཆོ་ག་ཅན། །

ད་ནི་བཞུན་བཅོས་འདྲིང་དབང་བར། །ཤེས་པར་བྱ་ཡི་གཞན་འགའང་མིན།²⁴

ཞེས་བཞུན་པས། གང་ཐུངས་ཅན་པ་དང་། བྱེད་བྲག་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། མེད་
པར་སྟུང་བ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་མས་ཀྱིས། མེར་སྟུང་དང་། གཟེགས་
ཅན་དང་། གཅེར་བྱ་དང་། འཛིག་ཉེན་འདྲིང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྩ་མས་གྱི་
ཆད་མར་ཐུར་པའི་སྟེན་བྱེད་ལྷན་ཞེས་བཞུན་པ་དེ་གྱི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༡ ཆགས་སོགས་སྟེན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །སྟེན་བྱའི་ཆོག་གི་བརྒྱན་ཉིད་ཡིན། །

རིག་བྱེད་སྟེན་བྱས་པ་བྱས་ཕྱིར། །དེས་ན་ཆད་མར་གཟུང་བར་བྱ། །

སྟེན་བྱ་རྩ་མས་གྱི། འདྲིང་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་དང་མ་རིག་པའི་རྩེས་སྟུང་འཁྱོབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་དུ་རྩས་པར་གནས་ལ་གཞན་དུ་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་རྩ་ཐུར་འདྲིང་འབྲམ་ན་འབྲམ་བྱ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱལ་ལ་²⁵བདེན་པར་ཡང་།
འཐུར་ལ་བརྒྱལ་ལ་མི་བདེན་པར་ཡང་འཐུར་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷང་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
སྟེན་བྱའི་ཆོག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན། ཆད་མར་ཐུར་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཐུར་པའི་

22 མ་དཔེར་འདྲིང་གོ་དུ། བརྒྱ་དང་། ཞེས་སྟེན་མ་ཐུར་ཆད་པེ་ཉུར་བཞིན་མེད་པར་བྱས།

23 སྟེ། བཅེད་། རྩ་དང་མར།

24 བྱ་བ་འཐུར་ཆོ་བར་སྟོན་འདྲི་མེད་མོད། འཐུལ་པར་ཐུང་བ་ལེགས་སྟུར་གྱི་དཔེ་དང་མཐུན། །

25 མ་དཔེར། བརྒྱལ། ཞེས་པ་མེད་ཆད་པེ་ཉུར་དུ་ཐུང་བ་ཉུར་བཞུན།

རིག་ཕྱེད་ཆད་མར་ཐུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་བྲས་མ་བྲས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ང་རིག་ཕྱེད་རྩོམ་བྲས་མ་བྲས་པར་རྒྱུད་པ།

འདི་རྩོམ་བྲས་མ་བྲས་པ་ཉིད་རི་རྩེ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན།

༤ རྩེད་པོ་མི་བྱན་པར་འདོད་ཕྱིར། རིག་ཕྱེད་རྩོམ་བྲས་མ་བྲས་ལ།

བརྒྱད་ནས་འོངས་པ་མ་ཆད་ཕྱིར། རྟོག་ན་ཕྱར་ཡིན་དེ་མེད་ན།

མ་རྩེ་དང་། རི་བྱ་ཉ་བ་ལ་ག་ལ་དང་། བྲས་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྲུང་པ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་རིག་ཕྱེད་རྩོམ་བྲས་བཟུན་པ་ཡིན་གྱི་བྲས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་ཕྱེད་གྱི་ཡི་གེ་
དང་ཡིག་སྐད་མཐར་གྱིས་བྲུང་པ་ལྟ་མཉམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་²⁶རྩོམ་བྲས་བཟུབས་ཤིང་། བརྒྱད་ནས་
འོངས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྲུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱར་ཞེས་བྲུང་པར་བཟུན་པ་ཡིན་
ན། རྟོག་འདས་ཤིང་མེད་པར་ཐུར་པ་ནི་མེད་པ་ཞེ། རིག་ཕྱེད་ཆེས་བྲུང་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐོག་
ཏུ་ཐུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཚོ་རིས་ནི་ཡོད་དོ། བྲུང་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཕྱར་ལས་རྣམ་པར་
ཤེས་སོ།

༥ རྩོན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་འདི་
ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚོར་བར་ཐུར་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་།²⁷ རིག་ཕྱེད་གྱི་
ཕྱར་ཉིད་གྱིས་ཆོས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རིག་ཕྱེད་ལས་
གཞན་ཏུ་ནི་དཔེ་གསལ་པར་མི་འཕྲུང་རོ། རྟོན་ཕྱིར་རིག་ཕྱེད་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ནོ།²⁸

ཅ མངས་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པ། ༡) དཔྱད་སྒྲུབ།

གང་མངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་བཟུན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་ལྷན་པོས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༦ རྩེ་རྟག་དབྱེད་སྒྱིལ་གསལ་པར་བྱེད། རྟོན་དང་འབྲེལ་པ་རྟག་པ་ཉིད།

དོན་ལ་རྟོགས་པ་དང་རྟོན་ལ། རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་སྒྱུ་བར་འཕྲུང་།²⁹

26 ཕྱི་མཉམས་རྒྱུ་ལ། པོ་མེད་། རྟོན་ཐང་།

27 མ་དཔེ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། ཞེས་བྲུང་ཆོད་པེ་རྟོན་པོ་ཞིན་དགག་སྒྲུབ་བཟུན།

28 འདི་འདྲ་ཏུ་ཡོད་འཕྲུང་ཆོད་པར་སྒྲིག་གཞི་གཞན་ལྟར་ལ། འབྲེལ་པའི་གཞུང་འདི་འདྲ་རྟོན་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་
སྒྲིག་༤ པ་ལོགས་སྒྲུབ་ན་པ་ཡོད་པ་ཞེས་འདིར་བྲུངས་སྒྲུབ་པ།

29 +རྒྱ་མི་རབ་ཏུ་སྒྱུ་བར་འཕྲུང་། པོ་མེད་། རྟོན་ཐང་།

ཟླ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་དང་བྱེད་པ་དང་འབད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཉམས་ཟླ་ནི་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་དོན་དང་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཛོན་བར་འབྱོར་བ་ཡིན་པས། དེ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཉམས་པ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་ཟླ་ནི་རྟག་དང་ཞོག་གལ་ལ་སྐྱབས་པ་དང་ཚུན་བའི་དོན་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དོན་དུ་རིམ་པར་གཞུང་བར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཟླ་ཉིད་ལས་དོན་དུ་རིམ་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་གྱི། ཟླ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཟླ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ།།

༡) ཟླ་རྟག་པ་རིགས་པ་འཕམ་ཚད་མས་གྲང་བྱེད་པ།

དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་པ་ཉིད་དང་ཚད་མས་གྲང་བྱེད་ཏེ།

༢ ལན་ཅིག་འཇུག་ཕྱིར་གོམས་པའི་ཕྱིར། །ཕྱིས་གྲང་གེས་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ།།

མཉན་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཟླ་ཉིད་བཞིན། །ཟླ་ནི་རྟག་པར་གེས་པར་བྱ།།

ཞོག་གལ་དང་ར་མ་དང་རྟག་དང་མིག་པ་དང་རྩ་དང་ཚུན་བའི་རིམ་པོ་ལ། ལན་ཅིག་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཡིད་ཆེས་པ་སྦྱེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ལ་ཚུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ལ་སྐྱབས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་འབྲིས་པར་བྱས་པ་ལས། བརྗོད་པ་མེད་པ་འབྱོར་བས་དོན་དང་བཅས་པར་རྟག་ཏུ་སེམས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུན་མིང་དང་འབྲེལ་པར་ཡོངས་སུ་གེས་པ་དེ་ཡང་ཡུད་ཅིང་མཛོད་བར་བྱུར་པ་ན། ལྷ་སྦྱིན་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཏུ་རྩ་བའི་དབང་པོས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་གཞན་གྱིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཟླ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རྟག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་ཆོས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྒྱམས་པ་ནི་ཕྱོགས་སོ། །ལན་ཅིག་གིས་འཇུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་། ཡང་གེས་པ་འབྱུང་བ་དང་། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་གཉན་ཆོགས་སོ། །ཟླ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟེ། ཇི་ཉམས་ཐ་དང་དུ་ཆད་ཅིང་གནས་པའི་བ་ལང་ཚོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སྐྱབས་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་མོང་དུ་བྱུགས་པར་བྱུར་

པ་ཡིན་ལ། བ་ཡང་གི་རྒྱུ་ནི་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྒྱ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་
རྒྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཏུ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་ཡང་རྒྱལ་པ་ཡིན་
ན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི།³⁰ རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་ཉིད་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ།

༡) རྒྱ་བྱུང་ཆད་མ་རྒྱུ་དཔག་ལས་ཐ་དད་པོའི་ཆད་མ་ཡིན་པ།

གང་ཡང་སངས་རྒྱུས་པས་ཡུང་གི་རྒྱུ་སྲུ་དཔག་པའི་ཁོངས་སྲུ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
བཏགས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༡ མངོན་སྲུམ་རྒྱུ་སྲུ་དཔག་པ་དང་། །རྒྱ་ལས་བྱུང་དང་ཉེས་འཇལ་བཅས།

དོན་ཕྱིས་གོ་དང་དངོས་མེད་པའི། །གཏན་ཆེགས་བཟུང་བྱ་བྱུང་པར་བྱེད།³¹

ཅེས་བྱ་བ་དག་³²འདི་ཁྱད་ཀྱང་རྒྱ་བར་རྒྱས་ཏེ།

༧ འདི་ནི་རྒྱུ་སྲུ་དཔག་ལས་ཐ་དད། །ཆད་མ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་དེ་བཞིན།

ཡང་ན་གཅིག་དང་ཏུ་མའི་ཡུལ། །རྒྱལ་པར་བྱུང་པ་རྒྱུ་བཞིན་ནོ།

ཡུང་ནི་རྒྱུ་སྲུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སྲུམ་གྱི་ཆད་
མ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མངོན་སྲུམ་ནི་དངོས་པོའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཡུལ་གཅིག་གི་དོན་རྒྱལ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་སྲུ་དཔག་པ་ནི་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཏུ་མའི་དོན་རྒྱལ་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཡུང་ཡང་ཐར་
པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་གི་དོན་དང་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་ཏུ་མའི་དོན་ཡང་རྒྱལ་
པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡུང་ནི་རྒྱུ་སྲུ་དཔག་པ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་
བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྲུམ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་གཅིག་གི་དོན་རྒྱལ་པ་ཡང་ཡིན་ལ།
རྒྱུ་སྲུ་དཔག་པ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་ཏུ་མའི་དོན་རྒྱལ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༠ རྒྱལ་པར་འབྲེལ་པ་མ་མཐོང་བའི། །དངོས་དོན་སྒོ་ཡི་རྒྱ་ཕྱིར་རམ།

ཡང་ན་ཐ་དད་སྒོ་བསྐྱེད་པའི། །རྒྱུ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

30 -ནི་ལེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐར་།

31 དབྱེད་པ་བས་ཆད་མ་བྱུག་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱ་ལ་འདི་མེགས་རྒྱུར་ཆ་བར་མེད་མོད་ཁོད་འབྱུང་ཆ་འབྲེལ་
གཉིས་ཀྱང་བྱུང་།

32 དང་། ལེ་ཅིང་། རྒྱུ་ཐར་།

མ་མཐོང་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་རྟགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་པས་རྟགས་མ་མཐོང་བའོ། །དེ་དང་
 འབྲེལ་བ་གང་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བ་ཞེ། གང་གི་ཞེན།
 མཐོང་ཤིས་ལ་སྟགས་པའི་དཔྱད་པའི་དོན་གྱིས། །གང་ལ་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་དཔྱད་
 པའི་དོན་མ་མཐོང་བའི་སྒྲི་ཡོད་པ་དེ་ནི། རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་དཔྱད་པའི་དོན་མ་
 མཐོང་བའི་སྒྲི་ཅན་ནོ། །དེའི་སྒྲིའི་རྩོམ་ལྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་
 མ་མཐོང་བའི། །དཔྱད་པ་དོན་སྒྲི་ཡི་སྒྲི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲི་གང་ལ་བ་དང་པའི་
 སྒྱུད་ཡུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། བ་དང་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲི་ཡིན་ནོ། །བ་དང་པའི་སྒྱུད་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲི་དག་སྒྱེ་བའི་སྒྱུར་ལྱང་པ་ནི། བ་དང་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲི་དག་སྒྱེ་
 བའི་སྒྱུར་ལྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བ་དང་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲི་སྒྱེ་བའི་སྒྱུར་
 ལྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ནི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

༣ རིག་བྱེད་ལས་བྱང་ཡོད་ཀྱི་ལས་གསུམ་བཅུན་ཅིང་དེ་རྟགས་བྱ་བ་མཐའ་བཅས་ཅན་གྱི་ཆ་བ་ཡིན་པ།

༡༡ རྟོན་མེད་པ་ཡང་བྱ་བས་གསལ། །ཐར་པའང་བྱ་བས་སྒྱུབ་པར་བྱེད།

མཁས་གང་སྒྲི་བའི་བརྒྱུད་སྟགས་ཀྱིས། །མཐར་བྱེད་པ་ལས་ཤིས་པར་བྱལ།

རྟོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་བཞི་གཤོ། །དེ་ཡང་མཚོད་སྒྲིན་ལ་སྟགས་
 པའི་བྱ་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །རྟོན་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐར་
 པ་སྒྱུབ་པར་ལྷུང་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲི་བའི་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟགས་པས་ཉེ་བར་
 མཚོན་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནལ་འབྱུང་པ་དེ་མཐར་བྱེད་པ་ལས་རྟགས་པར་
 བྱལ་ཞིང་འཆི་བ་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲི་བ་འབྱུངས་སོ། །འཆི་བ་མེད་པར་
 ལྷུང་ཏོ། །སྒྲི་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྷུང་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རིག་བྱེད་ཤིས་པ་ཡིན་ནོ།³³
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་གང་སྟུགས་པ་ཉི་བྱའོ། །ཡང་དེ་ལྟ་བུར་རིག་བྱེད་ལས་སྟུགས་པ་
 རྟགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

༡༢ དང་སྟོང་རྩུམ་བཞེན་དམ་པས་འདོད། །ལམ་སྟེང་བཟང་པོ་རིག་དོན་འདི།

ཕྱི་རོལ་དཔངས་རིགས་བྱད་མེད་གཞུགས། །འཛིན་པས་རིགས་ལྟན་གསུམ་འདི་ཐངས།

33 འདི་རིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ཞིག་ལས་དངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཤིང་མོད་རྟོགས་མ་བཟུང་།

ལྷ་ཆངས་པ་ལ་ལོགས་པ་རྣམས་དང་། གཤམ་དང་། བཤེས་མེ³⁴ལ་ལོགས་པ་བྱུང་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་བཞེན་པ་དང་། དམ་པ་ལྷེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པར་བྱུང་བ་འདི་ནི།
 ཏུས་ཤིང་པོ་ནས་འཁྲུག་པ་ཡིན་པས་ལྷིང་པོ་ལོ། །བཟོད་པར་བྱ་བས་ན་ལམ་མོ། །དགའ་
 བ་བསྐྱེད་པས་ན་བཟང་པོ་ལོ། །རིགས་པས་འབྲང་པས་ན་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་རྩ་ལ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པ་དཔངས་པ་རིགས་
 སངས་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་མཐོང་བར་བྱེད་དོ། །སྟན་དངགས་དང་།
 མཆོད་སྦྱིན་དང་། མིད་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཉི་མེས་ཆུང་ཀྱི་དོན་ཡང་བསུས་ཤིང་བྱུང་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩ་བ་ཡིན་
 རྒྱ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

༡༩ འདི་ལ་གང་ཡོད་གཞན་ལ་ཡོད། །འདི་ལ་གང་མེད་འགའ་ལ་འདྲ་མེད། །

ཆོས་ལ་ལོགས་པ་བཞེན་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་གཞན་ན་འདྲ་མཐོང་བ་ཡིན། །

གང་ཅུང་ཞིག་ཆོས་དང་། འདོད་པ་དང་། དོན་དང་། ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེན་པོར་བརྒྱད་
 པ། རིག་བྱེད་འདི་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཉིད་བྱུང་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཀྱི། གང་ཡང་རིག་བྱེད་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཞེགས་གཞན་གང་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ན། །དེ་བས་ན་ཆོས་དང་། འདོད་པ་དང་། དོན་དང་། ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེན་པོ་
 ཉེན་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རིག་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཉ གཏན་ཆེགས་སྤྱི་བས་ལམ་གསུམ་སྟན་འབྱེན་པ་རྣམས་རང་ཉིད་སྦྱང་བར་བྱེད་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༥ གཏན་ཆེགས་སྤྱི་བས་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས། །ལམ་གསུམ་པོ་ནི་སྟན་འབྱེན་ཏེ། །

རྗེས་སྤྱད་པག་པ་གཙོར་བྱུང་ཕྱིར། །རང་གི་ཕྱགས་ནི་གསལ་བྱེད་གང་། །

ལམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བར་བྱགས་པ་ལྷེ། གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་སྟན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ།
 རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན།

ལྷིང་དང་ཤེས་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས། །ཡན་ལག་དང་བཅས་རིག་གསོ་བ། །

34 མ་དཔེར། འབའ་ཤིས། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་རྩུང་བ་ལྟར་བཞོད།

གནང་བས་ཐུབ་པ་བཞི་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་དག་གིས་གཞིག་མི་བྱ།³⁵

ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དག་ལྷགས་འདི་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ལས་གསུམ་
པོ་དེ་སྟན་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཐུབ་པའི་མཐའ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་མཛོན་སྟམ་ཏུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

༡༥ འོང་བ་རྒྱུ་པའི་ཆོད་དཔགས་ཀྱིས། ཉམ་པའི་ལམ་ཏུ་རྒྱག་པ་ཉར།

རྗེས་སྤྱད་པག་པ་གཙོར་འཛིན་རྣམས། རྒྱུར་བར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

མིག་དང་བྲལ་བར་ཐུར་པ་རྣམས་རྒྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཞིང་གཤང་སའི་ལམ་ནས་འཁྲོ་
བར་བྱེད་པ་ཉར། གཏན་ཆེགས་སྟུ་བ་རྣམས་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་
མེས་པ་རྟེ། དེ་དག་ནི་རན་འཁྲོར་རྒྱུར་པ་ལས་བརྒྱུག་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
ན་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་གཏན་ཆེགས་སྟུ་བ་ཆད་མར་མི་བྱེད་དོ།

ན སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་སྟུ་བ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་དེའི་གཞུང་ཆད་མར་མི་འབད་པ།

གལ་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆེགས་སྟུ་བ་ཆད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན།

༡༦ འདི་ལ་འགའ་ཡང་ཀུན་མཆེན་མེད། གང་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་མཐོང་ཕྱིར།

ཐམས་ཅད་མཆེན་པར་སངས་རྒྱལ་ལ། བཏགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྲུས་བུའི་ཕྱིར།

དེར་སང་འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མེད་དེ། དམིགས་པར་མ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་མ་
གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞེན་ནོ། གང་ཡང་སངས་རྒྱལ་ལ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཏགས་པ་ནི། དང་པོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་
པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ནོ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ནི་ཐམས་ཅད་
མཆེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ན་བདག་ལ་དང་པར་ཐུར་ནས་བསྟན་བཀུར་བྱེད་
པར་འཐུར་རོ་སྟམ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཏུ།

༡༧ སངས་རྒྱལ་གསུང་ཡང་ཆད་མ་མིན། བྲུས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་བཞིན་ནོ།

རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀུན་མཆེན་མིན། སྟེས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ།

35 འདི་ཐོད་འཐུར་དང་ཞིགས་སྒྲུར་ཆ་བཞག་ཉིས་ཀར་མེད་པར་ཆ་ཆེག་ཏུ་མི་བྱ་ལ། ཕལ་ཆེར་གཞུང་གཞན་
ཞིག་ནས་ཁྱད་སྤངས་བར་སྟངས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇུག་པ།

བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མཛད་ས་པ་འདི་ཡིས། མད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་འདི་ཆོག་བཞིན་ཏུ་
སངས་རྒྱུ་གྱེ་གསུང་ཡང་མད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མཛད་ས་
པ་འདི་ཡིས། རྒྱལ་པོ་འདི་གཞན་དག་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱུ་གྱེ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཆོག་གི་དོན་དོ། །གཞན་ཡང་།

༡༥ སངས་རྒྱུ་གྱེ་ཆད་མ་ཡིན། །ལྟ་བ་གསུམ་པོ་སྤྱན་འབྱིན་ཡིས།།

རི་ལྟར་གང་སྒྲུབ་དེ་དེ་ལྟར། །གཅེར་བྱར་ཡུར་པ་འདི་ལྟ་བ་བཞིན།།

སངས་རྒྱུ་གྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཆོག་ཅན་ནོ། །དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་དེ་
ཆོས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟོས་པ་ཉི་ཡུགས་སོ། །ལྟ་བ་གསུམ་སྤྱན་འབྱིན་པ་འདི་
ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། གསུམ་ལ་ལྟ་བ་ཉི་ལྟ་བ་གསུམ་ལྟེ། ཡུར་པ་འདི་མཐའ་
གསུམ་སོ། །དེ་སྤྱན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་ལྟ་བ་གསུམ་སྤྱན་འབྱིན་པ་འདི། །གང་དང་གང་
ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བ་གསུམ་སྤྱན་འབྱིན་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་ཉི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
གཅེར་བྱར་རྒྱུ་པ་འདི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། མཛད་ས་ལ་འཛིན་པ་མེད་
པ་ཡང་མི་མཐུན་པར་བྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་རྒྱད་ལྟར་གྱེ། །མཛོད་འོས་ཀྱིས་
རང་གི་འཁོར་འདྲུན་གྱི་རྒྱུ་གས་པ་ན་ཡུར་ས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པ་སྤྱི་གས་བྱེད་རྒྱས་ས་
ལ་རང་གི་རྒྱུ་བཟུགས་པ་འདི་ཡུར་པ་འདི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟིན་པ་དང་། དེ་ནས་
ཡིས་ཆང་ས་པར་ཡང་ཡིན་³⁶པར་འཇུག་པ་ན་དེས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ། ཆང་ས་པ་ཆེན་པོ་བཞེ་
བར་ལོན། །ཤིན་ཏུ་འབྱི་བར་འདིར་འོངས་སོ། །བཟོན་བཙོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟིན་
པས། ཁྱད་ཉི་རིག་བྱེད་འདི་འོར་ཞིག ཅེས་སྒྲུབ་དང་། ཡིན་ཅི་འོག་གི་ལྟ་བ་ས་ཉམས་
པར་ཡུར་པ་འདི་རྒྱོ་ཅན་གང་དག་སྤྱིན་བདག་རྒྱས་ས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཅི་འོག་ལ་དགོད་
པར་བྱེད་དེ།

བྱས་ཐེ་ལ་ཉི་ཡིན་མི་བྱ། །ར་གསོད་མི་བཟད་ལས་བྱེད་ཅིང་།།

སྒྲུབ་པས་བྱུགས་ནས་བྱིས་བཞིན་ཏུ། །དེ་ཡི་³⁷ཐས་ཀྱིས་རྒྱུགས་ཡུར་ནས།།

ཞིག་པ་མང་པོ་དག་བྱས་པས། །སྤྱིན་བདག་ཞིག་དེས་གོས་པར་བྱེད།།

36 ཡིན། པེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

37 ཡིས། ལྷན་ཐང་།

རི་ཉམས་ཀྱན་མ་ཐན་བྱིན་པས། །དེས་མ་བརྒྱས་ཀྱང་འཆིང་བ་ཉམས།།

དེ་བཞིན་ཁྱེན་བདག་འཆིང་བ་ཉེ། །ཁྱིག་པ་བྱེད་ལ་ཐན་བྱིན་བྱིར།།³⁸

ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སྐྱབས་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉམ་བ་གསུམ་ལ་འཁྲུག་པར་
མི་བྱེད་དེ། །དེ་ཉམ་བ་ནི་སྟོགས་གཉི་ག་ལ་བྲགས་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ཉམ་བ་ནི་དབྱེད་པ་ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་བཞོད་པའི་སྟོགས་སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ།།

༡ དབྱེད་པ་འདི་འདྲོད་ཆུང་ཆུང་ས་ཡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགག་པ།

༡། དབྱེད་པ་འདི་ཕྱགས་དེ་བྱུང་གནས་གྱིས་བརྟགས་དགོས་པ།

འདིའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྐྱས་པ།

༡༩ རྒྱ་དོན་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། །སྟོགས་སྐྱ་ལྷུང་བའི་དྲུག་སྐངས་ནས།།

ཡང་དག་ཅི་བཞིན་འཆོལ་བྱེད་ན། །འདི་ལ་འདི་ཉམས་དབྱེད་པར་བྱ།།

གང་གི་བྱིར་རང་གི་ཉམ་བ་ལ་མ་རྟོན་པར་ཞེན་པས་ནི་ཡང་དག་པ་རི་ཉམ་བ་བཞིན་གྱི་
དོན་རེས་པ་འཛིན་པར་མི་བྱས་པས། །དེས་ན་སྟོགས་སྐྱ་ལྷུང་བའི་དྲུག་མེད་པར་བྱས་
ལ། རྒྱའི་དོན་ཤེས་པ་དང་རིགས་པ་ཤེས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ཉམ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་དབྱེད་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྟན་བཙོས་བྱེད་པས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༢ རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ།

༡) རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཙམ་ལྷང་ཆད་མ་ཡིན་ན་གཞན་ཀྱན་གྱི་ལྷང་ཡང་དོར་བྱུང་པར་བཤམ་པ།

འདིའི་དབྱེད་པར་བྱ་བ་རི་ཉམ་བ་ཞེ་ན།

༢༠ བརྒྱད་ནས་འོངས་པས་མ་ཆད་པ། །ལྷང་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷང་ཞེ་ན།།

ཀྱན་གྱི་ལྷང་ཡང་འབྱུང་འབྱུང་བས། །དེས་པར་གང་གི་དེ་ཉིད་བཟུང་།།³⁹

ལྷང་ནས་རང་བྱ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་ན་བརྒྱད་ནས་འོངས་པ་ཉེ། །རང་གི་རྟོན་པའི་ཆོག་
རྒྱལས་སྐྱ་མའི་རྒྱུད་ལས་བྱི་མའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེལ་བའོ། །དེས་ཆད་པ་ནི་བར་བྱ་མེད་པར་མ་
ལྷུང་པ་ཉེ། །ལྷང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉམ་བ་ཡིན་པར་འདྲོད་དོ།།

དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྩ་བ་བརྒྱད་ཙམ་འབྱུང་ལ། །དེའི་ཐ་དང་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་

38 འདི་ལ་ལ་ཆེར་གཅེར་བྱ་བས་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་གཞུང་འོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟས།

39 འདིས་གང་དྲུག་པའི་སྒྲོ་ག ༤༡ བརྒྱད་ནས་འོངས་པ་མ་ཆད་བྱིར། །ཞེས་པ་ལ་ལན་འདེབས་མཛད།

བ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཆོ་བ་དང་། ལོ་མ་ཅན་དང་། གཙང་སྒྲ་ཅན་དང་།
 ཁུབ་འཁྲུག་པ་དང་། ཁུབ་འཁྲུག་སེམས་པ་དང་། དབྱི་བྱ་གསུམ་པ་དང་། ཀོ་ཐུགས་
 ཏུམ་བུ་ཅན་དང་། མཉམ་པར་སྦྱོད་པ་⁴⁰དང་། ལྟ་མཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྦྱིན་
 ཅན་དང་། གདུང་བ་ཅན་དང་། ལག་པ་གདུང་བ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོར་སྦྲུམ་པ་དང་། རྒྱ་
 པོར་སྦྲུམ་པ་དང་། མེ་ལོ་ལ་ཏུ་རི་དང་། རིགས་དང་རྗེས་སྤྱོད་ཅན་པ་དང་། བཅིངས་ནས་
 འདུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྦྱོར་བ་དང་། རི་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་སྦྱོམས་
 ཅན་དང་། སྤང་པོ་འཁྲུག་མཆོག་ཅན་དང་། སྦྲོག་ཅན་དང་། ཉན་ཅན་དང་། ཉ་འདུལ་
 བ་དང་། ཀ་ལམ་ད་ཀ་པ་དང་། རྩོད་གཙང་མ་ཅན་དང་། སྦྱོང་མོས་སྦྱུ་བ་དང་། ཡན་
 ལག་ཐམས་ཅད་རལ་ཀའི་ནང་ཏུ་གཏུམ་པ་དང་། སྦྱོན་མ་ལྟོག་པ་ཅན་དང་། གཤེར་
 ཅན་དང་། ཐུབ་པར་སྦྱོབ་པ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞ་ཉེ་ཅན་དང་། བས་མཁའ་
 འཕྱར་བ་དང་། བྱིང་རྩ་མང་པོ་ཅན་དང་། རྟོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། བས་མ་གཏན་ལ་
 དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་པ་དང་། ཟམ་ཐང་མོ་ཅན་དང་། ཐུག་པའི་གོས་ཅན་དང་།
 ཐུབ་པ་ཆེག་པ་དང་། ཐུང་སྦྱོགས་ཀྱི་འབྲམ་ན་གནས་པ་དང་། ལྟོ་སྦྱོགས་ཀྱི་འབྲམ་ན་
 གནས་པ་དང་། ཏུང་གི་སྦྱ་ཅན་དང་། ལྟོ་ཉེན་སྦྱིན་མའི་བྱ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་མེད་
 པ་དང་། ཀུན་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ལྟོ་ཆོགས་ལྟོ་བ་དང་། ཀ་གན་འདའ་བ་དང་།
 གཙོད་པ་དང་། ལྟོ་འཁྲོད་པ་དང་། གོས་མེད་པ་དང་། ས་ཁུང་ན་གནས་པ་པ་དང་། ལྷ་
 བ་ཕྱེད་པ་པ་དང་། ཆོས་སེམས་པ་པ་དང་། མ་ལ་བྱས་པ་པ་དང་། པ་ལ་བྱས་པ་པ་དང་།
 ལྷ་བ་གས་པ་པ་དང་། ཉེ་མ་གས་པ་པ་དང་། ལག་པར་བ་པ་པ་དང་། ལྷིང་གིས་འཆོ་
 བ་དང་། འདས་པར་ཐུར་པ་པ་དང་། འདས་པར་མ་ཐུར་པ་དང་།⁴¹ ཐུང་པོ་གསུམ་པ་
 དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་པ་དང་། ཐངས་ཅན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ཅན་དང་། ཏུག་པ་པ་དང་། བུགས་ན་གནས་པ་དང་། བའི་ཁན་ས་པ་དང་། བ་ལ་
 བེ་ལུ་བ་དང་།⁴² ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱོད་པ་པོ་དང་། ལུགས་བདག་པ་དང་། ལྟོ་
 ཏུ་མ་པ་དང་། ཞིབ་མ་ཅན་དང་། བྱིན་ཏུ་ལུས་བྱས་པ་དང་། མཆོ་ཏུ་འཁྲུག་གནས་

40 དཔྱོད་པ། པོ་ཆེད། ལྟོ་ཐང་།

41 - འདས་པར་མ་ཐུར་པ་དང་། པོ་ཆེད། ལྟོ་ཐང་།

42 བ་ལང་ཁྱི་ལུ་དང་། པོ་ཆེད། ལྟོ་ཐང་།

པ་དང་། འཛོལ་པ་དང་། འཁོར་པ་ལས་ཁྱོལ་པ་དང་། ཐོག་མ་པ་དང་། འཁོར་བྱེད་པ་
 དང་། བ་ར་རྩུ་ར་པ་དང་། བ་ཤའི་བྱངས་ཅན་པ་དང་། བ་ཉན་ར་ལ་པ་དང་། ལྷ་མཚོད་
 པ་པ་དང་། བཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། བོས་ཀྱི་ཁྱུ་བྱ་ཅན་དང་། ལྱུ་པའི་གསོག་
 པ་ཅན་དང་། ལན་གསུམ་ཁྱུ་རྩུ་པ་དང་། འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། མེས་པོ་
 ཅན་དང་། མཁའ་ཁྱིའ་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱིས་ར་བ་ན་གནས་པ་པ་དང་། མཚོག་གི་མཚོག་
 པ་དང་། བཅེར་བྱ་གཉེན་གྱི་བྱ་པ་དང་། འགོངས་བྱེད་པ་དང་། དགོ་རྒྱུད་པ་དང་། ཀ་
 ཉ་ཡའི་བྱ་དང་། ལྷག་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་དང་། བ་ལང་གི་བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་། རི་བྱུགས་ཀྱི་
 བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་། རྩའི་བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་། ཁྱིའི་བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་།
 བཞོལ་བ་མི་འདེབས་པའི་བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་། ཞིབ་པོའི་བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་།
 མའི་བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་། བཞོན་ནུའི་བརྩལ་བྱུགས་ཅན་དང་། མཁོར་བའི་ཚོས་ལ་
 རྩུ་རན་ལས་འདས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩུ་ལས་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པ་ཅན་དང་། མའི་གཏུན་
 རྩུ་ཅན་དང་། རྩུ་འབག་པ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྩུས་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཡང་དག་
 པར་ལྷ་པ་དང་། རྩུས་ནས་དག་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་དག་པ་པ་དང་། རྩུ་ལ་བྱི་འཁྱལ་
 བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་པ་དང་། ས་དང་། རྩུ་དང་། མེ་དང་། རྩུ་དང་། བས་མཁའ་ལ་
 མེས་མཁའ་པར་ལྷ་པ་ལ་མོགས་པ་ལྷ་པ་སྒྲུམ་བརྩུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་བཅས་ཅད་
 །ཀྱང་།⁴³ བརྩུད་ནས་འོངས་པ་རྩུན་ཆད་པ་མེད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་དམ་ཆོག་
 ལས་བྱུགས་པའི་ཕྱང་གི་བཟུགས་པ་བརྒྱད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བས་རྒྱལ་བར་བྱེད་རྟོ།
 དེ་ལྟར་ལྷུང་ན་ཕྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷུང་པར་ཐལ་བར་འཁྱུར་རྟོ།

ཧ) རིགས་པས་བརྟག་བརྒྱུད་པའི་ཕྱང་ཆད་མར་འཁྱུག་འོས་པ།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཏེ་ཟད་མེད། མེར་སྤྲེལ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འགལ་བ་ལང་མེད་རྟོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་ལྷུང་ན་དེ་འབྱུང་པར་མི་
 འཁྱུར་རྟོ། །དེ་ཕྱང་གཞན་ཐོས་པར་ལྷུང་པས་སྒྲོ་གཞན་བརྩེད་པར་ལྷུང་པའི་རྒྱལ་བ་

43 འདིར་གོ་དུ། “རྩུ་པའི་རྩུ་པ་བརྩུད་ཅུ་ལྷུང་ལ།” ཞེས་དང་། མཁྱུག་ཏུ། “ལྷ་པ་གསུམ་བརྩུག་ཅུ་ཅུ་
 གསུམ་པོ་བཅས་ཅད་ཀྱང་།” ཞེས་བྱུང་པ་ལ་བརྟགས་ན། རྩུ་པའི་རྩུ་པ་བརྩུད་ཅུ་ལ་ནང་གཞེས་ཀྱི་དབྱེ་
 བས་གསུམ་བརྩུ་པའི་གསུམ་ཏུ་བྱུང་པ་གསུང་གྱང་། དེ་ལྟ་ན་འདུག་གི་མོགས་སྒྲུའི་ནང་ཆད་པར་བྱེད་ན་
 མ་གཏོགས་འདིར་དངོས་སྒྲུབ་པ་རྩུས་པ་ལྷན་པ་ན་ནི། ལྷ་པ་བརྩུད་དུ་ཉིད་བྱུག་ལས་མི་ཐོན།

རྒྱལ་མ་འདི་ནི་རིགས་པ་འོ། །འདི་ནི་མི་རིགས་པ་འོ་ཞེས་ཚུད་པ་འཕྱུར་བར་འཕྱུར་བས།

༡༡ གཤམ་ཏེ་རིགས་པས་བརྟག་བརྗོད་པ་འོ། །ཞིག་གར་ཡིན་པ་དེ་ལུང་ཡིན།

རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱ། །ཕྱི་ནས་དེ་ཡིས་གར་བརྟན་པ་འོ།

བརྟུན་ནས་འོངས་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་བདེན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོན་པ་རང་གི་ཞིག་རིགས་པས་བརྟག་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འོ་ཞིག་དེ་ཉིད། རེ་ཞིག་འདི་རྟོན་པ་རི་རྟོ་བྱ་ཞིག་གིས་རིགས་པ་གར་གིས་འདི་རྟོ་བྱ་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནས་ནི་དེ་འོ་ཞིག་དོན་ཅུང་ཞིག་དར་བཅས་པར་བརྟན་པ་དེ་རྒྱལ་མ་ཀྱང་། ཅི་བརྟག་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་རྟོ་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ནོར་བྱ་མཆིང་བྱ་ལ་ཡང་དག་པ་འོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ་ལྷན་ཏུ་མེས་པ་ལ། དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རྟོན་ཏུ་བ་ཡིན་ནོ། །བཟླུག་པ་དང་བདར་བ་ལ་ལོགས་པ་མི་བརྗོད་པ་འོ་ཕྱིར། མཆིང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པ་བཞེན་ཞེས་བརྟུབས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཡང་ལུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟུབ་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་མ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡང་གར་ཞིག་བཟླུག་པ་དང་བདར་དང་བརྗོད་པ་འོ་གཞེས་བཟང་པོ་བཞེན་ཏུ་རྒྱལ་པར་འཕྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ལུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདིར་རིགས་པ་གར་ཡིན་ཞེ་ན།

༡༢ དེ་ལ་དེ་ཡི་གཞེན་པོ་འོ་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཁྱོལ་བ་ཞེས་འདོད་དེ།

ནད་གྱི་གཞེན་པོ་ཡིན་པ་འོ་ཕྱིར། །ཞུན་གྱིས་ནད་ལས་ཁྱོལ་བ་ཉིད།

ཡེ་ཤེས་ནི་ཁྱོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པ་འོ་མཐའ་ཀྱན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུགས་པ་འོ་ཕྱིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་འོ་མི་མཐུན་པར་བྱུར་པ་གཞེན་པོ་ཡིན་པ་འོ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཞིགས་སོ། །རི་རྟོ་བྱུར་ཞེ་ན། ནད་གྱི་གཞེན་པོ་ཉིད་གྱི་ཞུན་གྱིས་ནད་ལས་ཁྱོལ་བར་བྱེད་པ་བཞེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོ་བྱེད།

༡) རིག་བྱེད་ལས་བྱ་བས་ཁྱོལ་བ་འཛོལ་བར་བཞད་པ་མི་འབད་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༣ བྱ་བས་ཁྱོལ་བ་འཛོལ་བ་མིན། །བྱ་བ་ཡིན་ཕྱིར་ཞིང་ལས་བཞེན།

རྫོ་མ་ཡིན་ཕྱིར་བརྗོད་བྱའོ་ཕྱིར། །ཅུང་ཟད་ཏུས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཡང་།

འབྱུང་དང་། ཁྱོལ་སྤང་དང་། མར་དང་། ཅུང་མའི་འཁོལ་པ་འོ་བྱ་བ་རྒྱལ་མ་གྱིས་ཁྱོལ་བ་

འཛོལ་པར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐོང་གསོལ་གྱི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་
སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ།

༤) རྩེས་བུའི་ཆེག་ཡིན་ན་ཆད་མ་མིན་པར་བྱུང་བ་མི་རིགས་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༤ རྩེས་བུའི་ཆེག་གི་རྩོན་བཅས་ཕྱིར། །ཆད་མ་མིན་པར་འདོད་ཅེ་ན།

གསེར་རྩྭ་གསེས་སྐྱེས་ཆེག་རྣམས་ཀྱི། །གཏན་ཆེགས་ཉིད་ནི་མ་རེས་འཕྱར།

འཛིག་རྟེན་ན་རྩེས་བུ་གང་དག་གི་ཆེག་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟུང་བར་འཕྱར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་
ཉམས་ཆུང་གསེས་འདི་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལ། བརྒྱ་ལ་ནི་ཡོད་ཀྱང་མིན། བརྒྱ་
ལ་ནི་མེད་ཀྱང་མིན་པ་ཉི་ལྔ་ལོ། །ཡང་གང་དག་གི་ཆེག་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟུང་བར་མི་འཕྱར་བ་
ཡང་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་བཅས་ཅད་ལ་ཆད་མར་ཕྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ཉམས་གསེར་
ལ་སྐྱེས་པ་རྩྭ་གསེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཏན་ཆེགས་མ་རེས་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་རེས་པར་གྲུང་བར་བྱ་ཞེ། རྩེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཆུང་གི་འབྲས་ན་
འབྲས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྩེས་བུའི་ཆེག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉི་ལྔ་ལོ་ཞེག་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གསེར་རྩྭ་གསེས་པའི་རྩེས་བུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེག་བཞིན་ཏེ་འདི་འདི་
ཆེག་ཆད་མར་ཕྱར་བ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉི་ལྔ་ལོ་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

༥) རིག་བྱེད་རྩེས་བུས་མ་བྱས་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་རྩེས་བུ་རྩོན་ཀྱིས་ཉམས་པར་ཕྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེས་བུའི་ཆེག་བརྒྱན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བདག་མི་སྤྱོད། འོན་ཀྱང་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །རིག་བྱེད་ནི་
འདིར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ།

༡༥ འོན་ཏེ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྒྲུབ་ཅེ་ན།

གཏན་ཆེགས་བྱན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །མ་བྱུང་པ་ཡི་དོན་ཡང་ཡིན།

རིག་བྱེད་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ཉམས་ཞེས་བྱིས་ན་དཔེ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གཏན་ཆེགས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་པ་ལ་
ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་དེ་གཞན་ལ་མ་བྱུང་
པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་ལས་ཀྱང་།

ལྷན་དང་གས་རི་ལ་ལྷན་རིག་བྱས། །མིང་ལྷན་རི་ལ་ལྷན་རིག་བྱས།།

སྐལ་ལྷན་གྱིས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །དེས་བརྒྱད་ལྷན་རི་ལ་ལྷན་བྱས།།⁴⁴

ཞེས་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། གལ་རྟེ།

༡༤ རྗེས་སྤྱོད་བཟུང་བ་ཡིན་ཆུང་མེད་དོ། །ཞེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུང་མ་བྱས།།

ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སངས་རྒྱས། །རྗེ་ལྷན་རྒྱལ་སངས་ལ་བྱས་ཡིན།།

གལ་རྟེ་རྗེས་སྤྱོད་བཟུང་བ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱེད་
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདི་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་རྟེ། ལྷན་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ནས། བཟུང་བ་དེ་དག་ཉིད་ཡི་གེ་མང་ལྷན་
མེད་པས་བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
ཡང་རྗེས་སྤྱོད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དབ་མ་ལྷིང་པོ་འཕྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་བཞེ་བ།

༡༥ བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་པས། །ཐྱོགས་ལ་རྗེས་སྤྱོད་པས་གནོད།།

བྱེད་པོ་མི་བྱེད་མ་བྱུང་པས། །གཏན་ཆེགས་འདི་ནི་མ་བྱུང་ཉིད།།

རིག་བྱེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཟུང་བ་པར་ནི་མི་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྒྱུ་ལྷན་
བར་ཡང་མི་བྱས་རྟེ། རིག་བྱེད་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་རྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་⁴⁵ བྱངས་
ཅན་ལ་མོགས་པའི་ཆེག་བཞེན་ནོ། །གང་ཡང་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་ཡིན་རྟེ། བྱེད་པོ་
མི་བྱེད་པའི་བྱེད་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་དགོན་པ་རྣམས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཁྲོན་པ་བཞེན་
ཏུ། བྱེད་པོ་མི་བྱེད་ཏུ་ཐིན་ཀྱང་བྱེད་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་དང་གཞན་
ལ་དོན་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བརྒྱུད་པར་བྱའོ།།

༦) རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་བཟུང་བའི་དཔེ་བཞག་རྟེ་དེ་ལྟེ་བྱས་བྱས་བྱས་པར་བཟུང་བ།

གཞན་ཡང་།

༡༦ གལ་རྟེ་ཐུགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ལྷན། །ཐུགས་དང་བཅས་པར་བྱུང་བྱུང་པས།།

44 ལྷན་རི་ལ་བྱས། བེ་ཅིང་། ལྷན་མང་། རིག་བྱེད་དང་འཕྲུལ་བའི་གཞུང་ཞིག་གི་ཆེག་ཡིན་དེས་མེད་རྩེས་
འཛིན་མ་བྱུང་།

45 མ་དཔེར། རྗེས་སྤྱོད་བཟུང་བ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་རྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ ཞེས་བྱུང་
མོད། དེ་རྒྱུ་ཏུ་བྱུང་དང་གཞུང་དོན་ལ་བཟགས་རྟེ་བཅོས།

ཕྱེད་པོས་བྱས་ཀྱང་མ་བྱས་པར། །ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་བཙུག་མཛན་འདོད་པ།⁴⁶

གལ་ཏེ་ཁོ་ངོ་ཅག་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱེད་པ་པོ་ནི་སྟེ་དཔྱད་པོ་བདག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐུགས་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཕྱིར་དེས་བྱས་སྟེ་ཐུག་པོ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན།

༡༩ དེ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱུང་བཅས་ཕྱིར། །སྟེ་བ་བྱན་པས་སྟེས་པ་བཞིན།

བརྟན་བཙུག་ཕྱེད་པོ་དང་བཅས་ན། །འདི་རྟེན་ཅི་ཕྱིར་སྟེ་མི་ཕྱེད།

ཐུགས་སྟོན་པ་དང་བཅས་བཞིན་ཏུ་སྟེ་དཔྱད་པོ་བདག་པོ་སྟེས་པ་ཡིན་ན། ཅི་ནི་ཕྱིར་འདི་
འདི་ནི་ཕྱེད་པ་པོར་མི་འཇུག། ཁི་རྟེན་སྟེ་བ་བྱན་པ་ཚུང་ཞིག་སྟེ་བ་དང་བཅས་བཞིན་
ཏུ་སྟེ་བར་བྱུང་པ་ན་དེ་ལ་སྟེ་བ་བྱན་པས་བྱས་པ་ཞེས་རྒྱུད་པར་ཕྱེད་དོ། དེ་བཞིན་ཏུ་
གལ་ཏེ་སྟེ་དཔྱད་པོ་བདག་པོ་ཐུགས་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པར་སྟེ་བར་བྱུང་པས་དེ་བྱས་
པ་ཡིན་བཞིན་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཞེས་ཁི་རྟེན་བརྒྱན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།

༢༠ རྟེན་པས་དང་རྟེན་སྟེ་མཐུན་ཕྱིར་རེ། །དེ་བཞིན་ཡི་གེ་ནི་ཐུགས་ལྟན་ཕྱིར།

རིག་ཕྱེད་ཆེག་རྟེན་མཐུན་གཟུང་བྱ་བ་ནི། །ཕྱེད་པོ་སྟེས་བྱ་མིན་ནས་ཅི།

རིག་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེག་གི་སྟེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེས་རྟེན་པས་བྱ་བ་ཡིན་པ་ནི་
ཕྱིར་དང་། ཡི་གེས་རྟེན་སྟེ་པན་འདོགས་པ་ནི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་ནི་ཐུགས་དང་ལྟན་པ་ནི་
ཕྱིར་བྱངས་ཅན་ལ་མོགས་པ་བཞིན་ཏེ། ཁི་རྟེན་འདིར། རྟེ་བ་ནི་ཐུགས་ན་གནས་པ་ནི་
ཐོག་གི་རྒྱང་ཉེར་ཏུ་འཇུག་པར་ཕྱེད་པ་ན་ཉིད་ག་དང་། མཐིན་པ་དང་། མག་པོ་དང་།
མཆོག་མ་དང་། རྟེན་ཅི་མོ་དང་། མོ་དང་། མཆུ་ལ་མོགས་པ་ནི་གནས་རྟེན་པས་ལ་བྱུང་
པར་བྱུང་པ་དང་། ཕྱེད་པ་དང་། འབད་པ་ནི་སྟེན་ཆེག་པས་པར་བྱུང་བས། ག་ལ་མོགས་
པ་ནི་ཡི་གེ་རྟེན་པ་བརྟེན་ནས། བདག་དང་གཞན་རྟེན་པས་ཀྱིས་ཡི་གེ་ནི་ཆ་རྟེན་པ་སྟེ་
བར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རིག་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེག་གྱང་འབད་པས་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་ནི་ཆ་
རྟེན་པ་སྟེ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ན། །ཁི་རྟེན་སྟེས་བྱ་ནི་ཆེག་ཡི་གེ་པ་ལ་ལ་རྟེན་སྟེ་
མཐུན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རིག་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེག་གྱང་ཡི་གེ་པ་མཛན་པར་བྱུང་པ་ལ་
རྟེན་སྟེ་མཐུན་པ་ཡིན་ན། །ཡང་ན་⁴⁷ཁི་རྟེན་བྱངས་ཅན་ལ་མོགས་པ་ནི་ཆེག་རྟེན་པས་ཡི་

46 མ་དཔེར། རྟེན་འདོད་པས། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པ་རྟེན་པས་པར་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཙུགས།

47 - ན། པེ་ཅིང་། རྟེན་པ་དང་།

གཤམ་ཆེད་པའི་རིམ་བྱུང་འདྲན་པར་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་བྱུང་གི་ཆོག་གྱུར་ཡིན་ནོ། །
རིམ་ན་འདི་སྒྲིམ་བྲམ་བྲམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རི་ལྷ་བྲམ་ཡིན། བནས་དང་།
བྱུང་བ་དང་། འབད་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་གང་དག་གིས་མི་གཞི་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་
རྗེས་སྤྱད་པལ་ནས་མ་སྒྲིམ་པའི་མི་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རིག་བྱུང་གི་སྒྲིམ་བྲམ་
བྲམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་བྱུང་ལ། རྗེས་སྤྱད་པལ་དང་འགལ་བ་དང་། ཐལས་
པས་གྱུར་བཞོད་པ་ཡང་ཡིན་དེ། འཁོར་བཞེན་ན་གཞི་སྒྲིམ་དབྱའི་འབད་པ་ལ་ཉོས་ནས་མི་
གཞི་མཛོན་པར་འབྱུང་བ་མཛོད་གི་སྤྱོད་པར་ཏུ་ནམ་མཁའ་འཕམ་རིམ་སྒྲིགས་པ་ལས་ཞི་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། རིག་བྱུང་སྒྲིམ་བྲམ་བྲམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གི་བནགས་
པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

༡༡ འདིས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཆེན་མཆོད་། རྩེས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད།།

བརྒྱད་འདྲ་དོན་བྱི་ཐོ་བའི། །ཐུ་བྱིར་འདྲ་བ་སྟུང་བ་བཞིན།།

[illegible]

པ) རིག་བྱེད་ལས་ཆོས་མིན་གྱི་ལམ་བསྟན་པས་ཆད་མ་མིན་པ།

ཡང་བཞུག་བཙོན་པའ་ཆེད་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་དམ་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་
ཀྱན་ཏེ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཏེ།

༡༡ རྩེས་བྱ་མི་བཟད་པས་བྱས་པ། །རིག་བྱེད་འདི་ནི་གཞལ་བྱ་ཏེ།

འཁྲུང་པ་འཆི་དང་ཆད་འཁྲུང་བརྟན། །ལྷ་ཕྱིར་མ་གཏི་བརྟན་པལོ་མ་བཞིན། །

མ་ག་ལ་མོགས་པ་ཐུན་ཅི་ལོག་གི་བརྒྱལ་བྱུགས་ཅན། བར་མིག་ལ་མོགས་པ་སྤྱ་གྲོའི་
 བནས་ན་བནས་པ་དེ་དག་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ེ།⁴⁸ ས་ལ་གནོད་པ་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་མྱུར། ཐོག་མ་ལ་མོགས་པ་བསད་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བ་
 ལང་བསད་ན་ཏུ་བཅེགས་པ་ལ་བཅེན་ནས་མཐོ་ཏིས་སྤྱ་འགྲོ་བར་འཇུར་རོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཐུགས་ཀྱི་ལྷོང་བཅེགས་པས་བཏུགས་ན་བནས་མཐོན་པོ་གོང་མའི་ནས་མཁར་སྐྱེ་
 བར་འཇུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱེད་མཐས་ཅད་ནི་གཏུན་དང་།
 མེ་ཉྑལ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། གཡོས་ཟིན་པའི་ཟས་དང་། ལྷས་བྱ་བའི་འབབ་ལྷེགས་
 དང་། ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་པས། མ་དང་། མྱིང་མོ་དང་། བྱ་
 མོ་ལ་མོགས་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རྒྱ་པར་བྱེད་པའི་མ་གའི་བྱུང་བའི་མཐའ་དེ་དང་རིག་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ།
 བར་གི་མྱིར་རིག་བྱེད་པས་རྒྱས་པ།

རིག་བྱེད་འཛེ་བ་གང་བཟན་པ། །བཟན་བཙོས་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་ལྟར་བྱང་།།

དེས་ནི་ཐིག་བྱས་མི་འཇུར་བར། །གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་གིས་བཟན་ནོ།།⁴⁹

ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་དང་།

རྒྱང་ཅིས་བཟུ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བ་ལང་ཡང་གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མེ་ལ་སྐྱེས་བྱ་དང་། ཅ་དང་། བ་ལང་དང་། ར་རྣམས་བཟུག་ཅིང་
 གསད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་འདི་དག་དབུགས་བསྐྱེད་པས་ལ་གསད་པར་བྱ་ཞེ། མེས་པ་
 མེད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་མེས་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་ཏུ་ཆ་བས་གཏུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། ཡང་ན་ཅ་དག་གི་མཚོད་སྒྲིན་ལ་ཅ་རེ་རེ་ལ་ཁབ་ཏུ་ཐུ་ཏུ་བཟུ་བཙོགས་ལ་
 སིན་ཏུ་བྱལ་གཟེར་དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་སྒྲིན་ཐིག་བྱའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་གནད་བ་ཡོད་
 པ་དང་།

བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་གནད་རོ་ཞེས། བ་
 ལང་གི་བརྒྱལ་བྱུགས་ཅན་གྱི་མཚོད་སྒྲིན་ལས་བཟན་ནོ། །བམ་ཟེས་བ་ལང་གི་མཚོད་

48 འདི་ལ་ལ་ཆེར་ཆོན་གྱི་བར་མིག་གི་ཆོས་ལུགས་ལྟར་བཟུ་ཞེས་པ་དེར་དགོངས་ལྷན་བཟུག

49 རིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ཞིག་ལས་བྱངས་པ་ཡིན་མོད་རྗེས་མ་བཟུང་།

སྒྱིན་བྱས་ནས་ཡོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བ་ཡང་གི་བརྒྱལ་བྱུགས་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེ། བ་
ལང་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དུང་ཞིང་རྩ་ཡང་གཙང་པར་བྱ་ལ། མ་ལ་ཡང་བཞིན་པར་བྱ། མ་ནི་
སྒྱན་རྒྱ་ལ་ཡང་བཞིན་པར་བྱ། རང་གི་རིགས་ལ་ཡང་བཞིན་པར་བྱ་ཞེ། གང་དང་གང་
དུ་བྱུགས་ཤིང་འདྲུག་པ་དེར་རྩྱེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྱུད་ཅིང་བ་ལང་བཞིན་དུ་སྒྱུད་ན་
འཁོག་རྩྱེན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་འབྱུང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩྱེན་
པ་ལ་ཐན་པའི་ཡལ་ག་ལས་ཀྱང་བ་ལང་གི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལག་བཞི་བརྒྱུགས་ཤིང་
གདོད་བྱུར་དུ་བརྒྱུད་བཅུག་ལ། དེ་ནི་མོ་མཚན་ལ་བརྒྱུས་ལ། དམ་ཟེའི་གདོད་གིས་
ནམ་མཁའ་ལ་བརྟུང་བར་བྱའོ། །ཅི་དེ་ཕྱིར་འདི་རྒྱུད་དུ་བརྟུན་ཞེ་ན། ལམ་ཡངས་པ་འདི་
ནི་རྒྱུད་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེ། གང་བྱ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདི་ནས་སོང་ནས་ཐུང་ན་མེད་པར་
འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་སོང་ནི་ལོ་ཆུག་གཞིན་མི་ལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཀྱང་⁵⁰མ་
ལ་ཡང་འཁྲིག་པ་སྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟུན་པས་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པ་ལ་⁵¹མི་བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རོ་ཆ་དང་ཡང་ཤིན་དུ་བྲལ་བར་
སྒྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་མཚོད་སྒྱིན་ལྷེད་པས་འཁྲིག་པ་མཚན་པར་འདོད་ན་
གཞིན་ཅུ་མ་དང་བསྟུང་པར་བྱ་ཞེ། སྒྱུར་དུ་བྱུགས་ཀྱིས་སྒྱུད་ཅིང་མཉམ་དུ་བསྟུངས་ལ་
དེ་ཉིད་དུ་གཞག་ཏོ། །དུག་དུ་རྩྱེན་མཚོག་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གང་བྱང་མེད་ཆུ་པ་ལ་སྒྱུད་
ན་ནི་དེ་ནས་གཞིན་ཅུ་མ་ལ་མཚོད་སྒྱིན་ལྷེད་པས་འཁྲིག་པར་བྱ་ཞེ། རི་རྒྱར་ས་ཀྱ་ནི་
ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཀྱ་ཙོ་འདོན་ཞིང་ཚོལ་བར་ལྷེད་པ་ལྟར། དེ་ཡང་ཀྱ་ཙོ་འདོན་པར་
ལྷེད་རྟེན་པར་ལྷེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྱུར་རི་རྒྱར་བརྟུན་པ་རྒྱར་ས་ལོན་རྒྱུགས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་པོས་ཡང་སྒྲུས་པ། གང་ལས་སྒྲེས་བའི་ས་ལོན་འབྱུང་བ་འདི་ལ་
ཁྱོད་དགའ་བར་བྱིས་ཤིག །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །གང་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་
པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ནང་དུ་རའི་ལོ་མཚན་འདིས་བརྟེན་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་བརྟུན་པ་དང་།

ཆང་བདུང་བར་ཡང་བརྟུན་ཏེ། རྩྱུར་བ་སྒྱུད་པ་ལ་བརྒྱས་པའི་མཚོད་སྒྱིན་བར།

50 - དེས་ཀྱང་། བོ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་།

51 ལྡན་པ་ནི། བོ་ཅིང་། རྒྱར་ཐང་།

ཏྲ་ཀའི་དུམ་བྱ་ལས་ཆང་འདི་འབྱུངས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འབྱུང་རྟེ། འདི་ནི་སྤྱེ་དབུ་འི་
བདག་པོས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་སྟེ་བྱར་རིག་ནས་ཆང་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱེ་
དབུ་འི་བདག་པོས་སྟོབས་བསྐྱེད་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པ་དང་།

བརྟུ་བར་⁵²ཡར་འབྱུང་སྟེ། བར་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལས།

ཉི་མ་བདུན་དུ་སྟོགས་ན་དམངས་རིགས་ཀྱི། ཉི་མ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་རིགས་ཀྱི།

རྒྱ་སྤྱེད་ཡིན་ན་རྒྱ་ལ་རིགས་དག་གིས། སྟོག་ལ་བྱག་ན་ལན་གཉིས་རྒྱ་བསོ།⁵³

གང་དག་སྟོག་ནི་གཟུང་བའི་སྤྱིར། སྟོག་པའི་ལས་དག་བྱེད་པ་སྟེ།

དེ་ནི་ཆོས་འདོད་མིན་ཞེས་བྱ། རྟུང་དུམ་ཆོས་འདི་ཤེས་པར་བྱ།⁵⁴

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆངས་པས་བྲམ་ཟེའི་དོན་དུ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། བྲམ་ཟེའི་སྟོབས་དང་བྲམ་བར་ལྷུང་པས་དམངས་རིགས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་བས་ན་བྲམ་ཟེ་རང་གི་རྒྱས་རང་གིས་སྟུང་
ཅིང་འཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་དང་།

བརྟུ་ན་དུ་སྤྱ་བ་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མས་ཀྱང་རྒྱས་སྤྱ་གནང་། བས་
ཀྱང་རྒྱས་སྤྱ་གནང་། སྤྱན་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱས་སྤྱ་གནང་། བར་ལ་གཅིག་པས་ཀྱང་རྒྱས་སྤྱ་
གནང་། རིགས་གཅིག་པས་ཀྱང་རྒྱས་སྤྱ་གནང་ཞིང་། དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་འདོད་པ་
ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་ནི་མཐོ་རིས་སྤྱ་འཁྱོ་བར་འབྱུང་རྟེ་ཞེས་སྤྱ་བར་བྱེད་ཀྱང་། ལྱལ་སྟངས་
ནམས་ནི་མེས་ཀྱི་དུ་སྟོངས་པ་ཡིན་པས་གནང་བ་སྟེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།
རང་གི་⁵⁵དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་མེད་པར་མཐོ་རིས་སྤྱ་འཁྱོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །མཆོད་
སྤྱན་དེ་ཉིད་དུ་ལྱལ་སྟངས་ལ་འདི་མྱང་ཀྱང་རྒྱ་བར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོག་ནི་རྒྱར་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན། ཁག་ཆུང་ཡིན། དུས་པ་ནི་སར་ཡིན། ཡིད་ནི་རྒྱ་བར་ཡིན། མིག་ནི་ཉི་
མར་ཡིན། སྟེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ནོ་ནམ་མཁའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱ་བར་

52 མ་དཔེ་དང་པེ་ཅིང་གཉིས་སྤྱ། བརྟུ་བར། ཞེས་དང་། ལྷུང་བར་དུམ་བརྟུ་བར། ཞེས་བྲམ་མྱོད། བརྟུ་བར།
ཡིན་པེས་པས་བཙོས།

53 མ་དཔེར། སྟེ་བསོ། ཞེས་དང་། པེ་ལྷུང་དུ། སྟེ་མ་པའོ། ཞེས་ཡིད་མྱོད། རྒྱ་བསོ། ཞེས་པ་ཡིན་པེས་པས་བཙོས།

54 འདི་རིག་བྱེད་དང་འཁོར་བའི་གཞུང་ཞིག་ལས་བྲམ་ཟེ་མེད་པེས་མ་བཟུང་།

55 གིས། པེ་ཅིང་། ལྷུང་བར།

བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིན་ཐོག་མཐན་པོས་རྟ་གསོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉལ་བའི་
 ཐགས་བརྒྱུད་ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། ཁྱེད་འདིར་གསོད་ཅིང་འཆིང་བ་མ་ཡིན་ཟེ། འདི་
 ཉལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་བུལ་བ་ཉལ་གནས་ལྷ་ཁྲོན་བྱས་པའི་ལས་བཟང་པོས་རྒྱུད་ཏུ་སྒྲུག་
 པ་དང་ཐོགས་ནམས་དང་རྟ་ཅིག་ཏུ་མཆོད་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉི་མས་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་དོ་ཞེས། རྣམ་པར་འཆེ་བར་བྱེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་ཁྱེད་འཆིང་བར་མི་འཇུག་རྟ་
 ཞེས་བརྒྱན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། བྱུང་སྐྱོད་ཉན་མོངས་དེས་དེའི་དོན་ཡང་གོ་བར་མི་
 འཇུག་རྟ་།

དེ་བཞིན་ཏུ་མཆོད་སྒྲིན་ཟེ་ཆོག་ལས་འདི་རྟ་སྒྲུས་ཏེ། འདིར་བདག་གིས་མེ་ལ་
 མཆོད་སྒྲིན་བྱས་སོ། །ཐོག་གི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་འདོད་འཛོའི་བའམ་ཉལ་བའི་ཐོས་
 འཇུག་རྟ་། །འཆིངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གཅིག་གས། བཅུ་ལྔ། བཅུ་ལྔ། རྟ་
 པམ། ཁྱིལ་མ། འབྲུག་མས། བྱེ་བའམ། ཏུང་ལྷུང་པམ། ས་འདིལ་མ། མཛོ་པོས་ལ་དབང་
 བར་འཇུག་རྟ་ཞེས་སྒྲུ་ཡང་སྒྲིན་ཐོག་བྱས་པའི་ཐོག་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྣམས་འདོད་
 འཛོའི་བར་འཇུག་བའམ། ཉལ་བའི་ཐོས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་པ་དང་བུལ་བའི་
 ཕྱིར་རྟ་། །ཡང་དེ་ལས་འཁྲིལ་གྱི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྣས་བརྒྱུད་བ་ན་རིག་བྱེད་བསྐྱུགས་ན་
 དེ་ཉན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། རྟ་ལ་ཉི་རྟ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲར་ཅི་སྒྲུར་བར་བྱེད་པ་དང་། བག་ལྷ་བྱེད་པ་དང་། མངལ་ཉེ་བར་ལེན་
 པ་དང་། བ་བཅས་པ་དང་། མཆོད་སྒྲིན་ཟེ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རི་རྩ་
 བ་བཞིན་ཟེ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཟེ། དེ་རྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བརྒྱན་ཏུ་
 སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ།།

རིག་བྱེད་ལས་སྒྲུས་པ་ལལ་ཆེར་ནི་འཕྲུལ་པ་མེད་པའི་རག་བུལ་བ་མང་ཏུ་
 བརྒྱུད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་རྟ་རྩ་རྩ་ཆེར་པམ་ནི་ཁྱེད་བསྐྱེད་དོ། །ཐ་རྟ་ཟེ་བྱ་གྱི་
 དུལ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ནི་ལག་པ་དག་གོ། །མེ་རྩ་མཆོད་པའི་ཁས་ནི་ཁྱེད་སྒྲུངས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེ།⁵⁶ འདི་རྟ་བའི་སྒྲིན་བདག་བསྐྱུ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་
 བཅོས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྩ་ཆེར་པམ་ཅི་རྩ་དེའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བྱ་

56 འདི་ཡང་རིག་བྱེད་དང་འཕྲུལ་བའི་གཞུང་ཞིག་ནས་ཡིན་པེས་མོད་རྣམས་མ་བརྒྱུད་།

བ་ཕྱེད་ཅིང་། ཅི་ཉམས་དེ་དང་ཉེ་བར་འོང་བར་འཕྱར། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་དང་གཞན་
གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་ཏུ་ཐུང་ལེན་པར་ཕྱེད་དེ། འདི་ཉམས་ཆངས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་གཙང་
བར་ཕྱེད་དེ།⁵⁷ ས་རྟེ། ཉེ་ཉེ་ཉེ། ཉོ་ཉོ་ཉོ། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ། མི་ཉི་མུ། གཙོ་བོ་མིན་པ་ལས་ཀྱན་
ཏུ་མྱ་ཆོགས་ལྟ་དེ། ཉོ་ཉོ་ཉོ། ཡ་རྒྱ། ཡ་རྒྱ། ཡ་རྒྱ།⁵⁸ རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་ཆོག་ཉི་ཆེ་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྟ་དག་གི་མཆོད་
ཚུན་ལས། མཆོད་ཚུན་ཕྱེད་པས་རྒྱར་མ་ལ་འདི་མྱུང་ཏུ། རྒྱས་བྱ་གཞན་ལ་པར་ཞོན་
ཞིང་འགྲོ་བ། ཁྱོད་ཅེས་གསེ་བར་ཕྱེད་ཅིང་ཁྱོས་ནས་རྟའི་ཕོ་མཆན་དེའི་མཆན་མར་
འཁྱུགས་ཤིང་ཐུན་འཕྱིན་པར་ཕྱེད་དོ།

གཞན་ཡང་བདག་གིས་འདི་ཉམས་བོས་རྟེ། མཆོད་ཚུན་ཤིང་ཐུན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ལུ་ལ་ཡང་རིག་ཕྱེད་རྒྱ་བར་ཕྱེད་པའི་བྲམ་ཐེ་མོ་དང་ཚོད་པ་ལས་དེ་རྒྱལ་བར་ཐུར་
རྟེ། །དེ་ནས་དེས་དེ་དང་འབྲིག་པ་ཐུད་པ་ལས། ཡ་ཐུད་པའི་འབྲས་བྱ་ཟ་བ་ལྟེས་རྟེ།
དེ་རིག་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བར་ཐོན་མིན་ཞེས་ཐུག་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཡ་ཐུ་ནའི་རྒྱ་བོའི་མྱུང་གི་
བར་ཏུ་བྱང་ཐོང་པ་ར་ཤ་དེ་རྒྱལ་བྱིས་མ་ཉམས་ནས་ཉ་པའི་བྲ་མོ་རྒྱ་བས་ཀྱིས་སྒྲངས་
ནས་འདོད་པ་ཐུད་པ་ལས་བྱང་ཐོང་བྱ་ས་ལྟེས་སོ། །དེ་རིག་ཀྱིས་གོ་ཤི་ག་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོགས་ཅན་མ་དང་འདོད་པ་ཐུད་པ་ལས་བྱང་ཐོང་ཤེ་རྒྱ་བྱ་བར་ལྟེས་སོ། །དེའི་
ཀྱང་པའི་རྟིང་པས་དེའི་མགོ་ལ་རྒྱབ་པ་དང་། དེས་རྒྱས་པ།

མཛེས་ཁྱོད་བྲག་དོག་གིས་བཞུམས་ནས། །རྫོགས་མྱིང་ཁྱར་རྒྱར་པ་ཡིས།

བདག་གི་མགོ་བོར་བརྒྱབ་པ་ནི། །ཨེ་མའོ་བདག་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་།

གང་དག་⁵⁹ འདོད་པས་རྫོགས་ཐུར་ནས། །ཕྱང་མཛེས་མདངས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ལ།

གཞོལ་ནས་རྒྱར་པས་བརྒྱབ་ཐུར་པས། །བདག་གིས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་མ་ཐུང་།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུག་པར་བོས་རྟེ། དེ་ཉམས་ཆངས་པར་ཐུད་པ་མ་ཡིན་པ་
འདོད་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ལ་འཆུམས་པས་རིག་ཕྱེད་གཅིག་ཏུ་མ་བཞིན་བྱས་

57 - དེ། ལེ་ཅིང་། རྒྱར་བོང་།

58 རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ། རྒྱ་རྒྱ། རྒྱ་རྒྱ། རྒྱ་རྒྱ། ལེ་ཅིང་། རྒྱར་བོང་།

59 གང་ལྟར་གྱི་ལེ་ཅིང་། རྒྱར་བོང་།

པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྲག་གོ⁶⁰། དེ་ནི་ཕྱིར་ན་རི་རྩུབ་ན་རི་ག་ཕྱེད་སྟེང་བྱ་དམ་པ་མ་ཡིན་
པས་བྱས་པ་མ་ཡིན།

འདི་རྩུབ་བརྒྱུད་པར་ཡང་བྱ་ཞེ། རི་ག་ཕྱེད་ནི་ཆོས་རྣམས་པ་ལ་ཆད་མར་བྱུར་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། འཆེ་བ་དང་། ཆད་ས་པར་སྟུང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་འཁྱུང་བ་ལ་སྐྱེས་
པ་གསལ་བར་ཕྱེད་པ་དང་། རྟེན་སྒྲུབ་པ་འདི་ཆེ་ག་བརྒྱུད་པ་འདི་ཕྱིར་རྒྱན་པ་དང་།
པར་སིག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འཆེ་བ་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་འདི་ཆེ་ག་བཞེན་ན། །དབུ་མ་གྱི་མཆོད་
སྟོན་གྱི་མ་ལ་སྐྱེས་པར་བྱུང་ཡོང་བས་ད་པས་ཆོས་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་སེམས་
རྟོན་ཏུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་བསྟེན་ནས་གསོད་པར་ཕྱེད་པ་འདི་སེམས་བཞེན་ན། །རི་ག་
ཕྱེད་ནི་ཆོས་རྣམས་པ་ལ་ཆད་མར་བྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བར་ཉེ་བར་རྟོན་པ་འདི་ཕྱིར། མད་པ་བ་དང་པར་སིག་གི་
བརྟན་བཙུག་བཞེན་ན། །ཡང་ན་འདོད་པ་དང་གནོད་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པ་འདི་ཕྱིར་སྟེང་ཕྱེད་པ་འདི་བརྟན་བཙུག་བཞེན་ན།།

༡) པ་རོལ་པོ་འདི་སྟོན་སྟོང་གི་ཆད་མ་གཉིས་དགག་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་རི་ག་ཕྱེད་ལས་བརྟན་པ་འདི་འཆེ་བ་ནི་མི་འདོད་པ་འདི་འབྲས་བུ་འཁྱུང་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར་ཏུ་ག་ཉེ་བར་སྐྱེད་པར་ཕྱེད་
པ་བཞེན་ནས། བརྟན་བཙུག་ལས་འཁྱུང་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་སྟོན་པ་བཞེན་ན་ཞེས།⁶¹
ཆད་མ་གཉིས་ཉེ་བར་དགོད་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལན་སྟེན་པ།

༡༡ གལ་ཏེ་གནོད་སེམས་མི་འདོད་པ་འདི། །འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་འདོད་པ་འདི་འབྱིན།།

རྟེན་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུང་ཕྱིར་ཏུ་ག་སྟུང་བཞེན། །བརྟན་བཙུག་ལས་འཁྱུང་ཕྱིར་སྟོན་པ་བཞེན།།
ཞེས་བྲག་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟེན་གྱི་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཡང་རྟེན་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡོངས་སྒྲུབ་
པ་འདི་ཏུ་ག་རྟོན་པ་ན་ནད་ལ་ལན་པར་འཁྱུང་བ་བཞེན་ན། །དེ་བཞེན་ཏུ་གང་དང་གང་
བརྟན་བཙུག་ལས་འཁྱུང་པ་དེ་ནི་འདོད་པ་འདི་འབྲས་བུ་སྟེང་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་

60 གཞན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས་འདི་བར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རི་ག་ཕྱེད་བཞེད་རྟོན་པ་ལ་གཞན་ལས་སྟེན་པ་འདི་དག་
སྟེན་པའི་ག་གོད་སྟུང་།

61 མ་དཔེར། ཞེན། ཞེས་བྱུང་མེད་པེ་རྟོན་བཞེན་བཙུག་།

འདྲི་དེ། ཆེའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང་གང་ཆེའི་བར་དུ་གཙོད་
པར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མི་འདྲི་དཔེ་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་དང་
མཚན་གྱི་སྒྲུབ་བས་འཛེབ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།།

༧) སངས་རྒྱུ་པའི་བརྟན་བཙོན་ལ་མཚུངས་པ་ཐུང་བ།

གཞན་ཡང་།

༡༨ རང་གི་འཁྲུག་ལས་བརྟན་ཞེ་ན། །འཁོར་བ་སྐྱོལ་བྱེད་པའི་ཡང་འབྲུབ།།

བྱན་མོར་གཏན་ཆེགས་སྒྲུ་ཞེ་ན། །གཞན་ལ་མ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན།།

བརྟན་བཙོན་ལས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རང་གི་
བརྟན་བཙོན་ལས་བརྟན་པ་ལ་བྱུང་མ། འོན་ཏེ་འདིར་བརྟན་བཙོན་སྒྲུ་ལ་འབྱུང་བ་
ཡིན། དེ་ལ་རང་གི་བརྟན་བཙོན་ཆད་མར་བྱས་ནས་ཡིན་ན་ནི་འཁོར་བ་ཁྱོལ་བར་
བྱེད་པ་པའི་བྱུང་བའི་མཐའ་དང་རིག་བྱེད་མཚུངས་པར་འབྱུང་ཏེ། འཁོར་བ་ཁྱོལ་
བར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མཐའ་འཁོར་དཔེན་པར་སོང་ནས་འབྱུང་དང་། ཐོག་སྒྲུབ་དང་། བྱེ་
མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསོད་ཅིང་། འདི་རྣམ་ཆོག་འདིས་འཁོར་བ་ལས་ཁྱོལ་
བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་སྒྲུ་བར་བྲག་གོ། །བརྟན་བཙོན་བྱན་མོར་དུ་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་
པར་རྣམས་པར་བྱེད་ན་ནི་སངས་རྒྱུ་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་འདི་མ་བྱུང་སྟེ། ཁོ་ཚོ་
ཅག་གི་བརྟན་བཙོན་ལས་ནི་རྣམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འཛེབ་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན་པ་ལས་⁶³ ཀྱང་འདྲི་དཔེ་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་བརྟན་པ་མེད་དོ། །རྗེ་རྣམ་
གཞན་དག་གིས་སྒྲུས་པ།

༡༩ གང་ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟུང་བའི་⁶⁴ །བསོད་ནམས་ཚུང་ཞིག་ཅི་བྱས་པ།།

དེ་ཀྱན་འབྲས་བྱ་མེད་འབྱུང་བའམ། །མི་འདྲི་དཔེ་འབྲས་མེ་ན།།

༢༠ ཐུགས་ཀྱིས་གཞན་ནི་གསོད་པ་གང་། །དེ་ཡང་སྐྱོན་མེད་ཐལ་བར་འབྱུང་།།

དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐུགས་གང་གིས། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་བརྟེན་པ་དང་།།

63 +ནི་རྣམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། བེ་ཅིང་། སྒྲུབ་བར་།

64 འཁྲུག་སྒྲུབ་ཆ་བར་འདི་ནས་སྟོག་བྱུང་དོ། ། ༡༩ ནས་ ༢༠ མཁྲུག་སྟོགས་ཀྱི་བར་རྣམས་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་
ཕྱིར། མཚོད་བྱིན་ཀྱི་ལ་སོང་ཞེས་པ་དེ་འཁྲུག་སྒྲུབ་ཆ་བར་སྟོག་ ༡༦ པར་བྱུང་།

༤༡ རྒྱལ་སྤྱི་རྩོད་པ་སྤྱི་མཐུན་གྲང་། །གལ་ཏེ་གསོད་པར་མི་འདོད་ན།།

གཞན་གྱི་ནོར་ནི་རྒྱ་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་རྩོན་བཅས་མ་ཡིན་འཇུག།

༤༢ གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ལས། །དེར་ནི་དགེར་འདོད་གཞན་མ་ཡིན།།

ཞེན་ལྷང་ནི་འབྲེལ་པ་ལ། །གཏན་ཆེགས་བྱེད་པར་སྒྲུ་དགོས་སོ།།

༤༣ གལ་ཏེ་སྤྱི་གཞན་རྒྱལ་སྤྱི་བྱེད་པས། །གང་ཡང་བཅིང་བ་མ་བྱས་ལ།།

གཡོ་བ་མེད་པར་བྱ་ཞེན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱེད་པར་མེད།།

༤༤ གང་ཡིས་སྤྱི་ཀྱང་བསྐྱབས་ནས་ནི། །བཟུང་ནས་ཁུས་མེད་བྱོལ་སྤོང་དག །

མཚོན་ཆ་རྣམས་པོས་གསོད་པ་ལ། །དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་མི་ཞིག་བྱ།།

༡༠) མཚོན་ཆ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བྱོལ་སྤོང་བྱེད་པས་དེ་ལ་འཛེ་བ་དེགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་འདི་སྐད་བྱ།

༤༥ རང་ཉིད་རང་བྱུང་བྱུང་བ་ཡིས། །མཚོན་ཆ་རྣམས་ཀྱི་བྱོལ་སྤོང་བསྐྱེད།།

དེས་ན་དེ་ལ་⁶⁵དགོས་པའི་ཕྱིར། །མཚོན་ཆ་ལས་ཡིན་འདི་ལྟར་དཔེར།།

བྲམ་ཟེའི་དོན་ཀྱང་འཛེ་བྱེད་པ། །འདི་ལྟར་ཆོས་མིན་མིན་པ་བཞིན།།

ཞེན། འདི་ལ་བརྒྱན་པར་བྱ་སྟེ།

༤༦ མཚོན་ཆ་བྱོལ་སྤོང་རྣམས་གཅེས་ཀྱང་། །འབྲས་བྱ་མི་འདོད་མིན་དེ་ཡི།།

དོན་ཕྱིར་ཞེན་བྲམ་ཟེའི་ཕྱིར། །ཅི་ལྟར་འདོད་པས་འཛེ་བྱེད་བཞིན།།

མཚོན་ཆ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་གྱི་རྩ་བ་ནི་དེའི་དོན་ཉིད་
དེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེའི་དོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཀྱང་འོ།།

དེ་ལྟར་པ་རྩལ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆད་མ་ལ་རྒྱལ་བའི་རྣམས་གསལ་གནད་པ་བཞུག་པའི་
ཕྱིར་སྤྱོད་པ།

༤༧ བྱོལ་སྤོང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་དེ། །སྤྱད་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་བྱེད་མེད་བཞིན།།

དེ་ཕྱིར་མཚོན་ཆ་ཕྱིན་མ་བྱུང་། །བྱོལ་སྤོང་གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་ཕྱིར།།

བྱོལ་སྤོང་རྣམས་ནི་མཚོན་ཆ་གྱི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། །འོན་ཀྱང་འདིར་དགེ་བའི་
ལས་བྱས་པའི་སྤྱད་པ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཉི་བར་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་འོ་མ་དང་།

65 ལས། ལྟར་བྱང་།

མར་དང་། བལ་ལ་མོགས་པ་ཉི་མར་ཐུང་པའི་དོན་ཏུ་ཐུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཐུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཐུང་བ་ཞེ། དེ་འདྲི་རྩ་མོ་ཐུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲི་ཕྱིར་ན་
ཐུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། དཔེར་ན་བྱང་མེད་ལ་འཁྱུང་བ་དང་། ཚེ་བ་དང་།
རིག་པ་ལ་མོགས་པ་ནི་ཉི་མར་ཡོངས་ཐུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། གསད་པའི་ཕྱིར་
ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་ལ་སྤངས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲི་ཕྱིར་ན་མཆོད་ཐུན་གྱི་
དོན་ཏུ་ཡིན་པར་མ་བྱུང་བས་དེ་འདྲི་དོན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་གཞན་ལ་མ་བྱུང་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

༡༡) མཆོད་ཐུན་གྱི་གནས་སུ་བསད་པ་དང་ཐུགས་ཀྱིས་བབྱང་ན་ཆོས་མིན་ཏུ་མི་འཕྱུར་བར་བཤད་པའི་ལན།

དབུ་མ་གྱི་མཆོད་ཐུན་གྱི་གནས་སུ་བསད་ན་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འཕྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་ནས་བཟླ་བ་ཙམ་ལས་འཕྱུང་བའི་ཆོ་ག་
བཞིན་ཏུ་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་ལན།

༤༩ དབུ་མ་གྱི་མཆོད་ཐུན་གནས་བསད་ན་འདྲ་། །མ་འཁྲུལ་བསམ་བཞིན་བསད་
པའི་ཕྱིར། བྱི་མར་བྱེད་པ་མི་འདོད་པའི། །འབྲས་བུར་འཕྱུར་ཏེ་གཞན་བཞིན་ནོ། །
དབུ་མ་གྱི་མཆོད་ཐུན་གྱི་གནས་སུ་གང་བསད་པ་དེ་མ་བསད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་
པ་དེ་ལ་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འཕྱུར་བར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྤྲུགས་སོ། །བསམས་བཞིན་ཏུ་མ་འཁྲུལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། མ་
བསམས་པར་ཡོངས་པས་བསད་ཀྱང་སྤྲུག་གཙང་པར་མི་འཕྱུར་ལ། ཁྱོད་ལ་གསོད་
པར་འདོད་པ་ལས་མི་བསད་པར་ཐུང་ན་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བསད་པར་
མི་འཕྱུར་ཏེ། དོན་དེ་འདྲི་ཕྱིར་ཐུང་པར་གཉིས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་གྱི་མཆོད་ཐུན་
གྱི་གནས་སུ་ཡང་ཐུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱ་གསོད་པ་དང་། བྱ་གསོད་པ་ལ་མོགས་
པ་བྱས་པའི་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དཔེ་ཞེ། ཟླ་བ་གཞན་ལ་མི་འདོད་པའི་འབྲས་
བུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་རྩར་པེས་བརྒྱད་བྱེད་པ་དགོན་པ་ན་འདི་
རྩར་འདོན་པར་བྱེད་དེ། མ་མཛོང་བའི་མཆོད་ཐུན་བཙུང་བཟླ་བ་ནི་ཉམས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གང་ལས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་མཛོན་བར་དགའ་བ་
དེ་ནི་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་ཡང་འཕྱུང་ཞིང་རྩར་པར་འཕྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གསུམ་ཐུན་

བྱི་ཏུས་ན་ལྷ་ཆོགས་པ་ཟང་ཞེས་བྱ་བ་འཛོད་ལྷན་ལ་བྱང་ལྷོ་རྒྱུས་ཚོད་པར་ལྷུང་
པ་ན། དེར་ཨ་ལྷུང་པའི་འབྲས་བྱ་ཟ་བ་ལ་སྐྱེས་པས་ལྷུས་པ། ལྷོ་ལ་སྐྱེས་པས་ལྷུས་པ།
མཚོད་ལྷན་བྱའི་ཞེས་ཟེར་རྟེན། །ལྷོ་ལྷུས་ལ་སྐྱེས་པས་ལྷུས་པ། ལྷོ་ལ་སྐྱེས་པས་ལྷུས་པ།
མི་བྱའི་ཞེས་ཟེར་རྟེན། །འདིར་ལྷུས་པ།

གོ་པའི་མཚོད་ལྷན་མིར་བྱ་ན་ཅན། །འཕེ་མཁ་པ་ན་མེས་བྱ་དག
ལྷན་འདིར་ལྷོ་ལ་སྐྱེས་པས་ལྷུས་པ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཉི་མར་བཅུགས།
དེར་ནི་གཉིས་ལྷུས་མང་ཐོས་གྱིས། །འདི་རྒྱུད་ཟེར་བ་ཆོས་མིན་ཞེས།
དེ་མི་གཞུང་དེ་རབ་བྱ་བཀའ། །དེ་རྒྱུད་མིན་བྱ་ཚོད་པར་ལྷུང་།
དེ་ན་ཨེ་རྒྱ་བྱང་ལྷོ་རྒྱུལ། །གཅིག་དེ་གཉིས་གྱིས་དཔར་པོ་བྱས།
དེ་མིས་བདེན་པར་ལྷུས་པ་དང་། །མ་ཟ་འདོད་རྒྱུས་ཁོས་ལྷུང་རྟེན།
གཉིས་ལྷུས་པ་དེ་བསད་ནས་ཟོས། །ད་བྱང་ས་གོ་ཉིད་ལྷུང་ན།
ཨེ་རྒྱ་གཞུང་པས་པ་⁶⁶ཞེས་བྱང་ལྷོ་གས། །གཉིས་ལྷུས་གང་གིས་ཨེ་རྒྱའི་མ་⁶⁷
མ་ཟོས་པ་དེ་ལྷུང་ས་ལྷུང་ན། །བྲལ་བྱ་བ་ལྷན་པར་མ་ལྷུང་རྟེན།
ད་བྱང་བྲལ་མེད་པ་ཞེས་བཤད། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དཔར་པོ་ནི།
རྒྱལ་པོའི་བྱང་ལྷོ་རྒྱུང་འབྲས་ལྷུང་། །ཨེ་རྒྱ་བསད་པས་འཁྱིལ་སྐྱེས་ལྷུག་ནས།
དེ་མིས་བརྒྱན་བྱི་ཆེག་གཅིག་ལྷུས། །དེ་ནི་ལྷུས་དེ་ས་གས་པར།
འཁྱུག་བྱས་⁶⁸ཆོས་ལྷུས་བ་དག་གིས། །ལྷུས་པ་འདིར་ནི་བདེན་པར་ལྷུས།
རན་འཁྱོར་འཁྱོ་བར་ལྷུང་རྟེན། །ཆོས་ལྷུས་ལྷུགས་ནི་ཉམས་ལྷུང་ཅིང་།
ཆོས་མིན་ལྷུགས་དག་རྒྱལ་ལྷུང་པའི། །བརྒྱན་བྱི་ཆེག་དེ་ལྷུས་པས་ན།
རྒྱལ་དེ་ས་གས་ནང་བྱ་སྟངས། །བརྒྱན་བྱི་དཔར་པོའི་བྲལ་ཟེེས།
པན་གང་གས་པར་ནི་བྱ་བའི་ལྷུང་། །ཀྱན་ལྷུས་དེས་པར་མཚོད་ལྷན་བྱས།
ས་ལ་རྒྱན་དག་ལྷུང་བར་བྱེད།⁶⁹

66 ཨེ་རྒྱ་གཞུང་པས་པ་ པེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

67 ཨེ་རྒྱའི་མ་ པེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

68 མཁྱུག་བྱ། པེ་ཅིང་། ལྷུང་ཐང་།

69 ལྷུང་བར་བྱེད། ལྷུང་ཐང་། ཆོགས་པ་ཅད་འདི་རྒྱུས་གང་ལས་བྱངས་ལྷུང་ས་ལ་མ་བྱུང་།

ཅེས་བྱ་བ་འབྲུང་ཞེ། དེ་ནི་ཕྱིར་ན།

༤༩ མཚོད་རྒྱུན་ལ་ནི་བསད་པ་ཡང་། །མི་འདྲོད་པ་ཡི་འབྲས་བྱ་འབྲུང་།།

བསམས་བཞིན་ཏུ་ནི་ཚྭ་ཆད་པ་ནི། །རྒྱལ་བཤམ་བསྐྱེད་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ།།
གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱིས་པར་བསམ་པ་བྱས་ནས། །ཚྭ་ཆད་པ་ནི་རྒྱལ་བཤམ་འདི་
ལ་ཡོད་པས་ཚྭ་ཆད་པ་ནི་རྒྱལ་བཤམ་ཡོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཞེ། །ཚྭ་ཆད་པ་ནི་རྒྱལ་
བཤམ་བསྐྱེད་པ་ནི་ནོ། །དཔེར་ན་འབབ་མོ་དང་། །གཡམ་རྩར་མཚོན་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་
བསད་པ་མི་འདྲོད་པ་ནི་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལྟར། མཚོད་རྒྱུན་ལ་བསད་པ་ཡང་
དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཅི་དེ་ཕྱིར་མི་འདྲོད་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེ་ན། ལྷས་པ།

༥༠ བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱས་པ་ལས། །དེ་འབྲའི་འབྲས་བྱ་ལས་ལ་མཛོད་།།

བྱེད་པ་དེ་འབྲའི་མ་མཛོད་ཡང་། །བསད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ།།
གང་ལ་ཚྭ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྒྱལ་བཤམ་ལས་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བཤམ་ཏུ་བྱུར་པ་མཛོད་
བ་དེ་བཞིན་ཏུ། །རི་ལྟར་མཚོད་རྒྱུན་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་མི་དགེ་བ་ནི་ལས་ཉེ་བར་
བསགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པར་བྱུར་པ་ལས། །དེ་དང་འབྲའི་ཚྭ་དང་བྲལ་
བ་ནི་རྒྱལ་བཤམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་གཞན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་མ་རྟོག་
པར་འབྱུང་བར་འབྲུར་ཏེ། །དཔེར་ན་བྲས་མེད་ཚྭ་བཅད་ཅིང་བསད་པ་ལ་ལ་སྒྲགས་ལ་
བཞིན་ནོ། །འདིར་བྲང་སྟངས་སྐྱེད་བྱེད་⁷⁰གྱི་ཡལ་ག་ལས་སྒྲས་པ།

ཐོན་ཏུས་གཉིས་ཐོན་འཁེགས་ཉེན་འདི། །བསམ་ཅད་འཛེབ་མེད་པར་གནས།།

དེས་ན་དོན་ལ་བརྟུན་པས། །བྱོལ་སྟངས་དག་ནི་བསད་པ་ཉིད།།

ཆོས་ཐོན་མེ་ལྷ་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཐོན་གྱི་རིག་བྱེད་ཐོར་ནས་ནི།།

རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཀྱང་། །རིགས་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད།།

འཁེགས་ཉེན་འཁྲུག་པར་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར། །མ་ཁུབ་རིགས་པ་མི་ཐོན་པ།།

ཁྱིམ་པ་དེ་དང་པོ་ལ་དགའ་བས། །ཆགས་དང་འདྲོད་པ་དེ་དབང་ཏུ་བྱུར།།

བསམ་གཏན་བྱེད་པ་མི་རྣམས་ཕྱིར། །དམོན་པར་གནས་པ་ནི་ཆོག་ཁྱབ་ས།།

དེ་ལས་འགའ་ཞིག་དགའ་བྱང་ཞེ། །དེ་བཞིན་འགའ་ཞིག་མེ་ལ་བརྟེན།།

70 བས་མེ་སྐྱེད་བྱེད། ལེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

གཞན་པ་དག་ནི་མཆོད་ཁྱིན་ཚོས། །བདག་ཀྱང་མཆོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྒྲུལ།
 རྟིག་ཅན་སྐྱོངས་པ་འབྲས་བྱ་འདོད། །ཐོས་མང་དག་ལ་སྐྱོད་བྱེད་ཅིང་།
 ཆགས་པས་སྐྱོངས་པ་དག་ལ་བརྟེན། །ལས་ངན་ཚོས་སྤྱ་འདུ་ཤེས་ཤིང་།
 དེ་དག་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཚོས། །རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་བདག་མི་འདོད།
 ཆངས་པ་ནས་བཅམས་དཔུལ་བའི་བར། །སྟོག་ཆགས་ཀྱན་ལ་སྟོག་པངས་ན།
 གཞན་གྱི་དེ་ནི་བཅད་བྱས་པས། །རི་ལྷ་བྱར་ན་བདེ་བར་ལྷུར།
 འཕྱར་པོ་རྣམས་ནི་བདེ་འདོད་ལ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ནི་ཐུག་བཟུལ་ཟུན།
 གང་ལ་མང་ཏུ་གནོད་བྱས་ན། །དེ་བདེའི་སྐྱོད་ཏུ་རི་ལྷར་འཕྱར།⁷¹

ཞེས་སྒྲུས་པ་འབྱུང་བ་དང་།

“༡ རྟོས་འཕྱར་བའུང་སྟོགས་ཀྱང་བཤད་པ། །རི་ལྷར་བརྟན་བཞེན་སྤང་བ་ཞེ།
 དེས་ན་རྟོས་འཕྱར་བ་རྟེན་མི་བྱ། །རྟོས་པར་འཕྱར་བྱིང་རྟོས་སྟོགས་བཞེན།
 མཆོད་ཁྱིན་ལ་ཆང་འཕྱར་བ་ཡང་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་འཕྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོས་པར་
 འཕྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིང་སྐྱོངས་པ་རྟོས་ཆང་ལ་དགའ་བ་བཞེན་ནོ། །དེའི་བྱིང་
 མཆོད་ཁྱིན་ནས། གཞན་ཏུ་ཡང་རྒྱང་བ་བམས་ཅད་ཏུ་རྟོས་པར་འཕྱར་བ་བརྟེན་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོས་པར་འཕྱར་བ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིང་། ད་ཏུ་རངས་མ་གཏའི་མེ་
 ཏྟག་ལ་སྟོགས་པ་བཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱ་བབྱང་བའི་རྟོས་པར་འཕྱར་
 བ་ནི་མཆོད་ཁྱིན་གྱི་ཏུས་སྤྱ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཞེ་ན།

“༢ མཆོད་ཁྱིན་ཐུགས་ཀྱིས་ཡོངས་བབྱང་བའི། །རྟོས་འཕྱར་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོས་བྱིང་དཔེར་ན་གཞན་བཞེན་ཏེ། །ཐུགས་ཀྱིས་བཏང་བས་མཐོང་བ་བཞེན།
 མཆོད་ཁྱིན་གྱི་ཏུས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱ་བབྱང་བའི་རྟོས་པར་འཕྱར་བ་ཡང་སྐྱོན་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོས་པར་འཕྱར་བའི་རྣམས་པ་དང་མ་བུལ་བའི་བྱིང་རོ།
 གལ་ཏེ་དེ་ལ་དེའི་དྲི་དང་རྩ་དང་རྟོས་པར་འཕྱར་བ་མེད་པར་ལྷུར་ན་ནི། འབྱང་བར་
 ཡང་སྤྱ་ཡང་འདོད་པར་མི་འཕྱར་བ་ཞིག་ན། དྲི་དང་རྩ་ལ་མ་རྟོན་བར་ཆགས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེར་དེ་དག་འབྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིང་ན་ཆང་ལ་དགའ་བ་ལ་སྟོགས་

71 དང་སྐྱོད་བྱེད་བྱི་ཡལ་ག་ཞེས་བའི་སྤྱ་རྟེན་པའི་གཞུང་རྣམས་མ་བབྱང་།

པ་རྒྱལ་མ་ཐུགས་བརྒྱུས་ནས་སྦྱོར་པར་འཕྲུར་བ་འཕྲུར་བ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་པར་བྱེད་པ་དང་མ་ཐུལ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ།

༡༡) རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་མེད་ན་ཐོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མ་ཐུགས་མ་ཐོན་པ་རྒྱལ་མ་ཐོན་པར་

བགད་པའི་ལན།

གད་ཡང་འདི་སྐད་ཏུ། རིག་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་མེད་ན་ཐོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མ་
ཐོན་པ་རྒྱལ་མ་ཐོན་པར་མི་འཕྲུར་རྟོག་ཐུང་བ་དེ་ལ་ཡང་།⁷² འདིར།

«༡ རྒྱལ་མ་ཐོན་པ་མེད་ཅེས་ཏེ། །གལ་ཏེ་མཐོང་རིས་སོགས་མི་རེས།

ཞེན་རྒྱལ་མ་ཐོན་དཔག་དེས།⁷³ །དེས་པས་དེས་པ་མིན་ནམ་ཅི།

འདི་ན་ལ་ལ་ཞི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་པ་རེས་པར་མཐོང་བ་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
ཇུང་གཞུགས་དང་ཐུང་དང་ ཇི་དང་རྟོ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ལ་ལ་ཞི་རྒྱལ་སྤྱི་
དཔག་པས་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཇུང་ཏུ་བ་ལས་མེ་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་བ་
དང་ཉི་མ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་བའི་མཐོང་རིས་ཀྱང་
ཡོད་པར་ཤེས་ལ། བདེ་བ་ཉིད་དང་ཐུག་བརྒལ་ཉིད་དང་། རིགས་དམན་པ་དང་རིགས་
མཐོག་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་དབུ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྦྱོང་བ་མཐོང་བ་ལས། ཐོན་མེད་པ་
ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ཏེ། བྱལ་ལ་ཆགས་པ་ཐུངས་པ་ལས་འདི་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་
ནུན་པ་མཐོང་ལ། བྱལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པར་ཐུར་པའི་སྤྱི་མ་ལེབ་དང་། ཐུང་
མ་དང་། ཐུང་པོ་དང་། འདོད་པ་དང་ནུན་པའི་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་མ་ཐོན་པ་ལས།
རན་འབྲོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱི་དཔག་ཅིང་རེས་པར་གཞུང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
ཏུ་བཙོམ་ནུན་འདས་ཀྱིས་འདུས་ཀྱིས་བཅས་ཅད་མི་རྒྱལ་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་བདེན་
པར་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔག་ནས་མཐོང་རིས་དང་ཐར་པ་ཡང་ཡོད་
པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བཞུན་པ་ཡང་བདེན་པར་འཕྲུར་བས། རྒྱལ་སྤྱི་དཔག་པ་དང་བུལ་བའི་
ཕྱིར་འབའ་ཞིག་གིས་ཞི་མཐོང་རིས་དང་ཐོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་རེས་པོ་གཏན་
ལ་དབབ་པར་མི་བྱས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཇུང་རྒྱལ་སྤྱི་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་རིས་ལ་

72 དཔྱེད་པ་འདི་རྒྱལ་བྱེད་དེ་གོ་བྱ་རྒྱུ་ལ་ འདི་བདེ་བ་གོ་བ་དེ་གོ་བ་གོ་བ་ལ། འདི་ནས་དེ་ལ་ལན་མཛད།

73 དེ། ལེ་ཅིང་། སྐར་མ་ཐོན་པ།

སྟགས་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་མི་འཕྱུར་ན། རིག་ཕྱེད་བཏགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

ག རྩ་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གང་ཡང་ཐུར་རྩ་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བ་བྱས་པ་དེ་སྟན་
དཔྱུང་བའི་ཕྱིར་རྩམ་པ།⁷⁴

༥༩ ལན་ཅིག་འཁྱལ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་འདིར། །མར་མེའང་ལན་ཅིག་ཉིད་འཁྱལ་པས།

གཏན་ཆེགས་མ་རེས་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྟུན།

མར་མེ་ཡང་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་པོ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་བར་འདོད་པའི་དོན་མཐོང་བར་
འཕྱུར་བྱ། དེ་འབར་བ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲ་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ལན་ཅིག་འཁྱལ་བ་
ཡིན་པས་ཅི་མར་མེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་འདི་མི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་
ཏེ་ལན་ཅིག་འཁྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཉིད་བཞིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འཕྱུར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།⁷⁵ དེས་ན་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་པ་
ཡིན་ན། །གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་རྗེས་སྒྲ་དབག་པ་སྟན་དཔྱུང་བ་བྱས་ནས་རང་
གི་ཆད་མ་ཉེ་བར་འགོད་པར་བྱེད་པ་ནི།

༦༠ ཡོད་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་མི་རྒྱུ་ཞེ། །ཅི་ཕྱིར་བྱ་བ་བཞིན་མི་གཟུང་།

ཡང་ན་ལྷས་གྱི་གཡོ་བ་བཞིན། །སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་ཕྱིར་ཉམས་པར་འཕྱུར།

སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན་ན། །མི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་སོ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་
ཆེགས་ཏེ། གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་རྒྱུ་ཞེ། དཔེར་ན་འཁྲོ་བ་དང་བཙུགས་པ་
སྟགས་པའི་བྱ་བ་བཞིན་ན། །ཡང་ན་སྒྲ་ནི་ཉམས་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང་གང་སྒྲ་འདི་རྒྱུ་ལྟར་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཉམས་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། རི་རྩར་སྒྲེད་ཏུ་འབྱེན་པ་དང་འོག་ཏུ་གཞོན་པ་དང་། བརྒྱུད་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ལ་
སྟགས་པའི་ལྷས་གྱི་གཡོ་བ་བཞིན་ན། །གཞན་ཡང་ཐུར་བརྟན་པ་དག་གི།

༦༡ ཁོ་མས་ཕྱིར་ཕྱིས་ཤེས་ཞེས་པ་ཡང་། །གཏན་ཆེགས་རྗེས་འཕྲོ་མེད་པ་ཉིད།

ཁོ་མས་དང་ཕྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་ནི། །རྒྱུ་མིན་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ཕྱིར།

74 འདིར་གོང་ཏུ་སྟོན་ བཟུང་ནས་དཔྱུང་པ་པའི་རྩ་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀོད་པ་རྩམས་ལ་ལན་མཐོང་དེ་འགོག

75 + དེས་ན་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བེ་ཅིང། རྩུ་མང་།

ཡང་དང་ཡང་གོ་མས་པར་བྱས་ཀྱང་ལྷ་ཉི་མ་ལྟོད་ན་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
ན། །དེ་ལ་ཡིག་དང་པོ་བརྒྱུད་པ་ནི་སྒྲོ་འགག་པར་འབྱུང་བ་ན་སྒྲེ་མཆོད་བྱལ་ལ་རྩས་པ་
བཞག་ནས་འགག་པར་འབྱུང་རྒྱུ་། །རྩས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་སྒྲོ་བ་ནས་ཡིག་གཉིས་
པ་བརྒྱུད་པ་ནི་སྒྲོ་མཆོད་པར་ལྷུང་པར་བྱེད་རྒྱུ་། །དེ་བཞིན་ཀྱང་ཁྱི་སྒྲིན་དོན་རྒྱུགས་ཀྱི་
བར་ཀྱང་ཡིན་ན། །དེ་ནི་ལྷུང་ཡིག་གི་རྩམས་ལ་པན་ཆུན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
ཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷུང་རྩམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལ་འབྱུང་། ཡིག་དེ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བ་མ་དང་།
བར་དང་། ཐ་མ་ལ་སྒྲོ་བས་པ་ནི་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་ནི་
རྒྱ་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱ་མ་ལྷན་པ་དེས་བར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །དེས་
ན་སྒྲེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཞིག་ལྷུང་པར་དཀའ་ན་སྒྲེ་དེ་ལ་གོ་མས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འབྱུང་།
ལྷུང་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲོ་བ་མ་འགགས་པར་ལྷུང་པ་དང་། སྒྲོ་བྱི་མ་སྒྲེ་བར་འབྱུང་
བ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ནི་ལྷུང་ལྷུང་ཤེས་པ་ཡང་རྩམས་པ་མ་ཡིན་ནོ།⁷⁶། གཞན་ཡང་།

༥༢ ལྷ་ཉིད་རྩམས་པ་ཉིད་མ་བྱུང་། །སྒྲེ་ཉིད་དཔེ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།།

མཆོན་བར་གསལ་བྱེད་པ་ཡང་བཀལ། །འདི་ནི་དག་གིས་གསལ་བྱེད་ཡིན།།

ལྷུང་རྩམས་པ་ཉིད་བྱུང་ན་ནི་སྒྲེ་ཉིད་རྩམས་པར་འབྱུང་ན། གང་གི་ལྷུང་སྒྲེ་རྩམས་པ་ཉིད་
ཀྱང་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཀྱང་སྒྲེ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྩམས་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟ་ན་དཔེ་ཉིད་
ཀྱང་ཉི་བར་དཀོད་པར་བྱ། རྒྱ་དང་མཆོ་རྒྱུར་བ་ལ་སྒྲོ་བས་པ་དང་། གནས་དང་། བྱེད་
བ་དང་། འབད་པ་ལ་སྒྲོ་བས་པ་ནི་རྒྱ་བས་པས་སྒྲེ་བྱས་པ་ཡིན་པར་དེས་པར་གཞུང་བར་
བྱ་བ་ཡིན་པས། ལྷ་ཉི་མཆོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དེ་གསལ་
མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༥༣ གལ་ཏེ་སྒྲེ་དེ་མཉན་བྱ་ན། །དག་གིས་གསལ་བར་རི་ལྟར་འདོད།།

རྩམས་པ་ཞེས་བྱའང་བརྟེན་ཉིད་པས། །འདི་ཉིད་སྒྲེ་ཀྱང་ཐལ་བར་འབྱུང་།།

གལ་ཏེ་ལྷུང་རང་གི་རྩ་པོ་རྒྱ་བའི་དབང་པོས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ན། ལྷ་དེ་ཡང་
དབྱུངས་ཡིན་པས་དེས་ན་དབྱུངས་གཞན་གྱིས་ཡང་རི་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པར་འབྱུང་།

༡) ཞུང་བྱུང་སྒྲེ་དང་དོན་རྩམས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པ།

76 མ་དཔེར། རྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་པོ་རྒྱར་བཞིན་དགག་སྒྲེ་བཞུགས།

ཐུ་དང་དོན་དག་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཐུས་དོན་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། བསྐལ་པ་དང་པོ་ལ་ཤེས་པ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་ཆོག་པས་
 གས་འདི་ལ་ནི་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ནི་མི་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་
 བ་ཡིན་གྱི། བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐུ་ལ་སྐྱོག་གཤ་དང་ར་མ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་མཆོན་
 པའི་རིམ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐུ་ལ་ཡང་མགོ་དང་རྒྱང་བ་དང་ལག་
 པས་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་བྱས་ཉེ་བར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་རྟོག་ཐུ་དང་
 དོན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནས་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཏུ་ན་བར་ལས་ཡིན་པས་གང་
 ལས་དོན་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་བར་ཉིད་ཐུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྟོག་བར་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འབྱུང་གི་ཐུ་ལས་
 མ་ཡིན་ཏེ།

༥༩ དང་པོ་བར་ནི་མེད་པ་ན། རྟོག་པ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།

བསྐལ་པ་དང་པོ་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་སྟེས་པར་བྱས་པོ་པ་ན་བར་ཤེས་པ་ནི་
 མེད་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐུ་དེ་དོན་རྟོགས་པར་རི་རྟོག་འབྱུང་ཞེན།

འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་རྟོག། །བར་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད།

དེ་རྟོག་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་རྟོག་མའོ། །རི་རྟོག་འཁོར་
 བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྟོག་བར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཐོག་པའི་བསྐལ་པའི་ཏུས་
 ག་མི་རྣམས་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་རྟོག་ནང་ཏུ་སྟེས་པར་
 ཐུང་ནོ། །ཡང་ས་འདི་ཆགས་པར་བྱས་པ་ན་རྟོག་པ་འདིར་བལས་ནས་རོ་ལ་ཆགས་
 ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དག་འཕགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་སྟུ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐལ་པ་དང་པོ་ལ་བ་
 ལང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཏུ་བྱགས་པ་ཡང་དང་ཡང་བརྟན་བྱས་པ་ཡིན་པས་
 དེས་ན་དང་པོ་བར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ང་། ལྷན་གྱི་ཆད་མ་རྗེས་དཔག་ལས་ཕོགས་སུ་མི་འབད་པ།

གང་ཡང་འདི་སྐད་ཏུ། འདི་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་ཐང་དང་⁷⁷ ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཐུས་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

77 དབུ་མེད་། ༩/༩༡ འདི་ནས་གོང་ཏུ་སྟོན་དེའི་ནང་བཞུགས་པའི་འདོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པར་འགྲམ་ཅོད།

༤༠ རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་འདི་ཆད་མ་ཉིད། །དེ་བདག་ཉིད་ལས་ཐ་དད་མིན།།

དེས་ན་ཆད་མ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་གཏན་ཆེགས་འདི་མ་རེས།།

རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་མེད་པར་ལུང་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་བ་ཞི་མེད་དེ། སང་གི་རྩ་བ་
ལས་ཐ་མི་དད་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། ཏུ་མ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྟོ། །ཆད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
འདི། ཅི་མ་རྩོམ་སྤྲུང་གི་ཆད་མ་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་ལུང་ལས་ཐ་དད་པར་ལྷུང་བ་
ཞིག་ཡིན་ནམ། རོན་ཏེ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་འདི་ཆད་མ་འདི་སང་གི་
རྩ་བ་བཞིན་ཏུ་ཐ་མི་དད་པར་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཞན་ཡང་།

༤༡ ཐ་དད་སྤྱོད་ལུ་ཙམ་བྱ་བྱེད། །རྩུ་ཉིད་ཏུ་ཉི་ཁྱོད་བྱི་དེ།།

མ་ལྷུང་ཐ་དད་ལུ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིར། །གཏན་ཆེགས་མ་ལྷུང་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་།།

རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་ཉི་ལུང་ལས་ཐ་དད་པ་འདི་སྤྱོད་ལུ་ཙམ་བྱ་བྱེད་པའི་རྩུར་ལྷུང་བ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་དང་བཙས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལྷུང་པར་རྩས་པར་
འབྱུང་གི། རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་དང་བུལ་བ་འདི་ལུང་གིས་ཡིན་པར་ཉི་མཁའ་པ་རྩམས་ཀྱིས་
འདོད་པ་ཉི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁོན་པོར་སྐྱུ་བ་དང་། འདོད་བཞེན་འབྱུག་པ་དང་། ཐངས་
ཀྱིས་རྒྱལ་བར་སྐྱབ་པ་འདི་བསྟན་བཙས་བཞེན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་ཉི་རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་འདི་
ཁོངས་སྤྲུག་ཏུ་གས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་ཙམ་ལ་བུགས་པས། ཐ་དད་པའི་ལུ་ཙམ་བྱ་བྱེད་
སྤྱོད་པའི་རྩུ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་མ་ལྷུང་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །གང་ཡང་འདི་རྟོག་ཏུ། གཅིག་དང་ཏུ་མ་འདི་དོན་གྱི་ལུ་ཙམ་རྣམས་པ་ཡིན་པ་འདི་
ཕྱིར་རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་ཉི་ལུང་ལས་ཐ་འཁོན་ཡིན་ཏེ། རྩུ་ལས་ལྷུང་བ་འདི་ཆད་མ་བཞིན་
ནོ། ⁷⁸ ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་།

༤༢ ཏུ་མ་འདི་དོན་དངོས་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་གཅིག་མིན་པ་རྣམས་པ་འདི་རྩུ།།

རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པར་ཡང་འདོད་པས། །དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་ལྷུང་ལས་ཐ་འཁོན་མིན།།

སྐྱུ་གང་གིས་བྱང་ཁྱོད་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱུ་མ་རྩོམ་པར་བརྒྱད་པ་ན་དོན་གཅིག་ཡང་དག་
པར་རྣམས་པར་འབྱུང་ལ། མཐོ་པོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱུ་མ་རྩོམ་པར་བརྒྱད་པ་ན་ཉི་དོན་ཏུ་
མ་རྣམས་པར་འབྱུང་རྟོ། །དེ་ཡང་རྗེས་སྤྲུང་དཔག་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས། རྩུ་ལས་ལྷུང་

78 དབུ་མ་ཞིང་། ༩/༡ག-ང འདི་ནས་གོང་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ནང་བརྟན་པའི་རྩུབ་ལྷུང་དེར་ལན་མང་དང་།

བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སྤྱད་པའི་ཁོངས་སྤྱོད་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༭ ཉམས་དང་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བས། །མཐོང་བའི་དོན་ལས་རྗེས་དཔག་ཉིད།

གང་ཕྱིར་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིན།⁷⁹

མཐོ་ཤིས་ལ་མོགས་པའི་རྟོགས་མཐོང་བ་མེད་ན་ཡང་མཐོང་བའི་དོན་ལ་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པར་འཇུག་རྟོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། མཐོ་ཤིས་ནི་ཡོད་དེ་ཐར་པ་ནི་ཡོད་དེ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤམས་པས་བསྟན་པའི་ཁྱད་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་ལས་འདི་ཞུང་ཏུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ། དེས་ན་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཉིད་ཀྱིས་མཐོ་ཤིས་དང་ཐར་པ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཁྱད་ཅམ་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟོག་ན་ཡང་ཁྱད་ནི་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཁོངས་སྤྱོད་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༭ རྗེས་དཔག་ཟུ་བྱུང་བ་དང་མིན། །ཞོག་ཟུར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན།

འབྲེལ་བ་བྱན་ལ་ཞེས་བཅས་ཕྱིར། །དེ་རྟོག་རྗེས་དཔག་པར་ཉིད་བཞིན།

ཟུ་ལས་ཟུར་བས་ན་ཟུ་བྱུང་ཞེ། ཁྱད་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དེ་ཡང་མེ་རྟོག་དང་འབྲེལ་བྱ་དང་ཡལ་ག་དང་བཅས་པའི་ཤིང་ལ་མོགས་པའི་དོན་ཟུ་ཐོས་པ་ཉིད་ན་རྟོགས་པར་འཇུག་བ་ནི། གང་ཤིང་ལ་མེ་རྟོག་ལ་མོགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲེལ་བ་ཟུར་མཐོང་བ་ལས་བྱན་པ་ཞེ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཟུར་བྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ། འབྲེལ་བ་བྱན་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་རྟོག་རྗེས་སྤྱོད་པའི་ཉིད་མེ་དང་ཉེ་བར་གནས་སྤྱོད་ཀྱང་ཏུ་བ་དང་མེར་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་བྱན་པ་ལ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ།

ཅ རིག་ཕྱེད་ཀྱིས་རྟོན་མེད་པའི་བྱ་བ་གསལ་བར་བྱེད་ན་དེ་མི་རྟག་པར་འཇུག་བ།

༭ རྟོན་མེད་བྱ་བས་གསལ་མི་བྱེད། །ཟུ་ཡི་གསལ་བྱེད་བཞག་པ་བཞིན།

གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་ལྟར། །རྟོན་མེད་པ་ཡང་མི་རྟག་འདྲོད།⁸⁰

ཚས་ཀྱང་མཚོད་ཞིན་ལ་མོགས་པའི་བྱ་བས་བསྐྱབས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་གསལ་བར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟུ་དང་མེས་གསལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།⁸¹

79 ཟུ་ན། ཚེ་ན།

80 འཤིས་གྲང་ཏུ་སྒྲིག་ ༡༠༧-༧ བར་ཟུར་བའི་འདྲོད་རྒྱལ་དེ་འགོག་པའི་ལན་མཛད།

81 གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཅིང་། ཟུར་བར་།

གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་ཆོས་ནི་བྱ་བ་ས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེ། བྱ་བ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལྷན་པ་ནི་ནང་ན་གནས་པ་ནི་བྱ་བ་པ་མར་མེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མར་ན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བུ་གཞུག་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱན་མེད་པ་དེ་བྱ་བ་པ་བཞིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏེ་འཇུག་རྟེན། །དེ་ནི་ཡིད་འདོད་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ།

ཆ མཆོད་ལྷན་གྱི་སྐུ་ལ་བྱ་བ་ཤོ་ལ་བཞི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ།

གཞན་ཡང་།

༤༤ ལྷ་པའི་བདུང་ཡོགས་ལྷ་པའི་འབྲས། རྒྱལ་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འདྲོད།

བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེ། །འདྲོད་བའི་རྒྱ་བྱར་འབྲས་བྱ་བཞིན།⁸²

ཐཱ་བའི་བདུང་བ་ལ་སྐུ་ལ་འཕྲུལ་བའི་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་བདུང་མི་ཉིད་
དང་། རྟག་བ་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན་པར་འདོད་ཀྱི་ཐུག་ཀྱང་། མི་རྟག་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱ་
བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང་གང་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་
མེ། དཔེར་ན་འདོད་པའི་སེམས་པའི་རྗེས་སྐྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བའི་འབྲས་
བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ།

༤༥ རྒྱ་བའི་བདུང་ལོགས་བྱ་བ་ཡིས། ། ཐར་པ་འཕྲོབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། །

བྱ་བ་ཡིན་ཕྱིར་འདོད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཆན་བྱ་བ་མི་འདོད་ལྟར།།

[illegible]

༤༩ དེ་སྤྱིར་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། །མཐར་ཐུང་ལས་སྤུང་མ་ཡིན།།

ལྷོ་ཡིས་ལྷོ་པ་འེ་རྒྱས་མེད་པ། །ཤེན་རྗེས་འབྲུང་བས་འདི་ལ་བརྟེན།།

རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚད་ལས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིལ་པའི་
ལས་གང་མཐོང་པའི་ལས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་མཐར་ཐུང་པ་ལ་ལས་རྒྱལ་པར་

82 འདི་ཉམས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོ་གླིང་། ༡༠ག-ད བར་ལྷན་པའི་འདྲོད་ཆུ་ལ་དྲེ་འཁོག་པའི་ལྷན་མཁར།

འཕྱར་གྱི། གང་དག་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱར་ཞིང་སྒོས་སྒྱུད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཡོངས་
སུ་བརྟགས་པའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དེས། ཅི་ཉམས་མཐར་ཕྱེད་པ་ལས་རྒྱལ་
བར་འཕྱར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་གང་སྐྱུ་བའི་བརྒྱུ་བ་ལ་ལོགས་པའི་བྱ་བས་
མཐར་ཕྱེད་པ་ལས་རྒྱལ་བར་འཕྱར་རྒྱུ་ལ་གང་སྐྱུས་པ་དེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།
གལ་ཏེ་ཡང་།

༤༧ འཆི་མེད་ཉིད་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉམས་ཞི་རིག་ཕྱེད་ཡོད་ཅེ་ན།

མེད་དེ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་བརྟགས།⁸³

༥༠ རིག་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གསུམ་པོ། །ཤིས་བརྗོད་བརྗོད་དང་ཆོ་ག་དག

གང་ཕྱིར་དོན་ནི་གསུམ་པོ་འདིས། །ཐར་པ་ནམ་ཡང་འཐོབ་མ་ཡིན།

༥༡ གལ་ཏེ་ཉིད་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། །རིག་ཕྱེད་ཆད་མར་འདོད་ཅེ་ན།

མི་ཤིས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ལྟ་ལོགས། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆད་མ་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ར རིག་ཕྱེད་རྣམས་ཉིད་ཐོང་ཐོང་གིས་བརྟེན་པར་སྐྱུ་བ་མི་འབྱུང་པ།

བར་ཐོང་རྣམ་བཞེན་དམ་པས་འདོད།⁸⁴ །ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མའི་
ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱུས་པ།

ཉིད་སྒྲིམ་མུར་བྱས་བརྟན་པའི་རྒྱུད་ལས་རིག་ཕྱེད་སྟན་དཔྱད་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
ཅི་ཉམས་ཞེ་ན། སྐྱུས་པ། རྣམ་གྱི་དོན་ཏུ་རྣ་གསལ་མཆོད་ཕྱེད་པས་རྣ་གོན་ལ་གནས་པ་
དང་། གཏོར་མ་བཞུགས་པ་ལ་ལོགས་པ་གྲུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉམས་རྣ་གོན་
ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་ལོགས་པ་ནི་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱུ་གེ་ཆེན་པོ་
བྱུང་བར་བྱུར་ནས་གང་གི་ཕྱིར་འདིར་གཏོར་མའི་ཆགས་དང་། ཐར་བའི་ཕྱེད་ཏུ་མ་
དང་། བསར་གཏོར་གྱི་ཆུ་དང་། ར་ག་དང་། འབྲས་མ་ཆག་པ་ལ་ལོགས་པ་ལ་ཁྱིའི་ཆུ་ལ་
བཟུང་ནས་རྣ་རྣམས་འདིར་བབས་ཤིང་ཐར་བར་འཕྱར་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞེན་ཏུ་ཡང་སྐྱུས་པ།

83 འདི་དང་རྗེས་གྱི་རྟོག་གཉིས་བཅས་ཆོགས་བཅད། ༤༧-༥༡ མཐུག་ཆོགས་ཀྱི་བར་ལེགས་སྐྱུར་རྩ་བར་མི་འབྱུང་།

84 གོང་ཏུ་བྱུང་བའི་དབུ་ཉིད་། ༧/༡༡ ལ་བཟུང་། འདི་ནས་དོར་བཞོད་པའི་འདོད་པ་དེའི་ལན་མཆད།

རྒྱུན་ཅན་གཙང་ཐུ་ཅན་མང་འདུས་ནས་འཆོ་བའི་ཕྱིར།
 མྱ་ཡི་རྩ་གོན་ལ་སྐྱེས་འབྱུང་ཞིག་བརྩམས་ཐུང་ནས།
 རྩལ་ལས་དུ་སྒྲིབ་པོར་ཐུང་རྩམས་བསྐྱེས་པ་རྩམས་ཀྱིས་ཆོས།
 རྩ་དང་མེད་པ་བཀས་པ་ཅན་འདི་ག་ལ་སྒྲིབ།⁸⁵
 ཁྱིམ་མེད་མ་དང་མཆོད་རྒྱུན་ཤིང་ཐུན་ཅན།
 མཐུན་པ་སྐྱུང་པས་བཅེངས་དང་འདྲེག་མཁན་དང་།
 རྒྱུ་རིགས་གཉིས་དང་མཆིལ་སྐྱེས་མཁན་པོ་དང་།
 ཐུག་ཤི་རིག་ཕྱེད་འདི་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན།
 གནས་སྐབས་ཆོས་ཅན་གང་དག་དང་། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དག །
 རྩ་ཅན་རྩམས་ཀྱི་⁸⁶རྩ་ཆོགས་ལ། །བྱ་རྒྱུད་བཞེན་ཏུ་བྱངས་ནས་འབྱིན།
 མེ་ལ་རྒྱུན་མེད་ལ་སྐྱེས་ལས། །བྱིས་པའི་ཚོད་མོ་བཞེན་མཆོན་ཆ།⁸⁷
 མེ་ཡི་རྒྱུན་མེད་གསུམ་རིག་འདོན། །དབྱེ་བྱ་གསུམ་ཅན་བལ་བས་བསྐྱུ།
 རྒྱོ་དང་ཚེལ་བས་དམན་རྩམས་ཀྱིས། །འཆོ་ཕྱིར་བྱས་ཞེས་ཐུང་བ་སྐྱུ།⁸⁸
 དེ་བཞེན་ཏུ་ཐོང་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་ཏུ་ཆེལ་བཅས་པའི་རྒྱན་པོ་རྩམས་ཀྱིས་དེ་དག་
 གཏན་ཆེགས་ཀྱི་པོ་བས་མགོ་པོ་ནས་སྐྱེབ་⁸⁹པར་བྱའོ་ཞེས་གྲང་འབྱུང་བས། དེ་རྩ་བས་
 བ་སྐྱེད་བྱང་ཐོང་གིས་བསྐྱེན་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་རིགས་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

༡) ཆངས་པ་དང་ཁྱབ་འབྱུག་བདེ་བྱེད་རྩམས་མཆོད་འོས་མིན་པ།

༡) ཆངས་སྐྱེས་འདོད་ཆགས་བྱུག་པོ་ཅན་ཡིན་པར་སྐྱེས་པ།

ཨ་ ལས་གསུམ་པོ་ནི་རྒྱུན་ཕྱེད་པ། །ཆངས་པ་ཁྱབ་འབྱུག་བདེ་བྱེད་རྩམས།

ཉ་ རྩ་མངས་བདག་ཉིད་རྒྱུད་མཐོང་བས། །གང་ཕྱིར་གསུམ་འདི་སྐྱང་བའི་རིགས།

ཉ་ རྩ་མངས་པ་དང་བལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྒྱན་པའི་གསུང་

85 ཀ་ལ་སྒྲིབ། རྒྱུ་དགེ་མ་དཔེ།

86 ཀྱི། པེ་ཅིང་། རྩ་ལ་ཐང་།

87 བྱིས་པའི་ཚོད་མོ་བཞེན་མཆོན་ཐུ། །པེ་ཅིང་། རྩ་ལ་ཐང་།

88 །འདི་པར་ཐོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཏུང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉི་ཞེས་པ་དེ་ནས་ཡིན་དེས་མོད་གསུང་རབ་ཉིད་པ་དེ་དོང་ཆ་
 ཆང་བ་ཞིག་འཆལ་ཏུ་མེད་པར་བཤད།

89 བས་སྐྱེབ། པེ་ཅིང་། རྩ་ལ་ཐང་།

ནི། དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་པར་འཕྱར་གྱི། གང་ཡང་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་བཞེན་ཏུ་
 ཉན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་རི་
 ལྟ་བུ་བཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་དང་བཅས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་
 བསྐྱམ་པ་ཉིད་ནི་ཐུང་བར་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེ་
 ཞིག་ཆངས་པའི་ཉན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞེན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རིག་ཕྱིད་
 ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་རྒྱུ་།།

རི་ལྟར་མེད་པ་བསྐྱམ་པ་ནི། །མེས་པོས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གཤགས།།
 ལེགས་པ་བཅས་ཅད་རྣམས་ཐུངས་ཏེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཉན་བྱ་མིན།།
 ལྟ་མོ་འདོད་དགའ་དང་འདུས་ནས། །འདོད་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སྦྱང་ཞྩེ།།
 བཞེན་ཅུ་མ་ནད་འདོད་དགའ་ལས། །འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་དེས་བསྐྱེད་དོ།།
 མེས་པོ་དེས་ནི་དགའ་བྱེད་མ། །དེ་ལ་བྱིན་ནས་འདི་རྒྱད་སྐྱུས།།
 སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་མེད་སྦྱོང་། །བྱང་མེད་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ལ།།⁹⁰

ཞེས་བསྟན་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར།

༥༩ འདོད་པ་མེད་ན་རི་ལྟར་འདི།⁹¹ །འདོད་དགའ་མ་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད།།
 དེ་བཞེན་འདོད་བྲལ་ལྟ་མོ་ལ། །འཁྲུ་གཙུག་ལྟར་ཀྱིས་ཅི་ཕྱིར་སྦྱོང་།།
 ༦༠ འདི་ནི་སྐྱེ་དབྱའི་བདག་ལས་སྐྱེས། །དེ་ནི་རང་བྱུང་བྱ་ཡིན་ན།།
 རང་བྱུང་ཆ་མོ་འདོད་ཞུན་ལ། །སྦྱོང་བར་བྱུང་བ་མིན་ནམ་ཅི།།

དེ་བཞེན་ཏུ་འདི་ལྟར་གཤགས། སྐྱེ་དབྱའི་བདག་ལོ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆངས་པའི་ཁ་
 གས་སྐྱེས་མོ། །དེས་མཆོང་སྐྱིན་ཅིག་གྱེད་པའི་ཏུས་སུ་ཆངས་པ་སྐྱུན་བྱངས་པ་དང་དེ་
 མ་འོངས་མོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་དབྱའི་བདག་ལོས་རང་གི་བྱ་མོ་གཞོན་ཅུ་མ་རྣམས་ཕོ་ཉར་
 བཏང་རྒྱུ་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་ལས་ནི་ལག་པ་ནས་བྱངས། ལ་ལས་ནི་ཚོ་རྟ་ནས་བྱངས་
 ཏེ་ཆངས་པ་མཆོང་སྐྱིན་གྱི་གནས་སུ་ཁྱེད་རོ། །དེ་གཞོན་ཅུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཏུས་དང་རིག་
 པར་བྱུང་བ་ན་འདོད་པས་མེམས་སྦྱོང་བར་བྱུང་ནས་ཁ་བ་བྱུང་རྒྱུ་། །དེ་མཆོང་སྐྱིན་

90 འདི་གཞུང་ཞིག་གི་ཆོག་བྱངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དཔོན་གྱིས་འདིར་ཞོན་ཏུ་བཞོན་པ་གང་ཡིན་རྗེས་མ་བཟུང་།

91 འདི་ནས་བཞེས་པའི་རྟོག་བྱུག་སྟེ། ༥༩ གས་ ༥༩ མཇུག་གི་བར་ལེགས་སྐྱར་ཆ་བར་མི་འབྱུང་།

བྱེད་པ་འདི་ཕྱོག་གཟར་གྱིས་སྒྲུབ་ནས་བཟེལ་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་མེད་ནང་ཏུ་སྒྲུབ་ས་ཨོ། །དེ་
ནས་འབར་བ་འདི་ཕྱོག་བས་ཀྱན་ནས་འཁོར་བ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བ་པ་དཔྱ་སྒྲོང་དང་། ལྷནི་རས་
སྒྲེས་པར་བྱར་ཏོ། །དེ་འདི་ལྷག་མ་ཏུ་བའི་ནང་ཏུ་ལུས་པ་ལས་ཨ་ཏི་བྱུང་རྩ་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
དེས་ན་འདིར་ཡང་སྒྲེད་བྱའི་བདག་པོ་ལས་སྒྲེས་པ། རང་གི་ཆ་མོ་ལ་འདྲོད་པ་འདི་མེས་ས་
སྒྲེས་ནས་བྱུང་བ་འདི་ཁྱ་བ་ལྷ་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་ཁ་ཡིན་པར་འདྲོད་པ་འདི་མེད་ནང་ཏུ་སྒྲུབ་ས་
གྱི་ནང་ཏུ་སྒྲུབ་ས་པར་བྱེད་པས། སྒྲུབ་པ་འདི་སྒྲོང་པ་དང་འབྲུག་ཆར་ས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ།

༥༥ རིགས་ལས་བྱང་སྒྲོང་སྒྲེད་པ། །འདི་ལྷ་བྱུང་འདི་བཟླ་གཟི་བ། །

གཉིས་སྒྲེས་རྒྱུས་གྱི་གསར་བ་གང་། །ཀྱན་ལ་བཞོད་པར་བྱ་བ་མིན། །

༥༦ རང་བྱུང་གི་ནི་སྒྲོང་པ་འདི། །འབྲུལ་པར་བྱར་བ་འདི་ལ་སྒྲེས། །

ཆ་མོ་མཐོང་དང་རིག་པ་ལས། །བྱོལ་སྒྲོང་བཞིན་ཏུ་གང་ཆགས་ནས། །

༥༧ ལུས་ནི་འབྲུང་བར་བྱར་བ་ལས། །མི་གཙང་ཤོར་བར་བྱར་བ་འདི། །

མི་ནི་མེས་ས་དང་ཐུན་པ་འགའ། །མ་སྒྲེས་ཡིན་ན་འདི་བྱེད་དམ། །

༥༨ ཁྱེད་དང་ཐོང་བྱ་དག་གི་ནི། །སྒྲོང་པ་འབྲུག་ས་པས་སྒྲོང་པ་ལ། །

རང་བྱུང་སྒྲོང་པས་དེས་ན་དེ། །དེ་དག་དང་ནི་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །

དེ་བཞིན་ཏུ་ཉ་ལའི་རྒྱུ་པ་དང་ཉ་ཉ་ཞེས་ཟེར་བ་གསལ་པར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར། སྒྲེ་པོ་བཟུ་
སྒྲོང་ཏུ་མེད་ཆོག་ས་གསོད་པར་བྱེད་པ་འདི་གཤིན་རྗེ་བསྒྲེད་པ་དང་། འཕེལ་བྱེད་དང་།
ན་མུ་ཅི་དང་།⁹² རྒྱུ་པ་དང་། མཐུན་བཟུ་གསལ་པ་འདི་བསྐྱེད་གྱི་མན་རག་ཀྱང་རིག་
བྱེད་ལས་བཟླ་ན་པས། ཆང་ས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བྲག་པོ་དང་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱབ་འབྲུག་དང་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པར་བྱིས་སྒྲོན་པར་འབྲུར་བས་འདིར་མ་བཟླ་ན་ཏོ། །པ་རོལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཁས་སྒྲུབ་ས་
ནས་སྒྲུས་པ།

༥༩ ཤེས་ཐུན་ཤེས་པས་ཐིག་པ་དག །ཐེག་སྟེ་མེ་ཡིས་ཤིང་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་མཐུ་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས། །དན་འཁྲོར་དེ་མི་འཁྲོ་ཞེན། །

92 མ་ཉུ་ཅི་དང་། པེ་ཅིང་། རྒྱུ་བང་།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་ཚྲོང་ས་པ་ཡོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་དག་ནི་ཐིག་པ་ཚུར་བྱས་ཀྱང་དན་
འཁྱོར་འཁྱོ་བར་འཐུར་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྦྱེས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཀླམ་
པར་དག་པ་དང་ཐུན་པས་ནི་ཐིག་པ་མ་ལུས་པར་སྦྱེག་པ་ཡིན་པས། དེས་ཐིག་པ་ས་
གོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ།

༡༠ གང་གིས་ཉོན་མོངས་སྦྱེག་བྱས་པའི། །མཁས་པ་ཤེས་དེ་ཤེས་ཐུན་ན།།

དེ་ནི་ཐིག་པ་བྱེད་མི་འཐུར། །དེ་ཉི་རྒྱ་ཤེས་ཐུན་ལ་མེད་ཕྱིར།།

ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གསོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་
བསགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་ཐུན་པ་
རྣམས་ནི་སྦྱག་གཙོང་པ་ལ་སྒྲུགས་པའི་ཐིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་དེ། འདྲོད་ཆགས་
དང་། ཞེ་ཐུང་དང་། གཏི་ལྷག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐིག་པའི་རྒྱ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདྲོད་ཆགས་སམ། ཞེ་ཐུང་ངམ། གཏི་ལྷག་གིས་ནི་ཐིག་པའི་ལས་བྱེད་པར་འཐུར་
ཏེ། ཇི་སྐད་ཀྱི། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་མི་མཐོང་།⁹³ ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
ཀྱི། ཞེ་ཐུང་དང་། གཏི་ལྷག་ལ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁྱེད་ནི་གཅིག་ཀྱི་མི་
དགོ་བའི་ལས་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་ཏེ།

༡༡ ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱལ་འབྱོར་བྱུང་ལ་མི་གོས་ཞེས།།

སྒྲ་ཞིང་ཡང་དག་ལས་ཉམས་ལ། །གཞན་དག་གི་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད།།

བྱུང་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་བྱུང་
པའོ། །དེ་ལ་ནི་མི་དགོ་བའི་ལས་བྱམ་ཟེ་བསད་པ་ལ་སྒྲུགས་པ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་བྱས་
ཀྱང་གོས་པར་མི་འཐུར་རྒྱ་ཞེས་ཟེར་བ་བྲག་སྟེ། དེ་སྐད་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་ཉམས་པར་མི་འཐུར་བ་དང་། ཁྱོ་བའི་ལས་ཡང་མི་ཤེས་པར་བྱུར་པ་ཡིན་
ལ། གཞན་སེམས་ཅན་མང་པོ་དེ་ཉི་གཞུང་གི་རྗེས་སྒྲུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་
དགོན་པ་ལ་མཐོན་ཀྱི་སྦྱགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དབྱ་མའི་སྒྲིང་པོའི་འབྲེལ་པ་རྟོག་གི་འབར་བ། བས་པོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། གལ་ཏེ་དེ་

93 ལྷུང་དེ་ཉི་ཁྱེད་ས་རྣམས་བཟུང་།

ནམས་ལ་ཐེག་པ་བཟེག་པ་འདི་རྩམ་པ་ཡོད་ན། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་གིས་ཆངས་པ་
བསད་པ་འདི་ཐེག་པ་རྒྱ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། བྱང་མེད་དང་། སེང་ལ་སྒྲུགས་པ་ནམས་ལ་
ཆ་དགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཉི་མ་དང་། རྒྱ་བ་ཡང་ཅི་འདྲི་ཕྱིར། བད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟད་བྱེད་
ལེན་པར་བྱེད། དེས་ན་ཆངས་པ་དང་། རྒྱབ་འཕྱུག་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་
ཤེས་པ་དང་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

༡༩ ཆངས་ལ་སྒྲུགས་པས་དེ་ཉིད་དོན། །སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བར་མི་འདོད་དེ།

ཆངས་པ་དང་ནི་ཆེ་གསུམ་ཅན། །ཐིག་ལེ་མཆོག་མར་ཀྱན་ཆགས་ཕྱིར།

ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྩ་མོ་ལ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་ནས་གདོང་
བཞི་མར་ན་པར་སྐྱལ་པ་དང་། ཆངས་པ་ཡང་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པར་ལྷུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གདོང་ཐུ་བསྐྱེད་དེ། གདོང་དེ་དག་གིས་བརྩམས་ཀྱང་རྩ་མས་པར་མ་ལྷུང་ན་ཞེས་
བྲག་གོ། །གཞན་ཡང་རྩ་ག་མ་བ་ན་འདི་གཞུང་ལས། རྩ་ཆེན་པོས་ལོ་བརྒྱ་ཆར་བར་སྐྱུ་མ་
དང་རྩ་ཆེན་ཅིག་ཏུ་འཁྲིག་པ་འདི་རྒྱུར་བ་ལ་གནས་པར་ལྷུང་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྩ་སེང་གི་
ནགས་ཆལ་ཏུ་བྱགས་པ་ན། རྒྱབ་པ་འདི་ཏུ་མོ་མཐོང་བ་ན་འདོད་པས་རྩས་པ་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་
ནས་མཆོན་མ་འཕྲུང་བར་ལྷུང་ནོ། །ཐང་མོར་དེ་ཁྲིས་བར་ལྷུང་པས་རྒྱང་བར་བྱས་སོ།
འདི་སྐད་ཀྱང་སྐྱུས་ཏེ།

ཏུར་ཁྲོད་ན་ནི་གང་གནས་སེང་། །འཕྱུང་པོ་འདི་ཆོགས་དང་རྩ་ཆེན་ཅིག་དགའ།

འདི་འདྲ་བ་ཡང་རྩ་ཡིན་ན། །ཤ་ཟ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད།

ཆངས་པར་སྐྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན། །གཞུགས་སུ་འདི་ནི་མཐོང་བཞིན་ཏུ།

རྫོངས་པ་མི་ཤེས་པ་དག་ལ། །ཆངས་པར་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱོ།

འདི་ག་ཉིན་ཀྱན་གྱི་མར་ན་སྐྱུ་ལྟ། །དཀའ་བྱུང་མཆོན་མ་འཕྲུང་བྱུང་པ།

མཁས་པ་གཉེན་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །འདི་འདྲ་མཐོང་བ་མི་འདོད་དོ།

ཉིས་ན་ཆངས་པར་སྐྱོད་མིན་པ་འདི། །ཁྲིམ་པ་འདི་ཆ་ལྷུགས་ཉིད་རྒྱང་གི།

ཆངས་པར་སྐྱོད་པར་ཁས་འཆེ་བ་འདི། །བདེ་བྱེད་མཐོང་བར་མི་འདོད་དོ།

མཆོན་མ་ལྷུང་བ་དེ་ལ་ནི། །དྲི་དང་ཐུང་སྒྲུགས་ལོངས་སྐྱོད་མཆོག་

དེ་བཞིན་བདེ་བྱེད་ལ་མ་ཡིན། །འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན།

གང་གི་མིང་ཐོས་སྒྲུབ་པོ་འཇུག་པ། ཤིན་ཏུ་རྩོམ་ཆེན་འབྱུང་བ་ཡི།⁹⁴
 གང་ལས་མི་གཙང་ཆེན་འབྱུང་བ། རྟེན་ཅི་ལྟ་ཡིན་ཅི་ལྟར་འདོད།
 ཤིན་ཏུ་རྩོམ་ཆེན་འབྱུང་བས། མཆོན་མའི་ཆེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས།
 གང་གིས་བདག་ཉིད་ཙུང་བའི་འབྱུང་བ། རྟེན་ལས་ལྟག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ།⁹⁵

ཞེས་བྱ་བའོ།

(ཁ) ཆངས་སོགས་ཞེ་སྒྲུབ་དང་གཉི་མུག་བྱུག་པོ་ཅན་ཡང་ཡིན་པར་སྒྲུས་པ།

འདྲོད་ཆགས་བྱུག་པོ་ཅན་ཡིན་པར་སྒྲུས་ནས། ཞེ་སྒྲུབ་བྱུག་པོ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཏུ་སྒྲུས་པ།

༡༩ དང་པོར་ཁོ་མེས་མ་བཟེགས་ན། །ཡང་ཁྱེད་སྒྲུབ་བཅེགས་ཅི་ལྟར་བཟེགས།

ཉི་རྒྱལ་སོ་རྒྱུད་ཅི་ལྟར་བྱ། ཉི་རྒྱལ་མིག་རྒྱུད་ཅི་ལྟར་བྱ།

ཁོ་པོ་མེས་ནི་དང་པོར་རྟེན་ཁོ་པོ་ཅན་ཉིད་མིག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དབང་བྱུག་
 ཆེན་པོ་མིག་མེ་མཆོག་མ་གྲོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁོ་པོ་མེས་བཟེགས་ཤིང་བཟེན་
 པར་དཀའ་བར་བྱུར་ནས། ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་འབར་བའི་སྤྱོད་པ་ཅན་བྱུག་གིས་བསྐྱར་ནས་
 གནས་པའི་ཁོར་ཁྱེད་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཉིད་མེས་མཆོན་འཕངས་ནས་བཟེགས་པར་བྱུང་
 ཏོ། །ཡང་སྒྲུབ་དབུ་པའི་བདག་པོ་གསལ་བ་མཆོད་སྒྲིན་བྱེད་པའི་ཏུས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་
 ཆེགས་པ་ན། དེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་མགོ་བརྒྱན་ཅིང་ཐལ་པས་སྒྲུབ་བསྐྱས། ལག་པ་
 བཟེད་པ་སོགས་ཉེ་སྒྲིན་པའི་བརྒྱལ་བྱུགས་འཛིན་བཞིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་འབྱེ་བ་ན་འོངས་
 སོ། རྟེན་མཐོང་ནས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མས་གད་སོ་བྱས་སོ། །བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཉི་མས་མིག་བརྒྱལ་བྱས་སོ། རྟེན་ན་བདེ་བྱེད་ཁོ་པོ་མེས་ཆེན་གསུལ་བྱི་ནི་སོ་
 རྣམས་རྒྱུད་བར་བྱས་སོ། །བཟང་པོ་མི་མིག་རྒྱུད་བར་བྱས་སོ་ཞེས་འཇུག་རྩོད་པོ།⁹⁶

གཉི་མུག་བྱུག་པོ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ།

༢༠ ཆངས་བསད་ཆང་འབྱུངས་འདྲོད་པ་ཅན། རྟེན་ལས་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེ་ན།

དེ་ཡི་ལམ་བྱི་རྒྱུས་འབྱུང་བ། རྩི་ལྟར་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་འབྱུང་།

94 ཡིན། པེ་ཅིང་། ལྟར་བར་།

95 ལྟག་མ་ཐན་ཞེས་པ་ལས་ཆེན་ལྟག་པོ་ཏུ་བྱ་རྩི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་སྒྲུས།

96 འདི་ཡིག་བྱེད་ལས་རྒྱུད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བྱུང་བ་ལས་གཞུང་དངོས་བཞོད་པ་ཞིག་ཏུ་མི་རྒྱུང་།

ཆོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་འདྲི་ཆགས་དང་། ཞེ་ཆོང་དང་། གཏི་ཐུག་འབྱུང་བར་མི་
འབྱུང་རྟོ། །དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོངས་པ་བསད་
པ་དང་། ཆོང་འབྱུངས་པ་དང་། འདྲི་པ་བསྟེན་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། རྩོད་པ་དང་། ཆོང་
འཆོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་པ་དང་། སྤང་འཆོང་མ་ལ་ཆགས་པ་འདི་སྟེན་བྱ་བ་ཞིག་ནོ། །དེ་འདི་
ཕྱིར་ན་རྩེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་འདི་
བར་བསྟེན་པ་འདི་ལས་ནས་འབྱུག་པ་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པར་རྩི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་རྟོ། །

༡༥ བྱང་འབྱུག་ཡིན་ན་སྐྱུ་གཙན་དང་། །ཙ་ཏུ་ར་དང་དབྱུལ་ལ་སྟོགས།

ལྷིང་རྩེ་མེད་པར་བྱུར་པ་ཡིས། །རྩོད་སྟེག་ལུ་ལ་བ་རྩི་ལྟ་བུ།

གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྩོད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྟ་བུ་མཐོ། །ཕྱགས་
འདིས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་མཐོང་ན་ནི་འདི་
ལྟ་བུ་འབྱུང་པ་དང་ཐུན་པར་ཡང་རྩིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ག) ཆོངས་སྟོགས་མི་དགེ་བའི་སྟོན་པ་དང་ཐུན་པས་མཆོད་འོས་མིན་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༦ གཞན་ནོར་ཆོང་མ་མ་བྱིན་ལེན། །ཆོང་མེད་སྟོག་ནི་གཙོད་པ་དག

དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འོས་བྱུང་ན། །རི་བྲགས་རྒྱན་མོ་ཕིན་ཏུ་འང་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྟོག་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་ནོར་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོང་
ལ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཆོག་སྟུ་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་ཆོང་མ་ལ་ཉལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོགས་པ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འབྱུང་ན།⁹⁷ རི་བྲགས་ལ་
དང་རྒྱན་མོ་ལ་སྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྟེག་པ་ལ་འབྱུགས་པ་རྩམས་ཕིན་ཏུ་བྱོལ་བར་ཡང་
འབྱུང་ལ། གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟར་ནི་མི་འདྲི་དོ། །
གཞན་ཀྱིས་བསམ་པ་སྒྲུས་པ།

༡༧ སྟེ་དགུ་བསྐྱུར་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ལྷ་མིན་ལྷ་ཡི་ཆོང་མ་དག

བསད་ཀྱང་སྟོན་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཆོས་བསྐྱུར་བྱུང་ཞེ་ན།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་ཡང་ལྷ་འདྲི་དབྱུར་ཡིན་ལ་ལྷས་ཀྱང་མི་རྩམས་དཔལ་དང་། ལྷ་ལ་བ་

97 མ་དཔེ་དང་པེ་རྒྱུ་སྟོགས་སུ། འབྱུར་བ་ནི། ཞེས་ཡོད་ཡོད་གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ། འབྱུར་ན། ཞེས་བཅོས།

བཟང་པོ་དང་། ཆོད་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ན། །རྩ་མ་ཡིན་ནི་ཉི་མོ་ཕྱགས་ཀྱི་མི་མཐུན་པར་ཐུར་པ་ཡིན་པས་བསད་ཀྱང་ཆོས་མ་
ཡིན་པར་འཐུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རྟེན། འདི་ལ།

༡༧ གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་བསྐྱར་བར། །འདོད་པ་ཡིན་ན་ཅི་ཡི་ཕྱིར།།

གཞན་ནོར་བུ་དཔྱད་ཀྱང་དང་། །གཡོ་སྒྱུ་ལ་འཇུག་སྒྲོང་མི་བྱེད།།

གང་འདི་ཉམས་ཉམས་ཡིན་བསད་པ་ལྟ་ལྟོ་རན་འཁྱར་པོར་ཐུར་ཅིང་སྒྲེ་དབྱེ་ལ་གནོད་
པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། རྒྱལ་པོ་དཔུལ་བ་པའི་བྱད་མེད་སྟོང་
ཐུག་བཅུ་བྱག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱིས་པ་སྒྱུར་གྱི་གསེར་མདོག་མ་འཛོག་
པར་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་པམ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་བྱ་ས་མན་ཉ་ཀ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་
དང་སྒྲུ་ཡིས་པན་པ་བྱེད་པའི་རྩ་མ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཏོར་མ་བསྐྱས་པ་ལ་སྐྱེལ་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་འདི་ཉམས་ལྟ་ཅི་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད། །དེའི་ཕྱིར་
ན་འདི་ནི་ཆོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དང་ནོར་
འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པས་ཐིམ་གྱིས་མནན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པར་འཐུར་
རྟེན། །རྩ་མ་ཡིན་དང་། ཐུན་ད་དང་། ཉེ་བའི་ཐུན་ད་དང་། ཉི་ར་རྒྱ་ཀ་མི་བྱ་དང་། ཀར་
ས་ལ་སྐྱེལ་པའི་རྩ་མ་ཡིན་བསད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྒྲར་གྱིས་ཐིམ་གྱིས་མནན་པ་ཡང་ཡིན་
ན།⁹⁸ །གཏོར་མ་བསྐྱས་པ་དང་། གོས་རན་གྱིས་མཐོན་ཏུ་པོས་པ་དང་། བསེལ་བྱེད་
མ་སྐྱེལ་པ་ལ་སྐྱེལ་པ་རིག་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོངས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། །
འདི་སྐད་སྒྲུ་བར་ཡང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱད་མེད་སྟོང་ཐུག་བཅུ་བྱག་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་རན་པ་བཞེན་
ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་ལྟར་ལྟོགས་ཆེ་མོ་དང་ཉམས་ལྟ་ཅིག་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་མིང་འདོད་པས་ཆེ་བ་ཉམས་
སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བ་ཡང་རྩེ་གཞན་བཞེན་ན། །མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ནི་ཞེ་སྒྲར་དང་
བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱོག་གཙོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་།
བྱ་བ་ལ་སྐྱེལ་པ་བཞེན་ན། །མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ནི་གཏི་ཐུག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་

98 འདིས་ནི་ཀྱི་པ་རྩེ་ནག་པོས་རྩ་མ་ཡིན་གྱི་ས་བསད་པ་ལྟ་བུ་སུ་ཞེ་གསུམ་པའི་གཞུང་པ་རྩ་རྩེ་ལས་བྱུང་བའི་
གཏམ་རྒྱུད་བཀོད་སྟངས་། མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ནི་ནང་ཡན་ཞེས་པ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་མིང་གི་རྩམ་གྲངས་སོ།

བཞིའི་བར་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱལ་པ་དང་སྐྱལ་པ་ལོག་པ་བཞིན་ནོ།།

༤༧ འགྲོ་བའི་དེ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་དོང་ཆེ་བཞིན།།

འགྲོ་བ་མི་རྣམ་པར་མཐོང་ན། །དེ་ནི་རི་ལྷོ་རྣམ་པར་འདོད།།

༤༨ གལ་ཏེ་འགྲོ་ལས་དེ་བཞིན་ཏེ། །ས་དང་རྩ་མཐག་བཞིན་ཞེ་ན།།

རྩ་མཐག་དང་ནི་ས་བཞིན་ཏུ། །མི་རྣམ་པར་ནི་མཆོན་པར་བྱ།།⁹⁹

ཐོད་ཐོད་ཀྱི་བྱ་ནི་ཆོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རི་ལྷོ་
ན་ཆོས་སྐྱད་བར་བྱེད་པར་འཕྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༤༩ ཆོས་མིན་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན། །དེ་བྱེད་པར་ནི་རི་ལྷོ་འཕྱུར།།

གང་ལ་རྒྱལ་ཏུ་ཐུར་པའི་སྒྲིན། །མི་ཤེས་ཕྱིར་ན་བྱས་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་འདི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བར་ཐུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཆོས་མ་ཡིན་
པ་བྱེད་ཏུ་འབྱུག་པར་མི་འཕྱུར་ལ། རང་ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པར་མི་འཕྱུར་རོ།།
ཡང་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པས་མ་འོངས་པའི་སྒྲིན་མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བ་མལ་པའི་སྐྱེས་བྱ་བཞིན་
ཏུ་འདི་སྐྱངས་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཅི་འདིའི་འཁོག་རྟེན་སྒྲིང་བ་ཡང་། བ་
དང་། མ་དང་། བྱ་དང་། ཐོགས་ལ་ལོགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་
ཉིད་རྗེས་ཡིན། དེས་ཅིར་འཕྱུར།

༥༠ ཐོད་པས་འཁོག་རྟེན་སྒྲིང་ཞེ་ན། །ཐོད་པའི་བྱ་ཏུ་རི་ལྷོ་འོས།།

ཉིད་རྗེས་ཞེ་ན་འཁོག་རྟེན་རྣམས། །སྐྱེས་སྐྱངས་པར་ཅི་ཕྱིར་བྱེད།།

འཁོག་རྟེན་འདི་དག་བསམས་ཅད་ནི་ཐོད་པའི་དབང་ཏུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷོ་ཐོད་
པའི་དབང་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཐོད་པའི་དབང་ཏུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ཏུ་ཐུར་པ་
དེས་འཁོག་རྟེན་བསམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་བྱས། །ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་
རྗེས་འཁོག་རྟེན་སྒྲིང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་

99 རྒྱལ་འདི་གཉིས་ལོགས་སྐྱར་བྱི་དཔེར་ཐོད་ལ། ཐོད་འཕྱུར་རྩ་འཕྲུལ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་མོད། གཞུང་རང་གི་
འགྲུས་ལ་བརྟགས་ན་རྩ་ཆེག་ཏུ་མ་བྱས་ན་ལོགས་སྐྱེས། དེ་ལྷོ་ནའང་ཐོད་དཔེར་རྩ་འཕྲུལ་གཉིས་ཀྱང་ཐོན་
པས་འདིར་རྩ་ཆེག་ཏུ་བཟངས་ཡོད།

༧༧ འཕྱོ་བ་མཉམ་མེད་འཕྲོག་བྱེད་ལ།¹⁰¹ །གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲིབ་ས་ཡོད་ན།
 ཅི་ཕྱིར་བྱུགས་ཅན་ནག་པོ་ཡིས། །འཛིགས་ནས་ཕྱག་ཏུ་བྱུགས་ཞེས་བྲག །
 ༡༠༠ བྱུགས་ཅན་ནག་པོས་འཛིགས་སྐྱབ་ནས། །རྒྱལ་པོའི་བླ་མ་མུ་ཙྰ་ཀུའི།
 ཁྲི་ཡི་འོག་ཏུ་བྱུགས་ཐུང་པར། །ནག་པོར་ཐུང་པ་མིན་ནམ་ཅི།
 ༡༠༡ བློང་ཁྲིར་མང་པོར་གནས་པ་ན། །ཁྲུང་ནས་རྒྱན་མོ་བཞེན་འཕྲོས་པ།
 གལ་ཏེ་སྤྱིང་གཟུམ་དེ་བསྐྱེད་ན། །རྩ་མ་ཡིན་ལ་ཅི་ཕྱིར་འཛིགས།
 ༡༠༢ གང་ཅེ་རྒྱས་བྱེད་མདས་པོག་ནས། །འདི་ནི་འཛི་བར་འཐུར་བའི་ཅེ།
 དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་ས་ཀྱང་གང་ཏུ་མོང་།
 ༡༠༣ སྐྱུ་དང་གཡོ་ཡིས་མོངས་བྱས་ཏེ། །དན་པའི་ལས་ལ་སྐྱར་བྱས་ནས།
 ལྷ་མ་གཉིན་བསད་འཛིགས་པ་ཡིས། །སྤྱིང་སྐྱབ་ཏུ་ཐུང་རི་ཉྩ་བ།
 ༡༠༤ དབུ་མ་རྣམས་ཟད་པར་བྱ་བ་ལ། །དེས་པར་རང་ལ་རྩས་མེད་པས།
 གང་ཕྱིར་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པས་གཞན། །བསྐྱལ་བའི་དོན་ཏུ་མོང་བར་ཐུང་།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་འདིས་བསམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་བསམ་བྱེད་མ་འཕྲོག་
 པར་བྱེད་པའི་མ་ར་ན་¹⁰² ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲབ་འཆུག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲབ་འཆུག་གསོད་པར་བྱེད། བསམས་ཅད་མཁུན་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་བསམ་བྱེད་མ་མའི་ནང་ཏུ་བྱུགས་པར་ཐུང་པ་འདིས་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཤེས་པར་མ་ཐུང་། ཡང་ན་འདི་དག་བསམས་ཅད་ཅེད་མོའི་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན།
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྲད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྒྱང་བའི་ཅེད་མོ་དང་འབྲེལ་བར་ཅེད་མོ་
 འདི་མཆོན་པར་བྱའོ།¹⁰³ །རྩ་མ་ཡིན་གཏོར་མ་ཡང་ཁྲབ་འཆུག་ཉིད་ཡིན། ཁྲབ་འཆུག་
 ཉིད་སྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡང་རི་ཉྩ་བ། དེ་ནི་གཞན་ཡིན་ན་ཞེ་ན། སྐྱེད་བྱ་འདི་ཀྱན་ཡང་འདི་
 ཡིན་ནོ།¹⁰⁴ །མཆོད་གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་དང་ཡུད་ནས་གཏོར་

101 འདི་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་གཤམ་གྱི་རྒྱུ་ ༡༠༧ དེ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་གྱི། །ཞེས་པ་མཆུག་མཆོག་ས་བར་
 ལེགས་སྐྱུར་རྩ་བར་མི་འབྱུང་།

102 ར་བ་ཆ། ཞེས་པ་ཡིན་པེས་ཏེ་བསམ་བྱེད་མ་སྤྱི་ཏེ་འཕྲོག་སྤྱེ་ལྟར་ཁྲིང་བའི་ཕྱིན་པོར་བ་ཆ་ལ་གོ་དགོས།

103 + ལྟ་སྐྱར་བར།

104 མ་དཔེར། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་མོད་པེ་རྩར་བཞེན་བཅོས།

མས་ས་ཆེན་པོ་ཐུན་པ་བྱས་པ་ལས་བཅེངས་པ་ཐོབ་པར་ཐུང་པས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ས་
འདི་ཆུང་ཉི་ནང་ཏུ་བྱུང་པར་ཐུང་པ་ན་ལག་གི་གཞུགས་སུ་ཐུང་ནས་བཏེག་པ་འདི་ཆེ་གང་
ཏུ་གནས་ནས་བཏེག་པ་ཡང་སྒྲིམ་གྱི་ག །ས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གི་ས་གཏིང་
ཏུ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཏིང་ཏུ་བྱུང་པོ་ཞེ་ན་གི། དེ་ལ་བརྟེན་པར་ཅི་ལྟར་འཐུར། དེས་
ན་ཆུལ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདི་ཕྱིར་སྐྱེ་གཙན་ཡང་འདིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། བསྐྱེད་ནས་མགོ་བཙུང་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། འདིས་བདག་
ཙག་གི་བདུད་རྩི་ལྷོགས་པར་འཐུར་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་ཤེས་པར་ཅི་འདི་ཕྱིར་མ་ཐུར། དགས་
འཇིགས་ནས་མཆོན་ཆ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བསྐྱེད་ནས་
ཅི་ཞེག་བྱ། གང་གི་ཆེ་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་མཆོན་ཆ་བཟུང་ནས་ཅི་ཞེག་བྱ།
གཞན་གསལ་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ཆ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ནག་པ་དང་གདོལ་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་ཏུ་ཆོས་དང་མི་ལྟན་པར་ཐུང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གིས་བསྐྱེད་
པས་བསད་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་མི་འཐུར་ཞེ་ན། བྱ་ལ་སོགས་པ་བསད་པ་ལྟར་མ་
རིས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གསུམ་པར་ཐུང་པ་ནི་ཉམས་པར་འཐུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གང་འདོད་པ་དེ་ཡང་དེ་འདི་ཆུང་མ་དགས་ཁྱེད་པར་ཐུང་པ་དང་། དེ་འདི་ཐུན་ཐུན་ཆད་
པར་ཐུང་པ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་ཡང་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱས་བྱེད་ཀྱི་མདངས་རྒྱུ་ནས་ཕྱི་
པར་ཐུང་པ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན།

༡༠༥ གང་ཡང་ཆུང་ཞེག་དབང་ལྷོག་ལྟོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གནས་ཡིན་ན།

དེ་ནི་ཀྱང་ལ་ཁྲབ་ཉིད་མིན། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དོར་བར་གྱིས།

༡༠༦ འོག་ཏུ་ཁྱེགས་ནས་ས་བཏེག་པ། ཁྲབ་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་བྱང་།

འོན་ཏེ་འདི་དེར་མ་གནས་ན་འང་། ཁྲབ་པར་སྐྱེ་པར་མི་མཛེས་སོ།

༡༠༧ འོག་ཏུ་ཁྱེགས་ནས་ས་འཛིན་པར། །ནུས་ན་བྱང་ལོང་དཔོན་པ་ཡིས།

རང་རིགས་འོག་འགྲོ་ཐུང་པ། །འཛིན་པར་མི་བྱེད་རི་ལྟ་བུ།

༡༠༨ དེ་ལ་གསུམ་པ་མི་ཉམས་ཞེས། །གང་ལ་དེ་ལྟ་འདྲི་ཡོད་ན།

དེ་ལ་གསུམ་པ་འདི་བྱང་མེད་དག །ཚོ་གཞུང་དགས་ཁྱེད་རི་ལྟ་བུ།

༡༠༩ དེ་འབའ་འཇིག་ཀྱང་མ་ཡིན་གྱི། །བཤེས་དང་གཉེན་དང་བྱ་རྒྱུས་དང་།

ནི་མི་འཕྲུལ་པོ། །རྩི་ལྷ་མ་ཞེན།

༡༡༡ ཉ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡིན་ན་ཡང་འཆི་མེད་མིན།།

གཞན་མིན་ཉིད་ནའང་གཞན་མིན་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཞེ་མིན་གཞན་བཞིན་ནོ།།

ལྷ་རྩལ་གྱི་རྩི་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཉ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པའི་གཞན་མིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱིན་གྱིང་། དེ་ལྷ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔའ་རྩལ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་པར་བྱེད་ན་ཡང་། རྩི་ལྷ་མ་ཉ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཉམས་པར་འཕྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཀྱང་ལྷ་རྩལ་གྱི་མ་ཞེ་བ་ཉིད་དང་། མི་རྒྱལ་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འཕྲུལ་རོ།།

༡༡༢ གལ་ཏེ་གཅིག་ནི་ཞེ་བདག་ཉིད། །ཡིན་ནའང་གཅིག་ནི་མ་ཞེན།།

བྱད་མེད་འཕྱོན་མའང་བསྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པར་འོས། །ལྷ་མ་གྱི་ཕྱེད་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར།།

གལ་ཏེ་འདི་ལྷ་རྩལ་གྱི་རྩི་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཉ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པའི་རྩི་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་ཞེས་སྟུན་ན། འདི་དག་གང་ཞེན། མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་ན་བདག་གི་ལྷ་མ་ཕྱེད་ནི་གཞན་ལ་མི་འཕྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱེད་ནི་གཞན་ལ་འཕྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པར་བྱད་མེད་འཕྱོན་མ་ཡང་བསྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་འཕྲུལ་ལ། འདི་ལྷ་ཕྱེད་ལྷ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མེད་པའི་མགོ་ཅན་གྱི་མི་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པའི་རྩལ་ལྷ་དཔགས་ན། ལྷ་རྩལ་གྱི་རྩི་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་མ་ཞེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྲུལ་རོ། །དེ་བཞིན་ཀྱང་།

༡༡༣ ཡོད་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་པར་རིགས་པ་མིན།།

ཡོད་ན་མཆོག་ཀྱང་རིགས་པ་འཕྲུལ་ལ། །རྩུ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་རིགས་པ་ཡིན།།

དཔེ་ཐོ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རྩལ་ཐོ་བཞིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་རིགས་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ས་ཐོ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་བཞིན་ཀྱང་རྩུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་རིགས་ཀྱི། མེད་པར་རི་ཐོ་བོ་རྩལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་རྩུ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པའི་རྩལ་ལྷ་རྩལ་གྱི་རྩི་ཐོ་ཐོ་ཡོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཆོག་ཉིད་ཅེས་

ཀྱང་བརྗོད་པ་འདི་ཉམས་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།¹⁰⁶

ཅ) དབང་ཕྱུག་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐུག་པ་བཞིན་ཁྱབ་འབྱུག་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞེས་པ།

(ཉ) ཁྱབ་འབྱུག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་དངོས།

གཞན་ཡང་།

ལྟར་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་ཐུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་འང་ཐུངས་པ་བཞིན།

རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་གཞན་ཡང་མིན། འཆི་མེད་མ་ཡིན་སྟེ་བའང་མིན།

དབང་ཕྱུག་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐུང་རབ་ཏུ་བཀག་པ་བཞིན་ཏུ་ཁྱབ་འབྱུག་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་
ཡང་དགག་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་གྱི་རྒྱུ་ན་གང་གི་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། ལ་དང་ཏུ་ཐུར་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐ་དང་ཏུ་ཐུར་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། འཆི་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་པར་ཐུར་པ་ཉམས་པར་འཐུར་བ་ལས་
འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བར་འཐུར་བྱ། འཆི་བ་མེད་པ་ནི་ཉམས་པར་འཐུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འཆི་བ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཐུར་རོ། རྟེས་ན་འདི་ནི་འཆི་བ་མེད་
པར་འཐུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་འཆི་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའོ།

(ཉ) ཁྱབ་འབྱུག་དངོས་དང་དངོས་མེད་གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

གཞན་ཡང་ཅི་འདི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ།

ལྟར་གཞན་ཉིད་འཆི་མེད་དངོས་ཡིན་ན། འདི་ནི་ཉམས་པར་ཐུར་རོ་སྟེས་པ་བཞིན།

གཞན་ཉིད་འཆི་མེད་དངོས་མིན་ན། རྟེན་མེད་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་བཞིན།

འཐུར་བར་འཐུར་བས་དངོས་པོ་སྟེ་སྟེ་བར་འཐུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུག་པོ། གང་སྟེ་
བར་ཐུར་པ་དེ་ནི་དེས་པར་ཉམས་པར་ཐུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་། གཞན་གས་དང་། ཇི་
ལ་སྟེས་པ་བཞིན་འདི་ཡང་ཉམས་པར་ཐུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་ཉམས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མཁའ་མེ་
རྟོག་གས། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སྟེས་པ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིར་ཏུ་མེད་པར་ཐུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
གཞན་ཉིད་འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཅིག་ཏུ་མེད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་འབྱོར་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་

ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འདི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

༡༡༦ ཡོད་མིན་མེད་མིན་མི་རིགས་ཏེ། །མེ་ལ་བྱང་དང་རྩོད་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རི་ལྷོང་མེད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་མེད་ན་འདུང་རི་ལྷོང་ཡོད་པ་ཡིན། རི་ལྷོང་མེ་
ནི་བྱང་བ་དང་རྩོད་བ་གཉི་གའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་འཆི་བ་མེད་པ་དེ། །བརྗོད་མེད་ཡིན་པར་རི་ལྷོང་རིགས།།

ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སྒྲགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདི་ནི་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སྒྲགས་པའི་བརྗོད་པ་འཇུག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འཆི་བ་མེད་
པ་ལ་སྒྲགས་པའི་ཆོས་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ན། ཟུར་སྒྲུབ་དག་གིས་སྒྲུལ་པའི་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་དང་
འདི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

༡༡༧ བརྗོད་ཏུ་མེད་ཉིད་བདག་དང་ནི། །འདྲ་ན་མེད་ཡིན་བཀག་པ་ཉིད།།

རིག་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པར་གང་བདག་གི་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་
ཉིད་དགག་པར་བྱས་པས་དེ་འདིར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་འདིའི་བརྗོད་
ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

འཆི་བ་མེད་ཕྱིར་འཆི་མེད་ཅེས། །འཆི་མེད་མེད་ཕྱིར་འཆི་མེད་མིན།།

གལ་ཏེ་འདི་རྟོག་ཏུ། འཆི་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འཆི་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
བྱམ་པ་འཕམ་མི་ཡང་རྒྱང་འཆི་བ་དང་བྲལ་བར་ཐུར་པ་ནི་འགལ་ཡང་མེད་པས། དཔེ་
མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འདི་རྟོག་ཏུ། ཉལ་སྒྲགས་པའི་
རྩ་བ་འཆི་བ་མཐོང་བས་འཆི་བར་འཐུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འཆི་བ་མེད་པར་འཐུར་རོ། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་འཆི་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

༡) རིག་བྱེད་ལས་ཁྱོད་པའི་ཐབས་བཟད་པ་རིགས་པ་དང་མི་ལྟ་བུ་འཛོམས་དང་བཅས་པ།

༡) བྱེད་པ་པའི་ལྟ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་ནས་ཁྱོད་པའི་འཐུར་བ་མི་འཐད་པ།

༡༡༩ ཟློན་རྒྱུས་སྒྲུབ་ཏུ་བཏགས་པ་ཡི། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མེ།།

དེ་ལ་དམིགས་ན་རི་ཉི་བྱ། །ཁྱོལ་འདྲིང་ཁྱོལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན།།
 གང་ཁྱོད་ཀྱི་དག་གི་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཐུང་བར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར་སྟ་
 རུས་ཀྱི་རྩ་ཐོར་བཅུགས་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་། བཅད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པས་ཡོད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བར་དཀའ་ན། ཅི་ཉམས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཁྱོལ་བར་འདྲིང་བ་རྒྱམས་
 ཁྱོལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡོད་པས་ཁྱོལ་བ་
 འབྱུང་བར་འབྱུང་རྩོམ་ལ་རྩོམ་པོས་སྒྲུས་པ།

༡༡༠ ཆངས་པ་དང་ནི་ནོར་ཉི་མ། །ཐུང་ཐུངས་གསར་བ་མི་ཞེས་བྱ།།

ཆངས་པའི་མི་གེ་དེ་ཉིད་ནི། །ཡོད་དེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན།།

༡༡༡ དེ་ནི་ཆང་གསུམ་གསལ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བར་བསྟན།།

དང་པོའི་རྒྱ་ནི་མི་གེ་ཡ། །དག་དང་ཉིད་ལྟོབས་ས་མེ་བཟུས།།

༡༡༢ ལས་དང་ནས་མཁའ་ཉིད་དག་ཀྱང་། །ཡིད་བརྒྱལ་ཉིད་ལྟོབས་ལྷ་དང་ཐུན།།

བྱེད་པོའི་མི་གེ་མདེམ་ཅན། །སྟོག་དང་ཐུན་པ་གསུམ་པ་ཡིན།།

༡༡༣ འབྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུད་པར་བྱེད། །གཉིད་ཆེན་ཤིན་ཏུ་ཡོག་པའི་རྒྱའོ།།

འཕོ་དང་བསམ་གཏན་རྒྱུང་འབྱུང་འབྱུག །གཟུང་བར་བྱ་དང་བརྟག་པ་དང་།།

༡༡༤ ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི། །ཡན་ལག་བྱུག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན།།

དབང་པོ་ཀྱན་གྱི་ཤེས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་རྒྱམས།།

༡༡༥ ཡང་དག་བཟུས་ལ་སྟོག་ཐུན་ནི། །ཡིད་ལ་བསམ་གཏན་བྱ་བ་ཉི།།

གནས་དག་ཏུ་ནི་སྟོང་ཞི་བྱ།།¹⁰⁷

ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཕྱོགས་ལྔ་མ་འདི་ཉི་མ་བྱ་ཡང་ཉེ་བར་དགོད་པར་བྱ་སྟེ།

༡༡༦ དབང་པོ་དག་དང་དབང་དོན་དག །རྩས་སྒྲལ་ཡན་ལག་བཞིན་བཟུས་ལ།།

བྱན་པས་མི་གེ་མི་བརྒྱུད་ན། །དེ་གསུམ་སྟེས་བྱ་ཁྱོལ་བར་འབྱུང་།།

ཞེས་བྱ་བ་ཉི། མིག་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱམས་དབང་པོའི་དོན་གཟུགས་ལ་སྟོགས་

པ་ལ་རྩས་སྒྲལ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱམས་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཉི། རབ་ཏུ་རྒྱོག་ཅིང་བཟུས་ནས་

107 མ་དགེ། ཐང་ཞིང་བྱ། བེ་རྒྱར་བྱ། ཐོང་ཞིང་བྱ། ཅ་བ། ཐོ་ཞི་བྱ། འདིར་བཅས་ཡོད། ཆངས་པ་དང་ནི་ནོར་
 ཉི་མ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་དེ་བར་ལེགས་སྒྲུར་ཅ་བར་མི་འབྱུང་།

ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཡི་གེ་མི་ཆད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་ལ་བསམས་ན་ཁྲབ་འཇུག་ལ་
ཀུས་པ་དེ་ཐོལ་བར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེས་དེ་ལ་འདི་རྟེན་དུ།

༡༡༢ འཕྲོག་བྱེད་ཀུས་པས་ཁྲོལ་བར་ནི། །འཕྲོག་བྱེད་མཐོང་བས་མི་རིགས་ཉིད།།

རྣམ་རྟོག་མཆན་མ་དང་བཅས་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འཕྲོག་བྱེད་མཐོང་བ་བཞིན།།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མཆན་མ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི་མེས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། གང་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་མཆན་མ་དང་བཅས་
པ་འདི་ག་ཉིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཁྲུང་མེད་པ་དེ་གོ་མས་པར་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཐར་པ་
འཛོལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་འཕྲོག་བྱེད་ལ་ཀུས་པ་རྣམས་འཕྲོག་བྱེད་མཐོང་བས་ཁྲོལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཆན་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཕྲོག་བྱེད་དེ་རལ་པ་
གཟིངས་ཤིང་བཤིག་པ་དང་ལྡན་པའི་མེད་གེ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པའི་སྒོ་དག་ནི་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདིར་སྒྲུས་པ།

༡༡༣ ཁྲོལ་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཡི། །མི་རྟོག་སྒྲོ་ཡང་མི་འདོད་དེ།།

མཆན་མར་འདིན་ཕྱིར་བརྟུན་ཡིན་ན། །ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས།།

གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྣམ་པར་མི་¹⁰⁸རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
པར་རྟོག་ན་ནི། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དམིགས་པའི་མཆན་མ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོལ་
བར་མི་འབྱུང་ན་གང་ཡང་སྒྲོ་གང་ཞིག་དངོས་པའི་མཆན་མར་འདིན་པའི་རྟོག་པའི་རོ་
མོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཆན་མར་འདིན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༡༤ ཆགས་སོགས་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། །ཆངས་སོགས་རྣམས་ནི་སྦྱགས་རྩི་བཞིན།།

དེ་ཉིད་རིག་པ་ཐུངས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དོན་དམ་པའི་ཡི་གེས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་ཅུང་དང་། གཏི་སྦྱག་
རྣམས་ཡོད་པར་བྱུང་པ་ཁྲོལ་བར་རྟོག་པ་ལ་འབྱུང་། དེས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱ་ལ་ཚོངས་པ་ནི། ཁྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ཁོ་ཙམ་གྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉི་ཤུར་
འདི་དག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཆངས་པ་དང་། ཁྱུང་འཁྱུག་དང་། དབར་ལྷུག་ཆེན་པོ་ནི་དོན་དམ་པ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་པ་མ་ཚོང་བ་དེ་ཉི་ཤུར་། །རི་བྲགས་པ་དང་རྫོན་པ་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོགས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༩༠ བདེན་པ་དེ་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་འཕམ། །རང་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིས།།

ཆོས་ནི་བསྐྱར་བར་འཐུར་ཡིན་ན། །དེ་ལ་འདི་ནི་གཉི་ག་མེད།།

ཆོས་བསྐྱར་བ་ནི་རང་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པར་བྱུར་བ་འཕམ། ཕྱིན་ཅི་མ་ཚུགས་
པ་དེ་ལས་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ཚུགས་ཏུ་སྐྱབ་
པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཇི་སྟར་གཞན་དག་ཡང་དག་པ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་འགོད་པར་བྱས་
པར་འཐུར། དེ་ཉི་ཤུར་ན་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་ནི་ཆོས་བསྐྱར་བ་རྣམས་པ་
གཉི་ག་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པ་ལ་བྲགས་པ་
མ་ཡིན་ལ། ཆོས་བདེན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཆངས་པ་དང་ཁྱུང་འཁྱུག་དབར་ལྷུག་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ།

༡༩༡ ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ། སྐྱ་ལ་རང་བདག་ཐ་དད་པ།།

གང་གི་ཆོག་ལ་བདེན་པ་འཕམ། །མི་བདེན་པར་ནི་བརྟག་པར་བྱ།།

འདི་ལ་རེ་ཞིག་ཆངས་པ་ནི་འདི་སྟེན་ཏུ་སེམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་འདི་
དག་གི་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་སྟེན་ཏུ་སེམས་སོ། །དེ་ཉི་ཤུར་གི་རྗེས་སུ་འབྱར་བ་དག་
འདི་སྐད་ཀྱང་སྐྱ་སྟེ། འདི་བསྐལ་པ་གཞན་ལ་ནི་སྐལ་ཤུན་ཞེས་བྱ། དང་པོ་ལ་ནི་རང་
བྱུང་ཞེས་བྱ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ། གསུམ་པ་ལ་ནི་སྐྱེད་བྱུང་བ་དག་པོ་ཞེས་
བྱ། བཞི་པ་ལ་ནི་པར་དེ་སྐྱེད་གནས་ཅན་ཞེས་བྱ། ལྷ་པ་ལ་ནི་གདོང་བཞི་པ་ཞེས་བྱ། ལྷག་
པ་ལ་ནི་མེས་པོ་ཞེས་བྱ། བདུན་པ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེད་བྱུང་
བདག་པོ་བྱུང་ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་བུར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཉེ་མ་དེ་མས་ནི་སྟ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱེན་ལྱེད་མ་དེ་མས་ནི་སྟ་མ་ཡིན་བསྐྱེད་དོ། །མི་དེ་མས་ནི་མི་
རྣམས་སོ། །སྤྱི་དམས་ནི་སྤྱ་རྣམས་སོ། །ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་མས་ནི་ནམ་མཁའ་ཤིང་།

རྒྱལ་ས་སོ། །ཚངས་པའི་ཁ་ནས་ནི་བྱས་ཟེ་རྒྱལ་ས་བཞུད་དོ། །དབྱང་པ་ལས་ནི་རྒྱལ་
རིགས་སོ། །བརྒྱ་དག་ལས་ནི་རྗེ་ཕྱ་རིགས་སོ། །རྒྱང་པའི་མཐིལ་དག་ལས་ནི་དཔངས་
རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བརྒྱད་པར་བྱེད་དོ།¹⁰⁹

ཁྱབ་འཇུག་པ་དག་ནི་འདི་རྒྱད་ཏུ་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། རྒྱལ་ཐུན་ཅོར་ལྟ་འདི་ནི་
བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ། བཅས་ཅད་གཟིགས་པ། འཁྱོ་བ་བཅས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། བར་
པ་ཞུམ་པར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ལྟ་དང་། ཡང་དག་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་
འགག་པ་དང་། ཅོར་གྱི་ལྟ་དང་། ལྟ་བུ་བཟང་དང་། འཆི་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བར་
ནི་གཙོ་བོ་གནས་པར་བྱེད་ལ། ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། ཀྱན་ལ་བྱགས་པ་དང་། ཀྱན་ལ་
ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པར་སྟུག་ལ། དེ་རང་ཉིད་ཀྱང་འདི་རྒྱད་ཏུ།

ར་ནི་མེ་ཆ་རྒྱུད་ཡང་ཡིན། །བཟའ་བཏུང་སྟེ་དབྱའི་བདག་པོ་འད་དེ།

ར་ནི་བྱས་ཟེ་འེ་ལྷས་སྟུ་གནས། །རྫོད་པ་པོ་ཡིན་ཞུམ་པོ་འད་ཡིན།¹¹⁰

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུ་འོ།

དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་སྟེ། ས་དང་། རྩ་དང་། རྒྱང་
དང་། མེ་དང་། མཚོད་ཞུམ་དང་། བཅ་མཁའ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་
པོ་འདི་དག་གི་གཞུགས་ཀྱི་འཆིག་རྟེན་བཅས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་གནས་སོ་
ཞེས་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་མན་རག་ཉིད་ལས་འདི་རྒྱད་ཀྱང་སྟུ་ཞེ།

ལ་ཞིང་རྒྱལ་ལ་ལྷས་བྱེད་མེད་ཀྱན་ཁྱབ་བྱེད་པའོ།

གོ་མས་བྱེད་བསམ་གཏན་རྒྱལ་འབྱོར་གོ་མས་རྒྱལ་ས་བྱི་མེད་རྫོ་ཡི་ལྷལ།

རྒྱ་ཉི་མ་དང་ས་ཆ་རྒྱུད་དང་མཚོད་ཞུམ་བདག་པོའི་དཔོན།

དབང་ལྷུག་གྲུབ་པའི་ཞི་བདེ་བ་དེ་བ་འདོད་པ་བརྟམས་པར་བྱ།¹¹¹

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་ཆར་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱས་པ་དང་སྟེད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་ཏུ་སྟུ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། གང་གི་ནི་བདེན་པ་ཡིན་

109 འདི་དེག་ལེ་དང་ཆངས་པའི་ལྷས་ཀྱི་ཆ་གས་ལས་བྱས་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་དཔངས་རིགས་སོགས་
ཞེས་ཆེ་ལ་བཤད་པའི་གཏན་བརྒྱུད་བཞུག་པ་ལོ་དང་པོ་ལས་ལྷ་དཔོན་བྲངས་པ་ཞིག་ཏུ་མི་མཐོན།

110 ལྷ་རྩ་ལ་པའི་གཞུང་ལས་བྲངས་རྩ་ལ་བརྒྱད་དོ།

111 ལྷ་རྩ་ལ་པའི་གཞུང་ལས་བྲངས་རྩ་ལ་བརྒྱད་དོ།

ཅིང་གང་གི་ནི་མ་ཡིན། གང་གི་ནི་སྐྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཅིང་གང་གི་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཆོས་
ཟེ་བར་འབྱུང་རྟོ།།

༡༩༡ དེ་གཅིག་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། །ཆངས་པ་ཆངས་པས་ད་ཅི་ལྟ་བུ།།

གཅིག་ཉིད་རབ་ཏུ་བཀག་པ་འདི་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ།།

འདི་དག་གི་དཔྱད་པོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆངས་པ་དང་། ལྷུང་འཁྱུག་དང་། དབར་ལྷུག་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ནེ་འདི་དེ་རྩ་བ་དང་པོ་མེད་
ན་གསལ་བས་མཆོད་སྒྲིན་བྱུང་བ་འདི་ཏུས་སྒྲུ་དབར་ལྷུག་ཆེན་པོས་ཀྱུལ་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་བ་
དང་། སྐལ་བ་ཅན་གྱི་མིག་སྒྱུང་བར་བྱས་པ་ན་རྟེན་ཆ་གས་ཐམས་ཅད་ཁོས་པར་བྱུང་
ནས་སྒྲུས་པ། རང་བཞིན་དན་པ་འདི་གང་ལས་སྒྲུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་།
ཆངས་པས་གདོངས་གཅིག་སྒྲུལ་ནས་འདི་དེ་སྐྱེ་བ་རས་བརྒྱན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་
དང་། དབར་ལྷུག་ཆེན་པོ་ཁོས་པར་བྱུང་ནས་ཆངས་པ་འདི་མགོ་དེ་སྐྱེ་མོས་བཅད་དོ་
ཞེས་བྲགས་པ། ཇི་ལྟར་ན་ཆངས་པས་ཆངས་པ་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རང་གི་བདག་
ཉིད་བསད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཅི་དེ་ཕྱིར་ཐོག་པ་དག་པར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར་ཏུས་རིང་
པོར་བརྒུལ་བྲགས་སྒྲོད་པར་བྱེད། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལུས་པ་འཆོལ་བ་འདི་རབ་ཏུ་
བྱེད་པར། དཔྱད་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་བཀག་པ་ཡིན་
པས། ཆངས་པ་དང་། ལྷུང་འཁྱུག་དང་། དབར་ལྷུག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་
གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༩༢ བདག་ལས་དབྱེ་བ་མི་རིགས་པས། །གསུམ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།།

གལ་ནེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་
ཆངས་པས་བསྐྱེད་པ་འོ། །འདི་ནི་ལྷུང་འཁྱུག་གིས་བསྐྱེད་པ་འོ། །འདི་ནི་དབར་ལྷུག་
ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་པར་བྱུང་ན་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་རྩ་བ་ལ་
ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཡང་བདག་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་རིགས་
པར་མི་འབྱུང་རྟོ། །གང་ཡང་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཉིད་ཀྱན་ལ་བྲགས་པ་དང་། འཁྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནེ།
གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ནས་མཁའ་བཞེན་ནོ།།

ག) ཚངས་སོགས་སྒྲུག་བཟུང་གི་རྒྱ་ལ་སྒྲོང་ས་པས་ཞི་བའི་ལམ་རྟོན་མི་རྣམས་ལ།

གཞན་ཡང་།

སྒྲུག་བཟུང་གི་རྒྱ་ལ་སྒྲོང་ས་རྣམས་ལ། །དེ་ཞིའི་གཏམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད།།

གང་ཡང་འདི་ལྟར་རྟེན་ཞིག་རྒྱུག་བཟུང་ཡོད། །འདི་ནི་སྒྲུག་བཟུང་འབྱུང་བའི་
རྒྱལོ། །འདི་ནི་སྒྲུག་བཟུང་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །འདི་ནི་སྒྲུག་བཟུང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལམ་སོ་
ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་ཐུང་ན། །དེས་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཞི་བའི་རྒྱ་རྟོན་པར་བྱེད་པར་
རྣམས་ཀྱི། གང་དག་འདི་ལྟར་རྒྱུག་བཟུང་འབྱུང་བར་འཁྱུག་པ་དང་ཐོག་པའི་རྒྱ་མི་
ཤེས་པར་ཐུང་བ་དེས། །ཇི་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཁྱོད་ལ་འདི་ལམ་ཉེ་བར་རྟོན་པར་འཐུང་།
རང་གིས་ལམ་མཛོན་པར་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ལམ་ཉེ་བར་རྟོན་
པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ།¹¹² །ཡང་ཇི་ལྟར་དེ་རྣམས་རྒྱ་ལ་སྒྲོང་ས་པ་ཡིན་པར་དེས་པར་
གཞུང་བར་བྱ་ཞེ་ན།

༡༡༩ རིག་ལས་རྒྱལ་འབྱོར་བརྟན་པ་ནི། །དེ་བརྟན་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར།།

ཆོས་བསྐྱུང་བར་ནི་རྣམས་པ་ཡི། །རྟེན་ཞིག་ཆོས་བདེན་སྤྲུལ་མི་རྣམས་།

གང་རིག་བྱེད་ལས་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་དེ་ནི་བར་པའི་རྒྱ་ཉེ་བར་བརྟན་
པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ཙོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་གྱི་ཆོས་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་¹¹³ རྒྱུང་བར་བྱེད་རྣམས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༡༢༠ རྒྱུང་པ་ལས་ནི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དག་ཞི་བར་འཁྲིད་མི་རྣམས་།

ཇི་ལྟར་གཡང་མར་རང་རྒྱུང་བ། །གཞན་དག་འཁྲིན་པར་མི་རྣམས་སོ།།

རྒྱུང་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མཛོན་པར་མི་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་གཡང་མར་རྒྱུང་བར་ཐུང་ན་གཞན་དག་གདོན་
པར་མི་རྣམས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཏུ་རང་ཉིད་འཁྲོང་བའི་གཡང་མར་རྒྱུང་བར་ཐུང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དག་གདོན་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་

112 མ་དཔེར། ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་སྒྲུག་བཞིན་བཞོས།

113 - ཆོས། པེ་ཅིང་། སྒྲུག་བར་།

ཀྲིས།

༡༩༧ རྒྱ་ཆོག་པའི་བྱ་བས་བཏགས་པ་ཡི། །ཚོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་གསུམ་པོ།

རིགས་སྐྱུ་མི་རིགས་དབྱེ་ནས་ནི། །གསུམ་པོ་འདི་ནི་གཏང་བའི་རིགས།

ཐུབ་པའི་མཐའ་ཀྱང་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་ཆོག་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་བསགས་པའི་འབྲུ་དང་།

བྱུ་ལ་མོང་དང་། མར་དང་། རྒྱུ་མའི་འབྲུ་པའི་ལས་ལ་སྐྱུ་ལ་ཅན་གསུམ་པོ་ནི།

ཐར་པའི་རྒྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས། རི་སྐད་བསྟན་པའི་རིམ་པས་རིགས་

པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་རབ་ཏུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ལས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

གཏང་བར་རིགས་སེ་ཞེས་སྒྲུས་སོ།

ག) རྒྱ་ཆོགས་པའི་འདིག་ཉེན་དབང་ལྷུག་གིས་བྱས་པ་མིན་ཅིང་ལས་ལས་བྱུང་བ།

(༡) དབང་ལྷུག་འབྲུ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཞན་ཡང་།

༡༩༨ རྒྱ་ཆོགས་བྱེད་པ་བདེ་བྱེད་སྐྱུ་ལ། །རིགས་པ་མིན་པར་སྐྱུ་སྒྲུས་སོ།

བྱེད་པོ་ཡིན་པར་བདེན་ཉིད་ན། །འདི་དག་གིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཆོལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་དབང་ལྷུག་ལ་སྐྱུ་ལས་པའི་རྒྱ་

རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དགག་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་བརྟུན་ནས།¹¹⁴ ཡང་གལ་ཏེ་བྱེད་འགྲོ་བ་

རྒྱུས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷུག་ལ་སྐྱུ་ལས་པ་ཡིན་ན་ལྷུས་ཏུ་སེམས་ན། དཀོན་པོ་ཅི་

ཞིག་དེ་དག་གིས་བྱས་པར་སྒྲུ་དགོས་སོ། །དེ་ལ།

༡༩༩ རེ་ཞིག་བདག་ནི་མ་སྒྲེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བྱས་པར་མི་འདོད་དོ།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དེས་མ་སྒྲེད། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རི་ལྗར་བཞིན།

རེ་ཞིག་བདག་ནི་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲེད་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ནི་དབང་ལྷུག་གིས་

བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་འདོད་པས་

དབང་ལྷུག་གིས་བསྒྲེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྗར་ན་ད་ལྗར་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་

རྒྱས་མི་ལ་སྐྱུ་ལས་པ་ཉིད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མ་བྱས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་

དམིགས་པ་ལྗར་ཐོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྗར་ཡང་།

114 ཁོད་ཏུ་ལེའུ་གསུམ་པ། རོག་ ༡༩༥ ཐད་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས།

༡༩༥ གལ་ཏེ་འདི་དག་བྱེད་པོས་ཡིན། །ལས་གྱི་བྱ་བ་འེ་མ་ཡིན་ན།།

ལས་དང་བྱ་བ་དེ་དག་གིས། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རི་རྩར་འབྱུང།།¹¹⁵

༡༩༦ བདེ་དང་རྒྱུག་བཟུལ་ཉམས་དམིགས་པའི། །ལས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཁྲུག་པས།།

དེས་ན་ལས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལས། །དབང་རྒྱུག་མོགས་གྱིས་བྱས་མི་རིགས།།

ལས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལས་གྱི་འཁྲུག་པ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཅི་དེ་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་དང་རྒྱུག་བཟུལ་ཉམས་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ལས་ཀྱང་དབང་རྒྱུག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དང་པོ་མེད་པའི་དུས་ན་
ནི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དབང་རྒྱུག་གིས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་འཁྲུག་
པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་¹¹⁶བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ།

༡༩༧ བསྐལ་པ་དང་པོ་འེ་ལས་ཅན་ལས། །ཐོན་བྱས་མ་མཐོང་རྒྱ་ཅན་ཏེ།།

བདེ་མོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ད་རྩར་ལས་བཞེན་ནོ།།

བསྐལ་པ་དང་པོ་འེ་ལས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལས་བྱུང་བར་བྱུང་པ་ཡང་། འཁོར་བ་ཐོག་
མ་མེད་པ་ཉིད་ནས་དེ་དག་གིས་ཐོན་བྱས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་མོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་རྩར་གྱི་ལས་
གྱི་རྒྱ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྩར་བསྐལ་པ་དང་པོ་འེ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞེན་ཡིན་པས་
དབང་རྒྱུག་གིས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༩༨ གལ་ཏེ་དབང་རྒྱུག་གི་དབང་རྒྱུག །དེ་ཡང་བསྐྱོད་ནམས་བྱས་ཤེ་ན།།

དེ་ཡང་བསྐྱོད་ནམས་གཞན་དབང་ཕྱིར། །དབང་རྒྱུག་དབང་རྒྱུག་མིན་པར་འབྱུང།།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་གང་ཅུང་ཞིག་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱོད་
ནམས་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་ལས། ལྷིན་པ་དང་རྩལ་ཁྱིམས་དང་བསམ་གཏན་
གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་ཁྲོལ་བོ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དབང་རྒྱུག་གི་དབང་རྒྱུག་གྱང་བསྐྱོད་ནམས་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་
པར་འདོད་ན། བསྐྱོད་ནམས་གྱི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་རྒྱུག་ཉིད་

115 རྟོག་འདི་ལོགས་སྤྱོད་ཅ་བར་མི་འབྱུང་།

116 མ་དཔེར། ཆོས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ལས་མེད་མོད་པེ་རྩར་བཞེན། ཆོས་དང་། ཞེས་པ་བསྟན།

ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་།

༡༩༩ གལ་ཏེ་དབང་ལྷུག་གི་དབང་ལྷུག་ །སྐྱོ་བར་ལྷུར་པར་འདོད་ན་ནི།

དེས་ན་གཞན་དང་མཆུངས་པ་འདི་ཕྱིར། །དབང་ལྷུག་དབང་ལྷུག་མིན་པར་འཕྱུར།

འདི་འདི་དབང་ལྷུག་ཉིད་ནི་རང་ལྷུང་བ་ཡིན་ཀྱི། བསྟན་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་
ན་ཞེ་ན། འདི་ག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་ལྷུག་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་ཏེ། བསྟན་ནམས་ལ་
ལྷོས་མི་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

༡༩༩ དབང་ལྷུག་གཤམ་དངོས་ཡིན་ཞེ་ན། །དེས་ན་དེས་བྱས་འཁྱོ་བ་རྣམས་།

རྒྱ་ཡི་རྗེས་སྤྱུ་བྱེད་པ་འདི་ཕྱིར། །ཀྱན་ཀྱང་སེམས་དང་ལྡན་པར་ལྷུར།

འདི་ག་རྟེན་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རྗེས་སྤྱུ་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་སྟེ། སེམས་
མེད་པ་འདི་ནས་ལ་སྟགས་པ་དག་ལས་ནི་སེམས་མེད་པ་འདི་སྤྱུ་བྱ་ལ་སྟགས་པ་འབྱུང་ལ།
སེམས་དང་བཅས་པ་འདི་མི་ལ་སྟགས་པ་དག་ལས་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་འདི་ལྷས་ཅན་
འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དབང་ལྷུག་གཤམ་པ་འདི་རྩ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁྱོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་དང་བཅས་པ་
ཡིན་པར་ཐོབ་པར་འཕྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

༡༩༩ གལ་ཏེ་དབང་ལྷུག་རྒྱ་ཡིན་ན། །འཁྱོ་བ་ལྷ་སྟགས་ལྡན་པར་འཕྱུར།

གལ་ཏེ་འཁྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་ལྷུག་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དབང་ལྷུག་ལྷ་བ་དང་།
མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། བདག་པོར་ལྷུར་བ་དང་། དབང་ཏུ་ལྷུར་བ་དང་།
གར་ཡང་ལྷིན་པ་དང་། འདོད་དཔྱར་ལྡན་པ་དང་། དགའ་མགུར་གཤམ་པ་དང་ལྡན་པ་
ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་འཁྱོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དབང་ལྷུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པར་
འཕྱུར་བར་རིགས་ན། འཁྱོ་བ་རྣམས་ནི་དབང་ལྷུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འཁྱོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་དབང་ལྷུག་མ་ཡིན་ན་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡) ལས་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷུག་ཡིན་ན་དེས་ལྷུག་པ་བྱེད་པས་དཔྱུལ་བར་འཆོད་པ་སྟགས་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

ལས་བྱེད་དབང་ལྷུག་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་དཔྱུལ་བ་དག་ཏུ་འཆོད།

༡༤༤ དེ་མིན་གཞན་དག་འཛེད་ན་ནི། །བྱས་ཉམས་མ་བྱས་ཕྱད་པར་འཁྱུར།།
 གང་འདི་རྟུང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྐྱེ་ཐོང་དག་གིས་བྱེད་པ་དེའི་བྱེད་པ་ཐོང་
 དབང་ལྷག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་ཐོང་ཡིན་ན་ནི་ཞིག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔུང་བའི་མེ་འབར་བའི་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་བདག་ཏུ་སྤྱེག་པར་ཁྱུར་པ་ན་
 རི་རྟུང་དབང་ལྷག་ལས་ཉམས་པར་ཁྱུར་པ་མ་ཡིན། འོན་ཏེ་ཞིག་པ་བྱས་སྤྱི་ཟུང་
 འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེ་ན། ལས་བྱས་པ་རྣམས་ཆུད་ཆོས་པར་ཁྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་
 ལྷག་གིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་དཔུང་བའི་རྒྱག་བཟུལ་ཉམས་སྤྱི་ཟུང་
 བར་ཁྱུར་པ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པས་མ་བྱས་
 པ་དང་ཕྱད་པའི་སྦྱོན་ཏུ་འཁྱུར་རོ།།

ཐར་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟུང་ལྷག་བཟུལ་བྱུ་ཐོན་ཕྱིར།།

༡༤༥ རྟུང་ལྷག་བཟུལ་ག་ལ་ཞེ། །མེ་ནི་འབར་བར་ཁྱུར་པ་ཡི།།

ཆ་བ་མ་ཞེ་མཐོང་བ་བཞིན།།

རྒྱག་བཟུལ་གྱི་བྱེད་པ་ཐོང་དབང་ལྷག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟུང་པ་ཡིན་པས་རྟུང་ལྷག་
 བཟུལ་ཉམས་སྤྱི་ཟུང་བར་འཁྱུར་རོ། །རྒྱག་བཟུལ་མེད་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྟུང་
 པས་ནམ་ཡང་གཞན་ཏུ་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཐོང་
 དབང་ལྷག་རྟུང་ཡོད་ན་དེ་ཞི་བར་ག་ལ་འཁྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འབར་བའི་སྤྱང་བས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བའི་མེ་ཡོད་ན་དེའི་ཆ་བ་ཞེ་བར་འཁྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

༡༤༦ གཅིག་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་མིན་ཞེ་ན། །འབྲས་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་རི་རྟུང་།།

འདྲོད་པས་སྒྲ་ཆོགས་ཡིན་ཞེ་ནའང་། །གཅིག་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་མི་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་དབང་ལྷག་ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། འབྲས་བྱ་
 རྣམས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པར་འཁྱུར་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱི་ཟུང་རོ། །གལ་ཏེ་
 འདྲོད་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཆོགས་ཉིད་ཡིན་པར་འདྲོད་ན་ཡང་ཁྱུར་ནི་གཞན་འདྲོད་
 པར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་འདྲོད་པར་བྱེད་པས་དབང་ལྷག་འདིའི་རྒྱ་བྱེད་གཅིག་
 ཉིད་ཏུ་མི་འཁྱུར་རོ།།

(༩) དབང་ལྷོ་པོ་རྒྱལ་པ་ཆ་མེད་མཆོག་ལྷོ་པ་མི་འབར་བ།

གཞན་ཡང་།

༡༤༩ རྒྱལ་པ་ཆ་མེད་ལྷོ་པ་དང་། །འཕྲོ་བའི་བྱེད་པོ་གཅིག་པོ་ཉིད།

ཀྱན་ལ་ཁུབ་པ་ཡིན་ནོ་ལོ། །འདི་ལས་མཆོར་བ་གཞན་ཅི་ཡོད།

རྒྱ་འབྲུར་བ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་གང་གི་ཡང་རྒྱར་བྱར་བ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་འཕྲོ་བའི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་འདྲི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཉམས་སོ། །ཆ་གས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་
ལྷོ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ལ་
ཁུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རིགས་པ་དང་མི་རྣམས་པའི་ཆོག་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་མཆོར་
འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

༡༥༠ གལ་ཏེ་མི་འབྲུར་བའི་རྩ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཆེད་མོད་དོན་ཏུ་ལྷོ་ཆོག་ས་འདི་
ལྷོ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་འབྲུར་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བལྷོ་པའི་འབྲས་
བྱ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་གཞན་དབང་ཏུ་བྱར་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་འདྲི་དབང་ལྷོ་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ།¹¹⁷ ལྷོ་པ་ཆེད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷོ་པོ་གཏུག་པ་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷོ་པ་ལ།

༡༥༡ བན་ཆོན་ཟུང་བས་འཛིགས་པ་ཡི། །བདེ་བ་རྟོན་དཀའི་ཏུང་འཕྲོ་དང་།

ཞིབ་ཏུ་འཐག་ཅིང་གཅོད་འཁེགས་པའི། །ཐུག་བཟུལ་གྱིས་གཟིར་དཔྱུལ་བ་དང་།

༡༥༢ མི་རྣམས་སྤྱོད་ཅན་དག་དང་། །ཐུག་བཟུལ་བྱུག་ཏུ་འཛིན་པ་བཏོད་ནས།

དགའ་འབྲུར་གང་ཡིན་ཁྱད་པོ་ཞེས། །མིར་དོན་རྣམས་ལ་དེ་ཐུག་འཆམ།

ཆེད་མོ་ཡིན་ཡང་བདག་དང་གཞན་བདེ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱ་བར་རིགས་ན། ཆེད་མོ་
གང་ཞིག་བདག་འབའ་ཞིག་བདེ་འཛིན་གཞན་རྣམས་ལ་མིན་ཏུ་གཅོད་པར་བྱར་བ་སྤྱོད་པོ་
ཐུག་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཏུང་འཕྲོ་
རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟུང་བ་ལ་མཆོག་པ་བྱེད་པས་ཐུག་གི་རྩར་མིན་ཏུ་འཛིགས་མིང་
ཐུག་པར་བྱར་བ་དང་། དཔྱུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་འཐག་པ་དང་། བཅད་པ་དང་།

117 འདི་འདྲི་ཐད་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་གཞུང་གི་དོན་དང་མཐུན་པར་འེགས་སྤྱད་ཆ་བར་སྒྲིག་གཅིག་(འེགས་སྤྱད་
༩/༡༠) བུ་སྤྱོད་པ་བྱུང་བ་བཞིན། འདིར་སྒྲིག་འདི་ཡང་ཐུངས་བཅུ་བ་ཡོད།

༡༥༡ འཛིན་པ་ཅན་གང་ནིར་ལྷན་དང་། །གཞན་གྱི་འཆོ་བཅས་¹¹⁹ དགེ་བ་ཅན།
 ཆོས་མིན་ཅན་འགའ་མཐོ་གནས་ལྷན།¹²⁰ །དབང་ལྷུག་ལྷུང་པར་གསལ་བ་ཡིན།
 ༡༥༢ ཡོན་ཏན་ནིར་ལྷན་ཆེ་བྱང་དང་། །རན་པར་ལྷོད་རྣམས་ཆེ་ཡིང་དང་།
 །ཏོར་ལྷན་དབྱལ་པ་མཐོང་བས་ན། །དབང་ལྷུག་གིས་བྱས་གསལ་བ་ཡིན།

༡༥༥ ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བདེ། །དེ་ལ་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱག་

[illegible]

དབང་ལྷུག་བཀའ་ཉི་ཤེས་ཅན་མས་ཅན། དག་ཀྱང་ཅི་ལྟར་ཤིག་མི་བྱེད།
གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ལྷུག་ཡིན་ན། ཅི་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་
བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་མཐོང་ལ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཡང་ལྷུག་བཅའ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན། འདིག་རྟེན་ན་ཁ་ཅིག་ཤིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོད་པ་ཡོང་བ་དང་འོན་པ་
དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐོང་ན། དེ་དག་ཅི་དེ་ལྟར་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་སྟོད་པ་མ་
ལྷུག་གང་ཡང་གཞུགས་པ་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་དང་ལྷན་པ་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་ལ་སྟོད་པ་ཡང་སྣང་ན་དེ་དག་ཅི་དེ་ལྟར་དབང་ལྷུག་གི་བཀའ་བཞིན་ཀྱང་ཤིག་
པ་སྟོད་པར་མི་འགྱུར། དེས་ན་འདི་རྣམས་ཉི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།

༡༥༤ ལྷ་ཆོག་ལས་ལས་མི་ཤེས་པས། དེ་རྒྱ་ཉིད་ཀྱང་སྟོབ་པ་ཡིན།

འཁྲོ་བ་ལྷ་ཆོག་ལས་འདི་དག་གི་རྒྱ་ཉི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཉིད་ཡིན་པས།
དེས་ན་ལྷ་ཆོག་ལས་འདི་དག་གི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འཁྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཉི་
དབང་ལྷུག་ཡིན་ན་ཞེས་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་སྟོ་འདོགས་ཤིང་རྒྱ་དང་པར་བྱེད་ཀྱང་
རྩིས་ཀྱང་བཞུན་པའི་རིས་པས་བསྐྱུང་པར་ཉི་དགའོ། །འདི་དེ་སྟེ་བ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་
ཉིད་དགག་པ་བྱས་པས། ཆངས་པ་དང་ནག་པོ་ཡང་འབྲ་བར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །ཅི་རྣམས་ཞེ་ན།

ལྷ་ཆོག་སྟེད་པོར་ཆངས་པ་ཉི། མི་རིགས་སྟོན་ཀྱང་བཞུན་པ་བཞིན།

༡༥༥ ཆངས་པ་བྱེད་པོར་བདེན་ན་ཡང་། དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱས་པར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་ཀྱང་ ལྷ་ཆོག་སྟེད་པོ་བྱུང་འཁྱུག་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ) སྤེལ་རྒྱུད་ལས་བཞུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་མི་རིགས་པ།

སྤེལ་རྒྱུད་ལས་བཞུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
བསྐྱུང་པའི་ལྷུག་སྟེན་པ།

དང་པོར་སེམས་ཉི་མཉམ་གཞག་པས། རྩོམ་པོ་རྣམས་ལེགས་པ་ལྷན་པས་ལ།

༡༥༦ ཡིད་ལ་སྤེལ་བ་གཞག་པར་བྱ། འདི་རྣམས་ཡི་གེ་རྩི་བཞུན་པས་ཏེ།

ལྷོང་ལ་གཞུངས་ཀྱིས་གཞུང་བྱས་པ། སེམས་གཞུགས་ལ་གོམས་པར་བྱ།¹²¹

121 ཆངས་པ་བྱེད་པོར་བདེན་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས་འདི་བར་སྟོག་གཉིས་ལེགས་རྒྱུར་ཅ་བར་མི་འགྱུར།

༡༥༧ བདེ་བྱེད་མཉམ་ན་ཐུག་བཅུལ་ལས། །ཁྱོལ་འཕྱར་ཟེར་བ་འདི་མི་བདེན།¹²²
 འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་དང་པོར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མེས་སུ་བྱས་ལ། རྒྱའི་སྒྲི་
 དབང་པོ་ཐམས་ཅད་བཅུལ་སྟེ། སྤྱ་བ་རྟག་པ་ཆ་གས་མེད་པ་ཞི་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་
 ཞེ། ཆད་གསུམ་དང་ཐུན་པའི་ཡི་གེ་ལྷོ་བརྒྱན་ཅིར། ས་ལ་སོགས་པ་བཅུན་བཅོས་ལས་
 བཅུན་པ་བཞེན་ཏུ་གཞུང་བར་བྱ་ཞིང་མེས་ལ་བཞུང་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མིག་གིས་
 དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་འཕྱར་ཞིང་ཁྱོལ་བ་ཐོབ་པར་འཕྱར་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་གང་
 འདོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར།

༡༥༨ ཇི་སྲིད་ཡིད་གྱི་ཤེས་འཕྱར་བ། །དེ་སྲིད་ཁྱོལ་བར་མི་རིགས་ཏེ།

ཡིད་ཤེས་འཕྱར་ཕྱིར་རི་ལྟར་ཐར། །ཁྱོལ་བར་མ་ཕྱར་པ་བཞེན་ནོ།

ཇི་སྲིད་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་འཕྱར་བ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་དབང་བྱུག་མཐོང་ཏུ་ཟིན་གྲང་ཁྱོལ་
 བར་མི་འཕྱར་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པས་སོ། །ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་གཏན་ཆེགས་སོ། །རི་ལྟར་ཐར་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་སྒྲུས་པ་བཞེན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།

༡༥༩ དབང་བྱུག་ལ་བྱས་ཁྱོལ་འཕྱར་བར། །མི་རིགས་བདེ་བྱེད་མཐོང་བ་ཡང་།

དམིགས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་མཐོ་ཡོང་མཐོང་བ་བཞེན།

རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་བྱུག་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཐོང་བས་ཁྱོལ་བར་
 འཕྱར་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟག་པའི་མཆན་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཤིང་དང་རྩྱའི་རང་བཞིན་གྱི་མཐོ་ཡོང་མཐོང་བ་བཞེན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༦༠ ཐུག་བཅུལ་རྒྱ་ནི་དབང་བྱུག་ན། །དེ་ནི་རྟག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད།

དེས་ན་ཐུག་བཅུལ་མཐར་འཁོ་བར། །དབང་བྱུག་ནས་ཡང་འཕྱར་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་བཅུལ་གྱི་རྒྱ་དང་། དབང་བྱུག་ཡིན་ན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་འཕྱར་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཐུག་བཅུལ་འགག་པར་འཕྱར་
 བ་མ་ཡིན་ནོ།¹²³ དེས་ན་དབང་བྱུག་མཐོང་ཏུ་ཟིན་གྲང་ཐུག་བཅུལ་གྱི་རྒྱ་ཐངས་པ་

ལེགས་ཐུན་ནག་པོའི་རྒྱ་ལེའུ་བརྒྱུད་པའི་ནང་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དཔེ་ལྟར་ཞིག་ལྟར།

122 ལེགས་ཐུན་རྒྱ་བར་འདི་ལ་རྒྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟེན་མ་ཕྱར་བས་ཆེགས་རྒྱུ་བཞི་ཆ་ཆོང་པ་ཡོད།

123 ཐུག་བཅུལ་བཀག་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁེ་ཅིང་། ལྟར་ཐར་།

མེད་པས། དབང་ལྷུག་རྒྱུ་ལྷུ་བའི་གཞུང་ལ་ནས་ཡང་ལྷུག་བཟུལ་གྱི་མཐར་འཁྱོལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

༡༦༩ འདིས་ནི་ལྷུག་མཐར་དགག་བྱས་ཕྱིར། །ཆངས་པ་ཁྲབ་འཁྲུག་བདག་སྤྱོད་ལ།

མི་རིགས་ཕྱིར་ན་དབང་ལྷུག་སྐྱེས། །བཏགས་ལ་སྤྱོད་ནི་དགའ་མི་བྱེད།

ཆངས་པ་རྒྱུ་ལྷུ་པས་ཆངས་པ་མཐོང་བས་ཁྲོལ་བར་འདོད་ལ། ཁྲབ་འཁྲུག་པས་ནི་
ཁྲབ་འཁྲུག་མཐོང་བས་སོ། །བདག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་སྟེ། བསམ་ཅད་
དབང་ལྷུག་རབ་ཏུ་བཀག་པ་དང་འབྲ་བར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐུབ་པའི་མཐའ་
སྤྱོད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ཙམ་གྱི་ཆངས་པ་དང་། ཁྲབ་འཁྲུག་དང་། དབང་ལྷུག་
ཆེན་པོ་དང་། དེ་དག་གིས་ཉི་མར་བརྟན་ཅིང་བརྟན་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུབ་པའི་མཐའ་
ལ་ཡང་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཆ) རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་མི་རིགས་པ།

རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ལ། རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་
པོ་ལ་¹²⁴སྐྱེས་པ་ལས་དེའི་དབྱེ་བའི་ཆེག་འཕྲུང་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
རིགས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བྱའི་བདག་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དང་།
དབྲང་པ་དང་། བརྟ་དང་། ཀླང་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་པ་ན་སའི་
ཤིང་གི་རྩྱང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ར་བ་དང་། ཡལ་ག་སྤྱོད་ལ་སྐྱེས་པ་ལས་ཐུང་
བའི་པ་ན་སའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

དབང་མའི་སྟོང་པོ་འཁོལ་པ་རྟོག་གི་འབར་བ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་བྱུག་ལ། གཞན་ཡང་
འདི་ལྟར་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིའི་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་གཞན་མ་
ཡིན། མིའི་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བྱི་དང་པག་བཞིན་ཏུ་འཕྲུང་རྒྱུ་རོ། །གཞན་མ་
ཡིན་ན་ནི་དམངས་རིགས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་མིའི་རིགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། བྲམ་ཟེ་བཞིན་ནོ། །བྲམ་ཟེ་ཡང་དམངས་རིགས་ཀྱི་མིའི་རིགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པས་དམངས་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་ཁ་ཉི་རྟག་ཏུ་མི་གཙང་བ་འཛག་པ་ཡིན་ལ།

124 རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ནི་ལྷུ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་མ་རྩ་བ་ཏུ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པེས་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་ཞིག་ས་
ལྷན་ནག་པོའི་སྤྱོད་བཞི་པའི་ནང་རིགས་བཞིའི་བཤད་པ་ཐོན།

ལག་པ་དང་། བརྒྱ་དང་། ཀླུ་པ་ནི་གཙང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱ་མེད་ནི་ཁ་ལས་སྒྲེས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཡང་མི་གཙང་བ་དང་སྒྲན་ཅིག་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་
རིགས་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱ་མེད་མོ་ཡང་ཁ་ནས་སྒྲེས་པ་ཡང་མ་¹²⁵ཡིན་ན་
ནི་མིང་མོ་དང་འབྲིག་པ་སྟེད་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁ་ནས་སྒྲེས་སོ་ཞེན། མངལ་
གཞན་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། ད་སྟར་འདི་དག་གི་བྱ་མེད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །མངལ་ནས་
སྒྲེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ་ཁ་ནས་སྒྲེས་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་ནི་འགའ་
ཡང་ཁ་ནས་སྒྲེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཆོ་བ་བྱ་མེད་ཡིན་ནས། འོན་
ཏེ་ལུས་ཡིན། དེ་ལ་འཆོ་བ་བྱ་མེད་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱང་ཡང་བྱ་མེད་ཡིན་
པར་ཐལ་བར་འཇུག་ལ། མིང་པ་གཞན་ཀྱང་འཛོ་བར་ཇུག་པ་ན་ཡང་བྱ་མེད་ལ་གཞན་ཀྱང་
མི་འཇུག་པར་ཐལ་བར་འཇུག་ན། འདི་སྐད་ཀྱང་།

དམངས་རིགས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ལྷངས་ན། བྱ་མེད་ཐོང་བར་སྒྲེ་བར་འཇུག་།

ཐོང་བའི་སྒྲེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལེན། སྒྲེ་བ་བྱག་ཅུར་པག་ཀྱང་འཇུག་།

ཁྱི་ཡི་སྒྲེ་བ་བྱུན་ཅུ་ལེན།¹²⁶

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་མོད་མེད་ཀྱིས་བཞུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་།

ཐོང་ཁྱིར་བརྒྱ་པའི་བཞུན་བརྒྱ་དང་། སྒྲེ་རམ་གྱི་ནི་རི་དྲགས་བརྒྱ།

མདར་རྒྱ་ཆལ་གྱི་དྲུག་བ་དག བྱ་མེས་དེ་མ་བསམས་སམ་ཅི།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཡང་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། གང་ཡང་

ཁྱི་དགར་པོ་ནི་བྱ་མེད་ཤོ། །ནག་པོ་ནི་དམངས་རིགས་སོ།¹²⁷ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་

འཇུག་པ་འདི་དག་ནི་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་རིགས་བྱ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེན། ལས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱད་པར་མི་འཇུག་པ་

ཞིག་ན། གང་ཡང་འདི་སྐད་ཀྱང་།

གང་གིས་བྱ་མེད་ཉིད་ཐོང་ནས། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་ཕྱིད་པ།

125 - མ། བེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

126 ཆིག་རྒྱུ་འདི་རྣམས་དང་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་གི་ཆིགས་བཅད་བཅས་པ་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་མ་
རྒྱུ་ནི་ཞེས་པ་དེ་ལས་བྱངས་སྒྲུབ།

127 བཞད་པ་འདི་གང་ནས་བཞད་པོར་སྐྱོད་པ་ལྟར་།

དེ་ནི་བྱམ་ཟེ་ཉིད་པོར་ནས། །དམངས་རིགས་ཉིད་ཀྱི་ཡུར་པ་ཡིན།།¹²⁸

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་བྱམ་ཟེ་མི་པའི་རྩ་བཅའ་གསུང་པ་ཡང་བྱམ་ཟེ་
གསོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་རྒྱུ་རྟེན། །ལས་རན་བྱས་པས་བྱམ་ཟེ་དམངས་
རིགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། ལས་བཟང་པོ་བྱས་པའི་དམངས་རིགས་ཀྱི་ཅི་ཞི་
ཕྱིར་བྱམ་ཟེར་མི་འབྱུང་། གལ་ཏེ་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་དང་།¹²⁹ བྱམ་ཟེ་འཕྲུལ་ལ་
གནས་པ་ཉིད་ནི་བྱམ་ཟེ་ཡིན་པར་འབྱུང་གྱི། དམངས་རིགས་ནི་སྤྱི་གནས་རན་པ་
ལས་སྤྱི་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཟེ་འཕྲུལ་ལ་གནས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་ཡིན་པར་མི་
འབྱུང་རྩོམ་ཞེ་ན།

༡༤༩ ཏུས་ཆེན་མིན་ཏུ་མང་པོ་འདས། །བྱང་མེད་མེས་མཉམ་ནི་མིན་ཏུ་གཡོ།།

དེ་ཕྱིར་བྱམ་ཟེ་ཞེས་བྱའི་རིགས། །འགའ་ཡང་གང་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན།།¹³⁰

ཞེས་བྱ་བས། རིགས་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་བསྐྱུང་བར་མིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། འདིར་བྱང་མེད་
རྣམས་ནི་སྤྱི་མཉམ་བྱ་གཞན་དང་ཉལ་ན་ཡང་སྤྱོད་ཏུ་བཅི་བ་མ་ཡིན་པས། དམངས་རིགས་
དང་། རྒྱུ་རིགས་དང་། རྒྱུ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མཉམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱམ་ཟེ་འི་
རིགས་ཡིན་ཡང་ཡུལ་འཁོར་འཛིན་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་རིགས་ཉིད་ཀྱི་ཡུར་པ་དང་། རྒྱས་
པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་གསུམ་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བྱམ་ཟེ་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྤྱི་མཉམ་
ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་འི་གཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ནི་བྱམ་ཟེ་འི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་
ཡང་སྤྱི་མཉམ་པ།

༡༥༠ རྒྱལ་དང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་དག་དང་། །དེ་བཞིན་པོས་པའི་རྒྱ་ཆེན་དག

བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གྱི་ཉལ། །བྱང་སྤྱོད་ཉལ་པའི་མངལ་ནས་སྤྱི་མཉམ།།

༡༥༡ གཞུང་ནི་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཀྱུ་བྱམ་ཟེ་འི་བྱང་སྤྱོད་ཡང་།།

བྱང་པ་ཆེན་པོ་ཀྱུ་ཡིས། །གདོལ་པ་སྤྱོད་ཉལ་ལས་སྤྱི་མཉམ།།

༡༥༢ ཉལ་ཡི་ནི་བྱ་སྤྱོད་ལ། །པ་ནི་མཆོག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བས།།

128 ཆེན་མཉམ་པ་འདི་གང་ལས་བྱང་སྤྱོད་པོས་མ་བྱུང་།

129 ཉིད་ཀྱི་པ་ཅིང་། རྒྱུ་རིགས་།

130 འདི་ནས་དབུ་ལྷོང་། ༩/༡༧༩༨ མོད་པ་ལས་ནི་སྤྱི་མཉམ་ཞེས་ཟེ། །ཞེས་པའི་བར་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་
རྒྱུ་རྒྱུ་པར་མི་འབྱུང་།

ཉལ་ལས་བྱང་ཚྲོད་ཐྱིད་ལས་སྟེས། །དེ་ཡང་བུམ་ཟེ་ཞེས་བརྟུན་དོ།
 ༡༤༥ བུམ་ཟེ་ཞེ་བྱང་ཚྲོད་འཛིག་རྟེན་བུགས། །ཐོས་མང་རིག་བྱེད་འདྲན་བྱེད་པ།
 བྱང་ཚྲོད་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་མ། །དྲུག་འཁྲོར་སྟེས་པའི་རི་དྲུགས་ཡིན།
 ༡༤༥ རྟེན་དང་དེ་བཞིན་རས་བལ་ཅན། །དམངས་རིགས་བྱ་ཡིན་བུམ་ཟེར་བུགས།
 རྟེན་བའི་བྱུང་བ་མང་འབྱུངས་ནས། །འཛིག་རྟེན་བྱང་ཚྲོད་ཆེན་པོར་བུགས།
 ༡༥༠ འཛིག་རྟེན་དུ་ཉི་བུགས་བྱུར་པ། །བུམ་ཟེ་ལུམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ།
 ཐོས་མང་དེ་ཡང་གདོལ་པའི་རིགས། །ལུང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྟེས།
 ༡༥༡ བྱར་གྱིང་བྱ་མ་ལས་སྟེས་པའི། །བྱང་ཚྲོད་བྱང་ཚྲོད་ཀ་རྒྱ་ཡང་།
 ཀ་རྒྱ་ཡ་ཡི་རིགས་བཅས་པ། །སྟེས་པ་ཡིན་ཞེས་རྟུན་པར་བྱེད།
 ༡༥༢ བྱང་ཚྲོད་ཀ་ལི་ར་ལ་ཡང་། །བྱང་ཚྲོད་དབང་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིས།
 གདོལ་བ་ལྟེང་བ་མོ་ལ་ནི། །ཉལ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས།
 ༡༥༣ ཡ་གཞུ་¹³¹ དང་དབང་བྱེད་ནི། །བུམ་པའི་ནང་ནས་སྟེས་ཞེས་ཐོས།
 བུམ་པའང་བུམ་པའི་ནང་ནས་སྟེས། །དེ་བཞིན་གཙང་སྟེས་ཆ་ལས་སྟེས།
 ༡༥༤ པརྟའི་འདབ་ལས་ཤེས་རབ་སྟུར། །ཀ་བ་ཏ་ཏུ་ཉི་ཐལ་བ་ལས།
 མགོ་ལ་ཐོད་པ་ཅན་ཉིད་ནི། །ཐོད་པ་ལས་ནི་སྟེས་ཞེས་ཟེར།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡང་དཀའ་བྱུང་དང་། ཐོས་པ་དང་། སྟེ་གནས་ཉིད་གྱིས་བུམ་ཟེ་
 ཡིན་ན་ཞེ་ན། དཀའ་བྱུང་དང་། ཐོས་པ་ཉམས་པ་རྣམས་བུམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་
 བར་འབྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར། དམངས་རིགས་རྣམས་གྱི་དཀའ་བྱུང་དང་ཐོས་པ་བྱེད་པ་
 དགག་པར་བྱ། བུམ་ཟེ་དང་དམངས་རིགས་གྱི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་རྟོ་ལ་ཁྱད་པར་
 ཉི་ཚང་ཞིག་གྱང་མ་མཐོང་སྟེ། རི་རྩེར་གང་གི་ཕྱིར།

རྒྱང་དང་བད་ཀན་མཁེས་པ་དག་ནི་ཞེ་བྱེད་པའི།

སྟན་ནི་རིགས་གྱི་ཁྱད་པར་རེས་པས་མི་བྱེད་རྩུབ།

འདྲོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་རེས་པར་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས།

རིགས་རེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།

རིགས་བཞི་པོ་དག་དྲག་གིས་ཟིན་ནས་ལྷན་ནི་བསྟེན་པ་ལས།།

ཀྱན་ལ་དྲག་ནི་ཞི་འཕྱར་འདྲ་ལྟེ་བམས་ཅད་མཉམ་པ་ཡིན།།

དེ་བཞིན་ཉན་མངས་དྲག་ཟིན་རིགས་བཞིས་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་བསྟེན་ན།།

བཞི་ཆར་དྲག་བྲལ་ཡུར་ཉེ་ཆོས་ལྷན་ཀྱན་ལ་མཉམ་པ་ཡིན།།¹³²

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་བསྟན་པས་རིགས་བཞི་བརྟག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

༡) རིག་བྱེད་ཆོས་ཁྱབ་སྐབས་ཆོག་སྒྲིག་པ་དག་པར་བཤད་པ་འབྲུལ་བ།

གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ། བྱི་རོལ་དམངས་རིགས་བྱད་མེད་གསུགས། །འཛིན་པས་
རིགས་ལྷན་གསུམ་འདི་ཁྱད་ས།¹³³ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་སྒྲོན་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་མ་བརྟགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

༡༢༥ རྒྱ་ཡིས་སྒྲིག་པ་དག་པ་འབྲུལ། །དགོ་སྐབས་ཉེ་ཆོར་བྱེད་པ་དག །

ཉེས་བསྟན་གསུམ་ལ་མཐོང་བས་ན། །གང་ཕྱིར་གསུམ་འདི་གཉོང་བའི་རིགས།།

འབབ་ཉེགས་སྤྱ་ཁྲུས་བྱས་པས་སྒྲིག་པ་དག་པར་འདོད་པ་དང་། བསྟན་ནམས་དང་
བསྟན་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཉེ་ཞིང་འཆོང་བ་ལ་སྐབས་པ་ཉེས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་པོ་
འདི་ལ་མཐོང་བས། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་སྒྲོང་བ་ཡིན་གྱི་མ་བརྟགས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
གང་དེ་ལ་སྒྲུས་པ།

ས་ཉེངས་ན་མི་མི་འབབ་ཉེགས། །འོད་ཀྱིས་སྒྲོང་དང་པར་འཛིན་ཉིང་།

ཁམས་གསུམ་དག་ནི་བམས་ཅད་ན། །ཀྱ་རྒྱའི་ཞིང་ནི་རབ་ཏུ་བཞུགས།།

ཀྱ་རྒྱའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་དག་ནི། །རྒྱལ་གིས་ཁྱེར་བས་རིག་ཡུར་ནའང་།།

ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཅན་ཡང་། །འགྲོ་བ་མཆོག་ཏུ་ཁྱེར་བར་བྱེད།།

གང་འགའ་སྐྱ་བའི་སྐལ་ཅན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དབྱངས་ཅན་དང་།།

པག་ཅན་དང་ནི་འདབ་མ་ཅན། །སྦྱོལ་སྦྱོར་འདྲེ་བ་དག

ཁྲུས་ས་འདི་རྣམས་གང་གི་ཕྱིར། །དག་པར་འདོད་ནས་ཁྲུས་བྱེད་པ།།

132 བྱད་འདི་གཞུང་གང་ལས་བྱངས་རྣམས་པར་བྱུང་།

133 ཁོད་ཏུ་བྱུང་བའི་དབྱ་ལྷོང་། ༩/༡༩ ག - ད་སྒྲིག་འདི་ནས་དེར་བསྐྱོད་པ་ལ་ལན་མཛད།

134 མ་དཔེར། སྤྱི་བྱ། ཞེས་བྱུང་མེད་པེ་སྒྲོང་བཞིན་བཅས། པེ་མིང་། རྒྱར་ཐང་།

ཞིག་པ་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །རིས་པར་མཐོ་རིས་འགྲོ་བར་འཕྱུར།།
 རིག་པ་གང་དག་གིས་ཤེ་ན། །འདག་འཆལ་དག་གིས་བསྐྱོས་པའི་གོས།།
 ཇི་མ་མེད་པར་འཕྱུར་བ་བཞིན། །ལུས་ཅན་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བསྐྱོས་ནས།།
 འབབ་ཞེགས་བཟུས་པའང་དེ་བཞིན་དག །¹³⁵

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་ཐེངས་ལ་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ༡༣༤ འདི་ནི་ཞིག་པ་དག་མི་འཕྱུར། །མ་རིག་ཕྱིར་དང་མ་མཐོང་ཕྱིར།།
 མ་བསྐྱོས་ཕྱིར་དང་བག་ཆགས་ཕྱིར། །བྱན་པའི་ཤེས་དང་དགེ་བ་བཞིན།།
 ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། །དེ་ཆུས་དག་པར་མི་འཕྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དེ་ཚོས་
 མོ། །མི་རིག་པ་དང་། མི་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོར་མེད་པ་དང་། བག་ཆགས་སྤྲ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། གང་རིག་པར་བྱ་བར་ལུས་པ་དང་། གང་
 འདི་ནི་འདི་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་དང་། གང་ལ་བསྐྱོ་བར་བྱ་བར་
 ལུས་པ་དེ་ནི་གོས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ་དག་པར་བྱ་བར་ཅུང་ན། ཞིག་པ་ནི་གཟུང་ཏེ་
 མེད་པ་བཟུང་མེད་པ་བསྐྱོར་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་རི་ལྟར་ན་དག་པར་འཕྱུར། འོན་ཀྱང་
 མི་དགེ་བའི་མེས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པ་ལས་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 རི་ལྟར་ལུས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཏེ་གཏོགས་པའི་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱོད་ནམས་རྒྱས་
 བཟུང་མེད་པ་ལྟར་ཞིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན།

༡༣༥ པད་ཞིང་རྒྱང་ལྷུང་ལྷུང་སོགས་ཀྱི། །རྒྱས་ནི་ཞིག་པ་དག་མི་འཕྱུར།།

རིག་བྱའི་ཕྱིར་རམ་བསྐྱོ་བྱའི་ཕྱིར། །ཁྱིམ་གྱི་རན་སྐྱུགས་རྒྱ་བཞིན་ནོ།།

པརྒྱའི་ཞིང་པའི་འབབ་ཞེགས་ཀྱི་རྩ་ལོ་ནི་པརྒྱའི་ཞིང་པ་ཉིད་དེ། །རྒྱང་པ་ལས་ལྷུང་
 བའི་རྩ་ལོ་ནི་རྒྱང་པ་ལས་ལྷུང་བ་ཉིད་དེ། རྒྱ་ལྷུང་རྩ་། །དེས་ཞིག་པ་དག་པར་མི་འཕྱུར་
 ཏེ། རིག་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རིག་ཏེ་ཡོད་པ་དང་
 རྒྱན་པར་བྱེད་པ་དེས་ཞིག་པ་ཡང་དག་པར་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཁྱིམ་གྱི་
 རན་སྐྱུགས་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༣༦ རང་བཞིན་བསྐྱོད་ནམས་མ་ཡིན་ལས། །རྒྱུ་ལྷུགས་སོགས་ཀྱིས་ཟད་ལྷུང་ན།།

135 ཆེགས་བཅད་འདིའི་ཁྲིངས་རིས་མ་བཟུང་།

འབར་ལྷོགས་ལྷོགས་སྤྲུལ་བྱས་ནམས། །ཕྱག་བཟུལ་མི་འཕྱར་རྒྱ་མེད་ཕྱིར། །
 རྩོན་མི་དགེ་བ་ལ་ལྷོགས་པ་འདི་འབྲས་བྱ་ལ་ཕྱུང་པ་འདི་ཁོར་བ་དང་། འོན་པ་དང་། ཞ་
 བོ་དང་། བྱམ་པོ་ལ་ལྷོགས་པ་རྩམས། གལ་ཏེ་འབར་ལྷོགས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་།
 དབར་བརྒྱར་བས་ཞིག་པ་མ་ལྷོས་པར་ཡོངས་སྤྲུལ་ཟད་པར་འཕྱར་ན་ནི། རྩེ་ནང་ཏུ་
 བྱལས་པ་ལ་ལྷོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོར་བ་དང་། འོན་པ་དང་། ཞ་བོ་དང་། བྱམ་པོ་ལ་
 ལྷོགས་པ་རྩམས་ཁྲུས་བྱས་པ་ལ་ལྷོགས་པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་ཕྱག་བཟུལ་
 འཕྱར་བར་མི་འཕྱར་རྟོ།།

༡༢༩ ལས་རྩམས་ཟད་པ་འདར་མ་ཡིན་པས། །ཞིག་པ་ཟད་པ་འགའ་ཡང་མེད།།

ནང་གི་བདག་ཉིད་མི་འདག་ཅེས། །བརྟན་པ་ཡོད་པས་དེ་ཡང་བརྟན།།

གང་ཡང་འགའ་ཞིག་ཉིན་རེ་ཞིག་པ་འདི་ལས་བྱེད་ཅིང་། ཞིག་པ་ལ་ལྷོགས་པ་བྱེད་པ་དེ་
 རྩམས་འབར་ལྷོགས་ལ་ལྷོགས་པ་དེ་རྩམས་སྤྲུལ་བྱས་ཤིང་དབར་བརྒྱར་བས་ཡོངས་སྤྲུ་
 ཟད་པར་འཕྱར་ན་ནི། ཞིག་པ་བྱས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཕྱར་ལ། དེས་ན་འགའ་
 ཡང་དན་མོར་ཏུ་ཕྱར་བར་མི་འཕྱར་བ་ཞིག་ན།¹³⁶ གང་ཡང་འདི་རྣམ་ཟད་མྱོང་རྒྱས་པས།

བདག་ནི་རྩ་བོ་དམ་པ་ལྷིན་འབར་ལྷོགས།།

བདེན་རྩེ་ལྷིན་པ་རྩ་བོ་གས་དགའ་བྱང་རྩེབས།།

དེ་བཞིན་བྱེད་དང་བཅས་པས་དེར་ཁྲུས་བྱ།།

ནང་གི་བདག་ཉིད་རྩ་ལྷིས་དག་མ་ཡིན།།

ལུས་དང་རག་དང་ལས་རྩམས་ནི། །གང་གིས་གསུམ་པོ་མ་དག་པ།།

རྒྱ་མཚོ་གསུམ་ཏུ་ཁྲུས་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ནི་བྱི་མ་མེད་ཉིད་ཡིན།།

དབར་པོ་འདི་རྩ་མི་རབ་བཟུམས་ནས། །མཉམ་པར་གཞག་པས་གང་གནས་པ།།

དེ་ཡིས་ཀྱང་འདི་ཞིང་དག་དང་། །ཞེ་མི་གདང་པར་ལྷིང་ལྷེ།།

འདྲོད་དང་ཁྲོད་དང་མྱོངས་པ་ལས། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་དེ་དག་དཔལ།།

འབར་ལྷོགས་གང་ཏུ་ཁྲུས་བྱེད་པ། །རྒྱོད་མཇུག་དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བཟུ།།

རྩ་ལྷིས་བངས་པར་ཁྱར་པ་ལ། །ཁྲུས་བྱས་པ་ཞེས་མི་བྱ་ཡི།།

136 མ་དཔེར། འཕྱར་བ་ཞིག་ན། ཞེས་ཡོད་མེད་པེ་རྣམ་བཞིན་བཞོས།

བྱི་ནང་བཅས་པར་དག་པ་ཡིས། །བཀའ་བྱུང་ཅན་གང་དེ་ཁྱས་བྱས།
 རྒྱལ་དང་འདས་དང་བྱི་མ་སྐྱུགས། །ཟག་པ་རྣམས་ནི་ཆུ་ཉིད་ཀྱིས།
 དག་པར་བཞུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལགས། །ཆོས་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཆུ་ཡིས་མིན།
 གང་ལྟར་བཀྲས་ནས་དག་པ་ཡི། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་འཁྱུག་པ།
 ཁྱད་པར་ལྷ་མོ་ཙམ་ཡང་ནི། །འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་མཐོང་ངོ་།
 འདྲི་པ་མཆོད་མྱུན་ཆེན་པོ་མཆོད་བྱས་ནས།
 མི་དབང་འབང་ཉེགས་རྟག་ཏུ་ཁྱས་བྱས་ཀྱང་།
 ཁོ་དང་འདྲི་དག་དེ་བཞིན་མང་འཕེལ་ནས།
 གང་ཕྱིར་མི་གསོད་ལ་སྐྱུགས་ཤིག་དག་བྱེད།
 དེ་ཕྱིར་བྱི་མའི་རྒྱ་ནི་ཡོད་ལྟར་པ།
 དེ་ཕྱིར་མཆོད་མྱུན་འབང་ཉེགས་རྟག་མི་འདག
 མར་མེ་ལྷོང་པོ་འབར་བ་ཡོད་པ་ན།
 འོད་རྣམས་ཆུ་ཡིས་ཐུགས་ཀྱང་མི་ཉམས་བཞིན།¹³⁷

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱུགས་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པས། ཁྱེད་རང་གི་དམ་ཆེག་ལས་འབབ་ཉེགས་
 ལྷ་ཁྱས་བྱས་པས་ཤིག་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཡིན་པར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆུས་ཁྱས་བྱས་
 པས་ཤིག་པ་ཟད་པར་འཐུར་རྟོ་ཞེས་སྐྱུ་བ་འདི་ནི་མཛེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གང་ཡང་འདི་ལྟར་དུ། དམ་ཟེ་དག་གིས་ཤིག་པ་བྱས་པ་དག་གི་ཤིག་པ་ལྟངས་ནས་བསོད་
 བྱས་ཀྱི་ཆ་འགོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་། རིགས་པ་འདིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༡༥ རྒྱུད་གཞན་ལས་ནི་རྒྱུད་གཞན་དུ། ཤིག་པ་འཕྱོ་བ་མིན་པར་གསུང་།

ལུས་ཙན་མིན་ཕྱིར་འདྲི་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་གཏི་སྐྱུག་མི་འཕྱོ་བཞིན།

དཀོས་དང་ལྟན་པའི་རྣམས་ལ་ནི། རྒྱུད་གཞན་ལས་རྒྱུད་གཞན་ལ་འཕྱོ་བ་མཐོང་སྟེ། ཇི་
 ལྟར་བྱ་བཞིན་ནོ། ཤིག་པ་ནི་གཞུགས་ཙན་མ་ཡིན་པས། ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་འདྲི་

137 ཟང་ཐོང་རྒྱས་པ་ནི་མ་རྟ་རྟ་ཏུ་རྣམས་པ་པོར་བྱགས་པའི་མིན་ཏུ་གནའ་པོའི་ཟང་ཐོང་བྱ་ས་སམ་མ་ས་
 ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་སྐྱུ་ཉེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐོན་བྱང་གཏམ་རྒྱུད་དམ་པ་སྟེ་ཁོར་བྱགས་པ་ཁག་ཅིག་
 ཀྱང་བརྒྱས་པར་བཤད། འདིར་ཟངས་པ་རྣམས་དེའི་གཞུང་གང་ལས་ཡིན་ངོས་མ་བཟུང་།

ཆགས་ཀྱིས་གཞན་འདྲི་ཆགས་ཅན་ཏུ་མི་འཕྱར་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཞེ་སྤང་གིས་
གཞན་ཞེ་སྤང་ཅན་ཏུ་མི་འཕྱར་བ་དང་། གཞན་གྱི་གཉི་མུག་གིས་གཞན་གཉི་མུག་ཅན་
ཏུ་མི་འཕྱར་བ་དང་། གཞན་བཀའ་ཤིང་སྒྲིམ་པ་གཞན་ལ་མི་གཞོན་པ་དང་། གཞན་
ཆོས་པས་གཞན་ཆོས་པར་མི་འཕྱར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཞིག་
པའི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་འགོད་པར་མི་འཕྱར་རྒྱུ་། །གཞན་ཡང་།

༡༤༡ དེ་ཆེ་བཟོད་ནམས་ལྷངས་པ་ནི། །མི་རིགས་ཞེས་ནི་དེས་པར་བྱ།

མེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐུག་པ་ཡི། །དཔེར་ན་བདེ་དང་ལྷག་བཟུང་བཞེན།

གསེར་དང་ཁོས་ལ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ལྷན་པ་དང་ལྷང་
བར་རིགས་ཀྱི། བཟོད་ནམས་དང་ཞིག་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མེས་པ་དང་མཚུངས་པར་
ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ལྷན། དཔེར་ན་བདེ་བ་དང་ལྷག་བཟུང་དག་ལྷན་པ་དང་ལྷང་བར་མི་
རིགས་པ་བཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་དང་ལྷག་བཟུང་དག་ལྷན་པ་དང་ལྷང་བར་ལྷན་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། བདག་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷག་བཟུང་བར་ལྷང་པ་ན་རང་གི་བྱ་ལ་
ལྷག་བཟུང་ལྷག་མ་མ་ལྷན་པར་བྱིན་ནས་དེ་དག་གི་བདེ་བ་ལེན་པར་འཕྱར་ལ། ཞིང་
རྒྱ་ཅན་དག་ཀྱང་སྤྱོད་དུ་ལྷག་བཟུང་ཅན་དག་ལ་རང་གི་བདེ་བ་བྱིན་ནས། དེ་དག་གི་
ལྷག་བཟུང་ལེན་པར་འཕྱར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་རྒྱུ་། དེ་བཞིན་ཏུ་བཟོད་ནམས་
དང་བཟོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དག་ལེན་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་རྒྱས་
ལྟོད་ལས་ཀྱང་འདི་རྟོག་ཏུ།

འདིར་ནི་དགེ་དང་མི་དགེ་བའི། །རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་རྒྱམས་ནི།

ཐུང་ཐ་བར་ནི་མི་འཕྱར་ཏེ། །དེའི་ལྷིང་ཞིག་སྤངས་མཁྱེད་ཀྱི་བྱ།¹³⁸

ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

༩) རང་ཉིད་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དགའ་ལྷོ་བཞུགས་པོ་ཞེས་པ། ༡) བཟང་པ་དེ་རྒྱས་།

གཞན་ཡང་།

༡༤༢ འབར་སྐྱེས་ནང་ཏུ་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེས་འབྱོར་བ།

བརྟན་པའི་ལྷགས་རན་གསུམ་ལས་མཐོང་། །དེ་ལྷིང་སྤང་བར་རིགས་པ་ཡིན།

མེད་འཁུག་པ་དང་། གཡང་སར་མཆོང་བ་དང་། སྐྱུང་བར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་
བྱ་བས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་། ཆོགས་བདག་དང་།
ཁྱུང་འཁུག་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་འཁྱོད་བར་འཁྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་བདེན་པར་
བརྟན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།¹³⁹ གཏུམ་པོ་འདི་ནི་གཏང་བར་ཕྱི་གས་པ་ཁོ་ནསོ། །རྗེ་ཉུང་
ཞེན། ཕྱི་གས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།

༡༤༡ མེད་མཆོང་ལ་སོགས་ཆངས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་སོགས་ཐོབ་རྒྱུ་མ་ཡིན།།

སྐྱུག་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་ལེབ་སོགས་མཐོང་བ་བཞིན།།

གང་དགེ་བའི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་མེད་འཁུག་པ་དང་། གཡང་སར་མཆོང་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་འཛོམ་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཉེ། སྐྱུག་
ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྗེ་ཉུང་ཕྱི་མ་ལེབ་དང་ཕྱི་བྱི་དང་¹⁴⁰ སྐྱུང་མ་
ལ་སོགས་པ་མེད་མཆོང་བ་དང་། མེ་ཞེ་ཡ་དང་སྤྲེའུ་ལ་སོགས་པ་གཡང་སར་མཆོང་
བ་དང་། རྒྱ་མཆོའི་ནང་ཏུ་བྱ་པོ་ཆེ་ཞིག་ནས་སྤྲེའུ་པོ་མི་བར་ལྷུང་བ་དང་། ལམ་ཏུ་ལམ་
བརྒྱགས་མ་ལུས་པར་ཟད་ནས་འཁྱོན་པོ་བཀྲེས་པས་ཉེན་པས་སྐྱུག་དང་བྲལ་བར་ལྷུང་
པ་རྣམས་མཐོང་ཕྱི་གས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༤༢ བཟའ་དང་བུའ་བ་ཐུངས་པ་ཡིས། །མཐོང་ཕྱི་མ་ལེབ་པར་མི་འདོད་དེ།།

བཀྲེས་དང་སྐྱོམ་པ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཟས་མ་ཐོས་པས་གཏུངས་པ་བཞིན།།

ཟས་དང་སྐྱོམ་པ་ཐོས་པས་མཐོང་ཕྱི་མ་ལེབ་པ་མ་ཡིན་ཉེ། བཀྲེས་པ་དང་སྐྱོམ་པས་
གཏུངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྲིས་པ་ལས་ནད་དམ་མ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་ཟས་མ་
ཐོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༤༣ ཟས་མ་ཐོས་སོགས་བསྟོད་ནམས་འཁྱུར། །ཐུངས་ཕྱིར་སྐྱུག་ཐུངས་བཞིན་ཞེན།།

བདེན་སོགས་ཐུངས་པས་གཏུན་ཆོགས་འདི། །མ་པེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འཁྱུར།།

ཟས་མ་ཐོས་པས་བསྟོད་ནམས་འཛོམ་པར་འཁྱུར་ཉེ། ཐུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་པ་
ལས་ཡོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུ་བ་དེ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཏུ་འཁྱུར་པ་ཡིན་ཉེ། ཅི་ཐུངས་པ་ཡིན་

139 མ་དཔེར། ཕྱིར་རྒྱུ་ཁོ་གས་ཆོག་ཡོད་མེད་པེ་རྟེན་བཞིན་བཅོས།

140 ཕྱི་བྱི་དང་། བེ་ཅིང་། རྒྱ་ར་བར་།

པ་ལི་ཕྱིར་བཤེན་པ་དང་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་སྒྲངས་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཏུ་འཕྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཁྱངས་པ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར་འཛེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་
 ཁྱངས་པ་བཞིན་ཏུ་ཟས་ཁྱངས་པ་ཡང་བསྐྱོད་ནམས་སྒྲུ་འཕྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཁྱངས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ལི་གཏན་ཆེགས་འདི་མ་ལེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༥ ཟས་ཁྱངས་བསྐྱོད་ནམས་མི་འཕྱར་ཏེ། །བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱེས་མེད་ཕྱིར་།།

དགེ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྱངས་པ་བཞིན་།།

བྱ་བ། གང་ཞིག་སྒྲིབ་པ་ལས་སྐྱེས་པ་འཕྱར་བར་འཕྱར་པ་དེ་རྩ་བ་ཁྱངས་པ་ནི་བསྐྱོད་
 ནམས་སྒྲུ་འཕྱར་བར་རིགས་ན། ཟས་ལ་སྒྲིབ་པ་ལི་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་བཅས་ཅད་
 གྱི་སྒྲག་འཛིན་ཅིང་བསྐྱོད་ནམས་སྒྲུ་བའི་སྒྲོལ་ཕྱར་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་སྒྲིབ་པས་
 ཆོས་མ་ཡིན་པར་འཕྱར་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་བཅས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་དང་
 ལྷན་པར་འཕྱར་ན། དེ་རྩར་ནི་མ་བྱགས་སོ། །དེ་ལི་ཕྱིར་ཟས་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་
 སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ལ། ཟས་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ལི་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱོད་
 ནམས་ཡོད་པར་མ་མཐོང་རོ། །འདིས་ནི་གདུང་བ་ལྡ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལི་བརྒྱལ་བྱགས་
 ཀྱང་ཁྱས་གདུང་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་ལི་ཕྱིར། མཐོང་མི་དང་བྱང་ཁྱོལ་ལ་
 སྐྱེས་པ་འཛོལ་པ་ལི་སྒྲུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཟུན་པ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱས་བྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་ལི་ཕྱང་ལས་འདི་རྩར་ལྷ་ཕྱི་འགལ་བ་ཡང་ཡོད་པས་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་།

རྒྱབ་གཅིག་གསུམ་ནི་རྒྱབ་གསུམ་མམ། །བདུན་ཏུ་འཕུ་ནི་ཉིན་གཅིག་ཉིད།།

གང་ཞིག་སྒྲིབ་པར་གནས་པ་ཡི། །སྒྲེ་པ་དེ་ནི་མཐོང་མིས་འཁྱོ།།¹⁴¹

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྒྲུས་ནས་ཡང་།

ཟླ་བྱེད་དམ་ནི་ཟླ་གཅིག་ཏུ། །སྒྲིབ་པར་སྒྲིབ་པར་མི་བྱ་ཞེ།།

ཁྱས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལི་ཕྱིར། །དཀའ་བྱེད་མ་ཡིན་ཆོས་ལྷན་མིན།།

འགའ་ཞིག་བརྒྱལ་བྱགས་སྒྲིབ་པར་གནས། །ཁྱས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཞེ།།

ནང་གི་བདག་ཉིད་ལྱུག་བཟུང་ཕྱིར། །དེས་ནི་མཐོང་མི་རྩོགས་མི་འཕྱར།།

141 རང་སྒྲོལ་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱང་འདི་ནི་ཁྱངས་རྩམས་མ་བཟུང་།

རྟག་ཏུ་ལྷན་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །མེས་ས་དང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིས།།

ཟླ་བའི་ཚས་རྣམས་རྟགས་འབྱར་གྱི། །ཁོད་དང་ལྷན་པས་མ་ཡིན་ནོ།¹⁴²

ཞེས་བརྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

དབྱན་གྱི་དུས་སྲ་ཚུ་ཡི་ནང་ཏུ་གནས།།

ཆ་བའི་དུས་སྲ་གདུང་བ་ལྷ་བརྟན་བྱ།།

དབྱར་གྱི་དུས་སྲ་ལྷ་གང་མེད་པར་གནས།།

བྲམ་མེ་དེ་ནི་དཀའ་བྱུང་བྱ་བ་ལྷ་སྟོད།¹⁴³

ཅེས་བྱ་བ་ལྷན་ནས། ཡང་།

བྲམ་མེ་མེ་བཞིའི་དཀྱིལ་གནས་ནས། །ལྷ་པ་ཉི་མས་གདུང་བ་ཡི།།

གདུང་བ་དེ་ནི་མདུང་གི་བྱ། །ལྷ་པའི་དཀའ་བྱུང་མ་ཡིན་གྱི།།

བཤེས་དང་ཆགས་པའི་མེ་དག་དང་། །ཁོ་དང་འདྲོད་པའི་སྲ་བན་དག

ལྷ་པོ་འདི་ལས་གང་རྒྱལ་བ། །དེ་ནི་གདུང་བ་ལྷ་ཅན་འདྲོད།།

རྟག་ཏུ་འདྲོད་དང་ཁོ་ལས་རྒྱལ། །བདེ་ལྷན་དབང་པོ་བཞུགས་པ་དག །

འདི་ནི་མཁའ་ས་པའི་དཀའ་བྱུང་ཡིན། །ལྷས་ཀྱི་གདུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

འཆེ་མེད་བདེན་པའི་ཆོག་དང་ལྷན། །ཁོ་མེད་དུལ་ལ་བྱང་བ་དག །

འདི་ནི་དཀའ་བྱུང་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ལྷས་རྣམས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྟག་བཞུགས་རང་བཞིན་དཀའ་བྱུང་གང་། །རྟག་བཞུགས་རྟག་བཞུགས་བརྟན་མར་འཁྱུག །

ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དཀའ་བྱུང་གང་། །བདེ་བས་བདེ་བ་བརྟན་མར་འཁྱུག །¹⁴⁴

ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་འབྱུང་བས། དེ་རྣམས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ཡང་འགལ་

བར་སྟུང་བར་¹⁴⁵གནས་པ་ལ་ལོགས་པས་ལྷས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པ་བརྟགས་

པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ཡང་རྒྱས་བྱེད་ལ་ལོགས་པའི་ལྷ་པ་ལས་ལྷ་ཕྱི་འགལ་བ་མང་ཏུ་མཐོང་སྟེ།

142 ཁོད་མཚུངས།

143 ཁོད་མཚུངས།

144 ཁོད་མཚུངས།

145 རྟུང་བར། ཡེ་ཅིང་། རྟུང་བར་།

152 བསྟན། བེ་ཅིང་། ལྷར་བང་།

ག་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དེ། བྱིས་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་ལུས་འདི་
 ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་། མེན་མོ་དང་། བ་ཐུ་དང་། བགས་པ་དང་།
 བྱི་བྱན་དང་། ས་དང་། རྩུས་པ་དང་། ཁྲག་དང་། རུས་པ་དང་། རྩུ་དང་། མཁའ་མ་
 དང་། རྩེད་དང་། རྩོ་བཟའ་དང་། མཆིན་པ་དང་། མཆོར་པ་དང་། རྩོ་བ་དང་། རྩུ་མ་
 དང་། བཞག་དང་། འོང་ཀ་དང་། གཅིན་དང་། བྱིས་དང་། མཆི་མ་དང་། རུལ་དང་།
 ཆོལ་དང་། རུད་པ་དང་། མཆིལ་མ་དང་། རྩུག་དང་། མཁེས་པ་དང་། མཆིལ་རྩུབས་
 དང་། ཞག་དང་། རྩེ་མེར་དང་། ཅི་མ་དང་། རྩུད་པ་དང་། རྩུད་རྩུས་དང་། མིག་རྩུག་
 དང་། རྩུབས་¹⁵³ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་མི་གཙང་བའི་རྩུས་རྩུམ་ཅུ་ཅུ་བྱུག་གིས་
 གང་བའི་རྩེ་མོ་དབྱ་ནས་རྩུག་ཏུ་མི་གཙང་བ་¹⁵⁴ རྩུག་པ་ཁྲག་དང་ཁྲ་བ་མི་གཙང་
 བའི་ས་པོན་ལས་བྱུང་བ། མི་གཙང་བའི་ཁྲ་བས་ཉེ་བར་བརྩན་ཅིང་། བྱིས་དང་རན་
 རྩུགས་ཀྱི་དངས་མས་གཏོགས་ནས། མངལ་བྱིན་ནས་བྱུང་བའི་ལུས་འདི་ནི་མི་
 གཙང་བའི་ནང་ན་གནས་པའི་མིན་བྱ་དང་འབྲ་བར་གྱིན་ཏུ་མི་གཙང་བ་ཡིན་ན། ས་
 རྩོས་པས་མི་གཙང་བ་རྩུག་པ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་། དེས་ན་འདི་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་བཟའ་བོ་རྩུམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཉ་ལ་སྐྱེས་
 པའི་ག་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱ་ཞེ། ཁྲ་བ་དང་ཁྲག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བ་ལང་དང་
 བོང་བའི་ག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ནི།

༡༩༠ ཁྲ་བ་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། ༡༩༡ སྐྱེས་ཀྱི་དམད་ཅི་ན།

མར་དང་འོ་སྐྱེས་རྩུ་ཡིན་པས། ༡༩༢ གི་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན།

ཁྲ་བ་དང་ཁྲག་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅི་བ་ལང་ལ་སྐྱེས་པའི་ག་བཞིན་ཏུ་
 ༡༩༡ སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་བཟའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་ཁྲ་བ་དང་
 ཁྲག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མར་དང་འོ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་བཟའ་བར་བྱ་
 བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་ཏུ་འབྱུང་བས་གཏན་ཆོགས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 ཡང་བྱ་བ་པོ་མེད་ན་གསོད་པ་པོ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་བས། དེས་ན་སྐྱེས་གཙང་པ་ནི་

153 རྩུགས། བོ་ཅིང་། རྩུར་བང་།

154 +བའི་རྩུས་རྩུམ་ཅུ་ཅུ་བྱུག་ བོ་ཅིང་། རྩུར་བང་།

ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཆོ་བར་བྱེད་པ་འི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་གཤེད་ཕྱིར་གསོད་ཏུ་
འཁྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ།

༡༩༡ བ་ཟ་ཚྭ་གཙོད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་འི་ཕྱིར་རྒྱ་མཆན་ཕྱིར་ཞེ་ན།།

པགས་སྐགས་ཐོགས་པས་གཏན་ཆེགས་ནི། །མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྱར།།

གང་པགས་པ་ལ་སྐགས་པ་ཐོགས་པ་འི་དཀའ་བྱུང་མེད་ན་པ་བ་¹⁵⁵ལ་སྐགས་པ་གསོད་
པར་ཡང་མི་འཕྱར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་གཤེད་ཕྱིར་གསོད་པར་
འཁྱུག་པ་པོ་བཞེན་ཏུ་བ་ཟ་བ་ཚྭ་གཙོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འཕྱར་རམ། འོན་ཏེ་དེ་འི་རྒྱ་
མཆན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་པགས་པ་ལ་སྐགས་པ་འཆང་བ་བཞེན་ཏུ་ཚྭ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་ཞེས་བྱ་བས། གཏན་ཆེགས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆན་ཙམ་
ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་སྒྲིན་མང་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བལ་བར་འཕྱར་ཏེ། ཇི་ལྟར།

༡༩༢/༡ འཇལ་དང་སྤང་ལ་གཡོ་བྱེད་དང་། ¹⁵⁶།ཉོ་བར་འདོད་པ་མི་དག་མཉམ།།

འཆོ་བྱེད་ནོར་ནི་རྟེན་པ་དེ་འི། །གང་ཡང་ཐིག་པ་དག་ལས་ནི།།

སྒྲིན་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུག་པ་རུ། །ཉོ་བ་པོ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད།།

༡༩༣ དེ་བཞེན་བྱང་མེད་བདག་པོ་གཞན། །འདོད་པ་འི་ཁ་ཟས་སྒྲིན་བྱེད་དང་།།

སྐལ་བ་ལྡན་པ་འི་བྱང་མེད་དང་། །གང་དག་ཆོས་དེ་སྒྲིན་པ་དང་།།

༡༩༤ རྒྱལ་ཁྲིམས་མེད་ལ་དཔྱད་པ་དག །སྒྲིན་ཆོགས་འཛིན་ཕྱིར་ཉི་ཉི་འི།།

དབྱ་གསོས་ལས་ཀྱང་དེས་པར་ནི། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འཕྱར།།

༡༩༥ ཀྱན་དག་འར་བ་ཁོན་པ་ཆེད་། །དེ་ནི་ལྷས་ཙན་གྱི་ལྱར་ན།།

བྱེད་པ་འི་སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྒྲིན་འདི་ཡོད་པར་འཕྱར།།

༡༩༦ གསད་བྱ་ཡོད་པས་གསོད་ཡོད་ཀྱི། །གང་ཕྱིར་མེད་ན་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་གསད་བྱ་གསོད་པ་གཉིས། །ཐིག་པ་མཉམ་པར་འཐོབ་པར་འཕྱར།།

༡༩༧ མཐོང་དང་ཐོས་དང་བཞུམས་པ་དང་། །རྟོག་དང་བླན་པ་ཉིད་དང་ནི།།

155 མ་དཔེར། བར་བ། ཞེས་དང་། ལེ་རྒྱར་ཏུ། བར་བ། ཞེས་བྱུང་མོད། བ་པོ་ཡིན་དེས་པས་བཙོས།

156 འདིར་སྒྲིག་གཉིས་རྟེན་པོ་ནས་རྒྱང་བ་གསུམ་པ་ཙན་ཏུ་བྱས་ཏེ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ན་གཞུང་མཆོམས་
གཙོད་བདེ་བས་དེ་རྒྱང་བྱས་ལ། འདི་ནས་གསུམ་གྱི། ༩/༡༠༡ ན སྒྲིན་མེད་པ་ནི་གཞུང་བར་བྱ། །ཞེས་
པ་འི་བར་ན་མས་ལེགས་སྒྱུར་ཆ་བར་མི་འབྱུང་།

ས་ལ་བྱས་ནས་ཆོས་མིན་འབྱེལ། །འདི་ཉི་ལྟ་བུར་ནི་འཕྱར་བ་ཡིན།།
 ༡༩༩ གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དང་། །སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཡི་པ་དག་དང་།།
 རྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་མི་བདག་དང་། །དེ་རྣམས་ཞིག་པའི་བྱེད་པོ་ཉིད།།
 ༢༠༠ གོས་བྱེད་པ་ཡི་རྩུབ་བྱས་ན། །ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ།།
 གང་ཕྱིར་སྒྲོན་ནི་གཉིས་འཕྱར་བ། །མ་ཚོས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།།
 ༢༠༡ རྩོམ་ལས་སྒྲུག་ཆགས་སྒྲེ་འཕྱར་ཞིང་། །དེ་དག་སྤར་བྱ་འཕྱར་བར་འཕྱར་།།
 རྩོས་པ་ཉམས་འཕྱར་མ་ཚོས་ན། །མ་སྒྲེས་སྒྲེ་བར་མི་འཕྱར་རོ།།
 ༢༠༢ གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི། །སྒྲོན་དེ་ཁྱོད་ནི་མི་འདོད་ན།།
 གཞན་གྱིས་བསད་པར་ཐུང་བ་ཡི། །ཞིག་དེ་སྒྲོད་པ་ག་ལ་འོང་།།
 ༢༠༣ གང་ཕྱིར་མི་ཞིག་གནང་¹⁵⁷མི་སྒྲོན། །དེས་ན་ཞིག་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།།
 དེ་ཕྱིར་ཤ་སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་གནང་བ། །སྒྲོན་མེད་པར་ནི་གཞུང་བར་བ།།

གཞན་ཡང་།

༢༠༤ ཤ་ཟ་བ་ནི་སྒྲོན་བཅས་མིན། །དེ་ཆེ་སྒྲུག་ཆགས་གནོད་མིན་ཕྱིར།།

ལྷ་ཏིག་རྩ་བུའི་སྒྲོ་སྐྱུ་དང་། །འབྲས་དང་རྩ་ཡི་དགོས་པ་བཞིན།།

སྒྲུག་ཆགས་ཀྱི་ལྷ་ས་ལ་རྒྱུག་བཟུལ་སྒྲེད་ནས་ཤ་ཟ་སྒྲོན་དང་བཅས་པར་འཕྱར་གྱི།
 ཤ་ཟ་བའི་དུས་ན་སྒྲུག་ཆགས་ཀྱི་ལྷ་ས་ཀྱི་ཤ་ལ་སེམས་མེད་པས་རྒྱུག་བཟུལ་སྒྲེ་བར་མི་
 འཕྱར་ན་ཞིག་པར་ཉི་ག་ལ་འཕྱར་ཏེ། རི་རྩུབ་ཉི་ཕྱིས་དང་། ཉི་དང་། སྤར་པོ་ཆེ་འེ་ལྷ་
 ཏིག་གི་འབྲས་བྱ་རྣམས་དང་། རྩ་བུའི་སྒྲོ་དང་། གལ་གཤམ་དང་། མ་དང་། རྩས་པ་དང་།
 བགས་པ་ལ་སྐྱུ་གསལ་པ་རྣམས་ཉི་བར་ཡོངས་སྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན། སྒྲུག་ཆགས་ལ་
 རྒྱུག་བཟུལ་རྩར་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། འབྲས་དང་རྩ་ལ་སྐྱུ་གསལ་པ་ཡོངས་སྒྲོད་པའི་
 དུས་ན་གང་ལ་ཡང་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཤ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱང་དེ་འེ་ཆེ་
 གནོད་པ་མེད་པས་སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲོན་ཡོད་ན་ནི་ཤི་བའི་རྩ་སྒྲེག་པ་ཡང་ཞིག་པ་ཡོད་
 པར་འཕྱར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འདིར་དེ་རྩ་ན་ཡང་ཤ་ཟ་བ་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 ཆགས་ལ་སྐྱུ་གསལ་པ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་བ་ནི་སྒྲོ་བས་སྒྲེ་བར་འཕྱར་ལ།

སྒྲིབས་ལས་ནི་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞེན། དེ་ལ།

༡༠༥ འདྲོད་ཆགས་ཀྱན་རྒྱལ་ལས་ཕྱུར་ཕྱིར། །ཤ་ཐོས་དེ་ཡི་རྒྱ་མ་ཡིན།།

དེ་མ་ཐོས་ལ་འདྲོད་འཕྱུར་སྟེ། །རྒྱ་ཟན་བ་ལར་ལ་སོགས་བཞིན།།

ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་ལྷང་དང་། ཤ་ཉི་ལྷག་རྒྱམས་རྩ་བར་ཕྱུར་བ་ལས་འཕྱུར་གི་ཤ་ཐོས་པ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར།

ཀྱན་རྒྱལ་ལས་ནི་འདྲོད་སྐྱེས་པས། །འདྲོད་པའི་རྩ་བར་ཤེས་ཀྱིས་ཏེ།།

ཐུང་ནི་ཀྱན་རྒྱལ་མ་ཕྱེད་དང་། །དེས་ན་ཐུང་ལ་འཕྱུར་མི་འཕྱུར།¹⁵⁸

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཅི་བ་ལར་དང་། བོང་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཟ་བ་དེ་དག་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཕྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅི་ཤ་ཟ་བ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་མཐའ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་ཐོས་ནས། སྒྲིན་དང་ལྷན་པར་འཕྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར།

མཐོང་དང་སྐྱོས་དང་དོགས་པ་ཡིས། །གང་གི་ཆེད་ཏུ་བྱས་ཤེས་པའི།།

ཤ་དེ་དེ་ཡིས་བཟའ་མི་བྱ། །དེ་ལས་གཞན་གང་ཡིན་དེས་བཟའ།།

རྒྱ་ཆགས་ཆོལ་དང་གསོད་པ་དང་། །སྒྲིང་རྗེ་མེད་པའི་བསམ་ཐུངས་ནས།།

ཤ་ནི་ཐོས་པར་ཕྱུར་ན་ཡང་། །སྒྲིན་བཅས་མ་ཡིན་ཟས་མཆོག་བཞིན།¹⁵⁹

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྱུར་བ་ལྟ་བུ་འོ།

(༥) རྒྱན་ཤིང་སེམས་རྒྱན་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པ། ༡) དགག་པ་དངོས།

ལམ་གསུམ་པོ་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་སྤྲོས་པ།

༡༠༦ སེམས་མེད་པ་ཡི་བརྟན་པ་ལ་འདྲོད། །སེམས་ནི་ཡོད་པར་རྒྱལ་བྱེད་པའི།།

ཉེས་བརྟན་གསུམ་ལ་མཐོང་བས་ན། །གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྤང་བའི་རིགས།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱན་ཤིང་རྒྱམས་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྒྱན་འཕྱུར་དང་ཏུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྒྱམས་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་

158 ཐུང་དེ་ ༡༡༤ བཀའ། བཟླ་དེ། མ་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པའི་སེམས་མཆོག་སྤྲོས་པ། ༡ རྟོག་ ༡༡༠༧༤

159 གཞུང་དོན་མ་བཟུང་།

ཅིང་རྒྱལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་། ལྷན་སྐྱུལ་མགོ་དང་ཉི་མའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་
ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཉི་མ་རྗེ་རྣམས་འབྱོར་བའི་རྗེས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པས་ན། མིག་གི་
དབར་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིན་མཐུག་
པོ་ལས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ལྷུང་བ་ན། རྒྱུན་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འབྱུང་བར་
རྒྱུན་པས་ན་རྣམས་ཀྱི་དབར་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་ཏུ་ལུང་གའི་ཤིང་གི་རྩ་བར་སྤྱིར་
རྩལ་པ་གཞག་པ་ན་འབྱུང་བ་མང་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བས་རྒྱའི་དབར་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་རྩ་པོའི་ཤིང་ལ་འོ་མ་སྤྱུགས་པ་ན་འབྱུང་བ་མང་པོར་འབྱུང་བར་འབྱུང་
བས་རྒྱའི་དབར་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེག་ན་འབྱུང་བའི་འོ་མ་ཆན་ལ་གང་གི་ཆེ་རྩེག་
པར་ལྷུང་པ་ན་འདི་རྣམས་འབྱུང་བས་ལྷན་ཀྱི་དབར་པོ་དང་རྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཕྱིར་འདོད་པས་རྒྱུ་ཤིང་སྤྱིག་པར་ལྷུང་བའི་ཡར་ཆེ་ལ་བབ་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་
རྒྱུ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཁ་བས་བསྐྱུས་ཤིང་རྒྱུ་ཤིང་གྲུབ་དང་རྒྱན་པས་ཆེད་ཏུ་བརྒྱུས་ཏེ། ཤིང་རྒྱ་
རན་མེད་མེ་རྩྭ་དང་འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་བ་ལ། བརྒྱབ་ནས་¹⁶⁰འདོད་པ་དང་རྒྱན་པའི་
བྱུང་མེད་རྩེགས་ལས་ཉམས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ན་བདེ་བ་དང་རྩ་ཆ་བ་རྩམ་གཅིག་སྤྱོད་པ་
རྣམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤིང་ཡང་དེ་རྒྱུ་པས་རྩེག་པ་ན་བདེ་བ་དང་རྩ་ཆ་བ་དང་རྒྱན་
པ་བཞིན་ཏུ་མེ་རྩྭ་དང་འབྱུང་བ་རྒྱུས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡར་ཆེ་ལ་བབ་
པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཁ་བར་ཆང་གིས་བཀའ་ནས། མེ་རྩྭ་གམི་འབྱུང་བའི་བ་ཀྱུ་ལའི་ཤིང་
ལ་གཏོར་ནས་བཀའ་ན་མེ་རྩྭ་རྣམས་གང་མ་ཕྱེད་ཅིང་འབྱུང་ཞེ། ཤིང་རྣམས་ཀྱང་
རྩམ་རྗེ་རྣམས་བཞིན་ཏུ་མེ་རྩྭ་དང་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱེས་པ་འབྱེན་པར་ཕྱེད་པས་ཡིད་ཀྱི་
དབར་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཕྱེད་མེས་མེད་པའི་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་
ཡང་མེས་པོ་དང་པར་རྣམས་ཅིང་རེས་པར་འཛིན་པའི་རྩེག་ཕྱེད་གསུམ་པོ་འདི་སྤང་བའི་
རྩེགས་སོ། །

རྗེ་རྣམས་ཞེ་ན། དབར་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དབར་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མེས་པོ་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འབྱུང་ཞེ། རྗེ་རྣམས་མིག་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཤིང་ཁ་བཞིན་དང་རྒྱུགས་ཉི་བར་ལྷུང་

160 མ་དཔེར། བརྒྱབ་ན། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྣམས་བཞིན་བརྒྱུས་

པ་ལས་ཚུགས་འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཁར་བའི་མྱོད་ལ་ན་བ་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་གཞན་བྲག་བ་ན་དེ་ལས་རྒྱ་བརྒྱན་འབྱུང་བ་དང་། ཏུག་ལ་ན་དང་མེ་མེད་
 གྲུང་ཁག་ཀྱི་འཛེས་སྤྱད་པ་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་ཆ་དང་ཡུད་པ་ལས་རྒྱ་བ་འབྱུང་བ་
 དང་། ཁྱིལ་བྱ་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ལྟན་འབྱུང་བ་དང་། བྱི་
 བའི་ཏུག་གིས་ཏུས་ཆོད་ཤེས་བ་མེད་ཀྱང་ནམ་ཞོད་ལྷུང་བའི་ཆོ་རྒྱས་ཤིང་ལྷུང་བ་ཉར་
 དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱན་འབྱུང་དང་ཏུ་བྱ་ག་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་རྒྱམས་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་
 རྒྱུང་གི་ཁམས་རྒྱས་པར་ལྷུང་པ་ལས་འཁྱིལ་ཤིང་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་མེ་འབྱུང་
 བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་རྒྱལ་མགོ་དང་སྤྱ་གར་ཙ་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་ཡང་རྒྱའི་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱས་
 པར་ལྷུང་པ་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐོག་པར་ལྷུང་པ་ན་ནང་གི་རྒྱ་ཁྱམས་པ་ན་ལུས་
 དང་འདབ་མ་རྒྱས་པ་དེ་ཉི་མ་ལ་མཛོན་ཏུ་སྤྱོགས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བགས་པ་
 རྒྱན་པ་རྒྱམས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་ཤིང་དང་མ་ཏུ་ལྷུང་ག་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་པའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་
 བ་དང་། ལྷུང་ན་མེད་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་པའི་མེ་ཏོག་ནི་རྒྱུན་ཏུ་མ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་པས་མཐུད་ཐུད་ཀྱིས་རྒྱུར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། ཇི་ཉར་ཀྱི་མས་ཉིན་
 གཤམ་པས་བཏབ་པ་ལ་བྱན་མཆོམས་རྒྱམས་སྤྱ་པག་ཆག་¹⁶¹ པའི་ཏུས་བྱ་དེ་བྱིན་པ་
 ཉིན་གཤམ་ཏུ་བྱས་ན་ཞི་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་རེག་པས་འཁྱུང་པའི་ལོ་མ་ཚན་དང་། ཉི་མར་ལྷུང་པའི་རྒྱེས་སྤྱུ་འབྲས་
 པ་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་། མེ་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་པར་¹⁶² བགས་པ་དང་།
 ལྷུ་དང་། མགོས་བསྐྱུད་པའི་བལ་གོས་དང་། རྒྱའི་ཡིར་ལ་བ་ལང་གི་མེ་བ་རྒྱམ་པོ་འི་
 སྤྱེ་མ་བཏབ་པས་ཆོན་ཆེས་བསྐྱུ་བར་བདེ་བ་དང་། འཁྱུང་འཁོར་དང་། རྒྱ་རྒྱར་དང་།
 འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཏུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་བྱར་གྱི་ཕྱོད་བ་ལ་སྐྱུ་ལ་པ་པས་ཀྱང་མ་རེས་པ་ཉིན་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་འཕྲོག་གི་རྒྱ་
 བཟྱེད་པར་ལྷུང་པ་ཉར་བའོ། །རྒྱ་ཏུ་པའི་ཤིང་གིས་རྒྱ་བྱར་བ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ལ་འོ་མས་
 རྒྱས་པར་ལྷུང་ན་འབྲས་བྱ་མངར་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱའི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་ཁྱི་

161 ཆགས། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བྱང་།

162 པའི། བེ་ཅིང་། རྒྱར་བྱང་།

ཞེས་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་དང་ལ་ཡི་ཏེ་ལྷུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ཏུས་སུ་སྦྱེ་བ་ཉིད་ནི་མེས་མ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བ་¹⁶³བདག་པོར་ལྷུང་བས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༠༧ ལྷན་ཤིང་མེས་མ་དང་བཅས་པ་མིན། །སྦྱེ་གནས་བཞིན་ནི་མ་བཟུས་ཡིད། །

དགྱིལ་ཏུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་ཡིད། །ལག་ཏུ་མ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པོ་ཡིན། །

ལྷན་ཤིང་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་མེས་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འཁོར་ཆོས་སོ། །
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟོ་མས་པ་ནི་ཕྱོགས་སོ། །སྦྱེ་གནས་བཞིན་མ་བཟུས་པའི་ཡིད་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགྱིལ་ཏུ་བཅད་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ནི་
གཏན་ཆེགས་ཏེ། གྲོག་ཆགས་རྣམས་ནི་སྒོ་ང་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། མངལ་ནས་སྦྱེ་བ་དང་།
རྒྱས་ཏེ་སྦྱེ་བ་དང་། རྩོད་གཤེད་ལས་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱེ་གནས་བཞིན་ལས་སྦྱེ་ཞིང་
འབྱུང་བར་མཐོང་ན། ལྷན་ཤིང་ནི་སྦྱེ་གནས་འདི་དག་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གལ་
ཏེ་བརྒྱལ་ནས་ཉེར་ཏུ་སྦྱེ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱེ་གནས་ལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཤིང་ལ་སྒྲུགས་
པ་མེས་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ། འདི་
ཡང་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱུང་པོ། །བརྒྱལ་ནས་ཉེར་
ཏུ་འབྱུང་བའི་སྦྱེ་གནས་ཅན་ཡིན་ཏུ་ཟེར་ཀྱང་། ལྷན་ཤིང་ལ་སྒྲུགས་པ་དག་མེས་མ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། གང་སྒྲོག་དང་བཅས་
པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ན་ལྷན་ཤིང་དེ་དག་
ནི་དགྱིལ་ཏུ་བཅད་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་དེ། ཆོར་བ་མེད་པའི་ཡིད་རྟོ། །གང་དང་གང་སྦྱེ་
གནས་བཞིན་མ་བཟུས་ཤིང་།¹⁶⁴ གང་དང་གང་དགྱིལ་ཏུ་བཅད་པ་ན་གཡོ་འབྱལ་མེད་
པ་དེ་ནི་མེས་མ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།¹⁶⁵ ཤེས་པོ་ཉིད་ཏུ་མཆོངས་པར་རྒྱས་
སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས་དཔེར་ན་པག་ཏུ་མ་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དགྱིལ་ཞེས་སྒྲིས་

163 - དང་མི་དགེ་བ། པ་ཆེད། ལྷུང་བར་།

164 + གང་དང་དགྱིལ་ཏུ་བཅད་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །ཆོར་བ་མེད་པའི་ཡིད་རྟོ། །གང་དང་གང་སྦྱེ་གནས་
བཞིན་བཟུས་ཤིང་། ཞེས་སྒྲིན་མ་བྱུང་།

165 མ་དཔེར། གཡོ་འབྱལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཞེས་དང་། མེས་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱུང་བ་ཡིག་རྟོར་
ཏེ། མཆོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་ཐག་ཆག་པའི་ཏུ་མ་བྱུང་ཉིད་པོ་ལོད་དེ་ཤེས་པོར་བྱུང་ཆུང་གསུངས། དེས་ན་
དགག་སྒྲོ་བཟུན་ཏེ་བཞུགས།

པ་ནི་རྟེན་ལྗུས་དང་། ལུང་གི་མཇུག་མ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་བཅད་
པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཡང་ཚུལ་གཞན་གྱིས་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཉི་ལང་དགོད་
པ་ནི།

༡༠༩ གལ་ཏེ་ཚྲོག་ཆགས་རྒྱུ་ལྟར། །རྟོག་ན་འཁྱམ་པར་འཁྱུར་བས་ན།།

ས་མ་ག་དང་ཐལ་སྒྱུར་ནི། །མེས་དང་བཅས་པར་འདོད་ཅེ་ན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་ས་མ་ག་དང་ཐལ་སྒྱུར་ནི་མེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ན་
འཁྱམ་པར་འཁྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚྲོག་ཆགས་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་བཞིན་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚྲོག་ཆགས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་མ་ཐག་ཏུ་འཁྱེལ་བར་འཁྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་
ཏུ་ལྷན་ས་མ་ག་དང་ཐལ་སྒྱུར་ལ་ཡང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཐོག་ན་རྒྱས་ལ་རྟོག་ན་འཁྱམ་
པར་འཁྱུར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། མེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

༡༠༩ མེ་ཡིས་རྟོག་པའི་སྒྲ་སྟགས་དང་། །སྒྲ་ལ་མཆལ་¹⁶⁶ཕྱིས་སྒྲུགས་པ་ཡི།།

ཁྱད་པར་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །འདི་ནི་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན།།

སྒྲ་ནི་མེས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རྟོག་ན་ཡང་མེས་དང་
བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བདེ་བ་དང་སྒྲུག་བཟུལ་གྱི་ཆོར་བ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་
ལ་མེས་རྟོག་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་འཁྱམ་པར་འཁྱུར་ལ། མཆལ་གྱི་ཕྱེ་མས་ཁྱད་པར་
བྱས་པ་ན་ཡང་འཁྱམ་པར་འཁྱུར་ཏུ་མིན་ཀྱང་། འཁྱམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་རྣམས་མེས་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ནི་དེས་པར་བྱ་བར་མི་རྣམས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷན་
ས་ལྗུར་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུང་གི་ཁམས་ལྟག་པར་ཡོད་པ་ལས་འཁྱམ་པ་དང་
རྒྱས་པར་འཁྱུར་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པས་པསྒྲ་ལ་སྟགས་པའི་མེ་རྟོག་རྒྱས་
པར་འཁྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་འཁྱམ་པར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཚྲོག་ཆགས་རྒྱུ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོན་ཤིང་རྣམས་མེས་དང་བཅས་པ་ཉིད་
གཅིག་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་མེས་རྟོག་པ་ན་སྒྲ་འཁྱམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་རྣམས་མེས་མེད་
པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཆོགས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྒྲོན་ཤིང་རྣམས་ནི་མེས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོའི་དབྱེ་བ་དང་

166 ཆལ། བེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་། འོག་ཏུ་འད་པེ་རྒྱུར་ཏུ། ཆལ། ཞེས་སྒྲོན་འཇུག་མེད་པ་ལྟར།

ནད་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བྱ་བ་དེ་མན་དག་ཉེ་བར་བརྟན་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མེད་
པ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གསོ་བ་དེ་ཐངས་གང་ཏུ་ཡང་མ་མཐོང་ལ། རྒྱན་ཤིང་
རྣམས་ལ་ནི་གཙང་གཙང་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པས་དེ་དེ་ཕྱིར། སེམས་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་བཞིན་ནོ་ཞེན། འདི་སྐད་བརྒྱན་པར་བྱ་ཞེ། ནད་གསོ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་དེ་ལྷན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར། སེམས་མེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་
མ་ཐུབ་པས་གཏན་ཆེགས་གྱི་དོན་མ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕྱར་བ་དེ་འཕྱར་བ་རྒྱུ་
པ་ཉིད་ཅམ་འདིར་མཛོན་སྤྲུལ་ཏུ་ཐུག་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་བཅས་པ་སྟེ་
བྱང་མཐོང་བ་དེ་ཆང་དང་། ལྷ་ཅི་དང་། མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་མ་དེས་
པ་¹⁶⁷ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ།

༡༡༠ གསོ་བ་ཡོད་པས་ཤིང་རྣམས་ནི། །སེམས་དང་བཅས་པར་མི་འཐུབ་ཞེ།

ཆང་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་དག །ཐོག་པ་ཡོད་པས་ཐེ་ཆེས་འཐུབ།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། ཆང་དག་རྣམས་པ་ཉམས་པར་ཐུག་པ་ལས་ཡང་འདུས་བྱས་པ་དེ་བྱང་
པར་གྱིས་རྣམས་པ་དང་ཐུན་པར་འཐུར་བ་ལས། གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མ་
དང་སྟན་ཅིག་འཕྱར་བས་དེ་མ་ཅན་ཏུ་ཐུག་པ་ལ་ཡང་། འདུས་བྱས་པ་ལས་ཡང་དག་
པར་ཐུག་ཅིང་སྟེ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་འཐུར་བས། གསོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་ཐེ་ཆེས་ཏུ་འཐུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་གསོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར། མི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
ཏུ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གསོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཉམས་པར་ཐུག་པ་དེ་
ཆང་ཐོག་པར་འཐུར་བ་བཞིན་ཏུ་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས། འདི་སྐད་
སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་མ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

(ཁ) བ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུན་ཐོང་བྱེ་ལན་དགག་པ།

ཡང་ཕྱོགས་ལྷན་པས་ཉེ་བར་བརྒྱུག་པ་དེ་ཕྱིར་གཞན་སྤྲུལ་པ།

༡༡༡ མཐུན་པ་ལས་སྟེ་འཕེལ་འཐུར་དང་། །ཐུང་སེམས་ཏུས་ཐུན་སྟེ་བ་དེ་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་གཉིད་ཨོགས་སྟེ་བ་དེ་ཕྱིར། །སེམས་ཡོད་ན་སོགས་བཞིན་ཏུ་འདོད།

རི་ལྟར་རྩ་ལས་རྩ་སྟེ་དེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནས་གྱི་ས་ཐོན་ལས་ནས་གྱི་

སྒྲུབ་པ་འབྱུང་གི་འབྲས་ཁར་བའི་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྩ་བ་ཀྱི་མཐུན་པ་ལས་སྒྲུབ་
བའོ། །རྩི་རྩུབ་རྩེུ་དང་། གཞོན་བྱ་དང་། མན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྩ་དག་
འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ། རྫོན་ཤིང་ཡང་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་། རྫོང་བྱ་དང་། རྫོང་པོ་དང་།
ཡལ་ག་དང་། ཡོ་མ་དང་། མེ་ཉྱ་ག་དང་། འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འབྱུང་ཏེ། འདི་
རྩ་བ་ཀྱི་འཕེལ་བའོ། །གཙོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྩུབ་སེམས་ཉིད་
དེ། དུག་གི་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་འཛུམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིས་འདི་ལ་རྩུབ་
བའི་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་རྩུབ་པ་ལ་དང་རྩ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་
དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ལས་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་ལ། ཁྱི་ནི་རྩོན་ཀྱི་དུས་སྒྲུབ་པ་རྩུབ་
དེ་བཞིན་ཏུ་རྫོན་ཤིང་ཡང་དབྱིད་དང་དབྱར་གྱི་དུས་དང་རྩུབ་པ་ལས་སྒྲུབ་པའོ། །རྫོན་
ཤིང་གི་ཆེད་དབྱེ་བ་ལས་འདི་རྩུབ་། གཉིད་ཨོག་པ་འབྲས། སྒྲུབ་པའི་དུས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དོ་
ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དབྱར་གྱི་དུས་སྒྲུབ་ནི་གཉིད་ཨོག་གོ། དབྱར་གྱི་དུས་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
རྩི་རྩུབ་རྩུབ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་གཉིད་ཨོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ནི།

༡༡༡ རྩོག་པ་བྱུ་བྱ་པེ་ལྷུ་བྱ། རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྒྲུབ་སྐྱེས་ཀྱིས།།

ཤིང་རྣམས་སེམས་དང་བཅས་པར་ནི། འདི་རྩུབ་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན།།

འདི་རྩུབ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེར་སྒྲུ་ཉི་མར་དགོད་དེ། སྒྲུ་བྱེས་པ་
ན་སྒྲུ་ཉིད་ལས་ཡང་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་ཡང་དེ་སེམས་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་འདི་རྩུབ་སྒྲུ་དང་། སེན་སྐྱ་དང་། སེན་འདབ་པའི་ཆད་
དང་། ཀྱུ་སྒྲན་དའི་¹⁶⁸འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། པེ་ལྷུ་བྱ་དང་། གསེར་གྱི་སྒྲུ་བྱ་
དང་། རྩོག་མཁར་གྱི་སྐྱ་དང་། རྩོག་པ་དང་། ལྷུ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དག་བསམ་ཅད་ནི་
དཔེ་སྟེ། འདི་དག་བསམ་ཅད་ཀྱང་འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་དང་བཅས་
པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྩོག་པ་ཡང་སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
དང་བཅས་པའི་ལྷས་ལས་བྱུང་བའི་བྱིས་རོ། །དེ་ལ་བ་དང་པའི་སེམས་ནི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་གྱི་སྒྲུ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཆུ་འཛིན་གྱི་སྒྲུ་བྱེས་
པའི་དུས་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་བ་ནི་དུས་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྫོན་ཤིང་རྣམས་

168 ཀྱུན་དའི། པེ་ཆེད་། ཀྱུན་དའི། རྩུབ་པར་།

དབུ་མ་གྱི་ཏུས་སུ་གཉིད་ཡོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་མེད་ཁམས་ཉམས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་ལྷུང་བ་ལས་ལོ་མ་དང་འབྲས་བྱ་བས་གས་པ་རྣམས་པར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆེ་དེ་ནི་ནང་གི་ཁྲ་བ་རྣམས་རིམ་བྱིས་སྐམས་ཤིང་མེད་པར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་གནས་དང་ས་གཞན་དག་ཀྱང་ཉི་མ་དེ་འོད་ཟེར་བྱིས་སྐམས་ཤིང་གཏུངས་པ་ལས་རིམ་བྱིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འལྱར་རྒྱ། །དབུ་མ་གྱི་ཏུས་སུ་ནི་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་པར་ལྷུང་བས་སྐམ་པར་མི་འལྱར་ཞིང་རང་དང་གཞན་བྱིས་འཕེལ་བ་ཉིད་བྱིས་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་འབྲས་ཁར་མེད་མ་ཐོན་དང་། བྱར་ཤིང་གི་རྒྱ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་སྐྱེས་ཀའི་ཏུས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱེན་ན་འཕེལ་བར་འལྱར་བ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གཉིད་ཡོག་པ་འདྲ། ལྷོ་བར་ལྷུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །¹⁶⁹

གཞན་ཡང་འབྲས་མ་ཤིང་མི་བསྐྱེད་པ་གཉིད་ཡོག་པར་འདྲིད་པ་དེ་ཡང་ནས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ལོ་རྒྱུ་སྒྲིན་པ་དང་། ལྷན་ཡིད་བདེ་དང་། བ་སྐྱོད་དང་།¹⁷⁰ འབྲི་ཉ་ཀ་ར་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་དབྱེད་བྱི་ཏུས་སུ་མེ་རྒྱས་པར་འལྱར་ལ། བེལ་བའི་འབྲས་བྱ་འཕེལ་བ་དང་། ལྷུང་ཅི་ཅེན་པོ་དང་། ས་ཐོན་བྱི་རྒྱོད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་འབྲས་བྱ་རྣམས་དབུ་མ་གྱི་ཏུས་སུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འལྱར་རྒྱ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནགས་དང་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིང་གི་རྒྱ་བྱ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་རྒྱག་དང་། འབྲས་བྱ་ཡང་ཏུས་དེར་སྒྲིན་པར་འལྱར་བས། ཅི་ཁ་ཅིག་ནི་གཉིད་ཡོག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གཉིད་མ་ཡོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ལ་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ཅི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་མེད་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྩ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་དང་ལྡན་པར་འལྱར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འཕེལ་བར་འལྱར་བ་ཡིན་པས་རྫོག་པ་དང་། ལྷ་ཏུ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འཕེལ་བར་འལྱར་བས་བ་ཡང་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྩར་མ་ཐེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་མ་གྱུང་པོ། །གཞན་ཡང་།

169 མ་དཔེར། ལྷོ་བར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷུང་མྱོང་པེ་རྒྱར་བཞིན་བཞོས།

170 བ་དེ་དང་། འབྲས་སྐྱོད་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷུང་བར་།

༡༡༩ འདི་དག་ལ་ནི་མེས་མེད་ལྱིར། །ཐུང་མེས་མེས་བྱའང་མ་བྱུང་ཉིད།།

གཏན་ཆེགས་དོན་ཡང་མ་བྱུང་ཞེ། །ཚྭ་པ་སྐབས་ཀྱིས་མ་རེས་ཉིད།།

མེས་མེད་ལ་ཐུན་ན་ནི་གཉིད་ལོག་པ་དང་ཐུང་བའི་མེས་མེས་ཀྱང་འབྱུང་བར་རིགས་ཀྱི།
 མེས་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཐུང་བའི་མེས་མེས་དང་གཉིད་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ནི་གཞན་ཁོ་ཁོ་ཅག་ལ་ཡོ་མ་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་མ་འཁྱམ་
 པ་དང་། མེ་རྟག་དང་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། མེས་མེད་པའི་འབྱུང་
 བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་བ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་།
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་ཁབ་ལེན་དང་ཉི་ཤར་བྱུང་པ་ལས། རྒྱ་དང་།¹⁷¹ ལོ་མ་དང་། ཆུ་
 བེལ་དང་། མེ་བེལ་དང་། ཆུ་ལས་འཁྱམ་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཆུ་དང་། མེ་འབྱུང་
 བ་དང་། རྒྱགས་གཡོ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྐབས་པ་འབྱུང་རྒྱུ། །མཐུན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་
 སྐབས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཞན་གསུམ་ནི། མཛེན་པ་ལ་སྐབས་པ་དག་གིས་མ་རེས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་མཛེན་པ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་རིམ་བྱིས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཟ་འཁྱུག་ལ་ཟ་འཁྱུག་ཉིད་འབྱུང་བ་
 མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆེགས་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅི་མཐུན་
 པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ལྱིར། རྒྱ་ལ་སྐབས་པ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་རྒྱས་མེས་མེས་དང་བཅས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མཛེན་པ་ལ་སྐབས་པ་བཞིན་ཏུ་མེས་མེས་མེད་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྫོག་གལ་ལ་སྐབས་པ་དང་པོ་ནི་ཆུང་
 ཅན་ཏུ་སྐྱར་ལ། བྱིས་དེ་བས་ཆེར་འབྱུང་ཞིང་ཉི་མ་གཞན་དག་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བར་འབྱུང་བས། དེ་བས་ན་འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་འདི་ནི་
 མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ལྱིར་ཅི་བ་ལང་ལ་སྐབས་
 པ་བཞིན་ཏུ་མེས་མེས་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྫོག་པ་ལ་སྐབས་པ་བཞིན་
 ཏུ་མེས་མེས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྫོག་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། དབྱར་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་ཏུས་རྒྱས་ལ་མཁྱིས་པ་དང་། རྒྱ་དང་། བད་
 ཀན་རྒྱས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བས། ཅི་རྒྱས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ལྱིར་མཁྱིས་པ་དང་།

171 རྒྱ་དང་། རྒྱར་བར་།

རྒྱུད་དང་། བད་ཀན་བཞིན་ཏུ་སེམས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྩ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ཏུ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ག) དན་གཞོན་ཅན་གྱི་ཆེ་ཤིང་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱིས་བྱལ་བ།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་པ་ཤིང་རྣམས་ལ་སེམས་མེད་པར་འདོད་ན་འདི་རྣམས་གང་
ལས་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུང་། ཅི་རྣམ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁ་ཅིག་
ནི་ཕན་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན། ཅི་རྣམ་ན་ཏུས་སྒྲེ་བར་འབྱུང་
བ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ།

༡༡༩ སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལས་དབང་གིས། །ཅུ་བས་འབྱུང་བ་ཏུས་སྒྲེ།

དཔུལ་བ་དང་ནི་མཐོ་རིས་གྱི། །མཚོན་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲས་ཏེ། རྒྱད་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ཁྲུལ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བདག་པོར་
བྱུང་བ་ཉིད་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱད་པར་ཏུ་དཔུལ་བ་རྣམས་གྱིས་ལས་རན་
པ་བྱས་པ་བདག་པོར་བྱུང་བ་ལས། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དང་། གཤམ་མ་རིའི་
རྒྱང་པོ་ལ་སོགས་པས་གཙོད་པ་དང་། འཕྱིགས་པ་དང་། གཤམ་གྱི་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོ་རིས་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་བཟང་པོ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་ནི་
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་གོས་དང་། ཟས་དང་། ཉེ་བར་སྒྱུད་པ་དང་། བདེ་བའི་འབྱོར་
པ་སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཆེར་མ་
དང་ཏུག་གི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་འཆོ་བ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་། རྒྱག་པའི་ལས་
བདག་པོར་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཅམ་པ་ཀ་དང་། ཨ་ཤོ་ཀ་དང་། བརྒྱ་དང་། ལྷ་
ལ་དང་། ཨ་ཕ་དང་། བ་ན་ས་དང་། ན་ཡི་གེ་ར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སེམས་མེད་ཀྱང་
དགེ་བའི་ལས་གྱི་རྒྱ་ལས་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་དང་།
དུལ་དང་། སེལ་དང་། བེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་གི་
ཏུས་སྒྲེ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལས་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་རི་རྩ་བ་བཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་
ཁོངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར་རྩ། །དེས་ན་འདི་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་ཉེ་བར་སྒྱུད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པ་ལ་སྒྱིན་མེད་དོ། །ཡང་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་ཆན་
དང་། བྱེ་མ་དང་། མེ་ཉོག་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་ཡང་སེམས་

མ་དབྱེད་པ་པའི་ཕྱི་གས་ལྷ་གཞན་བཞོད་དེ་བརྟག་པ།

༡) ཆངས་པ་དང་འདས་མ་འོངས་མཁྱེན་པས་བརྟན་པས་འཕ་གསུམ་དྲིན་ལྷན་ཏུ་འབྱུང་བ་དགག་པ།

ཡང་དབྱེད་པ་པའི་ཕྱི་གས་ལྷ་གཞན་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུས་པ།

༡༡༥ འཕ་གསུམ་ཁི་བཞིན་དྲོན་ལྷན་ཡིན། །ཆངས་པས་བརྟན་ཕྱིར་སྐྱུས་དབྱེད་བཞིན།

འདས་དང་མ་འོངས་མཁྱེན་པ་པ། །དེས་བརྟན་བསྐྱུང་བ་པའི་ལྷན་ཞེན།

འཕ་གསུམ་ཁི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དྲོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འོ་ཆོས་སོ།

ཆངས་པས་བརྟན་པ་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མཁྱེན་པའི་བྱུང་བས་བརྟན་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ནི་གཏན་ཆེགས་ཏེ། གང་དང་གང་ཆངས་པས་བརྟན་པའམ།

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མཁྱེན་པས་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་དྲོན་རི་ལྷ་བ་

བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུས་དབྱེད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལ་འདི་ལྟར།

༡༡༦ ཆངས་སྐྱུས་ཞེས་བྱའི་གཏན་ཆེགས་དག །སྐྱེད་བྱེད་སྐྱུས་ཀྱིས་སྐྱུས་པ་ནི།

ཉེས་པར་བརྟགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་མ་རེས།¹⁷⁴

སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེད་བྱེད་དེ་འདི་གཉིས་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེད་པ་པོ་འོ། །གང་དག་ལ་

སྐྱེད་པ་པོ་དང་པོ་ན་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱུས་ཏེ། མཆོད་སྐྱེན་དང་། བྱེད་སྐྱེད་པས་ད་

པ་དང་། དགོ་བ་ལ་སྐྱུས་པ་པོ་ཞེས་བཅོང་བ་རྒྱུས་སོ། །ཉེས་པར་བརྟགས་པ་ནི་

མི་ཤེས་པས་སོ། །སྐྱེད་བྱེད་ལ་སྐྱུས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྐྱུས་པ་ནི། རི་སྐྱེད་བརྟན་པའི་

དུགས་པས་བདག་གིས་བསྐྱུངས་པའོ། །དེས་ན་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱུས་ཀྱིས་སྐྱུས་པ་ནི་ཉེས་

པར་བརྟགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། དེས་ན་ཆངས་པས་བརྟན་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་ནི་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཆངས་པས་བརྟན་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུས་དབྱེད་ལ་སྐྱུས་པ་བཞིན་ཏུ་ཅི་འཕ་གསུམ་པོ་འདི་བདེན་པ་

ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སྐྱུས་པས་སྐྱུས་པ་ཉེས་པར་བརྟགས་པས་

བསྐྱུངས་པ་བཞིན་ཏུ་དྲོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་མ་རེས་པ་ཉིད་

ཡིན། གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱུས་དབྱེད་བརྟན་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་བརྟན་བཞིན་ཏུ་དྲོན་

174 མ་དབྱེད་པ་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རེས། །ཞེས་བྱེད་སྐྱེད་ཆ་བ་བཞིན་བཅོས།

རིམ་ལ་བཞིན་ཏུ་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ན།¹⁷⁵ དེ་ལ་འདི་མཁྱེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ།

༡༡༥ འགའ་ཞིག་དོན་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིས།¹⁷⁶ །ཀྱན་ཏུ་དོན་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ།།

གནག་རྩི་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་རྣམས་ནི། །ཀྱན་ཏུ་རིམ་བཞིན་དོན་མིན་བཞིན།།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ནི་རིམ་ལ་བཞིན་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
ཚུལ་འདི་རིགས་གྱི། ཆངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་རབ་ཏུ་
བསྐྱབས་པས། དེའི་ཆོག་ནི་ལ་ལ་ནི་དོན་རིམ་ལ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་ལ། ལ་ལ་དོན་རིམ་
ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། རིམ་ལ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་ཞིན་ཆོག་རྣམས་སམ། སྒྲུབ་པ་
ལ་ལོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ལ་ལ་ནི་དོན་རིམ་ལ་བཞིན་ཡིན་ལ། ལ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ།།

གང་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཡང་།

༡༡༦ འདས་དང་མ་འོངས་ཤེས་པ་ཉིད། །ཡི་དྲགས་ལ་ལོགས་ལ་ཡང་ཡོད།།

དེ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མིན། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་དབྱེད་བྱ་ཡིན།།

ཡི་དྲགས་དང་། མིན་པོ་དང་། གནོད་སྒྲིན་ལ་ལོགས་པ་རྣམས་གྱིས་གྲང་འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པ་ཚུང་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ཚད་གྱིས་ཤི་བའི་རོ་
ཤེས་པ་དང་། ཁ་དང་། ཐོག་མ་ལ་ལོགས་པས་ཆར་འབབ་པ་ཤེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་
ཨ་ཏེ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་ལོགས་པའི་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་གྲང་གང་འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་
གྱི། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དང་
ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས། དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པའི་
བྱུང་བ་རྣམས་གྱི་ཆོག་བཞིན་ཏུ། ལས་གསུམ་པོ་འདི་དོན་རིམ་ལ་བཞིན་ཡིན་ནས།
འོན་ཏེ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ཤེས་པའི་ཡི་དྲགས་ལ་ལོགས་པའི་ཆོག་བཞིན་ཏུ་
དོན་རིམ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འོ།།

༡) རིག་བྱེད་ལ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་ན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང་།

175 མ་དབེར་ ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ན། ཞེས་ཡོད་མེད་པོ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།

176 མཐོང་བ་ཡི་ པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

༡༡༩ ཆོས་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་གང་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་འད་ཡོད་ཅེས་པ།¹⁷⁷

མ་ཡིན་ཏེ།¹⁷⁸

རྟེན་འགྲུབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །ལྷན་པ་བཅས་འགྲུབ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན།།
གསུམ་པོ་འདི་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་མཐོང་རྟེན་པ།
འགྲུབ་ཞིག་ལ་རྟེན་འགྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ཆ་མཐོང་བ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདི་ཡིན་ཏེ།
ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཤིང་ལ་རྒྱས་པ་དང་། ལ་ལར་ཡེ་ཤེས་ལ་འདི་རི་མ་
འབྱུང་ཡང་། རྟེན་འགྲུབ་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་རིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་¹⁷⁹མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་།

༡༢༠ ཇི་ལྟར་མི་གཙང་ཕྱང་པོ་འདི་ནང་། །རིན་ཆེན་འགྲུབ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་བ།།

རབ་ཏུ་སྒྲེད་དེ་ཡི་མཐུ། །ཤེས་དང་ལྡན་པས་དེ་ཤེས་འབྱུང་།།

ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་འགྲུབ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ན།
རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་ལ་མཁས་པས་དེ་མཐོང་ན་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་རི་དེ་
ལས་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཟུ། མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་འདི་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཏུ་
ཤེས་ལ། མཐུ་ཡང་ཤེས་ཏེ་འདི་འདྲུས་ནད་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞི་བ་དང་། ཏུག་ཉམས་པར་
བྱེད་པའི་མཐུ་ཡང་འདི་ལ་ཡོད་དོ་སྟེ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༢༡ ལྷན་པ་བཅས་འགྲུབ་ཞིག་གསུམ་པ་ལ། །རབ་ཏུ་མཐོང་བ་འད་དེ་དང་འབྱུང་།།

ཁྱིམ་གྲང་མི་གཙང་ཕྱང་པོ་ལས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲིབ་ཆུགས་ལ་འཆོ་བ་དང་། ཆར་འབྱུང་བ་དང་། བརྒྱན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲིབ་ཏུ་
མ་དང་ལྡན་པའི་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་པའི་ནང་ན། རིན་པོ་
ཆེ་གཤེད་དང་འབྱུང་བ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འགྲུབ་ཞིག་མཐོང་ཏུ་ཟེན་ཏུང་། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་
པ་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལས་ནི་ཆོས་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཟུ། གཞན་ཏུ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་

177 འདི་མ་གྲོགས་ཏུ་སྒྲིབ་ ༡༢ འདི་ལ་གང་ཡོད་གཞན་ལ་ཡོད། །འདི་ལ་གང་མེད་འགྲུབ་ལ་འད་མེད། །ཞེས་པ་
དེའི་འཛིན་པ་རྟེན།

178 མ་དཔེར། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་མེད་མེད་པེ་ལྟར་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟར་བརྟན།

179 - ཡོད་པ། བེ་ཅིང་། ལྟར་བཅས་།

[illegible][illegible]

གང་ཤིང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་གཞིར་བཞུགས། ལམ་གསུམ་ལོ་ལྷན་འབྲེན་བར་ཁྱེད་
 པ་ཀྱང་མ་ཉི། དུས་ལོ་གཤམ་མར་རྒྱུ་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེན་ཞེས་
 རྒྱུ་བ་དེ་ཡང་།¹⁸⁰ རྒྱུ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ལྷིང་།

༡༡༡ ལྷོ་ཆ་མེད་རྒྱུ་ལྟར་དཔག་བཤིས། །ཤིགས་སུ་མི་ཤིགས་མ་དཔྱད་བར།།

ལྷོ་ཉི་ཤེན་ཕྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ལྷོ་ཤེན་དག་ལ་ཐེ་ཆེ་མ་ཟ།།

སྒྲིབ་པ་མ་གཤིས་ཀྱི་ཞུས་པ་ཤིང་ཡིན་པའི་དེ། ཡུལ་གཞན་མ་ཐོང་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་
ཞེས་ཐོ་ཆོས་ཟུང་བའི་སྒྲིབ་ཅན་དང་། ཡུལ་གཞིག་ལ་རབ་ཏུ་ལྷགས་ཤིང་ཞེན་པར་ལྷུང་
ནས་གཞན་ལ་མེད་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཀྱང་པར་ལྷུང་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷགས་པའི་སྒྲིབ་ཅན་དང་།
ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པར་ཡིན་ནམ་རྟེན་པར་མ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་མི་ཉུས་པའི་
རྟོགས་པ་དང་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཅན་ན། །དེ་ལ་ཡུལ་གཞན་ཕྱིས་ཐོ་ཆོས་པ་ལྷུང་པ་འཇུག་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པར་ལྷུང་པའི་སྒྲིབ་ཀྱང་ལ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་
རྟེན་པས་མཉམ་མི་རྟེན་པས་ཞེས་དཔྱད་པར་ཉུས་པ་མ་ཡིན་ན།

༡༣༩ ཁེ་ཉིད་སྒྲུབ་མཛན་པ་འདྲད་པ། །གཞིར་སྤངས་ཐོབ་སྟེ་ཉིད་པ་ཉིད་།

དེ་བཞིན་གཏང་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་གཞུང་བར་རིགས།

[illegible]

180 བོད་ཏུ་བྱུང་བའི་དབུ་མིང་། ༩/༡༩-༡༩ བོད་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས།

གཞུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པར་རྟེན་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་འདི་ཕྱིར་རྟོག་ཏེ། རྟེན་ལྡན་པ་མ་གཉིས་བཟུགས་པས་བསྟན་ནས། དཔྱེད་པ་མེད་པ་འདི་སྒྲོ་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་བ་མ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ།

༡༡༩ རྒྱ་ཙམ་རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་ཅིང་། ཁོར་བ་འདི་རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་པ་འདི།

དམུས་ཁོར་བ་ཞིན་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། བྱིས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན།

རི་རྩེ་དམུས་ཁོར་བར་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པར་ལྷུང་པ་རྟེན་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་
གྱི་རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་པ་རྟེན་པ་ཞི། གཡང་མ་འདི་གནས་དག་ལས་རྒྱལ་བར་འལྱུང་པ་མ་ཡིན་
པ་རྩེར། རྟེན་ཞིན་ཏུ་བྱིས་པ་མི་མེས་པ་དག་གིས་བྱས་པ་འདི་ལྷུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱ་ཙམ་གྱི་
རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་པ་དག་ལྱུང་། མིང་པ་གསུམ་གྱི་འཁྱོད་པ་འདི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
བར་འལྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ན་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་པ་ན་རྩེར་བར་འལྱུང་
བར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ།

༡༢༠ བརྟན་པ་མེད་པ་འདི་དམུས་ཁོར་དག ཉམས་པ་འདི་གནས་སྒྲུབ་འཁྱོད་ཕྱེད་རྩེར།

རྒྱ་ཙམ་གཙོ་བོར་ཕྱེད་པ་རྟན་པས། རྩེར་བར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

རི་རྩེ་དམུས་ཁོར་དཔྱུག་པ་ལ་མོགས་པ་འདི་རྟེན་མེད་ཅིང་། མིག་དང་རྟན་པས་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་མེད་པ་ཞིན་ཏུ། རྒྱ་ཙམ་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་པས་ཉམས་པ་འདི་
ལས་ཏུ་འཁྱོད་པར་ཕྱེད་པ་ནི་རྩེར་བར་འལྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟེན་དང་བཅས་པ་ལེགས་
པར་བསྟན་པ་འདི་ལས་བརྟེན་གནས་འཁྱོད་པ་ནི་རྩེར་བ་ལས་ལྷན་པ་ཅན་ཏུ་མི་འལྱུང་རྟོག་ཏེ།
རྟེན་ཞིན་ཏུ་རྟོག་གཤེད་པ་རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་པ་ལ་ལེགས་པར་དངོས་པོ་རྟོག་གྱི་རྟེན་
ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རེས་པར་བཟུང་བ་རྟེན་དེ་མིགས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
དམིགས་པར་མི་ཕྱེད་པར་འཁོར་བ་ལས་རེས་པར་འལྱུང་བར་འདོད་པས། མི་མེས་པ་
བརྟགས་པ་འདི་ལྷུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱུ་ལྟུང་ཕྱེད་པ་འདི་དམུས་ཁོར་དང་འབྲེལ་བ་ནི་འཁོར་
བར་རྩེར་བར་འལྱུང་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་གང་དག་རེས་པར་བརྟགས་
པ་འདི་ལས་བརྟེན་པ་ཉིད་འཕགས་པ་འདི་ལས་ཡན་ལག་བཟུང་ནས། རྩམ་པར་ཐར་པ་འདི་སྒྲོ་
གསུམ་ལ་བརྟན་ནས་འཁྱོད་པ་རྟེན་ནི། འཁོར་བ་འདི་གཡང་སར་རྩེར་བར་མི་འལྱུང་རྟོག་ཏེ།

དེས་ན་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་སྐྱེད་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་གཙོ་བོ་འདྲིན་རྒྱུ་སྤྱོད། །སྐྱེད་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།¹⁸¹། རྗེས་གང་སྐྱུས་པ་དེ་
ནི་ལོགས་པར་སྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

༤) རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཆོག་པར་སྐྱེ་བའི་ཐམས་ཅད་མཆོག་པའི་སྐྱེས་བྱ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་དགག་པ།

གང་ཡང་རིག་བྱེད་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མཆོག་པའི་
སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ནི་སྐྱེད་བར་བྱེད་ཅིང་ཐུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་རྒྱད་ཀྱི། འདི་ན་གང་ཡང་
ཀྱན་མཆོག་མེད། །གང་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་མཐོང་ཕྱིར།¹⁸²། རྗེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་
དེའི་ལན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

༡༡༤ ཀྱན་མཆོག་ལྟེན་པའི་སྐྱེ་བའི་ཡང་། །ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་བཞེན་ཡིན།།

སེང་གཤེན་སྐྱེ་ཡང་ལ་ལ་བཤེན། །ཁ་ཅིག་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཉིད།།

གང་ཡང་མཐོང་མི་དང་།¹⁸³ སེར་སྐྱེ་དང་། གཟེགས་ཟན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་རྒྱུ་སྤྱོད་ནི།
ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་།¹⁸⁴ དེ་
བཞིན་ཏེ་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱེགས་གཅིག་ཤེས་པའི་དབང་ཏེ་བྱས་ནས།
དེ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་བར་འདྲོགས་པ་བཏགས་པ་ལ་
ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་སེར་སྐྱེ་ཀྱན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་དག་ནི་ཉེ་
བར་བཏགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱུས་བྱ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ངེས་
པར་ གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་མ་མཐོང་ཏེ་ཐུང་ཆེན་ཆེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་ཏེ་མཆོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་པ་མཐོང་བ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ངེས་པར་གཞུང་བར་

181 གོང་ཏེ་ཐུང་བའི་དབུ་སྐྱེད་། ༩/༡༤ ཀ-ཁ

182 - ཡང་། ལེ་ཅིང་།

183 མ་དཔེར། མཆོས་མི། རྗེས་ཡོད་མོང་པེ་རྒྱུ་དེ། མཆོང་མི། རྗེས་བྱེད་བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་པར་མ་དང་
ཉིད་ཏེ་འདས་བྱུང་བ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའོ། འདི་ན་སྐྱེགས་པའི་སྐྱེ་བ་དཔོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས། དག་པར་
བྱས་ན། རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི། རྗེས་པ་དགོས།

184 མ་དཔེར། མི་མཁས་པ་དང་། རྗེས་བྱེད་མོང་པེ་རྒྱུ་བཞེན་བཞོན།

བྱ་ཞེ། ཇི་ཉུང་མེན་མོ་དང་། མཆེ་བ་རྩོད་དང་། རལ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་ཀྱང་དཔའ་
བ་དང་། རལ་པོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་བྱ་བ་དང་ཐུན་པ་འདི་སྐྱེས་བྱ་ལ་མེད་གེ་ཞེས་ཉེ་བར་
འདོགས་ཏེ། དམ་ཟེ་ལ་ཡང་མེད་གེ་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ། །མ་མཐོང་ཏེ་ཐུན་ཀྱང་མེད་གེ་ཞེས་
ཉེ་བར་བཏགས་པ་འདི་སྐྱེས་ལས་རྒྱུ་དཔགས་ནས། རེས་པར་རལ་པ་བརྒྱ་བཤེག་ཅིང་
གཤེདས་པ། རྒྱུ་མ་རྩོད་པོ་དང་ཐུན་པ། མཆེ་བ་རྩོད་པོ་གཅིགས་པ། རི་དྲགས་ལ་
སྐྱེས་པ་གཞན་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་འདི་ར་རྩོད་མེད་གེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱེས་ཏེ་མ་ཐུན་
པར་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཏེ་མེས་པོ་ཞེས་པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ་མ་ཐུན་པར་
བཅས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཡང་འདི་ཀྱང་ཏེ། སངས་རྒྱུ་མི་བཅས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་
བྱ་ཡིན་པར་མཆོདས་པ་འདི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བཅས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་
གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་།¹⁸⁵

༡༣༧ ཆོས་དང་སྐྱེས་པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། །ར་ལ་མི་ཉིད་ཏེ་མ་ཡང་།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་མ་ཡང་ཞེ། །དེས་ན་མ་རེས་པ་ཉིད་ཡིན།།

སྐྱེས་བྱ་འདི་མཆོད་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱེས་འཁྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ཁམས་དང་། འཁྱོད་དང་། སྐྱེ་གནས་གྱི་རྣམས་པ་གང་ཏེ་ཡང་མ་གཏོགས་པ་འདི་ཕྱིར་དང་།
གཞུགས་མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་བྱང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་རྣམས་པར་རྩོག་པ་
འཁྱུག་པ་མ་ཡིན་པས། རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ། །འདས་སྐྱོད་
རྩོགས་པ་འདི་སྐྱེས་པ་ཡང་ཉེན་གནས་ལྡན་པ་འདི་རིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཐག་པ་¹⁸⁶མེད་
པ་འདི་ཕྱང་པོ་དང་ཐུན་པ་འདི་ཕྱིར། ཁམས་དང་། འཁྱོད་དང་། སྐྱེ་གནས་རྣམས་ལས་
ཤིན་ཏུ་འདས་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། འོག་མིན་གྱི་སྐྱོད་ཡལ་ཅན་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་

185 གོང་ཏེ་སྐྱོད་ཀྱི་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་དཔྱད་སྐྱོད་པ།

186 མ་དཔྱད་པ། བརྒྱུག་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་རྒྱུད་བཞིན་བཙུགས།

པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་དབང་པོ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིན་སྐབས་
 གྱིས་འཁྱུག་པ་འདིར་འཁྱུར་ས་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཡང་གཞུགས་དང་། སྐྱ་དང་། རྩ་དང་།
 རྩེག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེས་བྱ་
 བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བྱགས་པས། དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 སྐྱེས་བྱའི་དཔེ་ཡང་བསྐྱུབ་བྱས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཙུག་ཁྱེད་འདས་བསྐལ་
 པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་ཆེགས་བསགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཐོགས་པ་མེད་
 པ། རྩན་གྱིས་བྱུང་པར་འཁྱུག་པ། རྩམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནས་མཁའ་བཞིན་ཏུ་ཐོག་
 མཐའ་མེད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་བ་རྩམས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པར་བྱངས་ནས་
 རྒྱུད་པ། གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་ཡང་། གང་དག་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྦྲོབ་པ་དང་། མི་སྦྲོབ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་རྩམས་ཀྱང་ཉིན་པར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིན་
 བ་མེ་ཁྲིར་གྱི་འོད་བཞིན་ཏུ་མཛེས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དང་ཐ་མཐའ་པའི་སྐྱེས་བྱ་རན་པའི་
 བེས་པ་འབྲུབ་པ་ལྟ་གཤམ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེས་བྱའི་བེས་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཡང་
 མ་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༡༡ གལ་ཏེ་རི་རྩྭ་ཁྱེད་བཙུག་ཁྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད།

བདེ་བྱེད་བྱུང་འཁྱུག་སྐྱེས་དག་གིས། །བེས་པ་དེ་རྩྭ་མིན་ཞེས།

གལ་ཏེ་ཁྱེད་གྱི་སྒོ་ལ་འདི་རྩྭ་ཏུ་ཆངས་པ་དང་། དབང་སྐྱུག་ཆེན་པོ་དང་། མེད་མེད་གྱི་
 བྱ་རྩམས་ནི་འཛིག་ཉེན་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱད་པར་ཡང་བྱེད་ལ། དེ་རྩམས་ཉིད་གྱིས་
 རི་རྩྭ་བ་བཞིན་ཏུ་འཆགས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་ཡང་བེས་ལ། ཁྱུ་པའི་
 ལམ་ཡང་བེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཞིང་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་
 སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་

བརྒྱད་པར་ཡང་བྱེད་ལ། མརྒྱ་ལྷ་མ་ཏུ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མཐོང་
བ་ལྟར་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་མེད་པ་པའི་ཚུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ།
དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཉི་ཁྱི་ལྷ་མ་ཏུ་མ་ཐོང་བཞིན། འདི་རྒྱད་བརྒྱད་པར་བྱ་ལྟེ།

༡༡༧ རི་ལྷར་དེ་དག་གིས་ཤེས་ལྷན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་བདེན་ན། །

རལ་མེད་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར། གྲི་མེད་མེད་ཀྱིས་མེད་མཐོང་བ་ཞིག།

[illegible]

༡༩༠ ཡང་ན་འདི་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་མཆུག། ཆོག་ཤིས་ཉིད་ཏུ་འདོད་ན་གི།

མང་སྤྱིར་མཆདེ་མི་ནི་¹⁸⁷སྐུ་མཁུ་གྱེ། །མཉན་ཆེ་མས་འདེ་ནི་མ་ངེས་ཉིད། །

[illegible]

187 အက်ပက် အကျစ်ခို၊ ချစ်အက်၊ ဇာတ်၊ အကျစ်ခို၊ ပိန်အက်ပက်၊ ပက်ပက်၊ ကျစ်ခို၊ ချစ်အက်ပက်၊

དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་མཛེའི་མི་ནི་བཞེན་དུ་སྦྱེས་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

༡༩༡ རྒྱུ་ཞིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་མི་ཤེས། །ཞེ་ན་བྱུང་པས་གང་མ་མཆེན།།

མཛོ་རིས་བྱང་ཁྱོལ་ལས་ཞེ་ན། །བསྟན་པ་འདི་ལས་བསྟན་པ་ཉིད།།

གལ་ཏེ་དོན་རྒྱུ་ཟད་ཅིག་ཤེས་པ་ལ་མི་ཤེས་པའོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་ཞིག་
ཤེས་ཀྱང་བམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ཅི་ཞིག་མ་མཆེན། གལ་ཏེ་མཛོ་རིས་དང་
བྱང་ཁྱོལ་གྱི་ལས་མ་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་སྟངས་མཆེན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྟོག་པ་ལས་ལྟོག་
པར་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་ལ་འཁྱུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྟེ་དང་མི་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ།།
ཡང་དག་པའི་སྟེ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་
དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛེན་ཞེས་བྱ་བའི་འབགས་པའི་
ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་བྱང་ཁྱོང་འཛོལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མཆེན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༩༢ བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་རིགས་ཞེས། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོས་འཕྲུང་ན།།

མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །དེ་ཡི་ལན་ཡང་སྒྲུས་ཟིན་ཏོ།།

ལས་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟེ་བ་ཡང་ལོག་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
དུ་འཕྱུར་བྱང་ན། དེའི་ལན་ཡང་མཛེའི་མི་ནི་ལ་སྟགས་པ་དག་གིས་མ་རེས་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མའི་བསྟན་བཙོས་མ་ཁྱུས་པ་ལས་རིགས་པ་དང་
མི་རིགས་པ་དབྱུད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཁོ་ན་ཉེས་པར་སྒྲུས་པ་ཡིན་གྱི།
ཁོ་ཙོ་ཅག་གི་གཞུང་ནི་མ་ཡིན་པར་རབ་དུ་བྱགས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༩༣ བསྟན་བཙོས་སྒྲོ་སྒྲིའི་སྟོགས་བྱས་ཀྱང་། །གཏན་ལ་དབབ་པར་འབྲུབ་པ་ཡིན།།

དཔྱོད་པ་ཅན་སྟགས་མ་རེས་ཉིད། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིན་དང་ནན།།

སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཙོས་ནི་བམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་

གཤམ་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་པའི་གཞུང་དབ་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་པའི་བརྟན་བཙས་དང་། ལྷ་
དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་དཔུང་པར་བྱ་ཞེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅི་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྟན་བཙས་བཞིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ། དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཏེ་འཇུག་། དེ་བཞིན་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བཞིན་ཏེ་དོན་རི་ལྟ་
བྱ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བཞིན་ཏེ་དོན་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་
པའི་ཆེག་བཞིན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཞུང་ཡང་། དོན་རི་ལྟ་བ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ།
འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེག་བཞིན་ཏེ་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་གཅིག་¹⁸⁸ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོབས་གཉི་ག་
ཡང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆེགས་རྒྱུན་དང་བཙས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ།

༡ སངས་བླ་མ་གྱི་གཞུང་གཅིང་ལ་བ་དང་འབྲ་བར་གྱི་ལཱ་བཞེ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་

གང་ཡང་ཉི་ཤ་གསུམ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཅིང་བྱར་རྒྱ་བའི་ཉི་ཤ་གསེན་དུ།
སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེང་བ་དེ་ལ་ཡང་འགྲ།¹⁸⁹

༡༩༧ གསུམ་པོ་སྤྱན་འབྱེན་པར་འདྲ་བས། །གཙུག་ལྷན་གྱི་ལྷན་པར་གྱི་འདོད་པས།།

བཤམ་བྱའི་རྒྱལ་ཁབ་འགྲོ་མེད་ཕྱིར། །དཔེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པོ་སྟན་འབྱེན་པར་འབྲེལ་བའི་ཁོ་བོ་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ། གཙུག་བྱ་རྒྱ་བ་དང་ཁོ་
བོ་ཅག་གོ། །རི་རྩུབ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྩུབ་གསུམ་པོ་སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
གཙུག་བྱ་རྒྱ་བའི་རྩུབ་ཡང་སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་མ། རྩུབ་གསུམ་པོ་སྟན་

188 - བཅིག་ཡིན་ནམ་ལ་པ་ཉིད་བཅིག་ པེ་ཅིང་། ལྷ་ར་ཐང་།

189 བོད་དྲུག་གི་ ༡༩ བཅད་དྲུག་ལྷན་བཤམ་དགོངས།

འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཙེར་བྱར་རྒྱ་བའི་ལྷ་བ་ཁོ་ཙམ་ཅག་གིས་ཚད་མར་མི་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འབལ་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བ་རན་པ་ཡོད་
 པས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ཙམ་ཅག་ལ་ནི་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་སྟན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདིས། གཙེར་བྱར་རྒྱ་བའི་ལྷ་བ་ཡང་འབྲུ་བ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དཔེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱར་བསྟན་
 པའི་ཚད་མ་ནམས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དབུ་མའི་སྒྱིང་པོ་ལས་དཔྱུང་པ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཕྱག་པ་
 ལྟེ་ལེའུ་དབུ་པའོ། །

ལེའུ་བརྩུ་བ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱུ་བ་པར་བསྟན་པ།

༡ བཞིར་བྱ་བ་མཉམ་པ་སྤྱུང་བ་ཀྱི་མཁའ་མིའི་ལྷན་པའི་དཔྱད་འགྲོ་དེ་ལྷན་པ་མཉམ་པ་ཉེ་དགག་པ།

ཀ གཅེན་བྱ་པའི་བྱུང་བྱེད་རྣམས་པལྟོམས་ཏེ་བཀོད་པ།

ཕྱ་གལ་ཉེ་འདིར་གཅེར་བུར་སྐྱ་པ་རྩ་མས་ཉེ་བར་སྐྱམས་ནས་འདི་སྐད་ཀྱང་། གང་
 བཅས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་དེས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུན་འབྱིན་པར་བྱས་ཀྱི། འདི་ནི་
 བཅས་ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཀྱང་མ་བཟན་པ་འདི་དངོས་པོ་བཙུ་བཞི་ལུང་མ་
 བཟན་པ་དང་། འཁོར་པ་འདི་སྐྱམ་མའི་མཐའ་མ་ཤེས་པ་དང་། སིན་ཏུ་མཆེས་མ་བཅས་
 པ་མ་དེག་པ་དང་། བཅས་མའི་བྱ་མོ་མཆེས་མས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་དང་། ཡོང་ཁྲིར་པ་འ་
 ལ་ལུ་ཏུ་ཉམས་པར་འཐུར་པ་ལུང་མ་བཟན་པ་དང་། ཁྲ་བ་གཞུམ་ཏུ་ནས་མོས་པ་དང་།
 ལུང་བཟེད་བཟུས་པ་བཞིན་ཏུ་མོག་པ་དང་། རྩི་འཁྲུལ་འཁོར་འཕངས་པ་དང་། རྩར་
 ལྷོང་བྱང་ཏུ་འོངས་པ་དང་། ལྷས་ཀྱིན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་ཁྱེད་པ་དང་། ལྷ་སྐར་བཟང་
 པོ་བཟླན་བཟང་བཟང་འཁོག་པ་དང་། ལྷག་སྟོད་དང་། ལ་བ་ཅན་དང་ལྷ་ཉེ་བཟླན་
 བཟང་ཁྱེད་པ་མེ་སེམས་པ་དང་། སིང་གི་ལུང་པོ་འདི་མདོ་སྟེ་སྟོན་པར་ཁྱེད་པ་དང་། ལྷང་
 ཁྲོད་གི་ཆལ་པ་བྱུག་པ་འདི་ལས་ཀྱི་རྩམ་པར་སྟོན་པ་ལྷོང་པ་དང་། བཅས་ཅད་མཆེན་པ་
 ལ་སྟན་འབྱིན་པ་ལ་མོགས་པ་བཅས་ཅད་མ་བཟན་པ་འདི་ལྱིང་། བཅས་ཅད་མཆེན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བཅས་པ་འདི་སྟེས་བྱ་བཞིན་ཙོ། །ཞེན།

༡ བ་རྩལ་པོས་རྟོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་ཞེས་པའི་དགག་ཆིག་ལ་བརྟག་པ།

༡ གཅོད་བྱས་སྐྱབས་སྐྱབ་པ་ལ། །ཀུན་མ་བསྟན་པས་ཀུན་མཁྱེན་མིན།།

ཞེས་པ་ལྟར་ལྷོ་ཕྱོགས་མཉམ་མཉམ་པ་ལྟར་། བརྒྱད་དྲུག་པོ་དེ་དེ་བརྒྱད་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པར་དགག་བཞིན་ཏེ་ཉུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གཤི། དེ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཞི་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དོ། །དེ་ལོས་པ་ཞི་ཐམས་

ཅད་མཆེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ལྟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུང་བུ་འཁོར་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བ་མལ་པའི་སྒྲིལ་བྱ་རྣམས་ནི་དཔེ་པོ་བཅས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅས་ཅད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། བཅས་ཅད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཕྱུར་བས། དམ་བཅས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པར་འཕྱུར་རོ། །སྐྱུང་པར་བྱེད་པ་དཔེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པར་དགག་བ་ཡིན་ན་ནི། བཅས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ནི་དཔེ་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གང་གིས་དེ་ཤེས་པ་ལ་བཅས་ཅད་མཆེན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བཅས་ཅད་མཆེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་དོན་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་གསུང་བས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། དཔེ་པོ་བཅས་ཅད་མེད་པའི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་འདིས་མཆེན་ཅིང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གང་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །གང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་མིང་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་བྱ་དཔལ་བོ་³ལ་སྐྱབས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། ལྷ་མཆོག་ལ་སྐྱབས་པ་ལ་ནི་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་དམན་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་དགག་བ་ཡིན་ན་ནི། བཅས་ཅད་མི་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཆུང་ཞིག་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། གང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་དཔེ་པོ་ལ་སྐྱབས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པར་བྱས་པ་དེ་ཡང་འདིས་བཅས་ཅད་མཆེན་པ་ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །

༡ རྒྱན་པས་དཔེ་པོ་བཅས་ཅད་མེད་ཏུ་མ་བསྟན་པས་ཀྱན་མཆེན་མིན་པར་སྒྲིལ་པའི་ལན།

དེ་ལ་དེ་ཞིག་བཙོན་ལྡན་འདས་དེས་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དཔེ་པོ་བཙོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉན་པ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དམན་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་མི་རིགས་པས་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བསྟན་པར་མི་རིགས་ཤིག་གཏེ། གལ་ཏེ་དེ་

2 - ཡིན་པ་དེ། བེ་ཅིང་། ལྟར་བང་།

3 དང་པོ། བེ་ཅིང་། ལྟར་བང་།

བཞིན་གཤེགས་པ་ནོངས་པ་ཕན་ཆད་འབྱུང་རྩ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པ་ཉིད་བར་ཏུ་ཐུང་པ་ཉི་མུམ་མེས་ཉེ་དང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་རྩ། །ཤལ་ཏེ་མི་
 འབྱུང་རྩ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། མར་མེ་མི་བར་ཐུང་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 རྫོན་ལམ་བཏབ་པ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འབྱུང་རྩ། །འོན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་མི་འབྱུང་
 བ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། མེ་ལ་ཐུང་བ་དང་རྩ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ཉུང་རྫོན་ཡོད་
 པར་འབྱུང་རྩ། །འབྱུང་བར་འབྱུང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུང་ན་དེ་བཞག་པ་ཉི་མུམ་རྩ་
 ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འབྲུག་པར་འབྱུང་ལ། འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུང་ན་ཡང་
 དེ་བཞག་པ་ཉི་མུམ་བ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འབྲུག་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གཉི་ག་
 ཡང་མ་ཐུང་པས་གཉི་ག་ཡང་མ་བརྟན་ཏེ། མེས་ཅན་བཅས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་དབང་
 ཏུ་མཛད་པ་ཉི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། གང་ཏུ་མེས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཟིན་པ་དེར་
 གི་རྒྱ་དན་ལས་འདའ་བར་རྫོན་ཏེ། གང་མིང་ཟད་པ་ཉི་མུམ་བ་བཞིན་ནོ། །
 ཡང་གང་ཏུ་གདུལ་བྱ་ཉི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཟིགས་པ་དེར་གི་ཆོས་ཉིད་
 ལས་ཐོབ་པ་ཉི་མུམ་བརྟན་ནས་འབར་བར་འབྱུང་ཏེ། ཐུད་མིང་མང་པོ་སྤངས་པ་ལས་མེ་
 འབར་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཙུན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་བར་འབྱུང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་གཉི་ག་ཡང་མ་གསུངས་
 ལ། འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་གཅིག་པ་ཏུས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་པས། འབྱུང་བ་དང་མི་
 འབྱུང་བ་གཉི་ག་མ་གསུངས་ལ། གཉི་ག་མ་ཐུབ་པས་དགག་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཉི་མུམ་
 གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་གསུངས་མོ། །

དཔྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་མོགས་པ་
 མཆོན་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་རྒྱན་ཐུ་མ་འགགས་པས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ཉི་མུམ། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉི་རྒྱ་ལས་
 ཕྱང་པོ་རྒྱན་གཞན་འབྱུང་བས་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་ཡང་
 ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ་འགལ་བ་ཉི་མུམ་རྩ། །ཤལ་
 ཏེ་འགལ་ཞིག་རྟག་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་དགག་བ་ཉི་མུམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་འབྲུག་པ་
 ཡིན་ལ། གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐུང་ན་ཡང་དེ་རབ་ཏུ་དགག་པ་ཉི་མུམ། མི་རྟག་

པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་མ་ཐུབ་པས།
 རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འབྱུང་རྟོ། །འཇིག་རྟེན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱད་པོ་ལྡེ་མ་རྒྱུན་གནས་པ་ལ་བྱ་ལ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་
 པ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱད་པོ་ལྡེ་མ་ནི་འགགས། ཕྱད་པོ་ཕྱི་མ་ནི་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་
 པ་འདྲིར། འཇིག་རྟེན་པ་རྫོལ་མེད་པར་འབྱུང་རྟོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་མི་
 ལྡན་ན་ནི། ཕྱད་པོ་འདྲི་མ་ཉམས་བཞེན་ཏུ་ཕྱད་པོ་གཞན་མེན་པར་འབྱུང་རྟོ། །དེ་རྩ་
 ན་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་པ་འདྲི་བྱུང་འཇིག་རྟེན་པ་རྫོལ་མེད་པར་མི་འབྱུང་རྟོ། །མཐའ་དང་
 ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་
 རྟོ། །མཐའ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་⁴གྲགས་
 པས། དེ་དག་དགག་པ་ཡང་མེད་པ་འདྲི་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 མཐའ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟོ། །

མ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲི་བྱུང་སྟེ་ཕྱུ་པོ་འཁོལ་གྲུང་མ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 རྟོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱུ་པོ་ཡིན་པར་ཐུང་ན་ནི། ཕྱུ་པོ་ཉམས་པར་ཐུང་བ་ན་རྟོག་
 གྲུང་ཉམས་པར་འབྱུང་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་གྲུང་གཞན་ལ་ཕྱུ་པོ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་
 ནི། ཕྱུ་པོ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡང་རྟོག་དམིགས་པར་འབྱུང་རྟོ། །ཕྱུ་པོ་དང་རྟོག་འདྲུས་པར་
 ཐུང་བ་ལས་ཕྱད་པོ་ལྡེ་པོ་འདྲི་ལས་མེས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་རྩོམ་ནས་བཙུ་ལྡན་
 འདས་མཁུན་བཞེན་ཏུ་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་རྟོ། །

གཞན་ཡང་གཅེར་བྱས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུན་བཙུ་བྱེད་པ་ལྟ་མཆོག་ལ་སྟགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་། ལྷ་བར་མི་རྩུས་པ་རྣམས་མ་ལྷོས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཤམ་དང་
 སྟོང་གྲུབ་ནི་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་གང་
 ཟུག་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་མ་བྱས་
 པས། དེས་ན་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཐམས་ཅད་མ་བཞུན་པ་འདྲི་བྱུང་ལྟ་མཆོག་ལ་
 སྟགས་པ་བཞེན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་སྟེན་བྱ་བ་མལ་
 པ་བཞེན་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འཇིག་རྟེན་

ན་ཡང་དབྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ཙན་ཞིག་ལ་འགའ་ཞིག་གིས། ཅི་ཅིག་པ་ཉིད་ཁྱིམ་
 ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཅིག་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཁྱིམ་ཡིན། ཅིག་པ་ལ་ཁྱིམ་ཡོད་དམ། ཁྱིམ་
 ལ་ཅིག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱིས་པ་ལས། དེ་སྒྲོ་དབྱེད་པ་ན་གལ་ཏེ་ཅིག་པ་ཉིད་ཁྱིམ་ཡིན་
 ན་ནི་སྒྲིག་མ་དང་སྒྲུ་ལ་སྒྲུགས་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འཕྱུར་རྒྱུ་རྟེན། །འོན་ཏེ་ཅིག་པ་ལས་
 ཁྱིམ་གཞན་ཡིན་ན་ནི་ཅིག་པ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་ཁྱིམ་དམིགས་པར་ཡང་འཕྱུར་རྒྱུ་རྟེན། ཁྱིམ་
 དང་ཅིག་པ་ཐ་དང་པ་ཡིན་ན་ནི་ཅིག་པ་ལ་ཁྱིམ་ཡོད་ཅིང་ཁྱིམ་ལ་ཡང་ཅིག་པ་ཡོད་
 པར་འཕྱུར་ན་ཐ་དང་པ་ཉི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེས་དེ་བརྟན་པར་མི་ལུས་པས་
 རེ་ཞིག་མི་སྒྲུ་བར་འདུག་ཀྱང་ཤེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་བྱ་
 བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རི་སྐད་བརྟན་པའི་རིས་པས། ཉན་པ་པོ་སྒྲོ་དམན་པ་
 རྣམས་ལ་བརྟན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས། ལུང་བྱ་མ་བརྟན་པའི་དེང་པ་པོ་རྣམས་
 མཁྱེན་བཞིན་བྱ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་མ་བྱུང་པོ།

« ཉན་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མ་མཁྱེན་པ་སྒྲུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཚུད་པའི་ལན།

གཞན་ཡང་།

༡ འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མ་རིག་ཅིང་། །རྒྱ་ཡང་རབ་བྱ་མ་ཤེས་ལ།

དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་རིག་མེད་ཕྱིར། །དེ་ནི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནོ།

འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་⁵ བཙུམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འཕྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནི་དེའི་
 རང་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་བྱི་དང་། རྩ་དང་། རིག་པ་བཞིན་ནོ།

གང་ཡང་མེད་སྐྱུ་དང་། གཞེགས་ཟུན་དང་། མཛེའི་མི་ནི་ལ་སྒྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲོ་མ་པ་དག་ལ་འགའ་ཞིག་གིས། ཅི་ནམ་མཁའ་འདི་བྱི་ཞེས་
 པའམ། བྱི་མི་ཞེས་པའམ། མངར་པའམ། སྐྱུར་པའམ། འཇམ་པའམ། རྒྱུ་པ་ཞིག་ཡིན་
 ནམ། དེ་བཞིན་བྱ་ཐོང་བྱ་དང་རྩ་མོ་དང་རྩ་མོ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རི་ལྟ་
 ལ་ཡིན། ལྷ་མོ་རྩ་དང་ལྷ་མོ་རྩ་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཉྱུག་གི་བྱི་ནི་གང་ཡིན།

5 མ་དཔེར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་ཡོད་མོད་མེ་སྐྱུར་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པས། ཞེས་བཙུམ་

མདའ་རྒྱུ་⁶དང་ཀྲ་ཤ་དང་ཀ་ཤ་དང་པེ་བྱ་ལ་རྒྱུ་མ་གྱི་འབྲས་བུ་འོ་ནི་རི་ལྷོ་བ། ཏུ་མ་
 ཐུལ་དང་ཐུལ་གྱི་ཐུ་དང་། ཅི་ཟེ་ཐོང་ཁྱེད་གྱི་བྱང་མེད་རྒྱུ་མ་གྱི་རིག་པ་འོ་ནི་རི་ལྷོ་བ།
 ཡིན་ཞེས་ཀྱིས་པ་ན། དེ་དག་གལ་ཏེ་འདི་དག་གི་དཔྱད་པོ་འོ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་
 ན་ཡང་དེས་དེ་དག་གིས་པ་མེད་པར་ནི་མི་འཇུག་རྒྱུ་རྒྱུ་། དེ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་
 མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་འདི་ལྟར་དེ་འོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱུང་བས་བཟན་པ་ཡིན་ནོ།།
 འདི་འོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དཔྱད་པོ་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཏུ་ལྷོན། གང་མེད་པ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ལྷོན་པའོ། །ཅི་སྒྲོ་ད་ཐུལ་བྱ་ནི་འཕྱི་འཕྱི་
 བྱ་ནི་ཐུལ་སྒྲོ་ད་ནི་འཕྱི་འཕྱི། ཅི་ས་ཐོན་ནི་ཐུལ་ཐུ་བྱ་འཕྱི་འཕྱི། ཐུ་བྱ་ཐུལ་ས་ཐོན་
 འཕྱི་འཕྱི། འོན་ཏེ་ཏུ་མ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྩྭ་ཆུ་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཡང་ཐུལ་མ་དང་ཐུལ་མ་མེད་པར་འདི་ག་ཉིད་ལ་དང་ཏུ་ཐུགས་ཤིང་དཔྱད་པོ་རྒྱུ་མ་ལ་
 ཡང་ཐོག་མ་མེད་པར་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་བ་ཡང་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ།
 དེ་འོ་ཐུང་འཁོར་བ་འོ་ཐོག་མ་མ་གཤམ་པའི་ཐུང་ཞེས་བྱ་བ་འོ་གཏན་ཆེགས་འདི་མ་ཐུང་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

༥ རིན་ཏུ་མཛེས་མ་བསད་པ་མ་མཁྱེན་པས་དེ་འོ་ཐུབས་མ་མཛད་པར་ཚོད་པའི་ལན།

གཞན་ཡང་རིན་ཏུ་མཛེས་མ་བསད་པ་མ་གཤམ་པས་ཐུབས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

༡ གལ་ཏེ་བྱུང་བའི་མཐུས་ཀྱས་ན། །མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུང་ན་འདའ།

ཐུ་ཉིགས་རྒྱུ་མ་གྱིས་ཞག་བདུན་ན། །ནོར་དང་ཐུག་དོག་དག་གི་ཐུང་།

༤ མཛེས་མ་བདག་གིས་བསད་དོ་ཞེས། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཟན་པ་ཡིན།།

བཙུམ་ཐུན་འདས་ལ་ལྷས་པ་ན་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནས་
 མ་བཟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འོ་ཐུང་བཙུམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་མེས་ཅན་བཏང་ལྷོ་མས་ཐུ་
 མཛད་པ་ཡིན་གྱི། མ་མཁྱེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རིན་ཏུ་མཛེས་མ་བསད་
 པས་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

༥ པ་རྣོལ་པོས་ལྷོན་པ་ཀྲ་ཤ་མཁྱེན་མིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་གཞན་རྒྱུ་མ་ལ་ལན་འདེབས་པ།

རི་ལྷོང་ཐག་པ་ཆད་ཐུང་ནས། །ཤིང་ག་ཤོང་ས་ལ་རྒྱུད་བཞི།

༥ རྒྱལ་བཅས་སྤྱེ་བའི་འཁོར་མཐོང་ནས། །དེ་དག་རྒྱུ་མཚར་ཆེ་བར་ལྷུང་།
 མཐོན་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་པས་གཞན་ཏུ་དེ་མ་བསྟུང་།
 ༦ ལྷ་ལ་ཅན་ཁྱོད་ལྷགས་པ་ནི། །མེས་མ་ཅན་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད།
 གང་ཕྱིར་བདུད་ལས་རྒྱལ་ཟིན་པས། །བདུད་གྱི་ལས་ནི་དེ་ན་མེད།
 ༧ ཉན་ཐོས་ཆོགས་བཅས་དཔལ་པོ་ནི། །དོར་ནི་བསྐྱོད་སྟོན་ཆད་ལྷུང་པས།
 མེས་མ་ནི་ལྷམ་པར་མ་མཐོང་ཆེ། །མར་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དེས་ལྷུང་།⁷

དེ་བས་ན་གང་ཏུ་རྒྱུད་བཟེད་བཟུམ་པ་བཞེན་ཏུ་ཕྱིར་ཁོག་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་
 རིས་སུ་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱོད་སྟོན་མས་པ་གང་དག་ཁྱོད་ཏུ་
 བསྐྱོད་སྟོན་ལ་ལྷགས་པ་ན་བསྐྱོད་སྟོན་མ་ཐོབ་པར་ལྷུང་བའི་ཆེ། དེ་འདི་སྟོན་
 ཏུ་མེས་མ་པར་བྱེད་དེ། བསྐྱོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ལེགས་པར་བསགས་པའི་དེ་བཞེན་
 གསེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རི་རྩར་རྒྱུད་བཟེད་བཟུམ་པ་བཞེན་ཏུ་ཕྱིར་ཁོག་ན་ཡང་བདག་
 རྟེན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་པ་རྩ་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མེས་མ་སོ། །བདུད་ལ་ཡང་
 བཙོན་ལྷན་འདས་གྱི་བསྐྱོད་སྟོན་མ་གྱི་བར་ཆད་བྱ་བའི་རྩས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 འོན་ཀྱང་མེས་མ་ཅན་ཡོངས་སུ་ཟློན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དོར་དེ་
 བཞེན་གསེགས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པས་ཆོས་སྟོན་ཆད་པར་ལྷུང་པ་
 ན་བདུད་དང་བདུད་གྱི་རིས་གྱི་རྩ་དང་རྩའི་བྱ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་
 མེས་མ་ལྷམ་པའམ། ཉན་ཐོས་པའམ། ཡིད་མི་བདེ་བར་མ་ལྷུང་ཉམ་ཞེས་མེས་མ་གྱིས་
 མེས་མ་ལ་བརྟུང་པས་ན་བཙོན་ལྷན་འདས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་དགེ་འདུན་དེ་རྩས་
 གྱི་མེས་མ་ཡིད་མི་བདེ་བའམ། དམན་པར་མ་ལྷུང་པས། རྩའི་བྱ་རྩལ་བདུན་ཅུས་
 མེས་མ་རབ་ཏུ་དང་བས་བྱུག་འཛལ་དེ། ཆོས་བརྟན་པ་ཐོས་ནས་དེ་རྩས་གྱི་ཆོས་གྱི་
 མིག་དག་པར་ལྷུང་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱོད་པ་གསུམ་ཏུ་ནས་གསོལ་བ་ཡང་དེ་བཞེན་གསེགས་པས་བྱིས་བདག་དང་། བྱམ་
 ཟེ་རྩས་གྱིས་ར་མཁོན་ཏུ་ཐོས་ནས་བྱིས་བརྟུང་བའི་འཇུག་རྩ་ཞེས་མཁྱེན་པ་ཉིད་

7 འཇུག་པ་ཅིང་། རྒྱུད་པར་།

8 མ་དཔེར། བསྐྱོད་ནམས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་རྒྱུད་བཞེན་བཙོན་པ་

[illegible]

༡ ལྷ་ར་ཆེན་ཏུལ་བར་བྱ་ཁྱིམ་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་གཏུལ་བའི་ཁྱིམ་།

བཙུག་ལྷན་གྱི་དབུ་བཞུག་པ་ཡིན། །ཐུབ་པ་བཙུག་ལྷན་མི་མཁུན་མིན།།

༧ ལྷ་ས་ཕྱིན་གྱིས་ནི་སྒྲོལ་ས་འཕངས་པ། །དེ་ཡང་འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཏེ།

གཞན་གྱི་གོད་ལས་ཁྱོད་ལ་བ་ཡི། མེ་བའི་བདག་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན།

༡༠ རྩེས་བྱ་དྲ་བརྒྱ་བཞུག་པའི་རྟོ། །ཆེན་པོ་འཕངས་པར་གྱུར་པ་ནི།

གཞོན་ལྷན་གིས་ངེ་མཐོང་ནས། །རང་གི་ལྷན་ལ་བཟེད་བ་ཡིན། །

༡༡ རྩ་དང་རྩ་མིན་རྣམས་དང་གི། རྩ་དང་ཡུག་དག་གི་བརྒྱ་ཆེད་ཀྱིས།

དད་པ་ནི་དབང་པོ་སྟོགས་ཐོབ་ནས། །མྱིང་པ་ལས་ཉི་མུལ་བར་འགྱུར།⁹

༡༩ རྩེན་ཁྱིམ་ན་གནས་ན་ནི། །འཁོར་ལོས་སྤྱད་བའི་སྟོབས་དྲན་ཞིང་།།

འཁོར་དང་སྟོབས་ནི་སྒྲིབ་ལྟར་ནས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་ཉམས་པར་བྱེད།།

9 ཡུར། དེ་ཅིང་། རྫུར་བཤ།

༡༩ ལྷོ་རན་ལདི་ནི་རབ་བྱུང་ན། །ར་ལ་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་རྣམ།།

དེ་ཉིད་ཉིད་པ་མ་གཟིགས་ནས་ནི། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་འཛོལ་གོ།

༡༩ ཆོ་འཕྲུལ་དཔ་ཉི་མ་ཐོག་འཕྲུལ་ཞིང་། ཆོས་ཉི་ཐོས་པར་ལྷུང་ནས་འདི།

བཤོད་ནམས་སོགས་པར་གཟིགས་ལྟར་ནས། །རྒྱ་སྐད་བཟང་པོ་བཞག་པ་ཡིན།།

རྒྱལ་ཁྲིལ་གྱི་འདུག་པ་ལྟར་། འཛམ་གླིང་འདས་ཀྱིས་མཆོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དོན་
 གུང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པལ་ཆེད་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཡང་དག་པའི་
 རྟེན་¹⁰པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རངས་ལྗོངས་ཀྱི་བྱ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
 མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་¹¹ཏུ་བསྐལ་པ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་ཆ་ཆ་བཞིར་གནས་ནས། དེ་ནས་
 འཛམ་གླིང་འདས་ཀྱི་དུས་ལྟར་ཕྱིར་པ་ན་གྱི་པའི་རྒྱུས་གཙོད་པར་ལྷུང་
 པས། ཞེ་ཁྲོད་སྟེན་པར་ལྷུང་ཅིང་། འདོད་པས་ཀྱི་ལྷུང་སྟེན་ནས་སྟེན་ཆུགས་མང་པོ་
 གསོད་པར་ལྷུང་ཅིང་གྱི་ལྷུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་རྒྱ་ན་མེད་པའི་རྟེན་
 པ་ཡིན་པར་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སྲུ་སྟོང་པའི་ཆོས་
 བདུད་ཅི་ནི་མཐའ་པ་ཤེས་པ་དང་ཐུན་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྟོང་དཔོན་ཡིན་པས་རི་ལྷུང་ལྷུང་པའི་ཆོས་བདུད་ཅི་བཙོ་
 བསལ་མཆོད་ཅིང་བྱས་པ་མཆོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཇི་ལྷུང་དེར་འདུས་ཤིང་འཆོགས་
 པའི་རྟེན་དང་ལྷུང་ལ་མཐོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་ལྷུང་དང་། རིང་ལྷུང་རྒྱུ་
 བྱེད་པར་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་གྱིས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་འདས་ཀྱིས་སྐབས་གནང་
 བས་བྱས་ལ་བརྟན་ནས། དེ་དག་ནི་ཤི་ནས་ཞལ་བདུན་དང་ཉི་མ་གསུམ་མོན་ནོ་ཞེས་
 གསོལ་བ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ན་འཛམ་གླིང་འདས་ཀྱི་བྱས་ཀྱི་ལྷུང་ཤེས་པར་མི་
 ལྟུང་ལོ།

ལྷ་ལྷོ་དང་། ར་ཟང་པོ་དེ་ལྷོ་¹²གང་ན་ཡོད་ཅིང་ལྷོ་དང་པ་འདི་ཡང་། འདི་དག་ལས་ལ་
གཏོགས་པ་གཞན་གི་ཆོས་ཟེ་འདི་དེ་ལྷོ་དང་ལ་ཡོད་ཀྱི་ལྷོ་དང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་དང་ཡོད་
པ་འདི་དག་དང་ལ་ལྷོ་དང་ནས་ཡོད་ལ། ལྷ་ལྷོ་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷོ་ལྷོ་ལས་ལྷོ་དང་ལྷོ་དག་གིས་

10 ཡེན། དེ་ཅིང་། རྒྱུ་ལྷན་པ་།

11 + རྒྱ་མི་དབོན་གྱི་ཤར། དེ་ཅིང་། ལྷ་ས་ཁང་།

12 བཟང་པོ་དེ། པེ་ཅིང་། ལྷ་མ་ཐང་།

ལྷན་པ་ན། རྩ་དག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་དེ་ལྟར་
འཛིན་པར་བྱ་དགས། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་ལ་ལྟམས་པས་ཡིན་ལྟ། འཛམ་དྲན་འདས་
ཀྱིས་མི་མཆིན་པའི་མ་ཡིན་ནོ། ཤིང་གི་ཕྱར་པོ་ལྟ་བུའི་མདྲ་ལྟན་པ་ཡང་། བསམ་
པ་རན་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཆ་དང་། མེ་ཟང་པའི་དགེ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཆ་དང་། འདྲོད་
ཆལས་ཤིན་ཏུ་བྱ་མ་པའི་དགེ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཆ་སྟེ་དེ་སྟེ་བར་གཟིགས་ནས། འཛམ་
དྲན་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་ལྟན་པ་མཛད་དེ། དེ་ལྟ་མཉམ་ཀྱིས་ཚུལ་ལྟན་པ་ཐོས་ནས་ཤི་
འཕྲོས་ནས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འཁྱོད་པར་ལྷུང་པ་ཡིན་ནོ།

[illegible]

མི་འཕྱུར་སྐྱུ་ནས། དེ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདུན་ཏུ་ཉེས་པ་བཤགས་
 པ་བྱས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་དེས་པར་ཚྲོག་གཙོད་པའི་ལས་ལས་
 བར་བར་མཇུག་དོ་ཞེས་གསལ་ཏེ། དེ་ནས་དེ་རྒྱུ་ས་ལ་བཙུག་ལྷན་ཀྱིས་དེ་སྟེ་
 བུ་ཉེ་ཆོས་བཞུན་པ་མཇུག་པས་སྐྱེས་བུ་བཞི་བརྒྱ་པོ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱུང་ཏོ། །ཚྲོག་ཆགས་སྟོང་ལྷག་སྐྱུ་ཙུ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 མིག་རྒྱས་པར་དག་པ་སྒོ་བ་ལོ། །མིང་དང་ཕྱིགས་ལ་སོགས་པས་མ་བཞུན་གྱུར་བས་མ་
 པ་རན་པ་མེས་པ་སྐྱུ་བ་རན་པ་སྐྱུ་བ་བྱ་བ་རན་པ་བྱེད་པའི་བྱིས་པ་ནི། བམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ལྷན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་བཞུན་པ་ཡིན་པས། དེ་སྟར་ན་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནད་པ་ལ་ནད་ཀྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤས་ལ་
 མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱཏོ།¹³

དབུ་མའི་སྟོང་པོ་ལས་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་པར་བརྟན་པ་སྟེ་ལེའུ་
 བརྒྱུ་པའོ། །

13 རྩེ་དགེ་ ༡༡ བཀའ། དཀོན་བཞེགས། ཆ གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་ཁྱུས་པའི་ལེའུ་
 ཤོག་ ༥༧ བཟུང་བཞུགས་ཀྱི་དཔེ། ༤༤ ཤོག་ ༡༥༩

མེ་རུ་བརྩ་གཅིག་པ།

བཟླ་ད་པ་དང་མཆན་བཟླ་ད་པ།

༡ གཞུང་དངོས་བརྒྱུས་ཐིག་ཏེ་ཕྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་བཟོད་པ་

༥ བཏུན་པཱེས་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་བྱས་མིན་གྱི་བཏུན་པཱེས་ཡོད་པ་མེད་པ་ལྟར་བྱས་༥
པར་ཏུན་པ་མ་མེད་པར་བཏུན་པ།

༡ བ་ལྷན་ལ་ཡང་སྒྲོ་བ་ལྷན་པ། །ལྷ་པོའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་ལྷ་པོ་ལྷན་ལས།

གཉིས་མེད་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདྲ། ལྷལ་རྒྱ་ལེམས་ཅན་བགྱི་ཕྱིར་དང་།

༡ འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལ་ཕན་གང་གས་ཕྱིར། །གང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྲུན་རྒྱུ་ཡི།

འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་དེ་ལ་འདུད།།

བ་ལྷན་ནི་བ་ལྷན་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྒྱལ་པོ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་རམས་པ་ནི་
 འཁྲོ་བ་རྒྱལ་མས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷ་པ་དན་པ་བྱུག་ཙུ་ཙུ་གཉིས་གྱི་ཐེང་པ་འེང་བ་མས་
 ཀྱན་ནས་འབྱུགས་པའི་ཐྱིང་རྟོ། །ལྷ་པ་དན་པ་བྱུག་ཙུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་
 ཅ། བརྟེ་ཐེ་ཚངས་པའི་བྱ་བ་ལས་གཏུ་རམས་པ་ལྟེ།¹ འདི་ལྟར་ཐོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྒྱལ་པའི་
 ཙུ་ལྟེ་གས་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དེ། དེ་རྒྱལ་མས་ལས་བཞེ་ནི་རྟེན་པར་ལྷ་པའོ། །བཞེ་ནི་གཞན་
 འགའ་ཞིག་རྟེན་པར་ལྷ་པའོ། །བཞེ་ནི་མཐའ་དང་ཐུན་པ་དང་མཐའ་དང་མི་ཐུན་པར་
 ལྷ་པའོ། །བཞེ་ནི་དག་གི་རྒྱལ་པར་གཤེད་བ་ཅན་ནོ། །གཉིས་ནི་རྒྱ་མེད་པར་འཁྱུང་
 པར་ལྷ་པ་ལྟེ་དེ་ལྟར་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྒྱལ་པ་ནི་བཞེ་བཙུ་ཙུ་བཞེ་ལྟེ།
 དེ་རྒྱལ་མས་ལས་བཙུ་བྱུག་ནི་འདྲ་ཤེས་དང་ཐུན་པར་ལྷ་པའོ། །བརྒྱད་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་
 པར་ལྷ་པའོ། །བརྒྱད་ནི་འདྲ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པར་ལྷ་པའོ། །ཐུ་ནི་མཐོང་པའི་ཚོས་ལ་ཐུ་དན་ལས་འདའ་བར་ལྷ་པའོ། །བདུན་ནི་
 ཅང་པར་ལྷ་པ་ལྟེ་དེ་ལྟར་བཞེ་བཙུ་ཙུ་བཞེ་ཡིན་ནོ།།

[illegible][illegible]

འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་དག་པ་འདི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱས་
 པ་ལས། རྒྱོད་མཉན་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་འདི་བསྐལ་པ་ལྷན་ཅུ་རྩེས་སུ་བྱན་
 པར་འཁྱུར་ལ། དེའི་བྱི་རྩལ་ལ་གཤམ་པ་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱོད་འབྱིར་པ་འགའ་
 ཞིག་ནི་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་འདི་བསྐལ་པ་བྱག་ཅུ་རྩེས་སུ་བྱན་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལས་
 གཞན་པ་རྒྱོད་རྟེན་པ་དག་གིས་ནི་བསྐལ་པ་དབྱ་བ་ཅུ་རྩེས་སུ་བྱན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་དེའི་པ་
 རྩལ་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་གཞན་དག་སྟེ་མིག་གིས་སེམས་ཅན་འཇིག་པ་
 བ་དང་སྒྲེ་བ་མཐོང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་རྩམས་ནི་རྒྱ་བཞེ་པ་འདིས་འདི་སྟུང་བྱ་སེམས་
 ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཁོ་ན་འཁོར་བར་རྒྱག་ཅིང་འཁོར་བྱ། སེམས་ཅན་གཞན་ནི་
 མེད་པས་ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ནི་
 རྒྱག་པ་མ་ཡིན་ནོ།² སྟུང་བྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་དག་གོ།

འགའ་ཞིག་རྒྱག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞེ་ནི། འདི་སྟུང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པར་བྱུར་པ་ན་
 ཆེ་ཟད་པ་དང་། ལས་ཟད་པ་དང་། བསྐྱེད་ནམས་ཟད་པ་འདི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་
 འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཆངས་པ་འདི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོང་པར་སྒྲེས་པ་
 ཟ། དེ་ཁོང་ཆེད་དང་གཞུགས་དང་སྟོབས་དང་རྟེན་པར་འཁྱུར་ཞིང་ཆེ་ཤིང་ཤིང་བྱ་
 གནས་པས་དེ་བྱས་ཤིང་པོར་གནས་ཤིང་འདས་པ་ཟ། ཨོ་མའོ་འདིར་སེམས་ཅན་གཞན་
 ཞིག་སྒྲེས་པར་བྱུར་ན་ཅི་མ་བྱུང་སྟུང་པ་འདི་དག་ལ་བསྒྲེ་བར་འཁྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཆེད་དང་
 ལས་དང་བསྐྱེད་རྩམས་ཟད་པ་འདི་སེམས་ཅན་གཞན་འགའ་ཞིག་འོད་གསལ་ནས་ཤི་
 འཕྲོས་ནས་ཆངས་པ་འདི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོང་པར་སྒྲེ་བར་འཁྱུར་དོ། །དེ་དག་འདི་སྟུང་
 བྱ་སེམས་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་ཆངས་པ་འདིས་སྒྲུལ་ལོ་སྟུང་སོ། །ཆངས་པ་ཡང་འདི་སྟུང་
 བྱ་བདག་གིས་འདི་དག་བསྐྱེད་དོ་སྟུང་བྱ་སེམས་སོ། །དེ་ནས་འགའ་ཞིག་ཤི་འཕྲོས་ནས་
 འདིར་སྒྲེས་པར་བྱུར་ལ། བྱིས་ཁྱངས་ནས་རབ་བྱུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིག་གྱི་
 རྟོབས་ཀྱིས་རྟོན་གྱི་སྒྲེ་བ་རྩེས་སུ་བྱན་ནོ། །དེ་དག་འདི་སྟུང་བྱ་གང་སྒྲུལ་པར་བྱེད་པ་འདི་
 ཆངས་པ་དེ་ནི་རྒྱག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་བདག་ཅག་ནི་དེས་སྒྲུལ་པ་མི་རྒྱག་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ་སྟུང་བྱ་སེམས་ལ། ཆངས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཤིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་འདི་སྟུང་བྱུང་

2 རྒྱག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །པེ་ཅིང་། རྒྱང་བར་། རྒྱག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོས་སྟུང་ཡང་མ་དཔེ་རང་སྟུང་བཞག

ཤེས་པ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་པན་ཆད་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་མཐའ་ཡིན་ནི་
 ཞེས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གི་མེས་ས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱིས་སྒྲུབ་དང་།
 འོག་དང་། ཐད་ཀར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མཐོང་བར་མ་ཐུར་པ་ན། འཇིག་རྟེན་
 གི་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཞེས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་དོ། །ཁ་ཅིག་གི་མིའི་འཇིག་རྟེན་གི་མཐའ་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གི་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་པ་སེ། དེས་
 ག་འཇིག་རྟེན་གི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་
 འདོད་དོ། །ཡང་དགེ་སྦྱོར་དང་བསམ་ཟེའི་རྒྱུ་གི་དང་ལྡན་པ། དཔྱད་པ་དང་ལྡན་པར་
 ཐུར་པ་འགའ་ཞིག་གི། དེས་རྒྱུ་གི་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་སྒྲོས་འདི་རྩུབ་དཔྱད་དེ། གང་
 རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མི་བདེན་པ་
 ཡིན་ལ། ད་ལྟ་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་བདེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྩུབ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆད་གཞལ་བར་མི་རྩམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ག་
 མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདི་རྩུབ་ཆངས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ནས་རྒྱུད་པའི་བར་
 ལ་མཐའ་ཡོད་པས་དེས་ག་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།

རག་གི་རྒྱམ་པར་གཤེད་བ་ཅན་བཞི་གི། འདིར་འགའ་ཞིག་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཅི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནས། མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱི་བ་བྱིས་པ་ན། དེ་
 རྒྱགས་ཀྱི་དོགས་པའི་འཇིགས་པས་རྒྱགས་ན་མི་ཏུང་རྩ་སྒྲུབ་ནས་ཆོག་གིས་གཤེད་བར་
 བྱེད་དེ། དེ་རྩ་བ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་མ་ཡིན། འདི་ཡང་
 མ་ཡིན། དེ་ཡང་མ་ཡིན། འདི་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་དོ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཅི་འཇིག་རྟེན་པ་རྩ་ལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བྱིས་པ་ན། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་
 རྩ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་གི་བདག་གི་མཛན་སྒྲུབ་ཏུ་མ་ཐུར་ལ། འོག་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་
 རྩ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་ཡང་། ལྷན་མིག་དང་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྩ་ལ་མིག་དག་
 ཡོད་པས། དེས་བདག་རྒྱགས་པར་བྱས་པར་འོང་རྩ་ཞེས་བརྒྱན་སྒྲུབ་ན་འཇིགས་པས།
 དེ་རྩུབ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་གིས་གཤེད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་རྩུབ་དགེ་འཕེལ་ཞེས་བྱིས་པ་ན། བདག་གིས་དེས་པར་དགེ་བ་གི་

འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ། བདག་གིས་དེས་པར་
 ཤེས་ཤིང་མཐོང་ཡང་དགེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལྷན་ན་ཡང་བདག་དེ་ལ་པན་
 འདོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་ཤིང་མཐོང་ལ་ལྷན་ཏུ་མ་བཞུན་ན་ཡང་བདག་དེས་ཆར་
 གཙོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་པན་འདོགས་པ་དང་ཆར་གཙོད་པ་འདི་འདིགས་པས་
 དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོག་གིས་གང་ཟག་གཡང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་འགའ་ཞིག་གིན་ཏུ་ལྷན་ཞིང་རྒྱངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཁྲིས་པ་ན། མཐུན་པས་ལན་
 འདེབས་པར་མི་རུས་པ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན།
 གཞན་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་
 གཡང་བར་བྱེད་པའོ།།

རྒྱ་མེད་པ་ལས་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་འདི་མེས་ཆན་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་འགྱུར་བར་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་འཆི་འཕོ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཁ་ཆིག་འདིར་སྒྲེས་པར་གྱུར་པ་ལ་རབ་ཏུ་གྱུར་ཞིང་མེས་
 གྱི་ཉིང་དེ་འདིན་གྱི་ལྷོ་བས་གྱིས་སྒྲིན་གྱི་གནས་རྗེས་ལྷན་པར་གྱུར་ལ། འདི་རྒྱད་ཏུ་
 བདག་སྒྲིན་མེད་པ་ལས་ལྷན་པ་ཡིན་པ་འདི་ལྟར། དེས་ན་བདག་ནི་མེད་པ་ལས་ལྷན་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་རྒྱུག་གེ་པར་གྱུར་པ་ཁ་ཆིག་
 ནི་རྒྱུག་གེ་དང་བཅས་པ་འདི་རིམ་གྱིས་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། རང་གི་སྒྲོབས་པས་
 བདག་དང་འདིག་རྟེན་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ལྷན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་
 གྱི་མཐའ་ལ་རྒྱུག་པ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་འདུ་ཤེས་ལྷན་པ་བཙུག་གི། བདག་དང་འདིག་རྟེན་
 ནི་གཞུགས་ཙན་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ནི་གཞུགས་མེད་པ་
 འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་དང་འདུ་ཤེས་ནི་གཞུགས་ཙན་ཡང་ཡིན་
 གཞུགས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་དང་འདུ་ཤེས་ནི་གཞུགས་ཙན་ཡང་
 མ་ཡིན་གཞུགས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྒྱངས་
 པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་འདུ་ཤེས་ཙན་ནི་མཐའ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 བདག་འདུ་ཤེས་ཙན་ནི་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་འདུ་ཤེས་ཙན་

ནི་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 བདག་འདྲ་ཤེས་ཅན་ནི་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མིན་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྒྱན་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་
 འདྲ་ཤེས་ཅན་ནི་གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། བདེ་བ་ཡང་ཡིན་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཉི་ལྷག་གོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། བདག་འདྲ་ཤེས་ཅན་གཅིག་པུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་འདྲ་ཤེས་ཅན་ཏུ་
 མའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་འདྲ་ཤེས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་
 འདྲ་ཤེས་ཅན་ནི་ཆད་མེད་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཉིད་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཉི་
 ལྷག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

འདྲ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱ་བ་བརྒྱད་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་
 གཞུགས་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་མེད་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 གཞུགས་ཅན་ཡང་ཡིན་གཞུགས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་འདྲ་ཤེས་
 མེད་པ་ནི་གཞུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་གཞུགས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 བདག་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། བདག་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། ༥ མཐའ་དང་ལྷན་
 པ་ཡང་ཡིན་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། བདག་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ནི་མཐའ་
 དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བདེན་
 གྱི་གཞན་ནི་གཉི་ལྷག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱ་བ་བརྒྱད་ནི།⁵ བདག་གཞུགས་ཅན་ནི་འདྲ་
 ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་ཡང་ཡིན་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། གཞུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་

5 གོང་ཏུ་(ཤོག ༦༡༩) མདོར་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་བས་སྐྱ་འདི་ལ། འདྲ་ཤེས་ཡོད་པ་འདང་མ་ཡིན་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་འདང་མ་
 ཡིན་པར་སྐྱ་བ་བརྒྱད། ཅེས་བྱུང་།

དང་།⁶ མཐའ་དང་ཐུན་པ་ཡང་ཡིན་མཐའ་དང་མི་ཐུན་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། བདག་
འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་མཐའ་དང་ཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཐའ་དང་མི་ཐུན་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཉི་ལྷག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདའ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་ནི། འདི་ན་དགོ་སྒྲུབ་རམ་བཅས་
ཟེ་འགའ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། གང་གི་ཆེ་བདག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་མཚུངས་པར་
སྤྲོ་ཆིང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་ལ་མཚུངས་པར་ཐུན་པར་གྱུར་ཆིང་། ཡོངས་སྒྲུབ་པར་
སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་བདག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་འདི་སྐད་སྒྲུ་སྟེ། འདི་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷ་རན་ལས་
འདའ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་བས་མཚོག་ཏུ་གྲུ་ནོམ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། གང་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་ཞིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་
ལས་དབེན་པ། རྒྱལ་བ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་
པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་གནས་
ཏེ། དེ་རྩ་བུ་ནི་རྟེ་ཞིག་བདག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་མངོན་པར་
བསྐྱབས་ནས་གནས་པ་ནི་རྟེ་ཞིག་བདག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདའ་བ་སྤྲོ་
བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཆད་པར་སྒྲུབ་པ་བདུན་ནི། འདི་ན་འགའ་ཞིག་བདག་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་
གྱུར་པའི་གཞུགས་ཅན་ཏེ། པ་དང་མ་ལས་གྱུར་བ་ཆད་ཆིང་ཉམས་པར་འབྱུར་བ་དེ་
ཙམ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བདག་ནི་ཡང་དག་པར་ཆད་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།
ཡང་གཞན་དག་ནི་གང་གི་ཆེ་བདག་འདོད་པ་ན་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་ལྷན་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱིས་
འཆོ་བར་གྱུར་ཆིང་། རྣམ་པར་འཛིག་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཡང་དག་པར་

6 - གཞུགས་ཅན་ཡང་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བེ་ཆིང་། ལྷན་ཐང་། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུབ་བསྐྱད་
གྱི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་གཞུང་ལ་ཆད་སྒྲུབ་ཞུགས་སྒྲུབ་། བལ་ཆེར་འདི་དེ་མཚོག་ཏུ། བདག་འདྲ་ཤེས་མེད་
འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་མཐའ་དང་ཐུན་པ་དང་། མཐའ་དང་མི་ཐུན་པ་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་བཟླ་ན་དགོས་
ལ། དེ་གཉིས་མེད་ན་འདི་ལ་ཐངས་བསྐྱད་མི་འོངས།

འཕྱུར་བ་⁷ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་ལྷན་
 ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ། དབང་པོ་མཆོང་བ་མེད་པ།
 རྣམ་པར་འཁོག་པར་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ཡང་དག་པར་ཆད་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་
 ན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་གང་གི་ཆེ་བདག་གཞུགས་མེད། འདྲ་ཤེས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་མངའ་ཡས་སྡེ་མཆོད་ཐོབ་པར་ལྷུར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྣམ་ཤེས་མངའ་ཡས་སྡེ་མཆོད་ཐོབ་པར་ལྷུར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་སྡེ་མཆོད་ཐོབ་པར་ལྷུར་ཅིང་། རྣམ་པར་འཁོག་པར་ལྷུར་བ་ནི་བདག་
 ཡང་དག་པར་ཆད་པར་⁸འཕྱུར་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ། །ཡང་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པ། འདི་
 ཡང་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཡང་བདག་གཞུགས་
 མེད་པ། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྡེ་མཆོད་ཐོབ་པར་ལྷུར་ཅིང་། རྣམ་པར་
 འཁོག་པར་ལྷུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ཡང་དག་པར་ཆད་པར་ལྷུར་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་
 ཉེ། འདི་དག་ནི་ལྟ་བ་རན་པ་འདི་ཐེངས་བུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི། དེ་དག་བདེན་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་མཆོད་ནས་དེ་
 དག་ལས་རྣམས་པར་ཁྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ནི། དེ་དག་ལ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་
 པ་འདི་ལྱུང་རྒྱུ་ལས་པར་ལྷུར་བ་འོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱུངས་པར་ལྷུར་བ་དེ་དག་ཉིད་དཔུང་པོ་
 དང་དཔུང་པོ་མེད་པ་གཉིས་ལས་ཁྲོལ་བ། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲུ་བ་གོས་པ་མེད་པ་འདི་
 དོན་དམ་པ་འདི་རྒྱུ་བྱ་ལྷུར་པ་འདི་མེས་ཅན་རྣམས་ལ་གྱི་བར་བཞེད་པས། འཛིག་རྟེན་
 འདིར་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་རྣམ་ཏུ་པན་པ་དང་བདེ་
 བ་སྒྲེད་པས། འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལ་པན་གདགས་པ་འདི་ལྱུང་ཉེ། དེ་འདི་དོན་ཏུ་སྟེ། གང་
 གིས་ལྟ་བ་རན་པར་རྒྱུ་བ་འདི་འཛིག་རྟེན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡང་
 དག་པ་འདི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲུལ་བར་འཕྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ། དཔུང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་མཆོད་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཀྱང་རྒྱན་པར་མཆད་པ་འོ། །
 འཛིགས་པར་འཕྱུར་བ་འདི་དོན་གྱིས་ན་གང་གིས་དེ་ལྟར་མཆོད་པ་དེ་ལ་འདྲུད་དོ་ཞེས་

7 ལྷུར་བ། པེ་ཅིང་། རྒྱུར་བར། ཡང་དག་པར་ཆད་པར་ལྷུར་བ། ཞེས་དགོས་སྒྲུལ་ཡང་མ་དཔེ་རང་ལོ་བཞག་

8 - ཆད་པར། པེ་ཅིང་། རྒྱུར་བར།

9 བཀའ་པེ་མིང་། ལྷན་ཐང་། ཨ་པེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ལྷོ། ཀ་ཞེས་པ་དུ་མའི་ལྷན་དོན་ལྷན་མ་གཞིས་པའི་ཆ་
ལས་ལྷི་མི་གའི་ཐབས་པོ་མཛད་པའོ།

ལྷ་འདྲེན་ཕྱག་དཔེའི་མཆན་གཞུང་།

བཀའ་འབྲུང་།

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་ཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དེ། རྗེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ།

མདྲོ་ཞེ། མ་ བེ་ཅིང་། ༡༧༧ ནུ

ལྷ་འདྲེན་པོ་ལྷ་མཆོས་ལཱ་པེའི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༡༥༡ བཀའ། ༡ མདྲོ་ཞེ། བ

པེ་ཅིང་། ༡༡༠ ནུ

ལྷ་འདྲེན་པོ་མ་རྩོས་པེའི་ལཱ་པེའི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༡༥༦ བཀའ། མདྲོ་ཞེ། བ

པེ་ཅིང་། ༡༡༡ ནུ

ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ཕྱིན་ཕྱིས་ལཱ་པེའི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༡༡ བཀའ། དགོན་བཅེགས།

ཆ བེ་ཅིང་། ༡༦༠༡༡ ཟླ

གང་པོ་ལ་མོགས་པེའི་རྩོགས་པ་བརྗོད་པ་བརྩུ་བ། རྗེ་དགེ ༡༤༡ བཀའ། མདྲོ་ཞེ། ཨྱ།

པེ་ཅིང་། ༡༠༡༡ ལུ

དགེ་པེའི་རྩ་བ་ཡོངས་ལྷ་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ། མདྲོ་ཞེ།

ང་། བེ་ཅིང་། ༡༦༧ ནུ

འཕགས་པ་རྩོ་མཐའ་ཡས་པ་ལྷ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུངས། རྗེ་དགེ ༡༤༠ བཀའ།

མདྲོ་ཞེ། ན། བེ་ཅིང་། ༡༠༡ ནུ

ལྷ་པོའི་རྩལ་ཕྱི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ། མདྲོ་ཞེ། ཆ བེ་ཅིང་། ༡༡༡ རྩ

མདྲོ་པལ་འབྲུང་པེའི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ། མདྲོ་ཞེ། མ བེ་ཅིང་། ༧༦༧ ནུ

ཆེད་དུ་བརྗོད་པེའི་ཆོསས། རྗེ་དགེ ༡༡༦ བཀའ། མདྲོ་ཞེ། མ བེ་ཅིང་། ༧༧༡ ནུ

ཆོས་བརྩ་པེའི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༥༡ བཀའ། དགོན་བཅེགས། ། བེ་ཅིང་། ༡༦༠༧ རྩ

ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བ་ཐོད་པལ་བརྩན་པེའི་མདྲོ། རྗེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདྲོ་ཞེ།

མ། བེ་ཅིང་། ༡༤༧ ནུ

འཕགས་པ་ཚུལ་བཞི་བཅུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༡༩༧ བཀའ།

མདོ་རྩེ། ༣། པེ་ཅིང་། ༧༡༥ ཟླ

འཕགས་པ་ཚུལ་ཡང་དག་པར་ཐུད་པ། རྩེ་དཔེ་ ༡༩༨ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༧༠༩ ཟླ

འཇམ་དཔལ་ལྷན་པར་རྩོམ་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༧༩ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༧ པེ་ཅིང་། ༧༩༩ ཟླ

ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མངས་རྒྱས་བྱིན་མན་བསམ་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༣༥༣ བཀའ། མདོ་རྩེ།

ཨིཿ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༣ ཟླ

དམ་ཚུལ་བརྒྱ་དགར་པོ། རྩེ་དཔེ་ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༣ པེ་ཅིང་། ༧༡༡ ཟླ

འཕགས་པ་དམ་པའི་ཚུལ་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ཞེ་དཔེ་ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༥ པེ་ཅིང་། ༧༥༣ ཟླ

འབྲུལ་བ་རྩན་པའི་ཕྱེད། རྩེ་དཔེ་ ༩ བཀའ། འབྲུལ་བ། ༣ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༣ ཟླ

འབྲུལ་བ་ལྷན་ཆེགས་ཀྱི་གཞི། རྩེ་དཔེ་ ༩ བཀའ། འབྲུལ་བ། ༥ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༥ ཟླ

ཐུད་པ་ཆེགས་ཚུ་བཅད་པ། རྩེ་དཔེ་ ༡༩ བཀའ། བེར་ཕྱིན། ལྷ་ཆོགས། ༧ པེ་ཅིང་། ༧༩༥ ཟླ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུ་འཁོར་པའི་འཛིན་ཀྱི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༡༩༡ བཀའ།

མདོ་རྩེ། ༥ པེ་ཅིང་། ༧༧༧ ཟླ

རྩ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་པ། རྩེ་དཔེ་ ༡༩ བཀའ། བེར་ཕྱིན་ལྷ་ཆོགས། ༧ པེ་ཅིང་། ༧༩༧ ཟླ

བྱན་པ་ཉེར་གཞག་པ། རྩེ་དཔེ་ ༡༩༧ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༧༩༩ ཟླ

ཐུན་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༡༩༣ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༧༩༩ ཟླ

པལ་ཆེན། རྩེ་དཔེ་ ༩༩ བཀའ། པལ་ཆེན། ༩ པེ་ཅིང་། ༧༩༡

ལྷོ་ཁྱིམ་རྒྱ་མཚོ་ལྷོ་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༡༥༣ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩ པེ་ཅིང་། ༧༡༧ ཟླ

འཕགས་པ་ལྷོ་ཁྱིམ་མི་ཐད་པས་བཅུན་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༡༧༥ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩།

པེ་ཅིང་། ༧༩༣ ཟླ

ཆོངས་པའི་བྱ་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༣༥༣ བཀའ། མདོ་རྩེ། ༩༠ པེ་ཅིང་། པེ་ཅིང་། ༡༠༣༡ ཟླ

ཆོང་དཔོན་བཟང་རྒྱུད་ལོ་མ་ལྷོ་པའི་མདོ། རྩེ་དཔེ་ ༧༩ བཀའ། དཀོན་བཅེགས། ༩།

པེ་ཅིང་། ༧༩༠༩༧ ཟླ

འོད་ལྷན་ལྷོ་ལྷོ། རྩེ་དཔེ་ ༧༧ བཀའ། དཀོན་བཅེགས། ༩། པེ་ཅིང་། ༧༩༠༩༧ ཟླ

འཕགས་པ་དབ་རྩལ་རྣམ་པར་གཞན་པས་བྱས་པ་ཤིས་དབ་ཀྱི་པ་རྣམ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞུན་པ།

ཞེ་དཔེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། རྩ་ཆོགས། ༡ བེ་ཅིང་། ༡༧༩ ཅེ

འག་བཟངས་ཀྱིས་བྱས་པའི་མདོ། ཞེ་དཔེ ༡༠ དགོན་བཅེགས། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༩༠་༡༩ ཟླ

འང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཞེ་དཔེ ༡༠༡ བཀའ། མདོ་ཞེ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༡ ཏུ།

ཤིས་དབ་ཀྱི་པ་རྣམ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁྱི་བརྒྱད་ཉོང་པ། ཞེ་དཔེ ༡༠ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ༡ དང་།

ག བེ་ཅིང་། ༡༡༡ ཅེ

ཤིས་དབ་ཀྱི་པ་རྣམ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉི་ཁྱི་ལྔ་ཉོང་། ཞེ་དཔེ ༩ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ༡ ག བེ་ཅིང་།

༡༡༡ ཅེ

ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཞེ་དཔེ ༩༩ བཀའ། བཤ་ཆེན། ༡ ལེ་བྱ། ༡༡ བེ་ཅིང་། ༡༩༡

སངས་རྒྱས་བམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱལ་ལ་འབྱུག་པའི་ཡེ་ཤིས་ལྷན་བའི་རྒྱན། ཞེ་དཔེ ༡༠༠ བཀའ།

མདོ་ཞེ། ག བེ་ཅིང་། ༡༩༤ རྩ

སངས་རྒྱས་བམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་

བའི་རྒྱད་བྱི་མ། ཞེ་དཔེ ༡༩༩ བཀའ། རྒྱད། ༡ བེ་ཅིང་། ༡ ཀ

འཕགས་པ་ལྷ་ལྷའི་ལྷང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིག་པ་ཆེན་པའི་མདོ། ཞེ་དཔེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་ཞེ། ༩

བེ་ཅིང་། ༡༡༩ ལྷ

མོར་མའི་ལྷང་པ་ལ་ཕན་པའི་མདོ། ཞེ་དཔེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་ཞེ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༡༩ ལྷ

ཡིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ། ཞེ་དཔེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ཞེ། ༩ བེ་ཅིང་། ༡༩༡ ལྷ

ལྷག་པའི་བམས་པ་བརྒྱལ་བའི་མདོ། ཞེ་དཔེ ༩༩ བཀའ། དགོན་བཅེགས། ༩ བེ་ཅིང་།

༡༩༠་༡༩ ཟླ

བཞུན་འཕྱར།

དཔེ་ལྷན་དགོན་པ་བ། ལྷ་མ་ལ་ཡིད་པ། ཞེ་དཔེ ༩༡༩ ວཞན། ཡིན་ཡིག རེ། བེ་ཅིང་། ༡༩༡༩ རེ།

མགོན་པོ་རྒྱལ་བ། ལྷ་མ་པོ་ལ་གཏམ་ཏུ་བྱ་བ་ཤིན་པོ་ཆེན་པོ་ཡིད་པ། ཞེ་དཔེ ༩༡༩ ວཞན། ཡིན་ཡིག

ག བེ་ཅིང་། ༡༩༡༩ རེ།

འཇིག་པའི་དབྱང་གཞིའི་ཡིག་ཆ།

ཁྱེན་ལིནྡ་ཞེན། «དབ་མ་ལྷིང་པོའི་ལེགས་ཐུང་ཁུས་བཞིགས།» གྱི་ལོ་ ༡༠༠༡
ལོར་རྒྱ་གར་ཅེན་ཞེ་ལ་དེབ་གཞུགས་སྤྲུལ་རྩུབ་བྱུང། (Christian Lindtner,
Madhyamakahṛdayam of Bhavya. Chennai: The Adyar Library and Research
Centre, 2001.

གོ་ཁ་ལེ། “ལེགས་ཐུན་གྱི་དབ་མ་ལྷིང་པོར་བྱུང་བའི་དིག་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱུབ་གྱི་སྐོར།”
༡༩༥༤ ལོར་བྲིས་པའི་ཚྭ་ཤོག (V.V. Gokhale, “The Vedanta-Philosophy
Described by Bhavya in his Madhyamakahrdaya” in *Indo-Iranian Journal*
2 (3):165-180; 1958.)

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། (༡༩༠༩-༡༩༥༡) “བྱང་ཕྱོགས་གངས་རི་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་
པའི་དོགས་དཔྱད།” «གཏམ་བརྒྱུད་གསེར་ཐང་» གསུང་འབུམ། བོད། ༡ ཟེང་
གར་གྱི་ཡིང་དཔེ་སྟན་ཁང་། ༡༠༠༩

----- “སྤྱི་པ་དང་བྱང་ཐེད་བཟའ་བུར་ཡོ་བྱད་སོགས་གྱི་སྐོར།” «གཏམ་བརྒྱུད་
གསེར་ཐང་» གསུང་འབུམ། བོད། ༡

ལྷ་མྱུ་རོལ་པའི་རྩོ་རྩེ། (༡༩༡༩-༡༩༤༤) «བྱུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན།» བོད་གྱི་
གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡིང་། ༡༠༡༡ ལོར་པར་བྱུང།
མཆིམས་ནམ་མཁའ་བྲགས། (༡༩༡༠-༡༩༤༥) «རྩོ་བོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ།» བཀའ་
གནམས་སྤྱོགས་བལ་ལས་པ་ཆོས། དེབ། མཆོ་ལྷན་མི་དིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་།
༡༩༩༤

འཆད་ཀ་བ་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ། (༡༩༠༡-༡༩༥༥) «འཆད་ཀ་བའི་བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ།»
བཀའ་གནམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་མྱིག་བོད། ༡༡ དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་
དཔེ་སྟོང་ཞིབ་འདུག་ཁང་ནས་བཞིགས། ༡༠༠༤

རྒྱ་ཚབ་ཁ་བ་ཆེན་པོ། (1942-1949) «བླ་པའི་ཡེགས་བཤད་སྟེང་པོ།» རེབ། འབྲས་
སྒྲིབ་དཔེ་མཛད་ཁང་། 1999

རིག་ཕྱེད་བཞི། ཡིན་འཇུག། (Four Vedas English Translation; <https://www.scribd.com/doc/17001079/Four-Vedas-English-Translation>)

«ཡེགས་ལྷན་ནག་པོའི་སྒྲུལ་མ་» ཟུག་བ་ད་གི་རྒྱ། (*The Bhagavadgītā in the Mahābhārata, A Bilingual Edition*; translated and edited by J.A.B. Van Buitenen. London: University of Chicago, 1981.)

སྒྲོབ་དཔོན་ཡེགས་ལྷན་འབྱེད། (100-120 ཡས་མས།) «རྩ་ཤེའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་རབ་
སྒྲོན་མེ།» བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། རེབ། 42

ཡེགས་ལྷན། (ཆུང་བ།) «དབྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ།» བསྟན་འཇུག། དཔེ་བསྟར་མ།
རེབ། 42

ཤུག་མཆོག་ལྷན། (1941-1942) «མཁས་པ་ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲོའི་རྣམ་བཤད་བྱིས་ལན་
དང་བཅས་པ།» གསུང་འབྲུག། 5

ས་པའ་ཀྱན་དག་འབྲུག་མཆོག། (1943-1944) «ཆད་མ་རིགས་པའི་གཉེན།» ས་པའ་
ཀྱན་དག་འབྲུག་མཆོག་གྱི་གསུང་འབྲུག། དཔེ་བསྟར་མ། བོད། 1 གྲང་གོའི་བོད་
རིག་པ་དཔེ་སྟར་ཁང་། ཕྱི་ལོ་ 1002

----- «མཁས་པ་ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲོའི་» གསུང་འབྲུག། དཔེ་བསྟར་མ། བོད། 1

ལྷོ་སྐུ་ཉམ། «ཡེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱི་དབྱེ་མ་སྟོང་པོ་དང་རྟོག་གེ་འབར་བའི་
དབྱེད་པ་བའི་ཡེ་ལྟ་ལ་དབྱེད་པ།» ཨ་རིའི་མི་ཆེ་གན་མཐོ་སྒྲོབ་གྱི་འབྲུག་རམས་
པའི་ཚོམ་རྒྱལ་གི་ཆ་ཤས་སུ་བྱིས་པ། ཕྱི་ལོ་ 1016 (Hyoung Sok Ham, *Buddhist Critiques of the Vedic Sacrifice: A Study of Bhāviveka's Mīmāṃsā Chapter of the Madhyamakahrdayakārika and Tarkajvālā*. A Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in the University of Michigan, 2016.)

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆེ་བ།

༩༩། །རྒྱལ་ཁོ་ལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རྩ་བ་ཅིག་ཏུ། །གཞི་ལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་སྒྲུབ་
དལ་འབབ་བྱུང་། །ཆེ་བ་གི་གཟེགས་མ་རྩེས་ཀྱང་ཏུག་གསུམ་གྱི། །ཅི་མ་ཡོངས་འབྱུང་
ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་
དག་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མ་ཉོན་ཟུག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ཁྱའི་འཁོ་བ་མ་ལུས་པ། །རིས་ལེགས་
ནང་བུའི་མཚན་ལ་དབང་འབྱུང་ལོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེར་ཏུས་ཡིད་སྤྲུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་སྒྲ་སྟོའི་རྣམ་ཐོག་མི་ཟང་
པས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཏུ་བྱབ་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྒྲོང་བ་ཉོང་འབར་བ་
དེ་གི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་ཏུ་ཉམས་ཉིས་པར་བྱས། ལྷགས་དང་ལྷོགས་ན་རྒྱལ་ལྷན་མཚན་ཆ་སྟོན་
གདུག་པའི་གཞོན་འཆོ་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱུར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཏུ་དར་བ་སྟོན་ཀྱི་ནས་ཁྱེ་བ་དོའི་རྒྱུད་
ཚོགས་མཚན་ལྷར་བརྟེན་པ་འདི་དག་ལྷག་མེད་ཏུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ལྷོགས་འོད་ཁ་བ་ཙན་ཏུ་བརྟན་པའི་
མེ་རྩྭ་ཡང་ཡར་ལྷན་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་རྒྱུས་འདིར་ཡང་བྱབ་པའི་བཞེད་དགོངས་
ཁྱེ་མེད་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལྷོན།
རྒྱལ་འདྲིན་ལྷ་ཀྱེ་མེད་འིར་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱལ་བ་སྟོན་འཕེལ་ལྷན་ལེགས་ཚོགས་ཏུ་མའི་ཆེད་
ཏུ་དམིགས། ནང་བརྟན་བྱབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གཞུང་རབ་དཔར་ཏུ་བསྟན་དང་བསྟན་འབྱུང་གང་
ལའང་རྒྱུར་ཚོག་པའི་དགོ་བཅའི་སྟོན་ཆེ་བ་ཏུ་བྱུང་འི་དགོ་སྟོན་ཚོས་སྒྲ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བརྟན་
འདིན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱུར་བའོ། །དགའོ། །

ཐུ་བ་ཁྱུང་མཁན་མེ་ཤར་མ་ཐུམ་པོ་ཤར་བུ་ཐུམ་པ། ཐུབ་པ་ཉན་ཐུན་པ།

ཐོད་འདི་ནི་བྱ་སྤྱི་ལ་པ། ཐུབ་བརྟན་སྤྱི་ལ་པ།

ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཚེས་འཁོར་ལོ་རྒྱུས། རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཚེས་འཁོར་ལོ་རྒྱུས།

དཔུང་གཞི་ཡི་ག་ཤིག་ལ། ཡ་ཡཱ་གཞི་ག་པ་པུ་ལེ་ལ། ཡཱ་པུ་པཱ་ལཱ་པུ།

དཔར་སྒྲན་འགན་འཁུན། ལྷོ་བུ་ཆོས་དར།

ཐོད་ཀྱི་གཏུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུག།

དཔར་ཐངས་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ་མི་བཅུ་

དཔེ་དེབ་བརྒྱ་ཡིན་ཞུ་ཡུལ།

Gaden Shartse Library
Email: gasharlibrary@gmail.com

ISBN 978-81-89165-47-5

9 788189 165475